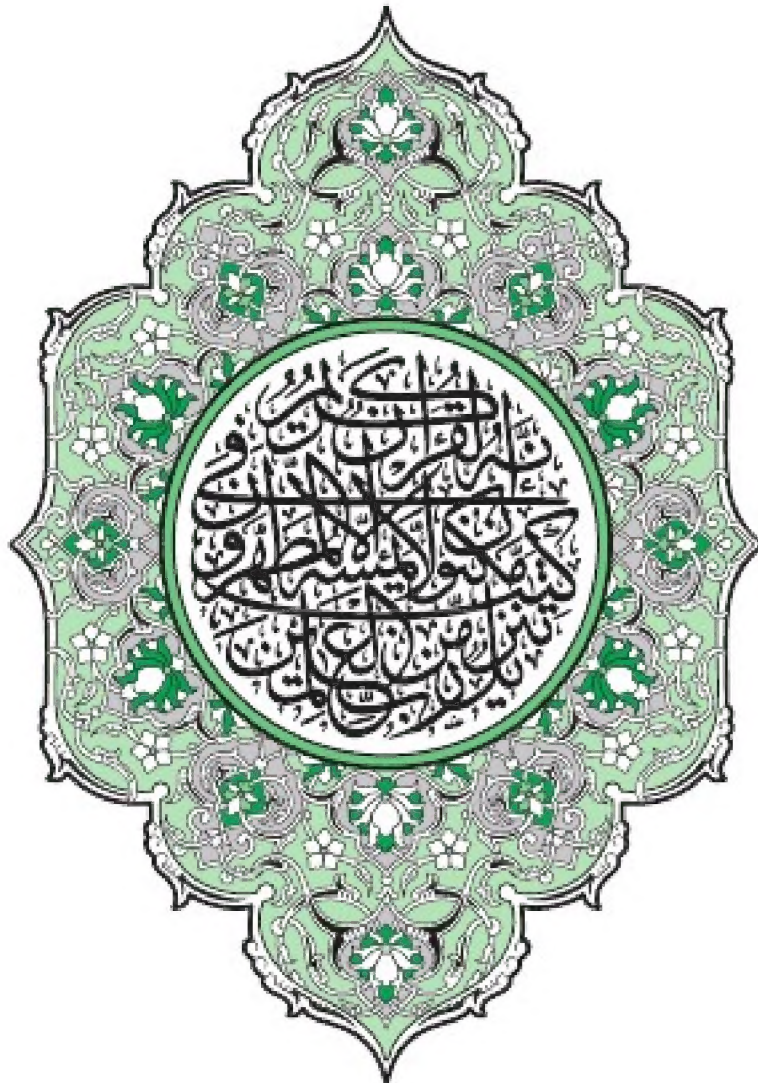

إِنَّا نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَاللُّغْزَ قَطُوعًا

Aya somi yogo ko kini tomboken sangkai a Qur'an a sesela an agoso
kiya iranona ko manga Ma'ana niyan na so peshakodo ko dowa a
Haram – sii sa Makkah ago sa Madinah – asi King Abdullah bin Abdul Aziz
Al Saud a dato sa Kingdom of Saudi Arabia.

لَقَدْ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَاللُّغْزَ قَطُوعًا
وَاللُّغْزَ قَطُوعًا وَاللُّغْزَ قَطُوعًا
وَاللُّغْزَ قَطُوعًا وَاللُّغْزَ قَطُوعًا
وَاللُّغْزَ قَطُوعًا وَاللُّغْزَ قَطُوعًا

③ مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٢٢هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر
القرآن الكريم وترجمة معانيه إلى اللغة الإيرانية الفارسية -
المدينة المنورة .

١٠٨٨ ص، ١٤ × ٢١ سم

ردمك : ٩ - ٣٤ - ٨٤٧ - ٩٩٦٠

١- القرآن - تراجم
٢- اللغة الفارسية - تراجم
ديوي ٤٩٩,٢١٨٢٤١
٢٢/٠٠٥٠

رقم الإيداع : ٢٢/٠٠٥٠

ردمك : ٩ - ٣٤ - ٨٤٧ - ٩٩٦٠

So Qur'an al Karim

ago so Kiya pema ana
iron Ko basa
a iranon sa pilimpinas.

Iniranon i:
SHEIK ABDULAZIZ GUROALIM SAROMANTANG

KING FAHD COMPLEX FOR THE PRINTING
OF THE HOLY QUR'AN
Madinah, K.S.A.

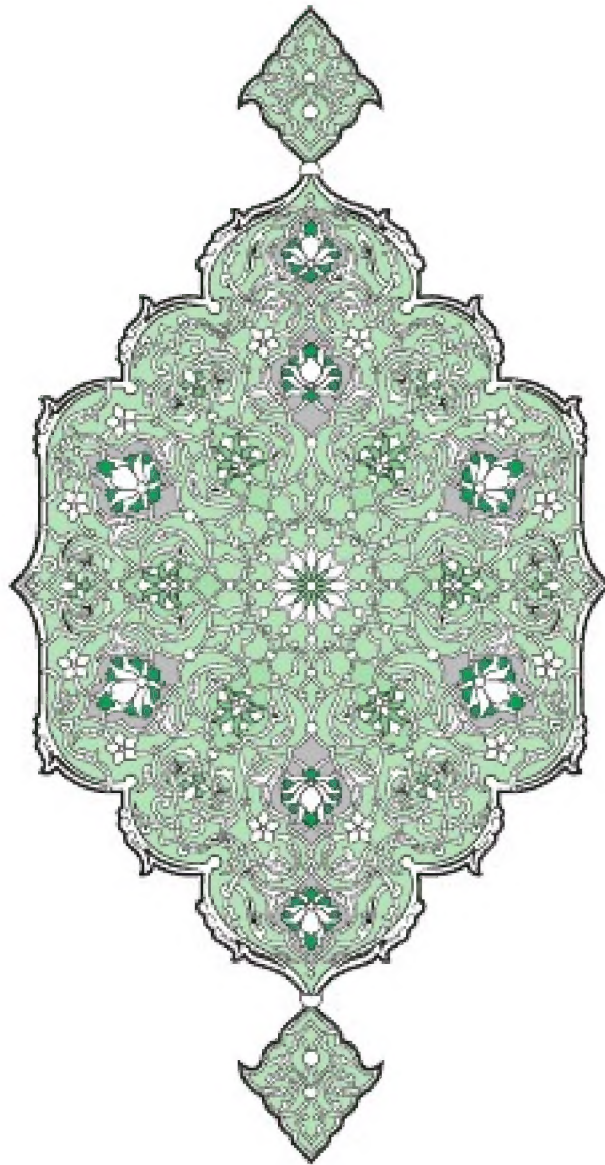
محمد بن الملك محمد بن طاهر بن محمد بن الحسين بن الشريف

Mojamma al Malic Fahd ko kipetomboken ko Qur'an a sesela'an

وَقَفَّ يَلَهُ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
الْمَلِكِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ آلِ سُعُودٍ
وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ
سُورَعٌ مَبَجَّاتٌ

Iphamegai a Libri (Dipephasaan)

Pamumugayan para ko Allaho Taala a phoon ko
panonogoon o dua timan a Haram a mapuro
si Malik Abdullah bin Abdulaziz pamilya Suod.
Di kapakay so kaphasa-aon.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ: صالح بن عبدالعزيز بن محمد آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين ، القائل في كتابه الكريم :
﴿ ... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ .
وَالصَّلَاةَ وَالسَّلَامَ عَلَى أَشْرَفِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ ، نبينا محمد ، القائل :
« خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ » .
أما بعد :

فإنفاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين الملك عبد الله بن عبد العزيز آل سعود ، حفظه الله ، بالعناية بكتاب الله ، والعمل على تيسير نشره ، وتوزيعه بين المسلمين ، في مشارق الأرض ومغاربها ، وتفسيره ، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم .

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة ، تسهلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية ، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ : « بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً » .

وخدمة لإخواننا الناطقين باللغة الإيرانية ، يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة ، أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة باللغة الإيرانية من إحدى لغات الفلبين التي قام بها الشيخ عبد العزيز غرو عالم سارو منتاج ، وراجعها من قبل المجمع كل من : الشيخ عبد الله حاج علي منيب والشيخ فاروق سعد الدين عبد الرشيد . وفي هذا المقام إنا لنشكر مؤسسة الشيخ عبدالعزيز غرو عالم سارو منتاج لإذنها للمجمع بإعادة طبعها .

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي ، نرجو أن

يكون خالصاً لوجهه الكريم ، وأن ينفع به الناس .

إننا لنذكر أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز ، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم ، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص . ومن ثمَّ نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله .

والله الموفق ، وهو الهادي إلى سواء السبيل ، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Pamkasan

Inisorat o maporo I Pangkatan a **Sheikh: a si Salih Bin Abdul Aziz Al-Alshiek**, a Wazer ko So-on Al-Islamia Wal-Awqaf Wadda'wa Wal-Irshad, a Olowan a Tomitikai Langon sa Al-Majammah.

so Titho a Podi na Ruk o Allah a Kadnan o langowan o Ka-adun, a Kikatharo si-i ko Kitab iyan a Susula-an:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾ .

aya ma-ananiyan: Sabnar a miyaka o ma Rekano a po-on ko Allah so Sindao a Maliwanag, go so Kitab a Qur'an a Marayag.

go so Salawat na go so Sananga Kalilintad na San ko Pangolo o mga Nabi na go so mga Sogo o Allah, agiyoto so Nabitano a Mohammad, a khikatharo ko:

« خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ »

aya ma-ananiyan: aya Mapiya rukano na so Tao a piyaganad iyan so Qur'an na Sarta a ini pamangundao niyan.

na si-i ko oriya nanan:

na so King golalanun ko mga Sogoan o Dato a so **Khadim Al-Haramain Was Sharifain a si Al-Malik Abdullah bin Abdul Aziz Al-Saud**, siyapun sukaniyan o Allah, makapantag ko kasiyapa ko Kitab o Allah a so Qur'an, go so kang galbuka ko kalbod a kaphaka dayamang iyan, na go kapumbumbaraon ko dolondolonan o mga Moslim sa Subangan Sudupan ko liyawao lopa, goso Kapthafsiraon Diron kapma-anai, nago kiptogalinun

ko mga ma-ana niyan ko pimbarang a mga Basa sa Donya.

go paratiya pun a Wazarat AL-So-on Al-Islamia Wal-Awqaf Wadda'wa Wal-Irshad sa Al-Mamlakat Al Arabia Al-Saudia ko ka khakailangana ko kiptogalinun ko mga Ma-ana o Al-Qur'an Al-Karim si-i ko kalangolangowan o mga Basa sa Donya na didun Mipundarainon ka para malbod so kapkasabotaon o mga Moslim a aya basa iran na Kuna oba Basa a Arab, go so kapaka moayan o kapanampai a isosogo rukitano si-i anan ko katharoo Nabitano ﷺ:

« بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً »

Aya ma-ananiyan: Panampai niyo Rakun so mini talingomako Rukano sa apiyabo sasatiman a Ayat.

GoPananakawan ko mga pagaritano a khi Basa ko Basa a Muranao (Iranon) na iphaka piya a ginawa a Mojammah Al-Malik Fahd a Putombok ko Qur'an a Susula-an sa Al-Madinah Al-Munawwarah so Kipaladniyan kom Batiyaon a Susula-an si-i sa giyang kai a Qur'an a Initogalin ko Basa a Muranao (Iranon) sa Pilimpinas, a Ping gal buk i **Al-Shiek Abdul Aziz Guro wa Alim Saromantang**, go inimpidan anan a maka phapasod sa Al-Mojammah ko omani isa ki **Al-Shiek Abdullah Hadji Ali Monib**, a go si **Al-Shiek Faruok Sa'doddin Abdul Rashid**.

go si-i sa giyang kai a darpa na matamata-an a Sukami na phanalamatan ami so Mo-assasah i **Al-Shiek Abdul Aziz Guro wa Alim saromantang** ko kiya bugai niyan sa Idin sa Al-Mujammah macasabap kokini tombok non pharoman.

na go phanalamatan ami so Allah ko kiya bugai niyan sa Tawfiq ko kiya Pasad a giyang kai a Galbuk a Mala a

so pang ninta badun a baloi niyan a tolabos si-i rukaniyan a Allah a Maginawa na go macang gai a gona ko mga manosiya

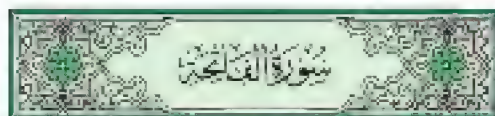
na matamata-an a sukami na magugudam ami a mata-an a giyan kai a kini togalinun sa mga ma-ana a giyang kai a Al-Qur'an Al-Karim-sa apiyapun i kiya panamariron mimpid-na mababaloi dun a di niyan makakawa so thito a mapumama-ana o Qur'an a Susula-an a so thithothitho dun a mang gogonanao o katharo sa Qur'an anan a Mo'jizat, go so mga ma-ana a so pukhi bugai ang kanan a kinitogalinunon na badun anan giyanan i taman a miya oma pandapat o ilmo o tomiyogalinon ko sabot iyan ko Kitab o Allah a Susula-an, go pukhi sogaton so nganin a pukhi sogat ko galbuk o Manosiya langolangon a pud ko karibat na go so kap khakorangiron.

na misabap san na pang nin ami ko langowan a puphaka batiya sa giyang kai a initogalin sa basa Muranao a kapaki sabotiniyan si-i sa Mojamamah Al-Malik Fahd Litiba-at Al-Moshaf Al-Sharif bil Madinah Al-Monawwarah ko Khato oniyanon a pud ko Ribat odi na sobra ka para miyoman ko ipagimpidon ko kithomboknon shasaroman ko phaka talingoma a masa o miyog so Allah.

so Allah i pumbugai sa Taofiq go sukaniyan i putoro ko lalan a Mathitho, Hai Allah na tarima-angka rukami ka matamata-an a Suka na thithothitho a puphakanug a go thithothitho a matao.

Surah Al-Fatiha-1

1. Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

2. So Bantogan na ruk o Allah, a Kadnan o manga Kaadun;

3. A Masalinggagao, a Makalimo-on;

4. A Phapa-ar ko Alongan a Kapamalas.

5. Suka bo i Phushowasowatun Nami, go Suka bo i Phanguniyan Nami sa tabang.

6. Nggonana-owa Kamingka ko okit a Maka-o ontol,

7. So okit o siran a ini Kalimo o Ka siran, salakao ko Kiyararangitan Ka siran^[1], go salakao ko Mithataridadag^[2].

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ②

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③

مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④

إِلَهِ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ⑤

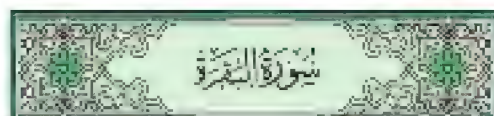
أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ

الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ⑦

[1] go dika ming ka baloya a pud ko manga tao a miyokit ko lalan a puka rarangan ka siran a siranoto so kiya tokawaniran so bunar na daيران golalanun, go siran so mga Yahodi.

[2] go dika ming ka mbaloya a pud ko mithataridadag, a siranoto so da matoro ko lalan na daيران mato-on so lalan, go siranoto so manga christian.

Surah Al-Baqarah-2

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Kati-i so Kitab; a da-a sangka a madadalumon, a Torowan, ko Khipananangila;

3. A siran na Paparatiyayaan niran so da Mapayag, go Ipuphamayandug iran so Sambayang, go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipupha-mumugai ran;

4. Go siran na Paparatiyayaan niran so (Kitab a) Initoron Ruka (Ya Muhammad), go so Initoron ko Miya-ona an Ka, go so Akhirat na siran na tatangkudun niran.

5. Siran man i Thatakna ko Torowan, a pho-on ko Kadnan niran, go siran man i Phamakasulang sa Maliwanag.

6. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, na mulagid kiran o Piyaka-iktiyar Ka siran antawa-a Dangka siran Pakaiktiyara; ka di siran bo Pharatiyaya.

7. Tiyotopan o Allah so manga poso iran go so kanug iran, na

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقُرْ

ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ١

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ٢

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن
قَبْلِكَ وَيَا آخِرَةَ هُمْ يُوقِنُونَ ٣

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْمُفْلِحُونَ ٤

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ
أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ٥

حَسْبَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ

kiyatagowan so manga kailai ran sa pilus; go adun a bagiyan niran a siksa a lubi a mala.

8. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i Tharo: Sa Piyaratiyaya mi so Allah a go so Alongan a Maori; a kuna a ba siran Mapaparatiyaya.

9. Pulimpangun niran so Allah go so Miyamaratiyaya, na da-a Pukhalimpang iran a rowar ko manga ginawa iran, sa di ran mai-inungka!

10. Katatagowan so manga poso iran sa gudamun; na inomanan siran o allah sa gudamun: Go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus, sabap ko Kiyapamokhag iran.

11. Go amai ka Pitharo kiran: A di kano Phaminasa ko Lopa, na Tharo-on niran: A sukami na giya-bo a Kapuphangompiya mi!

12. Tanodan, ka Mata-an! a siran na siran i Puphaminasa, na ogaid na di ran Mai-inungka.

13. Go amai ka Pitharo kiran: A Paratiyaya kano sa lagid o Kiyaparatiyaya o (saba-ad ko) manga Manosiya: Na Tharo-on niran: A ino kami Pharatiyaya sa lagid o Kiyaparatiyaya o manga lalong? Tanodan, ka mata-an a siran na siran i manga lalong, na ogaid na di ran katawan.

أَبْصِرْ هَـذِهِ عَسَنُوهَـٔ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٥﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَيَأْتُونَ
الْآخِرَ وَمَا هُم بِمُؤْمِنِينَ ﴿٦﴾

يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا
يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٧﴾

فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا
يَكْذِبُونَ ﴿٨﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا
نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿٩﴾

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن
لَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٠﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ
قَالُوا أَنزِلْ عَلَيْنَا نَصِيحًا ۖ أَلَا إِنَّهُمْ
هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَٰكِن لَّا يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

14. Go igira-a minitho-ona iran so Miyamaratiyaya, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami; na igira-a miyakandod siran ko manga Olowan niran, na Tharo-on niran: A Mata-an! A sukami na pud iyo: go aya bo oto a kowan na giya di kiran kapagizawizawa.

15. so Allah imbadal kiran ko di-i ra kapagizawizawa ko miya mara-tiyaya, go tataalikun Niyan kiran ko gi-i ran Kandarowaka; a gi-i siran Muromparompak.

16. Siran man so inipamasa iran ko kadadag so Torowan: Na da ma-kalaba so Kiyandagang iran, go da siran makakudug sa ontol,.

17. Aya ropa-an niran na lagid o miniyag sa Apoi; na kagiya a kasin-dawan niyan so muliliyotaon, na piyadung o Allah so Sindao kiran go inibagak Iyan siran ko manga lilibotung. Na di siran Phakailai.

18. (Siran) na manga Bungul, manga Omao, manga Bota, na siran na di siran ndun phakandod.

19. O di na lagid o miyasogat a mabagur a Oran a pho-on ko ka-wang: A kadadaluman sa manga lilibotung, go Dalundug go Kilat: Pukhi-olun niran so manga Tindoro iran ko manga Tangila iran pho-on

وَإِذَا الْقَوْمُ الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا
إِلَىٰ شَيْطَانِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ
مُسْتَهْزِءُونَ ﴿١٤﴾

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اسْتَرَوُا الصَّلَاةَ بِالْهُدَىٰ
فَمَازَاحَتْ تَجَنُّدُهُمْ وَمَا كَانُوا
مُتَعَدِّينَ ﴿١٦﴾

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا
أُضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ
وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾

صُمٌّ بُكْمٌ عُمْىٰ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾

أَوْ كَصَيْفٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ
وَبَرْقٌ يَّجْعَلُونَ أَصْبَعَهُمْ فِيهِ إِذَا نَهَمُوا
مِنَ الصُّورِ عَنِ حَدِّ الْمَوْتِ ۗ وَاللَّهُ مُحِيطٌ
بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

ko manga Parti, ka kaluk iran ko Kapatai. Na so Allah na Katatang-kalan Niyan so da Pamaratiyaya!

20. Maito bo na so Kilat na masinggaot Iyan so manga kailai ran; oman Niyan siran Kasindawan, na makalalakao siran non, na igira-a Mikhunum kiran, na makathan-gun siran. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khailang Iyan so Kanug iran go so manga Kailai ran; ka Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

21. Hai manga Manosiya! Showasowata niyo so Kadnan niyo, a so Miyadun rukano a go so miyanga-o ona an niyo, kaangkano Makapanananggila;

22. So Inadun Niyan rukano so Lopa a miyakayat, go so Langit a atup; a go Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig; na ini sabap Iyan non a Kiyapakagumawa Niyan ko manga Onga a Pagupur rukano; na di kano Phangumba-al sa manga saginda o Allah a sukano na katawan niyo (a da-a saginda Niyan).

23. Na o ba kano shasangka ko (Qur-an a) Initoron Nami ko Ori-pun Nami, na mba-as kano sa Surah a lagid Iyan; go tawaga niyo so manga Katohanan niyo (a mama-katabang rukano) a salakao ko Allah, amaika sukano i manga bunar.

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشْوَافٍ فِيهِ إِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

وَأَنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾

24. Na amai ka di niyo Manggo-laola-go di niyo dun Mapunggola-na Pananggila-i niyo so Apoi a aya itagon niyan na so manga Manosiya a go so manga Ator,-a ini thiyakap ko di Phamaratiyaya.

25. Na Puphamanotholangka ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a Mata-an! A adun a bagiyan niran a manga Sorga, A Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig. Oman siran ro-o natan sa Onga a Pagupur, na Tharo-on niran: A giyai so (lagid o) inunat rukutano a miya-ona, na Phagowitun kiran noto a makapushasaginda-i: go adun a bagiyan niran ro-o a manga Karoma a manga Soti; sa ron siran non ndun Makakakal.

26. Mata-an! A so Allah na di Niyan phakamawagun so kambaal sa ibarat, apiya rungit go so lawanon. Na so puman so siran a Miyamaratiyaya na katawan niran a Mata-an! A Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Kadnan niran; na so puman so da Pamaratiyaya na giiran Tharo-on: A antona-a i a antapan o Allah sangka-i a ibarat? Madakul a Pundadagun Niyan sa sabap saya, go madakul a Puthoro-on Niyan sa sabap saya; na da-a ndadagun iyan sa sabap saya, a rowar ko manga songklid,-

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي
وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ
لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

وَيَسِّرَ الْيُسْرَىٰ ءَامِنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرٍ رِزْقًا قَالُوا
هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ
مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾

﴿٢٦﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا
مَّا بَعْضُهُ فَعَّا قَوْمَهُ أَفَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا
فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا
الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ
بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا
وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ
إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٢٧﴾

27. Siran na Puphamarungkasun niran so diyandi o Allah ko oriyen o kiya-ilot iyan, go Puphanuphudun niran so ini Sogo o Allah a kapaka-khakamputa-a on, go Puphaminasa siran ko Lopa: Na siran man na siran so manga logi.

28. Andamanaya idi niyo Kapharatiyaya-a ko Allah?-A aya butad iyo na Ma-atai, na Inoyag kano Niyan; oriyen niyan na Mbono-on kano Niyan, na oriyen niyan na Pagoyagun kano Niyan (ko Akhirat); oriyen niyan na Ron kano bo Phakandoda.

29. Sukaniyan so Inadun Niyan a ruk iyo so madadalum ko Lopa langon; oriyen niyan na siyangor Iyan so Langit, na Pithaong Iyan Siran Phiyapiya a Pito a manga Langit; go Sukaniyan na so lango-wan taman na katawan Niyan.

30. Na gowani, na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na Magumba-al Ako si-i ko Lopa sa Khalifa. Na Pitharo iran: A ino Ka on Pagumba-al sa tao a Phaminasa-on go Phamakaragirai ron ko manga rogo?-A Sukami na Iputhasbik Ami so Podingka go Pushotin Nami Suka? Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na katawan Ko so di niyo katawan.

الَّذِينَ يَتَّقُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ تَعَدٍّ
مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ
أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ
هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾

كَفَيْتَ تَكْفُرُونَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا فَأَن تَكْفُرُوا ثُمَّ تَقُولُونَ
نَحْنُ نَحْمِلُ صَدَقَاتِهِمْ نَحْنُ نَحْمِلُهَا
وَهُمْ لَا يَحْمِلُونَ ﴿٢٨﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ
فَنَزَلَهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي
الْأَرْضِ خَلِيقَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ
فِيهَا وَنَسْفِكَ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ
بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾

31. Na Inindao Niyan ko Adam so manga ngaran langon; oriyen niyan na siyandig Iyan siran ko manga Malaikat, na Pitharo Iyan: A Panothola niyo Rakun so manga Ngaran na-i o ba Sukano i manga bunar.

32. Pitharo Iran: A Soti Ka: Da-a Kata-o Ami, a rowar ko Inindaongka Rukami: Mata-an! A Suka bo i Mata-o a Maongangun.

33. Pitharo o (Allah): Hai Adam! Panotholangka kiran so manga Ngaran niran. Na kagiya Mapanotol iyan kiran so manga Ngaran niran, na Pitharo o (Allah): Ba Ko Rukano da Tharowa a Mata-an! a sakun na katawangko so Mapagu-uma ko managa Langit a go so Lopa, go katawan Ko so Papayagun niyo goso Paguuma-an niyo?

34. Na gowani, na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an Kano ko Adam: Na Miyangalimbaba-an siran: Inonta so Iblis: Ka somiyangka go Mimaratabat: Na miyapud ko da Pamaratiyaya.

35. Go Pitharo Ami: A Hai Adam! Babalingka Suka a go si Karomangka ko Sorga; go Kangkano Ron sa Kapangondaya sa sadun sa kabaya Iyo; go di Kano pagobai sangka-i a Kayo, ka mbaloi Kano a pud ko da Pamaginontolan.

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَٰؤُلَاءِ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣١﴾

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾

قَالَ يٰٓآدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ
بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ
غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ
وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا
إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ
الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾

وَقُلْنَا يٰٓآدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ
وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا
هَٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾

36. Na Miyapokas siran ro-o o Shaitan, go Miyapaka-awa iyan Siran ko butad Iran. Na Pitharo Ami: A tupad Kano, sa so sabaad Rukano na ridowai o saba-ad. Go adun a bagiyan Niyo ko Lopa a Kaputhakna-an go Kaoyagan, taman ko masa (o Kapatai).

37. Na adun a Miyasowa o Adam a pho-on ko Kadnan Niyan a manga Katharo, na Piyakataobat Iyan Sukaniyan; Ka mata-an a sukaniyan na sukaniyan so Puphanarima ko Ta-obat a Makalimo-on.

38. Pitharo Ami: A tupad Kano pho-on ko Sorga langon; na amai ka adun a Makatalingoma Rukano a pho-on Rakun a Torowan, na sa dun sa Monot ko Torowan Ko, na da-a Pangandam Iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

39. Na so siran a da Pamara-tiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka; sa ron siran non ndun Makakakal.

40. Hai manga Moriyatao o Israil! Tatadumi niyo so Limo Akun a so ini Pangalimo Akun rukano, go tomana niyo so diyandi Akun rukano ka tomanun Ko so diyandi rukano, go Sakun bo i Kalukun niyo.

41. Go Paratiyaya-a niyo so (Qur-an a) Initoron Nakun a To-

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ
وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي
الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾

فَتَلَقَّىٰ آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ
إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي
هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾

يٰٓبَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ
عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِنِّي
فَارْهَبُونَ ﴿٤٠﴾

وَأَمِؤُوا بِمَا آتَيْتُكُمْ مِّمَّا مَعَكُمْ

miyanto ko Matatangan niyo, go di sukano i paganai a di ron Phara-tiyaya, go di niyo Phamasaan so manga Ayat Akun sa arga a maito; go Sakun bo i Kalukun niyo.

42. Go di niyo khumbotun ko bunar so ribat, go di niyo Phagu-ma-a so bunar a sukano na katawan niyo.

43. Go Pamayandugun niyo so Sambayang; go tonaya niyo so Za-kat; go Roko kano a pud ko Pu-phuroroko.

44. Ino niyo Pushogo-on ko man-ga Manosiya so mapiya, na Pakali-lipatan niyo so manga ginawa niyo, a sukano na Kapuphangadi-an niyo so Kitab? Ba da-a manga sabot iyo?

45. Na Panguni kano sa tabang sa nggolalan ko Kapantang a go so Kashambayang: Na Mataan naya! A titho a marugun, inonta bo ko Khipangangalimbaba-an (ko Al-lah),-

46. A siran na tatangkudun niran a Mata-an! A siran na Miputho-ona iran so Kadnan niran, go Mata-an! A siran na Ron siran Phamakan-dod.

47. Hai manga Moriyatao o Is-rail! Tadumi niyo so Limo Akun a so ini Pangalimo Akun rukano, go Mata-an! A Sakun na inilubi Ko

وَلَا تَكُونُوا أَوْلَٰى كَافِرٍ بِهِ ۖ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِنِّي فَاتَّخِفُونَ ﴿١٥﴾

وَلَا تَتَّبِعُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْفُرُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿١٧﴾

۞ أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْإِيمَانِ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٨﴾

وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿١٩﴾

الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْقَوْنَ فِيهِمْ وَأَنْتُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٢٠﴾

يٰٓأَيُّهَا إِسْرَءِيلُ اذْكُرْ نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكَ وَأَنِّي فَضَّلْتُكَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢١﴾

sukano ko manga Ka-adun (ko miya-ona a masa).

48. Go Kalukun niyo so gawii a da-a Khiyogop o isa ginawa ko isa ginawa a maito bo go da-a Khatar-ima-on a Safa-at, go da-a khakowa-on a sambì, go di siran Khataban-gan.

49. Na gowani na siyabut Ami sukano ko pagtao o Pir-aon: A irar-asai ran rukano so marata a siksa, ka Puphanombali-in niran so manga Wata iyo a manga Mama na Phulamba-an niran so manga Babai rukano; na adun a matatago ro-o man a tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

50. Na gowani na sirai Ami rukano so Kalodan na siyabut Ami sukano na Inulud Ami so Pagtao o Pir-aon a sukano na kababantayan niyo.

51. Go gowani na Miyakiphasa-da Kami ko Musa sa pat polo gawii, oriyen niyan na kinowa niyo so Sapi (a Katohanan) ko oriyen niyan, na sukano na Miyakanggolaola kano sa di ontol.

52. Oriyan niyan na Pimaapan Nami sukano ko oriyen noto; ka-angkano Makapanalamat.

53. Na gowani na inibugai Ami ko Musa so Kitab go so Padoman: Ka-angkano Mamaka-ontol.

وَأَنفِقُوا نَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا
وَلَا يُغْنِي عَنْهَا شَفَاعَةُ ۖ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ
وَلَا هُمْ يُبْصَرُونَ ﴿٤٨﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْكُمْ مِيثَاقًا ۖ إِنَّكُمْ مُّعْذَرُونَ
إِلَىٰ عَذَابٍ يُدْرِكُونَ
أَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَكُمْ وَإِبْنَاءَ النَّسَاءِ ۚ وَفِي ذَٰلِكُمْ
بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾

وَإِذْ فَرَقْنَا بَيْنَكُمْ الْبَحْرَ فَأَنجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا
آلَ فِرْعَوْنَ ۚ وَأَنشُرُ تَطْرُوفَ ۖ ﴿٥٠﴾

وَإِذْ وَاعَدْنَا مُوسَىٰٓ أَرْبَعِينَ لَّيْلَةً ثُمَّ أَخَذْنَا
الْعَهْدَ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُمْ قَدْ ءَاتَيْنَاكَ
الْكِتَابَ وَالتَّوْرَةَ ۚ وَتَلَاؤُهُمْ ۖ ﴿٥١﴾

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّن بَعْدِ ذَٰلِكَ ۚ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾

وَإِذْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالتَّوْرَةَ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾

54. Go gowani na Pitharo o Musa ko Pagtao Niyan: A Hai Pagtao Akun! Mata-an! A sukano na Miyabinasa niyo so manga ginawa niyo sa kiyakowa-a niyo ko Sapi (a Katohanan): Na Thaobat kano ko miyadun rukano, sa Bonowa o da Makashala so Miyakashala rukano; giyoto man i mapiya rukano si-i ko Kadnan niyo. Na Piyakataobat kano Niyan: ka Mata-an! A Sukanian na sukaniyan so puphanarima ko ta-obat a makalimo-on.

55. Go gowani na Pitharo iyo: A Hai Musa! Diyami Suka dun Pharatiyaya-an taman sa di Ami mailai so Allah a Mapayag, na Piyolang kano o Parti a sukano na kababantayan niyo.

56. Oriyan niyan na Inoyag Ami sukano ko oriyan o Kiyapatai niyo: Ka-angkano Makapanalamat.

57. Go ini Payong Ami rukano so Gabon go Piyakatoron Ami rukano so Manna go so (Papanok a) Salwa, (sa Pitharo Ami a:) Kangkano ko manga pipiya a ini Pagupur Ami rukano: Na da Kami ran kabinasa-i, na ogaid na so manga ginawa iran i Kiyabinasaan niran.

58. Go gowani na Pitharo Ami: A solud kano sangka-i a Ingud (a Baital Muqaddas), na Kangkano ron sa sadun sa kabaya iyo sa kapangondaya; go solud kano ko Pin-

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَنْقُومُ إِلَهُكُمْ ظَلَمْتُمْ
أَنفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَشُؤِنُوا إِلَى
بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَثَابَ عَلَيْكُمْ
إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾

وَإِذْ قُلْتُمْ يَبْنُو سَيِّ لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَرَى
اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنتُمْ
تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾

ثُمَّ بَعَثْنَاكَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾

وَوَهَبْنَا لَكُمْ أَلْفَ مَنَاقِبٍ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ
الْمَنَّاءَ وَالسَّلَوىَّ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ
مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا
أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا
مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ
سُجَّدًا وَقُولُوا حُطَّةٌ نَّغْفِرَ لَكُمْ

to sa Pangangalimbaba-an kano, go Tharo kano sa Phakaponas sa Dosa, ka Napin Nami rukano so manga Kasalaan niyo go omanan Nami (sa balas) so Miphipiyapiya.

59. Na siyambiyan o siran a da Pamaginontolan sa Katharo a salakao ko Pitharo kiran; na Piyakatoronan Nami so siran a da Pamaginontolan sa siksa a pho-on ko Langit, sabap ko Kiyapanongkid iran.

60. Na gowani na ini Panguni sa inomun o Musa so pagtao Niyan; na Pitharo Ami: A Buntolun Ka so Badas Ka ko Ator (na inibuntol Iyan non). Na Miyakambowaton so sapolo a go dow a Bowalan. Na Sabunar a kiyatokawan o omani isa ka Sagorompong so Saguba iran. (Go Pitharo Ami:) Kangkano go inom kano ko Pagupur o Allah, go di kano Phangalandada ko Lopa a Puphamakakaid kano.

61. Na gowani na Pitharo iyo: A Hai Musa! Diyami dun Khitigur so Pangunungkun a sasason; na Panguniyangka rukami ko Kadnan Ka a Pakagumawan kami Niyan sa pud ko puphakatho-on o Lopa, -a lulutha-an non, go Sikowa-on, go lasona-on, go kodalis on, go tiboyas on. Pitharo (o Musa): Ino niyo pushambiya ko korang so mapiya? Tana kano sa Bandar a Ingud, ka Mata-an! A khakoa niyo so Piyan-

حَاطَيْنَكَمْ وَسَيَزِيدُ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٩﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ
لَهُمْ فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ
السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٦٠﴾

﴿٥٩﴾ وَإِذْ أَسْتَفْتَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ
بَعْضًاكَ الْحَجَرَ فَأَفْجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا
عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَهُمْ
كُلُوا وَأَشْرَبُوا مِن رِّزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي
الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَن نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامِهِ
وَجَعَلْنَا قُلُوبَكَ أَكْثَرَ تَوَلَّىٰ يَخْرُجُ لَنَا مِمَّا
تُبْنِي الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا
وَفُومِهَا وَعَدَسِيهَا وَبَصِلِهَا قَالَ
أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ
خَيْرٌ أَهْلِي ظُلُومًا مِّضْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَّا سَأَلْتُمْ
وَصَبَرْتُمْ عَلَيْهِمُ الذَّلِيلُ وَالْمَسْكِينُ
وَبَاءَ لَوْ يَعْصِيكَ مِنَ أَمْرِ ذَلِكَ يَا أَيُّهَا

guni niyo! Na Miyaadun kiran so Kahina-an go so Kapakarondan; go Miyakakholokog siran sa Rarangit a pho-on ko Allah. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na da iran Paratiyayaa so manga Ayat o Allah go Puphamono-on niran so manga Nabi sa di ontol. Giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go so Kiyapumalawani ran.

62. Mata-an! A so siran a Miyamarat iyaya, go siran a manga Yahodi, go so manga Christian. Goso manga Sabi-in^[1] -na sa dun sa Marat iyaya-on ko Allah go so Alongan a Maori, go Nggalubuk sa mapiya, na adun a bagiyan niyan a balas kiran sii ko kaduna niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

63. Na gowani na tiyarima Ami so diyandi iyo ko Kiniporoon Nami ko Kaporowan niyo ko Palao: (Go Pitharo Ami:) Kupiti niyo so inibugai Ami rukano Shabunsabunar go tatadumi niyo so madadalumon: Ka-an kano Makapanananggila.

64. Oriyan niyan na tomiyalikhod kano ko oriyani noto: Na o da so Gagao rukano o Allah go so Limo Iyan, na miyabaloi kano dun a pud ko Miyangalologi.

65. Na Sabunsabunar a Kiyatokawan niyo so Mimamalawani rukano si-i ko Alongan a Sapto: Na

كَانُوا يَكْفُرُونَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الْحَقَّ
وَكَانَ يَتَّبِعُونَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا
وَالصَّالِحِينَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ
وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ
وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝

وَإِذَا أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ
الْظُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ
وَأَذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝

لَمْ تَقُولُوا لَكُمْ رَحْمَةُ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ لَكُمْ رَحْمَةُ اللَّهِ ۝

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا
فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ۝

[1] siran so pagtao a malalamba siran ko okit iran ada-a miya tanto a agama iran a khaonota niran, go siran so pagtao a puzimba sa manga malaikat odina manga bito-on.

Pitharo Ami kiran: A mbaloi kano a manga Amo, a Miyamakadapanas.

66. Na biyaloi Ami Sukaniyan a poringana ko masa niyan go so oriyan niyan, go thoma ko Khipananggila.

67. Na gowanina Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A mataan! A so Allah na Isosogo Iyan rukano a Kasombali iyo sa Sapi. Na Pitharo iran: Aino Kamingka kho-wa-a kasablawan? Pitharo Iyan: A Mulindong Ako ko Allah o ba Ako Ma-adun a pud ko da-a manga Mulung iyan!

68. Pitharo iran: A Panguniyangka rukami ko Kadnan Ka a Paya-gun Niyan rukami o antonao-non (a Sapi)! Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a di Matowa go di Mangoda, katatangkaan ko pagulutan noto: Na Nggolaola-a niyo so Isosogo rukano!

69. Pitharo iran: A Panguniyangka Rukami ko Kadnan Ka a Paya-gun Niyan rukami o antona-a i waruna niyan. Pitharo (o Musa): Mata-an a so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a binaning, a maloto so waruna niyan, a Phakabimban ko Phuphamakailai ron!

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا
وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ
أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا
قَالَ أَعُودُ بِآلِهَتِي أَنْ أَكُونَ مِنَ
الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ
يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِصٌ وَلَا يَكْرُ
عَوْلَ يَوْمٍ ذَلِكَ فَاْعَلُوا مَا تَأْمُرُونَ ﴿٦٨﴾

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْ هِيَ قَالَ
إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَّوْنُهَا
شَرُّ النَّظِيرِ ﴿٦٩﴾

70. Pitharo iran: A Panguniyang-ka rukami ko Kadnan Ka a Payagun Niyan rukami o antonao-non a Sapi: Ka Mata-an! A so manga Sapi na miyakapulilingowa rukami: Na Mata-an! A sukami na Omiyog so Allah, na Mato-on nami dun.

71. Pitharo (o Musa): Mata-an! A so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a da marasai sa ba Pundado ko Lopa go di iphamakaig ko manga Pangoman; da-a Pa-awing iyan da-a Palang iyan. Pitharo iran: A imanto na Minitalingomangka so bunar. Na siyombali iran noto, go maito bo na di ran Mapunggolaola.

72. Na gowani ko Mamono so isa rukano sa tao na inisushundula iyo to: Na so Allah i Miyayag ko Pagu-uma-an niyo.

73. Na Pitharo Ami: A Papusun niyo ron so saba-ad ko Sapi. Lagid man noto a Kapagoyaga o Allah ko Miyamatai go Puphaki-ilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan: Kanan niyo gi-i manggudaguda.

74. Oriyan niyan na mithugas so manga poso iyo ko oriyan noto: Na sukaniyan na lagid o Ator o di na lawanon sa katugas. Ka Mata-an! A so saba-ad ko Ator na Sabunar a so Puphakambowaton so manga Lawasaig; go Mata-an! A so saba-adon na Sabunar a so Pukhabungkag na

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَةَ
تَشْبَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّدُلُوكُ تُشِيرُ إِلَى الْأَرْضِ
وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةً لَا شِئَءَ فِيهَا قَالُوا
أَلَن نَحْمِلَ وَالْحَقِّ قَدْ بَحَوَّهَا وَمَا كَادُوا
يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾

وَإِذْ قَاتَلْتُمُوهُمْ فَقَادَرْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ
مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾

فَقُلْنَا أَصْرَبُوهُ بَعْضُهُمْ أَعْدَاؤُكَ يَخِي اللَّهَ
الْمُؤْمِنِينَ وَيُؤْيِكُمْ إِيَّاهُ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ
كَالْجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنْ مِنَ الْحِجَابَةِ
لَمَا يَتَخَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَشْفَقُ
فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ
خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾

Puphakagumao ron so ig: go Mata-an! A so saba-adon na Sabunar a so Pukhaolog sa pho-on ko kaluk ko Allah. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

75. A ti i-inamun niyo a Kapar-atiyaya-a iran rukano? -A Sabunar a adun a salompok kiran a Puphamakinugun niran so Katharo o Allah, na oriyen niyan na Puphamagalinun niran kō oriyen o Kiyasabota iran non a siran na katawan niran.

76. Go igira-a minitho-ona iran so Miyamaratiyaya, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami: Na igira-a miyakandod so saba-ad kiran ko saba-ad, na Tharo-on niran: A ino niyo kiran Puphanonotholana so Piyakitokawan rukano o Allah, a khikarina iran rukano to si-i ko Kadnan niyo? -Bada-a manga Sabot iyo?

77. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so isosolun niran go so Papayagun niran?

78. Na adun a pud kiran a manga Um^[1]mi, a da-a katawan niran ko Kitab, a rowar ko manga Siyarangkoni, go da (a katawan niran) in-onta na Puphagantangan siran.

79. Na so sangat a siksa na bagiyen o siran a Ipuphanorat iran ko Kitab so manga lima iran, (adi iran

۞ اَفَتَسْمَعُونَ اَنْ يُؤْمِنُوا بِالْكِتٰبِ وَقَدْ كٰنَ
فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلِمَةَ اللّٰهِ ثُمَّ
يُحَرِّفُوْنَهُ: مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوْهُ وَهُمْ
يَعْلَمُوْنَ ﴿٧٥﴾

وَاِذَا لَقُوا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قَالُوْا اٰمَنَّا وَاِذَا
خَلَا بَعْضُهُمْ اِلَى بَعْضٍ قَالُوْا
اَتُحَدِّثُوْنَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ
لِيُخَاجَزَكُمْ بِهِ: عِنْدَ رَبِّكُمْ
اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿٧٦﴾

اَوْ لَا يَعْلَمُوْنَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ
وَمَا يَعْلَنُوْنَ ﴿٧٧﴾

وَمِنْهُمْ اُمِّيُّوْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ الْكِتٰبَ
اِلَّا اٰمَانًا وَاَنْ هُمْ اِلَّا يَظُنُّوْنَ ﴿٧٨﴾

فَوَيْلٌ لِلَّذِيْنَ يَكْتُمُوْنَ الْكِتٰبَ بِاَيْدِيْهِمْ
سُرَرِيقُوْلُوْا هٰذَا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ لِيَسْزُرُوْا

[1] Siran so di manga tata-o shorat ago matiya ko manga Yahodec.

mbaba-a-sun), oriyan niyan na gi-i ran Tharo-on: A giya-i na pho-on ko Allah, ka kagiya a ipuphamasa iran noto sa arga a maito!- Na sangat a siksa a bagiyan niran po-on ko Kinipanoratun non o manga lima iran, go sangat a siksa a bagiyan niran po-on ko gi-i ran non khisokatun.

80. Go Pitharo iran: A da dun a kakhasukho a rukami o Apoi inonta bo ko manga Alongan a mabibilang: Tharowangka (Ya Muhammad): Ba kano miyakakowa si-i ko Allah sa diyandi, na di Pundorat so Allah ko diyandi Iyan? Antawa-a gi-i niyo Tharoon makapantag ko Allah so da-a mulung iyo ron?

81. Owai man, sa dun sa Nggalubuk sa marata, go katangkali sukaniyan o kasalaan niyan, -na siran man i manga tao ko Naraka: Sa ron siran non ndun Makakakal.

82. Na so Miyamarat iyaya go Pinggalubuk Iran so manga pipiya, na siran man i manga tao ko Sorga: Sa ron siran non ndun Makakakal.

83. Na gowani na Tiyarima Ami so mailot a diyandi o manga Moriyatao o Israil (go Pitharo Ami:) Da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah; go (Phiyapiya i niyo) so mbala a Lokus sa tanto a Kaphiyapiya go so adun a Katotongana i ron, go so manga Wata a ilo go so

يَوْمَ تَمُوتُ أُمَّةٌ قَلِيلًا لَّيْلًا قُتِلَ لَّهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ
أَيُّدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَّهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿٨٠﴾

وَقَالُوا لَنْ نَمُوتَ النَّارُ إِلَّا أَيْمَانًا
مَعْدُودَةٌ قُلْ أَتُخَذُ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا
فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ وَأَمَّا تَقُولُ
عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ
خَطِيئَتُهُ، قُلْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٨٣﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ
لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا
وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا

manga Miskin; go Tharo kano ko manga Manosiya sa Mapiya; go Pamayandugun niyo so Sambayang; go tonaya niyo so Zakat. Oriyan niyan na Mimbarapaling kano, in-onta so maito a pud rukano, a sukano na tomatalikhod kano.

84. Na gowani na Tiyarima Ami so mailot a diyandi iyo: Sa di niyo phamakaragira-in so manga rogo (o saba-ad) rukano, go di niyo mboga-on so saba-ad rukano ko manga Ingud iyo: Na oriyen niyan na miyagikral kano, a sukano na kashasaksi-an niyo.

85. Oriyan niyan na sukano wai, na Puphamono-on niyo so saba-ad rukano, go Puphakaawa-an niyo so isa ka Sagorompong rukano ko manga Ingud iran; gi-i niyo Thatabanga-an kiran so dosa, go so Kapakipuriridowai; na amai ka makatalingoma siran rukano a khi-kabibiyag na phaga-onun niyo siran (a Tamok), a sukaniyan na Kiyaram rukano so kapaka-awa-a kiran. Ino a Paparatiyaya-an niyo so saba-ad ko Kitab, na Phagongkirun niyo so saba-ad? Na da-a balas ko tao a Punggolaola ro-o a pud rukano a rowar ko Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya, go so Alongan a Qiyamah na Phakandodun siran ko Minitaralo a siksa. Na kuna a ba Kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

مِنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٥٥﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ
وَلَا تُخْرِجُونَ أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِينِكُمْ ثُمَّ
أَقْرَضْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٥٦﴾

ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ
وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ دِينِهِمْ
تُظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَإِنْ يَأْتُواكُمْ أُسْرَىٰ فَغَدُّوهُمْ وَهُوَ
مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِنْ خَرَجْتُمْ أَقْتُلُوا مُنَافِقًا
بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ
فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ مِنْكُمْ
إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَنُورَةُ الْقَيْمَةِ
يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٥٧﴾

86. Siran man so ini Pamasa iran ko Kaoyagoyag ko Doniya so Akhirat: Na di kiran Phagukhapukhapun so siksa go di siran khatabangan.

87. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab go Piya-kathondotondog Ami ko oriyaniyan so manga Sogo; go ini bugai Ami ko Isa a Wata o Maryam so manga Rarayag a Karina go ini bagur Ami Ron so (Jibril a) Niyawa Soti. Ino a oman i Makatalingoma rukano a Sogo na sabap sa di khabaya-an o manga ginawa niyo, na Pumaratabatan niyo? -Na adun a isa ka Sagorompong a Piyakambokhag iyo, go adun a isa ka Sagorompong a Puphamono-on niyo!

88. Go Pitharo iran (sa Kapamagompat): A so manga poso ami na khikapupuno. Na kuna, ka Pimorkaan siran o Allah sabap ko da iran Kaparatiyaya: Ka miyaka-ito ito a Paratiyaya iran.

89. Go kagiya a adun a Miyakatalingoma kiran a Kitab a pho-on ko Allah, a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran, -a aya butad iran sa paganai na Puphangunin niran a Kapugusa iran ko da Pamaratiyaya, -na kagiya a Makatalingoma kiran so (Muhammad a) miyakilala iran, na Inongkir iran noto na so Morka o Allah na san ko da Pamaratiyaya.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٨٦﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا
مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ
أَفَكُلَّمَا جَاءَكَ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى
أَنفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِقْنَا كَذَّبْتُمْ
وَفَرِقْنَا فَنَقُلُّونَ ﴿٨٧﴾

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ
بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ
يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا
جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ
عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾

manga poso iran so (kabaya sa Kasimba) sa Sapi sabap ko Kiya-ongkir iran. Tharowangka: A Mikhatarata so Ipushogo rukano o Paratiyaya niyo o sukano na Khi-paparatiya!

94. Tharowangka: A o Miya-adun a ruk iyo so Ingud a Maori, si-i ko Allah, sa Tolabos, a di ron pud so manga Manosiya, na shingayo a niyo so Kapatai, o sukano na Mumamata-an kano.

95. Na di ran ndun noto shingayo-on sa tanitiyasa, sabap ko (dosa a) Mini-ona o manga lima iran. Na so Allah i lubi a Mata-o ko da Pamaginontolan.

96. Na Ibut ka mato-on Ka siran ndun, a lubi a mala i inam ko manga Manosiya ko Kaoyagoyag, go lubi (mala-i inam) a di so Miyamanakoto: Makangunanguna so pishakatawan kiran a o ba bo Makaphagomor sa Sanggibo ragon: Na di sukaniyan mipakawatan ko siksa o Kapakapagomor iyan (sa Sanggibo ragon). Na so Allah i lubi a Phagilai ko gi-i ran Nggolaola-an.

97. Tharowangka: A sa dun sa mabaloi a ridowai o Jibril!- Na Mata-an! A Sukaniyan na Initoron Niyan so Qur-an ko poso o Ka (Ya Muhammad), sabap sa Sogowan o Allah, a Tomiyanto ko Kitab a Miya-ona an Niyan, go Torowan

إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٤﴾

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٥﴾

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٩٦﴾

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاتِهِ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ تَوَيْعَمَرَأَلَفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُرَّخِجٍ مِّنَ الْعَذَابِ أَنْ يَمُوتَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

قُلْ مَن كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٨﴾

go Thothol a mapiya a bagiyan o Miyamaratiyaya,-

98. Sa dun sa mabaloi a ridowai o Allah a go so manga Malaikat Iyan go so manga Sogo Iyan, go so Jibirl, go so Mikail,- na Mata-an! A so Allah na ridowai o da Pamaratiyaya.

99. Na Sabunsabunar a Tiyoronan Nami Suka (Ya Muhammad) sa manga Ayat a manga Rarayag; na da-a Magongkiron a rowar ko manga songklid.

100. Ino a oman siran Makindiyandi, sa isa a diyandi na ibowang, o isa kiran ka Sagorompong?- Kuna, ka kadakulan kiran na di Mapaparatiyaya.

101. Na kagiya a adun a Miyakatalingoma kiran a Sogo a pho-on ko Allah, a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran, na i nibowang o isa ka Sagorompong a pud ko siran a bigan ko Kitab, so Kitab o Allah ko tampar ko manga likod iran, lagid o ba iran ndi katawi!

102. Go Inonotan niran so Pumbatiya-an o manga Shaitan ko Kandato o Sulaiman: Na kuna a ba Mikhapir so Sulaiman, na ogaid na so manga Shaitan i Mikhapir, ka ipuphangundao iran ko manga Manosiya so Sihir, go so Initoron ko dowa Malaikat sa Ingud a Babil

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَرُسُلِهِ، وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ
عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿٩٨﴾

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ
وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿٩٩﴾

أَوْ كَلَّمَآ عَنْهُدَا وَعَنْهُدَا أَبْنَدَهٗ قَرِيْقُ
مِنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ
لِّمَا مَعَهُمْ نَبَأَ قَرِيْقُ مِمَّنْ الذِّبْرِ
أُولُوا الْكُتُبِ كَتَبَ اللَّهُ وَرَاءَ
ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكٍ
سُلَيْمَنَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَنُ وَلَٰكِنَّ
الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ
السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَائِكَةِ بِسَائِلٍ
هَارُونَ وَمَرْيَمُ وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ

so Harut a go so Marut. Na da-a Pagundao-wan niran non a isa bo o di ran Matharo: A Mata-an! A sukami na matag tupung; na di ka Pukhapir. Na Puphaganadun niran sa dowa oto so Pukhasabapan sa gi-i ran Kapakambulaga ko tao a go so Karoma niyan. Na da-a Khabinasa-an niran non a isa bo inonta a sabap sa idin o Allah. Na Mapuphaganad iran so Phakabinasa kiran, go di kiran Phakaompiya. Na Sabunsabunar a kiyatokawan niran a Mata-an a so tao a miyatomo iyan noto na da-a bagiyan niyan ko Akhirat a Kamapiya-an. Na Mata-an a Mikharatarata so Piphasa-an niran ko manga ginawa iran, o siran na katawi ran!

103. Na o ba siran ndun Miyaratiyaya na go siran Miyananggila, na Matatangkud a so balas a phon ko Allah na aya thomo, o siran na katawi ran!

104. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo Putharowa (ko Nabi) so Raina, aya Tharowa niyo na Unzurna^[1], go Pamakinuga niyo: Na adun a bagiyan o da Pamaratiyaya a siksa a Malipudus.

105. Di khabayan-an o da Pamaratiyaya a pud ko adun a Kitab

حَقِّ يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٦﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعَيْتَ وَقُولُوا انْظُرْنَا وَاسْمَعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٨﴾

مَّا يَبُودُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ

[1] di niyo Putharowa ko Nabi ﷺ ilayangka so butad ami go pulombatingka rukami ka anami sabota so dingkataro-on, go aya tharowa niyo sambu anan: ilaya kamingka go so butad ami.

iyen, go so Miyamanakoto, so Kiputhoronun rukano ko mapiya a pho-on ko Kadnan niyo. Na so Allah na Ipuhamili Iyan so Limo Iyan ko tao a kabaya Iyan-ka so Allah i khiruk ko Gagao a lubi a Mala.

106. Sa dun sa iputharug Ami (a Kokoman) a Ayat o di na Pakilipatan Nami Sukaniyan, na Pumbugai Kami sa Mapiya a di Sukaniyan o di na so lagid iyan: Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah na so lango-wan taman na Gaos Iyan?

107. Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah i Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa? Na da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah a Panarigan go Phakatabang.

108. Ba niyo pun kabaya a Manguni kano ko Sogo rukano lagid o Kiyapanguni-i ko Musa gowani? Na sa tao a shambi-in niyan ko Kaongkir so Paratiyaya, na Sabunar a Miyapokas ko ontol a lalan.

109. Miyashinganin o Madakul ko adun a Kitab iyan a oba kano iran bo Maphakakasoi ko oriyen o Kiyaparatiyaya niyo, ko Kakakapir iyo, Kadunki a pho-on ko manga ginawa iran, ko oriyen o Kiyapayag kiran o bunar: Na Puma-ap kano go Dapaya niyo, taman sa italingoma o

عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٦﴾

﴿ مَا نَسَخَ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ مِثْلَهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾ ﴿١٠٧﴾

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٠٨﴾

أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَتَّبِعِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٠٩﴾

وَذَكَرْنَا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ رَدُّوكُمْ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفْرًا حَسَدًا مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ

Allah so Sogowan Niyan; Mata-an!
A so Allah na so langowan taman
na Gaos Iyan.

110. Na Pamayandugun niyo so
Sambayang go tonaya niyo so Za-
kat: Ka sa dun sa iyona niyo a ruk o
manga ginawa niyo a mapiya, na
Khato-on niyo to si-i ko Allah: Ka
Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo
Nggolaolaan na Phagila-in Niyan.

111. Na Pitharo iran: A da dun a
Phakasolud ko Sorga a rowar ko
mimbalo i a manga Yahodi o di na
manga Christian. Giyoto na manga
ongaya iran. Tharowangka: A bu-
gan niyo i Karina niyo o sukano i
manga bunar.

112. Aya bunar,- na sa dun sa
Imbayorantang iyan a ginawa niyan
ko Allah a sukaniyan na Phipiya-
piya, -na adun a bagiyan niyan a
balas rukaniyan si-i ko Kadnan ni-
yan; go da-a Pangandam iran, go di
siran Makamboko (ko Alongan a
Maori).

113. Na Pitharo o manga Yaho-
di: A da so manga Nasrani ko Aga-
ma ontol; go Pitharo o manga
Christian: A da so manga Yahodi
ko Agama ontol. A siran na Kapu-
phangadi-an niran so Kitab. Isha-
nanan a Pitharo o siran a da-a
manga mulung iyan so lagid o
Katharo iran; Na so Allah i Kho-

عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٠﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ
عِنْدَ اللَّهِ إِنْ أَنْتُمْ بِمَاعْمَلُونَ بِصِيرٍ ﴿٢٥١﴾

وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ
هُودًا أَوْ نَصْرَانًى تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا
بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥٢﴾

بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ
أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٥٣﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصْرَانِي عَلَىٰ شَيْءٍ
وَقَالَتِ النَّصْرَانِي لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ
وَهُمْ يَشْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ
بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٥٤﴾

kom kiran ko Alongan a Qiyamah ko di iran Phagayonayonan.

114. Na ba adun a lawan a Darowaka ko tao a ini panapar iyan so Manga Masjid o Allah, ko Kapukha-aloi ron o ngaran Niyan? -go Piyanamaran niyan Nggalubuk a Kagunukiron? Siran man na da-a Phamakasolud kiran non a ba di Puphanga-aluk^[1]. Adun a bagiyan niran ko Doniya a Kahina-an, go adun a bagiyan niran ko Akhirat a siksa a lubi a Mala.

115. Na ruk o Allah so Subangan go so Sudupan: Na apiya anda kano pakasangora, na ro-o dun so Puphangadapan ko Allah. Mata-an! A so Allah na Rangkom^[2], a Mata-o.

116. Na Pitharo iran: A komino-wa so Allah sa Wata Iyan: Soti Sukaniyan. -Kuna, ka ruk Iyan so nganin a shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Tanan non Puphangongo-notan.

117. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Na igira-a adun a Ipunggolalan Niyan a showa-an, na aya bo a Putharoon Niyan non: Na KON^[3], na Khaadun.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسْجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾

وَاللَّهُ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولُوا فَشَرَّ وَجْهٍ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ ۚ بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَنِينٌ ﴿١١٦﴾

يَدْبِعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾

[1] Siranoto so mga songkulid a di khapakai ko butad iran oba siran pusholud ko mga Masjid inonta o aya mambubutad iran na pupa manga alukun go puphanga awan sa siksa.

[2] Maolad so Limo iyan ko manga Oripun iyan.

[3] Ma-adunka.

118. Na Pitharo o siran a da-a manga mulung iyan: A ino kami di Pumbitiyara-in o Allah? O di na adun a Makatalingoma rukami a Tanda? Ishanaya a Pitharo o siran a Miya-ona an niran so lagid o Katharo iran. Miyakandatar so manga poso iran. Sabunar a Piyayag Ami so manga Tanda ko pagtao a Khitotomangkud.

119. Mata-an a sukami na siyogo ami Suka (Ya Muhammad) ka-an Mapayag so bunar a Puphamanathol ko Mapiya go Puphamakaiktiyar: Na kuna a ba Ruka Pagisha-an so manga tao ko (Naraka) Jahim.

120. Na di Ruka dun Khasowat so manga Yahodi go so manga Christian taman sa Dingka Onotan so okit iran. Tharowangka: A Mata-an! A so Torowan o Allah, -na Sukaniyan so Torowan. Na Ibut ka o Onotingka so manga kabaya iran a ribat ko oriyen o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na da-a mambagiyan Ka a pho-on ko Allah a Panarigan go da-a Phananabang.

121. So siran noto a inibugai Ami kiran so Kitab a Puphangadi-an niran ko ontol a Kapangadi iron: Na siran man i Mapaparatiyaya-on: Na sa dun sa di ron Maratiyaya, -na siran man na siran so manga logi.

122. Hai manga Moriyatao o Israil! Tatadumi niyo so Limo Akun a

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَنْزِيلًا إِنَّهُ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَبَهَتْ قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى حَتَّى تَبِيعَ وَابْتِهِمْ قُلْ إِنْ هَدَى اللَّهُ هُوَ الْهَدَىٰ وَلَئِنْ أُتْبِعَتْ أَهْوَاءُ هُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لِلَّهِ مِنَ الْوَيْلِ وَلَا لِنَصِيرِ ﴿١٢٠﴾

الَّذِينَ هُمْ أَتَتْهُمْ أَلْكِتَابَ بَيِّنَاتٍ مِنْ رَبِّهِمْ فَلَا وَفَاءَ لَؤْلِيَّتِكَ لَوْلَا يَوْمُنَا بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَاُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾

يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ

so ini Pangalimo Akun rukano, go Mata-an! A Sakun na inilubi Ko sukano ko manga Kaadun (ko masa niyo).

123. Go kalukun niyo so gawii a da-a Khiyogop o isa ginawa ko isa ginawa a maito bo, go da-a khatar-ima-on a samb^[1] go da-a Phakang-gai ron a gona a Safa-at go di siran Khatabangan.

124. Na gowani na adun a ini tupung ko Ibrahim o Kadnan Niyan a manga Katharo, na Tiyarotop Iyan noto: Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na mbalowin Nakun Suka ko manga Manosiya a Khao-notan. Na Pitharo (o Ibrahim): A go so pun so manga Moriyatao Akun! Pitharo (o Allah): A di ishampai so diyandi Akun ko da Pamaginontolan.

125. Na gowani na biyaloi Ami so Baitullah a Kalimodan o manga Manosiya go Panarigan; na kowa kano ko Tinindugan o Ibrahim sa gi-i Shambayangan; na ini Sogo Ami ko Ibrahim a go so Ismail, a Sotiya Iran so Walai Akun a bagiy-an o gi-i Thatawaf, go so Puphamagi' itikaf, go so Puphuroroko, a Puphamanojiod.

126. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: A Kadnan Ko, Baloyang-

عَلَيْكُمْ وَأَلَيْ مَضَلُّكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٢٣﴾

وَأَنْفُوا أَيْمًا لَا تَجْرِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ مِّثْقَا
وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ
وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿١٢٤﴾

﴿ وَإِذْ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ
قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ
ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ ﴾ ﴿١٢٥﴾

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنَا وَانْجِدُوا
مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ أَنَّ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ
وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿١٢٦﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا
وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ

[1] Sanggar a kilidas iyan pho-on ko siksa.

ka ini a Ingud a Panarigan, go Riskhi-ingka so tao ron ko manga Onga, -a so Miyamaratiyaya kiran ko Allah go so Alongan a Maori. Pitharo (o Allah): A go so Tao a da Paratiyaya, -ka Phakasawitun Ko sukaniyan sa maito (ko Doniya) oriyen niyan na Pakaphangubongungko ko siksa ko Naraka, -a Mi-kharatarata a khabolosan!

127. Na gowani ko Ipuphoro o Ibrahim so manga onayan o Baitullah go so Ismail: (Na Pitharo Iran): Kadnan Nami! Tarima-angka Rukami ya-i: Ka Mata-an! A Suka na Suka so Puphakanug, a Mata-o.

128. Kadnan Nami! Go baloya Kamingka a dowa, a Mbabayorantang Ruka, go so saba-ad ko manga Moriyatao Ami, a pagtao a Mbabayorantang Ruka; go Pakisowa-an Ka Rukami so manga okit Ami; go Pakataobata Kamingka; ka Mata-an! A Suka na suka so Puphanarima ko ta-obat, a Makalimo-on.

129. Kadnan Nami! go Pakatin-dugingka Siran sa Sogo a pud kiran, a Kapuphangadi-an Niyan kiran so manga Ayat Ka go Mindao Niyan kiran so Kitab go so Hadith, go Makasoti Kiran: Ka Mata-an! A Suka na Suka so Domada-ag, a Maongangun.

130. Na ba adun a khagowad ko okit o Ibrahim a rowar ko tao a

بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمْتِحْهُ
فَلَيْلًا ثُمَّ أَصْطَرُّهُ إِلَى عَذَابِ النَّارِ وَنِشْ
الْعَصِيرِ ﴿١٢٧﴾

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ
وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٨﴾

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا
أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا
إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٩﴾

رَبَّنَا وَأَنْعِمْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ
آيَاتِكَ وَلِعَلَّهُمْ يَحْكُمُونَ
وَالْحِكْمَةَ وَزَكَّيْهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٣٠﴾

وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ

Liyalong iyan a ginawa niyan? Na Sabunsabunar a Tinindos Ami Sukaniyan sa Doniya: Go Mata-an! A Sukaniyan si-i sa Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

131. Gowani! Na Pitharo-on o Kadnan Niyen: A Mbayorantang Ka: Na Pitharo Iyan: A Mimbayorantang Ako ko Kadnan o manga Ka-adun.

132. Na ini Thanan noto o Ibrahim ko manga Wata Iyan, go so Yaqoub; (Pitharo Iyan:) Hai manga Wata Ko! Mata-an! A so Allah na Tinindos Iyan Rukano so Dinul Islam; na o ba Kano Mamatai sa di Kano Makambabayorantang (ko Allah).

133. Ba kano khipakadadarpa gowani ko makarani ko Yaqoub so Kapatai? A sa maoto, na Pitharo Iyan ko manga Wata Iyan: Antona-a i Shimba-an Niyo ko oriyen Ko? Na Pitharo Iran: A aya Shimba-an Nami na so Tohan Ka go Tohan o manga Lokus Ka, -a so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, -a Tohan a isa isa: Go Sukami na ron Kami Mbayorantang.

134. Giyoto man na pagtao a miya-ipos dun; a ruk Iyan so Pinggalubuk Iyan, go ruk iyo so Pinggalubuk iyo! Na di rukano ipagisha so Pinggolaola Iran!

نَفْسَهُ وَلَقَدْ أَصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ
فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣١﴾

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْمِعْ قَالَ أَسْمِعُ لِرَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿١٣٢﴾

وَوَصَّي بِهَا إِبْرَاهِيمَ بَنِيهِ وَيَعْقُوبَ بَنِيَّ
إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَى لَكُمْ الَّذِينَ فَلَا تَمُوتُونَ
إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾

أَفَرَأَيْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ
إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي
قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَاللَّهُ أَبَاطُكَ إِبْرَاهِيمَ
وَأِسْمَاعِيلَ وَأَسْحَقَ إِلَهُهَا وَجَدَا وَنَحْنُ لَهُ
مُسْلِمُونَ ﴿١٣٤﴾

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ
مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَنْ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٣٥﴾

135. Na Pitharo iran: A mbaloi kano a manga Yahodi o di na manga Christian ka-angkano Matoro. Tharowangka: A kuna! (Ka aya Pagonotan nami na) so okit o Ibrahim a Shasalimbotawan, go di pud ko manga Pananakoto.

136. Tharowa niyo: A Piyaratiyaya mi so Allah, go so (Qur-an a) Initoron rukami, go so Initoron ko Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so manga Moriyatao Niyan, go so inibugai ko Musa go so Isa, go so inibugai ko manga Nabi a pho-on ko Kadnan niran: Da-a shalbo-on nami Kiran a isa bo: Go sukami na Ron Kami Mbabayorantang.

137. Na amai ka Paratiyayaan niran so Piyaratiyaya Niyo Sukaniyan, na Sabunar a Matoro siran; na o Talikhod siran, na siran ndun i miyatago ko Kashoransorang; na Pulindingung Ka kiran ndun o Allah, ka Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

138. (Onoti niyo so) okit o Allah: Ka ba-adun a lubi a Mapiya a di so Allah i okit? Go Sukami na aya Mi Sukaniyan gi-i Showasowatun.

139. Tharowangka: A ino kano Rukami gi-i Pakiphawala makapan-tag ko Allah, a Sukaniyan so Kadnan Nami go Kadnan niyo; na ruk Ami so manga Galubuk Ami na ruk

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾

قُلُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا تُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾

قَالُوا آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا أَزْوَاجًا تُولُوا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَبِّحْهُم كَحَمْدِ اللَّهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣٧﴾

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾

قُلْ اتَّخَذْتُنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾

iyu so manga Galubuk iyo; go Sukami na Ron Kami Thotolabos?

140. Ino niyo gi-i Tharowa: A Mata-an! A so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub go so manga Moriyatao Niyan na siran na manga Yahodi o di na manga Chrisitan? Tharowangka: A ba sukano i lubi a Mata-o antawa-a so Allah? Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a miyaguma sa Kashasaksian niyan pho-on ko Allah? Ka kuna a ba Kalilipati o Allah so gii niyo Nggolaola-an!

141. Giyoto man na pagtao a miya-ipos dun; a bagiyan niyan so Pinggalubuk iyan, na bagiyan niyo so Pinggalubuk iyo! Go di rukano ipagisha so Pinggolaola iran:

142. Putharo-on o manga lalong ko manga Manosiya: A antona-a i miyaka-alin kiran ko Pukhibulatun niran a so thatakna-an niran? Tharowangka (Ya Muhammad): A ruk o Allah so Subangan a go so Sudupan: Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko okit a Maka-o ontol.

143. Na lagid oto a biyaloi Ami sukano a pagtao a pishokodan, kangkano mabaloi a manga saksi ko manga Manosiya, go mabaloi so Sogo a saksi rukano; na da-a inibaloi Ami ko Kiblat a so Pithakna-an Ka Sukaniyan, inonta na-a Nami Mapunto so Magonot ko Sogo ko

أَمْ يَقُولُونَ إِنَّا إِبرَاهِيمَ وَاسْمَعِيلَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا
هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ إِنَّمَا أَعْلِمُهُمُ اللَّهُ
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ
مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُنتَقَلُونَ
عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّاهُمْ عَن
قِبْلَتِهِمُ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الشَّرْقُ
وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا
لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ
عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي
كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعَ الرَّسُولَ
مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ

tao a Pumbashowi ko Kakakapiri ron. Na Mata-an naya a miyabaloi a tonganai a marugun, inonta bo ko siran a Tiyoro o Allah. Na da ko Allah i ba Niyan ilanga so Paratiyaya niyo. Ka Mata-an! A so Allah na tanto a Mala i Gagao ko manga Manosiya, a Makalimo-on.

144. Sabunar a Pukhailai Ami so Kapukhatingur o Paras Ka ko Langit: Na Phakasangorun Nami Suka dun ko Kiblat a Pukhababaya-an Ka Sukaniyan. Na sangorun Ka a Paras Ka ko Tampar sa Masjid Al-Haram: Apiya anda kano matago, na Pushangorun Niyo so manga Paras Iyo ko Katatamparan non. Na Mata-an! A so siran a Tiyoronan ko Kitab na katawan niran ndun a Mata-an! A sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan niran. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i ran Nggolaola-an.

145. Na Ibut ka apiya pun Mitalingomangka ko siran noto a Tiyoronan ko Kitab so langowan o Tanda, na di ran ndun onotan so Pukhibulatun Ka; na go da Ruka i Bangka Onoti so Pukhibulatun niran, go da ko saba-ad kiran i ba onot ko Pukhibulatun o saba-ad. Na Ibut ka o Onotingka so manga kabaya iran a ribat,-ko oriyen o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na Mata-an! A Suka na sa maoto na pud dun ko da Pamaginontolan.

لَكِبْرَةٌ إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ
لِلَّهِ لِيُضَيِّعَ أَعْمَالَكُمْ إِنَّ اللَّهَ
بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٤٤﴾

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ
قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا
وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ
وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٥﴾

وَلَيْنِ اتَّخَذَتِ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ
عَآيَةٍ مَا تَتَّبِعُوا فِتْنَةً وَمَا تَكُنَّ إِلَّا
فِتْنَتُهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ فِتْنَةَ بَعْضٍ
وَلَيَنْ شَبَعْتَ أَهْوَاءَ هُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ
مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٦﴾

146. So siran noto a inibugai Ami kiran so Kitab na makikilala iran (so Muhammad) sa lagid o kakikilala-a iran ko manga Wata iran; na Mata-an! A adun a isa kiran ka Sagorompong a paguuma-an niran so bunar a siran na katawan niran.

147. So Bunar na pho-on ko Kadnan Ka; na o ba Ka dun mabaloi a pud ko Pukhaka-alangalangan.

148. Na adun a ruk o oman i isa a Puphangadapun a sukaniyan i Puphangadapon; na Pagoradoradi niyo so manga Pipiya. Ka apiya anda kano matago, na Phakatalingoma-an kano dun o Allah langon. Mata-an! A so Allah na so lango-wan taman na Gaos Iyan.

149. Na apiya anda Ka Maka-song, na Phagadapun Ka so Paras Ka ko Tampar ko Masjid Al-Haram; ka Mata-an! A Sukaniyan so tithe a Bunar a pho-on ko Kadnan Ka. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

150. Go apiya anda Ka Maka-song, na Phagadapun Ka so Paras Ka ko tampar ko Masjid Al-Haram; go apiya anda kano matago, na Phagadapun niyo so manga Paras Iyo ko katatamparan non: Ka-an da-a khabaloi ko manga Manosiya a Karina iran Rukano, inonta so siran a da kiran Pamaginontolan; na di Niyo siran khalukun, go Sa-

الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْكِتَابَ يَعرِفُونَهُ، كَمَا
يَعرِفُونَ آبْنَاءَهُمْ وَإِنْ فَرِيقًا مِنْهُمْ
لَيَڪْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُتَكِبِينَ ﴿١٤٧﴾

وَلِكُلِّ وِجْهَةٍ هُومُؤْلِيهَا فَاسْتَقْبُوا
الْحَزْرَاتِ آيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا
إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ قُولُوا
وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لَّيْكَونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ
حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ
وَأَخْشَوْا وَلَا تَتَّبِعُوا عَلَىكُمْ وَلَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾

kun i kalukun Niyo; ka ana Kun Matarotop so Limo Akun Rukano, go Angkano Matoro;

151. Lagid aya a Kiyasogo i Ami Rukano sa Sogo a pud Rukano, a Pukhabatiya Iyan Rukano so manga Ayat Ami, go Pukhasoti Kano Niyan, go Pukhindao Niyan Rukano so Kitab a go so Hadith, go Pukhindao Niyan Rukano so di niyo katawan.

152. Na Tatadumi Ako Niyo; ka Tataduman Ko Sukano. Go Panalamat Kano Rakun, go di Kano Pagongkir.

153. Hai Miyamaratiyaya! Panguni Kano sa Tabang sa Nggolalan ko Kapantang go so Kashambayang: Ka Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang-Iyan so) manga Papantang.

154. Go di Niyo Putharowa ko tao a Khapurang sa lalan ko Allah: I Miyamatai. Kuna, ka manga Oyangoyag, na ogaid na di Niyo katawan.

155. Na Mata-an ndun a Puthupungan Nami Sukano sa Shai a kaluk go Kaor, go so Kapukhakorangi ko manga Tamok go so manga ginawa go so manga Onga, na Puphamanotholingka sa mapiya so manga Papantang,-

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُو
عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ
تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي
وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ
وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتٌ
بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ
وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ
وَنَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾

156. A Siran na igira-a Miyasogat Siran a Tiyoba: Na Tharo-on Niran: A Mata-an! A Sukami na Kapa-ar o Allah, go Mata-an! A Sukami na Ron Kami Ron Phakan-dod:-

157. Siran man i Kiyapatotan ko manga Ma-ap^[1] a pho-on ko Kadnan Niran, a go Limo, go Siran man na siran i Miyamakakudug ko Ontol.

158. Mata-an! A giya Safa go giya Marwa na pud ko manga Tанда o Allah. Na sa tao a Munaik Hajji ko Baitullah o di na Magomra, na da-a dosa niyan ko kapagalo-yan niyan sa dowan. Na sa dun sa Nggolaola sa da-on Paliyogatun a mapiya,-na Mata-an! A so Allah i Mbalason a Mata-o.

159. Mata-an! A siran a Puphaguma-an niran so Initoron Ami a manga Karina, go Torowan, ko oriy-an o Kiyapayaga Mi ron ko manga Manosiya si-i ko Kitab,-na siran man na Pumorka-an siran o Allah, go Ipamaninta siran o Phamakasin-ta,-

160. Inonta bo so siran a Mithataobat go Miphipiyapiya go Piyayagiran (so Piyamaguma iran): Ka siran man na Phakataobatun Ko siran; ka Sakun so Puphanarima ko Tao-bat, -a Makalimo-on.

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ
وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾

أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْتَخِرُونَ ﴿١٥٧﴾

﴿١٥٨﴾ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ
حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ
يَطُوفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ
شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ
وَأَلْهَدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي
الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ
وَيَلْعَنُهُمُ الْمَلَائِكَةُ ﴿١٦٠﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّاهُ أُولَٰئِكَ
أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَإِنَّا لَتَوَّابٌ رَحِيمٌ ﴿١٦١﴾

[1] ana bagianiran a po-on ko kadnaniran a bantogan.

161. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, go Miyamatai siran sa kapapantagan siran a manga Kapiir,-na siran man na Miyatang kud kiran so Morka o Allah, go so manga Malaikat, go so manga Manosiya sa kasamasama iran;

162. Kakal siran non ndun: Sa di kiran kababasan so siksa, go di kiran khata-alik.

163. Na so Tohan niyo na Tohan a isa isa: Da-a Tohan inonta Sukaniyan, a Masalinggagao, a Makalimonon.

164. Mata-an! A adun a matatago ko Kiya-aduna ko manga Langit go so Lopa; go so gi-i kapakashambi o Gagawi-i a go so Daondao; go so manga Kapal a Puphamangutas ko Kalodan sabap ko nganin a Phakangkai a gona ko manga Manosiya; go so Kiyapakatorona o Allah pho-on ko Kawang ko ig, na ini Oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyen o Kiyapatai Niyan; go Biyarumbad Iyan ro-o so oman i Baraniyawawa; go so Kapukha-alinalin o manga ndo, go so Gabon a Paonotonot ko pagulutan o Langit a go so Lopa;-a tithe a manga Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an niran.

165. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a Puphangumba-al sa salakao ko Allah a manga Barahala^[1], a Pukhababaya-an niran

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا
أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ
أَجْمَعِينَ ﴿١٦١﴾

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَخَفُونَ عَنْهُمْ عَذَابَ
الْآهِ يُنْظَرُونَ ﴿١٦٢﴾

وَاللَّهُ أَكْبَرُ إِنَّهُ وَحْدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ
الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالتَّخْلُفِ
الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي
الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ
السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَخْيَرْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا لَوْثٌ فِيهَا مِنْ كُلِّ ذَاتٍ نَفْسٍ وَتَصْرِيفِ
الرِّيْحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِينَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا
يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ
حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ

[1] a tao a Puphangumba-al sa salakao ko Allah a manga katohanan.

siran lagid o Kapukhababaya-i ko Allah. Na so Miyamaratiyaya na tanto a Kapukhababaya-i Ran ko Allah. Na o mailai o siran a da pamaginontolan, ko masa a kasandungi ran ko siksa: Na Mata-an! A so Bagur na ruk o Allah langon, go Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

166. Masa a taplisun o siran a Inonotan so Miyamangonot kiran: Ka kasandungan niran so siksa, go Pakanggigintasa-an siran o Kiya-khokoyapta-an niran^[1].

167. Na Tharo-on o siran a Miyamangonot: A o ba-adun bo a Kaphakakasoi tano (sa Doniya), ka Taplisun tano siran, sa lagid o Kiya-taplisira iran rukutano. Lagid oto a Kaphaki-ila-in kiran o Allah ko manga Galubuk iran a Mipushusundit iran. Go di siran Phamakaawa ko Naraka.

168. Hai manga Manosiya! Kangkano ko nganin a matatago ko Lopa, a Halal a mapiya; go di niyo Pagonoti so manga okit o Shaitan, ka Mata-an! A sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

169. Aya bo a Ipushogo iyan rukano na so marata go so Pakasingai, go so Kiphagangkobun niyo ko Allah ko di niyo katawan.

يَسْرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا
وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٦﴾

إِذْ تَبَرَأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا
وَرَأَوْا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمْ
الْأَسْبَابُ ﴿١٦٧﴾

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّا كُنَّا نَعْلَمُ
فَمَا تَبَرَّأْنَا مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا وَمِنَّا كَذِبٌ
يُزِيلُهُ اللَّهُ أَفَعَمَلُهُمْ خَسِرَاتٍ عَلَيْهِمْ
وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٨﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُنُوا عَمَّا فِي الْأَرْضِ حَكْلًا
طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ
إِنَّهُ لَكُمُ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٦٩﴾

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَن
تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾

[1] go manga tutupud dun so kalango langowan a gakot o manga kiya kokoyamputa aniran si-i sa Donya.

170. Na igira-a Pitharo kiran: A Onoti niyo so (Qur-an a) Initoron o Allah: Na Tharo-on niran: A di! Ka aya Pagonotan nami na so okit a miyato-on nami ron so manga lokus ami. Ati apiya pun so manga lokus iran na da-a Sabot iran a maito bo go di siran Maka-o ontol (na aya iran ndun phagonotan)?

171. Na aya ropa-an o siran a da Pamaratiyaya na lagid o ropa-an o tao a Puphanga-i niyan so da-a Khanug iyan, a rowar sa Kapananalo a go Kapananawag: (Siran na) manga Bungul, manga Omao, manga Bota, na siran na di Phamanabot.

172. Hai so Miyamaratiyaya! Kangkano ko manga Pipiya ko ini Riskhi Ami rukano, go Panalamati Niyo so Allah, o sukano na Sukanian bo i Pushowasowatun niyo.

173. Aya dun a Kiyaram Iyan rukano na so Miyatai (a da Masombali), go so Rogo, go so sapo a Baboi, go so nganin a ini Panambai ko salakao ko Allah. Na sa tao a Kasungutan, a kuna a ba Puphanganियaya, go di Malawani, na da-a dosa niyan non. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

174. Mata-an! A so siran a Puphaguma-an niran so Initoron o Allah a pud ko Kitab, go ipuphamasa iran oto sa arga a maito, na

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِمْ آيَةً نَاهَا أَوْ لَوْ كَانَ آيَةً وَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءَ وَنِدَاءَ صُمُّ بُكْرٌ عُمْى فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخَيْزِيرِ وَمَا أُهْلَ بِهِ لغيرِ اللَّهِ فَمَن اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٧٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا

siran man na da-a Pukhakan niran a pukhatago ko manga Tiyan niran a rowar ko Apoi; go di siran Ipumbi-tiyara-i o Allah ko Alongan a Qiya-mah, go di Niyan siran Shotin: Go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

175. Siran man so ini Pamasa iran ko Kadadag so Torowan go (ini Pamasa iran ko) siksa so Ma-ap. Na sayana siran a Madurus ko Apoi!

176. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Initoron Niyan so Kitab a rakhus o Bunar. Na Mata-an! A so siran a da siran Pagayonayon ko Kitab na titho a miyatago ko Kasosorang a Mawatan (ko bunar).

177. Kuna a ba Kaphiyapiya so Khiphagadapun niyo ko manga Paras iyo ko tampar ko Subangan go so Sudupan; na ogaid na aya Miphiyapiya- na so tao a Miyara-tiyaya ko Allah go so Alongan a Maori, go so manga Malaikat, go so manga Kitab, go so manga Nabi; go bigan Niyan ko tamok Iyan, ko Kapukhababayai niyan non, so manga Tonganai niyan, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so gi-i Mulayalayag^[1], go so Puphamamanguni, go so Puphamanga-on sa ginawa niyan; go ini

أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ
وَلَا يَكْلَمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِسْمَةِ
وَلَا يُرْكِبُهُمُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٥﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ
بِالْهُدَى وَالْعَذَابِ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا
أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٦﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
وَأَنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ
لَهُمْ شِقَاقٌ بَعِيدٌ ﴿١٧٧﴾

﴿ لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ
الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَآلَمَ بِحِكْمَةِ
وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَ وَءَاتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ
ذَوِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ وَأَتَى السَّبِيلَ
وَالسَّابِقِينَ فِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ
وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَالْمُؤْتُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا
عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ
وَجِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا

[1] go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya kalang sa lalan.

Pamayandug iyan so Sambayang, go tiyonai niyan so Zakat; go Puthomanun niran so diyandi iran igira-a Miyakindiyan siran; go manga Papantang ko Masakit, go so Kapakathatalogudam, go so Masa a Kapanananggolo o Kambo-nowai. Na siran man so Miyaman-gimbunar, go siran man na siran so Miyamananggila.

178. Hai so Miyamaratiyaya! Ini Paliyogat rukano so Kakitasi ko Miyangabobono: So Maradika na (ikitas ko) Maradika, go so Oripun na Oripun, go so Babai na Babai. Na sa tao a adun a Puma-apun non a Shai ko Pagari niyan, na Pakao-notun ko Adat a mapiya, go tona-in ko Mima-ap (so diyat) sa Phiya-piya-an. Giyanan i Pilubolubodan non a pho-on ko Kadnan niyo go Limo. Na sa tao a Mbago sa rido ko oriyen noto na adun a bagiyan niyan a siksa a Malipudus.

179. Na adun a ruk iyo si-i ko Kakitas a Kaoyagoyag, Hai adun a manga Sabot iyan; ka-angkano Makapananggila.

180. Ini Paliyogat rukano, a igira-a miyakarani ko isa rukano so Kapatai, amai ka Phakabagak sa Tamok, so Khithananun ko bagiyan o dowa Lokus go so manga dadasug, si-i ko Adat a mapiya; Kabunar ko Khipanananggila.

وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ
فِي الْقَتْلِ ۖ الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ ۖ وَالْأُنثَىٰ
بِالْأُنثَىٰ ۖ فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَأَتْبَاعُ
بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَنٍ ۚ ذَلِكَ تَخْفِيفٌ
مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ۚ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ
فَهُوَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولَٰئِكَ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾

كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا ضَخَّرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتَ
إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَلَدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ
بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿١٨٠﴾

181. Na sa tao a sambiyani niyan ko oriyani o Kiyaniuga niyan non, na so Dosa-on na si-i bo ko manga tao a Phamanambi-on. Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

182. Na sa tao a adun a kawan niyan ko Mithanan a karibat o di na Kandosa, na go niyan siran Mata-nor, na da-a Dosa niyan non: Ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

183. Hai so Miyamaratiyaya! Ini Paliyogat Rukano so Powasa lagid o Kinipaliyogatun non ko siran a Miya-ona an niyo, ka-angkano Makapananggila,-

184. Si-i ko manga Alongan a mabibilang; na sa tao a kapantagan rukano a Pukhasakit, o di na shisi-i sa lakawan, na (go Makaboka na bayadi niyan) so kadakul o. (Kiya-boka-an niyan si-i ko) manga Alongan a salakao. Na adun a ini Paliyogat ko siran a di ron Phamakagaga a Pidiya, a Pangunungkun o Miskin. Na sa dun sa Nggolaola sa da-on Paliyogatun a mapiya,- na giyoto i tomo-on. Na so Kaphowasa niyo i tomo rukano, o sukano na katawi niyo.

185. So Olanolan a Ramadhan na ron minipantag a Kinitoronun ko Qur-an, a Torowan ko manga Manosiya, go manga Rarayag a Karina a Torowan go Padoman.

فَمَنْ يَذَّكَّرْهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨١﴾

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوسٍ جَنَفًا أَوْ أَثِمًا فَأُصْلَحَ بِهِمْ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾

أَيُّهَا مَاعِدُودَاتِ فَمَنْ كَانَتْ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ

Na sa tao a roma-ot rukano ko Olanolan a Ramadhan na Phowasa-on, na sa tao a kapantagan a Pukhasakit, o di na shisi-i sa lakawan, na (go Makaboka na bayadi niyan) so kadakul o (kiyaboka-an niyan si-i ko) manga Alongan a salakao. Kabaya rukano o Allah so malbod; na di Niyan rukano kabaya so Marugun. Go a niyo Matarotop so bilangan, go a niyo Mashulasula so Allah sa Kiyatorowa Niyan rukano; go angkano Makapanalamat.

186. Go igira-a ini-isha Ako Ruka o manga Oripun Ko, na Mata-an! A Sakun na Marani: Tharima-an Ko so Panguni o Phanguni igira-a Miyanguni Rakun: Na Tarima-a Ko iran, go Paratiyaya-a Ko iran: Ka-an siran Makaontol.

187. Kiyalal rukano, ko Gagawi-i ko Powasa, so Kapamakaya niyo ko manga Karoma niyo. Ka siran na Nditarun niyo na sukano na Nditarun niran. Katawan o Allah a Mata-an! A sukano na Miyadorat iyo a ginawa niyo; na Piyakataobat kano Niyan go Pima-apan kano Niyan; na imanto na Pakipurorada kano kiran, go mbabanoga niyo so Pithakdir rukano o Allah, go Kangkano go inom kano, taman sa mapayag rukano so goris a mapoti ko goris a maitum a Fajar; oriyen niyan na tarotopa niyo so Kathigur sa taman ko Gagawi-i; go di kano

الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا
أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ
بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ
وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ
عَلَى مَا هَدَيْكُم وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿١٨٦﴾

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ
أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ
فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِلَعَلَّهُمْ
يَرْشُدُونَ ﴿١٨٧﴾

أَحَلَّ لَكُمُ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى
نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ
لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ
تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا
عَنكُمْ فَالْتَمِنُوا بِبَشِيرِهِمْ وَاسْتَعْمُوا
مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى
يَبَيِّنَ لَكُمْ الْحَبِطَ الْآبِيضَ مِنَ الْحَبِطِ
الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصِّيَامَ إِلَى
الْأَيْلِ وَلَا تُبَشِّرُوهُمْ وَأَنْتُمْ عَنْكُمُوهَا
الْمَسْجِدُ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا

kiran Pakiphurorada a Magi-itikaf kano ko manga Masjid. Giyoto i manga taman o Allah: Na di niyo Pagobaya. Lagid a nan a Puphaya-gun o Allah so manga Ayat Iyan ko manga Manosiya: Ka-an siran Makapananggila.

188. Go di niyo Pagaraba so manga Tamok o saba-ad rukano sa mokit sa Kapanalimbot, go di niyo thundanun ko manga Kokoman, ka kha-arab iyo so saba-ad ko manga Tamok o manga Manosiya sa mokit sa Dosa a sukano na katawan niyo.

189. Ipagisha iran Ruka so (gona ko) manga sinaribolan. Tharowangka: A giyanan na manga to-os ko manga Wakto o manga Manosiya, go so Kapunaik Hajji. Na kuna a ba Kaphiyapiya so kasolud iyo ko manga Walai si-i ko manga oriyan niyan: Na ogaid na aya Miphiyapiya na so tao a Miyananggila. Na solud kano ko manga Walai si-i ko manga Paitao niyan: Go kalukun niyo so Allah: Ka angkano makasulang sa Maliwanag.

190. Na Pakimbonowai kano sa makapantag ko lalan o Allah ko siran a Puphamono rukano, go di kano Phumalawani; ka Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so manga Malawani.

كَذَلِكَ يبينُ اللهُ عَاقِبَتَهُ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٨﴾

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبُطْلِ وَتَذَلُّوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٩﴾

﴿١٩٠﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِفُ النِّسَاءِ وَالْحُجُجِ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مِنَ اتَّقَى وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَأَسْقُوا أَنْفُسَكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٩١﴾

وَقُلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَقْتُلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٢﴾

191. Go bonowa niyo siran apiya anda niyo siran Mato-on, go Paka-awa-a niyo siran sa sadun sa Kiya-paka-awa-a iran rukano; Ka so Kapanakoto na lawan ko Kapamono nadi kano kiran pakipumbonowaisa Masjid Al-Haram, taman sadi siran rukano ron makimbonowai; na amai ka makimbonowai siran rukano, na bonowa niyo siran. Lagid oto a balas ko da Pamaratiyaya.

192. Na amai ka gomunuk siran (Manakoto), na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

193. Na Pakimbonowai kano kiran taman sa da-a Ma-adun a Kapanakoto, go Ma-adun so Agama (okit ko Kapaginutao) a ruko Allah; na amai ka gomunuk siran, na da-a rido inonta ko da Pamaginontolan.

194. So Olanolan a Paga-adatan na Pantag o Olanolan a Paga-adatan,- go so Khipaga-adatan,- na Makapukhikitasa. Na sa tao a Pangorawan kano niyan na Atowi niyo sukaniyan sa lagid o Kiyapangorawi niyan rukano. Go Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipanananggila.

195. Na Nggasto kano ko lalan ko Allah, go di niyo Pagunata a ginawa niyo ko kabinasa; go Phiya-piya kano; ka Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Mi-hiphiyapiya.

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ تَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ
أَخْرَجُوكُمْ وَأَلْفَتْهُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تَقْتُلُوهُمْ
عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يَقْتُلُوكُمْ فِيهِ فَإِنْ
قَتَلُوكُمْ فَأَقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾

فَإِنْ أَنْتَ هُوَ فَإِنَّ اللَّهَ عَفْوٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٢﴾

وَقَتِّلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ
فَإِنْ أَنتَ هُوَ أَفْلَا عُدُوْنَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾

الشَّهْرُ الْحَرَامَ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتُ قِصَاصٌ
مَنْ أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَأَعِدُوا عَلَيْهِ يَوْمَئِذٍ
مَّا أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١٩٤﴾

وَاتَّقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تَقُولُوا إِنَّا تَرَى إِلَى
الشَّهَادَةِ وَأَخْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾

196. Na tarotopa niyo so Kapunaik Hajji go so Omra a ruk o Allah. Na amai ka kabalambanan kano, na (bugan niyo) so malbod ko manga Pamumugayan^[1], go di niyo Pagopawi so manga Olo niyo taman sa di iraot so manga Pamumugayan ko darpa iyan. Na sa tao a kapan-tagan a Pukhasakit rukano, o di na adun a sakit ko Olo niyan, na (Paliyogaton) so Pidiya a Kaphowasa, o di na Kashaduka, o di na Kasombali (sa Kambing); na amai ka Somarig kano, na sa tao a Mapili iyan so Omra ko ona-an o Kapunaik Hajji, na (Paliyogaton) so malbod ko manga Pamumugayan, na sa tao a di makato-on, na Phowasa sa tulo Alongan si-i ko Kapunaik Hajji go Pito (Alongan) igira-a Miyakabaling kano, giyoto na sapolo a tarotop. Giyoto na si-i ko tao a da mabaloi so Purun niyan o ba Khibabaling ko (obai a) Masjid Al-Haram. Na kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

197. So Kapunaik Hajji na manga Olanolan a Khikapupunto. Na sa tao a Magikram ro-o ko Kapunaik Hajji, na da-a Kapamakai sa Babai, go da-a Kandarowaka, go da-a Kaphapawala si-i ko (Kapagi-ikram ko) Kapunaik Hajji. Na sa dun sa Mapunggolaola niyo a mapiya, na

وَأَمِئُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُخْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَعْيَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ فلكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلَهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٣١﴾

الْحَجَّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ قَرَضَ فِيهِِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَحْسَبْهُ اللَّهُ تَرَدُّدًا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُونِ يَا أُولِي

[1] go minipaliyogaton so kasombali sa kalubodanon a pud ko manga ayam a Pamumugayan.

katawan sukaniyan o Allah. Na Puloto kano, na Mata-an! A aya mapiya Loto na so Kapananggila. Go Kalukun Ako niyo, Hai adun a manga Sabot iyan.

198. Da-a Dosa niyo ko Kambabanog iyo sa Limo a pho-on ko Kadnan niyo. Na amai ka gomanat kano sa Arafat, na Pushabota niyo so Allah ko obai o Masar Al-Haram, go Pushabota niyo Sukaniyan sa Kiyanggonana-owa Niyan rukano, ka Mata-an! A aya butad iyo ko ona-an naya, na pud dun ko Miyangadadadag.

199. Oriyan niyan na ganat kano sa sadun sa Pungganatan o manga Manosiya, go Panguni kano sa Mapap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

200. Na amai ka mapasad iyo so manga okit iyo ko Kapunaik Hajji, na Tatadumi niyo so Allah, lagid o Katatadumi niyo ko manga Lokus iyo,-o di na lawanon a Kapananadum. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i Tharo: Sa Kadnan Nami! Bugi Kamingka si-i sa Doniya! Na da-a bagiyan niyan ko Akhirat a Kamapiya-an.

201. Na adun a pud kiran a gi-i Tharo: Sa Kadnan Nami! Bugi Kamingka si-i sa Doniya sa Mapiya go sa Akhirat sa Mapiya, go Lidasun Kamingka ko siksa ko Naraka!

الْأَلْبَبِ ﴿٥٨﴾

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا
فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَإِذَا أَفَضْتُمْ
مِنْ عَرَفَاتٍ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ
الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ كَمَا
هَدَاكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ
الضَّالِّينَ ﴿٥٩﴾

ثُمَّ أَفِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ
وَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٦٠﴾

فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْكُمْ فَأَذْكُرُوا
اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ
ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا
آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ
مِنْ خَلْقٍ ﴿٦١﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي
الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً
وَقَدْ عَذَّبَ النَّارَ ﴿٦٢﴾

202. Siran man na adun a bagi-yan niran a Kapiya-an po-on ko Pinggalubuk iran; na so Allah na Maga-an i Kapamagitong.

أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا
وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

203. Na Pushabota niyo so Allah si-i ko manga Alongan a Mabibilang. Na sa tao a Magalokalok (go-manat sa Mina) ko dowa Alongan, na da-a Dosa niyan, na sa tao a Makaori, na da-a Dosa niyan si-i ko tao a Miyananggila. Na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A sukano na Ron kano Pulimoda.

﴿٢٠٣﴾ وَادْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ
فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ
وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ
وَأَتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٤﴾

204. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a Pukhasowat Ka o Katharo iyan si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go gi-i niyan Shaksi-in so Allah ko madadalum ko poso iyan; (Takinoba) a sukaniyan i lubi a Pawal.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي
قَلْبِهِ ۖ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٥﴾

205. Na igira-a Miyakatalikhod, na lomalakao ko Lopa ka Mamina-sa-on go Purarata-an niyan so manga Pur go so manga Wata a Pangangayamun. Na so Allah na di Niyang Khababayaan so Kapaminasa.

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا
وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۚ وَاللَّهُ لَا يُجِبُ
الْفَسَادَ ﴿٢٠٦﴾

206. Na igira-a Pitharo-on: A Kalukun ka so Allah, na awidan sukaniyan o Maratabat si-i ko Dosa. Na aya dun a Khabolosan niyan na so Naraka Jahannam;- a Mikharatarata a Darpa!

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ
بِالْإِثْمِ فَحَسْبُ جَهَنَّمَ وَلَيْسَ
بِالْمُهَادِ ﴿٢٠٧﴾

207. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i niyan Phasaan a ginawa niyan ka tontot ko manga Ikasosowat o Allah; na so Allah na Makapudi-in ko manga Oripun Niyan.

208. Hai so Miyamaratiyaya! Solud kano ko Islam sa Kalangolan-gowan Niyan; go di niyo khuduga so manga okit o Shaitan; Ka Mata-an! A Sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

209. Na amai ka somilai kano ko oriyen o Kiyapakatalingoma rukano o manga Rarayag a Karina, na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

210. Ba adun a punaya-on niran a rowar ko kapakatalingoma kiran o Allah a matatago ko miyagungkampungkap a gabon. go so manga malaikat go mitaman so kokoman? Ka si-i bo pakhandoda ko Allah so manga kokoman.

211. Isha-an Ka ko manga Moriyatao o Israil o pira i ini bugai Ami kiran a Tanda a Marayag. Na sa tao a sambiyen niyan so Limo o Allah ko oriyen o Kiyapakatalingoma niyan non, na Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِى نَفْسَهُ
أَبْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ
بِالْعَبَادِ ﴿٢٠٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي
السِّلْمِ كَآفَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ
الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٠٨﴾

فَإِن رَّزَقَكُم مِّن بَعْدِ مَا جَاءَ نَكْرُ الْبَيْتِ
فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٠٩﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ
مِّنَ الْعَمَامِ وَالْمَلَأْتِيكَهُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ
وَالِى اللَّهُ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٢١٠﴾

سَلِّ بِنَا إِسْرَآءِيلَ يَلْكَوْهُ أَيْدِيهِمْ مِّنْ أَيْمٍ يَبْنُوْنَ
وَمَنْ يُدْرِكْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ
فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢١١﴾

212. Pipharasan ko siran a da Pamaratiyaya so Kaoyagoyag ko Doniya, go Puphamagurugan niran so Miyamaratiyaya. Na so siran a Miyamananggila na Makaombao kiran ko Alongan a Qiyamah; ka so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan sa di Khasar a Pandapat.

213. Miya-adun so Manosiya ko okit a isa, na Siyogo o Allah so manga Nabi a Puphamanothol ko Mapiya go Puphamakaiktiyar; go Piyakatoron Niyan a babid iran so Kitab a Bunar, ka-an Niyan Mako-kom so manga Manosiya ko di iran Phagayonayonan; na da-a Somiyor-angon a rowar ko siranoto a bigan non ko oriyan o Kiyapakatalingo-ma kiran o manga Rarayag a Karina, Kadungki ko siran (a Miyamaratiyaya). Na Tiyoro o Allah so Miyamaratiyaya, si-i ko da iran Pagayonayoni ko Bunar, sabap sa idin Niyan, ka so Allah na Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko lalan a Matitho.

214. Ba niyo tiyarima a Phakaso-lud kano ko Sorga a da rukano Makatalingoma so lagid o (Miyakatalingoma ko) siranoto a miya-i pos ko Miya-ona an niyo? A Minisogat kiran so masikot go so karomasa-yan, go Miya-aroraya siran taman sagi-i Matharoo Sogo a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan: A anda so Tabang o Allah? Tanodan! Ka

رُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَسَخَّرُوا
مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ
حِسَابٍ ﴿٥٧﴾

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ
النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ
الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا
اختلفوا فيه وَمَا اختلف فيه إِلَّا الَّذِينَ
أُولُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَ ثَهُمُ الْيَتَنَتُ بَغْيًا
يَتَّبِعُهُمْ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا
اختلفوا فيه مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَاللَّهُ
يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٨﴾

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ
مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ
وَالضَّرَاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ
آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصُرَ اللَّهُ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ
قَرِيبٌ ﴿٥٩﴾

Mata-an! A so Tabang o Allah na marani!

215. Ipagisha iran Ruka o anto-na-a i Kaphamumugai ran. Na Tharowangka: A sa dun sa Iphamumugai niyo a Mapiya, na bagiyan o mbala a Lokus go so manga Dada-shug go so manga Wata a ilo go so manga Miskin go so Gi-i Mulaya-layag a maka khakadiat a miya kalang sa Lalan. Na sa dun sa Nggolaola-an niyo a Mapiya,- na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

216. Ini Paliyogat rukano so Kapakimbonowai (ko manga kapid), a sukaniyan na ipukhagowad iyo, Na thatana a adun a ipukhagowad iyo a aya rukano Mapiya, go thatana a adun a Pukhababaya-an niyo a aya rukano Marata. Na so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

217. Ipagisha iran Ruka (Ya Muhammad) so Olanolan a Paga-ada-tan so Kambonowai ron. Na Tharowangka: A so Kambonowai ron na mala a Dosa; go so Kaalangi ko lalan o Allah, go so Kaongkira on, go so (ka-alangi ko) Masjid Al-Haram, go so Kapaka-awa-a on ko tao ron; na lawan ro-o a Mala (a Dosa) si-i ko Allah go so Kapanakoto na lawan a Mala (a Dosa) a di so Kapamono. Na di siran nggunuk sa Kapuphamonowa iran rukano

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ
مِنْ خَيْرٍ فَلِللَّهِ الدِّينُ وَالْآقْرِبِينَ وَلِلْيَتَامَى
وَالْمَسْكِينِ وَآثِنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ
خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢١٥﴾

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كَرْهٌ لَكُمْ
وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ
وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ
فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ
أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ
أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَسْأَلُونَ بِقَتْلِ نَوَكُمُ
حَتَّى يَبْرُزُوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنْ أَسْطَلَعُوا
وَمَنْ يَزِدْكُمْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسُتٌ
وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ

taman sa di kano iran mapakaawa-ko Agama niyo o Khagaga iran. Na sa tao a mawa rukano ko Agama niyan na go Matai a kapantagan a sukaniyan na di Mapaparatiyaya, na siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya go sa Akhirat; ka siran man i manga tao ko Naraka sa ron siran non ndun Makakakal.

218. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya go Miyamanogalin sa Ingud go Miyamanagontaman si-i ko lalan o Allah,- na siran man i Phaka-arap ko Limo o Allah: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

219. Ipagisha iran Ruka so Pakaburug go so Kandarmut. Na Tharowangka: A adun a madadalum sa dow a oto a Dosa a Mala, go manga gona, a ruk o manga Manosiya; na so Dosa sa dow a oto na Mala a di so gona-on. na Ipagisha iran Ruka o antona-a i Iphamumugai ran; na Tharowangka: A so Khalawan (ko Hadiyat iyo). Lagid aya a Kaphuphayaga rukano o Allah ko manga Ayat: Kan-an niyo Mapuphamimikiran-.

220. Si-i sa Doniya go sa Akhirat. Go Ipagisha iran Ruka so manga Wata a ilo. Na Tharowangka: A so Kaompiya i kiran na aya Mapiya; na o Pakishaog kano kiran (sa Kaoyagan), na manga Pagari niyo siran (ko Agama); ka so Allah na

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ
النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا
وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ
رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢١٩﴾

﴿ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْمِرِ قُلْ فِيهِمَا
إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا
أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا وَسْأَلُونَكَ مَاذَا
يُقْفُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ
تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٢٠﴾

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَى
قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ
فَإِنْ خَرُّوكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ
الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَغْنَتْكُمْ

Matutundo Iyan so Puphaminasa ko Puphangompiya. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a Kaphakarugunan kano Niyan: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

221. Na di niyo Phangaromaa so manga Pananakoto a manga Babai, taman sa di siran Maratiyaya: Ka Mata-an a so Oripun a Babai a Miyaratiyaya na tomo a di so Pananakoto a Babai, apiya pun Masowat kano niyan. Go di niyo Pakiphangaroma-an ko manga Pananakoto (so Miyamaratiyaya a Babai) taman sa di siran Maratiyaya: Ka Mata-an a so Oripun a Mama a Miyaratiyaya na tomo a di so Pananakoto a Mama, apiya pun Masowat kano niyan. Siran man na Iputhawag iran so Naraka. Na so Allah na Iputhawag Iyan so Sorga a go so Ma-ap sabap sa idin Niyan, go Puphayagun Niyan so manga Ayat Iyan ko manga Manosiya: Ka-an niran Pukhatadumi.

222. Na Ipagisha iran Ruka so Haid. Na Tharowangka: A sukaniyan na marshik: Na Gunuki niyo Mamakai so manga Babai ko masa o Haid, go di kano kiran pagobai sa (Kandima) taman sa di siran Makashoti. Na amai ka Makashoti siran, na songkano kiran sa sadun sa Sogowan rukano o Allah. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Barataobat go Pukhababaya-an Niyan so manga Barasoti.

إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢١﴾

وَلَا تُشْكِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُوْمِنَ
وَلَا أُمَّةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ
وَلَوْ أَجَبْتَكُم ۖ وَلَا تُشْكِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ
يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَوْ
أَعَجَبَكُمْ ۚ أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ
وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ
وَيَتَّبِعُ ۚ إِنَّ لِلنَّاسِ لَعَلَّهَم
يَذْكُرُونَ ﴿٢٢٢﴾

وَسَأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَى
فَاعْتَصِرُوا لِلنِّسَاءِ فِي الْمَحِيضِ
وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ ۖ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ
فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الَّتَوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٣﴾

223. So manga Karoma niyo na Babasoka iyo; na songkano ko Babasoka iyo sa sadun sa kabaya iyo; go ona-an niyo so ruk o manga ginawa niyo; na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A sukano na Miputho-ona iyo Sukaniyan, na Puphanotholingka sa Mapiya so Miyamaratiyaya.

224. Na di niyo mbaloya so (kashapa ko) Allah makapantag ko manga Sapa iyo a balamban o Kapuphiyapiya niyo, go so Kaphangongonotan niyo, go so Kathanora niyo ko manga Manosiya; ka so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

225. Di rukano ishiksa o Allah so da mbaba-a ko manga Sapa iyo, na ogaid na ishiksa Iyan rukano so Pimbaba o manga poso iyo; ka so Allah na Manapi, a Matigur.

226. Bagiyan o siran a Pishapan niran (sa di ran Phamaka-in) so manga Karoma iran, so kanayao sa pat Olan; na amai ka indod iran, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

227. Na amai ka tanton niran so Kambulag, na Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

228. So Piyamanalak na magungu niran so manga ginawa iran ko (Masa o) tulo a Haid. Na di kiran khapakai i ba iran Paguma-a so

يَسْأَلُكُمْ حَرْثُكُمْ فَأَنْتُمْ حَرْثُكُمْ أَنْ
تَشْتَرُوا قَدَمُكُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلْقَوَةٌ وَيُنْشِرُ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا
وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٤﴾

لَا يُؤْخَذُكُمْ بِالَّذِينَ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ
يُؤْخَذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾

لِلَّذِينَ يَقُولُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ قَرُيُشٌ أَرْبَعَةٌ
أَشْهُرٌ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ
وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي

Inadun o Allah ko manga Tiyan niran, o siran na Paparatiyaya-a iran so Allah go so Alongan a Maori. Na so manga karoma iran i Kapapatotan ko Kabalingi kiran sangkoto (a Masa), o kabaya iran so Kathanora. Na adun a bagiyan niran a kabunar a lagid o Kabunar kiran (o manga Mama) si-i ko Adat a Mapiya; go adun a bagiyan o manga Mama a Miyo-ombao iran ko manga Babai. Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

229. So Kambulag (a adun a Kambalinganan-on) na makadowa: Na balingi niyo siran ko Adat a Mapiya, o di na botawani niyo siran ko okit a Mapiya. Na di rukano khapakai, o ba kano kowa ko (Butang a) minibugai niyo kiran sa maito bo, inonta o ba iran khawanun a dowa so di ran Kaontola ko manga taman o Allah. Na amai ka ikhawan niyo so di iran Kaontola ko manga taman o Allah na da-a Dosa iran ko kitundan non o Babai. Giyoto i manga taman o Allah; na di niyo to Pulawani ka sa tao a lawanan niyan so manga taman o Allah, na siran man na siran so manga Darowaka.

230. Na amai ka Imbulag iyan (sa ika tulo), na di ron khapakai ko oriyan noto, taman sa di Makipangaroma sa Karoma a salakao ron na amai ka Imbulag o Miyangaroma (a ika dowa) na da-a Dosa iran ko

أَرْحَمُهُنَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَافْهَامُونَ
وَيَعُولُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا
إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ
وَاللَّيْزَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٢٢٩﴾

الطَّلُقَ مَرَّتَيْنِ فَإِمْسَاكَ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٍ
بِإِخْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمُ أَنْ تَأْخُذُوا بِمَا
ءَاتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا
حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ ذَلِكَ حُدُودُ
اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣٠﴾

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا يَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ أَنْ يَكُونَ لَهَا
غَيْرُهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ
يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ

kikasowin niran (ko Kakhawing), amai ka maguda iran a Khaontol iran so manga taman o Allah. Na giyaya i manga taman o Allah, a Puphayagun Niyan ko pagtao a Khisasabot.

231. Na igira-a Inimbulag iyo so manga Babai, na go siran puraotun ko idda iran, na Balingi niyo siran si-i ko Adat a Mapiya o di na botawani niyo siran si-i ko Adat a Mapiya; go di niyo siran Mbalingi sa Kapakipurasaya, ka Makapumbaba kano; na sa tao a Nggolaola ro-o, na Sabunar a Miyabinasa niyan a ginawa niyan. Na di niyo mbaloya so manga Ayat o Allah a Kasandagan, go Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, go so Initoron Niyan rukano a Kitab go Ongangun, a Ipuphanguthoma Niyan rukano to. Na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so langowan taman.

232. Na igira-a Inimbulag iyo so manga Babai, na go siran raotun ko idda iran, na di niyo siran Paguruna ko Kapakiphangaroma iran ko manga Karoma iran, igira-a Miyagayon siran ko Adat a Mapiya. Giyoto na Iphagundao to ko tao a pud rukano, a Paparatiyaya-an niyan so Allah go so Alongan a Maori. Giyoto man i lubi a Phakaompiya rukano go lubi a Phaka-

وَقِيلَ لَهُمْ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اَلَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣١﴾

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَّغْنِ أَجَلَهُنَّ
فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سِرِّهُنَّ
بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتُعْتَدُوا
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا
آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ بِعَظَمِ
بُوءٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ﴿٢٣٢﴾

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَّغْنِ أَجَلَهُنَّ فَلَا
تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَضَوْا
بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ يُكْرَهُ لَكُمْ
وَأُظْهِرُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٣﴾

soti. Na so Allah i Mata-o. na su-
kano idi manga Tata-o.

233. Na so manga Ina na Paka-
sosowa iran so manga Wata iran sa
dowa ragon a tarotop a dowa oto,
si-i ko tao a kabaya iyan a Katar-
otopa niyan ko Kapakasoso. Na
Paliyogat ko Ama so Pagupur kiran
go so nditarun niran si-i ko Adat a
Mapiya. Da-a Iphaliyogat ko Bara-
niyawa a rowar ko Khagaga niyan.
Di Rasa-in so Ina sa sabap ko Wata
iyan. go di Pakarugunan so Ama sa
sabap ko Wata iyan, na Paliyogat
ko Waris (ko Ama) so lagid oto. Na
amai ka kabaya iran a Kapakagu-
nukaon Somoso. sa Piyagayonan
niran, go Kiyapagodasa-an, na da-
a Dosa iran non. Na amai ka ka-
baya iyo so Kapakasosowa niyo ko
manga Wata iyo (ko salakao ko
manga Ina iran), na da-a Dosa niyo,
igira-a minibugai niyo kiran so tun-
dan niyo kiran, si-i ko Adat a Ma-
piya. Na Kalukun niyo so Allah go
Tangkuda niyo a Mata-an! A so
Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an
na Phagila-i Niyen.

234. Na so Phamatai rukano a
adun a Khibagak iran a manga
Karoma, na Magun - guniran so
manga ginawa iran sa pat Olan go
sapolo (Gawi-i): Na amai ka iraot
siran ko idda iran, na da-a Dosa
niyo ko Kinggolalanun niran ko
shisi-i sa ginawa iran si-i ko Adat

«وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَدَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ
لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنْسَبَ الرِّضَاعَةُ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ
رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ
نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا
وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ
فَإِنْ أَرَادَ افْتِسَا لَعَنَ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَزِعُوا
أَوْلَدَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَأَلْتُمُ
مَاءً أَنْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنفُوا اللَّهَ وَأَعْمُوا
أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ»

وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا
يَتَرَفَّقُونَ بِأَنْفُسِهِمْ أَزْوَاجَهُمْ أَشْهُرٌ وَعَشْرًا
فَإِذَا بَلَغَ أَحْلَاهُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِيمَا فَعَلْتُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ بِالْمَعْرُوفِ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

a Mapiya. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

235. Na da-a Dosa niyo si-i ko ini Pangilat iyo a garai ko manga Babai (a Balo) o di na Piyagunus iyo si-i ko manga ginawa niyo. Katawan o Allah a Mata-an a sukano na pukharum iyo siran; Na ogaid na di kano kiran Pakipuphasada sa Masolun inonta o aya Tharo a niyo na Katharo a Patot, go di niyo Phakata-tana-a so Katangkud o Kakhawing taman sa di iraot so idda ko tata-alikan non. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga ginawa niyo, na iktiyari niyo Sukaniyan; go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Manapi, a Matigur.

236. Da-a Dosa niyo amai ka Imbulag iyo so manga Babai ko da niyo kiran pun Kapamakaya go da pun a Miyapayag iyo kiran a Butang; na bugi niyo siran sa Iphakapiya ginawa iran, Paliyogat ko Kawasa so pantag o Guus iyan, go Paliyogat ko Kasisimpitan so Pantag o Gu-us iyan;- a Pamumugayan si-i ko Adat a Mapiya kabunar ko Miphipiyapiya.

237. Na amai ka Imbulag iyo siran ko da niyo kiran pun Kapamakaya, a Sabunar a adun a Miyapayag iyo kiran a Butang, na (Bugan niyo kiran) so sabagi ko

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَكِنْ لَا تَأْوِئُوهُنَّ مِنْ سِرٍّ إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا وَلَا تَعْرِضُوا عُقْدَةً الِئِكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابَ أَجَلَهُ، وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاخْذَرُوا وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَفُوٌ رَحِيمٌ ﴿٢٣٥﴾

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمْ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمَوْسِعِ قَدَرَهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرَهُ مِمَّا بَالٍ الْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾

وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَوَضِّعُ مَا قَرَّضْتُمُ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي بَيْنَهُمَا عُقْدَةٌ

Miyapayag iyo^[1], inonta o Puma-ap siran o di na Muma-ap so shisi-i sa tangan niyan so Katangkud o Kapangaroma; na so Kapuma-ap iyo na aya marani ko Kapangongonotan. Na di niyo Phakalipati so Kiya-pakadiyadiya rukano. Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaolan na Phagila-in Niyan.

238. Siyapa niyo so manga Sambayang, go so Sambayang (a Asar) a Milulubi; go Pamayandugun niyo a ruk o Allah sa titho a Kapuphangongonotan niyo.

239. Na amai ka Khawan kano, na (Shambayang kano a) a phulalakao kano, o di na Khokoda kano, na amai ka Somarig kano, na Sabota niyo so Allah (sa Shambayang kano) sa mana-a so Inindao Niyan rukano, a di niyo katawan.

240. Na so siran a Phamatai rukano go adun a khaganatan niran a manga Karoma na Thananun niran a adun a bagiyen o manga Karoma iran a Pagupur sa taman ko Saragon sa di siran Pakaliyon; na amai ka lomiyo siran, na da-a Dosa niyo si-i ko Kininggolalanun niran ko shisi-i sa ginawa iran, a Adat a Mapiya. Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

الْيَكَايُحُ وَأَنْ تَعْمُوا أَقْرَبَ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسُوا
الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿٢٣٨﴾

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ
الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ﴿٢٣٩﴾

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا
أَمْسَرَ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم
مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿٢٤٠﴾

وَالَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْكُمْ
وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً
لَا زَوْجَهُمْ مَّتَعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ
إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَّعْرُوفٍ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤١﴾

[1] na miya Wajib rukano so kibganiyo kiran ko midiya ko Mahar a Kiyaopakatan.

241. Na adun a bagiyen o Piya-manalak a Pamumugayan si-i ko Adat a Mapiya; kabunar ko Khipa-nananggila.

242. Lagid oto a Kapuphayaga rukano o Allah ko manga Ayat Iyan: Ka-an niyo gi-i Manggudaguda.

243. Bangka da katokawi so siran a Miyamangawa ko manga Ingud iran, a siran na baribo ribo, sa Pangali ko Kapatai? Na Pitharo kiran o Allah: A Miyamatai kano: Oriyan niyan na Inoyag Iyan siran. Mata-an! A so Allah i tithe a Mala i Gagao ko manga Manosiya, na ogaid na kadakulan ko manga Manosiya a di siran Phanalamat.

244. Na Pakimbonowai kano sa lalan ko Allah, go tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

245. Sa dun sa tao a Pagotangan niyan so Allah sa otang a Mapiya, na Puthakutakupun Niyan non sa Kathakutakup a madakul, ka so Allah i Pushikot go Pulowag, go Ron kano Phamakandoda.

246. Bangka da katokawi so manga Nakoda ko manga Moriyatao o Israil a Miya-orijan o Musa? Gowani na Pitharo iran ko Nabi ran a (Sama-on): A Pakatindugi Kamingka sa Datu, ka Makimbo-

وَالْمُطَلَقَاتِ مَتَّعَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُسَوِّاتِ ﴿٢٤١﴾

كَذَلِكَ يبين الله لكم آياته لعلكم تعقلون ﴿٢٤٢﴾

﴿الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَخَذَهَا ابْنُ اللَّهِ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَئِنْ أكرمَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾ ﴿٢٤٣﴾

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٤﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

الَّذِينَ آمَنُوا بِمَا نَزَّلَ مِنْ رَبِّهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا نَزَّلَ إِذْ قَالَ الْوَالِدُ ابْنِيَ لَهُمُ ابْنُ لَنَا مَلَائِكَةٌ أَنْقَلَتِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا

nowai kami sa lalan ko Allah. Pitharo Iyan: A o ba badun amai ka Ipaliyogat rukano so Kambonowai, na di kano bo Makimbonowai? Pitharo iran: A ino kami di Pakipumbonowai sa lalan ko Allah a Sabunar a Piyaka-awa kami ko manga Ingud ami go (Pirabai) so manga Wata ami? Na gowani a Ipaliyogat kiran so Kambonowai, na Tomiyalikhod siran, inonta so maito (a Mithalimbagak) kiran. Na so Allah na katawan Niyan so da Pamaginontolan.

247. Na Pitharo kiran o Nabi ran: A Mata-an! A so Allah na Piyakatindug Iyan rukano so Talut a Datu. Pitharo iran: A andamanaya i Kakhapatoton o Kapundato i Niyan rukami a sukami i titho a Kapapatotan ko Kadatu a di Sukanian, go da bugi sa Kakawasa-an a Tamok? Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na Tinindos Iyan rukano Sukaniyan, go Piyakalawan Niyan sa kala ko Kata-o go so Lawas: Na so Allah na mbugan Niyan ko Kapa-ar Iyan so tao a kabaya Iyan. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

248. Na Pitharo kiran o Nabi ran: A Mata-an! A aya Tanda o Kadatu Iyan na Makatalingoma rukano so Kaban a katatagowan sa Sarig, a pho-on ko Kadnan niyo, go so manga lamba ko Paninggalan o Musa go So Haroun, a Phagawidan

تَقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أَخْرَجَنَا مِنْ دِيَارِنَا
وَأَنَا بَنَاتٌ قَلِيلًا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ
تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ ﴿٢٤٧﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ
لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى
يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ
أَعْيُنٌ بِالْمَلِكِ مِنْهُ وَلَمَّا بَوَّاتِ سَعَةً مِنْ
الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ ابْتَطَقَهُ
عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ سَطَعةً فِي الْعِلْمِ
وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلَكَهُ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٨﴾

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ
أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ
سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِمَّا
تَرَكَ آءَالُ مُوسَى وَآلُ هَارُونَ

Sukaniyan o manga Malaikat. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a Tanda a bagiyen niyo o sukano na Mapaparatiyaya.

249. Na kagiya a lomiyo so Talut a rakhus o manga Tantara Iyan, na Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na adun a ithupung Iyan rukano a Lawasaig: Na sa tao a Minomon, na di Rakun pud: Na sa tao a di ron Toma-am na Mata-an! A sukaniyan na pud Rakun: Inonta so tao a isandok iyan sa sasandok so lima niyan. Na Miyamanginom siran non, inonta so maito a pud kiran. Na kagiya a Maripag iyan noto,- Sukaniyan a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan,-na Pitharo iran: A da-a Kaphaka-ato tano sa Alongan na-ko Jalut a go so manga Tantara iyan. Na Pitharo o siran a Tatangkudun niran a Mata-an! A siran na Miputhona iran so Allah: A mada-kul a pagtao a maito a Miyakapugus sa pagtao a madakul sa sabap sa idin o Allah, ka so Allah na babid o (Tabang Iyan so) manga Papan-tang.

250. Na gowani a Makipurayara siran ko Jalut a go so manga Tantara iyan, na Pitharo iran: A Kadnan Nami! Samporna Angka Rukami so Kapantang go Pakabukunangka so manga Parapara Mi: Go Tabangi Kamingka ko pagtao a da Pamaratiyaya.

تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
لِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٤٩﴾

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ
إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ
مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ
فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً
بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ
فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا
مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ
بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ
يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلتَقُوا اللَّهَ كَرِهُوا
فِتْنَةَ قَلِيلٍ عَلَيْهِمْ فِتْنَةٌ كَثِيرَةٌ
بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٢٥٠﴾

وَلَمَّا بَرَرُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِمْ قَالُوا
رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ
أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ﴿٢٥١﴾

251. Na Miyapugus iran so pag-tao o Jalut sabap sa idin o Allah; go Miyabono o Dawood so Jalut; go inibugai Ron o Allah so Kadatu go so Ongangun go Inindao Niyan non so nganin a kabaya Iyan. Na o da runa o Allah so manga Manosiya so saba-ad kiran sa Minggolalan ko saba-ad, na Miyabinasa dun so Lopa: Na ogaid na so Allah na Mala i Gagao ko manga ka-adun.

252. Giyoto man so manga Tanda o Allah: A Puphangadian Ami Ruka oto (Ya Muhammad) a aya butad Iyan na Bunar: Na Mata-an! A Suka na pud dun ko manga Sogo (o Allah).

253. Giyoto man so manga Sogo a ini Lubi Ami so Saba-ad Kiran ko saba-ad: Pud Kiran so Inimbitiyara-i o Allah; go ini Poro Iyan so saba-ad Kiran sa manga Daradat; na inibugai Ami ko Isa a Wata o Maryam so manga Rarayag a Karina, go ini Bagur Ami Ron so Roh Al-Qoddos (so Jibril). Na o kabaya o Allah, na da-a Makambobono ko siran a Miya-oriyan niran, si-i ko oriyan o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina, na ogaid na Mishoransorang siran, Ka-adun a pud kiran a tao a Miyar-atiyaya go adun a pud kiran a tao a Miyongkir. Na o kabaya o Allah, na da-a Makambobono kiran; na ogaid na so Allah na Punggolaolan Niyan so nganin a kabaya Iyan.

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَكَانَ اللَّهُ الْمَلِكَ وَالْحَكِيمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَسْلُوهَا عَلَيْكَ يَا الْحَقُّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

﴿ تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيْتَ وَإِيَّاهُ رُوحَ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلَ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَٰكِنْ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلُوا وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾

254. Hai so Miyamaratiyaya! Pamumugai kano ko inibugai Ami Rukano, ko da pun Kapakatalingoma o Gawi-i a da-a Kaphasa-i ron, go da-a Kambobolayoka-on go da-a Kapamagaluba-on. Na so da Pamaratiyaya-na siran so da Pamaginontolan.

255. So Allah! Da-a Patot a Pushowasowatun a inonta Sukaniyan,-a Oyagoyag, a Thatandingan; di Khatalingoma-an a toratod go torog. Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisis-i ko Lopa. Baadun a tao a Makaphanapa-at sa Hadapan Niyan inonta o sabap sa idin Niyan? Katawan Niyan so nganin a Khabolosan niran go so nganin a Kiya-iposan niran. Na da-a shushushubun niran a maito bo ko Kata-o Niyan inonta bo ko nganin a kabaya Iyan. Miyarangkom o Korsi. Iyan so manga Langit a go so Lopa, go di Ron Khipunud so siyap Iyan sa dowa oto, go Sukaniyan so Maporo, a Lubi a Mala.

256. Da-a Kapanugul ko Agama: Ka Sabunar a Minisunggai so Ontol ko Ribat: Na sa dun sa Ongkirun niyan so manga tagot a Paratiyayaan niyan so Allah na Sabunar a Miyakakaput sa Rambit a Maba-gur, a da-a ikhathupud iyan, Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

257. So Allah i Panarigan o Miyamaratiyaya: Phaka-awa-an Ni-

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنفُسُهُمْ مَتَارَزَةً
مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ
وَلَا شَفَعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ
سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا
بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ
وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ
فَمَن يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ
اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ
لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُم مِّن

yan siran pho-on ko manga Lilibotung ka Phakasongun Niyan siran ko Maliwanag. Na so da Pamaratiyaya na aya manga Panarigan niran na so manga Tagot: A Puphamaka-awa-an niran siran pho-on ko Maliwanag ka Puphamakasongun niran siran ko manga Lilibotung. Na siran man i manga tao ko Naraka, sa ron siran non ndun Makakakal.

258. Bangka da katokawi so (Namrod a) Miyakiphawala ko Ibrahim Makapantag ko Kadnan Niyan, sa Kinibugan non o Allah ko Kadatu? Gowani a Tharo-on o Ibrahim: A aya Kadnan Ko na so Puphangoyag go Puphakapatai. Na Pitharo iyan: A sakun na Puphakaoyag Ako go Phphakapatai Ako. Pitharo o Ibrahim: Na Mata-an! A so Allah na Puphakasongun Niyan so Alongan pho-on ko Subangan (si-i sa Sudupan): Na Pakasongangka Sukaniyan pho-on sa Sudupan (si-i sa Subangan). Na Biyabungan so da Paratiyaya. Na so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a da Pamaginontolan.

259. Go so (Uzair a) somiyagad ko (Baital Muqaddas a) Ingud a Miyangaguguba so manga Walai ron, Pitharo iyan: A andamanaya i Kakhaoyaga si-i o Allah, ko oriyen o Kiyapatai niyan? Na Biyono sukaniyan o Allah sa Magatos Ragon, oriyen niyan na Inoyag Iyan

الظَّالِمِينَ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
أُولَئِكَ لَهُمُ الظُّلُمَاتُ يُخْرَجُونَ مِنْهَا
النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ
الْأَثَرِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥٨﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ
آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّى
الَّذِى يُحْيِى وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِى وَأُمِيتُ
قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِى بِالشَّمْسِ
مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ
الَّذِى كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٩﴾

أَوَلَمْ يَكُنْ لَكَ قَرْبَىٰ هَٰذَا وَهِيَ خَاطِبَةٌ عَلَى
عَرْشِهَا قَالَتْ أَنَّىٰ يَحْيِى هَٰذَا وَاللَّهُ بَعَدَ
مَوْتِهَا قَامَتْ هَٰذَا اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ
قَالَ كَمْ لَيْتَ قَالَ لَيْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ
يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَيْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ

bo. Na Pitharo (o Allah): Ai Kiyathaingka (Hai Uzair)? Pitharo iyan: Aya Kiyathai akun na Salongan o di na saba-ad sa Salongan. Pitharo (o Allah): A kuna, ka aya Kiyathaingka na Miyakamagatos Ragon; na ilayangka so Pangu-nungkun ka go so Inomun ka, ka da Phaparin; go ilayangka so Himar ka: Ka kagiya a mbalowin Nami suka a nana-o o manga Man-osiya, go ilayangka so manga tolan, o andamanaya i gi-i Ami ron kapa-katho-oto ora-a, oriyen niyan na Pumbongkosan Nami sa Sapo. Na kagiya a Mapayagon noto, na Pitharo iyan: A tiyangkud akun a Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

260. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: Kadnan Ko! Paki-ila-in Ka Rakun o andamanaya i Kapa-goyagangka ko Miyamatai. Pitharo (o Allah): Ba Ka di Pharatiyaya? Pitharo Iyan: Owai! (Mapapara-tiyaya Ko) na ogaid na adun Tha-tana so Pamikiran Ko. Pitharo (o Allah): Na kowa Ka sa pat ko manga Papanok; na Tathadangka ko Katimo iran Ruka; oriyen niyan na Tagowingka-on so oman i isa Palao sa saba-ad, oriyen niyan na Talowingka siran: Ka Mamakata-lingoma siran Ruka sa Maga-an. Na Tangkudangka a Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongan-gun.

إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَأَبْسَنَّهُ فَأَنْظُرْ
إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِتَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ
وَأَنْظُرْ إِلَىٰ الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ
نَكْسُوهُهَا الْحَمَاءَ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ
أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي
الْمَوْتِ قَالَ أُولَئِكَ ثُبُورٌ قَالَ بَلَىٰ وَلَئِنْ
لَيُظْمَرُنَّ قُلُوبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ
فَصَبْرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ
مِّنْهُنَّ جُزْأً ثُمَّ أَدْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا
وَأَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾

261. Aya ropa-an o siran a gi-i siran Nggasto ko manga Tamok iran si-i ko lalan ko Allah na lagid o satiman a od: A Mitho sa Pito Sawai, shisi-i ko oman i sawai ron so Magatos a od. Na so Allah na Puthakutakupun Niyan ko tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Maginawa, a Mata-o.

262. Siran a gi-i ran Nggaston so manga Tamok iran si-i ko lalan o Allah, oriyen niyan na di ran Thondogun so Kiyapamumugai ran a Kashalibantog go Kapanakit sa ginawa, na adun a bagiyan niran a balas kiran si-i ko Kadnan niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

263. So Katharo a Mapiya go so Kapuma-ap na tomo a di so Saduka a Pukhatondog a kapanakit sa Ginawa. Na so Allah na Kawasa, a Matigur.

264. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo mbinasa-an ko manga Saduka niyo so Kashalibantog go so Kapanakit sa Ginawa,- lagid o Puphamumugai ko tamok iyan sa Kapaki-ilaila-in ko manga Manosiya, go di niyan Paparatiyaya-an so Allah go so Alongan a Maori. Na aya ropa-an niyan na lagid o Ator a matilak, a Kaliliyawawan sa botha: A miyasogat sukaniyan a Mabagur a Oran, na miyalamba iyan non so matugas.

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي
كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَتَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ
يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦١﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
لَا يَتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذًى لَهُمْ
أُجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٢﴾

﴿قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ
صَدَقَةٍ يَتَّبِعُهَا أَذًى وَاللَّهُ عَنِّي
حَلِيمٌ ﴿٢٦٣﴾﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَبْطُلُوا
صَدَقَتَكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى كَالَّذِي يُنْفِقُ
مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ ثَرَابٌ
فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَكَرَّهُهُ صُلْدًا لَا يُغْدِرُونَ عَلَى
شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْكَافِرِينَ ﴿٢٦٤﴾

Na da-a Khaparoli ran a maito bo ko Pinggalubuk iran. Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaratiyaya.

265. Na aya ropa-an o siran a Puphamumugai ko manga Tamok iran, sa singanin ko manga Kasosowat o Allah go so Kathatana o manga Ginawa iran, na lagid o Pamomolan, ko Lopa a Tambo: A Miyasogat a Mabagur a Oran na Minibugai niyan so Onga niyan sa dowa takup, na apiya pun da masogat a Mabagur a Oran, ka Tarintik bo. Ka so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

266. Bakhabaya i o isa rukano a adun a mambagiyan niyan a Pamomolan a manga Qormah a go manga Anggor a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig, mambagiyan niyan ro-o so Pishoson a manga Onga, a Miyakatalingoma-on so Kalokus, go adun a manga Moriyatao niyan a manga lulumukna Miyasogat oto a Sobosobo, a kadadaluman sa Apoi, na Miyatotong? Lagid aya a Kapuphayaga rukano o Allah ko manga Tanda; ka-angkano Makapuphamimikiran.

267. Hai so Miyamaratiyaya! Puphamumugai kano ko manga Pipiya ko Miyasokat iyo, go so Piyakagumao Ami rukano a pho-on ko Lopa, go di niyo Puthibaba-a so

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
أَبْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا مِّنْ
أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا
وَابِلٌ فَتَنَّتْ أَكْلَهَا ضَعْفَيْنِ فَإِن
لَّمْ يُنْصَبْهَا وَابِلٌ فَطُلَّ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾

أَيُّودُ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّنْ
نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ
وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضِعْفًا
فَأَصَابَهَا إِغْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ
كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ
لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّنْ طَيِّبَاتِ
مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِّنَ
الْأَرْضِ وَلَا تَيَسَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ

Marata-on, a Iphamumugai niyo, ka da rukano i ba niyo to kowa-a inonta o ba kano ron Phipipidung. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Kawasa, a Puphodin.

268. So Shaitan na Ipuphangan-galuk iyan rukano so Kamiskin go Ipushogo iyan rukano so Pakasisin-gai. Na so Allah na didiyandi-an kano Niyan sa Maap a pho-on Rukaniyan go Limo. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

269. Imbugai Niyan so Ongangun ko tao a kabaya Iyan; na sa tao a bugan ko Ongangun na Sabunar a Kiyabugan sa Mapiya a madakul; na da-a Phakatanodon a inonta so manga Papantas i Akal.

270. Na sa dun sa Ipamumugai niyo a Pamumugayan o di na Ishamaya iyo a Samaya, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto. Na da-a bagiyen o da Pamaginon-tolan a manga Tabanga.

271. Amai ka Payagun niyo so manga Saduka, na Mapiya dun noto, na amai ka Paguma-an niyo to, go ibugai niyo to ko Khikarurugunan, na giyoto i Mapiya rukano: Go Makaponas rukano ko sabaad ko manga Dosa niyo. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaolaan na Kaip Iyan.

272. Kuna a ba Ruka Paliyogat, so Katoro iran, na ogaid na so

تُفْقُوتْ وَلَاسْمُ لَهُ إِذْ بِهِ إِلَّا أَنْ تُعِضُوا فِيهِ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَمِيدٌ ﴿٢٦٨﴾

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٩﴾

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٢٧٠﴾

وَمَا أَتَقَرُّمَنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذْرٍ مِّنْ نَّذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهَا ﴿٢٧١﴾ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٢٧٢﴾

إِنْ تَبَدُّوا الْأَصْدَاقَ قَلَّتْ قَنَاعَاتُهُمْ وَإِنْ تَخَفَوْهَا وَتَوَلَّوْهَا الْفُقَرَاءُ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَيَكْفُرْ عَنْكُمْ مِّنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧٣﴾

* لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ

Allah i Thoro ko tao a kabaya Iyan. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya na ruk o manga Ginawa niyo, na di kano Phamumugai sa makaliyo ko singanin ko Kasosowat o Allah. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya, na khitoman rukano sa Tarotop, a sukano na di kano kasalimbotan.

273. (So manga Saduka) na bagiyan o Khikarurugunan, a siran na Miyangatatarongko ko lalan ko Allah, a di siran Phakatayod ndadala-kao ko Lopa, arangan kiran o di kiran Mata-o na manga Kawasa sabap ko kagugun - guna ko ginawa, Khikilalangka kiran so manga to-os iran: A di siran Phamanguni ko manga Manosiya sa marusurus. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

274. So siran a Puphamumugai siran ko manga Tamok iran si-i ko Gagawi-i go so Daondao, Masolun go Mapayag, na adun a bagiyan niran a balas kiran si-i ko Kadnan niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

275. So siran a Pukhun niran so Piriba-an na di siran Makatindug inonta so lagid o Kapakatindug o Ipuphamapus sukaniyan o Shaitan po-on sa Buthang. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na

يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ
فَلَا تُنْفِسْكُمْ وَمَا تُنْفِقُوا إِلَّا
أَنْتَعَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ
يُوفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٣﴾

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُخْصِرُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي
الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ
مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ
لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا
مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢٧٤﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِالْئِيلِ
وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يُخْزَوْنَ ﴿٢٧٥﴾

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقْوَمُونَ إِلَّا
كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ
الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ
الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ

Pitharo iran: A so Kaphasa-i na lagid bo o Kapuriba, na Piyakai o Allah so Kaphasa-i na ini Sapar Iyan so Kapuriba. Na sa tao a adun a Makatalingoma-on a Thoma a pho-on ko Kadnan Niyan, na go gunuk (Muriba), na ruk iran so miya-ipos; na so Khasowa iyan na si-i Matitimo ko Allah; na sa tao a mbalinganan niyan na siran man i manga tao ko Naraka: Sa ron siran non ndun Makakakal.

276. Pagantiyorun o Allah so Riba, na Phakaoshorun Niyan so manga Saduka: Ka so Allah na di Niyan khabaya-an so langowan o Miyongkir a Baradosa.

277. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, go ini Pamayandug iran so Sambayang go Tiyonai ran so Zakat, na adun a bagiyan niran a Balas kiran si-i ko Kadnan niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

278. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go rundanan niyo so miyalamba ko Piriba-an o sukano na Khipaparatiyaya.

279. Na amai ka di niyo to Nggo-laola-an, na Tangkuda niyo a adun a Gobat a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan: Na o Thaobat kano, na ruk iyo so manga Watang o manga

جَاءَهُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ فَاَنْتَهُنَّ فَلَهُنَّ
مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧٦﴾

يَمَحْوُ اللَّهُ الرِّبَا وَيَرْبِّي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٢٧٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا
مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٧٩﴾

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتِغُوا فَكْرًا مِنْ
أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ

Tamok iyo: Sa di kano Makasalimbobot, go di kano Kasalimbota.

280. Na amai ka-adun a (Mabayad a) Karurugunan, na manayao sa taman sa Kalowagan. Na so Kishaduka-an niyo ron, i Mapiya rukano o sukano na Katawi niyo.

281. Na Kalukun niyo so Gawii a Phakandodun kano ron si-i ko Allah. Oriyan niyan na itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iyan, sa di siran Kasalimbota.

282. Hai so Miyamaratiyaya! Na igira-a Mindodolona kano sa Bayadan si-i ko ta-alik a Miyapunto, na Soratun niyo sukaniyan go Soratun rukano o Panonorat sa Kapaginontolan: Go di Pagunda so Panonorat ko Kisoratun Niyan non: Mana-a so Inindao ron o Allah, na Soratun niyan. Na kuduga o Mababayad, go Kalukun niyan so Allah a Kadnan niyan, go da-a Khoranga niyan non a maito bo. Na amai ka so Mababayad na korang i Sabot, o di na malobai, o di na di niyan khagaga komudug, na kudugun o Wali ron sa Kapaginontolan. Na Pakishaksi-i niyo sa dow-a Saksi, ko manga Mama rukano, na amai ka da-a Kapantagan a dow-a Mama, na isa a Mama a go dow-a Babai, ko Khasowat kano ron, a manga Saksi, ka o Khalipat so isa Kiran, na Mapakatadum o isa kiran so pud

وَلَا تَظْلُمُونَ ﴿٢٨٠﴾

وَأَن كَانَ ذُو عُسْرٍ فَنُظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرٍ
وَأَن تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

وَأَنفُوا يَوْمَ تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَىٰ اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى
كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَيْتُمْ بِدِينٍ
إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكُنْ
بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ
كَاتِبٌ أَن يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ
فَلْيَكُنْ وَلِيُّ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ
اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسَ مِنْهُ شَيْئًا فَإِن
كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا
أَوْ لَا يَسْطِيعُ أَن يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ
بِالْعَدْلِ وَأَسْتَشْهِدُ شَهِيدَيْنِ مِنْ
رِجَالِكُمْ فَإِن لَّمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ
فَرَجُلٌ وَأَمْرَانِ مِنْ تَرْضَوْنَ مِنَ
الشَّهَدَاءِ أَن تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ
إِلَىٰ الْآخَرَىٰ وَلَا يَأْبَ الشَّهَدَاءُ إِذَا
مَادُّوا أَوْ لَا تَسْمَعُوا أَن تَكْفُمُوهُ صَغِيرًا أَوْ
كَبِيرًا إِلَىٰ أَجَلِهِ ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ

iyang. Na di Pagunda so manga Saksi igira-a Tiyawag siran. Na o badun a Indarainon niyo ko Kisoratun niyo ron maito sa Mala: Taman ko Ta-alikon: Giyoto man i lubi a Kapaginontolan si-i ko Allah, go lubi a Phakatabang ko Kipamayandugun ko Kashaksi, go lubi a Marani ko di niyo Kapakashangka inonta o Makaokit sa Kandagang a makamomowayan a khatangan niyo to, ka da-a Dosa niyo ko di niyo ron Kisoratun. Na Pakishaksi kano igira-a Puphapasa-i kano; go di Pumarata-an so Panonorat go so Saksi. Na amai ka Nggolaola-an niyo to, na Mata-an naya! A Dosa niyo. Na Kalukun niyo so Allah; ka Phagunda-on kano o Allah. Na so Allah na so langowan taman na katawan Niyan.

283. Na o kapantagi kano sa lakawan, go da-a khato-on niyo a Panonorat, na so manga Sanda a Matatangan. Na amai ka Sarigan o saba-ad rukano so saba-ad, na tonaya o Siyarigan so ini Sarigon, go Kalukun niyan so Allah a Kadnan niyan. Na di niyo Phaguma-a so Kashaksi; ka sa dun sa Maguma-on, -na Mata-an! A sukaniyan na Baradosa so poso iyan. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na katawan Niyan.

284. Ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shishi-i ko Lopa. Na o Payaga niyo so shisi-i

اللَّهُ وَأَقْرَبُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا
أَنْ تَكُونَ بِيَعْرَةَ حَاضِرَةً تُدْيرُونَهَا بَيْنَكُمْ
فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا
وَأَشْهَدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَكَاتُ
وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَقَعُوا فِي يَدَيْهِمْ فُتُورٌ
يَكْفُرُوا أَتَقُوا اللَّهَ وَيَعْلَمُ اللَّهُ
وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا
فَرِهْنِ مَّقْبُوضَةً فَإِنْ مِنْ بَعْضِكُمْ بَعْضًا
فَلْيُؤَدِّ الَّذِي أُؤْتِمِنَ أَمْنَتَهُ وَلْيُسْقِ اللَّهَ
رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ
يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ إِثْمٌ قَلْبُهُ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٤﴾

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ
تُبَدُّوا إِلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَحْفَظُوهُ

ko manga ginawa niyo o di na Pagu-ma-an niyo to, na Phamagitungun rukano to o Allah. Na Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

285. Piyaratiyaya o Rasul so Initoronon a pho-on ko Kadnan Niyan, go so Miyamaratiyaya. Oman i isa kiran na Piyaratiyaya Niyan so Allah, go so manga Malaikat Iyan, go so manga Kitab Iyan, go so manga Sogo Iyan. Da-a imbida Ami a isa bo ko manga Sogo Iyan. Na Pitharo iran: A Piyamakinug Ami, go Inonotan Nami: Na Puma-api Kamingka, Kadnan Nami, ka Suka i Khabolosan.

286. Da-a iphaliyogat o Allah ko Baraniyawa, a rowar ko Khagaga niyan. Ruk iyan so Miyanggalubuk iyan (a Mapiya), go ithana - on so Miyanggalubuk iyan (a Marata). Kadnan Nami! Di Kamingka Shala-a o Malipat Kami o di na Maribat Kami; Kadnan Nami! Go di Kamingka Phaka-awida sa Mapunud lagid o Kiyapaki-awidingka-on ko siran a Miya-ona an Nami; Kadnan Nami! Go di Kamingka Phaka-awida sa Diyami Khagaga. Na Puma-api Kamingka, go Napi-i Kamingka: Go Kalimo-on Kamingka. Suka i Kadnan Nami; na Tabangi Kamingka sa Kada-aga Mi ko pagtao a da Pamaratiyaya.

يَحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٥﴾

ءَاَمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ
وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّ ءَاَمَنَ بِاللَّهِ
وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ
لَا تَقْرِفُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا
سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ
الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾

لَا يَكُفُّ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا
مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا
لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا
وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ
عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحِيزْنَا
مَالَ آلِ طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ
لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

Surah Ali-Imran-3

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo- on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. So Allah! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan,-a Oyagoyag, a Thatan-dingan.

3. Piyakatoron Niyan Ruka (Ya Muhammad) So Kitab, a Bunar, a Tomatanto ko Kitab a Miya-ona an Niyan; go Piyakatoron Niyan so Taurat go so Injeel:

4. A Miya-ona, a Torowan ko manga Manosiya, go Piyakatoron Niyan so Padoman. Mata-an! A siran a da Pamaratiyaya ko manga Ayat o Allah na adun a bagiyan niran a siksa a Sangat, Na so Allah na Mabagur, a Phapa-ar ko Kanda-danug.

5. Mata-an! A so Allah, na da-a Makaphaguma-on a maito bo si-i ko Lopa go da si-i ko Langit.

6. Sukaniyan i gi-i rukano Mbon-tal si-i ko manga Tiyan sa sadun sa kabaya Iyan. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Mabagur, a Maongan-gun.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْأَمْرُ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ١

نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ٢

مِّن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ ٣
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ٤

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ٥

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٦

7. Sukaniyan so Tomiyoron Ruka ko Kitab: So saba-adon na manga Ayat a manga Rarayag; a giyoto i Onayan o Kitab: Go adun a pud a Makaphulilingowa. Na so puman so siran a katatagowan so manga poso iran sa anganangan na Phagonotan niran so minilingo ron, ka tontot ko samok, go tontot ko Kha-akiran non; na da-a Mata-o ko Kha-akiran non a inonta so Allah. Na so mithatakna ko Kata-o na gi-iran Tharo-on: A Piyaratiyaya Mi oto; ka palaya pho-on ko Kadnan Nami: Na da-a Phakasaboton a ro-war ko manga Papantas i Akal.

8. Kadnan Nami! Dingka Phalinga so manga poso Ami ko oriyan o masa a Kiyatoro Angka Rukami, go bugi Kamingka a pho-on ko Hadapan Ka sa Limo; Mata-an! A Suka na Suka so tanto a Phphamumugai.

9. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka i Mulimod ko manga Manosiya si-i ko Gawi-i a da-a sangka a Madadalumon; Mata-an! A so Allah na di Pundorat ko wakto o diyandi.

10. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,- na da dun a Milinding kiran o manga Tamok iran a go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo: Ka siran man na siran i itagon o Apoi.

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُخَكَّمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَأَمْسَاهُ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥﴾

رَبَّنَا لَا تُفْرِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٥﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِئَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿٥﴾

11. Lagid o Adat o pagtao o Pir-aon, a go so Miya-ona an niran: A piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na Bininasa siran o Allah sabap ko manga Dosa iran. Na so Allah na mailot i Kandadanug.

12. Tharowangka ko siran a da Pamaratiyaya: A Nda-agun kano dun go thimo-on kano ko Naraka Jahannam,- a Mikharatarata a darpa!

13. Sabunar a adun a Tanda iyo si-i ko dowa pagtao a Miyakambaratumowa: Adun a isa a pagtao a gi-i Makimbonowai sa lalan ko Allah, go adun a salakao ron a Kapi; a Pukhailai ran siran a Katatakupan siran ko Kilai a Mata. Na so Allah na ipumbagur Iyan so Tabang Iyan ko tao a kabaya Iyan. Mata-an! A matatago ro-o man so tithe a Thoma ko adun a manga Kilai niyan.

14. Ini barayat ko manga Manosiya so kabaya ko Pukhakababaya-an: A manga Babai go manga Wata; go manga Kakawasa-an a Piyanimo a Bolawan a go Pirak; go manga Koda a Khitatanda-an; go manga Pangangayamun go manga Babasoka. Giyoto man na matag sagad a Kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag sa Doniya; na so Allah na ron so Mapiya a Khandodan.

15. Tharowangka: A ba Ko rukano Phanothola so Mapiya a di

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾

قُلِ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَعْيُهُمْ وَنُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَيُنْسِ الْأَمَهُادُ ﴿١٢﴾

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْآخَرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُم مَّقْتُلِينَ فَأَنَّىٰ الْعَيْنُ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَن يَشَاءُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿١٣﴾

رُزِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْخَرْبِ ۚ ذَٰلِكَ مَتَعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَقَابِ ﴿١٤﴾

﴿قُلِ أُوْنِيْتُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذَٰلِكُمْ﴾

giyoto? Adun a bagiyon o siran a Miyamananggila si-i ko Kadnan niran a manga Sorga, a Puphamangondas ko Kababa-an niyan so manga Lawasaig; a Kakal siran non; go manga Karoma a manga Soti, go Kasosowat a pho-on ko Allah. Na so Allah na Phagila-in Niyan so manga Oripun Niyan,-

16. Siran na gi-i ran tharo-on: A Kadnan Nami! Mata-an a sukami na miyaratiyaya kami: Na Napiyangka rukami, so manga Dosa mi, go Pakalidasa Kamingka ko siksa ko Naraka.

17. A manga Papantang, go Miyamangimbunar go Puphamangongonotan; go Puphamamumugai; go Puphamanguni sa Ma-ap ko Kapukhakalibabas iyan.

18. Pishaksi-an o Allah; a Mata-an naya! A da-a patot a Pushowasowatun a inonta Sukaniyan; Go (Pishaksi-an o) manga Malaikat, go so adun a manga Kata-o Niyan, a Mamamayandug ko Kapaginontolan. Da-a Patot a Pushowasowatun a Inonta Sukaniyan, a Mabagur, a Maongangun.

19. Mata-an! A aya okit ko Kapaginutao si-i ko Allah na so Islam: Na kuna a ba da Pagayonayon so Piyamugan ko Kitab inonta bo ko oriyon o Kiyapakatalingoma kiran o Kata-o, ka Mindudungkiya siran.

لِّلَّذِينَ اتَّقَوْا عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِصِعِيرٍ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّكَ آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِنَّا عِذَابُ النَّارِ ﴿١٦﴾

الصَّادِقِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَائِلِينَ وَالْمُسْتَفِيزِينَ وَالْمُسْتَفِيزِينَ بِالْأَسْحَارِ ﴿١٧﴾

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَالِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ لَأَسْلَمُوا وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُولُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ نَفْسًا يَنْتَهَرُ وَمَنْ يَكْفُرْ يَتَّكِبِ اللَّهُ فِتْنًا لِلَّهِ

Na sa tao a Ongkirun niyan so manga Ayat o Allah, na Mata-an! A so Allah na maga-an i Kapamagitong.

20. Na amai ka Pamawalun Ka iran, na Tharowangka: A ini Mbayorantang Akun so Ginawa Ko ko Allah go so tao a Miyonot Rakun. Na tharoangka ko siran a Piyamugan ko Kitab ago so manga ummi^[1]. A ino Mimbayorantang kano? Na o Mimbayorantang siran, na Sabunar a Matoro siran, na o talikhod siran, na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kisampai (o Sogowan); ka so Allah na Phagila-in Niyan so manga Oripun Niyan.

21. Mata-an! A so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah, go Puphamono-on niran so manga Nabi sa di Patot, go Puphamono-on niran so Puphamanogo ko Kapaginontolan ko manga Manosiya, na Puphamanotholangka kiran so siksa a Malipudus.

22. Siran man so Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya go sa Akhirat, go da-a bagiyan niran a Phamakatabang.

23. Bangka da katokawi so siran a bigan siran sa Kipantag ko Kitab? A iputhawag kiran so Kitab o Allah, ka-an Niyan siran Makokom, oriyen niyan na Puthalikhod so sal-

سريع الحساب ﴿٣١﴾

فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسَمِعْتُ وَخَرَّيْ لِلَّهِ
وَمَنْ أَتَّبَعِنْ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
وَالْأُمِّيِّينَ أَسَمِعْتُ فَإِنْ أَسَمِعُوا فَقَدْ
أَعْتَدُوا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ
وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣١﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّاتِ بِغَيْرِ حَقٍّ
وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ
بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ
نَاصِرِينَ ﴿٣٣﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ
يَدْعُونَ إِلَى الْكِتَابِ وَاللَّيْلِ خَوْفُهُمْ يُدْعَوْنَ
فَرِيقٌ مِنْهُمْ وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٣٤﴾

[1] Siran so di manga tatao matiya ago sorat a manga moshrik ko manga arab.

ompok kiran a siran na Somasang-ka siran.

24. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran: A da dun a kakhasukho a rukami o Apoi a rowar ko manga Alongan a mai-itong: Na Miyakalimpang kiran ko okit iran ko Kapaginutao so Pimbaba-as iran a Kabokhag.

25. Na antona-a i khasowa iran amai ka Limodun Nami siran ko Gawi-i a da-a sangka a Madadalumon, go itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iyan sa di siran Kasalimbotan?

26. Tharowangka: Ya Allah! A Khiruk ko Kadatu, Ipumbugaingka so Kadatu ko tao a kabaya-a Ka, go Puphokasun Ka so Kadatu ko tao a kabaya-a Ka: Go Ipuphoro o Ka so tao a kabaya-a Ka, go Ipumbaba-a Ka so tao a kabaya-a Ka; Shisi-i sa tangan Ka so Mapiya. Mata-an! A Suka i Gaos ko langowan taman.

27. Puphakasoludun Ka so Gagawi-i ko Daondao, go Puphakasoludun Ka so Daondao ko Gagawi-i; go Puphakagumaon Ka so Oyagoyag pho-on ko Miyatai, go Puphakaguma-on Ka so Miyatai pho-on ko Oyagoyag; go Puriskhiyan Ka so tao a kabaya-a Ka, sa di Khasar a Pandapat.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَئِنْ سَمِعْنَا النَّارَ إِلَّا
أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ
مَا كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٢٤﴾

فَكَيْفَ إِذَا جُمِعَتْهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ
وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ
تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ
مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ يَدُكَ الْخَيْرُ
إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾

تُؤَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي
الَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ
حِسَابٍ ﴿٢٧﴾

28. Di khowa-a o Miyamara-tiyaya so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a salakao ko Miyamara-tiyaya: Ka sa tao a Nggolaola ro-o, na da ko (Agama o) Allah sa maito bo: Inonta o ba niyo siran Khalukun, sa titho a Kaluk. Na Pakipuphangali-an rukano o Allah a Ginawa Niyan; na si-i ko Allah so khandodan.

29. Tharowangka: A o Paguma-a niyo so shisi-i ko manga rarub iyo o di na Payagun niyo sukaniyan, na katawan ndun noto o Allah; Go katawan Niyan so nganin a shisi-i ko manga Langit, go so shisi-i ko Lopa. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

30. Si-i ko Gawi-i a mato-on o oman i Baraniyawa so Pingalubuk iyan a Mapiya a mimasa, go so Pinggalubuk iyan a marata, na Mandingan dingan niyan a o ba bo khaluti (so marata) a go sukaniyan sa lut a mawatan. Na Pakipuphangali-an rukano o Allah a Ginawa Niyan. Na so Allah na Mala i Gagao ko manga Oripun Niyan.

31. Tharowangka (Ya Muham-mad): A o sukano na khabaya-an niyo so Allah, na Onoti Ako niyo: Ka kababaya-an kano o Allah go napi Niyan rukano so manga Dosa niyo: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ
اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً
وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ
الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾

قُلْ إِنْ تَحْفَظُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أُوتِبَتْكُمْ
بِعِلْمِهِ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

يَوْمَ يَجْذِ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ
مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا
وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ
وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي
يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾

32. Tharowangka: A Onoti niyo so Allah a go so Rasul: Na o tali-khod siran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so da Pa-maratiyaya.

33. Mata-an! A so Allah na tinindos Iyan so Adam go so Nuh, go so Mbawata-an o Ibrahim, go so Mbawata-an o Imran ko manga Ka-adun (si-i ko masa iran),-

34. Manga Moriyatao, a so saba-adon na pho-on ko saba-ad: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

35. Gowani na Pitharo (o Hanna a) Karoma o Imran: A Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na ini Shamaya Akun a Phaladun Nakun Ruka so shisi-i sa Tiyan Nakun sa da-a sangkot iyan: Na Tarima-angka Rakun: Ka mata-an a suka na suka so puphakanug a mata-o.

36. Na gowani a Imbawata Iyan, na Pitharo Iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na Inimbawata Akun Sukaniyan na Babai!- Na so Allah i lubi a Mata-o ko Inimbawata-na da ko Mama i ba lagid o Babai. Na Mata-an! A Sakun na inibutho Akun non so Maryam, go Mata-an! a Sakun na Ipulindong Akun Ruka a go so manga Moriyatao Niyan ko Shai-tan, a Pimorkaan.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾

﴿٣٣﴾ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٤﴾

ذُرِّيَّةَ بَعْضِهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾

إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ إِلَّا لِي وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذَرَيْتَهَا مِنَ الْأَنْثَىٰ طِينٍ الرَّحِيمِ ﴿٣٧﴾

37. Na Tiyarima o Kadnan Niyan sa Katarima-a Mapiya: Go Piyakatho Iyan sa katho a Mapiya: Na tiyagikor Sukaniyan o Zakariya. Na oman non somolud so Zakariya ko Mihrab, na Makato-on non sa pagupur. Na Pitharo Iyan: A Hai Maryam! Andangka dun na-i Miyakowa? Pitharo Iyan: A giyaya na pho-on ko Allah: Mata-an! a so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, sa di khaoma kira-kira.

38. Ro-o dun Miyanguni so Zakariya ko Kadnan Niyan, sa Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Bugi Akongka a pho-on Ruka sa Moriyatao a Soti: Mata-an! A Suka i Puphakanug ko Panguni!

39. Na Tiyawag Sukaniyan o Malaikat: A Sukaniyan na tomitindug a gi-i Shambayang ko Mihrab: Mata-an! A so Allah na Pakiphanothol Iyan Ruka (a Ipumbawata-a Ka) so Yahya, a tomatanto ko Katharo a pho-on ko Allah, go Nakoda, go Pindiyara, go Nabi, - a pud ko Minggagalubuk sa manga Pipiya.

40. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Andamanaya i Kakha-adun Rakun o Wata, a Sabunar a riyat Ako o kalokus, go so Karoma Ko na Baluk? Pitharo o Malaikat: A giyoto dun man, ka so Allah na Punggolaola-an Niyan so kabaya Iyan.

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَلْبَسَهَا ثِيَابًا
حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا
زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَ هَارِزِهَا قَائِلًا
يَنْتَرِمُ أَنْ لَكَ هَذَا قَالَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
إِنْ أَلَّاهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

هَذَا لَكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي
مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ
الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾

فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي
الْمِحْرَابِ أَنْ أَلَّاهُ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَى مُصَدِّقًا
بِكَلِمَةٍ مِنْ أَلَّاهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا
مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾

قَالَ رَبِّ أَنْ يَكُونَ لِي عِلْمٌ وَقَدْ بَلَغَنِي
الْكِبَرُ وَأَمْرًا نِي عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكَ
أَلَّاهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾

41. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Bugi Akongka sa nana-o! Pitharo (o Malaikat): A aya Nana-ongka na Dingka Mipumbitiyara-i so manga Manosiya sa tulo Alongan inonta o Kapurowayat. Na Pusha-botangka so Kadnan Ka sa mada-kul, go Puthasbik Ka si-i Ko Kagabi gabi go so Kapita pita.

42. Na gowani na Pitharo o Malaikat: A Hai Maryam! Mata-an! A so Allah na Tinindos Ka Niyan go Siyoti Ka Niyan- go Tinindos Ka Niyan ko manga Babai ko manga Ka-adun.

43. Hai Maryam! Pangongonotan Ka ko Kadnan Ka: Go Sojiod Ka, go Phuroko Ka a pud ko Puphuroroko.

44. Giyoto man na pud ko manga Tothol a gaib, a Iphagilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): Ka di Ka kiran Makamamasa gowani ko ipuphangithog iran so manga Pansom iran (ka Pagila-in), o antawa-a kiran i Makatagikor ko Maryam: Go di Ka kiran Makamamasa gowani ko Puphangasasawal siran.

45. Gowani na Pitharo o Malaikat: A Hai Maryam! Mata-an! A so Allah na adun a Pakiphanothol Iyan Ruka a Katharo a pho-on Rukaniyan: A aya ngaran Niyan na Al-Massih Isa a Wata o Maryam, a Mala i Munang si-i sa Do-

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَةُكَ
أَأَنْتُكَمِ النَّاسُ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْرًا
وَأَذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعِشِيِّ
وَالْإِبْكَرِ ۝

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَأِيكَةُ يَمْزِمْ إِنْ آتَاهُ
أَصْطَفَيْنَاكَ وَطَهَّرْنَاكَ وَأَصْطَفَيْنَاكَ
عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ۝

يَمْزِمْ أَفْئَتِي لِرَبِّكَ وَأَسْجُدِي
وَأَرْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ۝

ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَقُولُونَ أَفَلَمْ نَمُنْ
بِكُفُلٍ مِثْلِهِمْ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ
إِذْ يَخْتَصِمُونَ ۝

إِذْ قَالَتِ الْمَلَأِيكَةُ يَمْزِمْ إِنْ آتَاهُ
يُبَشِّرُكَ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ۝

niya a go sa Akhirat go pud ko
manga rarani ko Allah;

46. Go Mipumbitiyara-i Niyan so
manga Manosiya si-i ko Saloyota
go so Kakhasad Iyan. Go pud ko
manga Bilangatao.

47. Pitharo (o Maryam): Kadnan
Ko! Andamanaya i Kakha-adun
Rakun o Wata a da-a Miyakakhu-
bot Rakun a Mama? Pitharo (o
Malaikat): Giyoto dun man: Ka so
Allah na Phagadun nun Niyan so
nganin a kabaya Iyan: Igira-a
Ipunggolalan Niyan so kabaya
Iyan, na aya bo a Putharo-on Niyan
non, na Kon, na Kha-adun!

48. Go Ipagundao Niyan non so
kasorat go so Ongangun go so
Taurat go so Injeel,

49. Go Sogo ko manga Moriya-
tao o Israil: (Na Pitharo Iyan:)
Mata-an! A Sakun na Sabunar a
adun a Minitalingoma Ko rukano
a Tanda a phoon ko Kadnan niyo,
ka Mata-an! A Sakun na Khamba-
alan Ko rukano so Botha, a lagid o
bontal a Papanok, na Iyopun Ko
Sukaniyan, na Mbalo i a Papanok
sabap sa idin o Allah: Go pukha-
piya Ko so Bota, goso Puphanga-
lun, go Pukhaoyag Akun so
Miyamatai, sa sabap sa idin o Al-
lah; go Maphanothol Akun rukano
so Pukhakan niyo, go so mbubutu-
sun niyo ko manga Walai niyo.

وَلْيَكْلِمِ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا
وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسَّ سِنِي
بَشَرًا قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا أَقَضَى
أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾

وَيَعْلَمُ الْكِتَابَ وَالْحِسْمَةَ وَالْتَّوْرَةَ
وَالْإِنْجِيلَ ﴿٤٨﴾

وَرَسُولًا إِلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ
جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِّن رَّبِّكُمْ أَنِّي أَخْلَقُ
لَكُمْ مِّنَ الطَّيْرِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ
فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُ الْآكِمَةَ
وَالْأَبْرَصَ وَأُخِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ
بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدْخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُم إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾

Mata-an! A adun a matatago saya man a tithe a nana-o niyo o sukano na Khipaparatiyaya;

50. Go tomatanto ko Miyaonan Ko a Taurat; go Phaka-in Ko rukano so saba-ad ko ini Sapar rukano; go adun a Minitalingoma Ko rukano a Tanda a pho-on ko Kadnan niyo. Na Kalukun niyo so Allah, go Onoti Ako niyo.

51. Mata-an! A so Allah i Kadnan Ko go Kadnan niyo; na Showasowata niyo Sukaniyan. Giyaya i okit a ontol.

52. Na kagiya a maguda kiran o Isa so da Kaparatiyaya, na Pitharo Iyan: Antawa-a i manga Tabanga Akun si-i ko Allah? Pitharo o manga Hawariyyon: A Sukami i manga Tabanga o Allah: Piyaratiyaya Mi so Allah, na Shaksi-ingka a Mata-an! A Sukami na Mimbayorantang Kami (Ron).

53. Kadnan Nami! Piyaratiyaya Mi so Initoron Ka, go Inonotan Nami so Sogo; na Pakisoratun Kamingka a pud ko manga Saksi.

54. Na Miyagikmat siran, na Biyadalan o Allah so ikmat iran, ka so Allah i lawan ko manga bara-ikmat.

55. Gowani na Pitharo o Allah: Hai Isa! Mata-an! a Sakun na Than-

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيَّنَّتْ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ
وَلِأُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ
عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ٥٠

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا
صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ٥١

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَى مِنْهُمُ الْكُفْرَ
قَالَ مَنْ أَنصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ
نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ
بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ٥٢

رَبَّنَا ءَامَنَّا بِمَا أُنزِلَتْ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ
فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ٥٣

وَمَكْرُوا وَمَكَّرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ
الْمُكْرِرِينَ ٥٤

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيُحْيِيَنَّ إِلَى مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعًا

ganun Akun Suka go Iphoro Akun Suka si-i ko Hadapan Ko go Shotingko Suka pho-on ko siran a da Pamaratiyaya; go Mbalowingko so siran a Miyamangonot Ruka a Ma-kaombao ko siran a da Pamara-tiyaya, taman ko Alongan a Qiyamah: Oriyan niyan na Sakun i Khandodan niyo, na Kokomun Ko Sukano ko nganin a da kano ron Pagayonayon.

56. Na so puman so siran a da Pamaratiyaya, na siksa-an Ko siran sa siksa a sangat si-i sa Doniya go sa Akhirat, go da-a Phamakatabang kiran.

57. Na so puman so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na itoman Niyan kiran so manga Balas kiran; na so Allah na di Niyan Khabayaan so da Pamaginontolan.

58. Giyaya na Puphanotholun Nami Ruka a pud ko manga Ayat go so Pananadum a Kokoman.

59. Mata-an! A aya lagid o Isa si-i ko Allah na lagid o Adam; a Inadun Niyan a pho-on sa Botha, oriyan niyan na Pitharo Iyan non: So Kon. Na Miya-adun.

60. (Giyaya) so Bunar a pho-on ko Kadnan Ka; na di Ka Phangu-pud ko Pukhakadowadowa-an.

إِلَى وَمَطْلُوعَكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلِ
الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى
يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأَخَذَكُمْ
بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٦﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعْدَيْتُ لَهُمْ عَذَابًا
شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ
مِنْ نَّصِيرِينَ ﴿٥٧﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَيُوقِفُهُمْ أَجُورُهُمْ وَاللَّهُ لَا يَجِبُ
الظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾

ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ
الْكَبِيرِ ﴿٥٩﴾

إِنَّمَا مَثَلُ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ
ءَادَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ ﴿٦٠﴾

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ
الْمُتَمَرِّضِينَ ﴿٦١﴾

61. Na sa tao a Mamawal Ruka on, ko oriyan o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na Tharowangka: A songkano si-i! Ka Tawagun tano so manga Wata Ami go so manga Wata iyo, go so manga Babai Rukami go so manga Babai rukano, go so manga Ginawa Mi go so manga Ginawa niyo: Oriyan niyan na Mangangarapan tano, sa balowin Tano a so Morka o Allah na itomparak Iyan ko manga Bokhag!

62. Mata-an naya! A Sukaniyan ndun so manga Tothol a Bunar: Go da-a Tohan a inonta so Allah; na Mata-an! A so Allah na tithe a Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

63. Na amai ka tomalikhod siran, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so Puphamaminasa.

64. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Songkano ko Katharo a ndatadatar Tano ron: A da-a Pushowasowatun Tano a salakao ko Allah; go da-a Isakoto Tano Ron a maito bo; go di Kho-wa-a o saba-ad rukutano so saba-ad, a manga Katohanan a salakao ko Allah. Na o talikhod siran, na Tharowa niyo. A shaksi-i niyo a Mata-an! A Sukami na Mbabayor-antang Kami (ko Allah).

65. Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo gi-i Phapawala-i

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
فَقُلْ نَعَالُوا نَدْعُ آبَاءَنَا وَآبَاءَكُمْ
وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ
ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلُ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى
الْكَاذِبِينَ ﴿٦١﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ
إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ نَعَالُوا إِلَى كَلِمَةٍ
سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ
وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا
أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا
أَشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي الْبَرِّهِمِ

so Makapantag ko Ibrahim, a da Toronun so Taurat a go so Injeel inonta ko oriyan niyan? Ba da-a manga Sabot iyo?

66. Ino kano wai! A sukano na siran naya na Puphamawalun niyo ko adun a Kata-o niyo ron! Na go niyo wai gi-i Phapawala-i so da-a Mulung iyo ron? A so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o!

67. Da ko butad o Ibrahim iba Yahodi go kuna a ba Christian; na oga'id na sukaniyan na Tomataliya-duk ko Bunar, a Mbabayorantang, na da Mabaloi a pud ko manga Pananakoto.

68. Mata-an! A aya patot a marani ko manga Manosiya ko Ibrahim, na Sabunar a so siran a Miyamangonoton, go giyangkai a Nabi (a so Muhammad) go so Miyamaratiyaya: Na so Allah i Somisiyap ko Miyamaratiyaya.

69. Miyandingandingan o isa ka Sagorompong ko Tiyyoronan ko Kitab a o ba kano iran bo Khadadag. Na da-a Khadadag iran, a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran mai-inungka!

70. Hai manga tao a Tiyyoronan ko Kitab! Ino niyo Phagongkira so manga Ayat o Allah a sukano na Kashasaksi-an niyo?

وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِۦ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٦﴾

هَآأَنْتُمْ هَآؤَآءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّوْنَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٨﴾

إِنَّ أَوَّلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوْهُ وَهَٰذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٩﴾

وَدَّتْ طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٧٠﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧١﴾

71. Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo Pukhumbotun ko Bunar so ribat, go niyo Puphaguma-a so Bunar, a sukano na katawan niyo?

72. Na Pitharo o isa ka Sagorompong ko Tiyoronan ko Kitab: A Paratiyaya-a niyo so Initoron ko Miyamaratiyaya, ko awal o Kadaondao, na Ongkira niyo ko akir iran; ka-an siran mamakakasoi;

73. Go da-a Pharatiyaya-an niyo a rowar ko tao a Miyonot ko okit iyo. Tharowangka: A Mata-an! A aya Torowan na so Torowan o Allah: (Go di kano Pharatiyaya) sa baadun a kabugan a isa bo sa lagid o ini bugai rukano? O di na ba-adun a Makapamawal kiran- rukano si-i ko Kadnan niyo? Tharowangka: A Mata-an! A so Kakawasa-an na shisi-i sa tangan o Allah: Ipumbugai Niyan ko tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Maginawa, a Mata-o.

74. Ipuphamili Iyan so Limo Iyan ko tao a kabaya Iyan; ka so Allah i Khiruk ko Kakawasa-an a Mala.

75. Na adun a pud ko Tiyoronan sa Kitab a tao, a amai ka sarigan ka sa Tamok a madakul, na tona-in niyan Ruka; go adun a pud kiran a tao, a amai ka sarigan Ka sa salad a Dinar, na di niyan Ruka Thona-in inonta ko Kathaithai a Katitindugan-

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْسُونَهُ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ
وَتَكْفُرُونَ بِالْحَقِّ وَاسْتَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾

وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمِنُوا
بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجِهِ النَّهَارِ
وَاكْفُرُوا ءَاخِرَهُ لَعَنَهُمُ الرَّسُولُ ﴿٧٢﴾

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ
الْهُدَىٰ هُدَىٰ اللَّهِ أَن يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ
مَا أُوتِيَ سِرَاجُكُمْ عِندَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ
الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

﴿٧٥﴾ وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنَ إِن تَأْمَنَهُ
يَقْظَارِ يُوَدُّهُ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنَ إِن تَأْمَنَهُ
يَدِينَارِ لَا يُؤَدُّهُ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ
قَائِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي

gka-on, giyoto na sabap sa Mata-an!
A siran na Pitharo iran: A da-a okit
a Kakhadosa mi si-i ko manga
Ummi. Na Iphagangkob iran ko
Allah so Kabokhag, a siran na ka-
tawan niran (a si an na manga bo-
khag).

76. Owai na-sa dun sa tao a Ito-
man niyan so diyandi iyan go Man-
anggila,- na Mata-an! A so Allah na
Pukhababaya-an Niyan so Khipa-
nananggila.

77. Mata-an! A so siran a Ipu-
phamasa iran so diyandi o Allah a
go so manga Sapa iran sa arga a
maito, na siran man na da-a Kipan-
tag iran ko Akhirat: Go di siran
Imbitiyara-i o Allah go di Niyan
siran ila-in ko Alongan a Qiyamah,
go di Niyan siran Sotin: Go adun a
bagiyan niran a siksa a Malipudus.

78. Na Mata-an! A adun a pud
kiran a salompok a ipuphamagalin
niran so manga dila iran ko Kitab:
Ka-an niyo to Tarima-a sa pud ko
Kitab, akuna a ba oto pud ko Ki-
tab; go gi-i ran Tharo-on: A Giyoto
na pho-on ko hadapan o Allah, a
kuna a ba oto pho-on ko Hadapan
o Allah: Ka Iphagangkob iran ko
Allah so kabokhag, a siran na ka-
tawan niran (a siran na manga bo-
khag)!

79. Di patot ko Manosiya, a
ibugai ron o Allah so Kitab; go so

الْأُمِّيِّكَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٦﴾

بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ﴿٧٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَشْرُونَ عَهْدَ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ
ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ
وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَلَا يَزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿٧٨﴾

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفِرَيقًا يُقَالُونَ الْيَتْسَنَّهُمْ
بِالْكِتَابِ لِيُحَسِّبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ
وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُوا هُوَ مِنْ
عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى
اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٩﴾

مَا كَانَ لِشَرِّ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ

Ongangun, go so Kananabi-i, iba sa oriyen niyan na Tharo-on Niyan ko manga Manosiya: a Mbaloi kano a manga oripun ko a sambu o Allah: Na ogaid na (aya Tharo-on Niyan na:) Mbaloi kano a manga Olama sabap ko sukano na Ipuphangundao niyo so Kitab: Go sabap ko sukano na Puphangadi-an niyo.

80. Go (Di patot) o ba Niyan rukano Sogo-on a kakowa-a niyo ko manga Malaikat go so manga Nabi a manga Katohanan; ka ino Niyan rukano Shogo-on so Kaongkir ko oriyen o Masa a Kambabayorantang iyo?

81. Na gowani a mba-alan o Allah so diyandi ko manga Nabi, na (Pitharo Iyan:) Ibut ka so ini bugai Akun Rukano a Kitab a go Ongangun; na sa oriyen niyan na adun a Phakatalingoma Rukano a Sogo, a tomatanto ko Matatangan Niyo (sukaniyan so Muhammad) na Paratiyaya-a Niyo dun go Tabangi Niyo dun Sukaniyan. Pitharo Iyan: Ino Miyayon Kano, go Tiyarima Iyo angkoto a diyandi Akun? Pitharo Iran: A Miyayon Kami. Na Pitharo Iyan: A Shaksi-i Niyo, go Sakun na pud Iyo a pud ko manga saksi.

82. Na sa dun sa tomalikhod ko oriyen noto, na siran man na siran i manga songklid.

وَالْحُكْمَ وَالشُّبُهَاتِ ثُمَّ يَقُولُ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِّي مِن دُونِ اللَّهِ وَلَكِن كُونُوا رَبَّكُمْ نِيْمًا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
الْكِتَابَ وَيَمَّا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٥٦﴾

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَن تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّنَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُم بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَآءَ اثْنَيْ عَشَرَ مِنْكُمْ وَحِكْمَةً ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَضُكُمْ وَآخِذُكُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَضْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٨﴾

فَمَنْ تَوَلَّى بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾

83. Ba so salakao ko Agama o Allah i Pumbabanogun niran?- A (si-i ko Allah) Mimbayorantang so matatago ko manga Langit go so Lopa, sa Kapangongonotan go tugul, go Ron siran Phamakandoda.

84. Tharowangka: A Piyaratiyaya Mi so Allah, go so (Qur-an) Initoron Rukami go so Initoron ko Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so manga Moriran a tao, goso inibugai ko Musa, go so Isa, go so manga Nabi, a pho-on ko Kadnan Niran: Da-a imbida Ami Kiran a isa bo, go Sukami na Ron Kami Mimbayorantang.

85. Na sa dun sa mbabanog sa salakao ko Islam a okit ko Kapaginitao, na da dun a Khatarima a pho-on rukaniyan; go sukaniyan si-i sa Akhirat na pud dun ko manga logi (a manga tao ko Naraka).

86. Andamanaya i Kapunggona-naowa o Allah ko pagtao a Miyamangongkir ko oriyen o Kiyaparatiyaya iran go Kiyashaksian niran a Mata-an! A so Sogo na Bunar go Miyakatalingoma kiran so manga Rarayag a Karina? Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

87. Siran man na aya Balas kiran na Mata-an! A mitomparak kiran so Morka o Allah, go so manga Ma-

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ
فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا
وَالْيَهُ يَرْجِعُونَ ﴿٨٣﴾

قُلْ إِنْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ
عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ
وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ
وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ
مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لِلَّهِ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ
مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾

كَفَيَّ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ
إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّا الرُّسُلُ حَقٌّ
وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾

أُولَٰئِكَ جَزَاءُ هُمْ أَنَّا عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ
وَالسَّلَاطِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾

laikat, go so manga Manosiya a kasama sama iran;-

88. Makakakal siran non; di kiran Mapagukhapukhap so siksa, go di kiran Mapthata-alik;-

89. Inonta bo so siran a Mitha-taobat ko oriyen noto, go Miphipiyapiya; ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

90. Mata-an! A so siran a Miyamangongkir ko oriyen o Kiyaparatiyaya iran, oriyen niyan na Piyagomanomanan niran so Kaongkir,- na di dun Matarima so Taobat iran; ka siran man na siran so Miyangadadadag.

91. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, a Miyamatai ko di ran Kapaparatiyaya,- na da dun a Matarima a pho-on ko nggagaisa kiran a makapuno ko Lopa a bolawan, o a-onunon. Na siran man na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus, go da-a Mamakatabang kiran.

92. Di kano dun iraot ko mapiya taman sa di kano nggasto ko Pukhababaya-an niyo; na sa dun sa Manggasto niyo a nganin o nganin, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

93. Langowan o Pangunungkun na Miyabaloi a Halal ko manga

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٨﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٨٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزْدَادُوا
كُفْرًا لَنْ تَقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الضَّالُّونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا
فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ قَوْلٌ أَلَّا ضَرِ
ذَهُبَ أَوْ لَوْ أَفْتَدَىٰ بِدِينِهِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٩١﴾

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾

﴿كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا لِّبَنِي

Moriyatao o Israil, inonta so Kiyar-am o Israil sa ginawa Niyan, ko da pun Kitoronun ko Taurat. Tharowangka: A bayanun niyo so Taurat na go niyo Batiya-a o sukano i manga Bunar.

94. Na sa dun sa itumpo niyan ko Allah so Kabokhag ko oriyen noto, na siran man na siran so da Pama-ginontolan.

95. Tharowangka: A Bunar so Allah: Na kuduga niyo so okit o Ibrahim, a Maka-o ontol; na da Mabaloi a pud ko manga Pananakoto.

96. Mata-an! A Aya Paganai a Walai a Mbala-in a ruk o manga Manosiya na so (Al-Masjid Al-Haram a) matatago sa Makkah: A Babarakatun go Torowan ko manga Ka-adun:

97. Katatagowan sa manga Tanda a manga Rarayag; a so Tinindugan o Ibrahim; na sa dun sa Makasoludon na miyabaloi a Somasarig; na Paliyogat o Allah ko manga Manosiya so Kapunaik Hajji ko Baitullah, -ko tao a Phakagaos ko okiton; na sa tao a Mongkir, na Mata-an! A so Allah na Kawasa ko manga Ka-adun.

98. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo di Pharatiyaya-a so manga Ayat o

إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ
مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ قُلْ فَأَلْوُوا بِالتَّوْرَةِ
فَأَلْوَاهَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾

فَمَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١٨﴾

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٩﴾

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ
مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ
دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ
الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَى سَبِيلٍ وَمَنْ كَفَرَ
فَإِنَّ اللَّهَ عَنِّي عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٢١﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

Allah, a so Allah i Saksi ko gi-i niyo Nggolaola-an?

99. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo Puphangalangi ko lalan o Allah, so tao a Miyaratiyaya, a iphuloloba iyo sa lalan a bukhog, a sukano i manga saksi-on? Na kuna a ba ka-lilipati o Allah so gi-i niyo Nggo-laola-an.

100. Hai so Miyamaratiyaya! Amai ka Onotan niyo so isa ka Sagorompong ko siran a piyamugan ko Kitab, na Mapakakasoi kano iran ko oriyen o Kiyaparatiyaya niyo ko Kakakapiri!

101. Na andamanaya i Kapukha-pir iyo a sukano na Kapuphangadi-an rukano so manga Ayat o Allah, go shisi-i rukano so Sogo Iyan? Na sa dun sa kupitan niyan so (Kitab o) Allah na Sabunar a Miyatoro ko lalan a Matitho.

102. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah sa titho a Kaluk Rukaniyan, na oba kano Mamatai sa di kano Ron Makambabayoran-tang.

103. Go kupiti niyo so. Tali o Allah sa kasamasama niyo, go di kano Pumbulabulag; go Tadumi niyo so Limo rukano o Allah; go-wani ko Miriridowai kano na tini-mo Iyan so manga poso iyo, na

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنَءَ أَمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ ۚ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تُطِيعُوا فَرِيقًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُم بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كُفْرِينَ ﴿١٠٠﴾

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُنْفِلُ عَلَيْهِمْ ءَايَاتِ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ ۚ وَمَنْ يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٠١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ ۚ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَذَكِّرُوا ۚ يَعْتَصِمَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ

Miyabaloi kano sa sabap ko Limo Iyan, a Magari-ari; go Miyatago kano ko Thuba-an o landung a Apoi, na Siyabut kano Niyan non. Lagid anan a Kapuphakaliwanaga rukano o Allah ko manga Tanda Iyan: Ka-angkano makakudug sa Ontol.

104. Na mbaloi so isa rukano ka Sagorompong a Ipuphanolon niran so Mapiya, go Ipushogo iran so okit a Mapiya, go Ipushapar iran so Marata: Na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

105. Na oba kano mabaloi a lagid o siran a Mimbulabulag siran go da siran Pagayonayon ko oriyan o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina: Na siran man na adun a bagiyan niran a siksa a lubi a Mala,-

106. Si-i ko Gawi-i a adun a Makatataid a manga Paras, go adun a Makaitumitum a manga Paras: Na so puman so siran noto a Miyakaitumitum so manga Paras iran, na (Tharo-on kiran:) Ino kano Pagongkir ko oriyan o Kiyapara-tiyaya niyo? Na Ta-ami niyo so siksa sabap ko Kiya-ongkir iyo.

107. Na so puman so siran noto a Miyamakataitaid so manga Paras iran,-na matago ko (Sorga a) Limo o Allah: Sa ron Siran non ndun Makakakal.

يَنْعَمِيهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ
مِّنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُم مِّنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾

وَلَتَكُن مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ
وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٥﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِن بَعْدِ
مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ
أَسْوَدَتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُم بَعْدَ إِيمَانِكُمْ
فَقُذِّبُوا إِلَى الْعَذَابِ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٧﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ
اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٨﴾

108. Giyaya man so manga Ayat o Allah: A Puphangadi-an Ami Rukaya si-i ko Bunar: Na di Kabaya o Allah o ba Niyan Kasalimboti so manga ka-adun.

109. Na ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit go so nganin a shisi-i ko Lopa: Na si-i bo Phakandoda ko Allah so Pukhakao-laola.

110. Miya-adun kano a Mapiya a pagtao, a Piyakagumao ko manga Manosiya, a Ipushogo iyo so okit a Mapiya, go Ipushapar iyo so Marata, go Paparatiyaya-an niyo so Allah. Na o Maratiyaya so Tiyoronan ko Kitab, na Mata-an! A adun a Mapiya a bagiyan niran: So saba-ad kiran na Mapaparatiyaya, na so kadakulan kiran na manga songklid.

111. Da dun a Khibinasa iran rukano, a rowar sa sakit a ginawa; na o Pakimbonowai siran rukano, na Thalikhodan kano iran, oriyen niyan na di siran Khatabangan.

112. Minikolob kiran so Kahinan apiya anda siran Pukhato-on, inonta bo sa (komupit) ko tali a pho-on ko Allah go so Tali a pho-on ko manga Manosiya; go adun a Miyatangkud kiran a Rarangit a pho-on ko Allah, go Minikolob kiran so Kapakarondan. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَتْلُوا هَٰذَا عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ
وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَالِلَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿١٠٩﴾

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ
لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ
وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾

لَنْ يَضُرَّكُمْ إِلَّا أَذًى وَإِنْ يُقْتُلُوكُمْ
يُؤْتِوْكُمْ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُصْرَبُونَ ﴿١١١﴾

ضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ اللَّهُ أَلْزِمَ مَا تُقِفُوا إِلَّا
بِحَبْلِ مِنَ اللَّهِ وَحَبْلِ مِنَ النَّاسِ وَبِأَنَّهُ
يَغْضِبُ مِنَ اللَّهِ وَضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ
الْمَسْكَنَةَ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ
ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾

Miyabaloi siran a Mo-ongkir ko manga Ayat o Allah, go Puphamo-no-on niran so manga Nabi sa di ontol; giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go Miyabaloi siran a Mimamalawani.

113. Kuna a ba siran Mulagilagid: Ka-adun a pud ko Tiyoronan ko Kitab a pagtao a Mo-ontol; a Puphangadi-an niran so manga Ayat o Allah ko manga oras ko Kagagawi-i, a siran na Puphamanodod siran.

114. Paparatiyaya-an niran so Allah a go so Alongan a Maori; go Ipushogo iran so okit a Mapiya, go Ipushapar iran so Marata; go Puphagoradorad siran ko manga Pipiya: Na siran man na pud ko manga Bilangatao.

115. Na sa dun sa Nggolaola-an niran a Mapiya, na di kiran ndun noto Mapapas; ka so Allah na katanan Niyan so Khipanananggila.

116. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,-na da dun a Milinding kiran o manga Tamok iran go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo: Ka siran man i manga tao ko Naraka,-sa ron siran non ndun Makakakal.

117. Aya ibarat o Ipuphamumugai ran sangkai a Kaoyagoyag sa Doniya na lagid o ndo a katatago-

لَيْسُوا سَوَاءً مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَن يُكْفَرُوا ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ

wan sa Mayao: A minisogat ko pur o pagtao a siyalimbota niran so manga ginawa iran na Miyabinasa niyan noto: Na da siran Salimbota o Allah, na ogaid na so manga ginawa iran i Pushalimbota niran.

118. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano khowa sa manga. Bolayoka ko salakao rukano: Ka di iran rukano khukusan so Kapaminasa. Na Mashisinganin niran so Kapakandadamar iyo: Sabunar a Miyapayag so Rarangit a pho-on ko manga ngari iran: Na so Pagu-uma-an o manga rarub iran i lubi a Mala. Sabunar a Piyakarayag Ami rukano so manga Tanda, o sukano na Punggudagudagan niyo.

119. Ino kano wai! A sukano na Pukhababaya-an niyo siran, na di kano iran Khababaya-an,-go Paparatiyaya-an niyo so Kitab sa Kalangolangowan Niyan. Na igira-a Minitho-ona kano iran, na Tharon niran: A Miyaratiyaya kami: Na igira-a miyakasibai siran, na Pangukhubun niran makapantag rukano so manga kumur iran po-on sa otug. Tharowangka: A Mamatai kano sabap ko otug iyo; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

120. O Masogat kano a Mapiya, na ikharata a ginawa iran; na o Masogat kano a Marata, na ipakapiya a ginawa iran. Na o Phantang

ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكْتَهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَٰكِنْ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْثَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٩﴾

هَٰؤُلَاءِ يُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا الْقُومَ قَالَُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَصَوْا عَٰلِيَكُمْ إِلَّا تُؤْمِلُ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُؤْمِنُوا بِمَا يُنْزِلُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ يَدَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٢٠﴾

إِنْ تَحْسَبُكُمْ حَسَنَةً سَئُوهُمْ وَإِنْ تُضَيِّقُ سَيِّئَهُ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَضْيِرُوا أُوْتَقَتُوا

kano go Mananggila kano, na da-a Mibinasa rukano o tipo iran a mai-to bo; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran Nggolao-la-an.

121. Na gowani na Miyangabala-laga Ka a pho-on ko Walaingka ka Phakadarupa-an Ka so Miyamaratiyaya ko manga Darpa ko Kambo-nowai: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o:

122. Gowani a Manggudaguda o dowa lompok rukano a kakhaluk iran; na so Allah i Tomiyabang kiran, na so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

123. Na Sabunsabunar a Tiya-bangan kano o Allah si-i sa Badr, a sukano na Mitatanan; na Kalukun niyo so Allah; ka-angkano Makapanalamat.

124. Gowani na Gi-ingka Tharon ko Miyamaratiyaya: A ba rukano di Phakatiyokop so Panabang rukano o Kadnan niyo a Tulonggi-bo a manga Malaikat a Piyamakatoron?

125. Owai,-amai ka Makatigur kano, go Mananggila kano, na go kano iran Matukao Gomobat sangkai a masa iran, na Phanabangan kano o Kadnan niyo sa Limanggibo a manga Malaikat a manga Biyak-sa.

لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا
يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢١﴾

وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ
مَقْعِدًا لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٢﴾

إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ
وَلِيُّهُمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٣﴾

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ
يُمَدِّدَ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آفَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ
مُتَرَاتِينَ ﴿١٢٥﴾

بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّنْ
فَرِيقٍ هَذِهِ أَيْمُنُكُمْ هَذِهِ أَيْمُنُكُمْ
وَأَلْفٌ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٦﴾

126. Na da-a inimba-al o Allah ko Panabang a rowar sa Pangoyat rukano, go an Thatana so manga poso iyo sa sabap Rukaniyan: Na da ko Panabang inonta na si-i bo pho-on ko Hadapan o Allah, a Ma-bagur, a Maongangun:

127. Ka mbinasa-an Niyan so saba-ad ko siran a da Pamaratiyaya o di na Phakaito-on Niyan siran, ka-an siran mamakandod, a da-a Miyambatas iran.

128. Da-a Kapa-ar Ka, ko Kha-sowa a maito bo: O Phakataobata Niyan siran, o di na siksa-an Niyan siran; ka Mata-an! A siran na da Pamaginontolan.

129. Na ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so nganin a shisi-i ko Lopa. Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan; ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

130. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khana so Piriba-an, a Pukha-takup a gi-i Mathakutakup; go Ka-lukun niyo so Allah; ka-angkano Makasulang sa Maliwanag.

131. Na Pananggila-i niyo so Apoi, a so ini Thiyagar ko da Pa-maratiyaya:

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ
قُلُوبُكُمْ بِهِ ۖ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١٢٦﴾

لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
أَوْ يَكْسِفَهُمْ فَسَقِلُوا لَخَائِبِينَ ﴿١٢٧﴾

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ
أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٢٨﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
يَعْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٩﴾

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوْا اَمْوَالَكُمُ
الَّتِيْ بَيْنَ يَدَيْكُمْ مَّضْمِنَةً ۚ وَتَقُوْا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُوْنَ ﴿١٣٠﴾

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِيْ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِيْنَ ﴿١٣١﴾

132. Go Onoti niyo so Allah go so Sogo; ka-angkano Mipangalimo.

133. Na Pamakoti niyo so Ma-ap a pho-on ko Kadnan niyo, go so Sorga a aya Kabulang Iyan na so Kabulang o manga Langit a go so Lopa, a ini Thiyagar ko Miyama-nanggila,-

134. Siran na Puphamumugai siran, ko Kapakadadaya, a go so Masikot; go itatakunul iran a ginawa iran ko Gani, go manga Nanapi ko manga Manosiya;-ka so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphi-piyapiya;-

135. Go siran na igira-a Miyakanggolaola siran sa Pakasisingai, o di na Kasalimbotan niran so manga ginawa iran, na Kataduman niran so Allah, na Manguni siran non sa Ma-ap makapantag ko manga Dosa iran,-ka ba-adun a Phakada ko manga Dosa a rowar ko Allah?-Go di iran Thatapun so Pinggolaola iran (a marata) a siran na katawan niran.

136. Siran man na adun a Balas kiran a Ma-ap a pho-on ko Kadnan niran, go manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig,-a Makakakal siran non: A Miyakapiyapiya a Balas ko manga Bara-amal!

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾

* وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٤﴾

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾

أُولَٰئِكَ جَزَاءُ هُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٦﴾

137. Sabunar a Miya-ipos ko Miya-ona an niyo o Piyanga-o okitan: Na ndalakao kano si-i ko Lopa, na Pagilailaya niyo o antona-a i Miyambutad o Kiya-akiran ko Piyamakambokhag iran (so manga Rasul).

138. Giyaya na osayan ko manga Manosiya, go Torowan go Thoma ko Miyamananggila!

139. Na di kano Khaloba-i, go di kano Pumboko: Ka sukano i Maporo o sukano na Khipaparatiyaya.

140. O Masogat kano a Pali, na Sabunar a Miyasogat so pagtao a Pali a ishan niyan, Na giyoto man so manga Alongan a gi-i Ami oto Pakashambisambi-in ko lut-lut o manga Manosiya: Go kagiya a Phunto-on o Allah so siran a Miyamaratiyaya, go Mbalowin Niyan so saba-ad rukano a manga Shahid. Na so Allah na di Niyan Khabayaan so da Pamaginontolan;

141. Go kagiya Shotin o Allah so siran a Miyamaratiyaya go Mbina-sa-an Niyan so manga Kapisir.

142. Ba niyo tatarima-a sa Phakasolud kano ko Sorga a da pun Mapunto o Allah so siran a Miyamanagontaman rukano go da Niyan pun Mapunto so manga Papantang?

فَدَخَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَّتٌ قَسِيرَةٌ
فِي الْأَرْضِ فَأَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَذَابُهُ
الْمُكَذِّبِينَ ﴿١٣٧﴾

هَذَاهِيَ بَنِي النَّاسِ وَهَدَى وَمَوْعِظَةٌ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾

وَلَا تَتَّبِعُوا وَلَا تَحْرُكُوا أَوْ أُنْشِرُوا الْأَعْمَلُونَ إِنْ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

إِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ
مِثْلُهُ، وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا يَوْمَ
النَّاسِ وَلَيُخْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ
مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ﴿١٤٠﴾

وَلَيُخْصِصَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَمْحَقَ
الْكَاذِبِينَ ﴿١٤١﴾

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخِلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ
اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمِ
الضَّالِّينَ ﴿١٤٢﴾

143. Na Sabunsabunar a sukano na gi-i niyo Shingayo-on so Kapatai ko da niyo ron pun Kitumo: Na Sabunar a Miya-ilai niyo to a suka-no na Kababantayan niyo!

144. Na da ko Muhammad inonta na Sogo: A Sabunar a Miya-iposo ko Miya-ona a Niyan so manga Sogo. Ino amai ka Matai o di na Mapurang, Pumbaklid kano ko Kakakapir iyo? Na sa dun sa Mbakulid ko Kakakapiri ron, na da dun a Mibinasa niyan ko Allah a maito bo; na Mbalasan ndun o Allah so Miyamanalamat.

145. Na da-a Baraniyawa a ba Matai inonta o sabap sa idin o Allah, ko Misosorat a Adiyal: Na sa dun sa kabaya iyan so Balas sa Doniya, na Mbugan Nami ron; go sa dun sa kabaya iyan so Balas ko Akhirat, na Mbugan Nami ron. Na Mbalasan Nami dun so Miyamanalamat.

146. Na madakul a Nabi a Miyakimbonowai, a biyabid o Sagorompong a madakul? Na da siran kaloba-i sabap ko Minisogat kiran (a Tiyoba) si-i ko lalan o Allah, go da siran Lunguk go da siran Sangkop. Na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Papantang.

147. Na da-a miyabaloi a Katharo iran a rowar sa gi-i ran katharowa: Sa Kadnan Nami! Ma-

وَلَقَدْ كُنتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٤٣﴾

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَصُرَ اللَّهُ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾

وَمَا كُنَّ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾

وَكَايْنٍ مَنِ نَبِيٍّ قُتِلَ مَعَهُ رِيثُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا أَسْكَتُوا اللَّهَ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٦﴾

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِنِ امْرَأَتِي فِي امْرَأَتِي وَلَيْسَتْ أَقْدَامَنَا

apangka rukami so manga Dosa Mi go so Minipumalawani Ami si-i ko okit Ami: Go Pakabukunangka so manga Parapara Mi, go Tabangi Kamingka ko pagtao a da Pamaratiyaya.

148. Na inibugai kiran o Allah so Balas sa Doniya, go so Mapiya a Balas sa Akhirat. Ka so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Mipiphiyapiya.

149. Hai so Miyamaratiyaya! Amai ka Onotan niyo so siran a da Pamaratiyaya, na Maphakandod kano iran ko Kakakapiri rukano, na Khabaklid kano a Miyangalologi.

150. Kuna, ka so Allah i Tomatabang rukano, na Sukaniyan i Taralbi a Mapiya ko Puphamanabang.

151. Ithumo Ami dun ko manga poso o siran a da Pamaratiyaya so Kaluk sabap ko Kinisakoton niran ko Allah, ko da-a Initoron Niyan non a Katantowan: Go Darpa iran so Naraka: A Mikharatarata a Darpa o da Pamaginontolan!

152. Na Sabunsabunar a Tiyo-man rukano o Allah so Diyandi Iyan gowani ko Puphamono-on niyo siran sabap sa idin Niyan,-taman ko Kotika a Kiya-alapi rukano, go da kano Pagayonayon ko Sogowan, na Siyorang iyo ko oriyang o Kiyapaki-ila-in Niyan rukano ko

وَأَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٨﴾

فَأَتَاهُمُ اللَّهُ تَوَابَ الدُّنْيَا وَحَسَنَ تَوَابِ
الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَطِيعُوا
الَّذِينَ كَفَرُوا يَتَرُدُّوكُمُ عَلَى
أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٥٠﴾

بَلَى اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ
الْمَوْلِينَ ﴿١٥١﴾

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ
يَمَّا أَشْرَكُوا يَا اللَّهُ مَا لَمْ يُنْزَلْ بِهِ
سُلْطَانًا وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ وَبِئْسَ
مَثْوًى الظَّالِمِينَ ﴿١٥٢﴾

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ
إِذْ تَحْسَبُونَهُم بِإِذْنِهِ هَاقًا إِذَا
فُتِنْتُمْ وَمَنْزَعْتُمْ فِي الْأُمْرِ وَعَصَيْتُمْ
مِنْ بَعْدِ مَا أَرْسَلَكُمْ مَا تُحِبُّونَ
مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمَنْكُمْ

Pukhababaya-an niyo. Na adun a pud rukano a tao a kabaya iyan so Doniya go adun a pud rukano a tao a kabaya iyan so Akhirat. Oriyan niyan na Piyakitalikhodan Niyan rukano so siran noto ka Thupungan kano Niyan. Na Sabunsabunar a Pima-apan kano Niyan: Ka so Allah i Mala i Gagao ko Miyamara-tiyaya.

153. Gowani ko Puphamanaku-dug kano, na da-a Pulilinga-in niyo a isa bo, a so Rasul na Puthalowan kano Niyan si-i ko Talikhodan niyo. Na Biyalasan kano Niyan sa Boko sabap sa Kiyapakamboko (o Rasul) ka-an niyo di Mipumboko so Miyalupas rukano, go so Minisogat rukano (a Tiyoba). Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo Nggolaolan.

154. Oriyan niyan na Piyakatoronan kano Niyan ko oriyan o Boko sa Sarig a Toratod, a Pukhikolob ko isa rukano ka Sagorompong, go adun a isa ka Sagorompong a Sabunar a Miyapakandamar siran o manga ginawa iran, sa Ipuphagarangan niran so Allah sa kuna a ba bunar-arangan a kada-a Mulung. Gi-i ran Tharo-on: Ba-adun a Kapa-ar tano ko Khasowa a maito bo? Tharowangka: A Mata-an! A so Khasowa na palaya Kapa-ar o Allah. Pagu-uma-an niran ko manga ginawa iran so di iran Ruka Phaya-gun. Gi-i ran Tharo-on: A opama

مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ تَرْصُقْ عَنْهُمْ
لِيَسْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ
وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٣﴾

﴿١٥٣﴾ إِذْ تَصْعَدُونَ وَلَا تَلُوتُونَ
عَلَىٰ أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ
فِي أَخْرَابِكُمْ فَاقْبَلُوا بِمُنَادَا
يَعْمَلُ لَكُمْ بَلَاءً تَتَذَكَّرُونَ
مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ
وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٤﴾

تُرْأَتِلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَيْمِ أَمَنَةً
نُحَاسًا يَغْشَىٰ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ وَطَائِفَةٌ قَدْ
أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ
الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ
الْأَمْرِ شَيْءٌ قُلْ إِنْ الْأَمْرُ كُلُّهُ لِلَّهِ
يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ
لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُلْ
لَوْ كُنْتُمْ فِي يُبُوءِكُمْ لَإِذْرَ الَّذِينَ كُتِبَ
عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ
مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِصَ مَا فِي

ka-adun a Kapa-ar tano ko Khasowa a maito bo, na da-a Ma bono rukutano si-i. Tharowangka: A apiya matatago kano ko manga Walai niyo, na Phakaliyo dun so siran a Miyatang kud kiran so Kabono si-i ko Phangakukulitan niran; ka kagiya a Thupungan o Allah so shisi-i ko manga rarub iyo go kagiya a phunto-on Niyan so shisi-i ko manga poso iyo. Na so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

155. Mata-an! A so siran a Miyamalagoi rukano ko Alongan a Kiyapakambaratumowa a dowa Madakul,- na aya bo a Kiyagawiya kiran o Shaitan, na sabap ko sabad ko (Dosa a) Miyanggalubuk iran. Na Sabunsabunar a Pimapan siran o Allah: Ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Matigur.

156. Hai so Miyamaratiyaya! O ba kano mabaloi a lagid o siran a da Pamaratiyaya, go gi-i ran Tharo-on ko manga Pagari ran, igira-a Mindadalakao siran ko Lopa o di na Miphurang siran: A o shisi-i siran rukutano, na da-a Mamatai kiran, go da-a manga Bobono kiran; ka kagiya a Mbalowin noto o Allah a Kashundit si-i ko manga poso iran. Na so Allah i Puphangoyag go Pushabap ko Kapatai, go so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا مِنْكُمْ يَوْمَ اتَّفَقَ
الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ
بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ
إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ
أَوْ كَانُوا غُرُبَىٰ نَاصِبًا أَوْ كَانُوا عِنْدَ مَا مَاتُوا
وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي
قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُخَيِّئُ وَهُوَ يُجِيبُ
وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٧﴾

157. Na Ibut o Mapurang kano, sa lalan o Allah, o di na Matai kano, na Mata-an a so Ma-ap a pho-on ko Allah go so Limo na tomo a di so Puphanimo - on niran (a Kakawasa-an).

158. Na Ibut o Matai kano, o di na Mapurang kano, na si-i dun ko Allah i Pulimodan rukano.

159. Na sabap ko Limo a pho-on ko Allah na Kiyapakananaowan Ka siran. Na o Miyabaloi Ka a Mak-ras, a matugas i poso, na Giyanatan Ka iran ndun ko Muliliyota Ruka: Na Puma-apingka siran, go Pangu-nin Ka siran sa kada a Dosa iran; go Pakipuphagodasa Ka kiran ko Punggolaola-an. Na amai ka Matu-khus Ka (so Showa-an), na Sari-gingka so Allah. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khisasarigon.

160. Amai ka Tabangan kano o Allah, na da-a Makapugus rukano: Na o di kano Niyan Tabangi, na antawa-a san, i Makatabang rukano ko oriyen niyan? Na so bo so Allah, i Sarigi o Miyamaratiyaya.

161. Na di patot ko Nabi i ba Ndonsiyan. Na sa dun sa Ndonsi-yan, na ka-awidan niyan so ini Ndonsiyan niyan ko Alongan a Qiyamah, oriyen niyan na itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggolaola niyan,- sa di siran Kasalimbota,-

وَلَيْنَ فُتِلَتْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتْلَتْ لَمْ تُغْفَرْ
مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةُ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

وَلَيْنَ مُتْلَتْ أَوْ فُتِلَتْ لِآلِ اللَّهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾

فِيمَا رَحِمَهُ مِنَ اللَّهِ لَيْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ قَطًّا
عَلِيْظَ الْقَلْبِ لَا نَفْضُوا مِنْ حَوْلِكَ ۖ فَاعْفُ
عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوْهُمْ فِي الْأَمْرِ
فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾

إِنْ يَصْرِكُمْ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ
وَإِنْ يَخْذْ لَكُمْ فَسِنَّ ذَٰلِكُمْ يَصْرِكُمْ مِنْ
بَعْدِهِ ۗ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغُلَّ يَأْتِ
بِمَا غُلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ
نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾

162. Ino so tao a Kidugiyan so Kasosowat o Allah ba lagid o tao a Miyakakholokhog sa Rarangit a pho-on ko Allah, go darpa iyan so Naraka Jahannam?- A Mikharatar-ata a khabolosan!

163. Siran (a Miyamangudug ko Kasosowat o Allah) i adun a manga Daradat iyan si-i ko Allah, na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-ran Nggolaola-an.

164. Sabunsabunar a ini Kalimo o Allah so Miyamarat iyaya gowani a Pakatindugan Niyan siran sa Sogo a pud ko manga ginawa iran, a Kapuphangadian Niyan kiran so manga Ayat Iyan, go Puphakasoti kiran, go Makapuphangundao kiran ko Kitab go so Hadith ka Mata-an! A miyabaloi siran sa Paganai, a titho a matatago ko Kadadag a Mapayag.

165. Ino a kagiya a Masogat kano a Tiyoba, a Sabunar a minisogat iyo kiran so katatakupan noto, na Pitharo iyo: A ino wai Mapunggolaola?. Tharowangka: A sukaniyan na pho-on ko manga ginawa niyo (ka sabap ko kiyasoranga niyo ko Sogowan o Rasul): Mata-an! A so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

أَفَمِنْ أَتَمِّعَ رِضْوَانِ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ
مِّنَ اللَّهِ وَمَا أَوْلَاهُ جَهَنَّمَ وَيُتَسَّ الْمَصِيرُ ﴿١٦٢﴾

هُمْ دَرَجَاتٍ عِندَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا
يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ
رُسُلًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ
وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ
مُبِينٍ ﴿١٦٤﴾

أَوَلَمَّْا أَصَبْتُمْ مُصِيبَةً قَدْ أَصَبْتُمْ
مِثْلَهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِندِ
أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

166. Na so Tiyoba a Minisogat rukano ko Gawi-i a Kiyapakambar-atumowa a dowa madakul, na sabap sa idin o Allah, go a Niyan Mapunto so Miyamaratiyaya,-

167. Go a Niyan Mapunto so siran a Mimomonapik. Na Pitharo kiran: A songkano si-i, na Pakim-bonowai kano sa lalan ko Allah, o di na Pangurun kano. Na Pitharo iran: A o katawi ami i Kapakimbonowai, na Mata-an a Monot kami rukano. Siran si-i ko Kakakapiri sa Alongan noto na lubi a marani siran non a di so Paratiyaya, gi-i ran Pakitharo ko manga ngari iran so da ko manga poso iran. Na so Allah i lubi a Mata-o ko Pagu-uma-an niran.

168. Siran na Pitharo iran ko manga Pagari ran a Mithatalimbagak: A o inonotan kami ran, na di siran manga Bobono. Tharowangka: A runa niyo so manga ginawa niyo ko Kapatai, o sukano i manga bunar.

169. Na Dingka dun Tharima-a so siran a Miyangapupurang sa lalan ko Allah i ba Miyamatai. Kuna, ka manga Oyagoyag, si-i ko Kadnan niran a Puphagupurun siran;

170. Mabababaya siran sabap ko Kiyabugi kiran o Allah ko Kakawa-sa-an Niyan: Go Pukhababaya siran sabap ko siran noto a da siran pun

وَمَا أَصْبَحْتُمْ يَوْمَ التَّنَافُتِ أَجْمَعِينَ فَيَا ذُنُوبَكُمْ
وَلْيَعْلَمِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾

وَلْيَعْلَمِ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالَ
لَا تَبْعَتُكُمْ هُمْ وَلَا تُبْعَتُونَ أَقْرَبُ مِنْهُمْ
لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي
قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾

الَّذِينَ قَالُوا لِلْأَخِيضَةِ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا
مَا قَاتِلُوا قُلْ فَادْرَأْ وَأَعَنْ أَنْفُسَكُمْ الْمَوْتِ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتًا
بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ

kiran raotun, a pud ko Kiyaganatan niran, da-a Pangandam iran, go da-a Mimboko iran (ko Alongan a Maori).

171. Pukhababaya siran sabap ko Limo a pho-on ko Allah a go Gagao, ka Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagilangun so Balas ko Miyamaratiyaya.

172. Siran na tiyarima iran so Allah go so Rasul, ko oriyen o Kinisogat kiran o Pali, na adun a bagiyan o Miphipiyapiya kiran go Miyamananggila a Balas a lubi a Mala;-

173. Siran na Pitharo kiran o manga Manosiya: A Mata-an a so manga Manosiya na Sabunar a Pithampotampungan kano iran: Na Kalukun niyo siran: Na ba kiran ndun miyakaoman sa Paratiyaya: Go Pitharo iran: A Angkasan Kami o Allah, go Miyakapiyapiya a Sasarigan.

174. Na Miyakambalingan siran sabap ko Limo a pho-on ko Allah a go Gagao: Sa da siran Masukho a marata: Go Kiyaonotan niran so Ikaosowat o Allah: Ka so Allah i Khiruk ko Gagao a lubi a Mala.

175. Mata-an Giyoto dun man so Shaitan a Ipuphangangaluk iyan so

مَنْ خَلْفَهُمُ الْآخِوْفُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧١﴾

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلِهِ ﴿١٧٢﴾ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧٣﴾

الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرَ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾

الَّذِينَ قَالُوا لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١٧٥﴾

فَأَنْقَلَبُوا بِنِعْمَةِ اللَّهِ وَفَضْلِهِ لَمْ يَمَسَّهُمْ شُيْءٌ وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٦﴾

إِنَّمَا ذَلِكَ الشَّيْطَانُ يَخَوْفُ أَوْلِيَاءَهُ دُرُ

mga Tabanga iyan: Na di niyo siran Khalukun, go Kalukun Nako niyo, o sukano na Mapaparatiyaya.

176. Na o ba Ka Mapakamboko o siran a Puphagoradorad ko Kakapiri: Ka Mata-an! A siran na da dun a Mibinasa iran ko Allah a maito bo: Kabaya o Allah a da-a Misunggai Niyan a bagiyan niran a Kipantag si-i ko Akhirat, go adun a bagiyan niran a siksa a lubi a Mala.

177. Mata-an! A so siran a ini Pamasa iran ko Kakhapir so Paratiyaya,- na da dun a Mibinasa iran ko Allah a maito bo, go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

178. Na di dun Thangkapa o siran a da Pamaratiyaya o ba so Kapakalalanata Mi kiran na ba aya Mapiya ko manga ginawa iran: Ka aya bo a Kapakalalanata Mi kiran na-an siran Makapuphamago-man sa Dosa: Ka adun a bagiyan niran a siksa a Phakahina.

179. Da ko butad o Allah i ba Niyan ndarainonun so Miyamara-tiyaya ko mambubutad iyo, taman sa di Niyan Misunggai so Marata pho-on ko Mapiya. Go da ko butad o Allah i ba Niyan rukano Pakito-kawi so Migagaib, na ogaid na so Allah na Puphamili ko manga Sogo Iyan sa kabaya Iyan. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so manga Sogo Iyan: Ka o Paratiyaya kano go

فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٦﴾

وَلَا يَخْزُوكَ الَّذِينَ يُسْرِغُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يَصُرُوا اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ الْأَلْبَعْلَ لَهُمْ حُطَّ فِي الْأَخْزَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرَوْا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَن يَصُرُوا اللَّهَ شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾

وَلَا يَخْسِبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَلْمَانِي لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا نَلْمِي لَهُمْ لَزَادًا وَّإِلْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٩﴾

مَا كَانَ اللَّهُ لِيُذَرَّ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى مَا أُنْتَهَى عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِنْ تَوَلَّوْا أَنتَفَوْا فَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٨٠﴾

kano Pananggila, na adun a bagiyan niyo a Balas a lubi a Mala.

180. Na di Thangkapa o siran a ipuliligut iran so inibugai kiran o Allah ko Kakawasa-an Niyan, i ba kiran noto Mapiya: Kuna, ka Marata kiran noto: Ka ithogor kiran ndun so ini Puligut iran si-i ko Alongan a Qiyamah. Na ruk o Allah so manga Paninggalan ko manga Langit go so Lopa; na so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

181. Sabunsabunar a Miyanug o Allah so Katharo o siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na Pukhamurmuran na sukami i manga Kawasa!- Ishorat ami dun so Pitharo iran go so Kiyapamonowa iran ko manga Nabi sa di Ontol, go Putharo-on Nami: A Ta-ami niyo so siksa a Phakatotong!

182. Giyoto man na sabap ko mini-ona o manga lima niyo (a Dosa): Ka Mata-an! A so Allah na kuna a ba Salimbota ko manga Oripun Niyan.

183. Siran na Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na ini Sogo Iyan rukami a da-a Pharatiyaya - an nami a Sogo taman sa dikami Niyan Kawitan sa Qorban a kun sukaniyan o Apoi. Tharowangka: A Sabunar a Minitalingoma rukano o manga Rasul a Miyaona an Ko, so

وَلَا يَحْزَنُ الَّذِينَ يَخْلُوتُ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ
سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلِلَّهِ
مِيرَاتُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا
وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ
ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ
لَيْسَ بِظَالِمٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْنَا الْآلَا
تُؤْمِنُ لِرَسُولٍ حَتَّى يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ
تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ
قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلَمَّ
قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٨٣﴾

manga Rarayag a Karina a go so Pitharo iyo: Na ino niyo siran Phamonowa, o sukano na Mumamata-an kano?.

184. Na o Pakambokhaga Ka iran, na Sabunar a Piyakambokhag mambo so manga Sogo a Miya-ona an Ka, a Minitalingoma Iran so manga Rarayag a Karina, go so manga Kitab, go so Kitab a Miyakabugai sa Sindao.

185. Oman i Baraniyawa na Phakata-am sa Kapatai: Na ithoman rukano dun sa Tarotop so manga Balas rukano si-i ko Alongan a Qiyamah. Na sa dun sa Pakawatanun ko Naraka go Pakasoludun ko Sorga na Sabunar a Miyagontong: Ka da ko Kaoyagoyag ko Doniya inonta na matag sagad a Kabimbannan a Phakalimpang.

186. Thiyoba-an kano dun si-i ko manga Tamok iyo go so manga ginawa niyo; go Mata-an a adun a Khanug iyo a Phakapo-on ko siran a Piyamugan ko Kitab a Miya-ona an niyo, go Phakapo-on ko siran a Miyamanakoto a ringasa a mada-kul. Na o Phantangkano, go Mananggila kano,- na Mata-an! A giyoto man i Pamotosan o manga Olaola.

187. Gowani a Tarima-an o Allah so Mailot a diyandi ko siran a Piyamugan ko Kitab, na (Pitharo

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِكَ جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ
وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقَتُ
أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَن زُحِرَ
عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ
فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمْتَعٌ
الْعُذُورِ ﴿١٨٥﴾

﴿لَسْبَلَّوْتَ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ
وَلَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُم مِّنَ الَّذِينَ
أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيرًا وَإِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا
فَإِنَّ ذَلِكَ مِّنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٨٦﴾

وَلَا تَأْخُذْ بَعَثَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
لَتُحْيِيَنَّهِنَّ لِّلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُوهُنَّ فَنَبِّدُوهُنَّ

Iyan:) Mata-an a Payaga niyo dun noto ko manga Manosiya, go di niyo to Phaguma-a; na ini lubad iran ko oriyen o manga likod iran, go ini Pamasa iran sa arga a maito! Na Miyakaratarata so Piyamasa-an niran non!

188. Dingka dun thangkapa so siran a ishosonor iran so Miyanggolaola iran, go Pukhababaya-an niran a Kipumbantogun kiran ko da iran Manggolaola,- na Dingka siran ndun Thangkapa ko Kapakawatan ko siksa. Na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

189. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa; ka so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

190. Mata-an! A adun a matatago ko Kiya-aduna ko manga Langit go so Lopa, go so gi-i Kapakashambi o Gagawi-i a go so Daondao,- a tithe a manga Tanda a ruk o adun a manga Sabot iyan,-

191. A siran na Tataduman niran so Allah, a Gomaganat siran, sa Mo-ontod siran, sa Mi-iga siran, go Puphamimikiranun niran so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, (gi-i ran Tharo-on:) Kadnan Nami! Dangka ini Aduna sa ba ilang! Miyasoti Soti Ka! Na Pakalidasa Kamingka ko siksa ko Naraka.

وَرَأَى ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
فِي شَيْءٍ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٨﴾

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ
يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ
بِمَقَارِقَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١٨٩﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩٠﴾

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ
الَّيْلِ وَالنَّهَارِ آيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٩١﴾

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَى
جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا
بَطُلًا لَّا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩٢﴾

192. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na sa dun sa Pakasoludun Ka ko Naraka, na Sabunar a Piyakarondan Ka sukaniyan, ka da-a bagiyang o da Pamaginontolan a manga Tabanga!

193. Kadnan Nami! Mata-an! A Sukami na adun a Piyamakinug Ami a Puphananawag a Ipuphananawag Iyan so Paratiyaya: Sa Paratiyaya-a niyo so Kadnan niyo, na Piyaratiyaya Mi. Kadnan Nami! Napiyangka Rukami so manga Dosa Mi, go Pokasangka Rukami so manga karata-an Nami, go Tangana Kamingka a pud ko Miphi-piyapiya.

194. Kadnan Nami! Go bugan Ka Rukami so inidiyandi-i Ka Rukami a Minggolalan ko manga Sogo o Ka, go di Kamingka Phakarondana si-i ko Alongan a Qiyamah: Ka Mata-an! A Suka na di Ka Pundorat ko wakto o diyandi.

195. Na inisumbag kiran o Kadnan niran: A Mata-an! A Sakun na di Ko Pagilangun so Galubuk o Minggalubuk rukano, a Mama o di na Babai: So saba-ad rukano, na pho-on ko saba-ad: Na so siran a Miyamanogalin, go Piyamakaawa ko manga Ingud iran, go rinin-gasa siran makapantag ko lalan akun, go Miyakimbonowai siran go Miyapurang siran,- na Phokasun Ko kiran ndun so manga Karata-an

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلُ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ
وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾

رَبَّنَا إِنَّا أَسْمِعْنَا مُنَادِيًا ينادي إِلَى الْإِيمَانِ
أَنَّ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا
ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا
مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾

رَبَّنَا وَهَبْ لَنَا مِمَّا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ
وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ
الْعَهْدَ ﴿١٩٤﴾

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أَضِيعُ عَمَلَ
عَامِلٍ فَمَنْ مِنْكُمْ ذَكَرَ أَوْ أَنْتَى بَعْضُكُمْ مِنْ
بَعْضٍ فَأَلَّيْنِ هَاجِرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
وَأُودُوا فِي سَبِيلِي وَقُتِلُوا أَوْ قُتِلُوا
لَا كُفْرَانَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَا دُخْلَ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ

niran, go Phakasoludun Ko siran ndun ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig;- Balas a pho-on ko Hadapan o Allah, ka so Allah na Ron so Mapiya a Balas.

حَسَنُ الثَّوَابِ ﴿١١٥﴾

196. O ba Ka Malimpang o gi-i kashorombaling o siran a da Pamaratiyaya si-i ko manga Ingud:

لَا يَغُرُّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي
الدِّينِ ﴿١١٦﴾

197. Matag sagad a Kapipiya ginawa a maito: Oriyan niyan na aya darpa iran na so Naraka Jahan-nam: A Mikharatarata a kaduna!

مَتَّعَ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَفِيهَا
الْمِهَادُ ﴿١١٧﴾

198. Ogaid na so siran a Miyan-gongonotan ko Kadnan niran, na adun a bagiyan niran a manga Sor-ga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig; kakal siran ro-o,- a Pananakawan a pho-on ko Hadapan o Allah; na so shisi-i ko Allah na aya Mapiya a bagiyan o Miphipiyapiya.

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
نُزُلًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ
لِلْآبِرَارِ ﴿١١٨﴾

199. Na Mata-an! A adun a pud ko Tiyyoronan ko Kitab, a tao a tithe a Khipaparatiyaya ko Allah, go so Initoron rukano, go so Initoron kiran, Mangangalimbaba-an siran ko Allah: Di iran iphamasa so manga Ayat o Allah sa arga a maito! Na siran man na adun a bagiyan niran a Balas kiran si-i ko Kadnan niran: Mata-an! A so Allah na Magaan iitongan.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِمَا نُزِّلَ إِلَيْكُمْ مِنْ
الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِقَوْلِ
رَبِّهِمْ إِنَّ إِلَهًا لَعَلَّامًا ﴿١١٩﴾

200. Hai so Miyamaratiyaya Phantang kano; go Pakithobayowa kano sa Kapantang; go Pakithambuda kano; go Kalukun niyo so Allah, ka-angkano Makada-ag.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَصْبِرُوا
وَصَابِرُوا وَرَاطِبُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

Surah Al-Nisa-4

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai manga Manosiya! Kalukun niyo so Kadnan niyo, a so Inadun kano Niyan a pho-on ko (Adam a) ginawa a isa, go Inadun Niyan a pho-on Rukaniyan so Karoma Niyan, go miyarumbad pho-on sa dowo oto sa manga Mama a madakul go manga Babai,-na Kalukun niyo so Allah, a so gi-i kano Makaphapanguniya sa sabap Rukaniyan, go (Kalukun niyo o ba niyo matuphud) so manga Kathotongana: Mata-an! A so Allah na tatap a Totonggowan kano Niyan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ
وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا
كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ
بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ قَرِيبًا ﴿١﴾

2. Na bugan niyo ko manga Wata a ilo so manga Tamok iran, go di niyo Pushambiya ko marata so Mapiya; go di niyo Pagaraba so manga Tamok iran a mirakhus ko manga Tamok iyo. Mata-an naya! A sukaniyan na miyabaloi a Dosa a Mala.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِأَمْوَالِهِمْ أُولَئِكَ هُمُ الَّذِينَ
يُحِبُّونَ اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ ۚ أُولَئِكَ
سَيُحِبُّ اللَّهُ وَالْمَلَائِكَةُ ۚ وَلِلَّهِ
الْكُلُومُ ﴿٢﴾

3. Na amai ka ikhawan niyo o ba kano di Makapaginontolan ko man-

وَأَنْ خَشَعَتِ الْأُنُفُسُ زُجُجَ الْكِبَرِ ۚ وَكَانَ
فِي الْقُلُوبِ حَقٌّ ۚ وَلِلَّهِ الْغَنِيُّ ۚ وَلِلَّهِ
الْكُلُومُ ﴿٣﴾

ga Wata a ilo, na Pangaroma kano ko Mapiya rukano ko manga Babai, sa dowo, o di na tulo, o di na pat (na di niyo Pulawani); na amai ka ikhawan niyo o ba kano di Maka-paginontolan, na sakatao, o di na so manga Sandil iyo. Giyoto man i Marani a di niyo Kapaka-anियaya.

4. Na bugan niyo ko manga Babai so manga Butang kiran a Pamumugayan a miyapunto; na amai ka Mapiya sa ginawa iran a Kapakakowa niyo ron, na Paroliya niyo sa Mapiya a da-a Marugun non.

5. Na di niyo mbugan ko manga lalong, so manga^[1] Tamok iran rukano, a so biyaloi kano o Allah a Thatandingan non, go Pagupura niyo siran non go Pakanditara niyo siran non, go Tharowa niyo kiran so Katharo a Mapiya.

6. Na tupungi niyo so manga Wata a ilo taman sa o pabila a iraot siran ko Kapangaroma; na o Khailai niyo siran sa Kabilangatao, na bugan niyo kiran so manga Tamok iran; go di niyo Pharoliya sa Kapamagola, go Kapamakot, (sa Kaluk) sa Kapakala iran. Na sa tao a kapantagan a Kawasa (ko manga Wali), na gung-guna niyan a ginawa niyan (ko Tamok o ilo), go sa tao a Kapantagan a kasisikotan, na Paroli ron sa so Pantag o Galubuk

مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مِثْلُ وَلَيْتَ
فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُعَدُّوا فَوْجَدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ آذَىٰ ۖ أَلَّا تَعْلَمُوا ﴿٥﴾

وَأَتُوا النِّسَاءَ صَدُقَتِهِنَّ نِحْلَةً ۚ فَإِنْ طِبْنَ
لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُنَّ فَكُلُوهُ هُنَّ أَمْرٌ بِكَا ﴿٦﴾

وَلَا تَوَرَّوْا السُّقَّةَ ۚ أَمْوَالُكُمْ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ
فِيهَا أَرْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا
مَعْرُوفًا ﴿٧﴾

وَاتَّقُوا الَّتِي تَمَسُّ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ
ءَاتَسَمَرْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ
وَلَا تَكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا ۚ وَمَنْ كَانَ
غَنِيًّا فَلْيَسْتَغْفِفْ ۚ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ
بِالْمَعْرُوفِ ۚ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ
فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللهِ حَسِيبًا ﴿٨﴾

[1] manga ito i sabot.

iyang. Na o Pabila a ibugai niyo kiran so manga Tamok iran, na Pakishaksi-i niyo siran: Ka so Allah na Makatatarotop a Pagi-itong.

7. Adun a kipantag o manga Mama ko Kiyaganatan o mbala a Lokus go so manga dadasug, go adun a kipantag o manga Babai ko Kiyaganatan o mbala a Lokus a go so manga dadasug, ko kaito iyan o di na Madakul,- kipantag a Madi-diyangka.

8. Na o Pabila makadarpa ko Kapumbagibagi so manga Tonganai, go so manga ilo, go so manga Miskin, na bugi niyo siran non, go Tharowa niyo kiran so Katharo a Mapiya.

9. Na Kalukun o siran o adun a Khaganatan niran ko oriyang niran a manga Moriyatao a manga lulumuk a ipukhawan niran siran: Na Kalukun niran so Allah, go Tharo siran sa Katharo a Matitho.

10. Mata-an! A so siran a Phagarabun niran so manga Tamok o manga Wata a ilo sa Kapanalimbog, na aya dun a Pukha-arab iran a Pukhatago ko manga Tiyan niran na Apoi: Go Makasolud siran ndun ko Kadug!

11. Isosogo rukano o Allah si-i ko manga Wata iyo: A bagiyan o isa Mama, so lagid o kipantag o dowang

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرُ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿٥﴾

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ فَأْزَرْهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿٦﴾

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿٨﴾

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلَّذِ كَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ إِن كَانَ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ

Babai: Na amai ka siran na manga Babai, a (dowa o di na) kalawanan so dowa, na bagiyen niran so dowa ko tulo bagi ko Miniganat iyan; na amai ka sakatao, na bagiyen niyan so Midiya (ko Tamok). Na bagiyen o mbala a Lokus iyan, ruk o oman i isa kiran so ika num bagi ko Miniganat iyan, amai ka adun a Wata iyan; na amai ka da-a Wata iyan, go Kapangowarisi sukaniyan o mbala a Lokus iyan, na bagiyen o Ina iyan so ika tulo bagi; na amai ka adun a manga Pagari niyan na bagiyen o Ina iyan so ika num bagi; ko oriyan o Wasiyat a iputhanan niyan noto o di na bayadan. So manga Lokus iyo go so manga Wata iyo na di niyo katawan o antawa-a kiran i marani rukano a Makanggai a gona. Kaphara-il a pho-on ko Allah; Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maongangun.

12. Na bagiyen niyo so Midiya (ko Tamok) ko Kiyaganatan o manga Karoma niyo (a manga babai), amaika da-a Wata iran; na amai ka-adun a Wata iran, na bagiya niyo so ika pat bagi, ko Kiyaganatan niran ko oriyan o Wasiyat a iputhanan niran noto o di na bayadan. Na bagiyen niran so ika pat bagi, ko Miniganat iyo, amai ka da-a Wata iyo; na amai ka-adun a Wata iyo, na bagiyen niran so ika walo bagi; ko Miniganat iyo ko oriyan o Wasiyat a iputhanan niyo sukaniyan o di na bayadan. Na amai ka-adun a Mama

اَتَيْنَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِنْ كَانَتْ
وَحِيدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ
مِنْهُمَا النِّصْفُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ
فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبُوَا فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ
فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ النِّصْفُ مِمَّا
بَعْدَ وَصِيَّةِ يَوْصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَأَبَاؤُكُمْ
وَأُمَّنَاؤُكُمْ لَا تَنْدِرُونَ أَلَيْسَ أَقْرَبَ لَكُمْ
نَفْعًا فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ إِنْ أَلَّهَ كَانَ
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٥٥﴾

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ
إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتْ
لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَخْنَ
مِّنْ بَعْدِ وَصِيَّةِ يَوْصِيْنَ بِهَا
أَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ إِنْ
لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتْ
لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكَنَّ
مِّنْ بَعْدِ وَصِيَّةِ يَوْصِيْنَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ
وَإِنْ كَانَتْ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً

a Phangowarisan a da-a Lokus iyan go da-a Wata iyan, o di na Babai na adun a Pagari niyan a Mama o di na Pagari a Babai, na bagiyan o oman i isa kiran so ika num bagi; na amai ka siran na madakul a di giyoto, na Makathompotompok siran ko ika tulo bagi, ko oriyen o Wasiyat a iputhanan niyan sukaniyan o di na bayadan; sa di Makamoral. Wasiyat a pho-on ko Allah; na so Allah na Mata-o, a Matigur.

13. Giyoto man i manga taman o Allah: Na sa dun sa Monot ko Allah a go so Sogo Iyan na Phakasoludun Niyan ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig, kakal siran non. Na giyoto man so Ontong a Mala.

14. Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah a go so Sogo Iyan go lomupas ko manga taman Niyan na Pakasoludun Niyan ko Naraka, sa kakalon ndun: Go adun a bagiyan niyan a siksa a Phakahina.

15. Na so siran a Masogok iran so Kashina a pud ko manga Karoma niyo, na Pakishaksi-i niyo siran sa pat a pud rukano; na amai ka Kashaksi-an siran, na Kalabosowa niyo siran ko manga Walai taman sa raotun siran o Kapatai, o di na sunggayan siran o Allah sa okit (a salakao).

أَوَامْرًا^{١٠} وَلَهُ دَآخٌ أُولَئِكَ فَلِكُلِّ وَجِدٍ
فِيهِمَا السُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ
مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ
غَيْرِ مَضَارٍّ وَصِيَّةُ مِنَ اللَّهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَلِيمٌ ﴿١١﴾

يَلِكُ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ
حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا
وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٣﴾

وَالَّذِي يَأْتِيَنَّ الْقَنْجَشَةَ مِنْ ذُنُوبِهِمْ
فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ
فَإِنْ شَهِدُوا فَامْسِكُوهُمْ فِي الْبُيُوتِ
حَتَّى يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ
لَهُنَّ سَبِيلًا ﴿١٤﴾

16. Na so dowa katao a Maka-sogok siran (sa Kashina) a pud rukano, na ringasa-a niyo siran. Na o Thaobat siran na go siran Phiya-piya, na gunuki niyo siran; Mata-an! A so Allah na tatap a Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

17. Aya bo a Taobat a Mata-tangkud ko Allah (a Katharima-a Niyan non) na so ruk o siran a gi-i ran Manggolaola so marata sabap ko di Kata-o oriyan niyan na Push-ambot siran Thaobat; na siran man na Pakataobatun siran o Allah: Ka so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

18. Na da-a Taobat (a Khatarima) a ruk o siran a gi-i ran Manggolaola so manga rarata, taman sa amai ka Miyakarani ko isa kiran so Kapatai, na Tharo-on niyan: A Mata-an! A sakun na Mithaobat ako imanto; go da (a Taobat a Khatarima) ko siran a Phamatai ko Kakakapir iran: Ka siran man na Pithiyagaran Nami siran sa siksa-a Malipudus.

19. Hai so Miyamaratiyaya! Di Rukano khapakai so Kapangowarisi Niyo ko manga Babai sa tugul. Na di Niyo siran paguruna (ko Kapakiphangaroma iran) sabap ko kakhowa-a Niyo ko saba-ad ko minibugai niyo kiran (a Butang), inonta o makasogok siran sa Pakasisingai a Mapayag; go pakipagoga-

وَالَّذِينَ يَأْتِيَنَّهُا مِنْكُمْ فَقَادُوهُنَّ
فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿١٦﴾

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ
فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾

وَلَيْسَ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ
الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ وَالَّذِينَ
يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَرَاءُ أُولَئِكَ أَغْنَيْنَا
لَهُمْ عَذَابَ أَلِيمًا ﴿١٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ
تَرْتَابُوا النِّسَاءَ كَرِهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْزِعْنَ
بِمَعْصِيَةِ مَا ءَاتَيْنَهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ
بِفَحِشَةٍ مُبِينَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا
وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ﴿١٩﴾

napa Kano kiran ko Adat a Mapiya. Na amai ka ikhagowad Iyo siran na (Thigur Kano ka) adun a ikhagowad Iyo a shai, a thagowan o Allah sukaniyan sa Mapiya a mada-kul.

20. Na amai ka kabaya Iyo so kisambi o isa a Karoma ko Darpa o isa a Karoma, go adun a minibugai Niyo ko isa kiran a Tamok a madakul (a Butang), na di Kano ron khowa sa maito bo: Ati khowa Kano ron sa Kapanganiyaya go Dosa a Mapayag?

21. Na andamanaya i kakhowa Niyo ron a Sabunar a Miyapamakai o saba-ad Rukano so saba-ad, go Miyakakowa siran Rukano sa diyandi a mailot?

22. Na di Niyo Phangaroma-a so Miyapangaroma o manga Ama Iyo ko manga Babai,- inonta so andang a miya-ipos: Ka Mata-an naya! A miyabaloi a Pakasisingai go raran-git,- go Miyakaratarata a okit.

23. Kiyaram Rukano so (Kapan-garoma-a Niyo ko):- Manga Ina Iyo, go so manga Wata Iyo, go so manga Babai Niyo; go so manga Babai o Ama Iyo, go so manga Pagari o Ina Iyo; go so manga Wata o Pagari a Mama, go so manga Wata o pagari a Babai; go so manga Ina Iyo, a so Miyapakasoso kano iran, go so manga Babai Niyo ko

وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَبْدُلُوا زَوْجَ مَكَانٍ
زَوْجٍ وَءَاتَيْتُمْ إِحْدَهُنَّ قِطْعًا
فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَنْتُمْ أَخَذْتُمْ
بُيُوتَكُمْ وَأَنْتُمْ مَبِينُونَ ﴿٢٠﴾

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى
بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنْكُمْ
مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٢١﴾

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ
مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ
كَانَ فَجِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ
سَبِيلًا ﴿٢٢﴾

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ
وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ
وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ
الْأَخِ وَأُمَّهَاتُ النِّسَاءِ الَّذِينَ أَزْوَجْتُمْ
وَأَخَوَاتُكُمْ مِمَّنْ الرِّضْعَةُ وَأُمَّهَاتُ
نِسَائِكُمْ وَرَبِّبُكُمْ الَّتِي فِي

Sosowan; go so manga Ina o manga Karoma Niyo; go so manga Patali-lowan Niyo a so Phagoyagun Niyo, a pho-on ko manga Karoma Niyo a so Kiyasoludan Niyo siran,- na o da Niyo siran Kasoludi na da-a Dosa Niyo ron;-go so Miyapangaroma o manga Wata Iyo a so titho Niyo a manga Wata; go so Kapakandowaya-a Niyo ko Magari, inonta so andang a miyaipos; Mata-an! A so Allah na tatap a Manapi, a Makalimo-on;-

24. Go (Kiyaram Rukano) so adun a manga Karoma Niyan ko manga Babai, inonta so Miyakhapa-ar o manga tangan Niyo: Sogowan Rukano aya o Allah: Na piyakai Rukano so salakao ro-o, ka-an Niyo ron mimbabanog so manga Tamok Iyo,- sa titho kano a Phamangaroma, kuna a ba kano Pushisina. Na sa dun sa shawitan Niyo kiran, na bugan niyo kiran so manga Mahar iran a miyapunto; na da-a Dosa Niyo ko Pirilaiyan Niyo sukaniyan, ko oriyen o kiyapunto iran, Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maongangun.

25. Na sa dun sa di Phakabaog Rukano sa Kakawasa-an a Mipangaroma Niyan ko manga Pipiya a tao a Miyamaratiyaya, na si-i (Pangaroma) ko Miyakhapa-ar o manga tangan Niyo a manga Oripun Niyo a Miyamaratiyaya: Na so Allah na katawan Niyan so Paratiyaya Niyo.

حُجُورِكُمْ مِنْ يَسَائِكُمُ الَّتِي
دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ
بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ
أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ
وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا
مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَفُورًا رَحِيمًا ﴿٣٧﴾

﴿ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا
مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ وَأَجَلَ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ أَنْ تَبْتَغُوا
بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ فَمَا
اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَضَيْتُمْ
بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٨﴾

وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ
يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنَ فَتَيَاتِكُمُ
الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَيْمَانِكُمْ
بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَإِنْ كُنَّ حُورُهنَّ بِإِذْنِ

So saba-ad Rukano na pho-on ko saba-ad: Na Pamangaroma Kano kiran sa idin o Wali kiran, go bugan Niyo kiran so manga Mahar iran, si-i ko Adat a Mapiya: A manga Pati-is, a kuna a ba manga Pashisi-na, go di Phamangowa sa manga Bolayoka ko Kashina: Na amai ka Mapangaroma siran, na go siran Makasogok sa Kashina, na itana kiran so sabagi ko kasala-an o manga maradika ko siksa. Giyoto man na si-i ko tao a ini Kaluk iyan so Kashina a pud Rukano; na so Kaphantang Iyo i tomo Rukano. Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

26. Kabaya o Allah ka phayagun Niyan Rukano go Thoro-on Kano Niyan ko manga okit o siran a Miya-ona an Niyo; go Phakataobatun Kano Niyan: Ka so Allah na Mata-o, a Maongangun.

27. Na so Allah na kabaya Iyan a Pakataobatun Kano Niyan, na kabaya o siran a Pangongonotan niran so manga kabaya a makasilai Kano,- sa kapakasilai a mala.

28. Kabaya o Allah a Pakakha-pan Kano Niyan: Ka Inadun so Manosiya a malobai.

29. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo pagaraba so manga Tamok Iyo ko ndolondolonan Niyo sa mo-kit sa di Ontol: Inonta o mabaloi a

أَهْلِهِنَّ وَأَتَوْهُنَّ أَجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
مُحْصَنَاتٍ غَيْرِ مُسْنِفٍ حَتَّىٰ وَلَا
تُتَّخَذَ أَهْدَانُ فَإِذَا أَحْصَيْنَ فَإِنْ أَتَيْنَ
بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى
الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ
خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ تَصِيرُوا
خَيْرَ لَكُمْ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٥﴾

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ
رِجْسَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ
عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٦﴾

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ
الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا
مَيْلًا عَظِيمًا ﴿٥٧﴾

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وِجْلَ
الْإِنْسَانِ ضَعِيفًا ﴿٥٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا
أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ

kandagang a pagayonan Niyo: Go di Niyo Mbonowa so manga Gina-wa Niyo: Mata-an! A so Allah na tatap a mala Rukano i Limo!

30. Na sa dun sa Nggolaola ro-o sa Kapumalawani go Kapangan-nyaya,- na Pakasoludun Nami dun ko Naraka: Ka miyabaloi oto ko Allah a malbod.

31. Amai ka Pakawatanan Niyo so manga ala ko ini Sapar Rukano, na pokasun Nami Rukano so manga i ito a manga Dosa Niyo, go Pakasoludun Nami Sukano ko Khasoludan a Mapiya.

32. Na diniyo Pundingan dinga na so Kiyapakalubiya o Allah ko saba-ad Rukano ko saba-ad: Adun a bagiyan o manga Mama a kipantag ko Pinggalubuk iran, na adun a bagiyan o manga Babai a kipantag ko Pinggalubuk iran: Na Panguni Kano ko Allah ko Kakaya-an Niyan. Mata-an! A so Allah na tatap a so langowan taman na katawan Niyan.

33. Na oman i isa, na biyaloi Ami a manga Waris ko Miniganat o Mbala a Lokus a go so manga dadasug. Na so siran a miyabalus o manga Sapa Iyo, na bugan Niyo kiran so kipantag iran. Mata-an! A so Allah na mababaloi ko langowan taman a saksi.

تَكُونُ يَجْرَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ
وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ
كَاتِبٌ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٣٠﴾

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ
نُصْلِيهِ نَارًا وَكَاتِبٌ ذَلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣١﴾

إِنْ تَحْتَسِبُوا كِبَاءَ مَا تُثْهَوْنَ عَنْهُ
لُكْفِرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَدْخَلَكُمْ
مُدْخَلًا كَرِيمًا ﴿٣٢﴾

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى
بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا
وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَ وَاسْأَلُوا
اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٣٣﴾

وَلِكُلِّي جَعَلْنَا مَوَالِيَكُمْ مِمَّا تَرَكَ
الْوَالِدَاتُ وَالْأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ
عَقَدْتُمْ أَنْفُسَكُمْ فَتَنَؤُهُمْ
نَصِيبُهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٣٤﴾

34. So manga Mama i Pakatha-tandinganun ko manga Babai, sabap ko Kiyapakalubiya o Allah ko saba-ad kiran ko saba-ad, go sabap ko Kiyanggastowa iran ko manga Tamok iran. Na aya manga Bilangatao a Babai na so Puphamangongonotan, a Khisisiyapun niran sa masolun so Piyakisiyap o Allah. Na so manga Babai a ikhawan Niyo so karikor iran na Panguthoma-i Niyo siran, go awa-i Niyo siran ko manga iga-an, go danuga Niyo siran; na amai ka Pangonotan Kano iran, na di Niyo siran Pumbabanogi sa okit (a salakao): Mata-an! A so Allah na tatap a Maporo, a lubi a Mala.

35. Na amai ka ikhawan Niyo so di kaphagayon o Kharoma-i, na Sogo Kano sa Kokoman, a pud ko Tonganai o Mama, go Kokoman a pud ko Tonganai o Babai; na o kabaya iran so Katatanor, na Paka-phagayonun siran o Allah: Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maka Kakaip.

36. Na Showasowata Niyo so Allah, go di Niyo Phanakoton Sukaniyan sa maito bo; go (Phiyapiya i Niyo) so Mbala a Lokus, sa tanto a Kaphiyapiyago so manga Tonganai, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so Siringan a Madashug, go so Siringan a mawatan, go so ingapuda a Mipago-obai, go so Gi-i Mulayalayag a maka

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ
 اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ
 أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ
 لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَاللَّي
 تِي خَفَاوُنَ يُشْوِرُهُنَّ فَيَعْظُوهُنَّ
 وَأَهْجُرُهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ
 وَأَصْرُهُنَّ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا
 عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنْ اللَّهُ كَانَ عَلِيمًا
 حَكِيمًا ﴿٦٦﴾

وَأَنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَبْغَوْا حُكْمًا
مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكْمًا مِّنْ أَهْلِهِمَا إِنْ
يُرِيدُوا إِصْلَاحًا يُوَفِّقُ اللَّهُ بَيْنَهُمَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ﴿٥٥﴾

﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا ۚ وَالَّذِينَ أَحْسَنُوا وَبَذَى الْقُرَى
وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي
الْقُرْبَى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ
بِالْجَنِبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمِمَّا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن

khakadiat a miya kalang sa Lalan, go so Miyakhapa-ar o manga Tangan Niyo: Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so tao a aya butad iyan na Takabor, a Masalibantogun;-

37. Siran na manga liligut go Ipushogo iran ko manga Manosiya so kapuligut, go Puphaguma-an niran so inibugai kiran o Allah ko Kakawasa-an Niyan; na Pithiyagaran Nami, so da Pamaratiyaya, sa siksa a Phakahina;-

38. Go siran na Ipuphamumugai ran so manga Tamok iran, sa Kapaki-ilaila-in ko manga Manosiya, na di iran Paparatiyaya-an so Allah go so Alongan a Maori: Na sa dun sa tao a mabaloi so Shaitan a ingapuda iyan, na miyakaratarata a ingapuda!

39. Na antona-a i Phakakaid kiran o Piyaratiyaya iran so Allah go so Alongan a Maori, go Miyamumugai siran ko ini Riskhi kiran o Allah? Na tatap a so Allah na katawan Niyan siran.

40. Mata-an! A so Allah na da-a Paganiyaya-an Niyan a timbang bo o Kolpong: Na o mabaloi a Mapiya, na Puthakutakupun Niyan sukaniyan, go Mbugai a pho-on ko Hadapan Niyan sa Balas a lubi a Mala.

كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴿٣٦﴾

الَّذِينَ يَبَخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ
بِالْبَخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا
مُهِينًا ﴿٣٧﴾

وَالَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِكَاءَ النَّاسِ
وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ
قَرِينًا ﴿٣٨﴾

وَمَا ذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ
وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ شَيْئًا وَلَئِنْ تَكَ
حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾

41. Na andamanaya i Khasowa amai ka Pakatindugan Nami so Oman i pagtao sa saksi, go Pakatindugun Nami Suka (Ya Muhammad) ko siran naya a saksi!

42. Sa Alongan noto na Mashin-gayo o siran a da pamaratiyaya go Miyamanangka ko Rasul a o ba siran bo khilagid ko Lopa: Na da-a Maphaguma iran ko Allah a Miyanggolaola!

43. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo Punggolaola-a so Sambayang ko Kabuburug Iyo, taman sa di Niyo katanodan so Putharo-on Niyo,- go o ba Kano Madidiyonob, inonta o ba Kano Lomalayag, taman sa di kano Makaphaigo. Na o Kapantagi Kano a Pukhakasakit, o di na shisi-i sa lakawan, o di na Miyakaoma so isa Rukano a pho-on ko Diyamban, o di na Minipur-orada Iyo so manga Babai, go da-a Miyato-on Niyo a ig, na Thayamom Kano sa Botha a Soti, na sapowa Niyo ron so manga Paras Iyo go so manga Lima Niyo. Mata-an! A so Allah na tatap a Mama-apun, a Manapi.

44. Bangkada katokawi so siran a Piyamugan sa kipantag ko Kitab? A ipuphamasa iran ko Kadadag, go khabaya-an niran a Mapokas Kano ko lalan.

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ
وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾

يَوْمَئِذٍ يَوْمُ الدِّينِ كَفَرُوا وَعَصَوُوا
الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ
اللَّهُ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنتُمْ
سُكَرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ
وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا
وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ
مِّنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ
تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا
فَأَمْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا ﴿٤٣﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ
يَشْعُرُونَ الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَن يُضَلُّوا
السَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

45. Na so Allah i lubi a Mata-o ko manga Ridowai Niyo: Go Makatatarotop so Allah a Panarigan, go Makatatarotop so Allah a Puphanabang.

46. Adun a pud ko siran a manga Yahodi a Puphamagalinun niran so manga Katharo ko Khipaka-a antapan non, go gi-i ran Tharo-on: A Miyanug ami go Siyangka ami; na Pamakinukha da-a Phamakinugon; sabotang ka so pupaka po-on rukami, go pakasabotaka mingka; a Kapamibid ko manga dila iran go Kapanotiya ko Agama. Na opama ka Mata-an! A siran na aya Pitharo iran: Na Miyanug ami go Inonotan nami; go Pakinugangka; go ilaya kamingka: Na Mata-an a aya kiran Mapiya, go aya ontol; na ogaid na Pimorka-an siran o Allah sabap ko Kiya-ongkir iran; ka da-a Mapaparatiyaya kiran a rowar ko maito.

47. Hai Piyamugan ko Kitab! Paratiyaya-a niyo so (Qur-an a) Initoron Nami, a tomatanto ko Kitab a shisi-i rukano, ko da-a Mi pun kapunasa ko manga Paras a tingurun Nami ko manga talikhodan niyan, o di na Pumorka-an Nami siran lagid o Kiyapumorka-i Ami ko Mimbabaloi a Amo, ka aya butad o Sogowan o Allah na Mapunggolaola.

48. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punapin so Kapakisakotowi

وَاللَّهُ أَكْبَرُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى
بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٥﴾

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ
مَوَاضِعِهِ، وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَأَسْمَعُ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَرَاعَيْنَا لِيَّا
بِالسِّنِّهِمْ وَطَعْنَا فِي الَّذِينَ وَلَّوْا أَنَّهُمْ
قَالُوا أَسْمِعْنَا وَأَطْعْنَا وَأَسْمَعُ
وَأَنْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ
وَلَكِن لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ
إِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ءَامِنُوا بِمَا
نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلُ ۚ
نُظْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدُّهَا عَلَىٰ أَدْبَارِهَا
أَوْ نُلْعَنُهَا كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ
وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ، وَيَغْفِرُ مَا دُونَ

Ron; na Punapin Niyan so salakao ro-o, si-i ko tao a kabaya Iyan; na sa tao a Pakisakotowan niyan so Allah na Sabunar a Miyakamba-al sa Dosa a lubi a Mala.

49. Bangka da katokawi so siran a Pumbalowin niran a Soti so manga Ginawa iran? Kunaka so Allah i Shoti ko tao a kabaya Iyan. Na di siran Kasalimbotan sa maito bo.

50. Pamimikiranangka! O anda-manaya i Kiphagangkobun niran ko Allah ko Kabokhag! Na khasana-andun noto a Dosa a Mapayag!

51. Bangka da katokawi so siran a Piyamugan sa kipantag ko Kitab? A Paparatiyaya-an niran so manga Barahala go so Tagot, go gi-i ran Tharo-on ko siran a da pamaratiyaya a siran i lubi a Miyatoro sa lalan a di so siran noto a Miyamaratiyaya!

52. Siran man so Pimorka-an siran o Allah: Na sa dun sa Pimorka-an o Allah, na Dingka dun Mito-on, sa Makatabangon.

53. Opama ka adun a kipantag iran ko Kapa-ar? na sa maoto na da-a ibugai ran ko manga Manosiya a ishan bo o puso o od a Qormah.

54. Ino iran ndungkin ko Manosiya so inibugai kiran o Allah ko Kalbihan Niyan? Na Sabunar a in-

ذَٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ
إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٩﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْكُونَ أَنْفُسَهُمْ بِاللَّهِ يَزْكِي
مَنْ يَشَاءُ وَلَا يَخَافُونَ قِيْلًا ﴿٥٠﴾

أَنْظِرْ كَيْفَ يَقْضُوا عَلَى اللَّهِ الْكُذْبَ
وَكَفَىٰ بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥١﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُولُوا نَصِيبًا مِّنَ
الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجَنَّةِ وَالْطَّغُوتِ
وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا أَهْلُ آلَاءِ أَهْدَىٰ
مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا سَبِيلًا ﴿٥٢﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَن
يَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿٥٣﴾

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُولَوْنَ
النَّاسُ نَصِيرًا ﴿٥٤﴾

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ
فَضْلِهِ فَقَدْ أَفْسَدَ آتِيتَاءُ آلِ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ

ibugai Ami ko Moriyatao o Ibrahim
so Kitab go so Ongangun, go bigan
Nami Siran sa Kadato a lubi a
Mala.

55. Na so saba-ad Kiran na
Miyaratiyaya-on, na so saba-ad
Kiran na Inongkir iran Sukaniyan:
Na Ka-a angkosan siran o Naraka
Jahannam a Pushokhayao (a ka-
dug).

56. Mata-an! A so da Pamara-
tiyaya ko manga Ayat Ami, na Pa-
kapagubongun Nami siran ko Apoi:
Na oman Matotong so manga Ko-
bal iran, na sambiyen Nami kiran sa
manga kobal a salakao rukaniyan,
ka-an niran Pukhata-ami so siksa:
Mata-an! A so Allah na tatap a
Mabagur, a Maongangun.

57. Na so siran a Miyamara-
tiyaya go Pinggalubuk iran so man-
ga Pimpiya, na Pakasoludun Nami
Siran ndun ko manga Sorga, a Pu-
phamangondas ko kababa-an Ni-
yan so manga Lawasaig,-a kakal
Siran non sa dayon sa dayon: Adun
a bagiyan Niran ro-o a manga Dar-
odopa a manga Soti: Go Pakasolu-
dun Nami Siran ko Kasisirongan a
tatap.

58. Mata-an! A so Allah na Iso-
sogo Iyan Rukano so kibugan Niyo
ko manga Sarig ko khiruk on; na
igira-a Khokomun Niyo so manga
Manosiya, na Kokomun Niyo so

وَالْحِكْمَةَ وَءَاتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٦﴾

فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ، وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ
وَكُنِيَ بَعْضُهُمْ سَعِيرًا ﴿٥٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا
كُلَّمَا تَضَيَّجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّ لَهُمْ جُلُودًا
غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا
حَكِيمًا ﴿٥٨﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
أَبَدًا لَّهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا
ظِلٌّ ظِلِيلًا ﴿٥٩﴾

﴿٥٩﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَى
أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ
تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ

ontol: Mata-an! A so Allah na saya-na a Mapiya so Ipuphangundao Niyan Rukano to! Mata-an! A so Allah na tatap a Puphakanug, a Puphakailai.

59. Hai so Miyamarat iyaya! Onoti Niyo so Allah, go Onoti Niyo so Rasul, go so Bubugan sa Kapa-ar ko Showa-an a pud Rukano. Na amai ka manga sasawal Kano ko isa a Shai, na ndodun Niyo to ko (Kitab o) Allah go so Rasul, o Sukano na Paparat iyaya-a Niyo so Allah go so Alongan a Maori: Giyo-to man i tomo, go lubi a Mapiya a khabolosan.

60. Bangka da katokawi so siran a ipundaowa iran a Mata-an! A siran na Piyarat iyaya iran so Initoron Ruka go so Initoron ko Miya-ona an Ka? Kabaya iran a si-i siran Puphakikokom ko Tagot, a Sabunar a ini Sogo kiran a Kaongkira iran non. Na kabaya o Shaitan a Madadag iyan siran sa Kadadag a Mawatan.

61. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i ko (Kitab a) Initoron o Allah, go si-i ko Rasul; Na Mailaingka so manga monapik a Talikhodan Ka iran sa titho a katalikhod.

62. Na antona aya, a igira-a Miyasogat siran a Tiyoba, sabap ko ini-ona o manga Lima iran (a

إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ
وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ
إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٦٠﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَرَّعُوا أَنْفُسَهُمْ فَمِنْهُمْ
بِمَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ
يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَاتِ اللَّهِ إِلَى الْكَلَامِ
وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ
الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦١﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ
اللَّهُ وَالرَّسُولُ رَأَيْتُ الْمُنَافِقِينَ
يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿٦٢﴾

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ بِمَا
قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ تَجَاءَوْا وَكَانَ يُخْلَقُونَ بِاللَّهِ

Dosa)? Na oriyani niyan na Phakao-ma siran Ruka, sa gi-i siran Shapa: Sa Ibut ko Allah ka da-a antap ami a rowar ko Kaphiyapiya go kapaga-ayonayon!

63. Siran man so katawan o Allah so shisi-i ko manga poso iran; na Dapayangka kiran, go Panguthomaingka siran, go Tharo Ingka siran si-i ko manga ginawa iran sa Katharo a Tomotogatuk.

64. Na da ko Kiyasogo Ami ko Sogo, inonta na-an Kaonoti, sa sabap sa Idin o Allah. Na opama ka Mata-an! A siran gowani ko Kasalimbotan niran so manga ginawa iran, na Miyakaoma siran Ruka na Miyanguni siran sa Ma-ap ko Allah, go ini Panguni siran sa Ma-ap o Rasul, na Mata-an a Khato-on niran so Allah a Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

65. Na kuna, ka Ibut ko Kadnan Ka, ka di siran Khabaloi a Mapaparatiyaya, taman sa di siran Ruka Makikokom ko simokut iran, oriyani niyan na da-a maguda iran ko manga ginawa iran a sangka ko ini Kokom Ka, go Mbayorantang siran sa titho a Kambayorantang.

66. Na opama o Mata-an! A Sukami na ini Paliyogat Ami kiran a Bonowa niyo so manga ginawa Niyo o di na awa kano ko manga Ingud iyo, na da-a Nggolaola kiran

إِنْ أَرَدْتَ إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿١٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿١٨﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿١٩﴾

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُخَرِّجُوكَ فِيمَا شَجَرِ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٢٠﴾

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ أَخْرِجُوا مِنْ دِينِكُمْ مَا فَعَلُودُوا إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ

non a rowar ko maito kiran: Na opama ka Mata-an! A siran na Pinggolaola iran so Ipuphanguthoma kiran noto, na Mata-an! A Miyabaloi a Mapiya a bagiyan niran, go tanto a iputhakna (o Paratiyaya iran);

67. Na o giyoto (i Pinggolaola iran) na bugan nami siran ndun pho-on ko Hadapan Nami sa Balas a lubi a Mala;

68. Go toro-on Nami siran ndun sa lalan a Matitho.

69. Na sa tao a Onotan niyan so Allah go so Rasul na siran man i pud o siran a ini Kalimo siran o Allah,- a manga Nabi, go Miyamangimbunar, go manga Shahid, go manga Bilangatao: Na Miyakapiyapiya Siran man a Bolayoka!

70. Giyoto man so Kapakalubi a pho-on ko Allah: Na Makatatarotop so Allah a Mata-o.

71. Hai so Miyamaratiyaya! Pagiya-a Niyo so iktiyar Iyo, na sorong Kano sa Kashalompok o di na sorong Kano sa Kashamasama.

72. Na Mata-an! A adun a pud Rukano a tao a titho a Puphulombat: Na o masogat Kano a Tiyoba, na Putharo-on niyan: A Sabunar a Inikalimo ako o Allah gowani a da ako kiran mapud a Miyakamasa.

لَمَّا كَانَ خَيْرَ الْيَوْمِ وَاشَدَّ تَثْيِيْنَا ﴿٦٧﴾

وَإِذَا لَا تَبْتَهِمُ مِنْ لَدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٨﴾

وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٦٩﴾

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا ﴿٧٠﴾

ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اخذُوا حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ بَعِرٍ مُّجْتَمِعِينَ ﴿٧٢﴾

وَإِنْ مِنْكُمْ لَمَنْ يُبْتَغِشَ فَإِنْ أَصَابَكُمْ مُّصِيبَةٌ قَالْ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٣﴾

73. Na Ibut o Masogat Kano a Limo a pho-on ko Allah, na Putharo-on niyan ndun-a lagid o ba da-a Miya-adun ko lut Iyo a go so lut Iyan a Kanggiginawa-i ah! O ba ako kiran bo Miyapud; ka Magontong ako sa Ontong a Mala!

74. Na Pakimbonowai sa lalan ko Allah so siran a Puphasa-an niran so Kaoyagoyag ko doniya ko Akhirat. Ka sa dun sa Makimbonowai sa lalan ko Allah,- na go Mapurang o di na Makapugusna mbugan Nami dun sukaniyan sa Balas a lubi a Mala.

75. Na ino kano di Pakipumbonowai sa lalan ko Allah go so (Kalindinga ko) manga Lolobai ko manga Mama, go so manga Babai; go so manga Wata?- A siran na gi-i ran Tharo-on: Kadnan Nami! Paka-awa-a Kamingka sangka-i a Ingud, a Tanganiyaya so tao ron; go sungai Kamingka sa pho-on ko hadapan Ka sa Panarigan; go sungai Kamingka sa pho-on ko Hadapan Ka sa Phananabang!

76. So siran a Miyamaratiyaya na gi-i Siran Makimbonowai sa lalan ko Allah, na so siran a da Pamaratiyaya na gi-i siran Makimbonowai sa lalan ko Tagot: Na Pakimbonowai Kano ko manga Tabanga o Shaitan: Mata-an! A so tipo o Shaitan na butad iyan na Malobai.

وَلَيْنَ أَصْلَبَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَن لَّمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَلْبِسَنِيْ كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾

﴿فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَن يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيَهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾﴾

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ لِأَعْمَالِهَا وَاجْعَلْ لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَّنَا مِن لَّدُنكَ قَصِيرًا ﴿٧٥﴾﴾

الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الظَّالِمِينَ فَتَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾﴾

77. Bangka da katokawi so siran a Pitharo kiran: A Gunggun na niyo so manga Barokan niyo, go Pamayandugun Niyo so Sambayang go bugar Niyo so Zakat? Na kagiya a Ipaliyogat kiran so Kambonowai, na sa maoto? Na adun a isa kiran ka Sagorompong a Ipukhaluk iran so manga Manosiya-lagid o Kaluk ko Allah o di na lawanon a Kaluk: Go Pitharo iran: Kadnan Nami! Inongka rukami Phaliyogatun so Kambonowai? Inongka rukami da sundodun sa ta-alik a marani? Tharowangka: A so gona ko Doniya na maito: Na so Akhirat i tomo a bagiyan o tao a Miyananggila: Go di kano Khasalimbota sa maito bo!

78. Apiya anda kano matago, na Puraotun kano o Kapatai, go apiya matago kano ko manga Kota a manga Poporo! Na o Masogat siran a Mapiya, na Putharo-on niran: A giya-i na pho-on ko Hadapan o Allah; na o Masogat siran a Marata, na Putharo-on niran: A giya-i na pho-on ko Hadapan Ka. Tharowangka: A palaya pho-on ko Hadapan o Allah. Na antona-a siran naya a pagtao, a Marugun a Kapukhasaboti ran ko Pukhaolaola?

79. Sa dun sa Misogat Ruka a Mapiya, na pho-on ko Allah; go sa dun sa Misogat Ruka a Marata, na pho-on ko Ginawangka. Na Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) ko

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كُتِبَ عَلَيْنَا الْقِتَالُ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَّعَ اللَّهُ نِيًّا قَلِيلًا وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾

أَلَيْسَ أَتَكُونُوا يُنذِرُكُمْ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشِيدَةٍ وَإِنْ تُصِيبَهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ قُلْ هَلْ لَكُمْ الْقُوَّةُ أَنْ يَكَادُوكُمْ يُفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ بِاللَّسَانِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

manga Manosiya a Sogo. Na Makatatarotop so Allah a saksi.

80. Sa tao a Onotan niyan so Rasul, na Sabunar a Kiya-onotan niyan so Allah: Go sa tao a tomalikhod, na kuna a ba Ami Suka Siyogo a somisiyap kiran.

81. Na gi-i ran Tharo-on: A Kapangongonotan; na igira-a Miyakaliyo siran pho-on ko Hadapan Ka, na Mbabasagawi-i Magantangan so isa kiran ka Sagorompong sa salakao ko Gi-ingka Tharo-on. Na so Allah na Puphakisorat Iyan so gi-i ran babasagawi-iyen Magantangan; Na Dapayangka kiran, go Sarigingka so Allah, ka Khasana-an so Allah a Sasarigan.

82. Ino iran ndi Punggudaguda-a so Qur-an? A opama ka Miya-adun a pho-on ko Hadapan o salakao ko Allah, na Mata-an a makato-on siran non sa shoransorang a madakul.

83. Na igira-a adun a Miyakatalingoma kiran a Miyasowa a Kalilintad o di na Kaluk, na ipamalata iran sukaniyan. Na o Piyakandod iran noto si-i ko Rasul, go si-i ko Makakhakapa-ar ko showa-an a pud kiran, na Mata-an! A Katokawan noto o siran a Puphangudugon a pho-on kiran. Na o da so Gagao Rukano o Allah go so Limo Iyan, na Kiya-onotan Niyo dun so Shaitan inonta so maito.

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا ﴿٨٠﴾

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَدُوا مِنْ عِنْدِكَ يَنَبَّتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبْتَغُونَ فَاغْرُضْ عَنْهُمْ وَقَوْلْ كَلَّ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨١﴾

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفَرَةَ أَنْ وَلَوْ كَانُوا مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنَيطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَفَتَحْتُمْ الشَّيْطَانُ الْأَقْبِلَا ﴿٨٣﴾

84. Na Pakimbonowai Ka sa lalan ko Allah- ka da-a Ipapaliyogat Ruka a rowar sa Ginawangkago Pangoyatingka so Miyamaratiyaya. Na Matatangtud a so Allah na Pagurunun Niyan so Bagur os siran a da Pamaratiyaya; ka so Allah i tanto a Mabagur go tanto a Phanniksa.

85. Sa dun sa Mangongogopan sa Kapangongogopan a Mapiya na adun a Kipantag iyan non: Go sa dun sa Mangongogopan sa Kapan-gongogopan a Marata, na adun a bagiyaniyan non: Na tatap a so Allah na so langowan taman na Magagaga Niyan.

86. Na igira a Siyalam kano sa isa a Salam, na Salam kano sa lawanon sa kapiya, o di na Pakakasoya Niyo sukaniyan. Mata-an! A so Allah na tatap a so langowan taman na Mai-itong Iyan.

87. So Allah! Da-a Tohan a in-onta Sukaniyan: Pulimodun Kano Niyan ndun si-i ko Alongan a Qiya-mah, a da-a sangka a madadalumon. Na ba-adun a makalawan ko Allah a Bunar i Katharo?

88. Na in o kano khadowa Lompok makapantag ko manga Monapik? A so Allah na Piyato Iyan siran sabap ko Pinggalubuk iran. Ba niyo khabaya-i a Matoro Iyo so tao a Diyadag o Allah? A sa dun sa Da-

فَقَتِّلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسُكَ
وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكُفَّ بَأْسَ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ
تَنْكِيلًا ﴿٨٤﴾

مَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ
نَصِيبٌ مِمَّا رَزَقْنَا مَنْ يَشْفَعُ شَفْعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ
لَهُ كِفْلٌ مِمَّا رَزَقْنَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
مُقِيتًا ﴿٨٥﴾

وَأَذِخِّرْ لَكُمْ رَحْمَةً فَحَيُّوا بِأَحْسَنِ
مِنْهَا أَوْ دُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
حَسِيبًا ﴿٨٦﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَ كُرُومِي إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ
مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٨٧﴾

﴿مَّا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ
أَرْكَسُهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتَرَى بِدُونِ أَنْ تَهْدُوا
مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ
سَبِيلًا ﴿٨٨﴾﴾

dagun o Allah, na Dingka dun Mito-on sa lalan.

89. Miyashingayo iran a oba Kano bo Pagongkir, sa lagid o Kiya-Ongkir iran, na mabaloi Kano a Mulagilagid: Na di Kano kiran khowa sa manga Panarigan taman sa di siran tomogalin ko lalan o Allah. Na o talikhod siran, na Pamiyaga Niyo siran go Pamonowa Niyo siran apiya anda Niyo siran mato-on; go di Kano kiran khowa sa Panarigan go Tabanga;-

90. Inonta so siran a Magapas ko pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran, o di na Miyakaoma siran Rukano a ini gagut o manga rarub iran o ba siran Rukano Pakimbonowai o di na ba siran Pakimbonowai ko pagtao iran. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a Kaphakipangarasiyan Kano Niyan kiran, na Makimbonowai siran Rukano dun: Na o awata Kano iran a di siran Rukano Makimbonowai, go idolon niran Rukano so Kalilintad, na da-a ini sunggai Rukano o Allah a okit kiran (ko Kapakimbonowai).

91. Khato-on Niyo dun a manga pud a tao a kabaya iran a Kapakasasariga iran Rukano go so Kapakasasariga iran ko pagtao iran: Oman siran Pakandodun ko Kapanakoto, na mapato siran non: Na o di Kano iran awata go di iran Rukano idolon so Kalilintad go di iran

وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً
فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّى يُهَاجِرُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاغْلُظْهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ
حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا
وَلَا نَصِيرًا ﴿٨٩﴾

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ
مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ
يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يَقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَسَّاطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَذَقْتُمُ الْمَوْتَ إِنْ
أَعْتَزَلْتُمُوكُمْ فَلَمْ يَقَاتِلُوكُمْ وَالْقَوَالِ إِلَيْكُمْ
السَّلَامُ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿٩٠﴾

سَتَجِدُونَ الْعَٰخَرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ
وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلٌّ مَّارَدٌ إِلَى الْفِتْنَةِ
أُرْكِبُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا
إِلَيْكُمْ السَّلَامَ وَكُفُّوا أَيْدِيَهُمْ فَاغْلُظْهُمْ
وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ تَقَعْتُمُوهُمْ وَأُولَٰئِكَ

(Rukano) runun so manga Barokan niran, na Pamiyaga Niyo siran go Pamonowa Niyo siran sa sadun sa Kapukhaparowi Niyo kiran: Ka Sukano man na singgayan Nami Sukano kiran sa karina a Mapayag.

92. Na da mapatot ko Miyaratiyaya i ba Pamono sa Miyaratiyaya; inonta o karibat, na sa tao a Makabono sa Miyaratiyaya a da mbaba-a, na Makaphumaradika sa isa a Oripun a Miyaratiyaya, go diyat a ibugai ko Tonganai o Miyabono, inonta o ba iran non Shaduka-an. Na amai ka (so Miyabono na) pud ko pagtao a ridowai Niyo, a sukaniyan na Mapaparatiyaya, na Makaphumaradika (so Miyamono) sa isa a Oripun a Mapaparatiyaya. Na amai ka (so Miyabono na) pud ko pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran, na Diyat a ibugai ko Tonganai niyan, go Kapumaradika sa isa a Oripun a Mapaparatiyaya. Na sa tao a da-a mato-on niyan (a Oripun) na Kaphowasa sa dowa Olan a makathondog a dowa oto: Kathaobat a pho-on ko Allah: Na tatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun.

93. Na sa tao a Mamono sa Miyaratiyaya a pimbaba iyan, na aya balas iyan na so Naraka Jahan-nam, kakal ro-o: Go Kararangitan o Allah sukaniyan go Pumorka-an Niyan, go Thitiyagaran Niyan sa siksa a Mala.

جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿٥١﴾

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً أَوْ مَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسْلَمَةٌ إِلَى أَهْلِهَا إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُمْ قَوْمٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِيثَاقٌ فِدْيَةٌ مُسْلَمَةٌ إِلَى أَهْلِهَا وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ قُلْ لَمْ يَجِدْ فَصِيبُ الشَّهْرَيْنِ مُتَّاعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٥٢﴾

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءُ دَمٍ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٥٣﴾

94. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a lomiyalakao Kano sa lalan ko Allah, na pangamad Kano, go di Niyo Putharowa ko tao a ini alao niyan Rukano so Salaam: I kuna a ba ka Mapaparatiyaya! Sa tontot Iyo ko Ka-adilan ko Kaoyagoyag ko Doniya: Ka si-i ko Allah so manga Taban a madakul. Giyoto man i Miyambutad Iyo sa paganai, na ini Kalimo Kano o Allah: Na pangamad Kano. Mata-an! A so Allah na so gi-i Niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

95. Di magishan so khigugunuk ko Miyamaratiyaya a da-a manga ongun niran, go so Miphupurang sa lalan ko Allah a murakhus so manga Tamok Iran a go so manga Ginawa iran. Piyakalubi o Allah so Miphupurang a murakhus so manga Tamok iran a go so manga Ginawa iran ko khigugunuk sa Pangkatan. Na oman i isa kiran na ini diyandi-on o Allah so Mapiya: Go Piyakalubi o Allah so Miyama-nagontaman ko khigugunuk sa Balas a Mala,-

96. Manga Pangkatan a pho-on Rukaniyan go Ma-ap go Limo. Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

97. Mata-an! A so siran a Biyono siran o manga Malaikat a inaniyaya iran so manga ginawa iran, na Pitharo o manga Malaikat: A anto-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْفَىٰ إِلَيْكُمْ أَسْلَمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمٌ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٤٥﴾

لَا يَسْمَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الْخَاسِرَ وَقَضَّ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾

دَرَجَتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ

na-a i Miyambutad iyo? Pitharo iran: A aya butad ami na manga lolobai si-i ko Lopa. Pitharo o manga Malaikat: a ba da mabaloi so Lopa o Allah a maolad ka-angkano ron makatogalin? Na siran man na aya dun a darpa iran na so Naraka Jahannam,- na Mikharatarata a khabolosan!-

98. Tabiya bo ko manga lolobai ko manga Mama, go so manga Babai, go so manga Wata-a di siran Phakagaga Magantangan (sa Kapakaliyo iran), go di siran Phakato-on sa lalan.

99. Na siran man na Matatang-kud a so Allah na Phuma-apan Niyan siran: ka aya butad o Allah na mama-apun, a Mana-pi.

100. Na sa dun sa tomogalin ko lalan o Allah, na Phakato-on si-i ko Lopa sa Kha-apasan a madakul, go daya-an: Na sa tao a lomiyo a pho-on ko Walai niyan a Thogalin ko Allah go so Sogo Iyan, oriyen niyan na raotun sukaniyan o Kapatai, na Mata-an a Miyatang-kud so Balas Rukaniyan si-i ko Allah: Ka aya butad o Allah na Manapi, a Makalimo-on.

101. Na igira-a Milayalayag Kano si-i ko Lopa, na da-a Dosa Niyo ko Kakasara Niyo ko Sambayang amai ka ikhawan Niyo o ba Kano Kamarata-i o siran a da Pa-

قَالُوا لَئِنْ كُنَّا لَأَرْضُ اللَّهِ وَبِيعَتْهَا
قَالُوا لَيْتَ مَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٥٧﴾

إِلَّا الْمُسْتَغْفِرِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ
سَبِيلًا ﴿٥٨﴾

قَالُوا لَيْتَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَغْفِرَ لَهُمْ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٩﴾

﴿٦٠﴾ وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ
مَرْغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ
مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ
وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٦١﴾

وَلَا تَصْرَفُوا فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا أَعْدَاؤُكُمْ

marat iyaya: Mata-an! A so da Pamarat iyaya na Miyabaloi siran a ridowai Niyo a Mapayag.

102. Na igira-a shisi-i Ka kiran, na Gongka siran Phagimami ko Sambayang, na tindug so Salompok kiran sa pud Ka, go kukupiti ran so manga Goma-an niran: Na amai ka Makasodod siran, na kadun siran ko talikhodan Niyo. Na talingoma so Salompok a salakao a da Maka-shambayang na Shambayang siran sa pud Ka, go kukupiti ran so iktiyar iran, go so manga Goma-an niran: Miyashinganin o siran a da Pamarat iyaya, a oba Niyo bo Khaliwati so manga Goma-an Niyo go so manga Kasangkapan Niyo, na Gobatun Kano iran sa Kagobat a makaisa. Na da-a Dosa Niyo amai ka khasakitan Kano ko Oran o di na Pukhasakit Kano ko Kibutadun Niyo ko manga goma-an Niyo; na kupiti Niyo so iktiyar Iyo. Mata-an! A so Allah na Pithiyagaran Niyan so da Pamarat iyaya sa siksa a Phakahina.

103. Na igira-a miningolalan Niyo so Sambayang, na Tatadum Niyo so Allah, ko Katitindug, go Kao-ontod, go so Kai-iga Iyo; na igira-a lominintad Kano, na samporna-a Niyo so Sambayang: Mata-an! A so Sambayang na miyabaloi ko Miyamarat iyaya a Paliyogat a mi-phopowakto.

مِيَّاتَا ۝

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقِمْ لَهُمُ الصَّلَاةَ
فَاتَّقِمْ طَائِفَةً مِنْهُمْ مَعَكَ وَلِيَأْخُذُوا
أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ
وَرَاءِكُمْ وَتِلْكَ طَائِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّوا
فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ
وَأَسْلِحَتَهُمْ وَذَٰلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَكْفُرُونَ
لَوْ تَعْلَمُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ
فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَحِيدَةً وَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَدَىٰ مِنْ مَّطَرٍ
أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ
وَحِذْرَكُمْ إِنْ أَلَّاهُ أَغْدِلًا كَافِرِينَ
عَذَابًا مُهِينًا ۝

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا
وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ فَإِذَا
أَطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ
كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ۝

104. Na di Kano pulokha sa gi-i kambabanoga ko pagtao (o ridowai Niyo): Ka o makathatalogudam Kano, na Mata-an! A siran na Makathatalogudam sa lagid o Kapakathatalogudam Iyo; go Kha-arap Iyo ko Allah, so di iran kha-arap. Na aya butad o Allah na Mata-o, a Maongangun.

105. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab a (Miyakapayag ko) Bunar, ka-an Ka Mikokom ko manga Manosiya, so Piyakikunal Ruka o Allah: Na o ba Ka mabaloi a manandig ko Mamakadodorata;

106. Go Panguni Ka sa Ma-ap ko Allah; Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Manapi, a Makalimo-on.

107. Go di Ka Pakipuphapawala sa linding ko siran a Pundoratun niran so manga ginawa iran; Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so tao a aya butad iyan na Makadodorata a Baradosa;

108. Puphaguma siran ko manga Manosiya, na di siran Phaguma ko Allah, a Sukaniyan na katawan Niyan siran gowani a gi-i ran mbabasagawi-inan Magantangan, so di Phakasowat a Katharo: Na so Allah na tatap a so gi-i ran Nggolaola-an na katawan Niyan.

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا
تَأْمُونُ فَإِنْ هُمْ رَبُّ الْأُمْنِ كَمَا تَتَأْمَنُونَ
وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ
بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَادَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ
لِلْخَائِبِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

وَأَسْتَغْفِرِ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٦﴾

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَالُونَ أَنْفُسَهُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَافًا أَشِيمًا ﴿١٠٧﴾

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ
مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّنُونَ مَا لَا
يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ
بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا ﴿١٠٨﴾

109. Ah! Na sukan o wai na Miyakiphapawala kano sa linding kiran si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya; na antawa-onon i Makapawal ko Allah sa linding kiran ko Alongan a Qiyamah, ba-adun a tao a khabaloi a Khasarigan niran?

110. Na sa tao a Makanggolaola sa Marata o di na ma-anियaya niyan a ginawa niyan oriyaniyan na Manguni sa Ma-ap ko Allah, na Khato-on niyan so Allah a Manapi, a Makalimo-on.

111. Na sa tao a Nggalubuk sa Dosa. Na aya dun a gi-i niyan Minggalubuk sa Dosa na so ginawa niyan: Katatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun.

112. Na sa tao a Nggalubuk sa Kasala-an o di na Dosa oriyaniyan na idi-il iyan noto ko di sala, na Sabunar a miyaka-awid sa Tumpo go Dosa a Mapayag.

113. Na o da so Gagao Ruka o Allah go so Limo iyan, na Mata-an a Piyagungutan o salompok kiran a Kandadaga iran Ruka. Na da-a Khadadag iran a rowar ko manga ginawa iran, go da-a Khibinasa iran Ruka a maito bo. Na Piyakatoron Ruka o Allah so Kitab go so Ongangun go Inindao Niyan Ruka so Dingka katawan: Ka aya butad o Gagao Ruka o Allah na Mala.

هَٰذَا نَسْفُتُ هَٰؤُلَاءِ جَدَّ لَسْفَعْنَهُمْ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلِ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿١٠٩﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ
يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١١٠﴾

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُہُ رَعْلًا
نَفْسِہٖۤ ؕ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١١﴾

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ
بِہٖٓ بَرِيئًا فَقَدْ أَحْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا
مُبِينًا ﴿١١٢﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ
طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ
إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَصُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ
وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ
اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٣﴾

114. Da-a Mapiya a matatago ko madakul ko Bitiyara iran: Inonta sa tao a Somiyogo sa Kashaduka o di na Adat a Mapiya o di na so Kaputhanora ko manga Manosiya: Na sa dun sa Nggolaola ro-o, sa singan-in ko manga Kasosowat o Allah, na Mbugan Nami dun sa Balas a Mala.

115. Na sa dun sa Sorangun niyan so Rasul ko oriyen o Kiyapayagon o Torowan, go Komudug sa salak ao ko okit o Miyamaratiyaya, na Paka-antapun Nami Sukaniyan ko inantapan niyan, go Pakasoludun Nami sukaniyan ko Naraka Jahannam,-a Mikharatarata a khabolosan!

116. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punapin so Kapakisakoto wi Ron; na Punapin Niyan so salakao ro-o si-i ko tao a kabaya Iyan: Na sa dun sa tao a Pakisakotowan niyan so Allah, na Sabunar a Miyadadag sa Kadadag a mawatan.

117. Da ko Pushimba-an niran a salakao ko Allah, inonta na manga Babai (A Barahala): Go da ko Pushimba-an niran inonta na Shaitan a gi-i mbinasa!

118. Pimorka-an sukaniyan o Allah, na Pitharo iyan A Mata-an a khowa ko dun ko manga Oripun Ka sa Kipantag a Mapupunto;

﴿لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنَ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيَّنَّ النَّاسُ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ يَتَّبِعْهُ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾

﴿وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾

﴿إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنْتَاوَان يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا﴾

﴿لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَا تَخْذَلْتَنِي مِن عِبَادِكَ فَصِيبًا مُّفْرُوضًا﴾

119. Go Mata-an ka Dadagun ko siran ndun, go igudi akun ndun ko manga poso iran so ribat; go Sogo-on ko siran ndun na pamotolun niran ndun so manga Tangila o manga Ayam, go Sogo-on ko siran ndun na Pamagalinun niran ndun so manga Ka-adun o Allah. Na sa dun sa tao a kowa-an niyan so Shaitan a Panarigan a salakao ko Allah, na Sabunar a Miyalogi sa Kalogi a Mapayag.

120. Pumbugan niyan siran sa pasad, go ipunggudi iyan ko manga poso iran so ribat; na da-a ipumbugai kiran a Pasad o Shaitan a rowar sa limpangan.

121. Siran man na Darpa iran so Naraka Jahannam, go da-a Khato-on niran a Milidason.

122. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na Phakasoludun Nami siran ndun ko manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig,- kakal siran ro-o sa dayon sa dayon. Diyandi o Allah a di Pundorat, na ba-adun a Makalawan a Bunar ko Allah sa Katharo?

123. Kuna a ba si-i ko manga ongaya iyo, go kuna a ba si-i ko manga ongaya o adun a Kitab iyan: Ka sadun sa Nggalubuk sa Marata, na imbadalon. Go da-a mato-on niyan a salakao ko Allah a Panarigan, go Tabanga.

وَلَا ضَلَّ عَنْهُمْ وَلَا مَنَعَتْهُمْ وَلَا مَنَعَتْهُمْ
فَلْيَبْتَكَنَّ أَذَانُ الْأَنْعَامِ
وَلَا مَنَعَتْهُمْ فَلْيَغْفِرْ لَكَ اللَّهُ
وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ
اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا ﴿١١٩﴾

يَعِدُّهُمْ وَيُمْنِيهِمْ وَمَا يَعِدُهُمُ
الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾

أُولَئِكَ مَا أُنْهَتْ جَهَنَّمَ
وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ﴿١٢١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعْدَ اللَّهِ
حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾

لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ
الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ
وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا
وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾

124. Na sa tao a Nggalubuk ko manga Pipiya,- Mama o di na Babai- a sukaniyan na Mapaparatiyaya, na siran man i Phamakasolud ko Sorga, go da-a Masalimbok kiran a ishan bo o puso o od a Qormah.

125. Na ba-adun a tao a Makalawan sa Kapiya i okit ko Kapaginutao ko tao a ini Shalimbokawan niyan a ginawa niyan si-i ko Allah, a sukaniyan na Phipiyapiya, go kidugian so okit o Ibrahim a tomataliyadok ko Bunar? Na Kinowa o Allah so Ibrahim a Bolayoka.

126. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa: Ka aya butad o Allah na katawan Niyan so langowan taman.

127. Na Pakiphagosai ran Ruka so Makapantag ko manga Babai Tharowangka: A so Allah na Puphagosa-in Niyan Rukano so Makapantag kiran: Go so Kapuphangadi-an Rukano ko Kitab, Makapantag ko manga ilo ko manga Babai a siran na di Niyo kiran imbugai so Miyatangtud a ruk iran, go Pukababaya aniyo so kapangaroma-a niyo kiran, Go so manga lolobai ko manga Wata: Go so Kathandingana Niyo ko manga ilo sa Kapaginontolan. Na sa dun sa Manggolaola Niyo a Mapiya, na Mata-an! A so Allah na tatap a katawan Niyan noto.

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ
ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ فِيهَا ۝١٢٤

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ
وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ۝١٢٥

وَاللَّهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا ۝١٢٦

وَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ
يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي
الْكِتَابِ فِي يَتْلَىٰ النِّسَاءُ الَّتِي
لَا تُوْتُونَهُنَّ مَآ كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَن
تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضَعِّفِينَ مِنَ الْوُلَدِ وَأَن
تَقُومُوا لِلْيَتَامَىٰ بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ
خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا ۝١٢٧

128. Na amai ka adun a Babai a inikawan niyan ko Karoma niyan so Karupo iron o di na so kari-mung iyan, na da-a Dosa iran o mba-al siran sa Pasad ko katata-nor; na so Kaphasada i tomo (a di so Kambulag); ka Wara-an o man-ga ginawa so kala-a inam a sarta a Kaligut. Na amai ka Phiyapiya kano go Mananggila kano, na Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

129. Na di niyo dun Magaga i ba niyo Mapakathimbang so manga Karoma Niyo, apiya i Kapanagon-taman Niyo: Na di Kano Pushora-mig sa tanto a Kashoramig, sa indarainon Niyo so Karoma Niyo sa lagid o ma-a alangalang. Na o Phapasada kano, go Mananggila kano, na Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Manapi, a Ma-kalimo-on.

130. Na amai ka Mbulag siran, na mbugan o Allah so oman i isa kiran ko Kakawasa-an Niyan: Ka aya butad o Allah na Maginawa, a Maongangun.

131. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go shisi-i ko Lopa. Na Sabunsabunar a ini Sogo Ami ko siran a bigan ko Kitab ko Miya-ona an Niyo, a go sukano a Onoti Niyo so Allah. Na o di Kano Para-tiyaya, na Mata-an! A ruk o Allah

وَإِنْ أَمْرًا فَافْتَدِمُوا بِعِلَّيْهَا نُسُورًا أَوْ
إِغْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا
بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ
وَأُحْضِرَتِ الْأَنفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا
وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ الْبَنَاتِ وَلَوْ
حَرَضْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَدْرُوا
كَأَلْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا
فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٢٩﴾

وَإِنْ يَتَفَرَّقَا فَرَأَيْنِ اللَّهَ كَأَلَمِنْ سَعْيَةٍ
وَكَأَنَّ اللَّهَ وَسِعَ أَحْكَامَهُمَا ﴿١٣٠﴾

وَاللَّهُ مَافِي السَّمَوَاتِ وَمَافِي الْأَرْضِ
وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ
قَبْلِكَ وَإِنَّا كُنَّا لَنَاقِلُونَ أَنِ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ
تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَافِي

so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, go aya butad o Allah na da-a Mapushinganan Niyan, a Puphodin.

132. Go ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, go Kiyasana-an so Allah a Sasaringan.

133. O Kabaya Iyan, na Khailang kano Niyan, Hai manga Manosiya! Go Phaka-adun sa manga salakao; ka aya butad o Allah na Khagaga Niyan noto.

134. Na sa tao a aya kabaya iyan na so Balas sa Doniya, na si-i ko Allah so Balas sa Doniya a go sa Akhirat: Ka aya butad o Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

135. Hai so Miyamaratiyaya! mbaloi Kano a Khipamamayandug ko Kapaginontolan, a manga saksi Makapantag ko Allah, apiya pun si-i Phakatana ko manga Ginawa Niyo, o di na so Mbala a Lokus, go so manga Dadasug, amai ka (so Pushaksi-an na) Kawasa o di na Miskin: Na so Allah i mona sa dowa oto. Na di Niyo Pagonoti so kabaya a ribat, ka Makasilai Kano, na amai ka Pamingigun Niyo o di na munda Kano, na Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i Niyo Ngo-laola-an na Kaip Iyan.

136. Hai so Miyamaratiyaya! Paratiyaya-a Niyo so Allah go so

الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣٢﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى
بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٣٣﴾

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ
بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا ﴿١٣٤﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا
بَصِيرًا ﴿١٣٥﴾

* يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ
شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدَيْنِ
وَالْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ
أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا
وَإِنْ تَلَوْا أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٣٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَمْسُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

Sogo Iyan, go so Kitab a so Initoron Niyan ko Sogo Iyan go so Kitab a so Initoron Niyan gowani. Na sa dun sa di Maratiyaya ko Allah, go so manga Malaikat Iyan, go so manga Kitab Iyan, go so manga Sogo Iyan, go so Alongan a Maori, na Sabunar a Miyadadag sa Kada-dag a Mawatan.

137. Mata-an! A so Miyamar-tiyaya, oriyan niyan na Miyaman-gongkir, oriyan niyan na Miyamaratiyaya, oriyan niyan na Miyamangongkir, oriyan niyan na Piyakaoshor iran so Kaongkir,-na di Patot ko Allah i ba Niyan siran Napi-i go ba Niyan siran Nggona-na-owa sa lalan.

138. Puphanotholangka ko man-ga Monapik a Mata-an! A adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus;-

139. A siran na Pukhowa-an nir-an so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a inilubi ran ko Miya-maratiyaya: Ba iran Pushinganina si-i kiran noto so Munang? Na Mata-an! A so Munang na ruk o Allah langon.

140. Na Sabunar a Initoron Ni-yan rukano ko Kitab, a amai ka Manug iyo so manga Ayat o Allah a Phagongkirun Sukaniyan go gi-i Shomanun, na di Kano Pagontod ko obai ran taman sa di siran to-mupas ko Bitiyara a salakao ruka-

وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ
وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ
يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ
وُرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا
بَعِيدًا ﴿١٣٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ
كَفَرُوا ثُمَّ أَرَادُوا كُفْرًا ثُمَّ يَكُنِ اللَّهُ لِعَفْوِهِمْ
لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا ﴿١٣٨﴾

بَشِيرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّهُمْ عَذَابَ اللَّهِ أَلِيمًا ﴿١٣٩﴾

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتَتَّبِعُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ
فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿١٤٠﴾

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكَ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ
ءَايَاتَ اللَّهِ يَكْفُرُهَا وَيَسْتَهْزِئُهَا فَلَا تَقْعُدُوا
مَعَهَا حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذَا
مَشَأْتُمْ أَنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ

niyan: Mata-an! A sukano na sa maoto na ishan niran. Mata-an! A so Allah na Thimo-on Niyan so manga Monapik go so manga Kapir- si-i ko Naraka Jahannam lan-gon:-

141. Siran na dadara-an Kano iran: Na o adun a Mambagiyan Niyo a Da-ag a pho-on ko Allah, na Tharo-on niran: A ba kami Niyo di manga pud?- Na o adun a mambagiyan o da Pamaratiyaya a Kapakataban, na Tharo-on niran: A ba ami Sukano da Mapakapugus, go ba ami Sukano da Malinding ko Miyamaratiyaya? Na so Allah na Khokomun kano Niyan ko Alongan A Qiyamah. Na da dun a isung-gai o Allah ko da Pamaratiyaya ko Miyamaratiyaya a okit.

142. Mata-an! A so manga Monapik- na Pulimpangun niran so Allah, a Sukaniyan i Mbadal ko Limpangan niran: Igira-a Tominindug siran ko Sambayang, na Tominindug siran a Khibobokulun, Maki-ilaila-in siran ko manga Manosiya, sa di iran Tataduman so Allah inonta so maito;

143. Ma-a alangalang siran ko pagulutan noto- da siran ko siranaya (a Miyamaratiyaya) go da siran ko siran noto (a manga Kapir). Na sa dun sa Dadagun o Allah,- na Dingka dun mito-on sa lalan.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿١٤١﴾

الَّذِينَ يَمُرُّصُوتُ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ تَسْخَرُوا عَلَيْنَا وَتَمْنَعَكُمُ الْمُؤْمِنِينَ قَالَهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿١٤٢﴾

إِنَّ الْمُتَفِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٣﴾

مُذَبِّدِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿١٤٤﴾

144. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo khowa-a so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a ilubi niyo ko Miyamaratiyaya: Ba niyo kabaya a sunggayan niyo so Allah sa Karina rukano a Mapayag?

145. Mata-an! A so manga Mon-apik na si-i ko Darpa a Pithamanan a mababa ko Naraka: Go Dingka siran ndun Mito-on sa Phanana-bang;-

146. Inonta so siran a Mithatao-bat, go Miphipiyapiya, go kipitan niran so (Kitab o) Allah, go Tiylabos iran so okit iran ko Kapagintao a ruk o Allah: Na siran man i pud o Miyamaratiyaya. Na mbugan ndun o Allah so Miyamaratiyaya sa Balas a Mala.

147. Di Punggolaola-an o Allah i ba Kano Niyan siksa-a, o Panalamat Kano go Maratiyaya Kano: Ka aya butad o Allah na Masalamatun, a Mata-o.

148. Di Khabaya-an o Allah so kipakatanogun ko Marata a Katharo, inonta so tao a Kiyasalimbotan; ka aya butad o Allah na Puphakanug, a Mata-o.

149. O payaga Niyo so Mapiya o di na paguma-an Niyo sukaniyan o di na Muma-ap Kano ko Marata, na Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Mama-apun, a Phakagaga.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ
أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ
تَجْعَلُوا لِلّٰهِ عَلَيْكُمْ سُلْطٰنًا مُّبِينًا ﴿١٤٤﴾

إِنَّ الْمُنٰفِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ
وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَغَتَصِمُوا
بِٱللّٰهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلّٰهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ
ٱلْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ ٱللّٰهُ
ٱلْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾

مَا يَفْعَلُ ٱللّٰهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ
وَءَامَنْتُمْ وَكَانَ ٱللّٰهُ شَٰكِرًا
عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

* لَا يُحِبُّ ٱللّٰهُ ٱلْجَهْرَ بِٱلسُّوٓءِ مِنَ ٱلْقَوْلِ
إِلَّا مَن ظَلَمَ وَكَانَ ٱللّٰهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿١٤٨﴾

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخَفُّوهُ أَوْ تُتَعَدَّلْنَ سُوٓءَ
فَإِنَّ ٱللّٰهَ كَانَ عَٰفُوًا قَدِيرًا ﴿١٤٩﴾

150. Mata-an! A so da Pamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan, go kabaya iran a Pakambidan niran so Allah go so manga Sogo Iyan, go gi-i ran Tharo-on: A Pamaratiyaya-an nami so saba-ad go o Ongkirun nami so saba-ad: Go kabaya iran a Makamba-al siran ko Pagulutan noto sa okit,-

151. Siran man na siran so da Pamaratiyaya a titho; na Pithiyagar-an Nami so da Pamaratiyaya sa siksa a Phakahina.

152. Na so Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan go da-a inibida iran a isa bo ko siran noto (a manga Rasul), na siran man na imbugai Niyan kiran ndun so manga Balas kiran: Ka aya butad o Allah na Manapi, a Makalaimo-on.

153. Phangunin Ruka (Ya Muhammad) o Tiyoronan ko Kitab a Pakatoronan Ka siran sa Kitab a pho-on ko Langit: Na Sabunar a Piyanguni ran ko Musa so Mala a di giyoto, sa Pitharo iran: A Paki-ilain Ka rukami so Allah sa Mapayag, na Piyolang siran o Luthi sabap ko Kiyandarowaka iran. Ori-yan niyan na kinowa iran so Sapi (a katohanan) ko oriyan o Kiyapaka-talingoma kiran o manga Rarayag a Karina; na Pima-ap Ami kiran noto; go bigan Nami so Musa sa Karina a Marayag.

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ
تُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنُكَفِّرُ بِبَعْضٍ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يُتَّخَذُوا بَيْنَ ذَلِكَ
سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٥١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا
بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَٰئِكَ سَوْفَ
يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَحِيمًا ﴿١٥٢﴾

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنِزَلَ عَلَيْهِمْ
كِتَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ
مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ
الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ
بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ
ذَلِكَ وَآتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿١٥٣﴾

154. Go ini Poro Ami ko Kapor-
owan niran so Palao sabap ko Ki-
nindiya-di-in kiran; go Pitharo Ami
kiran: A solud kano ko Pinto (o
Baital Muqaddas) sa Pangangalim-
baba-an kano; go Pitharo Ami kir-
an: A di kano Phumalawani ko
Alongan a Sapto. Na kominowa
Kami kiran sa diyandi a Mapunud.

155. Na (Pimorka-an Nami siran)
sabap ko Kiyabarungkasa iran ko
diyandi iran; go so Kiyaongkira iran
ko manga Ayat o Allah; go so
Kiyabonowa iran ko manga Nabi
sa di ontol; go so Kiyatharowa iran:
Sa so manga poso ami na Mapupu-
no;- kuna, ka Piyatri o Allah suka-
niyan sabap ko Kiya-ongkir iran, ka
da-a Mapaparatiyaya kiran a rowar
ko maito;-

156. Go sabap ko Kiya-ongkir
iran; go so Kiyatharowa iran ko
Maryam ko tumpo a Mala;

157. Go so katharo iran: sa Mata-
an! A Sukami na miyapatai ami so
Al-Masih Isa a Wata o Maryam, a
sogo o Allah;- a da iran Mapatai,
go da iran Masola Sukaniyan, oga-
id na Piyakalingo siran. na Mata-an! A
siran a da-on Pagayonayon na
miyatago siran ndun ko Anganan-
gan Rukaniyan, da-a katawi ran
non a rowar sa Kaonot sa arangan,
ka Mata-tangkud a da iran Mabono
Sukaniyan:-

وَرَفَعْنَا قُورْقُومَهُمُ الطُّورَ بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ وَقُلْنَا لَهُمْ
ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ
لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا
عَظِيمًا ﴿١٥٤﴾

فِيمَا أَنْقَضْنَاهُمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفِّرْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا
غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا
يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَانًا
عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ
رَسُولَ اللَّهِ وَمَاقَتَلُوهُ وَمَاصْلَبُوهُ وَلَكِنْ
شَكَّيْنَاهُمْ فَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَبِئْسَ
فِتْنَةٌ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ
وَمَاقَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾

158. Kuna, ka ini Poro Sukani-
yan o Allah si-i ko Hadapan Niyan;
ka aya butad o Allah na Mabagur, a
Maongangun;-

159. Go da (a isa bo) ko Tiyo-
nonan ko Kitab a ba-on ndi Para-
tiyaya ko da Niyan pun Kapatai; go
sa Alongan a Qiyamah na mabaloi
kiran a Saksi;-

160. Na sabap ko da Kapaginon-
tolan o siran a manga Yahodi na
Kiyaram Ami kiran so manga Pi-
piya a Kiyalal kiran;- go sabap ko
Kiyapangalang iran ko lalan o Al-
lah sa Madakul;-

161. Go so Kapuphakaya iran ko
Kapuriba, a Sabunar a ini Sapar
kiran noto; go so Kaphagaraba iran
ko manga Tamok o manga Mano-
siya sa di ontol;- na Pithiyagaran
Nami so da kiran Pamaratiyaya sa
siksa a Malipudus.

162. Ogaid na so Mithatakna ko
Kata-o a pud kiran, go so Miyamar-
atiyaya, na Paparatiyaya-an niran
so (Kitab a) Initoron Ruka (Ya
Muhammad) go so Initoron ko
Miya-ona an Ka: Go Ipuphamayan-
dug iran so Sambyang go Puthona-
in niran so Zakat go Paparatiyaya-
an niran so Allah go so Alongan a
Maori: Na siran man na Mbugan
Nami siran ndun sa Balas a Mala.

بَلِّغْهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾

وَأَنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِهِ قَبْلَ
مَوْتِهِمْ وَكَانُوا أَتَقِيَمَةُ يَكُونُ عَلَيْهِمْ
شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾

فَيُظْلَمُونَ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا وَآخَرَةً عَلَيْهِمْ
ظَنَنْتُ أَجَلْتُ لَهُمْ وَبَصَدْتُهُمْ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ كَبِيرًا ﴿١٦٠﴾

وَأَخَذَهُمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَصْلَحُهُمْ
أَقْرَبُ النَّاسِ بِالْبَيْتِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾

لَكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ
يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَئِكَ
سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

163. Mata-an! A Sukami na Inilahaman Nami Suka (Ya Muhammad), sa lagid o Kiyailahami Ami ko Nuh go so manga Nabi ko Miyariyan Niyan: Go Inilahaman Nami so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so Mba-wata-an Niyan, go so Isa, go so Ayyub, go so Yunus, go so Haroun, go so Sulaiman, go inibugai Ami ko Dawood so Zaboor.

164. Go (Somiyogo Kami sa) manga Sogo a andang a Miyapanothol Ami Siran Ruka gowaní; go manga Sogo a da-a Mi Siran Ruka Mapanothol;- na Inimbitiyara-i o Allah so Musa sa Samporna a Kambitiyara-i;-

165. Manga Sogo a Puphamanothol sa Mapiya go Puphamakaik-tiyar, ka-an nda-a khabaloi a Daowa omanga Manosiya, si-i ko Allah, ko oriyen o manga Sogo: Ka aya butad o Allah na Mabagur, a Maongangun.

166. Ogaid na so Allah na Shaksaksi-an Niyan so Initoron Niyan Ruka (Ya Muhammad) a Initoron Niyan si-i ko Kata-o Niyan go so manga Malaikat na Shaksaksi-an Niran: Na Khasana-an so Allah a Saksi.

167. Mata-an! A so da Pamara-tiyaya go Miyangalang siran ko lalan o Allah, Na Sabunar a

﴿ إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ
وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَأَلْسَابِاطَ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ
وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زُورًا ۖ ﴾

﴿ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ
وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ
مُوسَى تَكْلِيمًا ۖ ﴾

﴿ رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ
لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ
عَزِيزًا حَكِيمًا ۖ ﴾

﴿ لَئِنْ أَلَّهَ يَشْهَدُ بِمَا أَرْسَلْتُ إِلَيْكَ أَنَزَّلُهُ بِعِلْمِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ
شَهِيدًا ۖ ﴾

﴿ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ۖ ﴾

Miyadadag siran, sa Kadadag a Mawatan.

168. Mata-an! A so da Pamara-tiyaya go da Pamaginontolan,-na da Mapatot ko Allah i ba Niyan siran Napi-i go ba Niyan siran Torowa sa lalan-

169. Inonta so lalan ko Naraka Jahannam, sa kakal siran non sa dayon sa dayon. Na Miyabaloi oto si-i ko Allah a malbod.

170. Hai manga Manosiya! Sabunar a Minitalingoma rukano o Sogo so Bunar a pho-on ko Kadnan niyo: Na Paratiyaya-a Niyo: Ka aya rukano Mapiya. Na o di niyo Paratiyaya-a, na Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa: Ka aya butad o Allah na Mata-o, a Maongangun.

171. Hai Tiyoronan ko Kitab! Di niyo Phanongkili so Agama niyo: Go da-a Putharowa niyo Makapan-tag ko Allah a rowar ko Bunar. So Al-Masih Isa a Wata o Maryam na matag Sogo o Allah, go Katharo Iyan, na initumo Niyan ko Maryam, go Niyawa a pho-on Rukaniyan: Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so manga Sogo Iyan. Na di Niyo Putharowa a tulo (a Tohan): Gunuki niyo: Ka aya rukano Mapiya: So Allah na aya bo Tohan a Isa Isa: Mawatan non o ba-adun a mabaloi a Wata Iyan. Ruk Iyan so shisi-i ko

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وظَلَمُوا أَلَمْ يَكُنِ اللَّهُ
لِيُغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيُهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾

يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ
رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَأَنْ
تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ
وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا
الْعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ
وَكَلِمَةٌ أُلْقِيَهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ
فَقَامَتْ أَبًا لِلَّذِينَ يُضِلُّونَ عَنْ نَجَاتِ اللَّهِ
أَنْتُمْ خَيْرُ الْكُفَرِ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَحْدَهُ
سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ
وَكِيلًا ﴿١٧١﴾

manga Langit go so shisi-i ko Lopa.
Na Kiyasana-an so Allah a Sasar-
igan.

172. Di dun iphunama o Al-Ma-
sih a kababaloi Niyan a Oripun o
Allah, go di iphunama o manga
Malaikat a manga dadasug: Ka sa
dun sa Ipunama niyan so Kao-or-
ipun niron o Allah go Mumarata-
bat,- na timo-on Niyan siran ndun
si-i ko Hadapan Niyan langon.

173. Na so puman so Miyamar-
atiyaya go Pinggalubuk iran so
manga Pipiya, na ithoman Niyan
Kiran sa Tarotop so manga Balas
Kiran,- go omanan Niyan Siran ko
Kakaya-an Niyan: Na so puman so
Minanama go Mimamaratabat, na
shiksa-an Niyan siran sa siksa a
Malipudus; go da-a Mato-on niran
a bagiyan niran a salakao ko Allah,
a Panarigan go da-a Phananabang.

174. Hai manga Manosiya! Sabu-
nar a adun a Miyakaoma Rukano a
Karina a pho-on ko Kadnan Niyo:
Go Piyakatoronan Nami Sukano sa
Sindao a Maliwanag.

175. Na so puman so Miyamar-
atiyaya ko Allah, go Tikhus iran
non,-na Pakasoludun Niyan siran
ndun ko Limo a pho-on Rukaniyan
go Kakaya-an, go Thoro-on Niyan
siran si-i Rukaniyan ko lalan a Ma-
titho.

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا
لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ
يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِي وَسَخِرْ
فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيَّ جَمِيعًا ﴿١٧٢﴾

قَالُوا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَيَوْفِيهِمْ أُجُورُهُمْ وَنَزَّيْدُهُمْ مِنْ
فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنَكَفُوا
وَأَسْتَكْبَرُوا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا
وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا
وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧٣﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ
وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كُتُوبًا مُبِينًا ﴿١٧٤﴾

قَالُوا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ
فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ
وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٧٥﴾

176. Phaki-osai siran Ruka: (Ya Muhammad). Tharowangka: A so Allah na Phagosa-in Niyan rukano so Makapantag ko da-a Lokus Iyan go da-a Moriyatao niyan. Amai ka so Mama na Matai, a da-a Wata iyan, na adun a Babai niyan na bagiyan niyan so Midiya (ko Tamok) ko Miniganat iyan: Go sukaninyan (a Mama) na Khawarisan niyan (so Kiyaganatan o Babai niyan) o da-a Wata iyan: Na amai ka dow a Babai, na bagiyan niyan so dow ko tulo ba-ad ko Miniganat iyan: Na amai ka siran na Magariari a manga Mama go manga Babai, na Bagiyan o isa a Mama so lagid o kipantag o dow a Babai. Puphakarayagun rukano o Allah, ka o ba kano Madadag. Na so Allah na so langowan taman na Katawan Niyan.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ
 إِنْ أَمَرُوا أَهْلَكَ لَيْسَ لَهُ رُولٌ وَلَهُ أُخْتُ
 فَلَهَا يَصِفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِيهَا إِنْ لَرَّ يَكُنْ
 لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الشُّكْلَانِ
 وَمَا تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً
 فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حِظِّ الْأُنثَيَيْنِ يُبَيِّنُ اللَّهُ
 لَكُمْ أَنْ تَصَلُّوا أَوْ لَكُمْ بِكُلِّ شَيْءٍ
 عَلَيْهِ

Surah Al-Maidah-5

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Tomanun niyo so manga diyandi (a maka-o ontol). Piyakai rukano so Binatang a manga Ayam, inonta so Pukhabatiya rukano: Liyo ko piyakai niyo ko Kapanganop ko kapagi-ikram iyo: Na Mata-an! A so Allah na Ipukhokom Iyan so kabaya Iyan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَتُؤْخَذُ بِالْعُثُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ
 بِهِمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ غَيْرَ
 مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ إِنَّ اللَّهَ
 يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ

2. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Pundarowaka-i so manga Tanda o Allah, go so Olanolan a Paga-adatan, go so manga Pamumugayan, go so manga to-os, go so Puphamanong ko Walai a Paga-adatan, a Pumbabanog siran sa Riskhi a pho-on ko Kadnan niran go Kasosowat. Na amai ka makaipos kano (ko Kapagikram) na Panganop kano (o kabaya iyo), na o barukano makagawi so rarangit ko pagtao sa kiyalangi ran rukano ko Masjid Al-Haram ko kapakamba-al iyo sa rido. Na thatabanga kano ko mapiya, go so Kapananggila, go di kano Puthatabanga ko dosa go so Kapuriridowai: Go kalukun niyo so Allah: Ka Mata-an! A so Allah na mailot i kandadanug.

3. Hiyaaram rukano so (kakana ko) Miyatai (a da Masombali), go so rogo (a tomiyoga), go so Sapo o Baboi, go so ini Panambai ko salakao ko Allah; go so Miyapukul, go so Bintol, go so Miyaolog, go so Sinidong; go so Piyagudasan o Binatang a Mawarao, inonta so Miyasombali iyo (a riya-otan sa Niyawa), go so Siyombali makapantag ko manga Barahala, go so Kipurimarun niyo ko manga Azlam: Giyoto man na kapanongklid. Sa Alongan na-i na kiyada-an sa panginam so da Pamaratiyaya (ko kabinasa-a) ko Agama niyo: Na di niyo siran khalukun, na Sakun i kalukun niyo. Sa Alongan nai-na Tiyarotop Akun ru-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَجْلُوا شَعَائِرَ اللَّهِ
وَلَا أَسْهُرَ الْحُرَامِ وَلَا أَلْهَدَى وَلَا الْقَلْبِدَ
وَلَا أَمِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَتَّبِعُونَ فَضْلًا مِنْ
رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا
وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نَقَوْمٍ أَنْ صَدُّوا عَنْ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى
الْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ﴿٥﴾

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أَمْثِلَةُ وَلَدَمُ وَالْحُمْرُ الْخَزِيرِ
وَمَا أَهْلَ غَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَفَقَةُ وَالْمَوْفُودَةُ
وَالْمُتَرَدِّتَةُ وَالنَّطِيجَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبْعُ
إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ
تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْوَاجِ لَكُمْ فُسْقُ الْيَوْمِ يَبْسُ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ
وَأَحْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ
عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا
فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ
لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾

kano so okit iyo ko Kapaginutao, go Siyamporna Akun rukano so Limo Akun; go pinili Akun rukano so Islam a Agama (a okit ko Kapaginutao). Na sa tao a kasungutan ko Ongos, a kuna a ba mithibaba ndosa, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

4. Ipagisha iran Rka o antona-a i piyakai kiran. Tharowangka: A piyakai rukano so manga pipiya: Go so Minipangundao niyo ko Puphamakapali a bababusun niyo a Pukhipangundao niyo kiran so ini Pangundao rukano o Allah: Na kangkano ko miyadakup iran rukano, go aloya niyo ron so ngaran o Allah: Go kalukun niyo so Allah; Mata-an! A so Allah na maga-an i Kapagitong.

5. Sa Alongan na-i na piyakai rukano so manga pipiya. Na so siyombali o siran a bigan ko Kitab na Halal rukano, go so siyombali iyo na Halal kiran; go (Piyakai rukano) so manga Bilangatao ko Miya maratiyaya a manga bai, go so manga bilangatao ko manga bai ko siran a bigan ko Kitab, ko miyona an niyo,- igira minibugai niyo-kiran so manga Mahar iran, sa tithe kano a miya mangaroma a kuna a ba kano Pushisina sa Mapayag, go kuna a ba kano pha-mangowa sa manga bolayoka ko Kashina a masolun. Na sa dun sa Khapir ko oriyen o Paratiyaya, na Sabunar a

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ
الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ
تَعْلَمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا
أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا أَنَّمَا أَللَّهُ عَلَيْهِ
وَأَتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ٥

أَلْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ حَلَلٌ لَّكُمْ وَطَعَامُكُمْ حَلَلٌ لَهُمْ
وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ إِذَا
ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ
مُسْتَفْجِينَ وَلَا مَسْخُذٍ أَخَذَ إِنْ وَمَن يَكْفُرْ
بِآلِ يَمِينٍ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ٥

miyailang so galubuk iyan, go sukaniyan si-i sa Akhirat na pud ko Miyangalologi (a manga tao ko Naraka).

6. Hai so Miyamaratiyaya! Igira ithindug iyo so Sambayang, na onabi niyo so manga Paras iyo, go so manga lima niyo taman ko manga siko; go sapowa niyo so manga Olo niyo; go (onabi niyo) so manga ai niyo taman ko dowa boko a ai. Na amai ka madidiyonob kano, na Phaigo kano. Na o Pukhakasakit kano, o di na kapantagan kano sa lakawan, o di na miyakaoma so isa rukano a pho-on ko diyamban, o di na minipurorada iyo so manga Babai, go da-a khato-on niyo a ig, na thayamom kano sa botha a Soti, na sapowa niyo ron so manga Paras iyo, go so manga Lima niyo. Kuna a ba kabaya o Allah i ba kano Niyan sunggai sa marugun, na ogaid na aya kabaya Iyan na-an kano Niyan Masoti, go a Niyan Matarotop so Limo iyan rukano, ka-an kano Makapanalamat.

7. Na Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, go so diyandi Iyan, a so ini diyandi Iyan rukano, gowani ko Tharo-on niyo: A Piyamakinug Ami go Inonotan nami: Na kalukun niyo so Allah; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub (a manga pamikiran).

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى
الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ
إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ
حُبًا فَاطْفَرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى
سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ
أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ
وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ
عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَٰكِنْ يُرِيدُ
لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥﴾

وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيقَاتَهُ
الَّذِي وَاتَّقُوا يَوْمَ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ يَدَاتُ
الضُّدُورِ ﴿٥﴾

8. Hai so Miyamaratiyaya! Mbaloi kano a Khipamamayandug ko (manga kabunar o) Allah, a manga saksi kano ko Kapaginontolan, na o ba rukano makagawi so rarangit ko pagtao ko di niyo Kapakapaginontolan. Paginontolan kano: Ka giyoto i lubi a marani ko Kapan-gongonotan: Na kalukun niyo so Allah. Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaolan.

9. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a adun a bagiyan niran a Ma-ap go Balas a lubi a Mala.

10. Na so da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Tadumi niyo so Limo rukano o Allah gowani ko mapamikir o pagtao a Pagolangun niran rukano so manga barokan niran, na inurun Niyan rukano so manga barokan niran: Go kalukun niyo so Allah. Na so bo so Allah i Sarigi o Miyamara-tiyaya.

12. Na Sabunsabunar a inumbalan o Allah so diyandi ko manga Moriyatao o Israil, go Piyakatindugan Nami siran sa sapolo a go dowan

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ
شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ
شَتَانُ قَوْمٍ عَلَى الْآخَرِ لَوْ أَنَّكُمْ لَأَهْلُو أَقْرَبَ
لِلشَّقْوَىٰ وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥﴾

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٦﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ لَا يَبْطِغُونَ
إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٨﴾

﴿٩﴾ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ
وَعَسْنَا مِنْهُمْ اثْنَتَا عَشْرَ نَاقِبَةً

Nakoda. Na Pitharo o Allah: A Mata-an! A Sakun na babid iyo: Na Ibut ka o Pamayandugun niyo so Sambayang, go tona-in niyo so Zakat, go Paratiyaya-an niyo so manga Sogo Akun, go babidun niyo Siran, go Pagotangan niyo so Allah sa otang a mapiya, na Mata-an a lalasun Ko rukano dun so manga dosa niyo, go Mata-an a pakasoludun Ko sukano dun ko manga Sor-ga a Puphamangondas ko kabababan niyan so manga Lawasaig; na sa dun sa Mongkir rukano, ko oriyanto, na Sabunar a miyapokas ko ontol a lalan.

13. Na sabap ko kiyabarungkasa iran ko diyandi kiran, na Pimorkaan Nami siran, go biyaloi Ami so manga poso iran a manga tutugas: Puphamagalinun niran so manga Katharo ko manga darpa iyan, go Piyakalipatan niran so Ontong a pud ko ini Sogo kiran; na di khada a Kapukhatokawingka ko Kandon-siyan a puphakapo-on kiran-inonta so maito kiran-na Puma-apingka siran, go Dapayangka: Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphipiyapiya.

14. Na sabap sa siran na Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na manga Christian, na inumba-alan Nami so diyandi kiran, na piyakalipatan niran so Ontong a pud ko ini Sogo kiran: Na Inadun Nami kiran so rido go so rarangit sa taman ko

وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٥٧﴾

فَبِمَا نَقِضْتُمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَلِيلَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا فَهُمْ قَاتِفُ عَنْهُمْ وَأَصْفَحَ إِنْ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

Alongan a Qiyamah. Na Phanotho-
lun kiran ndun o Allah so siyowa
iran.

15. Hai Tiyoronan ko Kitab! Sa-
bunar a miyakaoma rukano so Sogo
Ami, a Puphagosai rukano ko ma-
dakul ko piyaguma iyo ko Kitab, go
adun a pulupasun niyan a madakul;
Sabunar a adun a Miyakaoma ru-
kano a pho-on ko Allah a Sindao a
go Kitab a Miyakaosai (a giya Qur-
an naya),-

16. Puthoro-on o Allah sa sabap
ro-o so tao a komidug ko Kasoso-
wat Iyan, ko manga okit ko Kali-
lintad, go Puphakatogalinun Niyan
siran pho-on ko manga lilibotung,
si-i ko Maliwanag,- sabap sa idin
Niyan, go Puthoro-on Niyan siran
ko okit a Ontol.

17. Sabunsabunar a Miyakapir
so siran a Pitharo iran: A Mata-
an! A so Allah na so dun so Al-
Massih a Wata o Maryam. Tharo-
wangka: Na ba-adun a tao a adun a
Mapukhapa-ar iyan ko Allah a mai-
to bo, amai ka kabaya Iyan a bina-
sa-an Niyan so Al-Massih a Wata o
Maryam, go so Ina Iyan, go so tao
ko Lopa sa kalangolangowan ni-
yan? Na ruk o Allah so Kapa-ar
ko manga Langit a go so Lopa, go
so nganin a pagulutan a dowa oto.
Puphangadun sa sadun sa kabaya
Iyan. Na so Allah na so langowan
taman na Gaos Iyan.

وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا
يَصْنَعُونَ ﴿١٥﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ
رُسُلُنَا يَبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا
مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ
وَيَعْلَمُ عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ
اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ
سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِنَ
الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ
وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ
يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ
يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ
وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا يَنْبَغِيهِمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ وَقْدِيرٌ ﴿١٧﴾

18. Na Pitharo o manga Yahodi go so manga Christian: A sukami na manga Wata o Allah, go Pukhaka-babaya-an Niyan. Tharowangka: Ino kano Niyan shiksa-a sabap ko manga Dosa niyo? Kuna, ka sukano na Manosiya,- a pud ko Inadun Niyan: Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan: Ka ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so pagulutan a dowan: Go Sukaniyan ikhandodan.

19. Hai Tiyoronan ko Kitab! Sabunar a Miyakaoma rukano so Sogo Ami, a Puphagosai rukano (ko bitikan o Agama) ko kiyarintas o manga Sogo, ka oba niyo Matharo: I da-a Miyakaoma rukami a Puphamanothol sa Mapiya, go Puphamakaiktiyar: Na Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Puphamanothol sa Mapiya go Puphamakaiktiyar. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

20. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, gowani ko porotan kano Niyan sa manga Nabi, go biyaloi kano Niyan a manga Dato, go ini bugai Niyan rukano so da-a bigan Niyan non a isa bo ko manga Ka-adun.

21. Hai pagtao Akun! Solud kano (sa Baital Moqaddas a) lopa

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ
وَأَحِبُّوهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ
بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ
لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا
مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ
بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾

وَلَا قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَنْقُومُ أَدْكُرُوا
نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلْ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ
وَجَعَلَ لَكُم مَّلُوكًا وَآتَاكُم مَّا تَرْتَوُونَ
أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾

يَنْقُومُ أَدْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي

a Soti a so tiyangkud o Allah a ruk iyo, go di kano pumbashowi ko manga talikhodan niyo, ka makaka-soi kano a Miyangalologi.

22. Pitharo iran: Hai Musa! Mata-an! A adun a matatago-on a pagtao a Puphamamundug: Go Mata-an! A sukami na di kami ron ndun sholud taman sa di siran non mawa: Na o awa siran non, na Mata-an! A sukami na phamanolud kami ron.

23. Pitharo o dowa Mama a pud ko siran a ma-alukun (ko Allah) a ini Kalimo siran o Allah: Soludi niyo siran ko Pinto: Ka o solud kano ron, na Mata-an! A sukano i Phamakada-ag; go so bo so Allah i sarigi niyo o sukano na Mapapar-atiyaya kano.

24. Pitharo iran: Hai Musa! Mata-an! A sukami na di kami ron ndun sholud, sa dayon sa kakakaduni ran non, na lalakao Ka, Suka a go so Kadnan Ka, na Pakimbonowai Kano (kiran), ka Mata-an! A sukami na si-i kami dun kakadun.

25. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na da-a Mipapa-ar Akun a rowar ko ginawa Ko a go so Pagari Ko: Na Pakashung-gaya-a Kamingka a go so pagtao a manga songklid!

كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ
أَذْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١١﴾

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ
وَأَنَّا لَنَدْخُلُهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنهَا فَإِن
يَخْرُجُوا مِنهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ ﴿١٢﴾

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنعَمَ اللَّهُ
عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ
فَأَنكُمُ عَلَيْهِمْ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا
إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّا لَنَدْخُلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا
فِيهَا فَادْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقُلْنَا
إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ ﴿١٤﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي
فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
الْفَاسِقِينَ ﴿١٥﴾

26. Pitharo (o Allah): Na Mata-an a sukaniyan na inisapar kiran sa pat polo ragon: Na Pukhata-ata-ap siran ko Lopa: Na Dingka Pumboko-on so pagtao a manga songklid.

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيَهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾

27. Na Pangadi-ingka kiran so Totholan ko dow a Wata o Adam si-i ko bunar; gowani a Khorban siran sa Korban: Na tiyarima so pho-on ko isa sa dow a oto, na da tarima-a so pho-on ko pud iyan. Na Pitharo (o Qabil): A Mbono-on ko Suka dun. Pitharo (o Habil): A aya bo a Tharima-an o Allah na so pho-on ko Miyamangongonotan (ko Allah);

﴿٢٧﴾ وَأَتَىٰ عَلَيْهِمْ نَبَأُ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقْبِلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٨﴾

28. Ibut o Olangangka rakun a barokan ka, ka Mbono-on na kongka, o ba ko ruka Olanga a barokan nakun sa ba ko suka bonowa: Ka Mata-an! A sakun na ikhaluk akun so Allah, a Kadnan o manga Kadun.

لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَىٰ يَدِكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطِ يَدِي إِلَيْكَ لِأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

29. Mata-an! A sakun na tomon ko a mikholokog ka so Dosa ko, go so Dosangka, na mabaloi ka a pud ko manga tao ko Naraka, ka giyoto i balas ko da Pamaginontolan.

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبْوَأَيَايَ نِي وَأَتُوبُكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿٣٠﴾

30. Na ini Pangoyaton o napso niyan a Kiyabonowa niyan ko Pagari niyan: Na Biyono iyan, na miyabaloi a pud ko Miyangalologi.

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣١﴾

31. Na Somiyogo so Allah sa Kakowak, a mangokai ko Lopa, ka phaki-ilai niyan non o andamanaya i katamboni niyan ko Bangkai i Pagari niyan. Pitharo i Qabil: Hai dowan dowan Nako! Ino ko da magaga a mabaloi ako a lagid angkai a Kakowak, a katambonan ko so Bangkai o Pagari ko? Na mimbaloi a pud ko Miyamakashundit.

32. Sabap sa makapantag ro-o na tiyangkud ami ko manga moriyatao o Isra-il a mata-an naya a sadun sa mono ko tao (ginawa) a da Pamono sa tao, o di na da paminasa ko lopa na lagid o ba niyan Biyono so manga Manosiya langon: Na sa dun sa kasabapan sa Kaoyag o tao, na lagid o ba-on mini-sabap a Kiyaoyag o manga Manosiya langon. Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o manga Sogo Ami so manga rarayag a karina, oriyen niyan na Mata-an! A madakul kiran ko oriyen noto a tithe a Mimamalawani ko Lopa.

33. Aya dun a imbadal ko siran a romido ko Allah a go so Sogo Iyan, go manamar nggalubuk ko Lopa sa Kapaminasa: Na so Kapamonowa kiran, o di na so Kasola-a kiran, o di na so kapamotoli ko manga barokan niran go so manga ai ran sa di makapagonod, o di na so kitaogun kiran ko Lopa: Goyoto man i bagiyen niran a Kahina-an sa Doniya, go adun a bagiyen niran sa Akhirat a siksa a Mala;

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ
لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِي سَوْءَ أَخِيهِ قَالَ
يُؤْيَلِي أَصْعَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا
الْغُرَابِ فَأُورِي سَوْءَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ
النَّدِيمِينَ ﴿٥١﴾

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ
أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ
فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ
جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا
النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَهُمْ نُوحُ
بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعَدَ
ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُتْسِرُونَ ﴿٥٢﴾

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ
فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ
أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَوْا
مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ جَزَاؤُهُمْ فِي
الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٥٣﴾

34. Inonta so siran a Mithaobat ko da niyo kiran pun kagaga-a (domakup): Na tangkuda niyo, a Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

35. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go Puloba-an niyo so Mipakarani niyo Ron, go Panagontaman kano ko lalan Niyan: Ka-an kano Makasulang sa Maliwanag.

36. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,- na apiya pun. Mata-an! A pakimbagiyan kiran so nganin a shisi-i ko Lopa langon, go dorogun a lagid iyan, ka-an niran noto miya-on (sa ginawa iran) pho-on ko siksa ko Alongan a Qiyamah, na di kiran Mata-rima. Go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

37. Kabaya iran a kapaka-awa iran ko Naraka, na di siran non ndun mamaka-awa: Go adun a bagiyan niran a siksa a Tatap.

38. Na so tukhao a Mama, go so tukhao a Babai, na Potoli niyo so manga barokan niran: Ka balas ko Pinggolaola iran, a danug a Thoma a pho-on ko Allah, ka so Allah na Mabagur, a Maongangun.

39. Na sa tao a Thaobat ko oriyen o kiyapakasalimbos iyan, go phiyapiya, na Mata-an! A so Allah na Phakataobatun Niyan; ka Mata-

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مِائَةَ الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَيَفْتَدُنَّ وَأَبِيَهُمْ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِسْمَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٣٧﴾

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٩﴾

an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

40. Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah i Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa? Shiksan Niyan so tao a kabaya Iyan, go Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan: Ka so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

41. Hai Rasul! O ba Ka Mapakamboko o siran a Puphagoradorad ko Kakhapir: A siran na Pitharo iran: A Miyaratiyaya kami sa si-bo ko manga ngari iran na di Mapaparatiyaya so manga poso iran; go pud ko siran a manga Yahodi,- a Puphamakinug siran sa pantag a Kapamamokhag,- a ipuphamakinug iran so pagtao a salakao a da siran Ruka makasong. Na Puphamagalinun niran so manga Katharo ko manga darpa iyan (ko oriyan niyan): Gi-iran Tharo-on: A o mitalingoma rukano wa-i, na kupiti niyo sukaniyan, na o di rukano wa-i mitalingoma, na pagiktiyari niyo! Na sa dun sa kabaya o Allah a kadadag iyan, na da dun a Makhapar-ar Ka-on ko Allah a maito bo. Siran man so di kabaya o Allah o ba Niyan masoti so manga poso iran. Adun a bagiyan niran sa Doniya a Kahina-an, go adun a bagiyan niran sa Akhirat a siksa a Mala.

42. Puphamakinug siran sa pantag a Kapamamokhag, manga bo-

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾

﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ
يُكَفِّرُونَ فِي الْكَفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا
ءَامَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ
الَّذِينَ هَادُوا وَسَمِعُوا لِلْكَذِبِ
سَمْعُورٍ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْمُرْكَ
بِحَرْبِ قَوْمٍ الْكَافِرِينَ بَعْدَ مَوَاضِعِهِ
يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ
وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ
فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً
أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرْ
قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

سَمِعُوا لِلْكَذِبِ أَكْثَرُونَ

sao sa Haram. Na o makaoma siran Ruka, na Kokomangka siran, o di na Talikhodingka siran. Na o Talikhodingka siran, na da dun a Mibinasa iran Ruka a maito bo. Na o Khokomangka (siran) na Kokomun Ka kiran so Ontol. Na Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga o Ontol.

43. Na andamanaya i Kaphakikokom iran Ruka a shisi-i kiran so Taurat a matatago-on so Kokoman o Allah? Oriyan niyan na thalikhod siran bo ko oriyan noto; ka di siran Mapaparatiyaya.

44. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami so Taurat a katatagowan sa Torowan go Sindao: A Ipuphan-gokom Sukaniyan o manga Nabi, a so Mimbabayorantang (ko Allah), ko siran a manga Yahodi go (Ipu-phangokom o) manga Barasimba go so manga Olama (kiran): Sabap ko Piyakisiyap kiran a Kitab o Allah, go miyabaloi siran non a manga Saksi: Na di niyo khalukun so manga Manosiya, ka Sakun i kalukun niyo, go di niyo phamasa-an so manga Ayat Akun sa arga a maito. Na sa dun sa di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga Kafir.

45. Na ini Paliyogat Ami kiran si-i ko Taurat: A Mata-an! A so Niyawa na (Kitsan sa) Niyawa, go so Mata na Mata, go so Ngirong na

لِلسُّخْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ فَآخِصْكُمْ بَيْنَهُمْ
أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ
يَعْزُوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَآخِصْكُمْ
بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٣﴾

وَكَيْفَ يُحْكُمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ
التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ
بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ
يُحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْمَوْا
لِلدِّينِ هَٰذَا وَآلَ الرَّسُولِ وَالْأَخْبَارُ بِمَا
أَسْخَفُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا
عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَحْشُرُوا النَّاسَ
وَأَحْشَوْنَ وَلَا تَسْرُؤْا بِآيَاتِي ثَمًا قَلِيلًا
وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ
هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٥﴾

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ
بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ

Ngirong, go so Tangila na Tangila, go so Ngipun na Ngipun, go so manga Pali na makapukhikitasa. Na sa tao a rundanun niyan (so Kitas) na giyoto na khilalas iyan ko Dosa; na sa tao a di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga salimbot.

46. Na Piyakatondog Ami ko manga rarad iran so Isa a Wata o Maryam, a Miyakatanto ko miyaona a Niyan a Taurat: Go ini bugai Ami Ron so Injil: A katatagowan sa Torowan go Sindao, go Miyakatanto ko Miyaona an Niyan a Taurat: Go Torowan go Undao a ruk o Miyamananggila.

47. Na Kokomun o Tiyoronan ko Injil so Initoron o Allah a madadalumon. Na sa dun sa di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga songklid.

48. Na Initoron Nami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab ka-an Mapayag so Bunar, a Miyakatanto ko Miya-ona an Niyan a Kitab, go miyakashaksi-on: Na Kokomun Ka kiran so Initoron o Allah, go Dingka Phangonoti so manga kabaya iran, a makaliliyo ko Miyakatalingoma Ruka a Bunar. Oman i isa rukano na singgayan Nami sa Bitikan go okit. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi kano

وَالْأَذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ
وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ
فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهُ وَمَنْ لَّمْ يُحْكَمْ بِمَا
أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٦﴾

وَقَفَّيْنَا عَلَى آثَرِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ
الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ
يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٧﴾

وَلِيُحْكَمْ أَهْلُ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ
وَمَنْ لَّمْ يُحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ
هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٨﴾

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا
عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ
أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا
مِنْكُمْ شُرْعَةً وَمَنْهَاجًا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن
لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ فَأَسْبِقُوا

Niyan ko okit a isa, na ogaid na (Piyakambidabida kano Niyan ka) angkano Niyan katupungi ko ini bugai Niyan rukano: Na Pagora-doradi niyo so manga pipiya. Na si-i bo ko Allah so khandodan niyo langon; na Phanotholun Niyan rukano so da niyo Pagayonayoni;

49. Na Kokomun Ka kiran so Initoron o Allah, go Dingka Phan-gonoti so manga kabaya iran, go Iktiyaringka siran o ba Ka iran Mapokas ko saba-ad ko Initoron Ruka o Allah. Na o talikhod siran, na Tangkudangka a aya dun a kabaya o Allah na ishogat Iyan kiran so saba-ad ko manga Dosa iran. Na Mata-an! A madakul ko manga Manosiya a tithe a manga Songklid.

50. Ba so Kokoman ko masa a kada-a mulung i phuloloba-an nir-an? Go ba-adun a lawan o Allah sa kapiya i Kokoman ko pagtao a khitotomangkud?

51. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so manga Yahodi a go so manga Christian a manga Panarigan: So saba-ad kiran i manga Panarigan o saba-ad. Na sa dun sa pud rukano a somarig kiran na Mata-an! A sukaniyan na pud kiran. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

أَخْبَرْتُ إِلَى اللَّهِ مَرَجِعَكُمْ جَمِيعًا
فَيَنْبَغُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٩﴾

وَأَن آخِزَكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَأَخْذَرَهُمْ أَن يَقُولُوا عَنِ بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِن كِبرَ مِنْ النَّاسِ لَفَيَسِفُونَ ﴿٥٠﴾

لَتَعْلَمَنَّ الْجَاهِلِيَّةُ يَبْعُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا الْقَوْمُ يُوقِنُونَ ﴿٥١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى
أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَمِنْكُمْ
قَالَ لَهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

52. Na Mailangka so siran a katatagowan so manga poso iran sa gudamun-a puphamagapas siran kiran, a gi-i ran Tharo-on: A ipukhaluk ami o ba kami masogat o Khisalimbago a Marugun. Na Matatangtud a so Allah na imbugai Niyan so Kapakada-ag, o di na Sogowan a pho-on ko Hadapan Niyan. Na mabaloi siran makapan-tag ko piyaguma iran ko manga ginawa iran a Mamakashundit.

53. Na Tharo-on o siran a Miyamaratiyaya: A ba siran naya so Inishapa iran ko Allah, so Pithamanan o manga Sapa iran sa Mata-an! A siran na pud iyo dun? Miya-ilang so manga galubuk iran, na miyabaloi siran a manga Logi.

54. Hai so Miyamaratiyaya! Sa dun sa mawa rukano ko Agama niyan, na shambiyen ndun o Allah sa pagtao a Pukhababaya-an Niyan siran go Pukhababaya-an niran Sukaniyan,- a Mangangalimbaba-an ko Miyamaratiyaya, a thutugas ko da-Pamaratiyaya, a Mananagontaman ko lalan o Allah, go da-a ikhaluk iran a Panginsoya o Puphangingsoya. Giyoto man so Gagao o Allah, A mibugai Niyan ko tao a kabaya Iyan. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

55. Aya bo a Panarigan niyo na so Allah, go so Sogo Iyan, go so

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسْرِعُونَ فِيهِمْ
يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا آيَةٌ فَقَسَى اللَّهُ أَنْ
يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُضْحِكُوا عَنْهُ
مَا أُسْرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ تَدْمِينٌ ﴿٥٢﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَتُؤَلَّاهُ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ
جَهَدَ أَعْمَلُهُمْ أَنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
فَأُصْحُوا خَيْرٍ ﴿٥٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ
فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ
اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ

siran a Miyamaratiyaya,-a so Ipu-phamayandug iran so Sambayang go Puthona-in niran so Zakat, a siran na Puphuroroko.

56. Na sa dun sa Manarig ko Allah, go so Sogo Iyan, go so siran a Miyamaratiyaya,-na Mata-an! A so Tampil ko Allah na siran i Phamakada-ag.

57. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so siran a kinowa iran so Agama niyo a kasandagan go gitagita a pud ko siran a bigan ko Kitab ko Miya-ona an niyo, go so da Pamaratiyaya, a manga Panarigan; go kalukun niyo so Allah, o sukano na Khipaparatiyaya.

58. Na igira-a ini Pananawag iyo so Sambayang, na balowin niran a kasandagan go kakayad; giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iyan.

59. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Ba adun a isisilid iyo rukami a rowar sa Kapaparatiyaya Ami ko Allah, a go so Initoron Rukami, go so Initoron gowani, Na Mata-an! A kadakulan rukano na manga Songklid?

60. Tharowangka: Ba Ko sukano Phanotholi sa marata a di giyoto a balas, si-i ko Hadapan o Allah? So tao a Pimorka-an sukaniyan o Allah, go Kiyàrarangitan Niyan, go

يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
زَاكُونَ ﴿٥٥﴾

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا
فَأِنَّ جَنَّةَ اللَّهِ هُمْ الْقَائِمُونَ ﴿٥٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا
دِينَكُمْ هُزُوعًا وَلَعِبًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكَافِرُ أَكْفَرُ أَزْوَاجًا وَأَنْفُوا اللَّهَ
إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوا هُزُوعًا وَلَعِبًا
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَقِيمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ
ءَامَنَّا بِمَا نُمْنُ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلُ
وَأَنْ أَكْثَرُكُمْ قَسِوُونَ ﴿٥٩﴾

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرِّ مِنْ ذَلِكَ شَرٌّ عِنْدَ اللَّهِ مَنْ
لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْفِرْدَ
وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا

biyaloi Niyān siran a manga Amo, go manga Baboi, go Miyangongonotan ko Tagot,- siran man i tanto a marata ibutad, go miya-awatawat ko Ontol a lalan!

61. Na igira-a miyakaoma siran Rukano, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami: A Sabunar a somiyolud siran a di Mapaparatiyaya, go Sabunar a siran na lomi-niyo siran na maoto dun. Na so Allah i lubi a Mata-o ko Pagu-uma-an niran.

62. Go Pukhailangka a madakul kiran, a Puphamagarabaya ko Dosa, go so Kapumalawani, go so Kapukhana iran ko Haram. Na miyakaratarata dun so gi-i ran Nggolaola-an.

63. Ino kiran ndi shaparun o manga Barasimba go so manga Olama (kiran) so gi-i ran Katharowa ko Dosa, go so Kapukhana iran ko Haram? Miyakaratarata dun so Pushowa-an niran.

64. Na Pitharo o manga Yahodi: A so Lima o Allah na Mapapatong. Na miyapatong so manga lima iran go Pimorka-an siran sabap ko Katharo iran. Kuna, ka so Mbala a Lima o Allah na Makapangongondaya: Pumbugai sa sadun sa kabaya Iyan. Na Mata-an a ba dun Puphakaoman ko madakul a pud kiran so Initoron Ruka a pho-on

وَأَصْلُ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٥١﴾

وَإِذَا جَاءَهُمْ قَوْلُ أَمْرٍ أَوْ قَدْ دَخَلُوا بِأَلْكَفَرِ
وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ، وَاللَّهُ أَتَعْلَمُ بِمَا كَانُوا
يَكْمُونَ ﴿٥٢﴾

وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسْرِغُونَ بِأَلْأَثَرِ
وَالْعُدُونِ وَأَكْثِيهِمُ السُّخْتِ لَيْسَ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

لَوْلَا نَهْهُمُ الرَّسُولِ وَالْأَخْبَارُ عَنْ
قَوْلِهِمْ أَلْأَثَرِ وَأَكْثِيهِمُ السُّخْتِ لَيْسَ
مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٥٤﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ
وُلِعُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ
كَيْفَ يَشَاءُ وَلَنَزِدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ
إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَيْنَا بَيْنَهُمُ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا
أُوقِدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَسَعُونَ

ko Kadnan Ka sa Kapangakowala go kaongkir. Na inolog Ami kiran so rido go so Rarangit taman ko Alongan a Qiyamah. Na oman siran miyag sa Apoi ko Kapakipurido-wai, na Padungun sukaniyan o Allah; go mananamar siran nggalubuk ko Lopa sa Kapaminasa. Na so Allah na di Niyan Khabaya-an so Puphamaminasa.

65. Na opama ka Mata-an! A so Tiyoronan ko Kitab na Miyara-tiyaya siran go Miyananggila siran, na lalasun Nami kiran ndun so manga Dosa iran go Pakasoludun Nami siran ndun ko manga Sorga a Pakadarandang.

66. Na opama ka Mata-an! A siran na ini pamayandug iran so Taurat, go so Injil, go so (Qur-an a) Initoron kiran a pho-on ko Kadnan niran, na Mata-an! A Maka-pangondaya siran Koman ko pho-on ko kaporowan niran, go so pho-on ko kababa-an o manga Ai ran. Adun a pud kiran a pagtao a Mo-ontol: Na madakul kiran a Mikhar-ata-rata a gi-i ran Nggolaola-an.

67. Hai Rasul! Sampa-in Ka so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka. Na Odingka Nggolaola-a, na Dangka misampai so Sogowan Niyan. Na so Allah na Lilindingun Ka Niyan ko manga Manosiya. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggo-nana-on so pagtao a da Pamara-tiyaya.

فِي الْأَرْضِ قَسَادًا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الضَّالِّينَ ﴿٦٥﴾

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا
لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَا دَخَلَتْهُمْ جَهَنَّمَ النَّعِيمِ ﴿٦٦﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ
إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ
وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَمِنْهُمْ أُمَّةٌ
مُقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءٌ
مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٧﴾

﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ
رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ
رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ ﴿٦٨﴾

68. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Da-a kaputhindugan niyo a maito bo (ko Agama o Allah) taman sa di niyo Ipamayandug so Taurat, go so Injil, go so (Qur-an a) Initoron rukano a pho-on ko Kadnan niyo. Na mata-an a ba dun puphakaoman ko madakul a pud kiran so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka, sa Kapangakowala go Kaongkir. Na Dingka Pumboko-on so pagtao a da Pamaratiyaya.

69. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go so manga Yahodi, Goso manga sabi-on^[1], go so manga Christian,- na sa dun sa Maratiyaya-on ko Allah, go so Alongan a Maori, go nggalubuk sa mapiya,- na da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko alongan a-Maori).

70. Sabunsabunar a inumba-alan Nami so diyandi ko manga Moriyatao o Israil go Siyogo-an Nami siran sa manga Sogo. Na oman ndun na Mitalingoma kiran o Sogo so di Khabaya-an o manga ginawa iran, na adun a isa ka Sagorompong (ko manga Rasul) a Piyakambo-khag iran, go adun a isa ka Sagorompong a Puphamono-on niran.

71. Na aya tarima iran na da-a Phakambowat a tiyoba; na mimbotta bungul siran; oriyan niyan na

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْمُ عَلَيْكُمْ شَيْءٌ حَتَّى
تُقِيمُوا الشُّرُوعَ وَالْأَحْكَامَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ
مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا
فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٥٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِقُونَ
وَالْتَّابِعُونَ مِنْ أَمِنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿٥٩﴾

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
رُسُلًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى
أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا
يَقْتُلُونَ ﴿٦٠﴾

وَحَسِبُوا أَنَّ أَتْلَافَهُمْ فَتْنَةً فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ
قَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ

[1] siran so pagtao a malalamba siran ko okit iran ada-a miya tanto a agama iran a khaonota niran, go siran so pagtao a puzimba sa manga malaikat odina manga bito-on.

Piyakataobat siran o Allah; oriyen niyan na mimbota bungul siran so madakul kiran. Na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i ran Nggo-laola-an.

72. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na so dun so Al-Massih a Wata o Maryam. Na Pitharo o Al-Massih: Hai manga Moriyatao o Israil! Shimba-a niyo so Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo. Mata-an naya! A sa dun sa Mumba-al sa Sakoto o Allah,-na Sabunar a Kiyaramon o Allah so Sorga, go darpa iyan so Naraka. Na da-a bagiyan o manga Darowaka a Phamakatabang.

73. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na ikatulo ko tulo (a manga Tohan): Na da-a Tohan inonta so Tohan a Isa Isa. Na o di ran gunuki so gi-i ran Tharo-on, na khasogat dun so siran a da kiran Pamaratiyaya a siksa a Malipudus.

74. Ino siran ndi Puthaobat ko Allah, go siran non Panguni sa Map? A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

75. So Al-Massih a Wata o Maryam na matag Sogo; a andang a miya-ipos ko miya-ona an Niyan so manga Sogo. Na so Ina Iyan na Mangingimbunar. Aya butad Iran na Pukhan Siran ko Pangunungkun. Ilayangka o andamanaya i Kapu-

فَمَنْهُمْ وَاللَّهُ يُصَيِّرُ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ بَنِي إِسْرَءِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٧٢﴾

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثٌ ثَلَاثَةٌ وَمَنْ إِلَهٌ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَشْكُرُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابُ الْيَوْمِ ﴿٧٣﴾

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧٤﴾

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأَمَّهُ وَصِدْقُهُ كَانُوا كُلَّانِ الطَّعَامِ أَنْظَرُ كَيْفَ يُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظَرُ أَنِّي يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾

phakarayaga Mi kiran ko manga Tanda; taros a Ilayangka o anda-manaya i Kaputhalikhod iran!

76. Tharowangka: Ino niyo Pushimba-a, a salakao ko Allah, so da-a Mipapa-ar iyan rukano a Kabinasa go Ompiya? Na so Allah,- na Sukan-nyan so Puphakanug, a Mata-o.

77. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Di niyo Phanongkir-un ko Agama niyo so di Bunar, go di niyo Pagonoti so manga kabaya o pagtao a andang a Miyangadadadag gowani,- go Miyakadadag siran sa madakul, go Miyapokas siran ko Ontol a lalan.

78. Kiyamorka-an so da Pamaratiyaya ko manga Moriyatao o Israil, a Minggolalan ko Katharo o Dawood a go so Isa a Wata o Maryam: Giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go so Kiyapumalawani ran.

79. Aya butad iran na da iran Thatapaosa-i so marata a Pinggolaola iran: Na Miyakaratarata dun so Pinggolaola iran.

80. Puphakailai Ka sa madakul a pud kiran a Puphanarig ko siran a da Pamaratiyaya. Na Mikharatarata dun so minibugai kiran o manga ginawa iran a ini Kararangit kiran o Allah, go si-i ko siksa na siran na Kakal siran non.

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ
لَكُمْ صَرًا وَلَا تَنْفَعُ وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ
الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ
وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٧٧﴾

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي
إِسْرَءِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ
مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾

كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ
لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَقُولُونَ الذِّينَ
كَفَرُوا لَيْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ
أَنفُسُهُمْ أَن سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي
الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾

81. Opama ka Piyaratiyaya iran so Allah, go so Nabi, go so (Qur-an a) Initoron si-i rukaniyan, na di ran siran makowa a manga Panarigan, na ogaid na madakul kiran a manga Songklid.

82. Khatundo o Ka dun a tanto a mailot ko manga Manosiya i Kapakipuridowai ko Miyamaratiyaya so manga Yahodi go so siran a Miyamanakoto; go Khatundo o Ka dun a lubi a marani kiran i Kapakingginawai ko siran a Miyamaratiyaya so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na manga Christian: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A adun a pud kiran a manga Olama go manga Barasimba go Mata-an! A siran na di siran Phanakabor.

83. Go igira-a Miyanug iran so Initoron ko Rasul, na Mailaingka so manga mata iran a Purarayasan a «Lo,» sabap ko Kiyakilala-a iran ko Bunar: Sa gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Miyaratiyaya kami; na Soratun Kamingka a pud ko manga saksi;

84. Go andamanaya idi ami Kaparatiyaya-a ko Allah go so Miyakaoma rukami a Bunar, a mai-inam ami a Kapakasoluda rukami o Kadnan nami (ko Sorga) a pud ko pagtao a manga Bilangatao?

85. Na ini balas kiran o Allah sabap ko Katharo iran so manga

وَلَوْ كُنَّا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا مَا اتَّخَذُواهُمْ أَولِيَاءَ وَلَٰكِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿٨١﴾

﴿لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ ءَامَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ قَوْمًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِيْكَ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ مِنْهُمْ قَبْلَ يَسِيْرٍ وَرُحْبَانَا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾﴾

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ تَفِيْضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾﴾

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾﴾

فَأَنبَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا اجْنَبْ تَجْرِي مِنْ

Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig, makakakal siran ro-o. Na giyoto man i balas ko Miphipiyapiya.

86. Na so siran a da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Somoshokhayao a Kadug.

87. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Kharama so manga pipiya a Kiyalal rukano o Allah, go di kano Pumalawani; Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so manga Malawani.

88. Na kangkano ko ini Pagupur rukano o Allah, a Halal a Mapiya; go Kalukun niyo so Allah, a so sukanano na aya niyo Sukaniyan Paratiyaya-an.

89. Di rukano ishiksa o Allah so da mbaba-a ko manga Sapa iyo, na ogaid na ishiksa Iyan rukano so Kiyathibaba iyo Shapa: Na aya runding iyan, na so Kapakakana ko sapolo a manga Miskin, ko katatangka-an ko Puphakikan niyo ko manga ta-alok rukano; o di na so Kapakanditara kiran; o di na Kapumaradika sa Oripun. Na sa tao a di ron phakaba-og, na Kaphowasa sa tulo Alongan. Giyoto man i runding o manga Sapa iyo igira Mishapa kano. Na siyapa niyo so manga Sapa iyo. Lagid aya a

تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٥٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْزِنُوا طَيِّبَتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٨﴾

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾

لَا يُؤْخَذُكُمْ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤْخَذُكُمْ بِمَا عَقَدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَّرتُكُمْ بِإِطْعَامِ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا نطعمونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْفَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرَ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَٰلِكَ كَفْرَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾

Kapuphagosaya rukano o Allah ko manga Ayat Iyan, ka-angkano Makapanalamat.

90. Hai so Miyamaratiyaya! Aya bo a (antap) o Pakaburug go so Kandarmut, go so manga Barahala, go so manga Kapurimar, na marshik,- ka pud ko galubuk o Shaitan: Na pakawatani niyo sukaniyan, ka-angkano Makada-ag.

91. Aya bo a ongaya o Shaitan na mitana iyan rukano so rido, go so Rarangit, si-i ko Pakaburug go so Kandarmut, go ka-alangan kano niyan ko Tadum ko Allah, go so Sambayang: Na una sukano ginukan niyo?

92. Go Onoti niyo so Allah, go Onoti niyo so Rasul, go Pagiktiyar kano: Na o talikhod kano, na tangkuda niyo a aya bo a Paliyogat ko Sogo Ami na so Kapamakasampai a Mapayag.

93. Da ko siran a Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya i Dosa si-i ko Miyakan niran (gowani), igira-a Miyananggi-la siran, go Miyaratiyaya siran, go Pinggalubuk iran so manga Pipiya,- oriyan niyan na Miyananggila siran go Miyaratiyaya siran,- oriyan niyan na Miyananggila siran go Miphiyapiya siran. Na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphi-piyapiya.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ
وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ
الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ
الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا
فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا إِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا
الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا
ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾

94. Hai so Miyamaratiyaya! Thiyoba-an kano dun o Allah si-i ko shai a pud ko Puphanganopun a pukhakawa sukaniyan o manga barokan niyo, go so manga Subat iyo, ka-an mapunto o Allah so tao a ma-aluk Rukaniyan a Masolun: Na sa dun sa Mumalawani ko oriyen noto, na adun a bagiyan niyan a siksa a Malipudus.

95. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Mbonowa so Puphanganopun ko Kapagi-ikram iyo, Na sa dun sa Mono-on rukano a thibaba-an niyan, na aya khibayad iyan na so lagid o Miyapatai niyan ko manga Ayam, Khakokom sukaniyan o dowa a Maontol rukano; a Pamumugayan a ishampai sa Kaaba, o di na Kiparat a Pangunungkun o manga Miskin; o di na kabaloyanan noto a Kaphowasa: Ka-an niyan kata-ami so karata o Siyowa iyan. Pima-ap o Allah so miya-ipos: Na sa dun sa pharomanan niyan noto na indanugon o Allah. Na so Allah na Mabagur, a Phapa-ar ko Kandanug.

96. Kiyalal rukano so Kathogus ko Kalodan go so Pangunungkunon,- a Pagupur rukano a go so Puphulayalayag; na Kiyaram rukano so Kapanganop ko Kalopa-an ko Masa a Kapagi-ikram iyo. Na kalukun niyo so Allah, a so Ronkano Pulimoda.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَبِئْسَ مَا كُنْتُمْ يَفْعَلُونَ
مِنَ الصَّيْدِ تَنَالُهُ أَثْدِيكُمْ وَرِمَاكُمْ
لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَن أَعْتَدَى
بَعْدَ ذَلِكَ فَعِلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ
وَأَن تَكُونُوا خُرْمًا وَمَن قَتَلَهُ مِنكُم مُّتَعَمِّدًا
فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعِيمِ يُحْكَمُ بِهِ ذَوَا
عَدْلٍ مِنكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَرَةٌ
طَعَامٌ مِّسْكِينَ أَوْ عَدْلٌ ذَٰلِكَ صِيَامًا
لِّئَلَّا تُذَوِّقُوا وَبَالَ أَمْرِهِ عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ
وَمَن عَادَ فَيَنْتَقِمْ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
ذُو انْتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

أَجَلٌ لَّكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا
لَّكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ وَخُرْمٌ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ
مَا ذَمَّرْتُمْ خُرْمًا وَأَنفَعُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾

97. Biyaloi o Allah so Kaaba, a so Walai a Paga-adatan, a Makapamamayandug ko (Kapiya-an o) manga Manosiya, go so Olanolan a Paga-adatan, go so manga Pamumugayan, go so manga to-os: Giyo-to man na-a niyo katokawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, go Mata-an! A so Allah na so langowan taman na katawan Niyan,

98. Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa, go Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

99. Da-a Paliyogat ko Rasul a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan non). Na so Allah na katawan Niyan so Papayagun niyo a go so Pagu-uma-an niyo.

100. Tharowangka: A di magishan so marata a go so Mapiya, apiya i Kiyasowata Ruka o kadakul o marata; na kalukun niyo so Allah, hai manga papantas i Akal; ka-an kano Makasulang sa Maliwanag.

101. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Phagisha-an so nganinganin, a o Payaga rukano, na Makaringasa rukano. Na o aya Kiphagisha-an niyo ron na so Masa a Kiputhoronun ko Qur-an, na Khapayag rukano; na Pima-ap oto o Allah: Ka so Allah na Manapi, a Matigur.

﴿ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِّلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقُلْتِدَ ذَٰلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ۝٩٧﴾

﴿ اَعْلَمُوا اَنَّ اللَّهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ وَاَنَّ اللَّهَ عَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝٩٨﴾

﴿ مَا عَلٰى الرَّسُوْلِ اِلَّا الْبَلٰغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُوْنَ وَمَا تَكْتُمُوْنَ ۝٩٩﴾

﴿ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيْثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ اَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيْثِ فَاْتَقُوا اللَّهَ يَتَذَكَّرُ الْاَلْبَابُ لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُوْنَ ۝١٠٠﴾

﴿ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَسْأَلُوْا عَنْ اَشْيَآءَ اِنْ تُبَدِّلُكُمْ تَسْؤُرُوْكُمْ وَاِنْ تَسْأَلُوْا عَنْهَا جِيْنَ يَنْزِلُ الْفُرْقٰنُ اَنْ تُبَدِّلَكُمْ عَقَا۟لَهُ عَنْهَا وَاللَّهُ عَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝١٠١﴾

102. Sabunar a ini isha oto o pagtao a miya-ona an niyo, oriyaniyan na miyabloi siran sa sabap ro-o a manga Kafir.

103. Da-a ini sunggai o Allah a Bahira: a giyo to so Ayam a pupo-tolan so tangila niyan igira mimba-wata sa madakul, go da a Saiba a giyoto so ayam a ipusunggai parabo ko manga barahalla, go da a Wasilah: a giyo to so ayam a oman bawata na babai, go da-a Ham: a giyoto so Mama a Pud ko Onta igira inimbawata a pho-on kombawata-anian so madakul a Onta. na ogaid na siran a da Pamaratiyaya na iphagangkob iran ko Allah so kabokhag; na kadakulan kiran na da-a manga Sabot iyan.

104. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i ko (Kokoman a) Initoron o Allah; go si-i ko Sogo: Na Tharo-on niran: A kiyatarotopan kami o kupit a kiyato-onan nami ko manga lokus ami. Ati apiya aya butad o manga lokus iran na da-a manga Mulung iran a maito bo go di siran maka-o Ontol (ko bunar)?

105. Hai so Miyamaratiyaya! Siyapa niyo so manga ginawa niyo: Da-a khibinasa rukano o tao a Miyadadag o Matoro kano. Si-i kano bo phakandod ko Allah langon: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

فَدَسَّالَهَا قَوْمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا
بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِغَةٍ
وَلَا أَوْصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
يَقْتُرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَأَسْتُرُهُمْ
لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى
الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ
ءَابَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ ءَابَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
شَيْئًا وَلَا يَتَّقُونَ ﴿١٠٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ
لَا تَصْرِفُوهَا مِّنْ ضَلَّى إِذَا أَهْتَدَيْتُمْ
إِلَى اللَّهِ مَرَجِعُكُمْ جَمِيعًا فَنُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

106. Hai so Miyamaratiyaya! Pa-kishaksi kano amai ka makarani ko isa rukano so Kapatai, ko masa a Kaputhanan,- sa dow a Katao a manga o Ontol a pud rukano, o di na dow a salakao a di rukano pud amai ka sukano na gi-i kano nda-dalakao ko Lopa, na miyasogat kano o khisogat a Kapatai. Runa niyo siran ko oriyen o Sambayang, na Shapa siran ko Allah: O ba kano shasangka sa (Tharo-on niran a:) Di ami aya iphamasa sa arga apiya mi tonganai: Go di ami Phaguma-an so kashaksi ko Allah: Ka Mata-an! A sukami na o sowa-a mi oto, na khapud kami dun ko manga Bara-dosa!

107. Na o katokawi a Mata-an! A giya dow a oto na miyatangkud a Mindosa, na so dow a salakao i makatindug ko tindug a dow a oto,- a pud kosiran a kiyapatotan (ko Kathanan) a dow a madashug (o Miyatai): Na Shapa siran ko Allah: Sa Mata-an! a so kiyashaksi ami na bunar a di so kiyashaksi. iran a dow a, go da kami pamagoman: Ka Mata-an! A sukami na o sowa-a mi oto, na khapud kami dun ko da Pamaginontolan!

108. Giyoto man i marani a kito-manun niran ko kashaksi si-i ko Kaontol iyan: O di na ikaluk iran so di Katarima o Kashapa (a dow a oto) ko oriyen o Kashapa iran (a manga Waris). Na kalukun niyo so

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهْدَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا
خَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتَ حِينَ الْوَصِيَّةِ
أَشْهَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ أَوْ الْخَرَاجُ مِنْ غَيْرِكُمْ
إِنْ أَنْتُمْ صَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصْبَحْتُمْ
مُصِيبَةَ الْمَوْتِ تَحْسِرُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ
الْصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ أَرَبْتُمْ
لَا نَشْرِي بِهِ ثُمَّ نَأْوِيكَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا
نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لَمِنَ الْآثِمِينَ ﴿٥٥﴾

فَإِنْ غُيِّرَ عَلَىٰ النَّهْمِ اسْتَحَقَّ الْكُفْرَانُ
يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ
الْأُولَٰئِكَ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ
شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذًا لَمِنَ
الظَّالِمِينَ ﴿٥٦﴾

ذَٰلِكَ أَذَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَا
أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَنٌ بَعْدَ آيَمِهِمْ وَيُزْنُوا
اللَّهَ وَأَسْمَعُوا اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥٧﴾

Allah, go Pamakinuga niyo: Ka so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga Songklid.

109. Si-i ko Alongan a Kalimoda o Allah ko manga Rasul, na Tharon Niyan: Antona-a i ini sumbag rukano (o pagtao Niyo)? Tharo-on niran: A da-a Kata-o Ami: Mata-an! A Suka na Suka i Mata-o ko manga Sosolun.

110. Gowani na Pitharo o Allah: Hai Isa a Wata o Maryam! Tadaminka so Limo Akun Ruka a go si Ina Aka, gowani ko Ibagur Akun Ruka so Niyawa Soti (a so Jibril) a Gi-ingka Mimbityara-i so manga Manosiya ko Saloyota go so Kiyakhasad Ka; go gowani ko Indao Akun ruka so kashorat go so Ongangun, go so Taurat go so Injil; go gowani ko Puphakamba-al Ka ko Lipao, sa lagid o bontal o Papanok, sabap sa idin Nakun, na Phagiyo-pun Ka oto, na gi-i mbaloi a Papanok sabap sa idin Nakun, go Pukhapiyangka so Bota, go so Pupanggalun, sabap sa idin Nakun; go gowani ko Pukhaoyag Ka so Miyamatai, sabap sa idin Nakun; go gowani ko Lindingun Nakun Suka ko manga Moriyatao o Israil gowani a Miyomangka kiran so manga Rarayag a Karina, na Pitharo o siran a da kiran Pamaratiyaya: A da-a salakao saya a rowar sa Balik Mata a Mapayag.

* يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عَمَلٌ لَنَا إِنَّا كُنَّا بِكَ أَتَعْلَمُ
الْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ أَذْكُرُ
تَعْمَى عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِكَ إِذْ أَبَدْتُكَ
بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ
وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ
تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي
فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي
وَتُبْرِئُ الْأَكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ
تُخْرِجُ الْمَوْتِ بِإِذْنِي وَأَذْكُرْتُ بِنِي
إِسْرَءِيلَ عَنكَ إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ
فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنَّا هَذَا
إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿١١٠﴾

111. Go gowani na ini ilaham
Akun ko manga Hawari-in a Para-
tiyaya-a Ko niyo go so Sogo Akun:
Na Pitharo iran: A Miyaratiyaya
kami, na Shaksi Ingka a Mata-an!
A Sukami-na Mimbabayorantang
(Ruka).

112. Gowani na Pitharo o manga
Hawari-on: Hai Isa a Wata o Mar-
yam! Ino Khagaga o Kadnan Ka a
Pakatoronan kami Niyan sa Dolang
a pho-on ko Kawang? Pitharo Iyan:
Kalukun niyo so Allah, o sukano na
Khipaparatiyaya.

113. Pitharo iran: A kabaya ami
a Makakan kami ron go thakna so
manga poso ami, go katokawan
nami a Sabunar a Pimata-anan Ka-
mingka; go mabaloi kami a pud ko
manga saksi.

114. Pitharo o Isa a Wata o
Maryam: Ya Allah! A Kadnan
Nami Pakatoroni Kamingka sa
Dolang, a pho-on ko Kawang, a
mabaloi Rukami a gi-i Khalamila-
miyan a ruk o miya-ona Rukami a
go so khaori Rukami go Tanda a
pho-on Ruka; go Riskhi-i Kaming-
ka, ka Suka i Taralbi a mapiya ko
Puphamugai sa Riskhi.

115. Pitharo o Allah: Mata-an! A
Sakun na Ithoron Nakun Rukano a
nan: Na sa dun sa Mongkir Rukano
ko oriyen noto, na Mata-an! A Sa-
kun na Shiksa-an Ko sukaniyan sa

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي
وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَٰعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ هَلْ
يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً
مِّنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِن كُنتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا
وَنَعْلَمَ أَنَّ قَدْ صَدَقْتَ وَأَكُونُ عَلَيْهَا
مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا
مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عَيْدًا أَلَوْنَا
وَعَاخِرًا نَّوْءًا لِّمَنْ كَفَرَ مِنَّا وَأَذْرُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ
الْزَّادِينَ ﴿١١٤﴾

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُرِّئُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدَ
مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا
مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾

Siksa a da-a Shiksa-an Ko ron a isa bo ko manga Ka-adun.

116. Na so masa a Tharo-on o Allah: Hai Isa a Wata o Maryam! Bangka Pitharo ko manga Manosiya, a baloya Ko niyo a go si Ina a dowa Tohan a salakao ko Allah? Na Tharo-on Niyan: Soti Ka (Ya Rabbi)! Di Rakun Patot. O Sakun na Pitharo Akun noto, na Sabunar a katawan Ka Sukaniyan. Katawan Ka so shisi-i sa Ginawa Ko, na di Ko katawan so shisi-i sa Ginawangka. Mata-an! A Suka na Suka i Mata-o ko manga Sosolun.

117. Da-a Pitharo Akun kiran a rowar ko ini Sogo o Ka Rakun Sukaniyan: A giya Kashowasowata niyo ko Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo; na miyabaloi Ako kiran a saksi ko kashisi-i Akun kiran; na kagiya a tanganun na Kongka, na Suka bo i Makatotonggo kiran; ka Suka i Saksi ko langowan taman.

118. O Siksa-angka siran, na Mata-an! A siran na manga Oripun Ka; Na o Napi-ingka siran, na Mata-an! A Suka na Suka so Ma-bagur, a Maongangun.

119. Putharo-on o Allah: Giyaya so Alongan a Phakanggai a gona ko Miyamangimbunar so Kiyapangimbunar iran: Adun a bagiyang niran a manga Sorga, a Puphamangondas

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعْقِصَ ابْنُ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ
لِلنَّاسِ اتَّخِذُوا فِي وَأَمَّا إِلَهُي مِنْ دُونِ
اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ
لِي بِحَقٍّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ
مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ
عَلَّمَ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ
رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مِمَّا دُمْتُ
فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ
وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾

إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبَادُكَ وَإِنْ تُعْفِرَ لَهُمْ
فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ

ko kababa-an niyan so manga Law-asaig,- Makakakal siran non sa day-on sa dayon: Miyasowat kiran so Allah, na Miyasowat siran non mambo: Giyoto man so Da-ag a Mala.

120. Ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa, go so Madadalum ro-o; na Suka-niyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

Surah Al-An'Am-6

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so Miyadun ko manga Langit go so Lopa, go Miyadun ko manga Lilibotung a go so Sindao. Oriyan naya na siran a Miyamangongkir na so Kadnan niran na Phurimbangun niran.

2. Sukaniyan so Miyadun rukano pho-on sa Lipao, oriyen niyan na diniyangka Iyan so Adiyal. Na so Adiyal na miyapunto si-i rukaniyan; oriyen naya na sukano na shasangka kano!

3. Go Sukaniyan so Allah (a Patot a Pushimba-an) si-i ko manga Langit go so Lopa. Katawan Niyan so isosolun niyo, go so ipapayag iyo, go katawan Niyan so gi-i niyo nggalubukun.

ذَٰلِكَ الْقَوْرُ الْعَظِيمُ ﴿١٥﴾

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ
وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٥﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا
وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَعْمُرُونَ ﴿٢﴾

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ
سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾

4. Na da-a Phakatalingoma kiran a Ayat a pud ko manga Ayat o Kadnan niran, a ba iran noto di tatalikhodi.

5. Na Sabunar a Piyakambokhag iran so Bunar ko Kiyapakaoma Niyan kiran: Na Phakatalingoma kiran ndun so manga Totholan ko Piyamagompat iran Sukaniyan (a siksa).

6. Ba iran nda Mailai a madakul a bininasa Mi ko miyaona a niran a pagtao? A Piyakikhapa-ar Ami kiran ko Lopa, so da-a Mi rukano Phakikhapa-arun, go Biyotawanan Nami kiran so oran a Marugus, go biyaloi Ami so manga Lawasaig a Puphamangondas ko kababa-an niran: Na bininasa Mi siran sabap ko manga Dosa iran, go Miyadun Kami ko oriyen niran sa pagtao a manga salakao.

7. Na opama ka Tiyoronan Nami Suka sa Kitab a matatago sa Karatas, go iran non minisukho so manga lima iran, na Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: A da-a salakao saya o rowar sa Salamangka a Mapayag!

8. Na Pitharo iran: A ino da Pakatoroni Sukaniyan sa Malaikat? Na o Tomiyoron Kami sa Malaikat, na minitaman ndun so khasowa, oriyen niyan na di kiran Maputha-ta-alik.

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ زَيِّفٌ مِمَّا كَانُوا يَعْرِضُونَ ﴿١﴾

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا يَستَهْزِءُونَ ﴿٢﴾

أَلَمْ يَرَوْا كَرِهَ لَكُمْ مِنَ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّ أَهْلُ الْأَرْضِ مَا لَمْ تُمَكِّنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ فَيَدْرَأُونَ وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ﴿٣﴾

وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمْ نُسَوِّهِ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالُوا الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا آيَاتُ سِحْرٍ مُبِينٍ ﴿٤﴾

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنزَلْنَا مَلَكًا لَقُضِيَ الْأَمْرُ لَنَا وَلَا يُطْرَقُونَ ﴿٥﴾

9. Na opama ka baloya Mi so Sogo a Malaikat, na matatangkud a khabaloi Ami Sukaniyan a Mama, na Mata-an a ba Ami siran ndun kharimboti sa lagid o karirimboti kiran.

10. Na Sabunsabunar a adun a Piyamagompat a manga Sogo ko Miya-ona an Ka; na Kiyatangkalan so siran a Miyamagurug kiran o Piyamagompat iran (a siksa).

11. Tharowangka: A ndalakao kano ko Lopa, na go niyo Pagilailaya oantona-a i Miyambutad o kiya-akiran ko Miyamanaplis (ko Bunar).

12. Tharowangka: Antawa-a i Khiruk ko nganin a shisi-i ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: A ruk o Allah Tiyangkud Iyan ko Ginawa Niyan so Kapan-galimo. Pulimodun kano Niyan ndun ko Alongan a Qiyamah, a da-a sangka-a madadalumon. So siran a liyogi ran so manga ginawa iran, na siran idi Khipaparatiyaya.

13. Na ruk Iyan so nganin a miyakakadun ko Gagawi-i a go so Daondao; go Sukaniyan so Pupha-kanug; a Mata-o.

14. Tharowangka: Ba-adun a salakao ko Allah a khakowa Ko a Panarigan, a Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa? A Sukaniyan i

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكَ الْجَعَلْنَاهُ رَجُلًا
وَلَلْبَشَرُ عَلَيْهِمْ مَا يَتْلُونَ ﴿٩﴾

وَلَقَدْ اسْتَهْزَأَ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ
بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٠﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾

قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ
كُتِبَ عَلَى تَفْسِيرِ الرَّحْمَةِ
لِيَجْمَعَ كُفْرَكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ
فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

﴿وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ ﴿١٣﴾

قُلْ اعْبُدُوا اللَّهَ أَتَأْخُذُوا بِالْبَاطِلِ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُهُ وَلَا

Puphagupur na di Maphagupur.
Tharowangka: A Mata-an! A sakun
na inisogo Rakun a kabaloi Akun a
Paganai a tao a Mimbayorantang
(ko Allah), na Dingka dun mbaloya
a Ginawangka a pud ko manga
Pananakoto.

15. Tharowangka: A Mata-an! A
sakun na ikhaluk Akun amai ka
sangka-an Ko so Kadnan Ko, so
siksa ko Alongan a lubi a Mala.

16. Sa dun sa pakalidasun ro-o sa
Alongan noto, na Sabunar a ini
Kalimo Sukaniyan (o Allah); ka
giyoto man so Da-ag a Mapayag.

17. Na o Sogati Ka o Alah sa
Morala, na da-a phakapokason a
rowar Rukaniyan; na o Sogati Ka
Niyan sa Mapiya, na Sukaniyan si-i
ko langowan taman na Gaos Iyan.

18. Go Sukaniyan so Phakagaga,
a Maka-o ombao ko manga Oripun
Niyan; go Sukaniyan so Maongan-
gun, a Kaip.

19. Tharowangka (Ya Muham-
mad): Antona-a shai i mala-a saksi?
Tharowangka: A so Allah a saksi
Rakun a go si-i rukano; go ini Ila-
ham Rakun angka-i a Qur-an, ka-
an Akun rukano aya Mipamaka-
iktiyar; a go sa dun sa raotun Ni-
yan. Ba Mata-an! a sukano na Push-
aksian niyo a Mata-an! A adun a
pud o Allah a manga Tohan a sal-

يُطْعَمُ قُلُوبِي إِنْ أَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ
أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٥﴾

قُلْ إِنْ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَفِيَ عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ﴿١٦﴾

مَنْ يُضَرْفُ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ
الْقَوْمُ الْمَذِينُ ﴿١٧﴾

وَإِنْ يَمَسُّنَّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ
إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمَسُّنَّكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨﴾

وَهُوَ الْغَافِرُ الْكَرِيمُ فَوقَ عِبَادِهِ وَهُوَ
الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٩﴾

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلْ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي
وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ لَا تَذْكُرُ بِهِ وَمَنْ
بَلَغَ أَيْتَكُمْ لْتَشْهَدُوا أَنْ مَعَ اللَّهِ إِلَهٌ أُخَرُ
قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَحِيدٌ وَإِنِّي بَرِيءٌ
مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٢٠﴾

akao? Tharowangka: A di Ko Push-aksian! Tharowangka: A Mata-an! A Sukaniyan bo i Tohan a Isa Isa, go Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuphanakoto niyo.

20. Na so Siran a ini bugai Ami kiran so Kitab na makikilala iran (so Muhammad) lagid o kakililala a iran ko manga Wata iran. So liyogi ran so manga ginawa iran, na siran idi Khipaparatiyaya.

21. Na ba-adun a tao a lawan a salimbota a di so tao a Inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na Piyakambokhag iyan so manga Ayat iyan? Mata-an naya! A di Phakada-ag so manga Salimbota.

22. Na si-i ko Alongan a Kalimoda Mi kiran langon: Oriyan niyan na Tharo-on Nami ko siran a Miyamanakoto: A anda so ini Pamanakoto niyo a siran na sukano a itutugo niyo (a manga sakotowa o Allah)?

23. Oriyan naya na da-a mabaloi a rason niran a rowar sa Katharowa iran: Sa Ibut ko Allah a Kadnan Nami, ka kuna a ba kami manga Pananakoto.

24. Pamimikiranangka! O Anda-manaya i Kapakapumbokhaga iran ko manga ginawa iran! Go mailang kiran so ini Pangangkob iran (ko Allah).

الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْكِتَابَ يَتَرَفُّونَهُ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
أَتَنَسَاءُ هُمُ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢١﴾

وَقَوْمٌ خَسِرُوا جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّا سُرَّكَاوُكُمُ الَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٢٢﴾

لَمْ تَلَمُّوهُمْ فَجِنَّتْهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾

أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٤﴾

25. Na adun a pud kiran a Puphamakinugun Ka niyan; na Tiya-gowan Nami so manga poso iran sa manga pilus, ka-an niran noto di Khasabot, go (Tiyagowan Nami) so manga Tangila iran sa Kabungul; na apiya mailai ran so langowan o Tanda, na di ran noto Paratiyaya-an; taman sa igira a Miyakaoma siran Ruka, na Puphamawalun Ka iran; gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A da-a salakao saya a rowar sa manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona.

26. Na siran na ipuphanapar iran Sukaniyan (a Qur-an), go Phagawa-tun niran Sukaniyan; na da-a Pukhabinasa-an niran a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran Mai-inungka.

27. Na o Mailaingka so masa a Katarongkowa kiran ko Naraka! Na Matharo iran: A hai o ba tano bo Phakakasoya (ko Doniya)! Ka di tano Pakambokhagun so manga Ayat o Kadnan tano, go mabaloi tano a pud ko Miyamaratiyaya!

28. Kuna, ka Puphayag kiran so Piyaguma iran sa Paganai. Na o Pakakasoya siran, na Pagundodan niran ndun so ini Sapar kiran, ka Mata-an! A siran na tithe a manga Bokhag.

29. Na Pitharo iran: A da-a Kaoyagoyag a rowar ko Kaoya-

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ
أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا
كُلَّ آيَةٍ لَا يَقُولُ بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ
يَخْتَدُّ لَوْنُكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا
إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٥٥﴾

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْهَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ
إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَعُوا عَلَى السَّارِقِ وَأَخْلَصُوا إِلَيْنَا مُرَدِّ
وَلَا تَكْذِبُ بِقَائِنَا رَبِّنا وَتَكُونُ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

بَلْ يَدْعُوا لَهُمْ مَّا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا
لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٥٨﴾

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا أَحْيَاتُ الْأَنْبِيَاءِ وَمَا نَحْنُ

goyag tano ko Doniya, go di tano Pagoyagun (ko oriyen o Kapatai).

30. Na o Mailaingka so masa a Kapakatinduga kiran ko Hadapan o Kadnan niran! A Tharo-on Niyan: A ba ini di Bunar? Na Tharo-on niran: A ungkai no di, Ibut ko Kadnan nami (ka Bunar dun)! Tharo-on Niyan: Na Ta-ami niyo so siksa, sabap ko Kiya-ongkir iyo.

31. Sabunar a Miyalogi so siran a Piyakambokhag iran so Kimbaratuma-an ko Allah,- taman sa amai ka makaoma kiran so Bangkit a Mitalumba, na Matharo iran: A hai Miyakasundit tano! Sa kiyandarainon tano ko Doniya; a siran na ka-a awidan niran so manga dosa iran si-i ko manga likod iran; tanodan ka Miyakaratarata a ka-a awidi ran non.

32. Na da ko Kaoyagoyag ko Doniya inonta na matag Katumbangan go Kabimbanan; na Mata-tangkud a so Ingud a Maori i taralbi a Mapiya, ko siran a Khipanananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

33. Sabunar a katawan Nami a Mata-an naya! A Mapakapumboko Ka dun o Katharo iran: Na Mata-an! A siran na kuna a ba Ka iran di Bubunara: Na ogaid na so da Pamaginontolan na so manga Ayat o Allah na sasangka-an niran.

يَسْتَعِثُّونَ ﴿٣٠﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ ذُقُوا غُلًّا عَلَيَّ رَعِصَةً قَالَ الْيَتْسُ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣١﴾

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِإِقَاءِ اللَّهِ وَحَتَّىٰ إِذَا جَاءَ ثَمَرُ السَّاعَةِ بَغْتَةً قَالُوا أَنَحْنُ خَسِرْنَا عَلَىٰ مَا فَرَطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ ﴿٣٢﴾

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَشْقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٣﴾

قَدْ عَلِمْنَا أَنَّهُ لَيْسَ خُرُوجُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٤﴾

34. Na Sabunsabunar a Piyakambokhag so manga Sogo ko Miyaona an Ka: Na Miphantang Siran ko Kiyapakambokhaga Kiran, go so Kiyaringasa-a Kiran, taman ko Kiyapakatalingoma Kiran o tabang Ami: Ka da-a Phakasambi ko manga Katharo o Allah. Na Sabunsabunar a adun a Miyakaoma Ruka ko manga Totholan ko manga Sogo.

35. Na o ba Ruka Minirugun so kiyatalikhod iran, na o Khagagangka na Puloloba Ka sa okita ko Lopa o di na Towak ko Langit a kasabapan sa Kabugingka kiran sa Tanda,- na o kabaya o Allah, na Mata-an a Khatimo Iyan siran ko Torowan: Na o ba Ka mabaloi a pud ko da-a manga Mulung iyan!

36. Aya bo a Tharima (ko Ipuphanolon Ka) na so Puphamakinugon: Na so Miyamatai, na Pagoyagun siran o Allah; oriyan niyan na Ron siran Phakandoda.

37. Na Pitharo iran: Ino da Toroni Sukaniyan sa Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Tharowangka: A Mata-an! A so Allah na Gaos Iyan a Kapakatoron Niyan sa Tanda: Na ogaid na kadakulan kiran a di manga Tata-o.

38. Na da-a Binatang ko Lopa, go da-a Papanok a iphulantap iyan so mbala a Papak iyan, a ba di

وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبِرُوا عَلَىٰ
مَا كَذَّبُوا وَأَوْدُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا
مَبْدَل لِّكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِن نَّبِيِّ
الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٤﴾

وَإِنْ كَانَ كِبَرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ
أَسْطَقْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ
سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهَدْيِ فَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الْخَالِفِينَ ﴿٣٥﴾

﴿ إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَىٰ
يَعْبُدُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴾ ﴿٣٦﴾

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّ
اللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَٰكِن
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾

وَمَا مِن دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا ظَلِيمٍ يَطِيرُ
بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُنمِّئْنَا لَهُ مَقَرًّا نَّتَمَنَّىٰ

manga pagtao a manga lagid iyo. Da-a Linipha Ami ko Kitab a maito bo, oriyen niyan na si-i siran Pulimoda ko Kadnan niran.

39. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami na manga Bungul go manga Omao,- a mata-tago ko manga Lilibotung: Sa dun sa kabaya o Allah (a Kadadag iyan) na Ndadagun Niyan: Go sa dun sa kabaya Iyan (a Katoro iyan) na Thago-on Niyan ko lalan a Makao ontol.

40. Tharowangka: Aiguda iyo amai ka Makatalingoma rukano so siksa o Allah, o di na Makatalingoma rukano so Bangkit, ba adun a salakao ko Allah a Kaphanguniyan niyo?- O sukano i manga Bunar!

41. Kuna,- ka Sukaniyan bo i Kaphanguniyan niyo, na pakasulangung kano niyan sa maliwanag po-on ko tiyoba a mala a mini talumba rukano o kabaya Iyan, na Kalipatan niyo so Ipuphamanakoto niyo ron!

42. Go Sabunsabunar a Siyogowan Nami so manga pagtao ko Miya ona an Ka, na Piyakadansal Ami kiran so masikot, go so Kapakathatalogudam, ka-an siran Makapangalimbaba-an.

43. Na ino siran nda Pangalimbaba-an gowani ko Makaoma kiran

الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ
يَحْشُرُونَ ﴿٣٩﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُورُوا كُفْرِي
الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَاءُ اللَّهُ يَضِلُّهُ وَمَنْ يَشَاءُ
يَجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٠﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَتُنتَكِرُونَ
السَّاعَةَ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٤١﴾

بَلَىٰ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ
إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤٢﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ
بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ ﴿٤٣﴾

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ

so siksa Ami? Na ogaid na ba dun tomigas so manga poso iran, go Pipharasan kiran o Shaitan so Pinggolaola iran (a manga rarata).

44. Na kagiya a pakalipatan niran so sabap a Kiyapakataduma kiran, na lika-an Nami kiran so manga Pinto o langowan taman, taman sa kagiya-a ba siran ndun Miyasonor ko kiyabugi kiran, na siniksa Ami siran sa Minitalumba, na sa maoto na siran na kiyada-an siran sa Panginam!

45. Na Miyathiphad so kaposan o pagtao a da Pamaginontolan. Na so Podi na ruk o Allah a Kadnan o manga Ka-adun.

46. Tharowangka: Aiguda iyo, amai ka kowa-an o Allah so Kanug iyo go so manga Kailai niyo, go Parukatun Niyan so manga poso iyo, ba adun a Tohan a salakao ko Allah a Mibugai niyan rukanoto? Pamimikiranangka so ropa-an a gi-i Ami kashalinsalina Magosai ko manga Ayat; na oriyen niyan na siran na Puthalikhodan niran.

47. Tharowangka: Aiguda iyo, amai ka Makatalingoma rukano so siksa o Allah a Mitalumba, o di na Mapayag, ba-adun a khabinasa a rowar ko pagtao a da Pamaginontolan?

48. Na da-a Kiyasogo Ami ko manga Sogo a rowar sa Kapupha-

قُلُوبُهُمْ وَرَبَّنَا لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ ابْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿١٨﴾

فَقَطَّعَ دَائِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَنُّوا أَنَّهُمُ اتَّخَذُوا رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَفَّتْ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيَكُمْ بِهِ أَنْظَرَكُمْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْذَقُونَ ﴿٢٠﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن أَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَاءَ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ ﴿٢١﴾

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مَبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ

manothol Iran sa Mapiya go giya Kaphuphamaki-iktiyar Iran ko Marata: Na sa dun sa Maratiyaya go Mbilangatao,- na da-a Pangan-dam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

49. Na so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami,- na khasogat siran o siksa, sabap ko da iran Kapangongonotan.

50. Tharowangka: A di Ko rukano Putharo-on i shisi-i Rakun so Khitatagowan ko manga Kakawa-sa-an o Allah, go di Ko katawan so Migagaib, go di Ko rukano Putharo-on i Mata-an! A Sakun na Malaikat. Da-a khudugun Ko a rowar ko Iphagilaham Rakun. Tharowangka: A ba magishan so Bota a go so Puphakailai? Ino kano di Phamimikiran?

51. Na Paki-iktiyaringka ini ko siran a ika-aluk iran so Kapulimoda kiran ko Kadnan niran: A da-a khakowa iran a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Phangongogopan: Kan-an siran Makapananggila.

52. Go Dingka mbowangun so siran a Pushimba-an niran so Kadnan niran ko Kapita-pita go so Kagabi-gabi, a singanin niran ko Kasosowat o Allah. Na da-a Paliyogat Ruka ko Kapuphamagiton-ga kiran a maito bo, go da-a Paliyogat kiran ko Kapuphamagi-

قَمَرًا آمِنًا وَأَصْلَحَ فَلَاخَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٨﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَسْخَرُهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٩﴾

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنْ أَتَيْتُ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٠﴾

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُخْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيُّ وَلَا يَشْفِعُ لَهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢١﴾

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْعَدْوَىٰ وَالْعَشَىٰ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٢﴾

tonga Ruka a maito bo, ka mis-abap ko Kibowangun Ka kiran, a sabap a Kabaloingka a pud ko da Pamaginontolan.

53. Na lagid aya a Kiyatiyoba Ami ko saba-ad kiran sabap ko saba-ad, ka-aniran Matharo: A ba siran naya so ini Kalimo siran o Allah kondolondolonan tano? Ba di so Allah i Mata-o ko Miyama-nalamat?

54. Na igira-a Miyakaoma Ruka so siran a Paparatiyaya-an niran so manga Ayat Ami, na Tharowangka: A so Kalilinatat na si-i rukano: Tiyangkud o Kadnan niyo ko Gina-wa Niyan so Kapangalimo: Mata-an naya! A sa dun sa Miyakanggo-laola rukano sa marata si-i ko di Katao, oriyen niyan na Mithaobat ko oriyen niyan, go Miphiyapiya, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

55. Na lagid aya a gi-i Ami Ka-shumpada magosai ko manga Ayat: Go an Mapayag so okit o manga Baradosa.

56. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ini Sapar Rakun so Ka-showasowata Ko ko siran a Pupha-nongganowin niyo a salakao ko Allah. Tharowangka: A di Akun Pagonotan so manga kabaya iyo a ribat: Ka Miyadadag Ako dun, o siyowa Akun noto, go kuna a ba Ako pud ko Miyamakaontol.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا نُنَزِّلُ فَقُلْ سَلِّمُوا عَلَيَّ كَمَا سَلِّمْتُمْ عَلَى نَفْسِكُمْ أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ رَسُولٌ أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ فَزَيَّلُوا بَعْضُهُمْ أَسْأَفًا مِنْ بَعْضِهِمْ وَالضَّلَاحُ فَاِنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٤﴾

وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾

قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذْ أَوْمَأُ أَنْ أُمِرْتُ بِالْغَيْرِ ﴿٥٦﴾

57. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na Thatakna ko Marayag a Karina a pho-on ko Kadnan Ko, a Piyakambokhag iyo Sukaniyan. Kuna a ba Rakun shisi-i so Pupha-galokalokan niyo (a siksa). Da ko Kokoman noto inonta na ruk o Allah: Ipukhokom Iyan so Bunar, go Sukaniyan i Taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

58. Tharowangka: A opama ka Mata-an! A shisi-i Rakun so Phaga-lokalokan niyo, na Minitaman ndun so Khasowa ko lut Akun a go so lut iyo, Na so Allah na katawan niyan so da Pamaginontolan.

59. Na shisi-i Rukaniyan so manga Gonsi o Migagaib, da-a Mata-on a Rowar Rukaniyan. Go katawan Niyan so shisi-i ko Kalopa-an go so Kalodan. Go da-a khaolog, a Raon a ba Niyan ndi katawi sukanian: Go da-a Od a matatago ko manga Lilibotung ko Lopa, go da-a Mawasa go da-a Mamara, a ba di matatago ko Kitab a Mapayag (so Lauh Mahful).

60. Go sukanian so Puthangan rukano ko Gagawi-i, (ko kaputhoroga rukano), go katawan Niyan so Miyapasad iyo ko daondao: Oriyan niyan na Puphakagogona-on kano Niyan ro-o; ka-an mapopos so talik a miyapunto; oriyen niyan na si-i Rukaniyan so Khandodan ni-

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُم بِهِ
مَا عِندِي مَّا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنْ لَّخُكُم
إِلَّا إِلَهُ يَفْضُلُ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ
الْفَاصِلِينَ ﴿٥٧﴾

قُلْ لَّوْ أَن يَنْصُرَنِي مَّا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ، لَفُضِّي
الْأَمْرَ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ
بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾

﴿٥٩﴾ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا
إِلَّا هُوَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّيْرِ وَالْبَحْرِ وَمَا
تَسْقُطُ مِنَ رِّقَّةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا جَبْوَىٰ فِي
ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَاسٍ إِلَّا
فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا
جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ
لِيُقَضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ
يَبْعَثُكُمْ فِيهَا لِكثْرَةٍ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾

yan; oriyen niyan na Phanotholun
Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

61. Go Sukaniyan so phakaba-as,
a Kaporowan o manga Oripun Ni-
yan, go Pushogowan kano Niyan sa
(manga Malaikat a) khisisiyap (ru-
kano). Taman sa igira-a miyakaoma
ko isa rukano so Kapatai, na tanga-
nun sukaniyan o manga Sogo Ami
(a manga Malaikat), a siran na di
siran Puphasipasin.

62. Oriyan niyan na pakakasowin
siran ko Allah, a Kadnan niran a
Bunar: Tanodan ka ruk Iyan so
Kokoman, go Skaniyan i lubi a
maga-an ko manga pagi-itong.

63. Tharowangka: Ba adun a
Phakasabut rukano ko manga Lili-
botung ko Kalopa-an go so Kalo-
dan, a Kaphangangarapanan niyo
sukaniyan sa Mapayag a Kapanga-
limbaba-an a go Masolun (Ma-
putharo iyo a:) Ibut o Sabuta kami
Niyan si-i, na khabaloi kami dun a
pud ko Miyamanalamat?

64. Tharowangka: A so Allah na
Pushabutun kano Niyan non, go so
langowan o boko: Oriyan niyan na
sukano na Ipuphanakoto niyo!

65. Tharowangka: A Sukaniyan
so Phakagaga sa Katalingoma-i Ni-
yan rukano sa siksa, a pho-on ko
Kaporowan niyo o di na pho-on ko
kababa-an o manga ai niyo, o di na

وَهُوَ الظَّاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ
حَفَظَةً حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ
رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ ﴿٦١﴾

ثُمَّ رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ أَلا لَهُ الْحُكْمُ
وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ﴿٦٢﴾

قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَئِنْ أَجَبْتُمُوهُمْ
يَهْلِكُوا فَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٣﴾

قُلْ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كُوبٍ شُرَّائِرُ
تَشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾

قُلْ هُوَ الظَّاهِرُ عَلَيَّ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ
فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْضِكُمْ أَوْ يَنْسِفَكُمُ الشَّيْءَ
وَيَذَرُكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ أَنْظِرْ كَيْفَ نَصْرُ

Pakarimbotan kano Niyan, sa Kapakathitinduga-go Pakitintiman Niyan ko saba-ad rukano so Bagur o saba-ad. Pamimikiranangka so ropa-an a gi-i Ami Kashalinsalina Magosai ko manga Ayat, ka-an niran Kasaboti.

66. Na Piyakambokhagaya o Pagtaongka, a Sukaniyan so Bunar. Tharowangka: A kuna a ba kano Rakun Sasarigun;

67. Oman i Tothol na adun a Pukhatana-an niyan, na katokawan niyo bo.

68. Na igira-a Miya-ilaingka so siran a Puphagishawishao ko manga Ayat Ami, na Talikhodingka siran taman sa di aya Pagishawisha-on niran na Tothol a salakao ron. Na o Malipat Ka o Shaitan, na di Ka Pagontod ko oriyen o Kapakata-dum Ka, a pud o pagtao a da Pamaginontolan.

69. Na da-a Paliyogat ko siran a Khipanananggila ko Kapuphamagitunga kiran a maito bo, na ogaid na Pananadum, ka-an siran Makapananggila.

70. Na Ganatingka so siran a biyaloi ran so Agama iran a Katumbangan go Kabimbanan, go Miya-limpang siran o Kaoyagoyag ko Doniya. Na Pamakitadumingka a Qur-an nai: Ka oba adun a kabina-

الْأَنبِيَاءِ لَعَلَّهُمْ يَقْقَهُونَ ﴿٦٥﴾

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿٦٦﴾

لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ يُعَامِنُونَ ﴿٦٧﴾

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَئِنْ ذُكِّرُوا لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَعَرِيقَهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعَدَّلَ

sa-an a ginawa sa sabap ko pishokat iyan: Da-a bagiyan niyan a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Phangalubalub: Na-apiya iya-on niyan (sa ginawa niyan) so langowan o ipaga-on na di ron Matarima: Siran man so kiyabinasa-an sabap ko Pishokat iran: Na bagiyan niran so inomun a Phulikabo a ig go so siksa a Malipudus: Sabap ko da iran Kaparatiyaya.

71. Tharowangka (Ya Muhammad): Ino Ami Shimba-a a salakao ko Allah,- so di Rukami Phakanggai a gona go di Rukami Phakamoralala,- go ba Kami pumbaklid ko manga talikhodan Nami ko oriyen o masa a Kiyatorowa Rukami o Allah? - Lagid o diyadag sukaniyan o Shaitan si-i ko Lopa, a pukhata-ataap, adun a manga Bolayoka iyan a Puthawagun niran si-i ko Torowan, Sa songka rukami. Tharowangka: A Mata-an! A so Torowan o Allah na giyoto i Torowan, na ini Sogo Rukami a Kambayorantang Ami ko Kadnan o manga Ka-adun;-

72. Go giya kipamayandugun niyo ko Sambayang go Onoti niyo Sukaniyan: Na Sukaniyan so Ron kano Pulimoda.

73. Go Sukaniyan so (Allah a) Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko Bunar: Na si-i ko Alongan a Tharo-on Niyan: So Kon, na Kha-adun. Aya Katharo

كُلَّ عَدْلٍ لَا يَتَّخِذُ مِنْهَا أَوْلِيَّيَكَ
الَّذِينَ أُتْبِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ
شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا
كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧١﴾

قُلْ أَدْعُوا إِلَى دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا
يَضُرُّنَا وَنُورِدُّ عَلَى أَهْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ
هَدَيْنَا اللَّهَ كَعَالٍ الَّذِي اسْتَمْتَحَنَهُ
الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانًا لَهُ
أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَى انْتَهِ
قُلْ إِنْ هَدَى اللَّهُ فَهُوَ الْهُدَى وَأَمْرًا لِلنَّاسِ
لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٢﴾

وَأَنْ أَقْسُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ
تُخْشَرُونَ ﴿٧٣﴾

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِالْحَقِّ يَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ قَوْلُهُ
الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ

Iyan na so Bunar. Na ruk Iyan so Kapa-ar ko Alongan a Kaiyopa ko Pariyop o Sang-gakala. Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag. Go Sukaniyan so Maongangun, a Kaip.

74. Na gowani na Pitharo o Ibrahim ko Ama Iyan a Azar: Ino ka Puphangumba-al sa manga Barahalla a manga Katohanan? Mata-an! A Sakun na Pukhailai Akun suka go so pagtaongka ko Kadadag a Mapayag.

75. Na lagid aya a Kapuphaki-ilain Nami ko Ibrahim ko Mala a Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa, ka-an mabaloi a pud ko Mithotomangkud.

76. Na kagiya a Makalibotung Rukaniyan so Gagawi-i, na miyakailai sa Bito-on: Na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A di Ko khabaya-an so Puphamanudup.

77. Na kagiya a mailai Niyan so Olan a Pushubang, na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A Ibut o di Ako Torowa o Kadnan Ko, na khabaloi ako dun a pud ko pagtao a Miyangadadadag.

عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ
الْخَبِيرُ ﴿٧٤﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ أَرَارَ أَتَتَّخِذُ
أَصْنَامًا إِنَّمَا يَأْتِيَنَّكَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْكَ
وَقَوْمِكَ فِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٧٥﴾

وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ
الْمُوقِنِينَ ﴿٧٦﴾

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى الْكَوْكَبَ قَالَ هَذَا
رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ الْآفِلِينَ ﴿٧٧﴾

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
قَالَ لَيْنَ لَمْ يَهْدِ لِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ
الْقَوْمِ الضَّالِّينَ ﴿٧٨﴾

78. Na kagiya a mailai Niyan so Alongan a Pushubang, na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko; ka giyaya i Mala. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A hai pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuphama-nakoto niyo.

79. Mata-an! A Sakun, na ini Bantak Akun so Hadap Akun ko (Allah a) Mimba-as ko manga Langit go so Lopa, a Mbabayorantang Ako, go di Ako pud ko manga Pananakoto.

80. Na Miyakiphawala-on so pagtao Niyan. Pitharo Iyan: A ino kano Rakun gi-i Pakiphawala, makapantag ko Allah, a Sabunar a Tiyoro Ako Niyan? Na da-a Ikhaluk Akun ko Ipushakoto niyo Rukaniyan a maito bo: Inonta sa kabaya o Kadnan Ko. Mararangkom o Kadnan Ko a Kata-o so langowan taman. Ino kano di Phananadum?

81. Na andamanaya i kikhalukun Ko ko Ipuphanakoto niyo, na di niyo ikhaluk a Mata-an! A sukano na Piyakisakotowan niyo so Allah ko da-a Initoron Niyan rukano ron a karina? Na anda ko dow a ka Sagorompong i Kiyapatotan ko Sarig? O sukano na katawi niyo.

82. So Miyamarat iyaya go da iran kumbotun ko Parat iyaya iran

فَلَمَّا رَأَى السَّمَاءَ بَازِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي
هَذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يُكُونُ لِي
رَبِّيَ إِذْ وَمَا أُشِيرُ كُونَ ﴿٥٥﴾

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ خَبِيرًا وَمَا أَنَا مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ﴿٥٦﴾

وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ أَتُحِبُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ
هَدَيْتُنِي وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا
أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ
عِلْمًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ
أَنْتُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا تَزِيلُونَ بِهِ
عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَنْتُمْ أَفْرَاقُونَ ﴿٥٨﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ

so Kapanakoto, na siran man i Kiyapatotan ko Sarig, go siran i Miyamakaontol.

83. Na giyoto i karina Mi, a ini bugai Ami oto ko Ibrahim makapantag ko pagtao Niyan: Ipuphoro Ami ko manga Daradat so tao a kabaya Ami: Mata-an! A so Kadnan Ka na Maongangun, a Mata-o.

84. Na ini bugai Ami Ron so Ishaq go so Yaqoub: Oman i isa Kiran na Tiyoro Ami: Go so Nuh, na Tiyoro Ami ko Miya-ona an Niyan, na pud ko Moriyatao Niyan so Dawood go so Solaiman, go so Ayyub, go so Yusuf, go so Musa, go so Haroon: Na lagid aya a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya:

85. Go so Zakariya go so Yahya, go so Isa go so Ilyas: Oman i isa Kiran na pud ko manga Bilangatao:

86. Go so Ismail, go so Al-Yasha, go so Yunus, go so Lut: Na oman i isa Kiran na ini lubi Ami ko manga Ka-adun (ko masa iran):

87. Go so saba-ad ko manga lokus Iran, go so manga Moriran a tao, go so manga Pagari ran: Na Pinili Ami Siran, go Tiyoro Ami Siran ko okit a Maka-o ontol.

88. Giyaya man so Torowan o Allah: A Thoro-on Niyan sa sabap Rukaniyan so tao a kabaya Iyan, ko

أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمَنُ وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٥٥﴾

وَبِذَلِكَ حُجِّجْنَاهُ أَتَيْنَاهُمَا إِبْرَاهِيمَ عَلَىٰ قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ ذُنُوبِهِ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٥٦﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن قَبْلُ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَهَارُونَ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٧﴾

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٨﴾

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ وَلُوطًا كُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٥٩﴾

وَمِن آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٦٠﴾

ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ مِنَ عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ عَلَيْهِمَ مَا كَانُوا

manga Oripun Niyan. Na opama ka Miyanakoto Siran, na Miya-ilang Kiran ndun so Pingalubuk Iran.

89. Siran man so ini bugai Ami Kiran so Kitab, go so Ongangun, go so Kananabi-i: Na amai ka Ongkir-un naya o Siranaya, na Sabunar a ini Sarig Ami aya sa pagtao a kuna aba iran naya di Paparatiyaya-a.

90. Siran man so Tiyyoro o Allah: Na so Torowan Kiran i Onotingka Sukaniyan; Tharowangka: A da-a Phanguningko rukano saya a sokai: Da-a salakao Rukaniyan a rowar sa undao ko manga Ka-adun.

91. Na da iran Sula-an ko Allah so tithe a Kala Iyan gowani ko Tharo-on niran: A da-a Initoron o Allah ko Manosiya a maito bo: Tharowangka: A antawa-o non i Tomiyoron ko Kitab a so Mini-oma Sukaniyan o Musa?- A Sindao a go Torowan ko manga Manosiya: Ipuphanorat iyo to ko manga Dap-tar na Puphayagun niyo to, na madakul a Puphaguma-an niyo ron: Na Minindao rukano so di niyo katawan, sukano go di katawan o manga lokus iyo. Tharowangka: A so Allah (i Tomiyoron non): Oriyan niyan na Ganatingka siran ko gi-iran kandadab a Mabibimban siran.

92. Na giyangkaya a (a Qur-an) na Kitab a Initoron Nami Sukani-yan, a ndadakulan o mapiya, a

يَعْتَلُونَ ﴿٦٠﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ
وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ
فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لِّيَسُوْا بِهَا كَافِرِينَ ﴿٦١﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ فِيهِمْ نُهُمْ أَفْتَدِيهِ
قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ هُوَ إِلَّا
ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٦٢﴾

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ
عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ قُلْ مَن أَنزَلَ الْكِتَابَ
الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ
يَجْعَلُونَهُ قُرْآنًا طَائِفًا مِّنْهُ وَيَخْفَوْنَ كَثِيرًا
وَعَلَّمَهُم مَّا لَمْ يَعْلَمُوا أَسْمَاءَ آبَاءِ أَوْ كُفَّرُوا
قُلْ اللَّهُ يُرَدِّدُهُمْ فِي خَوَافِهِمْ يَتْلَعِبُونَ ﴿٦٣﴾

وَهَٰذَا كِتَابُ أَنْزَلْنَاهُ مَبَارَكًا مُّصَدِّقُ الَّذِي
بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا

Miyakatanto ko Miya-ona an niyan: Go an Ka Mipamaka-iktiyar ko (tao sa Makkah a) Pompongan o manga Ingud a go so makaliliyoton. Na so Miyamaratiyaya ko Akhirat na Paparatiyaya-an niran naya, go siran na so Sambayang iran na si-syapun niran.

93. Na ba-adun a tao a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa Kabokhag, o di na Pitharo iyan: A Inilahaman nako, a da-a ini Ilahamon a maito bo, go so tao a Pitharo iyan: A Phakatoron Ako sa lagid o Initoron o Allah? Na opama ka Mailaingka amai ka so da Pamaginontolan na matago ko manga Kaburug ko Kapatai!- A so manga Malaikat na o Olangun niran so manga Barokan Niran, (sa gi-iran Tharo-on a:) Pakaliyowa niyo so manga Niyawa niyo: Sa Alongan na-i na imbadal rukano so siksa a Kahina-an,- sabap ko sukano na Ipuphangangkob iyo ko Allah so di Bunar, go sukano na so manga Ayat Iyan na Puphumaratabatan niyo!

94. Na (Tharo-on kiran a:) Sabunsabunar a Miyakaoma kano Rukami a manga tawantawan lagid o Kiya-aduna Mi rukano ko paganai a kiya-okitan: Na kiyaganatan niyo (sa doniya) so inibugai Ami rukano ko tampar ko manga tali-khodan niyo: Na da-a khailai Ami a pud iyo ko manga Panandigan niyo

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِمْ وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٣﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنْزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمُ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٤﴾

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فَرَادَى كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرْكَكُم مَّا خَوَّلْتُمْ ذُرِّيَّتَكُمْ وَرَأَيْتُمُ اللَّهَ طَهُورًا وَكَمْ تَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَ الَّذِينَ رَعَيْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٥﴾

a siran so initugo niyo sa Mata-an!
A siran na manga sakotowa siran
rukano o Allah: Sabunsabunar a
miyangapupuka so kiyakhokoyapu-
ta-an niyo, go Miya-ilang rukano so
initugo niyo (a phamakaogop ruka-
no)!

95. Mata-an! A so Allah i di-i
makambatukad ko manga od go
so od a Qormah. Puphakagumaon
Niyen so Oyagoyag a pho-on ko
Miyatai, go Puphakagumaon Niyen
so Miyatai a pho-on ko Oyagoyag.
Giyoto man so Allah: Na andama-
naya i Kaputhalikhod iyo?

96. Miyadun ko Kapipita: Go
biyaloi Niyen so Gagawi-i a idudu-
kha, go so Alongan go so Olan a
ipuphagitong: Giyoto man i Takus
o (Allah a) Mabagur, a Mata-o.

97. Go Sukaniyan so Miyadun
rukano ko manga Bito-on, ka-a
niyo gi-i Mipunana-o ko manga Li-
libotung ko Kalopa-an a go so Ka-
lodan: Sabunar a Pishumpad Ami
magosai so manga Ayat ko pagtao a
tatakikun niran.

98. Go Sukaniyan so Miyadun
rukano pho-on ko ginawa a isa (a
giyoto so Adam): Na adun a ka-
puthakna-an go adun a Kapumbu-
tadan: Sabunar a Pishumpad Ami
magosai so manga Ayat ko pagtao a
Khisasabot.

إِنَّ اللَّهَ قَالِي الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ
الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمُ اللَّهُ
فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾

قَالِي الْأَصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا
وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبَانًا ذَلِكُمْ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ
الْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا
بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْيَوْمِ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
فَنَسَفَكُمْ وَرَمَسَكُمْ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾

99. Go Sukaniyan so Piyakator-on Niyan a pho-on ko Kawang so Ig; Na Piyakagumao Ami sa sabap rukaniyan so Mbarambarang a Mangunguto: Na adun a Piyakagumao Ami ron a Gadong, na Puphakagumawan Ami sukaniyan sa Onga a Mapipingi; go Puphakapon ko Qormah a pho-on ko Tandok iyan a manga Talintang a ma-a ampir: Go so manga Pamomolan a manga Anggor, go Zayton, go Dalimah, Makapushasaropa-i go di Makapushasaropa-i: Pagilailaya niyo so Onga niyan igira Miyonga, go so Kapakatowa niyan. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko pagtao a Mapaparatiyaya.

100. Na biyaloi ran a manga Sakotowa o Allah so manga Jinn, a Inadun Niyan siran; go tiyakayan niran sa manga Wata a Mama go manga Wata a Babai a kuna a ba Kata-o. Soti Sukaniyan! Go Maporo a Ka-a awat Iyan ko Phuropan niran non!

101. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Andamanaya i Kapumbawata Iyan a da-a Darodopa Iyan? Go aya Miyadun ko langowan taman, go Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman.

102. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Miyadun ko langowan

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنْ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ أَنْظِرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَرَيْبِهِ إِنْ فِي ذَلِكَ لَكُمْ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُم مَبْنِينَ وَكَذَّبَ بَعْضُهُمْ أَعْيُنَهُمْ فَذُكِّرُوا بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ مَا كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٠٠﴾

يَذِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَتَى يَكُونُ لَهُمْ وَكَلَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

ذَلِكَ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَلَقَ كُلَّ

taman: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Go Sukaniyan i Tomatanggong ko langowan taman.

103. Di khatundo^[1] Sukaniyan o manga Kailai, na Sukaniyan na Matutundo^[2] Iyan so manga Kailai: Go Sukaniyan i lambas i Kata-o, a Kaip.

104. Sabunar a adun a Miyakao-ma rukano, a manga Karina, a phoon ko Kadnan niyo: Na sa dun sa Minungka-on, na Kapiya-an o gina-wa niyan; na sa di ron Maginungka, na ikabinasa niyan: Na kuna a ba Sakun i Somisiyap rukano.

105. Na lagid aya a gi-i Ami Kashalinsalina magosai ko manga Ayat: Go kagiya o ba iran Matharo: A Kiyapangadi-an Ka, go kagiya ana Mi oto Mapakarayag ko pagtao a manga Tata-o.

106. Kudugangka so ini Ilaham Ruka a phoon ko Kadnan Ka: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Go Talikhodingka so manga Pananakoto.

107. Na a kabaya o Allah, na di siran Makapanakoto: Na da Ami Suka punto'a a somisiyap kiran, go kuna a ba siran Ruka Paki-a akon.

شَيْءٍ فَاعْبُدْهُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
وَكَيلٌ ﴿١٠٣﴾

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ
وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٠٤﴾

فَدَجَاءَكُمْ بِصَآئِرٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ
أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ، وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا
عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ ﴿١٠٥﴾

وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
دَرَسَتْ وَلَيْسَتَهُ الْقَوْمُ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٦﴾

أَشْجَعُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٧﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ حَفِيفًا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾

[1] Di khaganggaman.

[2] kagaganggaman.

108. Na di niyo Pundadaora-i so siran a Pushimba-an niran a salakao ko Allah, ka Ndadaora-an niran so Allah sa Kapumalawani sabap ko di Kata-o. Lagid aya a kiyapharasi Ami ko oman i pagtao ko galubuk iran. Oriyan niyan na so bo so Kadnan niran i khandodan niran, na Phanotholun Niyan kiran so Pinggolaola iran.

109. Na Mishasapa siran ko Allah ko Pithamanan o manga Sapa iran, sa Mata-an a o adun a Makaoma kiran a Tanda, na Pharatiyaya-an niran ndun noto. Tharowangka: A so manga Tanda na si-i bo ko Allah: Na antawa-a i Maphakatokao kano niyan sa Mata-an naya! A o Makatalingoma na di ran Pharatiyaya-an?

110. Na Mbangkiringun Ami so manga poso iran, go so manga Kailai ran, lagid o da iran non Kaparatiyaya-a ko paganai a kiya-okitan: Go mbotawanan Ami siran ko Kadadadag iran, a gi-i siran Muromparompak.

111. Na opama ka Mata-an! A Sukami na Piyakatoron Ami kiran so manga Malaikat, go Minimbitiyara-i siran o Miyamatai, go tini-mo Ami kiran so langowan taman a Minipagadapa (iran), na di siran ndun Maratiyaya, inonta o kabaya o Allah. Na ogaid na kadakulan kiran na di manga Tata-o.

وَلَا تَسْبُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
فَيَسْبُوا اللَّهَ عَدُوًّا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ
أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ
فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَنِهِمْ إِنِ إِذًا
ءَايَةُ الْيَوْمِ مِنْ بَيْنَاهُمْ أَتَتْهُمُ الْمَاءُ
وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾

وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ
يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

﴿ وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَهُمُ الْمَلَائِكَةَ
وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَىٰ وَحَفَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ
شَيْءٍ قُلُوبُهُمْ لَا يَسْمَعُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ
اللَّهُ وَلَٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ يَعْمَهُونَ ﴾ ﴿١١١﴾

112. Na lagid aya a Kiyasungga-i Ami ko oman i Nabi sa ridowai, a manga Shaitan ko manga Manosiya go so manga Jinn, a Ipuphamodiyok o saba-ad kiran ko saba-ad so inirmasan a Katharo, ka-an siran maikmat. Na o kabaya o Kadnan Ka, na di ran noto Manggolaola: Na Botawaningka siran a goso gi-i ran mbaba-asun;

113. Ka-an non mitaliyadok so manga poso o siran a di phamaratiyaya ko Akhirat: Go an siran non Masowat, go a niran gi-i Manggolaola so siran na gi-i ran Nggolaolan (a dosa).

114. (Tharowangka a:) Ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Akun a Kokoman?- A Sukaniyan so Tomiyoron rukano ko Kitab, a Katarotopan sa osayan. Na so siran a bigan Ami ko Kitab, na katawan niran, a Mata-an! (a giya Qur-an naya na) Initoron a pho-on ko Kadnan Ka a Bunar. Na Dingka dun mbaloya a Ginawangka a pud ko Pukhakadowadowa-an.

115. Na Miyasamporna so Katharo o Kadnan Ka a Bunar a go Ontol: Da-a Phakasambi ko manga Katharo Iyan: Go Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

116. Na amai ka Onotan Ka so kadakulan ko tao ko Lopa, na kha-pokas Ka iran ko lalan o Allah; ka

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا
شَاطِرِينَ ۚ الْإِنسِ وَالْجِنُّ يُوحِي بَعْضُهُمْ
إِلَى الْآخَرِ بِغَيْرِ رُخْفِ الْقَوْلِ ۚ غَرُورًا وَلَوْ شَاءَ
رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ ۚ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾

وَلِتَصْغَى إِلَيْهِ أَفئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ وَلِتَرْصُوهُ ۚ أَلَيْسَ فُتْرًا مَا هُمْ
مُفْتَرُونَ ﴿١١٣﴾

أَفَغَيْرَ اللَّهِ اتَّبَعِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ
إِلَيْكُمْ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ
ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ
مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ ۖ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿١١٤﴾

وَتَعَثَّ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدًا ۚ لَا مُبَدِّلَ
لِكَلِمَاتِهِ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾

وَأَن تُطِيعُوا أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ ۖ يُضِلُّوكَ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ إِن يَشِيعُونَ إِلَّا الظَّنَّ ۚ وَإِنْ هُمْ إِلَّا

da-a Phagonotan niran a rowar ko arangan: Go ba siran ndun di-i pangusar.

117. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a Mapopokas ko lalan Niyan: Go Sukaniyan i Mata-o ko Khipakao ontol.

118. Na kangkano ko miya-aloi ron so ngaran o Allah, o sukano na so manga Ayat Iyan i Paparatiyayan niyo.

119. Na antona-a i sikap iyo (a maka-u urun rukano) sa di niyo kakhan ko miya-aloi ron so ngaran o Allah, a Sabunar a Pishumpad Iyan rukano Magosai so Kiyaram Iyan rukano inonta so kiyasungutan kano ron? Na Mata-an! A madakul a tanto a Puphamakadadag sabap ko manga kabaya iran a ribat a kuna a ba Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko manga Malawani.

120. Na ganati niyo so Mapapayag a Dosa, go so Masolunon: Mata-an! A siran a gi-i shokat ko Dosa na Imbalas kiran ndun so Pishokat iran.

121. Na di kano khan ko da-on ma-aloi so ngaran o Allah: Ka Mata-an naya! A tithe a Kandaro-waka. Na Mata-an! A so manga Shaitan na tithe a Puphamodiyokun

يَخْرُصُونَ ﴿١١٧﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَخِضُّ عَنْ سَبِيلِهِ
وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٨﴾

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ أَنْسَأُ اللَّهُ عَلَيْهِ
إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٩﴾

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ أَنْسَأُ اللَّهُ
عَلَيْهِ وَقَدْ فُضِّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْهِمْ إِلَّا
مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ
بِأَهْوَاءِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١٢٠﴾

وَذَرُوا ظِلْمَهُ الْإِثْمَ وَبَاطِلَهُ إِنَّ الَّذِينَ
يَكْتُمُونَ الْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿١٢١﴾

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يَذْكُرْ أَنْسَأُ اللَّهُ عَلَيْهِ
وَأَنَّهُ لَفِئْسَ قَوْمٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَبُوحُونَ إِلَى
أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجِدُوا كُفْرًا وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ

niran so manga Salinggogopa iran, ka-an kano iran Mapuphamawal. Na amai ka Onotan niyo siran, na Mata-an! A sukano na titho a manga Pananakoto.

122. Ino so tao a aya butad iyan na Ma-atai, na Inoyag Ami sukaniyan, go singgayan Ami sa Sindao a sabap a Pukhilalakao niyan ko manga Manosiya, ba lagid o tao a maka-i ibarat sukaniyan sa matatago ko manga Lilibotung, a di ron Phaka-awa? Lagid aya a kiyapharasi Ami ko da Pamaratiyaya ko Pinggolaola iran

123. Go lagid aya a Kiyasunggai Ami ko oman i Ingud, sa manga ala ko manga rarataon i Ongar, ka-an siran non Makapuphagantangan sa marata: Na da-a Kapuphagantangan iran sa marata a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran Mai-inungka.

124. Na igira adun a Miyakaoma kiran a Tanda, na Tharo-on niran: A di ami dun Pharatiyaya-an taman sa di kami kabugan sa lagid o ini bugai ko manga Sogo o Allah. So Allah i Mata-o sa sadun sa Ipukhi-diya Niyan ko Sogowan Niyan. Na khasogat dun so siran a Mimamarata i ongar a kapakaito, si-i ko Allah, go siksa-a sangat, sabap ko Kiyapagantangan niran sa marata.

إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾

أَوْ مَن كَانَ مِيثَاقًا حِينَتَهُ وَجَعَلْنَا لَهُ
نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَن مَّثَلُهُ فِي
الْظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ
لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا
مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا
يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا
يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾

وَإِذَا جَاءَ نَصْرُ رَبِّكَ قَالَ الْوَلَانِ تُؤْمِنُ حَتَّى تُوَفَّى
مِثْلَ مَا أُوتِيتَ رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ
يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا
صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا
كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

125. Na sa dun sa kabaya o Allah a Katorowa Niyan non,- na phakalowagun Niyan so rarub iyan ko Kambayorantang; go sa dun sa kabaya iyan a Kadadaga Niyan non,- na mbaloi Niyan so Rarub iyan a magugut a masimpit, lagid o ba Puphanakudug ko Kawang: Lagid oto a kipushunggain, o Allah ko siksa ko siran a di mapaparatiyaya.

126. Na giyangkai (a Islam) i lalan o Kadnan Ka, a Maka-o ontol: Sabunar a Pishumpad Ami Magosai so manga Ayat ko pagtao a Khipakatatadum.

127. Bagiyan niran so Ingud a Kalilintad si-i ko Kadnan niran: Go Sukaniyan i Panarigan niran, sabap ko Pinggolaola iran (a mapiya).

128. Na si-i ko Gawi-i a Kalimoda Niyan kiran langon, (na Tharon Niyan): Hai Malilimod a manga Jinn! Sabunar a madakul a liyalong iyo ko manga Manosiya. Na Tharon o manga Salinggogopa iran a pud ko manga Manosiya: Kadnan nami! Kiyasawitan o saba-ad rukami so saba-ad: Na ini sampai kami ko diyandi ami-a so ini diyandi-i Ka rukami. Tharon Niyan: A so Apoi i darpa iyo: Makakakal kano ron ndun, inonta sa kabaya o Allah. Mata-an! A so Kadnan Ka na Maongangun, a Mata-o.

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ فَرِشًا فَيَنْشُرْ صَدْرَهُ
لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ
صَدْرَهُ رَصِيقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا
يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ
الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾

وَهَٰذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا
آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾

﴿لَهُمْ دَارُ السَّالَمِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ ﴿١٢٧﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا لِّمَقْعَسِ الْجِنَّ قَدْ
اسْتَكْبَرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ وَقَالَ
أُولَٰئِكَ أَزْهُمٌ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ
بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَوَلَعْنَا أَعْجَلْنَا الَّذِي أَجَلَتْ
لَنَا قَالِ الْكَافِرُونَ كُفِّرْ خَلْقَيْنِ فِيهَا إِلَّا
مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾

129. Na giyaya i gi-i Ami Kapakikhapa-arun ko saba-ad ko manga Darowaka ko saba-ad, sabap ko Pishokat iran.

130. Hai kasamasama o manga Jinn go manga Manosiya! Ba da-a Miyakatalingoma rukano a manga Sogo a pud rukano, a Mapuphanothol iran rukano so manga Ayat Akun, go Mipuphamaka-iktiyar iran rukano so kitumo ko Alongan niyo wai? Tharo-on niran: Pishaksi-an nami a sala so manga ginawa mi. Na Miyakalimpang kiran so Kaoyagoyag ko Doniya. Na shaksi-an niran a ginawa iran sa Mata-an! A siran na da Pamaratiyaya.

131. Giyoto man na Mata-an! A da ko butad o Kadnan Ka o ba Niyan binasa-a so manga Ingud sabap ko Kiyandarowaka, a ba so tao ron na di maka-i inungka.

132. Na ruk o oman i isa so manga Daradat ko Pinggolaola iran: Ka da ko Kadnan Ka i ba Niyan kalilipati so gi-i ran Nggolaola-an.

133. Na so Kadnan Ka i Kawasa, a khiruk ko Limo: O kabaya Iyan, na khailang kano Niyan, go Phakasambi (sa pagtao) ko oriyen niyo sa sadun sa kabaya Iyan, ishan o Kiyaduna Niyan rukano a miyakapon ko Moriyatao o pagtao a sala-kao.

وَكَذَلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾

يَتَمَتَّعُونَ الْحَيَ وَالْإِنْسَ النَّارَ يَأْتِيَكُمُ
رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ
مَا أَتَيْتُمْ وَتُذَرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا
قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّبْنَاهُمْ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ
أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾

ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى
بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿١٣١﴾

وَلِكُلِّ دَرَجَتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا رُبُّكَ
بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾

وَرَبُّكَ الْغَفِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَأْ
يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ
بَعْدِكُمْ مِمَّا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ
ذُرِّيَةِ قَوْمٍ مِنَ الْأَخْيَرِ ﴿١٣٣﴾

134. Mata-an! A so diyandi rukano na Phakatalingoma dun: Go di niyo dun kapalagoyan.

135. Tharowangka (Ya Muhammad): Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Ka Mata-an! A sakun na punggalbuk ako mambo: Na katokawan niyo bo o antawa-a i khabaloi a ruk iyan so Mababantog a Ingud: Mata-an naya! A di Phakasulang sa Maliwanag so da Pamaginontolan.

136. Na singgayan niran so Allah ko Inadun Niyan a manga Purpuran go manga Ayam, sa kipantag: Na Pitharo iran: A giyaya na bagiyang o Allah si-i ko tugo iran a kabokhag: Go giyaya na bagiyang o Ipuphamanakoto ami! Na so miyabaloi a bagiyang o Ipuphamanakoto iran na di ipuraot ko Allah, na so miyabaloi a bagiyang o Allah na ipuraot ko Ipuphamanakoto iran! Mikharatarata so Ipukhokom iran!

137. Na lagid aya a Kiyapharasi Niyan ko madakul ko manga Pananakoto, ko Kapumbonowa ko manga Wata iran o Ipuphamanakoto iran, ka-aniran siran Mabinasa, go a niran siran karimbota ko Agama iran. na opama ka kabaya o Allah, na di ran noto Manggolaola: Na Botawaningka siran a go so gi-iran Mbaba-asun a Kabokhag.

إِنَّ مَا تُوَعَدُونَ لَأَتِي وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾

قُلْ يَنْقُومُ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَا كُنْتُمْ كُرَإِي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿١٣٥﴾

وَجَعَلُوا لِلَّهِ وَمَا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِرَعْوِهِمْ وَهَذَا لَشُرَكَّائِنَا فَمَا كَانَ لِشُرَكَّائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُمْ يَصِلُ إِلَى شُرَكَّائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾

وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِكَيْبَرٍ مِنَ الشُّرَكَّائِينَ قَتَلَ أَوْلَادَهُمْ شُرَكَّائِهِمْ لِيُزْوَوَهُمْ وَلِيَسْلُبُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوا قَدَرَهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

138. Na Pitharo iran: A giya manga Ayam ai go giya Purpuran na-i na ini sapar, da-a Phakakan non a inonta so kabaya ami-si-i ko tugo iran a Kabokhaggo manga Ayam a ini sapar so karorani ko manga likod iyan, go manga Ayam a di ran non Pagalowin so ngaran o Allah;- a Ipuphangangkobon: Mbadalan Niyan siran ndun ko Ipu-phangangkob iran non.

139. Go Pitharo iran: A so Matatago ko manga tiyan a ungkai a manga Ayam na kabisa o manga Mama rukutano, na Kiyaram ko manga Karoma tano; na amai ka mabaloi a Ma-atai, na tompotom-pok siran non. Mbadalan Niyan siran ko ini ropa iran (a Kabokhag): Mata-an! A Sukaniyan na Maongangun, a Mata-o.

140. Sabunar a miyalogi so siran a Piyamono iran so manga Wata iran, sa Kalalalongan, kuna a ba Kata-o, go Kiyaram iran so Pagupur kiran o Allah, a ini angkob ko Allah. Sabunar a Miyadadag siran go da siran makakudug sa Ontol.

141. Na Sukaniyan so (Allah a) Miyadun ko manga Sapad, a gi-i Mitha-ata-ar, go di Miputha-ata-ar, go so Qormah go so Purpuran, a mbidabida a Kapukhana-on: Go Zayton, go so Dalima a Makapush-asaropa-i, go di makapushasaropa-i: Kang-kano ko Onga niyan igira-a

وَقَالُوا هَذِهِ الْأَعْمَرُ حَرَّتْ جِجْرًا لَا يَطْعَمُهَا
إِلَّا مَنْ نَشَاءُ بِرِغْمِهِمْ وَالْأَعْمَرُ حَرِمَتْ
طُهُورُهَا وَالْأَعْمَرُ لَا يَذْكُرُونَ
أَسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا أَفْتِرَاءٌ عَلَيْهِ
سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٣٨﴾

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَعْمَرِ خَالِصَةً
لِذِكْرُنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا وَإِنْ
يَكُن مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ
سَيَجْزِيهِمْ وَصَفَهُمْ اللَّهُ حَكِيمٌ
عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾

فَدَخَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا
بِعَمَلِهِمْ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ
أَفْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا
مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾

﴿ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ
وَعَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ
مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرَّيْحَانُ
مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ
إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا

Miyonga, go tonaya niyo so Zakat iyan ko Alongan a Kapuragonaon; go di kano Puthabowakar: Ka Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan Khabaya-an so manga Tabowakar.

142. Go (Inadun Niyan) so saba-ad ko manga Ayam a Pukharoranan go di Kharoranan: Kangkano ko Pagupur rukano o Allah, go di niyo khuduga so manga okit o Shaitan: Mata-an! A sukaniyan na rido-wai niyo a Mapayag.

143. Walo anggaganapa: Si-i ko Bilibili a dowā, go si-i ko Kambing a dowā; Tharowangka: A ba so dowā Mama i ini sapar iyan, antawa-a so dowā Babai, antawa-a so Miyarangkom sukaniyan o manga tiyan o dowā Babai? Panothola niyo Rakun si-i ko Kata-o, o sukano na manga Bunar:

144. Go si-i ko Onta a dowā, go si-i ko Sapi a dowā; Tharowangka: A ba so dowā Mama i ini sapar iyan, antawa-a so dowā Babai, antawa-a so Miyarangkom sukaniyan o manga tiyan o manga Babai? Antawa-a ba kano khipakadadarpa gowani a Isogo rukano aya o Allah? Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a Inangkob iyan so Allah sa Kabokhag, ka-an niyan Madadag so manga Manosiya sa kuna a ba Kata-o? Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

تَسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤٠﴾

وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةٌ وَفَرَسَاتٌ مَّا أَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٤١﴾

تَكْنِيَةَ أَزْوَاجٍ مِنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ قُلْ أَلَذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ نَبَيُّنِي يَعْلَمُ إِنَّكُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤٢﴾

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ أَلَذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيَكُمُ اللَّهُ بِهِمْ أَفَقَمْتُ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ يَعْزِرُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٣﴾

145. Tharowangka (Ya Muham-mad): A da-a Khato-on Koko ini Ilaham Rakun a ini sapar ko khan a kakan niyan non, inonta o mabaloi a Miyatai, o di na rogo a tomiyoga, o di na Sapo o Baboi,- ka Mata-an! A sukaniyan na marshik- o di na Kandarowaka, a ini Panambai oto ko salakao ko Allah. Na sa dun sa kasungutan, a kuna a ba Darowaka, go di Malawani,- na Mata-an! A so Kadnan Ka na Manapi, a Makali-mo-on.

146. Na Kiyaram Ami ko siran a manga Yahodi so oman i adun a kanoko niyan, go so Sapi go so Kambing, na Kiyaram Ami kiran so manga sibo a dow a oto, inonta so ka-a awidan o manga likod a dow a oto, o di na so manga tinai, o di na so minilo-ok ko tolan: Giyo-to man i ini badal Ami kiran sabap ko Kiyandarowaka iran: Na Mata-an! a Sukami i titho a manga Bunar.

147. Na Opakambokhaga Ka iran, na Tharowangka: A so Kadnan niyo i Khiruk ko Limo a Rang-kom; go da-a Phakarun ko siksa Iyan ko pagtao a manga rarata i Ongar.

148. Putharo-on o siran a Miya-manakoto: A opama ka kabaya o Allah, na di kami Makapanakoto, go di Makapanakoto so manga lo-kus ami; go da-a Misapar ami a maito bo. Lagid oto a Kiyapakam-

قُلْ لَا أَحَدٌ فِي مَا أَوْحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مِثْلَهُ أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنْزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٥٥﴾

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُنَّ إِلَّا مَا حَلَلْنَا ظُهُورَهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَهُمْ بِمَا عَصَوْا وَإِنَّا لَالصَّدُوقُونَ ﴿١٥٦﴾

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٥٧﴾

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى دَاوُدَ إِسْمَاقِيلَ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ

bokhaga o siran a Miya-ona an niran (ko manga Sogo), taman sa Kiyata-aman niran so siksa Ami. Tharowangka: A ba-adun a shisi-i rukano a Kata-o? Na guma-on niyo Rukami oto. Da-a Phagonotan niyo a rowar ko arangan: Ka ba kano dun gi-i Pangusar.

149. Tharowangka: Na ruk o Allah so Karina a Tarotop: Na o kabaya Iyan, na Mata-an a Khatoro kano Niyan langon.

150. Tharowangka: A Pakadar-pa-a niyo i manga saksi iyo a siran so Pushaksi-an niran a Mata-an! A so Allah na Kiyaram Iyan naya. Na o shaksi-i ran, na dingka siran mba-bida a kashaksi: Go Dingka Pago-noti so manga kabaya o siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, go siran na di ran Papar-atiyaya-an so Akhirat: A siran na so Kadnan niran na Phurimbangun niran.

151. Tharowangka: A songkano si-i, ka Batiya-angko so Kiyaram rukano o Kadnan niyo: Di niyo Phanakoton (so Allah) sa maito bo; go (Phiyapiya i niyo) so Mbala a lokus sa tanto a Kaphiyapiya; go di niyo Mbonowa so manga Wata iyo sa po-on ko Kamiskin;- ka Sukami i Puphagupur rukano a go so siran;- go di kano pagobai ko manga pakasisingai, so Mapapayagon go so Misosolun; go di niyo Mbo-

فَتَحْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا خَيْرُ صُورٍ ﴿١٤٩﴾

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٥٠﴾

قُلْ هَلْ مِنْ شُهَدَاءَ كُمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُوا بَيْنَ يَدَيْنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ يَرْتَابُ مِنْهُ يَتَعَدَّلُونَ ﴿١٥١﴾

﴿١٥١﴾ قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّي كُفَّ عَلَى كُفِّكُمْ إِلَّا تَتَّبِعُوا يَوْمَ سَعْتِنَا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ أَمَلِي خَيْرٌ نَزَرْتُكُمْ وَبِآبَائِهِمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنٌ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكَ كُفَّ وَصَنَّكُمْ يَوْمَ تَعْلَمُكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٥٢﴾

nowa so Baraniyawa, a so ini sapar o Allah, inonta o si-i ko Kabunar: Giyoto man na ini Sogo Iyan rukano to, ka-a niyo Sabota.

152. Go di niyo pagobaya so tamok o ilo, inonta o so kapiya niyan, taman sa iraot ko kakhasad iyan; go tarotopa niyo so kapagasad go so Kathimbang si-i ko Kaontol; da-a Iphaliyogat Ami ko Baraniyawa, a inonta so Khagaos iyan; na igira-a Putharo kano, na Paginontolan kano, apiya si-i ko Tonganai (niyo); go so diyandi o Allah na Tomanun niyo: Giyoto man i Kinisogo-on Niyan rukano ron, ka-an niyo Katanodi.

153. Na Mata-an! A giyaya i lalan Nakun, a Maka-o ontol: Na kuduga niyo Sukaniyan: Go di niyo khuduga so manga pud a lalan: Ka mabulag kano niyan ko lalan Niyan: Giyoto man i Kinisogo-on Niyan rukano ron, ka-angkano Makapananggila.

154. Oriyan niyan na ini bugai Ami ko Musa so Kitab, a Tarotop ko Miphiyapiya, go osayan ko langowan taman, go Torowan go Limo, ka-an niran Maparatiyaya so Kiputho-ona an (iran) ko Kadan niran.

155. Na giyangkaya (Qur-an) na Kitab a Initoron Ami Sukaniyan a Piyakandakulan sa Mapiya: Na

وَلَا تَقْرُبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْيَمَانَ
بِالْقِسْطِ لَأَنْكَلِفَ نَفْسًا لَّا وَسْعَهَا وَإِذَا
قُلْتُمْ قَاعِدُوا لَكُمْ وَكَانَ ذَا قُرْبَىٰ
وَعِهدُ اللَّهِ أَوْفُوا ذَٰلِكُمْ وَصْنُكُمْ بِهِ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾

وَأَنَّ هَٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ
وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ
ذَٰلِكُمْ وَصْنُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾

ثُمَّ أَنبَيْنَا مُوسَىٰ أَن كَتَبْنَا مَعَكَ عَلَى
الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهَدَىٰ
وَرَحْمَةً لِّعَالَمِهِمْ يُلْقَاوَرَفَعَهُمْ زُرْعًا ﴿١٥٤﴾

وَهَٰذَا كِتَابُنَا أَنزَلْنَاهُ مَبَارَكًا فَاتَّبِعُوهُ
وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾

Onoti niyo Sukaniyan, go Panang-gila kano, ka-angkano Mipangali-mo:

156. Ka o ba niyo Matharo: A aya bo a Tiyoronan ko Kitab na so dowa pagtao ko Miya-ona an Nami, na Mata-an a Miyabaloi kami a titho a di Somasabot ko Kapuphangadi iran;

157. O di na o ba niyo Matharo: i opama ka mata-an a sukami na sii rukami initoron so kitab, na khabaloi kami dun a lubi a Miyatoro a di siran. Na Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo,- go Torowan go Limo: Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a Piyakambokhag iyan so manga Ayat o Allah, go tiyalikhodan niyan noto? Imbalas Ami dun ko siran noto a Puphamanalikhod ko manga Ayat Ami, so Marata a siksa, sabap ko Kiyatalikhod iran.

158. Ba-adun a punaya-on niran a rowar ko kapakatalingoma kiran o manga Malaikat odi na so kapakatalingoma o kadnan ka (Ya Mohammad ﷺ) odi na so kapakatalingoma o sabaad ko manga tanda o Kadnan ka. Si-i ko alongan a kapakatalingoma o saba-ad ko manga Tanda o kadnan ka, Na di Makang-gai a gona ko ginawa so Paratiyaya niyan, o da Paratiyaya sa Paganai, o

أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ الْكِتَابُ عَلَى طَائِفَتَيْنِ
مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ
لَغَافِلِينَ ﴿١٥٦﴾

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنْزِلَ عَلَيْهِ الْكِتَابُ
لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ
بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ
فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ
عَنْهَا سَاجِدِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا
سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُصَدِّقُونَ ﴿١٥٧﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ
رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ
آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَوَ تَكُنْ
ءَامَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا
خَيْرًا قُلِ انْظُرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾

di na danggalubuk ko Paratiyaya niyan sa Mapiya. Tharowangka: A nayao kano: Ka Mata-an! A Sukami na nomanayao kami (mambo).

159. Mata-an! A so siran a Mis-hisibaya ko Agama iran go Mithi-tinduga, na da-a labot Ka kiran a maito bo: Ka so khasowa iran na si-i bo (Phakandod) ko Allah: Oriyan niyan na Phanotholun Niyen kiran so Pinggolaola iran.

160. Sa tao a Mitalingoma niyan so Mapiya, na adun a bagiyan niyan a sapolo a manga lagid iyan (a manga pipiya): Go sa ta o a Mitalingoma niyan so marata, na da-a imbalas on a rowar ko lagid iyan: Sa di siran Kasalimbotan.

161. Tharowangka (Ya Muham-mad): A Mata-an! A Sakun na Tiyoro Ako o Kadnan Ko ko lalan a Maka-o ontol,- a okit a Makaso-sogat,- a okit o Ibrahim a Maka-o ontol, go kuna a ba Miyabaloi a pud ko manga Pananakoto.

162. Tharowangka: A Mata-an! a so Sambayang Akun go so Simba Ko, go so Kaoyagoyag Akun go so Kapatai Akun, na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun:

163. Da-a Sakotowa Iyan: Na giyaya i ini Sogo Rakun, go Sakun

إِنَّ الَّذِينَ قَفَّوْا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا أَنتَ
مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥٩﴾

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مَثَلٍ هَاتِهَا وَمَنْ
جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلُهَا وَهُوَ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾

قُلْ إِنِّي هَدَىٰ رَبِّي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا
فِيمَا مَلَئَتْ أَيْمُهُمْ حَقِيقًا وَمَا كَانَتْ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾

قُلْ إِنَّا صَلَّاءٌ لِّكَ وَشُكْرٌ وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي فَبِئْسَ
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾

لَا شَرِيكَ لَكَ، وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ

i Paganai ko Mimbabayorantang
(ko Allah).

164. Tharowangka: Ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Ko a Kadnan, a Sukaniyan i Kadnan o langowan taman? Na da-a khasokat o oman i ginawa (a dosa) a ba-on ndi Puthagorar: Go di khaawidan o ma-awid so awid o pud iyan. Oriyan niyan na so bo so Kadnan niyo i Khandodan niyo: Na Phanotholun Niyan rukano so nganin a sukano na di niyo to Phagayonayonan.

165. Go Sukaniyan so Miyadun rukano a manga Khalifah ko Lopa: Go Piyakaombao Niyan so saba-ad rukano, ko Kaporowan o saba-ad sa manga Daradat: Ka thupungan kano Niyan ko ini bugai Niyan rukano: Mata-an! A so Kadnan Ka na Maga-an i Kandadanug: Go Mata-an! A Sukaniyan na titho a Manapi, a Makalimo-on.

الْمُسْلِمِينَ ﴿٦٤﴾

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ إِلَهِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ
وَلَا تَكِيبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهِمْ وَلَا تَرُورُ
وَارِدَةٌ وَذَرَّ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ
مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٥﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ
بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا
ءَاتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِلَيْهِ
تَعُودُونَ رَجِيعُكُمْ ﴿٦٥﴾

Surah Al-A'raf-7

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif, Lam, Mim, Sad. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. (Giya-ungkaya a Qur-an) na Kitab a Initoron Ruka (Ya Muham-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ ﴿١﴾

يَكْتُبُ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ

mad), - na di aya nggagutun a Rarub Ka, - ka-an Ka Mipamaka-iktiyar go Pananadum a ruk o Miyamara-tiyaya.

3. Onoti niyo so (Qur-an a) In-itoron rukano a pho-on ko Kadnan niyo, na di niyo Pagonoti, so sala-kao rukaniyan a manga Panarigan, miyaka-ito ito a kapuphakatadum iyo.

4. Na madakul a Ingud a binina-sa Mi, a miyakaoma-on so siksa Ami ko Kagagawi-i, o di na siran na Khitotorogun siran ko Kaotho o Alongan.

5. Na da-a miyabaloi a daowa iran gowani ko makaoma kiran so siksa Ami, a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Darowa-ka.

6. Na Mata-an a pagisha-an Nami dun so manga tao a Siyogowan siran, go pagisha-an Nami dun so manga Sogo.

7. Na Mata-an a Phanotholun Nami kiran ndun (so Pinggolaola iran) si-i ko Kata-o, go kuna a ba Kami di Makadadarpa.

8. Na so Kathimbang sa Alongan noto na Ontol: Na sa dun sa Makapunud so manga Timbang iyan, na siran man na siran i Phamakasulang sa Maliwanag:

مَنْهُ لِنُذِرْ بِهِ، وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾

اتَّبِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٥٢﴾

وَكَم مِّن مَّرْءٍ أَهْدَىٰ أَهْلَكَ نَهْجَهَا فَبَدَّهَا بَاسًا يَّئِسْنَا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ ﴿٥٣﴾

فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بِآسَاءِ إِلَّا أَن قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٥٤﴾

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ ﴿٥٥﴾

فَلَنَقْضَنَّ عَلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ ﴿٥٦﴾

وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَن تَعَلَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥٧﴾

9. Na sa dun sa Makakhap so manga Timbang iyan, na siran man so liyogi ran so manga ginawa iran, sabap ko Kiya-ongkira iran ko manga Ayat ami.

10. Na Sabunsabunar a Piyakakhapa-ar Ami sukano ko Lopa, go singgayan Nami sukano ro-o sa manga Kaoyagan: Na miyakaito ito a Kapuphanalamat iyo!

11. Go Sabunsabunar a Inadun Ami sukano, oriyen niyan na Pimbontalan Nami sukano; oriyen niyan na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an kano ko Adam, na Miyangalimbaba-an siran; inonta so Iblis; ka da mapud ko Miyamangalimbaba-an.

12. Pitharo (o Allah): A antona-a i miyakarun ruka sa dangka Kapangalimbaba-an sa ko Sogo-on Nakun suka? Pitharo (o Iblis): A sakun i tomo a di so Adam: Ka Inadun Akongka a pho-on sa Apoi, na Inadun Ka Sukaniyan a pho-on sa Lipao.

13. Pitharo (o Allah): A Panokha ka dingka dait: I ba ka si-i di Pumaratabat: Na Awa ka, ka Mata-an! A ska na pud ko Miyamakaito.

14. Pitharo (o Iblis): A bugi Akongka sa ta-alik taman ko Alongan a Kaoyaga kiran.

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا تَظَاهَرُونَ ﴿٩﴾

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ
فِيهَا مَعِيشًا قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا
لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا
إِبْلِسَ لَمْ يَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿١١﴾

قَالَ مَا مَنَعَكَ إِلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ
مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿١٢﴾

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَن تَتَكَبَّرَ فِيهَا
فَأَخْرَجْكَ مِنْهَا مَذْهُبًا مِّنَ الْأَعْيُنِ ﴿١٣﴾

قَالَ أَنُظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ ﴿١٤﴾

15. Pitharo (o Allah): A Mata-an! A suka na pud ko piyangabubugan sa ta-alik.

16. Pitharo (o iblis): Na sabap ko Kiyabaloyangka rakun a dadag, na Mata-an a Bukunangko siran ndun sa ayan ko lalan Ka a Maka-o ontol:

17. Oriyan niyan na Mata-an a Songowangko siran ndun si-i ko kasasangoran niran go si-i ko Tali-khodan niran, go si-i ko manga Kawanan niran go si-i ko manga Diyowang iran: Na dingka Mato-on so kadakulan kiran. o ba Pananalamat.

18. Pitharo (o Allah): A awa ka pho-on rukaniyan (a Sorga), a Papa-awingun, a ini bowang. Na Mata-an a sa dun sa Monot ruka kiran,- na Mata-an a ipuno Akun sukano dun ko Naraka Jahannam langon.

19. Na (Pitharo o Allah a:) Hai Adam! Babalingka Suka go si Karomangka ko Sorga, na Kangkano sa sadun sa kabaya Iyo a dowa: Na di Kano Pagobai sangka-i a Kayo, ka mbaloi kano a pud ko manga Darowaka.

20. Na Piyangonsi siran o Shaitan, ka-a niyan kiran kasawa-i so idadalong kiran ko Kaya-an Niran: Go Pitharo iyan: A da-a kinisaparun

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿٥١﴾

قَالَ فِيمَا أُغْوِيْنِي لِأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٥٢﴾

ثُمَّ لَا يَنبَغُهُمْ فِرَاقُ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿٥٣﴾

قَالَ أَخْرِجْ مِنْهَا قَعْدًا وَمَا مَدْحُورًا لَنْ يَجْعَلَ مِنْهُمْ لَاقِلًا إِنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٤﴾

وَبَقَا دَمْرُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكَلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٥﴾

فَوَسَّسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِبَدَىٰ لُهُمَا مَا وَرَىٰ عَنْهُمَا مِنْ سِتْرٍ لَّهُمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا

Rukano o Kadnan niyo sangka-i a Kayo, a rowar sa o ba Kano mabaloi a dow a Malaikat, o di na mabaloi Kano a pud ko Phangakakakal (ko sorga).

21. Na Mishapa Kiran: Sa Mata-an! A sakun na pud dun ko Puphamangoyao Rukano sa Mapiya.

22. Na minibaba iyan siran sabap ko ikmat: Na kagiya a Kata-aman Niran so Kayo, na kiyasawa-an Kiran so kaya-an Niran a dow a, na aya miyata-ad iran na giya di-i ran kapanangkir ko ra-on sa Sorga (a Pinditar Iran). Na Tiyawag Siran o Kadnan niran: Ba Ko Rukano da saparun angkanan a Kayo, go ba Ko Rukano da Tharowa: A Mata-an! A so Shaitan na ridowai Niyo a Mapayag?

23. Pitharo Iran: Kadnan Nami! Miyadorat Ami a Ginawa Mi: Na o di Kamingka Napi-i go ka Mingka di Kalimo-on, na Mata-an a khabaloi Kami dun a pud ko Miyangalogi.

24. Pitharo (o Allah): A tupad Kano, sa so saba-ad Rukano na ridowai o saba-ad; go adun a ruk Iyo ko Lopa a Kaputhakna-an go Kaoyagan,- taman ko wakto (o Kapatai).

25. Pitharo Iyan (pun): A Ron kano Khaoyag, go Ron Kano Phamatai, go Ron Kano Phakagumawa.

عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ
أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٥١﴾

وَقَالَتْ لَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَيْمٌ شَرِيحِينَ ﴿٥٢﴾

فَذَلَّلَهُمَا بِسُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا
سُوءُ ثَمُمَاتِهِمَا وَطُفُفَا بِخُصِفَانٍ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ
الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ
الشَّجَرَةِ وَأَقُلْتُ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ
مُبِينٌ ﴿٥٣﴾

قَالَ رَبِّمَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا
وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٥٤﴾

قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ
فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ﴿٥٥﴾

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا
تُخْرَجُونَ ﴿٥٦﴾

26. Hai manga Moriyatao o Adam! Sabunar a Tiyoronan Ami Sukano sa nditarun a Puphakarunding ko Kaya-an Niyo, go Ikataid. Na so nditarun a Kapananggila,- na giyoto i tomo. Giyoto man na pud ko manga Tanda o Allah, ka-an siran Puphakatadum!

27. Hai manga Moriyatao o Adam! Di Kano Phakidadag ko Shaitan, lagid o Kiyapaka-awa-a niyan ko dow a Lokus iyo pho-on ko Sorga, a Phulukasun niyan Kiran so nditarun niyan: Ka-an niyan kiran Mapaki-ilai so Kaya-an Niran: Mata-an! A sukaniyan na Pukhailai Kano niyan sukaniyan a go so manga pagtao niyan sa di niyo siran khailai: Mata-an a sukami na biyaloi ami so manga shaitan a manga Panarigan o siran a di Mapapara-tiyaya.

28. Go igira-a Minggolaola siran sa Pakasisingai, na Tharo-on niran: A Miyato-on nami saya so manga Lokus ami; go so Allah na ini Sogo Iyan rukami aya: Tharowangka: A Mata-an! A so Allah na di Niyan Ishogo so Piyamakasisingai: Ino niyo Pakiputharo-on ko Allah so da-a Kata-o niyo ron?

29. Tharowangka (Ya Muham-mad): A ini Sogo Rakun o Kadnan Ko so Kaontol; go bantakun niyo so manga Hadap iyo (ko Allah) si-i ko oman i Kashambayang, go Sho-

يٰٓبَنِيَّ اٰدَمَ قَدْ اَنْزَلْنٰ اَعْلٰيْكُمْ لِبَاسًا يُّؤْوِيْ
سَوْءَ رِكْبِكُمْ وَّ رِيْشًا وَّلِبَاسًا الثَّقَوِيَّ ذٰلِكَ
خَيْرٌ ذٰلِكَ مِنْ ءَايٰتِ اللّٰهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُوْنَ ﴿٢٦﴾

يٰٓبَنِيَّ اٰدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكَ الشَّيْطٰنُ كَمَا
اَخْرَجَ اٰبَوَيْكَ مِنَ الْجَنَّةِ يَتَزَوَّجُ عَنْهُمَا
لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَ لِبَاسٍ اِنَّهُ يَرٰكُمْ
هُوَ وَ قَبِيْلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ اِنَّا جَعَلْنَا
الشَّيْطٰنَ اَوْلِيَّاءَ لِلَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٢٧﴾

وَ اِذَا فَعَلُوْا فَحْشَةً قَالُوْا وَجَدْنَا عَلَيْنَا ءَايٰتَآ
وَاللّٰهُ اَمْرٌ اِيْهَا قُلْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَآءِ
اَتَقُوْا نَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْمَلُوْنَ ﴿٢٨﴾

قُلْ اَمْرٌ رَّبِّيْ بِالْقِسْطِ وَاَقِمُوْا وُجُوْهَكُمْ عِنْدَ
كُلِّ مَسْجِدٍ وَّادْعُوْهُ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ
كَمَا بَدَاكُمْ تَعُوْدُوْنَ ﴿٢٩﴾

wasowata niyo Sukaniyan, sa Bobonayona niyo Ron so okit ko Kapagintao: Lagid o kiyapho-oni Niyan rukano (Madun), a Kaphakakasoi niyo.

30. So salompok na Tiyyoro Iyan: Go so salompok na Miyatang kud kiran so Kadadag; Mata-an! A siran na kinowa iran so manga Shaitan a manga Panarigan, a salakao ko Allah, aya arangan niran na Mata-an! A siran i Khipaka-o Ontol.

31. Hai manga Moriyatao o Adam! Solota niyo so Mapiya ko nditarun niyo ko oman i wakto a Kapushambayang: Go Kangkano go Inom kano: Go di kano Phano-bra, Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so Puphamanobra.

32. Tharowangka: Antawa-a i somiyapar ko (Kanditara ko) Parahiyasan o Allah, a so Inadun Niyan a ruk o manga Oripun Niyan, go so manga pipiya ko Pagupur? Tharowangka: A giyaya na ruk o siran a Miyamarat iyaya si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, kabisa iran ko Alongan a Qiyamah. Lagid aya a Kapuphagosaya Mi ko manga Ayat ko pagtao a manga Tata-o.

33. Tharowangka: A aya bo a ini Sapar o Kadnan Ko na so Piyamakasingai, so Mapayagon go so Masolun; go so Dosa go so Kapan-

مَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ
إِنَّهُمْ أَخَذُوا مِنَ الشَّيْطَانِ أُورْسًا مِّنْ دُونِ
اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

«يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾»

قُلْ مَن حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ
وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي
الحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ
نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَفِي الْقَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا
بَطْنٌ وَإِلَّا غَيْرُ الْمُتَعَبِّ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَن

garasi sa di Ontol; go so Kipushakoton niyo ko Allah, ko da-a Initoron Niyan non a katantowan; go so gi-i niyo Kapakitharo-on ko Allah ko da-a Katao niyo ron.

34. Na oman i pagtao na adun a diyandi iyan (ko kakhabinasa iran): na a pabila a makaoma so diyandi kiran, na di ran misundod sa isa ka oras, go di ran makutung.

35. Hai manga Moriyatao o Adam! Amai ka Makatalingoma rukano so manga Sogo a pud rukano, a Puphamanotholun Niran rukano so manga Ayat Akun,- na sa dun sa Mananggila go Phiyapiya,- na da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

36. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go Pimaratabatan niran,- na siran man i manga tao ko Naraka, sa ron siran non ndun Makakakal.

37. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa Kabokhag, o di na Piya-kambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Siran man na ipuraot kiran so kipantag iran ko Kitab: Taman sa a pabila makaoma kiran so manga Sogo Ami a khowa ko manga Niyawa iran, sa Tharo-on niran: Anda dun so Piyanongganoi niyo a salakao ko Allah? Na Isumbag iran: A miya-ilang siran rukami, na shak-

تَتَرَكُوا يَا لَكُمْ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانٌ وَإِنْ
تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْمَلُونَ ﴿٣٤﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا
يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٥﴾

يَا أَيُّهَا آدَمُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ رَأْسَ قَوْمٍ مُّصَوِّمِينَ
عَلَيْكُمْ، الْبَقِيَّةَ مِمَّنْ آتَيْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٦﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا
أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٧﴾

مِمَّنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ
كَذَّبَ بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ يَنْفُخُ فِيهِمُ نَفْسُهُمْ
مِنَ الْكِتَابِ حَتَّى إِذَا جَاءَهُمُ الْمُرْسَلُونَ يَتُوفَّوْنَهُمْ
قَالُوا آلَتِنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
قَالُوا أَصْلَوْا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ
كَانُوا كَافِرِينَ ﴿٣٨﴾

si-an niran so manga ginawa iran, sa Mata-an! A siran na miyabaloi siran a da Pamaratiyaya.

38. Tharo-on (o Allah): Solud kano a rakhus o manga pagtao a andang a miya-ipos ko Miya-ona an niyo- a manga Jinn a go manga Manosiya,- ko Naraka. Oman i makasolud a pagtao na Ipamaninta iyan so pud iyan, taman sa amai ka Makapuraraota siran ro-o lan-gon, na Tharo-on o Miya-ori kiran sa Makapantag ko Miya-ona kiran: A Kadnan nami! Siran naya i Domiyadag rukami: Na Talingomaingka siran sa siksa a takup ko Naraka. Tharo-on Niyan: A adun a ruk o oman i isa rukano a takup (ko siksa) Ogaid na di niyo katawan.

39. Na Tharo-on o miya-ona kiran ko miya-ori kiran: A da-a Milalawan niyo rukami; na ta-ami niyo so siksa sabap ko Pinggalubuk iyo (a marata)!

40. Mata-an! A so siran a Piya-kambokhag iran so manga Ayat Ami go Pimaratabatan niran noto, na di kiran kaluka-an so manga Pinto o Langit, go di siran Makasolud ko Sorga, taman sa di Makasolud so Onta ko puso o ragom: Na lagid aya a Imbadal Ami ko manga rarata i Ongar.

41. Adun a bagiyan niran ko Naraka Jahannam, a iga-an go

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ
الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ
لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا دَارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا
قَالَتْ أُوخْرُهُمْ لَا وَلَهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا
فَنَارِهِمْ عَذَابٌ مُضَاعَفٌ مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ
ضِعْفٍ وَلَكِنْ لَا تَعْمَلُونَ ﴿٣٨﴾

وَقَالَتْ أُولَئِكَ هُمُ الْأَخْرَجُهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ
عَلَيْهَا مِنْ فَضْلٍ فَوَقَّوْا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا
لَا تَنْفَعُهُمْ أَثْقَابُ السَّمَاوِ وَلَا يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ حَتَّى يُلَاقِيَ الْجَحْمُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ
وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٠﴾

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ

adun a Phamangikolob ko kaporo-
wan niran (a Apoi): Na lagid aya a
Imbadal Ami ko manga Darowaka.

42. Na so Miyamaratiyaya go
Pinggalubuk iran so manga pi-
piya,-da-a Iphaliyogat Ami ko Bar-
aniyawa, a inonta so khagaga
niyan,- na siran man i manga tao
ko Sorga, sa ron siran non ndun
Makakakal.

43. Na iniliyo Ami so matatago
ko manga rarub iran a dungki;-Puph-
amangondas ko kababa-an niran so
manga Lawasaig;- go Putharo-on
niran: So Podi na ruk o Allah, a
Tomiyoro rukutano si-i: Ka di tano
Matoro, o da tano Torowa o Allah:
Sabunsabunar a Mini-oma o manga
Sogo o Kadnan tano so Bunar. Na
Itawag kiran: A giyanan man so
Sorga! A Piyakikhawali rukano, sa-
bap ko Pinggolaola niyo (a Ma-
piya).

44. Na itawag o manga tao ko
Sorga ko manga tao ko Naraka: A
Sabunar a Miyato-on Nami so ini
diyandi rukami o Kadnan Nami a
Bunar: Na ino Miyato-on niyo so
ini diyandi rukano o Kadnan niyo a
Bunar? Tharo-on niran: A owai; na
Ipananawag o Phananawag ko pa-
gulutan niran: A Mata-an a so Mor-
ka o Allah na si-i ko manga
Darowaka;-

45. Siran so Puphangalang ko
lalan o Allah go Puphuloloba-an

وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٢﴾

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍ فَتَجَرَّى مِنْ
تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا
لِهَٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنَّ هَدَانَا اللَّهُ
لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ
تُكْمِلُوا الْجَنَّةَ أَوْ رَتِّبْتُمْوهَا بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ
وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ
رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ قَالَتْ مُؤَدِّتُ بَيْنَهُمْ
أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٤﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَعْمَلُونَ عِوَجًا

niran non a kabukhog iyan: Go siran na so Akhirat na o Ongkirun niran.

46. Na ka-alutan siran sa rund-ing, go adun a manga Mama ko liyawao o pagulut a makikilala iran so oman i isa kiran sabap ko manga Tanda iran: na Iputhawag iran ko manga tao ko Sorga: A Kalilintad a si-i Rukano: Da siran non Makasolud, a siran na adun a Panginam iran (sa Kapakasolud iran ko Sor-ga).

47. Na igira-a miyatingur so manga Kailai ran ko tampar ko manga tao ko Naraka, na Tharo-on niran: Kadnan nami! Di Kaminka mbaloya a pud ko pagtao a manga Darowaka.

48. Go adun a Thawagun o manga tao ko pagulut a manga Mama a makikilala iran siran sabap ko manga Tanda iran, sa Tharo-on niran: Ino Miyakalinding rukano so piyanimo iyo (a manga Tamok) go so Kiyapanakabor iyo?

49. Ba siran naya so Inishapa iyo sa da-a Phakasampa-in kiran o Allah a Limo? (Tharo-on kiran a:) Solud kano ko Sorga: Da-a Pangan-dam iyo, go da-a Mimboko iyo.

50. Na Itawag o manga tao ko Naraka ko manga tao ko Sorga: Sirayati kami niyo ko ig o di na so

وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿١٥﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَ عَلَى الْأَعْرَافِ يَجَالُ يَعْرِفُونَ
كُلًّا سِيمَهُمْ وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَنْ
سَلِّمُوا عَلَيْنَا فَمَنْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿١٦﴾

وَيَا أَصْرِفْتَ أَبْصَرُ هُمْ فَلَقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ
قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ بِجَالُ لَا يَعْرِفُونَ هُمْ
يَسِيمَهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٨﴾

أَهْلُوا لَا الَّذِينَ أَفْسَقُوا لَا يَتُوبُ اللَّهُ لَهُمْ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ
أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ
تَحْزَنُونَ ﴿١٩﴾

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِضُوا
عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ فَاَلْوَا

ini Pagupur rukano o Allah. Isum-bag iran: A Mata-an! A so Allah na ini Sapar Iyan a dowaya ko da Pamaratiyaya;-

51. Siran na biyaloi ran so Agama iran a Kabimbanan go Katumbangan, go Miyakalimpang kiran so Kaoyagoyag ko Doniya. Na sa Alongan nai na Phakalipatan Nami siran, lagid o Kiyapakalipati ran ko kitumo ko Alongan niran na go so Kiyasangka-a iran ko manga Ayat Ami.

52. Na Sabunsabunar a bigan Nami siran sa Kitab, a Piyagosai Ami Sukaniyan si-i ko Kata-o,-a Torowan a go Limo ko Pagtao a Mapaparatiyaya.

53. Ba adun a Punaya-on niran a rowar ko pakatana iyan? Si-i ko Alongan a Makatalingoma so pakatana iyan, na Matharo o siran a Miyamakalipaton gowani: A Sabunar a Mini-oma o manga Sogo o Kadnan tano so Bunar. Na ba-adun a manga Panandigan tano ka-an tano iran Masandig? O di na batano phakakasoya (ko Doniya)? Ka-an tano Makanggalubuk sa salakao ko Pinggalubuk tano. Sabunar a Miyabinasa iran so manga ginawa iran, go miyakawatan kiran so Piyan-gumba-alan niran a Kabokhag.

54. Mata-an! A aya Kadnan niyo na so Allah, a Miyadun ko manga

إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ مَعَالَى الْكُفْرِينَ ﴿٥١﴾

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتُهُمْ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَاَلْيَوْمَ نَنسِفُهُمْ كَمَا نَسَوُا
لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا
يَجْحَدُونَ ﴿٥٢﴾

وَلَقَدْ جِئْتَهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ
هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٣﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا آتَايَاهُمْ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ
يَقُولُ الَّذِينَ سُورُوا مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ
رُسُلٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَمَهَلْ لَنَا مِنْ شُعْعَاءِ
فَيَسْقَعُوا لَنَا أَوْ نُزِدْ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي
كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٥٤﴾

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

Langit a go so Lopa sa Miyakanum
Alongan, oriyen niyan na mithakna
ko Aras: Ipundalong Iyan so Gaga-
wi-i ko Daondao, na Puphakitondog
iyan non sa maga-an: Go
(Inadun Niyan) so Alongan, go so
Olan, go so manga Bito-on, a Pao-
notonot ko Sogowan Niyan. Tano-
dan ka ruk Iyan so Kiyapangadun
go so Sogowan: Soti so Allah, a
Kadnan o manga Ka-adun!

55. Panguni kano ko Kadnan
niyo sa kapangalimbaba-an go Ma-
solun: Mata-an! A Sukaniyan na di
Niyan khabaya-an so Puphulala-
wan.

56. Go di kano Phaminasa ko
Lopa, ko oriyen o kiyatanor iyan,
go Panguni kano Ron sa Makapan-
tag sa kaluk a go Arap: Mata-an! A
so Limo o Allah na marani ko
Miphipiyapiya.

57. Go Sukaniyan so Pumbota-
wan ko manga ndo a Puphamalata
ko ona-an o Limo Iyan: Taman sa
igira-a miyaka-awid sa Gabon a
Kapupunudan (sa Oran), na ipama-
ka-ig Ami sukaniyan ko Ingud a
miyatai (so Lopa-on), na Pakatoro-
nun Nami ron so ig, na isabap Ami
ron a Kapakagumawa Mi ko oman
i manga Onga: Lagid aya man a
Kaphakagumawa Mi ko Miyama-
tai: Ka-angkano Puphakatadum.

فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ
يُعْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا
وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ
بِأَمْرِئِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ
رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٦﴾

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يَحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٧﴾

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا
وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ
مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ
رَحْمَتِهِ حَتَّى إِذَا أَفْلَحَ سَحَابًا نَّفَا أَسْفَنَهُ
لِيَأْتِيَ مَنِيَّةً فَانزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ
مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَى
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٩﴾

58. Na so Ingud a Mapiya, na Puphakagumao so Mangunguto-on sabap sa idin o Kadnan Niyan: Na so (Ingud a) marata, na da-a Phakagumao ron (a Mangunguto) in-onta o kapulogati: Lagid aya a gi-i Ami kashalinsalina Magosai ko manga Tanda ko pagtao a Manana-lamat (ko Allah).

59. Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan, na Pitharo lyan: Hai pagtao Akun! Showa-sowata niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Mata-an a sakun na ipukhawan akun sukano ko siksa ko Alongan a lubi a Mala'

60. Pitharo o manga Nakoda ko pagtao Niyan: A Mata-an! A Pukhailai ami Suka dun ko Kadadag a Mapayag.

61. Pitharo o Nuh: Hai pagtao Akun! Da Rakun so Kadadag: Ogaid na Sakun na Sogo a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun!

62. Ipushampai Akun rukano so manga Sogowan o Kadnan Ko: go Puphanguthoma-an Ko sukano, go Katawan Ko pho-on ko Allah so di niyo katawan.

63. Ino a go kano Phamumusa sa Kiyapakaoma rukano o undao a pho-on ko Kadnan niyo, a Minggo-lalan ko Mama a pud rukano, ka-

وَالَّذِي أَنْطَبُ بِخُرُجِ بَنَاتِهِ بِأَذْنِ رَبِّهٖ وَالَّذِي خَبَأَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكْدًا كَذَٰلِكَ نَصْرَفُ الْأَكْبَابَ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٢٨﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَتَقَوَّمُوا عِبَادُ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِّنَ اللَّهِ عِزَّةٌ وَيَأْتِي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٢٩﴾

قَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

قَالَ يَتَقَوَّمُوا لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣١﴾

أَتَبْلُغُهُمْ رَسُولَاتِي فِئَةٍ وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِمَّنَ اللَّهُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾

أَوْحَيْنَا أَن جَاءَ كُرٌّ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا

angkano Niyan Mapaka-iktiyar,- go angkano Makapananggila, ka-angkano Mipangalimo?

64. Na Piyak ambokhag iran, na Siyabut Ami Sukaniyan, go so manga pud Iyan ko Kapal: Na inulud Ami so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami. Mata-an! A siran na Miyabaloi siran a pagtao a di Phamakanono!

65. Go (Siyogo Ami ko pagtao a) Ad, so Pagari ran a Hud. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

66. Pitharo o manga Nakoda a so da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: A Mata-an! A sukami na Pukhailai ami Suka dun ko Kamomondowi! Go Mata-an! A sukami na Sabunar a arangan nami Ruka na pud ko manga Bokhag!

67. Pitharo o Hud: Hai pagtao Akun! Da-a Kamomondowi Rakun, na ogaid na Sakun na Sogo a phoon ko Kadnan o manga Ka-adun!

68. Ipushampai Akun rukano so manga Sogowan o Kadnan Ko: Go Sakun na Puphanguthoma rukano a kasasana-an.

69. Ino a go kano Phamumusa sa Kiyapakaoma rukano o undao a

وَلَعَدَّكُمْ تُرَحِّمُونَ ﴿٣٣﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِكِ
وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ
كَانُوا قَوْمًا عَصِيبٌ ﴿٣٤﴾

﴿٣٥﴾ وَإِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُودٌ قَالَ يَا قَوْمِ
أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا
تَتَّقُونَ ﴿٣٦﴾

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا
لَنُرِيكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنُظَنُّكَ مِنَ
الْكَاذِبِينَ ﴿٣٧﴾

قَالَ يَاقَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّنْ
رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٨﴾

أَتَيْتُكُمْ بِرِسَالَةٍ مِنِّي وَإِنَّا لَكُم نَاصِحٌ
أَمِينٌ ﴿٣٩﴾

أَوْعَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَى

pho-on ko Kadnan niyo a Minggolalan ko Mama a pud rukano, kangkano Niyan Mapaka-iktiyar? Na Tadumi niyo gowani a balowin kano Niyan a manga Khalifah ko oriyani o pagtao Nuh, go Piyakalawan kano Niyan ko Ka-adun sa Kapanga-ala. Na Tadumi niyo so manga Limo o Allah: Ka-angkano Makasulang sa Maliwanag.

70. Pitharo iran: Ba aya Kiyapa-katalingomangka rukami, na an ami Masimba so Allah a Isa Isa Sukanian, go an ami kaganati so Pushimba-an o manga lokus ami? Na Talingoma-an Ka rukami so Ipu-phangangaluk Ka rukami, o pud Ka ko manga Bunar!

71. Pitharo (o Hud): A Sabunar a adun a Miyatangtud rukano a phoon ko Kadnan niyo a siksa go Rarangit: Ino kano Rakun gi-i Pakiphawala Makapantag ko manga ngaran a ini Pamutho niyo ron-sukano go so manga lokus iyo, - a da-a Initoron non o Allah a Katantowan? Na nayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo, a pud o Khinanayao.

72. Na Siyabut Ami Sukaniyan go so manga pud Iyan, sabap ko Limo a phoon Rukami, na Tini-phad Ami so Kaposan o siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go di siran Mapaparatiyaya.

رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَأَذْكُرُوا إِذْ
جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِن بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ
فِي الْخَلْقِ بَصْطَةً ۖ فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ
لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ ﴿٧٠﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَمَا
كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأُنَبِّئُكُمْ أَنَّ
كُنْتُم مِّنَ الضَّالِّينَ ﴿٧١﴾

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ
رِجْسٌ وَنَعَصَبٌ لِّتُجْزَلَوا فِي أَسْمَاءِ
سَمَّيْتُمُوهَا أَتَسْمُرُونَ أَبَاؤَكُمْ مَا نَزَلَ
اللَّهُ بِهِمَا مِنْ سُلْطَانٍ فَأَنْظِرُوا إِلَى
مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنْظَرِ ﴿٧٢﴾

فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ رِجْحَمًا مِّنَّا
وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بآيَاتِنَا وَمَا
كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٧٣﴾

قَالَ الَّذِينَ آمَنُوا كُفُّوا إِنَّا فِي أَيْدِي
رَبِّنَا ۖ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ بِأَعْيُنِنَا ۖ

77. Na Biyono iran so Onta, go Pimaratabatan niran so Sogowan o Kadnan niran, go Pitharo iran: A hai Salih! Talingoma-an Ka rukami so Ipuphangangaluk Ka rukami, o Suka na pud ko manga Sogo!

78. Na Miyadansal siran o Linog, na Kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a Miyamangundur!

79. Na inawa-an Niyan siran, go Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Sabunsabunar a Minisampai Akun rukano so Sogowan o Kadnan Ko: Go Kiyapanguthoma-an Ko sukanon, na ogaid na di niyo Khabaya-an so Puphamanguthoma!

80. Go (Siyogo Ami) so Lut: Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino niyo gi-i nggolaola-a so Piyakasisingai a da-a ba-on Minggolaola a Miya-ona an niyo a isa bo ko manga Ka-adun?

81. Mata-an! A sukano na ayadun a Puphangabaya-an niyo na so manga Mama a sambi o manga Babai: Kuna, ka sukano na pagtao a Mimamalawani.

82. Na da-a ini sumbagon o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Paka-awa-a niyo siran ko Ingud iyo: Ka Mata-an siran a mangatao a Shosoti!

فَقَعَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ
وَقَالُوا لَا يَصْلُحُ أَنْ تَوَلَّيْنَا مَا تُكِيدُنَا إِنْ
كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جِثِيمًا ﴿٧٨﴾

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَلْقَوْمٍ لَقَدْ
أَتَيْتُكُمْ بِرِسَالَةٍ رَبِّي وَنَصَحْتُ
لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحَ ﴿٧٩﴾

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا
سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ
الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ
دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ
مُتَّبِعُونَ ﴿٨١﴾

وَمَا كُنَّ جَوَابَ قَوْمِهِمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا
أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ أَنْتُمْ أَنْتُمْ أَنْتُمْ
يَنْتَظِرُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na Siyabut Ami Sukaniyan a go so manga Ta-alokon, inonta so Karoma Niyan: Ka miyabaloi a pud ko Miyamangibagak (ko siksa).

84. Na Piyakaoranan Nami siran sa Oran (a Ator): Na Pamimikira-nangka so Miyambutad o kiya-akiran ko manga rarata i Ongar!

85. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a Madyan so Pagari ran a Shu'aib. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah; ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo! Na Tarotopa niyo so Kapagasad go so Kathimbang, go di niyo khorangi ko manga Manosiya so nganinganin niran; go di kano Phaminasa ko Lopa ko oriyen o Kiyatanor iyan: Giyoto man i Mapiya rukano, o sukano na Khipaparatiyaya.

86. Go di kano Phamagayan ko oman i lalan, a Puphangangaluk kano, go Phangalangan niyo ko lalan o Allah so Miyaratiyaya Rukaniyan, go Pumbabanogun niyo ron a kabukhog iyan; go Tadumi niyo gowani ko maito kano, na Piyakadukul kano Niyan. Na Pamimikira-na niyo so Miyambutad o kiya-akiran ko Miyamaminasa.

87. Na Mata-an a adun a saba-ad rukano a Piyaratiyaya iran so ini

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرَأَتَهُ
كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٨٣﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَأَنْظَرْ كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾

وَالَّذِينَ مَذَرُوا آخَاهُمْ سُعَيْبًا قَالَ يَنْقُورُ
أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ عِزٌّ وَرَفْدٌ
جَاءَ شُكْرُ بَيْنَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَوْفُوا
الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا
النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي
الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ
لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ
وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ
بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَذْكُرُوا إِذْ
كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَرَكُمْ وَأَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾

وَأِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ ءَامَنُوا

Sogo Rakun, go adun a saba-ad a da iran Paratiyaya-a, na Phantang kano taman sa Kokomun tano o Allah: Ka Sukaniyan i taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

88. Pitharo o manga Nakoda a so Miyamanakabor ko pagtao Niyan: A Mata-an a Phaka-awa-an nami Suka dun hai Shu'aib! Go so Miyamaratiyaya a pud Ka pho-on ko Ingud ami, inonta o Mata-an a komasoi Kano ko okit tano. Pitharo Iyan: A ti apiya di Ami kabaya?

89. Sabunar a kha-angkob Ami so Allah sa kabokhag, o kasoi Kami ko okit iyo ko oriyar o masa a kiyalupasa Rukami Ron o Allah; go di Rukami khapakai i ba Kami Ron kasoi inonta o kabaya o Allah, a Kadnan Nami. Mararangkom o Kadnan Nami a Kata-o so lango-wan taman. So bo so Allah i Siyar-igan Nami. Kadnan Nami! Kokoma Kamingka a go so pagtao Ami sa Ontol, ka Suka i Taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

90. Na Pitharo o manga Nakoda a so da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: Ibut amai ka Onotan niyo so Shu'aib, na Mata-an! A sukano sa maoto na Miyangalologi dun!

91. Na Miyasogat siran o Linog, na Kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a Miyamangundur!

بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ، وَطَائِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا
فَأَصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُمْ
خَيْرَ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٩﴾

* قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
لَنُخْرِجَنَّكَ يَشْعَبُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ
قَرْيَتِنَا أَوْ لَنَعُودَنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا
كَرِهِينَ ﴿٩٠﴾

قَدْ أَفْتَرْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ
إِذْ نَجَّيْنَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ
فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ
شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا أُنْفِثْنَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٩١﴾

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنْ
أَتَيْتُمْ شُعَبًا نَكُرُوا إِذَا الْخُسُوفُ ﴿٩٢﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جُثِيمًا ﴿٩٣﴾

92. So siran a Piyakambokhag iran so Shu'aib na lagid o ba siran ro-o da Maadun: Siran a Piyakambokhag iran so Shu'aib, na Miyabalo-i siran a siran i manga logi!

93. Na Inawa-an Niyan siran, go Pitharo Iyan: Hai Pagtao Akun! Sabunsabunar a Minisampai Akun rukano so manga. Pakawit o Kadnan Ko: Go Piyanguthoma-an Ko sukano, na andamanaya i Kipumboko-on Nakun ko pagtao a da Pamaratiyaya!

94. Na da-a Siyogowan Nami a Ingud sa Nabi, a ba Ami da sogatun ko tao ron so Masikot go so Karomasayan, ka-an siran Makapangalimbaba-an.

95. Oriyan niyan na siyambiyan Nami so butad a marata sa Mapiya, taman sa Mithagompiya siran, na Pitharo iran: A Sabunar a Minisogat ko manga lokus tano so Karomasayan go so Kapakadadaya! Na siniksa Ami siran sa Minitalumba, a siran na di ran Mai-inungka.

96. Na opama ka Mata-an! A so tao ko manga Ingud na Miyaratiyaya siran go Miyananggila siran, na Puluka-an Nami kiran ndun so manga Kapiya-an a pho-on ko Langit a go so Lopa; na ogaid na kagiya a Piyakambokhag iran (so manga Sogo), na siniksa Ami siran sabap ko Pinggalubuk iran (a Marata).

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا
الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ٥٥

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَلْفُظُوا بَعْدَ ابْتِغَاءِكُمْ
رِسَالَتِي رَبِّي وَتَصَبَّحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ
ءَاسَى عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ ٥٦

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا
بِالْبِاسَاءِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ
يَضُرَّعُونَ ٥٧

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ
حَتَّىٰ عَفَّوْا وَقَالُوا قَد مَسَّ ءَابَاءَنَا الضَّرَاءُ
وَالسَّرَاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا
يَشْعُرُونَ ٥٨

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَامَنُوا وَأَتَّقَوْا لَفَتَحْنَا
عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ٥٩

97. Ba sasana so manga tao ko manga Ingud sa di kiran Makatalingoma so siksa Ami ko Gagawi-i a siran na Khitotorogun siran?

98. O di na ba sasana so manga tao ko manga Ingud sa di kiran Makatalingoma so siksa Ami ko Daondao a siran na Mabibimban siran?

99. Ba siran sasana (sa Malupas siran) ko siksa o Allah?- Da-a somasana (sa Kalupas) ko siksa o Allah, a rowar ko pagtao a Miyangalololil

100. Ba da Makanggonana-o ko siran a Puphamangowali ko Lopa ko oriyen o (Kiyabinasa o) tao ron, a o kabaya Ami, na Khisogat Ami kiran (so siksa) sabap ko manga Dosa iran, go khaparkat Ami so manga poso iran na siran na di siran Mamakanug?

101. Giyoto man so manga Ingud a Puphanotholun Nami Ruka so saba-ad ko manga To-tholan non: Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o manga Sogo kiran so manga Rarayag a karina: Na da iran Paratiyaya-a so Piyakambokhag iran sa Paganai. Lagid aya a kaputhotopi o Allah ko manga poso o da pamaratiyaya.

102. Na da-a Miyato-on Nami ko kadakulan kiran a (Katoman sa)

أَقَامِينَ أَهْلَ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
بَيِّنَاتٍ وَهُمْ نَائِبُونَ ﴿٩٧﴾

أَقَامِينَ أَهْلَ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
صُحُفٍ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾

أَقَامُوا مَكَرَ اللَّهِ فَلَا يَمُنُّ مَكَرَ
اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ
أَهْلِهَا أَنْ لَوْ نَشَاءُ أَصْبَحْنَاهُمْ دُوبُهُمْ
وَنَضَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهْمًا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾

قُلْ لِكُلِّ الْقَرْيَةِ نَقْصٌ عَلَيْنَا مِنْ أَتَابِهَا
وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا
كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ
كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ وَجَدْنَا

diyandi: Ka Mata-an a Miyato-on Nami so kadakulan kiran a da dun Pangongonotan.

103. Oriyan niyan na Siyogo Ami ko kiya-ipòs iran so Musa rakhus o manga Tanda Ami ko Pir-aon a go so manga Nakoda ko pagtao niyan, na Siyangka iran noto: Na Pamimi-kiranangka so miyambutad o kiya-bolosan o Miyamaminasa.

104. Na Pitharo o Musa: Hai Pir-aon! Mata-an! A Sakun na Sogo a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun,-

105. Patot a da-a Tharo-ongko Makapantag ko Allah a rowar ko Bunar. Sabunar a adun a Minioma ko rukano a Marayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo: Na Pakao-notangka Rakun so manga Moriyatao o Israil.

106. Pitharo (o Pir-aon): A o ba adun a Mini-omangka a Tanda, na Guma-on Ka-o Suka na pud ko manga Bunar.

107. Na ini ithog Iyan so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na (Mimbalo i a) Nipai, a Marayag!

108. Go Tiyonggos Iyan a Lima Niyan, na sa maoto na Sukaniyan na Lominindao ko khibabantai!

أَكْثَرَهُمْ لَفِيسِقِينَ ﴿١٠٣﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ
فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَظَلَمُوا بِهَا فَأَنظَرُ
كَيفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٤﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ يَلِيفِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿١٠٥﴾

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ
جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَاتٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ
مَعِيَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿١٠٦﴾

قَالَ إِن كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ
كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٠٧﴾

فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٠٨﴾

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ ﴿١٠٩﴾

109. Pitharo o manga Nakoda ko pagtao o Pir-aon: A Mata-an na-i! A titho a Balik Mata a Mapasang.

110. Kabaya Iyan a Mapaka-awa kano Niyan ko Lopa iyo: Na anto-na-a i Iphando iyo?

111. Pitharo iran (ko Pir-aon): A Pakanayawangka go si Pagari Niyan; go Sogowingka so manga Ingud sa Kalimod iran-

112. Ka-a niran ruka Mapaka-song so oman i Balik Mata a Mapasang.

113. Na Miyakaoma so manga Balik Mata ko Pir-aon Na Pitharo iran: A Mata-an! A adun a balas rukami o mabaloi kami a sukami i Mamakada-ag!

114. Pitharo iyan: Owai, go Mata-an! A sukano na pud dun ko manga dadashug (rakun).

115. Pitharo iran: Hai Musa! O Suka i (Mona) Mithog, o di na sukami i (Mona) Mamangithog?

116. Pitharo Iyan: A ithog kano (Mona). Na kagiya Mithog siran, na miyabalik iran so manga Mata o manga Manosiya, go Kiyapakalukan niran siran: Go Miyakamba-al siran sa Balik mata a Mala.

117. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A ithogun Ka so Badas Ka:

قَالَ الْمَلَأَمِينَ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٩﴾

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾

قَالُوا أَزِجَّةٌ وَآخَاهُ وَارْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ خَافِينَ ﴿١١١﴾

يَا أَيُّكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَمُوتُ أَوْ قُلُوبُنَا نَمُوتُ ﴿١١٣﴾

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿١١٤﴾

قَالُوا بُرُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تَكُنْ فَوْقَنَا أَوْ نَتَكُونَ خَلْفَ الْمَلِكَيْنِ ﴿١١٥﴾

قَالَ الْقَوَائِمُ الْقَوَا سَحَرُوا أَغْنَيْنَ النَّاسِ وَأَسْرَهُبُهُمْ وَجَاءَ وَيَسْخِرُ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾

* وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ

Na sa maoto na Sukaniyan na Liyolok Iyan so ipuphamagakal iran!

118. Na Mithakna so Bunar. Na miya-ilang so Pinggalubuk iran.

119. Na Miyapugus siran ro-o, go Miyamakandod siran a Miyamakaito.

120. Na Miyamangigupha so manga Balik Mata a Makasosodod siran.

121. Miyatharo iran: a Piyaratiyaya Mi so Kadnan o manga Kadun,

122. A Kadnan o Musa a go so Haroun.

123. Pitharo o Pir-aon: A Piyaratiyaya niyo Sukaniyan ko da Akun rukano pun Kapando-i? Mata-an! A giya-i na titho a ikmat a ini ikmat iyo to sangka-i a Ingud ka-a niyo ron Mapaka-awa so tao ron: Na katokawan niyo bo.

124. Mata-an a Pakipamotolangko dun so manga barokan niyo go so manga ai niyo sa di makapagotonod, oriyen niyan na Mata-an a Pakisola-akun sukano dun langon.

125. Pitharo Iran: A Mata-an! A Sukami, na si-i Kami bo ko Kadnan Nami Phamangundod:

تَلَقَّفْ مَا يَأْفِكُونَ ﴿٥٥﴾

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٥٦﴾

فَعَلِبُوا هَذَاكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ ﴿٥٧﴾

وَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿٥٨﴾

قَالُوا أَمْ سَارِبَ الْعَالَمِينَ ﴿٥٩﴾

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٦٠﴾

قَالَ فِرْعَوْنُ أَمْ نَشِئْتُم بِهِ قَتْلَ أَنْ أَدَّكَ لَكُمْ إِنَّ هَذَا الْمَكْرَ مَكْرُومُهُ فِي الْمَدِينَةِ لَتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا مُسَرَّفُونَ تَعْمُونَ ﴿٦١﴾

لَا قِطْعَنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مَنْ خَلَفَ ثُمَّ لَأَصْلَبُكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٦٢﴾

قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٦٣﴾

126. Na aya bo a indanug ka Rukami na giya Kiyaparatiyaya Ami ko manga Tanda o Kadnan Nami ko Kiyapakaoma Niyan Rukutano! Kadnan Nami! Bugi kamingka sa Kapantang, go Tarima-a Kamingka a Khimbabayorantang (Ruka)!

127. Na Pitharo o manga Nakoda ko pagtao o Pir-aon: A bangka mbotawani so Musa a go so pagtao Niyan, ka-an siran Makapaminasa ko Lopa, go angka Niyan kaganati a go so manga Katohanan ka? Pitharo iyan: A Pamono-on tano so manga Wata iran a Mama; na lamba-an tano so manga Babai kir-an; ka Mata-an! A sukutano i Maka-o ombao Kiran a Puphaman-garasi.

128. Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A Panguni kano sa Tabang ko Allah, go Phantang kano: Ka Mata-an! a so Lopa na ruk o Allah, Pakiphangowaliyan Niyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan; na so (Mapiya-a) khabolosan na bagiyan o Khipanananggila.

129. Pitharo Iran: A riyasai kami, ko Dangka rukami pun Kapakatalingoma, go si-i ko oriyen o Kiyapakatalingomangka rukami. Pitharo Iyan: a Mata-tangkud a so Kadnan niyo na mbinasa-an Niyan so ridowai niyo go ishambi kano

وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا
جَاءَنَا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقَّنَا
مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾

وَقَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَنْذَرُنَا
وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذُرْكُمُ
وَالْهَيْكَلُ قَالَ سَتَقْبَلُونَ أَتَاءَهُمْ وَتَسْتَجِئُهُ
بِنِسَاءِهِمْ وَإِنَّا لَفُوقَهُمْ فَهَارُونَ ﴿١٢٧﴾

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ
وَاصْبِرُوا إِنَّا الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ
مِنَ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾

قَالُوا أَوَذِينَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا
جِئْتَنَا قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ
عَذَابُكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ
كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾

Niyan a manga Khalifah ko Lopa; ka-a Niyan Mailai o antona-ai Punggolaola-an niyo.

130. Na Sabunsabunar a ini siksa Ami ko pagtao o Pir-aon so Miya-kapira ragon (a laon): Go so Kiya-khorang o manga Onga ka-an siran Mamakatanod.

131. Na igira-a miyakaoma kiran so Mapiya, na Tharo-on niran: A ruk tano wai-i; na o masogat siran a marata, na isundit iran so sokna a marata ko Musa a go so manga pud Iyan! Tanodan! Ka Mata-an! A so sokna iran a marata na si-i bo phoon ko Allah, na oga'id na so kadakulan kiran na di ran katawan!

132. Na Pitharo iran: Apiya antona-a i Khitalingomangka rukami a Tanda, a ipulimpang Ka rukami oto, na di ami Suka dun Pharatiyaya-an.

133. Na Biyotawanan Nami kiran so Lapai: Go so Tarapan, go so Koto, go so manga Babak, go so Rogo: A manga Tanda a Piyamakarayag: Na ba siran ndun Mimaratabat,- go mimbaloi siran a pagtao a manga Baradosa.

134. go masa a kiya paka toron o Siksa ko Pir-awn a go so Pagtao niyan, na Tharo-on niran: Hai Musa! Pangunin Kamingka ko Kadnan Ka sabap ko ini diyandi

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ
وَنَقَصْنَا مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَذْكُرُونَ ﴿٣٠﴾

فَإِذَا جَاءَهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا إِنَّ هَذِهِ
الَّتِي كُنَّا عَلَيْهَا سَائِرًا وَنَحْنُ
مَعَهَا وَالْأُولَىٰ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾

وَقَالُوا أَهْمَانَا تَتْلُوهُ مِن عِندِ
رَبِّنَا قُلْ لَّكَ يَوْمَئِذٍ الْحُكْمُ
فَمَا تَتْلُوهُ مِن عِندِ رَبِّكَ إِلَّا
تَوْحِيدٌ لَّكُم بَيْتٌ مِّنْ بَيْتِ
الْعَمَلِ ۚ وَتُحْشَرُونَ ﴿٣٢﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ
وَالْفُلْكَ وَالصَّفَادَ وَالْدَّمَاءَ
إِنِّي مُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٣٣﴾

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا لِمُوسَى
أُتِيَ الْكِتَابُ ۖ إِنَّا مُوقِنُونَ
قُلْ إِنَّمَا أُوتِيَ الْكِتَابُ بِإِذْنِ
رَبِّي ۚ إِنَّمَا تَكُونُونَ فِي عَيْنِ
رَبِّكَ ذُرِّيَّةً مِّن دُونِ الْإِنسَانِ
الَّذِينَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

Iyan Ruka: Ka Ibut o Pokasangka rukami so siksa, na Mata-an a Paratiyaya-an nami Suka dun, go Mata-an a Sogo-on nami dun a Monot Ruka so manga Moriyatao o Israil.

135. na si-i ko masa a pakawatanun o Allah kiran pokasun so siksa taman ko ta-alik a siran na riya-ot iran Sukaniyan,- na sa maoto na siran na Mbarungkas siran!

136. Na Siniksa Ami siran: Ka Inulud Ami siran ko Ragat, sabap ko Mata-an! A siran na Piyakambokhag iran so manga Tanda Ami, go miyabaloi siran a da iran Inungka-a Sukaniyan.

137. Na Piyakipangowaliyan Ami ko pagtao a so siran a di siran Pakanganganinun, so manga Subangan o Lopa go so manga Sudupan Niyan,- a so Piyakathagompiya Mi so dalum iyan. Na Miyatarotop so Katharo o Kadnan Ka a Mapiya ko manga Moriyatao o Israil, sabap ko Kiyaphantang iran; na Piyowalas Ami so Miyapasad o Pir-aon go so pagtao niyan, go so Pimbabalai ran a manga Poporo.

138. Na Piyakaripag Ami so manga Moriyatao o Israil ko Kalodan. Na Miyatalingoma iran a pagtao a rurutukan niran so manga Barahala iran. Pitharo iran: Hai

مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٣٦﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجَالَ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّمْ
بِلَعْنَةٍ إِذَا هُمْ سَاكُوتُونَ ﴿٣٧﴾

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ يَوْمَهُم
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿٣٨﴾

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا
يُتَّبِعُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا
الَّتِي بَنَرُكُنَا فِيهَا وَتَوَسَّتْ عَلَيْهِمْ رِبَابُ
الْحُتَّىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ بِمَا صَبَرُوا
وَدَمَرْنَا مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ فِرْعَوْنَ وَقَوْمَهُ
وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿٣٩﴾

وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَىٰ
قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَىٰ أَصْنَانٍ لَهُمْ قَالُوا
يَمُوسَىٰ اجْعَلْ لَنَا إِلَٰهًا كَمَا لَهُمْ

Musa! Sungai Kamingka sa Tohan a lagid o manga Tohan niran. Pitharo Iyan: A Mata-an! A sukano na pagtao a da-a manga Mulung iyo.

139. Mata-an! A siran naya na Miyabinasa so okit iran,-go Miyailang so Pinggalubuk iran.

140. Pitharo Iyan: A ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Ko rukano a Tohan, a Sukaniyan na Piyakalawan kano Niyan ko manga Ka-adun (ko masa niyo)?

141. Go gowani na siyabut Ami sukano ko pagtao o Pir-aon, a irar-asai ran rukano so marata a siksa, ka Puphamono-on niran so manga Wata iyo a Mama na Phulamba-an niran so manga Babai rukano: Na matatago ro-o man so Tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

142. Na ini diyandi Ami ko Musa so tulo polo Gawi-i, na inomanan Nami oto sa sapolo: Na miyaganap so wakto o diyandi o Kadnan Niyan, a pat polo Gawi-i (a Kipumbitiyara-i Niyan non). Na Pitharo o Musa ko Pagari Niyan a Haroun: A Samb-i Akongka ko pagtao Akun: Go Phiyapiya Ka, go Dingka khu-duga so okit o Puphamaminasa.

143. Na kagiya a maoma o Musa so diyandi Ami (a Kapumbitiyarai),

إِنَّ إِلَهَهُ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٩﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ مَتَّبِعُوا مَا هُمْ فِيهِ وَكَبُلُوا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾

قَالَ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤١﴾

وَإِذْ أَخْبَرْنَا مَنَافَةَ إِلَٰهٍ فَرَعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُقْسِلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤٢﴾

﴿١٤٣﴾ وَوَعَدْنَا مُوسَىٰ ثَلَاثِينَ لَّيْلَةً وَأَنَّمْنَاهَا عَشْرَ قُرْآنٍ مُّبِينَةٍ رَبُّهُ أَنزَلَهَا إِلَيْهِ وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَارُونَ أَخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٤﴾

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ لِمِيقَاتِهِ وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ

na ini Mbitiyarai Sukaniyan o Kadnan Niyan, Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Paki-ilai Ka Rakun, ka Anakun Suka Mapagilailai. Pitharo (o Allah): A Diyakongka dun Khailai; na ogaid na Patungingka so Palao; na o Thatakna ko darpa iyan, na Khailai Akongka. Na kagiya a Mapayag so Tihaya o Kadnan Niyan ko Palao, na miyabaloi Niyan a Miyaropuroput, na Minipapus so Musa a Pipinsanun. Na kagiya a Makatanod na Miyatharo Iyan: Soti Ka (Ya Rabbi)! Mithaobat Ako Ruka, go Sakun i Paganai ko Miyamaratiyaya.

144. Pitharo Iyan: Hai Musa! Mata-an! A Sakun na Tinindos Akun Suka ko manga Manosiya, sabap ko manga Pakawit Akun go so Kinimbitiyara-in Ko Ruka: Na Kupitingka so ini bugai Akun Ruka, go tapi Ka ko Miyamanalamat.

145. Na Inisorat Ami Ron si-i ko manga Ondang Ondang so lango-wan taman, a Thoma go osayan ko langowan taman: Na (Pitharo Ami Ron a:) Kupitingkaya Shabunsabunar, go Sogo-on Ka ko Pagtaongka a Kupiti ran so lubi ron a Mapiya: Ka Phaki-ilai Ko Rukano dun so Ingud o manga Darowaka,-

146. Phakitalikhodan Ko dun so manga Ayat Akun ko siran a Khi-pananakabor ko Lopa sa di Ontol:

رَبِّ أَرَبْتَ أَنْظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ نَرَنِي
وَلَكِنْ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَفَقَرَّ
مَعَكَ أَنَّهُ فَسَوْفَ نَرُنِي فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ
لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَبِيحًا
فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَنَكَ ثُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا
أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٦﴾

قَالَ يَمُوسَى إِنِّي أَصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ
بِرِسَالَتِي وَبِكَلِمَتِي فَخُذْ مَاءَ اثْنَيْتِكَ وَكُنْ مِنَ
الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٧﴾

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَابِ مِنْ كُلِّ
شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ
فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا
سَأُزَيِّرُكَ دَارَ النَّاسِقِينَ ﴿١٤٨﴾

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي
الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلاًّ آيَةٍ

Na o mailai ran so oman i Ayat, na di ran noto Paratiyaya-an; go o Mailai ran so lalan ko Torowan, na di ran noto Khowa-an a lalan; na o Mailai ran so lalan ko Kada-dag, na Khowa-an niran noto a lalan. Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, go siran na da iran noto Inungka-a.

147. Na so siran a Piyakambo-khag iran so manga Ayat Ami go so Kitumo ko Akhirat,- na Miya-ilang so manga Galubuk iran: Ba-adun a imbalas kiran a rowar ko Pinggalubuk iran?

148. Na mimba-al so pagtao o Musa ko oriyen (o Kiyalalakao Ni-yan), pho-on ko manga Imbolawan niran, sa Sapi a Lawas iyan, a Mapuphaka-unga: Ba iran da Mailai a Mata-an! A sukaniyan na di niyan siran Mipumbitiyarai, go di niyan siran Khatoro sa la-lan? Biyaloi ran noto (a Tohan) na Mimbalo i siran a manga Darowaka.

149. Na kagiya a Makashundit siran, go Miya-ilai ran a Mata-an a siran na Sabunar a Miyadadag siran, na Pitharo iran: Ibut ka o di tano Kalimo-on o Kadnan tano go di tano Niyan napi-i, na Mata-an a khabalo i tano dun a pud ko Miyangalologi.

لَا يُؤْمِنُ أَهْلُهَا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٧﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَسِطَتْ عَنْهُمْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُخْرَجُونَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٨﴾

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَى مِنْ بَعْدِهِ مِنْ خُلَئِفِهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُ خُوَارٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُمْ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤٩﴾

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَرَيْفَتَنَا لَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٥٠﴾

150. Na kagiya a Makandod so Musa ko pagtao Niyan, a Pukhar-arangitan a Makamboboko, na Pitharo Iyan: A Mikharatarata a Kiyasambi-i niyo Rakun ko oriyen (o Kiyalalakao Akun): Ino niyo Pagonai so Sogowan o Kadnan niyo? Na ini ithog Iyan so manga Ondang Ondang, sa Kiyaputan Niyan a Olo i Pagari Niyan, sa Punggandurun Niyan sa ginawa Niyan. Pitharo (o Haroun): Wata i Ina! Mata-an! A so pagtao na da-a Ko iran pakanganina, go maito bo na Mbono-on Nako iran! Na Dingka Phakapiyaa a ginawa o manga ridowai sa sabap Rakun, go di Akongka mba-loya a pud ko pagtao a manga Darowaka.

151. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Napi-i Akongka go so Pagari Ko! Go Pakasoluda Kamingka ko Limo o Ka! Ka Suka i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

152. Mata-an! A so siran a biyaloi ran so Sapi (a Tohan) na Khasogat siran ndun a Rarangit a phon ko Kadnan niran, go Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na lagid aya a imbadal Ami ko Puphamangumba-al sa Kabokhag.

153. Na so siran a Miyanggalubuk iran so manga rarata, oriyen niyan na Mithaobat siran ko oriyen noto go Miyaratiyaya siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka ko ori-

وَأَنصَارِجَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضَبَ أَنْ سَآءَ مَا كَفَلْنَا مُوسَىٰ وَقَالَ
رَبِّكُمْ وَأَلْقَى الْأَلْوَحَ وَآخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ
يَحْمُودَ إِلَيْهِ قَالَ إِنَّ الْقَوْمَ
أَسْتَظْعِفُونِي وَكَادُوا يَقْتُلُونِي فَلَا
تُشْمِئْتُ بِهِمُ الْأَعْدَاءُ وَلَا اجْتَمَعَتْنِي مَعَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿١٥٠﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا فِي
رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٥١﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيِّئًا لَّهُمْ غَضَبٌ
مِّن رَّبِّهِمْ وَذُلٌّ فِي الْخَيَوَاتِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِن
بَعْدِهَا وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٥٣﴾

yan noto na titho a Manapi, a Makalimo-on.

154. Na kagiya a lomunggao ko Musa so gani, na kinowa Niyan so manga Ondang Ondang: A adun a matatago-on ko ini Soraton a Torowan go Limo a ruk o siran a Ikaluk iran so Kadnan niran.

155. Na Miyamili so Musa ko pagtao Niyan sa pito polo a Mama si-i ko wakto a diyandi Ami: Na kagiya madansal siran o Linog, na Pitharo Iyan: Kadnan Ko! O ini kabaya-a Ka na Miyabinasangka siran gowani, a go Sakun: Bangka Rukami mbinasa-an so Pinggalubuk o manga lalong Rukami? Da-a salakao saya a rowar sa Tiyoba-a Ka: Ndadagun Ka sa sabap saya so tao a kabaya-a Ka, go Thoro-on Ka so tao a kabaya-a Ka. Suka i Panarigan Nami: Na Napi-i Kamingka go Kalimo-on Ka Mingka; a Suka i Taralbi a Mapiya ko manga Nanapi.

156. Na Tangkudangka a adun a bagiyen Nami si-i sangkai a Doniya a Mapiya, go si-i sa Akhirat: Mata-an! a Sukami na Mimbalingan Kami Ruka. Pitharo (o Allah): A so siksa Akun na Ishogat Akun noto ko tao a kabaya Akun; go so Limo Akun na langkap ko lango-wan taman. Na Thangkudun na Kun naya a ruk o siran a Khipanangngila, go Puthonain niran so

وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضِبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ
وَفِي سُجَّتِهَا أٰهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ
يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾

وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا
لِّمِيقَاتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ
شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلُ وَإِنِّي أَنُهَاكُمَا
بِمَا فَعَلُوا السَّفَهَاءَ مِنَّا إِنَّ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ
تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن تَشَاءُ إِنَّكَ
أَنْتَ الْغَفُورُ ﴿١٥٥﴾

﴿١٥٦﴾ وَاسْتَجَبْنَا لَنَادِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً
وَّفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هَدَيْنَاكَ إِلَيْنَا قَالَ عِدَّتِي
أُصِيبُ بِهِ مَن أَشَاءُ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ
شَيْءٍ فَسَأَكْثِبُهَا لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ
وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا

Zakat, go siran na siran na so manga Ayat Ami i Paparatiyaya-an niran;-

157. Siran na Phagonotan niran so Sogo, a Nabi a Ummi^[1], so Pukhaton niran Sukaniyan a Misosoratsi-i kiran,- ko Taurat go so Injil;- a Pushogo kiran ko Mapiya go Pushapar kiran ko Marata; go Puphakai kiran ko manga Pipiyago Pushapar kiran ko manga Rarata; go Puphakapokas kiran ko manga pupunud iran go so manga rurugun a misasangolai kiran. Na so siran a Miyamaratiyaya-on, go Mishulasula-on, go Miyamanabangon, go Miyamangonot ko (Qur-an a) Sindao a so Initoron a Pud Iyan,- na siran man na siran i Phamakasulang sa Maliwanag.

158. Tharowangka (Ya Muhammad): Hai manga Manosiya! Mata-an! A Sakun na Sogo rukano o Allah langon, a so khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: A Puphangoyag go Puphangimatai. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so Sogo Iyan, a Nabi a Ummi^[2], a so Mapaparatiyaya ko Allah go so manga Katharo Iyan: Na Onoti niyo Sukaniyan, ka-ang-kano Makakudug sa Ontol.

159. Na adun a pud ko pagtao o Musa a isa ka Sagorompong a

الَّذِينَ يَشْعُرُونَ الرُّسُولَ النَّبِيِّ الْأَمِينِ
الَّذِي يَجِدُوهُ مَكْنُونًا عِنْدَهُمْ فِي
التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ بِأَمْرِهِمْ
بِالْمَعْرُوفِ وَرَهْنَهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ
الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ
وَعَزَّزُوا وَتَصَدَّقُوا وَأَتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي
أُنْزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ
الْمُقْلِحُونَ ﴿٢٧﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ
جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
فَتَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ
الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٢٨﴾

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ

[1] Adi matao matiya ago sorat.

[2] Adi matao matiya ago sorat.

Iputhoro iran so Bunar, go o Onto-
lun niran Sukaniyan.

160. Na Pimba-aba-ad Ami siran
sa sapolo a go dow a ka lokus a
manga pagtao. Na ini Ilaham Ami
ko Musa, gowani ko Manguni ron
sa ig so pagtao Niyan: A Buntolun
Ka so Badas Ka ko Ator: Na
Kiyambowatan noto a sapolo a go
dowa a Bowalan: Sabunar a Kiya-
tokawan o oman i isa ka lokus so
saguba iran. Na ini sayap Ami kiran
so Gabon, go Initoron Ami kiran so
Manna go so (Papanok a) Salwa,
(na Pitharo Ami kiran a:) Kang-
kano ko manga Pipiya a ini Pagu-
pur Ami rukano: Na da Kami ran
kabinasa-i, na ogaid na giya ginawa
iran i Kiyabinasa-an niran.

161. Na gowani na Pitharo kiran:
A Balingkano sangka-i a Ingud (a
Baital Moqaddas) go Kangkano ron
sa sadun sa kabaya iyo, go Tharo
kano sa ikhada a dosa go solud
kano ko Paitao sa Kapangalimba-
ba-an: Ka Napin Nami rukano so
manga Kasala-an niyo; Phagoma-
nomanan Nami dun so (Balas ko)
Miphipiyapiya.

162. Na siyambiyan o siran a da
kiran Pamaginontolan sa Katharo a
salakao ko Pitharo kiran; na Piya-
katoronan Ami siran sa siksa a pho-
on ko Langit, sabap ko da iran
Kapaginontolan.

163. Na isha-an Ka kiran so In-
gud a matatago ko marani sa Ragat.

وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿٢٦١﴾

وَقَطَعْنَاهُمْ أَثْنَى عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا
وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَاهُ
قَوْمُهُ أَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
فَانبَجَسَتْ مِنْهُ أَثْنَا عَشْرَةَ نَعِيمًا
فَلَمْ يَكُنْ لَهُ أَتَابِس مَشْرَبُهُمْ وَظَلَلْنَا
عَلَيْهِمُ الْعَنَمَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ
وَالسَّلْوَىٰ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا
رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ
كَانُوا أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٢٦٢﴾

وَأَذَقْنَا لَهُمْ أَنْ يَكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ
وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا
حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا
نَعْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ سَتَجِدُ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٦٣﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ
الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَارْسَلْنَا عَلَيْهِم
رِجْرًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَظْلِمُونَ ﴿٢٦٤﴾

وَسَأَلْنَاهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ

Gowani ko Pushorang siran sa Pando ko Alongan a Sapto. Gowani na Puphakatalingoma kiran so manga Suda iran ko Alongan a sapto iran, andadakudakul, na si-i ko Alongan a di ran Sapto, na di kiran Phakatalingoma: Lagid aya man a Kaputhiyoba Ami kiran, sabap ko da iran Kapangongonotan.

164. Na gowani na Pitharo o isa kiran ka Sagorompong: A ino kano Puphanguthoma sa pagtao a so Allah i Mbinasa kiran o di na shiksa kiran sa siksa a Sangat?- Pitharo iran: A kapamokas sa kataksilan si-i ko Kadnan niyo, go o ba siran Pananggila.

165. Na kagiya a Pakalipatan niran so Inindao kiran, na inilidas Ami so siran a Puphanapar ko Marata; na siniksa Ami so siran a da Pamaginontolan, sa siksa a Sangat, sabap ko Kiyandarowaka iran.

166. Na kagiya a sogokun niran so ini Sapar kiran, na Pitharo Ami kiran: A Mbalo i kano a manga Amo, a Miyamakadapanas.

167. Na gowani na Piyakitokawan o Kadnan Ka a Mata-an a Pakiphangarasiyan Niyan siran ndun, sa taman ko Alongan a Qiya-mah, sa tao a Phakisagadan Niyan kiran so Marata a siksa. Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a Maga-an i Kandadanug, go Mata-an! A Sukan-nyan na titho a Manapi, a Makalimo-on.

حَاضِرَةً الْيَوْمَ لِيُنَبِّئَكُمْ سَبْعَ ثَوَابَاتٍ لِّذِي السَّيِّئَاتِ
إِذْ تَأْتِيهِمْ حِثَّانُهُمْ يَوْمَ سَبِّهَتْهُمُ
سُرْعَا وَيَوْمَ لَا يَسْئُرُونَ لَأَتَأْتِيَهُمْ
كَذَٰلِكَ يَتْلُوهُمْ بِحَاكَاثُوا
يَقْسُوتُ ﴿١٦٤﴾

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ يَعْطُونَ قَوْمًا اللَّهُ
مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا
مَعذِرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَسْقُونَ ﴿١٦٥﴾

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِمُ اتَّخَذْنَا لِّلَّذِينَ
يَنهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَآخِذًا بِالَّذِينَ ظَلَمُوا
بِعَذَابٍ يَّخَسِبُ بِحَاكَاثُوا يَقْسُوتُونَ ﴿١٦٦﴾

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً
خَاسِيَةً ﴿١٦٧﴾

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لِيَسْعَنَّ عَلَيْهِمُ الْيَوْمَ
الْعَذَابُ مَن يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ
لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَأَنَّهُ لَافْغُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٨﴾

168. Na Pimba-aba-ad Ami siran ko Lopa a Pishagorompong. Saba-ad kiran so manga bilangatao, na saba-ad kiran na salakao ro-o. Naini tupung Ami kiran so manga pipiya go so manga rarata: Ka-an siran Makambalingan (ko Ontol).

169. Na adun a Minilapis ko kiya-ipos iran a salapis: A Miyakhawali ran so Kitab, a Pukhowa-an niran so Parayasan sangka-i a korang (a Ingud), go gi-i ran Tharo-on: A Punapin rukutano bo. Na o adun a Makatalingoma kiran a Parayasan a lagid iyan, na Khowa-an niran pun noto. Ba kiran da makowa so diyandi ko Kitab, sa da-a Putharowa iran makapantag ko Allah a inonta so Bunar? Go Kiyapangadian niran so Madadalumon. Na so Ingud a Maori i lubi a Mapiya a bagiyan o siran a Khipanananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

170. Na so siran Komukupit ko Kitab go ini Pamayandug iran so Sambayang,- na Mata-an! A Sukami na di Ami Pagilangun so Balas ko Miphipiyapiya.

171. Na gowani na inalangalang Ami so Palao ko Kaporowan niran, makasasaibarat Sukaniyan sa Atup, na tiyangkud iran a mata-an naya! A Phakatana kiran ndun: (Na Pitharo Ami a:) Kupiti niyo so ini bugai Ami rukano Shabunsabunar,

وَقَطَعْنَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَسْمَاءً مِنْهُمْ
الضَّالِّينَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ
وَبَلَّغْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ
يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَثَرِ وَيَقُولُونَ
سَيُعَذِّبُنَا اللَّهُ يَأْتِيهِمْ عَرَضٌ مِثْلَهُ يَأْخُذُوهُ
أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْهِمْ مِمَّا فِي الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا
عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَالَّذِينَ
الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾

وَالَّذِينَ يُعَصِّحُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ الْجَنَّةَ
الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

﴿ وَإِذْ تَقِفْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا
أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ
وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴾ ﴿١٧١﴾

go Tatadumi niyo so Madadalumon; ka-angkano Makapananang-gila.

172. Na gowani na Piyakaliyo o Kadnan Ka pho-on ko manga Moriyatao a Adam- pho-on ko manga likod iran-so manga Moriya-tao iran, na Piyakishaksian Niyan kiran a ginawa iran, sa (Pitharo Iyan a:) Ba di Sakun i Kadnan niyo?- Pitharo iran: A owai (Suka i Kadnan nami)! Pishaksi-an Nami! Ka o ba niyo Matharo ko Alongan a Qiyamah: I Mata-an! A Sukami na miyabaloi kami a di Ami aya Katawan.

173. O di na o ba niyo Matharo: A aya bo a Miyanakoto na so manga lokus ami gowani, na Miyabaloi kami a manga Moriyatao ko oriyanniran (na Miyakaonot kami kiran): Inongka rukami Mbinasa-an so Pinggolaola o Minggalalubuk sa ribat?

174. Na lagid aya a gi-i Ami Kashumpada Magosai ko manga Ayat; ka-an siran Makambalingan (ko Ontol).

175. Na Pangadi-ingka kiran so Totholan ko (Bal-am Bunu Baorah a) tao a ini bugai Ami ron so manga Ayat Ami, na liyowas iyan noto: Na tiyalokonan sukaniyan o Shaitan, na Miyabaloi a pud ko Mithatari-dadag.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْ بُنَيِّ آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾

وَكَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ الْأَنْبِيَاءَ وَأَلْقَيْنَا

وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّسَالَاتِ الَّتِي نَزَّلْنَا بِهَا عَلَى نَبِيِّنَا فَأَلْهَمْنَاهُمُ الْقُرْآنَ فَاسْلُكُوا مِنْهَا مَآرِجَ الْوَحْيِ فَكُلُّوا مِنْهَا لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٥﴾

176. Na o kabaya Ami, na Mata-an a Maphakaoshor Ami sukaniyan sa sabap ro-o; na ogaïd na sukaniyan na Mishoramig ko Doniya, go Piyangonotan niyan so Nunga iyan. Na aya ibarat iyan na lagid o Aso: A o Pakabasunginka sukaniyan, na Pakaloloyotun niyan a Dila iyan, o di na dingka khodi-in sukaniyan, na Pakaloloyotun niyan ndun a Dila iyan. Giyoto man i ibarat o pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami; na Panotholangka so manga Tothol, ka-aniran Mapuphamimikiran.

177. Miyakaratarata a ibarat o pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go so manga ginawa iran i Bininasa iran.

178. Sa dun sa Toro-on o Allah,- na sukaniyan i Khatoro: Go sadun sa Dadagun Niyan,- na siran man na siran i Phangalologi.

179. Na Sabunsabunar a Miya-dun Kami sa ruk o Naraka Jahan-nam a madakul a pud ko manga Jinn go so manga Manosiya: Adun a manga poso iran na di ran noto Ipunggudaguda, go adun a manga Mata iran na di ran noto Iphangi-lailai, go adun a manga Tangila iran na di ran noto Iphamakinug. Siran man na lagid o manga Ayam,- kuna ka siran i lubi a Miyangadadadag: Siran man na siran so di maka-i inungka.

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى
الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ
الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ
تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصْ الْقِصَصَ
لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٧٦﴾

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَأَنْفُسُهُمْ كَانُوا بِظُلُمٍ ﴿٧٧﴾

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِى وَمَنْ يُضِلِلْ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٧٨﴾

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كُفْرًا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ لَهُمْ
قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ
بِهَا وَلَهُمْ أُذُنٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ
كَأَلْفِ نَعِيمٍ بَلْ هُمْ أَصْلُ أُولَئِكَ هُمُ
الْغَافِلُونَ ﴿٧٩﴾

180. Na ruk o Allah so manga ngaran a manga Pipiya: Na Buthon niyo Ron noto; na Ganati niyo so siran a Puphamakasila-in niran so manga ngaran Niyan: Ka imbadal kiran ndun so Pinggolaola iran.

181. Na adun a pud ko Inadun Ami a pagtao a Iputhoro iran so Bunar so Sukaniyan na o Ontolun niran.

182. Na so Miyamanaplis ko manga Ayat Ami, na shagintonun Ami siran (ko Phakabinasa kiran) sa di ran katawan;

183. Go Pakalalanatun Ko siran: Mata-an! A so siksa Akun na Ma-bagur.

184. Ba iran nda Pamimikirana? A da ko (Muhammad a) Bolayoka Iran i Buthang: Da-a salakao ron a rowar sa Pupha maka-iktiyar a Mapayag.

185. Ba iran nda Mailai so Mala a Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa go so Kiya-aduna o Allah ko langowan taman? Go so Kiyatang-kud a Kababaloi a Sabunar a Kiya-pakarani o diyandi kiran? Na antona-a i Tothol ko oriyen naya i Pharatiyaya-an niran?

186. Sa dun sa Dadagun o Allah, na da-a Makanggonana-o ron: Na Mbotawanan Niyan siran ko Ka-

وَالَّذِينَ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ قَادُوعُهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ
يَلْعَدُونَ فِي أَسْمَائِهِمْ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾

وَمَنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ
يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا مَسْتَشْتَرِينَ جُحُومٍ
مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾

أَوْ لَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بَصَّاحِهِمْ مِنْ جَنَّةٍ إِنْ هُوَ
إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨٤﴾

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا وَأَن عَسَىٰ أَن يَكُونَ
قَدِ أَقْرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ
يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾

مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾

pangangakowala iran, a gi-i siran Muromparompak.

187. Iphagisha iran Ruka so Alongan a Qiyamah-o andai Kapakatalingoma niyan? Tharowangka: A Mata-an! A so katawi ron na si-i bo ko Kadnan Ko: Da-a Phakapayag ko wakto Niyan a inonta Sukaniyan. Mapunud ko manga Langit a go so Lopa. Di rukano Makatalingoma o di Mitukao. Ipagisha iran Ruka a lagid o Bangka oto katawi: Tharowangka: A Mata-an! A so katawi ron na si-i bo ko Allah, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

188. Tharowangka: A da-a Mipapa-ar Akun a bagiyan o ginawa Ko a Ompiya a go da-a Morala inonta sa kabaya o Allah. Na o adun a katawi Ko ko Damapayag, na Mata-an a pakadakulun Akun so Mapiya, go di Rakun misogat so marata: Sakun na matag Ako Puphamakaiktiyar, go Puphamanothol sa Mapiya ko pagtao a Mapaparatiyaya.

189. Sukaniyan so (Allah a) Miyadun rukano pho-on ko (Adam a) isa ginawa, go biyaloi Niyan a Miyakapo-on Rukaniyan so Darodopa Iyan, ka-anon Lilintad. Na kagiya a Pamaka-in Niyan Sukaniyan, na Miyarimbit sa Karimbit a Makhap; na Pukhilalakao Niyan

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا
عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ
ثَقُلْتُ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا
بَعَثَةٌ يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ خَافِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا
عِنْدَ اللَّهِ وَلَٰكِن أَكْثَرُ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا
مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ
لَا سْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسْنِيَ
السُّوءُ إِنِّي أَنَا لَنَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾

* هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ
مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا
حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَاَمَرَتْ بِهِ فَمَا أَتَقَلَّتْ
دَعَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحًا
لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٨٩﴾

noto. Na kagiya a Makapunud, na Minipangangarapan Niran ko Allah, a Kadnan Niran: A Mata-an a o bugi Kamingka sa (Wata a) Mapiya; na Mata-an a mabaloi Kami dun a pud ko Miyamanalamat.

190. Na kagiya a bugan Niyan siran sa (Wata a) Mapiya, na mimba-al Siran sa manga Sakotowa Iyan ko ini bugai Niyan Kiran: Na Maporo so Allah a Ka-a awat Iyan ko Ipushakoto Iran non.

191. Ino Iran Puphakasakotowa (ko Allah) so da-a Khamba-alan niyan a maito bo, ka siran na Puphangumba-alan?

192. Go da-a Khagaga iran a tabang kiran, go di ran Khatabangan so manga ginawa iran!

193. Na o Tawagun niyo kiran so Torowan, na di kano iran Khaonotan: Magishan rukano o Tawaga niyo siran antawa-a bakano dun khigugunuk!

194. Mata-an! A so siran a Pupanongganowin niyo a salakao ko Allah, na manga Oripun a manga lagid iyo: Na Tawaga niyo siran, na Pakisumbag kano kiran, o sukano i manga Bunar!

195. Ba-adun a manga ai ran a Pukhilalakao iran? Antawa-a ba-adun a manga Barokan niran a

فَلَمَّا آتَوْهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا
ءَاتَاهُمَا فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾

أَلَيْسَ كُنَّ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ ﴿١٩١﴾

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ
يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْعَوْا سَوَاءً
عَلَيْكُمْ أَدْعَاؤُهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ ﴿١٩٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ
أُمْتُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا
لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الَّذِينَ يَمْسُُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ
يَنْبِطُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يَنْبُصُونَ

Pukhipangawakawa iran? Antawa-a ba-adun a manga Mata iran a Pukhipangilailai ran? Antawa- ba-adun a manga Tangila iran a Mipuphamamakinug iran? Tharowangka: A Panongganoya niyo so Ipuphamanakoto niyo, oriyen niyan na Pagantangani Ako niyo sa marata, na di niyo Rakun Tha-alika!

196. Mata-an! A aya somisiyap Rakun na so Allah, a so Tomiyoron ko Kitab, go Sukaniyan i somisiyap ko manga Bilangatao.

197. Na so siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah, na da-a Khagaga iran a tabang rukano, go di ran Khatabangan so manga ginawa iran.

198. Na o Tawagun niyo kiran so Torowan, na di ran khanug. Na Pukhailaingka siran a tutuntungan Ka iran, a siran na di siran Phamakanono.

199. Kupitingka so Kanapi; go Sogo-on Ka so Mapiya; go Talikholdingka so da-a manga Mulung iyan.

200. Na amai ka Khasogat Ka o onsi a pho-on ko Shaitan, na Lindongka ko Allah; Mata-an! A Sukaniyan na Puphakanug, a Mata-o.

201. Mata-an! A siran a Khipananggila, na igira-a adun a Miyakasogat kiran a Saramat a pho-on

بِهَا أَمْرُهُمْ أَذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا قُلْ أَدْعُوا
شُرَكَاءَ كُنتُمْ كِيدُونِ فَلَا
تُنْظَرُونَ ﴿١٩٦﴾

إِنَّ وَلِيِّ اللَّهِ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ
يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ ﴿١٩٧﴾

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْمَعُونَ
نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَتَصَرَّوْنَ ﴿١٩٨﴾

وَأَنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا وَتَرَاهُمْ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٩﴾

خُذِ الْعَصَا وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنْ
السَّاهِلِينَ ﴿٢٠٠﴾

وَأَمَّا بِنِعْمَتِكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزَعٌ فَاسْتَعِذْ
بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠١﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ
الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ

ko Shaitan, na Makatadum siran, na sa maoto na siran na Makapan-gilailai siran!

202. Na so manga Pagariya (o manga Shaitan) na ipumbolog iran siran ko Kadadag, oriyen niyan na di siran Puthangka.

203. Na igira-a da-a Minitalingo-mangka kiran a Tanda, na Tharon niran: A Inongka oto da Mipanton? Tharowangka: A aya bo a Phagonotan Ko na so Iphagilaham Rakun a pho-on ko Kadnan Ko: Giyaya na manga Rara yag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo, go Torowan, go Limo, a bagiyan o pagtao a Khipaparatiyaya.

204. Na igira-a Pumbatiya-an so Qur-an, na Puphamamakinuga niyo Sukaniyan, go Lilintad kano: Kangkano Mipangalimo.

205. Na Tataduminka so Kadnan Ka si-i ko Ginawangka, sa Kapangalimbaba-an a go Kaluk, go di Matanog a Katharo, si-i ko Kapitapita go so Kagabigabi; go Dingka mbaloya so Ginawangka a pud ko Khikalilipat.

206. Mata-an! A so (manga Malaikat a) manga rarani ko Kadnan Ka, nadi ran iphumaratabat a Kapushimba-a iran ko Allah: Go gi-iran Iphoroporo Sukaniyan, go Ron siran Pangangalimbaba-an.

مُبْصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا

يُبْصِرُونَ ﴿٢٠٣﴾

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا

قُلْ إِنَّمَا اتَّبِعُ مَا نُوْحِيَ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي هَذَا

بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ

يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٤﴾

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا

لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ ﴿٢٠٥﴾

وَأَذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً

وَرُدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُرِ وَالْأَصْبَالِ

وَلَا تُكِنُّ مِنَ الْعَافِينَ ﴿٢٠٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ

عِبَادَتِهِ وَنُسيحُونَهُ وَلَهُ السَّجْدُونَ ﴿٢٠٧﴾

Surah Al-anfal-8

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

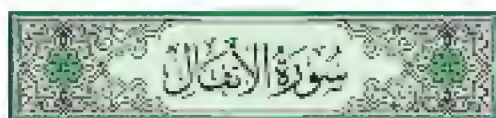
1. Ipagisha iran Ruka so manga Taban ko Kambonowai. Tharowangka: A so manga Taban na Kapa-ar o Allah go so Rasul: Na Kalukun niyo so Allah, go Tanora niyo so Kaphapantapantagan niyo: Go Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan, o sukano na Khipaparatiyaya.

2. Aya bo a titho a Khipaparatiyaya na so siran, a igira-a Miyalo-i so Allah, na Somangkop so manga poso iran, go igira-a Piyan-gadi-an kiran so manga Ayat Iyan, na Makaoman kiran sa Paratiyaya, go so bo so Kadnan niran i Sasarigan niran;

3. Siran na Ipuphamayandug iran so Sambayang go so saba-ad ko ini bugai Ami kiran a Ipuphamumugai ran:

4. Siran man na siran so Khipaparatiyaya a titho: Adun a bagiyan niran a manga Pangkatan (ko Sor-ga) si-i ko Kadnan niran, go Ma-ap, go Pagupur a Mapiya:

5. Lagid o Kiyapakaliyowa Ruka o Kadnan Ka pho-on ko Walaingka sabap ko Bunar, na Mata-an! A adun a Salompok ko Miyamara-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْتَأْذِنُكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ
وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا
بَيْنَكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا دُكِرَ اللَّهُ
وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تَلَيَّتْ عَلَيْهِمْ أَيْتُهُ
رَأَوْهُمْ إِيمَنَ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ
فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿٥﴾

tiyaya a tanto a di siran Kamaman-trangan,

6. Puphamawalungka iran Maka-pantag ko Bunar ko oriyen o Kiya-payag iyan, lagid o ba siran Pundundugun ko Kapatai a siran na Kasasandungan niran.

7. Na gowani ko idiyandi rukano o Allah so isa ko dowa pagtao, a Mata-an naya! A Khataban niyo: Na gi-i niyo Mandingandingan a so da-a Bugur iyan i Masangan niyo, na kabaya o Allah a tanto Niyan so Bunar sabap ko manga Katharo, Iyan, na Thiphadun Niyan so kaposan o da Pamaratiyaya;-

8. Ka thanto Niyan so Bunar na Pagilangun Niyan so ribat, apiya di kabaya o manga rarata i Ongar.

9. Gowani ko Puphanguni kano sa Tabang ko Kadnan niyo, na In-ismbag Iyan rukano: A Mata-an! A Sakun na Thabangan Ko sukano sa Sanggibo a manga Malaikat, a Makaputhondotondog.

10. Na da-a kiyabaloya saya o Allah a rowar sa Tothol a iphaka-piya ginawa, go anon misabap a Kathatana o manga poso iyo: Na da ko Tabang inonta na si-i bo Phon ko Allah; Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

يَجِدُ لَوْنَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا
يَسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٥﴾

وَأَذِيعُكُمْ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهُمَا
لَكُمْ وَفُودُونَ أَنْ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَه
تَكُونُ لَكُمْ وَتُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحَقِّقَ الْحَقَّ
بِكَلِمَتِهِ وَتَقْطَعَ دَائِرَ الْكُفْرِينَ ﴿٦﴾

لِيُحَقِّقَ الْحَقَّ وَيَبْطِلَ الْبَطِلَ وَلَوْ كَرِهَ
الْمُجْرِمُونَ ﴿٧﴾

إِذْ تَسْتَعِينُونَ رَبَّكُمْ فَأَسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي
مُعِدُّكُمْ بِالْفَيْ مِنْ أَلَمَاتِكُمْ مَرْدِفِينَ ﴿٨﴾

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَضْمِنَ لَهُ
فُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ
اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٩﴾

11. Gowani na Ipukholob Iyan rukano so toratod, a Sarig a pho-on Rukaniyan, go Puthoronan kano Niyan a pho-on ko Kawang sa ig, ka-anon misabap a Kasotiya Niyan rukano, go a Niyan rukano Mailang so Pangangaluk o Shaitan, go a Niyan Matukhus so manga poso iyo, go anon misabap a Kapakabukuna Niyan ko manga Parapara.

12. Gowani na Iphagilaham o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na pud iyo: Na Pakabukuna niyo so siran a Miyamaratiyaya: Ithumo Akun ndun ko manga poso o siran a da Pamaratiyaya so kaluk: Na sogata niyo so Kaporowan o manga lig (iran), go sogata niyo kiran so oman i kumur.

13. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Siyorang iran so Allah go so Sogo Iyan: Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah go so Sogo Iyan, na Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

14. Giyoto man (so siksa): Na ta-ami niyo sukaniyan: Ka Mata-an! A bagiyan o da Pamaratiyaya so siksa ko Naraka.

15. Hai Miyamaratiyaya! Igira Minithumo niyo (ko gi-i Mbonowayan) so siran a da Pamaratiyaya a Pukhamang siran, na di niyo kiran Thalikhodun so manga likod (iyo).

إِذْ يَغْشِيكُمْ الْغُحَّاسُ أَمْنَةً مِنْهُ وَيُنْزِلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يُطَهِّرُكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿٥﴾

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنْي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا سَأَلِقَىٰ فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرَّعْبَ فَأَصْرَبُوا قَوَىٰ الْأَعْنَاقِ وَاصْرَبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿٦﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٧﴾

ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفُوا فَلَا تُولُوهُمْ الْأَدْبَارَ ﴿٩﴾

16. Na sa dun sa italikhod iyan kiran sa Alonga noto a likod iyan-inonta a Pulimpang ko Kambonowai, o di na Thapi ko pagtao (a pud iyan)- na Sabunar a miyakakholog sa Rarangit a pho-on ko Allah, go darpa iyan so Naraka Jahan-nam,- a Mikharatarata a khabolosan!

17. Na da niyo siran Mapatai; na ogaid so Allah i Miyakapatai kiran: Go kuna a ba Suka i Miyakasogat gowani a lomubad Ka, na ogaid na so Allah i Somiyogat (kiran): Kanan Niyan Matiyoba so Miyamaratiyaya sa Tiyoba a Mapiya a pho-on Rukaniyan Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

18. Giyoto dun man, ka Mata-an! A so Allah na Puphakalobain Niyan so antangan a marata o da Pamaratiyaya.

19. Na Ophangniyanio so Hokoman (ko pagulut iyo ago so Muhammad) na sabnar a miyaka oma rekano so Hokoman (a so kiyataba-na rekano sa bader) Na o gunuk kano (Mongkir), na giyoto i Mapiya rukano: Na o kasoi kano na komasoi Kami (Tomabang). Na da dun a Milinding rukano o pagtao niyo a maito bo, apiya i kadakul iyan: Ka Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Miyamaratiyaya!

20. Hai Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan, go

وَمَنْ يُؤْلِهْمُ يَوْمَئِذٍ دُورَهُ إِلَّا الْمُتَحَرِّفًا
لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَرِّفًا إِلَى فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ
بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

فَلَمَّا تَقَالُوهُمْ وَلَئِنْ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا
رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَئِنْ اللَّهَ رَمَى وَلِيُبْلِيَ
الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءٌ حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾

ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَرِيمٌ
الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾

إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْقِتَاءُ
وَأَنْ تَنْتَهُوا فَمَوْحٍ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا
نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ
كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ

di niyo Thalikhodi Sukaniyan a su-
kano na Pukhanug iyo.

21. Go di niyo showa-a so siran a
Pitharo iran: A Piyamakinug ami, a
siran na di ran Phamamakinugun:

22. Mata-an! A Miyakaratarata
ko manga Binatang si-i ko Allah so
manga Bungul a manga Omao,- a
siran na da-a manga Sabot iran.

23. Na o katawi o Allah a adun a
Matatago kiran a Mapiya, na Mata-
an a Pakapamamakinugun Niyan
siran: Na apiya pakapamamakinu-
gun Niyan siran, na Thalikhod siran
bo a siran na Khisasangka.

24. Hai Miyamaratiyaya! Tari-
ma-a niyo so Allah go so Rasul,
igira-a Tiyawag kano Niyan ko
Phakaoyag rukano; go Tangkuda
niyo a Mata-an! A so Allah na
Phagulutan Niyan so lut o tao a
go so poso iyan, go Mata-an! A
Sukaniyan na Ron kano Pulimoda.

25. Go Pananggila-i niyo so
Tiyoba, ka di khisogat ko siran a
Mindadarowaka rukano sa ba Ma-
tabis: Go Tangkuda niyo a Mata-
an! A so Allah na Mailot i kapanik-
sa.

26. Na Tadumi niyo gowani ko
maito kano, a di kano Pakanganga-
ninun ko Lopa, Ipukhaluk iyo o ba
kano Mabiyag o manga Manosiya;
na Piyakapagingud kano Niyan (sa
Madinah), go ini Bagur Iyan ruka-

وَلَا تُولُوا عَنْتَهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ إِنَّكُمْ
تَسْمَعُونَ ﴿١٠﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ ﴿١١﴾

۞ إِنَّ سَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ
الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ ۖ وَلَوْ
أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿١٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ
وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ
إِلَيْهِ تُخْشَرُونَ ﴿١٤﴾

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٥﴾

وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنتُمْ قَلِيلٌ مُّتْتَفِعُونَ فِي
الْأَرْضِ مُخَافُونَ أَنِ يَحْطِفَكُمْ النَّاسُ
فَقَاوَلَكُمْ وَاتَّكُم بَنُصْرَهُ وَوَرِّدَكُمْ مِنَ
الطُّبَيْبِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٦﴾

no so Tabang Iyan, go Riniskhiyan kano Niyan ko manga Pipiya: Kangkano Makapanalamat.

27. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo Pundonsiyani so Allah go so Rasul, go di niyo Pundonsiyani so manga Sarig rukano a sukano na Katawan niyo.

28. Na Tangkuda niyo a so manga Tamok iyo go so manga Wata iyo na matag tupung; ka Mata-an! A so Allah na adun a shisi-i Rukan-nyan a Balas a lubi a Mala.

29. Hai Miyamaratiyaya! O kalukun niyo so Allah, na sunggayan kano Niyan sa Padoman, go lalasun Niyan rukano so manga Dosa niyo, go Napiyan kano Niyan: Ka so Allah i Khiruk ko Limo a lubi a Mala.

30. Na gowani na Puphagantangan Ka sa marata o siran a da Pamaratiyaya, ka Tharongko-on Ka iran, o di na Mbono-on Ka iran, o di na Phaka-awa-an Ka iran. Na Puphagantangan siran sa marata, na Pumbadalan o Allah so antangan niran, ka so Allah i Makalalawan ko Puphamagantangan sa marata.

31. Na igira-a Biyatiya kiran so manga Ayat Ami, na Tharo-on niran: A Sabunar a Miyanug ami: Na o kabaya Ami, na Mata-an a Maputharo Ami so lagid aya: Ka da-a

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحْزَنُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ
وَتَحْزَنُوا أَمْثَلَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ
فِيْهِ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَسْتَقُوا اللَّهَ
يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو
الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

وَإِذْ يَفْكُرُكَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْشِيُوْكَ
أَوْ يَسْتُلُوْكَ أَوْ يَخْرُجُوْكَ وَيَمْكُرُوْنَ
وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِيْنَ ﴿٣٠﴾

وَإِذْ أَتَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا فَقَالُوْا هَٰذَا هِيَ
لَوْ سَاءَ لَهَا مِثْلُ هَٰذَا إِن هَٰذَا إِلَّا
أَسْطُورٌ أَوَّلَٰمٍ ﴿٣١﴾

salakao saya a rowar sa manga Tothol a Kabokhag o Miyanga-o ona.

32. Na gowani na Pitharo iran: Ya Allah! O giya-i na Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Hadapan Ka, na Paka-orani kamingka sa Ator a pho-on ko Kawang, o di na Talin-goma-i Kamingka sa siksa a Mal-ipudus.

33. Na da ko Allah i ban Niyan siran siksa-a a Matatago Ka kiran; go da ko Allah i ba Niyan siran siksa-a a Puphanguni siran sa Ma-ap (ko Allah).

34. Na andamanaya idi kiran kasiksa-a o Allah, a siran na Pu-phangalang siran ko Masjid Al-Haram- a kuna a ba siran i manga Wali ron? Ka da-a manga Wali ron a rowar ko Khipanananggila; na ogaid na so kadakulan kiran na di ran katawan.

35. Na da-a Miyabaloi a Sam-bayang iran si-i sa Baitullah a rowar sa Kapamopoi go kandaopai: Na ta-ami niyo so siksa sabap ko da niyo Kaparatiyaya.

36. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya na gi-i ran nggaston so manga Tamok iran ka-an siran maka-alang ko lalan o Allah, na gi-i ran ndun noto nggaston; na oriyen niyan na pukhabaloi kiran a ka-shundit; oriyen niyan na Punda-

وَيَذَّأَلُوا اللَّهَ هُمْ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ
مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَابًا مِنَ
السَّمَاءِ أَوْ آتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا
كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ
يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ
عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ
إِنْ أَوْلِيَآؤُهُ إِلَّا الْمُشْكُونَ وَلَنْ يَكُنْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا
مُكَاءً وَنُصْبَةً قَدْ وَفُوا الْعَهْدَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنفِقُونَهَا
ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ

agun siran: Na siran a da Pamaratiyaya na si-i siran ko Naraka Jahannam Pulimoda;-

37. Ka ishunggai o Allah so marata a Mbulagun ko Mapiya, go ithapi Iyan so marata, so saba-adon ko saba-ad, na Thimo-on Niyan noto langon, na Thago-on Niyan noto ko Naraka Jahannam. Siran man na siran so manga logi.

38. Tharowangka ko siran a da Pamaratiyaya: A o gunuk siran, na Punapin kiran so andang a Miyaipos; na o kasoi ran, na Sabunar a somiyagad so Kiyaokitan o Miyanga-o ona (a Miyabaloi a ladiyawan).

39. Na Pakimbonowai kano kiran taman sa da-a mabaloi a Kapanakoto, go Mabaloi so okit ko Kapagintao a tanan ruk o Allah; na o gunuki ran, na Mata-an! A so Allah na so gi-i ran Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

40. Na o Talikhod siran, na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah i Panarigan niyo- Miyakapiyapiya a Phanarigan go Miyakapiyapiya a Phananabang.

41. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Miyataban niyo, apiya antona-a, na Mata-an! A ruk o Allah so ikalima-on bagi,- go ruk o Rasul, go ruk o manga Tonganai

يُخْسِرُونَ ﴿٣٧﴾

لِيَسْمِرَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ
الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَى بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ
جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَئِكَ هُمُ
الْخٰسِرُونَ ﴿٣٨﴾

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَسْتَهْوَئُوا يُعْطَر
لَهُمْ مَقَادَ سَلَفٍ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ
سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾

وَقَالُوا هَذَا خَيْرٌ لَّا نَكُونُ فِتْنَةً
وَيَكُونُ الَّذِينَ كُفُّوا عَنْهُ لِلَّهِ فَإِنْ
أَنْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَانَكُمْ
يَغْمِرُ الْمَوْتَى وَيَعْمَرُ النَّصِيرُ ﴿٤١﴾

﴿٤٢﴾ وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ
خُمْسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ

Niyan, go so manga ilo, go so manga Miskin, go so Puphulayalayag,- o sukano na Piyaratiyaya niyo so Allah go so Initoron Ami ko Oripun Nami ko Alongan a Kiyapakasung-gaya (o Ontol a go so Ribat),- a Alongan a Kiyapakathumo o dowa pagtao (sa Badur). Na so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

42. Gowani na shisi-i kano ko sabala ko Balintad a Marani (sa Madinah), na shisi-i siran ko sabala ko Balintad a Mawatan (sa Madinah), na so isa ka lalakawan (a manga Padagang) na shisi-i ko kababa-an niyo. Na o Miphapasada kano (sa Kaputhalabok iyo), na Pundorat kano dun ko Pasad: Na ogaid na kagiya adun a Pakapunggolalanun o Allah a Sogowan a Miyatangkud a Mapunggolaola; ka-an Thakna a Ka-o ongkir o tao a Miyongkir ko oriyen o Marayag a Karina, go an Thakna a Kapaparatiyaya o tao a Miyaratiyaya ko oriyen o Marayag a Karina. Na Mata-an! A so Allah na tithe a Puphakanug, a Mata-o.

43. Gowani na Puphaki-ilai Ruka siran o Allah ko Katotoroga Ruka a maito (siran): Na opama ka Piyaki-ilai Niyan Ruka siran a Madakul (siran), na Mata-an a Ka-alapan kano, go Mata-an a di Kano Magayonayon ko Punggolaola-an: Na ogaid na so Allah na migai sa Kalilintad: Mata-an! a Sukaniyan na

ءَامَنُكُمْ بِاللّٰهِ وَمَا أُنزِلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا يَوْمَ
الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّلٰقِ الْجَمْعَاتِ ۝ وَاللّٰهُ عَلٰى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدُوِّ الدِّينِ أَوْهُمْ بِالْعُدُوِّ
الْفُصُولِ وَالرَّكْبُ أَتَقَلُّ مِنْكُمْ وَلَوْ
تَوَاعَدْتُمْ لَأَخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ
وَلَكِنَّ لِّقَضَى اللَّهِ أَمْرًا كَانَ
مَفْعُولًا لِّبَهْلِكِ مَنْ هَلَكَ عَن بَيْتِنَا
وَيَخَيُّ مَنْ حَتَّى عَن بَيْتِنَا وَآتَى اللَّهُ
تَسْمِيعَ عَلِيمٍ ۝

إِذْ يُرِيكُهُمُ اللَّهُ فِي مَنَاوِكَ قَلِيلًا وَلَوْ
أَرَادْتُمْ كَثْرَةً كَثِيرًا لَفُتِنْتُمْ
وَلَتَنَرَعَنَّهُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ
إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝

katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

44. Na gowani na Puphaki-ilai Niyan Rukano siran ko masa a Kiyapakathumo Niyo, a maito a Kai-ilaya Niyo kiran, na maito a Kai-ilaya iran Rukano:Ka kagiya adun a Pakapunggolalanun o Allah a Sogowan a Miyatangkud a Mapunggolaola. Na si-i bo Phakando-da ko Allah so mapunggogolaola.

45. Hai Miyamaratiyaya! Igira adun a Minithumo Niyo a Sagor-ompong (a da Pamaratiyaya), na Pakathana-a Niyo, go Tatadumi niyo so Allah sa Madakul; ka-an-gkano Makada-ag:

46. Go Onoti Niyo so Allah go so Sogo Iyan; go di Kano Pushoran-sorang, ka ka-alapan Kano go mada so Bagur Iyo; go Phantang Kano: Ka Mata-an! A so Allah na babid o manga Papantang:

47. Go di Niyo Showa-a so siran a Lominiyo siran ko manga Ingud iran sa Kapangandag go Kapaki-ilaila-in ko manga Manosiya, go Puphangalang siran ko lalan ko Allah: Na so Allah si-i ko gi-i ran Nggolaola-an na katawan Niyan.

48. Na gowani na Pipharasan kiran o Shaitan so manga Galubuk iran, go Pitharo Iyan: A da-a Phakada-ag rukano sa Alongan na-i ko

وَأَذِيرْكُمْ هُمْ إِذِ اتَّقَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَقَلِيلًا فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٥٥﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٥٦﴾

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٥٧﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ يَمَّا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٥٨﴾

وَلَا تَتَّبِعُوا لِهَمِّ الشَّيْطَانِ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي

manga Manosiya, go Mata-an! A Sakun i Lomilinding rukano: Na kagiya Makambantaya so dowa ka Sagorompong, na Miyangundod ko talikhodan niyan, sa Pitharo iyan: A Mata-an! A sakun na angiyas ako rukano; ka Mata-an! A sakun na Pukhailai akun so di niyo Pukhailai; Mata-an! A sakun na ikhaluk akun so Allah; ka so Allah na mailoti kapaniksa.

49. Gowani na gi-i Tharo-on o manga Monapik go so siran a kata-tagowan so manga poso iran sa Gudamun: A miyaka-ikmat ko siran naya so Agama iran. Na sa dun sa Somarig ko Allah, na Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongan-gun.

50. Na o Mailaingka, so Masa a kathangana o manga Malaikat ko (Niyawa o) da Pamaratiyaya, a Puphuroronta-in Niran so manga Paras iran go so manga likod iran, na (gi-i Ran Tharo-on a:) Ta-ami niyo so siksa a Phakatotong-

51. Giyoto man na sabap ko Mini-ona o manga lima niyo (a Dosa:) Ka Mata-an! A so Allah na kuna a ba Salimboto ko manga Oripun Niyan:

52. Lagid o Sowasowa-i o pagtao o Pir-aon go so Miya-ona an niran: A da iran Pratiyaya-a so manga Ayat o Allah, na siniksa siran o

جَاؤُكُمْ فَلَمَّا تَرَأَتْهُ الْفِئَتَانِ
نَكَصَ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ
مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي
أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٠﴾

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم
مَّرَضٌ عَرَّهٖمْ ذُلًّا وَيَبْتَغُونَ
عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا
الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَأُتْبِرُهُمْ ذُفُوفًا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٢﴾

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتِ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ
لَيْسَ بِظَالِمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٥٣﴾

كَذَٰلِكَ أَلْهِمْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِن قَبْلِهِمْ
كَفَرُوا وَاتَّبَعَ اللَّهُ فَآخَذَهُمُ اللَّهُ

Allah sabap ko manga Dosa iran: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Mailot i kapaniksa:

53. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagalinun so Limo a ini Pangalimo Iyan ko pagtao taman sa di ran alinun so shisi-i ko manga ginawa iran: Ka Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

54. Lagid o Sowasowa-i o pagtao o Pir-aon go so siran a Miyaona an niran: A Piyakambokhag iran so manga Ayat o Kadnan niran: Na Bininasa Mi siran sabap ko manga Dosa iran, na inulud Ami so pagtao o Pir-aon: Ka tanan siran manga Darowaka.

55. Mata-an! A Mikharatarata ko manga Binatang si-i ko Allah so siran a Miyamangongkir: Na siran na di Phamaratiyaya.

56. Siran so Miniphasada Aka kiran, oriyen niyan na Pumbarungkasun niran so Pasad iran ko oman siran Makiphasada, a siran na di siran Phananggila.

57. Na o Mapugus Ka siran ko Kambonowai, na Baloyangka siran a Thoma, ko tao a Phakatondog kiran, ka-aniran Pukhatadumi.

يَذُنُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٣﴾

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُعَيَّرًا بِعَمَلِهِ
أَعْمَاهُ عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُعْزِرُوا مَا يَأْنِفُسُهُمْ
وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

كَذَّبَ آيَاتِ الْفِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
وَأَعْرَضْنَا عَنْ الْفِرْعَوْنَ وَكُلِّ كَاذِبٍ
ظَالِمِينَ ﴿٥٥﴾

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٦﴾

الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ
عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرْقَةٍ وَهُمْ لَا يُتَّقُونَ ﴿٥٧﴾

فَإِذَا تَفَفَّهُهُمْ فِي الْحَرْبِ فَسَرَدْنَاهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ
لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ ﴿٥٨﴾

58. Na amai ka Ikhawan Ka ko pagtao so kandorat, na Bokaingka kiran (so Pasad), sa Mapayag: Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so Mamakadodorata.

59. Na di dun Thangkapa o siran a da Pamaratiyaya o ba siran Miya-kalipos: Mata-an! A siran na di ran Khalipos.

60. Na Thiyagari Niyo siran sa sadun sa Khagaga Niyo a Bagur, go pudon so Kathiyagara ko manga Koda, a Mipuphangangaluk Iyo to ko ridowai o Allah, go ridowai Niyo, go so manga pud a salakao kiran, a di Niyo siran Katawan, so Allah i Mata-o kiran. Na sa dun sa Manggasto Niyo apiya antona-a si-i ko lalan o Allah, na Khitoman Rukano sa tarotop (so Balas iyan), a Sukano na di Kano Kasalimbotan.

61. Na o Ramig siran ko Kalilintad, na Ramig Ka on (mambo), go Sarigingka so Allah: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Pupha-kanug, a Mata-o.

62. Na o ba iran Khabaya-i a Kalimpanga iran Ruka,- na Mata-an! A-a Angkosangka o Allah: Sukaniyan so ini Bagur Iyan Ruka so Tabang Iyan go so Miyamaratiyaya;

63. Go Piyakakhakalayama Iyan so manga poso Iran: Apiya Nggaston Ka so nganin a shisi-i ko Lopa

وَأَمَّا خَوَافَ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةٌ فَابْتَغُوا إِلَهُكُمْ
عَلَىٰ سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ ﴿٥٨﴾

وَلَا يَتَحَسَّنُ الَّذِينَ كَفَرُوا سُبُوحًا إِلَهُهُمْ
لَا يُعْجِرُونَ ﴿٥٩﴾

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ
رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ
وَعَدُوَّكُمْ وَءَاخِرِينَ مِنْ دُونِهِمْ لَا
تَعْلَمُوهُمْ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ
شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ
لَا تَظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

وَأَنْ جَنَّاتُ النَّارِ فَاتَّخَذَ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى
اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

وَأَنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ
هُوَ الَّذِي آتَاكَ بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾

وَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا مَا أَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ

langon, na Dingka Mapakakhakalaya-
layama so manga poso iran, na
ogaid na so Allah i Miyakapagayo-
nayon kiran: Mata-an! A Sukaniyan
na Mabagur, a Maongangun.

64. Hai Nabi! A Angkosan Ka o
Allah,- go so tao a Miyonot Ruka a
Miyamaratiyaya.

65. Hai Nabi! Pi-isun Ka ko
Miyamaratiyaya so Kapakimbono-
wai. O adun Rukano a dowapolo, a
manga Papantang, na Phakapugus
siran sa dowagatos: Na o adun
Rukano a Magatos, na Phakapugus
Siran sa Sanggibo ko siran a da
Pamaratiyaya: Sabap sa Mata-an!
A siran na pagtao a da-a manga
Sabot iran.

66. Imanto, na piyakakhapan
Kano o Allah, ka katawan Niyan
a Mata-an! A matatago Rukano so
kalobai: Na o adun Rukano a ma-
gatos, a manga Papantang, na Pha-
kapugus siran sa dowagatos, na o
adun Rukano a Sanggibo, na Pha-
kapugus siran sa dowanggibo, sa-
bap sa idin o Allah: Ka so Allah na
babid o (Tabang Iyan so) manga
Papantang.

67. Da mapatot ko Nabi i ba
adun a kowa-an Niyan ko manga
Biyag (a a'on sa ginawa) taman sa
di Makapugus ko Lopa. Khabaya-
an Niyo so Parayasan ko Doniya;
na so Allah na kabaya Iyan (a

اللَّهُ أَلْفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٦﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى
الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَبَرُوا
يَعْلَمُوا مَا تَتْلُو وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ
يَعْلَمُوا الْقَائِمِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِهِ
فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٨﴾

الَّذِينَ خَفَفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ
ضَعْفًا فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ
يَعْلَمُوا مَا تَتْلُو وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ
يَعْلَمُوا الْقَائِمِينَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ
الصَّابِرِينَ ﴿١٩﴾

مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى
يُشْفَى فِي الْأَرْضِ يُرِيدُونَ عَرَصَ الدُّنْيَا
وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٠﴾

Mambagiyan Niyo) so Akhirat: Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

68. O da so Kitab a pho-on ko Allah a Miya-ona, na Khasogat kano dun sabap ko Kinowa niyo a siksa a Mala.

69. Na Kangkano ko Miyataban Niyo, a Halal a Mapiya: Go Kalukun Niyo so Allah: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

70. Hai Nabi! Tharowangka ko tao a shisi-i sa tangan Niyo a manga Biyag: A o adun a katawan o Allah a matatago ko manga poso iyo a Mapiya, na Mbugan kano Niyan sa Mapiya a di so Miyakowa rukano, go Punapiyan kano Niyan: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

71. Na o kabaya iran so kandorata iran Ruka, na Sabunar a diyorat iran so Allah gowani, na piyakida-ag Iyan (Ruka) siran. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

72. Mata-an! a siran a Miyamaratiyaya, go giyanatan Niran so manga Darpa Iran, go ini Panagon-taman Niran so manga Tamok Iran go so manga ginawa Iran, si-i ko lalan o Allah, go so siran a Somiyandig Kiran go Tomiyabang Kiran (ko Nabi), - na siran man na so saba-ad Kiran i manga Wali ko saba-ad. Na so Miyamaratiyaya a

لَوْلَا كِتَابٌ مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾

فَقُولُوا مَعَ غَنِمَتُهُ حَلَّالٌ طَيِّبٌ وَانْفِقُوا اللَّهَ
إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٩﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّمَن فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ
الْأَسْرِ إِنِّي بَعِيرٌ لِّلَّهِ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرٌ
مِّمَّا خَذَرْتُمْ مِمَّا أَخَذَ مِنْكُمْ وَتَغْفِرَ لَكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٠﴾

وَإِن يُرِيدُوا رِجَا نَسَكَ فَقَدْ خَالَأُوا اللَّهَ مِنْ
قَبْلُ فَاذْكُرْنِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ
ءَاوُوا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَبَالِهِم
مِّن شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجَرُوا وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ
فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَى قَوْمٍ

da iran ganati so manga Darpa Iran, na da-a Kipantag iyo ko Kapingowali-i kiran a maito bo taman sa di siran tomogalin; na o Panguni siran Rukano sa Tabang Makapantag ko Agama, na Paliyogat Rukano so Katabangi (kiran), inonta a aya iran khasogat so pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran. Na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i Niyo Nggolaola-an.

73. Na so siran a da Pamaratiyaya, na so saba-ad kiran i manga Wali ko saba-ad: O di Niyo to Nggolaola-a, na Khatagowan sa samok so Lopa, go Kapaminasa a Mala.

74. Na so Miyamaratiyaya, go Miyamanogalin, go Miyamanagontaman ko lalan o Allah, go so siran a Somiyandig kiran go Tomiyabang kiran,- na siran man na siran so Miyamaratiyaya a titho: Na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go Pagupur a Mapiya.

75. Na so Miyamaratiyaya ko oriyaniyan, go Miyamanogalin, go pud iyo a Miyamanagontaman,- na siran man na pud iyo. Na so Thotonganaya na so saba-ad kiran i lubi a Wali ko saba-ad si-i ko Kitab o Allah. Mata-an! A so Allah na so Langowan taman na katawan Niyan.

بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ قِسْطٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿٦٣﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ
كَبِيرٌ ﴿٦٤﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ آوَوْا وَانصَرَوْا أُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ ﴿٦٥﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَجْهَهُدُوا
مَعَكُمْ فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ وَأُولَٰئِكَ الْأَرْحَامُ
بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٦﴾

Surah Al-Taubah (Al-Baraat) -9

1. (Giya-i) so Kiyabarungkas o Pasad a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan, si-i ko siran a ini Phasada Iyo ko manga Pananakoto:-

2. Na ndalakao Kano ko Lopa (hai manga Mosrik) sa pat Olan, go Tangkuda Niyo a Mata-an! A Sukano na di Niyo khalipos so (siksa o) Allah go Mata-an! A so Allah na Phakaito-on Niyan so manga Kapir.

3. Na Piyakalangkap a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan, ko manga Manosiya ko Alongan a Kapunaik Hajji a Mala,-a Mata-an! A thipud o Allah (so Pasad) ko manga Pananakoto; go (Thipud o) Sogo Iyan. Na o Thaobat kano, na giyoto i Mapiya rukano; na o talikhod kano, na Tangkuda niyo a Mata-an! A sukano na di niyo khapalagoyan so (siksa o) Allah. Na Panotholangka ko siran a da Pamaratiyaya so siksa a Malipudus.

4. Inonta so siran a ini Phasada Iyo ko manga Pananakoto, oriyaniyan na da-a kiyorang iran Rukano a maito bo, go da-a Tiyabangan niran a Sorang Rukano a isa bo. Na tarotopa niyo kiran so

بَرَاءَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١﴾

فَمَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا
أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي
الْكَافِرِينَ ﴿٢﴾

وَأَذِّنْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ
الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ
تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ
وَنَبِّئِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابِ الْبَرِّ ﴿٣﴾

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ
يَنْقُصُوا كُفْرًا سِيئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا
فَاقْتُلُوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٤﴾

diyandi kiran taman ko wakto iran (a Mapupunto): Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khipanananggila.

5. Na amai ka maipos so manga Olanolan a Khipaga-adatan, na Bonowa Niyo so manga Pananakoto apiya anda Niyo siran Mato-on, go Pamiyaga Niyo siran, go Tarongkowa Niyo siran, go Pamagayani Niyo siran ko oman i Phagokitan; na o Thaobat siran, go Itindug iran so Sambayang go tonain niran so Zakat, na gikasi Niyo so lalan niran: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. Na amai ka-adun a sakatao a pud ko manga Mosrik a Manarig Ruka, na Pakasarigangka, taman sa Pamamakinugun niyan so Katharo o Allah; oriyan niyan na sampa-in Ka sukaniyan ko Phakasarigon. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a di manga Tata-o

7. Andamanaya i Kakhapatot ko manga Pananakoto o diyandi si-i ko Allah go si-i ko Sogo Iyan, inonta so siran a ini diyandi Iyo si-i sa Masjid Al-Haram? Na sa dun sa Kapagi-inontolan niran Rukano, na Pagi, inontolani Niyo siran (mambo): Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khipanananggila.

فَإِذَا أَسْلَخَ الْأَشْهُرَ الْحُرُمَ فَاقْتُلُوا
الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَحَذُّوهُمْ
وَاحْصُرُوهُمْ وَاقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ
فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ
فَاحْلُوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾

وَأَنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ
فَأَجْرُهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلِمَةَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ
مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

كَفَيْكَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ
وَعِنْدَ رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقْتُمُوا إِلَيْكُمْ
فَأَسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يَحِبُّ
الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾

8. Na andamanaya (i Kapakipu-phasada Iyo kiran) a o Mapugus kano iran, na di ran rukano Pagila-in i Kapulolot go Kaphapasada? Ipushowat iran Rukano so manga ngari iran, na Somasangka so manga poso iran; ka so kadakulan kiran na manga songklid.

9. Ini Pamasa iran so manga Ayat o Allah sa arga a maito, go Miyangalang siran ko lalan Rukanian: Mata-an! A siran na Miyakaratarata so Pinggolaola iran.

10. Di ran Pagila-in ko Miyaratiyaya so Kapulolot go Kaphapasada! Na siran man na siran so manga Malawani.

11. Na o Thaobat siran, go Ithindug iran so Sambayang go tona-in niran so Zakat,- na manga Pagari Niyo siran ko Agama: Na Puphagosa-in Nami so manga Ayat, ko pagtao a manga Tata-o.

12. Na o Barungkasa iran so manga Sapa iran ko oriyan o Kiyapakindiyandi iran, go Phapa-awin-gun niran so Agama Niyo,- na Pakimbonowai Kano ko manga Nakoda ko Kaongkir: Mata-an! A siran na da-a Kipantag kiran o manga Sapa: Ka-an siran Makagunuk.

13. Ino kano di Pakipumbonowai ko pagtao a Siyogok iran so manga Sapa iran, go Piyagungutan niran a

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا تَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا ذِمَّةً يَرَوْا كُمْ بِأَقْوَاهُمْ وَتَأْتِي قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨﴾

أَشْرَأُ وَإِنَّ ابْنَ اللَّهِ لَمُتَّافِلًا فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا ذِمَّةً وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَرُّوا كُمْ فِي الدِّينِ وَتُقَصِّلْ أَلَا بَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

وَإِنْ نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أَيْمَةَ الْكُفَرِ إِنَّهُمْ لَا آيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ﴿١٢﴾

أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ

Kaphaka-awa-a iran ko Rasul, go siran na Piyangorawan Kano iran ko Paganai a Kiya-okitan? Ino Niyo siran Khalukun? Na so Allah i Patot a Ikhuluk Iyo Sukaniyan, o Sukano na Khipaparatiyaya!

14. Pakimbonowai kano kiran, ka Shiksa-an siran o Allah sa Punggolalan ko manga Barokan Niyo, go Phakaito-on Niyan siran, go Thabangan Kano Niyan, sa Kadaaga kiran, go Phakapiya-an Niyan so manga Rarub o pagtao a Khipaparatiyaya,

15. Go Pagilangun Niyan so otug ko manga poso iran. Na Phakatao-batun o Allah so tao a kabaya Iyan; ka so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

16. Ba niyo tiyangkap sa ipundarainon kano a dapun punto-a o Allah so siran a (miyamagikhlasko) mipurang rukano go da siran kowa sa salakao ko Allah go so Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya sa manga Panarigan? Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i Niyo Nggolaola-an.

17. Da Mapatot ko manga Pananakoto, so Kaputhanosa iran ko manga Masjid o Allah Shasaksi-an niran so manga ginawa iran ko Kaongkir. Siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran: Na so Naraka na siran na Tatap siran non.

بَدَّءَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَنْ تَخْشَوْهُمْ قَالَهُ
أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ
وَيُخْزِيهِمْ وَيَضْرِبُهُمْ عَلَى عُنُقِهِمْ وَيُشْفِ صُدُورَ
قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾

وَيَذْهَبُ عَنِ ظُلُومِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٦﴾

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ
جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَأَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِجَنَّةٍ
وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْبُرُوا مَسَاجِدَ اللَّهِ
شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ أُولَئِكَ
حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ
خَالِدُونَ ﴿١٨﴾

18. Aya bo (a Patot) a Puthanos ko manga Masjid o Allah na so tao a Piyaratiyaya Niyan so Allah go so Alongan a Maori, go ini Tindug Iyan so Sambayang go Tiyonai Niyan so Zakat, go da-a ini Kaluk Iyan a inonta so Allah. Na Mata-tangkud a siran man i Khabaloi a pud ko Miyamakakudug sa Ontol.

19. Ino Niyo mbaloya so Kapuphakainoma ko Nomanaiik go so Kaputhanosa ko Masjid Al-Haram, a lagid o tao a Piyaratiyaya Niyan so Allah go so Alongan a Maori, go Miyanagontaman si-i ko lalan o Allah? Di siran Magishan si-i ko Allah: Ka so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a manga Darowaka.

20. So Miyamaratiyaya, go Miyamanogalin (sa Ingud) go ini Panagontaman niran ko lalan o Allah, so manga Tamok iran go so manga ginawa iran, i Mala i Pangkatan ko Allah: Na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

21. Puphanotholan siran o Kadan Niran sa Limo a pho-on Rukanian, go Kasosowat, go manga Sorga, a adun a bagiyan niran ro-o a Kapipiya ginawa a Tatap:

22. Makakal siran non sa dayon sa dayon. Mata-an! A so Allah na adun a shisi-i Rukaniyan a Balas a Mala.

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَن ءَامَنَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى
الزَّكَاةَ وَلَمْ يَحْشَ إِلَى اللَّهِ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ
أَن يَكُونُوا مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٩﴾

﴿٩﴾ أَجْعَلُكُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَن ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ
عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْثَرُ دَرَجَةً عِنْدَ
اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿١١﴾

يَنْشُرُهُم رَّبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ
وَجَبَّتْ لَهُمْ فِيهَا نِعَمٌ مُّقِيمٌ ﴿١٢﴾

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿١٣﴾

23. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so manga lokus iyo go so manga Pagari Niyo a manga Panarigan amai ka Matomo iran so Kaongkir a di so Kaparatiyaya: Na sa dun sa Manarig kiran a pud Rukano, na siran man na siran so da Pamaginontolan.

24. Tharowangka: A o so manga lokus iyo, go so manga Wata iyo, go so manga Pagariniyo, go so manga Karoma niyo, go so manga Tonganai niyo; go so manga Tamok a Miyasokat iyo; go so Dagangan a Ipukhawan niyo so kalupas o wakto niyan: Go so manga Darpa a Masosowat Kano ron-na Matomo iyo a di so Allah, go so Sogo Iyan, go so Kaphurang si-i ko lalan Rukaniyan; na nayawa niyo taman sa italingoma o Allah so Sogowan Niyan (a siksa): Ka so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga Songklid.

25. Sabunsabunar a Tiyabangan Kano o Allah si-i ko manga Thumowan a madakul go so Alongan a (Kiyaphurang sa) Hunain: Gowani na Miyasowat Kano o kadakul iyo, na da-a Mininggai Niyan rukano a gona a maito bo: Go Piyakasimpit Rukano o Lopa so Kaolad iyan, oriyan niyan na Tomiyalikhod Kano a Puphamalagoi.

26. Oriyan niyan na Initoron o Allah so Kathatana Iyan si-i ko

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا
ءَابَاءَكُمْ وَءِخْوَانَكُمْ ءَوَلِيَّاءَ إِن
أَسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ
يَتَوَلَّهُمْ فَوَلَّيْكُمْ فَءَوَلَّيْكُمْ هُمْ
ٱلظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

قُلْ إِن كَانتِ ءَابَءُكُمْ وَءِبنُكُمْ
وَءِخْوَانُكُمْ ءَازِلِكُمْ وَءَشِيرَتُكُمْ
وَءَمَوَالُكُمْ فَتُحِبُّوهُم وَتُحِبُّونَ
كَسَادَهَا وَمَسْكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ
إِلَيْكُمْ مِّنْ ءَلَلهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي
سَبِيلِهِ فَتَرْتَفِضُوهُمَ أَحَقَّ يَأْتِ ءَلَلَهُ
بِءَمْرٍ ءٍ ءَلَلَهُ لَا يَهْدِي ٱلْقَوْمَ
ٱلْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾

لَقَدْ نَصَرَكُمُ ٱللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ
حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَرْرُكُمْ
فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ
عَلَيْكُمْ ٱلْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمُ
مُذَرِّيَّتٍ ﴿٢٥﴾

ثُمَّ أَنزَلَ ٱللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ

Sogo Iyan go si-i ko Miyamarat-
tiyaya, go Tomiyoron sa manga
Tantara a (manga Malaikat) ada
Niyo siran Mailai: go siniksa Iyan
so siran a da Pamaratiyaya: Na
giyoto i Balas ko manga Kafir.

27. Oriyan niyan na Phakataoba-
tun o Allah ko kiya-ipos oto so tao
a kabaya Iyan: Ka so Allah na
Manapi, a Makalimo-on.

28. Hai Miyamaratiyaya! Mata-
an a so manga Pananakoto na Mar-
shik; na di siran pagobai ko Masjid
Al-Haram ko oriyen a ungka-i a
ragon niran (a Kiyabarungkas o
Pasad). Na o ba Niyo khawanun
so Kamiskin, na mbugan kano o
Allah ko Kakaya-an Niyan, o ka-
baya Iyan, Mata-an! A so Allah na
Mata-o, a Maongangun.

29. Pakimbonowai Kano ko siran
a di Mapaparatiyaya ko Allah, go
so Alongan a Maori, go di ran
Ishapar so ini Sapar o Allah go so
Sogo Iyan, go di siran Magokit ko
okit a Bunar, a pud ko siran a bigan
ko Kitab, taman sa di siran mugai
sa Bowis sa Kathangana-an, a sir-
an na Phapasiyonot siran.

30. Na Pitharo o manga Yahodi:
A so Uzair na Wata o Allah, go
Pitharo o manga Christian, A so
Al-Masih na Wata o Allah. Giyoto
man so Katharo iran ko manga

وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا
وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَلِكَ جَزَاءُ
الْكَاذِبِينَ ﴿٥٠﴾

ثُمَّ يَنْتَوِي إِلَهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ
نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ
بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً
فَسَوْفَ يُغْنِيَكُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
إِنْ شَاءَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا
بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا
حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ
دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْحِكْمَةَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ
وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٥٣﴾

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ
وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ
ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهَوْنَ

ngari iran; a Ipuphananayan niran ko Katharo o siran a da Pamaratiyaya gowani. Pimorka-an siran o Allah: Andamanaya i Kapuphamokhag iran!

31. Kinowa iran so manga Olama kiran go so manga Barasimba kiran a manga Katohanan a salakao ko Allah, go so Al-Masih a Wata o Maryam; a da-a ini Sogo Kiran a rowar ko Kasimba-a Iran ko (Allah a) Tohan a Isa Isa: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan. Soti Sukaniyan: Mawatan ko Ipushakoto iran non.

32. Khabaya-an niran so Kapadunga iran ko Sindao o Allah a gi-inggolalan ko manga ngari iran, na di Iphangonot o Allah inonta na Tharotopun Niyan so Sindao Niyan, apiya pun di kabaya o manga Kapir.

33. Sukaniyan so (Allah a) Siyogo lyan so Sogo Iyan a rakhus o Torowan go so Agama a bunar, ka Phaki-ombawan Niyan non so manga Agama, sa Kalangolangowan Niyan, apiya di kabaya o manga Pananakoto.

34. Hai Miyamaratiyaya! Mata-an! A madakul ko manga Olama ko manga Yahodi go so manga Olama ko manga Christiyan, a Mata-an a phagarabun niran so manga Tamok o manga Manosiya sa di ontol go Puphangalang siran ko lalan o Al-

قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَتَلْنَاهُمْ
اللَّهُ أَفَى يُؤْفَكُونَ ﴿٣١﴾

اتَّخَذُوا أَخْبَارَهُمْ وَرُفِهَتْ عَنْهَا
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحِ ابْنِ مَرْيَمَ
وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا
وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣٢﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ
وَيَأْتِي اللَّهَ إِلَّا أَنْ يُمِرَ نُورُهُ وَلَوْ كَرِهَ
الْكَافِرُونَ ﴿٣٣﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى
وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظَاهِرَهُ عَلَى الَّذِينَ
كُفِرُوا وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا
مِنَ الْأَخْبَارِ وَالرَّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْفُرُونَ

lah. Na so siran a Puphanimoniran so Bolawan a go Pirak na di ran noto Punggaston ko lalan o Allah: Na Panotholangka kiran so siksa a Malipudus-

35. Si-i ko Alongan a Pakalangagan noto ko Apoi ko Jahannam, na Ipamirinsa oto ko manga Bunung iran, go so manga kilid iran, go so manga likod iran. (Tharo-on kiran a:) Giyaya so Piyanimo iyo a ruk o manga ginawa niyo: Na Tamami niyo so Piyanimo iyo!

36. Mata-an! A so itongan o manga Olanolan (ko Saragon) si-i ko Allah na sapolo a go dowa Olan si-i ko Kitab o Allah si-i ko Alongan a Kiya-aduna Niyan ko manga Langit go so Lopa; a adun a pudon a pat Olan a Khipaga-adatan: Giyoto man so okit a Ontol. Na di Niyo ro-o mbinasa-a so manga ginawa niyo; na Pakimbonowai Kano ko manga Pananakoto langon lagid o gi-i ran Rukano Kapakimbonowai langon. Na Tangkuda Niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipanananggila.

37. Mata-an! a so kanggoamai^[1] na phakaoman ko kaongkir: Pukhisabapon a Kapukhadadag o siran a Miyamangongkir: Puphaka-kain niran noto ko saragon, na ipushapar iran noto ko isa a ragon, ka Puphaka-ayonun niran ko iton-

الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٥﴾

يَوْمَ يَحْمَىٰ عَلَيْهِمَا فِي تَارِحَهُمَا
فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وُظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَفَرْتُمْ أَنْفُسُكُمْ
فَذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٦﴾

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذَلِكََ الْيَوْمُ
الَّذِي كُنتُمْ أَنْفُسُكُمْ فَلََّا تَظْلِمُوا فِيهِ أَنْفُسَكُمْ
وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً
كَمَا يَقْتُلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٧﴾

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ
يُضِلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ
عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِّئُوا عِدَّةَ
مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ
رُبَّمَا لَهُمْ سَوَاءُ أَعْمَلُوا أَمْ لَمْ يَفْعَلُوا

[1] a giyoto so kapuphaka oriya ko kasusula-a ko muharram si-i ko sapar.

gan o ini Sapar o Allah na Pupha-kain niran so ini Sapar o Allah. Pipharasan kiran so marata ko manga Galubuk iran. Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pag-tao a manga Kapir.

38. Hai Miyamaratiyaya! Ino kano wa-i, a igira-a Pitharo rukano: A sorong kano ko Kambonowai si-i ko lalan o Allah, na ba kano dun ompulak ko Lopa? Ino kano Kha-sowat ko Kaoyagoyag ko Doniya a di so Akhirat? Na da ko Parayasan ko Kaoyagoyag ko Doniya, ko Ki-papantag iyan ko Akhirat inonta na Miyakaito-ito.

39. O di kano sorong ko kambo-nowai, na shiksa-an kano o Allah sa siksa a Malipudus, go shambi sa pagtao a salakao rukano; na da-a mibinasa niyo Ron a maito bo. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

40. O di niyo Tabangi (so Rasul), na Sabunar a Tiyabangan Sukani-yan o Allah, gowani a Paka-awa-an o siran a da Pamaratiyaya: A ika dowa ko dowa gowani a shisi-i siran a dowa ko Liyang (a Jabal Tur), na sa maoto na gi-i Niyan Tharo-on ko pud Iyan (a so Abu Bakur): Adi ka Pumboko, ka Mata-an! A so Allah na babid Ta (so Tabang Iyan): Na Piyakatoronon o Allah so Ithatana Iyan, go Tiyabangan Niyan sa man-ga Tantara a da Niyo mailai, go

لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَنْ أَقْلَسْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْكُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَّعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٩﴾

إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبُكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾

إِلَّا تَضُرُّوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذَا أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْعَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤١﴾

biyaloi Niyan so Katharo o siran a da Pamaratiyaya a mababa. Na so Katharo o Allah na giyoto i Maporo: Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

41. Sorong kano ko Kambonowai, Makhap sa Mapunud, go Panagontamanun niyo so manga Tamok iyo go so manga ginawa niyo, si-i ko lalan o Allah. Giyoto man i Mapiya Rukano, o sukano na katawi Niyo.

42. O adun a Parayasan (a Khataban) a marani go so Pulalaka-on na Mathangka, na Magonot siran Ruka dun, na ogaïd na Piyakawatan kiran o lalan a malayat. Na Pushapa siran ndun ko Allah, sa o Miyakagaga kami, na miyapud kami niyo dun a lominiyo: Pumbinasa-an niran so manga ginawa iran; na so Allah na katawan Niyan a Mata-an! A siran na titho a manga bokhag.

43. Pima-apan Ka o Allah! Anda sabap i Kiya-idiningka kiran taman sa Mapayag Ruka so siran a Mima-mata-an, go katokawan Ka so manga bokhag?

44. Di Ruka Phanguni sa idin so siran a Miyamaratiyaya ko Allah go so Alongan a Maori sa ba iran di Panagontamanun so manga tamok iran go so manga ginawa iran. Na so Allah na katawan Niyan so Khi-panananggila.

أَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

لَوْ كَانَ عَرَصًا اقْرَبَ وَ سَفَرًا أَصْدَا
لَا تَجْعَلُوكَ لِأَكْثَرِ الْأَعْدَاءِ
الْشُّقَّةِ وَسَيِّئَ خُلُقٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ
لَوَاسِطُنَا ۖ لَا تَخْرِجَنَا مَعَكُمْ
فِيهَذَا كُنْ أَنْفُسُهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنْتَ لَهُمْ حَتَّىٰ يَتَّبِعَنَ
لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ
الْكَاذِبِينَ ﴿٤٣﴾

لَا يَسْتَعِذُّكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾

45. Aya bo a Phanguni Ruka sa idin (ko Kathalimbagak) na so siran a di Mapaparatiyaya ko Allah go so Alongan a Maori, go Mishangka so manga poso iran, na siran na mata-ta-ap siran ko Kashasangka iran.

46. Na o Miyabaya siran Lomiyo, na Pithiyagaran niran ndun sa Bagur; na ogaid na da kabayai o Allah so Kapakaliyo iran; na Piya-kapamokul Iyan siran, na adun a Mitharo: Sa Thalimbagak kano a pud o Mithatalimbagak.

47. O Miyapud siran Rukano Lomiyo, na da-a Khiyoman niran Rukano a rowar sa Kabinasa, go Pulagosakun niran ndun so Pagulututan Niyo ka Ipumbabanog kano iran sa Samok, go adun a Matatago Rukano a Pakapuphanorimanun niran. Na so Allah na katawan Niyan so manga Darowaka.

48. Sabunsabunar a Pimbabanog iran so Samok gowani, go Pikhulikhulid iran Ruka so manga Bitiyara,- taman sa Miyakaoma so Bunar, go Miyapayag so Sogowan o Allah, a siran na Ikagogowad iran.

49. Na adun a pud kiran a gi-i Tharo: Sa Idini Akongka (ko Kathalimbagak) go di Akongka Pagologa ko Dosa. Tanodan ka Miyalog siran ko Dosa, na Mata-an! A so Naraka Jahannam na Katatang-kalan niyan ndun so manga Kapisir.

إِنَّمَا يَسْتَفِيدُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَزَلَّاتِ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي
رَبِّهِمْ يَصَدُّونَ ﴿٤٥﴾

﴿وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً
وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ نِيَعَاتِهِمْ فَضَبَّاهُمْ وَقِيلَ
أَقْعُدُوا مَعَ الْفَاعِلِينَ ﴿٤٦﴾﴾

تَوَخَّرُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا حَبَالًا
وَلَا وَضَعُوا لَكُمْ يَبْعُونَكُمُ الْفِتْنَةَ
وَفِيكُمْ سَمْعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

لَقَدْ ابْتَغَوْا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَالُوا لَكَ
الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ
وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٤٨﴾

وَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ أُنْذِرْنِي وَلَا تَفْتِنِّي
أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَنَّمَ
لَمَجِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾

50. O Masogat Ka a Mapiya, na ikharata a ginawa iran; na o Masogat Ka a Tiyoba, na Tharo-on niran: A Sabunar a Miyakatoman kami ko galubuk ami gowani, na tomalikhod siran a siran na Pukha-kababaya.

51. Tharowangka: A da dun a Khisogat Rukami a rowar ko Inimasad o Allah a bagiyan Nami: Sukaniyan i Panarigan Nami: Na so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

52. Tharowangka: A da-a Punaya-on niyo Rukami a rowar ko isa ko dowa Mapiya (Kapakataban o di na Kashahid). Na Sukami na nanaya-on Nami rukano so Kasogata rukano o Allah a siksa a phoon ko Hadapan Niyan, o di na nggolalan ko manga Barokan Nami. Na nayao kano; ka Mata-an! A Sukami na pud kami niyo a Khinanayao.

53. Tharowangka: A Puphamumugai kano sa Onot o di na Tugul: Da dun a Khatarima a phoon rukano: Mata-an! A sukano na miyabaloi kano a pagtao a manga Songklid.

54. Na da-a Miyakagandawali kiran ko Katarima-a kiran ko Ipu-phamumugai ran: A rowar sa Mata-an! a siran na da iran Paratiyaya-a so Allah a go so Sogo Iyan; go di ran Ipunggolalan so Sambayang o

إِنْ قُصِبَتْكَ حَسَنَةٌ نَسَوْنَهَا وَإِنْ
لُصِبَتْكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا
أَمْرًا مِنْ قَبْلُ وَيَسْتَوِلُوا وَهُمْ
فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا
هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

قُلْ هَلْ تَرْتَضُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ
وَتَحْنُ تَرْضَيْنَ بَكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ
بِعَذَابٍ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ أَوْ بَأْتِيَتْ أَفْئِدَتُمْ
إِنَّمَا مَعَكُمْ مُرْتَضُونَ ﴿٥٢﴾

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يَقْبَلَ
مِنْكُمْ إِلَّا أَنْتُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا
فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ
إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ
كَسَالَى وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ

di siran Khibobokul; go di siran Phamumugai o di siran Magogowad.

55. Na o ba Ruka Makabirai so manga Tamok iran go so manga Wata iran: Aya dun a kabaya o Allah na anon Misabap a Kasiksa-a Niyan kiran si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go an Makaliyo so manga Niyawa iran ko di ran Kapaparatiyaya.

56. Na gi-i siran Shapa ko Allah sa Mata-an! A pud Iyo siran ndun; a kuna aba Niyo siran pud: Na ogaid na siran na pagtao a Puphangaluk.

57. O Makato-on siran sa Khalindongan, o di na manga Liyang, o di na Khasolukan, na Magapas siran non ndun, a siran na gi-i siran Manishakai.

58. Na adun a pud kiran a tao a gi-i Ka niyan shomanun ko Makapantag ko manga Sadaqa: Na o Kabugi siran non, na Masowat siran, na o di siran non Kabugi, na sa maoto na siran na Ganiganin siran!

59. Na opama ka Mata-an! A siran na Miyasowat siran ko ini bugai kiran o Allah a go so Sogo Iyan, go iran Pitharo: A Ka-a angkosan kami o Allah! Mbugan kami dun o Allah ko Kakaya-an Niyan go so Sogo Iyan: Mata-an! A Suka-

كَرِهُونَ ﴿٥١﴾

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّا نَرِيكَ
اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَنَزْهَقَ أَنْفُسَهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٥٢﴾

وَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ
بِكُمْ وَلَا لَكُمْ لَهُمْ قَوْمٌ يَفْقَهُونَ ﴿٥٣﴾

لَوْ يَخْتَفُونَ مَلَجًا أَوْ مَغْرَبًا أَوْ مُدْخَلًا
لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْحَدُونَ ﴿٥٤﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ
أَعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا
هُمْ يَتَحَطَّوْنَ ﴿٥٥﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَاءَ أَسْهُمِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَقَالُوا احْسَبْنَا اللَّهَ سَمِيعًا عَلِيمًا لَإِنَّا إِلَى اللَّهِ لَعَابِدُونَ ﴿٥٦﴾

mi na so bo so Allah i Phangangar-
apanan nami (na giyoto i Mapiya
kiran)!

60. So manga Zakat na aya bo a
Khibagiyan non na so Pukhaka-
murmuran, go so manga Miskin,
go so manga Gomagalubukon; go
so Pulayamun so manga poso iran
(ko bunar); go so Ka-a ona ko
Khika-o oripun, go so adun a ma-
nga Bayadan niyan; go so si-i
ko lalan o Allah, go so Gi-i Mu-
layalayag a miya kalang sa La-
lan: Paliyogat a pho-on ko Allah,
na so Allah na Mata-o, a Maong-
angun.

61. Na pud kiran so siran a
Phuringasa-an niran so Nabi go gi-
i ran Tharo-on: A Sukaniyan na
Pananangila. Tharowangka: A Pa-
nanangila sa Mapiya a bagiyan
niyo: Paparatiyaya-an Niyan so Al-
lah, go Bubunarun Niyan so Miya-
maratiyaya, go Limo ko siran a
Miyamaratiyaya a pud Rukano.
Na so siran a Phuringasa ko Sogo
o Allah, na adun a bagiyan niran a
siksa a Malipudus.

62. Gi-i siran Rukano Shapa ko
Allah; ka-an Kano iran Masowat: A
So Allah a go so Sogo Iyan i Patot a
Pushowasowatun niran, o siran na
Khipaparatiyaya.

63. Ba iran ndi katawi a Mata-an
naya! A sa dun sa somorang ko

﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالسَّكِينِ
وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمَوْلَىٰ قُلُوبُهُمْ
وَفِي الرِّقَابِ وَالْعَرِمِينَ وَفِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ٦٠﴾

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ
هُوَ أَذُنٌ قُلْ أَذُنٌ حَيْرٌ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَيُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةً لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ
اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٦١﴾

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمُ الرِّضْوَانُ وَاللَّهُ
وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ٦٢﴾

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَن يُحَادِدُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ

Allah go so Sogo Iyan. na Mata-an!
A bagiyan niyan so Apoi ko Jahannam?- Sa Matatap ro-o Giyoto so Kahina-an a Mala.

64. Ipukhawan o manga Monapik o ba adun a Mitoron a Makapantag kiran a Surah, a Mapayag Iyan kiran so shisi-i ko manga poso iran. Tharowangka: A Shagola kano dun Shandag! Ka Mata-an! A so Allah na Phakaguma-on Niyan so Ipukhawan niyo (oba Mapayag).

65. Na Ibut o Isha-ingka siran, na Putharo-on niran ndun: A sukami na giya-bo a gi-i ami Kapagikayat go kanggitagita. Tharowangka: A ba so Allah, go so manga Ayat Iyan, go so Sogo Iyan, i Diiniyo pagishao shaon?

66. Di kano dun Puphamitowa: A Sabunar a Miyongkir kano ko oriyan o Paratiyaya niyo. O Napi-i Ami so saba-ad rukano na shiksaan Nami so saba-ad, sabap sa Mata-an! A siran na miyabaloi siran a manga Baradosa.

67. So manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai, na so saba-ad kiran na pud ko saba-ad: Ipushogo iran so marata, go Ipushapar iran so Mapiya, go gagamakun niran a manga Lima iran (ka di siran Phamumugai). Piyakalipatan niran so Allah; na Piyakalipatan siran mam-

قَالَ لَهُ رَازِجُهُمْ خَلِّدْ فِيهَا
ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾

يَخَذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ
سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ أَتَنهَرُونَ
إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَخَذَرُونَ ﴿٦٥﴾

وَلَيْسَ سَأَلُهُمْ لِيَقُولُوا إِنَّمَا كُنَّا
نُحْضِرُ وَلَقَدْ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ
وَرُسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٦﴾

لَا تَعْتَدُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ
تَعْبُ عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ فَعَذِّبْ طَائِفَةً
بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٦٧﴾

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بُغَضُوهُمْ مِنْ
بَعْضِ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ
أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ
الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٨﴾

bo o Allah. Mata-an! A so manga Monapik na siran so manga Pasik.

68. Ini diyandi o Allah ko manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai, go so manga Kafir, so Apoi ko Jahannam: Makakakal siran non: Giyoto i Khabolosan niran: Na Pimorka-an siran o Allah, go adun a bagiyan niran a siksa a Tatap,-

69. Lagid o siran a Miya-ona an Niyo: A Miyabaloi siran a lubi a Mabagur a di Sukano, go madakul i manga Tamok go manga Wata (a di Sukano). Na Siyawitan niran so Kipantag iran: Na Siyawitan niyo mambo so Kipantag iyo, lagid o Kiyasawiti o siran a Miya-ona an Niyo ko Kipantag iran; go Miyagikayat kano (sa Kabokhag) lagid a Kiyapagikayat iran. Siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya a go si-i sa Akhirat, na siran man na siran so Miyangalologi.

70. Ba kiran nda Makatalingoma so Totholan ko Miya-ona an niran?- A pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood; go so pagtao o Ibrahim, go so Khibabaling sa Madyan, go so Miyangababaklid. Miyakatalingoma kiran so manga Sogo kiran rakhus o manga Rarayag a Karina. Na da siran Salimbati o Allah, na ogaid na siran i Somiyalimbati ko manga ginawa iran.

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ
وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
هِيَ خَسِيفَةٌ وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ
عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٦٨﴾

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً
وَكَانُوا أَمْوَالًا وَأَوْلَدًا فَاسْتَمْتَعُوا
بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ
كََمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ
بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا
أُولَئِكَ حِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ
نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ
وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَتَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ
لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾

71. Na so Miyamarat iyaya a manga Mama go so Miyamarat iyaya a manga Babai, na so saba-ad kiran na manga Panarigan o saba-ad: Ipushogo iran so Mapiya, go Ipushapar Iran so marata: Go Iputhindug Iran so Sambayang, go Puthona-in niran so Zakat, go Phagonotan niran so Allah go so Sogo Iyan. Siran man na Ikhali mo siran ndun o Allah: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

72. Di niyandi-an o Allah so Miyamarat iyaya a manga Mama go so Miyamarat iyaya a manga Babai, sa manga Sorga a Puphamangondas ko Kababa-an Niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran ro-o, go manga Darpa a manga Pipiya si-i ko manga Sorga a Tatap. Go Kasosowat a pho-on ko Allah a lawan ro-o pun: Giyoto man na Sukaniyan so Da-ag a Mala.

73. Hai Nabi! Purangangka so manga Kafir a go so manga Munafik go Pakatugasingka siran. Na Darpa iran so Naraka Jahannam, a Mikharatarata a Khabolosan.

74. Gi-siran Shapa ko Allah sa da iran Matharo, go Sabunsabunar a Pitharo iran: So Katharo a Kaongkir, go Miyongkir siran ko oriyen o Kiyambayorantang iran (ko Allah); go Piyagungutan niran so (Kambonowa iran ko Nabi a) da iran Maparoli: Na da-a inipa-awing

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ
بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٥٦﴾

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَمَسْكَنٍ ظَنَنْتُمْ فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ
مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ
وَأَغْلَطْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَهُمْ فِيهَا
الْعَصِيرُ ﴿٥٨﴾

يَحْيَوْنَ بِاللَّهِ مَآ قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةً
الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بِمَا اسْتَلِيمُوا وَهُمْ بِمَا
كُفَرُوا لَوْ أَنَّهُمْ تَفَقَّهُوا إِلَّا أَن أَعْنَاهُمُ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا إِلَيْكَ خَيْرٌ
لَّهُمْ وَإِنْ يَتُوبُوا يَعِدْهُمْ اللَّهُ عَذَابًا

iran non a rowar sa Kiyabugi kiran o Allah go so Sogo Iyan ko Kakawasa-an Niyan! Na o Thaobat siran, na mabaloi a Mapiya a bagiyan niran; na o Talikhod siran, na shiksa-an siran o Allah sa siksa a Malipudus si-i sa Doniya go sa Akhirat: Na da-a bagiyan niran ko Lopa a Panarigan go Tabanga.

75. Na adun a pud kiran a Miyakindiyandi ko Allah, (sa Pitharo iyan a:) Ibut o bugi kami Niyan ko Kakaya-an Niyan, na Mata-an a Shasaduka kami dun, go Mata-an a mabaloi kami dun a pud ko manga Bilangatao.

76. Na kagiya a bugan Niyan siran ko Kakaya-an Niyan, na ini Puligut iran, go Tomiyalikhod siran, a siran na Somasangka siran.

77. Na inakir Iyan siran ko Kapumonapik si-i ko manga poso iran, taman ko Alongan a Kimbaratumowa-an niran non: Sabap ko Kiyadorata iran ko Allah, ko ini bugai ran non a Pasad, go sabap ko Kiyapamokhag iran.

78. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so isosolun niran go so Puphamagutonga-an niran, go Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so da Mamangipayag?

الْكَافِرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٥٥﴾

﴿ وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهُ لَئِنْ آتَيْنَاهُمْ فَضْلًا لَيُنْفِقَنَّ وَلَكِنْ مِّنْهُمْ مَّنْ لَا يَصْلِحُ ﴾

فَلَمَّا آتَيْنَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٥٦﴾

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿٥٧﴾

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿٥٨﴾

79. Siran na gi-i ran Shodi-in so gi-i Khakapiya-an ko Miyamara-tiyaya, makapantag ko manga Saduka, go so siran a da-a Khato-on niran a rowar ko (maito a) pukha-ba-og iran,-na Puphamagurugan niran siran,-na mbadalan o Allah so Kapuphamagurug iran: Go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

80. Pangunin Ka siran sa Ma-ap, antawa-a Dingka siran Phangunin sa Ma-ap, na o pangunin Ka siran sa Ma-ap sa makapito polo makasoi, na di siran ndun Puma-apan o Allah: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Inongkir iran so Allah go so Sogo Iyan: Na so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a manga Songklid.

81. Miyababaya so Mithatalim-bagak sabap ko kinibagak iran ko Talikhodan o Sogo o Allah: Go ini Kagowad iran o ba iran Mipana-gontaman so manga Tamok iran go so manga ginawa iran, si-i ko lalan o Allah: Na Pitharo iran: A di kano Pagonot Phurang ko kakhakayao niyan, Tharowangka: A so Apoi ko Naraka Jahannam i taralbi a Mayao. Opama ka siran na Sasabota iran!

82. Na khala siran sa maito: Na sugad siran sa madakul: Balas ko Miyapasad iran (a manga dosa).

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا
يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ
سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ
لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ
يَأْتِيهِمْ كُفْرًا بِآلِهِ وَرُسُلِهِ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ
وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ
نَارُجَهَمُ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na opakakasoya Ka o Allah ko saba-ad kiran, na magodas siran Ruka makapantag ko Kapagonot iran lomiyo (ko Kaphurang), na Tharowangka: A di kano Rakun ndun Makaonot lomiyo sa dayon sa dayon, go di kano Rakun ndun Makaogop Makimbonowai ko Ridowai: Mata-an! A sukano na Miyasowat kano ko Ka-o ontod ko Paganai a Kiya-okitan: Na o ontod kano dun a pud o Mithatalimbagak.

84. Na da-a Shambayangingka kiran a isa bo a Miyatai sa dayon sa dayon, go di Ka Thindug ko Kobor iyan; Mata-an! A siran na Inongkir iran so Allah go so Sogo Iyan, go Miyatai siran ko Kaso-songklid iran.

85. Na o ba Ka Mabarayyat o manga Tamok iran go so manga Wata iran: Aya dun a kabaya o Allah na misabap ro-o a Kasiksa-a Niyan kiran si-i sa Doniya, go Makaliyo so manga Niyawa iran ko Kao-ongkir iran.

86. Na igira-a adun a Initoron a Surah (a Miya-aloi ron:) a Paratiyaya-a niyo so Allah go Phurangkano a pud o Sogo Iyan, na Manguni Ruka sa idin so adun a manga Kakawasa-an niyan kiran, go Tharo-on niran: A bagakun Kamingka: Ka-an kami mabaloi a pud ko Mithatalimbagak.

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ
فَأَسْتَخَذْنُوكَ لِلخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ
أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ
بِالْفُتُورِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعَدُوا مَعَ الْخَائِفِينَ ﴿٨٣﴾

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَمَاتُوا
وَهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨٤﴾

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ
أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدَّيْتِ وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ
وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

وَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ آمِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا
مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذِنَكَ أُولُوا الطَّلُوفِ مِنْهُمْ
وَقَالُوا ذَرْنَا نَعْمَنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾

87. Miyasowat siran sa Kitatapi iran ko Mithatalimbagak: Na Miya-parkat so manga poso iran na siran na di siran Phamakasabot.

88. Ogaid na so Sogo, go so Miyamaratiyaya a pud Iyan, na ini Phurang Iran so manga Tamok Iran go so manga ginawa Iran: Na siran man na bagiyen Niran so manga Pipiya: Go Siran man na Siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

89. Pithiyagaran siran o Allah sa manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran non: Giyoto man so Da-ag a Mala.

90. Na Miyakaoma so Puphamamitowa a pud ko manga Arab, ka-an siran kaidini (ko Kathalimbagak); na Miyamangontod so siran a Piyamamokhagan niran so Allah go so Sogo Iyan. Na Khasogat dun so siran a Miyamangongkir kiran a siksa a Malipudus.

91. Da ko manga lolobai, go so Pukhakasakit, go so siran a da-a Khato-on niran a Mapunggasto iran, a dosa, igira Miyangoyao siran a ruk o Allah go so Sogo Iyan: Da ko Miphipiyapiya i lalan (ko dosa): Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

92. Go da-a dosa o siran a igira-a Miyakatalingoma siran Ruka ka-an

رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣٧﴾

لَكِنَّ الرُّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْقَوْرُ الْعَظِيمُ ﴿٣٩﴾

وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٠﴾

لَيْسَ عَلَى الضَّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا فَصَحَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤١﴾

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ

Ka siran katanggongi, na Pitharo o Ka: A da-a Khato-on Ko a Khitanggong Akun rukano; na Tomiyalikhod siran, a so manga Mata iran na Puphamanoga sa lo a rata a ginawa sa di ran Kaphakato-on sa Mapunggasto iran.

93. Aya bo a adun a lalan non (o Dosa) na so siran a Puphamanguni siran Ruka sa idin (ko Kathalimbagak) a siran na manga Kawasa. Miyasowat siran sa Kitatapi iran ko Mithatalimbagak: Na Piyarkat o Allah so manga poso iran; na siran na di manga Tata-o.

94. Puphamitowa-an kano iran igira-a Miyakandod kano kiran. Tharowangka: Di kano Puphamitowa: Ka di Ami sukano dun Pharatiyaya-an: Sabunar a Piyanothol Rukami o Allah so manga Totholan rukano: Na Pagila-in o Allah go so Sogo Iyan so Galubuk iyo: Oriyan niyan na Phakandodun kano ko (Allah a) Mata-o ko Migagaib a go so Mipapayag: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

95. Pushapa siran Rukano sa Ibut ko Allah, igira Miyakambalin-gan Kano kiran, ka-a Niyo siran Katalikhodi. Na Talikhodi Niyo siran: Mata-an! A siran na Marshik, na Darpa iran so Naraka Jahan-nam,-a Balas Ko Miyapasad iran (a manga dosa).

قُلْتُ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ
تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا
أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ ﴿٩٣﴾

* إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ
يَنْتَهِزُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَن
يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى
قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٤﴾

يَنْتَهِزُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ
قُلْ لَا تَنْتَهِزُونَ إِن تُؤْمِنُ لَكُمْ قَدْ
نَبَّأَنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ
عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ يُؤْتِرُكُمْ إِلَيْنَا عِلْمِ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٩٥﴾

سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ
إِلَيْهِمْ يُنْفِقُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ
إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَاؤُنُهُمْ جَهَنَّمَ جَرَاءُ بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾

96. Pushapa siran Rukano, ka-a Niyo siran Karila-i; na o rila-i Niyo siran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Purila-an so Pagtao a manga Songklid.

97. Adun a manga Arab a Ma-bagur i Kaongkir go Kapanangin, go dait a di ran Katawi ko manga Taman o Initoron o Allah ko Sogo Iyan; Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

98. Na adun a pud ko manga Arab a tao a babalowin niyan so Mipuphamumugai niyan a ilang, go nanaya-on niyan Rukano so Kapuphangasasalin o Masa: Si-i kiran So Kapukhasalin o Masa a marata: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

99. Na adun a pud ko manga Arab a Paparatiyaya-an niyan so Allah go so Alongan a Maori, go babalowin niyan so Mipuphamumugai niyan a Ipuphamakarani si-i ko Allah go so manga Panguni o Rasul. Ba di Mata-an a Sukaniyan na iphakarani ran (ko Allah): Phakasoludun siran ndun o Allah ko Limo Iyan; Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

100. Na so manga Paganai a Miyanga-o ona ko manga Muhajirin go so manga Ansar, go so siran a Miyamakatonog kiran ko Kaphiyapiya,- na Miyasowat kiran so Allah, go Miyasowat siran non

يَخْلُقُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِن تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَ اللَّهُ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُّ بِكُمْ وَاللَّهُ وَأَيُّرُ عَلَيْهِمْ دَآئِرَةُ السَّوْءِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبًا عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَواتِ الرَّسُولِ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّا اللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٩﴾

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ أُولَئِكَ مِنِ الْمُتَحَرِّينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَّضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

(mambo): Na Pithiyagaran Niyan siran sa manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran non Sa dayon sa dayon: Giyoto man so Da-ag a Mala.

101. Na adun a pud ko Makali-liyot rukano ko manga Arab a Puphamanangin, go so saba-ad ko tao sa Madinah: Na Miyanamar siran ko Kapumonapik: Dingka siran kawatan: Sukami i Mata-o kiran: Shiksa-an Ami siran ndun sa makadowa: Oriyan niyan na Phoshangun siran ko siksa a Mala.

102. Na adun a manga pud a ini pagikral iran so manga Dosa iran: Piyakasha-og iran so Galubuk a Mapiya go so pud a Marata. Mata-tangkud a so Allah na Phakataobatun Niyan siran: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

103. Kowa Ka ko manga Tamok iran sa Sadaqah, a Misotingka kiran; go kasabapan sa Kapaka-oshorangka kiran; Na Pangunin Ka siran. Mata-an! A so Panguningka na Kalilintad a bagiyan niran: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

104. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Putharima ko Taobat pho-on ko manga Oripun Niyan go Putharima ko manga Sadaqah, go Mata-an! A

خَلِيدٍ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْقَوْرُ
الْعَظِيمُ ﴿٥١﴾

وَمَنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ مُتَغَنِّفُونَ
وَمِنَ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى الْإِثْقَاءِ لَا
تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُمْ
مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يَرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿٥٢﴾

وَالْآخَرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا
صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ
عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٣﴾

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا
وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

الَّذِينَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ
عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ
الَّتَّوَابُ الرَّحِيمُ ﴿٥٥﴾

so Allah na Sukaniyan so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on?

105. Na Tharowangka: A Nggalubuk kano: Ka Pagila-in o Allah go so Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya so Galubuk iyo: Na Phakandodun kano dun ko (Allah a) Mata-o ko Migagaib go so Mipapayag: Na Phanotholun Niyan rukano so Pingolaola niyo.

106. Na adun a manga pud, a Pakidadara kiran o Kokoman o Allah, o siksa-a Niyan siran, antawa-a Pakataobatun Niyan siran: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

107. Na so siran a Mimbalai sa Masjid a Kapaminasa go Kaongkirgo an Maoparik so Miyamaratiyaya- go ipuphagipat ko tao a Romirido ko Allah go so Sogo Iyan gowani. Na Mata-an a gi-i siran Shapa: Da-a antapami a rowar ko Mapiya; na shasaksi-an o Allah a Mata-an! A siran na titho a manga Bokhag.

108. Di Ka on Pushambayang sa dayon sa dayon. Mata-an a so Masjid a Pimbalai makapantag ko Kapangongonotan (ko Allah) Ko Paganai a Gawi-i; na aya Patot a Rongka Shambayang. Katatagowan sa manga Mama a Pukhababaya-an niran a Kasoti ran; na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Barasoti.

وَقُلْ أَعْمَلُوا بِمَا أَمَرْتُ اللَّهَ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ
وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَرِّدُونِ إِلَىٰ عِلِّيِّ الْعَلِيِّ
وَالشَّهَادَةِ فَيَنْبَغِي لَكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥١﴾

وَالْآخَرُونَ مَرْجُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ
وَلِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا
وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ
وَالضُّعَفَاءِ الَّذِينَ حَارَبَ اللَّهُ وَرَسُولَهُ مِنْ
قَبْلُ وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَ
وَاللَّهُ بِشَهَادَتِهِمْ لَكَذِبُونَ ﴿٥٣﴾

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا الْمَسْجِدُ أُسِّسَ عَلَىٰ التَّقْوَىٰ
مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ
رِجَالٌ يُحْشِرُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُتَّخِذِينَ ﴿٥٤﴾

109. Ino so tao a Pimbalai niyan so Walai niyan makapantag sa Onot ko Allah go so Kasosowat Iyan aya Mapiya?- antawa-a so tao a Pimbalai niyan so Walai niyan ko kilid o Thuba-an a Pukhatubar, na Miyaolog iyan ko Apoi ko Jahannam. Na so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a manga Darowaka.

110. Di khada so Walai ran a so Pimbalai ran kasangka a madadam ko manga poso iran, o di Masharoput so manga poso iran. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

111. Mata-an! A so Allah na Piyamasa Niyan ko Miyamara-tiyaya so manga ginawa iran go so manga Tamok iran; sa Mata-an! A ruk iran so Sorga: Gi-i siran Makimbonowai sa lalan ko Allah, na Puphakupatai siran go Pukhapurang siran: Diyandi Iyan naya a di Pundorat, a shisi-i ko Taurat, a go so Injil, go so Qur-an: Na ba-adun a tao a makalawan ko Allah a tomatoman ko diyandi Iyan? Na Pakapi-piya-a niyo a ginawa niyo sabap ko Dagangan niyo a so Piphasa niyo to (ko Allah): Ka giyoto man so Da-ag a Mala.

112. (Siran) So manga Barataobat; a manga Barasimba, a khipanalamat; a manga Barapowasa, a Puphuroroko, a Puphamanodod, a Puphamanogo ko Mapiya, go Pu-

أَقَمْنَ أَسْوَءَ بَيِّنَتِهِ عَلَى ثَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ
وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَم مِّنْ أَسْوَءَ بَيِّنَتِهِ عَلَىٰ
شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَأَنهَارُ يَبْءُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾

لَا يَزَالُ بُعِثَهُمُ اللَّهُ الَّذِي بَنَىٰ رِبْعَهُ فِي
قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾

﴿١١١﴾ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّهُمُ الْجَنَّةُ
يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي
التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ
أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا
بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَٰلِكَ هُوَ
الْقَوْلُ الْعَظِيمُ ﴿١١٢﴾

الَّتِي بُوَّتِ الْعِيدُوتِ الْحَكِيدُوتِ
الَّتِي بُوَّتِ الرَّاكِبُوتِ
الَّتِي بُوَّتِ الْأَمْرُوتِ بِالْمَعْرُوفِ

phanapar ko Marata, go Khisisiya-pun niran so manga taman o Allah;-na Puphamanotholingka sa Mapiya so Miyamaratiyaya.

113. Da Mapatot ko Nabi go so Miyamaratiyaya, i ba Iran Pangu-nin sa Ma-ap so manga Pananakoto, apiya pun i Katotonganai ran non, ko oriyen o Kiyapayag iyan kiran sa Mata-an! A siran na manga tao ko Naraka Jahim.

114. Na aya bo a Kinipangunin sa Ma-ap o Ibrahim ki Ama Iyan na si-i bo ko diyandi a ini diyandi Iyan non. Na kagiya a Mapayagon a Mata-an! A sukaniyan na Ridowai o Allah, na Tiyaplis Iyan sukaniyan: Mata-an! A so Ibrahim na lalayon Makaphuphagina-o, a Matigur.

115. Na da ko butad o Allah o ba adun a dadagun Niyan a pagtao ko oriyen o Masa a Kiyatorowa Niyan kiran, taman sa di Niyan kiran Mapayag so Phananggila-an niran-Mata-an! A so Allah na so lango-wan taman na katawan Niyan.

116. Mata-an! A so Allah na ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Puphangoyag go Puphangimatai. Na da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Tabanga.

117. Sabunsabunar a Piyakatao-bat o Allah so Nabi, go so manga

وَالْمَأْهُورَاتِ مِنَ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ
لِحُدُودِ اللَّهِ وَيَسِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٣﴾

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ
يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا
أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ
أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٤﴾

وَمَا كَانَ أَنْ اسْتَغْفَرُوا لِإِبْرَاهِيمَ لِأَمْرِهِ
إِلَّا عَنْ مَوْعِدٍ وَعَدَهَا إِلَيْهَ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ
أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ
حَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

وَمَا كَانَتْ لِلَّهِ يَصْلُ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ
هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ
اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٦﴾

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
يُخَيِّرُ وَيُعِيمُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٧﴾

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ

Muhajirin, go so manga Ansar,- a siran so Miyamangonoton ko oras a Marugun (ko Kiyaphurang sa Tabuk), ko oriyen o Masa a maito bo na Khapaling so manga poso o Salompok kiran; oriyen niyan na Piyakataobat Iyan siran: Mata-an! A Sukaniyan i Mala kiran i Gagao, a Makalimo-on.

118. Go (Piyakataobat Iyan) so tulo katao a siran so Minibagak; taman sa samaoto na Piyakasimpit kiran o Lopa so Kaolad Iyan, go Kiyangutan kiran so manga ginawa iran,- na Tiyangkud iran a da-a Kaphagapasan pho-on ko Allah a inonta Sukaniyan. Oriyan niyan na Niyapiyan Niyen siran, ka-an siran Makataobat: Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

119. Hai Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah go tapi kano ko Mimamata-an.

120. Da Mapatot ko tao sa Madinah go so tao a Makaliliyot kiran ko manga Arab, i ba siran thalimbagak ko oriyen o Sogo o Allah, go ba iran Matomo so manga ginawa iran a di so ginawa niyan: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na da-a Khisogat kiran a Kawao, go da-a Dokao, go da-a Ongos si-i ko lalan o Allah, go da-a Kaphanadan niran a Darpa a Ikhararangit o manga Kapir, go da-a Khisogat iran

وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ
مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ
مِنْهُمْ ثُمَّ نَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ يَرْبُهُمْ رَبُّهُمْ
رَجِيمٌ ﴿١١٨﴾

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ
عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ
أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنَّهُ لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا
إِلَيْهِ ثُمَّ نَابَ عَلَيْهِمْ لَسُّوهُوَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ
الْمُتَوَكِّلُ ﴿١١٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا
مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١٢٠﴾

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ
مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ
اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا
نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا
يَطْأُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا
يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ

ko Ridowai a Ringasa: A ba di Misorat a bagiyen niran sa sabap ro-o a Galubuk a Mapiya; Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagilangun so Balas Ko Miphipiyapiya;-

121. Go da-a Mapunggasto iran a Gasto a maito a go Mala-go da-a Khatarapas iran a Balintad, a ba di Misorat (a Balas) a bagiyen niran; ka Imbalas kiran o Allah so Mapiya ko Pinggolaola iran.

122. Na da Mapakai ko Miyamaratiyaya i ba siran liyo langon: Na ino da liyo ko oman i salompok kiran so saba-ad, ka-an niran Pukhasaboti so Agama, go an niran Mipuphamakaiktiyar ko pagtao iran igira Miyakandod siran kiran, ka-an siran Maka-iktiyar?

123. Hai Miyamaratiyaya! Pakimbonowai kano ko siran a Maka-o obai rukano ko manga Kapi, go Pakiguda-an niyo kiran a adun a Katugas iyo: Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipananggila.

124. Na igira-a adun a Initoron a Surah, na adun a pud kiran a tao a gi-i Tharo: Sa antawa-a rukano i Miyakaoman non na-i sa Paratiyaya? Na so siran a Miyamaratiyaya,- na Miyakaoman kiran sa Paratiyaya, a siran na Pukhababaya siran.

بِهِمْ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجَرَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٢﴾

وَلَا يُفْقُونَ تَفَقُّهَ صَغِيرَةٍ وَلَا كِبَرَةٍ
وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ
لِيَجْزِيَ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا
كَآفَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ
طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ
إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿٣٤﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَقْبِلُوا إِلَى الَّذِينَ
يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ
عِلَظَةً وَعَلِّمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ
أَئِنَّكُمْ زَادَتْهُ هُدًى وَءَامَنَ أَفَأَمَّا الَّذِينَ
ءَامَنُوا فَرَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٣٦﴾

125. Na so siran a katatagowan so manga poso iran sa gudamun, - na ba kiran ndun Miyakaoman sa Kaongkir ko andang a Kao-ongkir iran, go Miyamatai siran a kapapantagan siran a manga Kapir.

126. Ba iran ndi Khailai a Mata-an! A siran na Puthiyoba-an siran ko oman ragon sa Makaisa o di na Makadowa? Oriyan niyan na di siran Puthaobat, go di siran Phakata-dum.

127. Na igira adun a Initoron a Surah, na Tuntungan o saba-ad kiran so saba-ad (sa Tharo-on niyan a:) Ba-adun a Puphakailai rukano a isa bo? Na oriyen niyan na tomalikhod siran: Na Piyakatalikhod o Allah so manga poso iran; sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iran.

128. Sabunsabunar a adun a Miyakaoma rukano a Sogo a pud ko manga ginawa niyo: A awida-akal Iyan so Marugun niyo: Mala rukano i Sambatan: Si-i ko Miyamaratiyaya Mala i Kapudi, a Makalimo-on.

129. Na o Talikhod siran, na Tharowangka: A kasasana-an Ko so Allah: Da-a Tohan a salakao Rukaniyan: Ron Ako Ron Somiyarig,- ka Sukaniyan i Khiruk ko arash a Mala!.

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَتْهُمْ
رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ وَمَا تَوَّاهُمْ
كَافِرُونَ ﴿٩٥﴾

أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ أَنَّ اللَّهَ يَفْقَهُونَ فِي كُلِّ
عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ
وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٩٦﴾

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ
إِلَىٰ بَعْضٍ هَلْ يَرَيْنَا مِنْ بَدَلٍ ثُمَّ
أَنصَرَفُوا صَرَفَ الَّذِينَ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّهُمْ
فَوْقُ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٩٧﴾

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ
عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ
عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ
رَّحِيمٌ ﴿٩٨﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ ﴿٩٩﴾

Surah Yunus-10

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non. Giyaya so manga Ayat ko Kitab a pimbaibaitan.

2. Ino khabaloi ko manga Manosiya a Pakamumusa a Kiyailahami Ami ko Mama a pud kiran?-(Sa Pitharo-on a:) Pama ka-iktiyarangka so manga Manosiya, go Pamanotholangka ko siran a Miyamaratiyaya: A Mata-an! A adun a bagiyen niran a Pangkatan a Maporo si-i ko Kadnan niran. Pitharo o da Pamaratiyaya: A Mata-an naya! A titho a Balik Mata a mapayag!

3. Mata-an! A aya Kadnan niyo na so Allah, so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko miyak anum Alongan, oriyen niyan na mithakna ko Aras, Thatandinganun Niyan so Mambubutad. Da-a Makaphanapa-at inonta ko oriyen o idin Niyan. Giyoto man so Allah a Kadnan niyo; na Showasowata niyo Sukaniyan Ino kano di Phanana-dum?

4. Ron kano phakandod, langon. Diyandi o Allah a bunar. Mata-an! A Sukaniyan i Puphanagipo-on ko Kapuphangadun, oriyen niyan na

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمٌ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا السَّحَرُ الْمُؤْتِنُ ﴿٢﴾

إِنْ رَأَيْتُمْ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْأُمُورَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ

khasowin Niyan (Madun), ka Mba-
 lasan Niyan so Miyamaratiyaya go
 Pinggalubuk iran so manga pipiya
 sa kaontol; na so siran a da Pamar-
 atiyaya na adun a bagiyani niran a
 inomun a phulikabo, go siksa a
 malipudus, sabap ko da iran Kapar-
 atiyaya.

5. Sukaniyan so Mimba-al ko
 Alongan a Masindao go so Olan a
 maliwanag, na diniyangka Iyan
 noto ko manga Darpa, kaan
 niyo katokawi so manga bilangan
 o manga ragon go so itongan.
 Da ko Kiya-aduna saya o Allah
 inonta na sabap ko bunar. Gi-i Ni-
 yan shumpadun magosai so manga
 Tanda ko pagtao a khitotomang-
 kud.

6. Mata-an! A adun a Matatago
 ko gi-i kapakashambi o gagawi-i a
 go so daondao, go so Inadun o
 Allah ko manga Langit a go so
 Lopa, a titho a manga Tanda ko
 pagtao a khipananangila.

7. Mata-an! A so siran a di iran
 ikhaluk so Kimbaratumowa-an Ru-
 kami, go miyatomo iran so Kaoya-
 goyag ko doniya, go Miyasowat
 siran non, go siran na siran na so
 manga Ayat Ami na pakalilipatan
 niran,

8. Na siran man na darpa iran so
 Naraka, sabap ko Pinggalubuk iran.

ءَامِنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ
 كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ
 أَلِيمٌ يَمَّا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٥﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا
 وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السَّيِّئِينَ
 وَالْحِسَابُ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ
 يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ
 اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
 يَتَفَكَّرُونَ ﴿٧﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَ نَارٍ وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِنَا
 غَافِلُونَ ﴿٨﴾

أُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمُ النَّارُ يَمَّا كَانُوا
 يَكْسِبُونَ ﴿٩﴾

9. Mata-an! A so siran a Miya-maratiyaya, go-Pinggalubuk iran so manga pipiya,-na Thoro-on siran o Kadnan niran (ko Sorga) sabap ko Paratiyaya iran: Puphamangondas ko kababa-an niran so manga law-asaig si-i ko manga Sorga a Pakal-ma.

10. Aya Panguni ran ro-o: Na Soti Ka, Ya Allah! Na aya gi-i ran ro-o Ikhokormata: Na Salaam! Na aya Mori ko Panguni ran: Na so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

11. Na opama ka Punggaga-ani o Allah ko manga Manosiya so Marata lagid o gi-i Niyan Kiran kanggaga-ani ko mapiya, na Mininggolalan kiran ndun so talik kiran (ko kabinasa). Na bobo-tawanan Nami so siran a di ran ikhaluk so Kimbaratumowa-an Rukami, ko kadadadag iran, a gi-i siran muromparompak.

12. Na igira a minisogat ko Manosiya so morala, na Manguni Rukami, ko kai-iga iyan, o di na mo-ontod, o di na gomaganat. Na kagiya a pokasun Nami ron so Morala rukaniyan, na initaros iyan ndun (so Kao-ongkir iyan), Lagid o da Rukami Panguni ko Morala a minisogaton! Lagid aya man a kiyapharasi ko manga Malawani ko Pinggolaola iran!

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
يَهْدِيهِمْ رَبُّهُم بِإِسْمِهِمْ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ①

دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ
وَتَحِيَّاتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَأَنْ خَرَدَعْوَاهُمْ
أَنَّ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ②

﴿وَلَوْ يَعْلَمُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَسْرَرَ
أَسْتَعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَفُضِّلَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ
فَكَذَّبَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَ نَارٍ
طُلِعَتْ مِنْ قَمَرِهِمْ ③﴾

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَاَنَا الْجَنُّبِيَّةَ أَوْ
قَائِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ
ضُرَّهُ وَهُوَ كَافٍ لَمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرِّهِ مَسْمُورًا
كَذَلِكَ نُفَصِّلُ لِلْمُصْرِفِينَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ④

13. Na Sabunsabunar a bininasa
Mi so miyagapidapid a pagtao ko
miya-ona an niyo gowani a ndaro-
waka siran: a Minitalingoma kiran
o manga Sogo kiran so manga rar-
ayag a karina, na da siran Para-
tiyaya! Lagid aya man a kambalasi
Ami ko pagtao a manga rarata i
ongar!

14. Oriyan niyan na biyaloi Ami
sukano a miyamakasambi ko Lopa
ko oriyan niran, ka Pagilain Nami o
antona-a i Punggolaola-an niyo!

15. Na igira-a Puphangadi-an
kiran so manga Ayat Ami, a manga
rarayag, na gi-i Tharo-on o siran a
di iran ikhaluk so kimbaratumo wa-
an Rukami: A buggai Ka sa Pu-
phangadi-an a salakao si-i, o di na
Sambi-ingka Sukaniyan; Tharo-
wangka (Ya Muhammad): A di Ra-
kun khapatot o ba Ko samb-i
Sukaniyan pho-on ko pantag ko
ginawa Ko: Da-a Pagonotan Ko a
rowar ko Iphagilaham Rakun:
Mata-an! a Sakun na ikhaluk Akun
amai ka Sorangun Ko so Kadnan
Ko, so siksa ko Alongan a mala.

16. Tharowangka: a opama ka
kabaya o Allah, na di Ko rukano
aya Kapangadi-an, go di Niyan ru-
kano aya pakitokawan. Na Sabunar
a miyathai Ako rukano ko Kaoya-
goyag Akun ko da pun aya: Ba da-a
sabot iy o?

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونََ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا
وَجَاءَهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا
يُؤْمِنُوا كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ
الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ مِنْ
بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

وَإِذَا تُنْزِلَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا نَبْكَتِ قَالَ
الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ إِقَاءَنَا أَنْتَ بِفِتْنَةٍ إِن
عَبَدَ هَذَا أَوْ بَدَّلَهُ أَفَلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ
أَبْدَلَهُ مِنْ خَلْقٍ آيٍ نَقِصَ إِنِ اتَّبِعَ إِلَّا مَا
يُوحَى إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا
أَدْرَأَكُمْ بِهِ فَقَدْ لَيْسَتْ فِيكُمْ
عُمْرَاتٍ فَبِأَيِّ آفَالٍ تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾

17. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na piyakambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Mata-an naya! a di phakasulang sa maliwanag so manga rarata i ongar.

18. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah, so di kiran phakabinasa go di kiran phakaompiya, go gi-i ran Tharo-on: A siran naya na phamakaogop rukami si-i ko Allah. Tharowangka: Ba-adun a Phanotholun niyo ko Allah a di Niyan katawan, si-i ko manga Langit a go so Lopa? _ Soti Sukaniyan! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran non!

19. Na da-a Kiya-aduna ko manga Manosiya a rowar ko okit a isa, na da siran pagayonayon. Na o da so Katharo a miya-ona a pho-on ko Kadnan Ka, na Miyakokom siran ndun ko di iran phagayonayonan.

20. Na gi-i ran Tharo-on: A ino a da-a Initoron non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Na Tharowangka: A so Migagaib na aya bo a phapa-aroon na so Allah. Na nayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud Ako niyo a pud ko Khinanayao.

21. Na igira-a piyakata-am Ami so manga Manosiya sa Limo ko oriyen o morala a minisogat kiran, na sa maoto na adun a antangan

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الْمُجْرِمُونَ ﴿١٧﴾

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا
يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا
عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُكْفِرُونَ اللَّهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي
السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَنَهُ
وَعَلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً
فَأَخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ
لَفُتِحَ بَيْنَهُمْ فِي مَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٩﴾

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن
رَّبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ بِيَدِ اللَّهِ فَاسْتَظِرُّوا إِنِّي
مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٢٠﴾

وَلَمَّا أَتَيْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْ بَعْدِ ذُرِّيَّتِهِ
مَسْتَهْزِئِينَ إِذَا لَهُمْ مَقَرٌّ فِي آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ

niran a marata ko manga Ayat Ami! Tharowangka: A so Allah i magaan (i kabadal) ko antangan a marata! Mata-an! A so manga Sogo Ami (a manga Malaikat) na ipushorat Iran so Puphagantanganun niyo!

22. Sukaniyan so Puphakalalakan kano Niyan ko Kalopa-an go so Kalodan; taman sa igira-a miyakada kano ko Kapal;_ go niyan siran kutasun sabap ko ndo a manaot, na mababaya siran sa sabap ro-o; na maoma siran a ndo a mabagur go siran dansali o bagul a pho-on ko mbalabala, na matangkud iran a Mata-an! a siran na kiyatangalan siran: Na Manguni siran ko Allah, sa Tolabosun niran non so Kapan-guni: Sa Ibut o sabuta Kamingka si-i, na Mata-an a mabaloi kami dun a pud ko Miyamanalamat!

23. Na kagiya-a sabutun Niyan siran, na sa maoto na siran na Puphanganियaya siran ko Lopa sa di ontol! hai manga Manosiya! So Kapuphanganियaya niyo na si-i bo phakatana ko manga ginawa niyo, sawiti niyo sa di mathai so Kaoyagoyag ko doniya: Oriyan niyan na si-i kano Rukami phakandod, na Phanotholun Nami rukano so Pinggolaola niyo.

24. Aya dun a ibarat o Kaoyagoyag ko doniya na lagid o ig a Piyakatoron Ami sukaniyan a pho-

مَكَرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْفُرُونَ مَا تَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾

هُوَ الَّذِي يُسِرُّكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِ وَجَرَّ بِيْعُهُم بِرِيحٍ ظَنِمُوا وَقَرَّحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَالِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَجَبْنَاهُمْ مِنْ هَٰذَا لَنُكْفُرَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١١﴾

فَلَمَّا أَجَبْنَاهُمْ إِذَا هُمْ يَكْفُرُونَ فِي الْأَرْضِ يَغْتَرِ الْأَحْقَابُ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَعَثْنَا عَلَى الْقَوْمِ كَذِبًا مِّنْ مَّنْعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ إِنَّمَا مَرَجَعُكُمْ فَتَنَّاكُمْ بِهِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا

on ko Kawang: Na minisabapon a kiyapakashaoshaog o Mangunguto ko Lopa, pud on so Pukhakan o manga Manosiya go so manga Ayam: Taman sa igira-a miyanditar o Lopa so Parayasan niyan go Kapharasan: Na ma-antang o khirukon a Mata-an! A siran na kharparoli ran (so gona-on): Na makatalingoma-on so Sogowan Ami ko kagagawi-i o di na kadaondao, na balowin Nami oto a lagid o piragon, lagid o ba da Madun kagai! Lagid aya a gi-i Yami kashumpada magosai ko manga Tanda ko _ pagtao a puphamimikiranun niran.

25. Na so Allah na Iputhawag Iyan so (Sorga a) Ingud a Kalilintad: Go Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko okit a maka-o ontol.

26. Bagiyan o siran a Miphipiya-piya so mapiya, go adun a ipago-man on! Na di ka koloban so manga paras iran sa maitum a go kahinaan! Siran man i manga tao ko Sorga; siran na ron siran non ndun makakakal!

27. Go adun a bagiyan o siran a Minggalalubuk ko manga rarata a balas a marata, a lagid iyan: Go kakoloban siran sa Kahina-an: Da-a makalinding kiran ko (siksa o) Allah: Lagid o ba kiyakoloban so manga paras iran, sa saba-ad ko

يَا أَكُلُ النَّاسِ وَالْأَنْعَامِ حَتَّى إِذَا
أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازْبَيَّتْ وَطْنَ
أَهْلِهَا أَنَّهُمْ قَالُوا بَلْ دُرُودٌ عَلَيْهَا أَتُنَبِّئُهُمْ بِأَمْرٍ يُدْرِكُهُمْ
أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَقْنِ
يَا لَأَمْسٍ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٥﴾

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ
يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٥﴾

لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ
وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٦﴾

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ يَمْشِيهَا
وَيَرْتَهِّقُهَا ذَلَّةٌ مَّا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ غَاصِقٍ
كَأَنَّمَا أُعْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِّنَ اللَّيْلِ
مُظْلِمًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا

gagawi-i a miyangirungkirum: Siran man i manga tao ko Naraka: Siran na ron siran non ndun makakakal!

28. Na si-i ko Alongan a kalimoda Mi kiran langon; oriyen niyan na Tharo-on Nami ko siran a Miyamanakoto: (gugunuk kano ko) darpa iyo! Sukano a go so ini Pamanakoto niyo. Na pakashusungaya-an Nami siran, na Tharo-on o ini Pamanakoto iran: Da-ami rukano Sogo-on a Kiyashimba-a niyo rukami!

29. Na kiyasana-an so Allah a saksi rukami a go si-i rukano: Mata-an! A aya butad ami na di ami dun katawan i Kapushimba-a niyo rukami!

30. Ro-o dun katupungi o oman i isa a ginawa so Miyanggalubuk iyan: Na pakandodun siran ko Allah a Kadnan niran a bunar, na makawatan kiran so Piyangumbalan niran a kabokhag.

31. Tharowangka: Antawa-a i pumbugai rukano sa pagupur a pho-on ko Kawang go so Lopa? Ino antawa-a i Makapapa-ar ko kanug go so manga kailai? Go antawa-a i puphakagumao ko Oyagoyag a pho-on ko Miyatai? Go antawa-a i puphakagumao ko Miyatai a pho-on ko Oyagoyag? Go antawa-a i gi-i ndiyator ko Pu-

خَلِدُونَ ﴿١٠﴾

وَقَوْمٌ تَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَشْرِكُوا وَشُرَكَاءُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْهُمْ إِلَّا نَا تَعْبُدُونَ ﴿١١﴾

فَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِن كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغْفِيلِينَ ﴿١٢﴾

هَذَا الَّذِي تَبَلَّوْا كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ الْحَقُّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَقْتَرُونَ ﴿١٣﴾

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمْنَ بِمَلِكِ السَّمْعِ وَالْأَبْصَرِ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٤﴾

khaolaola? Na Putharo-on niran ndun: A so Allah. Na Tharowangka: A ino niyo di khalukun?

32. Na giyoto man so Allah, a Kadnan niyo a bunar: Na da-a oriyen o bunar, a inonta so ribat; na andamanaya i kaputhalikhod iyo?

33. Lagid aya a kiyatangtud o Katharo o Kadnan Ka ko siran a miyamanongklid: Mata-an! A siran na di siran Mapaparatiyaya.

34. Tharowangka: A ba-adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a tao a puphanagipo-on ko Kapangadun, oriyen niyan na khasowin Niyan (Madun)? Tharowangka: A so Allah i Puphanagipo-on ko Kapangadun, oriyen niyan na khasowin Niyan (Madun): Na andamanaya i kaputhalikhod iyo?

35. Tharowangka: A ba-adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a tao a Phakatoro ko bunar? Tharowangka: A so Allah i Phakatoro ko bunar. Ino so Phakatoro ko bunar aya patot a onotan, antawa-a so di niyan khato-on so lalan o di Torowa? Na ino kano wai? Andamanaya i Kipukhokomun niyo (ko ribat)?

36. Na da-a Phagonotan o kada-kulan kiran a rowar sa arangan: Mata-an! A so arangan na da-a khibugai niyan a gona ko bunar a

فَذَلِكُمُّ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعَدَ
الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالَةُ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ ﴿٣٢﴾

كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا
أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُمْ فِي اللَّهِ يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُمْ فَأَنَّى
تُؤْفَكُونَ ﴿٣٤﴾

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ
يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ
يُنَبِّعَ أَمِنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدِيَ مَا لَكُمْ
كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾

وَمَا يَنْبَغُ أَنْ تَكْفُرُوا بِاللَّهِ إِنَّا أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ
مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

maito bo. Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolao-la-an.

37. Na da ko butad angkai a Qur-an o ba gi-i mbaba-a sa a pho-on ko salakao ko Allah; na ogaid na initanto ko miyaona an Niyan (a manga Kitab), go ini osai ko manga Kokoman, da-a sangka-a madadalumon, a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

38. Ino iran gi-i Tharowa: A pimbaba-as Sukaniyan (o Muham-mad)? Tharowangka: A bugai kano sa Surah a lagid Iyan, go panongga-noi kano sa sadun sa khagaga niyo, a salakao ko Allah, o sukano i manga bunar!

39. Kuna, ka piyakambokhag iran so da iran sushuba so Kata-o Rukaniyan, go da kiran pun makatalingoma so ta-awil iyan: Lagid aya so kiyapakambokhaga o siran a miya-ona a niran (ko manga Kitab): Na Pamimikiranangka so miyambutad o kiya-akiran ko manga darowaka!

40. Na adun a pud kiran a tao a Mapaparatiya-yaon, go adun a pud kiran a tao a di ron Mapaparatiyaya: Na so Kadnan Ka i Mata-o ko Puphamaminasa.

41. Na o ba Ka iran Pakapumbokhaga, na Tharowangka: A ruk Akun so galubuk Akun, na ruk iyo

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَى مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَلَكِنْ تَصْدِيقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلُ
الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ قُلْ قَاتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ
وَادْعُوا مَنْ أَشْطَطَ عَنْكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِبُّوا يُعْلِمِ اللَّهُ وَالْآيَاتُ لَهُمْ
تَأْوِيلُهُ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٣٩﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ
بِهِ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾

وَإِنْ كَذَّبُوا فَقُلْ لِي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ
بِرَبِّكُمْ وَمِمَّا أَعْمَلُ فَأُنَاطِرِيءٌ مِمَّا

so galubuk iyo! Sukano na angiyas kano ko gi-i Ko Nggalubukun, na Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo nggalubukun!

42. Na adun a pud kiran a tao a Puphamamakinugun Ka iran: Ino Suka Maphakanug Ka so manga bungul, _ apiya pun siran na da-a manga sabot iran?

43. Go adun a pud kiran a tao a Phagilaingka niyan: Ino Suka Khatoro-o Ka so manga bota, _ apiya pun siran na di siran phamakanono?

44. Mata-an! A so Allah na di Niyan shalimbotan so manga Manosiya sa maito bo: Na ogaid na so manga Manosiya i pushalimbota ko manga ginawa iran.

45. Na si-i ko Alongan a Kalimoda Niyan kiran: Na lagid o ba da-a minitarugiran (ko doniya) a rowar ko isa ka oras ko kadaondao: Sa makakhikilala-i siran: Sabunar a miyalogi so siran a piyakambokhagiran so Kimbaratumowa-an ko Allah, go da siran makakudug sa ontol.

46. Na amai ka paki-ilai Ami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran (a siksa), - o di na tanga-nun Nami Suka, -na si-i siran Rukami bo phakandod: Oriyan niyan na so Allah i saksi ko gi-i ran nggolao-la-an.

تَعْمَلُونَ ﴿١٠﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْنَكَ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ
الضُّمَمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿١١﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْى وَلَوْ
كَانُوا لَا يَبْصُرُونَ ﴿١٢﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الشَّيْءَ الْوَكَى
الْقَوْمَ أَنْفُسَهُمْ يَهْدِيهِمْ سَبِيلَ الْمَوْتِ ﴿١٣﴾

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ كَانَ لَرَبِّكَ الْبَاسُ وَالْأَسَافَةُ
الْيَوْمَ يُنَادُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا لَسْنَا بِعَبِيدٍ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَكِنْ نَحْنُ بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾

وَأَمَّا نُرْشِدَكْ بِعِصَى الْاِذْي نَعِدُهُمْ اَوْتَوْفَيْتَكَ
فَاَلَيْسَا مَرْجِعُهُمْ اِلََّاهُ شَهِيدٌ عَلَى
مَا يَفْعَلُونَ ﴿١٥﴾

47. Na oman i pagtao na adun a Sogo-on: Na amai ka makaoma so Sogo kiran, na Kokomun siran sa ontol, a siran na di siran kasalimbontan.

48. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi, o sukano na Mumamata-an kano?

49. Tharowangka: A da-a Mipa-pa-ar Akun a ruk o ginawa Ko a kabinasa, a go da-a ompiya inonta sa kabaya o Allah. Adun a ruk o oman i pagtao a ta-alik: Na igira a miyakaoma so ta-alik kiran, na di ran khisundod sa isa ka oras, go di iran khakutung.

50. Tharowangka: Aiguda iyo_, amai ka makatalingoma rukano so siksa Iyan ko gagawi-i, o di na daondao, antona-a pun i punggaga-anan non o manga rarata i ongar?

51. Ino a sa oriyen niyan na igira a miyakatana (so siksa) na Pharatiyaya-an niyo bo? Ino a imanto bo (i Kapharatiyaya niyo) a Sabunar a giyaya so puphagalo kalokan niyo?

52. Oriyan niyan na Tharo-on ko siran a da Pamagin on tolan: Tamami niyo so siksa a tatap! Da-a imbalas rukano a rowar ko Pinggalubuk iyo!

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

قُلْ لَا أَتْلُوكُ بِتَقْصِي صَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ أَلَهُ كُلُّ أَمَةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَجِيرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْقُدُونُ ﴿٤٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ رَبِّتُمْ أَوْ تَهَارَأْتُمْ إِذْ تَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾

أَتُرِيدُ إِذَا مَا وَقَعَ أَمْسُكُمْ يَوْمَءَ الْفَنِّ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِء تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾

تُرْفِلُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا دُفُوعًا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾

53. Na pakiphanothol iran Ruka: Ino bunar Sukaniyan? Tharowangka: Owai! Ibut ko Kadnan Ko! Ka Mata-an naya a titho a bunar! Na di niyo dun khapalagoyan!

54. Na Opama ka Mata-an! A ruk o oman i isa ginawa a da Pagin ontolan, so nganin a shisi-i ko Lopa (langon) na Mata-an a iya-on niyan noto sa ginawa niyan: Na misolun niran so kasundit ko masa a kasan-dungi ran ko siksa: Na Makokom siran sa ontol, a siran na di siran Kasalimbotan.

55. Ba di Mata-an! a ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Lagit a go so Lopa? Ba di Mata-an! A so diyandi o Allah na bunar? Na ogaidd na so kadakulan kiran na di iran katawan.

56. Sukaniyan i Puphangoyag go pushabap ko Kapatai, go ron kano phakandoda.

57. Hai manga Manosiya! Sabunar a adun a miyakaoma rukano a thoma a pho-on ko Kadnan niyo, go bolong ko nganin a shisi-i ko manga rarub, go Torowan go Limo ko Miyamaratiyaya (a giya Qur-an naya).

58. Tharowangka: A sabap ko Gagao o Allah, go sabap ko Limo Iyan, na sabap ro-o na pakapipiya-a iran a ginawa iran: Ka giyoto i tomo a di so puphanimo-on niran.

وَيَسْتَعِيبُونَكَ أَحَقُّ هُوَ قُلُوبُ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ
لَاحِقٌ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

وَلَوْ أَنَّ لِلْكَافِرِينَ ظِلْمَتُ مَا فِي الْأَرْضِ
لَافْتَدَتْ بِهِمْ وَأَسْرُوا الْأَدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا
الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٤﴾

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْإِن
رَعَدَ اللَّهُ حَقٌّ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

هُوَ الْحَيُّ الرَّحِيمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَ تَكْوِينُ مَوْعِدَةٍ
مِنْ رَبِّكُمْ وَشِقَاءَ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهَدَى
وَرَحْمَةً لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ قَدْ جَاءَ فَلْيَفْرَحُوا
هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾

59. Tharowangka: Aiguda iyo ko Initoron rukano o Allah a Pagupur? Na biyaloi niyo to a Haram go Halal. Tharowangka: Ba rukano ini Sogo o Allah, antawa-a phagangkobun niyo so Allah?

60. Na antona-a i arangan o siran a iphagangkob iran ko Allah so kabokhag (ko khabolosan niran), ko Alongan a Qiyamah? Mata-an! A so Allah na titho a mala i Gagao ko manga Manosiya, na ogaïd na so kadakulan kiran na di siran Phana-lamat.

61. Na da-a khatagowan Ruka a butad, go da-a Kaphangadian Ka ko Qur-an, go da-a Mapunggalubuk iyo a galubuk, a ba di Sukami i manga saksi Rukano ko masa a gi-i niyo ron Kinggolalanun. Na da-a makaphagma ko Kadnan Ka a timbang bo o kolpong si-i ko Lopa go si-i ko Langit; go da-a maito a di giyoto go da-a mala, a ba di mata-tago ko (Laok Makpol a) Kitab a mapayag.

62. Tanodan ka Mata-an! A so manga tabanga o Allah na da-a pangandam iran, go di siran makamboko (ko Alongan a Maori);

63. Siran na Miyamarat iyaya go Miyamananggila;

64. Bagiyan niran so mapiya Tothol. ko Kaoyagoyag ko doniya

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ
فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ إِنَّ اللَّهَ أَذِنَ
لَكُمْ أَنْ تَقْتُلُوا ۖ ٥٩

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَقْتُلُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ
وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ۖ ٦٠

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ
وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ
شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ
مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا
فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۖ ٦١

الْآيَاتِ أُولَئِكَ اللَّهُ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا
هُمْ يَحْزَنُونَ ۖ ٦٢

الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ۖ ٦٣

لَهُمُ الْبَشَرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي

go so Akhirat: Di khasambiyen so manga Katharo o Allah. Giyoto man na Sukaniyan so Da-ag a mala.

65. Na o ba Ka Mapakamboko o Katharo iran: Mata-an! A so Munang na ruk o Allah langon: Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

66. Tanodan ka Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa. Na da ko Phagonotan o siran a Puphanong-ganoi siran sa salakao ko Allah o ba manga sakotowa (o Allah); da-a Phagonotan niran a rowar ko arangan, ka ba siran ndun di-i pangusar.

67. Sukaniyan so Miyadun rukano ko Gagawi-i, ka-an kano ron puphakadukha, go so Daondao a puphakabugai sa Maliwanag. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko pagtao a Puphamamakinug siran.

68. Pitharo iran: A kominowa so Allah sa Wata Iyan! Soti Sukaniyan! Sukaniyan na da-a Mapukhuno Niyan! Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa! Da-a karina niyo saya! Ino niyo gi-i Tharowa makapantag ko Allah so di niyo katawan?

69. Tharowangka: A Mata-an! A siran a iphagangkob iran ko Allah so kabokhag na di siran makasulang sa Maliwanag.

الْآخِرَةُ لَا تَنْبَدِلُ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ
ذَلِكَ هُوَ الْقَوْرُ الْعَظِيمُ ﴿٦٥﴾

وَلَا يَخْرُجُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا
هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٦﴾

الْآيَاتِ لِلَّهِ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي
الْأَرْضِ وَمَا يَسْمَعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن
دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ إِنْ يَسْمَعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٧﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٨﴾

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ هُوَ
الْعَزِيزُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا
أَنْتُمْ لَوَدَّ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

قُلْ إِنَّا الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبُ
لَا يَفْلَحُونَ ﴿٧٠﴾

70. Matag sagad so Kapuphagi-nutao iran ko doniya!_ Oriyan niyan, na si-i siran Rukami phakandod. Na oriyen niyan na pakita-aman Nami kiran so siksa a sangat sabap ko Kiya-ongkir iran.

71. Na Pangadi-ingka kiran (Ya Muhammad) so Totholan ko Nuh. Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! O ba rukano mipupunud so katatago Akun rukano go so Kapuphakita-dumi Akun (rukano) ko manga Ayat o Allah, na so bo so Allah i Siyarigan Ko. Na tu-khusa niyo i Punggolaola-an niyo rakhus o Ipu-phamanakoto niyo, oriyen niyan na di kakundongan rukano so Punggo-laola-an niyo; na oriyen niyan na dansalun niyo Rakun, sa di niyo Rakun ndun tha-alika.

72. Na o talikhod kano, na da-a piyanguni Yakun rukano a sokai: Da-a sokai Akun inonta so shisi-i ko Allah, na ini Sogo Rakun a kabalo i Yakun a pud ko Mimbabay orantang (ko Allah).

73. Na piyakambokhag iran Sukaniyan, na siyabut Ami Sukaniyan, a go so manga pud Iyan ko Kapal, go biyaloi Ami Siran a miyamakasambi (ko Lopa), na inulud Ami so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami. Na Pamimikira-nangka so miyambutad o kiya-akir-

مَتَّعْنَاهُ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِنَّا رَجَعْنَاهُ ثُمَّ
نَذَرْنَاهُمْ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا
يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

﴿٧١﴾ وَأَنزَلْنَا عَلَيْنَاهُ نَارًا نُوحًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَتَّبِعُونَ إِن
كَانَ كِبَرًا عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذَكَّرِي بِآيَاتِ
اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ
وَشُرْكَاكُمْ ثُمَّ لَا تَكُنْ أَمْرًا عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ
اقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُعْطِرُونَ ﴿٧٢﴾

فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجَرٍ إِنِ الْآخِرَةُ
إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٣﴾

فَكَذَّبُوهُ فَجَعَلْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلَيْنِ
وَجَعَلْنَاهُمْ خَلِيفَةً وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا فَأَنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٧٤﴾

an ko Piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya)!

74. Oriyan niyan na Siyogowan Ami ko kiya-ipos Iyan sa manga Sogo so pagtao iran: Na mini oma Iran kiran so manga rarayag a karina, na da iran ndun Paratiyaya a so Piyakambokhag iran gowani. Lagid aya a Kaputhotopi Ami ko manga poso o manga Malawani.

75. Oriyan niyan na Siyogo Ami ko kiya-ipos iran so Musa a go so Haron ko Pir-aon a go so manga Olowan ko pagtao niyan rakhus o manga Tanda Ami. Na ba siran ndun Mimaratabat: Go miyabaloi siran a pagtao a manga Baradosa.

76. Na kagiya a makaoma kiran so bunar a pho-on ko Hadapan Nami, na Pitharo iran: Mata-an naya! A titho a Balik: Mata a mapayag!

77. Pitharo o Musa: Ino niyo gi-i Tharowa ko bunar ko wakto a kiya-pakaoma niyan rukano (i Balik Mata)? Ino Balik Mata ini? Na di phakasulang sa Maliwanag so manga Balik Mata.

78. Pitharo iran: Ba aya Kiyapa-katalingomangka rukami na phaki-awa-an Ka rukami so kupit a miya-to-on nami ron so manga lokus ami, go a niyo makowa a dowa so kapa-ar ko Lopa? Na di Ami Suka-no Pharatiyaya-an!

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمُ رَسُولًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ
فَاجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا يَتُوبُونَ إِلَيْهَا
كَذَّبُوا بِآيَاتِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَىٰ قُلُوبِ
الْمُتَعَدِّينَ ﴿٧٤﴾

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمُ مُوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكَةً بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا
قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٧٥﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَٰذَا
لَسِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٦﴾

قَالَ مُوسَىٰ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ
أَسِحْرٌ هَٰذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاجِرُونَ ﴿٧٧﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَكَ وَأَنْتَ فَتَنَّا بِهَٰذَا آيَاتِكَ
وَتَكُونُ لَكُمُ الْيَكْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ
لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٧٨﴾

79. Na Pitharo o Pir-aon: A wita niyo rakun so langowan o Balik Mata a mapasang.

80. Na kagiya a makaoma so manga Balik Mata, na Pitharo kiran o Musa: Ithogun niyo i Ipagithog iyo!

81. Na kagiya a Mithog siran, na Pitharo o Musa: A so Minitalingo-ma niyo na Balik Mata: Mata-an! A so Allah na Phurata-an Niyan ndun noto: Mata-an! A so Allah na di Niyan pakaphamutusun so galubuk o Puphamaminasa.

82. Na thanton o Allah so bunar sabap ko manga Katharo Iyan, apiya miyagowad so manga rarata i ongar!

83. Na da-a Miyamaratiyaya ko Musa a rowar ko Moriyatao a sabala ko pagtao (o Pir-aon), maka-pantag sa kaluk ko Pir-aon a go so manga Nakoda kiran, sa ba niyan siran Pangarasi-i; na Mata-an! A so Pir-aon na titho a mangangarasi ko Lopa, go Mata-an! A sukaniyan na pud dun ko manga Malawani.

84. Na Pitharo o Musa: Hai pagtao Akun! O sukano na Piyaratiyaya niyo so Allah, na sukaniyan bo i sarigi niyo o sukano na Mbayorantang kano.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُسَوِّي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿٥٩﴾

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُم مُّوسَى الْقَوْمَ مَا
أَنْتُمْ مُّلقُونَ ﴿٦٠﴾

فَلَمَّا الْقَومَ قَالَ مُّوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ
إِنَّ اللَّهَ سَيُطْلِقُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ
الْمُفْسِدِينَ ﴿٦١﴾

وَيُحْيِي اللَّهُ الْحَيَّ بِكَلَمَتِهِ وَتَوَكَّرَ
الْمُجْرِمُونَ ﴿٦٢﴾

فَمَاءَ امْنٍ لِّمُوسَى إِلَّا ذَرِيَّةً مِّن قَوْمِهِ عَلَى
خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ
فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ
الْمُتَرَفِّعِينَ ﴿٦٣﴾

وَقَالَ مُّوسَى يَنْفَعُكُمْ إِن كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ
فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُّسْلِمِينَ ﴿٦٤﴾

85. Na Pitharo iran: A so Allah i siyariga Nami. Kadnan Nami! Di Kamingka mbaloya a Pangangarsiyan o pagtao a manga Darowaka;

86. Go sabap ko Limo o Ka na Pokasa Kamingka ko pagtao a Miyamangongkir.

87. Na ini Ilaham Ami ko Musa a go so Pagari Niyan: A Mba-al Kano sa ruk o pagtao niyo sa manga Walai sa Missir, go tagowi Niyo so manga Walai Niyo sa gi-i Shambayangan, go Pamayandugun Niyo so Sambayang: Na Puphamanotholingka sa mapiya so Miyamara-tiyaya!

88. Na Pitharo o Musa: Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na bigan Ka so Pir-aon go so manga Olowan ko pagtao niyan sa Parahiyasan go manga tamok ko Kaoyagoyag ko doniya, Kadnan Nami! Kagiya a mapuphakasilai ran (so manga Manosiya) pho-on ko lalan Ka; Kadnan Nami! Na Ilangangka so manga tamok iran, go Pakatugasangka so manga poso iran, ka di siran Pharatiyaya taman sa di iran kasandungan so siksa a Malipudus.

89. Pitharo (o Allah): A Sabunar a tiyarima so Panguni Niyo a Dowa! Na Paginontolan Kano, go di Niyo khuduga so lalan o siran a da-a manga mulung iran.

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً
لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٥﴾

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٤٦﴾

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّءَا
لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ
قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَزَيِّنَّا
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِكَتَهُ ذُرِّيَّةً وَآمُورًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا
لِيُضِلُّوهُنَّ عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ
أَمْوَالِهِمْ وَأَشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ
يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٤٨﴾

قَالَ قَدْ أُجِيبَتِ دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا
وَلَا تَتَّبِعَانِ سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْصُونَ ﴿٤٩﴾

90. Na piyakaripag Ami so manga Moriyatao o Israil ko Kalodan: Na siyaloba siran o Pir-aon a go so manga tantara iyan sa kapangakowala a go kapangarasi; taman, sa kagiya a raotun sukaniyan o kalud, na Miyatharo iyan: A Piyaratiyaya ko a Mata-an naya! A da-a Tohan a inonta so Piyaratiyaya Sukaniyan o manga Moriyatao o Israil: Go Sakun na pud ko Mimbabayorantang (ko Allah).

91. (Pitharo- on:) Ino a imanto bo (i Kapharatiyayangka)!_A Sabunar a somiyangka ka gowani? go miyabaloi ka a pud ko miyamaminasa!_

92. Na sa alongan nai na shabutun Nami suka sa sobo so lawas ka, ka-angka mabaloi a Tanda a tao o phakasalono ruka! Na Mata-an! A Madakul ko manga Manosiya a so manga Tanda Ami na tithe a pakalipatan niran!

93. Na Sabunsabunar a Piyakapagingud Ami so manga Moriyatao o Israil ko Phagingudan a mapiya, go Riniskhiyan Nami siran sa manga pipiya: Na da siran shoransorang taman ko kiyapakaoma kiran o Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran sa Alongan a Qiyamah ko da iran pagayonayoni.

﴿وَجَوزْنَا بِنَبِيِّ إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ
فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّى إِذَا
أَدْرَكَهُ الْعَرْفُ قَالَ ءَأَمِنْتُ أَنَّهُ لَآ إِلَهَ
إِلَّا الَّذِي ءَأَمِنْتُ بِهِ ءَبَتُونَا إِسْرَءِيلَ وَأَنَا مِّنَ
الْمُتَّبِعِينَ ﴿٩٠﴾

ءَالْزَنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ
الْمُفْسِدِينَ ﴿٩١﴾

قَالَتْ يَوْمَ نُسْجِذُكَ بِدَنِكَ لَتَكُونَ لِمَنْ
خَلَقَكَ ءَايَةً وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنْ
ءَايَاتِنَا لَغَافِلُونَ ﴿٩٢﴾

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مَبُورًا صَدِيقَ
وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى
جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾

94. Na o ba Ka shasangka ko Initoron Nami Ruka (Ya Muhammad), na Isha-ingka so Puphamangadi ko Kitab a miya-ona an Ka: Sabunsabunar a miyakaoma Ruka so bunar a pho-on ko Kadnan Ka: Na o ba Ka mabaloi a pud ko pukhakadowadowa-an.

95. Go o ba Ka mabaloi a pud ko siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat o Allah, ka mabaloi Ka a pud ko miyangalologi.

96. Mata-an! A siran a miyatangkud kiran so Katharo o Kadnan Ka na di siran Pharatiyaya,

97. Apiya pun makaoma kiran so langowan o Tanda,_taman sa di iran kasandungan so siksa a Malipudus.

98. Na ino a da-a Miya-adun a Phagingud a Miyaratiyaya, (ko kiya-ilaya iran ko siksa),- na Miyakanggai ron a gona so Paratiyaya niyan,- a rowar ko pagtao o Yunus? Na kagiya a Maratiyaya siran, na piyokas Ami kiran so siksa a kapakarondan ko Kaoyagoyag ko doniya, na Piyakasawit Ami siran ko Kapaginutao taman ko wakto (o Kapatai).

99. Na o kabaya o Kadnan Ka, na Mata-an a Makaparatiyaya so tao ko Lopa,_Sa tanan siran langon! Bangka khatugul so manga

فَإِنْ كُنْتَ فِي شكٍ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْئَلِ
الَّذِينَ يَقْرَأُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ
لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُتَكِبِّينَ ﴿١١﴾

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بَيِّنَاتِ اللَّهِ
فَتَكُونُوا مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾

وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّى يَرَوْا
الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿١٤﴾

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ آمَنَتْ فَنَفَعَهَا
إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُوسُفَ لَمَّا أَتَوْا كَسَفْنَا
عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَسَعْنَاهُمْ إِلَى جِزْنٍ ﴿١٥﴾

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ
جَمِيعًا لَئِنْ تَنَظَّرْتَ النَّاسَ حَتَّى يَكُونُوا

Manosiya, taman sa mabaloi siran a Miyamaratiyaya?

100. Na di pa-aran o Baraniyawa so Kapakaparatiyaya niyan, inonta o sabap sa Idin o Allah, na ishung-gai Niyan so siksa ko siran a da-a manga sabot iran.

101. Tharowangka: A pamimikir-ana niyo so matatago ko manga Langit a go so Lopa; na di phakang-gai a gona so manga Ayat go so Puphamaka-iktiyar ko pagtao a di Phamaratiyaya.

102. Na ba-adun a punaya-on niran a rowar ko lagid o manga gawi-i o siran a miyanga-i ipos ko miya-ona a niran? Tharowangka: A nanayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a pud ko Khina-nayao.

103. Oriyan niyan na Pushabutun Nami so manga Sogo Ami a go so Miyamaratiyaya: Lagid aya a kabunar Rukami a kasabuta Mi ko Miyamaratiyaya!

104. Tharowangka: Hai manga Manosiya! O ba kano shasangka ko okit Akun, na Diyakun Pushowasowatun so gi-i niyo Showasowatun, a salakao ko Allah! Na ogaid na aya Pushowasowatun Ko na so Allah_a so Puthangan ko manga Niyawa niyo: Go ini Sogo Rakun a mabaloi Ako a pud ko Miyamaratiyaya,

مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٠﴾

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠١﴾

قُلْ أَنْظِرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٢﴾

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ إِلَهِمُ الَّذِينَ
خَلَّوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ
مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿١٠٣﴾

ثُمَّ نَادَىٰ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا
كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا سَبْحَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾

قُلْ يٰٓأَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي
فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَخْلُقُكُمْ وَأُمِرْتُ أَنْ
أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٥﴾

105. Go (Pitharo Rakun a:) Paka-antapangka so Hadap Ka ko okit a maka-o ontol, go di Ka thapi ko manga Pananakoto;

وَأَنْ أَقْمِرْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُفْسِرِينَ ﴿١٠٥﴾

106. Go Dingka Phanongganoya, a salakao ko Allah so di Ruka Phakaompiya go di Ruka Phakabinasa: Na Onggolaola-angka, na Mata-an! A Suka sa maoto na pud ko manga Darowaka.

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنْ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

107. Na o Sogati Ka o Allah sa morala, na da-a phakapokason a rowar Rukaniyan: Na o Paka-antapi Ka Niyan sa mapiya, na da-a phakarun ko Gagao Niyan: Ishogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan. Na Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

وَأَنْ يَمَسَّسَكَ اللَّهُ يَضُرُّكَ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ يَوْمَهُ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٧﴾

108. Tharowangka: Hai manga Manosiya! Sabunar a miyakaoma rukano so bunar a pho-on ko Kadnan niyo! Na sadun sa tao a komudug ko ontol, na Khatoro sa ruk bo o ginawa niyan; na sadun sa tao a somilai, na phakasilai sa si-i bo phakatana rukaniyan: Na kuna a ba kano Rakun paki-a akon.

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾

109. Na Onotingka so Iphagilaham Ruka, go Phantang Ka, taman sa Komokom so Allah: Ka Sukaniyan i Taralbi a mapiya ko manga Kokoman.

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَأَصِرْ حَتَّىٰ يَخْرُجَ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿١٠٩﴾

Surah Hud-11

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. (Giya-i na) Kitab a Pimbaibaitan so manga Ayaton, oriyen niyan na Piyagosai a pho-on ko Hadapan o (Allah a) Maongangun, a Kaip:

2. Sa da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah. Mata-an! A Sakun napho-on Rukaniyan a Puphama-ka-iktiyar rukano go Puphama-nothol sa mapiya:

3. Go Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyen niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan; ka Pakasawitun kano Niyan sa Kapa-ginutao a mapiya, taman ko ta-alik a miyapunto, go imbugai Niyan ko oman i adun a milulubi niyan so milulubi niyan! Na o talikhod kano, na Mata-an! a Sakun na ikhaluk Akun sukano ko siksa ko Alongan a mala (a so Alongan a Qiyamah):

4. Si-i ko Allah so khandodan niyo, na Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

5. Tanodan! Ka Mata-an! A siran na pagu-unusun niran ko manga rarub iran, ka puphaguma-an niran non; Tanodan! Ka so wakto a

سُورَةُ هُودٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكِبِ كَتَبَ الْكُتُبَ أَمْ يَذَرُهُمْ يُفَصِّلَتِ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾

أَلَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَذْتُ مِنَ اللَّهِ مِيثَاقًا وَبَشِيرٍ ﴿٢﴾

وَأَنْ أَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُؤْتُوا إِلَيْهِ يُعْتِقَكُمْ مِمَّا كُنْتُمْ عَلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ ﴿٣﴾

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤﴾

أَلَا إِنَّهُمْ يَمُوتُونَ فَمَا يُعْلَمُونَ وَيَسْتَخِفُّونَ أَهْلَهُمْ لَا يَخَافُونَ أُولَٰئِكَ يَلْمِزُونَ أَوْلَٰئِكَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ الَّذِي هُوَ الْحَقُّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

kishasalikombongun niran ko manga Nditarun niran, na katawan (o Allah) so isosolun niran, go so papayagun niran: Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

6. Na da-a Baraniyawa ko Lopa a ba di Atastanggongan o Allah so pagupuron: Go katawan Niyan so khatarugan niyan go so Kapumbutadan niyan: Tanan matatago ko (Lauh Mahful a) Kitab a mapayag.

7. Go Sukaniyan so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko miyakanum gawi-i a matatago so Aras Iyan ko liyawao o ig-ka Thupungan kano Niyan, o antawa-a rukano i lubi a mapiya i galubuk. Na Ibut o Tharowangka: A Mata-an! A sukano na Pagoyagun kano ko oriyen o Kapatai, na Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: A da ko ungkai inonta na Balik Mata a mapayag!

8. Na Mata-an a o sundodun Nami kiran so siksa taman ko manga wakto a mapupunto, na Putharo-on niran ndun: A antona-a i maka-ururunon? Tanodan, ka so Alongan a kapakatalingoma niyan kiran, na di kiran ndun mikisar, go kalikopan siran o piyamagompat iran (a siksa)!

9. Go Mata-an a o pakata-ama Mi so Manosiya sa pho-on Rukami a Limo, oriyen niyan na gamitun

وَمَا يَعْلَمُونَ إِلَهُهُمْ عَالِمُ الْبُيُوتِ ۝

۞ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۝

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَنْتُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَقْبُولُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْحَرٌ مُبِينٌ ۝

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى أَمَةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ وَالْيَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ۝

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَكْفُرُ بِكَفُورٍ ۝

Nami ron, na Mata-an naya! A kada-an ndun sa panginam, a makala a Ka-o ongkir iyan.

10. Go Mata-an a o pakata-ama Mi sukaniyan sa Limo ko oriyan o morala a miyakasogaton, na Mata-an a Tharo-on niyan ndun: A miyada rakun so manga rarata: Mata-an naya! A shonor dun a Mangangan-dag.

11. Inonta so siran a Miphapan-tang, go Pinggalubuk iran so manga pipiya; siran man na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go balas a mala.

12. Na masikun a mibagak Ka so saba-ad ko Iphagilaham Ruka, go kasabapan Sukaniyan a igagut a Rarub Ka sa gi-i ran Katharowa: Sa ino a da-a Initoronon a Kaka-wasa-an, o di na miyakaoma a pud Iyan a Malaikat? (Pitharo o Allah:) Suka na matag Puphamaka-iktiyar! Na so Allah i somisiyap ko langon taman!

13. Ino iran gi-i Tharowa: I Pimbaba-as aya (o Muhammad); Thar-owangka: Na bugai kano sa sapolo a manga Surah a lagid Iyan a pimbaba-as, go Panongganoi kano (sa Makatabang rukano) sa sadun sa khagaga niyo, a salakao ko Allah!_O sukano i manga bunar!

14. Na amai ka di Kano iran masumbag, na tangkuda niyo a

وَلَيْنَ أَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ
مَسَّهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي
إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ﴿١٠﴾

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١١﴾

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا وَصَّىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ
بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا أَلَوْلَا الْوَعْدُ عَلَيْهِ كَذْرُ
أَوْجَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوْرٍ
مِثْلِهِ مُفْتَرِيْنَ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ
دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٣﴾

فَأَلْهَمْنَاهُ مَا نَحْنُ بِمَبْعُوثٍ إِيَّاهُ أَتَمَّ

aya bo a Kinitoron Niyan na si-i ko Kata-o o Allah, go Mata-an naya a da-a Tohan a inonta Sukaniyan! Na ino sukano Mimbayorantang kano (ko Allah)?

15. Sadun sa kabaya iran so kaoyagoyag ko doniya, go so Parahiyanan non, na ithoman Nami kiran sa tarotop so (balas o) manga galubuk iran (sa doniya), a siran na da-a mako-rang kiran non ro-o (sa doniya).

16. Siran man so da-a bagiyan niran sa Akhirat a rowar ko apoi: Na miya-ilang so Pingolaola iran ro-o (sa Akhirat), go miyalaklak so Pinggalubuk iran!

17. Ba (niyan lagid) so tao a mithakna ko marayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyan, go Putondogun Sukaniyan o saksi a pho-on ko Allah, go si-i ko miyaona an Niyan so Kitab o Musa, a ladiyawan go Limo? Siran man i Mapaparatiyaya-on; na sadun sa Mongkir on ko pishagorompong, na so Naraka i khabolosan niyan. Na o ba Ka on katagowi sa anganangan: Mata-an! A Sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan Ka: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Pharatiyaya!

18. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag? Siran man na

أَنْزَلَ يَعْلَمُ اللَّهُ وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ قَهْلَ أَنْهُمْ
مُتَحَدِّثُونَ ﴿١٥﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّاتِهَا نُوفِ
إِلَيْهِمْ أَعْمَلْنَاهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا
يُحْصُونَ ﴿١٦﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
النَّارُ وَحِطَّ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبِطُلَّ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ يَتَقَرُّ مِنْ رَبِّهِ وَشَهِدُ
مِنْهُ وَمَنْ قَبْلَهُ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحِمَهُ
أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنْ
الْأَحْزَابِ فَإِنَّ النَّارَ مَوْعِدُهُ ۚ فَلَا تَكُ فِي مَرْثَةٍ
مِنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٨﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ

pagowitun siran ko Kadnan niran, go Tharo-on o manga saksi: A siran naya so miyamamokhag makapan-tag ko Kadnan niran! Tanodan! Ka so Morka o Allah na ithomparak ko manga Darowaka!_

19. Siran na puphangalang siran ko lalan o Allah go phuloloba-an niran non a kabukhog iyan: Go siran na o Ongkirun niran so Akhir-at!

20. Siran man na da iran kapalagowi (so siksa) ko Lopa, go da-a bagiyan niran a salakao ko Allah a manga Panarigan! Puthakutakupun kiran so siksa! Da iran gaga-a so Kapamamakinug, go da siran pangilailai!

21. Siran man so liyogi ran so manga ginawa iran: Go diyorat siran o Pimbaba-as iran a kabokhag!

22. Matatangtud a Mata-an! A siran si-i ko Akhirat na siran so manga logi!

23. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, go Mishalimbawan siran ko Kadnan niran, -na siran mani manga tao ko Sorga,, sa ron siran non ndun makakakal!

24. Aya ibarat o dowa lompok na lagid o bota a go bungul, go so Puphakailai a go Puphakanug. Ba

أَلَا شَهِدَ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ
أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا
عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٢٠﴾

أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا
كَانَ لَهُمْ مِنَ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَضْعَفُ لَهُمُ
الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ
وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ
عَنَّهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢﴾

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْآخِسُونَ ﴿٢٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٤﴾

* مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصْمَىٰ
وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا

magishan a dowaya sa ibarat? Ino kano di Phanadanum?

25. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan (sa Pitharo Iyan a:) Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktiyar rukano a mapayag:

26. Sa da-a Pushowasowata niyo inonta so Allah: Mata-an! A Sakun na ikhaluk Akun sukano ko siksa ko Alongan a masakit.

27. Na Pitharo o manga Nakoda a so siran a da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: A da-a kapukhailayami Ruka a rowar sa Manosiya a lagid ami: Go da-a pukhailai ami Ruka a Miyonot Ruka a rowar ko siran a Pukhakalaklak rukami, a mababao i pamikiran: Go da-a pukhailai ami a mibibinta Iyo rukami: Kuna, ka arangan nami Rukano na manga bokhag!

28. Pitharo (o Nuh): Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o Sakun na thatakna ko marayag a karina a phoon ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa Limo a phoon ko Hada-pan Niyan, na kiyalimungan rukano? Na ba Ami rukano aya mitugul a sukano na ikagogowad iyo aya?

29. Na Hai pagtao Akun! Da-a phangunin Ko rukano saya a tamok: Da-a balas Rakun a rowar ko shishi-i ko Allah: Na di Akun

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِذِي لَكُمْ نَذِيرٌ
مُّبِينٌ ﴿١٢﴾

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمٍ إِلِيمٍ ﴿١٣﴾

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا
لَكَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا نَرِيكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا
الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا لَنَا بِآيَاتِ الرَّأْيِ وَمَا نَرِي
لَكُمْ عَلَيْهَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَحْنُ لَكُمْ
كَذِبُونَ ﴿١٤﴾

قَالَ يٰ قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّنْ رَبِّي
وَأَنبِئِي رَحْمَةً مِّنْ عِندِي وَأَعِيبَتْ عَلَيْكُمْ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنِّي وَأَنشَرْتُ لَهُمْ إِكْرَاهُونَ ﴿١٥﴾

وَيَقُولُوا لَا آتَاكُمْ عَلَيْهِ مَا لَآ آتَانِ أَجْرِي إِلَّا
عَلَىٰ اللَّهِ وَمَا أَنَا بِظَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّهُمْ

boga-on so siran a Miyamara-tiyaya, _Mata-an! A siran na Mi-pumbaratumowa iran so Kadnan Niran, _na ogaid na pukhailai Akun sukano a pagtao a da-a manga mulung iyo!

30. Na Hai pagtao Akun! Antawa-a i makatabang Rakun ko Allah o bogawa Ko siran? Ba kano di Phananadum?

31. Na di Akun rukano Putharo-on: I shisi-i Rakun so manga Kaka-wasa-an o Allah, go di Akun katawan so Migagaib, go di Akun Putharo-on: I Mata-an! A Sakun na Malaikat. Go di Akun Putharo-on ko siran a di itutumbo o manga mata niyo i ba da dun a imbugai kiran o Allah a mapiya: So Allah i Mata-o ko shisi-i Ko manga ginawa iran: Mata-an! A Sakun na o sowa-a koto, na khapud Ako dun ko manga Darowaka.

32. Pitharo iran: Hai Nuh! Sabunar a piyamawal Ka Mingka, na piyakadakul Ka a Kapuphamawalangka rukami: na talingoman-an Ka rukami so ipuphangangaluk Ka rukami (a siksa), o Suka na pud ko manga Bunar!

33. Pitharo Iyan: A aya bo a phakabugai rukano ron na so Allah o kabaya Iyan: Na di niyo dun kapalagoyan!

مُلْقُوا أَرْبَعَهُمُ وَلَكِنِّي أَرْكَبُ قَوْمًا يَجْهَلُونَ ﴿٣٠﴾

وَيَقُولُ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ
أَلَمْ أَقَدْ كَرِهْتُ

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا
أَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ
لِلَّذِينَ تَزْدِرِيهِمْ أَغْنِيكُمْ لَنْ يَوْنِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرٌ
اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذَا لَمِنَ
الْظَّالِمِينَ ﴿٣١﴾

قَالُوا كَيْفَ نَحْمَدُكَ أَنْتَ أَكْثَرُ جَدًّا لَنَا قَالُوا
بِمَا نَعْبُدُ فَإِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣٢﴾

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ
بِمُعْجِزِينَ ﴿٣٣﴾

34. Na di rukano phakaompiya so thoma Ko, apiya kabaya Akun a kathoma-i Ko rukano, amai ka so Allah na kabaya Iyan a kadadaga Niyan rukano: Sukaniyan i Kadnan niyo! go Ron kano phakandoda!

35. Ino iran gi-i Tharowa: I Pimbaba-as Iyan naya? Tharowangka: A o pimbaba-as Akun naya, a si-i Rakun phakatana so dosa Ko! na Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo imbaradosa!

36. Na ini Ilaham ko Nuh: A Mata-an naya! A da dun a Pharatiyaya ko Pagtaongka, a rowar ko tao a andang a Miyamaratiyaya! Na Dingka Pumboko-on so Pinggolao-la iran;

37. Go Mba-alingka so Kapal, si-i ko kailai Ami a go so Ilaham Ami, go Dingka Rakun Pagangaya so makapantag ko siran a Mindadaro-waka: Mata-an! a siran na paguludun siran.

38. Na so Kaphagumba-ali Niyan ko Kapal: Na oman i somagadon ko manga Nakoda ko pagtao Niyan, na pamagurugan niran Sukaniyan. Pitharo Iyan: A apiya Kami niyo puphamagurugi, ka Mata-an! A Sukami na pamagurugan Nami sukano (mambo sa oriyaniyan) a lagid o kapuphamagurugi niyo Rukami!

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَصْبَحَ
لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ
هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَى
إِجْرَائِي وَأَنَا بِرَبِّي قَعْمًا تُخْرِمُونَ ﴿٣٥﴾

وَأَوْحِيَ إِلَى نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ
إِلَّا مَن قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا
يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

وَأَصْنَعُ الْفُلَ لَكَ يَا عَيْنَانَا وَوَحَيْنَا وَلَا تُخْطِئْنِي
فِي الدِّينِ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُخْرَجُونَ ﴿٣٧﴾

وَتَصْنَعُ الْفُلَ لَكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأَ مِنْ
قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنِّي فَإِنَّا
نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾

39. Na katokawan niyo bo o antawa-a i katalingoma-an a siksa, a pakarondanun niyan,_go kaologan sa siksa a tatap:

40. Taman sa kagiya a makaoma so Sogowan Nami, go piyamangumbowatan a ig so Lopa! Na Pitharo Ami: A Purorangka-on, ko oman i (sadinis sa) ngganapa a dowa (Mama go Babai), go so ta-alok Ruka, inonta so tao a miya-ona on so Katharo,_go (Puroranangka-on) so tao a Miyamaratiyaya. Na da-a Miyaratiyaya a pud Iyan, a rowar ko maito.

41. Na Pitharo Iyan: A da kano ron, si-i ko ngaran o Allah, so kapukhutas iyan go so kaputharug iyan! Mata-an! A so Kadnan Ko na titho a Manapi, a Makalimo-on!

42. Na giyoto naipukhutas iyan siran ko manga bagul a lagid o manga Palao, go tiyawag o Nuh so Wata Iyan, a aya butad iyan na tomiyawarang: Hai Ikaritan Ko! Da ka Rukami, go di kathapi ko manga Kapir!

43. Pitharo (o Wata) Iyan: A si-iko phagapas ko Palao: Ka Kharun ako niyan ko ig. Pitharo (o Nuh): A da-a khapalihara sa Alongan na-i, ko Sogowan o Allah, inonta so tao a ini Kalimo Iyan!_Na kiyalutan siran o bagul, na miyabaloi a pud ko miyanga-a alud.

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ
وَنَجْئُ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٩﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ
فِيهَا مِنْ كُلِّ ذَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا
مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ ءَامَنَ وَمَا ءَامَنَ
مَعَهُ إِلَّا لَاقِلِيلٌ ﴿٤٠﴾

﴿٤١﴾ وَقَالَ أَزْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبُهَا
وَمُرْسِلُهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤٢﴾

وَهُنَّ تَجْرِي فِيهِمْ مِنْ تَوَجُّجِ الْكَوَالِ وَنَادَىٰ
نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَبْنِيْ اَزْكَبْ مَعَنَا
وَلَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٤٣﴾

قَالَ سَتَأْتِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ
قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ
وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ
الْمُعْرِضِينَ ﴿٤٤﴾

44. Na adun a Mitharo: Sa Hai Lopa! Lamudangka so ig ka, go Hai Kawang! Tarugun ka (so oran)! Na minirat so ig, go Minggolalan so Sogowan, go Miyakadongko (so Kapal) ko Palao a Al-Judi-i, Na adun a Mitharo: Sa kapakawatan (ko Limo) a bagiyen o pagtao a da Pamaginontolan!

45. Na Miyanguni so Nuh ko Kadnan Niyan, sa Pitharo Iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! A so Wata Akun a pud ko ta-alok Rakun! Go Mata-an! A so diyandi-i Ka na bunar, go Suka i taralbi a Maontol ko manga Kokoman!

46. Pitharo (o Allah): Hai Nuh! Mata-an! A sukaniyan na kuna a ba pud ko ta-alok Ruka: Mata-an naya! A galubuk a di mapiya; na Dingka Rakun Phanguniya so da-a Kata-ongka-on! Mata-an! A Sakun na Puphanguthoma-an Ko Suka, ka o ba Ka mabaloi a pud ko di manga Tata-o!

47. Pitharo (o Nuh): Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na Mulindong Ako Ruka, sa ba Ko Ruka Mapanguni so da-a Kata-o Ko ron. Na o di Akongka Napi-i, go di Akongka Ipangalimo, na khabaloi ako a pud ko Miyangalologi!

48. Adun a Mitharo: Sa Hai Nuh! Tupad Ka, sa Kalilintad a pho-on Rukami, go madakul a ma-

وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَكَسِمَاءُ أَهْلِي
وَبُغِضَ الْمَاءُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى
الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدَ الْمَنُورِ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾

وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي
وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ
الْحَكَمِينَ ﴿٥٥﴾

قَالَ نوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ
صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي
أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٥٦﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي
بِهِ عِلْمٌ وَالْأَعْيُوبُ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿٥٧﴾

قِيلَ لَنُوحٍ أَهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ
عَلَيْكَ وَعَلَى الْأُمَمِ مِمَّنْ مَعَكَ وَأْمُرْ

piya a si- Ruka go si-i ko manga pagtao a pud Ka: Na adun a manga pagtao a phakisawitan Nami kiran (so doniya), oriyan niyan na khasogat siran a siksa a Malipudus a phonon Rukami.

49. Giyaya na pud ko manga Totholan ko Migagaib, A Iphagilaham Ami Ruka: Na Dingkaya katawan, (Ya Muhammad), Suka, go di katawan o Pagtaongka ko ona-an naya. Na Phantangka: Mata-an! A so khabolosan a Da-ag na bagiyan o Khipanananggila.

50. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a Ad, so Pagari ran a Hud, Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan, Sukano na ba kano dun di-i pamrak!

51. Hai pagtao Akun! Di Ako rukano saya mangindaki balas; da-a balas Rakun, inonta so shisi-i ko Miyadun Rakun: Ba da-a manga sabot iyo?

52. Go Hai pagtao Akun! Pangu-ni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyan niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan: ka Pakatoronun Niyan rukano so oran a marugus, go omanan kano Niyan sa Bagur a rakhus o Bagur iyo: Na di kano thalikhod, a mbabaradosa kano!

سَمِعْتَهُمْ يَزِمُسْهُمْ فَيَتَعَادَبُ
الْيَوْمَ ۝

يَلَاكِ مِنَ الْبَأْسِ الْعَظِيمِ تُوجِهُهَا إِلَيْكَ مَا
كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ
هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَقِيبَ لِلْمُتَّقِينَ ۝

وَالَّذِينَ عَادُوا أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَنْتَقِمُوا
إِلَهُهُ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا
مُفْتَرُونَ ۝

يَنْتَقِمُ لَا أَشْكُرْكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجَبْتُمْ إِلَّا
عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۝

وَيَنْتَقِمُوا أَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ
يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ
قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا
مُجْرِمِينَ ۝

53. Pitharo iran: Hai Hud! Da-a Minitalingomangka rukami a Karina, na di ami ngganatan so manga Katohanan nami, sa sabap bo ko Katharo o Ka! go di ami Suka Pharatiyaya-an!

54. Da-a isumbag ami a rowar ko kisogatun Ruka o saba-ad ko manga Katohanan nami ko marata. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na shasaksi-in Ko so Allah, na shaksi-i niyo a Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuphamanako-to niyo.

55. A salakao Rukaniyan! Na palaya kano Rakun tipo, go di niyo Rakun ndun tha-alika.

56. Mata-an! A Sakun na Siyarigan Ko so Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo! Da-a Baraniyawa, a ba di Sukaniyan i Phapa-arón. Mata-an! A so Kadnan ko na si-i ko okit a Maka-o ontol.

57. Na o talikhod kano, na Sabunar a Minisampai Akun Rukano so ini Sogo Rakun, a pagowitun rukano; na shambi so Kadnan Ko sa pagtao a salakao rukano, go da-a mibinasa niyo Ron a maito bo. Mata-an! A so Kadnan Ko, na so langowan taman na sisiyapun Niyan.

58. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so

قَالُوا يَهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِ هَارُونَ عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوْرَةٍ قَالُوا إِنِّي نُشْهَدُ اللَّهَ وَأَشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٨﴾

مِنْ دُونِهِ فَكَيْدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظَرُونَ ﴿٥٩﴾

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٦٠﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِظٌ ﴿٦١﴾

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا

Hud, go so siran a Miyamaratiyaya a pud Iyan, sabap ko Limo a pho-on Rukami; go siyabut Ami siran pho-on ko siksa a marugun.

59. Giyoto man so pagtao a Ad: Inongkir iran so manga Ayat o Kadnan niran; go siyorang iran so manga Sogo Iyan; go Inonotan niran so Sogowan o oman i mangan-galandada, a somasangka.

60. Na tiyondog siran sangkai a doniya a Morka,- go sa Alongan a Qiyamah. Tanodan! Ka Mata-an! A so pagtao a Ad na Inongkir iran so Kadnan niran! Tanodan! Ka kapa-kawatan (ko limo) a bagiyan o Ad, a pagtao o Hud!

61. Go (Siyogo Ami) si-i ko pagtao a Samood so Pagari ran a Salih. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah: Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sukaniyan i Miyadun rukano pho-on ko Lopa, go Piyakapagingud kano niyan non: Na panguni kano Ron sa Ma-ap, go Thaobat kano si-i Rukaniyan: Mata-an! A so Kadnan Ko na marani, a Puphanarima (ko Panguni).

62. Pitharo iran: Hai Salih! Sabunar a Miya-adun Ka rukami a Ipu-phangangarapan ko ona-an naya! Inongka rukami shaparun a Kapushimba-ami ko Pushimba-an o manga lokus ami? Na Mata-an! A

مَعَهُ رِجْمَتَيْنِ وَأَخْبَتَا هُم مِّنْ عَذَابِ
عَلِيظٍ ﴿٥٩﴾

وَبِلَكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا
رُسُلَهُ. وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٦٠﴾

وَأَتَّبِعُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا الْغَنَّةَ وَتَوَمَّرَ الْقَيْمَةُ الْآ
إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعْدَ لِعَادِ قَوْمِ
هُودٍ ﴿٦١﴾

﴿٦١﴾ وَإِنَّا لَنَحْمُودُ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَنْقُومُ
أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ هُوَ
أَنْشَأَكُمْ مِّنَ الْأَرْضِ وَأَسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا
فَأَسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَإِنِّي فِي قَرِينٍ
مُّجِيبٍ ﴿٦٢﴾

قَالُوا إِنَّا بَصَائِحُ فَذُكِّرْتُ فِيْنَا مَرْحُومًا قَتَلَ هَذَا
أَتَتْهُنَّ أَنَّ تَعْبُدَ مَا يُعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي
سَبِيلٍ وَمَا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٦٣﴾

sukami na matatago kami dun ko kashasangka ko Ipundolon Ka rukami, sa mala-a kashangka.

63. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o si-i Ako ko marayag a karina a pho-on ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa Limo a pho-on rukaniyan? Na antawa-a i Makatabang Rakun ko Allah o soranga Ko Sukaniyan? Na da-a miphagoman niyo Rakun a rowar ko kalogi.

64. Na Hai pagtao Akun! Kati-i so Onta o Allah a nana-o niyo; na botawani niyo ko Kapuphangangan niyan ko Lopa o Allah, go di niyo ron thumon so marata, ka madansal kano o siksa a marani!

65. Na Biyono iran noto, na Pitharo (o Salih): A khariyala kano dun ko Ingud iyo sa tulo gawi-i: Giyaya man na diyandi a kuna a ba kabokhag!

66. Na kagiya a makatalingoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so Salih, go so siran a Miyamara-tiyaya a pud Iyan, a mini-sabap ko Limo a pho-on Rukami, go (siyabut Ami siran) ko Kahina-an ko Alongan noto. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan so Mabagur, a Domada-ag.

67. Na Miyadansal so siran a da Pamaginontolan a lalis, na kiyapita-

قَالَ يَتْلُوا آيَةَ يَوْمَ إِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّ وَءَاتَيْنِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٣٣﴾

وَيَتْلُوا هَذِهِ نَافَةَ اللَّهِ لَكُمْ آيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي الْأَرْضِ اللَّهُ وَلَا تَمْسُوهَا يُسْوَءَ فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٣٤﴾

فَمَقَرُّوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ذَٰلِكَ وَعَذَابُكُمْ مَّكْدُوبٌ ﴿٣٥﴾

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا صَالِحَ الْوَالِدَيْنِ ءَامِنًا مَّعَهُ وَرَحِمْنَا قَوْمًا وَمِنَ خِزْيِ يَوْمَئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٣٦﴾

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا

an siran ko manga Ingud iran a miyamangundur, _

68. Lagid o ba siran ro-o da Ma-adun. Tanodan! Ka Mata-an! A so pagtao a Samood na Inongkir iran so Kadnan niran! Tanodan! Ka kapakawatan (ko Limo) a bagiyan o pagtao a Samood!

69. Na Sabunsabunar a minioma o manga Sogo Ami (a manga Malaikat) ko Ibrahim so Tothol a mapiya. Na Mitharo siran: Sa Salaam! Shimbag Iyan, a Salaam! Na da mathai na mini-o ma Niyan a maito a Sapi a iniyao.

70. Na kagiya mailai Niyan a di oto khawa-an o manga Lima Iran, na miyasawang Kiran, go kiya-akinan Kiran sa kaluk. Pitharo Iran: A di Ka khawan: Ka Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao o Lut (ka mbinasa-an Nami siran).

71. Na si Karoma Niyan a tomitindug, na miyakakhala: Na Piyanothol Ami ron (a Ipumbawata Iyan) so Ishaq, go si-i ko oriyan o Ishaq, so Yaqoub.

72. Pitharo Iyan: Ah phamumusa Ta! Arati Pumbawata Ako, a Miyalokus Ako, go giya Karoma Ko wai na miyakatowa? Mata-an! A giya-i titho a shai a pakamumusa!

73. Pitharo Iran: A ino Ka pha-

فِي دَرَجَاتٍ جَنَّتِمْ ۝

كَأَن لَّمْ يَرَوْا فِيهَا إِلَّا بُحْرًا مُمُودًا
كَقُرُونِهَا بَعْدَ التَّمُودِ ۝

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا
سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَدْ لَبِثْتُ أَن جَاءَ بَعْجَلِي
حَنِيدٌ ۝

فَلَمَّا رَأَى أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ
وَأَوْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا
أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ لُّوطٍ ۝

وَأَمْرَأَتُهُ قَابِئَةُ فَضَحِكًا فَلَبِثَتْهَا
بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءَ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ۝

قَالَتْ يَتُوبَانِ إِلَى اللَّهِ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي
شَيْخًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ۝

قَالُوا اتَّعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمْتُ اللَّهُ

mumusa ko Sogowan o Allah? So Limo o Allah go so manga Gagao Niyan na si-i Rukano a manga tao ko Walai (o Ibrahim)! Mata-an! A so Allah i Kiyapatotan ko Podi, a Maginawa!

74. Na kagiya a mada ko Ibrahim so pangandam go Miyakaoma-on so Tothol a mapiya, na gi-i Rukami Makindaowa makapantag ko pagtao o Lut.

75. Mata-an! A so Ibrahim na tithe a matigur, a lalayon makapuphaga-inao, a mu-undod (ko Allah).

76. Pitharo (o manga Malaikat): Hai Ibrahim! Talikhodingka dun na-i; Mata-an naya! A Sabunar a miyakaoma so Sogowan o Kadnan Ka: Go Mata-an! A siran na adun a Makatatalingoma kiran a siksa a di khindod!

77. Na kagiya a makaoma, so manga Sogo Ami ko Lut, na Miyakandamar sa sabap Kiran, go iniga-gut Siran a rarub Iyan. Na Miyatharo Iyan: A giya-i na gawi-i a marugun.

78. Na Miyakaoma-on so pagtao Niyan a puphamagarabaya siran non somong, a gowani na aya butad iran na gi-i siran nggolaola sa manga rarata. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Kataya so manga Wata Akun a manga Babai (na Paman-

وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ
مَجِيدٌ ﴿٥٥﴾

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ
الْبَشَرَىٰ يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ﴿٥٦﴾

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُّنتَبٍ ﴿٥٧﴾

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ
رَبِّكَ وَاتَّبِعْهُ إِنَّهُمْ هُمُ عَادَاتُكَ عَادُكَ مِن دُونِ ﴿٥٨﴾

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيقَهُ بِهِمْ وَصَاقٍ
بِهِمْ ذُرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ﴿٥٩﴾

وَجَاءَهُمْ قَوْمُهُ يَمَّارِعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا
يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَنْتَوِيضُوا لِقَاءِ بَنَاتِي
هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزَوْا فِي

garoma kano Kiran): Siran na Soti rukano! Na kalukun niyo so Allah, go di Ako niyo ndiyamana si-i ko manga Banto Akun! Ba da-a pud rukano a Mama a phakapando?

79. Pitharo iran: A Sabunsabunar a katawan Ka a da-a kabaya ami ko manga Wata a Ka a manga Babai: Go Mata-an! A Suka na katawan Ka dun so kabaya ami!

80. Pitharo Iyan: A o adun a Bagur Akun a khi-ato Akun rukano, o di na adun a kharunda-an Ko a Mabagur a tanto (na runun Ko sukano).

81. Miyatharo (o manga Malai-kat): Hai Lut! Mata-an! A Sukami na manga Sogo o Kadnan Ka! Da dun a khisampai ran Ruka (a kabinasa)! Na pangulumun Ka lomalakao so Ta-alok Ruka, si-i ko sabad ko kagagawi-i, na da-a ndingil rukano a isa bo: Inonta so Karomangka: Mata-an naya! A khisogaton so khisogat kiran (a siksa). Mata-an! A aya diyandi kiran na so kapipita: Ba di marani so kapipita?

82. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na biyaloi Ami so liyawao (o manga Ingud iran) a miyadidalum, go piyakaoranan Nami sa Ator a pho-on ko lipao a miyakomba, a piyakathondoton-dog,

صَبَّيْنِ الْيَسَّ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ ﴿٥٩﴾

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَالَنَا فِي بَنَاتِكُمْ مِنْ حَقٍّ
وَأَنَّكَ لَتَعْلَمُنَّ مَا تُمُرُّنَّ ﴿٦٠﴾

قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ آوَى إِلَى رُكْنٍ
شَدِيدٍ ﴿٦١﴾

قَالُوا أَلَيْسَ لَنَا رَسُولٌ رَيْكَ لَنْ يَصْلُوا إِلَيْكَ
فَأَسِرْ بِأَهْلِكَ يَفْطَحُ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ
مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرًا نَكِّإِنَّهُمْ مُصِيبُهَا مَا
أَصَابَهُمْ إِنْ مَوْعَدُهُمُ الصُّبْحُ الْيَسَّ الصُّبْحُ
بِقَرِيبٍ ﴿٦٢﴾

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا
وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ
مَنْضُورٍ ﴿٦٣﴾

83. Toto-osan si-i ko Kadnan
Ka: Na kuna a ba aya mawatan
ko manga Darowaka!

84. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a
Madyan so Pagari ran a Shu'aib:
Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun!
Shimba-a niyo so Allah: Ka da-a
Tohan niyo a salakao Rukaniyan.
Go di kano phangorang ko kapaga-
sad go so kathimbang: Mata-an! A
Sakun na Pukhailai Akun sukano
ko mapiya (a Kaoyagan), go Mata-
an! A Sakun na ikhaluk Akun su-
kano ko siksa ko Alongan a maka-
tangkal.

85. Na Hai pagtao Akun! Taro-
topa niyo so kapagasad go so
kathimbang sa ka-ontol, go da-a
khoranga niyo ko manga Manosiya
ko nganinganin niran: go di kano
phaminasa ko Lopa a mamakakaid
kano.

86. So liyamba rukano o Allah
na aya rukano mapiya, o sukano na
Miyamaratiyaya kano! Na kuna a
ba Sakun i somisiyap rukano!

87. Pitharo iran: Hai Shu'aib! Ba
so Sambayang Ka i Somosogo
Ruka sa kagunuki ami ko Pushim-
ba-an o manga lokus ami, o di na so
(kagunuki ami ko) ipukhidiyami ko
manga tamok ami sa sadun sa ka-
baya ami? Mata-an! A Suka na tithe
Ka a matigur, a puphamando!

مُسَوِّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ
الظَّالِمِينَ بِعِيدَةٍ ﴿١٧﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَخَذُوا مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ فَهُمْ
يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا كَلِمَتِي فِي مَا مَآءُومٌ
لَكُمْ مِنْ عِنْدِي وَمَا كُنْتُ بِمَا كُنْتُمْ
مُتَعَدِّينَ ﴿١٨﴾

وَلَقَدْ جَاءُوكُم بِالْحَقِّ الْيَقِينِ
فَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا
رُسُلَهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٩﴾

بَقِيتُ اللَّهُ خَيْرَ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
بِحَفِيظٍ ﴿٢١﴾

قَالُوا يَسْعَىٰ شُعَيْبٌ أَصَلَاؤُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرَكَ
مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَأَرْوَاحُنَا أَتَعْلَمُ فِي أَمْوَالِنَا
مَا نَشْتَرُوا بِهَا نَفْسَ الْحَلِيمِ الرَّشِيدِ ﴿٢٢﴾

88. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o Sakun na si-i ko marayag a karina a pho-on ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa pagupur a Mapiya a pho-on Rukaniyan? Na di Yakun kabaya i ba Ko Manggolaola so ipushapar Akun rukano. Da-a kabaya Akun a rowar ko Kapangompiya sa sadun sa Khagaosan Ko; na da-a gu-us Akun inonta o sabap ko (tabang o) Allah. Sukaniyan i Siyarigan Ko, go Sukaniyan i Pagundodan Ko.

89. Na Hai pagtao Akun! O ba kano matonda o di tano kaphagayon ko kisogat rukano o (siksa) lagid o minisogat ko pagtao o Nuh, o di na so pagtao o Hud, o di na so pagtao o Salih; na kuna a ba rukano mawatan so pagtao o Lut!.

90. Na Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyan niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan: Mata-an! A so Kadnan Ko na Makalimo-on, a Makapudi-in.

91. Pitharo iran: Hai Shu'aib! Madakul a di ami shabotun ko Katharo o Ka! Go mata-an a sukami na titho a pukhailai ami suka a malobai rukami! na o da so manga Tonganaingka, na radiyamun nami Suka dun! Go kuna a ba Suka i Pagaadatan rukami!

قَالَ يٰٓأَيُّهَا الْقَوْمُ اٰرَءَيْتُمْ اِنْ كُنْتُمْ عَلٰى بَيِّنَةٍ
مِّنْ رَبِّىْ وَرَزَقْنِىْ مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا
اُرِيدُ اَنْ اُخَالِفَكُمْ اِلٰى مَا اَنْهَيْتُكُمْ
عَنْهُ اِنْ اُرِيدُ اِلَّا الْاِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا
تَوْفِيقِىْ اِلَّا بِاللّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ اُنِيبُ ﴿٨٨﴾

وَيَقَوْمُ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِىْ اَنْ يُّصِيبَكُمْ
مِثْلُ مَا اَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ اَوْ قَوْمَ هُودٍ اَوْ قَوْمَ
صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ بِبَعِيْدٍ ﴿٨٩﴾

وَاَسْتَغْفِرُ وَاَرَبُّكُمْ ثُمَّ تُوَلُّوا اِلَيْهِ اِنْتَ
رَبِّ رَجِيْمٌ وَّدُوْدٌ ﴿٩٠﴾

قَالُوْا اِنَّ شُعَيْبٌ مَّا تَقْعُدُهُ كَثِيْرًا مِّمَّا نَقُوْلُ
وَاِنَّا لَنَرٰكَ فِىْهَا ضَعِيْفًا وَّلَوْ لَا رَهْطُكَ
لَرَجَمْنَاكَ وَمَا اَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيْزٍ ﴿٩١﴾

92. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ba so manga Tonganai Akun i lubi a Paga-adatan niyo a di so Allah? Na inibowang iyo (so Sogowan Niyan) ko manga talikhodan niyo, a da dun panukhaida. Mata-an! A so Kadnan Ko na so gi-i niyo nggolaola-an na katawan Niyan!

93. Go Hai pagtao Akun! Ngga-lubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Ka Mata-an! A Sakun na punggalubuk Ako mambo: Katokawan niyo o antawa-a i tao a khatalingoma-an sukaniyan a siksa a pakaiton niyan, go antawa-a i tao a sukaniyan i bokhag! Na nayao kano! Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a nomanayao!

94. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so Shu'aib a go so Miyamarat iyaya a pud Iyan, sabap ko Limo a pho-on Rukami: Na miyadansal so da pama-ginontolan o Lalis, na kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a miyamangundur, _

95. Lagid o ba siran ro-o da Madun! Tanodan! Ka kapakawatan (ko Limo) a bagiyen o pagtao a Madyan! Lagid o kiyapakawatan o pagtao a Samood (ko Limo)!

96. Go Sabunsabunar a Siyogo Amiso Musa, rakhus o manga Tанда Ami go katantowan a mapayag,

قَالَ يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَغْرَضْتُ عَلَيْكُمْ قَوْلِي
وَأَتَّخِذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظَهْرًا إِنِّي أَنَا رَقِيبٌ
بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٧﴾

وَيَقُولُ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِبِكُمْ إِنِّي
عَمَلٌ سَوِيٌّ تَعْمَلُونَ مِن بَيْنِي وَعَذَابٌ
يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ وَأَنْتَقِبُوا إِنِّي
مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿١٨﴾

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا لَنَجْيًا شَعْيبًا وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا مَعَهُ يَرْحَمُهُمْ فَتَنًا وَأَخَذَتِ
الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي
يَوْمِهِمْ جُثَّةٍ ﴿١٩﴾

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۚ الْآلَاءُ الْعَذَابِ كَمَا
بَعَثْتَ نَمُودَ ﴿٢٠﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ
مُّبِينٍ ﴿٢١﴾

97. Si-i ko Pir-aon go so manga Nakoda a pagtao Niyan: Na aya iran Inonotan so Sogowan o Pir-aon, a da ko Sogowan o Pir-aon i ba maka-o ontol.

98. Phagolowanan niyan so pagtao niyan ko Alongan a Qiyamah, na mapakasolud iyan siran ko Naraka: A mikharatarata a kaphakasolud o phakasoludunon!

99. Na tiyondog siran sangka-i (a doniya) a morka, a go sa Alongan Qiyamah: Miyakaratarata a pamumugayan ko mbuganon!

100. Giyoto man na pud ko manga Totholan ko manga Ingud a Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad): So saba-adon na Makatitindug, go (so saba-adon na) miyatubas.

101. Na da-a Mi siran salimboti: Na ogaid na siyalimbotan niran so manga ginawa iran: Na da-a minilinding kiran o manga Katohanan niran, a so Puphanongganowin niran a salakao ko Allah a maito bo, kagiya a makaoma kiran so Sogowan o Kadnan Ka: Go da-a miniomon niran kiran a rowar ko kabinasa!

102. Na lagid aya so siksa okadunan ka igira-a siniksa Iyan so (tao ko) manga Ingud a giyoto na Mindarowaka: Mata-an! a so siksa Iyan na Malipudus, a tanto.

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَأْنَاهُ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ
وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾

بَقَدُمُ قَوْمِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأُورَدَهُمُ
النَّارَ وَيُسْ أَلْوَزْدًا تَوَارِدُ ﴿٩٨﴾

وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَهُ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ
يُسْ الرِّقْدَ الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾

ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَىٰ نَقُصُّهُ عَلَيْكَ
مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا وَمَا
رَادُّهُمْ عَنِّي تَنْبِيْهُ ﴿١٠١﴾

وَكَذَٰلِكَ أَخَذْنَاكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ
ظَالِمَةٌ إِنَّا أَكْثَرُ الْأَعْيُنِ شَهِيدٌ ﴿١٠٢﴾

103. Mata-an! A adun a Mata-tago ro-o man a titho a Tanda ko tao a inikaluk iyan so siksa ko Akhirat: Giyoto man so Alongan a pulimodun non so manga Manosiya: Go giyoto man so Alongan a khamasa-an.

104. Na di Ami oto isundod inonta si-i ko ta-alik a mapupunto.

105. Si-i ko Alongan a kapakatalingoma niyan, na da-a Makatharo a Baraniyawa inonta bo o sabap sa Idin o Allah: Na so saba-ad kiran na marata i okor, go (so saba-ad kiran na) mapiya i okor.

106. Na so puman so siran a manga rarata i okor, na khatago ko Naraka: bagiyen niran ro-o so katagao, go so karangus:

107. Kakal siran ro-o sa sodun so kathai o manga Langit a go so Lopa (sa dayon sa dayon), inonta sa kabaya o Kadnan Ka: Mata-an! A so Kadnan Ka na Punggolaola-an Niyan so kabaya Iyan.

108. Na so puman so siran a manga pipiya i okor na matago ko Sorga: Makakal siran ro-o sa sodun so kathai o manga Langit a go so Lopa (sa dayon sa dayon), inonta sa kabaya o Kadnan Ka: Pamumugayan a di Puthaman.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَن خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ
ذَلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَّهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ
مَّشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾

وَمَا تُؤَخِّرُهُ تِلْكَ إِلَّا لَاجِلٍ مِّنْ دُونِهَا ﴿١٠٤﴾

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ
سَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ
وَشَهيقٌ ﴿١٠٦﴾

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ
إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا
يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾

﴿ وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ
فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا
مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرٌ مَّجْدُودٌ ﴾ ﴿١٠٨﴾

109. Na di Ka pukhadowadowa-i ko Pushimba-an o siran naya. Da ko Kapushimba iran inonta na lagid o Kapushimba o manga lokus iran gowani: Na Mata-an! A Sukami na ithoman Nami kiran ndun so kipan-tag iran (ko siksa) sa di kakorangan.

110. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab, na da pagayonayoni so madadalumon: Na o da so Katharo a miyaona a phon ko Kadnan Ka, na Miyakokom siran ndun: Na Mata-an! A matatago siran ndun ko kashasangka iran non sa mapayag a kashangka.

111. Na Mata-an! A oman i isa kiran na Ibut ka Tharotopun kiran ndun o Kadnan Ka so (balas ko) manga Galubuk iran: Mata-an! A Sukaniyan na so gi-i ran nggolaola-an na Kaip Iyan.

112. Na Ontolangka mana-a so ini Sogo Ruka, _go (ontola o) tao a Mithaobat a pud Ka; go di kano Phumalawani: Mata-an! A Sukaniyan na so gi-i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyan.

113. Na di niyo pagampili so siran a miyamanalimbót, ka masogat kano o apoi; go da-a mambagiyan niyo a salakao ko Allah a manga Panarigan, oriyaniyan na di kano katabangan.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ
إِلَّا كَمَا يَعْْبُدُ آبَاؤَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا
لَمَوْفُقُونَ فِي صِيبِهِمْ غَيْرَ مَنْقُوصِينَ ﴿١٠٩﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاحْتُلِفَ
فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِّى
بَيْنَهُمْ وَاللَّهُ لَبِقِ شَيْءٍ مِنْهُ مَرِيبٌ ﴿١١٠﴾

وَإِنْ كُنَّا لَمَّا الْيَوْفِ فَهُمْ رَبُّكَ أَعْمَلْتُمْ إِتَاءَ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَيْرٌ ﴿١١١﴾

فَأَسْتَقِرَّ كَمَا أَمَرْتُ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا
تَطَعُوا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾

وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَمَا تَسْكُرُوا
النَّارَ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾

114. Na Pamayandugun Ka so Sambayang ko mbala ko kadaon-dao, go so saba-ad ko gagawi-i: Mata-an! a so manga pipiya na khalalas iyan so manga rarata: Giyanan man na ndao ko Pupha-makindao:

115. Go Phantang Ka; ka Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagilangun so balas ko miphipiyapiya.

116. Na ino a da-a miyabaloi ko manga pagtao ko miya-ona an niyo, a adun a mibibinta iran a phanapar ko marata si-i ko Lopa a rowar ko maito a miyasabut Ami kiran? Go miyatumbang so siran a da Pamaginontolan ko ini Pangalimo kiran, go miyabaloi siran a manga Baradosa.

117. Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Niyan binasa-a so (tao ko) manga Ingud sa Kapanganiyaya, a so tao ron na phipipiyapiya.

118. Na o kabaya o Kadnan Ka, na Mata-an a khabaloi Niyan so manga Manosiya ko okit a isa: (na oga'id) Na di siran khada ko kasho-sorangsorang iran,

119. Inonta so tao a ini Kalimo o Kadnan Ka: Ka giyoto man i Kiya-aduna Niyan kiran: Na miyatangkud so Katharo o Kadnan Ka: A Mata-an a ipuno Akun ndun ko Naraka Jahannam so (da Pamaratiyaya ko) manga Jinn go so manga Manosiya langon.

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَرُكُوعًا
أَيْلًا إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ
ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ ﴿١١٤﴾

وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا
بِقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا
قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ
ظَلَمُوا مَا أَتَوْا مِنْهُ وَكَانُوا
مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ
وَأَهْلِهَا مُضِلُّونَ ﴿١١٧﴾

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا
يَرْزُقُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾

إِلَّا مَنِ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ
كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ
وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾

120. Na so langowan noto a Pupan otholun Nami Ruka a pud ko manga Totholan ko manga Sogo, - na pukhisabapon a kapuphakabagura Mi ko Poso o Ka: Na saya shisaya a Kiyapakatalingoma Ruka o bunar, go thoma, go undao ko Khipaparatiyaya.

121. Na Tharowangka ko siran a di Mapaparatiyaya: A nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Mata-an! A Sukami na Punggalubuk Kami (mambo);

122. Go nayao kano! Ka Mata-an! A Sukami na nomanayao Kami (mambo).

123. Na ruk o Allah so Migagaib ko manga Langit a go so Lopa, go ron phakandoda so Mapunggolaola sa kalangolangowan niyan: Na Showasowatangka Sukaniyan, go Saringinka Sukaniyan. Na kuna a ba di Mai-inungka' o Kadnan Ka so gi-niyo nggolaola-an.

وَكَلَّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نَشِئْتُ بِهِمْ فَؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِبِكُمْ إِنَّا عَمِلُونَ ﴿١٢١﴾

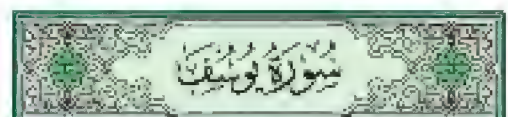
وَأَنْتُمْ تَنْتَظِرُونَ ﴿١٢٢﴾

وَلِلَّهِ عِثَابُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأُمُورُ كُلُّهَا فَعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

Surah Yusuf-12

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giya-i so manga Ayat ko Kitab a Puphakapayag (ko ontol a go so ribat).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْعَمِيمِ ﴿١﴾

2. Mata-an! A Sukami na Initor-on Nami Sukaniyan sa Kapangadi a basa Arab, ka-a niyo kasaboti.

3. Sukami na Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad) so lubi a mapiya a manga Tothol, si-i ko Kini-ilahamun Nami Ruka sang-ka-i a Qur-an: Na Mata-an a miya-baloi Ka ko ona-an naya a pud dun ko di Khipaka-i inungka.

4. Gowani na Pitharo o Yusuf ki Ama Iyan: Hai Ama Ko! Mata-an! A Sakun na Pithataginup Akun a sapolo a go isa a Bito-on go so Alongan go so Olan: A miya-ilai Akun Siran a Mangangalimbaba-an siran Rakun!

5. Pitharo (o Yaqoub): Hai Wata Ko! Dingka Puphanothola so Tagi-nupun Ka ko manga Pagaringka, ka Pagan tanganan Ka iran sa tipo: Mata-an! a so Shaitan na ridowai o Manosiya a mapayag!

6. Na giyaya i Kaphiliya Ruka o Kadnan Ka, go kipagunda-o Niyan Ruka ko ta-awil o manga Tothol, go katharotopa Niyan ko Limo Iyan Ruka a go so manga Moriyatao o Yaqoublagid o kiyatarotopa Niyan non ko dowalokus Ka go-wani: A so Ibrahim go so Ishaq! Mata-an! A so Kadnan Ka na Mata-o, a Maongangun.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذِهِ الْقُرْآنُ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ ﴿١٣﴾

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ﴿١٤﴾

قَالَ يَبْنَئُ لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٥﴾

وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٦﴾

7. Sabunsabunar a adun, a miyatago ko (Totholan ko) Yusuf a go so manga Pagari Niyan a manga Tanda a ruk o Puphamangingisha.

8. Gowani na Pitharo iran: A Mata-an! A so Yusuf a go so Pagari Niyan na Pukhababaya-an o Ama tano a di sukutano: A sukutano na madakul tano. Mata-an! A si Ama tano na titho a miyatago ko karibat, a mapayag!

9. (Miyatharo o isa kiran a:) Bonowa niyo so Yusuf o di na bowangun niyo ko Lopa (a mawatan), ka-an rukano mabonayon so gagao i Ama iyo: Go angkano mabalo i ko oriyen niyan a pagtao a Miyamakapiya!

10. Pitharo o Mitharo a pud kiran: A di niyo mbonowa so Yusuf, na ba niyo dun ologa ko malibotung a landung, ka-an mato-on o saba-ad ko somasagad o sukano na punggolaola-an niyo.

11. Pitharo iran: Hai Ama ami! Inongka rukami di shana-an so Yusuf, - a Mata-an! A sukami na titho a phagompiya-an nami?

12. Sogowangka a monot rukami amag ka-an mababaya go an makanggitagita, ka Mata-an! A sukami na sisypun nami dun.

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٍ
لِّلسَّائِلِينَ ﴿٧﴾

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِمَّا
وَعَنْ عَصِيَّةٍ إِنَّ أَبَا نَافِثٍ ضَلَّ
مُيَبِّتٍ ﴿٨﴾

أَقْبَلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ
لَكُمْ وَجْهٌ أَبَدٌ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ
قَوْمًا صَادِقِينَ ﴿٩﴾

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَالْقَوْمُ
فِي عَمَلَتِ الْجَبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ
إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿١٠﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْتِنَا عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا
لَهُ لَنَصِاحُونَ ﴿١١﴾

أَرْسَلَهُ مَعَا عَدَايَتَهُمْ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُ
لَحَافِظُونَ ﴿١٢﴾

13. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na titho Akun a mimboboko a kaphakaonota niyo Ron: Go ipukhawan Nakun o ba makan a Sarigala a sukano na di niyo mai-inungka.

14. Pitharo iran: A ibut o makan Sukaniyan a Sarigala a sukami na Madakul kami, na mata-an A sukami na samaoto na titho kami a manga ilang!

15. Na kagiya a mapakaon ot iran, go miya-opakat siran sa pagologun niran ko malibotung a landung: Na ini Ilaham Ami Ron: A Mata-an a Maphanothol Ka kiran ndun a siyowa iran na-i sa siran na di iran katawan.

16. Na miyakaoma siran ki Ama iran ko kagabigabi, a puphamanugad siran.

17. Pitharo iran: Hai Ama ami! mata-an! a sukami na lumiyalakao kami a gi-i kami magoradorad, na inibagak ami so Yusuf si-i ko manga igagama ami; na Kiyan Sukaniyan a Sarigala, na da Ruka i Bakamingka Paratiyaya-a apiya pun sukami na manga bunar.

18. Na mini-oma iran so Bangkala (o Yusuf) a masasalapot a rogo a kabokhag. Pitharo (o Yaqoub): A kuna, ka pipharasan rukano o manga napso niyo so Miyanggolaola; na Sabar dun a maliwanag: Ka so Al-

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ﴿١٣﴾

قَالُوا لَيْسَ أَكْلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذَا لَخَيَّرُونَ ﴿١٤﴾

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاجْتَمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيْبَتِ الْكَبِيبِ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾

وَجَاءَ آبَاؤُهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾

قَالُوا يَا بَنَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتْلَعِنَا فَانْكَرَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾

وَجَاءَهُ عَلَى قَعِيبِهِ يَدْمُ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْراً فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

lah i Phanguniyan sa Tabang ko iphuropa niyo.

19. Na miyakaoma a isa ka lalakawan: Na Siyogo iran so puphaka-sagubun niran, na tiyayothon niyan so panabo iyan (ko landung). Pitharo iyan: Hai ontong akun nai-i! Kati-i so Bagowamama! Na piyaguma iran (ka biyaloi ran) a tamok! Na so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an!

20. Na Piphasa iran sa arga a korang,- a manga Dirham a miyapagitong: Go miyabaloi siran non a pud ko da-on pamagarga!

21. Na Pitharo o Miyamasaon sa Missir ko Karoma niyan: A phiya-piya-inka so darpa Iyan: Masikun a makanggai rukuta a gona, o di na kowa-an ta Sukaniyan a Watata. Na giyaya man i kiyapakakhapa-ar Ami ko Yusuf si-i sa Lopa (a Missir), go an Ami Ron Minda-o so Taawil o manga Tothol. Na so Allah na di kharun ko showa-an Niyan; na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

22. Na kagiya a Iraot ko kiyakhasad Iyan, na bigan Ami Sukaniyan sa Ongangun go Kata-o: Na lagid aya man a kambalasi Ami ko miphipiyapiya.

23. Na piyangabaya-an Sukaniyan o (Zulaikha a) Khiwalai ko

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَةً قَالَ يَبُشْرَىٰ هَذَا غُلَامٌ وَأَسَرُّهُ بِضَاعَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لَا مِرَّةٍ إِلَيْكُمْ مِّنْ مَّنْهُ عَسَىٰ أَن يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نُجَزِّي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

وَرَزَوْنَاهُ الْآتَىٰ هُوَ فِي بَيْتِنَا عَنْ نَفْسِهِ

babalingan Niyan sa giyadun a ginawa Niyan: Go pinggalalidan niyan so manga pinto, sa Pitharo iyan: Songka si-i ka sadun sa kabaya-a Ka rakun! Pitharo (o Yusuf): A Mulindong Ako ko Allah! Mata-an naya! A so Kadnan ko na phipiyapiya-an Niyan so darpa Akun! Mata-an naya! A di phakasulang sa maliwanag so manga Darowaka!

24. Na Sabunsabunar a kiyagudian non (so Zulaikha) go kiyagudian Rukaniyan (mambo so Yusuf), opama ka da Niyan mailai so Tanda o Kadnan Niyan (na khitaloga-on): Giyaya (i Pingolaola Mi), ka-an Ami mapakalidas ko marata go so pakasisingai: Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami, a Piyaman olabos.

25. Na miyagorad siran ko pinto, na miyarudit iyan so Bangkala (o Yusuf) sa talikhodan: Go mini-phasugawa iran si Karoma niyan si-i ko pinto, Pitharo (o Zulaikha): A da-a balas ko tao a phikhadiyatan Niyan so ta-alok ruka sa marata a rowar ko kakalabosowa-on, o di na siksa a malipudus.

26. Pitharo (o Yusuf): A sukaniyan i miyangabaya Rakun sa ginawa Ko. Na adun a mishaksi a saksi a pud ko tonganai niyan, (a Pitharo iran):- o so Bangkala (o Yusuf) na si-i miyaburat sa sangoran, na bu-

وَعَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ
مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ
لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾

وَلَقَدْ هَمَمْتُ بِغُلَامٍ مِمَّنْ بِهَا الْأَوْلَا أَنْ رَأَى
بُرْهَانِ رَبِّيَ كَذَلِكَ لِنَتَضَرَّقَ عَنْهُ
السُّوءَ وَالْفَخْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا
الْمُخْلِصِينَ ﴿٣٨﴾

وَأَسْتَفَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ
وَأَلْفَيْتَا سَيْدَهَا لَذَا الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ
أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءَ إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿٣٩﴾

قَالَ هِيَ رَوَدْتَنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ
شَهِيدٌ مِنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ وَفَدَّ
مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَذَّابِينَ ﴿٤٠﴾

nar (so Zulaikha), na so Yusuf na pud ko manga bokhag!

27. Na o so Bangkala Iyan na si-i miyarudit sa talikhodan, na miya-mokhag (so Zulaikha), na so Yusuf na pud ko manga bunar!

28. Na kagiya mailai (i Karoman niyan) so Bangkala Iyan,- a si-i miyarudit sa talikhodan- na Pitharo iyan: A Mata-an naya! A pud ko antangan niyo a marata! Mata-an! A so antangan niyo (a manga Babai) a marata na mala!

29. Yusuf! Talikhodingka dun na-i; na Panguni ka sa Ma-ap (Zulaikha), makapantag ko Dosangka! Mata-an! A suka na miyabaloi ka a pud ko miyangadodosa!

30. Na Pitharo o manga Babai ko Bandar a Ingud: A so Karoma o Aziz na puphangabaya-an niyan so Mangoda niyan sa giyadun a gina-wa niyan: Sabunar a miya bunsad iyan so poso iyan a kabaya; Mata-an! A Sukami na tithe a pukhailai ami sukaniyan ko karibat a mapayag.

31. Na kagiya a manug iyan so anta-anta iran non, na Siyogo an niyan siran go pithiyagaran niyan siran sa Pangunungkun: Na piya-mugan niyan so oman i isa kiran sa gulat: Go Pitharo iyan: (Hai Yusuf!) Liyowingka siran, Na kagiya a

وَاِنْ كَانَ قَعِيضُهُ رُقَدًّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ
مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿٢٧﴾

فَلَمَّا رَاَ اَقْبَصَهُ رُقَدًّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ اِنَّهٗ
مِنْ كِتْدِكُنَّ اِنْ كَيْدَكُنَّ عَظِيْمٌ ﴿٢٨﴾

يُوْسُفُ اَعْرِضْ عَنْ هٰذَا وَاَسْتَغْفِرِيْ لِذٰلِكَ
اِنَّكَ كُنْتَ مِنَ الْخٰطِئِيْنَ ﴿٢٩﴾

۞ وَقَالَ يَسُوۡةُ فِي الْمَدِيْنَةِ اَمْرًا۟ۤ اَلْعَزِيْزِ
تُرْوَدُ فَتَمْنٰهُنَّ عَنْ نَفْسِهٖۤ اَفَدَّ شَعْفَهَا۟ۤ حُبًّا
اِنَّا لَنَرٰهَا فِي ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٣٠﴾

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ اَرْسَلَتْ اِلَيْهِنَّ
وَاَعْتَدَتْ لِهِنَّ مَكِّكًا وَاَتَتْ كُلَّ وَجِدٍ
مِّنْهُنَّ سَكِيْنَا وَقَالَتْ اُخْرِجْ عَلَيَّهِنَّ فَلَمَّا رَاَيْنَهُۥ
اَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلّٰہِ

mailai ran Sukaniyan, na miyaluma siran non, go miyan gakakarad iran a manga lima iran: Na Miyatharo iran: Soti so Allah! Kuna a ba ini Manosiya! Da ko ungkai inonta na Malaikat a Susula-an!

32. Pitharo (o Zulaikha): Na giyoto man so piyamaganta ako niyo ron! Na Sabunsabunar a piyangabaya-angko Sukaniyan sa giyadun a ginawa Niyan na minda! Na Ibut o di Niyan nggolaola-a so Sogowan ko Ron, na khalaboson ndun, go khabaloi dun a pud ko Miyamakaito!

33. Pitharo (o Yusuf): Kadnan Ko! So kalaboso i pukhababaya-an Ko a di so ipundolon niran Rakun: Na o di Akongka pakalidasa ko antangan niran a marata, na mita-liyadok Ako kiran go mabaloi Ako a pud ko di manga Tata-o.

34. Na Tiyarima o Kadnan Niyan na piyakalidas Iyan ko antangan niran a marata: Mata-an! A sukaniyan na sukaniyan so pupha kanug a matao.

35. Oriyan o kiyapayag iyan kiran, si-i ko oriyan o kiya-ilaya iran ko manga Tanda, na (miyatomo o Azis a) kalaboson niyan ndun taman ko masa (a kada o siyanta).

36. Na adun a miyapud Iyan ko kalaboso a dowang Mangoda. Pitharo

مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿١٥﴾

قَالَتْ فَذَلِكُنَ الَّذِي لُمْتُنَنِي فِيهِ وَلَقَدْ زودتُهُ
عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا
أَمَرُهُ لَيَسْجَنَ وَلَيَكُونَ مِنَ الصَّغِيرِينَ ﴿١٦﴾

قَالَ رَبِّ النَّسِجُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ
وَالْأَتَصَرَّفُ عَنْ كَيْدِهِنَّ أَصَبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِنَ
الْجَاهِلِينَ ﴿١٧﴾

فَأَسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٨﴾

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ فِي بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ
لَيَسْجُنَهُنَّ فِي حُجُورٍ ﴿١٩﴾

وَدَخَلَ مَعَهُ السَّجَنَ فَتَيَّانٍ قَالَ أَحَدُهُمَا

o isa sa dow a oto: A Mata-an! A Sakun na Pithataginup akun a puthumuk akosa arak. Na Pitharo o pud iyan: A Mata-an! A Sakun na Pithataginup akun a ma-awid ako ko poro o Olo akun sa roti, a pukhun non a Papanok. Panotho-
langka rukami i Ta-abir iyan: Mata-an! A sukami na pukhailai ami Suka a pud ko Miphipiyapiya.

37. Pitharo (o Yusuf): A da-a phakatalingoma rukano a Pangu-nungkun a pagupur rukano to a dow a ba Akun rukano da Mapanothol so o sayan non ko da niyan rukano pun kapakatalingoma. Giyoto man na pud ko Inindao Rakun o Kadnan Ko. Mata-an! A Sakun na giyanatan Ko so okit o pagtao a di ran Paparatiyaya-an so Allah. go siran na so Akhirat na siran na o Ongkirun niran.

38. Na Inonotan Ko so okit o manga lokus Akun, - a so Ibrahim, a go so Ishaq, go so Yaqoub; di Rukami patot o ba Ami rimbangun ko Allah so apiya antona-a: Giyoto man na pud ko Gagao Rukami o Allah go si-i ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Phanalamat:

39. Hai dow a katao a pud Akun ko kalaboso! Ba so manga Katohan a mbidabida i tomo, antawa-a so Allah a Isa Isa, a Phakaba-as?

إِنِّي أُرْسِي أَنْعَمُ حَجَرًا وَقَالَ الْآخَرَانِ
أُرْسِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ
الْظُّلُمُ مِنْهُ نَبْتًا يَأْكُلُهُ إِنَّا نُرْسِيكَ مِنَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٧﴾

قَالَ لَا يَأْتِيَكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِيهِ إِلَّا نَبَاتُكُمَا
يَأْكُلُهُ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكَ مِمَّا
عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٨﴾

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ
وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ
شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٩﴾

يَصْلِحْ جَنَى السَّجْنِ أَزْيَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ
أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٤٠﴾

40. Da ko Pushimba-an niyo a salakao Rukaniyan inonta na manga ngaran a ini pamutho niyo sukaniyan,- sukano a go so manga lokus iyo,- da-a Initoron non o Allah a katantowan: Da ko kokoman inonta na ruk o Allah: Ini Sogo Iyan a da-a Pushowasowata niyo a rowar Rukaniyan: Giyaya man i okit a ontol, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

41. Hai dowa katao a pud Akun ko kalaboso! So isa rukano na kaputhalagadan niyan sa inomun a arak so Kadnan niyan: Na so puman so pud iyan, na khasola, na khun a Papanok so Olo niyan. Miyapasad so khasowa a so phakipitowa iyo to.

42. Na Pitharo Iyan ko miyaguda Iyan a Mata-an! A sukaniyan i phakasulang kiran sa maliwanag: A aloya Kongka ko Kadnan Ka. Na linipat sukaniyan o Shaitan ko kaaloya niyan non ko Kadnan niyan: Na miyakatarug ko kalaboso sa miyakapira ragon.

43. Na Pitharo o Datu (sa Misir): A Mata-an! A Sakun na Pitha-taginup Akun a pito a manga Sapi a manga kaolit, a pukhun siran o pito (a manga Sapi) a manga pagti,- go pito a mangunguto a lomolombai, go (pito a) pud iyan a manga gango, hai manga Nakoda! Pitowa-a

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ
سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ
بِهَآ مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا
تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الَّذِينَ الْقَيُّمُ وَلَكِنْ
أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾

يَصْصَحِي السَّجْنَ أَمَّا أَحَدُكُمْ فَتَسْتَقِي
رَبَّهُ رَحْمَةً وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُضَلُّ فَتَأْكُلُ
الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ
تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْنِي
عِنْدَ رَبِّكَ فَإِنَّهُ الشَّيْطَانُ ذَكَرَ
رَبَّهُ فَلَبِثَ فِي السَّجَنِ بِضْعَ سِنِينَ ﴿٤٢﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ
يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعٌ سُخْيَاتٍ
خُضِرَ وَأُخْرَى بَاسِتٌ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ أَفْتُونٍ فِي
رُبِّ بَنِي إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّعْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾

niyo Rakun so Taginupun Ko o sukano na so Taginupun na Kha-ta-abir iyo.

44. Pitharo iran: A shaosha-oganan a manga taginupun, nadi kami Mata-o toma-abir ko manga taginupun (a lagidanan).

45. Na Pitharo o miyakasulang sa maliwanag sa dowa oto, a miyakatadum ko oriyan o miyathai a masa: A sakun na Maphanothol akun rukano so Ta-abir iyan: Na Sogoi niyo (so Yusuf).

46. (Na Pitharo iyan a:) Yusuf! Hai Mumamata-an! Pitowa-angka rukami so makapantag ko pito a manga Sapi a manga kaolit a pukhun siran o pito (a manga Sapi) a manga pagti, go pito a mangunguto a lomolombai, go (pito a) pud iyan a manga gango: Ka-an ako makan-dod ko manga Manosiya, ka-an nir-an katokawi.

47. Pitharo (o Yusuf): A Pamola kano sa pito ragon a makathondotondog, na sa pukharagon niyo na di niyo purorowa ko andag iyan, inonta so maito a pukhun niyo;

48. Oriyan niyan na phakatalin-goma ko kaipos oto a pito (ragon), a manga sikot a khalungan niran so pithiyagar iyo kiran,- inonta so mai-to ko tataliyongun niyo:

قَالُوا أَضَعَتْكَ أَهْلُكِ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ
بِعِلْمِنَا ۖ

وَقَالَ الَّذِي نَجَّاهُمُهَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ
أَنَا أَنْتُمْ كَرِيمٌ تَأْوِيلُهُ قَارِئُونَ ۝

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ
سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ
سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ لَعَلِّي أَرْجِعُ
إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ۝

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ
فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ ۝

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادًا يَأْكُلْنَ مَا
قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَحْصِتُونَ ۝

49. Oriyan niyan na adun a phakatalingoma ko kaipos oto a ragon a pagodarunon so manga Manosiya, go makaphanumuk siran non (sa mbarambarang a onga).

50. Na Pitharo o Datu: A Pakasonga niyo Rakun Sukaniyan. Na kagiya a makaomaon so Sogo, na Pitharo Iyan: A kasoi ka ko Kadnan ka, na isha-an ka-on o antona-a i butad o manga Babai a so miyangakakarad iran so manga lima iran? Mata-an! A so Kadnan Ko na so antangan niran a marata na katawan Niyan.

51. Pitharo (o Datu): A antona-a i miyasowa iyo gowani a Pangabaya-an niyo so Yusuf sa so dun so ginawa Niyan? Pitharo iran: Soti so Allah! Da-a katawan nami a karata-an Niyan! Pitharo o Karoma o Azis: A imanto na miyapayag so bunar: Sakun na piyangabaya-an ko Sukaniyan sa giyadun a ginawa niyan na Mata-an! A Skaniyan na pud dun ko manga bunar.

52. (Pitharo o Yusuf a:) Giyaya man na a niyan katokawi a Mata-an! A Sakun na da-a Kun ndonsiya-ni Sukaniyan ko kigagaib iyan, go Mata-an! A so Allah na di Niyan phakagagadun so antangan a marata o mamakadodorata.

53. Na di Yakun khikiyas a ginawa Ko: Mata-an! A so ginawa na

مُرِّيَاتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٍ فِيهِ يُغَاثُّ النَّاسُ
رِفْيَهُ يَعْصُرُونَ ﴿٥١﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتِيَنِي بِهِمْ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ
قَالَ أَرْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَسَأَلَهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ
الَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَافٍ
عَلَيْمٌ ﴿٥٢﴾

قَالَ مَا خَطْبُكُمْ إِذْ رَوَدْتَن يُوسُفَ عَنْ
نَفْسِهِ فَلَنْ نَحْشِيَ لِلَّهِ مَا عَمِلْنَا عَلَيْهِمْ مِنْ
سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ النَّحْنُ حَصَّصَ الْخُبْرُ
أَنَّا رَوَدُّهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ
الْصَّادِقِينَ ﴿٥٣﴾

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِبِينَ ﴿٥٤﴾

وَمَا أَتَى نَفْسِي إِلَّا النَّفْسُ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ

titho a Somosogo ko marata, inonta so ini Kalimo o Kadnan Ko: Mata-an! A so Kadnan Ko na Manapi, a Makalimo-on.

54. Na Pitharo o Datu: A pakasonga niyo Rakun, ka tindosun Ko Sukaniyan si-i ko ginawa Ko. Na kagiya a Mimbityara-i Niyan, na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Suka sa Alongan na-i, si-i ko Hadapan Nami, i Piyakapha-ar a sasana-an!

55. Pitharo Iyan: A baloya Kongka (a sasana-an) ko manga Kakawasa-an ko Lopa (a Missir): Mata-an! A Sakun na masiyapun, a Mata-o.

56. Na giyaya man i kiyapakahapa-ar Ami ko Yusuf ko Lopa (a Missir), Puphagingud on sa sadun sa kabaya Iyan. Ipuphamili Ami so Limo Ami ko tao a kabaya Ami, go di Ami pagilangun so Balas ko Miphipiyapiya.

57. Na Mata-an a so Balas ko Akhirat i mapiya, ko siran a Miyamaratiyaya, go Miyamananggila.

58. Na miyakaoma so manga Pagari o Yusuf: Na somiyolud siran non, na miyakilala Niyan siran, a siran na masasawang siran non.

59. Na kagiya a mibugai Niyan kiran so angin niran, na Pitharo Iyan: A pakasonga niyo Rakun so

إِلَّا مَا رَجَمَ رَبِّي أَن رَّبِّي غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتِنِي بِهَذِهِ اسْتَخْلَصَهُ لِنَفْسِهِ
فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ
أَمِينٌ ﴿٥٥﴾

قَالَ أَجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ
عَلِيمٌ ﴿٥٦﴾

وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا يُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُوا
مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ لُصِيبٌ بِرَحْمَتِنَا مِمَّنْ
لَّشَاءَ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٧﴾

وَلَا أَجْرُ الْآخِرَةِ وَخَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا
وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٨﴾

وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ
وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٥٩﴾

وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ قَالَ أَتُؤْتِنِي بِأَخٍ لَّكُمْ
مِّنْ أَيْكُمُ الْآتِرُونَ أَيْ أَوْفَى الْكَيْلِ

Pagari niyo ko Ama iyo, ba niyo di khailai a Mata-an! A Sakun na Putharotopun Ko so kapagasad, go Sakun i lubi a mapiya ko Puphamamolosan?

60. Na o di niyo Rakun mapakasong, na di kano Rakun Makapamoko, go di kano Rakun phagobai.

61. Pitharo iran: A pagomayokun nami Sukaniyan ki Ama Iyan: Go Mata-an! A sukami na nggolao-la-an nami dun.

62. Na Pitharo Iyan ko manga Ngongoda Niyan: A tagowa niyo so manga dagangan niran ko manga potal iran, ka-aniran makilala amai ka makabaling siran ko manga talok kiran, ka-an siran Rukutano makakasoi.

63. Na kagiya a makabaling siran ki Ama iran, na Pitharo iran: Hai Ama ami! Miyarun rukami so kapamoko, na Pakaonotangka rukami so Pagari ami, ka-an kami makapamoko; go Mata-an! a sukami na siyapun nami dun.

64. Pitharo (i Ama iran): A da ko kisana-an Ko rukano Rukaniyan inonta na lagid o kinisana-an Ko rukano ko Pagari Niyan gowani; na so Allah i Taralbi a mapiya a somisiyap, go Sukaniyan i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

وَأَنذِرِ الْمُنِزِلِينَ ﴿٥٥﴾

فَإِن لَّوَدَّ أَتَوْنِي بِهِ، فَلَا كَيْلَ لَّكَ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُونِ ﴿٥٦﴾

فَالْوَاكِلُ دُعَاهُ أَبَاهُ وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ﴿٥٧﴾

وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضَاعَ هَٰؤُلَاءِ فِي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يُعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَيْسَهُمْ قَالُوا إِنَّا أَبَاءُ مَا مَنَعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَا أَخَانًا نَّكْتَلُ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٥٩﴾

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا ءَامَنُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِن قَبْلُ فَاللَّهُ خَبِيرٌ حَفِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٦٠﴾

65. Na kagiya a pamukarun niran so manga barang iran, na miyato-on niran non so manga dagangan niran a inikasoi kiran. Pitharo iran: Hai Ama ami! Antona-apun i pumbabanogun nami? Kati-i so manga dagangan nami a inikasoi rukami: Go pukhikowa mi sa Pangunungkun so pagtao tano; go siyapun nami so Pagari ami; go makaoshor kami sa isa ka rorana a Onta. Giyo-to man i kapamoko a malbod.

66. Pitharo Iyan: A di Yakun rukano dun phakaonotun taman sa di Ako niyo bugan sa mailot a diyandi, a pho-on ko Allah, sa Mata-an a phakandodun niyo Rakun ndun Sukaniyan, inonta o ba kano katangkali. Na kagiya a ibugai ran non so diyandi iran, na Pitharo Iyan: a so Allah i Tomotonggo ko Katharo Tano!

67. Go Pitharo Iyan: Hai manga Wata Ko! Di kano sholud ko Pinto a satiman: Na solud kano ko manga Pinto a makambubulabulag; na da-a khitabang Akun rukano ko (Kokoman o) Allah a maito bo: Da ko Kokoman inonta na ruk o Allah: Sukaniyan i Siyarigan Ko: Go Sukaniyan na Sarigi o Puphamanarig.

68. Na kagiya a somulud si ran sa sadun sa Sogowan kiran i Ama iran, na da-a Minitabang Iyan kiran ko (Kokoman o) Allah a maito bo: Ogaid na so hadiyat a shisi-i sa

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضْعَتَهُمْ
رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا بَلْ أَنَا بَنَاءٌ أَمْ تَبِيعُوا
بِضْعَنَا زِدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ
أَنْفُسَنَا وَتَزْدَادُ كَيْلَ بَيْعٍ ذَلِكَ كَيْلُ
يَسِيرٍ ﴿٦٥﴾

قَالَ لَنْ أَرْسِلَ مَعَكُمْ حَتَّى تُؤْتُوا
مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا أَنْ يُحَاطَ
بِكُمْ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا
نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾

وَقَالَ يَبْنَئِي لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ
وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي
عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنْ لَحِظْتُمْ إِلَّا لَدُنَّ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ
بِفَعْلِهِمْ مِنْ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً
فِي نَفْسٍ يَنْغُوبُ قَضَاهَا وَإِنَّهُ لَدُوٌّ عَلِيمٌ

ginawa o Yaqoub, na mininggolalan Niyan oto. Na Mata-an! A Sukaniyan na titho a adun a tanod Iyan ko Ininda-o Ami Ron: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

69. Na kagiya a somolud siran ko Yusuf, na inikakup Iyan si Pagari Niyan; Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na Sakun si Pagaringka; na Dingka Pumboko-on so Pinggolao-la iran.

70. Na kagiya a mibugai Niyan kiran so angin niran, na tiyago Iyan so Phaginoman ko Potal i Pagari Niyan. Oriyan niyan na Miyananawag so Puphananawag: Hai manga Komokoda sa Onta! Mata-an kano! A titho a manga tukhao!

71. Pitharo iran: Sa somiyangor siran kiran: Antona-a i miyada a puphangudugun niyo?

72. Pitharo iran: A Puphangudugun nami a miyada a gantang o Datu; na sa tao a mikaso niyan noto, na adun a bagiyan niyan a isa ka awid o satiman a Onta; go sakun na ako akun sukaniyan.

73. Pitharo iran: A Ibut ko Allah! Sabunsabunar a kiyatokawan niyo a kuna a ba kami miyakaoma sa ba kami phaminasa ko Lopa, go kuna a ba kami manga tukhao!

عَلَّمْتُهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ أَوَىٰ إِلَىٰ أَخَاهُ
قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السَّقَايَةَ
فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذِنَ مَوْلَاُ أَخِيهَا الْعَبْدُ
لَكُمْ تَسْرِفُونَ ﴿٢٠﴾

قَالُوا أَتَقْبَلُوهُمْ عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٢١﴾

قَالُوا تَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَن جَاءَ بِهِ حِمْلُ
بَعِيرٍ وَأَنُوبَهُ زَعِيمٌ ﴿٢٢﴾

قَالُوا سَأَلْنَا اللَّهَ فَكَذَّبَ عَلَيْنَا إِنَّهُ تُفْسِدُ
فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ ﴿٢٣﴾

74. Pitharo iran: Antona-a i kasala-an o tukhao, o sukano na manga bokhag?

75. Pitharo iran: Aya kasala-an niyan na sadun sa tao a si-i mato-on ko potal iyan, na sukaniyan ndun i kasala-an niyan. Lagid aya a ipushala Ami ko manga Darowaka!

76. Na ini pho-on niyan ko manga potal iran, ko da pun so potal i Pagari Niyan: Oriyan niyan na ini gumao Niyan pho-on ko potal i Pagari Niyan. Giyaya i Piyakipagan tangan Nami ko Yusuf. Di patot o ba Niyan makowa so Pagari Niyan si-i ko Kokoman o Datu o di so kabaya o Allah. Iphoro Ami sa phipira pangkat so tao a kabaya Ami: Na kao-ombawan so oman i adun a Kata-o niyan o lawanon sa Kata-o.

77. Pitharo iran: O ba miyamanukhao, na kagiya a miyamanukhao si Pagari Niyan gowani. Na piyagunus oto o Yusuf si-i sa ginawa Niyan, sa da Niyan kiran noto payaga. Pitharo Iyan: A sukano i marata i butad; na so Allah i lubi a Mata-o ko Iphuropa niyo!

78. Pitharo iran: Hai Azis! Mata-an! A adun a Ama Iyan a lokus a miyakatowa, na Kowa-angka so isa rukami a sambu iyan; Mata-an! A sukami na ma-i ilai ami Suka a pud ko Miphipiyapiya.

قَالُوا عَصَا جَرَّوْهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٥٦﴾

قَالُوا جَرَّوْهُ وَمَنْ وَجَدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَرَّوْهُ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ أَسْتَحْجَرَهُمَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا يُونُسَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلَائِكَةِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ تَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ شَاءَ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلَيْهِ ﴿٥٨﴾

﴿٥٩﴾ قَالُوا إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَكَ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يُونُسُ فِي نَفْسِهِ وَهُوَ يُبْذِلُهَا لَهُمْ قَالَ أُنْتُ سَرْمَكَا نَا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ﴿٦٠﴾

قَالُوا إِنَّا نَبَأُهَا الْعَرَبُ إِنْ لَهُ أَبَا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدًا مِمَّا مَكَانَهُ تَرَى أَنْ تَرْبِكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦١﴾

79. Pitharo Iyan: A Mulindong Kami ko Allah o ba adun a makowa Mi a rowar ko tao a miyato-on Nami ron so tamok Ami: Mata-an! A Sukami na sa maoto na titho Kami a Phakasalimbot.

80. Na kagiya a kada-an siran non sa panginam, na sominibai siran a miyagopakat siran. Pitharo o mala kiran: A ba niyo di katawi a Mata-an! A si Ama iyo na Sabunar a Kominowa rukano sa mailot a diyandi a pho-on ko Allah, gowani na mindorat kano makapantag ko Yusuf? Na di akun ndun ngganatan a Inguda-i taman sa di ako pandowan i Ama, o di na Kokomun ako o Allah; ka Sukaniyan i lubi a mapiya ko manga Kokoman.

81. Baling kano ki Ama iyo, na Tharowa niyo: Hai Ama ami! Mata-an! A so Wata-a Ka na miyamanukhao! Na da-a pishaksian nami a rowar ko kiyatokawan nami, na da rukami i ba ami masiyap so miga-gaib!

82. Na Isha-ingka so Phagingud a kiyatagowan rukami, go so manga Komokoda a minitho-ona ami ro-o, ka Mata-an kami a titho a manga bunar.

83. Pitharo Iyan: Kuna, ka pi-pharasan rukano o manga ginawa niyo so miya-olaola. Na sabar dun a Maliwanag; ka masikun a so Allah

قَالَ مَعَادَ اللَّهِ إِنَّنَا أَخَذْنَا مِنَ الْإِنسَانِ وَحَدَّثَنَا
مَسْعَىٰ عِنْدَهُ وَإِنَّا إِذَا أَنْظَلْنَاهُ ۝٧٩

فَلَمَّا اسْتَيْسَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ
كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ آبَاكُمْ قَدْ
أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوَاقِفَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ مَا
فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّىٰ
يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ
الْحَاكِمِينَ ۝٨٠

أَرْجِعُوا إِلَىٰ آبَائِكُمْ فَقُولُوا إِنَّا نَاثِرَاتٌ
أَبْنَاكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمَنَا
وَمَا كُنَّا بِالْغَيْبِ حَافِظِينَ ۝٨١

وَسَأَلَ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي
أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ۝٨٢

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا
فَصَبِّرْ حَتَّىٰ عَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ

na pakatalingoma-an Niyan siran Rakun langon. Mata-an! A Sukaniyan na sukaniyan so matao a maongangun.

84. Na tiyalikhodan Niyan siran, sa Pitharo Iyan: Hai kiyaontanan so rata-a ginawa Ko ko Yusuf! Na miyakapoti so dow a mata Niyan pho-on ko boko, na Sukaniyan na ba Niyan ndun marurubun.

85. Pitharo iran: A Ibut ko Allah! Di ka dun khada sa Kapukhataduminka ko Yusuf taman sa mabaloi Ka a pakapapata-in, o di na mitapi Ka ko miyamatai!

86. Pitharo Iyan: A aya bo a puphanonan Ko ko rata a ginawa Ko go so boko Akun na so Allah, go Katawan Ko pho-on ko Allah so di niyo katawan.

87. Hai manga Wata Ko! Lalakao kano na go niyo panguduga so Yusuf go so Pagari Niyan, na di kano khada-i sa panginam ko limo o Allah: Mata-an naya a da-a khada-an sa panginam ko Limo o Allah, a rowar ko pagtao a da Pamaratiyaya.

88. Na kagiya a mangadap siran non (sharoman), na Pitharo iran: Hai Azis! Minisogat rukami a go so pagtao ami so morala: Na adun a mini-oma mi a dagangan a garap: Na tarotopi Kamingka sa asad, go

جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٥٧﴾

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسَفَى عَلَى يُوسُفَ
وَأَبْيَضْتُ بَيْنَهُ مِنَ الْحُزَنِ فَهُمْ
كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾

قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ تَقَتْنَا أَتَذْكُرُ يَوْسُفَ حَتَّى
تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ
الْهَالِكِينَ ﴿٥٩﴾

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ
وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

يَبْنَى أَذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ
وَأَخِيهِ وَلَا تَأْتِسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا
يَأْتِسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْكَافِرُونَ ﴿٦١﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ
مَسْنَا وَهَلْنَا الصُّرُوجُ حَتَّى يَضْلَعَهُ
مُرْجَاهُ فَأَرِيفَ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ

shaduka-i Kamingka: Mata-an! A so Allah na mbalasan Niyan so manga barasaduka.

89. Pitharo (o Yusuf): Ino katawan niyo so Pinggolaola, niyo ko Yusuf a go so Pagari Niyan, gowani ko sukano na di kano manga Tata-o?

90. Pitharo iran: Ba Mata-an! A Suka na Suka so Yusuf? Pitharo Iyan: Sakun so Yusuf, go giya-i so Pagari Ko: Sabunar a ini Kalimo Kami o Allah: Mata-an naya! A sadun sa Mananggila go Phantang, na Mata-an! A so Allah na di Niyan pagilangun so balas ko Miphipiya-piya.

91. Pitharo iran: Ibut ko Allah! Sabunsabunar a piyakalubi Ka rukami o Allah, go Mata-an a miyabaloi kami a titho a manga Baradosa!

92. Pitharo Iyan: Da-a pangunsi niyo sa Alongan na-i: (Panguninta-a) Napiyan kano o Allah, ka Sukanian i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

93. Balingun niyo a Bangkala Akun na-i, na kolobun niyo ko Paras i Ama: Ka-an makatalingoma a Puphakailai. Go pakasonga niyo Rakun so manga ta-alok rukano langon.

عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ بِخَيْرٍ الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٩﴾

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُ يَوْسُفَ
وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٩٠﴾

قَالُوا لَهُ نَكْ لَأَنْتَ يَوْسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ
وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنَّ
بَنِيَّ وَبَصِيرَتِي إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٩١﴾

قَالُوا يَا اللَّهُ لَقَدْ أَشْرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ
كُنَّا لَخَاطِلِينَ ﴿٩٢﴾

قَالَ لَا تَتُوبَ عَلَيْكُمْ أَلْيَوْمَ يَعْفِرُ اللَّهُ
لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٩٣﴾

أَذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا فَأَلْقُوهُ عَلَى وَجْهِ
أَبِي يَأْتِ بِصِيرَةٍ وَأُتُوْنِي بِأَهْلِكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٩٤﴾

94. Na kagiya a makaliyo so puphulalakao, na Pitharo i Ama iran: A Mata-an! A Sakun na titho Akun a maguguda so Bao o Yusuf: O di Ako niyo Mbaloya a lalong.

95. Pitharo iran: Ibut ko Allah! Mata-an! A Suka na matatago Ka dun ko kiyaribat Ka a andang.

96. Na kagiya a makaoma so Puphanonotholan sa mapiya, na in-ikolob iyan (so Bangkala) ko Paras (o Yaqoub), na somiyonod ko Kapuphakailai Niyan. Pitharo Iyan: Ba Ko rukano da Tharowa, Mata-an! A Sakun na katawan ko pho-on ko Allah so di niyo katawan?

97. Pitharo iran: Hai Ama ami! Panguniyangka a Kama-ap rukami o manga dosa mi, Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Baradosa.

98. Pitharo Iyan: Ipanguni Akun sukano dun sa Ma-ap ko Kadnan Ko: Mata-an! sukaniyan na sukaniyan so manapi, a Makalimo-on.

99. Na kagiya a somulud siran ko Yusuf, na inikakup Iyan so dow a Lokus Iyan, go Pitharo Iyan: A solud kano sa Missir ka Omiyog so Allah na somasarig kano.

100. Na Piyakadarpa Iyan so dow a Lukus Iyan ko Panggao, go somiyondong siran non sa Ka-

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي
لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَن تُفْسِدُونِ ﴿١١٤﴾

قَالُوا إِنَّ اللَّهَ إِنَّكَ لَنفِي ضَلَالِكَ
الْقَدِيرِ ﴿١١٥﴾

فَلَمَّا أَن جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ،
فَارْتَدَّ بِصِيرًا قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ
مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١١٦﴾

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا
خَاطِئِينَ ﴿١١٧﴾

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ
وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِن شَاءَ اللَّهُ
ءَامِنِينَ ﴿١١٩﴾

وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا
وَقَالَ بَنَاتِي هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِن قَبْلُ قَدْ

pangalimbaba-an. Na Pitharo Iyan: Hai Ama! Giya-i so Ta-abir o Taginupun Ko gowani! Sabunar a biyaloi Sukaniyan o Kadnan Ko a bunar! go Sabunar a Phipiyapiyaan Nako Niyan gowani a pakaliyon Nako Niyan kokalaboso, go Piya-kaoma Kano Niyan a pho-on ko pagonayan (sa Palistine), ko oriyen o kiyabinasa a Rukun o Sha-itan ko lut akun ago so lut o manga pagari Ko. Mata-an! A so Kadnan Ko na mala i Gagao ko kabaya Iyan. Mata-an! A Sukaniyan na sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

101. Kadnan Ko! Sabunar a bigan na Kongka sa Kapa-ar, go Ininda-ongka Rakun so Ta-awil o manga Tothol,- a Miyadun ko manga Langit a go so Lopa! Suka i Panarigan Nakun ko doniya go so Akhirat. Tarima-a Kongka a Mabayorantang Ruka, go pakaraota Kongka ko manga Bilangatao.

102. Giyaya man na pud ko manga Tothol a Migagaib, a Iphagilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): Na di Ka kiran makamamasa gowani a pagopakatan niran so showa-an niran, a siran na Puphagantangan siran.

103. Na da ko kadakulan ko manga Manosiya apiya i kashabnar Ka o ba siran Paratiyaya.

104. Na kuna a ba Ka kiran saya phanguni sa sokai: Da-a antapiyan

جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي
مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكَرَمٍ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ
أَنْ نَزَعَ الشَّيْطَانُ بُنْيَ وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ
رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ ﴿٥٠﴾

﴿٥٠﴾ رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي
مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿٥١﴾

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا
كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ
يَسْكُرُونَ ﴿٥٢﴾

وَمَا أَكْثَرَ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا

a rowar sa undao ko manga Kadun.

105. Na madakul a Tanda a matatago ko manga Langit a go so Lopa a pukhasagadan niran Sukanian, a siran na di iran tatago-on sa ginawa!

106. Go di Pharatiyaya-an o kadakulan kiran so Allah inonta o misasarta-on a Kapuphanakoto iran!

107. Ba siran sasarig sa da-a makatalingoma kiran a khikolob a siksa o Allah,- o di na di kiran makatalingoma so Bangkit a mitalumba, a siran na di iran mai-inungka?

108. Tharowangka: A giya-i okit Akun: A Ipuphanolon Akun so (Kaparatiyaya-a ko) Allah,- si-i ko marayag a karina,- Sakun a go so tao a Miyonot Rakun. Na Soti so Allah! Go di Ako pud ko manga Pananakoto!

109. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka (Ya Muhammad) a rowar sa manga Mama, a Phagilahaman Ami Siran,- a pud ko tao ko manga Ingud. Ba siran da lalakao ko Lopa, ka-an niran mailai o antona-a i miyambutad o kiyabolo-san o siran a miya-ona a niran? Na Mata-an a so Ingud a Maori i lubi a mapiya, a ruk o siran a Miyamananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

ذِكْرُ الْعَلَمِينَ ﴿١١﴾

وَكَايْنِ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٢﴾

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ
مُشْرِكُونَ ﴿١٣﴾

أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ
أَوْ أَن يُنْزِلَهُمُ السَّاعَةَ بَغْتَةً وَهُمْ لَا
يَشْعُرُونَ ﴿١٤﴾

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى
بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعِيَ وَسُبْحَنَ اللَّهِ وَمَا
أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٥﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوْحِي
إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى أَفَلَا يَسِيرُونَ فِي
الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ
لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾

110. Taman, sa kagiya a kada-an sa panginam so manga Sogo go miya-antang Iran a Mata-an! a Siran na Sabunar a Piyakambokhag Siran, na Miyakaoma kiran so Tabang Ami, na siyabut Ami so tao a kabaya Ami. Na di kharun so siksa Ami ko pagtao a manga rarata i ongar.

111. Sabunsabunar a adun a matatago ko manga Totholan kiran a thoma ko manga papantas i akal. (giya Qur-an naya) na kuna a ba Tothol a Puphangumba-alan, na ogaid na initanto ko miya-ona an Niyan, go osayan ko langowan taman, go Torowan go Limo ko pagtao a Mapaparatiyaya.

Surah Al-Ra'd-13

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya so manga Ayat ko Kitab: Na so Initoron Ruka a phoon ko Kadnan Ka na Bunar; na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Mapaparatiyaya.

2. So Allah so iniporo Iyan so manga Langit a da-a manga Polaos a khailai niyo Sukaniyan; oriyaniyan na Pithandingan Niyan

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ
قَدْ كُذِّبُوا جَاءَهُمْ نَصْرٌ مِّنَّا فَفُتِحِيَ
مِنَ الشَّأْنِ وَلَا يَرُدُّ بَأْسَهُنَّ الْقَوْمُ
الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ
مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ
الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ
وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمُرْتَلِكِ ؕ إِنِّي أَلْقَيْتُ الْقُرْآنَ بِالْحِكْمِ
مِن رَّبِّكَ الْحَقُّ وَلَٰكِن أَكْثَرُ النَّاسِ لَا
يُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾

اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ
أَسْوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلًّا

so arash go Piyakaphasiyonot Iyan
so Alongan a go so Olan (sa
gi-i ron kanggonai)! Oman i isa-on
na Puphalalagoi si-i ko wakto a
mapupunto. Titilikun Niyan so Pu-
khaolaola, Puphayagun Niyan so
manga Tanda, ka-an niyo matang-
kud so Kimbaratumowa-an ko
Kadnan niyo.

3. Go Sukaniyan so Komiyayat
ko Lopa, go tiyagowan Niyan noto
sa manga Palao, go manga lawa-
saig: Na so oman i manga Onga
na biyaloi Niyan non a ngganapa a
dowa: Ipundalong Iyan so Gagawi-i
ko Daondao. Mata-an! A adun a
matatago ro-o man a tithe a manga
Tanda ko pagtao a Puphamimikir-
anun niran!

4. Go adun a matatago ko Lopa
a pishalbo a makandada-i da-ir, go
manga Pamomolan a manga An-
ggor, go Purpuran, go manga Qor-
mah a khikariringkit, go di
mariringkit: Puphakaigan sa ig a
isa; na inilubi Ami so saba-adon
ko saba-ad si-i ko Kapukhana-on.
Mata-an! A adun a matatago ro-o
man a tithe a manga Tanda ko
pagtao a Punggudaguda-an niran!

5. Na o ba Ka Phamumusa, na
aya Iphamumusa na so Katharo
iran: a ino amai ka mbaloi kami a
botha, ba Mata-an! A sukami na
khatago kami dun ko Ka-adun a
bago? Siran so Miyamangongkir

يَجْرِي لِأَجْلِ مُسَمًّى يَذَرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ
الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ﴿١٣﴾

وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ
وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ
الشَّيْءِ يُغْشَى اللَّيْلُ النَّهَارُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٤﴾

وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مَّتَجَوَّزٌ وَجَعَلَتْ مِنْ
أَعْنَابٍ وَزَرْعٍ وَنَخِيلٍ صُنُوفًا وَغَيْرِ صُنُوفٍ
يُسْقَى مِنْهَا وَجِدٍ وَنُفُضٍ بَعْضُهَا عَلَى
بَعْضٍ فِي الْأُكُلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿١٥﴾

وَإِنْ تَعَجَّبَ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا كُنَّا
أَرْضًا أَمْ نَأْتِي خَلْقًا جَدِيدًا أَوَلَيْكَ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ
الْأَعْمَلُ فِي أَعْنَابِهِمْ وَأُولَئِكَ

ko Kadnan niran! Go siran man na so manga sangkali na mitogor ko manga lig iran: Go siran man i manga tao ko Naraka, siran na ron siran non ndun makakakal!

6. Na Phangunin niran Ruka a kaga-an o marata ko da pun so mapiya: A Sabunar a miya-ipos ko miya-ona an niran, so manga siksa ko lagid iran! Na Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a mala i Mapap ko manga Manosiya si-i ko gi-iran Kandarowaka, go Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a sangat i kapaniksa.

7. Na gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A ino a da-a Initoron non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan! Suka (Ya Muhammad) na matag Puphamaka-iktiyar; na adun a bagiyan o man i pagtao a gi-i nggonana-o.

8. So Allah na katawan Niyan so ipukhaogat o langowan o Babai, go so pukhorangun o manga roranan a Wata go so iphagoman niyan, na so langowan taman na shisi-i ko Allah so diyangka iyan.

9. Katawan Niyan so masolun a go so mapayag: A mala, a Maporo.

10. Magishan non so pud rukano a tao a ini punanai niyan so Katharo go so tao a ini pakatanog iyan; go so tao a sukaniyan na

أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ
وَقَدْ خَلَّتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثَلُتُ وَإِنَّ رَبَّكَ
لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ
لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ
آيَاتُ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ
قَوْمٍ هَادٍ ﴿١٢﴾

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيصُ
الْأَرْحَامُ وَمَا تَرْذَاذُ كُلِّ شَيْءٍ عِنْدَهُ
بِمَقْدَارٍ ﴿١٣﴾

عَنِ الْعَلِيِّ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرِ
الْمُتَعَالِ ﴿١٤﴾

سَوَاءٌ قَسَمٌ مِّنْ أَسْرَ الْقَوْلِ وَمَنْ جَهَرَ
بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِأُتَيْلٍ

magu-una ko Gagawi-i go so phapayag ko Kadaondao.

11. (So Manosiya) Na adun a puphamagilisa-on (a manga Malai-kat) si-i ko ona-an niyan go si-i ko oriyen niyan: A sisiyapun Niran sukaniyan pho-on sa Sogowan o Allah. Mata-an! A so Allah na di Niyan pagalinun so butad o pagtao taman sa di iran alinun so butad o manga ginawa iran. Na igira-a adun a piyaka-antap o Allah ko pagtao a marata, na da-a phakarunon, go da-a bagiyan niran a salakao Rukaniyan a Kaphanarigan.

12. Sukaniyan so puphaki-ilai Niyan rukano so Kilat, sa kaluk na go inam: Go Phagadun ko manga Gabon, a khikapupunudan (sa oran)!

13. Go Puthasbik so Dalundug sa Podi Rukaniyan, go so manga Malai-kat po-on sa kaluk Rukaniyan: Na pumbotawanan Niyan so manga Luthi, ipushogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan. Na siran na gi-i siran makiphapawala makapantag ko Allah, a Sukaniyan i sangat i kanda-danug!

14. Ruk Iyan so Katharo a bunar: Na so siran a Puphanongganowin niran a salakao ko Allah na da-a khisumbag iran kiran a maito bo, inonta na lagid o ikakawa iyan so dowa palad a lima niyan ko ig ka-an makasampai ko ngari iyan, na di

وَسَارِبٌ يَّالْتَّهَارُ ﴿١١﴾

لَهُمْ مَعْقِبَاتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ
يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا
بِقَوْلِهِ حَتَّى يُغَيِّرُ مَا يَآئِنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ
اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءَ أَفْلًا مَرَدَّهُ لَهُمْ وَمَا لَهُمْ
مِنْ دُونِهِ مِنْ وَّالٍ ﴿١٢﴾

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا
وَيُنْزِلُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿١٣﴾

وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ
خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ
شَدِيدُ الْحِمَالِ ﴿١٤﴾

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا
يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَتِيبٌ كَثِيرٌ إِلَى الْمَاءِ
لِيَسْلُقَ فَاَهُمْ يَبْلُغُهُ وَمَا دَعَا الْكَافِرِينَ إِلَّا
فِي ضَلَالٍ ﴿١٥﴾

ron phakasampai sukaniyan: Ka da ko Panguni o da Pamaratiyaya in-onta na matatago sa ilang.

15. Na Pushojiod sa bagiyan o Allah so matatago ko manga Langit a go so Lopa sa onot a go tugul,- go (Pushojiod) so manga Along iran ko manga kapipita go so manga kagabi gabi.

16. Tharowangka: Antawa-a i khiruk ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: A so Allah. Tharowangka: A ino niyo khowa-a so salakao Rukaniyan a manga Panarigan, a da-a Mipapa-ar iran a ruk o manga ginawa iran a gona a go morala? Tharowangka: Ba magishan so bota a go so puphakailai? Antawa-a ba magishan so manga lilibotung a go so maliwanag? Ba so Piyangumba-alan niran a manga Sakoto o Allah na Miyakapangadun siran sa lagid o Kiyapangadun o Allah, na miyakashasaropa-i kiran so manga Ka-adun? Tharowangka: A so Allah i Miyadun ko langowan taman: Go Sukaniyan so Isa Isa, a Phakaba-as.

17. Piyakatoron Niyan a pho-on ko Langit so ig, na tomiyoga so manga baogan, si-i ko diyangka iyan: Na miyaka-awid so dugan sa borabora a maliliyawao na pudon so Pukhatonag iran ko apoi a singanin sa Parahiyasan, o di na Pagi-gimo, borabora a lagid iyan. Lagid

وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ طَوْعًا
وَكَرْهًا وَظَلَّلَهُمْ بِالْعُدُوِّ وَالْاَصْحٰلِ ﴿١٥﴾

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ قُلْ اللّٰهُ قُلْ
اَفَاَتَّخِذُ مَرْفِقِيْ دُوْنَهُ اَوْ لِيَاةٌ لَا يَمْلِكُوْنَ
لَا نَفْسٌ يَنْفَعُوْا وَلَا ضَرٌّ اَقْلَ هَلْ يَسْتَوِي الْاَعْمٰى
وَالْبَصِيْرُ اَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمٰتُ وَالنُّوْرُ
اَمْ جَعَلُوْا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا الْخَلْقَ فَنَسَبُوْهُ
عَلَيْهِمْ قُلْ اللّٰهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوٰحِدُ
الْقَهْدَرُ ﴿١٦﴾

اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَآءً فَسَالَتْ اَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا
فَاَحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَّابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُوْنَ عَلَيْهِ
فِي النَّارِ اُتَيْتَاهُ جِلْدَةً اَوْ مِزْجًا زَبَدٌ مِّثْلُهٗ
كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَاَمَّا الزَّبَدُ
فَيَذَّهَبُ جُفَاءً وَاَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُتُ

aya a Kapuphayaga o Allah ko bunar a go so ribat. Na so puman so borabora na pukhailang a mibobowang; na so puman so Phakaompiya ko manga Manosiya na putharug ko Lopa. Lagid aya a Kapuphayaga o Allah ko manga ibarat.

18. Bagiyan o siran a tiyarima iran so (Katharo o) Kadnan niran so mapiya. Na siran noto a da iran tarima-a Sukaniyan,- na apiya pun Mata-an! a ruk iran so matatago ko Lopa langon, go babidun pun a lagid iyan, na iya-on niran noto sa ginawa iran (na di kiran matarima). Siran man na bagiyan niran so marata a itongan: Go darpa iran so Naraka Jahannam,- a mikharatarata a kaduna!

19. Ino so tao a bubunarun niyan a aya bo a Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka na so bunar, ba lagid o tao a sukaniyan na bota? Aya bo a Phakasaboton na so manga Papantas i akal;-

20. Siran na itotoman niran sa tarotop so diyandi o Allah, go di siran pundorat ko pasad;

21. Go siran na gi-i ran pakashompatun so ini Sogo o Allah a kapakashompata-on, go Somasangkop siran ko Kadnan niran, go Ipu-khaluk iran so marata a itongan;

فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿٥٥﴾

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْخَيْرُ وَالَّذِينَ لَمْ
يَسْتَجِيبُوا لَهُ، لَوْ أَنَّ لَهُم مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَمِثْلَهُ مَعَهُ، لَافْتَدَوْا بِهِ ۖ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ
الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٥٦﴾

﴿ أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّ الْأَنْزَالَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ
هُوَ أَعْمَى ۖ إِنَّمَا يَنْتَكِرُ الْوَلُؤَ الْأَلْتَبِ ﴿٥٧﴾

الَّذِينَ يُؤْفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَتَّقُونَ الْعَيْتَ ﴿٥٨﴾

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ
وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ ﴿٥٩﴾

22. Go siran na Miphantang siran, sa singanin ko Kasosowat o Kadnan niran; go ini Pamayandug iran so Sambayang; go miyamumugai siran ko inibugai Ami kiran sa masolun go mapayag; go iphagurun niran so mapiya ko marata: Siran man na bagiyen niran so Phakaton-dog a Ingud,-

23. Manga Sorga a tatap: A Phamakasolud siran non, go so tao a Miyaratiyaya a pud ko manga lokus iran, go so manga Karoma iran, go so manga Mori ran a tao: Na so manga Malaikat na Puphamanolud kiran ko oman i isa pinto:

24. (Gi-i ran Tharo-on a:) Kali-lintad a si-i Rukano sabap ko Kiyaphantang Iyo! Na Miyakapiyapiya so miyakatondog a Ingud (a bagiyen niyo)!

25. Na siran noto a Puphamarungkasun niran so diyandi o Allah, ko oriyen o kiyatanto niyan, go Puthupudun niran so ini Sogo o Allah, a kapakashompata-on, go Puphaminasa siran ko Lopa;- Na siran man na ruk iran so morka; go ruk iran so Mikharatarata a Ingud!

26. So Allah na puphakalowa-gun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go phakasimpitun Niyan. Na miyababaya siran sabap ko Kaoyagoyag ko doniya: A da

وَالَّذِينَ صَبَرُوا أَبْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَآتَوْا زَكَاةً مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَئِكَ لَهُمْ
عُقُوبَةُ الدَّارِ ۖ

جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ
وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالصَّالِحُ يَدْخُلُونَ
عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ۖ

سَلَامٌ عَلَيْهِمْ مَا صَبَرُوا ثُمَّ فِي جَنَّةِ الدَّارِ ۖ

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ
مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ
يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ لَهُمُ
الْعَذَابُ وَلَهُمْ فِي الدَّارِ ۖ

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
مَتَاعٌ ۖ

ko Kaoyagoyag ko doniya ko khi-phapantagun Niyan ko Akhirat in-onta na matag sagad a kapipiya ginawa.

27. Na gi- Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A ino a da-a Initor-on non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Tharowangka (Ya Muhammad): A Mata-an! A so Allah na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan; go Punggonana-on Niyan si-i Rukaniyan so tao a Somiyangoron,-

28. Siran na Miyamaratiyaya, go thatana so manga poso iran sabap ko Tadum ko Allah: Tanodan ka sabap ko Tadum ko Allah a katha-tana o manga poso.

29. So siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na kapakadaya a bagiyen niran, go mapiya a khandodan.

30. Lagid man noto a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) si-i ko pagtao a Sabunar a adun a miya-ipos ko miya-ona an niran a manga pagtao; ka-an Ka kiran Kapuphangadi-i so ini Ilaham Ami Ruka; ko Kao-ongkira iran ko (Allah a) Masalinggagao! Tharowangka: A Sukaniyan so Kadnan Ko! Da-a Tohan a salakao Rukaniyan! Sukaniyan i Siyarigan Ko, go Sukaniyan i Khandodan Ko!

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ
مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي
إِلَيْهِ مَن أَتَاهُ ﴿٢٧﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكْرِ اللَّهِ
أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ
وَحَسُنَ مَا فِي كِتَابِ ﴿٢٩﴾

كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن
قَبْلِهَا أُمَمٌ لِّتَسْلُتُوا عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابُ ﴿٣٠﴾

31. Na opama ka Mata-an! A adun a Puphangadi-an a miyapaka-lalakao sa sabap Rukaniyan so manga Palao, o di na miyabunsad sa sabap Rukaniyan so Lopa, o di na Minimbitiyara-i sa sabap Rukaniyan so miyamatai, (na Misabap sa Qur-an naya!) Kuna, ka Kapa-ar o Allah so Pukhasowa sa kalangolangowan niyan! Ba di katawi o siran a Miyamaratiyaya a o Kabaya o Allah, na Mata-an a Khatoro Iyan so manga Manosiya langon? Na da-a paruphai o siran a da Pamaratiyaya sa kapukhasogat iran a tiyoba, sabap ko Pinggolaola iran, o di na Makadarpa Ka ko marani ko darpa iran, taman sa makatalingoma so diyandi o Allah; Mata-an! A so Allah na di Pundorat ko diyandi.

32. Na Sabunsabunar a adun a Piyamagompat a manga Sogo ko Miya-ona an Ka: Na Piyakadamai Akun so siran a da Pamaratiyaya, oriyan niyan na siniksa Akun siran: Na antona-a i Miyambutad o siksa Akun (kiran)!

33. Ino so sukaniyan a Tomo-tonggo ko oman i Baraniyawa ko Pinggalubuk iyan (ba lagid o salakao rukaniyan)? Na mimba-al siran sa manga Sakoto o Allah. Tharowangka: A Pamuthowa niyo siran! Ba adun a Maphanothol iyo Rukaniyan a di Niyan katawan ko Lopa, antawa-a ba si-i bo ko kapapayag o Katharo? Kuna! Ka Pipharasan ko

وَلَوْ أَنَّ قُرْءَانَ سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ
الْأَرْضُ أَوْ كُتِرَ بِهِ الْمَوْتُ بَلْ لَلَّهُ الْأَمْرُ
جَمِيعًا أَفَلَمْ يَأْتِئِصَّ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ لَوْ يَشَاءُ
اللَّهُ لَهْدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا لَزَالُ الَّذِينَ
كَفَرُوا نُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا فَارِغَةٌ أَوْ
تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٣١﴾

وَلَقَدْ أَسْهَرْنَا عَيْنَيْ رُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَآمَلَيْتَ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَخِذُوا نَهْرًا فَكَيْفَ كَانَ
عِقَابِ ﴿٣٢﴾

أَفَمَن هُوَ قَابِئُ عَن كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ
وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّهُمْ أَمْ تُنْفِقُونَ
بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ يَظْهَرُ مِنَ الْقَوْلِ
بَلْ رُبَّمَا لَئِيْن كَفَرُوا مَكْرَهُمْ وَصُدُّوا عَنِ
السَّبِيلِ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٣٣﴾

siran a da Pamaratiyaya so antan-
gan niran a marata, go piyakasilai
siran ko lalan (a ontol). Na sadun sa
dadagun o Allah, na da dun a Ma-
kanggonana-o ron.

34. Adun a bagiyan niran a siksa-
ko Kaoyagoyag ko doniya, na ma-
tatangkud a so siksa ko Akhirat na
lawanon sa karugun: Na da dun a
bagiyan niran a makarun ko (siksa
o Allah).

35. Aya ropa-an o Sorga a so ini
diyandi ko Miyamananggila!- Na
Puphamangondas ko kababa-an ni-
yan so manga Lawasaig: So Pangu-
nungkun non na tatap a go so along
iyan: Giyoto man i darpa o siran a
Miyamananggila; na aya darpa o da
Pamaratiyaya na so Naraka.

36. Na so siran a inibugai Ami
kiran so Kitab na Pukhababaya-an
niran so Initoron Ruka: Na adun a
pud ko pishagorompong a tao a o
Ongkirun niyan so saba-adon.
Tharowangka (Ya Muhammad): A
aya bo a ni Sogo Rakun na so
Kasimba-a Ko ko Allah, go di Ko
Pakisakotowan Sukaniyan. Sukani-
yan i Ipuphanolon Nakun, go si-i
Rukaniyan so Khandodan Nakun.

37. Na lagid man noto a Kinitor-
onun Nami (ko Qur-an), a Koko-
man a basa Arab. na Ibut o
Onotingka so manga kabaya iran a
ribat ko oriyen o Kiyapakatalingo-

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاكِ ٢٤

۞ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلُّهَا دَائِمٌ وَظُلُمًا
بِلَافٍ عِشَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعِشَى
الْكَاذِبِينَ النَّارُ ٢٥

وَالَّذِينَ آمَنُوا هُمْ أَكْثَرُ الْكِتَابِ يَقْرَأُونَ بِمَا
أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنْ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ
بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا
أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ مَقَابِلُ ٢٦

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنْ أَتَيْتَ
أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ

ma Ruka o Kata-o, na da dun a Kapanarigan Ka go da-a Makalinding Ruka ko (siksa o) Allah.

38. Na Sabunsabunar a Somiyogo Kami sa manga Sogo ko miyaona an Ka (Ya Muhammad), go singgayan Nami siran sa manga Karoma go manga Moriyatao: Na da Mapatot ko Sogo o ba adun a Mitalingoma Niyan a Tanda o di sabap sa idin o Allah. Oman i talik na adun a Kitab iyan.

39. Puphonasun o Allah so kabaya Iyan: Go Pakathatakna-an Niyan (so kabaya Iyan), ka si-i Rukaniyan so Tomadung o Kitab.

40. Na o Paki-ila-in Nami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran (a siksa), o di na Tanganun Nami Suka,- na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kapamakasampai (o Sogowan Ruka): Na si-i Rukami so itongan.

41. Ba iran da mailai a Mata-an! A Sukami na pushangorun Nami so Lopa na pukhorangan Nami so manga kilid iyan? Na so Allah i Pukhokom, da-a phakarun ko Kokoman Niyan: Go Sukaniyan i maga-an i itongan.

42. Na Sabunar a miyagantangan sa marata so siran a miyaona an niran; na Kapa-ar o Allah so antangan sa kalangolangowan niyan. Ka-

مِنْ وَلِيِّ وَلَا وَاقٍ ﴿٣٧﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِبَيِّنَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ﴿٣٨﴾

يَسْمِعُوا اللَّهَ مَا يَشَاءُ وَيُنْشِئُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٣٩﴾

وَإِنْ مِمَّنْ رَسَدَكَ بَعْضُ الَّذِي تَعْدُهُمْ أَوْ سَوَّفُوكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٤٠﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤١﴾

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِنَّ أَمْكُرَ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسِعِلَمُ

tawan Niyan so pukhasokat o oman i Baraniyawa: Na khatokawan ndun o da Pamaratiyaya o antawa-a i Khibagiyan ko phakatondog a Ingud.

43. Na gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A kuna a ba Ka Siyogo. Tharowangka (Ya Muhammad): A Kiyasana-an ndun so Allah a saksi Rakun a go si-i rukano, go so tao a adun a Kata-o niyan ko Kitab.

Surah Ibrahim-14

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

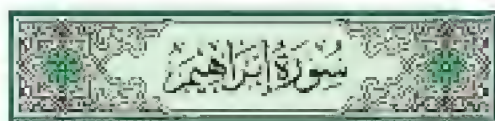
1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. (Giyangkai a Qur-an) na Kitab a Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad), ka-an Ka mapaka-awa so manga Manosiya pho-on ko manga lilibotung sa mawit ko Maliwanag-sabap sa idin o Kadnan niran-si-i ko okit o Allah a Mabagur a Puphodin!-

2. A so Allah, a so ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa! Na so kabinasa na bagiyan o da Pamaratiyaya a pud ko siksa a sangat!-

3. Siran na matotomo iran so Kaoyagoyag ko doniya a di so

الْكُفْرَ لِمَنْ عَقِيَ الدَّارَ ﴿١٥﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿١٦﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ الَّذِي أَنْزَلَهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ يُخْرِجُ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَنَزَّلُ الْكُفْرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَىٰ

Akhirat, go Puphangalang siran ko lalan o Allah go puphuloloba-an niran non a kabukhog iyan: Na siran man i matatago ko kadadag a mawatan.

4. Na da-a Siyogo Ami a Sogo a ba di si-i ko basa o pagtao Niyan, ka-an Niyan kiran mapayag (so Sogowan). Na ndadagun o Allah so tao a kabaya Iyan, go punggona-na o Niyan so tao a kabaya Iyan: Go Sukaniyan i Mabagur, a Maongan-gun.

5. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Musa rakhus o manga Tanda Ami, (sa Pitharo Ami): A paka-awa Angka so Pagtaongka pho-on ko manga Lilibotung sa mawit ko Maliwanag, go Pakitadumingka kir-an so manga Limo o Allah. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko oman i Mapantang,- a Mananalamat.

6. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A Tadumi niyo so Limo rukano o Allah gowani ko sabutun kano Niyan ko pagtao o Pir-aon: A irarasai ran rukano so marata a siksa, go Puphanombali-in niran so manga Wata iyo a manga Mama, na phulamba-an niran so manga Babai rukano: Na adun a matatago ro-o man a tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

الْآخِرَةِ وَتُصَدِّقُنَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَيَبْعُونَهَا أِيجًا أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ
بَعِيدٍ ﴿٥﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ
قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ
يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٦﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ
قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٧﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ أَذْكُرُوا نِعْمَةَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَخْرَجَكُمْ مِنْ آلِ
فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
وَيَذْبَحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ
نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكَ لَكُمْ بَلَاءٌ مِنْ
رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٨﴾

7. Na gowani na Piyakalangkap o Kadnan niyo: A Mata-an a o Panalamat kano, na pagomanan Ko rukano dun (so Limo Akun); go Mata-an a o Ongkir kano, na Mata-an! A so siksa Akun na tanto a marugun.

8. Na Pitharo o Musa: A o Ongkir kano sukano a go so tao a matatago ko Lopa langon,- na Mata-an! A so Allah na da dun a Mapukhuno Niyan, a Khiruk ko Podi.

9. Ba rukano da Makatalingoma so Totholan ko siran a Miya-ona an niyo?- So pagtao Nuh, go so Ad, go so Samood, go so siran a miya-oruyan niran? Da-a Mata-o kiran a inonta so Allah. Miyakaoma kiran so manga Sogo kiran rakhus o manga rarayag a Karina; na piyangu-khub iran so manga lima iran, si-i ko manga ngari iran (sa otug), go Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na Inongkir ami so ini Sogo Rukano to, go Mata-an!! A sukami na tithe a shasangka kami ko Ipundolon Niyo rukami oto sa mapayag a kashangka.

10. Pitharo o manga Sogo kiran: A ba adun a sangka ko makapantag ko Allah, a Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Puthawagun kano Niyan, ka-an Niyan rukano mapakada so manga dosa niyo, go pakalalanatun kano Niyan taman

وَاذْكُرْ رَبَّكَ الَّذِي أَنْشَأَكَ مِنْ نَجْمٍ
لَا يُدْرِكُكَ وَلَئِنْ كَفَرْتَ إِنَّ عَذَابَ
لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُورًا أَنْتُمْ وَمَنْ
فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا قَاتِ اللَّهُ لَعْنَةُ
جَمِيدٌ ﴿٨﴾

الَّذِينَ أَنْشَأَكُمْ نَبُوءَاتِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ
نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ
بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَعْيُنَهُمْ فِي
أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ
بِهِمْ إِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ
مُزِيغٌ ﴿٩﴾

﴿ قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ
مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُم إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى
قَالُوا إِنَّا أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَارٍ فَتُحَرِّقُونَ ﴾

ko ta-alik a mapupunto! Pitharo iran: A kuna a ba Kano di Manosiya a lagid ami! Khabaya-an Niyo a ka-alangan kami Niyo ko Pushimba-an o manga lokus ami: Na witi kami niyo sa katantowan, a mapayag.

11. Pitharo kiran o manga Sogo kiran: A kuna a ba Kami di Manosiya a lagid iyo, na ogaid na so Allah na Pumbugan Niyan sa Limo so tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan. Na di Rukami patot o ba adun a mawit Ami rukano a katantowan inonta o sabap ko idin o Allah. Na so bo so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

12. Na andamanaya idi Ami Kasarigi ko Allah? A Sabunar a Tiyoro Kami Niyan ko manga lalan Nami; na Mata-an a Puphantang Kami dun ko Kiyapamakasakiti niyo Rukami. Na so bo so Allah i Sarigi o Khisasarig.

13. Na Pitharo o siran a da Pamaratiyaya ko manga Sogo kiran: Mata-an a paka-awa-an nami Sukano dun ko Lopa ami, o di na Mata-an a makakasoi Kano dun ko okit Tano. Na Ini-ilaham Kiran o Kadnan Niran: A mbina-sa-an Nami dun so manga Darowaka!

14. Go Pakaphagingudun Nami sukano dun ko Lopa ko oriyanniran. Giyoto man na ruk o tao a

تَصُدُّوْنَ وَعَمَّا كَانُ يَعْبُدُ آبَاءَهُمْ وَإِنتَ أُولَئِكَ
يُسْلَطْنَ عَلَيْهِ ۝

قَالَتْ لَهُمْ سُلُوهُمْ إِنَّا نَحْنُ الْإِنْسَانُ
مُتَذَكِّرُونَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ۝

وَمَا لَنَا أَلَّا تَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَيْنَا
سُبُلَنَا وَلْيَصْهَرْنَ عَلَىٰ مَاءٍ أَذْيَمُونَ وَعَلَىٰ
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ۝

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّسُلُ هُمْ تَحْمِلُونَكُمْ
مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُولُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ
إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ۝

وَلَنُسَكِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ
ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ

inikaluk iyan so kapakatindug iyan
ko Hadapan Ko,- go inikaluk iyan
so siksa Akun.

15. Na Miyanguni Siran sa ta-
bang (ko Allah), na miyalogi so
oman i takabor a somosorang (ko
bunar).

16. Si-i ko khabolosan niyan so
Naraka Jahannam, go phakaino-
mun ko ig a dana:

17. Phulikuganon, go marugun a
kaphulinowaniyan non Go Pupha-
katalingoma-on so kapatai pho-on
ko oman i darpa, a di bo phatai
sukaniyan: Go si-i ko khabolosan
niyan so siksa a mitataralo.

18. Aya ibarat o siran a da Pa-
maratiyaya ko Kadnan niran na so
manga Amal iran na lagid o ombi, a
inibayog sukaniyan o ndo ko Alon-
gan kapananagompot iyan: Da-a
khasakum iran ko Pinggalubuk iran
a maito bo: Giyoto man na sukani-
yan i kadadag a miyakawatawatan.

19. Bangka di katawi a Mata-an!
A so Allah i Miyadun ko manga
Langit a go so Lopa si-i ko bunar?
O kabaya Iyan, na khailang kano
Niyon, go phakasambi sa Ka-adun
a bago,

20. Na kuna a ba oto marugun
ko Allah.

وَعِيدٌ ۝

وَأَسْتَغْفِرُكُمْ وَأُخَوِّبُ كُلَّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ۝

مَنْ وَرَّاهُ جَهَنَّمَ وَاسْتَقْبَلَ مِنْ مَّاءٍ

صَدِيدٍ ۝

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِغُهُ وَيَأْتِيهِ

الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ

وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ ۝

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ

كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ

عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَى

شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ الصَّلَاةُ الْبَعِيدُ ۝

الَّذِينَ رَأَوْا اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

بِالْحَقِّ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ

جَدِيدٍ ۝

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ۝

21. Na mabayar siran ko Allah langon: Na Tharo-on o manga lolobai ko siran a Miyamanakabor: A Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a Puphangongonotan rukano; na una sukano khalinding kami niyo ko siksa o Allah sa maito bo? Tharo-on niran: A o Tiyoro kami o Allah, na Miyatoro ami sukano dun: Magishan rukutano o ino mi-khaminan tano, antawa-a ba tano dun Miphantang: Ka da bo a Kaphagapasan tano.

22. Na Tharo-on o Shaitan amai ka mapasad so Kokoman: A Mata-an! a so Allah na inidiyandi Iyan rukano so diyandi a bunar: Na inidiyandi akun rukano (so ribat), na diyorat akun sukano. Na da-a miyabaloi a kapa-ar akun rukano ogaid na giyogo akun sukano, na Inonotan nako niyo: Na di ako niyo Phanunditi, na aya Panunditi niyo na so manga ginawa niyo. Diyakun sukano khatabangan, go di ako niyo khatabangan. Mata-an! A sakun na Inongkir akun so Kinisakoto niyo rakun (ko Allah) gowani. Mata-an! A so manga Darowaka na adun a bagiyan niran a siksa a malipudus.

23. Na pakasoludun so siran a Miyamarat iyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig-makakakal siran ro-o sabap ko idin

وَأَنذَرُوا اللَّهَ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ
أَسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَمَا هِيَ
مُعْتَدُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ
قَالُوا الْوَهْدَ لَنَا اللَّهُ لَهْدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ
عَلَيْنَا أَجْرُ عَنَّا أَمْ صَبْرَنَا مَا لَنَا مِنْ
مُجِيبٍ ﴿٢١﴾

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ
وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ
فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ
مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ
لِي فَلَا تَلُمُونِي وَلُومُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا
بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنَا بِمُصْرِخِي إِيَّكُمْ
كَفَرْتُمْ بِمَا آتَاكُمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّ
الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٢﴾

وَأَدْخَلَ الَّذِينَ آمَنُوا أَوْ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ ﴿٢٣﴾

o Kadnan niran. Aya gi-i ran ro-o Ikhokormata: Na Salaam!

24. Bangka di katawi o andamaya i Kiyamba-alo Allah sa ibarat? Katharo a mapiya lagid o kayo a mapiya, a so itado niyan na thatakna, na so sapak iyan na shisi-i ko kawang,-

25. Pukhibugai niyan so Onga Niyan ko oman i masa, sabap sa Sogowan o Kadnan Niyan. Na Phagumba-alan o Allah so manga ibarat ko manga Manosiya, ka-an siran Puphakatanod.

26. Na aya ibarat o Katharo a marata na lagid o kayo a marata: A miya-andot ko liyawao o Lopa: A da-a thatakna-an niyan.

27. Pakathatakna-an o Allah ko siran a Miyamaratiyaya so Katharo athatana (so Laa-ilaaha illallaah), si-i ko Kaoyagoyag ko doniya go si-i ko Akhirat; go ndadagun o Allah so manga Darowaka: Na Punggolao-la-an o Allah so kabaya Iyan.

28. Bangka da katokawi so siran a pishambi-iran so Limo o Allah sa kada-a Tadum. Na Piyakapagingud iran so pagtao wiran ko Ingud a binasa;

29. A so Naraka Jahannam? a phakasolud siran non,- na miyakaratarata a Phagingudan!

الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ آلِ إِبْرَاهِيمَ أَنفُسَهُمْ يَكْفُرُونَ ۚ
كَتَبَ جَوْشِقُنَ طَبَقًا فِي السَّمَاءِ ۝

تَوَفَّىٰ أَكْلَهُمُ كُلِّ جَوْشِقُنَ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَضُرِبَ
أَلْفُ أَلْفٍ مِّنَ اللَّيَالِي لِعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ۝

وَمِثْلَ كَلِمَةٍ خَيْشَرُ كَشَجَرَةٍ
خَيْشَرُ أَجْنَحَتِكَ مِثْلُ قَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ
قَرَارٍ ۝

يُنشِئُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ
الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ۝

۞ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
كُفْرًا وَآخَلُوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ۝

جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا وَنَسَّ الْقَرَارَ ۝

30. Na miyangumba-al siran sa manga Sakoto o Allah, ka-an niran Madadag (so manga Manosiya) pho-on ko lalan o Allah! Tharowangka: A shonor kano dun! Ka Mata-an! A aya khabolosan niyo na so Naraka!

31. Tharowangka ko manga Oripun Ko a Miyamaratiyaya: A Puthindugun niran so Sambayang, go puphamumugai siran ko ini bugai Ami Kiran, sa masolun a go mapayag, ko da pun kapakatalingoma o Alongan a da-a kaphapasa-iron go da-a kambobolay oka-on (a phakabugai a gona).

32. So Allah so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go Piyakatoron Niyan a pho-on ko kawang so ig, na mini-sabap on a kiyapakagumawa Niyan ko manga Onga a Pagupur rukano; go inipagadil Iyan rukano so manga Kapal, ka-adun puphamakakutas ko Kalandan sabap ko Sogowan Niyan; go inipagadil Iyan rukano so manga lawasaig (ka-an niyo gi-i kanggonai-i):

33. Go inipagadil Iyan rukano so Alongan a go so Olan, a tatap a dowa oto ko okit iran; go inipagadil Iyan rukano so gagawi-i a go so daondao (ka-an niyo gi-i kanggonai-i);

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ
قُلْ تَسْعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَأْتِيَهُمْ يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا يَخْتَلُونَ ﴿٣١﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنْ
الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ
لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمْ
الْأَنْهَارَ ﴿٣٢﴾

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ
وَسَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

34. Go bigan kano Niyan ko oman i Piyanguni niyo Rukaniyan. Na o pagitonga niyo so Limo o Allah, na di niyo dun maitong. Mata-an! A so Manosiya (a da Paratiyaya) na titho a Darowaka, a da-a Tadum iyan.

35. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: Kadnan Ko! Baloyangka a ungkai a Ingud (a Makkah) a Panarigan: Go pakawatana Kongka a go so manga Moriyatao Akun ko Kapakasimba Mi ko manga Barahala.

36. Kadnan Ko! Mata-an! A siran na Miyakadadag siran sa mada-kul ko manga Manosiya; na sa dun sa Monot Rakun na Mata-an! A sukaniyan na pud Akun, na sa dun sa somorang Rakun,- na Mata-an! a Suka i Manapi, a Makalimo-on.

37. Kadnan Nami! Mata-an! A Sakun na Piyakapagingud Akun so saba-ad ko manga Moriyatao Akun ko Balintad (sa Makkah) a di Kapumbasokan, a marani ko Walaingka a Pagadatan; Kadnan Nami! Ka-a Niran Mipamayandug so Sambayang; Na Baloyangka so manga poso o saba-ad ko manga Manosiya a magawi kiran, go Riskhi Ingka siran ko manga Onga: ka-an siran Makapanalamat.

38. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na katawan Ka so isosolun

وَمَا أَتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعَدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنْ الْإِنْسَانُ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿١٤﴾

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿١٥﴾

رَبِّ إِنَّهُمْ أَضَلُّونَ كَثِيرًا مِمَّنْ النَّاسُ مِمَّنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَافِرٌ رَحِيمٌ ﴿١٦﴾

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بُوَادِعَ مَدْيَنَ وَرَبِّ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿١٧﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا

Nami go so ipapayag Ami: Na da-a makaphagma ko Allah a maito bo si-i ko Lopa, go da-a (Makaphagma-on) si-i ko Langit.

39. So Podi na ruk o Allah, a so inibugai Niyan Rakun si-i ko kiya-lokus Akun so Ismail go so Ishaq: Mata-an! A so Kadnan Ko i titho a Puphakanug ko Panguni!

40. Kadnan Ko! Baloya Kongka a Puphamayandug ko Sambayang, go so saba-ad ko manga Moriyatao Akun, Kadnan Nami! Go Tarima-angka so Panguni Akun.

41. Kadnan Nami! Napi-i Yakongka, go so mbala a Lokus Akun, go so Miyamaratiyaya, ko Alongan a kapakatindug o itongan!

42. Na Dingka dun Tharima-a i ba di mai-inungka o Allah so gi-inggolaola-an o manga Darowaka. Aya bo a kapakalalanata Niyan kiran na taman mbo, ko Alongan a Khasambolayangon so manga kailai,-

43. Gi-i siran makanggaga-an a milalangag iran a manga Olo iran, a di siran Phakapuruk, go so manga poso iran na makakawang (sabap sa kaluk)!

44. Na Paki-iktiyaringka ko manga Manosiya so Alongan a kapakatalingoma kiran o siksa: Na

يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٣٩﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعٌ الدُّعَاءِ ﴿٤٠﴾

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤١﴾

رَبَّنَا آغْنِنِي فِي وَلَدَائِي وَالْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤٢﴾

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَفْلًا عَمَّا تَعْمَلُ الْفُلُكُنُوتُ إِنَّمَا تُوَجَّرُ هُمْ يَوْمَ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ ﴿٤٣﴾

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفِيدَتْ لَهُمُ الْهَوَاءُ ﴿٤٤﴾

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرِبْنَا إِلَى أَجَلٍ

Tharo-on o siran a da Pamaginon-tolan: Kadnan Nami! Pakalanata Kamingka sa taman bo ko ta-alik a di mathai: Ka tarima-an Nami so Sogowan Ka, go Pagonotan nami so manga Sogo! (na isumbag kiran:) Ba kano da Shapa gowani sa da dun a kakhada iyo?

45. Na Miyakapagingud kano ko Piyamagingudan o siran a siyalimbotan niran a manga ginawa iran; go miyapayag rukano so inikidiya Mi kiran; go inumba-alan Nami rukano so manga ibarat!

46. Na Sabunar a piyagantangan niran so antangan niran a marata, na si-i ko Allah so (balas o) antangan niran, go da mapatot ko antangan niran o ba-on misabap a kailang o manga Palao!

47. Na Dingka dun Tharima-a so Allah a ba ndorat ko diyandi Iyan ko manga Sogo Iyan: Mata-an! A so Allah na Mabagur,- a phapa-ar ko kandadanug.

48. Si-i ko Alongan a kasambiyan so Lopa sa salakao a Lopa, go (kasambiyan) so manga Langit, go mabayar siran ko Hadapan o Allah, a Isa Isa, a Phakaba-as;

49. Na Mailaingka so manga Baradosa sa Alongan noto a piyakaphapatonga ko manga patong;-

قَرِيبٌ مُّجِيبٌ دَعْوَتَكَ وَتَتَّبِعُ الرُّسُلَ أُولَئِكَ
تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِنْ قَبْلِ مَا لَكُمْ
مِنْ ذَوَالِ ٤٤

وَسَكَنْتُمْ فِي مَسْكَنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا
لَكُمْ الْأَمْثَالَ ٤٥

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ
وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ
الْجِبَالُ ٤٦

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفًا وَعْدَهُ رُسُلَهُ
إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ٤٧

يَوْمَ تَبَدَّلَ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ
وَالسَّمَوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ٤٨

وَنَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي
الْأَصْفَادِ ٤٩

50. So manga nditarun niran na tombaga a pulangga, go mikokolob ko manga paras iran so Apoi;

51. Ka imbadal o Allah ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iyan; Mata-an! A so Allah na maga-an i itongan.

52. Giyangka-i (a Qur-an) na Tarotop a undao ko manga Manosiya: Go a non misabap a Kapaka-iktiyara kiran, go an niran katokawi a Sukaniyan mbo i Tohan a Isa Isa: Go an makowa undao O manga papantas i akal.

سَرَّابُهُمْ مِنْ قِطْرَانٍ وَتَغَشَّى وُجُوهُهُمْ
النَّارُ ﴿٥٠﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ إِنَّ
اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾

هَذَا بَلَّغَ النَّاسِ وَلِيُنذِرُوهُمْ وَلِيَعْلَمُوا
أَنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرُوا
الْآلَافِ ﴿٥٢﴾

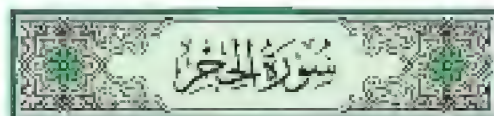
Surah Al-Hijr-15

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya na manga Ayat ko Kitab,-go Qur-an a miyakapayag (ko on-tol).

2. Madakul a kapundingandingana o siran a da Pamaratiyaya, sa o ba siran bo miyabaloi a manga Muslim.

3. Botawaningka siran, ka-an siran Puphakakan, go a niran pukhasawiti (so doniya): Go so katutumbanga kiran o inam: Ka katokawan niran bo.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّيَّةَ إِنَّكَ الْكِتَابِ وَقُرْآنِ
مُبِينٍ ﴿١﴾

رُسُلًا يَدْعُونَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَانُوا
مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾

ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَسْمَعُوا وَيُلْهِمُوا الْأَمَلُ
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾

4. Na da-a bininasa Mi a Phagin-gud a ba da-a Kitab iyan a mapu-punto.

5. Di ka pungaga-anan o pagtao so Ajial iyan, go di iran khisundod.

6. Na Pitharo iran: Hai Tiyoro-nan ko undao! Mata-an Ka a titho a Pumbuthangun!

7. Ino Kamingka di khawiti sa Malaikat o Suka na pud ko khipu-mamata-an?

8. (Pitharo o Allah:) A di Ami Phakatoronun so Malaikat inonta o rakhus o bunar: Na sa maoto na di siran ndun makanggowamai!

9. Mata-an! a Sukami na Sukami i Tomiyoron ko (Qur-an a) undao; go Mata-an! a Sukami i titho a somisiyapon.

10. Na Sabunsabunar a Siyogo-wan Ami so miya-ona an Ka si-i ko Pithanggisa ka tindug ko miyanga-o ona;

11. Na da-a Miyakatalingoma kiran a Sogo a ba iran da pamagur-ugi Sukaniyan.

12. Lagid aya man i kipushani-pun ami ron ko manga poso o manga Baradosa-

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْنَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ﴿١﴾

فَمَا تَسْئَلُ مِنْ أُمَّةٍ أَجْلَهَا وَمَا يَسْتَجِزُونَ ﴿٢﴾

وَقَالُوا إِنَّا بِهَا أَلَدَىٰ نَزَّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٣﴾

لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكِ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٤﴾

مَا نَزَّلَ الْمَلَكُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذَا مُنْظَرِينَ ﴿٥﴾

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلُ الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٦﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ ﴿٧﴾

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨﴾

كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٩﴾

13. A di siran non Pharatiyaya; o ba di Sabunar a somiyagad so miya-sowa o miyanga-o ona.

14. Na apiya pun lomuka Kami kiran sa pinto ko Langit, na maba-loi siran a makapanik siran non,

15. Na Tharo-on niran ndun: A Mata-an a birug so manga kailai tano: Kuna, ka sukutano na pagtao a miyangababalik a Mata niyan.

16. Na Sabunsabunar a tiyago-wan Nami so Langit sa manga dar-pa o manga Bito-on, go ini pharas Ami ron noto a ruk o puphamakai-lai ron;

17. Na siniyap Ami oto pho-on ko langowan a Shaitan a puradiya-mun:

18. Ogaid na so miyamanukhao sa kanug, na siyaloba sukaniyan a kadug, a mapayag.

19. So Lopa na kiyayat Ami oto; go piyamakatindugan Ami oto sa manga Palao; go Piyamakathowan ami oto sa mbarambarang a di-diyangka-an.

20. Go singgayan Nami sukano ron sa manga Kaoyagan,- a go so ku-na a ba sukano i Puphamagupuron.

21. Na da-a nganin a ba Ami di Mipapa-ar so khitatagowan non; go da-a Phakatoronun Nami ron a ba di madidiyangka a mapupunto.

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ، وَقَدْ خَلَتْ مِنْهُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

وَوَفَّخْنَا عَلَيْهِمُ ابْنِ آدَمَ مِنَ السَّمَاءِ فَقَلَّوْا فِيهِ يُعْرَجُونَ ﴿١٤﴾

لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَرَآيَتْهَا لِلْغَايِظِ رِجًا ﴿١٦﴾

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٧﴾

إِلَّا لِمَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ، وَشِهَابٌ مُبِينٌ ﴿١٨﴾

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ﴿١٩﴾

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشَ وَمَنْ لَكُمْ لَّهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنْزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢١﴾

22. Go Puphakasamburun Nami so manga ndo a puphamakatago sa ig ko Gabon, na Piyakatoron Ami a pho-on ko Kawang so ig, na Piya-kainom Ami sukano ron, na kuna a ba sukano i makakhakapa-aron.

23. Go Mata-an! A sukami na tithe a sukami i Puphangoyag, go Puphangimatai: Go Sukami i manga Waris (a Phama-apa-ar)

24. Na Sabunsabunar a katawan Nami so miyanga-o ona rukano, go Sabunsabunar a katawan Nami so Phanga-o ori rukano.

25. Mata-an! ka so kadnan ka na sukaniyan i pulimod kiran ka mata-an a suka niyan na maonga ngun a matao.

26. Na Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya a pho-on ko Lopa a gango, a pho-on ko Lipao a miyarumbis;

27. Go so Jinn na Inadun Ami mona a pho-on ko Apoi a mararas.

28. Na gowani na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na Magadun Ako sa Manosiya, a pho-on ko Lopa a gango, a pho-on ko Lipao a miyarumbis;

29. Na anda i kaimasada Ko ron go masokan Ko Sukaniyan sa Niya-wa, na Sondong Kano ron sa Pangangalimbaba-an Kano.

وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوْفِحَ فَاْتَرْنَا مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَاسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿٢٢﴾

وَأَنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ
عَلِمْنَا الْمُسْتَخِيرِينَ ﴿٢٤﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ رَحِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ
مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السُّمُومِ ﴿٢٧﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِنْ
صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا
لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾

30. Na Miyangalimbaba-an non so manga Malaikat, sa tanan Siran, langon:

31. Inonta so Iblis: Ka somiyangka o ba mabaloi a pud ko Miyamangalimbaba-an.

32. Pitharo (o Allah): Hai Iblis! Antona-a i miyakarun ruka sa dangka kapangupud ko Miyamangalimbaba-an?

33. Pitharo iyan: A di Rakun patot o ba ako Pangalimbaba-an ko Manosiya, a Inadun Ka a phoon ko Lopa a gango, a phoon ko Lipao a miyarumbis.

34. Pitharo (o Allah): Na awa ka phoon ko Langit; ka Mata-an! A suka na inibowang;

35. Go Mata-an! A shisi-i ruka so morka sa dayon ko Alongan a kambabadala.

36. Pitharo iyan: Kadnan ko! Na pakanayawa Kongka sa dayon ko Alongan a Kaoyaga Kiran.

37. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A suka na pud ko phamakanaya-on-

38. Taman ko Alongan a masa a mapupunto.

39. Pitharo iyan: Kadnan ko! Ibut ko Kiyabaloyangka rakun a

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٢٠﴾

إِلَّا إِبْلِيسَ أَتَىٰ أَن يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٢١﴾

قَالَ يٰٓإِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٢٢﴾

قَالَ لَمَ أَكُنْ لَّا تَسْجُدْ لِشَيْءٍ خَلَقْتَهُ مِن صَالِحٍ مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٢٣﴾

قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٢٤﴾

وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَىٰ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٥﴾

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٢٦﴾

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٢٧﴾

إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٢٨﴾

قَالَ رَبِّ إِنَّمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي

dadag, na Mata-an a barayatun ko siran ndun (ko Kandarowaka) ko Lopa, go Mata-an a dadagun ko siran ndun langon,-

40. Inonta so manga Oripun Ka, a pud kiran a Miyangatotolabos (Ruka).

41. Pitharo (o Allah): A kati-i so lalan Rakun a Maka-o ontol (a di ko Ipundarainon).

42. Mata-an! A so manga Oripun Ko na da-a mapukhapa-ar ka Kiran, a rowar ko tao a Inonotan ka niyan a pud ko Miyangadadadag.

43. Go Mata-an! A so Naraka Jahannam na diyandi kiran ndun langon!

44. Pito a pinto iyan: Oman i isa pinto na adun a bagiyan niyan kiran a saba-ad a misusunggai.

45. Mata-an! A so Miyamanang-gila na Makaphagingud ko manga Pamomolan go manga Bowalan.

46. (Tharo-on kiran a:) Solud Kano ron sa Kalilintad a So masar-ig Kano.

47. Na ilangun Nami so matatago ko manga rarub iran a si-ig: A Phapagariya siran, a shisi-i ko manga Kantir a Khipaga-a dapa dapa.

الْأَرْضِ وَالْأَغْوِثَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٠﴾

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ﴿٥١﴾

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٥٢﴾

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٥٣﴾

وَأَنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٤﴾

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ ﴿٥٥﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٦﴾

أَدْخُلُوها بِسَلَامٍ أَمِينٍ ﴿٥٧﴾

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٨﴾

48. Da-a phakatalingoma Kiran ro-o a dokao, go di siran non ndun Maphamaka-awa.

49. Pamanotholangka ko manga Oripun Ko: A Mata-an! a Sakun na Sakun so Manapi, a Makalimo-on;

50. Go Mata-an! A so iphaniksa Akun na giyoto so siksa a malipudus.

51. Go Pamanotholangka Kiran so manga banto o Ibrahim:

52. Gowani na somiyolud Siran non, na Mitharo Siran: Sa Salaam! Pitharo o Ibrahim: A Mata-an! a Sukami na Ipukhaluk Ami Sukano!

53. Pitharo Iran: A di Ka khaluk! Ka Mata-an! A Sukami na Phanotholan Ami Suka sa (Ipumbawata-a Ka a) Wata a Mata-o.

54. Pitharo Iyan: Ino Niyo Rakun Phanothola (a Kapumbawata Akun) a Riya-ot Ako a Kalokus? Na antona-a i sabap a Kaphanothola Niyo Rakun (saya)?

55. Pitharo Iran: A Piyanothol Ami Ruka so bunar: Na di Ka Phangupud ko piyanga-ada-an sa Panginam!

56. Pitharo Iyan: Na ba adun a tao a khada-an sa Panginam ko Limo o Kadnan Niyan, a rowar ko Mithataridadag?

لَا يَمَسُّهُ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿١٨﴾

* نَبِيَّ عِبَادِيَ أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٩﴾

وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٢٠﴾

وَنَبِّئْهُمْ عَنْ صَبِّ إِبْرَاهِيمَ ﴿٢١﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ ﴿٢٢﴾

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَالِمٍ ﴿٢٣﴾

قَالَ أَشَرُّ لِعُمَمِي عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمِ الْبَشَرِ ﴿٢٤﴾

قَالُوا بُشِّرْكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ ﴿٢٥﴾

قَالَ وَمَنْ يَقْضُ مِنْ رَّحْمَةِ رَبِّيَ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٢٦﴾

57. Pitharo Iyan: Na antona-a i showa-an Niyo, Hai manga Sogo (o Allah)?

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾

58. Pitharo Iran: a Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao a manga Baradosa (a pagtao o Lut),

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾

59. Inonta sa ta-alok ko Lut: Mata-an! A Sukami na shabutun Nami siran ndun langon,-

إِلَّا إِلَٰهَ آلِ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾

60. Inonta so Karoma Niyan, ka Kiyokom Ami a Mata-an! A sukanian na pud dun ko phangakakal (ko siksa).

إِلَّا أَمْرًا تَهُدُّنَا إِلَيْهَا الْيَمِينُ الْغَيْرِيبَ ﴿٦٠﴾

61. Na kagiya a makaoma ko Lut so manga Sogo (a manga Malaikat),

فَلَمَّا جَاءَهُ آلُ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾

62. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sukano na pagtao a di makikilala.

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّكَرِّوْنَ ﴿٦٢﴾

63. Pitharo Iran: A kuna, ka inowit Ami Ruka so (siksa a) siran na shasangka-on so pamikiran niran;

قَالُوا بَلْ جِئْتَنَا بِمَآكِلِنَا فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾

64. Go minitalingoma Mi Ruka so bunar, go Mata-an! A Sukami na tithe Kami a Muma-mata-an.

وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾

65. Na Pangulumun Ka so ta-alok Ruka, ko saba-ad ko kagagawi-i, go Tondogangka siran sa tali-khodan: Na o ba adun a domingil Rukano a isa bo, go taros kano sa sadun sa Sogowan Rukano.

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾

66. Na Piyakitokawan Nami Ron angkoto a khasowa, a Mata-an! A khathiphad so siran naya ko kapita-i kiran.

67. Na miyakaoma so tao ko Bandar a Ingud a pukhababaya siran.

68. Pitharo (o Lut): A Mata-an! a siran na-i na khibobolos Rakun: Na di Ako niyo ndiyamana:

69. Go kalukun niyo so Allah, go di Ako niyo phakaitowa.

70. Pitharo iran: A ba ami Ruka da saparun, so (kapakabolosa ko) khipananangga?

71. Pitharo Iyan: Kati-i so manga Wata Akun a manga Babai, (na Pamangaroma kano ron) o ba adun a Punggolaola-an niyo.

72. Ibut ko Kaoyagoyag Ka (Ya Muhammad), ka Mata-an! A siran na matatago siran ndun ko kabuburug iran a puphuromparompak siran.

73. Na miyadansal siran o Lalis ko kiyasubangi kiran o Alongan.

74. Na biyaloi Ami so liyawao (o Ingd iran) a didalum, go piyaka-oranan Nami siran sa Ator a phoon ko Lopa a kiyomba.

وَقَصَّيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ ذَلِكَ الْأَمْرَ أَنْ دَايِرَ هَؤُلَاءِ
مَقَطُّوعٌ مُصَبِّحِينَ ﴿٦٦﴾

وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾

قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾

قَالُوا أَوَلَمْ نَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفًا مِنْ قَبْلٍ ﴿٧٠﴾

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٧١﴾

أَعْمَرَكَ إِنَّا هُمْ فِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾

فَأَخَذَهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾

فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا سَافِلَهُمَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
حِجَابًا مِنْ سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾

75. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda a bagiyan o Puphamangilai sa piratas.

76. Go Mata-an naya! a titho a matatago ko lalan a da ma-aog.

77. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda a bagiyan o Miyamaratiyaya!

78. Na Mata-an naya! A miyabalo-i so manga tao sa Aika (a pagtao o Shu'aib) a titho a manga Darowaka;

79. Na siniksa Ami siran. Na Mata-an! a giya dowaya (a Ingud) na Sabunar a matatago ko mala a lalan, a mapapayag.

80. Na Sabunsabunar a piyakambokhag o manga tao sa Hijr (a pagtao o Salih) so manga Sogo (o Allah);

81. Go inibugai Ami kiran so manga Tanda Ami, na tiyalikhodan niran Sukaniyan.

82. Go miyanonggirub siran ko manga Palao sa manga Walai, a khisasarig siran.

83. Na Miyadansal siran o Lalis ko kiyapita-i kiran.

84. Na da kiran makalinding so pinggalubuk iran!

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾

وَاللَّهَا لِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

وَإِن كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ ظَالِمِينَ ﴿٧٨﴾

فَاتَّقِنَا مِنهُمُ وَانْهَمَّا إِلَى مَا مَرُّنَا ﴿٧٩﴾

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٠﴾

وَأَتَيْنَاهُمُ الْآيَاتَ فكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾

وَكَانُوا يُسْجَنُونَ مِنَ الْجِبَالِ بِبُوقَاءِ أَمِينٍ ﴿٨٢﴾

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُضْجِحِينَ ﴿٨٣﴾

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾

85. Na da ko Kiya-aduna Mi ko
manga Langit, a go so Lopa, go so
nganin a pagulutan a dowa nan,
inonta na si-i ko bunar. Na Mata-
an! A so Bangkit na Phakatalingo-
ma dun. Na Dapayangka (kiran) sa
Kadapai a Maliwanag.

86. Mata-an! A so Kadnan Ka na
Sukaniyan so Puphangadun, a
Mata-o.

87. Na Sabunsabunar a bigan Nami Suka sa pito a manga Ayat (a so Fatiha) a gi-i makhasokasoi, go so Qur-an a Susula-an.

88. Dingka phakaotunga so (kai-lai o) dowa Matangka ko nganin a piyakisawitan Ami oto a pishoson, ko saba-ad kiran, go Dingka siran Pumboko-on: Go Paka-inayangka so Gowagowaingka ko Miyamara-tiyaya.

89. Go Tharowangka: A Mata-an! A sakun na sakun so pupha-makaiktiyar, a mapayag,

90. Lagid o Initoron Ami ko mimbabagibagi,-

91. Siran na biyaloi ran so Qur-
an a di bo dun pira ba-ad.

92. Na Ibut ko Kadnan Ka, ka
Mata-an a isha Ami kiran ndun
langon,

93. So Pinggaolola iran.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ فَأَصْفَحْ
الْصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٥٧﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٧﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي
وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿٥٦﴾

لَا تَقْدِرَنَّ عَلَيْهِ إِلَى مَا مَسَّهَا بِهِ أَرْوَاجُ قِسْمَتِهِمْ
وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ
لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٠﴾

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾

كَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمُقْسِمِينَ ﴿٥﴾

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضًا ۖ

فَوَرَّيْكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٦﴾

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

94. Na Payagangka so Sogowan Ruka, go Talikhodingka so manga Pananakoto.

95. Mata-an! A Sukami na li-ninding Ami Suka ko gi-i Ruka shosodi,-

96. A siran so puphangumba-al sa rimbang o Allah a Tohan a salakao: Na katokawan niran bo.

97. Na Sabunsabunar a katawan Nami a Mata-an! A Suka na ipung-gagut a Rarub Ka so gi-i ran Tharon.

98. Na Puthasbikun Ka so Podi ko Kadnan Ka, go Pangupud Ka ko Puphaman ojiod;

99. Go Showasowatangka so Kadnan Ka taman sa kapakatalingoma Ruka o Kapatai.

فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِينَ ﴿١٥﴾

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ يُعَاقَبُونَ ﴿١٦﴾

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿١٧﴾

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿١٨﴾

وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿١٩﴾

Surah Al-Nahl-16

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Phakatalingoma dun so Sogowan o Allah: Na di niyo phagalo-kaloki Sukaniyan: Soti Sukaniyan, go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran Non!

2. Puphakitoron Niyan ko Malaikat so Wahi pho-on sa Sogowan

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ يَأْمُرْ اللَّهُ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾

يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ

Niyan, ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan: Sa paki-in-unnga-a niyo a Mata-an naya! A da-a Tohan a salakao Rakun: Na Onoti Yako niyo.

3. Inadun Niyan so manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar: Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipu-phamanakoto iran Non!

4. Inadun Niyan so Manosiya a pho-on sa Notfa (a ig a phopoyot); na apiya maoto dun na sukaniyan na lampawi a mapayag!

5. Go so manga Ayam na Inadun Niyan noto a ruk iyo: A adun a matatago-on a pangurun (sa tung-gao), go manga pud a osba, go so saba-adon na Pukhakan niyo.

6. Go adun a ruk iyo a matatago-on a kataid ko masa a kapukhodala niyo ron, go so masa a kapuphaka-liyowa niyo ron;

7. Go puphaka-awid ko manga awid iyo a manga pupunud si-i ko Ingud a di kano ron ipuraot o di misabap ko karuguni ko manga ginawa: Mata-an! A so Kadnan niyo na titho a mala i Gagao, a Makalimo-on.

8. Go (Inadun Niyan) so manga Koda, go so manga Bigal, go so manga Khimar, ka-an niyo to gi-i Kakhoda-i, go Paramanis (iyo); go Phangadun sa di niyo katawan.

مَنْ يَشَاءْ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُوا ۝

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ۝

وَالْأَنْعَمَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ
وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ۝

وَالَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرْجَوْنَ
وَحِينَ تَنْسَرُونَ ۝

وَتَحْمِلُ أُنْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّيْسَ كُنُوزُهُ
بِغَلْبِهِ إِلَّا نَسِيقَ الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ
لَرؤُوفٌ رَحِيمٌ ۝

وَالْحَيْلَ وَالْعِزَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا
وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝

9. Na si-i ko Allah so matitho a lalan, na so manga pud (a lalan) na makasisilai; Na o kabaya (o Allah) na Miyatoro kano Niyan ndun langon.

10. Sukaniyan so Piyakatoron Niyan pho-on ko Kawang so ig: A Puphakainom kano ron, go pukhisabap on so (kapuphakatho o) kayo a mapuphakakan niyo ron (so manga Ayam iyo).

11. Pukhisabapon a kapuphakatho a Niyan rukano ko manga Purpuran, go so manga Zaiton, go so manga Qormah, go so manga Anggor, go so pishoson a manga Onga: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Karina a ruk o pagtao a Puphamimikiranun niran.

12. Na inipagadil Iyan rukano so gagawi-i go so daondao; go so Alongan go so Olan (ka-an niyo gi-i kanggona-i); go so manga Bito-on na Phapasiyonot Siran ko Sogowan Niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao aunggudagudanan niran.

13. Go (inipagadil Iyan rukano) so Inadun Niyan rukano ko Lopa a mbidabida so manga waruna niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a Khipakatatadum.

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ
شَاءَ لَهَدَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ
مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾

يُنِثُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ
وَالْأَخْضِلَ وَالْأَنْعَابَ وَمِنْ كُلِّ
الشَّجَرِ ثَمَرٌ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾

وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ
بِأَمْرِ رَبِّكَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾

وَمَا ذَرَأْتُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا
أَلْوَنُهُ ثَمَرَاتٌ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ
يَذَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

14. Na Sukaniyan so inipagadil Iyan so Kalodan ka-an kano Puphakakan ko Puphakapo-on non a sapo (a suda) a malumuk, go an niyo ron mapuphakagumao so pakayan a gi-i niyo to Manditar; go Pukhailaingka so manga Kapal a Puphamangutas on, go angkano gi-i makambabanog ko Kakawasaan Niyan, go an kano Makapanalamat.

15. Na Tiyaowan Niyan so Lopa sa manga Palao, ka o ba kano Niyan pukhakoyong; go (tiyaowan Niyan sa) manga Lawasaig go manga lalan; ka-an kano makakudug sa ontol;

16. Go manga padoman; na sabap ko manga Bito-on na siran na puphakakudug siran sa ontol.

17. Ino so Puphangadun ba lagid o di Phaka-adun? Ino kano di Phananadum?

18. Na opamagitonga niyo so Limo o Allah, na di niyo dun maitong; Mata-an! A so Allah na tithe a Manapi, a Makalimo-on.

19. Na so Allah i Mata-o ko isosolun niyo, go so ipapayag iyo.

20. Na so siran a Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na da-a Kha-adun niran a maito bo, ka siran na Puphangumba-alan.

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلَ كَمَا تَوْجِدُ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

وَالْقَى فِي الْأَرْضِ رَوْسًا أَنْ يَمْسَكَ بِيَدِهِمْ وَأَنْهَرُوا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾

وَعَلَّمَنَّهُمْ مَا تَجَرَّهْمَ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَعَفُورٌ ذِكِيمٌ ﴿١٨﴾

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾

21. Ma-atai siran, kuna a ba manga Oyagoyag: Go di ran katawan o anda-i Kapagoyaga kiran.

22. So Tohan niyo na Tohan a isa isa: Na siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na so manga poso iran na Mo-ongkir, a siran na manga takabor.

23. Matatang kud a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so isosolun niran, go so ipapayag iran: Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so manga takabor.

24. Na igira a Pitharo kiran: A antona-a so Initoron o Kadnan niyo? Na Tharo-on niran: A manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona!

25. Ka kagiya a kha-awidan niran so manga dosa iran a tarotop ko Alongan a Qiyamah, go so (lagid o) manga dosa o siran a Pukhadadag iran sabap ko di Kata-o. Tanodan, ka miyakaratarata so kha-awidan niran!

26. Sabunar a miyagantangan sa marata so miya-ona an niran: Na diniyongkat o Allah so manga onayan o manga Walai ran, na mini-robar kiran so atup ko kaporowan niran; go miyatalingoma siran o siksa sa da-a katawi ran non.

27. Oriyan niyan na diyamanun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah,

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ
يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾

إِلَهُكُمْ إِلَهٌُ وَاحِدٌ ۖ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُّكْرَرَةٌ وَهُمْ
مُتَكَبِّرُونَ ﴿٢٢﴾

لَا جَرَمَ أَنْ يَلَهُ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا يَسِرُّونَ وَمَا
يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٣﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَادَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا
أَسْطُورُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يَضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ الْأَسَاءَةُ
مَا يُزِيدُونَ ﴿٢٥﴾

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَاقَى اللَّهُ بُدْنَئَهُمْ
مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يُخْرِجُهمْ وَيَقُولُ إِنَّ

go Tharo-on Niyan: Anda dun so ini puririmbang iyo Rakun, a so da kano pagayonayon sa makapantag kiran? Tharo-on o siran a piyamu-gan ko Kata-o: A Mata-an! A so kadiyaman sa Alongan na-i go so marata na si-i ko da Pamaratiyaya,-

28. Siran na thanganun siran o manga Malaikat a ma-a aniyaya iran so manga ginawa iran. Na makaphasiyonot siran (sa Matharo iran a:) Kuna a ba kami gi-i nggolaola sa marata. (na Tharo-on kiran a:) Owai na, Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i niyo nggolaola-an;

29. Na solud kano ko manga pinto o Naraka Jahannam, sa makakal kano ron ndun. Na miyakaratarata dun a darpa o manga takabor.

30. Na Pitharo ko siran a Miya-mananggila (ko marata): A antona-a so Initoron o Kadnan Niyo? Na Pitharo iran: A mapiya. Adun a bagiyan o siran a Miphipiyapiya sangkai a doniya a mapiya, na matatangkud a so Ingud a Maori i taralbi a mapiya, na miyakapiya-piya dun a Ingud o Miyamananggi-la,-

31. Manga Sorga a tatap a Phamakasolud siran non: Puphaman-gondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig: Khakowa iran

شُرَكَاءِ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشْتَقُونَ فِيهِمْ
قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْآخِرَىٰ الْيَوْمَ
وَالْأُولَىٰ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿١٧﴾

الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ طَالِمِ أَنْفُسِهِمْ
فَأَقْرَأُوا السَّلَامَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلَىٰ
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
فَلَيْسَ مَتْوًى الْمَتَكِرِينَ ﴿١٩﴾

﴿ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةٌ وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ
الْمُتَّقِينَ ﴾ ﴿٢٠﴾

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَىٰ مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ

ro-o so nganin a kabaya iran: Lagid aya man a imbalas o Allah ko Miyamananggila,-

32. Siran na thanganun siran o manga Malaikat a phipiyapiya siran, sa gi-i ran Tharo-on: A Kalilintad a si-i Rukano; solud kano ko Sorga, sabap ko Kiyapagamal iyo (sa mapiya).

33. Ba adun a punayaon niran a rowar ko kapakatalingoma kiran o manga Malaikat, o di na so kapakatalingoma o Sogowan o Kadnan Ka? Lagid aya man a Pinggolaola o siran a miya-ona an niran. Na da siran salimboti o Allah: Na ogaid na siran i Pushalimbote ko manga ginawa iran.

34. Na miyasogat siran o manga rarata ko Pinggalubuk iran, go kiyalikopan siran o piyamagompat iran (a siksa).

35. Na Pitharo o siran a Miya-manakoto: A o kabaya o Allah, na da-a Masimba mi a salakao Rukaniyan a maito bo- sukami a go so manga lokus ami,- go da-a misapar ami a salakao (ko inisapar Iyan) a maito bo. Lagid aya man a Pinggolaola o siran a miya-ona an niran. Na ba adun a Paliyogat ko manga Sogo a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan o Allah) a mapayag?

كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾

الَّذِينَ تَتَوَفَّيهِمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ
سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ
أَوْ يَأْتِيَ أَمْرٌ رَبِّكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَخَافُوا يَوْمَ مَا كَانُوا
يُؤْمِرُونَ ﴿٣٤﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا
 مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ عَرَجْنَاهُ وَلَآءِ آبَائِنَا وَلَآءِ
 حَرَمِنَا مِنْ دُونِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ
 الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا
 أَنْبِئُ الْمُنِيعِينَ ﴿٣٥﴾

36. Na Sabunsabunar a Siyogowan Ami so oman i pagtao sa Sogo (a Puphamakalangkapun Niran a:) Showasowata niyo so Allah, go pakawatani niyo so Tagot: Na adun a pud kiran a tao a Tiyoro o Allah, go adun a pud kiran a tao a miyatangkudon so kadadag. Na lalakao kano ko Lopa, na pagilailaya niyo o Antona-a i miyambutad o kiyakiran ko piyamakambokhag iran (so manga Sogo o Allah).

37. Apiya i Kapanamaringka sa Katoro iran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so tao a ndadagun Niya, go da dun a mama-katabang kiran.

38. Na Mishapa siran ko Allah a Pithamanan o manga Sapa iran, sa di Pagoyagun o Allah so tao a Phatai: Owai na, diyandi Iyan naya a matatangkud: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

39. Ka-an Niyan kiran mapayag so di iran phagayonayonan, go an Katokawi o siran a da Pamaratiyaya a Mata-an! A siran na miyabaloi siran a manga bokhag.

40. Aya bo a Putharo-on Nami ko apiya antona-a igira-a kabaya Ami a Kapagaduna Mi ron, na so Katharo Ami ron ko: Kon, na Maadun.

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ
فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَيَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿٣٦﴾

إِنْ تَحْرِصْ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٧﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مِنْ يَمُوتٍ بَلَى وَعَدَّا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

لَيْسَ لَهِمُ الَّذِي يُخْتَلَفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ ﴿٣٩﴾

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾

41. Na so siran a miyamanogalin sa Ingud makapantag ko Allah ko oriyen o Kiyapangarasi-i kiran,- na Pakaphagingudun Ami siran ndun ko doniya sa mapiya; na matatang-kud a so balas ko Akhirat i lubi a mala. O siran na katawi ran!

42. Siran so Miphapantang, go so bo so Kadnan niran i sa-sarigan niran.

43. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka (Ya Muhammad) a rowar sa manga Mama, a Phagilahaman Nami Siran: Na isha-an niyo ko adun a Sabot iyan o Sukano na di niyo katawi.

44. Rakhus o manga rarayag a karina go so manga Kitab; na Initoron Ami Ruka so Qur-an ka-an Ka mapagosai ko manga Manosiya so Initoron kiran, go an niran Mapuphamimikiran.

45. Ba sa sarig so siran a Miyamagantangan ko manga rarata sa di siran landungun o Allah ko Lopa, odi na di siran matalingoma o siksa sa di ran mai-inungka?-

46. Odi na di Niyan siran siksa-an ko gi-i ran kashorombaling, a di siran makapalagoi?-

47. Odi na di Niyan siran siksa-an sa mashaginton a ma-aluk siran-na Mata-an! A so Kadnan niyo na tanto a Masalinggagao, a Makalimo-on.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَنُّوا
لَنُيَسِّرَنَّ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَآ أُجْرُ الْآخِرَةِ
أَكْثَرَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ
فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَتُنْكِرُونَ
إِلَّا نُنَزِّلُ الْكِتَابَ فَنُخْرِجُ مِنْهُ
آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ
اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ
حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلِيدِهِمْ فَمِنْهُمْ
مُضَعِفِينَ ﴿٤٦﴾

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ
رَحِيمٌ ﴿٤٧﴾

48. Ba iran nda mailai so lango-
wan taman a Inadun o Allah, a gi-i
murombaromba so manga along
iyan, ko manga kawatan a go man-
ga diyowang, a Mangangalimbaba-
an ko Allah, a Phapasiyonot siran?

49. Na Pushojiod ko Allah so
matatago ko manga Langit go so
matatago ko Lopa, a Baraniyawa,
go so (pun) so manga Malaikat: A
Siran na di Siran phanakabor.

50. Ika-aluk Iran so Kadnan nir-
an a kaporowan Niran, go Inggo-
golalan Niran so Sogowan Kiran.

51. Na Pitharo o Allah: Adi kano
khowa sa dow a Tohan: Sukaniyan
bo i Tohan a isa isa: Na Sakun bo i
kalukun niyo.

52. Na ruk Iyan so matatago ko
manga Langit go so Lopa, go ruk
Iyan so Agama a tatap: Ba adun a
salakao ko Allah a ikhaluk iyo?

53. Na langowan taman a ka-
piya-an niyo na pho-on ko Allah:
Oriyan niyan na igira-a minisogat
rukano so morala, na Sukaniyan bo
i khagoraok iyo;

54. Oriyan noto na igira-a piyo-
kas Iyan rukano so morala, na sa
maoto na so isa rukano ka sagor-
ompong na Phurimbangun niran so
Kadnan niran-

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ رِيَّافَتًا
ظُلُمْلُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ
دَاخِرُونَ ﴿٤٨﴾

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَهُمْ لَا
يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ قُدْرَتِهِ وَيَفْعَلُونَ مَا
يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾

﴿وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا
هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ فَإِنِّي فَارِهِبُونَ﴾ ﴿٥١﴾

وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا
أَتَغْفِرَ اللَّهُ شَنْتَكُمْ ﴿٥٢﴾

وَمَا يَكُرُّ مِنْ يُعْمَلُ مِنْ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمْ الضُّرُّ
فَإِلَيْهِ تُجْعَلُونَ ﴿٥٣﴾

ثُمَّ إِذَا كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ
بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

55. Ka Phagongkirun niran so inibugai Ami kiran! Na sawiti niyo (dun) so Kaoyagoyag; ka katokawan niyo bo!

56. Na Pushunggayan niran so da-a manga mulung iyan sa Kipantag ko inibugai Ami kiran! Ibut ko Allah, ka Mata-an a ipagisha rukano dun so inipangangkob iyo (ko Allah).

57. Na Ipushunggai ran a ruk o Allah so manga Wata a Babai!- Soti Sukaniyan!- Go (Ipushunggai ran a) ruk iran so matotomo iran (a manga Wata a Mama)!

58. Na igira-a Miyapanothol ko isa kiran a (Mimbawata sa) Babai, na makarimung a paras iyan, a sukaniyan na tanto a Makamboboko!

59. Puphaguma ko pagtao, po-on ko marata a Miyapanothol on! (Sa pukhadowadowa-an o) ino phanagotiyapun niyan sa ka-a ya-an, odi na baniyan ndun lubungun ko Lopa (a bibiyag)? tanodan, ka sayana a marata so Ipukhokom iran.

60. Ruk o siran adi Mapaparatiyaya ko Akhirat, so ibarat a marata: Na ruk o Allah so ibarat a Maporo: Na Sukaniyan so Maba-gur, a Maongangun.

61. Na o siksa-a o Allah so manga Manosiya sabap ko Kiyandaro-waka iran, na da-a lamba-a Niyan ko liyawao o Lopa a Baraniyawa:

يَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَتَسْوَفُوا
تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَحْكُمُونَ نَصِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
ثَأْلًا لَّهُمْ لَتُسْأَلُنَّ عَنْ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٦﴾

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَنَهُ وَلَهُمْ مَا
يَشْتَهُونَ ﴿٥٧﴾

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا
وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾

يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِن سُوءِ مَا بُشِّرَبِهِ
أَلَيْسَ لَهُ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَّا
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ
الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٠﴾

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ
عَلَيْهَا مِن دَآبِقَةٍ وَلَٰكِن يُّؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ

Na ogaid na pakalalanatun Niyan siran sa taman ko ta-alik a mapupunto: Na amai ka makatalingoma so ta-alik kiran, na di ran ndun misundod sa isa ka oras, go di ran kanggaga-anan.

62. Na Ipushunggai ran a ruk o Allah so ipukhagowad iran (a manga Wata a Babai). go iphuropa o manga dila iran so kabokhag: Sa Mata-an! A siran i Khiruk ko mapiya: Matatangtud a Mata-an! A ruk iran so Naraka, go Mata-an! A siran na indarainon siran!

63. Ibut ko Allah, ka Sabunsabunar a Siyogowan Ami so manga pagtao a Miya-ona an Ka (Ya Muhammad): na pipharasan kiran o Shaitan so manga Galubuk iran: Na Sukaniyan i Panarigan niran sa Alongan nai, go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

64. Na aya bo a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab na-an Ka kiran mapayag so da iran pagayonayoni, go Torowan go Limo ko pagtao a Mapaparatiyaya.

65. Na so Allah na piyakatoron Niyan a pho-on ko kawang so ig, na ini-oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyen o kiyapatai niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a Tanda ko pagtao a Puphamamakinugun niran.

مُسْمًى فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَحْزُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦٢﴾

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ
الْكُذِبَ أَنْ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَآ جَزَاءَ لَهُمُ
النَّارُ وَأَنَّهُمْ مُّقْرَطُونَ ﴿٦٣﴾

ثُمَّ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَرَزَيْنَا
لَهُمُ الشَّيْطَانَ أَغْمَلَهُمْ فَعَهُمْ وَوَلَّيْنَاهُمُ الْيَوْمَ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا إِلَيْنِ لَّهِمُ
الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٦٥﴾

وَاللَّهُ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْيَاهُ بِالْأَرْضِ بَعْدَ
مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٦﴾

66. Na Mata-an! a adun a mata-tago ko manga Ayam a titho a undao rukano. Puphakainomun Nami sukano ko matatago ko manga tiyan niyan, a puphaka-po-on ko pagulutan o nadis a go so rogo, a gatas a lombos, a malbod lino-on o puphamanginom.

67. Na so manga Onga Qormah go manga Inab, na puphakamba-al kano ron sa Pakaburug go pagupur a mapiya: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an niran

68. Na ini Ilaham o Kadnan Ka ko Tamaing: A mba-al ka ko manga Palao sa manga Walai, go so manga kayo, go so puphanagombalain niran;

69. Oriyan niyan na kangka ko oman i manga Onga, na okit ka ko manga lalan o Kadnan ka: A da-a manga gigimbura iyan. Adun a puphakagumao a puphaka-po-on ko manga tiyan niyan a inomun a mbi-dabida so manga waruna niyan, a kadadaluman sa bolong o manga Manosiya: Mata-an! A adun a matatago saya man a titho a Tanda ko pagtao a Puphamimikiran non.

70. Na so Allah i Miyadun rukano oriyan niyan na thanganun kano Niyan; na so saba-ad rukano na tao a phakandodun ko tanto a marata a butad ko Kapaginutao (a bongao),

وَأَنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً تَسْقِيكُمْ مِنْهَا فِي
بُطُونِهِمْ مِنْ بَيْنِ قَرْنَيْهِمْ وَدَرَبَاتٍ خَالِصَاتٍ لَكُمْ
لِتَسْتَبِينَ ۝

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَسَّخَّدُونَ مِنْهُ
سَكَرًا وَرَقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ۝

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ
بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ۝

تُمْكِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ
ذُلًّا لَا تَخْرُجِ مِنْ بَطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَنُهُ
فِي وَشِقَاقِ الْوَأْنِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ۝

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَوَفِّقُكُمْ وَمَنْ كَفَرَ مِنْكُمْ مَنْ بَرَدُ إِلَىٰ
أَزْدَالِ الْعُمُرِ لَكُمْ لَا يَعْلَمُ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ قَدِيرٌ ۝

ka-an da-a katawi niyan a maito bo
ko andang a katawan niyan: Mata-
an! A so Allah na Mata-o, a Gaos.

71. Na so Allah na inilubi Niyan
so saba-ad rukano ko saba-ad si-i
ko riskhi: Na da ko siran a piyama-
kalubi i ba iran bugan so riskhi
kiran ko mipapa-ar o manga tangan
niran (a manga Oripun), na siran na
makapulagilagid siran non. Ba so
Limo o Allah i shangka-an niran?

72. Na so Allah na singgayan
kano Niyan sa manga Karoma a
pud ko manga ginawa niyo, go
singgayan kano Niyan, a pho-on
ko manga Karoma niyo sa manga
Wata go manga Apo, go Riniskhi-
yan kano Niyan ko manga pipiya:
Ba so ribat i Phamaratiyaya-an niran,
na so Limo o Allah na siran na
Pagongkirun niran?-

73. Na Pushimba-an niran a sal-
akao ko Allah,- so da-a mipapa-ar
iyan a Riskhi kiran, a pho-on ko
manga Langit a go so Lopa a maito
bo, go da-a khagaga iran.

74. Na di kano phangumba-al sa
manga ibarat o Allah: Mata-an! A
so Allah i Mata-o, na sukano idi
manga Tata-o.

75. Mimba-al so Allah sa ibarat:
A Oripun, a mipapa-ar, a da-a
khagaga niyan a maito bo; a go
tao a bigan Nami sukaniyan sa

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا
الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَأْدِي رِزْقِهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِعَنَمَةٍ أَلَوْ
يُحَدِّثُونَ ﴿٥١﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ
لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَيْنَ وَحَقَّةً
وَرَزَقَكُمْ مِنْ الظَّيْفِ ثَمًّا لِيُطْلَى تُؤْمِنُونَ
وَيُتَعَمَّ اللَّهُ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٥٢﴾

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا
مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا
يَسْتَطِيعُونَ ﴿٥٣﴾

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٤﴾

﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا
يُقَدِّرُ عَلَى شَيْءٍ وَمِنْ رِزْقِهِ مَنَازِلًا حَسَنًا

pagupur a mapiya a pho-on Rukami, na Sukaniyan na Puphamumugai ron, sa masolun a go mapayag: Ba siran makaphagishan? So langowan o Podi na ruk o Allah! Kuna ka so kadakulan kiran na di manga Tata-o.

76. Go mimba-al so Allah sa ibarat a dowa Mama: So isa kiran na omao, a da-a khagaga niyan a maito bo; go sukaniyan na ikaririkor o khirukon; apiya anda niyan pakasangora sukaniyan, na da-a khitalingoma niyan a mapiya: Ba makaphagishan sukaniyan a go so tao a Pushogo ko ontol, a sukaniyan na komukudug sa lalan a maka-o ontol?

77. Na ruk o Allah so misosolun ko manga Langit a go so Lopa. Na da ko okit o Bangkit inonta na lagid bo o sapuruk Mata, odi na lawan ro-o sa kaga-an: Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

78. Na so Allah na piyakaliyo kano Niyan pho-on ko manga Tiyan o manga Ina iyo a da-a Katawan niyo a maito bo; go Inadun Niyan rukano so kanug go so manga kailai go so manga poso: Ka-an kano Makapanalamat (ko Allah).

79. Ba iran nda mailai so manga Papanok, a libod kiran a kapupha-kalantap iran si-i ko solud o ka-

فَهُوَ يَفْقَهُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ
يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٧٦﴾

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا
أَبْكُمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى
مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ
يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٧﴾

وَلِلَّهِ عِثَابُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ
أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٨﴾

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا
تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٧٩﴾

الَّذِينَ رَوَّاهُ إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرِينَ فِي جَوِّ السَّمَاءِ
مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٌ

wang? A da-a makatatayong kiran a rowar ko Allah. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Khipapara-tiyaya.

80. Na so Allah na Inadun Niyan rukano so manga Walai niyo a ka-duna; go Inadun Niyan rukano so manga kobal o manga Ayam, a manga Walai, a ka-a khapan kano ron ko Alongan a gi-i niyo kathomogalin, go so Alongan a kagugunuk iyo; go (Inadun Niyan rukano) so manga bombol o Bilibili, go so manga bombol o Onta, go so manga bombol o Kambing, a kasangkapan, go pagigimo taman ko masa (a kakharata iyan).

81. Na so Allah na singgayan kano Niyan ko Inadun Niyan sa manga along (a sironga); go singgayan kano Niyan ko manga Palao sa manga Liyang (a lindonga); go singgayan kano Niyan sa manga nditarun a makarurunding rukano ko mayao, go manga nditarun a makarurunding rukano ko goma-an o ridowai niyo. Giyaya man i kaputharotopa Niyan ko Limo Iyan rukano, ka-an kano makashalimbottawan (si-i Rukaniyan).

82. Na o talikhod siran, na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kapamakasampai (o Sogowan Ruka) a mapayag.

لَقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا
وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا
تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ
وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارُهَا وَأَشْعَارُهَا أَثْنَا
وَمِثْقَالِ إِلَى حَدٍ ﴿٥٢﴾

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْهَا خُلُقُوتًا وَجَعَلَ
لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ أَنْحَا وَجَعَلَ
لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ
وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمُ بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾

83. Kikilala-an niran so Limo o Allah; oriyan niyan na Phagongkir-un niran bo sukaniyan; na so kadakulan kiran na manga Kapor.

84. Na (Pakisabotingka) so Alongan a pakatindugan Nami so oman i pagtao sa saksi (a so Nabi ran): Oriyan niyan na di kabugan sa idin so da Pamaratiyaya, go di siran pakapamangunin sa rila.

85. Go amai ka kasandungan o siran a da Pamaginontolan so siksa, na di kiran ndun pakakhapun, go di kiran ta-alikun.

86. Na amai ka kasandungan o siran a Miyamanak oto so ini Pamanakoto iran (ko Allah), na Tharo-on niran: Kadnan nami! Siran naya so ini Pamanakoto ami, a siran so Sinimba mi a salakao Ruka. Na salawada-an niran siran a Katharo: Mata-an! A sukano na titho a manga bokhag!

87. Na mapalad iran ko Allah sa Alongan noto so Kambayorantang; go doratun siran o Piyangumbalan niran a kabokhag.

88. Siran a Miyamangongkir go miyangalang ko lalan ko Allah- na pagomanan Nami siran sa siksa a lawan ko siksa, sabap ko kiyapaminasa iran;

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا
وَكَثُرُهُمْ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ
لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾

وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ
عَنَّهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾

وَإِذَا رَأَوْا الَّذِينَ أَشْرَكُوا شَرَكَاءَهُمْ قَالُوا
رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا
نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ فَأَلْقَوْا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ
إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾

وَالْقَوْلُ إِلَى اللَّهِ يَوْمَ ذَلِكَ خَالٍ وَسَخِلٌ
عَنَّهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٨٧﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا
يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾

89. Na (pakisabotingka) so Alongan a pakatindugan Nami so oman i pagtao sa saksi kiran, a pud ko manga ginawa iran: Go pakatalingoma-an Nami Suka (Ya Muhammad) a saksi ko siran naya: Na Piyakatoron Ami Ruka so Kitab a osayan ko langowan taman, go Torowan, go Limo, go Tothol a mapiya ko Mimbabayorantang (ko Allah).

90. Mata-an! A so Allah na Isosogo Iyan so kaontol, go so kaphiyapiya, go so kabugi ko tonganai, go isasapar Iyan so pakasisingai, go so marata, go so kapan-ganiyaya: Iphagundao Niyan rukano ka-an kano makatatadum.

91. Na tomanun niyo so diyandi o Allah igira-a Miyakindiyandi kano, go di niyo mbarungkasa so manga sapa ko oriyen o kiyatanto niyan; a Sabunar a biyaloi niyo so Allah a saksi rukano; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i niyo nggolaola-an.

92. Na di niyo pagiringi so Babai a kiyakasiyan so tinikur iyan ko oriyen o kinikibud iyan sa manga kanggolgol. Sa mabaloi niyo so manga sapa iyo a limpangan ko ndolondolonan niyo, sa kabaloi o isa a pagtao a Sukaniyan i madakul adi so isa a pagtao: Giya-bo a kiputhupungun rukano ron o Allah; na Mata-an a phagosa-in Niyan rukano dun ko Alongan a Qiyamah

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ
مِّنْ أَنفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَيَّ
هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا
لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى
لِّلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾

﴿٩٠﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ
وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ﴿٩١﴾

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَفْضَحُوا
الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ
اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا
تَفْعَلُونَ ﴿٩٢﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَقَصَتْ غَزَاهُمْ مِنْ
بَعْدِ قُوَّةٍ أَنكُنَّ تَخْذِلُونَ أَيْمَانَكُمْ
دَخَلْنَا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونُ أُمَّةٌ مِّنَ الْأَافِقِ
مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ يَوْمَهُمْ وَلَيَبَيِّنَنَّ
لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ
تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾

so sukano na di kano ron phagayonayon.

93. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi kano Niyan ko okit a isa: Na ogaid na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan, go Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan: Na Mata-an a ipagisha rukano dun so Pinggolaola niyo.

94. Na di niyo mbaloya so manga sapa iyo, a limpangan ko ndolondolonan niyo, ka midolas so parapara ko oriyan o kiyapakabukun niyan, go kata-aman niyo so marata sabap ko kiya-alangi niyo ko lalan ko Allah, go makambagiyan kano sa siksa a lubi a mala.

95. Na di niyo phamasa-an so diyandi o Allah sa arga a maito: Mata-an dun a so shisi-i ko Allah na giyoto i tomo rukano, o sukano na katawi niyo.

96. So shisi-i rukano na khada: Na so shisi-i ko Allah na kakal. Na Mata-an a imbalas Ami dun, ko siran a miphapantang, so balas kiran si-i ko mapiya ko Pinggolaola iran.

97. Sadun sa nggalubuk sa mapiya, a Mama odi na Babai, a sukaniyan na Mapaparatiyaya, na Mata-an a Pakapaginuta-on Nami dun sukaniyan sa Kapaginutao a mapiya, go Mata-an a ibalas Ami kiran

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً
وَلَكِنْ يَفْضِلُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
وَلَتَسْمَعُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلاً بَيْنَكُمْ
فَتَرَى قَدَمًا بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السُّوءَ
بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾

وَلَا تَشْرَوْا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا
عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لِّكُمْ إِن كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمُ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

ndun so balas kiran si-i ko mapiya ko Pinggolaola iran.

98. Na igira-a mbatiya-an ka so Qur-an, na lindong Ka ko Allah po-on ko Shaitan a Phuradiyamun.

99. Mata-an! A sukaniyan na da-a mapukhapa-ar iyan ko siran a Miyamaratiyaya a so bo so Kadnan niran i sasarigan niran.

100. Aya bo a adun a mapukhapa-ar iyan non, na si-i ko siran a Puphamangonot rukaniyan go so siran a Puphamanakoto ko Allah.

101. Na igira-a adun a ini sambi Ami a isa a Ayat ko darpa o isa Ayat,- a so Allah i Mata-o ko Iputhoron Niyan,- na Tharo-on niran: A Suka dun (Ya Muhammad) i Puphangumba-al: Kuna, ka so kadakulan kiran na di manga Tata-o.

102. Tharowangka: A Initoron Sukaniyan o (Jibril a) Niyawa Soti a pho-on ko Kadnan Ka a bunar, ka-an thakna so (poso o) siran a Miyamaratiyaya, go Torowan go Tothol a mapiya ko Mimbabayor-antang (ko Allah).

103. Na Sabunsabunar a katawan Nami a Mata-an! A siran na gi-i ran Tharo-on: A matagon naya ipuphangundao a Manosiya. (Pitharo o Allah a:) so basa a so ipuphangambir iran non na ino a

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾

وَإِذَا بَدَأْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنْزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفَرِّقٌ بَيْنَ أَكْثَرِهِمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

وَلَقَدْ عَلِمْتُمْ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجِبْ وَهَذَا لِّسَانُ عَرَبٍ مُبِينٍ ﴿١٠٣﴾

Adiyami, na giya Qur-an naya na basa Arab, a mapayag.

104. Mata-an! A so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah,-na di siran Thoro-on o Allah, go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

105. Aya bo a Puphangumba-al ko kabokhag na so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah: Na siran man na siran i manga bokhag!

106. Sadun sa tao o Ongkirun niyan so Allah ko oriyen o Kiyaparatiyaya niyan,- inonta so tao a miyatugul, a so poso iyan na thata-kna ko Paratiyaya-na ogaid na sa dun sa maliwanag sa ginawa niyan so Kaongkir,- na si-i kiran so rarangit a pho-on ko Allah, go adun a bagiyan niran a siksa a lubi a mala.

107. Giyoto man na sabap sa Mata-an! a siran na miyatomo iran so Kaoyagoyag ko doniya a di so Akhirat: Na Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so Pagtao a da Pamaratiyaya.

108. Siran man so Piyatri o Allah so manga poso iran, go so kanug iran, go so manga kailai ran; na siran man na siran so khikalilipat.

109. Matatangkud a Mata-an! A siran na siran so manga logi ko Akhirat.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِمَا نُنَزِّلُ مِنَ الذِّكْرِ لَا يَخَافُونَ اللَّهَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾

إِنَّمَا يَتَّبِعُونَ الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِمَا نُنَزِّلُ مِنَ الذِّكْرِ لَا يَخَافُونَ اللَّهَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٥﴾

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ لَا مَنَ لَهُ أَكْثَرُ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ مِنْ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَعِبَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمِعُوا هَهُنَا وَآبَصُرُوهَهُنَّ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٨﴾

لَا جَزَاءَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٩﴾

110. Oriyan niyan na Mata-an! A so Kadnan Ka,- makapantag ko siran a Miyamagoyag ko oriyen o kiyapangarasi-i kiran,- oriyen niyan na Miphurang siran go Miphantang siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka, ko oriyen naya na titho a Manapi, a Makalimo-on.

111. (Pakisabotingka:) So Alongan a makatalingoma so oman i ginawa na domaowa sa linding iyan sa ginawa niyan, go itoman sa tarotop ko oman i ginawa so Miyanggalubuk iyan, a siran na di siran kasalimbota.

112. Na mimba-al so Allah sa ibarat: A ingud a miyabaloi a Lomilintad, a thatakna, Puphakatalingoma-on so pagupur on a moramora a puphakapo-on ko mbalabala a darpa: Na Inongkir iyan so manga Limo o Allah: Na piyakita-aman non o Allah so kini-kolobon o kaor go so kaluk sabap ko siyowa iran.

113. Na Sabunsabunar a adun a miyakaoma kiran a Sogo a pud kiran, na Piyakambokhag iran Sukaniyan; na miyadansal siran o siksa a siran na kapapantagan a manga Darowaka.

114. Na kangkano ko ini Pagupur rukano o Allah a halal a mapiya; go Panalamat kano ko Limo o Allah, o sukano na aya niyo bo Pushowasowatun.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِن
بَعْدِ مَا فُتِنُوا لَشَرَّ جَهَنَّمَ وَأَوْصَرُوا
إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿١١٠﴾

﴿ يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ بِجُودِلٍ عَنِ
نَفْسِهَا وَتُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴾ ﴿١١١﴾

وَصَرَّبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرِيبَةً كَانَتْ ءَامِنَةً
مُطْمَئِنِّةً بِأَيْمَانِهَا رَزَقَهَا رَعْدًا مِّن كُلِّ
مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ
لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا
يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ
وَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١١٣﴾

فَكُلُوا مِن مَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَلًا لَّطِيمًا
وَأَشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ
تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾

115. Aya dun a inisapar Iyan rukano na so miyatai (a da masombali), go so rogo (a tomiyoga) go so sapo a Baboi, go so ini Panambai ko salakao ko Allah: Na sa tao a Kasungutan, a kuna a ba pangangakowala, go kuna a ba Pumamalawani, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

116. Na di niyo Putharowa ko kiphuropa-an non o manga dila iyo ko kabokhag, a giya-i na halal, go giyaya na haram, ka khiyangkob iyo ko Allah so kabokhag. Mata-an! A siran a iphagangkob iran ko Allah so kabokhag, na di siran phamakasulang sa maliwanag.

117. Khasawitan niran sa maito (ko doniya); na adun a bagiyan niran a siksa a malipudus.

118. Na si-i Ami bo inisapar ko manga Yahodi so Piyanothol Ami Ruka gowani: Na da Ami siran salimboti, na ogaid na siran i pushalimboto ko manga ginawa iran.

119. Oriyan niyan na Mata-an! A so Kadnan Ka, si-i ko siran a miyakanggalubuk siran sa marata sabap ko kada-a mulung, oriyan niyan na Mithaobat siran ko oriyan noto go Miphiyapiya siran, na Mata-an! A so Kadnan Ka ko oriyan naya, na tanto a Manapi, a Makalimo-on.

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالذَّمَّ
وَالنَّحْسَ الْخِزْيِيرَ وَمَا أَهْلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ
فَمَنْ أَضْطَرَّ غَيْرُ بَيْعٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٥﴾

وَلَا تَقُولُوا لِمَا قَصَفُ السِّتْرُ
الْكُذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ
يَتَفَتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ إِنَّ الَّذِينَ
يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ لَا يَهْدِيهِمْ ﴿١١٦﴾

مَتَّعَ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَمًا مَّا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ
قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يُظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهْلَةٍ
شَرَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ
بَعْدِهَا غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٩﴾

120. Mata-an! A so Ibrahim na miyabaloi a ladiyawan, a Puphangongonotan ko Allah, a tomataliyadok ko bunar, go da mapud ko manga Pananakoto:

121. Mananalamat ko manga Limo o Allah, Pinili Iyan, go Pinggonana-o Niyan Sukaniyan ko lalan a maka-o ontol.

122. Go bigan Nami Sukaniyan si-i ko doniya sa mapiya, go Mata-an! A suka niyan si-iko akhirat na pud dun ko manga Bilanga tao.

123. Oriyan niyan na ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): A Kudugangka so okit o Ibrahim a shasalimbotawan, go da mapud ko manga Mosrikh.

124. Aya bo a Piyaliyogatan (ko Kapumasla-a) ko Sapto na so siran a da-on pagayonayon; na Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran ndun ko Alongan a Qiyamah, ko da iran pagayonayoni.

125. Panolonun Ka so lalan o Kadnan Ka sa nggolalan ko Ongangun go so undao a mapiya; go dao-wa-an Ka kiran so lubi a mapiya; Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai, pho-on ko lalan Rukaniyan, go Sukaniyan i Mata-o ko Miyamangudug ko ontol.

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾

شَاكِرًا لِأَنْعَمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾

وَوَعَدْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَآلَهُ فِي الْآخِرَةِ لِمَنِ الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجِدْ لَهُمُ الْبُتَىٰ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾

126. Na o shaop kano. na saop kano sa so lagid o inikidiya rukano to: Na Ibut o Shabar kano. na Mata-an a giyoto i mapiya a bagiy-an o miyamakasabar.

127. Na Shabar Ka, na di ka phakasabar inonta a sabap ko Allah; na Dingka siran Pumboko-on: Go di nggagutun a Rarub Ka so Kapuphagantangan niran sa marata.

128. Mata-an! A so Allah na babid o siran a Miayamananggila, go so siran a Miphipiyapiya.

وَأَن عَاقِبْتُمْ فَاقْبُوا بِعِلَىٰ مَا غَوَيْتُمْ
بِهِ ۖ وَلَئِن صَبَرْتُمْ لَهُمْ خِزْيٌ
لِّضَالِّينَ ﴿١٢٦﴾

وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِأَلَّهِ ۚ وَلَا تَحْزَنْ
عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُن فِي صَبَقٍ مِّمَّن يَمْكُونُ ﴿١٢٧﴾

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ
مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

Surah Bani Israil (Al-Isra)-17

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Soti so (Allah a) Piyakalalakao Niyan so Oripun Niyan (a Muhammad) ko Kagagawi-i pho-on ko Masjidil Al-Haram si-i ko Masjidil Al-Aqsa, so piyakandakulan Nami sa mapiya so muliliyota-on,- ka Phakaila-in Nami Sukaniyan ko manga Tanda Ami: Mata-an! A so Allah na sukaniyan so pupha kanug a puphakailai.

2. Na inibugai Ami ko Musa so Kitab, go biyaloi Ami Sukaniyan a Torowan ko manga Moriyatao o Israil,- (Pitharo Ami a:) Da-a kho-wa-an niyo a salakao Rakun a sarigan.

سُورَةُ الْإِسْرَاءِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِ ۚ لَيْلًا مِّنَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا
الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنَ عَائِسَاتِ إِبْرَاهِيمَ
هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾

وَأَنبَأْنَا مُوسَى الْكَتَبَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى
لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ لَّا تَتَّخِذُوا مِن دُونِي
وَكِيلًا ﴿٢﴾

3. (Hai) Kiyababadan ko tao a riyoran Nami a pud o Nuh (ko Kapal)! Mata-an! A so Nuh na aya butad Iyan na Oripun, a Mananalamat.

4. Na Piyakitokawan Nami ko manga Moriyatao o Israil si-i ko Kitab, a Mata-an a phaminasa kano dun ko Lopa sa makadowa, go Mata-an a phangarasi kano dun sa kapangarasi a mala!

5. Na amai ka makaoma so diyandi a paganai sa dowa oto, na pakipangarasiyan Nami sukano ko manga Oripun Nami a adun a bagur iyan a mitataralo: Na pakaphagashoga-an niran so pagulutulutan o manga walai; na miyabaloi a diyandi a mapunggolaola.

6. Oriyan niyan na ikasoi Yami rukano so kapupugusa kiran: Go bugan Nami sukano sa manga tamok (a madakul), go manga Wata, go balowin Nami sukano a madakul a tao.

7. (Na Pitharo Ami a:) O phiya-piya kano, na miyakaphiyapiya kano sa ruk o ginawa niyo; na o mbinasa kano, na ruk o ginawa niyo. Na amai ka makaoma so diyandi a mori, (na Pakapangarasin Nami siran), ka-an niran mapakarimung so manga Paras iyo, go an siran makasolud ko Masjid (al-Aqsa) lagid o kiyapakasolud iran

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَكَمَ نُوْحٌ إِنَّهُ رَكَاتٌ عَبْدًا
شَكُورًا ﴿٥﴾

وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ
لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوقًا
كَبِيرًا ﴿٦﴾

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ
عِبَادًا أَنَا وَآلِي بَاسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ
الذِّبَابِ وَكَانَ وَعْدُ امْقَعُولَا ﴿٧﴾

لَمْ يَرَوْا لَكُمْ آلُكُمْ أَلَيْسَ عَلَيْكُمْ وَاعْدٌ نَّكُمْ
بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا ﴿٨﴾

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ وَإِنْ
أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسْتَسْأَلُوا
وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا
دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبَرَّوْا مَا عَلَوْا
تَتَبِيرًا ﴿٩﴾

non ko paganai a kiya-okitan, go an niran mabinasa so miyamugus sa mala a Kapaminasa.

8. Masikun so Kadnan niyo na Ikalimo kano Niyan; na o kasoi kano (Maminasa), na ikasoi Ami (so siksa rukano): Na ini sunggai Ami so Naraka Jahannam a thar-ongkowan ko Miyamangonkir.

9. Mata-an! A giyangkai a Quran na Phakatoro ko Sukaniyan a lubi a matitho, go Puphanotholun Niyan ko Miyamaratiyaya a siran so Minggalalubuk ko manga pi-piya, a Mata-an! A adun a bagiyan niran a balas, a lubi a mala;

10. Na Mata-an! A siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na mithiyagar Kami sa bagiyan niran a siksa a Malipudus.

11. Na Puphangunin o Manosiya so marata (igira-a pukhararangitan) lagid o kapuphanguniya niyan ko mapiya, na tatap a so Manosiya na ga-angga-anun.

12. Na biyaloi Ami so Gagawi-i a go so Daondao a dowa Tanda: Na piyakasalum Ami so Tanda a Gagawi-i, na biyaloi Ami so Tanda o Daondao a Masindao; ka-an kano gi-i makambabanog sa riskhi a phon ko Kadnan niyo, go a niyo katokawi so bilangan o manga ragon, go so itongan: Na so langowan ta-

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُذُّهُ عَذَابًا مُّجْتَمِعًا
جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ﴿٨﴾

إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ
وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَغْتَابَهُمُ اللَّهُ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾

وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ
الْإِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١١﴾

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ لِّمَنْ حَافِظًا
الْآيَاتِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّمَنْ
مُتَذَكِّرًا وَرَبُّكُمْ عَلِيمٌ أَتَعْلَمُونَ
الْأَسْبَابَ وَالْحَسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ
تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾

man na piyagosai Ami sukaniyan sa marayag a kapagosai.

13. Na oman i Manosiya na in-itambud Ami ron so sorat o Amal iyan si-i ko lig iyan: Na pakaguma-on Nami ron sa Alongan a Qiyamah a sorat a masangat iyan a makakayat.

14. (Tharo-on non a:) Batiya-angka so sorat ka: Makatatarotop so ginawangka sa Alongan na-i a phamagitong ruka.

15. Sa dun sa komudug ko ontol, na phakakudug ko ontol sa ruk bo a ginawa niyan: Na sa dun sa somilai, na phakasilai sa rombo phakatana: Na di kha-awidan o baradosa so dosa o pud iyan: Na di Kami phaniksa taman sa di Kami Makasogo sa Sogo.

16. Na igira-a kabaya Ami a kabinasa Ami ko Phagingud, na Sogo-on Nami so manga Nakoda rukaniyan (a Nggolalan ko manga Rasul) na ndarowaka siran ro-o; na mapatoton so Katharo (a siksa): Na binasa-an Nami sukaniyan sa tarotop a kabinasa.

17. Na madakul a bininasa Mi ko manga pagtao a miya-oriyan o Nuh! Na makatatarotop so Kad nan Ka si-i ko manga dosa o manga Oripun Niyan a Kaip a Puphakailai.

وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مِنْشُورًا ﴿١٣﴾

أَقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٤﴾

مَنْ أَهْتَدَىٰ فَأِنَّمَا اهْتَدَىٰ لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّٰ فَأِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ وَمَا كَأْمَعِدِيَّتٍ حَتَّىٰ بُعِثَ رَسُولًا ﴿١٥﴾

وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُنْقَرِفَهَا فاختسِفُوا فِيهَا لَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾

وَكُرْ أَهْلَكَ مِنَ الْكَافِرِينَ مِنْ بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

18. Sadun sa aya butad iyan na kabaya iyan so maga-an, na nggaganan Nami ron si-i (sa doniya) so khabaya-an Nami si-i ko tao a kabaya Ami: Oriyan niyan na isunggai Ami a ruk iyan so Naraka Jahan-nam: A phakasoludon a kapapa-awingan, a mibobowang.

19. Na sadun sa kabaya iyan so Akhirat, go Panamaraan niyan nggalubuk so Punggalubukun rukaniyan, a sukaniyan na Maparatiyaya,- na siran man na miyabaloi so galubuk iran a tatarima-an.

20. Oman i isa na pumbugan Nami so siran na-i go so siran naya, ko Pamumugayan o Kadnan Ka: Na da ko butad o Pamumugayan o Kadnan Ka iba kharun.

21. Pamimikiranangka o anda-manaya i kiyapakalubi Ami ko saba-ad kiran ko saba-ad; na mata-tangkud a so Akhirat i lubi a mala a kiyapakaphapangkata go lubi a mala a kiyapakapululubiya.

22. Di Ka Phangumba-al sa pud o Allah a Tohan a salakao; ka makaoshad Ka a kapapa-awingan, a misisili.

23. Na ini Paliyogat o Kadnan Ka a da-a Pushowasowata niyo a inonta Sukaniyan, go (Phiyapiya i niyo) so mbala a Lokus sa samporna a kaphiyapiya. Na o raota ko

مَنْ كَانَتْ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَلْنَا لَهُ فِيهَا مَا
نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا
مَذْمُومًا مَذْخُورًا ﴿١٨﴾

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ
مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَتْ سَعْيُهُمْ
مَشْكُورًا ﴿١٩﴾

كُلًّا نُمِدُّ هُنَا لَآءً وَهُنَا لَآءٌ مِّنْ عَطَا
رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَا رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾

أَنظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ
وَالْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ
تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَضَعُدَ مَذْمُومًا
مُتَذَلِّلًا ﴿٢٢﴾

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَانًا إِذَا يَبْلُغُنَّ عَلَيْكَ الْعُكْبَرُ
أَمَدُهُمَا أَوْ كَلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا

kamamasa-i Ruka so Kalokus o isa sa dow a oto, odi na tanan siran, na Dingka kiran Putharowa i khari-morung Ako, go Dingka siran phur-arasunga, go Tharowangka kiran so Katharo a Kapaga-adat.

24. Go pakainayangka kiran so gowagowai ko Kapangalimbaba-an, pho-on ko Kalimo, go Tharowangka: A Kadnan Ko! Kalimo-on Ka Siran lagid o Kiyapagoyagoyaga iran Rakun ko kaito Akun.

25. So Kadnan niyo i lubi a Mata-o ko nganin a shisi-i ko manga ginawa niyo: O mabaloi kano a manga Bilangatao, na Mata-an! a Sukaniyan na tatap a Manapi ko manga barataobat.

26. Na bugan Ka ko tonganai so kabunar iyan, go so Miskin, go so Gi-i Mulayalayag maka khakadiat a miya kawang sa Lalan. Go di Ka phamagola sa kapulaga.

27. Mata-an! A so manga taola-an na miyabaloi siran a manga Pagari o manga Shaitan; na aya butad o Shaitan na Mo-ongkir ko Kadnan Niyan.

28. Na o Thalikhodingka siran sa kambabanog sa Limo a pho-on ko Kadnan Ka, a nanayaon Ka sukanian, na Tharowangka kiran: So Katharo a mainai.

سَهْرَهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٣٧﴾

وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَانِي صَغِيرًا ﴿٣٨﴾

رَبِّكُمْ أَنْعَمَ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَادِقِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأُولَٰئِكَ عَاقِبًا ﴿٣٩﴾

وَأَيُّ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقُّهُ وَالْمُسْكِينُ وَابْنُ السَّبِيلِ وَلَا يَبْدُرُ لَهُمْ رَبِّدِيرًا ﴿٤٠﴾

إِنَّ الْمُبْدِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٤١﴾

وَأَمَّا تَعْرِضُ عَنْهُمْ أَيُّعَاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ نَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مَيْسُورًا ﴿٤٢﴾

29. Go Dingka mbaloya so Li-mangka a mitatambud ko lig Ka, go Dingka mbukara sukaniyan sa tarotop a kabukar, ka makaoshad Ka a kapapa-awingan, a kiyawiswisan.

30. Mata-an! A So Kadnan Ka na puphakalowagun Niyan so Pagupur si-i ko tao a kabaya Iyan, go puphakasimpitun Niyan. Mata-an a Sukaniyan na tatap si-i ko manga Oripun Niyan a Kaip, a Puphakai-lai.

31. Go di niyo mbonowa so manga Wata iyo sa kaluk ko Kamiskin: Ka Sukami i Puphagupur kiran, go Puphagupur rukano. Mata-an! A so Kabonowa kiran na miyabaloi a dosa a mala.

32. Go di kano pagobai ko kashina: Ka Mata-an naya! A miyabaloi a pakasisingai, go miyakaratarata a okit.

33. Go di niyo mbonowa so ginawa a so inisapar o Allah inonta o misabap ko kabunar. Na sa tao a mabono a pimbaba-an, na Sabunar a singgayan Nami so wali ron sa kapa-ar: Na di pulawan ko kakitas; Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a tatabangan.

34. Go di kano pagobai ko tamok o ilo inonta o so i phakapiya niyan, taman sa iraot ko kakhasad iyan; go tomana niyo so diyandi,

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ﴿٢٩﴾

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةً إِمَّا يَكُونُ نَفْسًا ذَرُوهُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ بِمَا كُفِّرُوا كَانَتْ خِفَتًا كَبِيرًا ﴿٣١﴾

وَلَا تَقْرَبُوا الزُّفَىٰ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ۚ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيِّهِ سُلْطَانًا فَلَا تُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٣٣﴾

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ ۚ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ ۚ إِنَّ الْعَهْدَ

Mata-an! A so diyandi na tatap a khi-isha (ko Alongan a Qiyamah).

35. go tarotopa niyo so kapagasad igira-a miyagasad kano, go thimbang kano ko timbangan a on-tol: Giyoto man i tomo, go lubi a mapiya a ondas iyan.

36. Go Dingka puthindugi so da-a Kata-ongka-on; Mata-an! A so kanug, a go so kailai, go so poso na oman i isa kiran na khaisha-an.

37. Go di Ka pulalakao ko Lopa sa Kambantogan: Mata-an! A suka na dingka dun mabunsad so Lopa, go dingka dun marupung so manga Palao sa kaporo.

38. Oman i isa ro-o na miyabaloi so karata-an niyan si-i ko Kadnan Ka a Piyakagowagowad.

39. Giyoto man na pud ko ini Ilaham Ruka o Kadnan Ka (Ya Muhammad) a Ongangun; na di Ka Phangumba-al sa pud o Allah a Tohan a salakao, ka Maphoshangka ko Naraka Jahannam, a kapapa-awingan, a mibobowang.

40. Ba rukano piyakibisa o Kadnan niyo so manga Wata a Mama, na kinowa Niyan so manga Malai-kat (a Wata Iyan) a manga Babai? Mata-an! A sukano na matatang-kud a gi-i kano Tharo sa Katharo a miyakalupas!

كَانَ مَسْئُولًا ﴿٣٥﴾

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كُلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ
الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٦﴾

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ
وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ
مَسْئُولًا ﴿٣٧﴾

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ
الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٨﴾

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٩﴾

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمِ وَلَا
تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُنْفِقَ فِي جَهَنَّمَ
مَلُومًا مَذْحُورًا ﴿٤٠﴾

أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ
الْمَلَائِكَةِ إِنثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ﴿٤١﴾

41. Na Sabunsabunar a pishalisai
Ami sangka-i a Qur-an, ka-an niran
kasaboti, na da-a minipagoman Ni-
yan kiran a rowar sa kiyapalagoi
(ko bunar)!

42. Tharowangka: A o adun a
pud o Allah a manga Tohan,- lagid
o Katharo iran,- na sa maoto na
Mata-an a muloloba siran sa lalan
ko khiruk ko arash.

43. Soti Sukaniyan! Go Maporo
a ka-a awat Iyan ko gi-i ran Tharo-
on! Amaporo a Lubi a Mala!

44. Puthasbik Rukaniyan so
manga Langit a pito go so Lopa,
go so matatago kiran, na da-a nga-
nin a badi Puthasbik sa Podi Ruka-
niyan; na ogaid na di niyo shabotun
so Tasbik iran! Mata-an! A Sukani-
yan na tatap a Matigur, a Manapi!

45. Na igira-a Biyatiya-a Ka so
Qur-an, na Puthagowan Ami so lut
Ka a go so lut o siran a di Mapa-
paratiyaya ko Akhirat, sa runding a
marurunding:

46. Go tiyagowan Nami so man-
ga poso iran sa manga totop ka-an
niran di khasaboti Sukaniyan, go
(tiyagowan Nami) so manga tangila
iran sa kabungul: Na igira-a Miya-
aloingka so Kadnan Ka si-i ko Qur-
an, ko Kai Isa Isa Niyan, na tomin-
gur siran, ko manga talikhodan nir-
an sa kapalagoi.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا
يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤١﴾

قُلْ لَوْ كَان مَعَهُ رَءَاهُةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا تُبْعَثُونَ إِلَى
ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾

سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤٣﴾

سُبْحَنَ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا أَيْسَّرُ بِهِ حِمْلَهُ وَلَكِنْ لَا
تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا
غَفُورًا ﴿٤٤﴾

وَإِذَا قُرَأَ الْقُرْآنُ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا مَسْتُورًا ﴿٤٥﴾

وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي
أَذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا ذُكِرْتِ رَبِّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحُذِرْ
وَلَوْ أَنَّ عَلَى الَّذِينَ يَنْفُرُونَ ﴿٤٦﴾

47. Sukami i lubi a Mata-o ko sabap a Kapuphamamakinug iran noto gowani ko Puphamamakinugun Ka iran; go gowani ko siran a gi-i siran mbibitiyara-i, sa masa oto na gi-i Tharo-on o manga Darowaka: A da-a Phagonotan niyo a rowar ko Mama a tataraponan!

48. Pamimikiranangka (Ya Muhammad) o andamanaya i kinipan-gibaratun niran Ruka: Na miyadadag siran, na da-a khakudug iran a lalan.

49. Na Pitharo iran: Ino amai ka mbaloi kami a manga tolan go botha, ba Mata-an! A sukami na Pagoyagun kami dun sa Ka-adun a bago?

50. Tharowangka: A mbaloi kano pun a Ator, odi na Potao,

51. Odi na ka-adun a pud ko mala (a kaguguda-a niyo ron), ko manga rarub iyo (na Khaoyag kano dun)! Na Putharo-on niran ndun: Antawa-a i maphakakasoi kami niyan (ko Kaoyagoyag)? Tharowangka: A so Miyadun rukano ko paganai a kiya-okitan! Na khulungkulungun niran Ruka a manga Olo iran, na Tharo-on niran: Andai kikhitana iyan? Tharowangka: A matatangud a mababaloi a marani!

52. Si-i ko Alongan a tawagun kano Niyan, na misumbag iyo so

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ
إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَحْوِي إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ
تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿١٧﴾

أَنْظِرْ كَيْفَ صَرَّفُوا إِلَيْكَ الْآيَاتِ فَصَلُّوا أَوْ لَا
يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿١٨﴾

وَقَالُوا آيَةٌ ذَاكُنَا عِظْمَاءُ وَرَفَقَاءُ آيَةٌ ذَا الْمَعْبُورُونَ
خَلَقْنَا جَدِيدًا ﴿١٩﴾

﴿ قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حديدًا ﴾ ﴿٢٠﴾

أَوْ خَلَقْنَا مِنْ بَيْنِ يَدَيْكُمْ فِي صُدُورِكُمْ
مَسِيْقُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِصُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ
وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٢١﴾

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَنْظُرُونَ

Podi Rukaniyan, go aya arangan niyo na da-a minitarug iyo (ko Do-niya) a rowar ko maito!

53. Na Tharowangka (Ya Muhammad) ko manga Oripun Ko: A Putharowa iran so mapiya: Mata-an! A so Shaitan na punggoriga-on niyan siran: Mata-an! A so Shaitan na miyabaloi a ridowai o manga Manosiya a mapayag.

54. So Kadnan niyo i Mata-o rukano: O kabaya Iyan, na Ikalimo kano Niyan, odi na o kabaya Iyan, na siksa-an kano Niyan: Na kuna a ba Ami Suka Siyogo a somisiyap kiran.

55. Na so Kadnan Ka i Mata-o ko tao a shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Na Sabunsabunar a piya-kalubi Ami so saba-ad ko manga Nabi ko saba-ad: Go bigan Nami so Dawood sa (Kitab a) Zaboar.

56. Tharowangka: Panongganoya niyo so siran a ini tugo niyo (a manga Katohanan) a salakao ko Allah: Na da-a Mipapa-ar iran ko kapokas rukano o Morala go di ran khitogalin.

57. Siran man so siran a Puphanongganowin niran na gi-i ran mabanogun so okit a kapakarani ko Kadnan niran, - (Puphamagarabaya) o antawa-a kiran i lubi ron a madasug: Go a-arapun niran so Limo

إِنْ أَنتُمْ إِلَّا قَلِيلٌ ۝

وَقُلْ لِّعِبَادِي يَقُولُوا الَّذِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَمِزْجُ بَيْنَهُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا ۝

رَبِّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ ۚ إِنَّ يَشَاءُ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِنْ يَشَاءُ يُعَذِّبْكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ رَكِيلًا ۝

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَآءَاتَيْنَا دَاوُدَ زُورًا ۝

قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ رَعَيْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ۝

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ ۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ۝

Iyan go ika-aluk iran so siksa Iyan: Mata-an! A so siksa o Kadnan Ka na tatap a pakalukluk.

58. Na da-a Ingud a ba Ami di binasa-a sukaniyan ko da pun so Alongan a Qiyamah, odi na ba Ami di siksa-a sukaniyan sa siksa a sangat: Miyabaloi oto a misosorat ko Kitab (a Lauh Mahfol).

59. Na da-a miyakarun Rukami ko Kapuphakatoron Nami ko manga Tanda, a rowar sa kiyapakambo-khaga-on o miyanga-o ona: Na inibugai Ami ko Samood so Babai a Onta a karina a mapayag, na Pindarowaka-an niran noto: Na da-a (salakao a) Kapuphamakatoron Nami ko manga Tanda a rowar sa pangangaluk.

60. Na gowani na Pitharo Ami Ruka: A Mata-an! A so Kadnan Ka na katatangalan Niyan so manga Manosiya: Na da-a kinisungga-in Nami ko kilai a so Piyaki-ilai Ami Ruka, a rowar sa tupung ko manga Manosiya,- go (lagid oto) so kayo a Pimorka-an a miya-aloi ko Qur-an: Na ipuphangangaluk Ami kiran, na da-a minipagoman niyan kiran a rowar sa kapangakowala a mala!

61. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an Kano ko Adam: Na Miyangalimbaba-an Siran non, inonta so

وَأَن مِّن قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ
الْفَيْكَمَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ
فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

وَمَا مَنَعَنَا أَن نُّرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ
كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ
مُبَصَّرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا
تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلَّهِ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا
الرُّءْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ
وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنُحِرُّهُمْ
فِئَافَ بَيْنُهُمْ إِلَّا طَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٠﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ ءَأَسْجُدُ لِمَنْ

Iblis: Ka Pitharo iyan: A ino ako Phangalimbaba-an ko tao a Inadun Ka a botha?

خَلَقْتَ طِينًا ۝

62. Pitharo (o Iblis): Aiguda-a Ka sangka-i a Piyakaombaongka rakun? Ibut o bugi Akongka sa talik taman ko Alongan a Qiyamah na lunganungko dun domadag so manga Moriyatao Niyan inonta so maito!

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ۝

63. Pitharo (o Allah): A nggola-lanun ka (i kabaya-a ka); ka sadun sa monot ruka kiran, na Mata-an! A so Naraka Jahannam i balas rukano, a balas a tarotop.

قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُ مَا كَفَرَ جَزَاءً مَوْفُورًا ۝

64. Go pamodiyokun ka ko sa dun sa khagagangka kiran, so so-warangka; go lalisangka siran rakhus o manga Komokoda-a 'ka, go so Puphamakalalaka-on ka; go pakithompok ka kiran ko manga tamok go so manga Wata (iran); go bugingka siran sa pasad. Na da-a ipumbugai kiran a pasad o Shaitan a rowar sa kapulalalong.

وَأَسْتَغْفِرُ مَنْ أَسْطَظَعْتَ مِنْهُمْ بَصَوِّكَ وَأُحِبُّ عَلَيْهِمْ بِحَبْلِكَ وَرَحِمَكَ وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعَدَّهُمْ وَمَا يَعِدُّهُمْ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ۝

65. Mata-an! A so manga Oripun Ko (a Miyamaratiyaya), na da dun a kapa-ar ka kiran: Go makatatarotop so Kadnan ka a somisiyap.

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا ۝

66. So Kadnan niyo so Puphaka-latas rukano ko manga Kapal ko Kalodan. ka-an kano gi-i makam-babanog ko Kakawasa-an Niyan.

رَبُّكُمُ الَّذِي يُرْسِلُ السَّمَاءَ فِي الْغُلَاكِ فِي الْبَحْرِ لِيَتَّبِعُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهٗ كَانَ

Mata-an! A Sukaniyan na tatap a mala rukano i Limo.

67. Na igira-a minisogat rukano so morala ko Kalodan, na mada so Puphanongganowin niyoinonta bo so Sukaniyan (a Allah)- na kagiya mabaton kano Niyan ko Kalopaa, na tomiyalikhod kano. Na tatap a so Manosiya na da-a Tadum iyan!

68. Ba kano somiyarig sa di kano Niyan landungun ko didalum o Lopa, odi na di kano Niyan botawanan sa sobosobo a puthad, a sa oriyan niyan na da dun a mato-on niyo a Panarigan?

69. Odi na ba kano somiyarig sa di kano Niyan ro-o pakakasowin sharoman, na botawanan kano Niyan sa mabagur a ndo na ludun kano Niyan sabap ko Kiya-ongkir iyo, oriyan niyan na da dun a mato-on niyo a abanga iyo Rukami ron?

70. Na Sabunsabunar a piyakalubi Ami sa Munang so manga Moriyatao o Adam; go piyakapaguda Ami siran ko Kalopaa na go so Kalodan; go ini Riskhi Ami kiran so manga pipiya; go Piyakaombao Ami siran ko madakul ko manga Inadun Nami sa tithe a Kapakaombao.

71. Si-i ko Alongan a itawag Ami ko oman i Manosiya so Daptar iran: Na sa dun sa mibugai ron so

بِكُمْ رَحِيمًا ۝

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْيَحْيَضِ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ عَنْ الْأَرْضِ وَاصْبِرُوا عَلَى آلَائِهَا فَلَمَّا تَجَمَّكَرَ إِلَى الْأَرْضِ أَنْعَضْتُمْ وَقَالَ الْإِنْسَانُ كُفُّوا ۝

أَفَأَمْسَرْتُمْ أَنْ يَخْفِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ۝

أَمْ أَمْسَرْتُمْ أَنْ يُعِيدَ كُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيَغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَايَهُ نَصِيرًا ۝

«وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَجَعَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ رِزْقًا لَهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ۝

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنثَىٰ بِمَا صَنَعَتْ فَمَنْ أَوْفَىٰ سَعْيَهُ يَوْمَ يَأْتِيهِ مِنَ الْبَقَرَةِ نَارٌ

Kitab iyan si-i ko kawanan niyan,
na siran man na Mabatiya iran so
Kitab iran, na da-a masalimbob kir-
an a ishambo o dadangulisun.

72. Na sadun sa miyabaloi si-i (sa
Doniya) a bota, na sukaniyan si-i ko
Akhirat na bota dun, go tanto a
miya-awat ko lalan.

73. Na Mata-an a maito bo na
khapokas Ka iran ndun ko ini Ila-
ham Ami Ruka (Ya Muhammad),
ka-an Ka Rukami Miyangkob so
salakao rukaniyan: Na o giyoto i
miyasowa na Khowa-angka iran
ndun a bolay oka!

74. Na o da Ami Suka pakatha-
kna-a, na Sabunsabunar a mararani
mitaliyadok Ka kiran sa shai a mai-
to.

75. Na o giyoto i miyasowa na
kaphakita-aman Nami Ruka dun so
takup a siksa ko Kaoyagoyag, go so
takup a siksa ko kapatai: Oriyan
niyan nada-a mato-on Ka a taban-
ga-a Ka Rukami!

76. Na Mata-an a maito bo na
khabogao Ka iran ko Lopa (a Ma-
dinah), ka phaka-awa-an Ka iran
non; na o giyoto i miyasowa na
da-a khitarug iran ko kaipos Ka, a
rowar ko maito.

77. Okit o tao a Sabunar a Siyo-
gowan Nami a miya-ona an Ka sa

كِتَابُهُمْ وَلَا يَظْلَمُونَ قِيلًا ۝

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ
أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ۝

وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَةً
وَإِذَا لَا تَجِدُكَ خَلِيلًا ۝

وَقُلْ لَا أَنْتَنَا لَقَدْ كُنْتَ تَرْكَبُ إِلَٰهَةً
شَيْئًا قَلِيلًا ۝

إِذَا لَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ
الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ۝

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ
لَيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبِسُونَ خُلُقًا إِلَّا
قَلِيلًا ۝

سَنَنْتَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا

pud ko manga Sogo Ami: Na da-a khato-on Ka a misalin ko okit Ami.

78. Pamayandugun Ka so Sambayang-ko kapolid o Alongan taman ko kalibotung o Gagawi-i, go so Kapangadi-i ko Qur-an ko Sambayang ko khapita: Mata-an! A so Sambayang ko khapita na tatap a shasaksian.

79. Na so saba-ad ko Kagagawi-i na puphaguna-on Ka so Qur-an: A malalawan ko manga Paliyogat a ruk Ka: Matatangtud a phakadarpa-an Ka o Kadnan Ka ko darpa a mababantog!

80. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Pakasolud Akongka sa kasolud a kasosowat, go Pakaliyowa Kongka sa kaliyo a Kasosowat; go sunggai Akongka pho-on ko Hadapan Ka sa bagur a phakatabang.

81. Go Tharowangka: A miyakaoma so bunar, na miyailang so ribat: Mata-an! A so ribat na tatap a ilang.

82. Na Iputhoron Nami a pud ko Qur-an so bolong go Limo ko Miyamaratiyaya: Na ba dun puphakaoman ko manga Darowaka sa kalogi.

83. Na igira-a ini Pangalimo Ami so Manosiya, na tomalikhod go itangkiri iyan a kilid iyan, na igira-

وَلَا تَجِدُ لُسَيْنًا تَحْيِيلاً ﴿٧٨﴾

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِلدُّلُوكِ السَّعْيِ إِلَى عَسَى
الْبَلِّ وَقُرْءَانَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْءَانَ
الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٩﴾

وَمِنَ الْبَلِّ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَى أَنْ
يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٨٠﴾

وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي
مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ
سُلْطَانًا نَصِيرًا ﴿٨١﴾

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ
زَهُوقًا ﴿٨٢﴾

وَيُنَزَّلُ مِنَ الْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ
لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٣﴾

وَإِذَا أَعْمَنَّا عَلَى الْإِنْسَانِ عُرْضَ وَكُنَّا
بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرْكَانِ يَتُوسَا ﴿٨٤﴾

a minisogaton so marata na mabaloi
a kada-an sa panginam!

84. Tharowangka: A oman i isa
na gi-i nggalubuk si-i ko okit iyan:
Na so Kadnan niyo i lubi a Mata-o
ko tao a sukaniyan i maka-o ontol
sa lalan.

85. Na ipagisha iran Ruka so
Niyawa. Tharowangka: A so Niya-
wa na si-i ko ilmo o Kadnan Ko:
Go da-a inibugai rukano ko Kata-o
rowar ko maito.

86. Na Mata-an! a o inikabaya
Ami, na matatangtud a maphakada
Ami dun so ini Ilaham Ami Ruka:
Na sa oriyen niyan na da-a mato-on
Ka makapantag Rukaniyan a Pa-
narigan Rukami,-

87. Ogaid na Limo a pho-on ko
Kadnan Ka: Mata-an! A so Kapudi
Iyan na tatap a si-i Ruka lubi a
mala.

88. Tharowangka: A Mata-an a
apiya thampotampong so manga
Manosiya go so manga Jinn sa kam-
ba-al iran sa lagid angka-i a Qur-an,
na di siran ndun makamba-al sa
lagid iyan, apiya pun mabaloi so
saba-ad kiran a tabanga o saba-ad.

89. Na Sabunsabunar a di bo dun
pira a kiniropa-an Nami ko Mano-
siya, si-i sangka-i a Qur-an, ko
oman i ibarat: Na da tarima-a o

قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَمَنْ كَرِهَ اللَّهُ
مِنْهُ هُوَ أَهْدَى سَبِيلًا ﴿٥٤﴾

وَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي
وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٥﴾

وَلَيْنَ شِئْنَا لَنَدْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا
يَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا ﴿٥٦﴾

إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ
كَبِيرًا ﴿٥٧﴾

قُلْ لَيْنِ أَجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا
بِمِثْلِ هَذِهِ الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ
كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٥٨﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ فَأَنَّى أَكْثَرَ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٩﴾

kadakulan ko manga Manosiya ka ba iran ndun siyangka!

90. Na Pitharo iran: A di ami Suka dun Pharatiyaya-an, taman sa da-a mapakambowat Ka rukami pho-on ko Lopa a manga Bowalan,

91. O di na adun a mabaloi a ruk Ka a Pamomolan a manga Qormah go manga Anggor, na kapakambowatan Ka so lumbak iyan sa manga Lawasaig a manga babandus;

92. O di na makaolog Ka ko Langit, mana-a so ini Daowangka rukami sa sapangkat; o di na mapakadarupa-a Ka so Allah go so manga Malaikat sa mipagadapa;

93. O di na adun a mabaloi a ruk Ka a Walai a Bolawan, o di na makapanik Ka ko Langit. Na di ami dun Pharatiyaya-an i Kiyapakapanik Ka on taman sa di Kamingka Katoronan sa Kitab a mabatiya ami Sukaniyan. Tharowangka: Soti so Kadnan Ko! Ba adun a butad Akun a rowar sa Manosiya;- a Sogo?

94. Na da-a miyakarun ko Manosiya ko Kapakaparatiyaya iran go wani ko makaoma kiran so Torowan, a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa ino Shogo so Allah sa Manosiya a Sogo?

وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَقْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ۝

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ نَّجِيلٍ وَعَسَىٰ فَتُنَجِّرَ الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ۝

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زُغَمَتَ عَلَيْنَا كَيْسًا أَوْ تَأْتِي بِنَا إِلَهُ وَالْمَلَأِيكَةِ قَبِيلًا ۝

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ زُخْرٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزَّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرُؤُهُ ۚ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ۝

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمْ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ۝

95. Tharowangka: O aya matatago ko Lopa, na manga Malaikat a Puphulalakao a khibabalingon, na Mata-an a Pakatoronan Nami siran a pho-on ko Langit sa Malaikat a Sogo.

96. Tharowangka: Makatataro-top so Allah a saksi Rakun a go si-i rukano: Mata-an! a Sukaniyan na tatap si-i ko manga Oripun Niyan a Kaip, a Puphakailai.

97. Na sa dun sa Toro-on o Allah, na sukaniyan i phakakudug ko ontol; go sadun sa dadagun Niyan-na Dingka siran ndun mito-on sa manga Panarigan a salakao Rukaniyan. Go limodun Nami siran ko Alongan a Qiyamah, a mikakamanga so manga Paras iran, a manga bota, go manga omao, go manga bungul: Darpa iran so Naraka Jahannam: Oman puphondao, na omanan Nami kiran sa kakadug.

98. Giyoto man i balas kiran, sabap sa Mata-an! A siran na In ongkir iran so manga Ayat Ami, go Pitharo iran: Ino amai ka mbaloi kami a manga tolan go botha, ba Mata-an a sukami na Khaoyag kami dun sa Ka-adun a bago?

99. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah, so Miyadun ko manga Langit go so Lopa, khagaga Niyan a Madun sa lagid iran? Go singgayan Niyan siran sa ta-alik, a

قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَتَّبِعُونَ
مُظْمِئِينَ لَنَرَيْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًَا
رَّسُولًا ﴿٩٥﴾

قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ أَنَّهُ
كَانَ يَعْصِدُوهٗ خَيْرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَبِهٖدْ فَبِهٖدْ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ
يُجِدَ لَهُم أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَيَحْشُرُهُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمِيَائًا وَبُكْمًا وَصُمًّا
مَا أَوْفَتْهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ
سَعِيرًا ﴿٩٧﴾

ذَٰلِكَ جَزَاءُ هُمُ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا
أَإِذَا كُنَّا عِظْمًا وَرُفَاتًا أَلَيْسَ تَالْعَبُورُونَ
خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٩٨﴾

﴿٩٩﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ
وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ
وَيَجْعَلَ لَهُمْ آجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَإِنَّ الظَّالِمِينَ

da-a sangka-a madadalumon. Na da tarima-a o manga Darowaka ka ba iran ndun siyangka.

100. Tharowangka: O sukano i makapapa-ar ko khitatagowan ko Limo o Kadnan Ko, na sa maoto na Mata-an a runun niyo, sa kaluk ko kanggasto: Ka aya butad o Manosiya na maikot!

101. Na Sabunsabunar a bigan Nami so Musa sa siyao a manga Tanda, a manga rarayag: Na isha-an Ka ko manga Moriyatao o Israil: Gowani a makaoma kiran, na Pitharo-on o Pir-aon: Mata-an! A sakun na aya dun a kaguguda-a ko Ruka Hai Musa! na tataraponan!

102. Pitharo (o Musa): Sabunsabunar a katawan ka a da-a Tomiyoron saya a rowar ko Kadnan o manga Langit go so Lopa a manga karina: Na Mata-an! A Sakun na aya dun a kaguguda-a Ko ruka Hai Pir-aon! Na ilang!

103. Na kabaya iyan a mbogao-on niyan siran ko Lopa (a Missir): Na inulud Ami sukaniyan go so langowan a pud iyan.

104. Go Pitharo Ami ko manga Moriyatao o Israil ko oriyen niyan: a Pagingud kano ko Lopa (a Missir): Na amai ka makaoma so diyan-di ko Akhirat, na pakatalingoma-an Nami sukano langon.

إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾

قُلْ لَوْ أَنَّمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذًا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَاتِ الْإِنْسَانُ قَسُورًا ﴿٥١﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَنَسَى بَيْنَ إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءَهُ هَرَقَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَكْمُوسَى مَسْحُورًا ﴿٥٢﴾

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَآئِرٍ وَفَى لَأَظُنُّكَ يَفِرْعَوْنُ مَشْبُورًا ﴿٥٣﴾

فَأَرَادَ أَنْ يَنْتَفِرَ هُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَاعْرَضْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ رَجَبِيْعًا ﴿٥٤﴾

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ اكْمُلُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ﴿٥٥﴾

105. Na si-i ko bunar a Kinitoronun Nami (ko Qur-an), go si-i ko bunar a Kiyapakatoron Niyan: Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa Puphanonotholan sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar.

106. Na so Qur-an na piyakasunggaya Ami Sukaniyan, ka-an Ka oto Mabatiya ko manga Manosiya sa malanat: Go Initoron Ami oto sa (miyakashasaliyob a) Kinitoron Niyan.

107. Tharowangka: Piyaratiyaya-niyo Sukaniyan odi na di niyo Pharatiyaya-a, Mata-an! A siran a piyamugan ko Kata-o a miya-ona a Niyan, na igira-a Pumbatiya-an kiran, na Ipushondong iran so manga baka a Mangangalimbaba-an siran,

108. Sa gi-ran Tharo-on: Soti so Kadnan nami! Mata-an a tatap a so diyandi o Kadnan nami na Mapunggolaola dun!

109. Go Ipushondong iran so manga baka, sa Puphamanugad siran, go puphakaoman kiran sa Kapangalimbaba-an.

110. Tharowangka: Panguni kano ko Allah, o di na Panguni kano ko Rahman: Apiya anda saya i ipanguni niyo Ron, na ruk Iyan so manga ngaran a manga pipiya. Na Dingka phakatanogun so Sam-

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَّلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا
مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٥﴾

وَقُرْءَانًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْتٍ
وَنَزَّلْنَاهُ نَزِيلًا ﴿١٠٦﴾

قُلْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ
أُولُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ
يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾

وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا
لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾

وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ
خُشُوعًا ﴿١٠٩﴾

قُلْ أَدْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا
فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكِ
وَلَا تَخَافُ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١١٠﴾

bayang Ka, go Dingka oto Phuna-na-in, na mbabanog Ka ko pagulut-tan noto sa okit.

111. Na Tharowangka: So Podi na ruk o Allah, da kowa sa Wata, go da-a miyabaloi a Sakotowa Iyan ko Kapa-ar: Go da-a miyabaloi a tabanga Iyan makapantag ko kapa-kaito: Na Shulasulangka Sukaniyan sa Samporna a Kashulasula!

Surah Al-Kahf-18

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

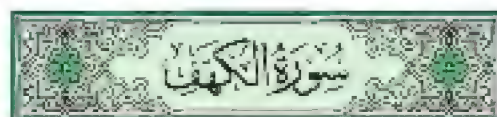
1. So Podi na ruk o Allah, a so Initoron Niyan ko Oripun Niyan so Kitab, go da-a biyaloi Niyan non a bukhog:

2. Matitho ka-a Niyan kapaki-iktiyari so siksa a sangat a pho-on Rukaniyan, go a Niyan Mapanothol ko Miyamaratiyaya a siran so gi-i nggalubuk ko manga pipiya, a Mata-an! A adun a bagiyan niran a balas a mapiya.

3. Matatatap siran non sa dayon sa dayon:

4. Go a Niyan Mapakaiktiyar so siran a Mitharo: Sa kominowa so Allah sa Wata:

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ رُوفًى مِنَ الدُّنْيَا وَكَثِيرُهُ
تَكْبِيرًا ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ
وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِجَابًا ۝

فَمَا يُنذِرُ بَأْسًا شَدِيدًا لِمَنْ لَدُنْهُ
وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ۝

مَلَائِكِينَ فِيهِ أَبَدًا ۝

وَيُنذِرُ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۝

5. Da-a Kata-oiran non, a go so manga lokus iran. Miyakala a Katharo a puphakambowat pho-on ko manga ngari iran. Da-a gi-i ran Tharo-on a rowar sa kabokhag!

6. Na masikun a mapakapagugut Ka a Ginawangka (Ya Muham-mad), makapantag ko manga rarad iran o di ran Paratiyaya a angkai a Tothol sa makapantag sa boko.

7. Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami so matatago ko Lopa a Parahiyasan niyan, ka ana Mi siran katupungi o antawa-a kiran i taralbi a mapiya i galubuk.

8. Na Mata-an! A Sukami na adun ndun a pumbalowin Nami a matatago-on a Lopa kabagabagas.

9. Ba-aya tangkap Ka na Mata-an! A so manga tao ko Liyang a go so migaga-angon na miyabaloi siran a pud ko manga tanda Ami a pakamumusa?

10. Gowani a magapas so manga Ngongoda ko Liyang: Na Pitharo iran: Kadnan nami! Bugi Kamingka pho-on Ruka sa Limo, go Tanorangka Rukami so butad Ami sa Torowan!

11. Na Piyakatorog Ami siran ko Liyang, ko manga ragon a mai-itong,

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ
كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا
كُذْبًا ۝

فَلَعَلَّكَ بَدِيعُ قَلْبِكَ عَلَى الشَّيْءِ أَنْ تُدِيرَ
يُؤْمِنُوا بِهِذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ۝

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا
لِيَنْبَظُوهَا أَنَّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۝

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُثًا ۝

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ
كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا ۝

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا
ءَاتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ
أَمْرِنَا رَشَدًا ۝

فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ
سِتْرِينَ عَامًا ۝

12. Oriyan niyan na piyakagogo-nao Ami siran, ka ana mimapunto o antawa-a ko dowa lompok i Miyakatundo ko masa a kiyathi ran!

ثُمَّ رَعَيْنَهُمْ لَمْعَةً مِنْ أَلْجَرِيبِ أَنْ هَاجَرُوا لِمَا لَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَهَا ۖ

13. Sukami na Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad) so Totholan kiran si-i ko bunar: Mata-an! A siran na manga Ngon-goda a Piyaratiyaya iran so Kadnan niran, na inomanan Nami siran sa Torowan:

لَمْ يَكُنْ يَقْضُ عَلَيْكَ تَبَاهُرُ بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْنَةٌ أَعْمَسُوا بِرَبِّهِمْ وَرِذَّةُ لُهُمْ هَدَى ۖ

14. Go piyakabagur Ami so manga poso iran: Gowani a gomanat siran na Pitharo iran: Aya Kadnan Nami na so Kadnan o manga Langit a go so Lopa: Da dun a Phanguniyan Nami a salakao Rukaniyan a Tohan: Sabunsabunar a o sowa-a Mi oto na Miyakatharo Kami sa miyakalupas (a Katharo)!

وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُو مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذْ أَشْطَطْنَا ۖ

15. Siran naya a pagtao Ami na kominowa siran sa salakao Rukaniyan a manga Tohan: Ino a da-a khitalingoma iran kiran a katantowan a mapayag? Na ba adun a lawan a darowaka ko tao a inan-gkob iyan so Allah sa kabokhag?

هَؤُلَاءِ قَوْمٌ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَوْلَا يُأْتُونَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ مِمَّنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ أَفَرَأَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۖ

16. Na amai ka ganatan niyo siran a go so Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na pagapas kano ko Liyang: Ka saboyagan kano o Kadnan niyo ko Limo Iyan, go thiyagaran kano Niyan sa rangkap o butad iyo.

وَإِذْ أُنْزِلَ إِلَهُكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْفُوا إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيُهَيِّجْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مِزْقًا ۖ

17. Na Pukhailaingka so Alongan, a igira a somibang, na mirar-amig ko Liyang iran sa tampar sa kawanan, na igira a sumidup, na pukha-awat kiran sa tampar sa diyowang, a si-i siran matatago ko madaya-on. Giyoto man na pud ko manga Tanda o Allah: Nasa dun sa Toro-on o Allah na sukaniyan i phakakudug ko ontol; na sa dun sa dadagun Niyan, na Dingka dun mito-on sa panarigan a makanggonanao ron.

18. Na aya tangkap Ka kiran na khipagu-unao, a o ba di siran na khitotorogun; na gi-i Ami siran pakakhulikhulidun sa tampar sa kawanan go sa tampar sa diyowang: Na so Aso iran na igagamba iyan so dowa kamona mona niyan ko gimowa: Omailaingka siran na Katalkhodan Ka siran ndun sa kapalagoi, go mapuno-puno Ka kiran ndun a kaluk.

19. Na giyaya i kiyapakagogonawa Mi kiran, Ka-an siran makapamagishai. Pitharo o Mitharo a pud kiran: A pira i kiyathi niyo? Pitharo iran: A aya kiyathi tano na Salongan, o di na saba-ad sa Salongan. Pitharo (o saba-ad kiran): A so Kadnan niyo i Mata-o ko kiyathi niyo. Na sogowa niyo so isa rukano rakhus o pirak iyo ai si-i ko Bandar a Ingud: Na pangilailai sa sadun sa Soti a Pangunungkun na wita niyan rukano, a pagupur a pho-on Ruka-

وَوَرَى الشَّمْسُ إِذَا طَلَعَتْ تَرَاوَعْنَ
كُهُفَهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ
تَقَرَّبُ هُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ
مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ عَاجِلِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ
فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ
وَلِيًّا مَرْشِدًا ﴿١٧﴾

وَتَحْسَبُهُمْ آيِقًا وَالَهُمْ رُفُودٌ وَقَلْبُهُمْ
ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ
ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ
مِنْهُمْ فَارًا وَلَمِلَْتَ مِنْهُمْ رُعبًا ﴿١٨﴾

وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِنَتَّسِقَ لَوِائِبُهُمْ
قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِئْتُمْ قَالُوا لَبِئْنَا
يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا نُرِثُكُمْ أَتَعْلَمُ بِمَا
لَبِئْتُمْ فَأَبَعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ
إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا
فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَسْأَلْكَفَ وَلَا
يُسْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾

niyan: Go lalanat, go di kano niyan ndun phakitokawi sa isa a tao.

20. Mata-an! A siran na o kato-kawi kano iran, na radiyamun kano iran, odi na pakakasowin kano iran ko okit iran, na di kano dun makasulang sa maliwanag sa maoto sa dayon sa dayon.

21. Na giyaya i kiyapayaga Mi kiran ka-a niran katokawi a Mata-an! a so diyandi o Allah (a Kaoyag ko Yaomol Qiyamah) na Bunar, go Mata-an! A so Bangkit na da-a sangka-a madadalumon. Gowani ko puphangasasawalan kiran so butad iran. Na Pitharo iran: Mbalai kano ko obai ran sa Walai: So Kadnan niran i taralbi a Mata-o kiran: Pitharo o siran a miyakasogat siran ko kupit iran: A mba-al tano dun ko obai ran sa Masjid.

22. Adun a Putharo kiran: Sa tulo, a ika pat iran so Aso iran; go adun a Putharo kiran sa lima, a ika num iran so Aso iran; kapan-gusar sa gaib; go adun a Putharo kiran: Sa pito, a ika walo iran so Aso iran. Tharowangka: A so Kadnan Ko i taralbi a Mata-o ko bilangan niran; da-a mata-o kiran a rowar ko maito. Na di Ka paki-pushasawala makapantag kiran, in-onta so kapakishasawala a mapayag, go da-a Pagishaingka kiran sa makapantag kiran a isa bo.

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
أَوْ يَحْدِقُونَكُمْ فِي مَلَنَّهُمْ وَلَنْ
تُقْلِحُوا إِذَا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

وَكَذَلِكَ أَفْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيُظَاهَرُوا
وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ
يَسْتَرْعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا
عَلَيْهِمْ بَنِينَ زُرُّهُمْ أَفَعَلِمَ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ
عَلَيْهِمْ أَمْرٌ هُمْ لَا يُشْعِدُونَ عَلَيْهِمْ
مَسْجِدًا ﴿٢١﴾

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَأَيْنَاهُمْ كَذِبُهُمْ
وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَاءَ مِنْهُمْ كَذِبُهُمْ
وَرَجَاءُ الْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَرَأَيْنَاهُمْ
كَذِبُهُمْ قُل رَبِّي أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ مَا لَكُمْ مِنْ
قَلِيلٍ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرًّا ظَهَرُوا وَلَا
تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾

23. Na Dingka dun Putharowa ko apiya antona-a, i Mata-an! A Sakun na Punggolaola-angko to amag,-

24. Inonta (obana-in Ka-on a) Omiyog so Allah! Go Tadumingka so Kadnan Ka igira a miyalipat Ka, go Tharowangka: A masikun a Toro-on Nako o Kadnan Ko si-i ko marani a di giya i a ontol.

25. Na miyakatarug siran ko Liyang iran sa Tulo gatos ragon, na inomanan niran sa siyao (ragon).

26. Tharowangka: A so Allah i taralbi a Mata-o ko kiyathai a kiya-pakatarug iran: Ruk Iyan so mapagu-uma ko manga Langit a go so Lopa: Sayana a lambas i Kailai Sukaniyan, go sayana a Malambut i Kapamamakinug! Da-a bagiyan niran a salakao Rukaniyan a Panarigan; go da-a phakasakoto Niyan ko Kokoman Niyan a isa bo.

27. Na Batiya-angka so Initoron Ruka ko Kitab o Kadnan Ka: Da-a phakasambi ko manga Katharo Iyan, go da dun a khato-on Ka a salakao Rukaniyan a kaphagapasan.

28. Na Gun-gunangka a Ginawangka rakhus o siran a Pushimba-an niran so Kadnan niran ko kapipita go so kagabigabi, a kabaya iran so Kasosowat Iyan; go di siran pulupasa o dowa Matangka, sa kabaya-

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ۝

إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُرْ ذَٰلِكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَن يَهْدِيَنِّي رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا ۝

وَلْيَسْأَلُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تَسْعًا ۝

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لِيُوا إِلَهُ الْعَالَمِينَ ۝ وَالْأَرْضُ أَتَبَرُّ بِهِمْ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ۝

وَأَسْأَلُ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ ۝ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ يَجْعَلَ مِنْ دُونِهِ مَلْجَأًا ۝

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ وَالْعَيسَىٰ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۝ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۝ وَلَا تُطِيعْ مَنْ أَغْفَلَ قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ

a Ka sa Parayasan ko Kaoyagoyag ko doniya; go Dingka Pagonoti so tao a piyakilipatan Nami ko poso iyan so Tadam Rukami, go inonotan niyan so kabaya iyan a ribat, go mimbaloï so butad iyan a miyakalupas.

29. Na Tharowangka: A so bunar na pho-on ko Kadnan niyo: Na sa dun sa khabaya, na Paratiyaya, go sa dun sa khabaya, na Khapir: Mata-an! A Sukami na pithiyagaran Nami so manga darowaka sa Apoi, khalikopan siran o manga kadug iyan; na amai ka manguni siran sa inomun na paka-inomun siran sa ig a lagid o totonagun a timbuga, a phakatotong ko manga paras. Piya-kasisingai a inomun! Go miyakaratarata a darpa!

30. Mata-an! A so siran a Miya-marat iyayago pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an! A Sukami na Diyami ndadasun so balas ko tao a miphiyapiya sa galubuk.

31. Siran man i khibagiyan ko manga Sorga a tatap, a Puphamangondas ko kababa-an niran so manga lawasaig: Phangimowan siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan, go Makapunditar siran sa Nditarun a Gadong a manipis a Sotra, go makapal a Sotra; gi-i siran ro-o Shandasandang ko manga Kantir. Pakaluma a balas! Go miyakapiya-piya a darpa!

هُوَ وَكَانَ امْرُؤً فَرُطًا ﴿١٨﴾

وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن شَاءَ فَلْيُكْفِرْ إِنَّا أَعْتَدُ لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ يَتَشَرَّبُونَ الشَّرَابَ وَسَاءَتْ مُرْتَقَقًا ﴿١٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَن أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٢٠﴾

أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُجْلُونَ فِيهَا مِن أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتْرَكِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ يَنعَمُ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَقَقًا ﴿٢١﴾

32. Na Mba-alingka kiran a ibarat, a dow a Mama: A singgayan Nami so isa on sa dow a Asinda a manga Anggor go piyakalibutan Nami a dow a oto sa Qormah; go biyaloi ami so pagulutan a dow a oto a babasoka.

33. Omani isa sa dowaya a Asinda na pukhibugai niyan so Onga niyan, go da-a khorangun niyan non a maito bo: Na piyakaondasan Nami so lumbak a dow a oto sa lawasaig.

34. Na miyakatimo sa manga Onga: Na Pitharo iyan ko pud iyan a sukaniyan na puphangandagan niyan: A sakun i madakul a di suka i Tamok, go tanto a mabagur i manga tabanga.

35. Na somiyolud ko Asinda niyan ko gi-i niyan kandarowaka-i sa ginawa niyan: Pitharo iyan: A di ko puraotun a kirakira a ba ini mailang sa dayon sa dayon,

36. Go di ko puraotun a kirakira i so Bangkit na ba makatindug: Na ibut o makandodako ko Kadnan ko, na Mata-an a phakato-on nako dun sa tomo adi giyai a darpa a khan dodan.

37. Pitharo on o pud iyan, a gi-iron makishinumbaga: A inongka Pagongkira so (Allah a) Inadungka Niyan a pho-on sa botha, oriyen

﴿وَأَضْرِبْ لَهُم مِّثْلًا لِّرَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَبٍ وَخَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ۝٢٢﴾

كُنَّا الْجَنَّتَيْنِ ۖ إِنَّتِ أَحَدُهُمَا وَلَوْ تَطْلُمُ مِنْهُ شَيْئًا
وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهْرًا ۝٢٣﴾

وَكَانَ لَهُ شَمْرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ
أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ۝٢٤﴾

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ ۖ قَالَ مَا أَظُنُّ
أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ۝٢٥﴾

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلَىٰ
رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ۝٢٦﴾

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ
بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ تُطْفَأُ ثُمَّ
سَوَّاهُ رَجُلًا ۝٢٧﴾

niyan na pho-on sa Notfa, oriyen
niyan na Pithaongka niyan a
Mama!

38. Ogaid na (sakun na miyagik-
ral ako sa) Sukaniyan so Allah, a
Kadnan ko, na da-a Ishakoto akun
ko Kadnan ko a isa bo.

39. Na inongka da Tharowa isa
ko somolud ka ko Asindangka: A sa
dun sa kabaya o Allah! Da-a bagur
odi si-i ko Allah! Apiya aya kapu-
khailayangka rakun na sakun na
maito a di sukai Tamok a go Mor-
iyatao;

40. Na matatangkud a mbugan
nako o Kadnan ko sa tomo a di so
Asindangka, na botawanan Niyan
(so asindangka) sa manga Luthi a
pho-on ko Langit, na mabaloi a
Lopa a miyagunasnas!-

41. O di na mabaloi so igon a
somonup, na dingka dun oto maga-
ga mbabanog.

42. Na miya-ilang so Pur iyan, na
miyabaloi a di-i niyan mapakakho-
sowa so dow a palad iyan maka-
pantag ko miyanggasto niyan non, a
giyoto na Miyangaguguba so manga
ta-aroon, sa gi-i niyan Matharo: Hai
o ba bo da-a Minisakoto akun ko
Kadnan ko a isa bo!

43. Na da-a miyabaloi ron a pag-
tao a makaphananabangon a sala-

لَكُمْ نَافَعًا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾

وَقَوْلًا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتِكَ قُلْتَ مَا سَاءَ اللَّهُ لَا
قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنْ تَرَىٰ أَنَا أَقْلُ مِنْكَ مَا لَا
وَرَدًا ﴿٣٩﴾

فَعَسَىٰ رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
عَلَيْهَا حَسْبًا أَنَا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ صَبِيعًا
زَلْفًا ﴿٤٠﴾

أَوْ يُصْبِحَ مَاؤُهَا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ
طَلَبًا ﴿٤١﴾

وَأُحِيطَ بِشَمِيرَةٍ فَاصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ
عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا
وَيَقُولُ يَبْنَئُ لِي أَنَّىٰ لَمْ أَشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾

وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِتْنَةً يَتَخَوُّهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا

kao ko Allah, go da niyan malinding a ginawa niyan.

44. Ro-o man na so Parinta na ruk o Allah, a ontol. Sukaniyan i mapiya i kabalas, go mapiya a khabolosan.

45. Na Payagangka kiran so ibarat o Kaoyagoyag ko doniya: Lagid o ig a Piyakatoron Nami sukaniyan pho-on ko Kawang: Na miyaka-shaosaog sa sabap rukaniyan so manga Mangunguto ko Lopa, (na sa oriyen niyan) na mimbaloi a gapok, a ipukhayambur sukaniyan o manga ndo: Na tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

46. So tamok a go so Manga Moriyatao na (matag) Parahiyasan ko Kaoyagoyag ko doniya: Na so manga tatap a manga pipiya, i taralbi a mapiya a balas si-i ko Kadnan Ka, go taralbi a mapiya a a-arapun.

47. Na (Tadumingka) so Alongan a pakalalakaon Nami so manga Palao, na Mailaingka so Lopa a mamamayas, go timo-on Nami siran, na da-a ibagak Ami kiran a isa bo.

48. Na ipangadap siran ko Kadnan Ka a shasa-asa-ap siran, (Tharo-on o Allah:) Sabunsabunar a miyakaoma kano Rukami sa lagid o Kiya-aduna Mi rukano ko paga-

كَانَ مُنْجِيًّا ۝

هَٰذَا إِلَٰهُنَّ إِلَٰهٌ لَّحِقٌ هُوَ خَيْرٌ تَوَابًا وَخَيْرٌ عَقْبًا ۝

وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا لِّلْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَآ أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَآءِ فَاخْتَطَ بِهِۦ نَبَاتٌ الْاَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ ۖ وَكَانَ اَللّٰهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ۝

اَلْمَالِ وَالْاَنۡسُوۡنَ رَبِّۨةُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَالۡبَاقِيَتُ الصَّٰلِحٰتُ خَيْرٌ عِنۡدَ رَبِّكَ تَوَابًا وَخَيْرٌ اَمَلًا ۝

وَيَوْمَ نُسِفُ الْجِبَالَ وَنَرَى الْاَرْضَ بَارِزَةً وَخَشَعَتِ اَلۡهٰٓءُ فَاۡرِزَتُهُمْ اَحۡدًا ۝

وَعَرَّضُوۡا عَلٰٓى رَبِّكَ صَعًا لِّقَدْ جِئْتُمُوۡنَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍۭ بَلْ زَعَمْتُمْ اَلَّنۡ نَّجْعَلَ لَكُم مَّوۡعِدًا ۝

nai a kiya-okitan: Kuna, ka ini tugo niyo a da dun a isunggai Ami rukano a ta-alik (a ka Khaoyag iyo)!

49. Na mibutad so Daptar, na Mailaingka so manga baradosa a ma-aluk siran po-on ko nganin a matatago-on; Go Matharo iran: Hai miyabinasa tano! Antona ini a Daptar! A da-a pulao-on niyan a maito go da-a mala, a ba niyan nda maitong! Na maoma iran non so pinggalubuk iran a makamamasa: Na da-a shalimbotan o Kadnan Ka a isa bo.

50. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A pangalimbaba-an kano ko Adam: Na Miyangalimbaba-an siran inonta so Iblis. Sukaniyan na pud ko manga Jinn, na siyangka iyan so Sogowan o Kadnan Niyan. Ba niyo khowa-a sukaniyan a go so manga tonas iyan a manga panarigan a ishambi-iyo Rakun? A siran na manga ridowai niyo! Sayana a marata a kiyasambi o manga darowaka!

51. Kuna a ba Akun kiran piya-kishaksi-an a Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, o dina so Kiya-aduna ko manga ginawa iran: Go kuna a ba Akun kinowa so phamakadadag a manga tabanga!

52. Na (Tadumingka) so Alongan a Tharo-on (o Allah): A tawaga niyo so ini puririmbang iyo Rakun,

وَوَضَعَ الْكِتَابَ فَرَى الْمُجْرِمِينَ مُمْسِقِينَ
مِقَاتِهِمْ رَبُّهُمْ يَقُولُونَ بَلْ كُنَّا قَوْمًا مِّنْ قَبْلُ
الْكِتَابِ لَا يَغَاذِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا
أَخَصَّهَا وَأَوْجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا
يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا
إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ
أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ
لَكُمْ عَدُوٌّ يُبْشِرُ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾

﴿مَا أَشْهَدُهُمْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلَا خَلَقَ أَنْفُسَهُمْ وَمَا كُنْتَ مَتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ
عَصْدًا﴾ ﴿٥١﴾

وَقَوْمٌ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ
فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمُ

a siran so ini tugo niyo; na Panong-ganowin niran siran, na di ran siran masumbag; na tagowan Nami so pagulutan niran sa Landung a phakabinasa.

53. Na kasandungan o manga baradosa so Apoi na matangkud iran a Mata-an! A siran na khaolog siran non: Go da-a mato-on niran a milidason.

54. Na Sabunsabunar a pishalin-salin Ami magosai sangkai a Quran, ko manga Manosiya so oman i ibarat: Na tatap a so Manosiya, na lubi a madakul i kapamawal ko apiya antona-a.

55. Na da-a miyakarun ko manga Manosiya ko Kapakaparatiyaya iran, isa ko makaoma kiran so Torowan, a go so Kapakapanguni ran sa Ma-ap ko Kadnan niran, a rowar sa kaphakatalingoma kiran o kiyao-kitan o miyanga o ona, o di na so kaphakatalingoma kiran o siksa a mithomlanga (iran).

56. Na da-a Kiyasogo Ami ko manga Sogo a rowar sa Pakaphamanotholun siran sa mapiya go Phamaka-iktiyar siran: Na ipuphamawal o siran a Miyamangongkir so ribat, ka imbinasa iran noto ko bunar, go kinowa iran so manga Ayat Akun go so Piyaki-iktiyaran kiran a kasandagan!

مَوْفِقًا ٥١

وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ
مُؤَفَّقُونَ وَلَمْ يَحْذَرُوا أَنَّهَا مَصْرَفًا ٥٢

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ أَلْقَيْتُ أَبْصَارَهُمْ
جَدَلًا ٥٣

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمْ
الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ
سُنَّةٌ الْأَوَّلِينَ أَوْ تَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ٥٤

وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَّا مُبَشِّرِينَ
وَمُنذِرِينَ وَجَعَلْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا
بِالْبَطْلِ لِيُذَيَّبُوا بِهِ الْحَقُّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي
وَمَا أَنْذَرُوا هُزُوعًا ٥٥

57. Na ba adun a tao a makalawan a darowaka ko tao a minindaron so manga Ayat o Kadnan niyan, na tiyalikhodan niyan, go piyakalipatan niyan so Miyanggalubuk o dowa lima niyan (a dosa)? Mata-an! A Sukami na tiyagowan Nami so manga poso iran sa manga totop ka-a niran ndi khasabot, go (Tiyagowan Nami) so manga tangila iran, sa kabungul. Na apiya pun tawagun Ka siran ko Torowan, na di siran ndun Phakaontol sa maoto sa dayon sa dayon.

58. Na so Kadnan Ka a Manapi, i khiruk ko Limo. O danuga Niyan siran sabap ko pinggalubuk iran, na Mata-an a kapunggaga-a nan Niyan kiran so siksa: Kuna, ka adun a bagiyan niran a ta-alik, na da dun a mato-on niran a salakao Rukaniyan a kapagapasan.

59. Na giyangkoto a (tao ko) manga Ingud na bininasa Mi siran ko kiyandarowaka iran; go tiyagowan Nami so kakhabinasa iran sa ta-alik.

60. Na gowani na Pitharo o Musa ko Mangoda Niyan: A di Yako Tharug taman sa di Yako Misampai ko kiyambaratumowa-an o dowa Kalodan, o di na makapopos Ako sa phipira ragon.

61. Na kagiya a iraot siran ko kiyambaratumowa-an a dowa oto (a

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ
فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَلَمَّا فُتِحَتْ يَدَا
يُنَا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ
يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ
تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى فَلَنْ
يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٥٧﴾

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ
وَأَخَذَهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ
الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ
لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْيلًا ﴿٥٨﴾

وَبَلِّغْ أَقْرَبَى أَهْلَ عَهْدِهِمْ
لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ
مَوْعِدًا ﴿٥٩﴾

وَلَمَّا قَالَ مُوسَى لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ
حَتَّى أَتِلْعَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ
حُقُبًا ﴿٦٠﴾

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا
حُوتَهُمَا

Kalodan), na kiyalipatan niran so suda iran, na miyakamba-al sa lalan Niyan ko Kalodan a okita (a kiyamara-an).

62. Na kagiya a makalupas siran na Pitharo Iyan ko Mangoda Niyan: Witangka si-i so ipagoto ta; Sabunsabunar a riya-ot Ta sa kapahulalakao Ta ini a dokao.

63. Pitharo (o Mangoda Niyan): A ino Miya-ilaingka gowani ko Domukhata ko lakongan? Na Mata-an! A Sakun na kiyalipatangko so suda: Na da-a lominipat Rakun non ko Ka-aloya ko ron a rowar ko Shaitan: Na Miyakamba-al sa lalan Niyan ko Kalodan a Pakamumusa!

64. Pitharo (o Musa): A giyoto man so Puphuloloba-an Ta: Na komiyasoi Siran ko kiyaiposan Niran, sa gi iran panondogun so Lakawiran.

65. Na miyakato-on Siran sa isa a Oripun, a pud ko manga Oripun Nami, a bigan Nami Sukaniyan sa Limo a pho-on ko Hadapan Nami, go Inundao Ami Sukaniyan pho-on ko Hadapan Nami sa Kata-o.

66. Pitharo-on o Musa: Ino o onota Ko Ruka, sa Undaon Ka Rakun so Inindao Ruka a Ontol?

67. Pitharo o (Khidhr): A Mata-an! A Suka na di Ka dun Makagaga Phantang sa Kapagonot Ka Rakun!

فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ إِنِّي خَشِيتُ أَنْ يَتَّخِذَنَا قَدْ
لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ
الْحُوتَ وَمِمَّا أُنْسِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ
وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَأَتَوْا عَلَى إِتْرَاهِمَا
فَصَصَا ﴿٦٤﴾

فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ
عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾

قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَيْتُكَ عَلَى أَنْ تُحِلِّمَ
مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾

قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٦٧﴾

68. Na andamanaya i Kakhapan-tangangka ko Dangka sukaniyan sushuba a Kata-o?

69. Pitharo o (Musa): A Khatukhadakongka, Omiyog so Allah, a Mapantang: Go da-a Shorangungko a Sogowan Ka.

70. Pitharo (o Khidhr): Na o Pagonot Ka Rakun, na Dingka Rakun Pagisha-an so apiya antona-a taman sa di Ko Ruka Mapanothol sa maosai i sabap iyan.

71. Na lomiyalakao Siran a dowa: Taman sa kagiya a makada Siran ko Awang, na libo Niyan. Pitharo (o Musa): Ba aya Kiyalubo Wangka-on na Paguludun Ka so tao ron? Sabunsabunar a Miya-kanggolaola Ka sa shai a tanto a marata!

72. Pitharo Iyan: Ba Akun da Tharowa a Mata-an! A Suka na di Ka dun makagaga Phantang sa Kapagonot Ka Rakun?

73. Pitharo (o Musa): Diyakongka khararangiti sabap ko Kiyalipat Akun, go Diyakongka Phaliyogati ko Miyanggolaola Ko sa marugun.

74. Na lomiyalakao Siran a dowa: Taman sa minitho-ona Iran a Bagowamama, na biyono Iyan. Pitharo (o Musa): Ino Ka Phamono sa baraniyawa a da-a sala iyan ka

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا أَلْحَقَ بِهٖ خُبْرًا ۝٦٨

قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ۝٦٩

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ۝٧٠

فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا ۝٧١
قَالَ أَخَرَقَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ۝٧٢

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۝٧٣

قَالَ لَا تَأْخُذْ بَعِثْتُ بِنَا إِلَهُنَّ وَلَا تَرْهَقُنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ۝٧٤

فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا الْيَمِينُ غَمَامًا فَغَطَّاهُمْ قَالَ أَفْتَدَتْ نَفْسًا رَّكِبَةً يُغِيرُ نَقِيسَ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُّكْرًا ۝٧٥

da-a miyabono iyan a tao? Subun-sabunar a Minggolaola Ka sa shai a mala a Pakasisingail!

75. Pitharo Iyan: Ba Ko Ruka da Tharowa a Mata-an! A Suka na di Ka dun Makagaga Phantang sa kapagonot Ka Rakun?

76. Pitharo (o Musa): Amai ka i Isha Akun Ruka so apiya antona-a ko oriyen naya, na di Yakongka dun Phagonota-an: Sabunar a piya-kataman Ka so rason a pho-on Rakun.

77. Na lomiyalakao a dowa Oto: Taman sa kagiya a makatalingoma Siran ko manga tao ko isa a Ingud, na miyanguni siran sa Pangunungkun ko manga tao ron, na tiyaplis iran o ba iran Mapagana a dowa Oto. Na miyakaton Siran ro-o sa sasilang a Kota a marani ko kakhaothang iyan, na biyangon Niyan. Pitharo (o Musa): O pishinganin Ka, na miyakakowa Ka-on ndun sa sokai!

78. Pitharo (o Khidhr): Giyai dun i kapakapumbulag Akun a go Suka: Panotholun Ko Ruka so osayan ko pakatana o Dangka Magaga Phantang.

79. Na so puman so Awang, na aya butad iyan na ruk o manga Miskin: A ipuphaningkaoyagun niran ko Kalodan: Na kiyabaya-an Ko

﴿ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكَ إِن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴾

قَالَ إِن سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَيِّحْ
قَدْ بَلَغْتَ مِن لَّدُنِّي عُذْرًا ﴿٧٦﴾

فَأَنْطَلَقَا حَتَّى إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلُهَا فَأَتَوْا أَنْ يُصَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَ فَأَقَامَهُ وَقَالَ لَوِ شِئْتَ لَخِذْتُ عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنَكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرْدَتْ أَنْ أَعْيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ

a kiya-aibi Ko ron, ka adun ko khabolosan niran a Datu a pukhowa-an niyan a tugul so langowan a Awang (a mapiya).

80. Na so puman so Bagowamama, na aya butad o mbala a Lokus iyan na Miyamaratiyaya, na inikawan Nami i ba Niyan siran kapaliyogati sa kandarowaka a go Kaongkir.

81. Na kiyabaya-an Nami a sambiyan kiran o Kadnan Niran sa tomo a di sukaniyan sa Kasosoti go lubi ron sa karani i Kapangalimo.

82. Na so puman so sa silang a Kota, na aya butad iyan na ruk o dowa Bagowamama, a manga ilo, si-i ko Bandar a Ingud; na adun a matatago ko didalum iyan, a Gadong a ruk iran; na aya butad o Ama iran na Bilangatao: Na kabaya o Kadnan Ka a iraot siran ko katarotop o Bagur iran, na migumao iran so Gadong iran-a Limo a phon ko Kadnan Ka. Na kuna a ba Akun naya Pinggolaola sa ba phon sa kaba-a ba-as Akun. Giyoto man i osayan o pakatana o Dangka Magaga Phantang.

83. Na Ipagisha iran Ruka (Ya Muhammad) so Zulqarnain. Tharowangka: Batiya-an Ko rukano Sukaniyan sa Pananadum.

مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِيهَةٍ غَضَبًا ۝٥٨

وَأَمَّا الْعُلَمَاءُ فَكَانَ أَبُوهُمَا مُؤْمِنِينَ وَخَشِيَ أَن
يَرْهَقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۝٥٩

فَأَرَادَا أَن يَبْدُلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً
وَأَقْرَبَ رَحْمًا ۝٦٠

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي
الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزُ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا
صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا
وَيُخْرِجَاهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ
وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ
تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ۝٦١

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقَرْيَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا
عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ۝٦٢

84. Mata-an! A Sukami na Piya-kakhapa-ar Ami Sukaniyan ko Lopa, go bigan Nami Sukaniyan ko langowan taman sa okit.

85. Na miyakakudug sa okit,

86. Taman sa kagiya a iraot ko pushudupan o Alongan, na miyaguda Iyan a pushudup ko Bowalan a mayao: Na miyakato-on ro-o sa pagtao: Pitharo Ami: Hai Zulqarnain! (Mbayabaya Ka,) o Ndanugangka (siran), o di na Magumba-al Ka kiran sa mapiya.

87. Pitharo Iyan: Sa tao a ndarowaka, na shiksa-an Nami dun sukaniyan; oriyan niyan na Phakandodun ko Kadnan Niyan; na siksa-an Niyan sa siksa a pakasingai.

88. Na sa puman sa tao a Maratiyaya, go nggalubuk sa mapiya; Na adun a bagiyaniyan a balas a mapiya, go Tharo-on Nami dun Sukaniyan ko Sogowan Nami sa malbod.

89. Oriyan niyan na miyakakudug sa lalan,

90. Taman sa kagiya a iraot ko pushubangan o Alongan, na miyaguda Iyan a Pushubang ko pagtao a da-a inisunggai Ami kiran ko tampar rukaniyan a runding.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَءَاتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبِيلًا ﴿٨٤﴾

فَأَتْبَعَ سَبِيلًا ﴿٨٥﴾

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا إِنَّكَ أَفْقَرُ إِلَيْنَا إِمَّا أَنْ تَكُذِّبَ وَإِمَّا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾

قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ نُرِيدُ إِلَىٰ رَبِّهِ فِئْعَالًا ﴿٨٧﴾

وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءُ الْحُسْنَىٰ وَنَسْتَعْلِفُ لَهُ مِنْ أَمْرِ النَّاسِ ﴿٨٨﴾

ثُمَّ اتَّبَعَ سَبِيلًا ﴿٨٩﴾

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ يَجْعَلْ لَهُمُ مِنْ دُونِهَا سَبِيلًا ﴿٩٠﴾

91. Maoto dun man: Na Sabunar a katawan Nami so shisi-i Rukaniyan a Tothol.

92. Oriyan niyan na miyakakudug sa lalan,

93. Taman sa kagiya a iraot ko pagulutan a dowa a Palao, na miyakato-on, ko obai a dowa oto sa pagtao a marugun a kapuphakasabot iran sa Katharo.

94. Pitharo iran: Hai Zulqarnain! Mata-an! A so Yajuj a go so Majuj na Puphaminasa siran ko Lopa: Na o sunggai Ami Suka sa tundan sa asara Tagowingka so pagulutan nami a go siran sa run?

95. Pitharo Iyan: A so Piyakikha-pa-ar Rakun Sukaniyan o Kadnan Ko na aya tomo: Na ba Ako niyo dun tabangi a Bagur: Ka Tagowan Ko so Pagulutan niyo a go siran sa Kota:

96. Witi Yako niyo sa Piyamilo-lang a potao; taman sa kagiya a matilub Iyan so Pagulutan o dowa Pimping, na Pitharo Iyan: Biyagi niyo, taman sa kagiya a mabaloi Niyan noto a (lagid o) Apoi, na Pitharo Iyan: Witi Yako niyo sa Maodod Akun non, a Galang.

97. Na da iran magaga i ba iran kaliyawawi Sukaniyan, go da iran magaga lomubo.

كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٥١﴾

ثُمَّ اتَّخَعَ سَبَبًا ﴿٥٢﴾

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا
لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٥٣﴾

قَالُوا يَنْذِ الْأَقْرَبِينَ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ
مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا
عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٥٤﴾

قَالَ مَا مَكْنِيَ فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ
أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٥٥﴾

ءَأَتُونِي زُبُرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا تَوَلَّى بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ
قَالَ انْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ ءَأَتُونِي أُفْرِغَ
عَلَيْهِ قَطْرًا ﴿٥٦﴾

فَمَا اسْطَعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَعُوا لَهُ
نَقَبًا ﴿٥٧﴾

98. Pitharo Iyan: Giya-i na Limo a pho-on ko Kadnan Ko: Na amai ka makaoma so diyandi o Kadnan Ko, na mbalowin Niyan Na-i a roput; na tatap a so diyandi o Kadnan Ko na bunar.

قَالَ هَذَا أَرْحَمَةٌ مِّن رَّبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ﴿٥٨﴾

99. Na botawanan Nami so saba-ad kiran sa Alongan noto na mis-harundada iyan so saba-ad: na Iyo-pun so Sanggakala, na limodun Nami siran langon.

﴿وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَيُفْتَحُ فِي الصُّورِ فَنَجَّيْنَاهُمْ أَجْمَعًا ﴿٥٩﴾﴾

100. Na sandigun Nami so Jahannam sa Alongan noto ko manga Kafir sa Samporna a Kasandig,

وَعَرَّضْنَاهُمْ يُومِئذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرَضًا ﴿٦٠﴾

101. Siran na miyatago so manga Mata iran ko runding ko Pananadum Rakun, go aya butad iran na di iran khabarao mamamakinug (so Katharo o Allah).

الَّذِينَ كَانَتْ أَغْشَتْهُمْ فِي عِصْيَانِهِ عَن ذِكْرِى وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ﴿٦١﴾

102. Ba aya tiyangkapan non o siran a Miyamangongkir na khakowa iran so manga Oripun Ko a salakao Rakun a manga Panarigan? Mata-an! A Sukami na inithiyakap Ami so Naraka Jahannam ko manga Kafir (a pithiyagar) a darpa.

أَغْشَيْتِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَسْمَعُوا وَاِعْبَادِي مِّن دُونِى أُولَئِكَ إِنَّا نَعْتَدُ لَهُمْ عَذَابًا لَّلكَافِرِينَ ﴿٦٢﴾

103. Tharowangka (Ya Muhammad): Ba Ami rukano Phanothola so titho a Miyangalologi ko manga galubuk?-

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكَ بِالْأَخْسَنِ عُقْلًا ﴿٦٣﴾

104. Siran so miya-ilang so galubuk iran ko Kaoyagoyag ko doniya, a siran na tatarima-an niran sa

الَّذِينَ صَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿٦٤﴾

Mata-an! A siran na gi-i siran phiyapiya sa galubuk?

105. Siran man so Miyaman-gongkir ko manga Ayat o Kadnan niran, go so Kimbaratumowa-an Rukaniyan: Na miyailang so manga galubuk iran, na da-a pakatindugun Nami a bagiyen niran ko Alongan a Qiyamah, a timbang (iran).

106. Giyoto man i balas kiran, a so Naraka Jahannam; sabap ko Kiya-ongkir iran, go kinowa iran so manga Ayat Akun a go so manga Sogo Akun a kasandagan.

107. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na miyabaloi a bagiyen niran so manga Sorga Pirdaos (a Pithiyagar) a darpa,

108. Makakakal siran non: Di siran non khabaya mawa.

109. Tharowangka: Apiya mbaloi so Kalodan a dawat (a isorat) ko manga Katharo o Kadnan Ko, na thaman ndun so Kalodan na di pun thaman so manga Katharo o Kadnan Ko, apiya mugai Kami sa lagid iyan a iyoman non.

110. Tharowangka (Ya Muham-mad): A Sakun na matag Manosiya a lagid iyo, a Iphagilaham Rakun, a aya bo a Tohan niyo na Tohan a isa isa; na sa dun sa tao a aya butad

أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِمْ
فَحَبَّطَتْ أَعْمَالَهُمْ فَلَا يَقِمْ لَهُمْ نَصْرٌ وَلَا فِئْتَةٌ
وَرِثَانًا ﴿٥٥﴾

ذَٰلِكَ جَزَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَخَذُوا عٰلِيَّ
رُسُلِي هُزُوًا ﴿٥٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ
جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿٥٧﴾

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَتَّعُونَ عَنْهَا حَوْلًا ﴿٥٨﴾

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادَ الْكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفَذَ الْبَحْرُ
قَبْلَ أَنْ تَقْدَ كَلِمَتِي رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ
مِدَادًا ﴿٥٩﴾

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ
وَكَدُّ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ

iyen na a-arapun niyan so Kimbar-
atumowa-an ko Kadnan Niyan, na
nggalubuk sa galubuk a mapiya, go
di niyan Phakisakotowi so Sowaso-
wat ko Kadnan Niyan sa isa bo.

Surah Maryam-19

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Kaf. Ha. Ya. Ain. Sad. So
Allah i Mata-o ko paka-a antapan
Niyen ro-o.

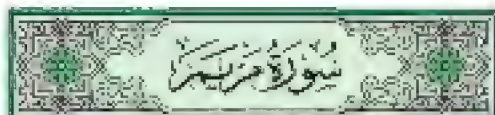
2. (Giyaya so) Pananadum ko
Limo o Kadnan Ka ko Oripun Ni-
yan a Zakariya.

3. Gowani na Miyanguni ko
Kadnan Niyan sa Kapanguni a ma-
solun,

4. Pitharo Iyan: Kadnan Ko!
Mata-an! A Sakun na lomimuk Ra-
kun so tolan, go kominindat so Olo
sa bok a Mapoti: Go da-a Ko ma-
baloi ko Panguni Yakun Ruka Kad-
nan Ko a miya-ola!

5. Na Mata-an! A Sakun na ini
Kawan Ko so manga Tonganai Ya-
kun ko oriyen Ko: Ka aya butad o
Karoma Ko na baluk: Na bugi Ya-
kongka pho-on ko Hadapan Ka sa
Wata,-

عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكُ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١٥﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَهَيِّصٍ ﴿١﴾

ذَكَرْ رَحْمَتَ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ﴿٢﴾

إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَيْدًا خَفِيًّا ﴿٣﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاسْتَعَلَ
الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ
شَقِيًّا ﴿٤﴾

وَلِيَّ خِيفَتُ الْمَوَالِي مِنْ وَرَاءِي
وَكَيْفَ أَنْتَ بِعِاقِبَةِ الْمُهْتَبِ إِلَى مِنْ
لَكَ وَلِيَّا ﴿٥﴾

6. A makapangowaris Rakun, go Makapangowaris ko manga Tonganai o Yaqoub; go Baloyangka Sukaniyan, Kadnan Ko! A Makasosowat (Ruka)!

7. (Pitharo Rukaniyan:) Hai Zakariya! Mata-an! A Sukami na Phanotholun Nami Ruka a (Pumbawata Ka sa) Bagowamama: A aya ngaran Niyan na Yahya: Da-a biyaloi Ami Rukaniyan gowani a sangai (Niyan).

8. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Andamanaya i khakha-adun Rakun o Bagowamama, a aya butad o Karoma ko na Baluk, go Sabunar a iniraot Ako po-on ko Kalokus sa Kiyamara-an?

9. Pitharo (o Sogo): Maoto dun man, Pitharo o Kadnan Ka: A Sukaniyan na malbod Rakun: Go Sabunar a Inadun Akun Suka gowani, a da Ka pun sa maito bo!

10. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sunggai Akongka sa Tanda. Pitharo (o Sogo): A aya Tanda a Ka, na Dingka (Magaga i Bangka) Mimbitiyarai so manga Manosiya sa tulo gawi-i, a da-a Sakit (Ka).

11. Na liniyowan Niyan so pagtao Niyan a pho-on ko Mihrab: Na ini purowayat Iyan kiran: A Tasbik kano (ko Allah) ko kapita-pita go so kagabi gabi.

يَرْفَعُنِي وَيَرْبِّتُنِي مِنَ الْإِلَهِ يَعْزُبُ وَأَجْعَلُهُ
رَبِّ رَضِيًّا ⑤

يَذْكُرُنِي إِنَّا أَنْبَشُرُكَ بِعُلَمٍ أَسْمُهُ
يُحْيِي لَوْ تَجْعَلُ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ⑥

قَالَ رَبِّ أَنِّي يَكُونُ لِي عُلْمٌ وَكَانَتْ
أَمْرًا قِيَامًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ
عَيْنًا ⑦

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَى هَيْئٍ
وَقَدْ خَلَقْنَاكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُنْ
شَيْئًا ⑧

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ
إِنِّي لَأَتُكَلِّمُ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ
سَوِيًّا ⑨

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى
إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ⑩

12. (Pitharo o Allah:) Hai Yahya! Kupitingka so Kitab Shabunsabunar: Go inibugai Ami Rukaniyan so Ongangun ko kaito Iyan,

13. Go (bigan Nami sa) Kapudi pho-on ko Hadapan Nami, go Kasosoti: Go miyabaloi a Puphangon-gonotan,

14. Go Makapudi-in ko mbala a lokus Iyan, go da mabaloi a Mamumundug a darowaka.

15. Na Kalilintad a si-i Rukaniyan ko Gawi-i a Kinimbawata-a non, go so Gawi-i a Kapatai Niyan, go so Gawi-i a Kapakatinduga-on (pho-on ko Kobor iyan) a Oyagoyag!

16. Na Aloyangka ko Kitab so Maryam, gowani a makawatan ko pagtao Niyan (ka Somiyong) ko darpa a tampar sa Subangan.

17. Na Mimba-al ko tampar kiran sa runding; na siyogo ami si-i rukaniyan so sogo ami. (a so Jibril) na miyaniyaropa-on sa Manosiya a tarotop.

18. Pitharo (o Maryam): Mata-an! A Sakun na Mulindong Ako ko (Allah a) Masalinggagao: Po-on Ruka, o aya butad Ka na Manananggila.

19. Pitharo Iyan: A Matag Ako Sogo o Kadnan Ka, sa kambugi Akun Ruka sa Wata a Soti.

يَا حَيُّ حُذِّ الْكِتَابِ بِقُوَّةٍ وَأَنْتَ
الْحَكِيمُ صَبِيًا ۝

وَحَنَانًا مِّنْ لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا ۝

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ۝

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ
يُبعَثُ حَيًّا ۝

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ
أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْوِيًّا ۝

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا
رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ۝

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ
تَقِيًّا ۝

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا
زَكِيًّا ۝

20. Pitharo (o Maryam): A anda-manaya i Kakha-adun Rakun o Wata, a da-a Miyakapamakai Rakun a Mama, go da-a Ko mabaloi a barashina?

21. Pitharo (o Sogo): Maoto dun: Pitharo o Kadnan Ka: A Sukaniyan na malbod Rakun: Go kagiya a mbalowin Nami Sukaniyan a Tanda ko manga Manosiya go Limo a pho-on Rukami: Na miyabaloi a Sogowan a miyapasad.

22. Na Inikaogat Iyan Sukaniyan, na inisibai Niyan ko darpa a mawatan.

23. Na miyapakasong Sukaniyan o Balilit ko Kayo a Qormah: Na Miyatharo Iyan: Hai o ba Ako bo Miyatai ko ona-an nai! Go miyabaloi Ako a kiyalipatan a di dun Pukha-aloi!

24. Na Tiyawag Sukaniyan (o Sogo) ko kababa-an Niyan: Di Ka mboboko! Sabunar a tiyagowan o Kadnan Ka so kababa-an Ka sa lawasaig (a maito);

25. Na Koyongangka si-i Ruka so Kayo a Qormah: Ka Angka niyan kapangologi sa Onga a Qormah a kiyalotowan.

26. Na Kangka go inom Ka go Pakapipiya-angka a Ginawangka. Na o adun a Khailaangka ko manga

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَى هَيْنٍ ۖ وَلَنَجْعَلَنَّهُ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿٢١﴾

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِوَاءٍ مَكَانًا قَاصِيًّا ﴿٢٢﴾

فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَنْتَبِئَنِي مِنْ قَبْلِ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنَسِيًّا ﴿٢٣﴾

فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَا تَحْزَنِينَ قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾

وَهَزَى إِلَيْكِ جِذْعَ النَّخْلَةِ تُسْقِطُ عَلَيْكَ رَطْبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيَنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ

Manosiya a sakatao, na Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na minishamaya Akun ko (Allah a) Masalinggagao so Kathigur, na di Ako dun Makipumbitiyarai sa Alongan nai sa Manosiya.

27. Na inowit Iyan ko pagtao Niyan, a a-widan Niyan. Pitharo iran: Hai Maryam! Sabunsabunar a Miyakanggolaola Ka sa Shai a lubi a mala a piyakagowagowad!

28. Hai Babai o Haroun! Da ko butad i Ama a Ka o ba tao a marata, go da ko butad i Ina a Ka ba Pashisina!

29. Na initoro Iyan (so Wata). Pitharo iran: Andamanaya i Kipumbitiyarain nami ko tao a mata-tago ko saloyota a maito a Wata?

30. Pitharo (o Wata): A Mata-an! a Sakun na Oripun o Allah: Inibugai Niyan Rakun so Kitab go biyaloi Ako Niyan a Nabi;

31. Go biyaloi Ako Niyan a Pumphangompiya, apiya anda Ko Matago, go ini Sogo Iyan Rakun so Sambayang go so Zakat ko masa a Kaoyagoyag Akun;

32. Go (biyaloi Ako Niyan a) Makapudi-in ko Ina Akun, go da a Ko Niyan baloya a Mamumundug a darowaka;

صَوَّمَا فَلَنِ أَكْبَرُ الْيَوْمَ أَنْسِيَا ۝٢٧

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ ۚ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ۝٢٨

يَا أَخْتِ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانتِ امْرَأَتُكَ بِغِيًّا ۝٢٩

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نَكْفِيكَ مِنْ كَانِ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ۝٣٠

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ءَاتَنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ۝٣١

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ۝٣٢

وَرَبِّ بَوْلَدِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا سَفِيًّا ۝٣٣

33. Go so Kalilintad na si-i Rak-un ko Gawi-i a Kinimbawata-an Rakun, go so Gawi-i a Kapatai Akun, go so Gawi-i a Kapakatinduga Rakun a Oyagoyag!

34. Giyoto man so Isa a Wata o Maryam: Katharo a Bunar, a so kapaparampangan siran non.

35. Da Mapatot ko Allah i ba Kowa sa Wata. Soti Sukaniyan! Igira adun a Pakapunggolalanun Niyan a Sogowan, na aya bo a Putharo-on Niyan non: Na Kon, na Kha-adun.

36. Na Mata-an! A so Allah i Kadnan Ko go Kadnan niyo: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Giyaya i okit a maka-o ontol.

37. Na da pagayonayon so Pishagorompong kondolondolonan niran, na sangat a siksa a ruk o siran a Miyamangongkir, ko kapakandarpai ko Gawi-i a mala!

38. Sayana siran a phakanug, go sayana siran a phakailai, ko Gawi-i a kapakatalingoma iran Rukami! Ogaid na so manga Darowaka sa Alongan nai na matatago ko kada-dag a mapayag!

39. Na Paki-iktiyaringka kiran so Alongan a kasundit, a masa a kakokoma ko Miyanggolaola: na siran na matatago ko kalipat a siran na da siran Pamaratiyaya!

وَأَنسَلِمُوا عَلَى يَوْمٍ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ
وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي
فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾

مَا كَانَ لِلَّهِ أَن يَتَّخِذَ مِن وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا
قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ
مُّسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُوتَنَّا لَكِ الْقُلُوبُ
الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي
غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾

40. Mata-an! A Sukami na Sukami i phangowaris ko Lopa, go so tao a matatago-on: Go si-i siran Rukami Phamakandoda.

41. Na Aloyangka ko Kitab so Ibrahim: Mata-an! A Sukaniyan na aya butad Iyan na tanto a Muma-mata-an, a Nabi.

42. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan: Hai Ama! Inongka Pushimba-a so di Phakanug go di Phakailai, go da-a khilinding Iyan Ruka a maito bo?

43. Hai Ama! Mata-an! A Sakun na Sabunar a miyakaoma Rakun so Kata-o: A so da Ruka makatalingoma: Na onoti Yakongka: Ka Nggonanaon Ko Suka sa lalan a matitho.

44. Hai Ama! Dingka Pushowasowata so Shaitan: Mata-an! A so Shaitan na miyabaloi ko (Allah a) Masalinggagao a darowaka.

45. Hai Ama! Mata-an! A Sakun na ipukhawan Nakun o ba Ka masogat a siksa a pho-on ko (Allah a) Masalinggagao, na mabaloi Ka a bolayoka o Shaitan.

46. Pitharo (i Ama Iyan): Bangka khagowadun so manga Katohanan ko, Hai Ibrahim? Mata-an a Odingka Gunuki, na Sabunar a Radiyamun Ko Suka dun: Na tawaranga Kongka sa mathai!

إِنَّا نَحْنُ قَرِيبٌ مِنَ الْأَرْضِ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِنَّا
يَرْجِعُونَ ﴿٤٠﴾

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِذْ كَانَ صَديقًا
نَبِيًّا ﴿٤١﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ
وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾

يَتَأْتِيَ إِنِّي فَدَّ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا أَمُرُ بِكَ
فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾

يَتَأْتِيَ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ
لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾

يَتَأْتِيَ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ
الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾

قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ تَعَنَّى الْهَيْبَى يَتَذَكَّرُ
لَيْنٍ أَمْ فَتَنْتَهُ لَا تَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾

47. Pitharo (o Ibrahim): Kalilintad a si-i Ruka: Ipanguni Yakun Suka dun sa Ma-ap ko Kadnan Ko: Mata-an! a Sukaniyan na tatap a mala Rakun i Gagao.

48. Na Pumbulag Ako rukano a go so Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah: Go Phanguni Ako ko Kadnan Ko: Matatangkud a di Yako Khabaloi ko Panguni Akun ko Kadnan Ko, a khaola.

49. Na kagiya a mbulag kiran a go so Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na inibugai Ami Ron so Ishaq go so Yaqoub; na oman i isa Kiran na biyaloi Ami a Nabi.

50. Go bigan Nami Siran ko Limo Ami, go singgayan Nami Siran sa mapiya a Bantogan a Maporo.

51. Na Aloyangka ko Kitab so Musa: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a tolabos, go miyabaloi a Sogo a Nabi.

52. Na tiyawag Ami Sukaniyan ko kilid o Palao sa tampar sa kawanan, go piyakarani Ami Sukaniyan, a Kinimbitiyarain Nami Ron.

53. Go inibugai Ami Ron a pud ko Limo Ami, so Pagari Niyan a Haroun, a Nabi.

54. Na Aloyangka ko Kitab so Ismail: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a tomotoman sa pasad, go miyabaloi a Sogo, a Nabi.

قَالَ سَلِّمْ عَلَيْنَا سَأَسْتَغْفِرُكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيظًا ﴿١٧﴾

وَأَعْتَرَىٰ لَكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَاقِيًّا ﴿١٨﴾

فَلَمَّا أَتَيْنَاهُمْ وَمَا عْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿١٩﴾

وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلَيْنَا ﴿٢٠﴾

وَأَذْكُرِي الْكِتَابَ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٢١﴾

وَوَدَّعَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ﴿٢٢﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا هَارُونَ وَيُونَا ﴿٢٣﴾

وَأَذْكُرِي الْكِتَابَ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٢٤﴾

55. Na miyabaloi a Ipushogo Iyan ko manga tonganai Niyan so Sambayang go so Zakat, go miyabaloi si-i ko Kadnan Niyan a Makasosowat.

56. Na Aloyangka ko Kitab so Edris: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a Mumamata-an, a Nabi:

57. Go ini Poro Ami Sukaniyan ko darpa a Maporo.

58. siran man so ini Kalimo Siran o Allah a manga Nabi; a pud ko Moriyatao o Adam, go pud ko riyorani Nami (ko Kapal) a pud o Nuh, go pud ko kiyababadan ko Ibrahim go so Israil,- go pud ko tao a Tiyoro Ami go Pinili Ami. Igira a Puphangadi-an Kiran so manga Ayat o (Allah a) Masalinggagao, na Pushondong Siran a Khisosodod go Puphamanugad.

59. Na adun a miyakasalono ko oriyani Niran a miyakasambi a inilang iran so Sambayang, go piyan-gonotan niran so manga kabaya a ribat, na maolog siran ndun ko landung (ko Naraka),-

60. Inonta so tao a Mithaobat go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa mapiya: Na siran man i Phamakasolud ko Sorga, go di siran khasalimbotan sa maito bo,-

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ آدِرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا ﴿٥٦﴾

وَرَفَعَهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ﴿٥٨﴾

﴿وَحَلَفَ مِنْ بَعدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا﴾ ﴿٥٩﴾

إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿٦٠﴾

61. Manga Sorga a tatap, so inidiyandi o (Allah a) Masalinggagao ko manga Oripun Niyan a da mapayag: Mata-an! A Sukaniyan na tatap a so diyandi Iyan na khito-man.

62. Da-a khanug iran ro-o a siya-siya, ogaid na Kalilintad: Go adun a bagiyan niran a pagupur kiran ro-o, sa kapita go magabi.

63. Giyoto man so Sorga a so pakiphangowaliyan Nami ko manga Oripun Nami a tao a miyabaloi a Manananggila.

64. Na (Pitharo o Jibril:) di Kami Phakatoron inonta o sabap ko Sogowan o Kadnan Ka: Kapa-ar Iyan so kasasangoran Nami go so katalikhodan Nami, go so pagulutan noto: Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Khalipat,-

65. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so pagulutan a dowa oto: Na Simba-angka Sukaniyan, go Phantang Ka makapantag ko Simba Rukaniyan: Ba adun a katawan Ka a sangai Niyan?

66. Na gi-i Tharo-on o Manosiya: Ino amai ka matai yako, Mata-an a phakagumaon nako dun a Oyagoyag?

67. (Pitharo o Allah:) Ba di khatadumi o Manosiya a Mata-an! A

جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًا ﴿٦١﴾

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ
رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًا ﴿٦٢﴾

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ
تَقِيًّا ﴿٦٣﴾

وَمَا تَنْزِيلُ الْإِلَهِ بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا
وَمَا خَلَقْنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ
نَاسِيًّا ﴿٦٤﴾

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ
وَأَصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾

وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ أَإِذَا مَاتْنَا لَنَسْفَعُ أَخْرَجَ
حَيًّا ﴿٦٦﴾

أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ

Sukami na Inadun Nami sukaniyan gowani a da pun Ma-adun sa maito bo?

68. Na Ibut ko Kadnan Ka, Mata-an a limodun Nami siran ndun, rakhus o manga Shaitan; oriyan niyan na Mata-an a witun Nami siran ndun ko muliliyota ko Jahan-nam a pukhidola iran a lub iran;

69. Oriyan niyan na Mata-an a mamitbit Kami dun ko oman i isa ka tindug sa sadun sa tanto kiran a somiyangka ko (Allah a) Masaling-gagao.

70. Oriyan niyan na Sukami dun i Mata-o ko siran a siran i kiyapatotan ko kapakasolud ko Naraka.

71. Na da-a isa rukano bo a Ba-on ndi makasagad: Miyabaloi si-i ko Kadnan Ka, a miyapasad a Kokoman.

72. Oriyan niyan na sabutun Nami so Miyamananggila, na i bagak Ami ro-o so manga darowaka, a pukhidola iran a lub iran.

73. Na igira a Puphangadi-an kiran so manga Ayat Ami, a manga Rarayag, na gi-i Tharo-on o siran a Miyamangongkir, ko siran a Miyamaratiyaya: Antawa-a ko dowa ka sagorompong i tomo i darpa, go mapiya i kalimodan?

وَلَمْ يَكُنْ مِنْكُمْ شَيْئًا ۝

فَوَرَّكَ لِنَحْضِرْتَهُمْ وَالشَّيْطَانِ ثُمَّ
لِنَحْضِرْتَهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًا ۝

ثُمَّ لَنَزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى
الرَّحْمَنِ عِيبًا ۝

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًا ۝

وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا
مَقْضِيًّا ۝

ثُمَّ نَسِجَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ
فِيهَا جِثِيًا ۝

وَإِذْ أُنْزِلَتْ عَلَيْهَا آيَاتُ رَبِّهَا قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا
وَأَحْسَنُ نَدِيًا ۝

74. Na madakul a bininasa Mi ko miya-ona an niran a pagtao, a siran i lubi a mapiya i kasangkapan go so kaphagilaya-on!

75. Tharowangka: Sa dun sa matago ko kadadag, na mbugan sa talik sukaniyan o (Allah a) Masalinggagao sa madakul, taman sa amai ka kasandungan niran so idi-diyandi kiran-a siksa, o di na so Bangkit,- na katokawan niran ndun so tao a sukaniyan i lubi a marata i darpa, go tanto a malobai i manga tabanga!

76. Na Puphagomanan o Allah so siran a komidug sa ontol: Sa Torowan: Na so manga tatap a manga pipiya, na tomo si-i ko Kadnan Ka, i balas, go tomo a khandodan.

77. Ino kiyatokawan Ka so Inongkir iyan so manga Ayat Ami, go Pitharo iyan: A Mata-an a khabugan nako dun sa tamok go Wata?

78. Ba niyan miya-ilai so da mapayag, antawa-a ba miyakakowa si-i ko (Allah a) Masalinggagao sa pasad?

79. Kuna oto! Ipushorat Ami dun so gi-i niyan Tharo-on: Go pagomanan Nami ron so siksa sa kaoman (a madakul);

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ
أَلْبَانًا وَإِنَّا ۖ

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَسْمُدْ ذَلِكَ الرَّحْمَنُ
مَذًّا حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ
وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَانًا
وَأَضْعَفُ جُودًا ۖ

وَيُرِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَتُ
الضَّلَالَتُ حَتَّىٰ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ
مَرَدًا ۖ

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ
لَأُوتِينَ مَا لَا أُؤْتَىٰ ۖ

أُفْلَحَ الْغَيْبُ أَمْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ
عَهْدًا ۖ

كَذَّابٌ مَكِيدٌ مَّا يَقُولُ وَيَسْمُدْ لَهُ مِنْ
الْعَذَابِ مَذًّا ۖ

80. Go pangowaliyan Nami rukaniyan so gi-i niyan Tharo-on, go makatalingoma Rukami a tawantawan.

81. Na kominowa siran sa salakao ko Allah a manga Katohanan, ka-an siran kon mabaloi a mama-kaogop kiran!

82. Kuna oto, ka Pagongkirun niran ndun so Kiyasimba-a kiran, go khabaloi siran a manga ridowai ran.

83. Bangka da katokawi a Mata-an! A Sukami na biyotawanan nami so manga Shaitan ko Miyaman-gongkir, a puphangondoi kiran sa tanto a kapangondoi?

84. Na Dingka kiran punggaga ani (so siksa), ka Mata-an! Phamagitongun Nami Kiran ndun sa samporna a kapamagitong.

85. Si-i ko Alongan a limodun Nami so Miyamananggila si-i ko Masalinggagao, a khikokoda (a Khisusula-an),

86. Na idundug Ami so manga baradosa ko Naraka Jahannam, a ma-a wao siran,-

87. Da-a makapapa-ar kiran ko Sapa-at, inonta so tao a miyakakowa si-i ko (Allah a) Masalinggagao sa diyandi.

وَرِثَتُهُ، مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَوَزُّهُمْ أَزْجًا ﴿٨٣﴾

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَذَابًا ﴿٨٤﴾

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرْدًا ﴿٨٦﴾

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾

88. Na Pitharo iran: A kominowa so (Allah a) Masalinggagao sa Wata!

89. (Pitharo o Allah): Sabunsabunar a Mitharo kano sa Shai a minitaralo a pakasisingai!

90. Maito bo na so manga Langit na manga bubunsad, sa po-on ro-o, go manga bubungkag so Lopa, go mamangitombak so manga Palao a shagonaot,

91. Sa kinidaowa-an niran sa adun a Wata o (Allah a) Masalinggagao.

92. Na di patot ko Masalinggagao i ba kowa sa Wata.

93. Da (isa bo) ko langowan a tao a matatago ko manga Langit go so Lopa a ba di makatalingoma ko (Allah a) Masalinggagao, a Makapangangalimbaba-an.

94. Sabunsabunar a mai-itong Iyan siran, go mabibilang Iyan siran sa samporna a bilangan.

95. Na oman i isa kiran na Makatalingoma Rukaniyan ko Alongan a Qiyamah a tawantawan.

96. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na sunggayan siran ndun o (Allah a) Masalinggagao sa kaka-si.

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ۚ

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِذَا ۝

ثَكَّادُ السَّمَوَاتِ يَتَّقُظُرُ مِنْهُ
وَيَنْسُقُ الْأَرْضُ وَنَجْرُ الْجِبَالِ هَذَا ۝

أَنْ دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ۝

وَمَا يَتَّبِعِ لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ۝

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا
عِندَ الرَّحْمَنِ عَبْدًا ۝

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ۝

وَكُلُّهُمْ عِندَهُ بِيَوْمٍ الْقِيَمَةِ قَرْدًا ۝

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا ۝

97. Na aya dun a kiyaluboda Mi ko Qur-an ko Basangka (Ya Muhammad), na-an Ka oto Mapuphamanothol ko Miyamananggila, go an Ka oto Mipamaka-iktiyar ko pagtao a manga pawal.

98. Na madakul a bininasa Mi ko miya-on an niran a pagtao! Ba adun a pukhagudam Ka kiran a isa bo, o di na pukhanug Ka kiran a karan-gus?

Surah Ta Ha-20

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Ha. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Kuna a ba aya Kinitoronun Nami Ruka (Ya Muhammad) ko Qur-an na Angka makandamar,

3. Ogaid na undao ko tao a malukun (ko Allah),-

4. Initoron a miyakapo-on ko Miyadun ko Lopa a go so manga Langit a manga poporo.

5. So Masalinggagao a si-i ko Aras mithakna.

6. Ruk Iyan so matatago ko manga Langit a go so matatago ko Lopa, go so pagulutan a dowa oto, go so didalum o Lopa.

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ
الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لَّدَا ۝

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ يُخْشِ
مِنْهُمْ مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْرًا ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طه ۝

مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ۝

إِلَّا تَذَكُّرًا لَعَلَّكَ تَخْشَى ۝

نَزَّلْنَا مِنْ خَلْقِ الْأَرْضِ السَّمَوَاتِ الْعُلَى ۝

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ۝

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى ۝

7. Na o pakatanogun Ka so Katharo, na Mata-an! a Sukaniyan na katawan Niyan so masolun a go so lubi a mapagu-uma.

8. So Allah! Da-a Tohan a salakao Rukaniyan! Ruk Iyan so manga Ngaran a manga pipiya.

9. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Musa?

10. Gowani a makailai sa Apoi: Na Pitharo Iyan ki Karoma Niyan: A apa kano; ka Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; kalokalo kawitan Ko sukano ron sa barabad, o di na makato-on Nako si-i ko Apoi sa nana-o.

11. Na kagiya a makatalingoma-on, na Kiyatalowan: Hai Musa!

12. Mata-an! A Sakun na Sakun so Kadnan Ka! Na Ndaingka so dowa a Talompa-a Ka: Mata-an! A Suka na matatago ko Balintad a Soti a giya Tuwa;

13. Na Sakun na Pinili Akun Suka: Na Pakinugangka so Ipagilaham (Ruka).

14. Mata-an! A Sakun na Sakun so Allah: Da-a Tohan a salakao Rakun: Na simba-a Kongka, go Pamayandugun Ka so Sambayang sa Pananadum Rakun.

وَأَن تَجْهَرُوا بِالنُّفُولِ فَإِنَّهُمْ يَبْتَلُونَ السِّرَّ
وَأَخْفَى ۝٧

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى ۝٨

وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ۝٩

إِذْ رَأَى أَنَاكَ فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي
ءَاتَيْتُ نَارَ الْعِلْيَاءِ إِنِّي كَرِهْتُهَا فَبَقِيسُ أَوْ أَحَدُ
عَلَى النَّارِ هُدًى ۝١٠

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ بِمُوسَى ۝١١

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ
الْمُقَدَّسِ طَوًى ۝١٢

وَأَنَا أَخَذْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى ۝١٣

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ
الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ۝١٤

15. Mata-an! A so Bangkit na phakatalingoma-marani a pagu-uma-an Ko Sukaniyan-ka-an mibalas ko oman i isa ginawa so galubuk iyan.

16. Na o ba Ka on ka-alangi o tao a di ron Mapaparatiyaya go inonotan niyan so nunga iyan, ka Mabinasa Ka!

17. Na antona-a angkanan a shisi-i sa Kawanana Ka, hai Musa?

18. Pitharo Iyan: Giyaya na Badas Akun: A ipuphanukun Nakun Sukaniyan, go ipuphangawit Akun oto (sa Pukhun) o Kambing Akun, go adun a manga Osba Ko ron a pud.

19. Pitharo (o Allah): ithogun Ka, hai Musa!

20. Na ini ithog Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Nipai, a gi-ndoladola sa maga-an.

21. Pitharo (o Allah): Kowa-angka Sukaniyan, go di Ka khaluk: Ka phakandodun Nami bo Sukaniyan ko butad Iyan a paganai:

22. Go soludun Ka a Limangka ko kilid Ka: Ka-an makambowat a Masindao, a kuna a ba Panggal,-Tanda pun a salakao,-

23. Ka phakailain Nami Suka ko manga tanda Ami a manga Ala.

إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِيُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿١٥﴾

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ ﴿١٦﴾

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَمْوَسَىٰ ﴿١٧﴾

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَنُوكِّرُ أَغْلِيهَا
وَأَهْشُ بِهَا عَلَىٰ عَنِي وَلِي فِيهَا مَنَازِلُ
أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾

قَالَ أَلَيْهَا يَمْوَسَىٰ ﴿١٩﴾

قَالَ لَهَا فَأَوْادِي حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿٢٠﴾

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَئِيدُهَا
سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ ﴿٢١﴾

وَأَضْمُ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجَ بَيْضَةً مِّنْ
غَيْرِ سُوءٍ ءَايَةٍ أُخْرَىٰ ﴿٢٢﴾

لِيُرِيكَ مِنْ ءَايَاتِنَا الْكُبْرَىٰ ﴿٢٣﴾

24. Songka ko Pir-aon, ka Mata-an! A Sukaniyan na miyangakowala.

أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾

25. Pitharo (o Musa): Kadnan Ko! Pakalowagangka Rakun so Rarub Akun,

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾

26. Go Lubodangka Rakun so Showa-an Nakun,

وَأَنْشُرْ لِي الصَّوْرَ ﴿٢٦﴾

27. Go Pakalowayangka so kabi-gur o dila Akun,

وَأَخْلَعْ عُقَّةَ مِنِّي لَسَانِي ﴿٢٧﴾

28. Ka-aniran Kasaboti so Katharo Akun:

يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٨﴾

29. Go Sungai Akongka sa Washir a pud ko tonganai Akun,

وَأَجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾

30. So Haroun, a Pagari Ko,

هَارُونَ أَخِي ﴿٣٠﴾

31. Bakhushun Ka Sukaniyan ko Bagur Akun,

أَشَدُّ دِينًا لِّي ﴿٣١﴾

32. Go Pakatompokangka Sukaniyan ko Galubuk Akun:

وَأَشْرِكْ فِي أَمْرِي ﴿٣٢﴾

33. Ka Angka Mi Ruka Pupha-katasbik sa madakul,

كِي تَسْبِيحَكَ كَبِيرًا ﴿٣٣﴾

34. Go ana Mi Suka Katatadumi sa madakul:

وَتَذَكَّرَكَ كَبِيرًا ﴿٣٤﴾

35. Mata-an! A Suka i tatap a phagilai Rukami.

إِنَّكَ كُنْتَ مَبْصُرًا ﴿٣٥﴾

36. Pitharo (o Allah): A Sabunar a ini bugai Ruka so Panguningka, hai Musa!

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾

37. Na Sabunsabunar a ini Pangalimo Ami Suka ko kiyaokitan a salakao.

38. Gowani a i Ilaham Ami ki Ina a Ka so Iphagilaham:

39. (Sa Pitharo-on:) Tagowangka Sukaniyan (a Musa) ko Kaban, na anodangka ko Lawasaig a Nail: Na Pimpirun Sukaniyan o Lawasaig a Nail ko thuba-an, ka-an makowa o Ridowai Akun go Ridowai Niyan: Na Tiyagowanko Suka sa kakasi a pho-on Rakun: Go Angka mapagoyagoyag si-i ko Palihara Akun.

40. Gowani a puphulalakao si Babaingka na gi-i Niyan Tharo-on: O torowi ko sukano sa tao a makambaromitan non? Na Piyakandod ami Suka ki Ina a Ka, ka-an makapiya Ginawa Niyan go an ndi makamboboko. Na Miyamono Ka sa tao, na siyabut Ami Suka pho-on ko rata a ginawa, go Piyanupungan Nami Suka a manga tupung. Na miyakatarug Ka sa miyakapira ragon ko manga tao sa Madiyan; oriyani niyan na miyakaoma Ka sa Takdir Akun, hai Musa!

41. Go Pinili Akun Suka (a siyana-an) o ginawa Ko:

42. Lalakao Ka, Suka go si Pagaringka, rakhus o manga Tanda Akun, go di Niyo paparina so Tadum Rakun.

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَى ۝٣٧

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ ۝٣٨

أَنِ اقْبِذْ فِيهِ فِي التَّائِبِ فَاقْبِذْ فِيهِ فِي السَّيِّئِ فَلْيُقِ فِيهِ
السَّيِّئُ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوِّي وَعَدُوُّهُ وَالْقَيْتُ
عَلَيْكَ مَحَبَّةٌ مِّمِّي وَلِيُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِي ۝٣٩

إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن
يَكْفُرُ ۖ فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا
وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَفَتَلَّتْ نَفْسًا وَفَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ
وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا ۚ فَلْيَمِزْ سَيْنَانَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ
فَتُجِشَّ عَلَىٰ قَدَرٍ يَمُوذَىٰ ۝٤٠

وَأَصْطَلَمْتَكَ لِنَفْسِي ۝٤١

أَذْهَبَ أَنتَ وَأَخُوكَ بِأَيْنِي وَلَا تَبَيَّنَا فِي
ذِكْرِي ۝٤٢

43. Songkano a Dowa, ko Pira-aon, Mata-an! A sukaniyan na miyangakowala;

44. Na Mbitiyarain Niyo sukaniyan, sa lalag a malinanuk, ka kalokalo o sukaniyan na makapaginungka, o di na maluk.

45. Pitharo Iran a Dowa: Kadnan Nami! Mata-an! A Sukami na ipukhaluk Ami i ba Kami niyan sakotika-a, o di na magoman a kapuphangakowala niyan.

46. Pitharo (o Allah): Di Kano khaluk: Mata-an! A Sakun na babid Iyo: Pukhanug Akun go Pukhailai Yakun (so khasowa Iyo).

47. Na Songkano Ron, na Tharowa Niyo: A Mata-an! A Sukami a Dowa na Sogo o Kadnan ka: Na bokaingka rukami so manga Moriyatao o Israil, go dingka siran Pushiksa-a: Sabunar a adun a mini oma Miruka a Tanda, a pho-on ko Kadnan ka! Na so Kalilintad na si-i ko tao a komidug ko Torowan!

48. Mata-an! A Sukami na Sabunar a ini Haham Rukami a Mata-an! A so siksa na si-i ko tao a tomiyaplis go tomiyalikhod.

49. Pitharo (o Pira-aon): Antawa-a i Kadnan Niyo hai Musa?

50. Pitharo (o Musa): Aya Kadnan Nami na so inibugai Niyan ko

أَذْهَبْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿١٧﴾

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّا يَنَالُ الْعُلَّةَ رَبِّتَذْكُرْ أَنُحْشَىٰ ﴿١٨﴾

فَإِنَّا رَبَّنَا إِنَّا أَتَيْنَاكَ أَن قَبْضَ عَلَيْنَا أَنُؤْأَن
يَطْلُقُ ﴿١٩﴾

قَالَ لَا تَحْزَنْ إِنِّي مَعَكُمْ أَسْمَعُ وَأَرَىٰ ﴿٢٠﴾

فَأَنبَأَهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا
بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَا تَعْبُدْ لَهُم مَّا دَجُنْتَكَ يَتَأَيُّوْنَ
رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَىٰ مَن أَتْبَعَ الْهُدَىٰ ﴿٢١﴾

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن
كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٢٢﴾

قَالَ مَن رَّبُّكُمْ إِيمُوسَىٰ ﴿٢٣﴾

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ حَلْقَهُ

oman i isa Shai so ini Adun non,
oriyan niyan na Pinngonana-o Ni-
yan.

51. Pitharo (o Pir-aon): Antona-a
miyasowa o manga pagtao a miyan-
ga-o ona?

52. Pitharo (o Musa): So Katawi
ron na si-i ko Kadnan Ko, ka ma-
tatago ko Kitab: Di Kharibat so
Kadnan Ko, go di Khalipat,-

53. So inisungai Niyan rukano
so Lopa a miyakayat, go tiyagowan
kano Niyan non sa manga lalan; go
Piyakatoron Niyan a pho-on ko
Kawang so ig; na adun a Pupha-
kambowatun Nami sa sabap on a
pishoson a Mangunguto a mbidabi-
da.

54. Kangkano (ron) go Pagupura
niyo (ron) so manga Ayam iyo:
Mata-an! A adun a matatago ro-o
man a titho a manga Tanda ko
adun a manga gudaguda iyan.

55. Inadun Nami sukano a pho-
on ko Lopa, go ron Nami sukano
phakakasoya, go ron Nami sukano
phakagumawa so khaokitan a sala-
kao.

56. Na Sabunsabunar a piyaki-
ilai Yami (ko Pir-aon) so manga
Tanda Ami sa kalangolangowan ni-
yan, na tomiyaplis go somiyangka.

57. Pitharo (o Pir-aon): Ba aya
kiyasong Ka rukami na Angka Min-

تُهْدَى ۝

قَالَ تَحَابُّلُ الْقُرُونِ الْأُولَى ۝

قَالَ عَلِمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي
وَلَا يَنْسَى ۝

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَاسْلَكَ لَكُمْ
فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا
بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ تَحَاتُّبٍ شَتَّى ۝

كُلُوا وَارْزُقُوا أَنْعَمَ كَرُُّكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِأُولِي الْأَبْصَارِ ۝

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا
نُخْرِجُكُمْ قَارَةُ أُخْرَى ۝

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَيْنَا كَذَّابًا وَقَالَ ۝

قَالَ أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ وَإِنِّي أَخْشَى بَعْثَ رَبِّي ۝

gka mapaka-awa ko Lopa ami sabap ko Balik Matangka, hai Musa?

58. Na Mata-an a khawitan nami Suka dun sa balik Mata a lagid iyan! Na tundo Ka ko lut ami go so lut Ka sa kaputhalabok, di kami ron ndoratsukami go Suka-(si-i ko) darpa a kastosokodan (Rukutano).

59. Pitharo (o Musa): Aya kthalabok iyo na so Alongan a Kalilang, go malimod so manga Manosiya ko kiporo o Alongan.

60. Na tomiyalikhod so Pir-aon: Na tinimo iyan so antangan niyan, oriyen niyan na miyakatalingoma.

61. Pitharo kiran o Musa: Dowan dowan kano! Di niyo pagangkoba so Allah sa kabokhag, ka i binasa Niyan rukano so siksa: Na Sabunar a kiyawiswisan so tao a inangkob iyan (so Allah)!

62. Na Piyamagodasa-an niran i showa-an niran, ko ndolondolonan niran, go piyagunus iran so bitiyara (iran).

63. Pitharo iran: A Mata-an! A giya Dwaya na titho a manga Balik Mata: A kabaya Iran a mapaka-awa kano Iran ko Lopa iyo sa misabap ko Balik Mata Iran, go mailang Iran so okit iyo a makalulubi.

64. Na timowa niyo so antangan niyo, oriyen niyan na talingoma

يٰمُوسٰى

فَلَمَّا تَبَيَّنَكَ بِسِحْرِ مِثْلِهِ فَأَجْعَلَ بَيْنَنَا
وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا تَخْلِفُهُ رِجْنٌ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا
سُورَى

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُخْشِرَ النَّاسُ
صُحَى

فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى

قَالَ لَهُمُ مُوسٰى وَتِلْكَ لَآ تَفْعَلُوا عَلَى اللَّهِ
كَيْدًا فَإِيسِيَجْتَكُم بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مَنْ
أَفْتَرَى

فَتَنَزَّلُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا
النَّجْوَى

قَالُوا إِن هَٰذِهِنَّ لَسِحْرُنِ يُرِيدُ أَنْ
يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا
بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثَلٰى

فَاجْمَعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ أَتُوا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ

kano a khishisinundai: Na Sabunar a Miyakada-ag sa Alongan nai so tao a miyakaombao.

65. Pitharo iran: Hai Musa! Na ithog Ka o di na mabaloi kami a paganai a tao a minithog?

66. Pitharo Iyan: Kuna, ka ithog kano! Na sa maoto na so manga tali ran go so manga badas iran-na aya kaguguda-a Niyan non pho-on ko Balik Mata iran-na Mata-an noto! A puphamanola!

67. Na kiyagudi-an sa si-i bo ko Ginawa Niyan sa kaluk so Musa.

68. Pitharo Ami: Di Ka pukhaluk! Mata-an! A Suka na Suka i Maporo:

69. Na ithogun Ka so shisi-i ko Kawanan Ka: Ka-a Niyan malolok so biyaloi ran; Mata-an! A so biyaloi ran na limpangan o Balik Mata: Na di Phakada-ag so Balik Mata, apiya anda lomiyabo.

70. Na miyamangi omung so manga Balik Mata sa Khipakasosodod: Pitharo iran: Piyaratiyaya Mi so Kadnan o Haroun a go so Musa.

71. Pitharo (o Pir-aon): Ino niyo Pharatiyaya-a Sukaniyan a da akun sukano pun kaidini? Mata-an! A Sukaniyan i tithe a Goro niyo, a

مِنْ أَسْتَعْلَى ۝

قَالُوا يَمْشِي إِمَّا أَنْ تُلْقَى وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ
مَنْ أَلْقَى ۝

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِجَابُ الْمَرْوِ عَصِيخُهُمْ يُجْزَلُ
إِلَيْهِمْ مِنْ سِجْنِهِمْ أَنَّهُمْ لَاسْتَعْلَى ۝

فَأَوْحَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةَ مُوسَى ۝

فَلَمَّا لَحُفَّ عَلَيْهِ أَنَّهُ أَنْتَ الْأَعْلَى ۝

وَأَلْقَى مَا فِي بَيْتِهِ تَلْقَفَ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا
كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى ۝

قَالُوا السَّحَرَةُ سُجَّدَ أَقَالُوا أَمَّا رَبِّ هَارُونَ
وَمُوسَى ۝

قَالَ أَمْ نُمِيتُكُمْ وَلَمْ نَمُتْكُمْ أَأَنْتَ الْأَعْلَى لَكُمْ أَنْتُمْ لَكُمْ
الَّذِي عَلَّمَكُمُ السَّحَرَ فَلَا تَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفٍ وَلَا صَلْبَيْكُمْ فِي

so Miyangundao rukano ko Balik Mata! Na Mata-an a pamotolan ko dun so manga lima niyo go so manga Ai niyo sa di magonod, go Mata-an a sola-an ko sukano dun ko manga kayo a Qormah: Go Mata-an a katokawan niyo dun, o antawa-a rukami i lubi a sangat i siksa go lubi a kakal!

72. Pitharo iran: Di Ami suka dun ipulawan ko miyakaoma rukami a manga Rarayag a Karina, a go so Miyadun Rukami! Na nggolalanun ka i ipunggolalan ka: Si-ingka bo mipunggolalan sangkai a Kaoyagoyag ko doniya.

73. Mata-an! A Sukami, na Piyaratiyaya Mi so Kadnan Nami: Ka o ba Niyan Rukami Napiya so manga kasala-an Nami, go so initugul ka Rukami sukaniyan a Balik Mata: Na so Allah i lubi a Mapiya go lubi a Tatap.

74. Mata-an naya! A sa dun sa tao a makatalingoma ko Kadnan Niyan a baradosa,- na Mata-an! A bagiyan niyan so Naraka Jahan-nam: Di ro-o Pha-tai go di Khaoyag (sa Kaoyag a mapiya).

75. Na sa dun sa makatalingoma Rukaniyan a Mapaparatiyaya a Sabunar a Pinggalubk Iyan so manga pipiya,- na siran man i khibagiyan ko manga Daradat a manga Poporo,-

جُدُّوعَ النَّحْلِ وَلَتَعْلَمَنَّ إِنَّا أَشَدُّ عَذَابًا
وَأَنفَى ۝٧١

قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَكَ نَارًا مِنَ الْبَيْتِ
وَالَّذِي فَطَرْنَا فَاقْصِ مَا أَنْتَ قَائِلٌ إِنَّمَا تَقْعُصِي
هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۝٧٢

إِنَّا أَعْتَابْنَا بِمَا يَكْفُرُونَ أَنَّا خَطَيْنَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا
عَلَيْهِ مِنَ السِّخْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ۝٧٣

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ
فِيهَا وَلَا يَحْيَى ۝٧٤

وَمَنْ يَأْتِهِ مَوْمِنًا فَعَمَلُ الصَّالِحِينَ قُلُوبُهُمْ
لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ۝٧٥

76. Manga Sorga a Tatap, a Puhamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig: Makakakal siran ro-o: Na giyoto man i balas ko tao a Mishoti.

77. Na Sabunsabunar a ini Ila-ham Ami ko Musa: A Pangulumun Ka so manga Oripun Ko, na mba-alun Ka siran sa lalan ko Kalodan a mamara, di Ka khawan i ba Kano raota go di Ka khaluk.

78. Na tiyondog Siran o Pir-aon rakhus o manga tantara iyan, na Minitanggob kiran so Kalodan so nganin a minitanggob kiran.

79. Na miyadadag o Pir-aon so pagtao niyan, go da niyan Matoro.

80. Hai manga Moriyatao o Is-rail! Sabunar a siyabut Ami sukano ko ridowai niyo, go ini phasada Ami sukano ko kilid o Palao sa kawatan, go Initoron Nami rukano so Manna go so (Papanok a) Sal-wwa:

81. (Pitharo Ami:) Kangkano ko manga pipiya ko nganin a ini Pagu-pur Ami rukano, go di kano ron Phumalawani, ka matangkud rukano so Rarangit Akun: Na sa dun sa matangkud on so Rarangit Akun na Sabunar a mabinasa!

82. Na Mata-an! A Sakun na tithe a Manapi ko tao a Mithaobat,

جَعَلْتُ عَذْرَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِيَةً فِيهَا وَذَلِكَ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتَ تُرْكَى ۝٧٦

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرَبْ لَهُمْ ظَرْفًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفُ دَرَكًا وَلَا يَخْشَى ۝٧٧

فَاتَّبَعَهُمْ وَرَعَوْنَا يُجْرَدُونَ فَغَشِيََهُمْ مِنَ اللَّيْلِ مَا عَشِبَ لَهُمْ ۝٧٨

وَأَصْلَ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَآ هَدَى ۝٧٩

يَبْنِي إِسْرَءِيلَ قَدْ أَفْجَيْتَكُم مِّنْ عَذْرِكُمْ وَوَعَدْنَاكَ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكُتُبَ وَالسَّلَامَ ۝٨٠

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْلَعُوا فِيهِ فِجْلًا عَلَيْهِ كُفْرًا عَصَى وَمَنْ يَحْلُلْ عَلَيْهِ عَصَاهُ فَقَدْ هَوَى ۝٨١

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ

go Miyamaratiyaya, go Minggalubuk sa Mapiya,- oriyan niyan na komidug ko ontol.

83. Na antona-a i minipagalokalok Ka (sa Kiya-ona Ingka) ko Pagtaongka, hai Musa?

84. Pitharo Iyan: Siran na kataya siran si-i ko Talikhodan Ko (a matotondog Ako iran): Na miyagalokalok Ako Ruka Kadnan Ko, ka-o Bangka Kasowatun.

85. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A Sukami na tiniyoba Ami so Pagtaongka ko oriyan Ka (ko Kiya-bulagangka kiran): Ka diyadag siran o Samiri.

86. Na mimbalingan so Musa ko pagtao Niyan a Pukhararangitan a Makamboboko. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ba kano da diyandi-i o Kadnan niyo sa diyandi a mapiya? Ba rukano miyathai so masa? Antawa-a ba niyo kabaya a matangkud rukano so Rarangit a pho-on ko Kadnan niyo, sa kiyandorat iyo ko diyandi Akun?

87. Pitharo iran: Kuna a ba kami mindorat ko diyandi i Ka, sa ba sabap ko kapa-ar ami: Na ogaid na piyakaawid kami sa manga pupunud pho-on ko imbolawan o pagtao, na inipangithog ami oto (ko Apoi), ka lagid oto a kiya-ithog o Samiri.

صَلِّحَاتُهُ أَهْدَىٰ ۝

﴿وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَمُوسَىٰ ۝﴾

قَالَ هُمْ أَوْلَاءُ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ ۝

قَالَ فَإِنَّكَ قَتَلْتَ قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ۝

فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا
قَالَ يَقُولُ الرِّبْعِيُّ كُفُّوا رِيقَكُمْ وَعَدُّوا حَسَنًا
أَفْطَالًا عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمَّا أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ
عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمُ
مَّوْعِدِي ۝

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَبَّكَا
حُجِّلْنَا أَوْزَارًا مِّن زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا
فَكَذَّبَكَ الْفَى السَّامِرِيُّ ۝

88. A inigumao niyan kiran a maito a Sapi: A lawas iyan, a Phagunga Na Pitharo iran: A kati-i so Tohan niyo, go Tohan o Musa, na miyalipat!

89. Ba iran ndi khailai a da-a khisumbag iyan kiran a Katharo, go da-a Mipapa-ar iyan kiran a Morala o di na Ompiya?

90. Na Sabunsabunar a Pitharo kiran o Haroun gowani: A Hai pagtao Akun! Giyabo a kinitupungun rukano ron: Ka Mata-an! A aya Kadnan niyo na so (Allah a) Masalinggagao: Na Onoti Ako niyo go onoti niyo so Sogowan Ko.

91. Pitharo iran: Diyami dun itharug a karurutuki ami ron Somimba, taman sa di makabaling rukami so Musa.

92. Pitharo (o Musa): Hai Haroun! Antona-a i miyakarun Ruka, gowani a Mailaingka siran a miyadadag siran.

93. Sa Dangka Rakun kaonoti? Inongka Shoranga so Sogowan Ko?

94. Pitharo Haron: Hai Wata i Ina! Dingka nggandura so Sompakun go giya Olo Akun! Mata-an! A Sakun na inikaluk Akun o Bangka Matharo: A inoparik Ka so manga Moriyatao o Israil, go Dangka Kanayawi so lalag Akun!

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا آلِهَهُمْ فَمَا أَصْبَرُوا
هَذَا إِلَهُهُمْ وَإِلَهُ مُوسَىٰ قَلْبِي ﴿٥٨﴾

أَفَلَا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا
يَمْلِكُ لَهُمْ صَرًّا وَلَا تَفَعًا ﴿٥٩﴾

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَقُولُ إِنَّمَا
فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي
وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿٦٠﴾

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ
إِلَيْنَا مُوسَىٰ ﴿٦١﴾

قَالَ يَهُدُوثُ مِمَّا مَتَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٦٢﴾

أَلَا تَتَّبِعُنَّ أَفْعَصَيْتُ أَمْرِي ﴿٦٣﴾

قَالَ يَبْنَوتُورَ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي إِنِّي
خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ
وَلَمْ تَرْفَعْ قَوْلِي ﴿٦٤﴾

95. Pitharo (o Musa): Antona-a i Siyowa Aka, Hai Samiri?

96. Pitharo iyan: A miya-ilai akun so da iran mailai sukaniyan: Na komimus ako sa sakumus ko lakao o Sogo, na ini ithog akun non: Na giyoto i ini barayat rakun o ginawa ko.

97. Pitharo (o Musa): Na awa ka! Na Mata-an a ruk ka ko Kaoya-goyag so gi-ingka Katharowa: Sa da-a kashukhowai; go Mata-an! A adun a ruk ka a diyandi a di ka-on ndun makandorat: Na ilayangka so Tohan ka, a so tiyatap ka a Kapushimba-angka-on: Mata-an a Thotongun Nami dun sukaniyan oriyan niyan na Mata-an a ikayambur ami dun sukaniyan ko Kalodan sa titho a ka kayambur!

98. Aya bo a Tohan niyo na so Allah: So da-a Tohan a salakao Rukaniyan: Rangkom Iyan a kata-o so langowan taman.

99. Lagid aya a Kapuphanothola Mi Ruka ko saba-ad ko manga Totholan ko andang a miya-ona: Na Sabunar a bigan Nami Suka pho-on ko Hadapan Nami sa Panadum.

100. Sa dun sa tomalikhodon, na Mata-an! A sukaniyan na Phakawid ko Alongan a Qiyamah sa mapunud;

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ ﴿٥٥﴾

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ﴿٥٦﴾

قَالَ فَادْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ ۚ وَانْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنْ تَحْرِقَ تَهُ ۖ دُخَانَ لَنْسِفِهِ ۚ فِي السَّيْرِ نَسْفًا ﴿٥٧﴾

إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٥٨﴾

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا ﴿٥٩﴾

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وِزْرًا ﴿٦٠﴾

101. Makakakal siran non: Na Miyakaratarata a bagiyan niran ko Alongan a Qiyamah a awid,-

102. Si-i ko Alongan a Iyopun so Sanggakala: Na limodun Nami so manga Baradosa, sa Alongan noto, a khikabobota.

103. Na mipuphamagutonga iran kondolondolonan niran: A da-a minitarug iyo a rowar ko sapolo (gawi-i);

104. Sukami i Mata-o ko gi-i ran Tharo-on: ko masa a gi-i Tharo-on o Maka-o ontol kiran i Pamikiran: A da-a kiyapakatarug iyo a rowar ko Salongan!

105. Na ipagisha iran Ruka so manga Palao: Na Tharowangka: a ikhayontong sukaniyan o Kadnan Ko sa Samporna a ka kayontong;

106. Na ibagak Iyan (so Lopa) a Pantar a mamumunas;

107. A da-a Khailaingka-on a Maluluna, go da-a Mibobobong.

108. Sa Alongan noto na kaonotan niran so Puphananawag: Sa da-a kakhorikori on: Na mapunut so manga Sowara ko (Allah a) Masalinggagao: Na da-a khanug Ka a rowar sa dalupuk.

109. Sa Alongan noto na di Phakanggai a gona so kapangongogo-

خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ حِمْلًا ﴿٥١﴾

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ
يَوْمَ يَظْهَرُ زُرْقًا ﴿٥٢﴾

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَيْسَ لَكُمْ إِلَّا عَشْرٌ ﴿٥٣﴾

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْ لَهُمْ
طَرِيقَةٌ إِنْ لَيْسَ لَكُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿٥٤﴾

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي
نَسْفًا ﴿٥٥﴾

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿٥٦﴾

لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ﴿٥٧﴾

يَوْمَ يَذُورُ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ
وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا
هَمْسًا ﴿٥٨﴾

يَوْمَ يَدْعُ لَا تَسْمَعُ الشَّفَعَةُ إِلَّا مَنْ أِذِنَ لَهُ

pan inonta so tao a inidinan Sukanian o (Allah a) Masalinggagao, go Miyasowaton sa Katharo.

110. Katawan Niyan so kasasangoran niran go so katatalikhodan niran: Go di iran khasushub Sukanian a Kata-o.

111. Na Makapangalimbaba-an so manga Paras ko (Allah a) Oya-goyag, a Thatandingan: Na Sabunar a kiyawiswisan so tao a miyakaawid sa Kandarowaka.

112. Na sa dun sa tao a nggalubuk ko manga pipiya, a Sukaniyan na Mapaparatiyaya, na di mawan sa ba kasalimboti go ba kakorangi (so Amal Iyan a Mapiya).

113. Na lagid aya a Kinitoronun Nami Rukaniyan a Qur-an a basa Arab-go phisalinsalin Nami magosai ko solud Iyan so pangangaluk, ka-an siran Makapananggila, o di na makabago kiran sa Undao.

114. Na Maporo so Allah, a Phapa-ar, a Bunar! Na Dingka Punggaga-ani (Ya Muhammad) so Qur-an ko da pun kapopos o kpushampain Ruka-on, na tharowangka: Kadnan Ko! Omani Yakongka sa Kata-o.

115. Na Sabunsabunar a diniyandi-an Nami so Adam, gowani, na Miyalipat: Go da-a miyato-on Nami ron a katutukhus.

الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا ﴿٣١﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا ﴿٣٢﴾

وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿٣٣﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿٣٤﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿٣٥﴾

مَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿٣٦﴾

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ قَاتِلَيْهِ وَلَمْ يَجِدْ لَهُ عِزًّا ﴿٣٧﴾

116. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: Pangalimbaba-an kano ko Adam, na Miyangalimbaba-an siran, inonta so iblis: Ka somiyangka.

117. Na Pitharo Ami: Hai Adam! Mata-an! A giyaya na Ridowaingka go si Karomangka: Na o ba kano niyan Mapaka-awa ko Sorga, ka marasai Ka.

118. Mata-an! A ruk Ka a Dingka ro-o ka Khaor go di Ka Khata-landiyang,

119. Go Mata-an! A Suka na di Ka ro-o Mawao, go di Ka ranti-an a Alongan.

120. Na piyangonsi Sukaniyan o Shaitan: Pitharo iyan: Hai Adam! Ba ko Ruka Thoro-on so Kayo a katatap, go Kapa-ar a di khada?

121. Na Komian Siran non, na miyapayag Kiran so Aorat Iran: Go aya miyata-ad iran, na giya kapuphanangkir Iran, ko Raon sa Sorga: A minisapung Iran ko Aorat Iran; na siyora ng o Adam so Kadnan Niyan, na Miyaribat.

122. Oriyan niyan na pinili Ska-niyan o Kadnan Niyan: Na Piyakataobat Iyan, go Tiyoro Iyan.

123. Pitharo Iyan: A tupad kano, pho-on Rukaniyan (a Sorga) langon, so saba-ad Rukano na ridowai

وَاذْكُرْ لَنَا سَاعَةَ آلِ آدَمَ إِذْ هُمْ أَتَوْنَهَا فَاسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ﴿١١٦﴾

فَقُلْنَا إِنَّ آدَمَ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَ مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى ﴿١١٧﴾

إِنَّ لَكَ الْأَجْنَوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرِى ﴿١١٨﴾

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَرُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ﴿١١٩﴾

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ إِنَّ آدَمَ هَلْ أَذُنُكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٌ لَّا يَبُلَى ﴿١٢٠﴾

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى ﴿١٢١﴾

ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَقَاتَبَ عَلَيْهِ وَهَدَى ﴿١٢٢﴾

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ

o saba-ad: Amai ka adun a Makatalingoma Rukano a pho-on Rakun a Torowan, na sa dun sa Monot ko Torowan Ko, na di madadag, go di marasai.

124. Na sa dun sa tomalikhod ko Tadam Rakun, na Mata-an! A adun a ruk iyan a Kaoyagoyag a masimpit, go witun Nami sukaniyan ko Kalilimod ko Alongan a Qiyamah a bota.

125. Tharo-on niyan: Kadnan Ko! antona-a i sabap a Kiyawitangka rakun ko kalilimod a bota ko, a Sabunar a miyabaloi ako a Pupha-kailai (si-i sa doniya)?

126. Tharo-on (o Allah): A lagid a nan, a miyakatalingoma Ruka so manga Ayat Ami, na piyakalipatan ka oto: Na lagid a nan, a sa Alongan nai, na Pulipatangka.

127. Go lagid aya a kambalasi Ami ko tao a Mimalawani go da niyan Paratiyaya-a so manga Ayat o Kadnan Niyan: Na Mata-an a so siksa ko Akhirat i lubi a sangat go kakal.

128. Ino kiran nda Makanggonanao so madakul a bininasa Mi ko miya-ona an niran a pud ko manga pagtao (a miyanga-o ona), a Pupha-kalalakao siran ko Piyamagingudan niran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko adun a manga gudaguda iyan.

اتَّبِعْ هَٰذَا لَا يَذُلُّ وَلَا يَسْتَأْذِنُ ﴿١٢٤﴾

وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَى ﴿١٢٥﴾

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿١٢٦﴾

قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَٰلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى ﴿١٢٧﴾

وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى ﴿١٢٨﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كُرْهُهُمُ الْفُرُوقَ يَمْشُونَ فِي مَسْجِدِهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَى ﴿١٢٩﴾

129. Na o da so Katharo a miya-
ona a pho-on ko Kadnan Ka, na
Mata-an a khabaloi (so siksa) a
Tatap, go so ta-a lik a miyapunto.

130. Na Tigurangka so gi-i ran
Katharo: Go Puthasbikun Ka so
Podi o Kadnan Ka, ko da pun so
Kasubang o Alongan, go so da pun
so Kasudup Iyan; go so saba-ad ko
manga Oras ko Gagawi-i, na
Puthasbik Ka, go so manga kilid o
ka-daondao: Ka-angka Masowat.

131. Na Dingka Phakasagata so
(Kailai o) dowa Matangka ko Piya-
kisawitan Nami kiran noto a pisho-
son a Parayasan ko Kaoyagoyag ko
Doniya, ka iputhupung Ami kiran
noto: Na so Riskhi o Kadnan Ka
(ko Sorga) i mapiya go Tatap.

132. Na Sogo-on Ka ko Ta-alok
Ruka so Sambayang, go Phantang
Ka si-i Rukaniyan. Di Kami Ruka
phanguni sa Pagupur: Sukami i Pu-
phagupur Ruka. Na so khabolosan
(a Mapiya) na bagiyan o Mana-
nanggila.

133. Na Pitharo iran: A ino a da-
a Khitalingoma Niyan rukutano a
Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan?
Bada-a miyakatalingoma kiran a
Karina a so matatago ko manga
Kitab a Paganai?

134. Na opamaka mata-an a
sukami na inibinasami kiran so siksa

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا
وَأَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿١٢٩﴾

فَأَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ
طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَاءِ
الَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَى ﴿١٣٠﴾

وَلَا تَصَدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْتَهُمُ الزُّحَا
مِنْهُمْ زهرة الحياة الدنيا لَتِفتُنَّهُمُ فيها وَرَرْتُ
رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَنَّىٰ ﴿١٣١﴾

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا تَسْأَلُكَ
رِزْقًا لَّحْنُ نَزْرُوقُ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ ﴿١٣٢﴾

وَقَالُوا لَوْلَا آتَيْنَا بِكَ آيَاتٍ مِنْ رَبِّهِ أَفَلَمْ
تَأْتِهِمُ بَيِّنَةٌ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ﴿١٣٣﴾

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا

ko onaan na Putharo-on niran ndun:
Kadnan Nami! Ino kamingka da
Sogowi sa Sogo, ka-a nami kaonoti
so manga Ayat Ka ko da-a mi pun
kapakaito a go kahina.

135. Tharowangka: A oman i isa
na Nomanayao: Na nayao kano, ka
katokawan niyo bo o antawa-a i
khimangaruk ko lalan a Ontol, go
sa miyakatoman.

Surah Al-Anbiya-21

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakarani ko manga Mano-
siya so Kaphamagitonga kiran: A
siran na matatago ko kalipat a khi-
tatalikhod.

2. Da-a phakatalingoma kiran a
Pananadum a pho-on ko Kadnan
niran a bago, a ba iran ndi Phama-
makinuga a siran na Sasabula-on
niran,-

3. Mabibimban so manga poso
iran. Na ini Punanai ran so bitiyara
a siran na manga darowaka: A da
ko ungkaya inonta na Manosiya a
lagid iyo; a ti shongkano ko Balik
Mata a sukano na Pukhailai niyo?

4. Pitharo (o Muhammad): So
Kadnan Ko na katawan Niyan so
Katharo Ko Langit a go so Lopa:

رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ
آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنُحْزَى ۝

قُلْ كُلُّ مُرْتَضٍ فَرَضُوا فَمَا اسْتَعْلَمُونَ مِنْ
أَصْحَابِ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ
مُعْرِضُونَ ۝

مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُخَدَّبٍ إِلَّا
اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ۝

لَا هِيَ قُلُوبُهُمْ وَأَسْرُوا الشَّجْوَى الَّذِينَ
ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ
السَّحَرَاءَ فَأَنْتُمْ بِبَصُرِهِمْ

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝

Go Sukaniyan so Puphakanug a Mata-o.

5. Kuna, ka Pitharo iran: A manga sambar a manga Taginupun!-Kuna, ka Pimbaba-as Iyan noto!-Kuna, ka Sukaniyan na Pababayok! Na witi tano Niyan sa Tanda lagid o Kiyasogowa ko miyanga-o ona!

6. Da-a Miyaratiyaya a Miya-ona an niran a Phagingud, a bininasa Mi sukaniyan: Ino siran Pharatiyaya siran?

7. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka a rowar sa manga Mama, a Phagilahaman Nami siran: Na ishai niyo so adun a Kata-o Niyan o sukanio na di niyo katawi.

8. Na da-a Mi siran sunggai sa lawas a di Phamangangan ko Pangunungkun, go kuna a ba siran Phangakakakal (ko Doniya).

9. Oriyan niyan na initoman Nami kiran so diyandi, na Siyabut Ami siran a go so tao a kabaya Ami, go bininasa mi so manga Malawani.

10. Sabunsabunar a Tiyoronan Nami sukano sa Kitab a ndodon so Munang iyo: Ino niyo di Punggudaguda-a?

11. Na madakul a bininasa Mi a Phagingud a aya butad iyan na Darowaka, na mimbago Kami ko

بَلْ قَالُوا أَضَلَّكُمْ إِلَهُكُمْ بَلْ أَفْتَرْتُمْ بَلْ
هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ
الْأَوَّلُونَ ﴿٥﴾

مَاءَ أَمْسَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرِينَةٍ أَهْلَكْنَاهَا
أَفْهَمَةٌ قَوْمُونَ ﴿٦﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ
فَقَسُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا آلَافًا يَكُونُ
الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾

لَقَدْ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ
وَأَهْلَكْنَاهُ الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرِينَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً
وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿١١﴾

oriyan niyan sa pagtao a manga salakao!

12. Na kagiya a magudam iran so siksa Ami, na sa maoto na siran na Punggaga-anan niran malagoi.

13. (Pitharo kiran): Di kano Phamalagi, go kasoi kano ko ini Pangalimo rukano, go so manga darpa iyo, ka angkano kai sha-i.

14. Miyatharo iran: Hai down down tano! Mata-an! A sukutano na mimbaloi tano a manga Darowaka!

15. Na da dun maputa angkoto a Kapunggoraok iran, taman sa biyaloi Ami siran a (lagid o) piragon a miyanga-tutubas.

16. Na kuna a ba aya Kiya-aduna Mi ko Langit a go so Lopa go so nganin a lut a dowa nan na ba Ami Kabimbanan!

17. O kabaya Ami a komowa Kami sa Karimbaran, na Mata-an a kowa-an Nami sukaniyan pho-on ko Hadapan Nami, o Sukami na Punggolaola Ami!

18. Kuna, ka ipumbasbas Ami so Ontol ko ribat, na mapakaphagotukotuk Iyan, na sa maoto na sukaniyan na Pukhailang! Na aya ruk iyo na so sangat a siksa po-on ko iphuropa niyo.

فَلَمَّا أَحْسَوْا أَنَّا سَاءَ إِذَا هُمْ مِنْهَا
يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾

لَا تَرْكُضُوا وَأَرْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ
وَمَسْكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٣﴾

قَالُوا إِنَّا بَنَيْنَا لَنَا كُتُبًا مِّمَّا بَيْنَ يَدَيْهِمْ

فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ
حَصِيدًا خَمِيدِينَ ﴿١٤﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
لَعِينِينَ ﴿١٥﴾

لَوْ أَرَدْنَا أَن نَّتَّخِذَ لَهُمْ آخِذَةً مِنْ لَدُنَّا
إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٦﴾

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا
هُوَ رَاقٍ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ نِزْلًا مُتَوَاتِرًا ﴿١٧﴾

19. Na Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Go so (manga Malaikat a) shisi-i ko Hadapan Niyan na di iran Iphunama a ka Pushimba-a Rukaniyan, go di siran Purotosun:

20. Gi-i Ran Iphoroporo ko Gagawi-i go so Daondao sa di Iran Purintasun.

21. Ba siran miyakakowa sa manga Katohanan pho-on ko Lopa a siran na Makaphangoyag siran sa Miyatai?

22. O adun a matatago sa dowa oto, a manga Tohan a salakao ko Allah, na Mabinasa dun a dowa oto! Na Soti so Allah, a Kadnan o Aras: Po-on ko iphuropa iran!

23. Di ron khi-isha so gi-i Niyan Nggolaola-an, ka siran i khaisha-an.

24. Ba siran miyakakowa sa manga Katohanan a salakao ko Allah? Tharowangka: A bugai kano sa karina niyo: Giyaya na Pananadum o tao a pud Akun, go Pananadum o tao a miya-ona an Ko; ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan so Bunar, na siran na khitalalikhod.

25. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka a Sogo a ba Ami Ron di Phagilahamun: A Mata-an naya! A da-a Tohan a inonta Sakun; na Simba-a Ko niyo.

وَلَهُمْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾

يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾

أَمْ اتَّخَذُوا إِلَهًا مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنشِرُونَ ﴿٢١﴾

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلَ اللَّهِ فَسَدَتْهُمَا لَإِنَّ اللَّهَ فَاسِدٌ ﴿٢٢﴾

لَا يَسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿٢٣﴾

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَذَا ذِكْرٌ مِنْ مَعْنِي وَذِكْرٌ مِنْ قَبْلِي بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾

26. Na Pitharo iran: A kominowa so (Allah a) Masalinggagao sa Wata (a manga Malaikat) Soti Sukaniyan! Kuna, ka manga Oripun a Khisusula-an.

27. Da-a Khi-ona iran Non a Katharo, go Siran na so Sogowan Niyan i gi-i ran Manggolaola.

28. Katawan Niyan so kasasan-goran Niran, go so katatalikhodan Niran, go da-a Khaogopan Niran a inonta so Miyasowaton (so Allah.), go Siran na po-on ko kaluk Rukanian na Somasangkop Siran.

29. Na sa dun sa Tharo a pud Kiran: Sa Mata-an! A Sakun na Tohan a salakao ko Allah, na giyoto man na imbadal Ami ron so Naraka Jahannam: Lagid man noto a imbadal Ami ko manga Darowaka.

30. Ba da katokawi o siran a Miyamangongkir a Mata-an! A so manga Langit a go so Lopa na aya butad a Dowa oto na masasatiman (sa awal), na piyakambulag Ami Siran? Na Inadun Ami a pho-on ko ig so langowan taman a Oya-goyag. Ba siran ndi Pharatiyaya?

31. Na Piyamakabukunan Nami so Lopa sa manga Palao, ka-anian siran ndi Pukhakoyong, go Miyan-gumba-al Kami ron sa manga da-daya a okita: A manga lalan, ka-an siran makakudug ko Ontol.

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ رَبُّ
عِبَادٍ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾

لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُوَ بِأَمْرِهِ
يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا
يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ أَرَادَتْ وَهُمْ مِنْ
حَسْبِهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾

وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِنْ دُونِهِ
فَذَلِكُمْ جَزَاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَذَلِكَ نُجْزِي
الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾

أَوَلَمْ يَرَأِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا
مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ
وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ
يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾

32. Go biyaloi Ami so Langit a Atup a sisiyapun: Na siran na so manga Tanda on na tatalikhodan niran!

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَفًّا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ
آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾

33. Na Sukaniyan so Miyadun ko Gagawi-i go so Daondao, go so Alongan go so Olan: Oman i isa on na si-i ko okit Iyan Puphaman-gudug.

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾

34. Na da-a singgayan Nami a Manosiya a miya-ona an Ka ko kakakal (ko doniya): Ino amai ka Matai Ka, na siran na khakakal siran?

وَمَا جَعَلْنَا الْبَشَرِ مِنْ قَبْلِكَ الْخَلْدَ أَفَإِنَّ مِنْهُمْ
الْخَالِدُونَ ﴿٣٤﴾

35. Oman i Baraniyawa na Phakata-am ko Kapatai: Na iputhupung Ami rukano so marata go so Mapiya, ka Tiyoba. Na si-i kano Rukami Phakandoda.

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ
وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

36. Na igira a miya-ilai Ka o siran a Miyamangongkir, na ba Ka iran ndun pukhowa-a Kasandagan. (Gi-i ran Tharo-on): Ba giya i so phagaloi ko manga Katohanan niyo? Go siran ko kapukha-aloi o (Allah a) Masalinggagao na siran na o Ongkirun niran!

وَإِذْ أَرَأَى الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَسْخَرُواكَ
إِلَّا لَهْزُوا أَهَذَا الَّذِي يَذْكُرُ آلِهَتَكُمْ
وَهُمْ يَذْكُرُ الْرَّحْمَنَ هُمْ
كَافِرُونَ ﴿٣٦﴾

37. Inadun so Manosiya a a-alokalokun: Phaki-ilai Yakun rukano dun so manga Tanda Akun; na di niyo phagalokaloki!

خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُورِيكُمْ
آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾

38. Na gi-i ran Tharo-on: Anda dun angka i a diyandi, o sukano na Mumamata-an Kano?

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾

39. O katokawi o siran a Miya-mangongkir so masa a di ran marun ko manga Paras iran so Apoi, go so manga likod iran, go di siran katabangan (na diran noto Matharo)!

40. Kuna, ka phakatalingoma kiran sa mitalumba, na makatukutuk kiran: Na di ran magaga i karuna-on, go di kiran mata-alik.

41. Na Sabunsabunar a piyama-gompat so manga Sogo ko miyana an Ka; na Miyakatoron ko siran a miyamagurug kiran so Piyamagompat iran (a siksa).

42. Tharowangka: A antawa-a i makasiyap rukano ko Gagawi-i go so Daondao ko (siksa o Allah a) Masalinggagao? Kuna, ka siran na so Pananadum ko Kadnan niran na tatalikhodan niran.

43. Ba adun a manga Katohanan niran a Makalinding kiran a salakao Rukami! Di ran khagaga i katabangi ko manga ginawa iran, go da-a Makaphaninindugan kiran pho-on Rukami.

44. Kuna, ka piyakisawitan Nami so Kapaginutao ko siran naya, a go so manga lokus iran taman sa miyakalundo kiran so Omor. Ba iran ndi khailai a Mata-an! a Sukami na pushangorun Nami so Lopa, na pukhorangan Nami sukaniyan ko mbalabala-on? Ba siran i Phamakada-ag?

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حَيْثُ لَا يَكْفُوتُ عَنْ رُوحِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾

بَلْ نَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٤٠﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤١﴾

قُلْ مَنْ يَكْلُؤُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾

أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مَتَانٌ يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾

بَلْ مَتَّعْنَاهُمْ أَزْوَاجًا ابْنَاءَ هُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَا أَنَا فِي الْأَرْضِ نَقُصُّهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

45. Tharowangka (Ya Muham-mad): A aya bo a ipuphamaka-ik-tiyar Akun rukano na so Wahy (a pho-on ko Allah): Na di Phamakinugun o manga bungul so Pananawag, igira a Puphamaka-iktiyarun siran!

46. Na Mata-an a o adun a misogat kiran a maito bo ko siksa o Kadnan Ka, na Mata-an a Putharon niran ndun: Hai downan downan tano! Mata-an! A sukutano na mimbaloi tano a manga Darowaka!

47. Na ibutad Ami so manga Timbangan a Ontol si-i ko Alongan a Qiyamah, na da-a Kasalimbotan a Baraniyawa sa maito bo. Na o adun a timbang (bo) o od a Hardal, na italingoma Mi sukaniyan: Na Makatatarotop Kami a manga pagi-itong.

48. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa go so Haroun so (taurat) a Padoman, go Sindao go Pananadum a bagiyan o Khipananggila,-

49. Siran na somasangkop siran ko Kadnan niran a Migagaib, go siran na so Bangkit na ika-aluk iran.

50. Na giyangkaya (a Qur-an) na Pananadum a piyakandakulan sa Mapiya: A Initoron Nami Sukaniyan; ino sukano Pagongkirun niyo Sukaniyan?

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَيْنَ مَسَّهِنَّ نَفْسٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَقَالُوا بَلَوْنَا بَلَاءًا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿٤٧﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنْ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾

وَهَٰذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٥٠﴾

51. Na Sabunsabunar a inibugai
Ami ko Ibrahim so Torowan Ruka-
niyan gowani, go Sukami i manga
Tata-o ron.

52. Gowani na Pitharo Iyan ki
Ama Iyan go so pagtao Niyan: an-
tona-a angkai a manga Barahala, a
so sukano na aya niyo dun Sisimba-
an?

53. Pitharo Iran: A miyato-on
nami so manga lokus ami a Pupha-
manimba-an niran.

54. Pitharo Iyan: A Sabunsabu-
nar a miyatago kano sukano go so
manga lokus iyo ko Kadadag a
Mapayag.

55. Pitharo iran: Bangka rukami
inowit so Bunar, antawa-a Suka na
pud ko manga Sasabulao?

56. Pitharo Iyan: Kuna, ka aya
Kadnan niyo na so Kadnan o
manga Langit a go so Lopa, a
so Miyadun kiran: Na Sakun sa
makapantag ro-o man na pud ko
manga saksi (on).

57. Na Ibut ko Allah, ka Purata-
an Ko dun so manga Barahala niyo-
ko oriyan o kalalakao niyo, a Ma-
makatalikhod kano.

58. Na pipho-onan Niyan siran
Muroroput, inonta so mala kiran,
ka kalokalo siran na pangundodan
niran sukaniyan.

وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُسُودًا مِنْ قَبْلُ
وَكُنَّا بِوَعْدِهِ عَلِيمِينَ ﴿٥١﴾

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ
الَّتِي أَنتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٥٢﴾

قَالُوا وَجَدْنَا آثَاءَ آبَاءِنَا تِلْكَ أَعِيتِيْنَا ﴿٥٣﴾

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ
مُبِينٍ ﴿٥٤﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٥٥﴾

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي
فَضَّلَهُنَّ وَأَنزَلَ فِي ذَٰلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾

وَنَالَهُ لَكِبِدٌ مِنْ أَصْنَعِكُمْ بَعْدَ أَنْ
تَوَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كَثِيرًا لَّهُمْ لَعَلَهُمْ
إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

59. Pitharo iran: Antawa-a i Minggolaola si-i ko manga Katohanan tano? Mata-an! A Sukaniyan na pud dun ko manga Darowaka!

قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذِهِ إِلَهِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾

60. Pitharo iran: A miyanug Ami a Mangoda a phagalowin Niyan siran: A Pumbuthowan Sukaniyan sa Ibrahim.

قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٠﴾

61. Pitharo iran: Na wita niyo Sukaniyan ko phanga-i ilai o manga Manosia, ka-an niran kashaksi-i:

قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَى أُنُوسٍ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾

62. Pitharo iran: Ba Suka i Minggolaola saya ko manga Katohanan nami, hai Ibrahim?

قَالُوا أَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذِهِ إِلَهِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٢﴾

63. Pitharo Iyan: Kuna, ka aya Minggolaola-on na giya mala kiran naya! Na ishai niyo siran, o siran na Makaputharo siran!

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ بَنِيكُمْ هَذَا فَاقْتُلُوهُمْ إِن كَانُوا يَنْطِقُونَ ﴿٦٣﴾

64. Na kiyandodan niran a gina-wa iran na Pitharo iran: A Mata-an! A sukano na sukano i manga Darowaka!

فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾

65. Oriyan niyan na Miyabar-iyonsong a manga Olo iran (na Pitharo iran:) Sabunsabunar a katawan Ka a di siran naya Makaputha-taro!

ثُمَّ لَكُسُوا عَلَى رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءَ يَنْطِقُونَ ﴿٦٥﴾

66. Pitharo Iyan: Ino niyo Push-imba-a a salakao ko Allah, so da-a Khiyompiya niyan rukano a maito bo, go da-a Khibinasa niyan rukano?

قَالَ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾

67. Marshik kano, a go so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah! Ba kano di Punggudaguda?

68. Pitharo iran: Totonga niyo Sukaniyan, go tabangi niyo so manga Katohanan niyo, o sukano na Punggolaola-an niyo!

69. Pitharo Ami: Hai. Apoi! mba-loi ka a matunggao, go Kalilintad a si-i ko Ibrahim!

70. Na piyaka-antapan niran Sukaniyan sa tipo: Na biyaloi Ami siran a titho a manga logi!

71. Na siyabut Ami so Ibrahim go so Lut sa inowit Ami ko Lopa (a Sham) a so piyakandakulan Nami sa Mapiya so dalam iyan, a bagiyen o manga Ka-adun.

72. Na inibugai Ami Ron so Ishaq; go so Yaqoub a ini oman. Na oman i isa Kiran na biyaloi Ami a manga Bilangatao,

73. Go biyaloi Ami Siran a Pukhakaonotan, a Ipuphamando Iran so Sogowan Nami, go ini Ilaham Ami Kiran so Kanggolaola-a ko manga Pipiya, go so kipamayandugun ko Sambayang, go so katonaya ko zakat; go miyabaloi Siran a Puphamanimba Rukami.

74. Go so Lut, na bigan Nami Sukaniyan sa Kokoman go Kata-o, go siyabut Ami Sukaniyan ko (tao

أَنِّي لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

قَالُوا احْرَقُوهُ وَأَنْصُرُوا اللَّهَ تَعَالَى إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

قُلْنَا إِنَّا نُكُونُ فِي بَرْدٍ وَسَلَامٍ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾

وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٧٢﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَهْتَدُونَ يَا أَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ ﴿٧٣﴾

وَلُوطًا إِتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرَارِ بِأَلَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَاتِ

ko) Ingud a so miyabaloi a gi-i nggolaola ko manga rurushik: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a marata, a manga songk-lid.

75. Na piyakasolud Ami Sukaniyan ko Limo Ami: Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Bilangatao.

76. Go so Nuh, ko masa a kiya-panguni Niyan gowani: na tiyarima Ami Sukaniyan, go siyabut Ami Sukaniyan go so Ta-alokon pho-on ko boko a mala.

77. Go tiyabangan Nami Sukaniyan ko pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a marata: Na inulud Ami siran langon.

78. Go so Dawood go so Sulaiman, na gowani na Pukhokomun Niran so Pangoma-an gowani a manathabon so Kambing o pagtao: Na miyabaloi Kami ko Kokoman Niran a manga saksi.

79. Na piyakisabotan Nami oto ko Sulaiman: Go oman i isa Kiran na bigan Nami sa Kokoman go Kata-o; go piyakaphasiyonot Ami a rakhus o Dawood so manga Palao a Puthasbik Siran, a go so manga Papanok: Na Sukami i Minggolaola (ro-o).

إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَلَيْسَ قِينٌ ﴿٧٦﴾

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنْ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾

وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

وَنَصْرَنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَخُذُ مَآلَ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَخْتَ فِيهِ مِنْ الْقَوْمِ وَكَأَنَّ يَحْكُمُهُمْ شَهِيدِينَ ﴿٧٨﴾

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلَّاءَ آتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحُونَ وَالْطُّيُورُ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٧٩﴾

80. Go Inindao Ami Ron so ka-phandai sa Rabun a bagiyan niyo, ka-angkano Niyan marunding ko goma-an (o ridowai) niyo: Na una, sukano Phanalamat kano?

وَعَلَّمْنَاهُ صِنْعَهُ لِيُؤْتِيَنَا لَكُمْ
لِيُخَصِّنْكُمْ مِنْ بَيْنِكُمْ فَمَنْ لَبَّى
شَاكِرُونَ ﴿٥٠﴾

81. Go (Piyakaphasiyonot Ami ko) bagiyan o Sulaiman so ndo a mabagur, pushambur sa sabap sa Sogowan Niyan, si-i ko Lopa a so piyakandakul Ami ron so manga pipiya: Na miyabaloi Kami si-i ko langowan taman a manga Tata-o.

وَأَسْلَمْنَا نَاصِرَ وَجْهَكَ فَتَحَى بِأَمْرِهِ إِلَى
الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا رَبِّكَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَالِمِينَ ﴿٥١﴾

82. Go (Piyakaphasiyonot Ami Ron) so manga Shaitan, a so ipu-phaninub iran (sa Montiya) go gi-i siran nggalubuk sa galubuk a sala-kao ro-o; na Sukami i somisiyap kiran.

وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُّونَ لَهُ
وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ
حَافِظِينَ ﴿٥٢﴾

83. Go so Ayyub, gowani na Miyanguni ko Kadnan Niyan, (sa Pitharo Iyan:) Mata-an! A Sakun na miyasogat Ako a morala, na Suka i Lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo.

﴿٥٣﴾ وَيَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ
الْضُرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ﴿٥٤﴾

84. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Na inangkat Ami so minisogaton a morala, go inibugai Ami Ron so talokon, go so lagid iran a rakhus iran,- a Limo a pho-on ko Hadapan Nami, go Pananadum a bagiyan o manga Barasimba.

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ وَفَكَّشْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ
وَأَنبَأْنَاهُ أَهْلَهُ وَوَسَّلْنَاهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً
مِنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَى لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٥﴾

85. Go so Ismail, go so Idris, go so Zilkifli, oman i isa Kiran na pud ko manga Papantang;

وَأَسْمِعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِنْ
الصَّابِرِينَ ﴿٥٦﴾

86. Na piyakasolud Ami Siran ko Limo Ami: Mata-an! A Siran na pud ko manga Bilangatao.

87. Go so Yunus a liyamud a suda, gowani a lomalakao a Pukhararangitan: Na aya antangan Niyan na di Yami dun kaphakasimpitan Sukaniyan! Na minigoraok Iyan ko katatago Iyan ko manga lilibotung: Da-a Tohan a inonta Suka: Soti Ka: Mata-an! A Sakun na miyabaloi Ako a pud ko manga Baradosa!

88. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Go siyabut Ami Sukaniyan pho-on ko kapakandadamar: Na lagid man naya a kashabuta Mi ko Miyamaratiyaya.

89. Go so Zakariya, gowani a Manguni ko Kadnan Niyan: Kadnan Ko! Diyakongka mbagakun a tawantawan, na Suka i Lubi a mapiya ko manga Waris.

90. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Go inibugai Ami Rukaniyan so Yahya: Go tiyanor Ami Rukaniyan si Karoma Niyan. Mata-an! A Siran na miyabaloi Siran a gi-i Siran magoradorad ko manga pipiya: Go Puphamanguni Siran Rukami sa kabaya a go kaluk, go miyabaloi Siran a si-i Siran Rukami Puphananang kopan.

91. Go so (Maryam a) sinyap Iyan a Ginawa niyan^[1]. Na ini iyop

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥١﴾

وَذَا النُّبُوتِ إِذْ ذَهَبَ مُغْضِبًا وَقَطَنَ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ وَوَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٣﴾

وَرَكَّعْنَا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٤﴾

فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ وَوَهَّبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَاهُ فَرَّجَ لَهُ إِهْلَهُمْ فَكَاثَرُوا فَيَسْرِعُونَ فِي الْحَزِينِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ ﴿٥٥﴾

وَالَّتِي أَحْصَيْنَا فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا

[1] Siniyap iyan ko kapakashina, guso pakasisinga-i a dosa guso kasawa-i ko a-orat.

Ami Ron so pud ko Inadun Nami a Niyawa, go biyaloi Ami Sukaniyan a go so Wata Iyan a Tanda ko manga Ka-adun.

92. Mata-an! A giya i okit iyo a okit a isa, go Sakun i Kadnan niyo: Na Simba-a Ko niyo.

93. Na pishapotol iran so okit iran, ko lut-lut iran: Na oman i isa kiran na si-i siran Rukami Phama-kandod.

94. Na sa dun sa nggalubukun niyan so manga pipiya a sukaniyan na Mapaparatiyaya,- na di kalimungan so galubuk iyan: Go Mata-an! A Sukami i Puphanoraton.

95. Na inurun so Phagingud a bininasa Mi sukaniyan: Mata-an! A siran na di siran makambalingan,

96. Taman ko masa a kaluka-an so Yajuj a go so Majuj, a siran na Mamakapo-on ko oman i bobongan a gi-i siran shasakoya.

97. Na miyakarani so diyandi a bunar: Na sa maoto na giyoto! Na Masambolayang so manga kailai o siran a Miyamangongkir: (Matharo iran:) Hai downan downan tano! Sa-bunar a miyatago tano ko da kainungka-a sangkai; kuna, ka mimbaloi tano a manga darowaka!

98. Mata-an! A sukano a go so Pusimba-an niyo a salakao ko Allah, na itagon ko Naraka Jahan-

فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَهَا وَأَنثَىٰ
آيَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩٢﴾

إِن هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً
وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّبِعُونِ ﴿٩٣﴾

وَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلٌّ
إِلَىٰ شَأْنٍ رَّجِعُوتِ ﴿٩٤﴾

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَكَ كُفْرَانٌ لِّسَعْيِهِ ۚ وَأَنَا اللَّهُ
كَتُوبٌ ﴿٩٥﴾

وَحَرَّمْنَا عَلَىٰ قَرَبَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ
لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٦﴾

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ
مِّن كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٧﴾

وَأَقْرَبُ الْوَعْدِ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ
أَبْصَرُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَيُتَوَلَّوْنَ لَنَا قَدْ كُنَّا
فِي عَقْلِهِمْ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا
ظَالِمِينَ ﴿٩٨﴾

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ
خَصَبٌ جَهَنَّمَ أَنْمُلُهَا

nam! Sukano na rongkano Phama-
kasolud!

99. O aya butad o siran naya na
manga Katohanan, na di siran non
mamakasolud! Na oman i isa kiran
na ron siran non ndun makakakal.

100. Aya bagiyan niran non na
katagao, go siran na di siran ro-o
phamakanug.

101. Mata-an! A siran a miyaona
a bagiyan niran a pho-on Rukami
so mapiya, na siran man na piyaka-
watan siran non,

102. Di ran khanug so dagudub
iyan: Go siran i khatago ko pukha-
babaya-an o manga ginawa iran, sa
makakakal siran (ro-o).

103. Di siran mapakamboko o
pakalukluk a lubi a mala: Go ipa-
galao kiran o manga Malaikat: A
giyai so Alongan niyo, a so sukano
na idi diyandi rukano.

104. Alongan a kalolona Mi ko
Langit lagid o kapulolona o Pano-
norat ko manga Kitab,- lagid-o
kinipho-onun Nami ko paganai a
Kiyapangadun, a khasowin Nami
sukaniyan: Diyandi a matatangtud
Rukami: Mata-an! A Sukami i tatap
a Punggagalubuk.

105. Na Sabunsabunar a ini Sor-
at Ami ko Zaboer, ko oriyen o
Pananadum: A Mata-an! A so Lopa

وَرْدُونَ ﴿٥٩﴾

لَوْ كُنَّ هَؤُلَاءِ إِلَهًا مَّا وَرَدَوْهَا
وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٦٠﴾

لَهُمْ فِيهَا زُفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا
لَا يَسْمَعُونَ ﴿٦١﴾

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ
أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿٦٢﴾

لَا يَسْمَعُونَ حَيِّسَةً وَهُمْ فِي مَا
أَسْهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ ﴿٦٣﴾

لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَرَقُ الْأَكْبَرُ وَسَلَفْنَاهُمْ
أَلَمَلَيْكَةً هَٰذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ
تُوعَدُونَ ﴿٦٤﴾

يَوْمَ تَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِ
لِلْكِتَابِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُمْ
وَعَدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٦٥﴾

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ
الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرْثُهَا عِبَادِيَ

na Kaphangowarisan noto o manga Oripun ko, a manga Bilangatao.

106. Mata-an! A matatago saya so tanto a tarotop a undao a bagiy-an o pagtao a manga Barasimba.

107. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad), a rowar sa Limo ko manga Ka-adun.

108. Tharowangka (Ya Muhammad): A aya bo a Iphagilaham Rakun na aya bo a Tohan niyo na Tohan a Isa: Na una, sukano Mim-bayorantang kano?

109. Na amai ka tomalikhod sir-an, na Tharowangka: A piyakatokao Akun sukano sa mulagilagid; na di Ko katawan o ino marani antawa-a mawatan so idi diyandi rukano.

110. Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so matanog a Katharo, go katawan Niyan so pagu-uma an niyo.

111. Na Diyakun katawan o ba giyaya na tiyoba rukano, go kashonor taman ko masa (o kapatai).

112. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Kokomun Ka (Rukami) so bunar! Na aya Kadnan Nami na so (Allah a) Masalinggagao a Kapuphanguniyan sa tabang, a sorang ko iphuropa niyo!

الْمُصَلِّحُونَ ﴿٥٥﴾

إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِّقَوْمٍ عَلِيمِينَ ﴿٥٦﴾

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً

لِّلْعَالَمِينَ ﴿٥٧﴾

قُلْ إِنَّمَا يُوحِي إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُ الْكَوْكَبُ إِلَهٌ وَحِدٌ فَمَهْلُكُمْ مُّسْلِمُونَ ﴿٥٨﴾

فَإِنْ قَوْلُوا أَفَقُلْ ءَاذَنُكُمْ عَلَىٰ سَوَابٍ وَإِنْ أَذَرْتُ أَقْرَبَ أَمْ بَعِيدٌ مَّا تُوعَدُونَ ﴿٥٩﴾

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿٦٠﴾

وَإِنْ أَذَرْتُ لَعَلَّاهُ فَنَسْنَأُ لَكُمْ وَمَتَّعْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٦١﴾

قُلْ رَبِّ أَحْكُم بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿٦٢﴾

Surah Al-Hajj-22

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai manga Manosiya! Kalukun niyo so Kadnan niyo! Mata-an! A so linog ko Bangkit na Shai a lubi a mala!

2. Si-i ko Alongan a mailai niyo to, na kalipatan o oman i puphaka-soso so puphakasoson niyan, go Mimbawata o oman i Maogat so Ikaogat iyan: Go Mailaingka so manga Manosiya a (lagid o) khikabuburug, a kuna a ba siran khikabuburug: Na ogaid na so siksa o Allah a sangat (i ka-ada i kiran sa akal).

3. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i makiphapa-wala makapantag ko Allah, sa kuna a ba Kata-o, go phagonotan niyan so oman i Shaitan a puphaminasa!

4. Minikokom rukaniyan a na Mata-an! A sukaniyan na khadadag iyan, go mapunggonanao niyan ko siksa ko Naraka Sair.

5. Hai manga Manosiya! O ba kano shasangka ko kaoyag (ko oriyang o kapatai), na Mata-an! A Suka-

سُورَةُ الْحَجِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّ كَمَا أَنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾

يَوْمَ تَرَوُنَّهَا تُذْهِلُ كُلَّ مَرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَسْتَعِجِلُّ كُلُّ سَاطِنٍ مَّزِيدٌ ﴿٣﴾

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ قَاتَلَهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٤﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن نُّرَابٍ ثُمَّ

mi na Inadun Nami sukano a pho-on sa botha, oriyen niyan na pho-on sa Notfa, oriyen niyan na pho-on sa rogo a mbabathik, oriyen niyan na pho-on sa sapo-ron a sapo, a miyabaloi a go da mabaloi, ka-an Nami rukano mapakaliwanag; go puthan-gunun Nami ko manga Tiyan so kabaya Ami taman ko ta-alik a miyapunto, oriyen niyan na puphakaliyon Nami sukano a manga Wata, oriyen niyan (na puphakalan Nami sukano), ka-angkano raotun ko katarotop o bagur iyo; na adun a pud rukano a tao a puphatai (a kangoda-an), go adun a pud rukano a tao a phakakasowin ko tanto a korang a kaoyagoyag, ka-an da-a katawan niyan ko oriyen o Kata-o a maito bo. Na Pukhailaingka so Lopa a kamamara-an, na igira a piyakatoron Nami ron so ig, na pananabadun, go shibokar, go mapakato iyan so oman i mbarambarang (a Mangunguto) a mapiya i paras.

6. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so bunar: Go Mata-an! A Sukaniyan na Pagoyagun Niyan so Miyamatai, go Mata-an! A Sukaniyan na so langowan taman na Gaos Iyan.

7. Na Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma: Da-a sangka a madadalumon, go Mata-an! A so Allah na Pagoyagun Niyan so tao a matatago ko manga kobor.

مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ
مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنَبِّئَنَّ لَكُمْ وَنُقَرُّ
فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَى أَجَلٍ مُّسَعًّى ثُمَّ
نَحْمِصُكُمْ طِفْلاً ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ
وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّتَوَفَّى وَمِنْكُمْ مَّنْ يُرَدُّ إِلَى
أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ
شَيْئاً وَنَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَلَمَّا أَنزَلْنَا
عَلَيْهَا الْمَاءَ أَهْمَرَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِنْ
كُلِّ نَوْعٍ بِهَيْجٍ ﴿٥﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُخَيِّ الْمَوْتَى وَأَنَّهُ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥﴾

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ
يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿٥﴾

8. Na adun a pud ko manga Manosiya a gi-i makiphapawala makapantag ko Allah, a kuna a ba Kata-o, go kuna a ba Torowan, go kuna a ba Kitab a puphakabugai sa Maliwanag,-

9. A lilingi-in niyan a lig iyan, ka-an makadadag pho-on ko lalan o Allah: A adun a bagiyen niyan si-i ko doniya a Kahina-an, go pakita-aman Nami ron ko Alongan a Qiya-mah so siksa a Phakatotong.

10. (Putharo-on non:) Giyaya man na sabap ko Miyanggalubuk o mbala a limangka, go Mata-an! a so Allah na kuna a ba salimbob ko manga Oripun Niyan.

11. Na adun a pud ko manga Manosiya a Pushimba-an niyan so Allah sa pukha-alangalangan: Na o masogat sukaniyan a mapiya, na Masowaton; na o masogat sukaniyan a tiyoba, na kulidun niyan a paras iyan: Miyalogi sa doniya go sa Akhirat: Giyoto man na sukaniyan so kalogi a mapayag!

12. Puphanongganowin niyan a salakao ko Allah, so di ron phakabinasa, go di ron phaka-ompiya: Giyoto man na sukaniyan so kadadag a mawatan!

13. Puphanongganowin niyan so nganin a so kaphakabinasa niyan na lubi a marani a di so Kaphaka-ompiya niyan. Tanto a marata a

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ ﴿٨﴾

ثَانِي عَظِيمُهُ يُضِلُّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنَذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَذَابٌ لَّخِيرٌ ﴿٩﴾

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿١٠﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١١﴾

يَدْعُوا مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا نَفْعَ لَهُ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٢﴾

يَدْعُوا لَمَن ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِن نَّفْعِهِ لَيْسَ الْهَوَىٰ وَلَيْسَ الْعَشِيرُ ﴿١٣﴾

Panarigan, go tanto a marata a bolayoka!.

14. Mata-an! A so Allah na Phakasoludun Niyan so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, ko manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Mata-an! A so Allah na Punggolaola-an Niyan so nganin a kabaya Iyan.

15. Sa dun sa tao a aya butad iyan na tatarima-an niyan sa di dun thabangan o Allah (so Muhammad) si-i sa doniya go sa Akhirat, na butur sa tali ko bo-ongan oriyen niyan na Pagugut: Na nggudaguda-a niyan o ino khailang dun o antangan niyan a marata so igagani gani ron!

16. Na lagid aya a Kinitoronun Nami ron a manga Tanda a manga rarayag; go Mata-an! A so Allah na Punggonana-on Niyan so tao a kabaya Iyan!

17. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya, go so manga Yahodi, Goso manga sabi-in^[1], go so manga Christians, go so manga majusi^[2], go so Miyamanakoto,- na Mata-an! A so Allah na Khokomun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah: Mata-an! A so Allah i saksi ko langowan taman.

إِنَّ اللَّهَ يَدْعُ الْذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٥١﴾

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ
فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ ﴿٥٢﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ ءَايَاتٍ يَتَذَكَّرُ وَأَنَّ اللَّهَ
يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ ﴿٥٣﴾

إِنَّ الْذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا
وَالصَّابِغِينَ وَالصَّنَازِيَّةَ وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ
أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٤﴾

[1] siran so pagtao a malalamba siran ko okit iran ada-a miya tanto a agama iran a Khaonota niran, go siran so pagtao a puzimba sa manga malaikat odina manga bito-on.

[2] siran so puzimba sa apoi.

18. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na Somosododon so matatago ko manga Langit go so matatago ko Lopa,- go so Alongan, go so Olan, go so manga Bito-on; go so manga Palao, go so manga Kayo, go so manga Binatang; go madakul a pud on ko manga Man-osiya? Na madakul a miyatangu-don so siksa: Na sa dun sa Hina-an,- o Allah, na da-a makabugai ron sa Munang: Mata-an! A so Allah na Punggolaola-an Niyan so nganin a kabaya Iyan.

19. Giya dowaya a pukharido na miyarido siran makapantag ko Kadnan niran: Na so Miyaman-gongkir, na khasunggayan siran sa nditarun a Apoi Phangododun ko poro o manga Olo iran so Phulika-bo a ig.

20. Iputhonag oto ko matatago ko manga Tiyan niran, go so manga kobal.

21. Go adun a manga bagiyan niran a manga rompi a potao (a ipumbasal kiran).

22. Oman niran makhadiyat a kapagawa iran non, pho-on ko boko, na pakakasowin siran non, go (Tharo-on kiran:) Ta-ami niyo so siksa a phakatotong!

23. Mata-an! A so Allah na Phakasoludun Niyan so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so

الَّذِينَ تَرَأَتْ اللَّهَ تَسْجُدُ لَهُ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالْدَّوَابُّ
وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَذَلِكَ عَلَى الْعَذَابِ
وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمَاتٍ اللَّهُ
يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿١٨﴾

﴿ هَكَذَا أَنْ خَصَمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ
فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ شِيَابٌ مِنْ
نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾

يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾

وَلَهُمْ مَقْعٌ مِنْ حَدِيدٍ ﴿٢١﴾

كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ
أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا

manga pipiya, ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Phangimowan Siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan go Montiya, go aya manga nditarun niran ro-o na Sotra.

24. Go Miyanggonanao siran ko mapiya a Katharo: Go Miyanggonanao siran ko lalan o (Allah a) Diya-itan o Podi.

25. Mata-an! A so Miyaman-gongkir, go Puphangalang siran ko lalan o Allah, a go so Masjidil Haram, a so inisunggai ami Sukaniyan a bagiyan o manga Manosiya, a mulagidon so mababalingon, a go so mananangga. Na sa dun sa khadiyat ro-o sa di ontol sabap sa kapanganinyaya, na pakata-amun Nami sukaniyan ko siksa a Malipudus.

26. Na gowani na piyayag Ami ko Ibrahim, so darpa o Walai, (sa Pitharo Ami Ron:) Da-a Shakoton Ka Rakun a maito bo; go Sotiyangka so Walai Yakun a bagiyan o gi-i Thatawap, a go so Puphamanindug, go so Puphuroroko a Puphamanodod.

27. Na tawagun Ka ko manga Manosiya so Kapunaik Hajji: Ka Mamakatalingoma siran Ruka a Puphulalalag, go (Khikokoda ko) oman i Onta, a mamakatalingoma siran a pho-on ko oman i lalan a mawatan;

الْأَنْهَارُ جَلَّاتٍ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ
مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا
خَدِيرٌ ﴿٢٧﴾

وَهُدُوا إِلَى الْمَنَاصِبِ مِنْ الْقَوْلِ وَهُدُوا إِلَى
صِرَاطٍ الْحَمِيدِ ﴿٢٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ
لِلنَّاسِ سَوَاءً لَعَنَ كُفْرُ فِيهِ وَالْبَاءُ وَمَنْ
يُؤْذِ فِيهِ بِالْحِمَامِ يُظَلِّمْ نَفْسَهُ مِنْ
عَذَابِ إِلِيمِ ﴿٢٩﴾

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ
لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ
لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ
السُّجُودِ ﴿٣٠﴾

وَإِذْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى
كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ
عَمِيقٍ ﴿٣١﴾

28. Ka-a niyan kamasai so Phamaka-ompiya kiran, go a niran Pukha-aloi so ngaran o Allah, si-i ko manga Alongan a khikapupunto, makapantag ko Iniriskhi Niyan kiran a manga Binatang a manga Ayam: Na kangkano ron go pakakana niyo (ron) so karurugunan a pukhamurmuran.

29. Oriyan niyan na lalanun niran so okit iran (ko Kapunaik Hajji), go tomanun niran so manga samaya iran, go Thawap siran ko Walai a andang.

30. Giyoto man: Na sa dun sa sula-an niyan so piyakipamagadatan o Allah, na giyoto i mapiya-on si-i ko Kadnan niyan. Na piyakai rukano so manga Ayam, inonta so Kapuphangadian rukano (so Kiya-harama-on): Na pakawatani niyo so marshik a manga Barahala, go pakawatani niyo so Katharo a kabokhag,-

31. A Shasa limbotawan kano ko Allah, sa di niyo Puphamanakoton Sukaniyan: Na sa dun sa Ipanakoto niyan so Allah, na lagid o ba miyaolog a pho-on ko kawang na pushayabun sukaniyan o manga Papanok, o di na ipumbayog sukaniyan o ndo ko darpa a mawatan.

32. Giyoto man: Na sa dun sa sula-an niyan so manga Tanda o Allah, na Mata-an naya! a pud ko

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا أَنَّمَا
اللَّهُ فِي آيَاتِهِ مَعْلُومَاتٌ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ
مِّنْ بَهِيمَةٍ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا
وَأَطِيعُوا أَمْرَ الْفَقِيرِ ﴿٢٨﴾

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ
وَلْيَطُوفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ حُرْمَتِ اللَّهِ فَهُوَ
خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ
الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا رَكَنَّا عَلَيْكُمْ قَحْجَتَيْنِ
أَلْزَمْنَا مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ
الزُّورِ ﴿٣٠﴾

حُفَاءَ اللَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ
فَكَانَ تَحَاوُرًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُخَطِّفُهُ الْوَيْلُ
أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ ﴿٣١﴾

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى
الْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾

Kapuphangongonotan o manga poso.

33. Adun a bagiyan niyo ron a manga gona taman ko ta-alik a pupunto-on: Oriyan niyan na so Shombaliyan non na si-i ko (o bayo) Walai a andang.

34. Na oman i pagtao na shing-gayan Nami sa Puphanombaliyan, ka-a niran Pukha-aloi so ngaran o Allah si-i ko Inipagupur Iyan kiran a Binatang a manga Ayam. Na so Tohan niyo na Tohan a Isa-isa: Na rongkano Mbayorantang: Na Puphamanotholingka sa mapiya so Khipangangalimbaba-an,-

35. Siran na igira miya-aloi so Allah, na somangkop so manga poso iran, go manga Papantang ko nganin a mini-sogat kiran (a tiyoba), go Khipamamayandug ko Sambayang, go so saba-ad ko Inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

36. Na so manga Onta na ini sunggai Ami sukaniyan a bagiyan niyo a pud ko manga Tanda o Allah: Adun a bagiyan niyo ron a mapiya: Na aloya niyo so ngaran o Allah ko kasombaliyaon a khipakaitindug: Na igira minibutad so manga kilid iran (ko Lopa), na kangkano ron, go pakakana niyo (ron) so domadapai, go so bararapan: Lagid oto man a kiyapaka-phasiyonota Mi kiran rukano, kangkano Makapanalamat.

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَمِنْهَا إِلَىٰ أَتَيْتِ الْعَبَقِ ﴿٣٣﴾

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لَّذِكْرُوا
أَسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَيْهِيمَةٍ أَوْ نَعِيمٍ
فَالْهَكُمْ إِلَهُ وَجِدْ فَلَهُ أَسْلَمُوا وَبَشِرِ
الْمُخْشِينَ ﴿٣٤﴾

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ
وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي
الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٥﴾

وَالْبَدَنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ
فِيهَا خَيْرٌ قَدْ ذُكِرُوا أَسْرَ اللَّهُ عَلَيْهَا صَوَافٍ
فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا
الْقَائِمَ وَالْمَعْرُوفَ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾

37. Di dun ishampai ko Allah so manga sapo iran, go so manga rogo iran: Na ogaid na ishampai Ron so Kapangongonotan a pho-on rukano: Lagid oto man a Kiyapakapha-siyonota Niyan kiran rukano, ka-an niyo Mashulasula so Allah ko Kiyanggonanaowa Niyan rukano: Na Puphamanotholingka sa mapiya so Miphipiyapiya.

38. Mata-an! A so Allah na lilindingun Niyan so Miyamaratiyaya: Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so langowan o makadorat, a Miyongkir.

39. Bigan sa idin (ko kaphurang) so siran a Puphamono-on siran sabap sa Mata-an! A siran na inan-iyaya siran;- Na Mata-an! A so Allah si-i ko katabangi kiran na Sabunar a Gaos Iyan;-

40. Siran na biyogao siran ko manga Ingud iran sa di ontol,- giya bo a gi-i ran Katharowa: Sa aya Kadnan nami na so Allah. Na o da runa o Allah so manga Manosiya so saba-ad kiran sabap ko saba-ad, na miyangaguguba dun so manga (Simba-an a), Sawami, go Biya-on, go Salawato, go so manga Masjid, a Pukha-aloi ron so ngaran o Allah sa madakul. Na Mata-an a thabangan ndun o Allah so Puthabang Rukan-nyan;- Mata-an! A so Allah na tithe a Mabagur, a di kharun.

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَافُهَا وَلَكِنْ
يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ
لِتُكْثِرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَىٰكُمْ وَبَشِيرِ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٧﴾

﴿٣٨﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا
يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٣٩﴾

أَذِنَ لِلَّذِينَ يَقْتُلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَاهِرُونَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ
نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿٤٠﴾

الَّذِينَ أَخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا
أَن يَقُولُوا رَبَّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ
النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَّهُدَمَتِ صَوَامِعُ
وَبِيْعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذَكَّرُ فِيهَا
أَسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ
يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾

41. Siran na o pakakhapa-ara Mi siran ko Lopa, na iphamayandug iran so Sambayang go tonain niran so Zakat, go Isogo iran so mapiya go isapar iran so marata: Na kapar o Allah so kha-akiran ko pukha-kaolaola.

42. Na o taplisa Ka iran (Ya Muhammad), na Sabunar a tomiya-plis ko miya-ona-an niran so pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood;

43. Go so pagtao o Ibrahim, go so pagatao o Lut;

44. Go so manga tao sa Madyan; go tiyaplis so Musa. Na piyakathali Yakun sa malayat so manga Kafir, oriyan niyan na Diyanug Akun siran: Na antona-a i miyambutad o kiya-alina Ko (kiran)!

45. Na madakul a Phagingud a bininasa Mi sukaniyan, ko gi-i ran kandarowaka, na sukaniyan na miyamangirobar so manga Atup iyan, go Paridi a kiyaganatan, go Torogan a maporo.

46. Ba siran nda makalalakao ko Lopa, na adun a bagiyan niran a manga poso a Mipunggudaguda iran, o di na manga tangila a Miphamamakinug iran? Na Mata-an naya! A di khabota so manga kailai, na ogaid na aya khabota na so manga poso a so shisi-i ko manga Rarub.

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا
بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ۗ وَاللَّهُ
عَلِيمُ الْأُمُورِ ﴿٤١﴾

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ
قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَنُوحٌ ﴿٤٢﴾

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَمْلَيْتُ
لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ
نَكِيرِ ﴿٤٤﴾

فَكَانَ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ
ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَبْنَ
مُعْطَلَةٌ وَقَصِيرٌ مَشِيدٌ ﴿٤٥﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُون لَهُمْ قُلُوبٌ
يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا
فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ
الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

47. Na Phangunin niran Ruka (Ya Muhammad) a kapagalokalo-ki ko siksa! Na di dun pundorat so Allah ko diyandi Iyan. Na Mata-an! A so salongan si-i ko Kadnan Ka na lagid o sanggibo ragon ko itongan niyo (sa doniya).

48. Na madakul a Phagingud a piyakathali Akun sa malayat, ko gi-iran kandarowaka, oriyen niyan na siniksa Akun sukaniyan. Na Sakun i khandodan.

49. Tharowangka: Hai manga Manosiya! Sakun na matag Ako rukano Phamaka-iktiyar a mapayag:

50. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a Mapap, a go Pagupur a mapiya.

51. Na siran a miyamanamar maminasa ko manga Ayat Ami, a rorompisan niran;- na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

52. Na da-a Siyogo Ami ko miyana-an Ka (Ya Muhammad) a Sogo o di na Nabi, a ba di igira Miyatiya, na pusharampongun o Shaitan so Batiya Iyan: Na Phagilangun o Allah so ipusharampong o Shaitan, oriyen niyan na gi-i pakathakna-an o Allah so manga Ayat Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun:

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾

وَكَايْنٍ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ لَمَّا أَخَذَتْهَا وَالَّتِي الْمَصِيرُ ﴿٤٨﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا كُرْهُنَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٤٩﴾

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِرِينَ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَلَقَّيْنَا الْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾

53. Ka mbalowin Niyan so ipush-arampong o Shaitan a tiyoba ko siran a kadadaluman so manga poso iran sa gudamun, Go so manga tutugas so manga poso iran: Na Mata-an! A so manga darowaka na matatago dun ko kiyanggibas, a mawatan:

54. Go adun katokawi o siran a piyamugan ko Kata-o a Mata-an! (A giya Qur-an naya) na bunar a pho-on ko Kadnan Ka, go Mapar-atiyaya iran naya, go thakna rukaniyan so manga poso iran: Na Mata-an! A so Allah i titho a Punggonanao ko siran a Miyamaratiyaya ko okit a ontol.

55. Na di khapokas so siran a Miyamangongkir ko kashasangka Rukaniyan taman sa kapakatalingoma kiran o Bangkit a mitalumba, o di na makatalingoma kiran so siksa ko gawi-i a da-a kapipiya-on a ginawa.

56. So kapa-ar sa Alongan noto na ruk o Allah: Khokomun Niyan siran: Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na matago ko manga Sorga a Pakadarandang.

57. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man na adun a bagiyen niran a siksa a phakahina.

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فَتْنَةً لِّلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَآلْقَايَةً قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٣٧﴾

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٨﴾

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٣٩﴾

الْمَلَأْتُ يَوْمَئِذٍ بَلَدَكَ بَنِيَّاهُ الْمُؤْمِنِينَ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَآلَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٠﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَآلَ أَتَيْكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِمٌ ﴿٤١﴾

58. Na so Miyamanogalin sa Ingud makapantag ko lalan o Allah, oriyen niyan na Miyapurang siran, o di na Miyatai siran, - na Mata-an a Puriskhiyan siran ndun o Allah sa riskhi a mapiya: Na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan ndun i lubi a mapiya ko puphamamugai sa riskhi.

59. Mata-an a phakasoludun Niyan siran ndun ko (Sorga a) khasoludan a Khasowat siran non: Na Mata-an! A so Allah na titho a Mata-o, a Matigur.

60. Giyoto dun man. Na sa dun sa somaop sa lagid o kiya aniyaya-on, oriyen niyan na inaniyaya puman sukaniyan, na Mata-an a thabangan ndun sukaniyan o Allah: Mata-an! A so Allah na titho a Mama-apun, a Manapi.

61. Giyoto dun man. Sabap sa Mata-an! A so Allah na Puphaka-soludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i; na Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

62. Giyoto dun man. Sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Bunar; go Mata-an! A so Puphanongganowin niran a salakao Rukaniyan, - na sukaniyan so ribat: Go Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Maporo, a Mala.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ
أَوْمَاقُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا
وَأَبَى اللَّهُ لَهُمْ خَيْرَ الرِّزْقِ ۖ ﴿٥٨﴾

لِيَدْخُلَنَّهُمْ مَدِينَتُ بَيْرُوتَ ۖ وَإِنَّ
اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ۖ ﴿٥٩﴾

۞ ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ
بِهِ ثُمَّ يُعِزَّهُ عَلَيْهِ لِيَصُدِّقَهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ
لَعَفْوٌ غَفُورٌ ۖ ﴿٦٠﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي
النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ
اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۖ ﴿٦١﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا
يَدَّعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ
هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ۖ ﴿٦٢﴾

63. Bangka di katawi a Mata-an!
A so Allah na piyakatoron Niyan a
pho-on ko kawang so ig, na pukha-
baloi so Lopa a Magagadong?
Mata-an! A so Allah na tanto a
Mala i Gagao, a Kaip.

64. Ruk Iyan so shisi-i ko manga
Langit a go so shisi-i ko Lopa: Na
Mata-an! A so Allah na titho a
Sukaniyan so Kawasa, a Puphodin.

65. Bangka di katawi a Mata-an!
A so Allah na Piyakaphasiyonot
Iyan rukano so shisi-i ko Lopa, a
go so manga Kapal a Puphamangu-
tas ko Kalodan sabap sa Sogowan
Niyan? Go u-urunun Niyan so Lan-
git ka o ba makatana ko Lopa in-
onta o sabap sa idin Niyan: Mata-
an! A so Allah na tanto a Makapu-
di-in ko manga Manosiya, a Maka-
limo-on;

66. Go Sukaniyan so Miyoyag
rukano, oriyen niyan na mbono-on
kano Niyan, oriyen niyan na Pa-
goyagun kano Niyan (ko oriyen o
Kapatai): Mata-an! A so Manosiya
na titho a da-a tadum iyan!.

67. Oman i pagtao na shinggayan
Nami sa okit, a siran na aya iran
noto phagokitan: Na o ba Ka iran
mapokas ko okit (a Maka-o ontol);
na Panolonun Ka so (Okit o) Kad-
nan Ka: Mata-an! A Suka na mata-
tangtud a si-i ko Torowan a
Matitho.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَنُصِيجُ الْأَرْضَ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ
لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مِمَّا فِي الْأَرْضِ
وَأَلْفَلَاكٍ تُجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ
وَيُنْزِلُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا
بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَبَصِيرٌ ﴿٦٥﴾

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ
يَحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ
نَاسِكُوهُ فَلَا يُنْزِعُ عَنْكَ فِي الْأَمْرِ وَادْعُ
إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى مُسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾

68. Na amai ka makipuphawala siran Ruka, na Tharo-wangka: A so Allah i Mata-o ko gi-i niyo ngolao-la-an.

69. So Allah na Khokomun kano Niyan ko Alongan a Qiyamah si-i ko nganin a miyabaloi kano ron a di niyo phagayonayonan.

70. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko Langit a go so Lopa? Mata-an! A giyoto man na matata-go ko Kitab, Mata-an! A giyoto man si-i ko Allah na malubod.

71. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah, so da-a Initoron Niyan non a katantowan, go so da-a bagiyan niran non a Kata-o: Na da-a bagiyan o manga darowaka a phakatabang.

72. Na igira a Pumbatiya-an kiran so manga Ayat Ami, a manga rarayag, na Masarinongka ko manga Paras o siran a Miyamangongkir so kagowad! Sama-iran mbo di phamuntola so Puphamatiya kiran ko manga Ayat Ami. Tharowangka: Ino o Panothola Ko rukano so marata a di giyoto? So Naraka! Na ini thiyagar oto o Allah ko siran a Miyamangongkir! Na mikharatarata a khabolosan!

73. Hai manga Manosiya! Adun a inumba-alan a ibarat! Na Pama-

وَأَن جَدَّ لَوْلَا فَعَلِ اللَّهُ أَعْمَرًا
تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا
كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾

أَلَمْ تَعْلَم أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ
سُلْطَانٌ وَمَا لَيْسَ لَهُم بِهِ عِلْمٌ وَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِن تَصْوِيرٍ ﴿٧١﴾

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي
وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ
يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قُلْ
أَفَأَنْتُمْ شُرَكَاءُ فِي ذَلِكَ النَّارِ وَعَدَهَا اللَّهُ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَسْأَلُ الْمُتَقَاتِلُونَ ﴿٧٢﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاستَمِعُوا لَهُ

kinuga niyo sukaniyan! Mata-an! A so Puphanongganowin niyo a sala-kao ko Allah, na da dun a kha-adun niran a satiman mbo a tunduk, apiya pun thimotimowan niran noto! Nao adun a khowa-an kiran o tunduk a maito bo, na di iran noto kharun rukaniyan. Malumuk so Puphangampit, a go so Puphangampitun!

74. Da iran sula-an ko Allah so tithe a kala Iyan: Mata-an! A so Allah na tithe a Mabagur, a Doma-da-ag.

75. So Allah na Puphamili ko manga Malaikat sa manga Sogo a go so saba-ad ko manga Manosiya; Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

76. Katawan Niyan so kasasan-goran niran go so katatalikhodan niran: Na si-i bo ko Allah phakan-doda so pukhakaolaola.

77. Hai so Miyamaratiyaya! Roko kano, go Sodod kano, go Simba-aniyo so Kadnan niyo, go nggolaola-aniyo so mapiya; ka-an-gkano Makada-ag.

78. Na Panagontamanun niyo si-i ko Allah so ontol a kapanagontaman Rukaniyan, Sukaniyan na pinili kano Niyan, go da-a inisunggai Niyan rukano si-i ko Agama a masimpit; okit o Ama iyo a Ibrahim.

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُمْ يَسْأَلُهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَفِيدُونَ مِنْهُ ضَعْفَ الطَّالِبِ وَالْمَظْلُومِ ﴿٧٤﴾

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٥﴾

اللَّهُ يَصْطَلِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٧٦﴾

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَآلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٧٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَاقْعُوا الْخَبَرَ لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ ﴿٧٨﴾

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا

Sukaniyan i mitho rukano sa manga Muslim gowani, go si-i sangkai (a Qur-an); ka-an mabaloi so Sogo a saksi rukano, go mabaloi kano a manga saksi ko manga Manosiya! Na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go sarigi niyo so Allah! Sukaniyan i Panarigan niyo; na miyakapiyapiya a Panarigan, go miyakapiyapiya a Phananabang!

Surah Al-Mu'minun-23

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a Phakada-ag so Miyamaratiyaya,-

2. So siran si-i ko Sambayang iran na somasangkop siran,

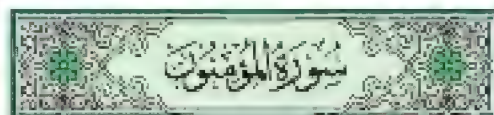
3. Go so siran si-i ko ilang na tatalikhodan niran,

4. Go so siran si-i ko Zakat na inggogolalan niran,

5. Go so siran si-i ko manga kaya-an^[1] niran na sisiyapun niran,

6. Inonta si-i ko manga Karoma iran, o di na so Miyakhapa-ar o manga tangan niran,- ka Mata-an! A siran na di siran non mapusho-man,

لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٢٣﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾

وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾

وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾

إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾

[1] Si-siyapun niran ko kapakashina, goso pakasisinga-i a dosa goso kasawa-i ko a-orat

7. Na sa dun sa mamagingar sa salakao ro-o, na siran man na siran i Mimamalawani;-

8. Go so siran si-i ko manga sarig kiran, go so diyandi kiran na sisiya-pun niran,

9. Go so siran si-i ko manga Sambayang iran na Papalihara-an niran;-

10. Siran man na siran i manga Waris,

11. Siran i Makaphangowaris ko (Sorga) Firdaus: Sa ron siran non ndun makakakal.

12. (Ibut ka) Sabunsabunar a Inadun Nami so Manosiya a pho-on ko Rasa a pho-on ko Lipao;

13. Oriyan niyan na biyaloi Ami sukaniyan a Mani si-i ko darpa a Matotongkop,

14. Oriyan niyan na Inadun Ami so Mani a rogo a mbabathik; Na Inadun Ami so rogo a mbabathik a saporon a sapo; na Inadun Ami so saporon a sapo a manga tolan, na biyongkosan Ami so manga tolan sa sapo; oriyan niyan na Inadun Nami sukaniyan sa Ka-adun a salakao. Na Maporo so Allah, a tanto a mapiya ko Mithatakdir!

15. Oriyan niyan na Mata-an! a sukano ko oriyan noto, na mata-tangkud a Phamatai kano.

فَمَنْ أَمَتَىٰ وَرَأَىٰ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْعَادُونَ ﴿٧﴾

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنِهِمْ وَعَنْهُمْ هُمْ رُغُونَ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾

أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾

الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا
حَالِدُونَ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نَفْثَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿١٣﴾

ثُمَّ خَلَقْنَا النَّفْثَةَ عِلْقَةً وَخَلَقْنَا الْعِلْقَةَ
مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْلَمًا فَكَسَوْنَا
الْعِظْلَمَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ
فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾

ثُمَّ إِنَّا كَرَّمْنَا ذَٰلِكَ لَمَّا يَسُودُونَ ﴿١٥﴾

16. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano ko Alongan a Qiyamah, na Pagoyagun kano.

17. Na Sabunsabunar a Inadun Nami ko kaporowan niyo so pito a manga lalan (a manga Langit); go da ko butad Ami i ba Ami kalilipati so manga Ka-adun.

18. Na Piyakatoron Ami pho-on ko kawang so ig a madidiyangka, na piyakatarug Ami sukaniyan ko Lopa; na Mata-an! A Sukami si-i ko kailang oto na Sabunar a Gaos Ami.

19. Na Piyakathowan Nami rukano sa sabap rukaniyan sa manga Pamomolan a manga Qormah go manga Anggor a ruk iyo: Katatagowan noto sa manga Onga a mada-kul: Go so saba-adon na Pukhakan niyo,-

20. Go kayo a puphakagumao ko Palao a Torisaina, a phagutho sa Lana, go dilota a bagiyan o gi-i Khakan.

21. Na Mata-an! A adun a bagiyan niyo ko manga Ayam a titho a undao: Puphakainomun Nami sukano ko matatago ko manga Tiyan niran (a Gatas); go adun a bagiyan niyo ron a manga gona a madakul; go so saba-adon na Pukhakan niyo;

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُبْعَثُونَ ﴿٦﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا قَوْمَكُم مِّن سَائِجِ طَرَائِقٍ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿٧﴾

وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّاهُ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّا عَلَى ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ ﴿٨﴾

فَأَنشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّتٍ مِّنْ تُحِيلٍ وَآتَيْنَا لَكُمْ فِيهَا نَورًا كَبِيرًا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٩﴾

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورٍ سَيْنَاءَ تَنبُتُ بِالذَّهْنِ وَصَيِّغُ اللَّاتِ كِلَيْتَ ﴿١٠﴾

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً لِّتُسْقُوا مِن مَّائِهَا بِظُورِهَا وَلِتَذُوقُوا فِيهَا مَسْفُوعًا كَبِيرًا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿١١﴾

22. Go Pukharoran kano kiran,
go si-i ko manga Kapal.

23. Na Sabunsabunar a Siyogo
Ami so Nuh ko pagtao Niyan: Na
Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun!
Simba-a niyo so Allah! Da-a Tohan
niyo a salakao Rukaniyan. Ino
kano di Phananggila?

24. Na Pitharo o manga Nakoda
ko siran a Miyamangongkir ko pag-
tao Niyan: A kuna ini a ba di
Manosiya a lagid iyo: A khabaya-
an Niyan a Kaombawan kano Ni-
yan: Na o kabaya o Allah na Mata-
an a Tomoron sa Malaikat: Da tano
manug angkai ko manga lokus tano
a miyanga-o ona.

25. Da ko Sukaniyan inonta na
Mama a tataraponan: Na thiguri
niyo Sukaniyan taman ko masa (a
kada Iyan).

26. Pitharo Iyan: Kadnan Ko!
Tabangi Yakongka: Sabap ko kiya-
pakambokhaga iran Rakun!

27. Na ini Ilaham Ami si-i Ruka-
niyan: A mba-al Ka sa Kapal si-i ko
manga Kilai Yami go so Sogowan
Nami: Na amai ka makaoma so
Sogowan Nami, na mamangilipho-
wak (a ig) ko daporan, na Puror-
angka-on ko oman i ngganapa sa
dowa, go so Ta-alok Ruka, inonta
so tao a miya-ona on so Katharo a
pud kiran: Go Dingka Rakun pa-

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَتَّقُوا
أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ فَاغْلَا
شَقُورًا ﴿٢٣﴾

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا هَذَا
إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَأَنزَلَ مَلَائِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي
آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ يَدْعِيهِمْ جَهَنَّمَ فَيَتَنَصَّبُونَ بِهِ حَتَّىٰ
يُجْرَبُوا ﴿٢٥﴾

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٢٦﴾

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنِ اصْنَعِ الْفُلَ بِأَعْيُنِنَا
وَوَحِّسْنَا فَإِذَا حِمَّىٰ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ
فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ بَئِينَ أَثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا
مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي
الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٧﴾

gangaya so Mindadarowaka; ka Mata-an! a siran na paguludun siran.

28. Na amai ka makathakna Ka Suka a go so manga pud Ka ko Kapal, na Tharowangka: So Podi na ruk o Allah, a so siyabut Kami Niyan pho-on ko pagtao a manga Darowaka.

29. Go Tharowangka: Kadnan Ko! Pakatupadakongka ko khatupadan a Piyakandakulan sa mapiya: Ka Suka i lubi a mapiya ko Puphamakatupad.

30. Mata-an! A adun a madadalum ro-o a titho a manga Tanda, go Mata-an a tatap a Sukami i titho a Puphaniyoba.

31. Oriyan niyan na Miyadun Kami ko oriyan niran sa pagtao a manga salakao.

32. Na Siyogo-an Nami siran sa Sogo a pud kiran (sa Pitharo Iyan:) Simba-a niyo so Allah! Da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

33. Na Pitharo o manga Nakoda ko pagtao Niyan a so Miyaman-gongkir go Piyakambokhag iran so kitumo ko Akhirat, go piyamugan Nami siran sa Limo ko Kaoyagoyag ko doniya: A kuna ini a ba di Manosiya a lagid iyo: A pukhan

فَإِذَا أَسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْعُلَاكِ فَقُلِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾

وَقُلْ رَبِّ ارْزُقْنِي مِنْ لَدُنْكَ وَأَنْتَ خَيْرُ
الْمُزِيلِينَ ﴿١٩﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنَّ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ﴿٢٠﴾

ثُمَّ أَنْتَ أَكْبَرُ مِنْ بَعْدِهِمْ فَتَاءُ الْخَيْرِينَ ﴿٢١﴾

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمُ
مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٢﴾

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنَ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ بَأْكُلُ مِمَّا
تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٢٣﴾

ko pukhun niyo, go phaginom ko phaginomun niyo.

34. Na Ibut o onot kano sa Man-osiya a lagid iyo, na Mata-an! A sukano sa maoto na tithe a manga logi,

35. Ino Niyan rukano diyandi-in i Mata-an! A sukano na amai ka Matai kano go mbaloi kano a botha go manga tolan, na Mata-an! A sukano na phamakaguma-on (ko manga kobor)?

36. Miyakawatawatan so ipun diyandi rukano!

37. Da-a Kaoyag a rowar ko Kaoyagoyag tano ko doniya! Phamatai tano na Pukhaoyag (so manga Wata) tano! Na kuna a ba tano Phanga-o oyag (sharoman)!

38. Da ko Sukaniyan inonta na Mama a inangkob Iyan so Allah sa kabokhag, na di tano Sukaniyan Pamaratiyaya-an!

39. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Yakongka: Sabap ko kiya-pakambokhaga iran Rakun.

40. Pitharo (o Allah): A di mathai na Mata-an a khabaloi siran ndun a mamakasundit!

41. Na miyadansal siran o lalis a minggolalan ko bunar, na biyaloi Ami siran a pur! Na kapakawatan

وَلَيْنَ أَطْعَمْتُمْ نَفْسًا مِّثْلَ نَفْسِكُمْ إِذَا
لِخْتَسِرْتُمْ ۝٣٤

أَيَعِدُّكُمْ أَنْتُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ أَبَاوَعَظَمًا
أَنْتُمْ مُخْرَجُونَ ۝٣٥

* هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ۝٣٦

إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا
نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ۝٣٧

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا
نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ۝٣٨

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَدَّتُ بُؤِينَ ۝٣٩

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِّيُصْبِحَنَّ تَذَكُّرًا ۝٤٠

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ
غُثَاءً فَبَعْدَ اللَّغْوِ الْعَظِيمِينَ ۝٤١

(ko Limo) a bagiyan o pagtao a manga darowaka!

42. Oriyan niyan na Miyadun Kami ko oriyan niran sa manga pagtao a manga salakao.

43. Dikhakutung o pagtao so Adiyal iyan, go di iran khisonggod.

44. Oriyan niyan na Siyogo Ami so manga Sogo Ami a miyakathataliwana: Oman i makaoma ko pagtao a Sogo kiran, na pakambokhagun niran Sukaniyan: Na initondog Ami ko saba-ad kiran so saba-ad: Go biyaloi Ami siran a manga Tothol: Na kapakawatan (ko Limo) a bagiyan o pagtao a di siran Mapaparatiyaya!

45. Oriyan niyan na Siyogo Ami so Musa go so Pagari Niyan a Haroun, rakhus o manga Tanda Ami go so Katantowan a Mapayag.

46. Si-i ko Pir-aon go so manga Nakoda ko pagtao niyan: Na Mimaratabat siran: Go miyabaloi siran a pagtao a Miphapaporo.

47. Na Pitharo iran: Ino tano Pharatiyaya-a so dowakatao a lagid tano? A so pagtao iran na si-i siran rukutano Puphangongonotan!

48. Na Piyakambokhag iran a dowakato, na miyabaloi siran a pud ko miyangabibinasa.

لَمَّا أَنشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا

مَآخِرِينَ ﴿٤٢﴾

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَجِرُّونَ ﴿٤٣﴾

لَمَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا نَذِيرًا كُلَّ مَآجَاءٍ أُمَّةً رَسُولَهَا

كَذَّبُوهُ فَأَتَيْنَاهُ بِغُصْبٍ مِمَّنْ بَعْضُهُمْ غُصْبٌ رِجَالُهُمْ

أَحَادِيثٌ فَبَعَثْنَا لِقَوْمِهِ الْيُوسُفَ ﴿٤٤﴾

لَمَّا أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ

مُبِينٍ ﴿٤٥﴾

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا

عَالِينَ ﴿٤٦﴾

فَقَالُوا آلَؤْمِنُ لِلْأَشْرِيِّينَ وَالْقَوْمُ هَٰؤُلَاءِ

عَبِيدُونَ ﴿٤٧﴾

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٤٨﴾

49. Na Sabunsabunar a ini bugai
Ami ko Musa so Kitab, ka-an siran
Makaontol.

50. Na biyaloi Ami so Wata o
Maryam a go si Ina Iyan a Tanda:
Go piyakakadun Nami siran ko bo-
bongan, a adun a pantar iyan go
Bowalan.

51. Hai manga Sogo! Kangkano
ko manga pipiya (a Pangunung-
kun), go nggalubuk kano sa ma-
piya: Mata-an! A Sakun na so gi-i
niyo ngalubukun na Katawan Ko.

52. Na Mata-an! a giya i okit iyo
a okit a isa, go Sakun i Kadnan
niyo: Na onoti yako niyo.

53. Na pisharoput iran so okit
iran ko ndolondolonan niran, sa
kasharoput, a mbidabida: Oman i
isa ka sagorompong na so kupit iran
na pukhababaya-an niran.

54. Na Ganatingka siran ko ka-
adai kiran sa mulung taman ko
masa (a Kapamatai ran).

55. Ba iran tatangkapa sa Mata-
an! A so ipumbugai Ami kiran noto
a tamok go manga Wata,

56. Na punggaga-anan Nami kir-
an so manga pipiya? Kuna, ka di
iran mai-inungka.

57. Mata-an! A so siran a pho-on
ko kasasangkop ko Kadnan niran
na ma-aluk siran;

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ
يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ رَاسًا لِّآيَةٍ وَعَاوَنَتْهُمَا إِلَى
رَبِّهِمَا ذَاتِ قُرَارٍ وَفَعِيلٍ ﴿٥٠﴾

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّ مِنَ الطَّائِفَاتِ وَاعْمَلُوا
صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾

وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ
فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾

فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلٌّ حِزْبٌ بِمَا
لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾

فَذَرَهُمْ فِي عَمَرِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾

يَتَحَسَّبُونَ أَنَّمَا يُدْعَاهُمْ مِنْ مَّالٍ وَيَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٥﴾

سَائِرُ عُمَّتِهِمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾

58. Go so siran a so manga Ayat o Kadnan niran i Paparatiyaya-an niran;

59. Go so siran a so Kadnan niran na di iran Iphanakoto;

60. Go siran a Puphamumugai siran ko ini Pamumugai ran a so manga poso iran na somasangkop, sa Mata-an! A siran na si-i siran mbo ko Kadnan niran phamakan-dod;

61. Siran man i gi-i magoradorad ko manga pipiya, go siran i phanga-o ona on.

62. Na da-a Iphaliyogat ami ko Baraniyawa a rowar ko khagaos iyan: Na shisi-i Rukami so Kitab a gi-i Tharo ko bunar: Na siran na di siran kasalimbotan.

63. Kuna, ka so manga poso iran na matatago ko kalilipati sangkai; go adun a bagiyan niran a manga galubuk a salakao ro-o, a siran na aya iran gagalubukun,-

64. Taman sa igira a piyakadan-sal Ami ko piyamugan kiran sa Limo so siksa, na sa maoto na siran na nggoraok siran sa tabang!

65. (Tharo-on kiran a:) di kano nggoraok sa tabang sa Alongan nai; Mata-an! A sukano na di kano kha-tabangan pho-on Rukami.

وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَاءَ آتٍ وَأُقْلَوُ بِهِمْ وَسِيلَةً أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٠﴾

أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٦١﴾

وَلَا تَكْلِفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أَلَدَيْتَ أَكْتُبُ بِحَبْلٍ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمَرٍ مِّنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَلُ مِّنْ دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَمِلُونَ ﴿٦٣﴾

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْتَرُونَ ﴿٦٤﴾

لَا تَجْعَلُوا أَلْيَوْمًا تُكْرِمُنَا لَا تُقْصِرُونَ ﴿٦٥﴾

66. Sabunar a miyabaloi so manga Ayat Akun a Puphangadi-an rukano, na bakano dun miyangundod ko manga talikhodan niyo,

67. A Pumamaratabatan niyo Sukaniyan: Gi-i niyo Tothothola-an ko gagawi- a ikagogowad iyo.

68. Ba-iran da ng-guda-guda-a so katharo (a so Qur-an), antawa-a ba kiran miyakaoma so da makatalingoma ko manga lokus iran a miyanga-o ona?

69. Ba iran nda makilala so Sogo kiran, a go iran Pagongkira Sukaniyan?

70. Ino iran gi-i Tharowa: I Tataraponan Sukaniyan? Kuna, Ka mini-oma Niyan kiran so bunar, na kadakulan kiran a so bunar na ikagogowad iran.

71. Na o inonotan o bunar so manga kabaya iran, na miyabinasa dun so manga Langit a go so Lopa, go so madadalum kiran. Kuna, ka initalingoma Mi kiran so undao kiran, na siran na so undao kiran na tiyalikhodan niran.

72. Ba Ka kiran phanguni sa sokai? Na so sokai o Kadnan Ka i tomo: Go Sukaniyan i lubi a mapiya ko Puphamamugai sa riskhi.

73. Na Mata-an! A Suka na Sabunar a Puthawagun Ka siran ko lalan a matitho;

فَدَكَانَتْ ءَانِيَتِي تُسَلَّى عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَيَّ
أَعْقَابِكُمْ تَنْكِصُونَ ﴿٦٦﴾

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَعِيرًا يُهْجِرُونَ ﴿٦٧﴾

أَفَلَمْ يَذْكُرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ
ءَابَاءَهُمْ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٦٩﴾

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ
وَأَكْذَبُوا الْحَقَّ كَرِهُوا ﴿٧٠﴾

وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ
فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٧١﴾

أَمْ لَسَّ لَهُمْ خَرْجًا فَخَرَّجَ رَبُّكَ خَيْرًا وَهُوَ خَيْرُ
الرَّزَاقِينَ ﴿٧٢﴾

وَأَنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٣﴾

74. Na Mata-an! A so di iran
Paparatiyaya-an so Akhirat na so
lalan na Sabunar a sisilayan niran.

75. Na o ini Kalimo Ami siran go
piyokas Ami kiran so misosogat
kiran a morala, na tomataros siran
ndun ko kadadadag iran, a gi-i siran
muromparompak.

76. Na Sabunsabunar a piyaka-
dansal Ami kiran so siksa, na da
siran sangkop ko Kadnan niran, go
di siran phangangarapan!

77. Taman sa kagiya a lomuka
Kami kiran sa isa a pinto a adun a
siksa-on a sangat: Na sa maoto na
siran na kiyada-an siran ro-o sa
panginam!

78. Na Sukaniyan so Miyadun
rukano ko manga kanug, go so
manga kailai, go so manga gudagu-
da: Na miyakaito ito a Kapuphana-
lamat iyo!

79. Go Sukaniyan so Miyarum-
bad rukano ko Lopa, go Ronkano
pulimoda.

80. Go Sukaniyan so Puphan-
goyag go Puphangimatai, go
Kapa-ar Iyan so gi-i kapakashambi
o gagawi-i a go so daondao: Ino
kano di Punggudaguda?

81. Kuna, ka Pitharo iran so
lagid o Pitharo o miyanga-o ona.

وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ
الْصُّرُطِ لَنُكَفِّرَنَّ ﴿٧٤﴾

﴿٧٥﴾ وَلَنُؤْثِقَنَّهُمْ وَكُفُّنَا مَا يَهْمُ مِنْ صُرِّ
لِلْجَوْرِ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٥﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا
لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ﴿٧٦﴾

حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذْ هُمْ فِيهِ مُبْتَاسُونَ ﴿٧٧﴾

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ
قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتَلَفَ اللَّيْلُ
وَالنَّهَارُ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾

بَلَقَ الْوَأْمِلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ ﴿٨١﴾

82. Pitharo iran: Ino amai ka matai kami go mbaloi kami a botha go manga tolan (a miyarophod), ba Mata-an! A sukami na Pagoyagun kami dun?

83. Sabunsabunar a mini diyandi rukami sukami a go so manga lokus ami a ungkai gowani! Da ko ungkai inonta na manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona!

84. Tharowangka: Antawa-a i Khiruk ko Lopa a go so matatago-on, o sukano na katawi niyo?

85. Na Putharo-on niran ndun: A ruk o Allah! Tharowangka: A ino kano di Phananadum?

86. Tharowangka: Antawa-a i khiruk ko manga Langit a pito, go khiruk ko Aras a mala?

87. Putharo-on niran ndun: A ruk o Allah. Tharowangka: A ino kano di Phananggila?

88. Tharowangka: Antawa-a i si-sa tangan Niyan so Kapa-ar ko langowan taman, go Sukaniyan i Puphakalinding, go da-a Phakarunon, o sukano na katawi niyo?

89. Putharo-on niran ndun: a ruk o Allah. Tharowangka: Na andama-naya i kapukhalimpang iyo?

90. Kuna, ka ini talingoma Mi kiran so bunar: Na Mata-an! A siran na titho a manga bokhag!

قَالُوا أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَلَا نَحْنُ
نَعْمُ قُلُوبُ ۝

لَقَدْ رَعِدْنَا لَخْنٌ وَءَاثُرًا هَذَا مِنْ قَبْلُ
إِنْ هَذَا إِلَّا أَلَا سَطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝

قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ۝

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ۝

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ ۝

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ۝

قُلْ مَنْ يَسْتَدْعِي مَلَكَوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ
يُحْيِيهِ وَلَا يَحْيَا عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ۝

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنِّي تُسْحَرُونَ ۝

بَلْ أَتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ۝

91. Da kowa so Allah sa Wata Iyan, go da-a miyabaloi a pud Iyan a Tohan: O adun a pud Iyan na bisa-an ndun o oman i isa tohan so Inadun Niyan, go pugusun ndun o saba-a kiran so saba-ad! Soti so Allah! Mawatan ko iphuropa iran!

92. Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag: Na Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran (Non)!

93. Tharowangka: Kadnan Ko! O Bangka Rakun phakimasai so ididiyandi kiran,-

94. Kadnan Ko! Na di Yakongka mbaloya a pud ko pagtao a manga darowaka!

95. Na Mata-an! A Sukami si-i ko kapakimasa-i Ami Ruka ko i didiyandi Ami kiran na Sabunar a khagaga Mi.

96. Runun Ka so lubi a mapiya ko marata: Sukami i Mata-o ko puphamurakun niran.

97. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Mulindong Ako Ruka pho-on ko manga pangonsi o manga Shai-tan.

98. Go Mulindong Ako Ruka Kadnan Ko! Ka o ba siran Rakun makadasug.

مَا أَخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ
إِلَهٍ إِذَا الذَّهَبُ كُلُّهُ يَمَاحِلَقُ وَلَعَلَّ
بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا
يُصِفُونَ ﴿٩١﴾

عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَى عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيدُنِي مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٩٤﴾

وَأَنَا عَلَيَّ أَنْ تُرِيدَ مَا نَعِدُهُمْ
لَقَدْ رُؤُونُ ﴿٩٥﴾

أَدْفَعُ بِالْأَيْ هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ
بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ
الشَّيَاطِينِ ﴿٩٧﴾

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونُ ﴿٩٨﴾

99. Taman sa igira miyakaoma ko isa kiran so kapatai, na Matharo iyan: Kadnan Ko! Pakakasoya Kongka (sa doniya);-

100. Ka-ana ko makanggolaola sa mapiya ko minibagak akun. Na di dun noto mapunggolaola! Ka Mata-an naya! A si-i bo sa Katharo: A sukaniyan i Mitharo-on; go si-i ko kasasangoran niran so pagulut taman ko gawi-i a Kaoyaga kiran.

101. Na amai ka Iyopun so Sanggakala, na da-a Kambangunsa ko ndolondolonan niran sa Alongan noto, go di siran makapamagishai!

102. Na sa dun sa makapunud so manga timbang iyan,- na siran man na siran i Phamakada-ag:

103. Na sa dun sa makakhap so manga timbang iyan, na siran man so inilang iran so manga ginawa iran; si-i siran makakakal ko Naraka Jahannam.

104. Puthotongun so manga paras iran o Apoi, a siran ro-o na khipakasasangingi.

105. (Putharo-on kiran:) Ba da mabaloi so manga Ayat Akun a Pukhabatiya rukano, na sukano na piyakambokhag iyo Sukaniyan?

106. Tharo-on niran: Kadnan nami! Miyapugus kami o okor ami a marata, go miyabaloi kami a pagtao a manga dadag!

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠١﴾

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿١٠٣﴾

تَنفَحُ وَجُوهُهُمْ أَلْسَارُوهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٤﴾

أَلَمْ تَكُنْ أَتَنبِئُنِي عَلَىٰ كُفْرِكُمْ فَاكُفْرُوهَا تَكْذِبُونَ ﴿١٠٥﴾

قَالُوا رَبَّنَا عَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ ﴿١٠٦﴾

107. Kadnan nami! Paka-awa-a Kamingka (ko Naraka): Na o kaso-wi ami (so Kaongkir), na Mata-an! A sukami na manga darowaka!

108. Tharo-on Niyan: Kikipus kano san! Go di kano gi-i Tharo!

109. Mata-an naya! A adun a saba-ad ko manga Oripun Ko, a gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Miyaratiyaya kami; na napi-i Kamingka, go Kalimo-on Kamingka: Ka Suka i lubi a Mapiya ko Pupha-mangalimo!

110. Na kinowa niyo siran a pagurug, taros a miyakatumbang siran rukano ko Tadum Rakun, go miyabalo i kano a gi-i niyo siran i khakala!

111. Mata-an! A Sakun na biyasilan Ko siran sa Alongan nai sabap ko Kiyaphantang iran: Mata-an! A siran na siran i miyamakasulang sa Maliwanag.

112. Tharo-on Niyan: Aikiyathai niyo ko Lopa ko bilangan o manga ragon?

113. Tharo-on niran: Aya kiyathai ami na Salongan o di na saba-ad sa Salongan: Na isha-an Ka ko manga pagi-itong.

114. Tharo-on Niyan: Da-a kiyathai niyo a rowar ko maito; o Mata-an! A sukano na aya butad iyo na katawan niyo!

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ﴿٣٧﴾

قَالَ احْسَبُوا فِيهَا وَلَا تُكْفِرُونَ ﴿٣٨﴾

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَأَرْحَمْنَا وَأَنْتَ خَبِيرٌ ﴿٣٩﴾
الرَّحِيمِ ﴿٤٠﴾

فَاتَّخَذُوا لَهُمْ سِغْرًا خَايَ الْأَسْوَدُ مِنْهُمْ كَفَرُوا ﴿٤١﴾
وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضَاحِكُونَ ﴿٤٢﴾

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا إِنَّهُمْ هُمُ الْفَايِرُونَ ﴿٤٣﴾

قَالَ كَرِهُتُمْ فِي الْأَرْضِ عِدَّةً سِنِينَ ﴿٤٤﴾

قَالُوا لَيْسَ بِيَوْمٍ إِلَّا نَعْبُدُ يَوْمَ مَسْئَلِ الْعَادِينَ ﴿٤٥﴾

قَالَ إِنْ لَيْسَ إِلَّا قَلِيلًا لَوْ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾

115. Ba niyo tiyangkap sa aya bo a Kiya-aduna Mi rukano na Kar-imbaran, go Mata-an! A sukano na di kano Rukami phakandodun?

116. Na Maporo so Allah, a Phapa-ar, a Bunar: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Kadnan o Aras a piphiyapiya-an!

117. Na sa dun sa manongganoi, a irimbang iyan ko Allah, sa Tohan a salakao, a da-a karina niyan non; na so imbadalon na si-i dun ko Kadnan niyan! Mata-an naya! A di Phakada-ag so manga Kafir!

118. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Napi Ka go Pangalimo Ka! Ka Suka i lubi a mapiya ko Puphaman-galimo!.

Surah Al-Nur-24

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. (Giyangkai a) Surah na Initoron Nami Sukaniyan, go ini Paliyog-at Ami Sukaniyan: Go adun a Initoron Nami a madadalumon a manga Ayat a manga rarayag, ka-a niyo katanodi.

2. So mishina a Babai a go so mishina a Mama,- na luphadi niyo so oman i isa kiran a dowa, sa magatos a luphad: Na o ba kano

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَهًا لَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿٥٨﴾

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿٥٩﴾

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿٦٠﴾

سُورَةُ النُّورِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾

الْأَنبِيَاءُ وَالزَّالِمِينَ فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةً جَلْدَةً وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ

makowa o ranon sa dowo oto, si-i ko Kokoman o Allah, o sukano na Paparatiyaya-an niyo so Allah a go so Alongan a Maori: Go shaksi-i so siksa a dowo oto o saba-ad ko Miyamaratiyaya.

3. So mishina Mama na da-a Maphangaroma niyan a rowar ko mishina a Babai, o di na Pananakoto a Babai: Go so mishina a Babai na da a Makaphangaroma-on a rowar ko mishina a Mama, o di na Pananakoto a Mama: Na ini sapar oto ko Miyamaratiyaya.

4. Na so siran a tokasan niran so manga pati-is a manga Babai, oriyaniyan na da-a mitalingoma iran a Pat a manga saksi, na luphadi niyo siran sa walo polo a luphad; go da-a tharima-an niyo kiran a kashaksi sa dayon sa dayon: Na siran man na siran so manga songklid;-

5. Inonta so Mithataobat ko oriyaniyan noto, go Miphipiyapiya siran; ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. Na so siran a tokasan niran so manga Karoma iran, go da-a mabaloi a manga saksi iran a rowar ko manga ginawa iran,- na so kashaksi o isa kiran na pat a manga kashaksi (Makapushapa) sa Ibut ko Allah Mata-an! A sukaniyan na pud dun ko manga bunar;

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْسَ هَذَا عَدَابَهُمَا
طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥﴾

الَّذِينَ لَا يَنْكِحُوا الزَّانِيَةَ أَوْ مُشْرِكَةَ وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦﴾

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَا يَأْتُوا
بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً
وَلَا تَقْبَلُوا لَهُنَّ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿٧﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ
شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ
شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾

7. Go ika lima na Mata-an! A so Morka o Allah na mikolobon o sukaniyan na pud ko manga bokhag.

8. Na marunding so Babai ko siksa o kashaksi iyan sa pat a manga kashaksi (Makapushapa) sa Ibut ko Allah, Mata-an! A so Mama na pud dun ko manga bokhag;

9. Go ika lima na Mata-an! A so rarangit o Allah na mikolobon o so Mama na pud ko manga bunar.

10. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, go (kagiya a) Mata-an! A so Allah na Puphanarima ko Taobat, a Maongangun (na sakotika-angkano Niyan).

11. Mata-an! A so siran a mini-oma iran so tumpo na sagorompong rukano: Di niyo thangkapa sukaniyan i ba marata rukano; kuna, ka giyoto na mapiya rukano: Bagiyan o oman i isa kiran so pishokatian ko dosa, go so miyamalata sa kiya-pakala iyan a pud kiran, na adun a bagiyan niyan a siksa a mala.

12. na o gowani a manug iyo to na da makapamikir so Miyamara-tiyaya a Mama, go so Miyamara-tiyaya a Babai,-si-i ko manga ginawa iran sa mapiya, go wiran Pitharo: A giyaya na kabokhag a mapayag?

وَالْخَيْسَةَ اَنَّ لَعَنَتَ اللّٰهُ عَلَيْهَا اِنْ كَانَ مِنَ
الْكَاذِبِيْنَ ﴿٥﴾

وَيَذَرُوْا عَنْهَا الْعَذَابَ اَنْ تَشْهَدَ اَرْبَعَ شَهَدَاتٍ
يَا اللّٰهُ اِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِيْنَ ﴿٦﴾

وَالْخَيْسَةَ اَنَّ عَصَبَ اللّٰهُ عَلَيْهَا اِنْ كَانَ مِنَ
الصّٰدِقِيْنَ ﴿٧﴾

وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَاَنَّ اللّٰهَ
تَوَّابٌ حَكِيْمٌ ﴿٨﴾

اِنَّ الَّذِيْنَ جَاءُوْا بِالْاِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا
تَحْسَبُوْهُ شَيْئًا لَّكُم مِّنْهُ خَيْرٌ لِّكُمْ لِكُلِّ
اَمْرِیْ مِنْهُمْ مَّا اَكْتَسَبَ مِنَ الْاِثْمِ وَالَّذِيْ تَوَلَّى
كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿٩﴾

وَلَوْلَا اِذْ سَمِعْتُمُوْهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُوْنَ وَالْمُؤْمِنٰتُ
بِاَنْفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوْا هٰذَا اِفْكٌ مُّبِيْنٌ ﴿١٠﴾

13. Ino a da-a minitalingoma iran non a pat a manga saksi? Na gowani a da-a minitalingoma iran a manga saksi, na siran man si-i ko Allah, na siran i manga bokhag!

14. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan si-i ko doniya go so Akhirat, na miyatumo kano dun sabap ko ini tharmo iyo to a siksa a mala.

15. Gowani na gi-i niyo to pakimbasisa ko manga dila iyo, go gi-i niyo Pakitharo ko manga ngari iyo so da-a Kata-o niyo ron go tatangkapun niyo to sa malbod a giyoto si-i ko Allah na lubi a mala (a dosa).

16. Na gowani a manug iyo to, na ino niyo da Tharowa: A di rukutano patot so gi-i tano Katharowa sangkai: Soti Ka (Ya Allah)! Giyaya na tumpo a mala?

17. Phanguthoma-an kano o Allah, ka o ba niyo kasowi so lagid aya, sa dayon sa dayon, o sukano na Khipaparatiyaya.

18. Go Puphayagun rukano o Allah so manga Ayat: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

19. Mata-an! A siran a Pukhababaya-an niran a kalangkap o pakasingai makapantag ko siran a Miyamaratiyaya, na adun a bagiyan niran a siksa a malipuds si-i sa

وَلَا جَاءَ عَلَيْهِ يَأْزِقَةٌ شَهِدَاءُ فَإِذَا لَمَّ بِهَا نَارُ
بِالشَّهِدَاءِ قَالُوا لَيْتَكُمُ عِنْدَ اللَّهِ هُمْ
الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾

وَلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٤﴾

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِالِاسْتِغْنَاءِ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَهِكُمْ مَا
لَيْسَ لَكُم بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ
اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

وَلَا إِدْرَآءَ سَمِعْتُمُوهُ فَلَتُمْ مَا لَكُمْ لَنَلَّكَ أَنْ
تَحْكُمَ بِهَذَا مَسْئَلُكَ هَذَا إِلَهُكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾

وَيَسِّرُ اللَّهُ لَكُمْ الْأَيْتَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ
ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

doniya a go sa Akhirat: Na so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

20. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, go (kagiya a) Mata-an! A so Allah na Makapudi-in, a Makalimo-on (na sakotika-an kano Niyan).

21. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khuduga so manga okit o Shaitan: Na sa dun sa komudug ko manga okit o Shaitan, na Mata-an! A sukaniyan na Ipushogo iyan so pakasisingai, go so pakagowagowad: Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, na da-a Soti Niyan rukano a isa bo sa dayon sa dayon: Na ogaid na so Allah na Shoti Niyan so tao a kabaya Iyan: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

22. Na di Pushapa so adun a Miyo-ombao niyan a pud rukano, go (adun a ruk iyan a) Kakawasaan sa di ran mbugan so manga tonganai, go so manga Miskin, go so miyamanogalin ko lalan ko Allah: Na Puma-ap siran, go Napi siran. Ba niyo di khabaya i a Napiyan kano o Allah? Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

23. Mata-an! A so siran a tokasan niran so manga pati-is a manga Babai, a pakalilipatan niran (so kashina), a Miyamaratiyaya, na Pi-

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾

وَلَا يَأْكُلُ أُولُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولَى الْقُرْبَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمُ

morka-an siran si-i sa Doniya go sa Akhirat: Go adun a bagiyan niran a siksa a mala,-

24. Si-i ko gawi-i a shaksi-an siran o manga dila iran, go so manga lima iran, go so manga airan si-i ko pinggolaola iran.

25. Sa Alongan noto na itoman kiran sa tarotop o Allah, so balas kiran a bunar, go katokawan niran a Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so bunar a Mapayag.

26. So manga rurushik a manga Babai na pantag o manga rurushik a manga Mama, go so manga rurushik a manga Mama na pantag o manga rurushik a manga Babai, na so manga Soti a manga Babai na pantag o manga Soti a manga Mama, go so manga Soti a manga Mama a pantag o manga Soti a manga Babai: Siran man na di masosogat o Katharo iran (a kabokhag): Adun a bagiyan niran a Ma-ap, go Pagupur a mapiya.

27. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano sholud ko manga Walai a salakao ko manga Walai niyo, taman sa di kano makaodas, go Masalam iyo so tao ron: Giyoto man i lubi a mapiya rukano, ka angkano Puphakatadum.

28. Na o da-a mato-on niyo ron a sakatao bo, na di kano ron sholud, taman sa di kano kaidinan: Na

عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٤﴾

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ
وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾

يَوْمَ يَدْعِيهِمُ اللَّهُ يَبَسُّمُ لِقَآءِ رَبِّهِمْ أَن
اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ﴿٢٦﴾

الْحَيِّثُكَ الْخَبِيثِينَ وَالْحَيِّثُونَ
لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتِ لِلطَّيِّبِينَ
وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا
يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ
بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَاسْتَلِمُوا عَلَى
أَهْلِهَا ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٨﴾

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا

Wata a Mama o manga Karoma iran, o di na so manga Pagari ran a Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Pagari ran a Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Pagari ran a Babai, o di na so manga Babai kiran, o di na so miyakhapa-ar o manga tangan niran, o di na so puphamangonotonot a da-a kabaya iran (sa Babai) a pud ko manga Mama, o di na so manga Wata a da iran pun kasaboti so manga aorat o manga Babai; na di ran ndaphukhun so manga ai ran sa ba sabap sa-an Katokawi so pagu-uma-an niran ko Parahiyasan niran. Na Thaobat kano ko Allah langon, Hai Miyamaratiyaya! Ka angkano makasulang sa maliwanag.

32. Na Pakipamangaroma-an niyo so da-a manga Karoma niyan rukano, go so manga Bilangatao a pud ko manga Oripun niyo a Mama, go so manga Oripun niyo a Babai: Na o mabaloi siran a manga Miskin, na mbugan siran o Allah ko Kakawasa-an Niyan: Na so Allah na maginawa, a Mata-o.

33. Na thigur so da-a khibaog iran ko Kapangaroma, taman sa bugan siran o Allah ko Kakawasa-an Niyan. Na so khabaya-an niran so kasorat (sa Kamaradika iran) a pud ko miyakhapa-ar o manga tangan niyo, na soratun niyo siran, o katawi niyo a adun a matatago kiran a mapiya; go bugi niyo siran

النِّسَاءَ وَلَا يَصْرِيحْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَقُولُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا إِنَّهُ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣١﴾

وَأَنذِرُوا أَوْلِيَاءَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَأَنذِرُوا أَنَّهُمْ إِلَى اللَّهِ شَاقُونَ ﴿٣٢﴾

وَلَيْسَ لَكُم مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فِي بَنَاتِهِنَّ أَن تَكُونُوا لَهُنَّ صَاحِبَاتٍ عَلَى الْفِئَةِ إِنَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

ko Tamok o Allah a so ini bugai Niyan rukano. Na di niyo mba-asa so manga Oripun niyo a manga Babai ko kashina, o kabaya iran so kaphati-is, sabap sa ipumbabano-g iyo ko kakaya-an ko Kaoya-goyag ko doniya. Na sa dun sa tao a ba-asun niyan siran (ko kashina), na Mata-an! a so Allah ko oriyen o kiyaba-asa kiran, na Manapi, a Makalimo-on.

34. Na Sabunsabunar a Piyakatoronan Nami sukano sa manga ayat a miyamakapayag, go ladiyawan a pud ko siran a miyanga-i ipos ko miya-ona an niyo, go thoma a bagiyan o khipanananggila.

35. So Allah i Sindao o manga Langit a go so Lopa. Aya ibarat o Sindao Niyan na lagid o tagowai sa solo a kadadahuman sa palita-an: So palita-an na madadalum ko pagalongan: So pagalongan na lagid o ba sukaniyan Bito-on a Masindao: Mapuphakakadug poon ko Kayo a Piyakambarakat, a Shaitona, kuna a ba isubanganun go kuna a ba isudupanun, maito bo na so lana niyan na Shindao, apiya da masukho sukaniyan a Apoi: Sindao ko liyawao o Sindao! Punggonana-on o Allah ko Sindao Niyan so tao a kabaya Iyan: Phangumba-alan o Allah so manga ibarat a bagiyan o manga Manosiya: Na so Allah na so langowan taman na katawan Niyan.

يُكَرِّهَهُنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٧﴾

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا لِمَنْ آلَيْنَ الْدِّينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكَ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٢٨﴾

﴿٢٨﴾ اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُّورٍ
كَيْسُ كَوْرٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي
رُجَاجَةٍ الرُّجَاجَةُ كَأَنَّهُ كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ
شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ
يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارُ نُّورٍ
عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ
اللَّهُ الْأَمْثَلَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

36. Shi-i ko manga Walai a ini Sogo o Allah so Kasula-a on, go so Kapukha-aloi ron o ngaran Niyan, gi-i Shambayang a bagiyan Niyan ro-o ko manga kapita pita go so manga kagabi gabi,

37. So manga Mama a di kiran phakasundod so kapamasa go so kaphasa pho-on ko Tadum ko Allah, go so Kipamayandugun ko Sambayang, go so katonaya ko Zakat: Ipukhaluk iran so gawi-i a Phananabadun ro-o so manga poso, go so manga kailai,-

38. Ka imbalas kiran o Allah so mapiya a Pinggolaola iran, go Pagomanan Niyan siran ko Kakawasa-an Niyan: Na so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, sa di khasar a Pandapat.

39. Na so Miyamangongkir, na so manga galubuk iran na lagid o pamaloi ko manga landap a Lopa, aranganon o Pukhawao na ig. Taman sa igira a miyakaoma-on na da-a khato-on niyan non a maito bo: Na khato-on niyan so Allah si-i ko obai niyan, na ithoman Niyan non sa tarotop so balas iyan: Na so Allah na maga-an i kabalas.

40. O di na lagid o manga lilibotung ko Kalodan a madalum, a kakokoloban sukaniyan sa bagul, a kaliliyawawan sukaniyan pun sa ba-

فِي يَوْمٍ أَذْنَبَ اللَّهُ أَنْ تَرْفَعَ وَيَذْكُرَ فِيهَا
أَسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهَا بِالْغَدْرِ وَالْأَصَالِ ﴿٣٦﴾

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ يَخَافُونَ يَوْمًا
تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾

لِيَجْزِيَ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم
مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ
حِسَابٍ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَلُهُمْ كَسْرَابٍ يَفِيضُ يَحْسَبُهُ
الظَّالِمُونَ مَاءً حَرًّا إِذَا جَاءَهُمْ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا
وَرَجَدَ اللَّهُ عِنْدَهُ فَوَفَّيْنَاهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾

أَوْ كَطُلُمُوتٍ فِي بَحْرٍ لِيَجْىَ بَعْثُهُ مَوْجٍ مِنْ
فَوْقِهِ مَوْجٍ مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ طُلُمُوتٍ

gul, a kaliliyawawan sukaniyan sa gabon: Manga lilibotung, a so saba-adon na maliliyawao ko saba-ad: Igira a iniliyo niyan a lima niyan, na marugun a kakhailaya niyan non! Na sa dun sa di sunggayan o Allah sa bagiyen niyan sa Sindao, na da-a bagiyen niyan a Sindao!

41. Bangka di Katawi a Mata-an! A so Allah na Puthasbik Ruka-niyan so matatago ko manga Langit a go so Lopa, go so manga Papanok a shasarungkap? Oman i isa na Sabunar a kiyatokawan so Sambayang iyan go so Tasbik iyan. Na so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an.

42. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa; na si-i bo ko Allah so khandodan.

43. Bangka di Katawi a Mata-an! A so Allah na ipumbayog Iyan so Gabon, oriyen niyan na puthimo-on Niyan sukaniyan, oriyen niyan na pumbalowin Niyan a miyagungkapungkap? Na Pukhai-laingka so oran a phulutos pho-on ko pagulutulutan niyan. Go Pupha-katoronun Niyan pho-on ko Kawang so saba-ad ko manga Palao ron a ilo: Na ipushogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan, go ipukhisar Iyan noto ko tao a kabaya Iyan. Maito bo na so Sindao o Kilat iyan na khailang iyan so manga kailai.

بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدُهُ لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا وَمَنْ لَمْ يَحْضَرْهُ اللَّهُ لَهُ قُورٌ مِمَّا لَهُ مِنْ قُورٍ ﴿٥١﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرِ صَفَّيْتُ كُلَّ قَدْعَةٍ صَلَاتُهُ وَتَسْبِيحُهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٥٢﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٥٣﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزَيِّجُ سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُمْ رُحًا يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ جَلَلِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ﴿٥٤﴾

44. Gi-i pakashambi-in o Allah so gagawi-i a go so daondao: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a nana-o a bagiyen o adun a manga kailai niyan!

45. Na so Allah i Miyadun ko oman i Baraniyawa a pho-on sa ig: Na adun a pud kiran a so ipundola niyan a tiyan niyan; go adun a pud kiran a so phulalakao sa dowa ai, go so adun a pud kiran a so phulalakao sa pat (a ai). Phagadunun o Allah so nganin a kabaya Iyan; Mata-an! A so Allah si-i ko langowa taman na Gaos Iyan.

46. Sabunsabunar a Tomiyoron Kami sa manga Ayat a miyamakasai: Na so Allah na Punggonanon Niyan so tao a kabaya Iyan ko lalan a matitho.

47. Na gi-i ran Tharo-on: A Piyaratiyaya mi so Allah a go so Rasul, go Inonotan nami: Oriyan niyan na Puthalikhod so isa ka sagorompong kiran ko oriyen oto: Na kuna man a ba siran Khipaparatiyaya.

48. Na igira a tiyawag siran si-i ko (Kitab o) Allah a go so Sogo Iyan, ka-a Niyan siran Makokom na sa maoto na so isa kiran ka sagorompong na somasangka siran.

49. Na o adun a ruk iran a kabunar, na somong siran non, a gi-i siran nggaga-an.

يَقْلِبُ اللَّهُ الْكَلِمَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً
لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى
بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ
مَنْ يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ مُبِينَاتٍ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَنْ
يُشَاقِقُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ
يَتَوَلَّى فِرْيُونُ مِنْهُمْ لَنْ يَأْتِيَنَّكَ يَٰ أَلْمُومِينَ ﴿٤٧﴾

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ
إِذَا فِرْيُونُ مِنْهُمْ مَغْضُوبٌ ﴿٤٨﴾

وَإِنْ تَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِرِينَ ﴿٤٩﴾

50. Ba katatagowi so manga poso iran sa gudamun? Antawa-a ba siran pukhadowa dowa i, antawa-a ba iran pukhalukun o ba siran salimboti o Allah go so Sogo Iyan? Kuna, ka siran man na siran so manga darowaka.

51. Aya bo a miyabaloi a Katharo o Miyamaratiyaya, igira-a tiyawag siran si-i ko (Kitab o) Allah go so Sogo Iyan, ka-an Niyan siran Makokom, na so gi-i ran Katharowa: Sa Piyamakinug Ami go Inonotan Ami: Na siran man na siran so Miyamakada-ag.

52. Na sa dun sa Mangongonotan ko Allah go so Sogo Iyan, go ika-aluk iyan so Allah, go Puphangongonotan Rukaniyan, na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

53. Na ini Shapa iran ko Allah so toto-o a manga Sapa iran: Sa Ibut ka o Sogowangka siran, na Mata-an a muliyo siran ndun (ko kaphurang). Tharowangka: Di kano gi-i Shapa; ka so Kapangongonotan na katotokawan; Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

54. Tharowangka: Onoti niyo so Allah, go Onoti niyo so Rasul: Na o talikhod siran, na aya bo a ini Paliyogat ko Rasul na so ini Sogo-on, go aya bo a ini Paliyogat rukano na

أَفِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَمْ أَرْتَابُوا أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَنَا أَنَا عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾

وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَخَشِيَ اللَّهَ وَيَتَّقْهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٥٢﴾

﴿٥٣﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ لَا أَتَمْسِكُكُمْ بِمَا تَعْرِفُونَ ۚ إِنَّا لِلَّهِ خَيْرٌ بِمَا نَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ ۚ وَإِن تُطِيعُوا فَتَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا

so ini Sogo rukano. Na o Onoti niyo Sukaniyan, na Matoro kano. Na da-a ini Paliyogat ko Sogo a rowar ko kapamakasampai (o ini Sogo-on) a mapayag.

55. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya, a pud rukano go Pinggalubuk iran so manga pipiya, a Mata-an a phakasambi-in Niyan siran ndun ko Lopa, lagid o kiya-pakasambia Niyan ko siran a miya-ona an niran; go Mata-an a phaka-tindugun Niyan kiran ndun so Agama iran, a so ini Kasowat Iyan kiran; go Mata-an a shambiyani Niyan kiran ndun ko oriyani o kaluk iran, sa kasasarig: Pushimba-an Ako iran, da-a Ishakoto iran Rakun a maito bo. Na sa dun sa Mongkir ko oriyani noto, na siran man na siran i manga songklid.

56. Na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go Onoti niyo so Rasul, ka angkano Mipangalimo.

57. Dingka dun Thangkapa so Miyamangongkir o ba siran makapalagoi ko Lopa: Na aya darpa iran na so Apoi,- Na miyakaratarata dun a khabolosan!

58. Hai so Miyamaratiyaya! Pu-phanguni rukano sa idin so siran a miyakhapa-ar o manga tangan niyo, go so da pun puraraotun ko Katha-

الْبَلَّغُ الْمُبِينُ ﴿٢٤﴾

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ
كََمَا أَسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا
يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ
بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٢٥﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا
الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٦﴾

لَا تَحْزَنْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
وَمَا لَهُمْ النَّارُ وَلَيْسَ الْعَصِيرُ ﴿٢٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَسْتَخْلِفَنَّكُمْ الَّذِينَ
مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ

taginup a pud rukano ko tulo a manga wakto: Si-i ko ona-an o Sambayang a Sobo, go so wakto a kandai niyo ko manga nditarun niyo ko kaotho a Alongan, go si-i ko oriyen o Sambayang a Aisah: Tulo a (khikساسawai ko) manga aorat iyo: Da rukano go da kiran i dosa ko oriyen noto: Puphagaloyan siran rukano so saba-ad rukano ko saba-ad: Lagid aya a Kapuphayaga o Allah rukano ko manga Ayat: Na so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

59. Na igira-a miniraot so manga Wata rukano ko Kathataginup, na Puphanguni siran sa idin, lagid o kiyapanguni sa idin o siran a miya-ona an niran: Lagid aya a Kapuphagosaya o Allah rukano ko manga Ayat Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

60. Na so Piyamanaphukan ko manga Babai a so da-a inam iran ko Kapangaroma,- na da-a dosa iran ko kandai ran ko (maliliyawao ko) manga nditarun niran, a kuna a ba siran phangangarig sa Parahiyasan: Na so di iran non kandai i tomo kiran: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

61. Da-a dosa o bota, go da-a dosa o lupo, go da-a dosa o pukha-sakit (ko di ran kaphakaonot ko Kaphurang), go da-a dosa o manga ginawa niyo, ko kapukhan niyo ko

ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهْرِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَفُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦١﴾

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ

manga Walai niyo, o di na so manga Walai o manga Ama iyo, o di na so manga Walai o manga Ina iyo, o di na so manga Walai o manga Pagari niyo a Mama, o di na so manga Walai o manga Pagari niyo a Babai, o di na so manga Walai o manga Pakiyama-an niyo sa Ama, o di na so manga Walai o manga Pakina-an niyo sa Ama, o di na so manga Walai o manga Pakiyama-an niyo sa Ina, o di na so manga Walai o manga Pakina-an niyo sa Ina, o di na so minipa-ar iyo so manga gonsi iyan, o di na so bolayoka iyo: Da-a dosa niyo ko kakan niyo a kapamagatowang, o di na kashisibasibaya. Na igira-a sholud kano ko manga Walai, na Salama niyo so manga ginawa niyo, sa Kormat a pho-on ko Allah, a Piyakambarakat a rinariniao. Lagid aya a Kapuphagosaya o Allah rukano ko manga Ayat: Ka-a niyo sabota.

62. Aya bo a Miyamaratiyaya, na siran a Piyaratiyaya iran so Allah go so Sogo Iyan: Go igira-a miytago siran a pud so Rasul ko galubuk a makasasamaya, na di siran ngganat taman sa di siran non makaodas; Mata-an! A siran a Puphamangodas siran Ruka, na siran man so Khipaparatiyaya ko Allah a go so Sogo Iyan; Na-igira-a miyanguni siran Ruka sa idin, makapantag ko saba-ad ko galubuk iran, na idiningka so tao a kabaya-a Ka kiran, go Pangunin Ka siran sa Ma-ap ko

يُؤْتِ آبَاؤُكُمْ أُلُوفًا وَأَبْنَاؤُكُمْ ثَمَرًا وَمِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ تُفْسِدُونَ
 وَأُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ أَلْسِنَافَهُمْ فِي الْأُيُوتِ
 وَأُولَئِكَ أَعْمَلُكُمْ أُولَئِكَ الَّذِينَ يَكُونُ لَكُمْ عَنَّا بُرْهَانًا
 وَمِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ تَوَلَّيْتُمْ أَوْلِيَاءَ كُفْرًا أَتَىٰ عَنَتِ
 أُولَئِكَ لِيُكْفَرُوا عَنَّا وَلَٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ
 أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ أَلَمْ يَكُنْ لَهُمُ الْآيَاتُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٦١﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
 وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا
 حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوا مِنَ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُكَ أُولَئِكَ
 الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا
 أَسْتَأْذِنُكَ لَبِيعُوا فِئْتَانًا مِّنَ
 شَيْءٍ مِّنْهُمْ وَأَسْتَغْفِرُ لَهُمْ اللَّهُ إِنَّ
 اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٢﴾

Allah: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

63. Di niyo mbaloya so Kaputhawaga ko Rasul ko sharonsarongan niyo a lagid o Kaputhawaga o saba-ad rukano ko saba-ad: Sabunar a katawan o Allah so gi-i siran thitinonggosan lomiyo a pud rukano, a puphamanolilap: Na iktiyar so khisosorang ko, Sogowan Niyan, ka khasogat siran a tiyoba, o di na khasogat siran a siksa a malipuds.

64. Tanodan, ka Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa. Sabunar a katawan Niyan so butad iyo: Go (katawan Niyan) so Alongan a Phakandodun siran si-i Rukaniyan, na Phanotholun Niyan kiran so Pinggolaola iran: Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ
بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ
يَسْتَلُونَكُمْ مِنْكُمْ لَأُولَئِكَ حَذَرُ الَّذِينَ
يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ
أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾

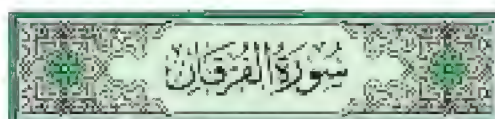
أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ
يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِمْ وَيَوْمَ يَرْجِعُونَ إِلَيْهِ
فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

Surah Al-Furqan-25

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Mala so (Allah a) Tomiyoron ko gi-i makasungaya (ko ontol a go so ribat) si-i ko Oripun Niyan (a Muhammad), ka-an mabaloi ko manga Ka-adun^[1] a Puphamaka-iktiyar.

2. So (Allah a) khiruk ko Kapa-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ
لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ

[1] a so manga jinn ago so manga manosiya.

ar ko manga Langit a go so Lopa:
Go da kowa sa Wata Iyan, go da-a
Miya-adun a Sakotowa Iyan ko
Kapa-ar: Go Inadun Niyan so lan-
gowan taman, na diniyangka Iyan
sa Samporna a diyangka.

3. Na kominowa siran sa salakao
Rukaniyan sa manga Katohanan, a
da-a Kha-adun niran a maito bo, ka
siran na Puphangumba-alan; go da-
a Mipapa-ar iran a bagiyan o man-
ga ginawa iran a kabinasa, go om-
piya; go da-a Mipapa-ar iran a
kapatai, go Kaoyag, a go Kaoyag
ko oriyar o Kapatai.

4. Na Pitharo o siran a Miya-
mangongkir: Da ko ungkai (a Qur-
an) inonta na kabokhag, a pimba-
ba-as Sukaniyan (o Muhammad),
go kiyatabanganon Sukaniyan o
pagtao a manga salakao. Na Sabu-
nar a Miyakanggolaola siran sa
kandarowaka, go kabokhag.

5. Go Pitharo iran: A manga
iringa a kabokhag o miyanga-o
ona, a piyakistanorat Iyan: Na giyo-
to na Phukhudugunon sa kapita go
magabi.

6. Tharowangka: A Initoron
noto o (Allah a) Mata-o ko masolun
ko manga Langit a go so Lopa:
Mata-an! a Sukaniyan na tatap a
Manapi, a Makalimo-on.

7. Na Pitharo iran: Antona ini a
Sogo, a pukhan ko Pangunung-

وَلَدًا أَوْ لَرِيكُنْ لَهُ رَشْرِيكَ فِي الْمَلِكِ وَخَلَقَ
كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا ۝

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا
وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ
ضَرًّا وَلَا تَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً
وَلَا نُشُورًا ۝

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا آيَاتُكَ
أَفْتَرَيْنَاهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ
جَاءَهُمْ ظُلُمَاتُ الزُّورِ ۝

وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا فَهِيَ
تُعَلِّمُ عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا رَحِيمًا ۝

وَقَالُوا مَا لَ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ

kun, go Phulalakao ko manga Pad-
diyan? Ino da Pakatoroni Sukani-
yan sa Malaikat, na mabaloi a pud
Iyan a Puphamaka-iktiyar?

8. O di na kabugan sukaniyan sa
Kakawasa-an, o di na adun a mam-
bagiyan Niyan a Pamomolan a pu-
phakakan non? Na Pitharo o manga
darowaka: A da-a Phagonotan niyo
a rowar ko Mama a tataraponan.

9. Nggudaguda-angka o anda
manaya i kiyapayaga iran Ruka ko
manga ibarat! Na miyadadag siran,
na di ran khagaga i kapakato-on sa
lalan!

10. Mala so (Allah a) okabaya
Iyan, na khasungayan Ka Niyan sa
mapiya a di giyoto,- a manga Pa-
momolan a Puphamangondas ko
kababa-an niyan so manga lawa-
saig; go khasunggayan Ka Niyan
sa manga Torogan.

11. Kuna, ka piyakambokhag
iran so Bangkit: Na pithiyagaran
Nami so tao a piyakambokhag iyan
so Bangkit sa kadug:

12. Na igira a miya-ilai niyan
siran ko darpa a mawatan, na ma-
kanug siran non sa kambaragani, go
katagao.

13. Na igira a piyamoshang siran
non, ko darpa a masimpit, a piya-
kapamagikuta siran, na migoraok
iran ro-o so kabinasa!

الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أُنْزِلَ
إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُون مَعَهُ رَذِيرًا ﴿٥﴾

أَوْ يُنْفَخِ إِلَيْهِ كَفَرٌ أَوْ تَكُون لَهُ رَجَنَةٌ
يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِن
تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿٦﴾

أَنْظِرْ كَيْفَ صَرَرُوا لَكَ الْأَمْثَل
فَقَضَلُوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٧﴾

تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ
ذَلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ
لَكَ فُصُورًا ﴿٨﴾

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ
بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿٩﴾

إِذَا رَأَوْهَا مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا
تَغَيُّطًا وَرَفِيرًا ﴿١٠﴾

وَإِذَا الْفُؤَادُ مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مَقْرُونَيْنِ
دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١١﴾

14. (Tharo-on kiran:) Di niyo nggoraokun sa Alongan nai so kabinasa a isa: Na goraokun niyo so kabinasa a madakul!

15. Tharowangka: Ba giyoto i tomo, antawa-a so Sorga a kakal, a so inidiyandi ko Miyamananggila? Miyabaloi a bagiyan niran a balas go khandodan.

16. Mapumbagiyan niran ro-o so nganin a kabaya iran: A makakakal siran (ro-o): Miyabaloi si-i ko Kadnan Ka a diyandi a Puphangunin.

17. Na si-i ko Alongan a limodun Niyan siran a go so Pushimbaban niran a salakao ko Allah, na Tharo-on Niyan: Ba sukano na diyadag iyo so manga Oripun Ko a siran naya, antawa-a siran i miyamangawa ko lalan?

18. Tharo-on niran: Soti Ka (Ya Allah)! Da mapatot rukami i ba kami kowa sa salakao Ruka a manga Panarigan: Na ogaid na piyaka-sawit Ka siran (sa kapipiya ginawa), a go so manga lokus iran, taman sa kiyalipatan niran so Pananadum: Na mimbalo i siran a pagtao a miyangabibinasa.

19. Na Sabunar a pakapumbo-khagun kano iran ko Katharo iyo: Na da-a magaga niyo a kapakalidas, o di na pananabang. Na sa dun

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ سُورًا وَجَدًا وَأَدْعُوا سُورًا
كَثِيرًا ﴿١٤﴾

قُلْ أَذَلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي رُوعِدَ
الْمُشْكُرُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءٌ وَمَقَصِيرًا ﴿١٥﴾

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ
عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُولًا ﴿١٦﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ قِيْلُ ۖ أَأَنْتُمْ أَضَلُّنَّكُمْ عَبَادِي
هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ﴿١٧﴾

قَالُوا اسْبِغْ لَنَا مِنْ مَاءٍ كَانَتْ تَأْتِي بَنَاتُنَا
مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ مَتَّعْنَاهُمْ
وَبَنَاتَهُ هُمْ حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا
قَوْمًا بُورًا ﴿١٨﴾

فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا
تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يظْلِمِ

sa ndarowaka rukano, na pakata-
amun Nami sukaniyan sa siksa a
mala.

20. Na da-a Siyogo Ami ko
miya-ona an Ka a manga Sogo a
ba di Mata-an! a siran na Sabunar a
pukhan siran ko Pangunungkun, go
phulalakao siran ko manga Padi-
yan: Na biyaloi Ami so saba-ad
rukano ko saba-ad a tupung: Ino
Puphantang kano? Na tatap a so
Kadnan Ka na Puphakailai.

21. Na Pitharo o siran a di ran
pagarapun so kimbaratumowa-an
Rukami: Ino kami da Pakatoroni
sa manga Malaikat, o di na mailai
yami so Kadnan nami? Sabunsabu-
nar a Mimaratabat siran si-i ko
manga ginawa iran, go Mimalawani
siran sa Kapumalawani a mala!

22. Si-i ko gawi-i a kailaya iran
ko manga Malaikat,- na da-a
Tothol a mapiya sa Alongan noto
a bagiyan o manga rarata i ongar:
Na Matharo iran: A run ko pagur-
unun!

23. Na sangorun Nami so
Miyanggalubuk iran a galubuk, na
balowin Nami sukaniyan a lopapuk
a mikakayambur.

24. So manga tao ko Sorga sa
Alongan noto, i mapiya i darpa, go
matanos i dukha-i.

مِّنْكُمْ تُذِقُهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا
إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَتَشَبَّهُونَ
فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ
فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ
بَصِيرًا ﴿٢١﴾

﴿٢٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَ مَا لَوْلا نُزِّلَ
عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ أَوْ نَنبِئُ رَبَّنَا أَنَّ
أَسْمَكُكُمُ فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا
كَبِيرًا ﴿٢٣﴾

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُجْرِمِينَ يَقُولُونَ حِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٢٤﴾

وَقَدْ مَنَّآ إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ مُّعْتَدٍ
هَبَاءً مَّنْثُورًا ﴿٢٥﴾

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا
وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿٢٦﴾

25. Na si-i ko gawi-i a manga bubunsad so Langit, a rakhus o manga gabon, go Pakatoronun so manga Malaikat, sa Samporna a Katoron,

26. So kapa-ar sa Alongan noto a bunar, na ruk o (Allah a) Masalinggagao: Na mabaloi a gawi-i si-i ko Miyamangongkir a masikot.

27. Na si-i ko gawi-i a garungutun o darowaka so mbala a lima niyan, gi-i niyan Matharo: Hai o ba a ko bo miyakakowa a rakhus o Rasul sa lalan (ko Torowan)!

28. Hai dowan dowan nako! Oba akumbo da makowa si girao a bolayoka!

29. Sabunsabunar a miya-awat ako niyan ko Pananadum ko oriyen o masa a kiyapakaoma niyan rakun! Na miyabaloi so Shaitan si-i ko manga Manosiya a pukhiyas!

30. Na Pitharo o Rasul: Hai Kadnan Ko! Mata-an! A so pagtao Akun na biyaloi ran angkai a Quran a puphalagoyan.

31. Na lagid aya a kiyasunggai Yami ko oman i Nabi sa ridowai a pud ko manga rarata i ongar: Na makatatarotop so Kadnan Ka a Punggonana-o, go Phananabang.

32. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: A ino Ron da Toro-

وَيَوْمَ تَشْقَى السَّمَاءُ بِالدَّخِيمِ وَقَدْ نَزَّلَ الْمَلَائِكَةُ نَزِيرًا ﴿٥٥﴾

أَلَمْ تَكُنْ يَوْمَئِذٍ لِّعَلَى الرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٥٦﴾

وَيَوْمَ يَعْصُ الْأَمْرُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَأْتِيََنِي أَتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾

يَتَوَلَّى لَيْسَ لِي لِمَ أَتَّخَذْتُ لَكَ حِيلًا ﴿٥٨﴾

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا ﴿٥٩﴾

وَقَالَ الرَّسُولُ يَرَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿٦٠﴾

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ﴿٦١﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ

nun so Qur-an sa miyatimbul sa miyakaisa? Lagid aya, ka-an Nami mapakathakna sa sabap Rukaniyan so poso o Ka, go Piyakashasaliyob Ami Sukaniyan sa malanat;

33. Na da-a khitalingoma iran Ruka a ibarat, a ba Ami Ruka da talingoma-an so bunar, go lubi a matanos a osayan.

34. Siran na limodun siran a mikakamanga a manga Paras iran ko Naraka Jahannam,- siran man i marata i darpa, go tanto a miyapokas ko lalan.

35. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab, go biyaloi Ami a babid Iyan so Pagari Niyan a Haroun a tabanga;

36. Na Pitharo Ami: Songkano a dowa, ko pagtao a so piyakambo-khag iran so manga ayat Ami: Na bininasa Mi siran sa samporna a kabinasa.

37. Go (bininasa Mi) so pagtao o Nuh,- kagiya pakambokhagun nir-an so manga Sogo, na inulud Ami siran, go biyaloi Ami siran ko manga Manosiya a ibarat; na pithiyagan Nami so manga darowaka sa siksa a malipudus;-

38. Go (bininasa Mi) so Ad, go so Samood, go so manga tao sa Ingud a Rassi, go so manga pagtao ko pagulutan noto a madakul.

جَعَلْنَاهُ وَحِيدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ
وَرِثْنَاهُ ثَرِيحًا ﴿٣٣﴾

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ
وَأَحْسَنَ تَقْسِيرًا ﴿٣٤﴾

الَّذِينَ يُخْشَرُونَ عَلَىٰ رُجُومِهِمْ إِلَىٰ
جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ سَرْمَكَانَا وَأَصْلُ
سَبِيلَا ﴿٣٥﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ
أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا ﴿٣٦﴾

فَقُلْنَا أَذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِعَٰلَمِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٧﴾

وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ
وَجَعَلْنَا هَارُونَ لِلنَّاسِ آيَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّٰلِمِينَ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٨﴾

وَعَادًا وَنُوحًا وَآدَمَ أَصْحَابَ الرَّيِّ وَقُرُونًا
بَيِّنَاتٍ كَذَلِكَ كَبِيرًا ﴿٣٩﴾

39. Na oman i isa (kiran) na piyayag Ami ron so manga ibarat; na oman i isa (kiran) na bininasa Mi sa Samporna a kabinasa.

40. Na Sabunsabunar a miyaka-song siran ko Ingud a so piyaka-oranan sa oran a marata: Ba iran noto da mailai? Kuna, ka aya butad iran na di iran ikhaluk so Kaoyag ko oriyen o kapatai.

41. Na igira a miya-ilai ka iran (Ya Muhammad), na Pumbalowin Ka iran ba dun a kasablawan, (gi-i ran Tharo-on:) Ba giya i so Siyogo o Allah a Sogo?

42. Mata-an a maito bo na khapokas tano Niyan ndun ko manga Katohanan tano, o da tano Phantangi Sukaniyan! Na katokawan niyan mbo, ko masa a kсандungi ran ko siksa, o antawa-a i tao a tithe a miyapokas ko lalan!

43. Aiguda Aka ko tao a kinowa niyan a Katohanan niyan so babaya iyan? Ba Suka ikhabaloi a Wakil iyan?

44. Antawa-a Bangka tatangka-pa sa Mata-an! A so kadakulan kiran na Puphamakinug siran, o di na gi-i siran nggudaguda? da ko siran inonta na lagid o manga Ayam; kuna, ka siran i lubi a miyapokas ko lalan.

وَكُلًّا حَضَرْنَاهُ الْأَمْتَلَّ وَكُلًّا
نَبَرْنَا نَبِيرًا ﴿٣٩﴾

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا مَطَرًا
السَّوَاءَ أَفَكَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا بَلْ كَانُوا
لَا يَتَّبِعُونَ نَشُورًا ﴿٤٠﴾

وَإِذَا رَأَوْكَ إِذَا يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَذَا
الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾

إِنْ كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ إِلَهِنَا لَوْلَا أَنْ
صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ
يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلَّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾

أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ
تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٣﴾

أَفَرَأَيْتَ أَنْ أَكْفَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ
يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ
سَبِيلًا ﴿٤٤﴾

45. Bangka da katokawi so Kadnan Ka o andamanaya i kiyapakalaa Niyan ko along? Na o kabaya Iyan, na khabaloi Niyan ndun noto a makatatarug! Oriyan niyan na biyaloi Ami so Alongan a nana-oron;

46. Oriyan niyan na khikhum Ami sukaniyan si-i rukami sa kakukhum a malbod.

47. Na Sukaniyan so (Allah a) biyaloi Niyan rukano so gagawi-i a nditarun, go so torog a idudukha, go biyaloi Niyan so daondao a iphuloloba sa kaoyagan.

48. Go Sukaniyan so miyotawan ko manga ndo a puphamalata ko ona-an o Limo Iyan; na piyakatoron Nami pho-on ko kawang so ig a Phakasoti,-

49. Ka Iphagoyag Ami oto ko Ingud a ma-atai, go puphaki-inom Ami oto ko Inadun Nami a manga Ayam, go manga Manosiya a madakul.

50. Na Sabunsabunar a ini parak Ami oto ko lut-lut iran, ka-an siran makatanod, na somiyangka so kadakulan ko manga Manosiya, ogaid na Kaongkir.

51. Na o kabaya Ami, na kaphakitindugan Nami dun so oman i pagtao sa Puphamakaiktiyar.

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا تُجَعِّلُنَا الشَّمْسُ عَلَيْهِ ذَلِيلًا ﴿٥١﴾

ثُمَّ قَبَضَهُ إِلَيْنَا قَبْضًا سَيْرًا ﴿٥٢﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ تُشُورًا ﴿٥٣﴾

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٥٤﴾

لِنُخْرِجَ بِهِ بَلَدَةً قَدِيمًا وَنُفِثَ رِيحًا رَمِيمًا خَلَقْنَا النُّجُومَ وَأَنَّا سَمِيُّ كَثِيرًا ﴿٥٥﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَنَّى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٦﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ تَذَكُّيرًا ﴿٥٧﴾

52. Na Dingka pagonoti so manga Kafir, na Panagontamanun Ka kiran (a Qur-an naya), sa Kapana-gontaman a lubi a mala.

53. Na Sukaniyan so (Allah a) Miyotawan ko dow a Kalodan: Giyaya na tabang a Pakadunggao, go giyaya na matimos a mapulud go tiyagowan Niyan so pagulutan a dow a oto sa lut, go runding, a pangurun;

54. Go Sukaniyan so Miyadun pho-on ko ig sa Manosiya: Na biyaloi Niyan oto a Bangunsa, go Kakhakamonga: Na tatap a so Kadnan Ka i Gaos.

55. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah so di kiran phakaompiya, go di kiran phakabinasa: Na miyabaloi so Kafir a tabanga o sorang ko Kadnan niyan!

56. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa Puphamanathol sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar.

57. Tharowangka: A kuna a ba Ako rukano phanguni sa makapan-tag saya sa sokai: Ogaid na sa tao a khabaya na-an makakowa sa lalan ko Kadnan niyan.

58. Na Sarig Ka ko (Allah a) Oyagoyag a so di Phatai; go Puthasbikun ka so Podi Rukaniyan; na

فَلَا تُطِيعُوا الْكٰفِرِيْنَ وَحٰمِيَهُمْ يَوْمَ حِمٰدٍ
كَبِيْرًا ۝

۞ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ
فَرَاتٌ وَهٰذَا مِلْحٌ اَجَاجٌ وَجَعَلْ بَيْنَهُمَا
بَرَزَخًا وَجَزَاءً مَّحْجُوْرًا ۝

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَآءِ بَشَرًا فَعَلَهُ رَسَبًا
وَصِهْرًا وَّكَانَ رَبُّكَ قَدِيْرًا ۝

وَيَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا
يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِمْ ظٰلِمًا ۝

وَمَا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيْرًا ۝

قُلْ مَا اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِلَّا مَن شَاءَ
اَنْ يَّخِذَ اِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيْلًا ۝

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ
بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ بِهِ يَذْنُوْبٍ عِبَادًا ۝

makatatarotop Sukaniyan a Kaip
ko manga dosa o manga Oripun
Niyan;-

59. So Miyadun ko manga Lan-
git a go so Lopa go so nganin a
pagulutan a dowa nan si-i ko num a
manga gawi-i, oriyan niyan na
Mithakna ko Aras: So (Allah a)
Masalingagao: Na isha-an Ka oto
ko Kaip.

60. Na igira a Pitharo kiran:
Sodod kano ko (Allah a) Masaling-
gagao! Na Tharo-on niran: Na an-
tona-a so Masalinggagao? A ti
Sodod kami ko apiya antona-a i
Ishogo o Ka rukami? Na ba kiran
ndun miyakaoman sa kapalagoi.

61. Mala so (Allah a) tomiyago
ko Langit sa manga darpa o manga
Bito-on, go tomiyago-on sa (Alon-
gan) a Palita-an, go Olan a Masin-
dao;

62. Go Sukaniyan so biyaloi
Niyan so gagawi-i a go so daondao
a gi-i makashambi: A bagiyan o tao
a miyabaya Mananadum, o di na
miyabaya Manalamat.

63. Na so manga Oripun o (Al-
lah a) Masalinggagao na so Puphu-
lalakao siran ko Lopa sa
Kapangalimbaba-an, go igira-a ini
Mbitiyarai siran o manga lalong, na
Tharo siran: Sa Kalilintad!

حَبِيرًا ﴿٥٨﴾

الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ
الرَّحْمَنُ قَسَبَ يَدَيْهِ حَبِيرًا ﴿٥٩﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا
الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ
فُتُورًا ﴿٦٠﴾

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا
وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ﴿٦١﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَن
أَرَادَ أَن يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ﴿٦٢﴾

وَعِبَادَ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا
وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا
سَلَامًا ﴿٦٣﴾

64. Go siran na gi-i siran mba-basagawi-i sa ruk o Kadnan niran a Khisosodod, go Khigaganat;

65. Go siran na gi-i ran Tharon: Kadnan Nami! Pakalidasa Kaminka ko siksa ko Naraka Jahan-nam, Mata-an! A so siksa ro-o na miyabaloi a tatap,-

66. Mata-an noto! A miyakaratarata a kaputhakna-an, go darpa;

67. Go siran, na igira-a minggas-to siran, na di siran Puthabowakar, go di phagikot, go miyabaloi ko pagulutan noto a katatangka-an;

68. Go siran na di siran phanongganoi sa pud o Allah a Tohan a salakao, go di iran mbono-on so Baraniyawa a so inisapar o Allah, inonta o sabap ko kabunar, go di siran pushina;- na sa dun sa nggolaola ro-o na khatumo niyan so siksa;

69. Puthaktakupunon so siksa ko Alongan a Qiyamah, go kakal ro-o, a makadadapanas;

70. Inonta so tao a Mithaobat, go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa galubuk a mapiya, na siran man na shambiyani o Allah so manga karata-an niran sa manga pipiya, na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا
وَقِيَامًا ﴿٦٤﴾

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ
جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿٦٥﴾

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا
وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا
يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ
وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ
أَثَامًا ﴿٦٨﴾

يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخَذُّ
فِيهِ مِهْنًا ﴿٦٩﴾

إِلَّا مَنِ اتَّقَىٰ وَأَتَىٰ مَعَٰمِلَ عَمَلًا صَالِحًا
قَالَ رَبِّكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ
وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٠﴾

71. Na sa dun sa Thaobat, go nggalubuk sa mapiya, na Mata-an! A sukaniyan na Phakataobat ko Allah;- sa Samporna a Taobat.

72. Na siran na di ran Pushaksi-an so kabokhag, go igira-a siyagadan niran so ilang, na panishagadan niran a mbibilangatao siran;

73. Go siran na igira-a miya-aloi kiran so manga Ayat o Kadnan niran, na di siran non shondong sa ba siran mbubungul bota;

74. Go siran na gi-i ran Tharon: Kadnan nami! Bugikamingka sa pho-on ko manga Karoma mi go so manga Moriyatao ami sa kapiyiya ginawa, go baloya Kamingka ko Miyamangongonotan a pukhaonotan.

75. Siran man na imbalas kiran so Pangkatan a Maporo, sabap ko Kiyaphantang iran: Go ala-on siran ro-o (sa Sorga) a Kormat, a go Salaam,

76. Makakakal siran ro-o; Miya-kapiyapiya a kaputhakna-an, go darpa!

77. Tharowangka: Di kano lilin-ga-in o Kadnan Ko o da so dowa-a niyo: Na Sabunar a Piyakambokhag iyo (so Rasul), na khabaloi dun (so siksa) a tatap!

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾

وَالَّذِينَ إِذَا دُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْ لَنَا مَتَابًا ﴿٧٤﴾

أُولَئِكَ يَجْزِيكَ الْعُرْفَةُ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا نَجْوَىٰ رَسُولِنَا ﴿٧٥﴾

خَالِدِينَ فِيهَا حَسَنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾

قُلْ مَا يَعْجُبُكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

Surah Al-Shu'arra-26

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a miyakaosai.

3. Ba-andangka mapakapagugut a Ginawangka (Ya Muhammad) ko di ran kabaloi a Khipaparatiyaya.

4. O kabaya Ami, na Pakator-onan Nami siran A pho-on ko Langit sa Tanda, na matatap so manga lig iran sa Kapakasosondong iran non.

5. Na da-a phakatalingoma kiran a Pananadum a pho-on ko (Allah a) Masalinggagao, a bago, a ba siran nda mabaloi a khitatalikhod Rukaniyan.

6. Na Sabunar a piyakambokhag iran (so Rasul): Na phakatalingoma kiran ndun so manga Totholan ko miyabaloi siran non a gi-i ran shandagan!

7. Ba iran nda mailai so Lopa, aikadakul a Piyakatho Ami ron ko oman i sasoson a mapiya?

8. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسم

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

لَعَلَّكَ بَخِيعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

إِنْ نَشَأْ نُزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ
أَعْقَابُهُمْ هَاهُنَا حَافِضِينَ

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمَنِ مُحَدِّثٍ إِلَّا كَانُوا
عَنْهُ مُعْرِضِينَ

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْسَاءُ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَرِهْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
كَرِيمٍ

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ

Na da mabaloi so kadakulan kiran
a Khipaparatiyaya.

9. Na Mata-an! a so Kadnan Ka,
na titho a Sukaniyan so Mabagur, a
Makalimo-on.

10. Na gowani na tiyawag o
Kadnan Ka so Musa: Songka ko
pagtao a manga darowaka,-

11. Pagtao o Pir-aon: Ino siran
ndi Phananggila?

12. Pitharo Iyan: Kadnan Ko!
Mata-an! A Sakun na ipukhaluk
Akun o ba Ako iran pakambokha-
ga:

13. Go Gomagut a Rarub Akun,
go di mapukas a dila Akun: Na
Sogowingka so Haroun (sa mimba-
bid Akun);

14. Go adun a kasala-an Ko
kiran, na ipukhaluk Akun o ba
Ako iran bonowa.

15. Pitharo (o Allah): A kuna
pun nai! Na lalakao Kano a dowa,
rakhus o manga Tanda Ami; Mata-
an! A Sukami na babid Iyo, a Pu-
phamamakinug.

16. Na Songkano ko Pir-aon, na
Tharowa Niyo: A Mata-an! A Su-
kami na Sogo o Kadnan o manga
Ka-adun;

مُؤْمِنِينَ ﴿٥﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦﴾

وَلَا تَدْعُ رِبُّكَ مُوسَىٰ أَنْ أَتِيَ الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

قَوْمَ فِرْعَوْنَ أَلا يَتَفَقَهُونَ ﴿٨﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿٩﴾

وَيَضْحَكُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ
إِلَيَّ هَارُونَ ﴿١٠﴾

وَلَهُمْ عَلَىٰ ذُنُوبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿١١﴾

قَالَ كَلَّا فَإِذْ هَبْنَا نُبَسِّطُ إِلَيْنَا أَعْمَارَكُمْ
مُتَسِمِعُونَ ﴿١٢﴾

فَأَنبَأَ فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿١٣﴾

17. Botawaningka Rukami so manga Moriyatao o Israil.

أَن أَرْسِلَ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٥٧﴾

18. Pitharo (o Pir-aon): Ba ami Suka da Pagoyagoyaga si-i rukami, ko Kawawata-i Ruka, go miyakatarug Ka rukami ko Kaoyagoyag Ka sa miyakaphipira ragon?

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِيمَا وَلَدًا وَآلَيْتَ فِيمَا مِنْ
عَمُرِكَ سِنِينَ ﴿٥٨﴾

19. Go Pinggolaolangka so Pinggolaolangka, a so Pinggolaolangka (a kiyapamono o Ka), na Suka na miyapud ko da-a manga Tadum Iyan!

وَفَعَلْتَ فَعَلَكَ الْبَنَىٰ فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ
الْكَافِرِينَ ﴿٥٩﴾

20. Pitharo (o Musa): Miyangolaola Koto, na sa maoto na Sakun na pud ko Miyangariribat.

قَالَ فَعَلْنَاهَا إِذَا وَآلْنَا مِنْ الْأَصْنَافِ ﴿٦٠﴾

21. Na pialagoyan Ko sukano, ka kagiya ini kaluk Akun sukano; na bigan Ako o Kadnan Ko sa Ongangun, go biyaloi Ako Niyan a pud ko manga Sogo.

فَقَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفَّ كَوْفُكُمْ رَبِّي حَكِيمًا
وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦١﴾

22. Na giyoto man na Limo a Ipuphangalimo o ka Rakun noto, sa Kiyapangongoripunangka ko manga Moriyatao o Israil!

وَقَالَكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَن عِبَدْتَ بَنِي
إِسْرَءِيلَ ﴿٦٢﴾

23. Pitharo o Pir-aon: Na anto-na-a so Kadnan o manga Ka-adun?

قَالَ فَرَعُونَ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٣﴾

24. Pitharo (o Musa): A so Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowa nan, o sukano na khitotomangkud.

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ
كُنُوزَهُمْ مُّوقِنِينَ ﴿٦٤﴾

25. Pitharo (o Pir-aon) ko makalilibuton: Ba niyo da manug?

قَالَ لَيْسَ حَوْلَهُ أَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾

26. Pitharo (o Musa): A so Kadnan niyo go Kadnan o manga lokus iyo a miyanga-o ona!

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾

27. Pitharo (o Pir-aon): A Mata-an! a so Sogo rukano a so Siyogo rukano na Mata-an a Pumbuthan-gun!

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمُ لَمَجْنُونٌ ﴿٢٧﴾

28. Pitharo Iyan: A Kadnan o Subangan a go so Sudupan, go so nganin a pagulutan a dowa nan! O sukano na shabota niyo!

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾

29. Pitharo (o Pir-aon): A Mata-an a o kowa Ka sa Tohan a salakao Rakun, na Sabunar a itapi Ami Suka dun ko manga kalaboso!

قَالَ لَيْنَ أَخَذْتَ إِلَهًا غَيْرِي لِأَجْعَلَكَ
مِنَ الْمَسْجُونِينَ ﴿٢٩﴾

30. Pitharo Iyan: Ati apiya adun a mini-oma Ko ruka a Tanda a mapayag?

قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

31. Pitharo (o Pir-aon): Na talingoma-an Ka Sukaniyan, o miyabaloi Ka a pud ko manga bunar!

قَالَ قَائِلٌ بِهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣١﴾

32. Na ini ithog Iyan so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Nipai a mala!

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ فِئَادًا هِيَ تُبْعَثُ مُبِينٌ ﴿٣٢﴾

33. Go tiyonggos Iyan a lima Niyan, na sa maoto na Sukaniyan na Sindao (a miya-ilai o) khibabantai!

وَنَزَعُ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بِحُجَّةٍ لِّلشَّاطِرِينَ ﴿٣٣﴾

34. Pitharo (o Pir-aon) ko manga Nakoda a lomilibuton: A Mata-an naya! a titho a balik mata a lubi a Mata-o;

قَالَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنَّا نَرَىٰ هَذَا السَّحَرَاءَ ﴿٣٤﴾

35. Khabaya-an Niyan a mapaka-awa kano Niyan ko Lopa iyo sabap ko balik mata Niyan; na antona-a i pangoyao niyo?

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِخَيْرِهِ
فَإِذَا قَامُوا

36. Pitharo iran: A pakalana-tangka Sukaniyan go so Pagari Niyan, na Sogo ingka so manga Ingud sa kalimod iran:

قَالُوا أَزْجِجُهُمْ وَأَنْتَ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

37. Ka-an niran ruka mawit so oman i balik mata a lubi a Mata-o.

يَا تُؤَلِّكُ بِكُلِّ شَحَّارٍ عَلِيمٍ

38. Na miyatimo so manga balik mata ko diyandi a kaputhatalabok ko gawi-i a miyapunto,

فَجَمَعَ السَّحَرَةَ لِيُقَاتِلَ يَوْمَ مَقْلُومٍ

39. Na Pitharo ko manga Manosiya: Ino sukano miyatimo kano?-

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَبِعُونَ

40. Ka-an tano kaonoti so manga balik mata, o mabaloi siran a siran i mamakada-ag.

أَلَمْ نَأْتِجِ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ

41. Na kagiya a makaoma so manga balik mata, na Pitharo iran ko Pir-aon: Ino Mata-an! A adun a mapumbagiyan nami a tithe a balas o mabaloi kami a sukami i mamakada-ag?

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا الْفِرْعَوْنُ أَبْنَىٰ لَنَا الْآخِرَ
إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ

42. Pitharo iyan: Owai, go Mata-an! A sukano sa maoto na pud dun ko manga dadasug (rakun).

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

43. Pitharo kiran o Musa: Ithogun niyo so sukano na ipagithog iyo!

قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُقْتُلُونَ

44. Na ini ithog iran so manga tali ran go so manga badas iran, go Pitharo iran: Ibut ko Munang o Pir-aon, ka Mata-an! A sukutano na sukutano dun i phamakapugus!

45. Na ini ithog o Musa so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Puphulololokun Niyan so ipuphanaliba iran!

46. Na Miyakasondong so manga balik mata, sa Khipakasosodod,

47. Pitharo iran: Piyaratiyaya mi so Kadnan o manga Ka-adun,

48. A Kadnan o Musa a go so Haroun.

49. Pitharo (o Pir-aon): A Piyaratiyaya niyo to a da akun sukano pun kaidini; Mata-an! A Sukaniyan na titho a mala rukano a so Miyan-gundao rukano ko balik mata! Na Mata-an a katokawan niyo dun! Mata-an a pamotolan ko dun so manga lima niyo go so manga ai niyo sa di magonod, go Mata-an a sola-an ko sukano dun langon!

50. Pitharo iran: a di rukami phaka morala so puki tumo rukami a pud ko siksa sa Donya Mata-an! A sukami na si-i bo ko Kadnan nami phamakandod!

51. Mata-an! A sukami na mai-inam ami a kanapiya rukami o Kadnan nami ko manga sala ami, sa

فَالْقَوَاعِبُ أَلْهَمُوا وَعَصِيَّتُهُمْ وَقَالُوا بَعْدَ
فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْعَالَمُونَ ﴿٤٤﴾

فَالْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثَلَاثُ
بُاقٍ كُونَ ﴿٤٥﴾

فَالْقَىٰ السَّحَرَةُ سَجِدِينَ ﴿٤٦﴾

فَالْوَاءُ أَمَّا رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾

رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾

قَالَ أَمْسِرُّوهُ وَقَبْلَ أَنْ يَدْنَ لَكُمْ لَكُمْ
لَكُمْ يَوْمَ الَّذِي عَلَيْكُمْ السَّحَرَةُ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
لَا أَقْطَعُ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفٍ
وَلَأَصْلَبَكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾

قَالُوا لَا صَبْرَ لَنَا إِلَّا نَأْتِيَنَّكُمْ مُقْتَلِينَ ﴿٥٠﴾

إِنَّا نَقْطَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَكُمُ رَبُّنَا خَطِيئَتَنَا أَنْ كُنَّا
أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾

kiyabaloi ami a paganai ko Miya-maratiyaya!

52. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A pangulumun Ka so manga Ori-pun Ko; Mata-an! A Sukano na phanalokonan Kano (iran).

53. Na Siyogowan o Pir-aon so manga Bandar a Ingud sa Kalimod iran,

54. (Sa gi-i niyan Tharo-on:) Mata-an! A siran naya na titho a pagtao a manga i ito,

55. Go Mata-an! A siran na titho tano iran a piyakanggani;

56. Go Mata-an! A sukutano na langon tano dun maka-i iktiyyar.

57. Na piyaka-awa Ami siran ko manga Pamomolan, go so manga Bowalan,

58. Go so manga Kakawasa-an, go so darpa a mapiya;

59. Lagid oto, na piyaki-pango-warisan Nami oto ko manga Moriyatao o Israil.

60. Na pithalokonan niran Siran ko kiyasubangi kiran o Alongan.

61. Na kagiya a makamban taya so dow a madakul, na Pitharo o manga pud o Musa Mata-an! A Sukutano na puraotun tano dun.

﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعَبِيدِي إِلَيْنَا
مُتَّبِعُونَ﴾

﴿فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ خَبِيرِينَ﴾

﴿إِنْ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ﴾

﴿وَأَنهَرْنَا الْغَابِطُونَ﴾

﴿وَأَنَّا لَجَمِيعٌ خَدُّرُونَ﴾

﴿فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾

﴿وَكُنُوزٍ وَمَقَادِرَ كَرِيمٍ﴾

﴿كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾

﴿فَاتَّبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ﴾

﴿فَلَمَّا أَتَوْا الْجَمْعَانَ قَالَ أَتَّبِعُكَ مُوسَىٰ
إِنَّا لَمَذْكُورُونَ﴾

62. Pitharo (o Musa): Kuna pun nai! Mata-an! A babid Akun so Kadnan Ko! Na Thoro-on Nako Niyan!

63. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A Buntolun Ka so Badas Ka ko Kalodan (na ini-buntol Iyan non). Na miyasurai, na mimbalo i so oman i sasurai a lagid o Palao a mala.

64. Na piyakasipug Ami ro-o so manga salakao (kiran).

65. Na siyabut Ami so Musa a go so manga Pud Iyan, sa langon Siran;

66. Oriyan niyan na inulud Ami so manga salakao (kiran).

67. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khi-paparatiyaya.

68. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun i Mabagur, a Makalimo-on.

69. Na Batiya-angka kiran so Totholan ko Ibrahim.

70. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan go so pagtao Niyan: Antona-a i Pushimba-an niyo?

71. Pitharo iran: A Pushimba kami sa manga Barahala, na gi-yami Mbabasa-alonganan a Kapushimba ami ron.

قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾

فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَضْرِبْ بِعَصَاكَ
الْبَحْرَ فَأَنْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ
الْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾

وَأَرْفَعْنَا قَوْمَ الْأَخْيَرِينَ ﴿٦٤﴾

وَأَنجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾

لَمَّا عَرَفَ قَوْمَ الْأَخْيَرِينَ ﴿٦٦﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾

وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ بَنِي إِسْرَٰهِيْمَ ﴿٦٩﴾

إِذْ قَالَ لِأَسْيَدِ قَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾

قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظُنُّهَا
عَٰكِفِينَ ﴿٧١﴾

72. Pitharo Iyan: A ino Pukha-nug kano iran ko masa a Kapupha-nongganoya niyo (kiran).

73. O di na khapiya - an kano iran, o di na khabinasa-an kano iran?

74. Pitharo iran: A kuna, ka miyato-on nami so manga lokus ami a lagid oto a gi-i ran nggolao-la-an.

75. Pitharo Iyan: Aiguda iyo ko sukano na Pushimba-an niyo,-

76. Sukano go so manga lokus iyo a miyanga-o ona?-

77. Na Mata-an! A siran na ridowai Yakun, inonta so Kadnan o manga Ka-dun;

78. A so Miyadun Rakun, go Sukaniyan i Punggonanao Rakun;

79. Go Sukaniyan i Puphakakan Rakun, go Puphakainom Rakun,

80. Go igira-a Miyasakit Ako, na Sukaniyan i Puphakapiya Rakun;

81. Go Sukaniyan i Phakapatai Rakun, oriyen niyan na Pagoyagun Nako Niyan;

82. Go Sukaniyan i Phangangar-apanan Ko, sa napi Niyan Rakun so Kasala-an Ko ko gawi-i a kapamalas.

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكَ إِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾

أَوْ يَنْفَعُونَكَ أَوْ ضُرُّونَكَ ﴿٧٣﴾

قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾

قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾

أَن تَعْبُدُوا آبَاءَكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

فَالْتَهُمُ عَذَابِي إِنْ لَأَرَبَ الْعَالَمِينَ ﴿٧٧﴾

الَّذِي خَلَقَنِي فَهوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾

وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾

وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾

وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾

وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي
يَوْمَ الدِّينِ ﴿٨٢﴾

83. Kadnan Ko! Bugi Yakongka sa Ongangun, go tapi-in Nakongka ko manga Bilangatao;

84. Go Sungai yakongka sa Bantogan a mapiya si-i ko phangao ori;

85. Go Baloya Kongka a pud ko manga waris ko Sorga a Pakalma;

86. Go Napi-ingka si Ama, Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a pud ko Miyangadadadag;

87. Go Diyakongka Phakaron-dana ko gawi-i a Kaoyaga kiran (ko Alongan a Qiyamah);-

88. Gawi-i a di phakanggai a gona so Tamok, go so manga Wata,

89. Inonta so tao a minitalingo-ma Niyan ko Allah so poso a Linang;

90. Na ipakarani so Sorga ko Miyamananggila,

91. Go Pakisandungan so Naraka Jahim ko Miyangadadadag;

92. Go Tharo-on kiran: Anda so sukano na Pushimba-an niyo,-

93. A salakao ko Allah? Ino khatabangan kano iran, o di na khatabangan niran a ginawa iran?

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَالْحَقِّ
بِالصَّبْرِ ۝

وَأَجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ۝

وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ۝

وَأَعِزَّنِي إِذَا أَنُفِثْتُ فِي الْأَنْفُسِ الْيَمِينِ ۝

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ۝

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ۝

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ۝

وَأَزَلَّتِ الْجَنَّةُ وَالْمُتَّقِينَ ۝

وَبُرَزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ ۝

وَقِيلَ لَهُمْ إِنَّ مَا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ۝

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْصُرُونَ ۝

94. Na Panalimpato-on siran ro-o,-siran a go so Miyangadadadag,

95. Go so pagtao o Iblis sa kasamasama iran.

96. Tharo-on niran a siran na gi-i siran ro-o shasawala:

97. Ibut ko Allah, ka Mata-an a miyatago kami dun ko kadadag a mapayag,

98. Gowani a irimbang ami sukano ko Kadnan o manga Ka-adun;

99. Na da-a miyakadadag rukami a rowar ko manga rarata i ongar.

100. Na da-a bagiyan nami a phamakaogop,

101. Go da-a bolayoka a goma-gut sa ginawa (ko masosowa ami).

102. Na o Mata-an! A adun a kapakakasoi ami (sa doniya), na mabaloi kami a pud ko Miyamara-tiyaya!

103. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda, na da mabaloi so kadakulan kiran a Khi-paparatiyaya.

104. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

105. Piyakambokhag o pagtao o Nuh so manga Sogo.

فَكَذَّبُوا فِيهَا هُزْوَ الْقَاوُونَ ﴿١١﴾

وَجَعَلُوا إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿١٢﴾

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿١٣﴾

ثَأَلُوا إِنْ كُنَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿١٤﴾

إِذْ لَسُوكُمْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾

وَمَا أَضَلْنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ ﴿١٦﴾

ثَأَلْنَا مِنْ شَيْعَتَيْنِ ﴿١٧﴾

وَلَا صَدِيقَ حَمِيمٍ ﴿١٨﴾

فَلَوْ أَنَّ لَكَ كَذِبٌ فَتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٢٠﴾

وَأَنَّ رَبَّكَ لَهْوٌ مُّغْرِبٌ الرَّحِيمُ ﴿٢١﴾

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٢﴾

106. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Nuh: Ino kano di Phananggila?

107. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an:

108. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

109. Na da-a Phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta si-i ko Kadnan o manga Ka-adun:

110. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Ako niyo.

111. Pitharo iran: Ino ami Suka Pharatiyaya-a a aya Phagonot Ruka na so tanto a manga bababa?

112. Pitharo Iyan: A da ko Kata-o Akun so nganin a siran na gi-i ran nggolaola-an,

113. So itongan kiran na si-i bo ko Kadnan Ko, o katawi niyo.

114. Na kuna a ba Rakun paki-phamoga-on so Miyamaratiyaya.

115. Sakun na matag Ako Pu-phamaka-iktiyar a mapayag.

116. Pitharo iran: A Mata-an! A Odingka gunuki, hai Nuh! Na Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko Puraradiyamun.

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ نُوحُ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿١٠٨﴾

وَمَا أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غَيْرٌ بِأَجْرٍ إِن أَعْرَضَ الْأَعْلَى رَبِّي الْعَلِيمِ ﴿١٠٩﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿١١٠﴾

﴿١١١﴾ قَالُوا أَأَتُومِن لَّكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَالُونَ ﴿١١٢﴾

قَالَ وَمَا عَلَيَّ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٣﴾

إِنْ حِصَابُهُمْ إِلَّا عَلَى رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ ﴿١١٤﴾

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٥﴾

إِن أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٦﴾

قَالُوا لَيْنَ لَمْ تَنْسَهُ يَكُونْ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ حَاجَةٌ ﴿١١٧﴾

117. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A so pagtao Akun na piyakambokhag Ako iran.

118. Na Kokoma Kongka a go siran sa Kokoman (a Ontol), go Sabuta Kongka a go so manga pud Akun a Miyamaratiyaya.

119. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so manga pud Iyan, ko Kapal a mapupuno.

120. Oriyan niyan na inulud Ami ko kiya-ipos oto so miyangalalam-ba.

121. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

122. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

123. Piyakambokhag o (pagtao a) Ad so manga Sogo.

124. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Hud: Ino kano di Phananggila?

125. Mata-an! a Sakun na Sogo rukano a Kasasarigan:

126. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾

فَأَفْتَحْ بَيْتِي وَبَنِّهْهُمْ فَتَحَاهُ وَجَّحِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

فَأُجِيبَتْهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١١٩﴾

فَلَمَّا عَرَفْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾

كَذَّبَتْ عَادَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا

127. Go da-a Phanguning Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

128. Ino kano gi-i mbabalai ko oman i darpa a maporo sa to-os a karimbaran niyo?

129. Go Puphangumba-al kano sa manga Torogan ka angkano makakal:

130. Go igira a minggolima kano, na minggolima kano a khipa-mumundug:

131. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

132. Na kalukun niyo so (Allah a) migai rukano ko nganin a katawan niyo;

133. Migai rukano ko manga Ayam go manga Wata,-

134. Go manga Pamomolan go manga bowalan.

135. Mata-an! A Sakun na ikhawan Nakun sukano ko siksa ko gawi-i a mala.

136. Pitharo iran: Magishan rukami o ino Miyanguthoma Ka antawa-a da Ka mabaloi a pud ko manga Pangunguthoma!

137. Da ko ungkaya inonta na Parangai o miyanga-o ona,

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾

أَتَتَّبِعُونَ كُلَّ رِيعٍ إِذَا تَنَبَّأُوا ﴿١٢٨﴾

وَتَتَّخِذُونَ مَصَافِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلَدُونَ ﴿١٢٩﴾

وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٣١﴾

وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾

أَمَدَّكُمْ بِالتَّعْمِيرِ وَتَبِينَ ﴿١٣٣﴾

وَجَعَلَتْ وَعُيُونُ ﴿١٣٤﴾

إِلَى الْخَافِ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣٥﴾

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَضْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٦﴾

إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾

138. Na kuna a ba kami phan-gasisiksa!

139. Na piyakambokhag iran Sukaniyan, na bininasa Mi siran. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a Tanda: Na da maba-loi so kadakulan kiran a Khipapar-atiyaya.

140. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Mabagur, a Makalimo-on.

141. Piyakambokhag o (pagtao a) Samood so manga Sogo.

142. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Salih: Ino kano di phananggila?

143. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an.

144. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

145. Na da-a phangunin ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

146. Ba kano khibagak, si-i ko nganin a matatago si-i a khisasarig kano?-

147. Si-i ko manga Pamomolan go manga Bowalan,

148. Go manga Purpuran, go manga Qormah a so Onga niyan na kiyalotowan?

وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ ﴿١٣٨﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكَ نَارُهُمْ فِي ذَلِكَ لَأَيَّةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾

كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَالَتَقْلُونَ ﴿١٤٢﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٤٣﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿١٤٤﴾

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٤٥﴾

أَنْ تَرْكُوعَ فِي مَا هُمْ بِمُتَّبِعِينَ ﴿١٤٦﴾

فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾

وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿١٤٨﴾

149. Go Puphamuso kano ko manga Palao sa manga Walai, a pukhababaya kano.

150. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo;

151. Na di niyo Pagonoti so Sogowan o manga Malawani,

152. A siran na Puphaminasa siran ko Lopa, go di siran Phangompiya.

153. Pitharo iran: A Suka na pud dun ko khitataraponan!

154. Kuna a ba Ka di Manosiya a lagid ami: Na bugai Ka sa Tanda, o Suka na pud ko manga bunar!

155. Pitharo Iyan: A kati-i so Onta: A adun a kipantag iyan ko kainom, go adun a kipantag iyo ko kainom, ko gawi-i a mapupunto.

156. Na di niyo shogata sukaniyan a marata, ka madansal kano a siksa ko gawi-i a mala.

157. Na biyono iran noto: Na miyabaloi siran a miyamakasundit.

158. Na miyadansal siran o siksa. Mata-an! A adun a madadalum ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khi-paparatiyaya.

وَتَسْجُدُونَ مِنَ الْجِبَالِ يَوْمَ لَا تَكُونُ لَهَا رُكُودٌ ۝١٤٩

فَأَنقَرُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۝١٥٠

وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ۝١٥١

الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يَصْلِحُونَ ۝١٥٢

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ۝١٥٣

مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝١٥٤

قَالَ هَذِهِ نَافَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ۝١٥٥

وَلَا تَنسَوْهَا يَسُورًا فَتَأْخُذَ كُرْعَادُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝١٥٦

فَعَقَرُوهَا فَاصْبَحُوا نَدِيمِينَ ۝١٥٧

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ۝١٥٨

159. Na Mata-an! a so Kadnan
Ka na Sukaniyan ndun so Maba-
gur, a Makalimo-on.

160. Piyakambokhag o pagtao o
Lut so manga Sogo.

161. Gowani na Pitharo kiran o
Pagari ran a Lut: Ino kano di Pha-
nanggila?

162. Mata-an! A Sakun na Sogo
rukano a kasasana-an.

163. Na kalukun niyo so Allah,
go Onoti Yako niyo.

164. Na da-a phangunin Ko
rukano saya a balas: Da-a balas
Rakun inonta so si-i ko Kadnan o
manga Ka-adun.

165. Ino niyo Puphangabaya i so
manga Mama ko manga Ka-adun,

166. Na Pungganata niyo so
Inadun rukano o Kadnan niyo a
manga Karoma niyo? Kuna, ka su-
kano na pagtao a manga Malawani!

167. Pitharo iran: A Mata-an a
Odingka gunuki, hai Lut! Na Mata-
an a khabaloi Ka dun a pud ko
piyamaka-awa!

168. Pitharo Iyan: A Mata-an! A
Sakun na pud ko Pukhakararangit
ko galubuk iyo.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾

كَذَّبْتَ قَوْمًا لُوطُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٦١﴾

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿١٦٣﴾

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا
عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾

أَتَأْتُونَ الذِّكْرَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٥﴾

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ يَذُرُّ
أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾

قَالُوا لَيْن لَمْ نَنْتَهِ بِلُوطِ لَتَكُونَنَّ مِنَ
الْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٧﴾

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَائِلِينَ ﴿١٦٨﴾

169. Kadnan Ko! Sabut Akong-ka a go so Ta-alok Rakun pho-on ko gi-i ran nggolaola-an!

رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَتَعَمَلُونَ ﴿١٦٩﴾

170. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so ta-alokon a kasamasama iran,-

فَنَجِّنَا وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾

171. Inonta so lokus (a Karoma Niyan) ka minitapi ko miyangakakakal ko siksa.

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ ﴿١٧١﴾

172. Oriyan niyan na piyolang Ami so manga salakao (kiran).

ثُمَّ مَرَّةً الْآخِرِينَ ﴿١٧٢﴾

173. Go piyakaoranan Nami siran sa oran (a Ator): Na miyakaratarata a ini oran ko piyamaka-ik-tiyar (a da dun Paratiyaya)!

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فِئَاءً مَطَرِ الْمُنْذِرِينَ ﴿١٧٣﴾

174. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a tithe a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾

175. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾

176. Piyakambokhag o manga tao sa Aikah so manga Sogo.

كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾

177. Gowani na Pitharo kiran o Shu'aib: Ino kano di Phananggila?

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾

178. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an.

إِنِّي نَكْرٌ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾

179. Nakalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ﴿١٧٩﴾

180. Na da-a Phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

181. Tarotopa niyo so kapagasad, na o ba kano mabaloi a pud ko puphamangorang.

182. Na thimbang kano ko timbangan a maka-o ontol;

183. Go da-a khoranga niyo ko manga Manosiya ko nganinganin niran, go di kano phangalandada ko Lopa, a puphamaminasa kano;

184. Go kalukun niyo so (Allah a) Miyadun rukano, go (Miyadun ko) manga Ka-adun a miyanga-o ona.

185. Pitharo iran: A Suka na pud dun ko khitataraponan!

186. Na kuna a ba Ka di Manosiya a lagid ami, na Mata-an! A arangan nami Ruka na pud dun ko manga bokhag!

187. Na ologi Kamingka sa pisha gintasan ko siksa ko Langit, o Suka na pud ko manga bunar!

188. Pitharo Iyan: A so Kadnan Ko i Mata-o ko gi-i niyo nggolaolan.

189. Na piyakambokhag iran Sukaniyan. Na miyadansal siran o

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾

﴿١٨١﴾ أَزِفُوا الْكَيْلَ ۖ وَأَلَّا تُكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨٢﴾

﴿١٨٣﴾ وَزُرُوبًا يَلْسُطُ فِيهِمُ الْمُسْتَكْبِرُونَ ﴿١٨٤﴾

﴿١٨٥﴾ وَلَا تَبْتَخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٦﴾

﴿١٨٧﴾ وَأَتَقُوا اللَّهَ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَأَجَلَهُ ۖ أَوَّلِينَ ﴿١٨٨﴾

﴿١٨٩﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٩٠﴾

﴿١٩١﴾ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَإِنْ نَطَّلُكَ لَإِنَّا لَكَاذِبِينَ ﴿١٩٢﴾

﴿١٩٣﴾ فَأَسْقِطْ عَلَيْهِمُ الْكِسْفَ مِنَ السَّمَاءِ ۖ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٩٤﴾

﴿١٩٥﴾ قَالَ رَبِّ أَعْلَمْ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٩٦﴾

﴿١٩٧﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُم عَذَابُ يَوْمِ الْقُلُوبَةِ ۚ إِنَّهُ كَانَ

siksa ko Alongan a kinilalansai o gabon, Mata-an naya! A miyabaloi a siksa ko Alongan a mala.

190. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

191. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

192. Na Mata-an a giya Qur-an naya! A titho a Initoron o Kadnan o manga Ka-adun:

193. Initoron naya o Niyawa a kasasarigan (a so Jibril),

194. Si-i ko poso o Ka (Ya Muhammad), ka Angka mabaloi a pud ko Miyamaka-iktiyar,

195. Sa basa Arab a mapayag.

196. Na Mata-an naya! a titho a madadalum ko manga Kitab a miyanga-o ona.

197. Ba da-a Miya-adun kiran a Tanda a katawan Sukaniyan o manga Olama ko manga Moriyatao o Israil?

198. Na o Initoron Nami Suka-niyan ko saba-ad ko kuna a ba manga Arab,

عَذَابٌ يَوْمَ عَظِيمٍ ﴿٢٨٩﴾

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩٠﴾

وَأَنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٢٩١﴾

وَأَنَّهُ لَآتِيكَ رُبُّكَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩٢﴾

رَبُّهُ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿٢٩٣﴾

عَلَى قَلْبِكَ لَتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٢٩٤﴾

بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿٢٩٥﴾

وَأَنَّهُ لَئِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٩٦﴾

أَوَلَمْ يَكُن لَّهُمْ آيَةٌ أَن يَكَلِّمَهُ عَلَيْهِمُ أَنْبِيَآءَ
إِسْرَآءِيلَ ﴿٢٩٧﴾

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿٢٩٨﴾

199. Na go Niyan kiran noto Biyatiya, na di ran noto Pharatiyaya-an.

فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا يَوْمَ تَوَفَّيْنِ ۝

200. Lagid aya a kiyapakasolud Ami ron ko manga poso o manga rarata i ongar.

كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ۝

201. Di ran noto Pharatiyaya-an taman sa di ran kasandungan so siksa a malipudus;

لَا يُؤْمِنُونَ يَوْمَ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ۝

202. Na Makatalingoma kiran (so siksa) sa mitalumba, a siran na di-iran mai-inungka;

فَبِأَتْيِهِمْ يَفْئَتُهُمْ وَأَهْوَتْ أَفْئَتُهُمْ لَا يَسْعُرُونَ ۝

203. Na Matharo iran: Ino sukutano khata-alik rukutano?

فَسْأَلُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ ۝

204. (Pitharo o Allah:) Ino a so siksa ami na puphangunin niran a kaga-an niyan?

أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ۝

205. Aiguda-a Ka? Amai ka pakasawitun Nami siran ko kapi-piya a ginawa sa phipira ragon,

أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ۝

206. Oriyan niyan na makaoma kiran so ini-diyandi kiran (a siksa)!

لَنُرْجَأَهُمْ مَّا كَانُوا يُوعَدُونَ ۝

207. Na di kiran makalinding so piyakisawitan kiran a kapipiya ginawa!

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَالُهُمْ أَنِ يُؤْمِنُوا بِآيَاتِنَا ۝

208. Na da-a bininasa Mi a Phagingud, a ba da-a Miyamakaik-tiyar ron,

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَوْمٍ إِلَّا أَنَّهُمْ مُنْذَرُونَ ۝

209. Pananadum; na kuna a ba Kami manga salimbob.

ذِكْرِي وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٠٩﴾

210. Go kuna a ba Initoron Sukaniyan o manga Shaitan:

وَمَا تَزَلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ ﴿٢١٠﴾

211. Go di kiran patot, go di ran khagaga.

وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٢١١﴾

212. Mata-an! A siran na so kapamamakinug (ko Langit) na piyakigunukan kiran ndun.

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ ﴿٢١٢﴾

213. Na di Ka Phanongganoi sa pud o Allah, a Tohan a salakao ka Mabaloï Ka a pud ko phangasi-siksa.

فَلَا تَنْفَعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونُ مِنَ الْمُعَذِّبِينَ ﴿٢١٣﴾

214. Na Paka-iktiyarangka so manga Tonganaingka, a manga dadasug,

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٢١٤﴾

215. Go Paka-inayangka so Go-wagowaingka ko tao a Miyonot Ruka, a pud ko Miyamaratiyaya.

وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢١٥﴾

216. Na amai ka Sorangungka iran, na Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo nggolaola-an!

إِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢١٦﴾

217. Go Panarig Ka ko (Allah a) Mabagur, a Makalimo-on,-

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٢١٧﴾

218. A so puphakailai Ruka ko masa a Kaputhindug Ka,

الَّذِي يَرَبُّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٢١٨﴾

219. Go so Kapuphagukaskas Ka a rakhus o Puphamanojjiod.

وَتَقَالِبُكَ فِي السَّجْدِ ﴿٢١٩﴾

220. Mata-an naya! A Sukani-
yan so Puphakanug, a Mata-o.

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾

221. Ba Ko rukano Phanothola,
so tao a puthupadan o manga Shai-
tan?

هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ الشَّيَاطِينُ ﴿٢٢١﴾

222. Puthupad ko oman i bo-
khag, a baradosa,

تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٢٢٢﴾

223. A tatandangan niran sa
Pamamakinugan (so manga Shai-
tan), na so kadakulan kiran na man-
ga bokhag.

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْتَهُمْ كَذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾

224. Na so manga Pababayok,-
na Phagonotan siran o Miyangada-
dadag:

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٢٢٤﴾

225. Bangka da mailai a Mata-an!
A siran na puphuromparompak sir-
an ko oman i labowai?

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿٢٢٥﴾

226. Go Mata-an a siran na gi-
ran Tharo-on so di ran Punggolao-
la-an,-

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾

227. Tabiya-on so Miyamara-
tiyaya, go Pinggalubuk iran so man-
ga pipiya, go Tiyaduman niran so
Allah sa madakul, go siyabut iran a
ginawa iran ko oriyen o kiyasalim-
boti kiran; na katokawan ndun o
siran a manga salimbot o antona-a
darpa a khandodan i khandodan
niran!

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا
ظَلَمُوا وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ
يَنْقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

Surah Al-Naml-27

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya man na manga Ayat ko Qur-an,- go Kitab a miyakaosai,

2. Torowan, go Tothol a mapiya a bagiyen o Miyamaratiyaya,

3. Siran na ipuphamayandug iran so Sambayang go puthonain niran so Zakah, go siran na so Akhirat na tatangkudun niran.

4. Mata-an! a siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na pipharasan Nami kiran so manga galubuk iran; na siran na Puphuromparompak siran.

5. Siran man so mapumbagiyan niran so marata a siksa: Go siran si-i ko Akhirat na siran i titho a manga logi.

6. Na Mata-an! A Suka (Ya Muhammad) i titho a puphaladan ko Qur-an a pho-on ko Hadapan o (Allah a) Maongangun, a Mata-o.

7. (Tadumingka-a) gowani na Pitharo o Musa ko Ta-alokon: A Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; na kabugan Ko suka-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَّ تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابِ
مُبِينٍ ﴿١﴾

هُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ
أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ ﴿٤﴾

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ هُمْ الْآخَسَرُونَ ﴿٥﴾

وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ﴿٦﴾

إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِيهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا سَافِيَةً
فَمِنْهَا عَجَبٌ أَوْ أُنْكُرُ مِنْهَا بِشَهَابٍ فَبَشِّرْ عِبَادَكُم

no ron sa Tothol, o di na kabugan
Ko sukano sa Masindao a barabad,
ka-angkano makathitirarang.

8. Na kagiya a makaoma-on, na
Minitawagon: Piyakambarakat so
tao a matatago ko Apoi go so tao
a makalilibuton: Na Soti so Allah, a
Kadnan o manga Ka-adun.

9. Hai Musa! Mata-an naya! A
Sakun so Allah, a Mabagur, a
Maongangun!

10. Na ithogun Ka so Badas Ka!
(na ini-ithog Iyan)! Na kagiya a
Mailai Niyan Sukaniyan a gi-i Kao-
khaog lagid o Sukaniyan Nipai a
maga-an i kadola, na Miyakatingur
a Tomiyalikhod, go da Dingil,
(Pitharo o Allah:) Hai Musa! Di
Ka khaluk: Mata-an! A Sakun na
di khaluk ko Hadapan Ko so man-
ga Sogo,-

11. Ogaid na so tao a miyakasa-
limbot, oriyen niyan na somiyambi
sa mapiya ko oriyen o marata, na
Mata-an! A Sakun na Manapi, a
Makalimo-on.

12. Na Soludun Ka a Limangka
ko lig o bangkala-a Ka, ka-an Ka
Mapakaliyo a Masindao a kuna-a
ba sakit: Pud ko siyao a manga
Tanda a Pagowitun ko Pir-aon go
so pagtao niyan: Mata-an! A siran
na miyabaloi siran a pagtao manga
songklid.

تَصْطَلُونَ ﴿٥﴾

فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ تُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ
حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

يَمُوسَى إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٧﴾

وَأَلِيَّ عَصَاكَ فَلَمَّا رَأَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى
مُرْغِبًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمُوسَى لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ
لَدَى الْمُرْسَلُونَ ﴿٨﴾

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلْ حِسَابًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي عَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٩﴾

وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ يَصْفَاءَ مِنْ غَيْرِ
سُوءٍ فِي تِسْعِ آيَاتٍ إِلَى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ
كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿١٠﴾

13. Na kagiya a makaoma kiran so manga Tanda Ami, a marayag, na Pitharo iran: A giyaya na balik mata a mapayag!

14. Na siyangka iran noto, o ba di tiyangkud oto o manga ginawa iran, sa kapanalimbog go kaphaporo; na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko miyamaminasa!

15. Na Sabunsabunar a bigan Nami so Dawood go so Sulaiman sa Kata-o: Na Pitharo Iran: A so Podi na ruk o Allah, so inilubi Kami Niyan ko madakul ko manga Oripun Niyan a Miyamaratiyaya!

16. Na kiyapangowarisan o Sulaiman so Dawood. Na Pitharo Iyan: Hai manga Manosiya! Piyakisabotan Rukami so Katharo o manga Papanok, go Bigan Kami ko langowan taman: Mata-an! A giyaya na skaniyan ndun so Limo a Mapayag.

17. Na Linimod ko Sulaiman so manga Tantara Iyan, a manga Jinn go manga Manosiya go manga Papanok, na siran na pakapuphunayawa-an siran.

18. Taman sa kagiya makatalingoma siran ko balintad o manga Pila, na Pitharo o (Datu a) Pila: Hai manga Pila! Solud kano ko manga darpa iyo, di kano phakiro-

فَلَمَّا جَاءَ نَهْرَهُ اتَيْنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا
سِحْرٌ مُّزْمِنٌ ﴿١٣﴾

وَوَحَّدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلُمًا
وَعُلُوًّا فَأَنْظَرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا
لَحْمَدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ
عُلِّمْنَا مَنَاطِقَ الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ
هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ
وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُورَعُونَ ﴿١٧﴾

حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ
يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسْكَنَكُمْ لَا
يَخْلُطُكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا

put ko Sulaiman go so manga Tantara Iyan a siran na di iran mai-inungka.

19. Na Miyakanggumunggumun (so Sulaiman), a makakhakala pho-on ko Katharo (o Pila); go Miyatharo Iyan: Kadnan Ko! Ilahamun Ka Rakun so Kapakapanalamat Akun ko Limo o Ka, a so ini Pangalimo o Ka Rakun a go so mbala a Lokus Akun, go so kapakanggalubuk Akun sa mapiya a Masowat Ka on: Go pakasoluda Kongka (ko Sorga), sabap ko Limo o Ka, a pud ko manga Oripun Ka a manga Bilangatao.

20. Na piyariksa Iyan so manga Papanok; na Miyatharo Iyan: A ino a Diyakun khailai so (Papanok a) Hudhud? Ba miyabaloi a pud ko miyamangigaib?

21. Mata-an a siksa-an Ko dun sukaniyan sa siksa a sangat, o di na Mata-an a Sombali-in Ko dun sukaniyan, o di na Mata-an a kabugan Nako niyan sa karina a mapayag.

22. Na miyakatarug sa da mathai: Na Miyatharo (o Hudhud): A miyasushub akun so Dangka masushub sukaniyan, go minitalingoma ko Ruka pho-on sa Saba so Tothol a matatangkud.

23. Mata-an! A sakun na miyato-on ko a Babai a Kandadatu-an

يَسْعُرُونَ ﴿٢٨﴾

فَتَبَسَّ بِمَصَاحِكِهِمْ قَوْلَهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى
وَالِدَتِي وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي
بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٩﴾

وَنَفَقَدَ الظِّبْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهَدْيَ
أَمْرًا كَانَ مِنَ الْقَائِمِينَ ﴿٣٠﴾

لَا أُعَذِّبُهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوَّلًا أَدْبَحْتَهُ
أَوَّلِيًّا تَتَّبِعِي بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٣١﴾

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ
تَحُطُّ بِهِ وَحِشْتُكَ مِنْ سَبَإٍ يَبْتَغِيهِمْ ﴿٣٢﴾

إِنِّي وَجَدْتُ أَمْرًا تَعْلَمُكُمْ وَأَوْتِيتُ مِنْ

niyan siran, go kiyabugan ko lango-
wan taman, go adun a Kantir iyan a
mala.

24. Miyato-on ko sukaniyan a
go so pagtao niyan a Pushododan
niran so Alongan a salakao ko Al-
lah: Go phipharasan kiran o Shai-
tan so manga galubuk iran, na kiya-
alangan niyan siran ko lalan (a on-
tol), na siran na di siran maka-o
ontol,

25. Sa di iran Kasodod ko Allah,
a so puphakagumao ko masolun ko
manga Langit go so Lopa, go Mata-
o ko Pag-uma-an niyo go so pa-
payagun niyo.

26. So Allah!- Da-a Tohan in-
onta Sukaniyan!-A Kadnan o Arash
a mala!

27. Pitharo (o Sulaiman): A ilain
Ta dun o ino bunar ka antawa-a
miyabaloi ka a pud ko manga bo-
khag!

28. Lalakaon ka a Sorat Akun
nai, na sampain kaya kiran: Oriyan
niyan na awatangka siran, na
ilayangka o antona-a i phakakaso-
win niran (a sumbag).

29. Pitharo (o Bai sa Saba): A
Hai manga Nakoda! Mata-an! A
Sakun na minisampai rakun a Sorat
a Paga-adatan.

30. Mata-an naya! A pho-on ko
Sulaiman, go Mata-an naya! (a Mis-

كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٣٠﴾

وَجَدْنَاهَا أَوْقَوْمَهَا يُسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَتَمَنَاءَهُمْ
فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ
وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٣٢﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾

﴿٣٤﴾ قَالَ سَتُنظرُ أَصْدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ
الْكَاذِبِينَ ﴿٣٥﴾

أَذْهَبَ نِيحِي هَذَا فَأَلْقَاهُ إِلَيْهِمْ فَتَرَوْنَ عَنْهُمْ
فَأَنظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٣٦﴾

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْءَ إِلَى إِلَهِكَ إِنَّكِ كِتَابُ
كَرِيمٍ ﴿٣٧﴾

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ

osoraton): A si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on:

31. Diyako niyo Puphaporo i, go songkano Rakun a Mbabayorantang kano.

32. Pitharo iyan: A Hai manga Nakoda! Mosawiri Ako niyo saunggolaola-angko: Da-a pagimasadungko aunggolaola-an taman sa di kano makamasa.

33. Pitharo iran: A sukutano i khipakatatangan ko bagur, go khipakatatangan ko gu-us ko kambo-nowai a mala: Na so kapanonogo na si-i ruka; na phandapatingka o antona-a i Ishogo-o ka.

34. Pitharo iyan: A Mata-an! A so manga Datu, na igira-a somiyolud Siran ko Ingud, na pumbinasaan Niran noto, go pumbalowin Niran so manga ala i Pangkatan ko taorona a puphamakarondan, Na lagidoto a gi-i Ran ngolaola-an.

35. Na Mata-an! A sakun na phakiwitan ko siran sa pamumugayan, ka pagilaing ko o antona-a i mipumbalingan o manga Sogo.

36. Na kagiya a makaoma ko Sulaiman (so Sogo iyan), na Pitharo (o Sulaiman): A ino Ako niyo mbugi sa tamok? A so ini bugai Rakun o Allah na tomo a di so inibugai Niyan rukano! Kuna, ka sukano

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَا تَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَقُولُ مَوْلَانِ

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَ أُنْتُمْ فِي آمْرِ مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى تَشْهَدُونِ

قَالُوا نَحْنُ أَوْلَى الْقُوَّةِ وَأَوْلُوا بِتَابِئِ شَدِيدِ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْنَاقَهُمْ آيَاتٍ لِلْهَلَاكِ وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ

وَإِنِّي مَرْسَلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيدَةٍ فَإِذَا فُتِنُوا بِمَرْسَلِهِمُ الْمُرْسَلُونَ

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانَ قَالَ أَتُمِدُّونَ بِمَالِي فَمَا آتَيْنَاهُ اللَّهُ خَيْرَ مِمَّا آتَاكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدْيِكُمْ تَفْرَحُونَ

na so pamumugayan niyo na pu-khababaya-an niyo!

37. Kasowin ka kiran, ka Mata-an a khitalingoma Mi kiran ndun so manga tantara a da-a kaphaka-ato iran non: Go Mata-an a mbogaon Nami siran ndun ro-o a khipakar-orondan, a siran na khipakadadapanas.

38. Pitharo Iyan: Hai manga Nakoda! Antawa-a rukano i makawit Rakun ko Kantir iyan ko da iran Rakun pun kapakatalingoma, a Mbabayorantang siran?

39. Pitharo o Ifrit, a pud ko manga Jinn: A sakun i makawit Ruka on ko Dingka pun kapakaganat ko darpa-a Ka: Na Mata-an! A sakun ko makapantagon na titho a mabagur, a kasasana-an.

40. Pitharo o (Ashif Ibnu Bar-kiya a) adun a shisi-i Rukaniyan a Kata-o ko Kitab: A Sakun i makawit Ruka on sa di pun makandod si-i Ruka so Kailaingka! Na kagiya a mailai Niyan a makabubukun ko obai Niyan, na Miyatharo Iyan: A giya-i na pud ko Limo o Kadnan ko!- Ka ithupung Iyan Rakun o ino Phanalamat Ako antawa-a Magongkir Ako! Na sa dun sa Manalamat, na Mata-an! A so Kapuphanalamat iyan na bagiyan o ginawa niyan; na sa dun sa Mongkir, na Mata-an! A so Kadnan Ko na Kawasa, a Maginawa!

أَرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا
وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾

قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا اأَلْكُرُوا تَائِبِينَ بِعَرَشِهَا أَقْبَلَ أَنْ
يَأْتُوْنِي مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَاءَ إِلَيْكَ يَهْمُ قَتْلَ أَنْ تَقُوْمَ
مِنْ مَقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِيْنٌ ﴿٣٩﴾

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَاءَ إِلَيْكَ
يَهْمُ قَتْلَ أَنْ يَرْفَعُوْا إِلَيْكَ ظَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ
مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَلْذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي
أَشْكُرَ أَمْ أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرْ فَإِنَّا لَنُشْكُرْ لِنَفْسِهِ
وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّيَ غَنِيٌّ كَرِيْمٌ ﴿٤٠﴾

41. Pitharo Iyan: A barungkasa niyo ron so Kantir iyan, ka ilain Tano o ino khakilala niyan, antawa-a mabaloi a pud ko siran a di ron phamakakilala.

42. Na kagiya a makaoma (so Bai sa Saba), na adun a Mitharo: Ba lagida-i so Kantir ka? Pitharo iyan: A lagid o ba sukaniyan; na inibugai Rukami so Kata-o ko o na-an naya, go miyabaloi Kami a Mimbabayor-antang.

43. Na kiya-alangan Sukaniyan (ko Paratiyaya ko Allah) o miyabaloi a Pushimba-an niyan a salakao ko Allah: Ka Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a pud ko pagtao a manga Kafir.

44. Pitharo-on: Solud ka ko Astana: Na kagiya mailai niyan oto, na tiyarima iyan noto sa mala a ig, na kiyasawa-an niyan so mbala a pamosowan niyan. Pitharo (on o Sulaiman): A Mata-an naya! a Astana a matilak a Pagalongan. Pitharo iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! a Sakun na kiyasalimbotan Ko a ginawa Ko; Na Mimbayorantang Ako a pud o Sulaiman ko Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

45. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami ko (pagtao a) Samood, so Pagari ran a Salih, sa Shimba-a niyo so Allah: Na sa maoto, na siran na

قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٥١﴾

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِن قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٥٢﴾

وَصَدَّهَا مَا كَانَتِ تَعْبُدُ مِن دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِن قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٥٣﴾

فِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقِهَا قَالَتْ إِنَّهُ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّن قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٥٥﴾

miyadowa siran lompok a gi-i siran shasawala.

46. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ino niyo phagalokaloki so marata ko da pun so mapiya? Ino kano di Phanguni sa Ma-ap ko Allah, ka angkano Mipangalimo.

47. Pitharo iran: A kiyashoknaan kami sa marata sa sabap Ruka go sabap ko manga pud Ka. Pitharo Iyan: A so sokna iyo a marata na si-i ko Allah; kuna, ka sukano na pagtao a phphaniyoba-an.

48. Na adun a matatago ko Bandar a Ingud a siyao katao a puphamaminasa siran ko Lopa, go di siran Phangompiya.

49. Pitharo iran: A shasapa-i kano sa Ibut ko Allah ka Mata-an a sulumun tano dun Sukaniyan go so Ta-alokon, oriyen niyan na Tharo-on tano dun ko Wali ron: A da tano kamasa-i a kiyapolang o Ta-alokon, go Mata-an! A sukutano na tithe a manga bunar.

50. Na miyagikmat siran sa samporna a ikmat, go miyagikmat Kami sa samporna a ikmat, a siran na di ran mai-inungka.

51. Na Nggudaguda-angka o antona-a i miyambutad o kiyaakiran ko ikmat iran!-Mata-an! A Sukami na piyolang Ami siran go so pagtao wiran, sa langon siran.

قَالَ يٰٓغٰوِمِرُّوْا نَسْتَعِیْجُوْنَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُوْنَ لِلّٰهِ لَعَذَابُكُمْ تَزْحَمُوْنَ ﴿٥٦﴾

قَالُوْا اَطٰیْرًا یَّکُ وَیَمِّنُ مَعَكَ قَالَ طٰیْرُکُمْ عِنْدَ اللّٰهِ بَلْ اَسْمِعُوْا قَوْلَکُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٥٧﴾

وَكَانَ فِی الْمَدِیْنَةِ نِسْعَةُ رَهْطٍ یُّفْسِدُوْنَ فِی الْاَرْضِ وَلَا یُصْلِحُوْنَ ﴿٥٨﴾

قَالُوْا تَقَاسَمُوْا بِاللّٰهِ لَیْسَ بَیْنَنَا وَاهْلَیْهِ شَیْءٌ لَّنَقُوْلَنَّ لَوْلَیْہٖ مَا شَہَدْنَا مَہْلٰکَ اَہْلَیْہٖ وَاِنَّا لَصٰدِقُوْنَ ﴿٥٩﴾

وَمَكْرًا وَمَكْرًا وَّمَكْرًا مَّکْرًا وَہُمْ لَا یَشْعُرُوْنَ ﴿٦٠﴾

فَانْظُرْ کَیْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَکْرِہِمْ اِنَّا دَمَّرْنَا ہُمْ وَقَوْمَہُمْ اَجْمَعِیْنَ ﴿٦١﴾

52. Na giyoto man so manga Walai ran,-a miyangaguguba,- sabap ko Kiyandarowaka iran Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a manga Tata-o.

53. Na siyabut Ami so Miyamaratiyaya, go mimbalo i siran a Khipananggila.

54. Na (Aloyangka) so Lut go-wani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino niyo gi-i nggolaola-a so pakasisingai, a sukano na pukhailai niyo (a marata)?

55. Ino a Mata-an! A sukano na iputhalingoma niyo ko manga Mama so kababaya a salakao ko manga Babai? Kuna, ka sukano na pagtao a da-a manga mulung iyo!

56. Na da-a miyabaloi a sumbag o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa paka-awa-a niyo so manga ta-al ok ko Lut ko Ingud iyo: Mata-an siran! A manga tao a Pushosoti!

57. Na siyabut Ami sukaniyan go so Ta-alokon, inonta so Karoma Niyan: Ka inokor Ami sukaniyan a pud ko mithatalimbagak.

58. Na piyakaoranan Nami siran sa oran (a ator): Na miyakaratarata a ini oran ko Piyamaka-iktiyar (ada siran ndun Paratiyaya)!

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾

وَأَنجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ
الْفُلُجَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾

أَيُنْكِهُنَّ أَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ
النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا
أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنْفُسُ
نَجَّاسَةٍ﴾ ﴿٥٦﴾

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِذْ أَخْرَجْنَاهُ مِنْهَا
مِنَ الْعَذِينَ ﴿٥٧﴾

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا نَفْسًا مَطْرًا
الْمُسَدِّرِينَ ﴿٥٨﴾

59. Tharowangka: A so Podi na ruk o Allah, go Kalilintad a si-i ko manga Oripun Niyan a Pinili Iyan. Ino so Allah aya lubi a mapiya, antawa-a so Ipuphanakoto iran?

60. Ba (di aya lubi a mapiya) so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go Piyakatoronan kano Niyan pho-on ko kawang sa ig? Na Piyakatho Ami sa sabap rukaniyan so manga Sapad a manga pipiya i paras: Na da-a miyabaloi a kapa-ar iyo ko Kapakatho a niyo ko kayo niyan. Ba adun a Tohan a pud o Allah? Kuna, ka siran na pagtao a phurimbangun niran (so Allah).

61. Ba (di aya lubi a mapiya) so biyaloi Niyan so Lopa a thatakna; go tiyagowan Niyan so pagulututan niyan sa manga lawasaig; go tiyagowan Niyan sa manga Palao; go tiyagowan Niyan so pagulututan a dowa Kalodan sa Lut? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Kuna, ka so kadakulan kiran na di iran katawan.

62. Ba (di aya lubi a mapiya) so Pusumbag ko karurugunan, igira a miyanguni ron, go puphokas ko marata, go pumbaloi rukano a puphamakasambi ko Lopa? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Miyakaito-ito a Kapuphakatadum iyo!

63. Ba (di aya lubi a mapiya) so gi-i rukano ngonana-o ko manga

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ
أَصْطَفَيْنَا اللَّهُ خَيْرَ مَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَالرَّزْلَ لَكُمْ
مِنْ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ
بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُدْرِكُوا
شَجَرَهَا أَوْ لَهُ مَعَ اللَّهِ بَدَلٌ هُمْ قَوْمٌ
يَقْدِرُونَ ﴿٦٠﴾

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خَلْقَهَا
أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ
الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا أَوْ لَهُ مَعَ اللَّهِ بَدَلٌ
أَكْثَرُ هُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ
السُّوءَ وَيَجْعَلُ لَكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ
أَوْ لَهُ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ

lilibotung ko Kalopa-an go so Kalodan, go so pumbotawan rukano ko manga ndo a puphamalata ko ona-an o Limo Iyan? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Maporo so Allah a ka-a awat Iyan ko Ipuphamanakoto iran (non)!

64. Ba (di aya lubi a mapiya) so Puphanagipho-on ko Kapangadun, oriyen niyan (ko Kapatai), na Khasowin Niyan (Madun so Miyamatai), go Puphagupur rukano ko phoon ko kawang a go so Lopa? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Tharowangka: A bugan niyo i karina niyo. o sukano i manga bunar!

65. Tharowangka: A da-a Mata-o a tao a matatago ko manga Langit go so Lopa, ko migagaib a inonta so Allah: Go di ran mai-inungka o andai Kapagoyaga kiran.

66. Ba riya-ot o Kata-o iran so Akhirat? Kuna, ka siran na pukhadowadowa-an siran non, kuna, ka siran na miyangabobota siran non!

67. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: a ino amai ka mbaloi kami a botha, a go so manga lokus ami, ba Mata-an! a sukami na phamakaguma-on ndun (ko manga kobor)?

68. Sabunsabunar a minidiyandi rukutano waya,- sukutano go so manga lokus tano gowani: Da ko

وَمَنْ يُرْسِلِ الرِّيحَ بِشْرَاتٍ يُدْئِي
رَحْمَتَهُ أُولَئِكَ مَعَ اللَّهِ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ
بُشْرٌ كُوت ﴿٢٧﴾

أَمَّنْ يَتَذَكَّرُ الْخَلْقَ تَرْبِيَهُ. وَمَنْ تَرَزُّفُكُمْ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُولَئِكَ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاقُوا
بِرُحْنَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٨﴾

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا
اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَتَىٰ أَنْ يَسْمُوتَ ﴿٢٩﴾

بَلِ أَدْرَاكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ
مِنْهَا بَلْ هُمْ عَنْهَا عَمُونَ ﴿٣٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا
وَأَبَآؤُنَا أَهْلُ الْمَخْرُجَاتِ ﴿٣١﴾

لَقَدْ وَعَدْنَا هَٰذَا نَحْنُ وَآبَآؤُنَا مِنْ قَبْلُ إِنْ
هَٰذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٢﴾

ungkaya inonta na manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona.

69. Tharowangka: lalakao kano ko Lopa na phapandapat i niyo so miyambutad o kiyaakiran ko manga rarata i ongar.

70. Go Dingka siran pumboko-on, go di nggagutun a rarub Ka so ikmat iran.

71. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a ka-phakatalingoma o siksa) o sukano i manga bunar?

72. Tharowangka: A matatang-kud a khabaloi a marani rukano so saba-ad ko puphagalokalokan niyo (a siksa)!

73. Na Mata-an! A so Kadnan Ka i tithe a mala i Gagao ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan kiran na di siran Phanalamat.

74. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na katawan Niyan ndun so pagu-uma an o manga rarub iran, go so papayagun niran.

75. Go da-a migagaib, ko Langit a go so Lopa, a ba di matatago ko (Lauh Mahful a) Daptar a mapayag.

76. Mata-an! A giyangkaya a Qur-an na Puphanotholun Niyan

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا
يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٧١﴾

قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا
يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾

وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي
كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٧٥﴾

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَنْفَضُّ عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ

ko manga Moriyatao o Israil so kadakulan ko siran na di siran non phagayonayon.

77. Na Mata-an naya! A titho a Torowan go Limo ko Miyamara-tiyaya.

78. Mata-an! A so Kadnan Ka na Ikhokom Iyan kiran so kokoman Niyan: go Sukaniyan so Domada-ag, a Mata-o.

79. Na Sarigingka so Allah: Mata-an! a Suka na si-i ko bunar a mapayag.

80. Mata-an! A Suka na Dingka Maphakinug ko Miyamatai, go Dingka Maphakinug ko manga bungul, so Pananawag igira-a tominingur siran a khitatalikhod.

81. Na da Ruka i Bangka Manggonana-o so manga bota, sa kapokas ko kadadadag iran: Da-a Maphakanug Ka a rowar ko tao a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na siran i Mimbabayorantang.

82. Na amai ka makatana kiran so katharo (a siksa), na pakagumawan ami siran sa binatang ko lopa: Sa imbitiyarai niyan siran, sa Mata-an! A so manga Manosiya na miyabaloi siran a so manga Ayat Ami na di iran tatangkudun.

83. Na si-i ko gawi-i a timo-on Nami pho-on ko oman i pagtao so

أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

وَأَنَّهُ أَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾

إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٨٠﴾

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَن صُلْبِهِمْ ۚ إِن تَسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْمِعُونَ ﴿٨١﴾

﴿وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ﴾ ﴿٨٢﴾

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يُكَذِّبُ

isa ka Sagorompong a pud ko tao a gi-i niyan Pakambokhagun so manga Ayat Ami, na siran na pakaphupunanayawa-an siran,-

84. Taman sa amai ka makaoma siran (ko Allah), na Tharo-on niyan: Ino niyo Pakapumbokhaga so manga Ayat Akun, go da niyo to sushuba a Kata-o, ino antona-a so Pinggolaola niyo?

85. Na makatana kiran so katharo (siksa) sabap ko kiyandarowaka iran, na siran na di siran maka Putharo.

86. Ba iran nda Manggudaguda a Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami so gagawi-i ka-an siran non puphakadukha, go so daondao a Mipuphangilailai? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko pagtao a Khipapara-tiyaya!

87. Na si-i ko gawi-i a Kaiyopa ko Sanggakala, na kalukan so matatago ko manga Langit, go so matatago ko Lopa, inonta so kabaya o Allah: Na oman i isa na Makatalingoma siran Rukaniyan a Khipakapangangalimbaba-an.

88. Na Mailaingka so manga Palao, a aya Tarima-a Kaon na thatakna: A (o ba di) sukaniyan na somasagumbut sa (lagid o) kasasagumbut o Gabon: Galubuk o Allah,

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا زَعَمُوا

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ وَقَالَ أَكْذَبْتُمْ بَيِّنَتِي وَمَا
تُحِيطُونَ بِهَا عِلْمًا أَمَّا أَكْثَرُ تَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَنُّوا أَنَّهُمْ لَا
يَنْطِقُونَ ﴿٨٥﴾

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لِسَكٍّ شَوَافِهِ
وَالنَّهَارَ مَبْصُرًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتُخْرِجُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَكُلٌّ
أَتَاهُ دَاجِرِينَ ﴿٨٧﴾

وَرَأَى الْجِبَالَ تَحْسِبُهَا جَمَادَىٰ وَهِيَ ثَمَرٌ مَّرْمَرٌ
السَّحَابُ ضُفْعَ اَللَّهِ الَّذِي أَقْنَعَ كُلَّ شَيْءٍ
إِنَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

a so Mimbaibait ko langowan taman: Mata-an! A Sukaniyan i Kaip ko gi-i niyo nggolaola-an.

89. Sa tao a mitalingoma niyan so mapiya, na adun a bagiyan niyan a mapiya a di sukaniyan; go siran ko pakalukluk sa Alongan noto na Khisasarig siran.

90. Na sa tao a mitalingoma niyan so marata, na Phoshangun so manga Paras iran ko Naraka (Tharo-on kiran:) Ba adun a imbalas rukano a rowar ko Pinggolao-la niyo?

91. (Tharowangka:) Aya bo a ini Sogo Rakun na so Kasimba-a Ko ko Kadnan angkai a Ingud, a so Piyakipagadatan Niyan Sukaniyan, go ruk Iyan so langowan taman: go ini Sogo Rakun a mabaloi Ako a pud ko Mimbabayorantang,-

92. Go so Kapuphangadi-i Ko ko Qur-an: Na sa tao a Montol, na Phakaontol sa ruk bo o ginawa niyan; na sa tao a somilai, na Tharowangka: A Sakun na matag Ako a pud ko Puphamaka-iktiyar.

93. Go Tharowangka: A so Bantogan na ruk o Allah, Phaki-ilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan, na khakilala niyo to; na da ko Kadnan Ka i ba Niyan kalilipati so gi-i niyo nggolaola-an.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُم مِّنْ فَرَجٍ
يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ ﴿٨٩﴾

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكَيْتٌ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ
هَلْ يُخْرَجُونَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدِ
الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ
مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾

وَأَنْ أَتْلُوَ الْقُرْآنَ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا
يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ
مِّثْلُكُمْ ﴿٩٢﴾

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ
وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

Surah Al-Qasas-28

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a miyakaosai.

3. Pumbatiya-an Nami Ruka so saba-ad ko Totholan ko Musa go so Pir-aon si-i ko bunar, a bagiyan o pagtao a Khipaparatiyaya.

4. Mata-an! A so Pir-aon na Miphaporo ko Lopa go biyaloi niyan so tao ron a miyamba-a ba-ad, Pangangarasiyan niyan so saba-ad kiran: Puphanombali-in niyan so manga Wata iran a manga Mama, na Phulamba-an niyan so manga Babai kiran: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a pud ko Puphamamimasa.

5. Na kabaya Ami a Ikalimo Ami so siran a Piyamangarasiyan ko Lopa, go balowin Nami siran a Pukhakaonotan, go balowin Nami siran a manga Waris,

6. Go Pakakhapa-arun Nami siran ko Lopa, go paki-ilai Ami ko Pir-aon, go so Haman, go so Tantara iran a dowa, a pho-on kiran, so siran na ipukhaluk iran.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسّم

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اَلْكُتٰبِ الْمُبِيْنِ

نَسُوْا عَلٰیكَ مِنْ نَّبِیِّ مُوسٰی وَفِرْعَوْنَ
بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ

اِنَّ فِرْعَوْنَ عَلٰی فِی الْاَرْضِ وَجَعَلَ
اَهْلَهَا اٰیۡمًا یَسْتَضِیْعُ طَآئِفَةً مِنْهُمْ
یُذِیْعُ اَبْنَاءَهُمْ وَنِسَاءَهُمْ اِنَّهٗ كَانَ
مِنَ الْمُفْسِدِیْنَ

وَنُرِیْدُ اَنْ نَّعۡمَلَ عَلَی الَّذِیۡنَ اَسۡتَضٰعُوۡا
فِی الْاَرْضِ وَنَجۡعَ لَهُمۡ اٰیۡمَةً وَنَجۡعَ لَهُمۡ
الْوَارِثِیۡنَ

وَنُتۡمِکِّنۡ لَهُمۡ فِی الْاَرْضِ وَنُرِیۡ فِرْعَوْنَ
وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مَّا كَانُوۡا
یَحۡذَرُوْنَ

7. Na ini Ilaham Ami ko (Yohanid a) Ina o Musa: A Pakasosowangka Sukaniyan, na o Bangka khalukun sa ba kamarata-i Sukaniyan, na Anodangka Sukaniyan ko Kalodan a Nail, go di ka pukhaluk, go di Ka mboboko: Mata-an! A Sukami na Phakandodun Nami Sukaniyan si-i Ruka, go mbalowin Nami Sukaniyan a pud ko manga Rasul.

8. Na miyato-on Sukaniyan o manga ta-alok ko Pir-aon: Ka kagiya a khabaloi ko bagiyan niran a ridowai go boko: Mata-an! A so Pir-aon go so Haman go so manga Tantara iran a dowa na miyabaloi siran a manga ribat.

9. Na Pitharo o (Asiyah a) Karoma o Pir-aon: A iphakapiya ginawa, a bagiyan Ko go bagiyan ka: Di niyo mbonowa Sukaniyan. Masikun a Makaompiya rukuta, o di na kowa-anta Sukaniyan a Wata ta; a siran na di iran mai-inungka!

10. Na miyabaloi so poso o Ina o Musa a makakawang: Mata-an a maito bo na khapayag iran ndun noto o da-a Mi tukhusa so poso Iyan, ka adun mabaloi a pud ko Miyamaratiyaya.

11. Na Pitharo Iyan ko Babai Niyan: A tondogangka Sukaniyan. Na tiyaodan Niyan Sukaniyan sa mawatan; a siran na di iran mai-inungka.

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي ۗ إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾

فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۖ إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَمَزَ جُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ﴿٨﴾

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنِي ۖ وَلَيْتَ لَا تَقْسِلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَرَجًا ۖ إِن كَادَتْ لَتَشْدِيَ بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْكَرِينَ ﴿١٠﴾

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ ۖ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾

12. Na inurun Nami Sukaniyan ko Puphamakasoso (ron) sa paganai, na Pitharo (o Babai Niyan): A ino o toro-on Ko rukano so tao ko isa a Walai a tagikorun niran Sukaniyan rukano, go siran na siyapun Niran Sukaniyan?

13. Na piyakakasoi Ami Sukaniyan ki Ina Iyan, ka adun makapiya a Ginawa Niyan, go an ndi makamboboko, go a Niyan katokawi a Mata-an! A so diyandi o Allah na bunar: Na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

14. Na kagiya a isampai ko katarotop o Bagur Iyan, go mikhasad, na bigan Nami Sukaniyan sa Ongangun, go Kata-o: Na lagid aya man a kambalasi ami ko Miphipiya-piya.

15. Na somiyolud ko Bandar a Ingud si-i ko masa a kalilipat o tao ron: Na miyakato-on non sa dowa Mama a gi-i siran mbono,- giyangkaya (a isa on) na pud ko tampil Rukaniyan, go giyangkaya (a ika dowa) na pud ko ridowai Niyan. Na Miyanguni Rukaniyan sa tabang so pud ko tampil Rukaniyan si-i ko pud ko ridowai niyan, na siyontok sukaniyan o Musa na miyapatai Niyan. Pitharo Iyan: A giyaya na pud ko gahubuk o Shaitan: Mata-an! a sukaniyan na ridowai a Phakadadag, a mapayag!

وَحَرَّمَ عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَصِيبٌ ﴿١٢﴾

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَلَنَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَةِ هَٰؤُلَاءِ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِمْ فَاسْتَفْتَاهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ ﴿١٥﴾

16. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-ana Sakun na Kiyandarowaka-an Ko a Ginawa ko! Na Napi-i Yakongka! Na Niyapiyan Niyan Sukaniyan: Mata-an a so Allah! A Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

17. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sabap ko Kinipangalimo-on Ka Rakun, na di Ako dun mabaloi a tabanga o manga rarata i ongar!

18. Na kiyapita-an ko Bandar a Ingud, a ma-aluk, a pakatatana-an Niyan (i Mapunggolaola Niyan), na sa maoto na so miyakitabangon kagai, na phakitabangon (puman). Pitharo-on o Musa: A Mata-an ka a tithe a ribat a Mapayag!

19. Na kagiya a makhadiyat Iyan a kaputan Niyan so ridowai ran, na Pitharo (o phakitabang): Hai Musa! Bangka kadiyat a mbono-on Nakongka lagid o Kiyapamono o Ka sa tao kagai? Da-a kadiyat Ka a rowar sa Kabalowingka a talibono ko Lopa, go Dingka kadiyat o ba Ka mabaloi a pud ko Puphamangompiya!

20. Na miyakaoma a Mama, a pho-on ko kilid o Bandar a Ingud, a gi-i nggaga-an. Pitharo iyan: Hai Musa! Mata-an! A so manga Nako-da na Puphagopakatan Ka iran, ka mbono-on Ka iran: Na awa Ka, Mata-an! A sakun sa makapantag

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾

قَالَ رَبِّ إِنَّمَا أَتَعْت عَلَى قَلْنٍ أَكُونُ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اُسْتَنْصَرُوا بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِجُهُ قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُبِينٌ ﴿١٨﴾

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْطَلِسَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَمْوَسَّى اأْتِرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾

وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَى قَالَ يَمْوَسَّى إِنَّ الْأَمْلَاقَ بَاتِمُرُونَ بِكَ لِتَقْتُلُوهُمْ فَاخْرُجْ إِلَى ذَلِكَ مِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾

Ruka na pud ko puphamangoyao sa mapiya.

21. Na miyawa ro-o a pukhaluk, a nomanayao (sa Mapunggolaola Niyan), Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sabutakongka pho-on ko pagtao a manga Darowaka.

22. Na kagiya a makasangor sa tampar sa Madyan, na Pitharo Iyan: O ba bo so Kadnan ko na nggonana-on Nako Niyan ko ontol a lalan.

23. Na kagiya a makaoma ko ig sa Madyan, na miyato-on Niyan non a madakul a tao a Puphamanagub siran, go miyato-on Niyan ko kababa-an niran a dow a Babai a puphangurunun niran (so manga Kambing iran). Pitharo Iyan: Ino kano wanan? Pitharo a dow a oto: A di kami Phakasagub taman sa di domlas so puphamamagonong (sa Kambing): Na so Ama ami na lokus a matowa.

24. Na inisagub Iyan siran: Oriyan niyan na somiyong ko kasisirongan, na Pitharo Iyan: Kadnan ko! Mata-an! A Sakun na apiya antona a i Initoron Ka Rakun a Pangu-nungkun na Makhakadiyat Akun!

25. Na miyakaoma-on so isa sa dow a oto (a Babai), a puphulalakao a pukhamamala. Pitharo iyan: A Mata-an! A si Ama na Thawagun

خَرَجَ مِنْهَا خَائِبًا تَرْتِفٌ ۖ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٢٢﴾

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِنَ النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ ۖ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾

فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَعْشَى عَلَى أَصْحَابِهَا قَالَتِ يَا أَيُّكَ لِي خَيْرٌ لَكَ أَجْرٌ مَا

Ka Niyan ka imbalas Iyan Ruka so balas o kinisagubun Ka rukami. Na Kagiya a makaoma-on go Piyanothol Iyan non so Manga Tothol (ko miyasowa Iyan), na Pitharo (o Shuaib): Di ka pukhaluk: Ka miyakalidas Ka ko pagtao a manga Darowaka.

26. Pitharo o isa sa dow a oto (a Babai): Hai Ama! Sokaingka Sukanian: Mata-an! A mapiya a Tao a Shokayan Ka, ka Mabagur a Kasarigan.

27. Pitharo (o Shuaib): A Mata-an! A Sakun na kabaya Akun a Pakiphangaroma Ko Ruka so isa sangkai a dow a Wata Akun, sa asar ka nggalubukan Ka Rakun sa walo ragon; na o Tarotopangka a sapolo (ragon) na pho-on sa kabaya-a Ka; ka di Ko kabaya iba ko Suka pakaruguni: Khato-on Nakongka Omiyog so Allah, a pud ko manga Bilangatao.

28. Pitharo (o Musa): A giyanan (i pasad Ta) ko lut Akun a go so lut Ka: Apiya anda ko dow a ta-alik i mitoman Nakun, na di Ako ron Kamaridowan. Na so Allah si-i ko gi-i Ta Tharo-on i saksi.

29. Na kagiya a matarotop o Musa so ta-alik, na lomiyalakao a pud Iyan si Karoma Niyan, na miyakailai ko kilid o Palao sa Apoi, na Pitharo Iyan ki Karoma Niyan:

سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٦﴾

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَجِرْهُ إِنْ خِفَرْتَ مِنْ اسْتَجْرَتِ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ﴿٢٧﴾

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَي هَٰئِهِتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَبِيبٌ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمْلُقَ عَلَيْكَ سِتْرِي فَإِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٨﴾

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَةَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٩﴾

﴿فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ﴾
﴿إِنْسٍ مِنْ جَانِبِ الثَّوْرِ﴾ فَأَرَا قَالِ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا
إِنِّي أَنَا نَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ

Tarug kano; Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; na kalokalo o Kawitangko sukano a pho-on rukaniyan sa Tothol, o di na waga a pho-on ko Apoi, ka-an kano makathitirarang.

30. Na kagiya a Makatalingomaton, na Miyatawag ko kilid o balintad sa kawatan, si-i ko darpa a Piyakambarakat pho-on ko kayo: Hai Musa! Mata-an! A Sakun na Sakun so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

31. Na ithogun Ka so Badas Ka (na ini-ithog Iyan)! Na kagiya a mailai Niyan a gi-i khaokaog lagid o ba Sukaniyan Nipai, na Tominigur a Puphalagoi, go da Kasoi: (na Miyatawag:) Hai Musa! Sangor Ka, go di Ka khaluk: Mata-an! A Suka na pud ko khipakasasarig.

32. Soludun Ka a Limangka ko lig o bangkala-a Ka, ka-an Ka mapakaliyo a Sindao a kuna a ba sakit, go kakupun Ka a Limangka po-on ko kaluk. Na giyaya na dowa-a Tanda a pho-on ko Kadnan Ka a ishampai ko Pir-aon go so manga Nakoda o pagtao niyan: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a manga songklid.

33. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na miyakapatai Ako Kiran sa sakatao, na ikhaluk Akun o ba Ako iran bonowa.

أَوْجَدُوا مِنْ النَّارِ لَكُمْ
نَصْطُولَ ۝

لَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ
فِي الْبُقْعَةِ الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ
يَكُونُ مِنْ أَتْلِ أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝

وَأَنْ أَلِيَّ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تُهَلِّلُ كَانَتْهَا
جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَّى يُعِيبُ بِكُمُوسَى
أَقْبَلَ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ ۝

أَسْلَمَكَ يَذَكُ فِي جَنَّتِكَ تَخْرُجُ بَيْضَةً
مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَأَضْمَمُ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنْ
الرَّهْبِ فَلْيَلِكْ بِرُكْنَيْنِ مِنْ رَبِّكَ إِلَى
فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا اقْوَمًا
فَنَسِيتَ ۝

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ
يَقْتُلُونِ ۝

34. Na so Pagari Ko a Haroun, na Sukaniyan i masagogod a di Sakun i Katharo; Na Sogo Angka Sukaniyan a pud Akun a Puphaka-tabang, a pukhabunar Ako Niyan: Mata-an! A Sakun na ipukhaluk Akun o ba Ako iran Pakambokha-ga.

35. Pitharo (o Allah): A imbagur Ami ko barokan ka so Pagaringka, go sunggayan Ami Sukano sa gu-us, na da-a misampai ran Rukano (a marata): Sabap ko manga Tanda Ami na Sukano a dowa go so Miyonot Rukano i Phamakada-ag.

36. Na Kagiya a makaoma Kiran so Musa a rakhus o manga Tanda Ami a manga rarayag, na Pitharo iran: A da ko ungkaya in-onta na balik mata a pimbaba-as; Go da tano manug a ungkai ko manga Lokus tano a miyangao ona!

37. Na Pitharo o Musa: A so Kadnan Ko i Mata-o ko tao a mini-oma Niyan so Torowan a pho-on ko Hadapan Niyan, go so tao a kha-adun a bagiyan niyan so phakatondog a Ingud: Mata-an naya! A di phakada-ag so manga darowaka.

38. Na Pitharo o Pir-aon: Hai manga Nakoda! Da-a katawan ko a bagiyan niyo a Tohan a salakao rakun: Na komba-an na kongka Hai Haman! Salipao, na mba-alun

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلَهُ
مَعِيَ رِذَاءَ يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ
يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾

قَالَ سَنَنْشُدُ عَصَاكَ يَا أَخِيكَ وَنَجْعَلُ
لَكُمَا سُلْطٰنًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْنَا إِنَّا
أَنۡشَاوۡمِنۡ أٰتِئۡتِڪُمَا الْغٰلِبُونَ ﴿٣٥﴾

فَلَمَّا جَاءَهُم مُّوسَىٰ بِآيٰتِنَا بَيِّنٰتٍ قَالُوۡا
هٰذَا اِلٰهٰنَا سِحْرٌ مُّؤَمَّرٌ وَمَا سِيقَنَا بِهٰذَا
فِيۡ ءَاثٰنِنَا اِلَّا وَاٰلِٕنَآ اَوَّلٰتِ ﴿٣٦﴾

وَقَالَ مُّوسَىٰ رَبِّیۡٓ اَعْلَمُ بِمَنۡ جَاءَ بِالۡهُدٰی
مِّنۡ عِندِیۡهِ وَمَنۡ تَكُوۡنُ لَهُۥ وِعَیۡتُهُ الدَّارِ
اِنَّہٗ لَا یُقَلِّعُ اِلَّا الظَّٰلِمُوۡتَ ﴿٣٧﴾

وَقَالَ فِرْعَوۡنُ یٰۤاٰیہَا اَلۡمَلٰٓئِکَہُ مَا عَلِمْتُ
لَکُمۡ مِّنۡ اِلٰہٍ غَیۡرِیۡ فَاَوۡقِفُوۡنِیۡ عَلٰی
عَلٰی الطَّیۡنِ فَاَجْعَل لِّیۡ صَرَحًا لَّعَلِّیۡ اُنۡطَلِعَ

na kongka sa Bantabantai, ka-ana ko makapanik ko Tohan o Musa: Ka Mata-an! A sakun na ikakarang ko dun Sukaniyan sa pud ko manga bokhag!

39. Na miyanakabor sukaniyan go so manga tantara iyan ko Lopa sa di ontol, go inipagarangan niran sa Mata-an! A siran na di siran Rukami phakandodun!

40. Na siniksa Ami sukaniyan go so manga tantara iyan, na inibowang Ami siran ko Kalodan: Na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko manga darowaka!

41. Na biyaloi Ami siran a manga Nakoda a ipuphananawag iran so Naraka; na si-i ko Alongan a Qiyamah na di siran Khatabangan.

42. Na tiyondog Ami siran sankai a doniya a morka: Na si-i ko Alongan a Qiyamah na siran na pud ko inipamowang.

43. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab ko oriyan o kiyabinasa Ami ko miyagapidapid a manga pagtao a paganai, manga liliwanag a osayan ko manga Manosiya, go Torowan a go Limo, ka-an niran katanodi.

44. Na kuna a ba ka matatago (Ya Muhammad) ko kilid (o Palao)

إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ
الْكَاذِبِينَ ﴿٣٩﴾

وَأَسْتَكْبِرُ هُوَ وَجُودُهُ فِي الْأَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُم إِلَهَانَا
لَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾

فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَنَبَذْنَاهُ فِي الْيَمِّ فَأُنْظِرُ
كَيْفَ كَانَ عَقِيبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَدْعُونَ إِلَى الشِّرْكِ
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ ﴿٤٢﴾

وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ ﴿٤٣﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ
بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصَائِرَ
لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّعَالَمِهِمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ

a tampar sa Sudupan gowani ko i Ilaham Ami ko Musa so Sogowan, go kuna aba Ka pud ko khipaka-mamasa.

45. Na ogaid na Miyadun Kami sa miyagapidapid a manga pagtao, na Miyakalundo kiran so Omor; go kuna a ba Ka babaling ko manga tao sa Madyan, a pukhabatiya-a Ka kiran so manga Ayat Ami; na ogaid na tatap a Sukami i Miyanonogo (ko manga Sogo).

46. Go kuna a ba Ka matatago ko kilid o Palao gowani a manana-wag Kami; na ogaid na Limo a pho-on ko Kadnan Ka, ka-an Ka Mapaka-iktiyar so pagtao a da-a miyakatalingoma kiran a Miyamaka-iktiyar a miya-ona-an Ka: Ka-an siran makatanod.

47. Na o da (aya) na so kasogat iran a tiyoba sabap ko miyanggalubuk o manga lima iran, na Tharon niran: A Kadnan Nami! Ino Kamingka da Sogo i sa Sogo! Ka-an Nami kaonoti so manga Ayat Ka, go angkami mabaloi a pud ko Miyamaratiyaya!

48. Na kagiya a makaoma kiran so bunar a pho-on ko Hadapan Nami, na Pitharo iran: Ino Ron da bugan, so lagid o ini bugai ko Musa? Ba iran nda Ongkira so inibugai ko Musa gowani? Pitharo iran: A dow-a balik mata a mitha-

الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١﴾

وَالْحِكْمَةَ أَنشَأْنَا فَرُوقًا فَنَقَطُوا لَ عَلَيْهِمُ
الْعُمْرُ وَمَا كُنْتَ تَأْوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ
تَسَلُّوا عَلَيْهِمْ ءَابَتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا
مُرْسِلِينَ ﴿١٢﴾

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الظُّلُمِ إِذْ نَادَيْنَا
وَالْحِكْمَ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا
مَّا أَتَتْهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُمُ مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ
أَيْدِيهِمْ فَيَشْكُرُوا لِرَبِّنَا لَوْلَا أَرْسَلْنَا
رَسُولًا فَتَتَّبِعَ ءَابَتِكَ وَتَكُونَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُوا لَوْلَا
أَوْفَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَٰ مُوسَىٰ أَوْ لَمْ
يَكُنْ فَرُوقًا بِمَا أُوتِيَٰ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا
بِسِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَفُورٍ ﴿١٥﴾

banga Siran! Go Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na oman i isa Kiran na Inongkir ami!

49. Tharowangka: Na witi Ako niyo sa Kitab a pho-on ko Hadapan o Allah, a Sukaniyan i lubi a Phakatoro a di giya Dowaya (a Kitab), ka onotan Ko Sukaniyan! O sukano i manga bunar!

50. Na o di Ka iran Masumbag, na Tangkudangka a aya bo a Phagonotan niran na so manga kabaya iran a ribat: Na ba adun a tao a makalubi a dadag ko tao a Inonotan niyan so kabaya iyan a ribat, a kuna a ba torowan a pho-on ko Allah? Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a manga darowaka.

51. Na Sabunsabunar a piyakashonosono Ami kiran so Katharo, ka-an siran makatanod.

52. So siran a inibugai Ami kiran so Kitab ko ona-an naya,- na siran na Sukaniyan i Paparatiyaya-an niran;

53. Go igira-a Pumbatiya-an kiran, na Pitharo iran: A Piyaratiyaya mi aya, Mata-an naya! A bunar a pho-on ko Kadnan Nami: Mata-an! A sukami na miyabaloi kami ko ona-an naya a Mimbayorantang.

قُلْ قَاتِلُوا بَيْتَكُمْ مَن عِنْدَ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ
مِنْهُمَا اتَّبِعْهُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾

فَإِنْ لَّمْ تَسْتَجِيبُوا لَکَ فَاعْلَمُوا أَنَّکُمْ
بِتَّبَعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ
هُوَ بَعْدَ هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
لَیَهْدِی الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

﴿٥١﴾ وَلَقَدْ وَصَّیْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ
یَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٢﴾

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ
یُؤْمِنُونَ ﴿٥٣﴾

وَإِذَا نَسِیَ عَلَيْهِمْ قَالُوا ءَامَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن
رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿٥٤﴾

54. Siran man na imbugai kiran so balas kiran sa takup, sabap ko Kiyaphantang iran, go iphagurun niran so mapiya ko marata, go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

55. Go igira-a miyanug iran so ilang, na puthalikhodan niran noto go gi-i ran Tharo-on: A ruk ami so manga galubuk ami, na ruk iyo so manga galubuk iyo; Kalilintad a si-i rukano; Da-a singanin nami ko da-a manga mulung iyan.

56. Mata-an! A Suka na Dingka Khatoro so tao a kiyababaya-an Ka; na ogaid na so Allah i Thoro ko tao a kabaya Iyan; go Sukaniyan i Mata-o ko khikukudug ko ontol.

57. Na Pitharo iran: A o Onoti ami so Torowan a pud ami Suka, na kha-agao kami ko Lopa ami. Ba Ami siran da sunggai sa lindonga a Panarigan, a pukhawiton so manga Onga o langowan taman,-a Pagupur a pho-on ko Hadapan Nami? Na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

58. Na madakul a bininasa Mi a Phagingud, a inishonor iran so Kaoyagan niran! Na katatan so manga darpa iran, a da kabalingi ko oriyan niran, inonta so maito! Na aya butad Ami na Sukami i manga Waris!

أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا
وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُسْفِقُونَ ﴿٢٥﴾

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا
أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
لَا تَتَّبِعُوا الْهَيْهَاتِ ﴿٢٦﴾

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ
يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٢٧﴾

وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهَدَىٰ مَعَكَ نَحْطِفُ
مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا آمِنًا
يُجِبْنَ إِلَيْهِ تُمَرَّتْ كُلِّ شَيْءٍ وَرَقًا مِّن لَّدُنَّا
وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَوْمٍ بِطَرَفِ مِعْبَدَتِهِمْ
فَتِلْكَ مَسَلِكُهُمْ لَمْ تَنصُرْهُمْ مِنْ بَعْدِهِمْ
إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٢٩﴾

59. Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Niyan binasa-a so manga Ingud taman sa di Niyan Kasogowan so ponsowan niyan sa Sogo, a Puphakabatiya kiran ko manga Ayat Ami; go da ko butad Ami i ba Ami binasa-a so manga Ingud inonta o so tao ron na manga darowaka.

60. Na so inibugai Rukano a apiya antona-a, na matag sagad a kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag ko doniya go Parahiyanan non; na so shisi-i ko Allah i tomo a go kakal: Ba niyo di Mapunggudaguda?

61. Ino so tao a diniyandi-an Nami sukaniyan sa diyandi a mapiya, na sukaniyan na khatumo niyan oto, ba lagid o tao a piyakisawitan Nami ron so matag sagad a kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag ko doniya, oriyaniyan na sukaniyan ko Alongan a Qiyamah, na pud ko phamakadarpa-an (ko Naraka)?

62. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Anda i manga Sakotowa Akun a siran so initugo niyo (sa phamakatabang rukano)?

63. Tharo-on o siran a piyamadayan siran o katharo (siksa): kadnan Nami! Siran naya so diyadag ami: Diyadag ami siran, lagid o kiyadadag ami: Angiyas kami (kiran) ka si-i kami Ruka: Kuna (a ba ami Sigowan) i Kiyasimba-a iran rukami.

وَمَا كَانَتْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْفَرِيِّ حَتَّى يَبْعَثَ
فِي أُمَمٍ رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَمَا
كُنَّا مُهْلِكِي الْفَرِيِّ إِلَّا وَأَهْلُهَا
ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

وَمَا أُولَئِكَ مِنْ شَيْءٍ فَنَسَخَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
وَرَبَّيْنَاهُمْ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾

أَفَمَنْ رَعَدْنَاهُ وَعَدًا حَسَنًا فَهُمْ لَا يَخِفُّونَ
مَنْعَةً مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
مِنَ الْمُخَضِرِينَ ﴿٦١﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ
الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ
الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا
ثُمَّ أَنَا إِلَهُكَ مَا كُنَّا إِيَّاكَ نَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾

64. Na adun a Tharo: Sa tawaga niyo so Ipuphamanakoto niyo: Na tawagun niran siran, na di ran siran masumbag; go kasandungan niran so siksa (na Mandingandingan niran a); o ba siran mbo miyabaloi a khipaka-o ontol!

65. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Antona-a i ini sumbag iyo ko manga Sogo?

66. Na karimbotan siran o manga Tothol sa Alongan noto, na siran na di siran makapamagishai.

67. Na so puman so tao a Mithaobat, go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa mapiya, na mata-tangkud a khabaloi a pud ko Miya-makada-ag.

68. Na so Kadnan Ka na Phagadunun Niyan so nganin a kabaya Iyan: Go gi-i Shasamili: Da-a miya-adun a bagiyan niran ko kashasamili; Soti so Allah! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran (non)!

69. Na so Kadnan Ka na katawan Niyan so pagu-uma-an o manga rarub iran go so papayagun niran.

70. Go Sukaniyan so Allah: Da-a Tohan inonta Sukaniyan. Ruk Iyan so Podi, sa awwal go sa akir:

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمُ فَهُمْ
يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ
كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾

وَيَوْمَ نَدِيرُهُمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ
الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾

فَقَالَتْ عَلَيْهِنَّ الْأَنْبَاءُ بِوَعْدِ فَهُمْ لَا
يَنْتَسَاءُونَ ﴿٦٦﴾

فَأَمَّا مَنْ قَابَ نَافِ وَأَمِنْ وَعَمِلَ صَالِحًا فَحَسْبَىٰ أَنْ
يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ
الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا
يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْخَمْدُ فِي الْأُولَىٰ
وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

Go ruk Iyan so Kokoman, go rong-
kano phakandoda.

71. Tharowangka: Aiguda iyo?
O baloya o Allah rukano so gagawi-
i a tatap sa taman ko Alongan a
Qiyamah, antawa-a i Tohan a sala-
kao ko Allah, a kawitangkano ni-
yan sa maliwanag? Ino kano di
Phamamakinug?

72. Tharowangka: Aiguda iyo? o
baloya o Allah rukano so daondao
a tatap sa taman ko Alongan a
Qiyamah, antawa-a i Tohan a sala-
kao ko Allah, a kawitangkano ni-
yan sa gagawi-i a puphakadukha
kano ron? Ino kano di Phangilailai?

73. Go pud ko Limo Iyan a kini
sunggain Niyan rukano ko gagawi-i
a go so daondao,- ka angkano ron
puphakadukha, go angkano gi-i ma-
kambabanog ko kakawasa-an Ni-
yan;- go angkano Makapanalamat.

74. Na si-i ko gawi-i a tawagun
Niyan siran, na Tharo-on Niyan:
Anda i manga Sakotowa Akun a
siran so initugo niyo?

75. Na morot Kami ko oman i
pagtao sa saksi, na Tharo-on Nami:
Bayanun niyo i karina niyo: Na
katokawan niran a Mata-an! A so
bunar na ruk o Allah, go mailang
kiran so pimbaba-as iran a kabo-
khag.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ
سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْفَيْصَةِ مِنْ إِلَهِ غَيْرِ اللَّهِ
يَأْتِيَكُمُ بَصِيرَتُهُمْ أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ
سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْفَيْصَةِ مِنْ إِلَهِ غَيْرِ اللَّهِ
يَأْتِيَكُمُ اللَّيْلُ تَنْكُرُونَ فِيهِ أَفَلَا
تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ
كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾

وَلَنَرَعَنَّا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا
بُرْهَانَكُمْ فَعِلْهُمْ أَتَى الْحَقُّ يَدَّهُ
وَصَلَّى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْزَرُونَ ﴿٧٥﴾

76. Mata-an! A so Qaroun na Miya-adun a pud ko pagtao o Musa; na inombawan niyan Siran: Go bigan Nami sukaniyan ko manga Kakawasa-an, Mata-an! A so bo so manga Gonsi iyan na Mata-an a khipunud ko madakul a manga babagur. Gowani na Pitharo-on o pagtao niyan: Di ka shosonor, Mata-an! A so Allah na di Niyan khababaya-an so khikasosonor;

77. Go thontotun ka so ini bugai ruka o Allah, ko Ingud a Maori, go dingka phakalipati so kipantag ka ko doniya: Go phiyapiya ka, lagid o kiyaphiyapiya i ruka o Allah, go dingka phangontaruma so kapaminasa ko Lopa: Mata-an! A so Allah na di Niyan khababaya-an so puphamaminasa.

78. Pitharo iyan: A aya bo a kinibugan rakun saya na makapan-tag ko kata-o a shisi-i rakun. Ba niyan ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Sabunar a bininasa Niyan ko miya-ona an niyan so manga pagtao, a so sukaniyan i lubi a di sukaniyan i bagur go lubi a madakul i miyatimo? Na di ipagisha ko manga baradosa so manga dosa iran.

79. Na lominiyo ko pagtao niyan ko kiyaphaparahiyasan niyan. Pitharo o siran a pukhababaya ko Kaoyagoyag ko doniya: Ah! O ba adun mbo a ruk tano ko lagid o

﴿إِنَّ قُرُونًا كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ فَنَعَىٰ عَلَيْهِمْ رَءْيَٰ تَتْنَهُ مِنَ الْكُفُورِ مَا إِنَّ مَفَاحِحَهُمْ تُشْهُوُّ بِالنَّصْبَةِ أُولَىٰ الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾﴾

﴿وَاتَّبِعْ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الذَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾﴾

﴿قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْئَلُ عَنْ ذُنُوبِهِ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾﴾

﴿وَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بَلِّغْنَا مَا نُمِثَلُ مَا أُولَٰئِكَ قُرُونٌ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾﴾

inibugai ko Qaroun! Mata-an! A sukaniyan i titho a khiruk ko on-tong a mala!

80. Na Pitharo o siran a piya-mugan ko Kata-o: Dowan down kano! So balas o Allah i lubi a mapiya a ruk o tao a Miyaratiyaya go Minggalubuk sa mapiya: Na da-a khabugan non a rowar ko manga Papantang.

81. Na Liyandung Ami sukaniyan a go so darpa iyan ko Lopa, na da-a Miya-adun a bagiyan niyan a pagtao a katabangan niran sukaniyan a salakao ko Allah, go da mabaloi a pud ko miyangasasabut iran a ginawa iran.

82. Na miyabaloi so siran a mindingandingan ko darpa iyan kagai, a gi-i ran Matharo: A phamumusa ko! Ka Mata-an! A so Allah na puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, ko manga Oripun Niyan! Go puphakasimpitun Niyan, o da kami Kalimo-on o Allah, na Mata-an a Liyandung kami Niyan (pun)! Phamumusa ko! Ka Mata-an naya! A di phakada-ag so manga Kapor.

83. Giyangkoto a Ingud a Maori, na isusungai Ami oto a bagiyan o siran a di siran khabaya mangarasi ko Lopa, go di phamina-sa: Na so mababantog a Ingud na bagiyan o Khipanananggila.

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَذُّونَ ثَوَابَ اللَّهِ
خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا
يُلَاقِيهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٨٠﴾

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا
كَانَ لَهُ مِنْ فِتْنَةٍ يَصُرونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَتَّبَعُوا مَكَانَهُ رِبَاً أَلَمِيسَ
يَقُولُونَ وَيَكُنَّ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ
عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَكَانَهُ لَا يَفْلَحُ
الْكٰفِرُونَ ﴿٨٢﴾

تِلْكَ الْأَازِلَةُ الَّتِي هُمْ يُجْعَلُونَ الَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ
عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا وَالْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾

84. Sa dun sa Mitalingoma niyan so mapiya, na adun a bagiyan niyan a tomo a di giyoto; go sa dun sa Mitalingoma niyan so marata, na da-a imbalas ko siran a Minggolao-la ko manga rarata a rowar ko Pinggolaola iran.

85. Mata-an! A so Tomiyoron Ruka ko Qur-an, na phakakasowin Ka Niyan ndun ko khandodan. Tharowangka: A so Kadnan Ko i Mata-o ko tao a Minitalingoma Niyan so Torowan, go so tao a sukan-nyan na matatago ko kadadag a mapayag.

86. Na kuna a Bangka mapipikir (Ya Muhammad) i ki Ilahamun Ruka ko Kitab, ogaid na Limo a pho-on ko Kadnan Ka: Na di Ka dun pumbaloi a tabanga o manga Kapir;

87. Go di Ka kiran ndun phaki-alang ko manga Ayat o Allah ko oriyan o masa a Kinitoron Niyan Ruka: Go Panolonun Ka so (Kasimba-a ko) Kadnan Ka, go di Ka dun pumbaloi a pud ko manga Pana-nakoto;

88. Go di Ka Phanongganoi, sa pud o Allah a Tohan a salakao. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan. So langowan taman na khabinasa inonta so bontal Iyan. Ruk Iyan so Kokoman, go rongkano phakando-da.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ
بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا
السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾

إِنَّ اللَّهَ يَفْرُضُ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَأْدٍ إِلَيْ
مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَى وَمَنْ
هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٥٦﴾

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَى إِلَيْكَ الْكِتَابُ
إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونْ ظَهِيرًا
لِلْمُكَفِّرِينَ ﴿٥٧﴾

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلَتْ
إِلَيْكَ وَأَدْعُ إِلَى رَبِّكَ وَلَا تَكُونْ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ﴿٥٨﴾

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ
وَالِيهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٩﴾

Surah Al-Ankabut-29

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif. Lam. Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Ba tiyarima o manga Manosiya sa di siran pukhodi-in asara gi-i ran Matharo: A Miyaratiyaya kami, na siran na di siran Thiyoba-an?

3. Na Sabunsabunar a Tiniyoba Ami so miya-ona an niran, na Mata-an a punto-on ndun o Allah so Mimamata-an, go Mata-an a punto-on Niyan ndun so manga bokhag.

4. Ba tiyarima o siran a gi-i nggagalubuk ko manga rarata sa khapalagoyan Kami ran? Miyakaratarata so Ipukhokom iran!

5. Sa tao a mabaloi a a-arapun niyan so khitho-ona an niyan ko Allah, na Mata-an! A so diyandi o Allah na phakatalingoma dun: Go Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

6. Na sa tao a Managontaman, na Makaphanagontaman sa ruk bo o ginawa niyan: Mata-an! A so Allah na Sabunar a di Makaphangan-garongan ko manga Ka-adun.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْعَنَكَبُوتِ

أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا
ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿١﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ
صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ﴿٢﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ
يَسْفَحُوا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٣﴾

مَنْ كَانَتْ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾

وَمَنْ جَاهَدْ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ
عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٥﴾

7. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an a lalasun Nami kiran ndun so manga dosa iran, go Mata-an a ibalas Ami kiran ndun so mapiya ko Pinggolaola iran.

8. Na piyanginsana Mi ko Manosiya so (kaphiyapiya i niyan ko) mbala a lokus iyan, Sa samporna a kaphiyapiya: Na o tugulun niran Ruka a Kisakoton Ka Rakun ko da-aruk Ka on a Kata-o, na Dingka siran pagonoti. Si-i Rakun so khandodan niyo, na Phanotholun Ko rukano so Pinggolaola niyo.

9. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na matatangkuda phakasoludun Nami siran ndun (ko Sorga) a pud o manga Bilangatao.

10. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i niyan Tharon: A Piyaratiyaya mi so Allah; na igira a miyaringasa makapantag ko Allah, na balowin niyan so Pangarasi o Manosiya a ishan o siksa o Allah! Na Ibut o adun a makaoma a tabang a pho-on ko Kadnan Ka, na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A Mata-an! A sukami na aya butad ami na pud iyo! Ba di so Allah i Mata-o ko nganin a shisi-i ko manga rarub o manga Ka-adun?

11. Na Mata-an a katawan ndun o Allah so Miyamaratiyaya, go

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَىٰ مَرْجِعِكَ فَآتَيْتُكَ بِمَا كُنتَ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ﴿٩﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةً لِلنَّاسِ كَذَّابٌ إِلَهٌُ وَلَئِن جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ

Mata-an a katawan Niyan ndun so Puphamanangin.

12. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir ko siran a Miyamara-tiyaya: A kuduga niyo so okit ami, ka awidan nami so manga dosa niyo; a da-a kha-awidan niran ko manga dosa iran a maito bo: Mata-an! A siran na titho a manga bo-khag!

13. Na Mata-an a kha-awidan niran ndun so manga dosa iran, go so manga dosa (o diyadag iran), a rakhus o manga dosa iran, go Mata-an a ipagisha kiran ndun ko Alon-gan a Qiyamah so pimbaba-as iran a kabokhag.

14. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan, na Miyakatarug kiran sa sanggibo ragon korang bo sa lima polo ragon: Na Piyolang siran o ig a mala, a siran na manga darowaka.

15. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so manga pud a miyakada ko Kapal, go biyaloi Ami oto a Tanda ko manga Ka-adun!

16. Go (Siyogo Ami) so Ibrahim gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A Showasowata niyo so Allah: Go Onoti niyo Sukaniyan: Giyoto man i mapiya rukano, o sukano na katawi niyo!

الْمُتَّقِينَ ﴿٥٩﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا
اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَكُمْ وَمَا
هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُمْ مِنْ شَيْءٍ
إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٦٠﴾

وَلْيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَنْتُمْ لَا مَعَّاءَ إِلَهُكُمْ
وَلْيَسْأَلَنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿٦١﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ
أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ
الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿٦٢﴾

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا
آيَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿٦٣﴾

وَابْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَأَنْفُوا عَنِ الْكُفْرِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾

17. Aya bo dun a Pushimba-an niyo a salakao ko Allah na manga Barahala, go Puphangumba-alan niyo a kabokhag. Mata-an! A so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah na da-a makhakapa-ar iran rukano a Pagupur: Na Thontota niyo si-i ko Allah so Pagupur, go Shimba-a niyo Sukaniyan, go Panalamat kano Rukaniyan: Ka rongkano phakandoda.

18. Na o ba niyo Pakapumbo-khaga (so Rasul), na Sabunar a Piyakambokhag o manga pagtao a miya-ona an niyo (so manga Rasul): Na da-a Paliyogat ko Rasul a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan) a Mapayag.

19. Ba iran da manggudaguda o andamanaya i kapuphakapanagi-pho-ona o Allah ko Kapuphangadun, oriyan niyan na khasowin Niyan Sukaniyan (Madun)? Mata-an! A giyot o man si-i ko Allah na malbod.

20. Tharowangka: A lalakao kano ko Lopa na Pamimikirana niyo o andamanaya i Kiyapho-oni Niyan (Madun) ko manga Kaadun, oriyan niyan na so Allah na Phangadun sa Kapangadun a Mori: Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

21. Shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan, go Ikhalimo Iyan so

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَوتُنَا
وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن
دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَاتَّبِعُوا
عِندَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا
لَهُ يَآ أَيُّهَا الَّذِينَ تَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾

وَأَن تَكْذِبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن
قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ﴿٢٨﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٩﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ
الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٠﴾

يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ وَإِلَى

tao a kabaya Iyan, na rongkano phakandoda.

22. Na da rukano i ba niyo kapalagowi (so siksa) si-i ko Lopa go da si-i ko Langit, go da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah a Panarigan, go da-a tabanga.

23. Na siran a Miyamangongkir ko manga Ayat o Allah, go so khitho-ona an Rukaniyan,- na siran man na ka-a da-an siran sa panginam ko Limo Akun: Go siran man na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

24. Na da-a miyabaloi a sumbag o pagtao (o Ibrahim) a rowar sa Kiyatharo a iran: Sa bonowa niyo Sukaniyan, o di na Totonga niyo Sukaniyan. Na siyabut Sukaniyan o Allah pho-on ko Apoi. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Mapaparatiyaya.

25. Na Pitharo Iyan: A aya bo dun a kinowa niyo a salakao ko Allah na manga Barahala, a pingginawa-iyen o lut iyo si-i ko Kaoyagoyag ko doniya; oriyan niyan na si-i ko Alongan a Qiyamah na taplisun o saba-ad rukano so saba-ad, go ipaninta o saba-ad rukano so saba-ad; go darpa iyo so Apoi, go da-a bagiyan niyo a phamakatabang.

تَقَابُوتُ ﴿٢١﴾

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَكْسِبُونَ مِنْ رَحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٢٥﴾

26. Na Piyaratiyaya Sukaniyan o Lut: Na Pitharo (o Ibrahim): A Mata-an! A Sakun na phagapas Ako ko Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Maba-gur, a Maongangun.

27. Na inibugai Ami Rukaniyan so Ishaq go so Yaqoub, go inisung-gai Ami si-i ko manga Moriyatao Niyan so Kananabi-i go so Kitab, go inibugai Ami ron so balas Ruka-niyan si-i sa doniya; go Mata-an! A Sukaniyan na si-i sa Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

28. Go (Siyogo Ami) so Lut gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: Mata-an! A sukano na Push-ogokun niyo dun so pakasisingai, da-a miyakaona rukano saya a isa bo ko manga Ka-adun.

29. Ino a Mata-an! A sukano na Sabunar a Puphangabaya-an niyo so manga Mama, go puphamagayan kano ko lalan, go gi i niyo nggolao-la-an ko pukhalimodan rukano so marata? Na da-a miyabaloi a sum-bag o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharo a iran: Sa Talingoma-an Ka rukami so siksa o Allah, o Suka na pud ko manga bunar.

30. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Akongka ko pagtao a pu-phamaminasa!

فَقَامَنَّ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ
إِلَى رَفِيقٍ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٥٦﴾

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ
وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا
وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٧﴾

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَأَنْتُمْ
أَلْفَافِحَةٌ مَّا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ
الْعَالَمِينَ ﴿٥٨﴾

إِنَّكُمْ لَأَنْتُمْ الرِّجَالُ وَقُتِلْتُمْ
الْتَّبِيلَ وَأَنْتُمْ فِي نَادِيكُمْ
الْمُكْرَّمِ مَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ
قَالُوا أَتَيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٥٩﴾

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾

31. Na kagiya a miyoma o manga Sogo Ami (a manga Malaikat) ko Ibrahim so mapiya Tothol, na Pitharo Iran: A Mata-an! A Sukami na mbinasa-an Nami so tao sangkai a Ingud; Mata-an! A so tao ron na miyabaloi siran a manga darowaka.

32. Pitharo (o Ibrahim): A Mata-an! A matatago ro-o so Lut. Pitharo Iran: A Sukami i Mata-o ko tao a matatago ro-o: Mata-an a Shabutun Nami dun Sukaniyan a go so Ta-alokon,- inonta si (Wailah a) Karoma Niyar: Ka miyabaloi a pud ko Puthatalimbagak (ko siksa)!

33. Na kagiya a Makaoma so manga Sogo Ami ko Lut, na Mini-mboko Iyan siran, go ini gagut siran a rarub (Iyan): Na Pitharo Iran: A di Ka pukhaluk, go di Ka Mbobo-ko; Mata-an! A Sukami na Shabutun Nami Suka a go so Ta-alok Ruka, inonta so Karomangka: Ka miyabaloi a pud ko Mithatalimbagak.

34. Mata-an! A Sukami na pagowitan Nami so tao sangkai a Ingud sa siksa a pho-on ko Langit, sabap ko kiyapanongklid iran.

35. Na Sabunsabunar a ini bagak Ami aya a Tanda a Mapayag, ko pagtao a punggudaguda-an nir-an.

36. Go (Siyogo Ami) si-i ko pagtao a Madyan so Pagari ran a

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى
قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ ۖ إِنَّا
أَهْلُهَا كَاثِرُونَ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ ۝٣١

قَالَ إِن فِيهَا لَأَوْطَارٌ ۖ فَاوْطَأْنُ أَغْلَمُ بَيْنَ
فِيهَا لَسَنَ جَيْشِنَهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرَأَتَهُ
كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ۝٣٢

وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيقًا
بِهِمْ وَصَافٍ بِهِمْ ذُرِّيًّا وَقَالُوا لَا تَخَفْ
وَلَا تَحْزَنْ ۖ إِنَّا مُنْقِضُونَ أَهْلَكَ إِلَّا
أَمْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ۝٣٣

إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا
مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ۝٣٤

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آيَةً ۖ بَيْنَهُ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ۝٣٥

وَالِإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَتَّقُوا

Shuaib. Na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah, go kalukun niyo so Alongan a Maori: Go di kano phuribogar ko Lopa, sa puphamaminasa kano.

37. Na piyakambokhag iran Sukaniyan: Na miyadansal siran o Linog, na kiyapita-an siran ko darpa iran a miyamangundur.

38. Go (bininasa Mi) so pagtao a Ad, go so pagtao a Samood: Na Sabunar a miyapayag rukano sa sabap ko manga darpa iran: Go pipharasan kiran o Shaitan so manga galubuk iran, na kiya-alangan niyan siran ko lalan (a ontol), a aya butad iran na Puphamakailai siran.

39. Go (bininasa Mi) so Qaroun, go so Pir-aon, go so Haman: Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o Musa so manga rarayag a Karina, na miyanakabor siran ko Lopa; go da siran makapalagoi (ko siksa Ami).

40. Na oman i isa kiran na siniksa Ami sa sabap ko dosa niyan: Na pud kiran, so biyotawanan Ami sukaniyan sa ndo a Ator; go pud kiran so miyadansal sukaniyan o Sowara a phakapolang; go pud kiran so Liyandung Ami sukaniyan ko Lopa; go pud kiran so inulud Ami: Na da ko butad o Allah i ba Niyan siran Pushalimbati: Na ogaid na aya

اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٣٧﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جثثين ﴿٣٨﴾

وَعَادَا وَنُحُودًا وَقَدْ بَيَّنَّا لَكُم مِّن مَّسَاجِدِهِمْ وَرَبَّنَا لَهُمُ السَّيْفُونَ أَعْمَالُهُمْ فَصَدَّ هُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْجِرِينَ ﴿٣٩﴾

وَقَرُونِ وَفَرَعُونَ ۚ وَهَمَكُنَّ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُّوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ ﴿٤٠﴾

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِمْ فَمِنْهُمْ مَّنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَّنْ حَسَفْنَا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَمِنْهُمْ مَّنْ أَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤١﴾

butad iran na so manga ginawa iran
i pushalimbota niran.

41. Aya ibarat o siran a komi-
nowa siran sa salakao ko Allah a
manga Panarigan na lagid o Lala-
wa, a mimba-al sa Walai; Na Mata-
an! A aya lubi a malobai ko manga
Walai na Sabunar a so Walai o
Lalawa; o siran na katawi ran.

42. Mata-an! A so Allah na
katawan Niyan so Puphanonggano-
win niran a salakao Rukaniyan a
shai: Go Sukaniyan so Mabagur, a
Maongangun.

43. Na giyangkaya a manga
ibarat na phagumba-lan Nami aya
ko manga Manosiya; na da-a pha-
kasabot saya a rowar ko manga
Tata-o.

44. Inadun o Allah so manga
Langit a go so Lopa si-i ko bunar:
Mata-an! A adun a matatago saya a
tithe a Tanda ko Miyamaratiyaya.

45. Batiya-angka so ini Ilaham
Ruka a Kitab, go Pamayandugun
Ka so Sambayang: Mata-an! A so
Sambayang na phakasapar ko pa-
kasingai, go so marata; na Mata-
an a so Tadun ko Allah i lubi a
mala. Na so Allah na katawan Ni-
yan so gi-i niyo nggolaola-an.

46. Na di kano pakipuphapawa-
la ko Tiayoronan sa Kitab, inonta o

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ
أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ
بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ
الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ
شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾

وَلَيْكَ الْأَمْثَلُ فَضَرِبْهَا لِلنَّاسِ وَمَا
يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ ﴿٤٣﴾

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

أَقْلَمَ مَا أَوْحَى إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقْرَبَ
الْصَّلَاةِ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ
الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ
أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَا تَجِدُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بَالِي

so sukaniyan na lubi a mapiya, liyo bo ko siran a da kiran Pamaginontolan: Go Tharowa niyo: A Piyaratiyaya mi so Initoron rukami go so Initoron rukano (a Kitab); go so Tohan Nami go Tohan niyo na isa isa; go Sukami na Ron Kami Mbayorantang.

47. Na lagid aya man a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab. Na siran a inibugai Ami kiran so Kitab na Paparatiyaya-an niran noto, na adun a pud ko siran naya a tao a Miyamaratiyaya-on: Na da-a somasangka ko manga Ayat Ami a rowar ko manga Kafir.

48. Kuna a ba adun a Pukhabatiya-a Ka ko ona-an naya a Kitab, go kuna a Bangka Pukhisorat Sukaniyan a gi-i nggolalan ko kawan Ka: Ka sa maoto na Mata-an a kaparampangan so gi-i nggagalubuk sa ribat.

49. Kuna, ka Sukaniyan na manga Ayat a manga rarayag a shisi-i ko manga rarub o siran a piyamugan ko Kata-o: Na da-a somasangka ko manga Ayat Ami a rowar ko manga darowaka.

50. Na Pitharo iran: A ino a da-a Initoronon a manga Tanda a phoon ko Kadnan Niyan? Tharowangka: A so manga Tanda na si-i bo phoon ko Allah: Na Sakun na matag Puphamaka-iktiyar a mapayag.

هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا
آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
وَالْهُنَاءُ وَالْهُكْمُ وَجِدْ وَنَحْنُ لَهُ
مُسْلِمُونَ ﴿٥٠﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ
فَالَّذِينَ آمَنُوا هُمُ الْكِتَابُ يُؤْمِنُونَ
بِهِ وَمِنْ هَلْؤَلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ
بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿٥١﴾

وَمَا كُنْتَ تَسْأَلُ مَنْ قَبْلَكَ مِنْ كِتَابٍ
وَلَا تَخْطُطُهُ وَبِصْمِكَ إِذَا لَا رِيبَ
الْعَبْثُونَ ﴿٥٢﴾

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ
أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا
الْمُظِلُّونَ ﴿٥٣﴾

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ
إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ
مُبِينٌ ﴿٥٤﴾

51. Ba kiran da makatarotop so Mata-an a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab a Pukhabatiya kiran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Limo go Pananadum a bagiyan o pagtao a Mapaparatiyaya.

52. Tharowangka (Ya Muhammad): A miyakatarotop so Allah ko lut Akun a go so lut iyo a saksi: Katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa. Na so siran a Piyaratiyaya iran so ribat go Inongkir iran so Allah, na siran man na siran so manga logi.

53. Na Puphangunin niran Ruka a kaga-an o siksa: Na o da so ta-alik a miyapunto, na makaoma kiran ndun so siksa: Na makatalingoma kiran ndun a mitalumba, a siran na di iran mai-inungka!

54. Puphangunin niran Ruka a kaga-an o siksa: A Mata-an! A so Naraka Jahannam na Sabunar a katatangkalan niyan so manga Kapir!

55. Si-i ko gawi-i a mibongkos kiran so siksa pho-on ko kaporowan niran go pho-on ko kababa-an o manga a'i ran, na Tharo-on Niyan: Ta-ami niyo so Pinggolaola niyo!

56. Hai manga Oripun Ko a so Miyamaratiyaya! Mata-an! A so Lopa Akun na maolad: Na Sakun mbo i Simba-a niyo!

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ
يَتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّا فِي ذَٰلِكَ لَرَحْمَةٌ
وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ
شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ
وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا
بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿٥٢﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى
لَّجَاءَ هُمُ الْعَذَابِ وَلَئِن تَأْتِيهِمْ بَقَّةٌ وَهَرَأَ
يَسْتَعْرِفُونَ ﴿٥٣﴾

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِن جَهَنَّمَ
لَحَاطِطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٤﴾

يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِن قَوْفِهِمْ وَمِن
تَحْتِ أَرْجَائِهِمْ وَيَقُولُ دُوُّوْا مَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّا أَرْضِيٰ وَسِعَةً
فَإِن تَشَىٰ فَأَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

57. Oman i baraniyawa na phakata-am ko Kapatai: Oriyan niyan na si-i kano Rukami phakandoda.

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾

58. Na so siran a Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an a Pakapuphanta-on Nami siran ndun ko Sorga,-a manga darpa a manga poporo a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawa-saig,-makakakal siran non,-sayana a mapiya a balas ko Miya-magamal (sa mapiya)!-

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُسَوِّيَنَّهُمْ
مِّنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٥٨﴾

59. A siran na Miphantang siran, go so bo so Kadnan niran i Sasarigan niran.

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾

60. Na madakul a Baraniyawa a di phaka-awid sa Pagupur on: Na so Allah i Puphagupur on, go (Puphagupur) rukano: Na Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

وَكَيْفَ يَتَنَبَّأُ لَآخِئِلٌ بِرِزْقِهَا اللَّهُ
يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾

61. Na Ibut o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go piyakaphasiyonot Iyan so Alongan go so Olan? na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah. Na anda-manaya i ka-puthalikhod iran?

وَلَيْن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَسَحَّرَ السَّمَاسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قَالَىٰ
يُوقَفُونَ ﴿٦١﴾

62. So Allah na puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan; go puphakasimpitun Niyan rukaniyan; Mata-an! A so Allah si-i ko lango-wan taman na katawan Niyan.

اللَّهُ يَسْطُرُ السَّمَاءَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّا لِلَّهِ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمُونَ ﴿٦٢﴾

63. Na Ibut o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Tomiyoron pho-on ko kawang ko ig, na ini Oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyan o Kiyapatai niyan? Na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah! Tharowangka: So Podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiran na di siran punggudaguda.

64. Na da ko ungkai a Kaoyagoyag ko doniya inonta na karimbaran go katumbangan; na Mata-an! A so Ingud a Maori na tithe a Sukaniyan i Kaoyagoyag, o siran na katawi ran.

65. Na igira a miyakada siran ko Kapal, na Manguni siran ko Allah, sa totolabosun niran Rukaniyan so okit ko Kapaginutao; na kagiya a sabutun Niyan siran a iraot siran ko Kalopa-an, na sa maoto na siran na Puphanakoto siran!-

66. Ka kagiya a Phagongkirun niran so inibugai Ami kiran, go kagiya a masosonor siran! Na kato-kawan niran ndun.

67. Ba-iran da ma-ilai a mata-an a sukami na soming-gay kami sa lindonga a panarigan. (a giya inguda a Makkah). Na Puphanikhumun so manga Manosiya ko muliliyota kiran? Ba so ribat i Pharatiyaya-an niran, na so Limo o Allah na Phagongkirun niran?

وَلَهُنَّ سَائِغُهُنَّ مِنْ نَزْلِ مِنَ السَّمَاءِ مَاءٌ
فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لِيَقُولَنَّ
اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُ كُفْرًا لَا
يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَيْفٌ وَإِنَّ
الْآثَارَ الْآخِرَةَ لَهِی الْحَيَاةُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ
يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَسْتَمْسِكُوا
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مَاءً آمِنًا
وَلَمْ يَخْشَ الْإِنْسَانُ مِنْ حَوْلِهِمْ أَفَبُالْبَاطِلِ
يُوْمِنُونَ وَيَنْفَعُهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ ﴿٦٧﴾

68. Na ba adun a tao a makalubi a darowaka ko tao a mangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na Piya-kambokhag iyan so bunar kagiya makaoma-on? Ba da-a matatago ko Naraka Jahannam a darpa a bagiyan o manga Kapir?

69. Na so siran a Miyamanagon-taman makapantag Rukami,- na Mata-an a Nggonana-on Nami siran ndun ko manga okit Ami: Na Mata-an! A so Allah na pud dun o Miphipiyapiya.

Surah Al-Rum-30

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Tiyaban so pagtao a Rum-

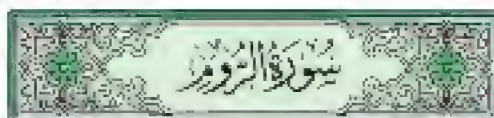
3. Si-i ko marani a Lopa; na si-i ko oriyen o kiyatabana kiran, na phakataban siran ndun-

4. Si-i ko mamakapira ragon. Ruk o Allah so miyanggolaola paganai, a go so khaori: na sa Alongan noto na khababaya so Miyamaratiyaya-

5. Sabap ko tabang o Allah. Thabangan Niyan so tao a kabaya,

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْعَمَّ ﴿١﴾

عَلَيْتِ الرُّومُ ﴿٢﴾

فِي أَذَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلِيظِهِمْ سَيَقِيلُونَ ﴿٣﴾

فِي يَضَعُ سِينِ اللَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلِ وَمِنْ بَعْدُ وَتُقَرَّرُ الْقَوْمُونَ ﴿٤﴾

يَنْصُرِ اللَّهُ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ

Iyan Sukaniyan so Mabagur, a Maka-limo-on.

6. Diyandi o Allah. Di pundorat so Allah ko diyandi Iyan: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

7. Katawan niran so mapapayag ko Kaoyagoyag sa doniya: A siran na so Akhirat na siran na di iran mai-inungka.

8. Ba iran nda pamimikirana-si i ko manga ginawa iran? A da ko Kiya-aduna o Allah ko manga Langit a go so Lopa go so nganin a pagulutan a dowanen: Inonta na si-i ko bunar, go so ta-alik a miyapunto; na Mata-an! A madakul ko manga Manosiya a so kitho-ona an ko Kadnan niran na tithe a o-Ongkir-un niran!

9. Ba siran nda lalakao ko Lopa ka-an niran mapagilailai o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-ona an niran? Aya butad iran na tanto a mala a di siran i bagur: Go pindado iran so Lopa go pimbabalayan niran noto sa madakul a di so kiyambalai ranon: Go mini-oma kiran o manga Sogo kiran so manga rarayag a karina; na da ko butad o Allah i ba Niyan siran pushalimboti, na ogaid na aya butad iran na so manga ginawa iranna pushalimbota niran.

الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ٥

وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ٦

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غٰفِلُونَ ٧

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَّا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ بِإِلْقَائِي رَبِّهِمْ لَكٰفِرُونَ ٨

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُظِلِّمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ٩

10. Oriyan niyan na aya dun a khabolosan o siran a minggagalubuk sa marata, na so marata; sa kiyapakambokhaga iran ko manga Ayat o Allah, go miyabaloi siran a gi-i ran noto pagishawisha on.

11. So Allah i puphanagipo-on (Mangadun) ko manga Ka-adun; oriyan niyan na khasoi Niyen (Mangadun ko Akhirat); oriyan niyan na Ron kano phakandoda.

12. Na si-i ko gawi-i a kapakatingug o Bangkit, na kada-an sa panginam so manga baradosa;

13. Go da-a mabaloi a bagiyan niran ko ipuphamanakoto iran a mamakaogop, go mabaloi siran a so ipuphamanakoto iran na Ongkir-un niran.

14. Go si-i ko gawi-i a kapakatingug o Bangkit, na sa Alongan noto na makambulabulag siran.

15. Na so siran a Miyamara-tiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na siran i khatago ko Sorga a kokormatun siran.

16. Na so siran a Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami a go so kitumo ko Akhirat, na siran man i khatago ko siksa a phamakadarpa-an siran non.

ثُمَّ كَانَتْ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتَفْهَمُوا السُّوَاءَ أَنْ
كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾

اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾

وَلَوْ كُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ
وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ﴿١٣﴾

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفَخُونَ ﴿١٤﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ
مُخْضَرُونَ ﴿١٦﴾

17. Na Phodi Podi a niyo so Allah, ko masa a kagabini rukano, go so masa a kapita i rukano;

18. Na ruk Iyan so Podi, si-i ko manga Langit a go so Lopa; go so kagabi-gabi go so masa a kapulohor iyo.

19. Puphakagumaon Niyan so Oyagoyag a pho-on ko Miyatai, go puphakagumaon Niyan so Miyatai pho-on ko Oyagoyag, go Phagoyagun Niyan so Lopa ko oriyen o kiyapatai niyan: Na lagid oto man a kaphakagumawa rukano (pho-on ko manga kobor).

20. Na pud ko manga tanda Iyan, a Kiya-aduna Niyan rukano a pho-on sa botha; oriyen niyan na sa maoto na sukano na Manosiya a Khipapayapat!

21. Go pud ko manga tanda Iyan, a Inadunan kano Niyan a pho-on ko manga ginawa niyo, sa manga darodopa, ka angkano mapaparo si-i rukaniyan, go singgayan Niyan so lut iyo sa kabaya a go Limo: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga tanda ko pagtao a puphamimikiran nun nir-an.

22. Go pud ko manga tanda Iyan, a Kiya-aduna Niyan ko manga Langit a go so Lopa, go so kambidabida o manga basa niyo

فَسَبِّحْ لِلَّهِ حِينَ تَقُومُ وَحِينَ تَضَعُ رُكُوعَكَ ۝

وَاللَّهُ الْخَافِ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَعِشْيَا وَحِينَ تَضَعُ رُكُوعَكَ ۝

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُخْرِجُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ يُخْرِجُكَ ۝

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ۝

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَأَخْلَافُ السِّنِّكُمْ وَالْوُجُوهِ إِنَّ فِي

go so manga waruna niyo: Mata-an!
A adun a matatago ro-o man a tithe
a manga tanda ko manga Tata-o.

23. Go pud ko manga tanda
Iyan, so torog iyo ko gagawi-i a go
so daondao, go so kapuphuloloba a
niyo ko Kakawasa-an Niyan: Mata-
an! A adun a matatago ro-o man a
tithe a manga tanda ko pagtao a
puphamamakinug siran.

24. Go pud ko manga tanda
Iyan, a puphaki-ilai Niyan rukano
so kilat, sa kaluk a go inam, go
Iputhoron Niyan a pho-on ko ka-
wang so ig a oran na phagoyagun
Niyan sa sabap Rukaniyan so Lopa
ko oriyen o kiyapatai niyan: Mata-
an! A adun a matatago ro-o man a
tithe a manga tanda ko pagtao a
punggudaguda-an niran.

25. Go pud ko manga tanda Iyan,
a kapakatitindug o Langit a go so
Lopa sa sabap sa Sogowan Niyan:
Oriyan niyan na amai ko tawagun
kano Niyan, sa isa a pananawag,
pho-on ko Lopa, na sa maoto na
sukano na mamakagumao kano
(pho-on ko manga kobor iyo).

26. Na ruk Iyan so shisi-i ko
manga Langit go so Lopa: Tanan
non Makaphapasiyonot.

27. Go Sukaniyan so puphana-
gipo-on (Mangadun) ko manga Ka-
adun; oriyen niyan na khasoi Niyan

ذَٰلِكَ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْعَلِيمُ ۝٣٠

وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَأَنبِقَآؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ۝٣١

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا
وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ۝٣٢

وَمِنْ آيَاتِهِ أَن تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ
بِأَمْرِهِ ۚ إِذَا دَعَا كُرْسِيُّهُ دَخَلَ الْأَرْضُ
أَشْرَ مِثْقَلِ ذَرَّةٍ ۚ إِنَّهُ يَشْرَحُ حُجُوتَ ۝٣٣

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ
قَنِينٌ ۝٣٤

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ
أَعْلَمُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي

(Madun ko Akhirat); na giyoto na tanto a malbod si-i Rukaniyan. Go ruk Iyan so butad a maporo si-i ko manga Langit a go so Lopa: Go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

28. Mimba-al rukano sa ibarat a pho-on ko manga ginawa niyo: Ba adun a ruk iyo a pud ko miyakha-pa-ar o manga tangan niyo a khipa-katotompok ko pagupur Ami rukano? Na sukano na mulagilagidon, na ipukhaluk iyo siran lagid o kipukhalukun niyo ko manga ginawa niyo? Lagid aya a gi-i Ami ka-shumpada magosai ko manga tanda ko pagtao a Phunggudaguda-an niran.

29. Kuna, ka aya inonotan o siran a minggogolaola sa ribat na so manga kabaya iran a kuna a ba Kata-o. Na antawa-a i makatoro ko tao a diyadag o Allah! Go da-a bagiyan niran a phamakatabang.

30. Na Pakambatangka so Hadap Ka ko Agama: A Shasalimbotawangka; okit a Kiyapangadun o Allah: A so Inadun Niyan so manga Manosiya si-i Rukaniyan. Da-a kasambi ko Kiyapangadun o Allah: Giyoto man i okit a ontol, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

31. Sasangor kano si-i Rukaniyan, go onoti niyo Sukaniyan, go

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٣٠﴾

صَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُمْ هَلْ
لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ
شُرَكَاءَ فِي مَآرَرَقْتِكُمْ فَأَنذَرْتُمْ فِيهِ
سَوَاءً تَحْفَاؤُهُمْ فَخِيفَتْكُمْ أَنفُسُكُمْ
كَذَٰلِكَ فَفَصَّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿٣١﴾

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَ هُمْ يَغْتَرِبُونَ
فَمَنْ يَهْدِي مَن أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِّنْ
نَّاصِرِينَ ﴿٣٢﴾

فَأَنزَلَ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ
الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ
كَذَٰلِكَ الَّذِينَ الْقَيُّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

* مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ

pamayandugun niyo so Sambayang,
go o ba kano mabaloi a pud ko
manga Pananakoto;-

32. A siran so pimba-a ba-ad
iran so okit iran, go miyabaloi siran
a mithitinduga;- oman i isa ka sa-
gorompong na so shisi-i kiran (a
kupit) na pukhababaya-an niran!

33. Na igira a miyasogat so
manga Manosiya a morala, na man-
guni siran ko Kadnan niran, a mba-
balingan siran non: Oriyan niyan na
igira a piyakata-am Iyan siran sa
pho-on Rukaniyan a Limo, na sa
maoto na so isa ka sagorompong
kiran na so Kadnan niran na Pu-
phakisakotowan niran,-

34. Ka Phagongkirun niran so
inibugai Ami kiran! Na sawiti niyo
(so doniya); ka katokawan niyo bo.

35. Ba adun a Initoron Ami
kiran a katantowan, na sukaniyan
i gi-i Tharo ko nganin a siran na
Ipushakoto iran Non?

36. Na igira a piyakata-am Ami
so Manosiya sa Limo, na mababaya
siran sa sabap rukaniyan: Na o
masogat siran a marata sabap ko
mini-ona a galubuk o manga lima
iran, na sa maoto na siran na pu-
khada-an siran sa panginam!

37. Ba iran nda mailai a Mata-
an! A so Allah na puphakaoladun

وَلَا تَكْفُرُوا مِنَ الْمَشْرُكِينَ ﴿٣١﴾

مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا
كُلٌّ حِزْبٌ بِمَا لَزِمْتَهُمْ قَرِينٌ ﴿٣٢﴾

وَلِإِذَا مَسَّ النَّاسُ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ
ثُمَّ إِذَا أَفَاءَهُمْ مِّنْهُ رَحْمَةٌ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ
يَرْتَابُونَ ﴿٣٣﴾

لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ فَتَسْعُوا فِتْنًا
تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

أَمْ أَنزَلْنَاهُمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَسْكَلُهُمْ بِمَا
كَانُوا بِهِ يَفْتَرُونَ ﴿٣٥﴾

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِن
نُصِبْهُمْ سَيْئَةً لِّمَا فَعَلُوا فَلَا تَدْرِهُمْ إِذَا هُمْ
يَقْتُلُونَ ﴿٣٦﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ

Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go puphakasimpitun Niyan? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko pagtao a Khipaparatiyaya.

38. Na bugan Ka ko tonganai so kabunar iyan, go so Miskin, go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya **kalang** sa Lalan. Giyoto man i lubi a mapiya a bagiyan o siran a kabaya iran so balas o Allah; na siran man na siran i phamakada-ag.

39. Na sa dun sa ipamumugai niyo a pho-on sa kapaka-isug ka an makaisug ko manga tamok o manga Manosiya, na di phakaisug si-i ko Allah: Na sa dun sa ipamumugai niyo a pho-on sa Pangalinggagao a kabaya iyo ko balas o Allah, na siran man na siran i gi-i thakutakup.

40. So Allah so Miyadun rukano: Oriyan niyan na riniskhiyan kano Niyan; oriyan niyan na phatain kano Niyan; oriyan niyan na pagoyagun kano Niyan (ko Alongan a Qiyamah). Ba adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a makapunggolaola ro-o sa maito bo? Soti Sukaniyan! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran!

41. Miyapayag so kabinasa ko kalopa-an a go so kalodan sa sabap ko pinggalubuk o manga lima o manga Manosiya (a kandarowaka),

رَبِّقُدْرَانٌ فِي ذَلِكَ لَا يَسْتَرْفِقُونَ يَوْمُنَ ﴿٣٧﴾

فَقَاتِلْ دَا الْفُرْقَانِ حَقَّهُ وَالْعَشْكَينَ وَالنَّ
السَّيْلُ ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ
اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾

وَمَاءَ اتِّبَعْتُمْ مِنْ رَبِّكَ لِيُرِيَكُمْ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ
فَلَا تَزْبُحُوا عِنْدَ اللَّهِ وَمَاءَ اتِّبَعْتُمْ مِنْ زَكَاةٍ
تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُصْلِحُونَ ﴿٣٩﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ ثُمَّ
يُخَيِّدُكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ
مِنْ ذَلِكَ مِمَّنْ شَاءَ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٤٠﴾

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ
أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا

ka phakita-aman Niyan kiran so
(karata o) saba-ad ko pinggolaola
iran: Ka-an siran makambalingan
(ko ontol).

لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١١﴾

42. Tharowangka: A ndalakao
kano ko Lopa na pagilailaya niyo o
antona-a i miyambutad o kiya-akir-
an ko siran a miyaona: Miyabaloi
so kadakulan kiran a manga Pana-
nakoto.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿١١﴾

43. Na antapun Ka so Hadap
Ka ko Agama ontol, ko dapun so
kapakatalingoma o gawi-i a da-a
makarunon pho-on ko Allah: Sa
Alongan noto na makasushunggayaya
siran.

فَافْتَحْ بَصِيرَتَكَ لِلَّذِينَ الْقَبْرَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ
يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يُصَدِّقُونَ ﴿١٢﴾

44. Sa tao a Mongkir na phaka-
tana-on so Kiyaongkir iyan: Na sa
tao a nggalubuk sa mapiya na ba-
giyan o manga ginawa iran a pu-
khatibaba iran a dukhai:

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا
وَلَا نَفْسٍ بِهِ يَتَّبِعُونَ ﴿١٣﴾

45. Ka mbalasan Niyan so
Miyamaratiyaya go pinggalubuk
iran so manga pipiya, ko kakawa-
sa-an Niyan. Mata-an! A Sukaniyan
na di Niyan khababaya-an so Miya-
mangongkir.

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ
فَضْلِهِ إِنَّهُمْ لَا يُحِبُّونَ الْكَافِرِينَ ﴿١٤﴾

46. Na pud ko manga tanda
Iyan, a kapumbotawani Niyan ko
manga ndo, a puphamalata (ko
oran), go angkano Niyan mapaka-
ta-am ko Limo Iyan, go an pupha-
makabuthas so manga Kapal sabap
ko sogo a Niyan, go angkano gi-i

وَمَنْ أَسْبَغَ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ
وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِيُنْذِرَ أَلْفَاكُ بِأَمْرِهِ
وَلِيُنْشِئُ لَكُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٥﴾

makambabanog ko kakawasa-an Niyan: Go angkano Makapananalamat.

47. Na Sabunsabunar a Somiyogo Kami ko miya-ona an Ka, sa manga Sogo si-i ko pagtao iran; na miyakatalingoma siran kiran a rakhus o manga karina a manga rarayag: Na siniksa Ami so Mimbabaradosa; na miyabaloi a kabunar Rukami so katabangi ko Miyamaratiyaya.

48. So Allah so puphakasambur ko manga ndo, na pukhibayog iyan so gabon: Na pukhayatun niyan ko kawang sa sadun sa kabaya Iyan, go pumbalowin Niyan sukaniyan a pishagintas; na Pukhailaingka so oran a pulutos pho-on ko pagulutulutan niyan: Na igira ini sogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, na sa maoto na siran na pukhababaya siran!-

49. Na Mata-an a miyabaloi siran ko da kiran nompun Kitoronun ko ona-an niyan a titho a khi-ka-a da-an sa panginam!

50. Na Ilayangka so manga rarad o limo-o Allah!- O andamanaya i kaphagoyaga Niyan ko Lopa ko oriyen o kiyapatai niyan: Mata-an! A giyoto man i titho a phangoyag ko Miyamatai: Go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ
فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَأَنكَرُوا مِنَ الَّذِينَ آجَرُوا
وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُبَثِّرُ بِهِ سَحَابًا فَيُسْطَفَرُ
فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ رِجْفًا فَتَرَى
الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا هُمْ يُسْتَفْسَرُونَ ﴿٤٨﴾

وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنَ قَبْلِهِ
لَمُبْلِسِينَ ﴿٤٩﴾

فَانْظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمُحْيٍ
الْمَوْتِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

51. Na Ibut o Sogo Kami sa ndo na go iran mailai (so pangoma-an) a makabinaning,- na itataros iran ndun ko oriyen niyan a Kao-ongkir iran!

52. Na Mata-an! A Suka na Dingka Maphakinug ko miyamatai, go Dingka Maphakinug ko manga bungul so Panolon, igira a tominin-gur siran, a khitatalikhod.

53. Go da Ruka i Bangka man-ggonanao so manga bota sa kapo-kas iran ko kadadadag iran: Da-a maphakanug Ka a rowar ko tao a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na siran na Mbabayorantang siran.

54. So Allah so Miyadun rukano pho-on ko malumuk, oriyen niyan na biyaloi Niyan a pho-on ko oriyen o malumuk a mabagur, oriyen niyan na biyaloi Niyan a pho-on ko oriyen o mabagur a malumuk, go kalokus. Phagadunun Niyan so kabaya Iyan, na Sukaniyan so Mata-o, a Gaos.

55. Na si-i ko gawi-i a kapaka-tindug o Bangkit, na pushapa so manga baradosa sa da-a minitarug iran (ko Doniya) a salakao ko isa ka oras: Lagid oto man a kiyabaloi ran a gi-i mbaba-as sa kabokhag!

56. Na Tharo-on o siran a piya-mugan ko Kata-o, a go Paratiyaya:

وَلَيْنَ لَّرَسُولُنَا مِن حَافِرِ آوُهُ مُصَفَّرِ الظُّلُمِ
بَعْدَهُ يَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾

فَإِنَّكَ لَا تَسْمِعُ الْقَوَىٰ وَلَا تَسْمِعُ الضُّمَّةَ
الَّذِي إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٥٢﴾

وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعُمَىٰ عَنْ صَلَاتِهِمْ تَسْمِعُ
إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾

«اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعِيفٍ ثُمَّ جَعَلَ
مِنْ بَعْدٍ ضَعِيفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ
ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ
الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ﴿٥٤﴾

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ
مَا لَيْسُوا بِغَيْرِ سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا
يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ

A Sabunsabunar a miyakatarug kano si-i ko Kitab o Allah, sa taman ko gawi-i a kapangoyag, na giyai so gawi-i a kapangoyag: Na ogaid na sukano na aya butad iyo na di niyo katawan!

57. Na sa Alongan noto na di phakanggih a gona ko siran a Mindadarowaka so dalina iran, go di siran pakaphangunin sa rila.

58. Na Sabunsabunar a piyayag Ami ko manga Manosiya, sangkai a Qur-an so oman i ibarat: Na Ibut o Katalingomaingka siran sa tanda, na Mata-an a Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: Da ko sukano inonta na manga ribat.

59. Lagid oto man a kapuphar-kata o Allah ko manga poso o siran a di iran katawan.

60. Na Phantangka: Mata-an! a so diyandi o Allah na bunar: Go o ba Ka mathitilakhap o siran a di khitotomangkud.

لَيَشْتَمَنَّ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ هَذَا
يَوْمَ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعَذِرَتُهُمْ
وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٨﴾

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولُنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْتَطِلُونَ ﴿٥٩﴾

كَذَلِكَ يَطْمَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

فَأَصْبَحْنَا وَرَعْدُ اللَّهِ حَقًّا وَلَا يَسْتَحْجِفُكَ
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦١﴾

Surah Lucman-31

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a katatagowan sa Ongangun,-

3. A Torowan go Limo ko Miphipiyapiya,-

4. A so ipuphamayandug iran so Sambayang, go puthonain niran so Zakat, go siran na so Akhirat na siran na tatangkudun niran.

5. Siran man i thatakna ko Torowan a pho-on ko Kadnan niran; go siran man na siran i Phamakada-ag.

6. Na adun a pud ko manga Manosiya, a tao a puphamasa sa katumbangan a Tothol, ka-an makadadag ko lalan o Allah, a kuna a ba Kata-o, go phagumba-alan niyan a kasandagan: Siran man na adun a bagiyan niran a siksa a phakahina.

7. Na igira a puphangadi-a non so manga Ayat Ami, na tomalikhod, a Mananakabor, lagid o ba niyan noto da manug, lagid o ba kiyatagowan so mbala a tangila niyan sa kabungul: Na Puphanotholangka on so siksa a malipuds.

8. Mata-an! a so Miyamara-tiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a manga Sorga a pakalma,-

9. Makakakal siran non. Diyan-di o Allah a bunar: Na Sukaniyan so Mabagur, a Mao-ngangun.

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُؤْتُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُقْلِحُونَ ﴿٤﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ
عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَسَخِّدَهَا لِهَٰزِلٍ
أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥﴾

وَاذْكُرْ لِّىَٰ عَلَيْهِ إِذْ تَأْوَلَّىٰ مَثَلًا
كَأَن لَّمْ تَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَسَّضَ
بِعَذَابِ الْيَمِّ ﴿٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
جَنَّاتُ النَّعِيمِ ﴿٧﴾

خَالِدِينَ فِيهَا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٨﴾

10. Inadun Niyan so manga Langit a da-a manga polaos a khai-lai niyo sukaniyan; go piyakabukunan Niyan so Lopa sa manga Palao, ka angkano niyan di pukhakaog; go iniparak Iyan non so oman i baraniyawa. Na piyakatoron Ami phoon ko kawang so ig a oran, na piyakatho Ami ron so oman i pishoson a mapiya.

11. Giyaya a Inadun o Allah: Na paki-ilai niyo Rakun o antona-a i Miya-adun o siran a salakao Rukanian: kuna, ka so manga darowaka na matatago ko kadadag, a mapayag.

12. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Luqman so Ongangun (na Pitharo-on a): Panalamat Ka ko Allah. Na sa tao a Manalamat, na Makaphanalamat sa ruk bo o ginawa niyan: Na sa tao a Mongkir, na Mata-an! A so Allah na Angkos, a Puphodin.

13. Na gowani na Pitharo o Luqman ko Wata Iyan, a Sukaniyan na Puphanguthoma-an Niyan: Hai Ikaritan Ko! Dingka Shakoton so Allah: Mata-an! A so Kapanakoto na tithe a kandarowaka, a lubi a mala.

14. Na piyanginsana Mi ko Manosiya so mbala a lokus iyan: Kiya-awidan sukaniyan o Ina Iyan ko kalumuk, a mahiliyawao ko isa a

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْأَرْضَ رَوِيًّا أَنْ يُبَدِّلَكُمْ وَجْهَ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿١٠﴾

هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ يَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿١١﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾

وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَى وَهْنٍ وَفَصَّلَهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدِكَ إِلَى الْمَصِيرِ ﴿١٤﴾

kalumuk: Go miyakagunuk somoso
ko solud a dowa ragon: Panalamat
Ka Rakun a go so mbala a lokus
Ka: Si-i Rakun so khabolosan.

15. Na o ba Ka iran mba-a sa sa
Kisakoton Ka Rakun ko da-a ruk
Ka on a Kata-o, na Dingka siran
Pagonoti; go pakipagupuda Ka kir-
an si-i ko doniya sa adat a mapiya;
na kudug Ka ko lalan a tao a
mimbalingan si-i Rakun: Oriyan ni-
yan na si-i Rakun so khandodan
niyo, na Phanotholun Ko rukano
so Pinggolaola niyo.

16. (Pitharo o Luqman:) Hai
Ikaritan Ko! Mata-an naya! A o
adun a Ma-adun (a Amal) a tim-
bang o od a Hardal, na matago si-i
ko lakongan, odi na si-i ko manga
Langit, odi na si-i ko Lopa, na
ithalingoma Sukaniyan o Allah:
Mata-an! A so Allah na Lambas i
Kata-o, a Kaip.

17. Hai Ikaritan Ko! Pamayan-
dugun Ka so Sambayang, go Sogo-
on Ka so mapiya, go saparun Ka so
marata: Go Phantangka ko apiya
antona-a i minisogat Ruka; Mata-
an! A giyoto man na pud ko mailot
a manga Sogowan.

18. Go Dingka thangkiri-in so
biyas Ka ko manga Manosiya (sa
kapanakabor), go di Ka pulalakao
ko Lopa a Mangangandag; Mata-
an! A so Allah na di Niyan kha-

وَأَن جَهْدَكَ عَلَىٰ أَن تَشْرِكَ بِمَا لَيْسَ
لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي
الدُّنْيَا مَعْرُوفٌ وَأَتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ
ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

يَبْنِي إِلَيْهَا إِن تَكُ مَقَالَ جَبَّارٍ فَخَرَّدِلِ
فَتَكُن فِي صَحْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَكِ أَوْ فِي
الْأَرْضِ يَأْتِي بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ
خَبِيرٌ ﴿١٦﴾

يَبْنِي أَعْمِدَ الصَّلَاةِ وَأُمِرْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنَّهُ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ
مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٧﴾

وَلَا تَصْغِرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَقْشِرْ فِي الْأَرْضِ
مَرْحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾

baya-an so oman i takabor, a Masalibantog;

19. Go Shokodingka so Kapulalakaongka, go Pakainayangka so Sowarangka; Mata-an! A aya piyakagowagowad ko manga sowara na Sabunar a so sowara Kimar.

20. Ba niyo da mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakaphasiyonot Iyan rukano so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, go siyamporna Iyan rukano so manga Limo Iyan sa mapayag, go masolun? Na adun a pud ko manga Manosiya a gi-i makiphapawala makapantag ko Allah, a kuna a ba Kata-o, go di Torowan, go di Kitab a miyakabugai sa sindao!

21. Na igira a Pitharo kiran: Akuduga niyo so Initoron o Allah, na Tharo-on niran: A kuna, ka aya khudugun nami na so miyato-on nami ron so manga lokus ami. Ati apiya aya butad o Shaitan na puthawagun niyan siran ko siksa a Push-okhayao (na aya iran ndun phagonotan)?

22. Na sa tao a Imbayorantang iyan a ginawa niyan ko Allah, a sukaniyan na phipiyapiya, na Sabunar a kiyakaputan niyan so kaputa a mabagur: Na si-i ko Allah so khaakiran ko manga olaola.

23. Na sa tao a Mongkir, na o ba Ka mapakamboko o Kiyaongkir

وَأَقِصْ دِي مَسْجِدِكَ وَأَعْصُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنْ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَبِيرِ ﴿١٩﴾

الْوَرَوَا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَافِي السَّمَوَاتِ وَمَافِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَهْرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٢٠﴾

وَإِذْ أَقْبَلَ لَهُمْ نَسِيمًا مَّا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَيْنَ نَفْسِيعٍ مَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ عَابَةَ نَا أَوْلَوْكَانَ أَلَسْتَ بِظُلْمٍ يَذْعُوهُمْ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾

وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ إِلَى اللَّهِ عَقِبَهُ الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنُكَ كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا

iyen: Si-i Rukami so khandodan niran, na Phanotholun Ami kiran so pinggolaola iran: Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

24. Phakasawitun Ami siran (ko doniya) sa maito: Oriyan niyan na pakapagubongun Ami siran ko siksa a sangat.

25. Na Ibut ka o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah. Tharowangka: A so Podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiran na di iran katawan.

26. Ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit, go so Lopa: Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i Angkos, a Puphodin.

27. Na apiya pun Mata-an! A so matatago ko Lopa a kayo na manga Pansom, go so Kalodan (na dawat), na omanan Niyan noto sa pito a manga Kalodan, na di thaman so manga Katharo o Allah: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

28. Da ko Kiya-aduna rukano, go da ko kapagoyaga rukano, inonta na lagid o ginawa a isa: Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

مَرْجِعُهُمْ فَنَرَاهُمْ فِي عَمَلِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٧﴾

لَمِيعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ تَضَافُ لَهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٤٠﴾

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِذْتَ كِتَابَتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤١﴾

مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْزُبُ عَنْكُمْ الْإِكْتَفِيرُ ﴿٤٢﴾ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٤٣﴾

29. Bangka da mailai a Mata-an! A so Allah na puphakasoludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i; go piyakaphasiyonot Iyan so Alongan, a go so Olan, oman i isa na pukhudug (ko lalan niya) taman ko ta-alik a pupunto-on; na Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan?

30. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Bunar; na Mata-an! A so Pupha-nongganowin niran a salakao Rukaniyan na ribat; na Mata-an! A so Allah, na Sukaniyan so Maporo, a Mala.

31. Bangka da mailai a Mata-an! A so manga Kapal na puphamangtas ko Kalodan sabap ko Limo o Allah?- Ka puphaki-ilai Niyan rukano so manga tanda Iyan? Mata-an! A dun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko oman i Mapantang, a Mananalamat.

32. Na igira a kiyakoloban siran sa bagul a lagid o manga Palao, na Manguni siran ko Allah, a totola-bosun niran Rukaniyan so Panguni. Na kagiya a sabutun Niyan siran, a iraot siran ko kalopa-an, na so saba-ad kiran na Miyaginontolan. Na da-a shangka ko manga tanda Ami a rowar ko omani makadorat, a Miyongkir!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ
يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن
دُونِهِ الْبُطْلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ يَنْصَبِتُ اللَّهُ
لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾

وإِذَا غَشِيَهم مَوجٌ كَأَلُطْلَلٍ دَعَا اللَّهَ
مُخْلِصِينَ لَهُمُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ
فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا
كُلُّ خَصَّارٍ كَفُورٍ ﴿٣٢﴾

33. Hai manga Manosiya! Onoti niyo so Kadnan niyo, go kalukun niyo so gawi-i a da-a khiyogop o Mimbawata ko Wata iyan, go da ko Inimbawata i ba niyan kaogopi so Mimbawata on, sa maito bo. Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar: Na o ba kano malimpang o kaoyagoyag ko doniya, go o ba kano malimpang sa sabap ko (katigur o) Allah o Puphulilimpang.

34. Mata-an! A so Allah na shisi-i Rukaniyan so katawi ko Bangkit; go so kapuphakatorona Niyan ko oran; go katawan Niyan so nganin a shisi-i ko manga Tiyan. Na di katawan o Baraniyawa o antona-a i mapunggalubuk iyan mapita: go di katatawan o Baraniyawa o andai Lopa a phatayan niyan. Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Kaip.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّ كَمَا وَخَشْتُمْ يَوْمَ لَا يَخْزِي وَاللَّهُ عَنِ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَارِعٌ عَنِ وَلَدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٣٣﴾

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٣٤﴾

Surah Al-Sajdah-32

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Na Initoron so Kitab a da a sangka a madalumon,- a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

3. Ino a di iran Tharo-on: A Pimba-as aya o Muhammad? Kuna,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلَىٰ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ

ka Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Kadnan Ka, ka-an Ka Mapakaik-tiyar so pagtao a da-a miyakatalin-goma kiran a Miyamakaiktiyar a miya-ona-an Ka Ka-an siran maka-kudug ko ontol.

4. So Allah so Miyadun ko manga Langit, a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowa nan, si-i ko num a Alongan; oriyen Niyan na mithakna ko arash^[1], Da-a bagiyen niyo a salakao Rukaniyan a Panarigan, go da-a Phangongogopan: Ino kano di Phanadum?

5. Tomatakdir ko Sogowan a pho-on ko Langit a phagowitun ko Lopa: Oriyan niyan na phamanik si-i Rukaniyan, si-i ko Alongan, a miyabaloi so diyangka iyan a sang-gibo ragon ko itongan niyo (giyoto so Alongan a Qiyamah).

6. Giyoto man so Mata-o ko Gaib, a go so Mapayag, a Mabagur, a Makalimo-on:-

7. So miphiyapiya ko langowan taman a Inadun Niyan: Go piyaka-po-on Niyan a Kiya-aduna Niyan ko Manosiya ko lipao.

8. Oriyan niyan na biyaloi Niyan so Moriyatao niyan a pho-on sa Rasa a pho-on sa ig a malowig:

لِيُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ
لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٥﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى
الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا سَفِيحٍ
أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٦﴾

يَذَرُ الْأَرْضَ إِلَى السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ تُرْجَعُ
إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مَقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا
تُعَدُّرَتْ ﴿٧﴾

ذَٰلِكَ عَلَيْهِ الْقَيْبُ وَالشَّهَادَةُ الْعَزِيزُ
الْرَّحِيمُ ﴿٨﴾

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ
الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ﴿٩﴾

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ مَّاءٍ
مُهِينٍ ﴿١٠﴾

[1] sa samporna a kathakna ko domadaiton.

9. Oriyan niyan na inimasad Iyan thaong sukaniyan, go ini masok Iyan non so pud ko Niyawa a Inadun Niyan. Na tiyagowan kano Niyan sa kanug, go manga kailai, go manga poso; miyakaitoito a kapuphanalamat iyo!

10. Na Pitharo iran: Ino amai ka shanao kami ko Lopa, ba Mata-an! A sukami na khatago kami dun ko Ka-adun a bago? Kuna, ka siran na so kitho-ona an ko Kadnan niran na o Ongkirun niran!

11. Tharowangka: A thanganungkano o Malakalmaot, a so piyakakibir rukano, oriyan niyan na si-i kano ko Kadnan niyo Phamakandoda.

12. Na o Mailaingka amai ka so manga baradosa a misosondong iran a manga Olo iran sa Hadapan o Kadnan niran, (Matharo iran:) Kadnan nami! miyakailai kami, go miyakanug kami: Na pakakasoya Kamingka (sa doniya); Ka nggalubuk kami sa mapiya: Mata-an! A sukami na Mithomangkud kami.

13. Na o kabaya Ami, na khi-bugai Ami dun ko oman i ginawa so Torowan rukaniyan: Na ogaid na miyatanto so Katharo a pho-on Rakun: Mata-an a ipunopuno a Kun ndun ko Naraka Jahannam so saba-ad ko manga Jinn, go so manga Manosiya langon.

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٥﴾

وَقَالُوا آلَٰهُذَا ضَلَّلْنَا فِي الْأَرْضِ آلَٰهُ تَالِيهِ خَلَقَ جَدِيدًا بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ﴿٦﴾

﴿قُلْ يَتُوبُكُمْ مَلِكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُضِعَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ﴾ ﴿٧﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ تَاكَبُوا رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا لَعَمَلٍ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ﴿٨﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًىٰ وَلَٰكِن حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾

14. Na ta-ami niyo sa sabap ko kiyapakalipati niyo ko kapakamba-baratumowa sa Alongan niyo wai, Mata-an! A Sukami na piyakalipatan Ami sukano-na ta-ami niyo so siksa a kakal sabap ko pinggolaola niyo!

15. Aya dun a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na so siran a igira a miya-aloi kiran Sukaniyan, na Somondong siran, a Khisoso-dod, go ithasbik iran so Podi ko Kadnan niran, a siran na di siran Phumaratabat.

16. Pukhakalukat so manga kilid iran ko manga iga-an, Puphamanguni siran ko Kadnan niran, sa kaluk, a go Arap: Go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

17. Na di katawan o ginawa so piyaguma a bagiyan niran-a kapi-piya ginawa, a balas, sabap ko pinggolaola iran (a manga pipiya).

18. Ino so tao a aya butad iyan na Mapaparatiyaya ba lagid o tao a aya butad iyan na songklid? kuna a ba siran magishan.

19. Aya puman a so Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na bagiyan niran so Sorga a Jannatol Ma'wah, a tinibabab a darpa sabap ko pinggolaola iran (a manga pipiya).

فَذُقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾

تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿١٦﴾

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُونَ ﴿١٨﴾

أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ الْمَأْثُورِ ﴿١٩﴾

20. Na so puman so miyama-nongklid, na darpa iran so Naraka: Oman niran khadiyatun a kapaka-awa iran non, na pakakasowin siran non, go Tharo-on kiran: Ta-ami niyo so siksa ko Naraka, a so suka-no na gi-i niyo to pakambokhagun.

21. Na Mata-an a puphakata-amun Ami siran ndun ko siksa a korang (si-i sa doniya) ko da pun so siksa a mala (ko Akhirat), ka-an siran makambalingan (ko ontol).

22. Na ba adun a lubi a daro-waka a di so tao a miya-aloi so manga Ayat o Kadnan niyan, ori-yan niyan na tiyalikhodan niyan? Mata-an! A Sukami i shiksa ko manga rarata i ongar.

23. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab: Na o ba Ka matago ko a nganangan ko kitho-ona an Ka Rukaniyan: Go inisung-gai Ami oto a Torowan ko manga Moriyatao o Israil.

24. Go biyaloi Ami so saba-ad kiran a manga Nakoda, a pukhipa-mando iran so Sogowan Ami, ko masa a Kiyaphantang iran; go miya-baloi siran ko manga Ayat Ami a Khitatangkud.

25. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Khokom ko lut iran

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كَلِمًا
أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ
دُفِعُوا إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ الَّتِي كُنتُمْ فِيهَا
تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَلْوَنِ دُونَ
الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ دُكِّرَتْ آيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ
أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ
مُنْتَقِمُونَ ﴿٢٢﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ فَلَا تَكُن فِي
مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي
إِسْرَءِيلَ ﴿٢٣﴾

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا
صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ

ko Alongan a Qiyamah, si-i ko siran a di siran non phagayonayon.

26. Ba kiran nda makanggonanao so kadakul a bininasa Mi ko miya-ona an niran, a miyagapidapid a manga pagtao, a puphakalalakao siran ko manga darpa iran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga tanda: Ba siran ndi Phamamakinug?

27. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na ipuphamakaig Ami so ig ko Lopa a kabagabagas, na puphakagumawan Nami sa sabap rukaniyan sa pur a puphakakanon so manga Ayam iran, go so manga ginawa iran? ba siran ndi Phangilailai?

28. Na gi-i ran Tharo-on: Anda i masa angkai a kapakada-ag, o sukano i manga bunar?

29. Tharowangka: A si-i ko Alongan a kapakada-ag, (a giyoto so Alongan a Qiyamah), na di phakangkai a gona ko siran a Miyamangongkir so Paratiyaya iran! Go di kiran Maputhata-alik.

30. Na Talikhodingka siran, go nayao Ka: Mata-an! A siran na khinanayao (ko phakatalingoma a mapunggolaola).

فِي مَا كُنْتُمْ تُخَلِّفُونَ ﴿٢٦﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ
مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسْجِدَاتِ
فِي ذَلِكَ لَا يَتْلُوا فَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٧﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ
الْجُرُزِ فَنَخْرِجُ بِهِ زَرْعًا كُلُّ مِمَّا
أَنْعَمْنَا عَلَيْهِمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٣٠﴾

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَاسْتَظْنِ إِنَّهُمْ
مُتَظَرُونَ ﴿٣١﴾

Surah Al-Ahzab-33

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Lalayonangka so kaluk ko Allah, go Dingka Pagonoti so manga Kafir, go so manga Mon-apik: Mata-an! A so Allah na Tatap a Mata-o, a Maongangun.

2. Go Onotingka so Iphagilaham Ruka a pho-on ko Kadnan Ka: Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

3. Go Sarigingka so Allah, ka Makatatarotop so Allah a Somi-siyap.

4. Da-a singgayan o Allah a Mama sa dow a poso si-i ko sumba niyan: Go da Niyan baloya so manga Karoma niyo a so ipuphangingir-ing iyo siran (ko manga Ina iyo) a manga Ina iyo: Go da Niyan baloya so piyamangowa niyo a manga Wata iyo a manga Wata iyo. Giyoto man na Katharo iyo a si-i bo ko manga ngari iyo. Na so Allah i gi-i Tharo ko Bunar, go Sukaniyan i di-i Nggonanao ko lalan.

5. Talo niyo kiran so manga Ama iran: Giyoto i tanto a kaontol si-i ko Allah. Na o di niyo katawi so manga Ama iran, na manga Pagari

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ
وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمًا ﴿١﴾

وَأَسْبَغِ مَا يَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٢﴾

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٣﴾

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوَافِهِ
وَمَا جَعَلَ أَرْزَاقَكُمْ إِلَيْهِ تُظَاهَرُونَ
مِنْهُمْ أَمْ هُنَّ أُمَّهَاتُكُمْ أَدْعِيهِنَّ
أَبْنَاءَكُمْ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ
يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ﴿٤﴾

أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ
تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَيَاخُذْكُمْ فِي الدِّينِ

niyo (siran) si-i ko Agama, go manga ginawai niyo. Na da-a dosa niyo si-i ko miyaribat kano ron: Na ogaid na so pimbaba o manga poso iyo: Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. So Nabi i Lubi a Patot (ko kasisiyapa) ko Miyamaratiyaya a di so manga ginawa iran, go so manga Karoma Niyan na manga Ina iran. Na so thotonganaya na so saba-ad kiran i lubi a patot (ko kapango-waris) si-i ko saba-ad, si-i ko Kitab o Allah a di so Miyamaratiyaya a go so manga Muhajir: Ogaid na so kanggolaola i niyo ko manga ginawa i niyo sa mapiya: na miyabaloi oto si-i ko Kitab a Misosorat.

7. Na gowani na tiyarima Ami pho-on ko manga Nabi so diyandi iran, go pho-on Ruka, go pho-on ko Nuh, go so Ibrahim, go so Musa, go so Isa a Wata o Maryam: Go kominowa Kami kiran sa diyandi a Mapunud:

8. Ka ipagisha Iyan ko miyamanoman so kiyatoman niran: Na pithiyagaran Niyan so manga Kafir sa siksa a malipudus.

9. Hai so Miyamaratiyaya! Ta-dumi niyo so Limo rukano o Allah, gowani a makaoma rukano so manga tantara, na Siyogo-an Nami siran sa ndo, go manga tantara (a manga Malaikat) ada niyo to mailai: Na

وَمَوْلَاكُمْ وَتَسَّ عَلَيْنَا جُنَاحَ فِيمَا
أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَوْ لَكُن مَّا تَعَمَّدَتْ
قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥﴾

النَّبِيِّ أُولَىٰ يَا الْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ
وَأَزْوَاجُهُ وَأُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ
بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَعْلُوا إِلَىٰ
أُولِي آبَائِكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي
الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٦﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ
وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا عَلِيمًا ﴿٧﴾

يَسْتَلِ الْأَصِدْقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا
وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٩﴾

tatap a so Allah na so gi -i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyan.

10. Gowani na miyakaoma siran rukano pho-on ko kaporowan niyo, go pho-on ko kababa-an niyo, go gowani na miyagilagila so manga kailai, go inira ot so manga poso ko manga bakurung, go ipuphagarangan niyo so Allah sa manga arangan!

11. Ro-o miyatiyoba so Miyamaratiyaya: Go kiyayongkong siran sa kayongkong a sangat.

12. Na gowani na gi-i Tharo-on O manga Monapik, go so kiyatagowan so manga poso iran sa gudanun: Da-a indi diyandi rukutano o Allah, go so Sogo Iyan a rowar sa limpangan!

13. Na gowani na Pitharo o isa ka sagorompong kiran: Hai tao sa Yathrib! Da-a khadarpa-an niyo na kasoi kano! Na puphagodas so salompok kiran ko Nabi, gi-i ran Tharo-on: A Matai-an! A so manga Walai yami na mamamayas, a kuna a ba oto mamamayas: Ka da-a kadiyat iran a rowar sa kapalagoi.

14. Na o kiyasoludan siran pho-on ko mbalabala-on, oriyani niyan na piyanguni kiran so Kapanakoto, Na imbugai ran ndun noto, na da-a khitarug iran ro-o a rowar sa maito!

إِذْ جَاءَهُمْ كُرُومٌ مِّنْ قَوْمِكُمْ وَمِنْ أَصْفَلِ
مِنْكُمْ وَادَّارَأَعَتْ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ
الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَنْظُرُونَ بِاللَّهِ
الْظُّنُونَا ﴿١٠﴾

هَٰذَا لِكِ ابْتِلَآءِ الْمُؤْمِنِينَ وَرُلُوفِ الْأَرْوَاقِ
شَدِيدًا ﴿١١﴾

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم
مَّرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾

وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ
لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ
يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِن
يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا
الْفِتْنَةَ لَآتَوْهَا وَمَا تَلَبَّسُوا بِهَا إِلَّا سِيْرًا ﴿١٤﴾

15. Na Sabunsabunar a miyaba-loi siran a miyakiphasada siran ko Allah gowani sa di siran Phalagoi ko manga talikhodan; na tatap a so diyandi o Allah na khi-isha.

16. Tharowangka: A di rukano Phaka-ompiya so kapalagoi, o palagowi niyo so Kapatai, o di na so Kabono; na sa maoto na da bo a phakisawitan rukano a rowar ko maito!

17. Tharowangka: A antawa-a i makarun rukano ko Allah amai ka paka-antapan kano Niyan sa marata, o di na paka-antapan kano Niyan sa Limo? Na da-a khato-on niran a bagiyen niran a salakao ko Allah, a Panarigan, a go Tabanga.

18. Sabunar a katawan o Allah so Puphamanumpowa rukano, go so gi-i Thataro ko manga Pagari ran: A songkano rukami, go da-a ishong iran ko Kambonowai a rowar ko maito,

19. Puliligutan kano iran. Na igira a miyakaoma so kaluk na Mailaingka siran a Tutuntungangka iran, a pukhatingur a manga mata iran, lagid o mikokolob rukaniyan so Kapatai: Na igira a miyada so kaluk, na Panondiyarun kano iran a manga Katharo, a magarang, manga liligut ko mapiya. Siran man na da siran Paratiyaya; na inilang o

وَلَقَدْ كُنُوا عٰهِدًاۤ اِلٰى اللّٰهِ مِنْ قَبْلِ لَا يُؤْتُونَ
الْاَدْبَرَۤ وَاِنْ كَانَ عَهْدُ اللّٰهِ مَسْئُوْلًا ﴿٣٥﴾

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ اِنْ قَرَرْتُمْ مِنْ
السَّوْبِ اَوْ الْقَتْلِ وَاِذَا لَا تُمْتَعُونَ اِلَّا
قَلِيْلًا ﴿٣٦﴾

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَ
بِكُمْ سُوْءًا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُوْنَ لَهُمْ
مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِيًا وَلَا نَصِيْرًا ﴿٣٧﴾

﴿قَدْ يَعْلَمُ اللّٰهُ الْمُعَوِّضِيْنَ مِنْكُمْ وَالْمُتَّيِلِيْنَ
لِاخْوَانِهِمْ هَلُمَّ اِلَيْنَا وَلَا يَأْتُوْنَ الْبَاسَ اِلَّا
قَلِيْلًا﴾ ﴿٣٨﴾

اٰسِخَّةٌ عَلَيْكُمْۤ فَاِذَا جَآءَ الْخَوْفُ رَاَيْتَهُمْ
يَنْظُرُوْنَ اِلَيْكَ تَدُوْرًاۤ عَنۢ نَّفْسِهِۦٓ كَالَّذِيۤ نَفْسُ
عَلَيْهِ مِنَ السَّوْبِۤ فَاِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوْكُمْ
بِالسَّيْفِۤ جَدَادٍ اٰسِخَّةٌ عَلٰى الْخَيْرِ اَوْ لَيْتَ لَكَ
تَوَمُّوْاۤ فَاُخْطِطَ اللّٰهُ اَعْمَالَهُمْۤ وَكَانَ ذٰلِكَ
عَلٰى اللّٰهِ يَسِيْرًا ﴿٣٩﴾

Allah so manga amal iran: Na miyabalo i oto si-i ko Allah a malbod.

20. Arangan niran ko Mithampotampong na da siran awa; na o Makatalingoma so Mithampotampong (sharoman), na Mapundingan-dingan niran a o ba bo Mata-an! A siran na miyatago siran ko manga Badawi, na Pukhi-isha iran so manga Totholan rukano; na apiya miyatago siran rukano na da-a kapagato iran a rowar ko mai-to.

21. Sabunsabunar a Miya-adun rukano si-i ko Rasulollah so ladiya-wan a mapiya, si-i ko tao a miyabalo i a a-arapun niyan so (balas o) Allah, a go so Alongan a Maori, go Tiyaduman niyan so Allah sa madakul.

22. Na kagiya a mailai o Miyamaratiyaya so Mithampotampong, na Pitharo iran: a giyaya so ini-diyandi rukutano o Allah, a go so Sogo Iyan, na Tomiyoman so Allah a go so Sogo Iyan. Na da-a minipagoman Niyan kiran a rowar sa Paratiyaya, a go Kambayorantang.

23. Adun a pud ko Miyamaratiyaya a manga Mama a tiyoman niran so inibugai ran a diyandi ko Allah si-i Rukaniyan: Na so saba-ad kiran na minitoman niyan so Samaya iyan, go so saba-ad kiran na nomanayao: Na da siran Pagalin sa Samporna a kapagalin:

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ
الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي
الْأَغْرَابِ يَسْتَلُونَ عَنْ أَنْبِيَائِهِمْ وَلَوْ كَانُوا
فِيكُمْ مَا قَتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٠﴾

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن
كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ
كَثِيرًا ﴿٥١﴾

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا
وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ﴿٥٢﴾

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ
عَلَيْهِ فَمَا فِيهِمْ مِنْ خِصْبَةٍ وَمِنْهُمْ مَن
يَنْظُرُ وَمَا بَدَلُوا بُدِيلًا ﴿٥٣﴾

24. Ka Mbalasan o Allah so miyamanoman sabap ko Kiyatoman niran, go Shiksa-an Niyan so Miyamanangin o kabaya iyan, o di na Phakataobaton Niyan siran: Mata-an! a so Allah na Tatap a Manapi, a Makalimo-on.

25. Na Piyakandod o Allah so Miyamangongkir a khi-o otugan siran: A da-a Miyaparoli ran a mapiya; na Lininding o Allah so Miyamaratiyaya ko Kambonowai. Na Tatap a so Allah na Mabagur, a Phakapugus.

26. Na piyakatupad Iyan so tomiyabang kiran a pud ko Tiyoronan ko Kitab,- pho-on ko manga iliyang niran, go tiyago Iyan ko manga poso iran so Kaluk. So saba-ad na Puphamono-on niyo, go Puphamiyagun niyo so saba-ad.

27. Na piyakitangowarisan Niyan rukano so Lopa iran, go so manga Bangon iran, go so manga Tamok iran, go so Lopa a da niyo to kapanada-i. Na Tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

28. Hai Nabi! Tharowangka ko manga Karomangka: A o Sukano na kabaya iyo so Kaoyagoyag ko doniya, go so Parahiyasan non, na songkano si-i! Ka ibugai Yakun Rukano so kabaya iyo, go Talakun Ko sukano sa Talak, a Maliwanag.

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ
وَلِيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِن شَاءَ أَوْ يَتُوبَ
عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٢٤﴾

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَيْثِهِمْ لَمْ يَأْتُوا
خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ
وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ﴿٢٥﴾

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكُفْرِ
مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ
فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَنَأْيُسُورُوتَ فَرِيقًا ﴿٢٦﴾

وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَبَنَاتَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
وَأَرْضًا لَمْ تَطُورُهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢٧﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجَكُمْ إِن كُنْتُمْ تَرَدُّونَ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَى
أَمْتِعْكُمْ وَأَسْرِحْكُمْ سَرَّاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾

29. Na o Sukano na Kabaya iyo so (ikasosowat o) Allah, go so Sogo Iyan, go so Ingud a Maori, na Mata-an! A so Allah na Pithiyagar-an Niyan so Miphipiyapiya Rukano sa Balas, a-Mala.

30. Hai manga Karoma o Nabi! Sa dun sa Somogok Rukano sa pakasisingai, a mapayag, na thakupunon so siksa sa dowa takup; na Miyabaloi oto si-i ko Allah a malbod.

31. Na sa dun sa Mangongonotan rukano ko Allah go so Sogo Iyan, go Nggalubuk sa mapiya, na Imbugai Ami ron so balas rukaniyan sa takup: Go Thiyagaran Ami sukaniyan sa Pagupur, a Mapiya.

32. Hai manga Karoma o Nabi! Kuna a ba kano lagid o Pithang-gisa-an ko manga Babai: O Pangongonotan kano, na di niyo phakaronoka so Katharo, ka mainam o katatagowan so poso iyan sa Gudamun, go Tharo kano sa Katharo a Ontol.

33. Go kakadun kano ko manga Walai niyo, go di kano Phangangarig, sa Kapangangarig ko kadaa Mulung, a paganai; na tindugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat; go Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan. Aya dun a Kabaya o Allah na-a Niyan rukano Mailang so Marshik (Hai) tao ko Walai (o

وَأَن كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارِ
الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنِينَ مِنْكُمْ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

يُنِيسَاءَ النَّبِيِّ مَن بَاتَ مِنْكُمْ بِفَلَاحَةٍ
مُبِينَةٍ يَضَعُفَ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ
وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

وَمَن يَقْسُتْ مِنْكُمْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعَمَلْ
صَالِحًا نُؤْتِهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا
رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾

يُنِيسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ
إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي
فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٣٢﴾

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ
الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ
وَأَتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ
الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾

Nabi), go an kano Niyan Masoti sa Samporna a Kasoti.

34. Go tanodi niyo so Puphangadi-an ko manga Walai niyo, a manga Ayat o Allah, go Ongangun: Mata-an! A so Allah na Tatap a Lambas i Kata-o, a Kaip.

35. Mata-an! A so Mimbabayor-antang a manga Mama, go so Mimbabayorantang a manga Babai, go so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, go so Miyamangongonotan a manga Mama, go so Miyamangongonotan a manga Babai, go so Miyamangimbunar a manga Mama, go so Miyamangimbunar a manga Babai, go so manga Papantang a manga Mama, go so manga Papantang a manga Babai, go so Khipangangalimbaba-an a manga Mama, go so Khipangangalimbaba-an a manga Babai, go so gi-i Shaduka a manga Mama, go so gi-i Shasaduka a manga Babai, go so manga barapowasa a manga Mama, go so manga Barapowasa a manga Babai, go so Khisisiyapun niran so manga Ginawa^[1] iran a manga Mama, go so manga Masiyapun a manga Babai, go so Khipakatatadum ko Allah sa Madakul a manga Mama, go so Khipakatatadum amanga Babai, na Pithiyagaran siran o Allah sa Maap, go Balas a Mala.

36. Na da mapatot ko Miyara-

وَأَذْكُرْتَ مَا تَنَزَّلُ فِي بُيُوتِكُمْ
مِنَ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ
وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَنِينَ
وَالْقَنِاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ
وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ
وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ
وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّالِحِينَ وَالصَّالِحَاتِ
وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ
وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا
وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً
وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ

[1] Si-siyapun niran ko kapakashina, goso pakasisinga-i a dosa goso kasawa-i ko a-orat

tiyaya a Mama, go da ko Miyara-
tiyaya a Babai, igira a adun a ini
Sogo o Allah a go so Sogo Iyan, a
Sogowan, o ba adun a mabaloi a
bagiyan niran a Kambayabaya ko
okit iran: Na sa dun sa Sorangun
niyan so Allah go so Sogo Iyan, na
Sabunar a Miyadadag sa kadadag a
mapayag.

37. Na Gowani na Gi-ingka
Tharo-on ko ini Kalimo o Allah
Sukaniyan, go ini Kapudi-i Ka Su-
kaniyan: A Thatapi-in Ka si Karo-
mangka, go Kalukun Ka so Allah; a
Pagu-uma-an Ka si-i ko Ginawang-
ka so nganin a so Allah na Phaya-
gun Niyan noto: Go Ipukhaluk Ka
so manga Manosiya, a so Allah i
Patot a Ikhalkuk Ka Sukaniyan. Na
kagiya a Minggolalan non i Shaid
so Hadiyat, na Piyakipangaroma
Mi Ruka Sukaniyan: Ka-an nda a
khabaloi ko Miyamarat iyaya a dosa
si-i ko manga Karoma o Piyaman-
gowa iran a manga Wata iran, igira
a Mininggolalan niran kiran so Ha-
diyat. Na Tatap a so Sogowan o
Allah na Mapunggolaola.

38. Da-a Miya-adun ko Nabi a
dosa si-i ko Piyakai Ron o Allah.
Okita o Allah si-i ko siran a Miyan-
ga-i ipos gowani. Na Miyabaloi so
Sogowan o Allah a takus, a Madi-
diyangka.

39. Siran na Ipushampai ran so
manga Sogowan o Allah, go Ipu-
khaluk iran Sukaniyan, go da-a

وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ
وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا
كَبِيرًا ﴿٣٧﴾

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ
عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ
وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى
النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ
مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا
قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٨﴾

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ
سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ
اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٩﴾

الَّذِينَ يَسْلُبُونَ رَسُولَ اللَّهِ وَيَحْشَوْنَ اللَّهَ وَلَا
يَحْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَلَكِنَّ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٤٠﴾

Ikhaluk iran a isa bo inonta so Allah. Na Makatatarotop so Allah a Pagi-itong.

40. Da mabaloi so Muhammad a Ama o isa ko manga Mama rukano, na ogaid na Sogo o Allah, go Mori ko manga Nabi: Na Tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Katawan Niyan.

41. Hai so Miyamaratiyaya! Tadumi niyo so Allah sa Tadum a madakul;

42. Go Phoroporo-on niyo Sukaniyan ko kapita-pita go so kaga-bi-gabi.

43. Sukaniyan so Puphangalimo rukano, go so manga Malaikat Iyan (na ipukhalimo kano iran), ka phaka-awa-an kano Niyan pho-on ko manga Lilibotung a makasong kano ko Maliwanag: Na Tatap a Makalimo-on ko Miyamaratiyaya.

44. Aya Kormat kiran ko Alongan a Kimbaratumowa-an niran ko Allah na Salaam! Go Pithiyagaran Niyan siran sa Balas, a Mapiya.

45. Hai Nabi! Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami Suka a Saksi, go Puphamanothol sa Mapiya, go Puphamaka-iktiyar,

46. Go Puphanolon ko (Onot ko) Allah sabap sa Idin Niyan, go Palita-an a Masindao.

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمُ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾

هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَى كُمْ وَمَلَائِكَةُهُ يُخْرِجُكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

يَجْتَنِبُ قَوْمَهُ وَلَقَوْلُهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾

وَدَاعِبًا إِلَى اللَّهِ بِآذَنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ﴿٤٦﴾

47. Na Puphamanotholangka ko Miyamaratiyaya: A Mata-an! A adun a Bagiyen niran a pho-on ko Allah a Kakaya-an, a lubi a mala.

48. Na Dingka Pagonoti so Miyamangongkir, go so manga Monapik, go Talikhodingka so Kaphuringasa-a iran (Ruka), go Sari-gingka so Allah; Ka Makatatarotop so Allah a Sasarigan.

49. Hai so Miyamaratiyaya! Igira a Miyamangaroma kano ko Miyamaratiyaya a manga Babai, oriyen niyan na ini showai niyo siran ko da niyo kiran pun Kipur-orada-an, na da-a bagiyen niyo kiran a idda a maphagitong iyo sukaniyan: Na bugi niyo siran sa ipakapiya a ginawa iran; go bulaga niyo siran sa Kambulag, a maliwanag.

50. Hai Nabi! Mata-an! A Sukami na Hiyalal Ami Ruka so manga Karomangka, a so mini Bugaingka so manga Butang kiran; go so Miyakhapa-ar o tangan Ka a pud ko Piyakitaban Ruka o Allah (ko Kiyathidawa); go so manga Wata a Babai o Pagari i Ama a Ka, go so manga Wata a Babai o Babai i Ama a Ka, go so manga Wata a Babai o Laki i Ina a Ka, go so manga Wata a Babai o Pagari i Ina a Ka, a siran so Miyamanogalin sa Ingud a pud Ka; go so Babai a Mapaparatiyaya o Thawakimun ni-

وَيَشِيرُ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا
كَبِيرًا ﴿٤٧﴾

وَلَا تُطِيعُ الْكُفْرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذُنَهُمْ
وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ
وَكِيلًا ﴿٤٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ
شَرَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا
لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا فَمِنْ
مَعَرُفُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَعْلَمْنَا أَنَّكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي
ءَاتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَمَا
أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عِمَّتِكَ وَبَنَاتِ
عَمَّتِكَ وَبَنَاتِ خَالَكَ وَبَنَاتِ خَالَتِكَ الَّتِي
هَاجَرْنَ مَعَكَ وَأَمْرًا مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ
نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا
خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ
عَلِمْنَا مَا فَارَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ
وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونُ

yan a ginawa niyan ko Nabi, o kabaya o Nabi a Kapangaroma a Niyan non;-si-i Ruka bo Miyapharo, liyo ron so Miyamaratiyaya; Sabunar a Katawan Ami so ini Paliyogat Ami kiran makapantag ko manga Karoma iran, go so Miyakhapa-ar o manga tangan niran-kan da-a kha-adun Ruka a masimpit. Na Tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

51. Maphaka-oringka so tao a kabaya-a Ka kiran, go Khikakup Ka so tao a Kabaya-a Ka: Na sa tao a Khabaya-an Ka a pud ko tao a Tiyawarang Ka na da-a Dosangka (on). Giyoto man i marani a kaphakapiya a ginawa iran, go di ran Kapakapumboko, go Kasosowat iran ko ini Bugaingka kiran sa tanan siran: Na so Allah na Katawan Niyan so shisi-i ko manga poso iyo: Na Tatap a so Allah na Mata-o, a Matigur.

52. Di Ruka Halal so manga Babai ko oriyen naya, go di (Ruka Halal) so Kasambi-ingka kiran sa pud a manga Karoma, apiya i Kiyasowata Ruka o Kataid iran, inonta so Miyakhapa-ar o tangan Ka: Na Tatap a so Allah si-i ko langowan o Shai na Totonggowan Niyan.

53. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano sholud ko manga Walai o Nabi,-inonta o kaidini kano,- si-i ko Pangunungkun, sa di niyo nanayawa i Kaloto iyan: Na ogaid na

عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا
رَحِيمًا ﴿٥١﴾

* مُرْجَى مَنِ نَشَأَ مِنْهُمْ وَتُقْرَى إِلَيْكَ مَنِ
نَشَأَ وَمَنِ ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ تَقْرَأَ عَنْهُمْ وَلَا
يُخْزَتَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْنَهُمْ كُلُّهُمْ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥٢﴾

لَا يَحِلُّ لَكَ الْيَسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ
بِهِمْ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَتَيْتَ بِحَسَنَةٍ إِلَّا
مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا ﴿٥٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ
إِلَّا أَنْ يُدْعَا لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرِ نَظَرٍ
إِنَّهُ وَلَئِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا

igira a tiyalowan kano, na solud kano; na igira a Miyakakan kano, na mbulabulag kano, na di kano Puphamanumbatumbang sa makapantag sa Tothol. Mata-an! A giyoto man na khabaloi a Phakaringasa ko Nabi: Na Ipukhaya kano Niyan, na so Allah na di Niyan Ikhaya so Bunar. Na igira adun a Ipagisha iyo kiran a Hadiyat, na Isha-an niyo kiran ko liyo o runding: Giyoto man i tanto a Phakasoti ko manga poso iyo, a go so manga poso iran. Na da rukano mapatot o ba niyo Ringasa-a so Rasulollah, go o ba niyo Pangaroma-a so manga Karoma Niyan ko oriyani niyan sa dayon sa dayon. Mata-an! A giyoto man na miyabaloi si-i ko Allah a mala (a dosa).

54. O adun a payagun niyo a Shai o di na Paguma-an niyo sukanian, na Mata-an! A so Allah na Tatap a si-i ko langowan taman na Katawan Niyan.

55. Da-a dosa iran si-i ko manga Ama iran, go da ko manga Wata iran a manga Mama, go da ko manga laki ran, go da ko manga Wata a manga Mama o manga laki ran, go da ko manga Wata a manga Mama o manga Pagari ran, go da ko manga Babai kiran, go da ko Miyakhapa-ar o manga tangan niran (i dosa). Na kalukun niran so Allah; Mata-an! A so Allah na Tatap a Saksi ko langowan taman.

طَعِمْتُمْ فَأَنْتُمْ لَا تَشْكُرُونَ وَلَا تُسْتَغْفِرُونَ لِجَدِيدِ
إِنْ ذَلِكَ كُفْرًا كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِهِ
مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْخَلْقِ وَإِذَا
سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسَلُّوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ
حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ
وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا
رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَكُونُوا أَزْوَاجَهُمْ مِنْ بَعْدِهِ
أَبَدًا إِنْ ذَلِكَ كُفْرًا كَانَ عِنْدَ اللَّهِ
عَظِيمًا ﴿٥٥﴾

إِنْ تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ يُخْفَوْهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٦﴾

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ
وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءَ
أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ
وَأَتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدًا ﴿٥٧﴾

56. Mata-an! A so Allah a go so manga Malaikat Iyan na Ipu-phangalimo iran so Nabi: Hai so Miyamaratiyaya! Pangunin niyo sa Limo Sukaniyan, go Pangunin niyo sa Kalilintad a Samporna a Kalilintad.

57. Mata-an! A siran a gi-i Shiyanta ko Allah a go so Sogo Iyan, na Pimorka-an siran o Allah si-i sa doniya go sa Akhirat, go Pithiyagaran Niyan siran sa siksa a Phakahina.

58. Na siran a gi-i ran i shiyanta ko Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai so da iran manggalubuk, na Sabunar a miyaka-awid siran sa tumpo, go dosa a mapayag.

59. Hai Nabi! Tharowangka ko manga Karomangka go so manga Wata a Ka a manga Babai, go so manga Babai ko Miyamaratiyaya, a sapungun iran ko manga olowiran go si-i ko manga Paras iran so manganditarun iran go so manga sapung iran ka an kadilongi so manga paras iran ago so manga Rarub iran ago so manga olo iran. Giyoto man i lubi a marani a kakilala a kiran, na di siran Mashiyanta. Na Tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

60. Ibut o di gunuk so manga Monapik, go so siran a katatago-

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغْيٍ مَا أَكُنْتُمْ لَكُمْ قَدْ أَحْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِنَّمَا مُبِينًا ﴿٥٨﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْرِيكَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٩﴾

لَا يَنْفَعُهُمُ الشَّفَعَةُ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم

wan so manga poso iran sa Guda-mun, go so Puphamangalap sa Madinah, na Mata-an a Pakipangarasiyan Ami Ruka siran ndun: Oriyan niyan na da-a Makishirigan kiran Ruka ro-o inonta so maito:

61. Piyangamomorka-an: A piya anda siran mato-on na puphango-wa-an siran, go puphamono-on siran sa Samporna a Kapamono.

62. Okit o Allah si-i ko siran a Miyanga-i ipos gowani: Na da dun a khato-on Ka a Kasambi-i ko Okit o Allah.

63. Ipagisha Ruka o manga Manosiya so Bangkit, Tharowangka: A so katawi ron na si-i bo ko Allah: Na antawa-a i kaphakitokawan niyan Ruka?- sa masukun a so Bangkit na khabaloi a marani!

64. Mata-an! A so Allah na Pimorka-an Niyan so manga Kafir, go Pithiyagaran Niyan siran sa kadug,-

65. Makakakal siran non sa dayon sa dayon: Da-a Khato-on niran a Panarigan, go da-a tabanga.

66. Si-i ko gawi-i a kakhulikulida ko manga Paras iran ko Apoi, na Matharo iran: Ah hai! O ba tano bo Kiya-onotan so Allah go Kiya-onotan tano so Rasul!

مَرَضٌ وَالْمَرْجُوفَتِ فِي الْمَدِينَةِ
لَتَغْرِبَنَّ بِهِنَّ ثُمَّ لَا يُجَاوِزُكَ فِيهَا إِلَّا
قَلِيلًا ﴿٦١﴾

مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا تُقِفُوا أَخَذُوا وَقِيلُوا
تَقْرِبِلَا ﴿٦٢﴾

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ
وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
كُفْرًا وَلَا يَجْعَلُ الْمُؤْمِنِينَ كُفْرًا
عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٦٣﴾

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا
عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا
﴿٦٤﴾

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ
سَعِيرًا ﴿٦٥﴾

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا
نَصِيرًا ﴿٦٦﴾

يَوْمَ تَقُفُّ أَرْجُلُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ
يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ﴿٦٧﴾

67. Go Tharo-on niran: A Kadnan nami! Mata-an! A Sukami na Kiya-onotan nami so manga Nako-da ami, go so manga Ala rukami, na Miyadadag kami ran ko lalan.

68. Kadnan nami! Buggingka siran sa dow a Takup ko siksa, go Pumorka-ingka siran sa Morka a mala!

69. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo showa-a so siran a Mishiyanta ko Musa, na piyakakiyas Sukaniyan o Allah ko Pitharo iran: Go miyabaloi si-i ko Allah a Mumunangan.

70. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah, go Tharo kano sa Katharo a ontol:

71. Ka tanorun Niyan rukano so manga galubuk iyo, go Napi Niyan rukano so manga dosa niyo: Na sa tao a Onotan niyan so Allah a go so Sogo Iyan, na Sabunar a Miyakadag sa Da-ag a mala.

72. Mata-an! A Sukami na ini ayag Ami so Sarig ko manga Langit go so Lopa go so manga Palao; na da iran Pangurawa o ba iran noto Awidi, go inikaluk iran noto: Na Inawidan noto o Manosiya;- Mata-an! A Sukaniyan na aya butad iyan na Salimbot, a da-a Mulung iyan;-

73. Kagiya Shiksa-an o Allah so manga Monapik a manga Mama go

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا
فَأَصْلَحْنَا السَّبِيلَ ﴿٦٧﴾

رَبَّنَا إِنَّهُمْ ضَعُفٌ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ
لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا كَالَّذِينَ عَادُوا
مُوسَىٰ فَجَاءَهُ اللَّهُ يَمَسُّنَ الْأُولَاءُ وَكَانَ اللَّهُ
رَاجِحَهَا ﴿٦٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا
سَدِيدًا ﴿٧٠﴾

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ
وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا
عَظِيمًا ﴿٧١﴾

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا
وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ

so manga Monapik a manga Babai,
go so manga Pananakoto a manga
Mama go so manga Pananakoto a
manga Babai, go Phakataobatun o
Allah so Miyamaratiyaya a manga
Mama, go so Miyamaratiyaya a
manga Babai: Na Tatap a so Allah
na Manapi, a Makalimo-on.

وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَةَ كُتِبَ وَيَتُوبَ
اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَاتَ اللَّهُ
عَفْوًا رَحِيمًا ﴿٣٧﴾

Surah Saba-34

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so
Khiruk ko nganin a shisi-i ko man-
ga Langit go so nganin a shisi-i ko
Lopa: Go ruk Iyan so Podi ko
Akhirat: Go Sukaniyan so Maon-
gangun, a Kaip.

2. Katawan Niyan so Puphaka-
solud ko Lopa, go so Puphakam-
bowat a pho-on rukaniyan; go so
Puphakatoron a pho-on ko Langit,
go so Puphakapanik ko solud iyan.
Na Sukaniyan so Makalimo-on, a
Manapi.

3. Na Pitharo o siran a Miyaman-
gongkir: A di rukutano Phâkatalin-
goma so Bangkit: Tharowangka:
Owai na! Ibut ko Kadnan Ko, ka
Mata-an a Phakatalingoma rukano
dun;- a Mata-o ko Migagaib;- da-a
Makaphagma-on a timbang bo o
susurum si-i ko manga Langit, go
da si-i ko Lopa: go da-a maito a di

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ
الْخَبِيرُ ﴿٣٨﴾

يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا
يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ
الرَّحِيمُ الْعَفُورُ ﴿٣٩﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَى
وَرَبِّي أَتَأْتِيكُمْ عَلَيْهَا أَفَعَيِّبُ لَا يَعْرِفُ
عَنهُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي
الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا
أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٤٠﴾

giyoto, go da-a mala, a ba di Mata-
tago ko Kitab a mapayag:

4. Kagiya a mbalasan Niyan so
Miyamaratiyaya go Pingalubuk iran
so manga pipiya: Siran man na
adun a bagiyen niran a Ma-ap, go
pagupur a mapiya.

5. Na so Miyamanamar (Murun)
ko manga Ayat Ami, a rorompisan
niran; na siran man na adun a ba-
giyan niran a siksa,- a pud ko san-
gat a siksa a Malipudus.

6. Na katawan o siran a Piya-
mugan ko Kata-o so Initoron Ruka
a pho-on ko Kadnan Ka a Sukani-
yan so Bunar, go Makapunggonan-
ao ko lalan o (Allah a) Mabagur, a
Puphodin.

7. Na Pitharo o siran a Miya-
mangongkir: Ba ami rukano Thoro-
on so Mama a Phanotholun Niyan
rukano, a amai ka masharoput
kano sa Samporna a Kasharoput,
na Mata-an! A sukano na Khatago
dun ko Ka-adun a bago?

8. Ba niyan Inangkob so Allah
sa kabokhag, antawa-a ba katata-
gowi Sukaniyan sa Buthang?- Kuna,
ka siran a di Mapaparatiyaya ko
Aakhirat, na Khatago ko siksa, go
so Kadadag a mawatan.

9. Ba iran nda mailai so kasa-
sangoran niran, go so katatalikho-

لَيُخْرِجَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ أَزْوَاجًا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ ﴿٥﴾

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ
أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزِ أَلِيمٍ ﴿٦﴾

وَبَرَى الَّذِينَ أَوْفُوا أَلْعَمَّةَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكَ
مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ وَهُدًى إِلَى صِرَاطِ
الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٧﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ تُدْخِلُونَا عَلَى رَجُلٍ
يُنَبِّئُكُمْ إِذَا أُصْرِقْتُمْ كُلُّكُمْ يُرَىٰ إِنْكُمْ لَفِي
خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿٨﴾

أَفَتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِمْ جِنَّةٌ بَلَى الَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ
الْبَعِيدِ ﴿٩﴾

أَفَلَمْ يَسْأَلُوا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنْ

dan niran, ko Langit a go so Lopa?
O kabaya Ami, na khalandung Ami
siran ko Lopa, o di na khaologan
Ami siran sa sagintas ko Langit.
Mata-an! A adun a matatago ro-o
man a tithe a tanda ko oman i
Oripun a Puphananangoran.

10. Na Sabunsabunar a bigan
Ami so Dawood sa pho-on Rukami
a Kakaya-an: Hai manga Palao!
Pundoyoga niyo Sukaniyan! go so
manga Papanok! Go Piyakalumuk
Ami Ron so Potao:-

11. (Pitharo Ami:) Phandai Ka
sa manga Rabun a manga lolowag,
go Shokhodingka sa ringkar, go
ngalubuk Kano sa mapiya; Mata-
an! A Sakun i Phagilai ko gi-i niyo
nggolaola-an.

12. Na (Piyakaphasiyonot Ami)
si-i ko Solaiman so ndo: A so sagad
iyan ko kapipita na Saolan (a ilala-
kao ron), go so sagad iyan ko ka-
gabigabi na Saolan (a ilalakao); go
Piyakatoga Ami Ron so Bowalan a
Galang; go so saba-ad ko manga
Jinn na tao a gi-i nggalubuk ko
Hadapan Niyan, sabap ko Idin o
Kadnan Niyan; na sa tao a Phasi-
wang kiran ko Sogowan Ami, na
Phakata-amun Nami sukaniyan ko
siksa a kadug.

13. Ipuphangumba-al iran sa
kabaya Iyan, a manga Masjid, go
manga toladan, go manga Apag

السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ لَنَا خَسِيفَهُمُ الْأَرْضِ
أَوْ شَقِطَ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ﴿١٠﴾

﴿١١﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا يٰجِبَالُ
أَوِّبِي مَعَهُ وَالطَّيْرَ وَالنَّالَةَ الْحَدِيدَ ﴿١٢﴾

أَن أَعْمَلَ سَبْعَ لَيِّلٍ وَقَدْ رَفِيَ الشَّرْدُ
وَأَعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٣﴾

وَأَسْلَمْنَا الرِّيحَ غَدُوَهَا شَهْرًا وَرَوَّاحَهَا
شَهْرًا وَأَسْلَمْنَا لَهُ عَيْنَ الْقَظِيرِ وَمِنَ الْجِبِّ مَن
يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ إِذِ ابْتِغَىٰ رِزْقَهُ وَمَن يَزِغْ
مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا لَذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿١٤﴾

يَعْمَلُونَ لَهُ مِمَّا يُشَاءُ مِن مَّحْرُوبٍ وَتَمَكِّيلٍ
وَجِفَّانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَّاسِيَتٍ أَعْمَلُوا

andalagid o Paridi, go manga Kodun a manga bubukun: Nggalubuk kano a manga tonganai o Dawood, sa Kapanalamat! Maito ko manga Oripun Ko so Mananalamat!

14. Na kagiya a Pakanggolalanun Ami Ron so Kapatai, na da-a Miyakatoro kiran ko Kiyapatai Niyan a inonta so Ingan ko Lopa, a Pukhun Niyan so tongkat Iyan: Na kagiya a Maothang, na miyapayag so manga Jinn a opama ka siran na katawi ran so Migagaib, na di siran malanggai ko karomasayan a Phakahina.

15. Sabunsabunar a adun a ruk o (tao sa) Saba, si-i ko darpa iran a tanda, a dow a Asinda, sa kawan-an go sa diyowang. (pitharo kiran:) Kan kano ko Pagupur o Kadnan niyo, go Panalamat kano Rukaniyan: Ingud a Thatagompiya, na so Kadnan na Manapi!

16. Na tomiyalikhod siran, na biyotawanan Ami kiran so dugan o pulit, go siyambi-an Ami kiran so dow a Asinda iran sa dow a Pamomolan a Phagonga sa mapait, go dagiyangas, go nganin a Sidar (kayo a ma roni i ra on ago onga so ra onian na ipu rigo sa miyatai) a maito.

17. Giyoto man i inibadal Ami kiran sabap ko kiyaongkir iran: Na ba adun a mbadalan Ami saya a rowar ko Miyongkir.

إِنَّا لَدَاوُدَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ
الشَّكُورُ ﴿٣٤﴾

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ
مَوْنِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ
مِنْ سَائِهِ وَقَلَمْنَا خُرُبَيْنَتَيْنِ إِلَيْهِ
أَن تُلَاقُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَيْسَ فِي الْعَذَابِ
الْمُهِينِ ﴿٣٥﴾

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِهُمْ دَابَّةٌ جَنَّتَانِ عَنْ
يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُوا مِن زَرْقِي رَبِّكُمْ وَأَشْكُرُوا
لَهُمْ بَلْدَةً طَيِّبَةً رَبُّ غَفُورٌ ﴿٣٦﴾

فَأَعْرِضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ
وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِ أُكُلٍ
خَشِيطٍ وَثَلٍّ وَشِئْنٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿٣٧﴾

ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُكَذِّبِينَ أَفْوَهًا وَلَهُمْ جُجَجِي إِلَى
الْكُفُورِ ﴿٣٨﴾

18. Go Tiyagowan Ami so lut iran a go so lut o manga Ingud (sa Sham) a so Piyakandakulan Ami oto sa mapiya, sa manga Ingud a manga Babantai, go diniyangka Ami ro-o so kalalakao: (Pitharo Ami): Lalakao kano ron ko manga Kagagawi-i go manga Kadaondao, a Khisasarig kano.

19. Na Pitharo iran: Kadnan Nami! Pakakhakawatana-angka so lut o manga dukha-i ami: Go Pindarowaka-an niran so manga gina-wa iran. Na biyaloi Ami siran a manga Tothol, go iniparak Ami siran sa Samporna a kiparak. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga tanda ko oman i Mapantang, a Mananalamat.

20. Na Sabunsabunar a miyato-man kiran o Iblis so antangan ni-yan, na Kiya-onotan niran sukaniyan, inonta so isa ka Sagor-ompong a pud ko Miyamaratiyaya.

21. O ba di da-a Kapa-ar iyan kiran,- ogaid na-a Nami mapunto so tao a Mapaparatiyaya ko Akhir-at si-i ko tao a sukaniyan na sha-sangka-on: Na so Kadnan Ka i Somisiyap ko langowan taman.

22. Tharowangka: A Tawaga niyo so siran a initugo niyo (a Tohan) a salakao ko Allah: Da-a Mi-papa-ar iran a timbang o susurum, si-i ko manga Langit go da si-i ko

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمُ الْفُرَّى الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا فَرْغًا يَظْهَرُ وَقَدَّرْنَا فِيهَا الشَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لِيَأْتِيُوا بِمَا مَاءَ امِينٍ ﴿١٨﴾

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعِثْ بَيْنَ أَسْقَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَرِّقٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿١٩﴾

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَوْمَئِذٍ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَأْنٍ وَرَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِیظٌ ﴿٢١﴾

قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ رَزَقْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِقْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهَا مِنْ شِرْكٍ وَمَا لَهُ

Lopa: Go da-a mitotompok iran non, go da-a tabanga iyan kiran;

23. Go da-a khibugai a gona o kapangalubalub si-i ko Hadapan Niyan, inonta si-i ko tao a Inidinan Niyan. Taman sa igira kiyada-an sa kaluk so manga poso iran na Tharoon niran: A antona-a so Pitharo o Kadnan niyo? Tharoon niran: A so Bunar; go Sukaniyan so Maporo, a Mala.

24. Tharowangka: A antawa-a i Puphagupur rukano, a puphakapon ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: So Allah; na Mata-an a Sukami o di na sukano, na Mata-an a matatago ko Torowan, o di na si-i ko Kadadag, a Mapayag!

25. Tharowangka: A di rukano khi-isha so mini-shala ami, go di Rukami khi-isha so gi-i niyo nggolaola-an.

26. Tharowangka: A Pulimodun tano o Kadnan tano; Oriyan niyan na Ikhokom Iyan rukutano so Bunar: Ka Sukaniyan so Kokoman a Matao.

27. Tharowangka: A Paki-ilai niyo Rakun so siran a Inirimbang iyo Ron: A manga Sakotowa; Sabunar, a kuna, ka so bo so Allah, a Mabagur, a Maongangun (a da-a sakotowa Iyan).

مِنْهُمْ مَنْ ظَاهِرٌ ﴿٣٢﴾

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُٗ
حَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ
رَبُّكُمُ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٣٣﴾

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضِ قُلِ اللّٰهُ وَاَنَا۠ اَوْلٰىكُمْ لَعَلَّيْ
هُدٰى اَوْفٰى ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٣٤﴾

قُلْ لَا تُسۡتَعۡلَوۡنَ عَمَّاۤ اُخۡرَجۡنَا وَلَا تُسۡتَعۡلَوۡنَ
عَمَّاۤ اَعۡمَلُوۡنَ ﴿٣٥﴾

قُلْ يٰۤجَمۡعُ بَيِّنٰتٍ نَّاسَاۡكُمْ يَفۡتَحُ بَيِّنٰتِیۡ بِالْحَقِّ
وَهُوَ الْفَتّٰحُ الْعَلِیۡمُ ﴿٣٦﴾

قُلْ اَرۡوِیۡ الَّذِیۡنَ اَلۡحَقُّۢمۡ بِهٖۤ شُرَکَآءُ كَلَّا
بَلْ هُوَ اللّٰهُ الْعَزِیۡزُ الْحَكِیۡمُ ﴿٣٧﴾

28. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa langkap ko manga Manosiya, a Puphamanothol sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

29. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a siksa) o sukano na manga Bunar?

30. Tharowangka: A ruk iyo so diyandi ko Alongan, a di niyo to khisongod sa isa ka oras, go di niyo khakutung.

31. Na Pitharo o siran a Miya-mangongkir: A di ami dun Pharatiyaya-an angkai a Qur-an, go di (yami Pharatiyaya-an) so Miya-ona-an niyan. Na o Mailáingka amai ka so manga Darowaka na tarongko-on siran ko Hadapan o Kadnan niran, na Pangundodan o saba-ad kiran so saba-ad a Katharo! Tharo-on o siran a Piyamangarasiyan ko siran a Miyamanakabor: A o da so sukano, na miyabaloi kami dun a Miyamaratiyaya!

32. Tharo-on o siran a Miyamanakabor ko siran a Piyamangarasiyan: A ba sukami i miyaka-alang rukano ko Torowan ko oriyen o masa a Kiyapakaoma niyan rukano? Kuna, ka miyabaloi kano a manga baradosa.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا
وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾

قُلْ لَّكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَجِزُونَ عَنْهُ
سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِرُونَ ﴿٣٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنُؤْمِنَ بِهَٰذَا
الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ
الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ
بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ بِقَوْلِ الَّذِينَ
اسْتَضَاعُوا الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ
لَهُمْ مِّنْهُم بَعِيدٌ ﴿٣١﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَاعُوا
أَنَحْنُ صِدْقٌ فَكُفُّوا عَنِ الْهَدْيِ بَعْدَ إِذْ جَاءَ كُمْ
بَلْ كُنتُمْ مُخْرِجِينَ ﴿٣٢﴾

33. Na Tharo-on o siran a Piya-mangarasiyan ko siran a Miyama-nakabor: A kuna! Ka so antangan a marata ko kagagawi-i a go so ka-daondao: Gowani ko Pushogo-on kami niyo so Kaongkiram i ko Allah go so kapangumba-al ami sa manga Saginda Niyan (i miyaka-alang rukami ko Parat iyaya)! Na misolun niran so Kasundit ko masa a kailaya iran ko siksa: Go tago-on Ami so manga patong ko manga lig o siran a Miyamangongkir: Ba adun a imbalas kiran a rowar ko Pinggolaola iran?

34. Na da-a Siyogowan Nami a Ingud sa Phamaka-iktiyar, a ba da Tharowa o manga Olowan non: a Mata-an! A sukami na so ini Sogorukano to na Inongkir ami.

35. Go Pitharo iran: A sukami i madakul i manga Tamok go manga Wata, go kuna a ba sukami i Phamaniksa-an.

36. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na Puphakaoladun Niyan so rishki ko tao a kabaya Iyan, go Puphakasimpitun Niyan, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

37. Na kuna a ba so manga Tamok iyo, go kuna a ba so manga Wata iyo, so maphakarani kano niyan Rukami sa Samporna a kapakarani: Ogaid na so tao a Miyara-

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَطْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا
بَلْ مَكْرُ الْيَلِيلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ
نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا وَأَسْرُوا
الْأَدَمَةَ لَنَارًا أَوْ الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَقْلَلِ
فِي أَغْنَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَهْلَ الْيُحْرُونَ إِلَّا مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ
مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِءُ كَافِرُونَ ﴿٣٤﴾

وَقَالُوا لَنَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَدًا وَمَا نَحْنُ
بِمُعَذِّبِينَ ﴿٣٥﴾

قُلْ إِنْ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِندَنَا
زُلْفَىٰ إِلَّا مَن ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا قُلْ لَّيْسَ
لَهُمْ جِزَاءُ الضَّعِيفِ بِمَا عَمِلُوا هُمْ فِي الْعُرْفِ

tiyaya go Miyagamal sa Mapiya na siran man i khibagiyan ko balas a takup sabap ko Pinggolaola iran, go siran i khatago ko manga darpa ko Sorga a khisasarig siran!

38. Na siran a Mananamar sa kabinasa o manga Ayat Ami, a rorompisan niran, na siran man i Phamakadarpa-an ko siksa.

39. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na Puphakaoladun Niyan so Rishki ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, go Puphakasimpitun Niyan non. Na apiya antona-a i mapunggasto niyo a Shai na Sukaniyan i pushambi on: Go Sukaniyan i taralbi a Mapiya ko (puphamamugai sa riskhi).

40. Na si-i ko gawi-i a limodun Niyan siran langon, oriyan niyan na Tharo-on Niyan ko manga Malai-kat: A ba siran naya so sukano i Sinimba iran?

41. Tharo-on niran: A Soti Ka! Suka i Panarigan nami a salakao kiran. Kuna, ka siran na aya Pushimba-an niran na so manga Jinn: So kadakulan kiran na siran i Papara-tiyaya-an niran.

42. Na sa Alongan noto na da a Mapukhapa-ar o saba-ad rukano a bagiyan o saba-ad a gona, o di na Morala: Na Tharo-on Ami ko siran a Mindadarowaka: A ta-ami niyo so

ءَامِنُونَ ﴿٣٧﴾

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آلِهَتِنَا مُعْجِرِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿٣٨﴾

قُلْ إِنْ رَبِّي يَسْطُرُ الرَّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٣٩﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهَؤُلَاءِ إِبْرَاهِيمَ كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾

قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيِّنَا مِنْ دُونِهِمْ كُلٌّ كَانُوا يَعْبُدُونَ أَلَيْسَ أَعْيُنُهُمْ يَوْمَئِذٍ مُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾

فَالْيَوْمَ لَا يَسْمَعُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾

وَاذْكُرُوا لَهُمْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَنْ مَا كَانُوا يَعْبُدُونَ
أَتَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ هَذَا بِلَا آفَافٍ مُمْفَرَةٍ وَقَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنَّ هَذَا
الْأَشْخَصُ مُمْبِينٌ ﴿١٧﴾

وَمَا أَتَيْنَهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿١٤﴾

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا تَبَعُوا
مُعْثَرًا مَاءً أَنْتُمْ هُمْ فَكُذِّبُوا رُسُلِي
فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٥١﴾

﴿قُلْ إِنَّمَا أَعْطِيكُمْ يُوحَىٰ أَن تَقُولُوا لِلَّهِ
مَشْنَىٰ وَفُرْدَىٰ ثُمَّ تَقْرَأُوا مَا يَصَاحِبُكُمْ
مِّنْ جَنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُمْ بَيْنَ يَدَيْ
عَذَابٍ شَدِيدٍ﴾

46. Tharowangka: A aya bo a
Ipagundao Akun rukano na isa: So
Kipamayandugun niyo (ko Bunar)
sa makapantag ko Allah,-sa mado-
wowa kano, sa Matarambisa
kano,-orijan niyan na Puphamimi-
kiran kano: Da ko (Muhammad a)
pud iyo i Buthang: Da ko Sukani-
yan na inonta na Puphamaka-ik-
tiyar rukano, ko da pun so siksa a
sangat.

47. Tharowangka: A da-a Phan-guningko rukano a sokai: Ka giyoto na ruk iyo: Da-a sokai Yakun in-onta so shisi-i ko Allah: Go Suka-niyan i Saksi ko langowan taman.

48. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na ipushorong Iyan so Bunar; lubi a Mata-o ko manga Gaib.

49. Tharowangka: A Miyakata-lingoma so Bunar, go di makapu-pho-on so ribat go di phakakasoi.

50. Tharowangka: A o Madadag Ako, na khadadag Ako sa si-i bo phakatana ko Ginawa Ko: Na o Makaontol Ako, na sabap ko Ipha-gilaham Rakun o Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan i Puphaka-nug, a Marani.

51. Na o Mailaingka so masa a Kaluki kiran, na da-a Kapakapala-go (ran), go Gandurun siran pho-on ko darpa a marani.

52. Go Tharo-on niran: A Piyar-atiyaya-mi Sukaniyan (a Qur-an); na andamanaya i kakhaparoliya iran ko kiraot ko Kathaobat pho-on ko darpa a mawatan-

53. A Sabunar a Inongkir iran noto gowani, go puphangusarun niran so Migagaib ko darpa a ma-watan?

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾

قُلْ إِنْ رَفِيَ يَفْذُفُ يَأْتِي عَلَى الْعَرْشِ الْعُيُوبِ ﴿٤٨﴾

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِيَنَّ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾

قُلْ إِنْ صَلَّيْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَى نَفْسِي وَإِنْ أَهْتَدَيْتُ فِيمَا يُؤْتِي إِلَى رَفِيٍّ إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾

وَلَوْ تَرَى إِذْ فَرَغُوا فَلَا قُوَّةَ وَلا خِذْوًا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾

وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ وَأَنَّى لَهُمُ التَّنَازُؤُ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَفْذُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

54. Na kalutan siran a go so Mashishinganin niran, lagid o iniki-diya ko manga ishan niran sa kupit gowani: Mata-an! A siran na miytago siran ko Kashasangka, a Mapayag a Kashangka.

Surah Fatir-35

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa, a biyaloi Niyan so manga Malaikat a manga Sogo, a adun a manga Papak Iyan, ndodowa, go tuthulo, go phapat: Phagomanan Niyan ko Ka-adun so kabaya Iyan: Mata-an! A so Allah si-i ko lango-wan taman na Gaos Iyan.

2. Sa dun sa luka-an o Allah ko Manosiya a Limo na da-a Makar-unon: Go sa dun sa runun Niyan non, na da-a makabotawanon ko oriyen niyan: Na Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

3. Hai manga Manosiya! Tadumi niyo so Limo o Allah rukano! Ba adun a Miyangadun a salakao ko Allah, a Puphagupur rukano ko pho-on ko Langit a go so Lopa? Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na andamanaya i Kaputhalikhod iyo?

وَجَلَّ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ
بِأَشْيَاعِهِمْ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ
مُّرِيبٍ ﴿٥٤﴾

سُورَةُ فَاطِرٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ
الْمَلَائِكَةَ رُسُلًا أُولَى أَجْنَحٍ مَّتَّى وَتِلْكَ
وَرُبَّعٌ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٥﴾

مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا
وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مَرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٥٦﴾

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَذْكَرَ وَأُنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ
خَلْقٍ غَيْرَ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَإِنْ تَوَفَّكُونَ ﴿٥٧﴾

4. Na o ba Ka iran Pakapumbo-khaga, na Sabunar a Piyakambo-khag so manga Sogo a Miya-onan Ka: Na si-i bo ko Allah Phakan-doda so Pukhakaolaola.

5. Hai manga Manosiya! Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar. Na o ba kano Malimpang o kaoyagoyag ko doniya, go o ba kano Malimpang ko (okit o) Allah o Phulilimpang.

6. Mata-an! A so Shaitan na ridowai niyo: Na baloya niyo sukanian a ridowai. Aya bo a Iputhawagiyan ko ma-ampilon, na-an siran mabaloi a pud ko manga tao ko kadug (ko Naraka).

7. Siran a Miyamangongkir, na adun a bagiyan niran a siksa a sangat: Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go Balas a mala.

8. Ino so tao a Pipharasan non so marata ko galubuk iyan, na aya kiya-ilaya niyan non na mapiya. (Ba lagid o Tiyo-ro o Allah)? Na Mata-an! A so Allah na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan, go thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan. Na o ba Mailang so Ginawangka sa pantag o manga awida-akal kiran: Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an!

وَلَا يَكْذِبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ وَلِلَّهِ
الْأُمُورُ ﴿١﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمُ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٢﴾

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا
يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٣﴾

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٤﴾

أَمْ مَنْ رُبُّنَا لَعَسَ أَنْ نَعْلَمَ بِهِ قَوْلَهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ
يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبْ
نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا
تَصْنَعُونَ ﴿٥﴾

9. Na so Allah so miyotawan ko manga ndo, na pukhiporo iyan so Gabon, na ipuphamakaig Ami oto ko Ingud a Miyatai, na Inoyag Ami sa sabap rukaniyan so Lopa ko oriyen o Kiyapatai niyan: Lagid man oto so kapagoyaga ko Miya-matai!

10. Sa tao a kabaya iyan so Munang, na ruk o Allah so Munang sa kalangolangowan niyan. Si-i Rukaniyan Puphakapanik so Katharo a Mapiya: Go so Amal a ontol; na Ipupphoro Iyan sukaniyan (ka Putharima-an Niyan). Na so Pupha-magantangan ko manga rarata, na adun a bagiyan niran a siksa a sangat; na so antangan o siranoto na giyoto na khailang.

11. Na so Allah i Miyadun rukano pho-on ko botha, oriyen niyan na pho-on ko Notfa; oriyen niyan na biyaloi kano Niyan a nggagana-pa. Na da-a Ikhaogat o Babai, go da-a Ipumbawata Iyan, a ba di si-i ko Kata-o Niyan. Go da-a Pagumbowain a Khambowai, go da-a Phakababa-an so Omor iyan, a ba di matatago ko Daptar (a so laokh makhpol). Mata-an! A giyoto man si-i ko Allah na malbod.

12. Na kuna a ba magishan so dowa a Kalodan,- giya i na tabang, a pakadunggao, a malbod so kainoma-on, go giyaya na matimos, a mapulud. Na Puphakakan kano ko

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُبْرِحُ سَحَابًا مَسْفُوفَةً
إِلَى بَلَدٍ مَّتَنٍ فَأُخْيِنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْنِهَا
كَذَلِكَ النُّشُورُ ﴿١﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَهُ يَصْعَدُ
الْكُومَ الطَّيِّبَ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ
وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ
شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ هُوَ يُسَوِّرُ ﴿٢﴾

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ
جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا
تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ وَلَا
يُنْقَضُ مِنْ عُمرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرٌ ﴿٣﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذَابٌ مُرَاتٍ
سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِنْ كُلِّ
ثَلَاكُومٍ لَحْمٌ طَرِيٌّ وَتَسْمَخِرُ حُجُورٌ

puphakapo-on ko omani isa ro-o, a Sapo a Malumbo, go mapuphaka-gumao niyo so pakayan a gi-i niyo to Manditar (a manga Montiya); na Pukhailaingka so manga Kapal rukaniyan a Puphamangutas, ka-an niyo mapuphuloloba so Kakawasaan Niyan, go angkano Makapuphanalamat.

13. Puphakasoludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go Puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i, go Piyakaphasiyonot Iyan so Alongan a go so Olan: Oman i isa ro-o na Puphalalagoi si-i ko ta-alik a miyapunto. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo: A khiruk ko Kapa-ar. Na so siran a Puphanongganowin niyo a salakao Rukaniyan, na da a Mipapa-ar iran a ishambo o dadanglisun.

14. O Panguni kano kiran, na di iran khanug so Panguni niyo, na apiya Manug iran, na di kano iran sumbagun. Na si-i ko Alongan a Qiyamah na Pagongkirun niran so Kinisakoto niyo (kiran ko Allah). Na da-a Makaphanothol Ruka a lagid o (Allah a) Kaip.

15. Hai manga Manosiya! Suka-no na manga Bara-arapan ko Allah: Na so Allah na Sukaniyan so Kaya, a Puphodin.

16. O Kabaya Iyan na khailang kano Niyan, go tomalingoma sa Ka-adun a bago.

جَلِيلَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفَلَكَ فِيهِ مَوَازِيرَ
لِيَسْتَعْمُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿١٥﴾

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي
الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ
يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ
رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِن
دُونِهِ مَا يَنبَغِي لَكُمْ مِنْ قَاطِعٍ ﴿١٦﴾

إِن تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا
مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَتَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُونَ
بِشِرْكِكُمْ ۖ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿١٧﴾

﴿ يَأْتِيهَا النَّاسُ أَسْفَرُ الْفَقَرَاءِ إِلَى اللَّهِ ﴾
وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿١٨﴾

إِن يَشَاءْ يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ
جَدِيدٍ ﴿١٩﴾

17. Na kuna oto a ba marugun ko Allah.

18. Na di kha-awidan o ma-awid so dosa o pud iyan. Go apiya Pangunin o kapupunudan so ka-awidiron, na da-a phakiawidan non a maito bo, apiya pun sukaniyan na tonganai niyan. Aya bo a Maphakaiktiyar Ka na so siran a ika-alukiran so Kadnan niran a da Mapayag go ini pamayandug iran so Sambayang. Na sa tao a Shoti na Makapushoti sa ruk bo o ginawa niyan; na si-i bo ko Allah so khabolosan.

19. Na kuna a ba magishan so Bota a go so Puphakailai;

20. Go di (magishan) so manga lilibotung a go so Maliwanag;

21. Go di (magishan) so kasisirongan a go so Mayao:

22. Go kuna a ba magishan so manga Oyagoyag a go so Miyamatai. Mata-an! A so Allah na Mapuphakanug Iyan so tao a kabaya Iyan; na Dingka Maphakanug so tao a matatago ko manga kobor.

23. Suka na matag Puphamakaiktiyar.

24. Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) rakhus o Bunar, a Puphamanothol, go

وَمَا ذَلِك عَلَى اللَّهِ بَعِزٌ ﴿١٧﴾

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جِهَيْهَا لَا يَحْمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ إِنَّمَا تُذَرُ الَّذِينَ يُخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ ۚ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿١٩﴾

وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢٠﴾

وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ ﴿٢١﴾

وَمَا يَسْتَوِي الْأَخْيَافُ وَلَا الْأَمْوَاتُ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ ۚ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعُ مَن فِي الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾

إِن أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾

Puphamaka-iktiyar: Na da-a pagtao a ba da-a Miya-iposon a Puphamaka-iktiyar.

25. Na o Pakambokhaga Ka iran, na Sabunar piyakambokhag o siran a Miya-ona-an niran (so manga Rasul), Minitalingoma kiran o manga Rasul kiran so manga Rarayag a Karina, go so manga Daptar, go so Kitab a Miyakabugai sa Sindao.

26. Oriyan niyan na siniksa Akun so siran a Miyamangongkir: Na antona-a i miyambutad o siksa Akun (kiran)!

27. Bangka da Mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig? Na Piyakagumao Ami sa sabap rukaniyan so manga Onga a mbidabida so manga Waruna niyan. Go pud ko manga Palao so manga lalan a Mapoti go Mariga, a mbidabida so manga Waruna niyan, go Miyaman-gintukintum.

28. Go pud so manga Manosiya go so manga Binatang, go so manga Ayam, a mbidabida so manga Waruna niyan a ishan noto. Aya bo a Ma-aluk ko Allah, ko manga Ori-pun Niyan, na so manga Tata-o: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Manapi.

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالْزُبُرِ
وَإِلَّا كَتَبَ الْغُيُوبَ ۖ

لَمَّا أَخَذَتْ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ
نَكِيرِ ۝

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجْنَا بِهِ شَجَرَاتٍ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا
وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيضٌ وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ
أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ ۝

وَمِنَ النَّاسِ وَالْدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ
أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ
الْعُلَمَاءُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ۝

29. Mata-an! A so siran a Pumphamangadi ko Kitab o Allah, go ini Pamayandug iran so Sambayang, go Miyamumugai siran ko ini Pagupur Ami kiran, sa Masolun go Mapayag, na Ma-a arap iran so Kandagang a di dun khalapis:

30. Ka ithoman Niyan kiran sa tarotop so manga balas kiran, go Pagomanan Niyan kiran so Gagao Niyan: Mata-an! A Sukaniyan na Manapi, a Masalamatun.

31. Na so ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad) a Kitab, na giyoto so Bunar,- a toma tanto ko Miya-ona-an niyan: Mata-an! A so Allah na tithe a Kaip ko manga Oripun Niyan, a Puphakailai:-

32. Oriyan niyan na Piyakipan-gowarisan Ami so Kitab ko siran a Miyapili Ami ko manga Oripun Nami: Na so saba-ad kiran na Pindarowaka-an niyan a ginawa niyan; go pudkiran so thatangka go so saba-ad kiran na miya-ona ko manga pipiya sabap sa Idin o Allah; giyoto man na Sukaniyan so Limo a mala.

33. Manga Sorga a Tatap a Phamakasolud siran non: Phangimowan siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan, go Montiya a Tipai; go aya nditarun niran ro-o na Sotra.

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ
بِحَنَّةٍ ۚ لَّن تَمُورَ ﴿٣١﴾

لِيُؤْتِيَهُمْ أَجْرَهُمْ وَنَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۚ
إِنَّهُ عَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٢﴾

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ
لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٣٣﴾

فَرَأَوْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ أَصْطَفَيْنَا مِنْ
عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ
مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ
يُدْرِي أَنَّهُ ذَالِكٌ هُوَ الْفَضْلُ
الْكَبِيرُ ﴿٣٤﴾

جَعَلْتُ عَذَابَ يَدِّ خُلُودِهَا يَحْكَمُونَ فِيهَا مِنْ
أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا
خَرِيرٌ ﴿٣٥﴾

34. Na Tharo-on niran: A so Podi na ruk o Allah, so inilang Iyan rukami so Boko: Mata-an! a so Kadnan Nami na titho a Manapi, a Masalamatun:

35. A so Piyakaphantao kami Niyan ko Ingud a kakal sa po-on ko Gagao Niyan: Di kami ron khasogat a dokao, go di kami ron khasogat a robas.

36. Na so Miyamangongkir na bagiyan niran so Apoi ko Naraka Jahannam: Di siran i Thaman, ka o ba siran Mamatai, go di kiran phakakhapun so siksa-on. Lagid man noto a kambalasi Ami ko oman i Miyongkir!

37. Na siran na Pukhigoraok iran ro-o: A Kadnan nami! Pakaliyowa Kamingka (ko Naraka): Ka nggalubuk kami sa ontol, a salakao ko Pinggalubuk ami! (Tharo-on o Allah:) Ba Ami sukano da Pakapaginutawa sa diyangka a Makaphananadumon so tao a Phananadum? Go Miyakaoma rukano so Miyamakaiktiyar. Na ta-ami niyo ka da-a bagiyan o manga Darowaka a phakatabang.

38. Mata-an! A so Allah i Mata-o ko Migagaib ko manga Langit a go so Lopa: Mata-an! A Sukaniyan i Matao ko shisi-i ko manga Rarub.

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ
إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٤﴾

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامَةِ مِن فَضْلِهِ لَا
يَمَسُّنَا فِيهَا نُصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَى
عَلَيْهِمْ فِيهَا مَوْتٌ وَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ مِّنْ
عَذَابِهَا كَذَلِكَ نُجْزِي كُلَّ لُغُوبٍ ﴿٣٦﴾

وَهُمْ يَصْطَرِّخُونَ فِيهَا رَبِّنَا أَخْرِجْنَا
نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ
أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ
وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ
مِن نَّصِيرٍ ﴿٣٧﴾

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

39. Sukaniyan so biyaloi kano Niyan a manga Khalifah ko Lopa: A sa dun sa Mongkir na phakatana-on so (karata o) Kiyaongkir iyan: Go da-a khiyoman ko manga Kafir o Kiya-ongkir iran si-i ko Kadnan niran: A inonta so Rarangit; go da-a khiyoman ko manga Kafir o Kiya-ongkir iran a inonta so Kalogi.

40. Tharowangka (Ya Muhammad): Aiguda iyo ko Ipuphamanakoto niyo a so siran na Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah? Paki-ilai niyo Rakun o antona-a i Miya-Adun niran ko Lopa; Antawa-a ba adun a mitotompok iran ko manga Langit? Antawa-a ba adun a ini bugai Ami kiran a Kitab na siran na si-i ko marayag a Karina a phon Rukaniyan?-kuna, ka da-a ipumbugai a pasad o manga Darowaka so saba-ad kiran ko saba-ad a rowar sa limpangan.

41. Mata-an! A so Allah na urunun Niyan so manga Langit a go so Lopa, ka o ba siran mapokas: Na Ibut o mapokas siran, na da-a makarun kiran a isa bo ko oriyan niyan: Mata-an! A Sukaniyan na Tatap a Matigur, a Manapi.

42. Na ini Shapa iran ko Allah so Pithamanan a manga Sapa iran sa Ibut o adun a Makatalingoma kiran a Puphamaka-iktiyar, na Mata-an! A khabaloi siran ndun a

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْخَلْقَ فِي الْأَرْضِ قَمَنَ كَفَرَ
فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِندَ
رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ
إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي
السَّمَوَاتِ أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَتٍ
مِنْهُ بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا
إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾

﴿٤١﴾ إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ
تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ
بَعْدِي إِنَّهُ لَإِنْ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤٢﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ
لَيَكُونُنَّ أَقْدَى مِنْ إِخْوَى الْأُمَمِ فَلَمَّا
جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٣﴾

lubi a phakaontol a di so Pithanggi-sa-an ko manga pagtao: Na ka giya adun a Miyakatalingoma kiran a Puphamaka-iktiyar, na da-a mini-pagoman Niyan kiran a rowar sa kapalagoi,-

43. Makapantag sa Kapumaratabat ko Lopa, go kapagantangan sa marata. Na da-a khatangkalan o antangan a marata a rowar ko khirukon. Na ba adun a punayaon niran a rowar ko kiya-okitan o miyanga o ona? Na da dun a mato-on Ka a kasambi-i ko okit o Allah: Go da dun a Mato-on Ka a ka-alin o okit o Allah.

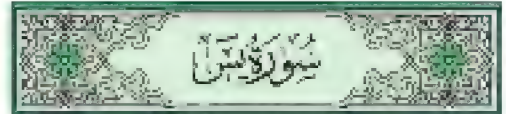
44. Ba siran nda makandalakao ko Lopa, ka-a niran mapamimikiran o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-ona an niran,- a siran i lubi a di siran i bagur? Na da ko Butad o Allah o ba adun a makarompison a shai ko manga Langit go da si-i ko Lopa: Mata-an! A Sukaniyan na Tatap a Mata-o, a Gaos.

45. Na o shiksa-an o Allah ko manga Manosiya so Pinggalubuk iran (a manga dosa), na da-a lam-baan Niyan ko liyawao o Lopa a Baraniyawa: Na ogaid na pakalalanatun Niyan siran taman ko ta-alik a miyapunto: Na igira a miyakatalingoma so ta-alik kiran, na Mata-an! A so Allah na Tatap a Phagilain Niyan so manga Oripun Niyan.

أَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرُ السَّيِّئِ لَا يَحِيقُ
الْمَكْرُ السَّيِّئِ إِلَّا بِأَقْلِهِمْ فَهَلْ يُنظَرُونَ إِلَّا
سُنَّتِ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ
تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ
قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُمْ مِنْ شَيْءٍ فِي
السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ
عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

وَلَوْ نَوَإْخَذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا
تَرَكَ عَلَى ظُهُرِهِمْ مِنْ ذَاتِهِ وَلَكِنْ
يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ
أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ
بَصِيرًا ﴿٤٥﴾

Surah Yasin-36

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Yasin. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Ibut ko Qur-an, a Hokoman (a pimbaibaitan);-

3. Mata-an! A Suka (Ya Muhammad) na pud dun ko manga Sogo (o Allah),

4. A si-i ko okit a maka-o ontol (a so Islam).

5. Initoron o (Allah a) Mabagur, a Makalimo-on.

6. Ka-an Ka Mapaka-iktiyar so pagtao, a da Mapaka-iktiyar so manga Lokus iran, na siran na di khipaka-i inungka.

7. Sabunsabunar a Miyatang kud so Katharo (a siksa) ko kadakulan kiran: Na siran na di siran Mapaparatiyaya.

8. Mata-an! A Sukami na tiyagowan Ami so manga lig iran sa manga patong, na giyoto na taman ko manga baka, na ba siran ndun makalilintangag;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يس ١

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ٢

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ٣

عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ٤

تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ٥

لِيُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أُنْذِرَهُ أَبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ٦

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ٧

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْيُنِهِمْ أَغْلَافًا فَهُمْ إِلَى الْآذَانِ قَعَمٌ مُّقْتَحُونَ ٨

9. Go tiyagowan Ami so kasa-sangoran niran sa runding, go so katatalikhodan niran sa runding, na pinilusan Ami siran: na siran na di siran phakanono.

10. Na magishan kiran o ino Piyaka-iktiyar Ka siran, antawa-a Dangka siran Paka-iktiyara: Ka di siran mbo Pharatiyaya.

11. Aya bo a Maphaka-iktiyar Ka na so tao a Miyonot ko Qur-an, go inikaluk iyan so (Allah a) Masa-linggagao, a Migagaib: Na Puphamanotholangka-on so Ma-ap, go so Balas a mapiya.

12. Mata-an! A Sukami na Sukami i Magoyag ko Miyamatai, go Ipushorat Ami so miniona iran, go so manga rarad iran; na langowan taman na mai-itong Ami sukaniyan ko Kitab a Mapayag (a so laokh makhpol).

13. Na Mba-alingka kiran a ibarat: So manga tao ko Ingud (a Intakiyah). Gowani na Miyakaoma kiran so manga Sogo.

14. Gowani a Sogowan Nami siran sa dowa Katao, na Piyakambokhag iran a dowa oto: Na biyagur Ami a ika tulo: Na Pitharo iran: A Mata-an! A Sukami na si-i rukano manga Sogo.

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ
سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنْذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾

إِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ
الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ فَبِئْسَ مَا يَكْفُرُونَ ﴿١١﴾

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا
وَأَخَّرُوا وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي
إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿١٢﴾

وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ
جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اتِّخَذُوا آلِهَتَكُمْ
شَٰكِلًا فَقَالُوا إِنَّا إِلَٰهُكُمْ مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾

15. Pitharo iran: A da ko Sukanononta na Manosiya a lagid ami; go da-a Initoron o (Allah a) Masalinggagao a maito bo (a Wahy): Da ko Sukano inonta na Puphamamokhag kano.

16. Pitharo iran: A so Kadnan tano na Katawan Niyan a Mata-an! A Sukami na si-i rukano titho a manga Sogo:

17. Na da-a Paliyogat Rukami a rowar ko Kapamakasampai (ko Sogowan o Allah) a Mapayag.

18. Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na miyakashokna kami sa marata sa sabap Rukano: Ibut o di Kano gunuk, na Mata-an a radiyamun nami Sukano dun, go Mata-an a masogat Kano dun o pho-on rukami a siksa a Malipudus.

19. Pitharo Iran: A so sokna iyo a marata na sarta iyo: A ti amai ko Piyakatadum kano (na pishokna-an kano sa marata)? Kuna, ka sukano na pagtao a manga Malawani!

20. Na miyakaoma a pho-on ko pikhilidan o Bandara Ingud a Mama (a si Habibo Najar), a gi-i nggagan, Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Onoti niyo so manga Sogo:

21. Onoti niyo so tao a da-a Phangunin Niyan rukano a sokai, ka Siran i Maka-o ontol..

قَالُوا مَا أَنُفِئُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنزَلَ الرَّحْمَنُ مِن شَيْءٍ إِلَّا أَنْشُرُوا لَا تُكَدُّبُونَ ﴿١٥﴾

قَالُوا رَبَّنَا بَعَثَ إِنَّا إِلَهُكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾

قَالُوا إِنَّا نَطَّلِمُكَ أَكْبَرًا لَّيْنُ لَمْ تَنْتَهُوْا لَنَرْجُمَنَّكَ وَلَسَ مَعَكُم مُّقَاْعَدَابُ الْيَوْمِ ﴿١٨﴾

قَالُوا أَطَّلِعُمْ كُمْ مَعَكُمْ أَيْنَ دُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَبْقَومُ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾

اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٢١﴾

22. Na antona-a i bagiyen Ko sa di Yakun ka Shimba-a ko (Allah a) Sukaniyan i Miyadun Rakun, go rongkano phakandoda?

23. A ti Khowa-an Ko so sala-kao Rukaniyan a manga Katohan-nan? A o paka-antapi Yako o (Allah a) Masalinggagao sa morala, na da-a khilinding Rakun, o Pangongogopan niran a maito bo, go di Yako iran khasabut.

24. Mata-an! A Sakun na sa maoto na miyatago Ako dun ko Kadadag a Mapayag.

25. Mata-an! A Sakun na Piyar-atiyaya Ko so Kadnan niyo na Pakinuga Ko niyo: (Na Biyono iran)!

26. Pitharo (Rukaniyan): Solud Ka ko Sorga. Pitharo Iyan: Hai dingan o Mambo! O so pagtao Akun na katawan niran!

27. So Kiyapuma-api Rakun o Kadnan Ko, go so Kiyabaloya Niyan Rakun a pud ko Khipaga-ada-tan!

28. Na da-a Piyakatoron Ami ko pagtao Niyan, ko oriyen niyan, a tantara a pho-on ko Langit, go da Kami Sogo.

29. Da-a rowar ko lalis a isa, na sa maoto na siran na Miyapadung siran,

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَالَّذِي
تَرْجِعُونِ ﴿١١﴾

أَلَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِن يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ
بِضُرٍّ لَّا تُغْنِي عَنْهُمْ شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا
يُنْقِذُونِ ﴿١٢﴾

إِنِّي إِذًا لَنِي ضَلَّلٌ مُّبِينٌ ﴿١٣﴾

إِنِّي ءَامَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِ ﴿١٤﴾

فَقِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي
يَعْلَمُونَ ﴿١٥﴾

يَمَّا عَفَّرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ
الْمَكْرُمِينَ ﴿١٦﴾

﴿١٧﴾ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ
مِّنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿١٨﴾

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ
خَامِدُونَ ﴿١٩﴾

30. Hai Kasundit a phakatana ko manga Oripun (o Allah)! A da-a Puphakatalingoma kiran a Sogo a ba iran noto da pamagurugi!

يَحْشُرُونَ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ
إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٠﴾

31. Ba iran nda katokawi a madakul a bininasa Mi a miyaona an niran ko miyagapidapid a pag-tao? Mata-an! A siran na di siran kiran phakandod:

أَنزِلْنَا كَثْرًا أَهْلَكَ قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
أَنَّهُمُ الْيَهُودَ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾

32. Na da ko omani isa o ba di langon si-i ko Hadapan Nami phamakadarpa-a.

وَإِنْ كُلُّ لَمَنَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾

33. Na tanda kiran so Lopa a miyatai: A inoyag Ami sukaniyan, go piyakagumawan Nami sukaniyan sa Pur, na so saba-a don na pukha-kan niran.

وَأَيُّ آيَةٍ لَهُمْ إِلَّا أَرْضُ الْمَيْتَةِ أَحْيَيْتَهَا
وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾

34. Go tiyagowan Nami oto sa manga Pamomolan a manga Qor-mah, go manga Anggor, go piyama-kambowat Ami ron so manga Bowalan:

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَجِيلٍ وَأَعْنَابٍ
وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾

35. Ka-an siran Puphakakan ko Onga niyan: Go so miyanggalubuk sukaniyan o manga lima iran: Ati di siran Phanalamat?

لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ
أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾

36. Soti so (Allah a) Miyadun ko nggaganapa sa kalangolangowan niyan, pudon so Puphakatho-on o Lopa, go pudon so manga ginawa iran, go so nganin a di iran katawan.

سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا
مِمَّا شِئْتَ الْأَرْضَ وَمَنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

37. Go tanda kiran so Gagawi-i:
A puphokasun Nami ron so Daon-
dao, na sa maoto na siran na Pu-
khalibotungan siran;

38. Go so Alongan a Puphalala-
goi si-i ko Takus Iyan: Giyoto na
takdir o (Allah a) Mabagur, a
Mata-o.

39. Go so Olan,- a singgayan
Nami sukaniyan sa manga darpa
taman sa makakasoi sa lagid o ta-
lingtang a Qormah a miyathai.

40. Da ko Alongan o ba-on
mapatot i karaota niyan ko Olan,
go da ko Gagawi-i o ba niyan kaona
i so Daondao: Na omani isa na si-i
ko okit iyan puphamangudug.

41. Go tanda kiran a kiyarorana
Mi ko manga Mimoriyatao kiran ko
Kapal (o Nuh) a mapupuno;

42. Go Inadun Ami kiran so
lagid oto a Kapuphaguda-an niran.

43. Na o kabaya Ami, a ludun
Ami siran: Na da-a makatabang
kiran, go da-a makasabut kiran,

44. Inonta so Limo a pho-on
Rukami, go so kapakasungka sa di
mathai taman ko wakto (o Kapatai).

45. Na igira a Pitharo kiran: A
Kalukun niyo so miya-ona an niyo

وَأَيُّ لَهْمُ اللَّيْلِ تَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارُ فَإِذَا
هُم مُّظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ذَلِكَ
تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾

وَالْقَمَرَ قَدَرَهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ الْعُرْجُونَ
الْقَدِيمَ ﴿٣٩﴾

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا
اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ
يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

وَأَيُّ لَهْمُ أَنَا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفَلَكِ
الْعَشِيرُونَ ﴿٤١﴾

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾

وَإِنْ نَشَأْغْرِقَهُمْ فَلَا صِرَیحَ لَهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْقَدُونَ ﴿٤٣﴾

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حَبِيبٍ ﴿٤٤﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا

a go so khaoriyan niyo, ka angkano Mipangalimo (na tomalikhod siran);

46. Go da-a phakatalingoma kiran a tanda a pud ko manga tanda o Kadnan niran, inonta na miyabaloi siran non a khitatalikhod.

47. Go igira a Pitharo kiran: A Puphamumugai kano ko ini Pagupur rukano o Allah, na Tharo-on o siran a Miyamangongkir ko siran a Miyamaratiyaya: Ino ami Phakakana so tao a o kabaya o Allah, na Phakakun Niyan sukaniyan? da ko sukano inonta na matatago ko Karibat a mapayag.

48. Go gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a siksa), o sukano na manga Bunar?

49. Da-a pukhanayao iran a rowar ko Lalis a isa: A phakadansal kiran ko gi-i ran kaphapawala!

50. Na di siran lomakai thanan, go di siran makandod ko manga tonganai ran!

51. Na Iyopun so Sanggakala. Na sa maoto na siran na makapoon ko manga kobor, a Puphamagarabaya siran ko Kadnan niran!

52. Tharo-on niran: Hai downan downan tano! Antawa-a i miyokao rukutano ko Pakatotorogan tano?

خَلَفَكُمْ لَوِائِكُمْ تَرْحُمُونَ ﴿٤٦﴾

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٧﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَنْطَعِمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٤٨﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٥٠﴾

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ قَوْلِيهِمْ وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥١﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿٥٢﴾

قَالُوا إِنَّا كُنَّا مِنْ بَعْثَانِ مَرْقَدٍ ۖ هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٣﴾

(Isumbag kiran a) Giyaya so ini-
diyandi o (Allah a) Masalinggagao;
go miyatoman so (Katharo o) man-
ga Sogo!

53. Da-a Kha-adun a rowar ko
Lalis a isa, na sa maoto na siran na
langon si-i ko Hadapan Nami pha-
makadarpa-a!

54. Na sa Alongan naya, na da-a
kha-a niyaya a Baraniyawa a maito
bo, go da-a Imbalas rukano a rowar
ko Pinggolaola niyo.

55. Mata-an! A so manga tao ko
Sorga sa Alongan naya na matatago
ko katumbangan a Pukhababaya
siran;

56. Siran a go so manga Karoma
iran, na si-i ko khikasisirongan ko
liyawao o manga Kantir, a gi-i siran
Shasandasandang;

57. Adun a bagiyan niran ro-o a
manga Onga; go khakowa iran so
nganin a Phangunin niran;

58. Kalilintad a Katharo a pho-
on ko Kadnan a Makalimo-on!

59. Na sibai kano sa Alongan
naya! Hai manga Baradosa!

60. Ba Akun rukano da banain
hai manga Moriyatao o Adam, a di
niyo Pushowasowata so Shaitan;
Mata-an! A sukaniyan na ridowai
niyo a mapayag?-

إِنْ كُنْتُمْ إِلَّا صِخْرَةً وَجِدَّةً فَإِذَا هُمْ
جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾

فَالْيَوْمَ لَا تُظَلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ
إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ
فَكِهُونَ ﴿٥٥﴾

هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرْشَادِ
مُسْكِرُونَ ﴿٥٦﴾

لَهُمْ فِيهَا أَفْكِهِةٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ ﴿٥٧﴾

سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾

وَأَمْسَرُوا الْيَوْمَ أَبْهَامَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾

﴿٦٠﴾ أَلَمْ نَعْهَدْ إِلَيْكَ رَبِّي بِمَا آمَنَ أَنْ لَا
تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُبِينٌ ﴿٦١﴾

61. Na Showasowata Ko niyo;
giyaya i okit a maka-o ontol.

62. Na Sabunsabunar a Miyaka-
dadag rukano so Ka-adun a mada-
kul. Ba da-a manga sabot iyo?

63. Kati-i so Naraka Jahannam
a so sukano na idi diyandi rukano!

64. Pamanolud kano ron sa
Alongan naya, sabap ko Kiyaongkir
iyo.

65. Sa Alongan naya na Parka-
tun Nami so manga Ngari iran; go
Imbitiyarai Kami o manga Lima
iran, go Shaksi-an o manga Ai ran,
so Pinggalubuk iran.

66. Na o kabaya Ami, na Mata-
an a khabota Mi so manga Mata
iran; na makapagoradorad siran ko
lalan, na andamanaya i kaphakano-
no iran?

67. Na o kabaya Ami, na Mata-
an a khasalin Nami siran si-i ko
manga darpa iran; na di iran maga-
ga lomipos, go di siran phakandod.

68. Na sa tao a Pagumbowain
Nami sukaniyan, na phato-on Nami
sukaniyan ko korang a Ka-adun: Ba
iran ndi shabota?

69. Na da-a Mi ndaon (ko Nabi)
so Bayok, go di ron patot: Da ko

وَأَنۢ نَّعۡبُدُوۡنِيْ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيۡمٌ ﴿٦١﴾

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمۡ جِيلًا كَثِيۡرًا أَفَلَا تَتَّعِلُوۡنَ ﴿٦٢﴾

هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمۡ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾

أَصَلَوۡهَا الۡيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾

الۡيَوْمَ نَخَيۡمُ عَلَىٰٓ أَفۡوَاهِهِمۡ وَنَكۡلِمُنَا أَيْدِيهِمۡ
وَنَشۡهَدُ أَرْجُلُهُمۡ بِمَا كَانُوا يَكۡسِبُونَ ﴿٦٥﴾

وَلَوۡ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰٓ أَعۡيُنِهِمۡ فَأَسۡبَقُوا
الۡصِرَاطَ فَلَا يَبۡصُرُونَ ﴿٦٦﴾

وَلَوۡ نَشَاءُ لَمَسَخۡنَاهُمۡ عَلَىٰ مَكَآثِرِهِمۡ
فَمَا أَسۡتَظۡلَمُوۡا مُضِيًۡا وَلَا يَرۡجِعُونَ ﴿٦٧﴾

وَمَنۡ يُعۡمِرۡهُ شَٰكِسَتُهُ فِي الخَلۡقِ أَفَلَا
يَعۡقِلُونَ ﴿٦٨﴾

وَمَا عَلَّمَنَاهُ الشِّعۡرَ وَمَا يَنۡبَغِيۡ لَهُٓ إِنۡ هُوَ إِلَّا

Sukaniyan (a Minitalingoma Niyan) inonta na Pananadum, go Qur-an a Miyakapayag:

70. Ka-a Niyan Mapaka-iktiyar so tao a aya butad iyan na Oya-goyag, (i poso) go an matangkud so Katharo (a siksa) ko Miyaman-gongkir.

71. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na Miyadun Kami sa ruk iran-a pud ko Pinggalubuk o manga Gu-us Ami-a manga Ayam, na siran i Makapapa-ar on?-

72. Go Piyakaphasiyonot Ami kiran noto, ka so saba-adon na gi-iran Kakhoda-an, go so saba-adon na Pukhakan niran:

73. Go adun a bagiyan niran non a manga gona, go manga inomun (a manga Gatas). Ino siran ndi Phana-lamat?

74. Na kominowa siran sa sala-kao ko Allah, sa manga Katohanan, ka-an siran Katabangi!

75. Di ran khagaga so Katabangi kiran: Go siran na manga Tan-tara iran a phamakadarpa-an (ko Naraka).

76. Na o ba Ka Mapakamboko o Katharo iran. Mata-an! A sukami na Katawan Nami so isosolun niran, go so Papayagun niran.

ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ ﴿٣٦﴾

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيُحَقِّقَ الْقَوْلَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِنَّا صِلَاتٍ أَيْدِيًا
أَعْمَأْقُهُمْ لَهَا مَا يَمْلِكُونَ ﴿٣٨﴾

وَدَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا
يَأْكُلُونَ ﴿٣٩﴾

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ أَفَلَا
يَشْكُرُونَ ﴿٤٠﴾

وَاتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَّهُمْ
يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ
مُّحْضَرُونَ ﴿٤٢﴾

فَلَا يَخْرُجُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا
يَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

77. Ba di katawi o Manosiya a Mata-an! A Sukami na inadun Ami sukaniyan a pho-on sa Notfa! Na sa maoto na sukaniyan na lampawi, a mapayag!

78. Na mimba-al Rukami sa ibarat, go kiyalipatan niyan so Kiya-aduna on: Pitharo iyan: A antawa-a i Phakaoyag ko manga tolan a sukaniyan na miyardak?

79. Tharowangka: A Pagoyagun noto o Miyadun non ko paganai a kiya-okitan! Ka Sukaniyan i Mata-o ko oman i (okit a) Kapangadun!-

80. So Inadunan kano Niyan pho-on ko Kayo a mailao sa Apoi, na sa maoto na sukano na mapuphakakadug iyo (sukaniyan)!

81. Ba di so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa i Phakagaga sa Ka-aduna Niyan ko lagid iran? Owai na, Suka so Puphangadun, a Matao-!

82. Aya dun a butad iyan, na igira a Kabaya Iyan so apiya antona-a, na Tharo-on Niyan non: so Kon, na Ma-adun!

83. Na Soti so shisi-i sa Tangan Niyan so Kapa-ar ko langowan taman: Go Ron kano Phamakandoda (ko kaphamagitonga ko manga Amal).

أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْقَةٍ
فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٧٧﴾

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ
يُخَيِّ الْعِظَمَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾

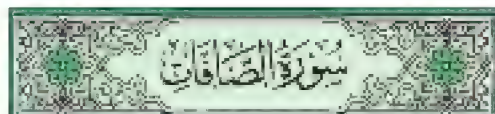
قُلْ يُخَيِّهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ
بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا
فَإِذَا أَنشَأْتُم مِّنْهُ تُوفِدُونَ ﴿٨٠﴾

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
يَقْدِرُ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ
الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾

فَسُبْحَنَ الَّذِي يَدْعُو مَلَكَوْتُ كُلِّ شَيْءٍ
وَالَّذِي يُرْجِعُونَ ﴿٨٣﴾

Surah Al-Saffat-37

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Shasa-a sa-ap sa Samporna a kasha-ap,

2. Go so Puphamanundug (ko Gabon) sa Samporna a Kapanundug,

3. Go so Puphamamatiya sa Pananadum (a manga Malaikat)!

4. Mata-an! A so Tohan niyo na Matatangkud a Isa-isa.

5. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so paglutan a dowa oto, go Kadnan o manga Subangan!

6. Mata-an! A Sukami na ini Pharas Ami ko Langit a marani so Parahiyasan a manga Bito-on,-

7. Go Siyap ko oman i Shaitan a gi-i mbinasa,

8. Di ran maphamamakinug so (manga Malaikat a) a pagtao a Maporo, ka Puphululubadun siran ko mbalabala.

9. Sa kapamogao, go adun a bagiyan niran a siksa a Tatap,

10. Inonta so miyakasinggaot sa isa a kasinggaot (ko Katharo o

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالصَّفَّاتِ صَفًّا ①

فَالْجُرَّتِ زَجْرًا ②

فَالْقَلِيلِ ذِكْرًا ③

إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ ④

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَسِيرِ ⑤

إِنَّا زَيْنَا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِرِيمَةِ الْكُرَاقِ ⑥

وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ ⑦

لَا يَسْمَعُونَ إِلَى آلِهَةٍ إِلَّا عَطَىٰ وَفَعْدُ قَوْلٍ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ⑧

دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ⑨

إِلَّا مَنْ حَبِطَ الْخَطِيفَةُ فَأَتْبَعَهُ سَهَابٌ

manga Malaikat), na siyaloba suka-
niyan o Sindao o Bito-on a Masin-
dao (a Phakatotong).

11. Na Paki-osain Ka kiran: O
ba siran i lubi a Mabagur a Ka-
adun, antawa-a so Inadun Ami (i
lubi a Mabagur)? Mata-an! A Suka-
mi na Inadun Ami siran a pho-on
ko Lipao, a Mapilit!

12. Kuna, ka Miyamumusa Ka,
go Puphamagurugangka iran,

13. Na igira a Piyakatadum sir-
an, na di siran Phakatadum,-

14. Go igira a Miyakailai siran
sa tanda, na Puphamagurugan nir-
an,

15. Go Pitharo iran: A da ko
ungkai inonta na Balik Mata a Ma-
payag!

16. Ino amai ka Matai kami, go
mbaloi kami a botha, go manga
tolan, ba Mata-an! A sukami na
Pagoyagun kami dun?

17. Antawa-a so manga Lokus
ami a miyanga-o ona?

18. Tharowangka: A owai, (Pa-
goyagun kano dun), go sukano na
Phamakarondan.

19. Na giyoto na satimambo a
Lalis; na sa maoto na siran na ma-
kananayao siran!

ثَابِتٌ ۝

فَأَسْفِهْهُمُ أَهْمُ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ خَلَقْنَا إِنَّا
خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ ۝

بَلْ نَحْنُ جَنَّتٌ وَنَسْخَرُونَ ۝

وَلَا إِذَا دُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ۝

وَلَا إِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ۝

وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا أَسْحَرُ مِثْلُ ۝

لَيْدًا وَمَنَا وَكَأَنَّا بَعْدَ آيَةٍ نَا لَتَبْعُوهُمْ ۝

أَوَءَايَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ۝

قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ۝

فَأَنسَاهُمْ زُخْرَهُ وَجِدَّةً فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ۝

20. Go Matharo iran: A Hai downan downan tano! Giya i so Alongan a Kapamalas!

21. (Na Tharo-on kiran:) Giya i so Alongan a Kokoman, a so sukanon na Piyakambokhag iyo sukaniyan!

22. (Tharo-on o Allah ko manga Malaikat:) Limoda niyo so Mindadarowaka, rakhus o manga oganapa iran, go so Piyamanimba iran-

23. A salakao ko Allah, na nggonanaowa niyo siran ko lalan ko Naraka Jahim!

24. Go tarongkowa niyo siran, ka Mata-an! A siran na Pagisha-an siran:

25. (Putharo-on kiran:) Ino kano di Makaputhatabanga?

26. Kuna, ka siran sa Alongan naya na Makambabayorantang siran;

27. Na sangoran o saba-ad kiran so saba-ad, a gi-i siran shusundita.

28. Tharo-on niran: A Mata-an! A sukano na aya butad iyo na Pushong kano rukami sa kapanugul!

29. Isumbag iran: Kuna, ka da kano mabaloi a Miyamaratiyaya!

وَقَالُوا بَنَوْا لَنَا هَذَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿٢٠﴾

هَذَا يَوْمَ الْفَصْلِ الَّذِي كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢١﴾

لَا تَحْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ ﴿٢٣﴾

وَقِفُّهُمْ إِنَّهُمْ مَقْسُودُونَ ﴿٢٤﴾

مَا لَكُمْ لَا تَنصَرُونَ ﴿٢٥﴾

بَلْ هُمْ آيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٧﴾

قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾

قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾

30. Go da-a Miya-adun a rukami rukano a Kapa-ar. Kuna, ka miyabaloi kano a pagtao a manga Darowaka!

31. Na Miyatangud rukutano, so Katharo o Kadnan tano. Mata-an! A sukutano na khata-a man tano dun (angkai a siksa).

32. Na Miyadadag ami sukano: ka Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Dadag.

33. Na Mata-an! A siran sa Alongan noto, na Makashasakotowa siran ko siksa.

34. Mata-an! A Sukami na lagi-daya dun a ikhidiya Mi ko manga Baradosa.

35. Mata-an! A siran na aya butad iran na igira Pitharo kiran: A da-a Patot a Pushowasowatun a inonta so Allah, na Mumaratabat siran,

36. Go Tharo-on niran: A ati Mata-an! A sukutano na mibagak tano dun so manga Katohanan tano, Makapantag ko Pababayok, a Pumbuthangun?

37. Kuna, ka aya Minitalingoma o Muhammad na so Bunar, go miyatanto Niyan so manga Sogo.

38. Mata-an! A sukano na khata-aman niyo dun so siksa a Malipudus;-

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ مَلْطَةٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَٰغِينَ ﴿٣٠﴾

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَٰبِقُونَ ﴿٣١﴾

فَأَعْوَيْنَاكُمْ إِنَّا لَكَاغِبُونَ ﴿٣٢﴾

فَالْتَهُمُ قَوْمِي فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٣﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾

وَيَقُولُونَ إِنَّمَا نَتَارِكُ آيَاءَ إِلٰهِنَا لِشَاعِرٍ مَجْنُونٍ ﴿٣٦﴾

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾

إِنَّكُمْ لَذَٰبِقُوا الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾

39. Ka da-a imbalas rukano a inonta so Pinggolaola niyo;-

40. Ogaïd na so manga Oripun o Allah, a manga Tolabos (nadi siran phakata-am ko siksa),-

41. Siran man na adun a bagiyan niran a Pagupur a mapupunto,

42. A manga Onga; a siran na khisusula-an,

43. Si-i ko manga Sorga a Pa-kalma,

44. (Si-i siran) ko manga Kantir a khipaga-a dapa-dapa:

45. Ipuphagilid kiran so tatago-wan sa Inomun a pho-on ko Bowa-lan,

46. Mapoti, a mapiya i ta-am ko Puphamanginom,

47. Da-a matatago-on a Paka-langot; go di siran non Phangabu-burug.

48. Go shisi-i kiran so (manga Darodopa a) manga thatangka i kailai, a manga pipiya i kapumata;

49. Lagid o ba siran Montiya a totongkopun.

50. Na sangoran o saba-ad kiran so saba-ad a Puphamagishai siran.

وَمَا تُحْزَنُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾

أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَعْلُومٌ ﴿٤١﴾

فَرُكٍّ وَهُمْ مُكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾

فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾

عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٤٤﴾

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ ﴿٤٥﴾

بِخِضَاءٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ ﴿٤٦﴾

لَا فِيهَا عِوَالٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْفَرُونَ ﴿٤٧﴾

وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٨﴾

كَأَنَّهُمْ يَبِغِضُ مَكُونٌ ﴿٤٩﴾

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾

51. Tharo-on o Putharo kiran: A Mata-an! A sakun na adun a Bolayoka akun,

52. A gi-i niyan Tharo-on: A ba Mata-an! A suka na pud dun ko Miyamangimbunar?

53. Ino amai ka Matai tano, go mbaloi tano a botha, go manga tolan, ba Mata-an! A sukutano na khabalasan tano dun?

54. Tharo-on niyan: A ba niyo Purongawi?

55. Na rongawan niyan, na mai-lai niyan ko lumbak o Naraka Jahim.

56. Tharo-on niyan: Ibut ko Allah! Ka maito bo na Mata-an a khabinasa kongka!

57. Na o da so Limo o Kadnan ko, na miyabaloi ako dun a pud ko Piyamakadarpa (ko Naraka)!

58. Ino di tano Phamatai,

59. Inonta so Kiyapatai tano paganai, go di tano phangasisiksa?

60. Mata-an naya! A titho a sukaniyan so Da-ag a mala!

61. Makapantag ko lagid aya, na Panamar Magamal so Puphamagama-

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

يَقُولُ أَهْ نَكَ لَيْسَ الْمَصْدَقِينَ ﴿٥٢﴾

لَهُ دَائِمَةٌ وَكَانَ رَبُّهُوَ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾

قَالَ هَلْ أُشْرُكُ بِمُطْعَمِ رَبِّكَ ﴿٥٤﴾

قَالَ طَعَمَ فَرْثَاهُ فِي سَوَاءِ الْحِمْرِ ﴿٥٥﴾

قَالَ تَأْلَمُونَ إِن كُنتَ تَتُوبِينَ ﴿٥٦﴾

وَلَوْ لَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾

أَفَتَأْتِحُ بِمِثْلِينَ ﴿٥٨﴾

إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ ﴿٥٩﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ أَقْوَرُ الْعَظِيمِ ﴿٦٠﴾

لِيُشِلَّ هَذَا أَفْلَحَ الْعَمِلُونَ ﴿٦١﴾

62. Ba giyoto i mapiya a talagad, antawa-a so kayo a Zaqqum?

أَذَلِكَ خَيْرٌ تُزَلُّوا مِنْهُ شَجَرَةُ الزَّاقُّومِ ﴿٦٢﴾

63. Mata-an! A Sukami na ini sunggai Ami aya a tiyoba ko manga Darowaka.

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾

64. Mata-an! A sukaniyan na kayo a Mu-utho ko piyaganakana-kan o Naraka Jahim:

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾

65. So Onga niyan na miphulagid sukaniyan o manga Olo o manga Shaitan:

طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ ﴿٦٥﴾

66. Na Mata-an! a siran na Phakakan siran non ndun na kha-puno iran non so manga tiyan niran.

فَإِنَّهُمْ لَا يَكُونُ مِنْهَا فَايٌ وَلَا يَكُونُ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٦﴾

67. Oriyan niyan na Mata-an! A bagiyan niran noto a titho a kasa-saogan sa phulikabo a ig.

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ عَلَيْهِمُ الشُّرَكَاءُ مِنْ جَهَنَّمَ ﴿٦٧﴾

68. Oriyan niyan na Mata-an! A aya khandodan niran na so dun so Naraka Jahim.

ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾

69. Mata-an! A siran na Miyaton niran so manga lokus iran a khikadadadag;

إِنَّهُمْ أَقْرَاءُ أَبَاءَهُمْ صَالِينَ ﴿٦٩﴾

70. Na siran na si-i siran gi-i shasakoya ko manga lakao iran!

فَهُمْ عَلَىٰ أَقْرَبِهِمْ نَعْمُونَ ﴿٧٠﴾

71. Na Sabunsabunar a Mitharidadag ko miya-ona an niran so kadakulan ko miyangao ona;-

وَلَقَدْ صَلَّىٰ قَبْلَهُمْ أَكْثَرَ الْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾

72. Go Sabunsabunar a Siyogo an Nami siran sa Puphamakaik-tiyar;-

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٧٢﴾

73. Na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-a kiran ko Piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya),-

74. Inonta so manga Oripun o Allah a manga Tolabos.

75. Na Sabunsabunar a Miyan-gangarapan Rukami so Nuh, na Mata-an a miyakapiyapiya so Tomiyarima (ko Panguni Niyan).

76. Na Siyabut Ami Sukaniyan a go so Ta-alokon ko boko a mala,

77. Go biyaloi Ami so Kiyababadan non, a siran i miyangalalamba;

78. Go inibagak Ami Sukaniyan ko miyanga-o ori (a Kapuphananaduman):

79. Kalilintad a si-i ko Nuh ko manga Ka-adun!

80. Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

81. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miyamaratiyaya.

82. Oriyan niyan na inulud Ami so manga pud (ada Pamaratiyaya).

83. Na Mata-an! A ma-apud ko okit Iyan so Ibrahim.

فَأَنظُرْ كَيْفَ كَانَتْ عَقِيبَةُ الْمُتَدِينِينَ ﴿٧٣﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾

وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلْنِعْمَ الْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾

وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

وَبَعَثْنَا ذُرِّيَّتَهُ لَهُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمْ فِي الْأَخْيَرِينَ ﴿٧٨﴾

سَلَامٌ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾

إِنَّا كَذَّبْنَا نَجْرِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾

إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾

ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْأَخْيَرِينَ ﴿٨٢﴾

وَوَإِنْ مِنْ شَيْعُوهُ إِلَّا بَرَهيمُ ﴿٨٣﴾

84. Gowani a somangor ko Kadnan Niyan a rakhus o poso a da-a saninsaning iyan.

85. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan, a go so pagtao Niyan: A antona-a i Pushimba a niyo?

86. Ba so kabokhag-a manga Katohanan-a salakao ko Allah i khabaya-an niyo?

87. Na antona-a i arangan niyo ko Kadnan o manga Ka-adun?

88. Na inilai Niyan sa kailai a gudaguda so manga Bito-on,

89. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Pukhasakit Ako!

90. Na inawa-an niran Sukaniyan, a miyamanalikhod siran.

91. Na minanai somong ko manga Katohanan niran, na Pitharo Iyan: A ino kano di khan?

92. Ino a di kano Putharo?

93. Na siyongowan Niyan siran sa mananai, na pirompi Niyan shabunar.

94. Na Piyamantuk iran Sukaniyan a gi-i siran mamagarabaya.

95. Pitharo Iyan: A ino niyo Pushimba-a so gi-i niyo phapandayan?

إِذْ جَاءَ رَبُّكَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٣٤﴾

إِذْ قَالَ لِأَيُّكُمْ وَقَوْمِهِ مَاذَا تُعْبُدُونَ ﴿٣٥﴾

أَيُّكُمْ إِلَهَةٌ دُونَ اللَّهِ يُرِيدُونَ ﴿٣٦﴾

فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾

فَنَظَرْنَا نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٣٨﴾

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٣٩﴾

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٤٠﴾

فَرَأَى إِلَهُ الْكَافِرِينَ ﴿٤١﴾ فَقَالَ أَلَا نَأْكُلُونَ ﴿٤٢﴾

مَالَهُمْ لَا تُلْقُونَ ﴿٤٣﴾

فَرَأَى عَلَيْهِمْ ضَرْبًا مِنَ الْعَذَابِ ﴿٤٤﴾

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ رَوِّفُونَ ﴿٤٥﴾

قَالَ اتَّعْبُدُونَ مَا تَشْتَهُونَ ﴿٤٦﴾

96. A so Allah i Miyadun rukano, a go so Puphangumba-alan niyo!

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

97. Pitharo iran: A mbalain niyo Sukaniyan sa Walai, na lubadun niyo Sukaniyan ko Kadug!

قَالُوا أَبْنَاءُ اللَّهِ يُرْسِلُكَ فَالْقُوَّةُ فِي الْجَحِيمِ ﴿١٧﴾

98. Na Pikhadiyatan niran Sukaniyan sa tipo, na biyaloi Ami siran a manga bababa!

فَأَرَادُوا بِوَدْعِكَ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمْ الْأَسْفَلِينَ ﴿١٨﴾

99. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na shong Ako ko Kadnan Ko! A Punggonanao Rakun!

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿١٩﴾

100. Kadnan Ko! Bugi Yakongka sa (Wata a) pud ko manga Bilangatao!

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٠﴾

101. Na Piyanothol Ami Ron a (Pumbawata sa) Wata a Mama a Matigur.

فَبَشِّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿٢١﴾

102. Na kagiya iraot sa Mipha-gonota Iyan lomalakao, na Pitharo Iyan: Hai Wata Ko! Mata-an! A Sakun na Pithataginup Akun ko katotoroga (Rakun) a Mata-an! A Sakun na Shombali-in Ko Suka: Na Nggudaguda-angka o antona-a i Pandapat Ka! Pitharo Iyan: Hai Ama! Nggolalanun Ka so Sogowan Ruka: Ka khato-on Nakongka, Omiyog so Allah, a pud ko manga Papantang!

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَتَّبِعُنِي أَنِّي أُرَىٰ فِي
الْصَّامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَأَنْظِرْ مَاذَا تَرَىٰ قَالَ
يَتَابِتُ أَفْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِن
سَاءَ اللَّهُ مِنْ الصَّادِقِينَ ﴿٢٢﴾

103. Na kagiya a Mbayorantang siran a dow, go Piyakaiga Iyan a tomatakilid;

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿٢٣﴾

104. Na Tiyawag Ami Sukaniyan: Hai Ibrahim!

105. Sabunar a Miyatoman Ka so Taginupun!- Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

106. Mata-an! A giyaya na titho a sukaniyan na Tiyoba a Mapayag-

107. Na Siyanggar Ami Sukaniyan a Kibas a Mala:

108. Go inibagak Ami Sukaniyan (a Kapuphananaduman) ko miyanga-o ori:

109. Kalilintad a si-i ko Ibrahim!

110. Lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

111. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miyamaratiyaya.

112. Na Piyanothol Ami Ron (a Ipumbawata Iyan) so Ishaq-a Nabi,- a pud ko manga Bilangatao.

113. Na Piyakandakulan Ami sa mapiya Sukaniyan a go so Ishaq: Na so saba-ad ko manga Mori ran a tao na Phipiyapiya, go (so saba-ad na) siyalimbotan niyan a ginawa niyan a mapayag.

114. Na Sabunsabunar a ini Pangalimo Ami so Musa a go so Haroun,

وَنَدَيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ بَرَهِيمُ ﴿٣٧﴾

فَدَّصَدَقَتِ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٨﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْأَمِينُ ﴿٣٩﴾

وَفَدَيْنَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ ﴿٤٠﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٤١﴾

سَلَامٌ عَلَى إِبْرَاهِيمَ ﴿٤٢﴾

كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٣﴾

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

وَنَبَشِّرُهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِمَّنْ الصَّالِحِينَ ﴿٤٥﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى إِسْحَاقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظِلٌّ لِنَفْسِهِ طَاهِرٌ ﴿٤٦﴾

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٤٧﴾

115. Go Siyabut Ami Siran a go so pagtao Wiran ko boko a mala;

116. Go Tiyabangan Nami Siran, na miyabaloi Siran a Siran i Miyamakada-ag;

117. Go inibugai Ami Kiran so Kitab a Miyakapayag (ko manga Kokoman);

118. Go Pinggonanao Ami Kiran so lalan a Matitho.

119. Go inibagak Ami Siran (a Kapuphananaduman) ko Miyanga-o ori:

120. Kalilintad a si-i ko Musa a go so Haroun!

121. Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

122. Mata-an! a giya dowa oto na pud ko manga Oripun Allah a Miyamaratiyaya.

123. Go Mata-an! A so Ilyas na pud dun ko manga Sogo.

124. Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino kano di Phangngila?

125. Ino niyo Puphanongganoya so Barahala Ba'al, na ipumbagak iyo so Lubi a mapiya a Miyangadun;

وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ
الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾

وَنَصَّرْنَاهُمْ فَمَا نَأْوَاهُمُ الْقُلُوبُ ﴿١١٦﴾

وَأَنزَلْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١١٧﴾

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١١٨﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْأَخْيَرِينَ ﴿١١٩﴾

سَلَّمَ عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١٢٠﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾

إِنَّهُمْ مِمَّنْ عِبَادُنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾

وَإِنَّ إِلَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَأَسْتَفُوتٌ ﴿١٢٤﴾

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿١٢٥﴾

126. A so Allah, a Kadnan niyo go Kadnan o manga Lokus iyo a Miyanga-o ona?

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ
الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

127. Na Piyakambokhag iran Sukaniyan, na Mata-an! A siran na Phamakadarpa-an ndun (ko Nara-ka),-

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾

128. Inonta so manga Oripun o Allah a manga Tolabos.

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾

129. Na inibagak Ami Sukaniyan (a Kapuphananaduman) ko Miyanga-o ori:

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾

130. Kalilintad a si-i ko Ilyasin!

سَلَّمَ عَلَى آلِ يَاسِينَ ﴿١٣٠﴾

131. Mata-an! a Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya.

إِنَّا كَذَّلْنَاكَ عُجْرَى الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾

132. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miyamaratiyaya.

إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

133. Go Mata-an! A so Lut na pud dun ko manga Sogo (Ami).

وَإِنَّ لَوْطَانَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾

134. Gowani na Siyabut Ami Sukaniyan a go so Ta-alokon, sa Kasamasama iran.

إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾

135. Inonta so lokus (a Karoma Niyan) ka miyapud ko miyamangibagak (ko Siksa):

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٣٥﴾

136. Oriyan niyan na bininasa Mi so manga salakao (kiran).

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْيَرِينَ ﴿١٣٦﴾

137. Na Mata-an! A Sukano na Sabunar a pukhasagadan niyo siran, ko kapukhapita-i rukano,-

138. A go so Gagawi-i: Ba niyo di mapunggudaguda?

139. Go Mata-an! A so Yunus na pud dun ko manga Sogo.

140. Gowani na miyalagoi a Miyagapas ko Kapal a tutugubun,

141. Na Miyakipuripa, na miyabaloi a pud ko Piyamanaban:

142. Na Liyamud Sukaniyan o suda, a sukaniyan na makapuphanginsoya.

143. Na o da (kagiya a) Mata-an a Sukaniyan na miyabaloi a pud ko Miyamanasbik,

144. Na Khatatap dun ko Tiyan o Suda sa taman ko Alongan a Kaoyaga kiran (ko Alongan a Qiya-mah).

145. Na inidampar Ami Sukaniyan ko Taog a Pagilidan a Sukaniyan na Pukhasakit,

146. Go Piyakatho-an Nami so kaporowan Niyan, sa Pamomolan a pundonapa (a kiyasirongan Niyan).

147. Na Siyogo Ami Sukaniyan ko Magatos nggibo (a manga tao) o di na makalalawan siran (sa Magatos nggibo).

وَالَّذِينَ اسْتَرْسُوا عَلَيْهِمْ مَضْجِحِينَ ﴿٣٧﴾

وَبِالْبَيْتِ أَفْلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ لَئِنِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٩﴾

إِذَا بَلَغَ إِلَى الْأَعْلَى الْمَشْحُوبِ ﴿٤٠﴾

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿٤١﴾

فَالْتَفَعُ الْحَوُّ وَهُوَ عَلَيْهِ ﴿٤٢﴾

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسْتَجِيبِينَ ﴿٤٣﴾

لَلَيْتَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٤٤﴾

فَتَبَذَتْهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿٤٥﴾

وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ ﴿٤٦﴾

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿٤٧﴾

148. Na Miyamaratiyaya siran;
na Piyakasawit Ami siran ko Kapa-
ginutao taman ko wakto (o Kapatai).

149. Na Paki-osain Ka kiran: O
ba ruk o Kadnan Ka so manga
Wata a Babai, na ruk iran so manga
Wata a Mama?-

150. Antawa-a ba Ami Inadun
so manga Malaikat a manga Babai,
a siran na kamamasa-an niran?

151. Tanodan, ka Mata-an! A
siran na po-on ko Kabokhag iran
na Putharo-on niran ndun:

152. A Mibawata so Allah? Go
Mata-an! A siran na tithe a manga
bokhag!

153. A ti miyatomo Iyan so
manga Wata a Babai a di so manga
Wata a Mama?

154. Ino kano wai? Andamanaya
i Khipukhokomun niyo saya?

155. Ino kano di Phananadum?

156. Antawa-a ba adun a karina
niyo a Mapayag?

157. Na talingoma-an niyo i Kitab
iyo o sukano i manga bunar!

158. Na mimba-al siran ko lut o
Allah a go so lut o manga Jinn sa
bangunsa: Na Sabunsabunar a kiya-
tokawan o manga Jinn a Mata-an! a
siran na Phamakadarpa-an ndun
(ko Naraka)!

فَأَمْسُوا فَصَحَّتْ لَهُمْ إِلَى جَيْبٍ ﴿١٤٨﴾

فَأَسْتَفْتِيَهُمُ الرُّبُكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ
الْبُسُونُ ﴿١٤٩﴾

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا وَهُمْ
شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾

أَلَا إِنَّهُمْ مِنْ إَفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾

وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾

أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾

أَمَلِكُمْ سُلْطَنٌ مُبِينٌ ﴿١٥٦﴾

فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى أَنْ كَثُرَ حَاقِدِينَ ﴿١٥٧﴾

وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نِجَابًا وَقَدْ عَلِمَتْ
الْجَنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾

159. Soti so Allah! A mawatan ko Iphuropa iran!

سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٥٩﴾

160. Inonta so manga Oripun o Allah, a manga Tolabos.

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾

161. Na Mata-an! A sukano a go so Pushimba-an niyo,-

فَالِكُوفُوما تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾

162. Na da rukano i sorang Rukaniyan a Madadag iyo,

مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَعَّيْنِ ﴿١٦٢﴾

163. Inonta so sukaniyan a Phakasolud ko Naraka Jahim!

إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾

164. Na da-a pud rukami (a manga Malaikat) a ba da-a ba-giyan Niyan a darpa a mapupunto;

وَمَا مِمَّنْ إِلَّا لَدُنْهُمْ مَقَامٌ مَعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾

165. Go Mata- an! A Sukami na Sabunar a Sukami na shasa- a sa-ap;

وَالَّذِي نَحْنُ الصَّافُونَ ﴿١٦٥﴾

166. Go Mata-an! A Sukami na Sabunar a Sukami so Puphamanas-bik (ko Allah)!

وَالَّذِي نَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿١٦٦﴾

167. Na Mata-an! A siran na Putharo-on niran ndun:

وَأَنْ كَانُوا يَتَفَرَّقُونَ ﴿١٦٧﴾

168. A o ba bo Mata-an! A adun a shisi-i rukami a Pananadum a pho-on ko Miyanga-o ona,

لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾

169. Ka miyabaloi kami dun a manga Oripun o Allah, a manga Tolabos!

لَكِنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾

170. Na inongkir iran so Qur-an: Na katokawan niran mbo!

فَكْفُرُوا بِهِمْ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾

171. Na Sabunsabunar a miyao-na so Katharo Ami ko manga Oripun Ami a Piyamanogo:

172. Mata-an! A siran na siran ndun so Phangatatabangan,

173. Go Mata-an! A so manga Tantara Ami, na siran ndun so Phamakada-ag.

174. Na Talikhodingka siran sa taman ko masa (a di mathai).

175. Go Paka-ilayangka siran, ka mailai ran mbo!

176. Ba so Siksa Ami na Phagalokalokan niran?

177. Na a pabila Makatoron (so siksa) ko sharonsarongan niran, na miyakaratarata a kakhapita-i ko Piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya)!

178. Na Talikhodingka siran sa taman ko masa (a di mathai),.

179. Go Paka-ilayangka (siran), ka khailai ran mbo!

180. Soti so Kadnan Ka, a Kadnan o Munang, a mawatan ko iphuropa iran!

181. Na Kalilintad a si-i ko manga Sogo!

182. Go so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَأْمُنًا الْعَادُونَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾

إِنَّمَعَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿٣٨﴾

وَأَن جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٣٩﴾

فَقَوْلَ عَنْهُمْ هَٰذَا جَبِينٌ ﴿٤٠﴾

وَأَنصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُصِيرُونَ ﴿٤١﴾

أَفِعِدَّ إِنَّا نَسْتَعِجِلُونَ ﴿٤٢﴾

فَإِذَا نُزِّلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٤٣﴾

وَقَوْلَ عَنْهُمْ هَٰذَا جَبِينٌ ﴿٤٤﴾

وَأَنصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُصِيرُونَ ﴿٤٥﴾

سُبْحَنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٤٦﴾

وَسَلَّمَ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿٤٧﴾

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٨﴾

Surah Sad-38

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Saad: So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o. Ibut ko Qur-an, a ndodon so Pananadum (ka Mata-an A so Muhammad na bunar):

2. Kuna, ka so Miyamangongkir na matatago ko Maratabat, go so Kasosorang.

3. Madakul a bininasa Mi ko miya-ona-an niran a pagtao, na minithatawaga iran: A da-a masa a kapakapalagoi!

4. Na Miyamumusa siran ko kiyapakaoma kiran o Miyamaka-iktiyar a pud kiran! Go Pitharo o Miyamangongkir: A giya i na balik Mata a bokhag!

5. Ino niyan mbaloya so manga Katohanan a Tohan a isa isa? Mata-an! A giya na tithe a shai a Paka-mumusa!

6. Na inilalakao o manga Nako-da iran: A dadayon kano, go thata-kna kano ko manga Katohanan niyo! Mata-an! A giya i na tithe a shai a paka-a antapun (rukutano)!

7. Da tano waya manug ko okit a miyaori: Da ko ungkaya inonta na Piyangumba-alan (a kabokhag)!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ١

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزِّهِمْ وَشِقَاقِيهِ ٢

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَّا دَرَأُوا ثَوَاتٍ حِينَ مَنَاصِيهِ ٣

وَنَجَّيْنَا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذَّابٌ ٤

أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ٥

وَأَنطَلَقُ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَصَى إِيَّاهِهِ لَكُمُ الْيَوْمَ ذُوقُوا عَذَابَ الْغَلِيظِ ٦

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آلِهَةٍ الْأَخْيَرِ إِنَّ هَذَا إِلَّا أَنفُسُكُ ٧

8. Ino Sukaniyan mbo i Thoroni ko Pananadum ko ndolondolanan tano? Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka ko Pananadum Akun! Kuna, ka (ka giya) da iran pun kata-ami so siksa Akun!

9. Antawa-a ba shisi-i kiran so khikatatagowan ko Limo o Kadnan Ka,- a Mabagur, a Puphamumugai?

10. Antawa-a ba iran ruk so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowa nan? Na Pamanik siran ko Puphamangokitan!

11. Tantara a so ndodo-o a pugus, a pud ko Mithampotam-pong.

12. Tomiyaplis ko miya-ona an niran so pagtao a Nuh, a go so pagtao a Ad, go so Pir-aon a khiruk ko manga Lutakan,

13. Go so pagtao a Samood, go so pagtao o Lut, go so manga tao sa Aikah;- siran man so Mithampo-tampong.

14. Da ko oman i isa kiran inonta na Piyakambokhag iyan so manga Sogo, na Miyatang kud (kiran) so Siksa Akun.

15. Na da-a punaya-on o siranaya a rowar ko Lalis a isa, a da-a kaphakandod iyan.

لَمْ يَزَلْ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ فِي شَكٍّ مِنْ
ذِكْرِي بَلْ لَمَّا يَدْعُونَ عَذَابًا ۝٨

أَمْ عِنْدَهُ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ۝٩

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فَلْيَرْفَعُوا فِي الْأَنْتِسابِ ۝١٠

جَعَدْنَا لَهُنَّكَ مَهْرُومٍ مِنَ الْأَخْرَابِ ۝١١

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ
ذُو الْأَوْتَادِ ۝١٢

وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ أُولَئِكَ
الْأَخْرَابِ ۝١٣

إِنْ كُلُّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ
عِقَابِ ۝١٤

وَمَا يَنْظُرُهُمْ إِلَّا الْأَصْحَابُ وَجَدَهُمُ الْمَالِهَا
مِنْ قَوَائِي ۝١٥

16. Na Pitharo iran: A Kadnan nami! Nggaga-aningka rukami so kipantag ami ko da pun so Alongan a kapamagitong!

17. Phantang Ka ko Katharo iran, go Aloyangka so Oripun Ami a Dawood, a adun a Bagur Iyan: Mata-an! A Sukaniyan na Puphananangoran (ko Allah).

18. mata an! A Sukami na Piya-kaphasiyonot Ami so manga Palao, a pud Iyan a Puthasbik Siran, ko Kagabigabi, a go so Kapita-pita,

19. Go so manga Papanok a matitimo: Na tanan si-i ko Allah Puphananangoran.

20. Go Piyakabagur Ami so Kadatu Iyan, go inibugai Ami Ron so Ongangun, a go so Kata-o ko Kokoman.

21. Na ino a Miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Pukhakarido? gowani a manga lakat siran ko Daud si-i ko Darpa a diniyan Sambayanan;

22. Gowani na somiyolud siran ko Dawood, na inikaluk Iyan siran, Pitharo iran: A di Ka khaluk: Ka Pukharido Kami a dow, ka inan-iyaya o saba-ad Rukami so saba-ad: na Kokoma Kamingka sa ontol, go di Ka Phuramiramig; go Nggona-naowa Kamingka ko ontol a lalan.

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَلْنَا قِتْلَ يَوْمِ
الْحِسَابِ ﴿١٦﴾

أَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَادْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْأَيْدِ
إِنَّهُ أَتَابَ ﴿١٧﴾

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعِشِيِّ
وَالْأَشْرَاقِ ﴿١٨﴾

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ ﴿١٩﴾

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ
الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾

۞ وَهَلْ أَمَّاكَ نَبُؤُا الضَّمِيرِ إِذْ تُسَوِّرُوا
الْأُخْرَابِ ﴿٢١﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَحْزَنْ
خُضْمَانٍ بَعَثْنَا عَلَى بَعْضِ فَاحْكُم بَيْنَنَا
بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْدَانَا إِلَى سَوَاءٍ
الضَّرِيطِ ﴿٢٢﴾

23. Mata-an! a giyangkai a Pagari Ko: Na adun a siyao polo a go siyao a Bilibili Niyan, na adun a Bilibili Akun a satiman: Na Pitharo Iyan: A Pakitagikorun ka Rakun noto, na kiyadaoban Nako Niyan sa Katharo.

24. Pitharo (o Dawood): A Sabunsabunar a Kiyasalimbotan Ka Niyan sa kiyapanguniya Niyan ko Bilibili Ngka a Kinitapi Iyan ko manga Bilibili Niyan: Ka Mata-an! A madakul koshasakotowa a Sabunar a Phaganiyaya-an o saba-ad kiran so saba-ad: Inonta so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na tanto a maito siran? Na Miya-antang o Dawood a giyabo a kinitupung Nami Ron: Na Miyakapanguni sa Ma-ap ko Kadnan Niyan, go Somiyondong a Mangangalimbaba-an, go Miyanangoran (ko Allah).

25. Na Niyapi Ami Ron Noto: Go Mata-an! A Miyambagiyan Niyan si-i Rukami so titho a Kapakarani, a go so mapiya a khandodan.

26. Hai Dawood! Mata-an! A Sukami na Biyaloi Ami Suka a Khalifah ko Lopa: Na Koko-mangka so manga Manosiya sa Ontol: Go Dingka Pagonoti so kabaya a ribat, ka Madadag Ka Niyan ko lalan o Allah: Mata-an! A so phangadadadag ko lalan o Allah, na adun a bagiyan niran a siksa a sangat, sa-

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَجَّةً وَلِيَ نَجَّةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٣٣﴾

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَجَّتِكَ إِلَى نَجَاتِهِ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخَالِفِينَ لَيُبَيِّنُ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ﴿٣٤﴾

فَتَغْفِرَ اللَّهُ ذَٰلِكَ وَلَئِن لَّهُ عِندَ الرَّاقِي وَحُسْنٌ مَّقَابٍ ﴿٣٥﴾

بِئْسَ الْأَوْدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يَوْمَ السَّوْءِ ﴿٣٦﴾ الْحِسَابِ ﴿٣٧﴾

bap ko Kiyapakalipat iran ko Alon-
gan a Kapamagitong.

27. Na da ko kiya-aduna Mi ko
Langit a go so Lopa go so nganin a
lut a dowa nan i ba ilang! Giyoto
man i arangan o siran a Miyaman-
gongkir! Na sangat a siksa a bagi-
yan o siran a Miyamangongkir ko
Naraka!

28. Ba Ami babaloya so Miya-
maratiyaya go Pinggalubuk iran so
manga Pipiya, a lagid o Puphama-
minasa ko Lopa? Antawa-a ba Ami
babaloya so khipanananggila, a la-
gid o manga Bara-dosa?

29. (Giya i na) Kitab a Initoron
Ami Sukaniyan si-i Ruka, a Piya-
kandakulan sa mapiya, ka-a niran
Manggudaguda so manga Ayat Ru-
kaniyan, go an Kasaboti o adun a
manga Sabot iyan.

30. Na ini bugai Ami ko Da-
wood so (Wata Iyan a) Solaiman,-
Miyakapiyapiya a Oripun! Mata-an!
A Sukaniyan na Puphananangoran
(ko Allah)!

31. Gowani a Pakimasa-an ko
Solaiman ko Kagabi-gabi so manga
Koda a manga Gaga-an;

32. Na Miyatharo Iyan: A Mata-
an! A Sakun na Miyatomo Akun so
kabaya ko Mapiya (sa doniya), a di
so Tadum ko Kadnan Ko,- taman

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا
ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ
النَّارِ ﴿٢٧﴾

أَمْ جَعَلُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ جَعَلُوا الْمُتَّقِينَ
كَالْفَجَّارِ ﴿٢٨﴾

يَكُتُبُ أَمْرُنَا إِلَيْكَ مَكْرًا لِّتَذْكُرُوا أَهْلَ الْكِتَابِ
وَلِيَسْتَذْكُرُوا لَوْلَا الْآلَاءُ ﴿٢٩﴾

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ
رَءُوفٌ ﴿٣٠﴾

إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ الْغَنِيُّ الصَّفَفُ الْجَبَادُ ﴿٣١﴾

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى
تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾

sa miyakadalong (so Alongan) ko runding:

33. (Pitharo o Solaiman:) Ndo-dun niyo siran Rakun. Na Phiphohonan Niyan mamotol sa manga Ai go manga Lig.

34. Na Sabunsabunar a Tiniyoba Ami so Solaiman: Ka Piyakidarpa-an Ami so Korsi Iyan sa isa a lawas: Oriyan niyan na Mithaobat:

35. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Napi-i Yakongka, go Bugi Yakongka sa Kadatu, a da-a Kapatotan non a isa bo ko oriyen Ko: Mata-an! A Suka na Suka so Puphamumugai.

36. Na Piyakaphasiyonot Ami Ron so ndo, a Pushambur sabap ko Sogowan Niyan, a malanat, a apiya anda Niyan Puphaka-antapa,-

37. Go so manga Shaitan, a tanan Pababalai, go Panininub,-

38. Go so manga pud a khipa-patongun ko manga Sangkali.

39. (Pitharo Ami ron a) Giyaya na Pamumugayan Ami: Na Pamumugai Ka, o di na Kakaputingka, sa da-a Kapamagitong.

40. Na Mata-an! A adun a bagiyen Niyan si-i Rukami a titho a Kapakarani, go mapiya a khando-dan.

رُدُّوْهَا عَلَيَّ فَطَلَقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ
وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ
جَسَدًا مِّمَّا أَتَانَا ﴿٣٤﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ
مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾

فَسَحَرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُجَاءَ حَيْثُ
أَصَابَ ﴿٣٦﴾

وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّاصٍ ﴿٣٧﴾

وَهُ آخَرِينَ مُقَرَّرِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾

هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾

وَأَنَّ لَهُ عِنْدَ رَبِّكَ وَحْشًا مَّعَابٍ ﴿٤٠﴾

41. Na Aloyangka so Oripun Ami a Ayyob. Gowani na ini Pangangarapan Niyan ko Kadnan Niyan; A Mata-an! A Sakun na Minisogat Rakun o Shaitan so dokao a go so siksa!

42. (Pitharo-on:) Dasulun Ka so Aingka: Giyaya na Papaigowai a Matunggao, go Inomun.

43. Na inibugai Ami Ron (bo) so manga Ta-alokon, a go so lagid iran a inibabid kiran,- a Limo a pho-on Rukami, go Pananadum, o adun a manga Sabot iyan.

44. Go (Pitharo-on:) Kowa-an Ka so Limangka sa sakukhum a Rasa-as, na luphadun Ka (ki Karomangka): Ka Dika Kasapa-an. Mata-an! A Sukami na Miyato-on Ami Sukaniyan a Mapantang. Saya-na a mapiya a Oripun! Mata-an! A Sukaniyan na Puphangongonotan (ko Allah)!

45. Go Aloyangka so manga Oripun Ami a so Ibrahim, go so Ishaq, go so Yaqoub, a manga Babagur, go manga ala i Pandapat.

46. Mata-an! A Sukami na itolabos Ami Kiran so tolabos a Pananadum ko Ingud (a Akhirat).

47. Go Mata-an! A siran si-i ko Hadapan Nami, na pud dun ko Miyangapipili a manga Pipiya.

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسِيحٌ
الْشَّيْطَانُ يَصْصِرُ وَعَذَابٌ ۝٤١

أَرْكُضْ بِرَحَائِكَ هَذَا مُعْتَسِلٌ بَارِدٌ وَشَرِبٌ ۝٤٢

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَى
لِأُولَى الْأَلْبَابِ ۝٤٣

وَحَذَّرْنَاهُ أَنْ يُضْعِفَ يَدَهُ فَضَرَبَ بِهِمْ وَلَا تَحْشَ إِنَّا
وَعَدْنَاهُ صَائِرًا نَقِمَ الْعَبْدَ إِنَّهُ أَوَّابٌ ۝٤٤

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ إِذْ سَمِعَ وَيَعْقُوبَ أُولَى
الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ۝٤٥

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُم بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ ۝٤٦

وَنَاهَيْنَاهُمْ عَنِ الْمُنِ الْمُصْطَفَيْنَ الْآخِيَارِ ۝٤٧

48. Go Aloyangka so Ismail, go so Al-Yasha, go so Zulkifli: Na tanan Pud ko manga Pipiya.

49. Giyaya na Pananadum: Na Mata-an! A ruk o Khipanananggila, so titho a Mapiya a khandodan,-

50. Manga Sorga a Tatap, a Khiluluka-an Kiran so manga Pinto;

51. Gi-i siran ro-o Shasandasan-dang; Puphananawag Si-ran ro-o sa manga Onga a Madakul, a go manga Inomun;

52. Go manga Ikapud Iran so manga Thatangka i Kailai (a manga Bai), a Murusharusha.

53. Giyaya so idi diyandi Ruka-no ko Alongan a Kapamagitong!

54. Mata-an! A giyaya na titho a Pagupur Ami, a da-a ikhada Iyan;-

55. Giyaya (i khasowa),- Na Mata-an! A bagiyan o manga Malawani so titho a marata a khandodan!-

56. Naraka Jahannam!- A Phamakasolud siran non,- Na Mikharatarata a dukhai!-

57. Giyaya!- Na Ta-ami ran Sukaniyan,- A Phulikabo, go pakabunud a manga rurushik!

وَأَذْكُرَ اسْمَ عِيسَىٰ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ
مِّنَ الْأَخْيَارِ ﴿٥٨﴾

هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَّكَابٍ ﴿٥٩﴾

جَنَّاتٍ عَذْنٍ مِّفْتَاحُ لَهُمُ الْأَبْوَابُ ﴿٦٠﴾

مُتَّكِئِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَنَاحٍ كَثِيرَةٍ
وَسَرَابٍ ﴿٦١﴾

وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَثَرَابٌ ﴿٦٢﴾

هَذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمٍ لِّحَاسِبٍ ﴿٦٣﴾

إِنَّ هَذَا لَرِزْقٌ أَمَّا لَهُ مِن نَّفَادٍ ﴿٦٤﴾

هَذَا أَوْ إِنَّا لِلظَّالِمِينَ لَأَسْرَمَاتٍ ﴿٦٥﴾

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَسَّ السَّجْدُ ﴿٦٦﴾

هَذَا أَفْلَيْدُوقُهُ حَمِيمٌ وَعَسَاقٌ ﴿٦٧﴾

58. Go adun a salakao a lagid iyan, a mbarambarang (a Siksa)!

59. Kati-i so salompok a Pupha-manolud a pud iyo! Da-a Kapakadadaya iran! Mata-an! A siran na Phamakasolud ko Naraka!

60. Tharo-on niran: A kuna, ka sukano na da-a Kapakadadaya iyo! Sukano i Tomiyoro rukami saya! Na miyakaratarata a Darpa!

61. Tharo-on niran: Kadnan Nami! Sa dun sa Tomiyoro rukami saya,- na Omaningka-on so siksa sa takup ko Naraka!

62. Go Tharo-on niran: A ino tanowai a da-a khailai tano ko manga Mama a sukutano naso ibibilang tano siran ko manga Rarata?

63. Ino tano khakowa siran a Pagurug, antawa-a ba da katoliki siran o manga kailai?

64. Mata-an! A giyoto man na bunar dun,- A Kapuphapawala o tao ko Naraka!

65. Tharowangka (Ya Muham-mad): A Sakun na Matag Ako Pu-phamaka-iktiyar: Na da-a Tohan a inonta so Allah, a so isa isa a Phakaba-as,-

66. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowa nan,- A so mabagur, a Manapi.

وَأَخْرَجَ مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجًا ۝٥٨

هَذَا أَقْوَجُ مُفْتَجِعٌ مَعَكُمْ لَا مَرْجَا
بِهِمْ أَتَمَّصَالُوا النَّارِ ۝٥٩

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْجَا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدْ مَشُوهْتُمْ لَنَا
هَيْئَتِ الْقَرَارِ ۝٦٠

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا
ضِعْفًا فِي النَّارِ ۝٦١

وَقَالُوا أَمْ لَكَ آلَا تُرَى رِجَالًا كَأَنَّ عُدُهُمْ
الْأَشْرَارِ ۝٦٢

أَتَخَذْتُمْ سِحْرِي أَمْ رَأَيْتُمْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ ۝٦٣

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُّهُ أَهْلُ النَّارِ ۝٦٤

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ
الْقَهَّارُ ۝٦٥

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ
الْغَفُورُ ۝٦٦

67. Tharowangka: A Sukaniyan na Tothol a Mala,-

قُلْ هُوَ بَنُو عَظِيمٍ ﴿٦٧﴾

68. Sukano na tatalikhodan niyo to!

أَنَّهُ عَنَّهُ مَقْرُضُونَ ﴿٦٨﴾

69. Da-a Kata-o Akun ko Pagtao a Maporo, gowani ko Puph-
numbag Siran.

مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَأِ الْأَعْلَى إِذْ
يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾

70. Da-a Kaphagilahami Rakun:
A Rowar sa Sakun na matag Pu-
phamaka-iktiyar a Mapayag.

إِنْ يُوحَىٰ إِلَىٰ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٧٠﴾

71. Gowani na Pitharo o Kad-
nan Ka ko manga Malaikat: Mata-
an! A Sakun na Magadun Ako sa
Manosiya a pho-on sa lipao (a giyo-
to so Adam):

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِنْ طِينٍ ﴿٧١﴾

72. Na amai ka Imasadun Ko
Sukaniyan, go Masokan Ko Suka-
niyan sa Niyawa, na Sondong kano
Rukaniyan, a Pangangalimbaba-an
kano.

فَإِذَا اسْوَدَّتْهُ، وَتَفَحَّتْ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا إِلَيْهِ
سَجِدِينَ ﴿٧٢﴾

73. Na Miyangalimbaba-an so
manga Malaikat, a tanan Siran lan-
gon:

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾

74. Inonta so Iblis: Ka Mimar-
atabat, go miyabaloi a pud ko
Miyamangongkir.

إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾

75. Pitharo (o Allah): Hai Iblis!
Antona-a i miyakarun Ruka ko Ka-
phangalimbaba-an Ka ko Inadun
ko a minggolalan ko mbala a lima
kun.Ba ka Mimaratabat? Antawa-a
ba ka miyabaloi a pud ko
Miphapaporo?

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ
بِيَدَيَّ أَتَسْتَكْبِرُ أَفَكُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾

76. Pitharo Iyan: A Sakun i Mapiya a di Sukaniyan: Inadun Akongka a pho-on sa Apoi, na Inadun Ka Sukaniyan a pho-on sa Lipao.

77. Pitharo (o Allah): Na Awaka (pho-on ko Sorga): Ka Mata-an! A Suka na Inibowang.

78. Go Mata-an a Mikolob Ruka so Morka Akun taman ko Alongan a Kapamalas.

79. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Na pakinayaon Ka Rakun taman ko Alongan a Kaoyaga Kiran.

80. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A Suka na pud ko Phamakanayao-

81. Taman ko Alongan o wakto a Mapupunto.

82. Pitharo Iyan: Na Ibut ko Bagur Ka, ka Mata-an a dadagun Ko siran ndun langon,-

83. Inonta so manga Oripun Ka a pud Kiran, a manga Tolabos.

84. Pitharo (o Allah): Na so Bunar (na Sakun),- Go so Bunar i Putharo-on Ko-

85. Mata-an a ipuno Akun ndun ko Naraka Jahannam so pud Ka,- A go so tao a Miyonot Ruka a pud kiran, a murakhurakhus kano.

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿٥٦﴾

قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَاجِعٌ ﴿٥٧﴾

وَأَن عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٥٨﴾

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٥٩﴾

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٦٠﴾

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٦١﴾

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغَوِّيَهُم أَتَمَّعِينَ ﴿٦٢﴾

إِلَّا لِعِبَادِكَ مِنْهُمْ الْمُخَلَّصِينَ ﴿٦٣﴾

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ﴿٦٤﴾

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن يَتَّبِعُكَ مِنْهُمْ أَتَمَّعِينَ ﴿٦٥﴾

86. Tharowangka: A da-a Phan-gunin Ko rukano sa makapantag saya a sokai, go kuna a ba-a Ko pud ko Puphamanangin.

87. Da ko Sukaniyan (a Qur-an) inonta na Pananadum o manga Kadun.

88. Na Mata-an a katokawan niyo dun so Totholan Rukaniyan ko oriyen o masa.

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ﴿٨٦﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

وَلِتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ ﴿٨٨﴾

Surah Al-Zumar-39

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So Kinitoronun ko Kitab na pho-on ko Allah, a Mabagur, a Maongangun.

2. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab sabap ko Bunar: Na Showasawatangka so Allah, a Totolabosangka Rukaniyan so Okit ko Kapaginutao.

3. Tanodan, ka ruk o Allah so okit a Tolabos. Na so Miyamangowa sa salakao Rukaniyan a manga Panarigan (na Pitharo iran): Da-a Kapushimba ami kiran a rowar sa angkami ran mapakarani ko Allah sa Samporna a kadashug. Mata-an A so Allah na Khokomun Niyan siran si-i ko nganin a siran na di

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿٢﴾

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٣﴾

siran non Phagayonayon. Mata-an!
A so Allah na di Niyan Punggonana-on so tao a sukaniyan na bokhag, a Miyongkir.

4. O kabaya o Allah a Khowa sa Wata, na Mata-an a Mamili ko Phagadunun Niyan sa kabaya Iyan: Soti Sukaniyan! Sukaniyan so Allah, a isa isa, a Phakaba-as.

5. Inadun Niyan so manga Langit a go so Lopa si-i ko Bunar: Ipu-kholob Iyan so Gagawi-i ko Daondao, go Ipu-kholob Iyan so Daondao ko Gagawi-i: Go Piyakaphasiyonot Iyan so Alongan a go so Olan: Oman i isa kiran na Phagokit si-i ko ta-alik a miyapunto. Ba di Sukaniyan so Mabagur,- A Manapi?

6. Inadun kano Niyan a pho-on ko Ginawa a isa: Oriyan niyan na Inadun Niyan, a Miyakapo-on non so Karoma Niyan; go Inadun Niyan rukano so manga Ayam a Walo a nggaganapa: Phagadun-un Kano Niyan si-i ko manga Tiyan o manga Ina iyo, sa isa a Ka-adun, ko oriyan o isa a Ka-adun, si-i ko manga lilibotung a tulo (lapis). Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo: Ruk Iyan so Kapa-ar. Da-a Tohan inonta Sukaniyan: Na andamanaya i Kaputhalikhod iyo?

7. Amai ka Mongkir kano, na Mata-an! A so Allah na da-a singa-

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَخْلُقَ وَلَدًا لَأَضْطَرَّ بِمِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٥﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٦﴾

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَانزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآَنِ تُصْرَفُونَ ﴿٧﴾

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَنِّي وَعَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ

nin Niyan rukano; go di Niyan Ikhasowat ko manga Oripun Niyan so Kaongkir: Na o Panalamat kano, na Ikhasowat Iyan oto rukano. Na di kha-awidan o ma-awid so awid o salakao. Oriyan niyan na si-i bo ko Kadnan niyo so Khandodan niyo, na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo. Mata-an! A Sukan-nyan i Mata-o ko shishi-i ko manga Rarub.

8. Na igira a miyasogat so Man-osiya a Morala, na Manguni ko Kadnan Niyan, a Puphananangor-an si-i Rukaniyan: Oriyan niyan na igira a bigan Niyan sukaniyan sa Limo a pho-on Rukaniyan, na kalipatan niyan so Kiyapanguni niyan non gowani, go Mumba-al sa manga Saginda o Allah, ka-a niyan Mi-panadag ko Lalan Rukaniyan. Tharowangka: A sawitingka so Kiya-ongkir ka sa maito: Mata-an! A suka na pud ko manga tao ko Naraka!

9. Ino so tao a sukaniyan na Puphangongonotan ko manga oras ko kagagawi-i a Somosodod go Gomaganat a Ika-aluk iyan so (siksa ko) Akhirat, go a arapun niyan so Limo o Kadnan Niyan- (ba lagid o tao a di Phangongonotan)? Tharowangka: A ba magishan so manga Tata-o a go so di manga Tata-o? Aya bo a phakatanodon na so adun a manga Sabot iyan.

لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥٠﴾

﴿ وَإِذَا مَنَّ الْإِنْسَانُ صُورَ عَارِبَهُ مُبِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَبَىٰ مَا كَانَ يَدْعُوًّا إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ﴾ ﴿٥١﴾

أَمَنْ هُوَ قَبِيلٌ ؕ إِنَّهُ لَئِنْ سَاجَدَا وَقَايَمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ؕ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

10. Tharowangka ko manga Oripun Ko a so Miyamaratiyaya! A Kalukun niyo so Kadnan niyo. Adun a ruk o siran a Miphipiyapiya sangkai a doniya a Mapiya (si-i ko Akhirat). Na so Lopa o Allah na maolad! Ithoman ndun sa Tarotop ko manga Papantang so Balas kiran sa di khaitong!

11. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ini Sogo Rakun a Kashowasowata Ko ko Allah a Totolabosun Nakun Non so okit ko Kapaginutao;

12. Go ini Sogo Rakun ka ana Ko mabaloi a paganai ko Mimbayorantang (Rukaniyan).

13. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ikhaluk Akun amai ka sorangun Ko so Kadnan Ko, so siksa ko Alongan a mala.

14. Tharowangka: A so Allah i Pushowasowatun Ko, a Totolabosun Nakun Non so okit Akun;

15. Na Showasowata niyo so nganin a kabaya iyo a salakao Rukaniyan. Tharowangka: A Mata-an! A aya manga logi na so liyogi ran so manga ginawa iran a go so ta-alok kiran ko Alongan a Qiyamah: Tanodan ka giyoto man na sukaniyan so kalogi a Mapayag!

16. Ruk iran ko kaporowaniran so milapilapis a Apoi, go si-i ko kababa-an niran so milapilapis

قُلْ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِيْنَ
اَخْسَوْا فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسْبَهُ وَاَرْضُ
اللّٰهِ وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ يَوْمَ الصُّعُورِ اَجْرُهُمْ يَمْدَحُهُ
حَسَابًا ۝

قُلْ اِنِّىْ اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّيْنَ ۝

وَاُمِرْتُ لِاَنْ اَكُوْنَ اَوَّلَ الْمُسْلِمِيْنَ ۝

قُلْ اِنِّىْ لَتَاَوَّابٌ اِنْ عَصَيْتُمْ رَّبِّىْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ۝

قُلِ اللّٰهُ اَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِيْنِيْ ۝

فَاَعْبُدْ وَاَمَّا يَتَذَكَّرُ مِنْ دُوْنِهِ فُلْ اِنَّ الْخٰسِرِيْنَ
الَّذِيْنَ خَسِرُوْا اَنْفُسَهُمْ وَاَهْلِيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
اِلَّا ذٰلِكَ هُوَ الْخٰسِرَانِ الْمُبِيْنُ ۝

لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ
ذٰلِكَ يُخَوِّفُ اللّٰهَ يَوْمَ عِبَادَتِهِ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ

(a Apoi): Giyoto man na ipuphan-gangaluk oto o Allah ko manga Oripun Niyan (Pitharo Iyan): Hai manga Oripun Ko! Na Onoti Yako niyo!

17. Na so piyamakawatanan niran so Tagot,- ka o ba iran Mashimba sukaniyan,- go Miyananangoran siran ko Allah,- Na bagiyan niran so Tothol a mapiya: Na Puphamanotholingka sa mapiya so manga Oripun Ko,-

18. A siran so Puphamakinugun niran so Katharo, na Phagonotan niran so mapiya on: Siran man so Pinggonanao siran o Allah, go siran man na siran so manga papantas i akal.

19. Ino so miyatangkudon so Katharo a siksa: Bangka khasabut so tao a matatago ko Naraka?.

20. Ogaid na so inikaluk iran so Kadnan niran, na adun a bagiyan niran a manga Darpa a Maporo, si-i ko Kaporowan niyan so manga darpa a maporo a Pimbabalai: Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig: Diyandi o Allah: Di Pundorat so Allah ko diyandi.

21. Bangka da Mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakatoron Niyan pho-on ko Kawang so ig, na Piyakasunup Iyan noto ko Puphamangumbowatan a ig ko Lopa? Oriyan niyan na Puphakagumaon

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَقْبَهُوا وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
إِنَّ اللَّهَ لَهُم مَغْفِرَةٌ غُلُوبًا ۝١٧

الَّذِينَ يَسْمَعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ ۖ وَتِلْكَ الْفَلَكُ الْكَافِرِينَ ۝١٨

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ أَوْ أَنتَ تَعْلَمُ
مَنْ فِي النَّارِ ۝١٩

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا لَهُمْ عُرْفٌ مِنْ تَحْتِهَا عُرْفٌ
مَبْنِيَّةٌ فَخَرَّبَ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ وَعَدَ اللَّهُ
لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْوَعْدَ ۝٢٠

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ
يَنْبِيعٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا
أَلْوَنُهُ ثُمَّ يَهْبِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ
يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرًا

لَأُولَىٰ الْأَلْبَابِ ﴿٣٩﴾

Niyan sa sabap Rukaniyan, so Pur a mbidabida so manga Waruna niyan: oriyen niyan na puphurorag; na Pukhailaingka sukaniyan a Puphakabinaning; oriyen niyan na pumbalowin Niyan noto a roput. Mata-an! a adun a matatago ro-o man a tithe a undao ko manga papantas i akal.

22. Ino so tao a piyakalowag o Allah so Rarub iyan makapantag ko Islam, na sukaniyan na si-i ko Sindao a pho-on ko Kadnan Niyan, (ba lagid o piyarkat Iyan so poso iyan)? Na sangat a siksa a ruk o khitutugas so manga poso iran ko Tadum ko Allah! Siran man i matatago ko kadadag a Mapayag!

23. So Allah na Initoron Niyan so Lubi a Mapiya a Tothol, Kitab a Makapushasaginda i, a gi-i makhasokasoi; A puthabadun sa po-on Rukaniyan so manga kobal o siran a ika-aluk iran so Kadnan niran; oriyen niyan na pulumuk so manga kobal iran a go so manga poso iran ko Tadum ko Allah. Giyoto man so (Qur-an) Torowan o Allah: A Thoro-on Niyan sa sabap Rukaniyan so tao a kabaya Iyan; na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makanggonanao ron.

24. Ino so tao a khatampar iyan so Paras iyan ko marata a siksa ko Alongan a Qiyamah, (ba lagid o phakalidas ko siksa)? Na Tharo-on

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ
نُورٍ مِّن رَّبِّهِ قَوْلٌ لِّلنَّفْسِيتِ قُلُوبُهُمْ مِّن ذِكْرِ
اللَّهِ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٩﴾

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا
مَّثَانِ تَفْصِيحُ مِنْهُ جُلُودَ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ
رَبَّهُمْ ثُمَّ تَكَلِّفُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ
ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِدَىٰ مَن
يَشَاءُ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٣٩﴾

أَفَمَنْ بَشَّرَ بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ

ko manga Darowaka: Ta-ami niyo so pishokat iyo (a marata)!

25. Tomiyaplis so Miya-ona an niran, na miyakatalingoma kiran so siksa ko di ran kapakai inungka.

26. Na Piyakita-aman kiran o Allah so Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya; na Mata-an a so siksa ko Akhirat i Lubi a mala, o siran na katawi ran!

27. Na Sabunsabunar a Inumbalan Nami ko manga Manosiya, si-i sangkai a Qur-an so oman i ibarat, ka-an siran makatanod.

28. Puphangadi-an a basa Arab, a da-a bukhogon: Ka-an siran Makapananggila.

29. Mimba-al so Allah sa ibarat: Mama a kathotompotompokan sukaniyan, o di phamagayonayon, go Mama a kabisa o isa a Mama: Ba mulagid a dowaya a ibarat? So podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiran na di ran katawan.

30. Mata-an! A Suka na Phatai, go Mata-an! A siran na Phamatai.

31. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano ko Alongan a Qiyamah, si-i ko Hadapan o Kadnan niyo, na Pushasawala kano.

32. Na ba adun a makalawan a Darowaka ko tao a tiyokasan niyan

تَكْسِبُونَ ﴿٣١﴾

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْتَهُمُ الْعَذَابِ
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٣٢﴾

فَأَذَانَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ
الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

وَلَعَذَابُ صَافِرَاتِ الْيَتَامَى فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ
مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٣٤﴾

فَرَأَى إِذَا عَصَرِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٣٥﴾

صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ
مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ
يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿٣٧﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ
تَخْتَصِمُونَ ﴿٣٨﴾

* فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ

sa Kabokhag so Allah, go Piyakam-bokhag iyan so Bunar gowani a makatalingoma-on; ba da-a matatago ko Naraka Jahannam a darpa o Miyamangongkir?

33. Na so Minitalingoma Niyan so Bunar, a go so Minaron-na siran man so siran i Khipanananggila.

34. Mapumbagiyan niran so nganin a kabaya iran, si-i ko Kadnan niran: Giyoto man i Balas ko Miphipiyapiya:

35. A giyakapulalasa kiran o Allah ko marata ko Pinggolaola iran, go giyakimbalasun Niyan kiran ko Balas Kiran, a pantag o Mapiya a Pinggolaola iran.

36. Ba di so Allah i Maka-a angkos ko Oripun Niyan! Na ipuphangangaluk iran Ruka so siran a salakao ko Allah! Na sa dun sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makapunggonanao ron.

37. Na sa dun sa tao a Toro-on o Allah, na da-a Makadadagon. Ba di so Allah i Mabagur, a Khiruk ko Kandadanug?

38. Na Ibut a isha-an Ka kiran: O antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Putharon niran ndun: A so Allah. Tharowangka: Aiguda iyo ko Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah,-o

وَكَذَّبَ بِالْصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ ۚ وَالَّذِينَ فِي
جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٣١﴾

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٢﴾

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَاءُ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٣﴾

لِيَكْفُرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا
وَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٣٤﴾

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ ۚ وَيُخَوِّفُونَكَ
بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۚ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا
لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٥﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّجْدٍ ۚ أَلَيْسَ
اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٣٦﴾

وَالَّذِينَ سَأَلَتُهُمْ مِّنْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ
لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۚ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ ۚ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ
كَشِفَتُ صُرُوفَهُ ۚ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ

paka-antapi Ako o Allah sa Morala, ba siran i phamakapokas ko Morala Niyan?- o di na paka-antapan Nako Niyan sa Limo, ba siran i phamakarun ko Limo Iyan? Tharowangka: A Ka-a angkosan Nako o Allah! Sukaniyan i Sasarigan o Khisasarig.

39. Tharowangka: Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano si-i ko tindug iyo: Mata-an! A Sakun na Gomagalubuk (mambo): Na kato-kawan niyo bo,-

40. So tao a khatalingoma-an sukaniyan a siksa a phakarondanun Niyan, go khatana-an sukaniyan a siksa a Tatap.

41. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab a ruk o manga Manosiya si-i ko Bunar. Na sa dun sa' tao a komudug ko ontol, na ruk o ginawa niyan: Na sa tao a Tharidadag, na khadadag sa si-i bo phakatana si-irukaniyan. Kuna a ba Suka i somi-siyap kiran.

42. So Allah na Puthanganun Niyan so manga Niyawa ko wakto a Kapatai niyan; go (Puthanganun Niyan) so da pun Matai si-i ko Katotoroga-on: Na phagurunun Niyan so Piyakanggolalan Niyan non so Kapatai, go Pumbotawanan Niyan so salakao ron, taman ko talik a miyapunto. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a man-

هٰنَ مُسِيكَتَ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٩﴾

قُلْ يَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَمِلْتُ فَتَوَلَّىٰ تَعَلَّمُونَ ﴿٤٠﴾

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٤١﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿٤٢﴾

اللَّهُ يَتَوَلَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَاللَّهُ لَشَدِيدٌ فِي مَنَاسِكِهَا فَمَتَىٰ لِكُلِّ قَوْمٍ عَلَيْهَا أَلْمُوتُ وَيُرْسِلُ الْآخِرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

ga Tanda ko Pagtao a Puphamimi-kiranun niran.

43. Ino siran khowa sa salakao ko Allah a phamangogop? Tharowangka: A ti apiya pun siran na da-a kapa-ar iran a maito bo, go da-a sabot iran?

44. Tharowangka: A ruk o Allah so kapangongogopan langon: Ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Oriyan niyan na Ron kano Phamakandoda (ko Alongan a Qiyamah).

45. Na igira a miya-aloi so Allah a Isa Isa Sukaniyan, na masisingai so manga poso o siran a di Mapaparatiyako Akhirat; na igira a miya-aloi so salakao Rukaniyan, na sa maoto na siran na Pukhababaya siran!

46. Tharowangka: Ya Allah! A Miyadun ko manga Langit a go so Lopa! A Mata-o ko Gaib a go so Mapayag! Suka i Khokom ko manga Oripun Ka si-i ko nganin a siran na shosoransorang siran non.

47. Na opama ka Mata-an! a Ruk o siran a Mindadarowaka so matatago ko Lopa langon, go so lagid iyan na ibabidon, na Mata-an a iya-on niran noto sa ginawa iran ko marata a siksa ko Alongan a Qiyamah: na mapayag kiran pho-on ko Allah, so da iran masar a Pandapat (a mbarambarang a siksa)!

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أُولَئِكَ
كَانُوا لَا يَتَمَلَّكُونَ شَيْئًا وَلَا
يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا اللَّهُ مَلِكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾

وَإِذَا دُكِرَ لِلَّهِ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا دُكِرَ
الَّذِينَ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ إِذَا هُمْ
يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٥﴾

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلَيكَ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ
فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِمْ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا
يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

48. Go Mapayag kiran so manga rarata a Pinggalubuk iran, go Kantangkalan siran o Piyamagurungan niran (a siksa)!

49. Na igira a miyasogat so Manosiya a Morala, na Manguni Rukami: Oriyan niyan na igira bigan Nami sukaniyan sa Limo a phon Rukami, na Tharo-on niyan: A aya bo a kinibugan rakun non na makapantag ko Kata-o! Kuna, ka giyoto na tupung, na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan!

50. Sabunar a Pitharo aya o siran a Miya-ona an niran! na da kiran makanggai a gona so Pishokat iran.

51. Na Miyasogat siran o manga rarata a Pishokat iran. Na so Mindadarowaka a pud ko siran naya-na khasogat siran ndun o manga rarata a Pishokat iran, go di siran mama-kapalagoi!

52. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go Puphakasimpitun Niyan! Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko Pagtao a Khipaparatiyaya!

53. Tharowangka: Ko manga Oripun Ko a so Kiyapumalawaniyan niran so manga ginawa iran, a

وَبَدَأَ لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ
مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤٨﴾

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلَتْهُ
نِعْمَةٌ مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلَّغُنِي
فِتْنَةً وَلَئِن كُنْتُ لَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾

فَدَقَّ آلُهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أُغْنَىٰ عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ
ظَلَمُوا مِنْ هَٰؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ
مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾

أَوْ تَرَىٰ يُعَٰمَرُونَ أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

﴿ قُلْ يَٰعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ
لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ

di kano khada-i sa Panginam ko Limo o Allah: Mata-an! A so Allah na Punapin Niyan so manga dosa langon: Mata-an naya! A Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

54. Go ndod kano ko Kadnan niyo, go Mbayorantang kano Rukaniyan, ko da pun kapakatalingoma rukano o siksa: A sa oriyaniyan na di kano Katabangan.

55. Go onoti niyo so (Qur-an a) mapiya a so Initoron rukano a phoon ko Kadnan niyo, ko da pun kapakatalingoma rukano o siksa a Mitalumba, a sukano na di niyo mai-inungka!-

56. Ka o ba Matharo o ginawa: I hai Miyakasundit ako!- Sa kiyandimatagako ko onot ko Allah, go Mata-an a miyabaloi ako a minitapi dun ko mamakasodi!-

57. O di na Matharo iyan: A opama ka Mata-an! a so Allah na Tiyo-ro ako Niyan, na Miyabaloi ako dun a pud ko Miyamananggi-la!-

58. O di na Matharo iyan ko wakto a kasandungi niyan ko siksa: A o ba bo Mata-an! A adun a kapakakasoi akun (sa Doniya), na mabaloi ako a pud ko miphipiya-piya!

59. Owai na, Sabunar a Miyakatalingoma ruka so manga Ayat

الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ
الْزَّهِيمُ ﴿٥٤﴾

وَأَنذِرُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْأَلُوا لَهُ مِن قَبْلِ
أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثَلَاثًا تُشْعِرُونَ ﴿٥٥﴾

وَأَتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن
رَّبِّكُمْ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً
وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾

أَن تَقُولَ نَفْسٌ يَحْزَنُنِي عَلَىٰ مَا فَرَطْتُ
فِي حَسْبِ اللَّهِ وَإِن كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ ﴿٥٧﴾

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ
الْمُتَّقِينَ ﴿٥٨﴾

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً
فَأَكُونُ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءَكُم بِالْبَيِّنَاتِ

Akun, Na Piyakambokhag ka Sukaniyan: Go Pimaratabatan ka, na miyabaloi ka a pud ko Miyaman-gongkir!

60. Na si-i ko Alongan a Qiya-mah na Mailaingka so siran a Miyamamokhag makapantag ko Allah;- A so manga Paras iran na Miyamangintukintum; ba da-a matatago ko Naraka Jahannam a darpa a bagiyan o manga Takabor?

61. Na isabut o Allah ko siran a Miyamananggila so kapakasulang iran sa Maliwanag: Da-a khisogat kiran a marata, go di siran Maka-pumboko.

62. So Allah i Miyadun ko langowan taman, go Sukaniyan si-i ko langowan taman i Somisiyapon.

63. Ruk Iyan so manga Gonsi o manga Langit a go so Lopa: Na so Miyamangongkir ko manga Ayat o Allah,-na siran man na siran i manga logi.

64. Tharowangka: Ba so salakao ko Allah i ishogo iyo Rakun a Pushowasowatun Ko, Hai da-a manga mulung iyan?

65. Na Sabunsabunar a ini Ila-ham Ruka,- go si-i ko siran a Miya-ona an Ka,-A Mata-an a o Panako-to Ka, na Mata-an a mailang dun so Amal Ka, go Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko manga logi.

وَأَسْتَكَبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٩﴾

وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ نَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ
وُجُوهَهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى
لِلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٤٠﴾

وَيَسْجَى اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازٍ بَعِيدٍ لَا
يَمَسُّهُمْ فِيهَا السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤١﴾

اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
وَكَبِيرٌ ﴿٤٢﴾

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿٤٣﴾

قُلْ أَغْفِرَ اللَّهُ سَاءَ مَا رَوَدَتْ عَنْهُمْ
الْأَهْلُوتُ ﴿٤٤﴾

وَلَقَدْ أَوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ
عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿٤٥﴾

66. Ogaid na so Allah i Showa-sawatangka, go tapi Ka ko Miya-manalamat.

67. Na da iran sula-an ko Allah so patot a Kala Iyan, a so Lopa langon na Kukumusun Niyan ko Alongan a Qiyamah, go so manga Langit na Phangalololon ko Kawanan Niyan: Soti Sukaniyan! Go Maporo a Ka-a awat Iyan ko Ipu-phanakoto iran!

68. Na iyopun so Sanggakala, na Mamatai so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, inonta so kabaya o Allah. Oriyan niyan na iyopun puman noto sharoman, na sa maoto na siran na khipakatitindug a nomanayao siran (a antona-a i ikhidiya kiran)!

69. Na lomiwanag so Lopa sa sabap ko Sindao o Kadnan Niyan: Go nggomonun so Daptar; go pakadarpa-an so manga Nabi, a go so manga saksi; go Ikokom kiran so Bunar; a siran na di siran Kasalimbotan.

70. Go itoman sa tarotop ko oman i ginawa so Pinggalubuk iyan; na so Allah i Mata-o ko gi-i ran nggolaola-an.

71. Na idundug so Miyaman-gongkir si-i ko Naraka Jahannam a Khokhoyokhoyog: Taman sa amai ka makaoma siran non, na kaluka-an so manga Pinto iyan.

بَلَىٰ لِلَّهِ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا
بِقَضَائِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَالسَّكُونُ مَطْوِيًّا
بِصَبِيغِهِ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا
يُشْرَكُونَ ﴿٦٧﴾

وَيُفْعَلُ فِي الصُّورِ قَصْعٌ مِّنَ السَّمَوَاتِ
وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ
فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ﴿٦٨﴾

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ
الْكِتَابُ وَجَاءَتْ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءُ
وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِأَحْقِّ وَهُمْ لَا يَصْطَلُونَ ﴿٦٩﴾

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا
يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا
حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ هُمْ فِي ضَرْبِ ثَوْبٍ وَقَالَ
لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ

Na Tharo-on kiran o khisisiyapon:
A ba rukano da Makatalingoma so
manga Sogo a pud rukano, a kapu-
phangadi-an **niran** rukano so man-
ga Ayat o Kadnan niyo, go
Mipuphamaka-iktiyar iran rukano
so Kapakambabaratumowa sa
Alongan niyo wai? Tharo-on niran:
Ungkaino da: Na ogaid na Miya-
tangkud so Katharo o siksa ko
Miyamangongkir!

72. Tharo-on (kiran): Solud
kano ko manga Pinto o Naraka
Jahannam, sa makakakal kano
ron: Na Mikharatarata a Darpa o
manga Takabor!

73. Na idolog so Miyamangon-
gonotan ko Kadnan niran si-i ko
Sorga a Khokhoyokhoyog: Taman
sa amai ka Makatalingoma siran
non, a Kaluluka-an so manga Pinto
iyan; na Tharo-on kiran o Khisi-
siyapon: Kalilintad a si-i rukano!
Manga pipiya kano! na Pamanolud
kano ron, sa Makakakal kano ron.

74. Go Tharo-on niran: So Podi
na ruk o Allah, a so Tiyoman Niyan
rukami so Diyandi Iyan, go Piyaki-
pangowarisan Niyan rukami so
Lopa: Sa Pundarupa kami ko Sorga
sa sadun sa kabaya ami: Na sayana
a mapiya a Balas ko Miyamagamal
(sa mapiya)!

75. Na Mailaingka so manga
Malaikat a khokoliling siran ko mu-

عَلَيْكُمْ ءَاتِيَتْ رِيَكُمْ وَيُنذِرُوكُمْ لِقَاءَ
يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ
الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٢﴾

قِيلَ ادْخُلُوا ابْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
فَإِنَّكُمْ مَسْمُومِي الْمَكْرِ بَيْنَ ﴿٧٣﴾

وَمِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا
حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ
لَهُمْ حَظُّنَهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ
فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٤﴾

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ
وَأَوْثَرَ لَنَا الْأَرْضَ نَسْتَوِي مِنَ الْجَنَّةِ
حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٥﴾

وَنَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ

liliyota ko Aras, a Iputhasbik iran
so Podi ko Kadnan niran; go Iko-
kom kiran so ontol, na Tharo-on: A
so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o
manga Ka-adun!

Surah Al-Mu'min (Ghafir)-40

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o
ko paka-a antapan Niyan ro-o.

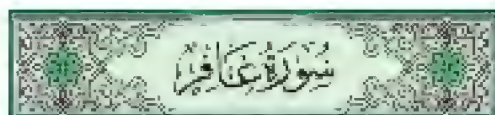
2. So Kinitoron o Kitab na pho-
on ko Allah, a Mabagur, a Mata-o,-

3. A Puphakada ko Dosa, go
Putharima ko Taobat, a Mailot i
Kandadanug, a Khiruk Ko Ka-
kaya-an. Da-a Patot a Pushowaso-
watun a inonta Sukaniyan: Si-i
Rukaniyan so Khabolosan.

4. Da-a puphamawal ko manga
Ayat o Allah a rowar ko siran a
Miyamangongkir. Na o ba Ka Mal-
impang o gi-i ran kathotogalin ko
manga Ingud!

5. Tomiyaplis ko Miya-ona an
niran, so Pagtao o Nuh, go so
Mithampotampong ko oriyen niran;
go piyagungutan o omani pagtao so
Sogo kiran, ka mbiyagun niran Su-
kaniyan, go ini Pamawal iran so
Ribat, ka imbinasa iran noto ko
Bunar: Na siniksa Akun siran! Na

يَسْتَحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ
وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٥﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَم

تَنْزِيلَ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٧٦﴾

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي
الْقُدْرَةِ الْإِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَهُ الْمَصِيرِ ﴿٧٧﴾

مَا يَجْعَلُ فِي عِزِّكَ اللَّهُ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا
يَعُزُّكَ قُلُوبُهُمْ فِي الْيَلْدِ ﴿٧٨﴾

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْرَابُ مِنْ
بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرُسُولِهِمْ
لِيَأْخُذُوا وَوَجَدُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا
بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ
عِقَابِ ﴿٧٩﴾

antona-a i miyambutad o siksa Akun (kiran)!

6. Na giyaya dun i Kinitoman o Katharo o Kadnan Ka ko siran a Miyamangongkir; a Mata-an! A siran i manga tao ko Naraka!

7. So Khitatanggong ko aras a go so Makaliliyoton na Iputhasbik iran so Podi ko Kadnan niran; go Paparatiyaya-an niran Sukaniyan; go Ipuphanguni ran sa Ma-ap so Miyamaratiyaya (gi-i ran Tharon:) Kadnan Nami! Miyarangkom Ka so langowan taman, a Limo, go Kata-o; na Puma-apingka so siran a Mithataobat, go kidug iran so Lalan Ka; go Pakalidasangka siran ko siksa ko Naraka Jahim!

8. Kadnan Nami! Go Pakasoludangka siran ko manga Sorga a Tatap, a so inidiyandi i Ka kiran, rakhus o Miyamaginontolan ko manga Lokus iran, go so manga Karoma iran, go so manga Moriran a tao! Mata-an! A Suka na Suka so Mabagur, a Maongangun;

9. Go Pakalidasangka siran ko manga rarata; ka sadun sa Pakalidasun Ka ko manga rarata sa Alongan noto,- na Sabunar a ini Kalimo o Ka sukaniyan: Na giyoto man na Sukaniyan i Da-ag a lubi a Mala.

10. Mata-an! A so Miyamangongkir na Puphamakalangkapun

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٥﴾

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٦﴾

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ ءَابَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٧﴾

وَفِيهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقَى السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْنَاهُ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُبَادُونَ لَمَقْتُ اللَّهِ

kiran: A Mata-an a so Rarangit o Allah na Lubi a Mala a di so Rarangit iyo ko manga ginawa niyo, gowani ko Ipundolon rukano so Paratiyaya na Phagongkirun niyo.

11. Tharo-on niran: Kadnan Nami! Biyono Kamingka sa miyaka-dowa, go Inoyag Kamingka sa miyakadowa! Na ini pagikral ami so manga Dosa-mi; na ba adun a okit a kapakaliyo wami (pho-on ko Naraka)?

12. (Tharo-on o Allah:) Giyoto man na sabap sa Mata-an naya! A igira ini Panolon so Allah a Isa Isa Sukaniyan, na Phagongkirun niyo; na amai ka Pushakotowan Sukaniyan, na Pupharatiyaya-an niyo! Na so Kokoman na ruk o Allah, a Maporo, a Lubi a Mala!

13. Sukaniyan so Puphakiilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan, go Puphakatoronan Kano Niyan pho-on ko Kawang sa riskhi (a oran): Na da-a Phakatanodon a rowar ko Puphananangoran (ko Allah).

14. Na Showasowata niyo so Allah sa totolabosa niyo Rukaniyan, so okit ko Kapaginutao, apiya pun Miyagowad so Miyamangongkir.

15. Puphoro ko manga Daradat, a khiruk ko Aras: Iputhoron Niyan

أَكْبَرُ مِنْ مَقَرِّكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١١﴾

قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا أَلَمْ نَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةً وَآخِيَّتَنَا أَلَمْ نُكُنْ مِنْكُمْ قَوْمًا يَذُنُّونَا فَمَهْلِكُ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ ﴿١٢﴾

ذَلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ تَوَلَّيْتُمْ فَأَلْحِكُمُ اللَّهُ الْعَلَى الْكَبِيرِ ﴿١٣﴾

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ﴿١٤﴾

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٥﴾

رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ

so Wahy po-on sa Sogowan Niyan ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, ka-a Niyan Kapaki-iktiyari so alongan a Kapakamba-baratumo-wa,-

16. Si-i ko Alongan a siran na mabayar siran: Da-a Makapagma kiran ko Allah a maito bo. (Tharoon o Allah:) Antawa-a i khiruk ko Kapa-ar sa Alongan nai? Ruk o Allah, a Isa Isa, a Phakagaga!

17. Sa Alongan nai na Imbalas ko oman i ginawa so Pinggalubuk iyan; da-a Kapanalimbobot sa Alongan nai, Mata-an! A so Allah na Maga-an i Kapamagitong.

18. Na Paki-iktiyaringka kiran so gawi-i a Puphakarani, masa a so manga poso na mongkug ko manga korokom, a Khipakamboboko. Da-a bagiyen o manga Darowaka a gomagut (kiran) sa ginawa; go da-a Phangongogopan a Khatarima.

19. Katawan Niyan so gi-i Kandonsiyan o manga Mata, go so Pagu-uma-an o manga Rarub (a manga pamikiran).

20. Na so Allah na Ipukhokom Iyan so Bunar: Na so Puphanong-ganowin niran a salakao Rukaniyan, na da-a Khikokom iran a maito bo. Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Puphakanug, a Puphakailai.

مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ
يَوْمَ الْقَلَاقِ ﴿٥١﴾

يَوْمَ هُمْ بَايَرُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ
لَيْسَ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٥٢﴾

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا
ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْأَرْزَاقِ إِذْ الْقُلُوبُ لَدَى
الْحَنَاجِرِ كَظِيمٍ مَّا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ
وَلَا شَفِيعَ بَطَّاءِ ﴿٥٤﴾

يَعْلَمُ خَائِبَتَهُ الْأَعْيُنُ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴿٥٥﴾

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ لَا يَقْضُونَ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٥٦﴾

21. Ba siran nda makandalakao ko Lopa ka-aniran mailai o antona-a i miyambutad o Kiya-akiran ko siran a Miya-ona an niran? Miyabaloi siran a siran i Lubi a di siran i bagur, go manga rarad ko Lopa: Na siniksa siran o Allah sabap ko manga Dosa iran, go da-a miyabaloi a miyakalinding kiran ko (siksa o) Allah.

22. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na minitalingoma kiran o manga Sogo kiran so manga rarayag a Karina, na Inongkir iran: Na siniksa siran o Allah: Mata-an! A Sukaniyan i Mabagur, a Mailot i Kandadanug.

23. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Musa, rakhus o manga Tanda Ami, go Katantowan a Mapayag.

24. Si-i ko Pir-aon, a go so Haman, go so Qaroun; na ba iran ndun Pitharo: a balik Mata, a Lubi a Bokhag!,

25. Na kagiya a miyoma Niyan kiran so Bunar, a pho-on ko Hada-pan Nami, na Pitharo iran: A Pamonowa niyo so manga Wata a Mama o siran a Miyamaratiyaya a pud Iyan, na Oyaga niyo so manga Babai kiran; na da ko Antangan a Marata o Miyamangongkir inonta na Matatago ko Karibat!

﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَانَارُوا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ آلَهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٥١﴾﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ سَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٥٣﴾

إِلَى فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٥٤﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَمْثَلَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٥٥﴾

26. Na Pitharo o Pir-aon: Botawani ako niyo ka Bono-ongko so Musa; go Tawaga Niyan i Kadnan Niyan! Mata-an! A Sakun na Ipu-khawan Nakun o ba niyan Kasambi-i so okit iyo, o di na ba Niyan Mapayag ko Lopa so Kapaminasa!

27. Na Pitharo o Musa: A Mata-an! A Sakun na Lominindong Ako ko Kadnan Ko go Kadnan niyo pon ko oman i Takabor a di Mapaparatiyaya ko Alongan a Kapamagitong!

28. Na Pitharo o Mama a Mapaparatiyaya (a si Hazqil) a pud ko manga Tonganai o Pir-aon, a Paguuma-an Niyan so Paratiyaya Niyan: Ino niyo Mbono-on ko Mama a gi-i Niyan Katharowa: Sa aya Kadnan Ko na so Allah-a Sabunar a Minioma Niyan rukano so manga Rarayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo? Na o Sukaniyan na bokhag, na Phakatana-on so Kabokhag Iyan; o Sukaniyan na Mumamata-an, na Khisogat rukano so saba-ad ko Ipuphangangaluk Iyan rukano: Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so tao a sukaniyan na Mumamalawani a Bokhag!

29. Hai Pagtao Akun! Ruk iyo so Kadatu sa Alongan nai: Makadada-ag kano ko Lopa: Na antawa-o non i makatabang rukutano ko siksa o Allah amai ka Makaoma

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ﴿٢٦﴾

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٢٧﴾

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ ۖ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِئٌ كَذَابٌ ﴿٢٨﴾

يَنْقُومُ لَكُمْ الْمَلِكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا ۚ قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَىٰ وَمَا

Rukutano? Pitharo o Pir-aon: Da-a ithoro akun rukano a rowar ko Mapipikir akun; go da-a Punggona-naowangko rukano a rowar ko lalan a ontol!

30. Na Pitharo o Miyamara-tiyaya: Hai Pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na ipukhawan Nakun sukano ko lagid o masa o Mithampotampong!-

31. Lagid o Miyasowa o Pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood, go so Miya-orijan niran: Na kuna o ba kabaya o Allah i Kasalimboti ko manga Oripun (Niyan);

32. Go Hai Pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na ikhawan Nakun sukano ko Alongan a Kathatawaga;-

33. Alongan a Tomalikhod kano a Puphamalagoi kano: Da a makalinding rukano pho-on ko (siksa o) Allah: Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makanggonanao ron.

34. Na Sabunsabunar a Mini talingoma Rukano o Yusuf gowani so manga Rarayag a Karina, na da kano dun pagukar ko Kashasangka ko Minitalingoma Niyan rukano to: Taman sa kagiya Matai, na Pitharo iyo: A da dun a Shogo-on o Allah ko orijan Niyan a Sogo. Lagid man noto a kandadaga o Allah ko tao a sukaniyan na Mumamalawani a Shasangka;

أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٦٠﴾

وَقَالَ الَّذِي ءَامَنَ يَقُومُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ ﴿٦١﴾

مِثْلَ دَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظَلَمًا لِلْعِبَادِ ﴿٦٢﴾

وَيَقُومُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٦٣﴾

يَوْمَ يَقُولُونَ مُذِيرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ
وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٦٤﴾

وَلَقَدْ جَاءَكَرُيُوسُفَ مِنْ قَبْلِ الْيَاسِنِ
فَمَا زِلَّمَتْ فِي شَكِّ مِمَّا جَاءَكَ مِنْهُ
حَتَّى إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ
بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ
هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ ﴿٦٥﴾

35. Siran na Puphamawalun nir-an so manga Ayat o Allah, a da-a Katantowan a Miyakatalingoma kiran. Miyakala a Rarangit a pho-on ko Allah go pho-on ko siran a Miyamaratiyaya. Lagid man noto a Kapupharkata o Allah ko oman i poso o Takabor, a tuthugas.

36. Na Pitharo o Pir-aon: Hai Haman! Mbalain na Kongka sa Bantabantai, ka-a Nako Misampai ko manga lalan,-

37. A manga lalan ko manga Langit, ka-a Nakun kabantai so Tohan o Musa: Ka Mata-an! A Sakun na ikakarang Ko dun Sukan-nyan sa Bokhag! Na giyoto man i Kiyapharasi ko Pir-aon ko Marata ko Amal Iyan, go Kiyabalambanan ko lalan (a ontol); na da ko antan-gan a marata o Pir-aon inonta na matatago ko kalogi.

38. Na Pitharo o Miyamara-tiyaya: Hai Pagtao Akun! Onoti Yako niyo: Ka Thoro-on Ko suka-no ko lalan a ontol.

39. Hai Pagtao Akun! Giyangkai a Kaoyagoyag ko doniya na matag sagad a Kapipiya ginawa: Na Mata-an! A so Akhirat na giyoto i Darpa a Tatap.

40. Sa tao a nggalubuk sa Mar-ata na da-a Imbalason a rowar ko lagid iyan: Na sa tao a nggalubuk sa mapiya-aMama o di na Babai-a su-

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ
سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ كُفْرًا مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ
وَعِنْدَ الَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى
كُلِّ قَلْبٍ مُّتَكَبِّرٍ ۝١٥

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمُنُ آبِيَ لِي صَرْحًا أَعْلَى
أَتُبَلِّغُكَ أَلسَّبَبَ ۝١٦

أَسَبَبَ السَّمَوَاتِ فَأَطْلِعْ إِلَى إِلَهِ مُوسَى
وَإِنِّي لأظنُّهُ كَذِبًا وَكَذَلِكَ زُيِّنَ
لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ
وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ ۝١٧

وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنَ يَتَقَوَّمُ أُنْجِيُونِ
أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ۝١٨

يَتَقَوَّمُ إِنَّمَا هَذِهِ الدُّنْيَا مَتَعٌ
وَأَنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ۝١٩

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا
وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِمَّنْ ذَكَرَ وَأُنْجَى وَهُوَ

kaniyan na Mapaparatiyaya,- na siran man i Phamakasolud ko Sor-ga: Puphagupurun siran ro-o sa da-a Pithatamanan niyan;

41. Go Hai Pagtao Akun! Ino Wako wai a Iputhawag Akun rukano so Kapakasulang sa Maliwanag na aya Iputhawag iyo Rakun na so Apoi (ko Naraka)!

42. Puthawagun Nako niyo ka-a Nakun Maongkir so Allah, go Anakun non Misakoto so da-a Kata-o Akun non; na Sakun na Iputhawag Akun rukano so (Allah a) Mabagur, a Manapi!

43. Matatangtud a so Iputhawag iyo Rakun sukaniyan na da-a Khatarima iyan a Panguni si-i sa Doniya, go da si-i sa Akhirat; go Mata-an! A si-i tano Phakandod ko Allah; Na Mata-an! A so manga Malawani na siran i manga tao ko Naraka!

44. Na Kataduman niyo dun so Katharo Akun rukano; na Isasarig Akun so tindug Akun ko Allah: Mata-an! A so Allah i Phagilai ko manga Oripun (Niyen).

45. Na inilidas Sukaniyan o Allah ko manga rarata a Antangan niran; na Kiyatangalan so Pagtao o Pir-aon o marata a siksa.

46. So Apoi na Pushandigun siran non, ko Kapita-pita go so

مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
يُرَزَّقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٥١﴾

﴿ وَنَقُولُ مَا يَٰٓأَدْعُوكُمْ إِلَىٰ النَّجْوَىٰ
وَنَدْعُوْنَ إِلَى النَّارِ ﴿٥٢﴾

نَدْعُوْنَ لَآ كُفْرَ بِٱللَّهِ وَٱلْأَشْرَٰكِ بِهِۦ مَا
لَيْسَ لِي بِهِۦ عِلْمٌ وَأَنَا۠ أَدْعُوْكُمْ إِلَى
ٱلْعَزِيْزِ ٱلْعَقِيْبِ ﴿٥٣﴾

لَا جَرَمَ لَنَا تَدْعُوْنَ إِلَىٰ ٱلَّذِى لَيْسَ لَهُۥ دَعْوَةٌ
فِى الدُّنْيَا وَلَا فِى ٱلْآخِرَةِ وَأَنۢ مَّ رَدَّ نَا
إِلَى ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱلْمُسْرِفِيْنَ هُمْ ٱصْحَابُ
ٱلنَّارِ ﴿٥٤﴾

فَسَتَذْكُرُونَ مَآ أَقُولُ لَكُمْ وَأَفِئْضُ
أَمْرِىَ إِلَى ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ بَصِيْرٌ بِٱلْعِبَادِ ﴿٥٥﴾

فَوَقَّهٖ ٱللَّهُ سَيِّئَاتِ مَآ مَكَرُواْ وَخَافَ يُقَالُ
فِرْعَوْنٌ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ ﴿٥٦﴾

ٱلنَّارُ يَعْصُونَ لَهَا۟ عَزْوَآءً وَعِيْسَآءُ

Kagabi-gabi: Na si-i Ko Alongan a Kapakatindug o Bangkit (na Tharo-on o Allah:) Pamakasoluda niyo so Pagtao o Pir-aon ko Sangat a siksa!

47. Na so Masa a Phapawala siran ko Naraka! Na Tharo-on o manga lolobai ko siran a Miyama-nakabor: A Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a Phagonot rukano: Na ino sukano khalinding kami niyo ko saba-ad ko Apoi?

48. Tharo-on o siran a Miyama-nakabor: Mata-an! A sukutano na Palaya tano ron Khatago! Mata-an! A so Allah na Sabunar a Kiyokom Iyan so manga Oripun (Niyan)!

49. Na Tharo-on o siran a Khi-tatago ko Naraka ko Khisisiyap ko Jahannam: Panguniya niyo ko Kadnan niyo a Pakakhapan kami Niyan sa Salongan bo ko siksa!

50. Tharo-on niran: Ba rukano da Mitalingoma o manga Sogo rukano so manga Rarayag a Karina? Somumbag siran: Ungkaino da; na Tharo-on niran: Na Panguni kano! Na da ko Panguni o Miyamangongkir inonta na Matatago ko Karibat!

51. Mata-an! A Sukami na Thabangan Nami dun so manga Sogo Ami, a go so Miyamaratiyaya, si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go so Alongan a Kapakatindug o manga saksi (ko Alongan a Qiyamah),-

وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿١٧﴾

وَإِذْ يَتَحَاوَتُونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا قَهْلَ أَنْهُمْ مُقْتُلُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ﴿١٨﴾

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا فِيهَا إِذَا لَمْ يَكُنْ لَكُمْ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿١٩﴾

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ ﴿٢٠﴾

قَالُوا أَوْفَرْنَاكَ فَاثْبَتْنَا رُسُلَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَى قَالُوا أَذْعَوْا وَمَا دَعَوْا الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٢١﴾

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهُدُ ﴿٢٢﴾

52. Alongan a di Makanggai a gona ko manga Darowaka so dao-wa iran, go bagiyan niran so Mor-ka, go bagiyan niran so Marata a Darpa.

53. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Torowan, go Piya-kipangowarisan Nami ko manga Moriyatao o Israil so Kitab (a Taur-at),

54. Torowan go Pananadum a bagiyan o adun a manga Sabot iyan.

55. Na Phantangka, Mata-an! A so diyandi o Allah na Khatoman' Go Panguni ka sa Ma-ap makapan-tag ko Dosangka, go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka ko Kaga-bi-gabi go so Kapitapita.

56. Mata-an! A siran a Pupha-mawalun niran so manga Ayat o Allah a da-a Katantowan a Miya-katalingoma kiran; na da a Matata-go ko manga Rarub iran a rowar ko Katakabor, a di ran bo oto Puraotun: Na Lindongka ko Allah: Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphaka-nug, a Puphakailai.

57. Mata-an so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa na Lubi a Mala a di so Kiya-aduna ko Man-osiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran kata-wan.

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَرَتُهُمْ وَلَهُمُ
الْعَذَابُ وَلَهُمْ سَوْءُ الدَّارِ ﴿٥٢﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا
بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ ﴿٥٣﴾

هُدَى وَذِكْرَى لِأُولَى الْأَلْبَابِ ﴿٥٤﴾

فَأَصْرَفْنَا بِرَبِّكَ اللَّهُ حَقًّا وَاسْتَعْفِفْنَا
لَكَ نِيْلَكَ وَمَسِيحَ بِحَمْدِ رَبِّكَ يَا عَيْنِي
وَالْإِبْكَارِ ﴿٥٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ
يَعْتَرِ سُلْطَانِ أَتَاهُمُ إِنْ فِي
صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَّا هُمْ بِبَالِيغِيهِ
فَأَسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْبَصِيرُ ﴿٥٦﴾

لَخَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ
خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

58. Na di makaphagishan so bota a go so puphakailai: Go (Sakamaoto) so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a go so Minggalubuk sa Marata. Miyakaito ito a Kapakatatadum iyo!

59. Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma dun: Da-a sangka a madadalumon: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran Paparatiyaya-an.

60. Na Pitharo o Kadnan niyo: Panguni kano Rakun, ka Tarima-an Ko rukano (so Panguni niyo): Mata-an! A so siran a Pumamara-tabatan niran so Panguni Rakun na Mamakasolud siran ndun ko Narka Jahannam, a khipakarorondan!

61. So Allah so Miyadun rukano ko Gagawi-i, ka angkano ron puphakadukha, go so Daondao, a Mipuphangilailai. Mata-an! A so Allah i Tanto a Mala i Gagao ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Phanalamat.

62. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo, a Miyadun ko lango-wan taman. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na andamanaya i katalikhod iyo!

63. Lagid man noto a Kapuphakatalikhoda ko siran a aya butad iran ko manga Ayat o Allah na o Ongkirun niran.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُنَافِقُونَ
قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

إِنَّ السَّاعَةَ لَأَيُّمٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ
إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
سَيَكُونُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النِّيلَ لِتَشْكُرُوا
فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ
عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾

ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ لَا
إِلَهَ إِلَّا هُوَ قَافٍ تَوَفَّقُونَ ﴿٦٢﴾

كَذَٰلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا يَكْفُرُونَ
يُحَدِّثُونَ ﴿٦٣﴾

64. So Allah so biyaloi Niyan rukano so Lopa a kaputhakna-an, go so Langit a atup, go Mimbontal rukano, na Piphiyapiya-an Niyan so manga bontal iyo; go ini Pagupur Iyan rukano so manga pipiya;- giyoto man so Allah a Kadnan niyo. Na Soti so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

65. Sukaniyan so Oyagoyag: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na Showasowata niyo Sukaniyan, sa Totolabosa niyo Rukaniyan so okit ko Kapaginutao. So Podi na ruk o Allah, a Kadnan a manga Ka-adun!

66. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na inisapar Rakun so Kashowasowata Ko ko siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah,- ko Kiyapakatalingoma Rakun o manga rarayag a Karina a pho-on ko Kadnan Ko; go ini Sogo Rakun a Mbayorantang Ako ko Kadnan o manga Ka-adun.

67. Sukaniyan so Miyadun rukano pho-on sa Botha, oriyen niyan na pho-on sa Notfa, oriyen niyan na miyakapo-on sa rogo a mimbathik; oriyen niyan na Puphakaliyon kano Niyan a Wata: Oriyen niyan na angkano raotun ko kakhasad iyo; oriyen niyan na angkano mabaloi a manga lokus;- na so saba-ad rukano na tao a Puphatai ko da niyan pun kapakatowa;- go angkano raotun ko Adiyal a Miyapunto; ka-a niyo di-i manggudaguda.

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا
وَالسَّمَاءَ بَنَاءً وَصَوَّرَكُمُ فَأَحْسَنَ
صُورَكُمُ وَرَزَقَكُمُ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ فَتَبَارَكَ اللَّهُ
رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾

هُوَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾

﴿قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أُعْبَدَ الَّذِينَ
يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ
مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْمِعَ رِبِّ
الْعَالَمِينَ﴾ ﴿٦٦﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ ثُمَّ مِنْ نَفَقَةٍ
ثُمَّ مِنْ عُلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا
أَسَدَكُمْ ثُمَّ تَرْتَكُوا أَشْوَاحًا وَمِنْكُمْ مَنْ
يُتَوَفَّى مِنْ قَبْلٍ وَلْيَسْبُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى
وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

68. Sukaniyan so Puphangoyag go Puphangimatai; na igira a adun a pakapunggolalanun Niyan a Sogowan, na aya bo a Putharo-on Niyan non: Na Kon, na Ma-adun.

69. Bangka da Manggudaguda so siran a Puphamawalun niran so manga Ayat o Allah? O andamanaya i Katatalikhod iran?-

70. Siran so Piyakambokhag iran so Kitab, go so ini Sogo Ami Sukaniyan ko manga Sogo Ami: Na katokawan niran ndun,-

71. Ko masa a so manga patong na matago ko manga lig iran, na go so manga rantai,- na tonda-an siran,-

72. Ko Phulikabo a ig; oriyan niyan na pakakadugun siran ko Apoi;

73. Oriyan niyan na Tharo-on kiran: Anda so Ipuphamanakoto niyo-

74. A salakao ko Allah? Isumbag iran: Diyorat kami ran: Kuna, ka da-a Piyanongganoi ami gowani, a maito bo. Lagid man noto a Kandadaga o Allah ko Miyamangongkir.

75. Giyoto man na sabap ko Kiyakhariyala iyo ko Lopa sa di ontol, go sabap ko Kiyambotakal iyo.

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قُضِيَ أَمْرُ فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّهُمْ يُضْمِرُونَ ﴿٦٩﴾

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَمِمَّا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾

إِذَا الْأَعْلَى فِي أَصْفَائِهِمَ وَاسْتَنَسِلُوا يَسْحَبُونَ ﴿٧١﴾

فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَنْتُمْ مَأْكُتَةٌ تَشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنْ أَمَلٍ قَدِ انْقَضَى وَتَدْعُوا مِنْ قَبْلِ شَيْءٍ كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾

ذَلِكَ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾

76. Pamanolud kano ko manga Pinto o Naraka Jahannam, a Makakal kano ron: Na Miyakaratar-ata a Darpa o manga Takabor!

77. Na Phantang Ka: Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar: Na amai ka Paki-ilai Ami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran,-o di na tanganun Nami Suka,-na si-siran Rukami bo Phamakandoda.

78. Na Sabunsabunar a Somiyogo Kami sa manga Sogo a Miyana an Ka: So saba-ad kiran na tao a Piyanothol Ami Ruka, na so saba-ad kiran na da Ami Ruka Panothola. Na da mapatot ko Sogo a ba adun a Mitalingoma Niyan a Tanda inonta o sabap ko Idin o Allah: Na amai ka Makaoma so Sogowan o Allah, na Mikokom so Bunar, na malogi ro-o dun so minggalubuk sa ribat.

79. So Allah so Miyadun rukano ko manga Ayam, ka angkano gi-i Makakhoda ko saba-a don, go so saba-adon na Pukhakan niyo;

80. Go adun a bagiyan niyo a matatago-on a manga gona,- go kagiya a niyo misampai sa sabap rukaniyan so Hadiyat a matatago ko manga Rarub iyo; go so liyawao niyan a go so liyawao o manga Kapal na Pukharoran kano ron.

أَدْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا قَبَسٌ
مِّنْ نَّوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾

فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا نُرَبِّكَ
بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيْكَ فَإِلَيْنَا
يُرْجَعُونَ ﴿٧٧﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ
مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ
عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِقَاتِلَةٍ
إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ فُضِيَ بِالْحَقِّ
وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ
لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾

وَأَكْمَرُ فِيهَا مَسَافِعُ وَلِتَبْتَغُوا مِنْهَا حَاجَةً
فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ
تَحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾

81. Na Puphaki-ilai Niyan ruka-
no so manga Tanda Iyan: Na anda
ko manga Tanda o Allah i Pagong-
kirun niyo?

82. Ba siran nda makandalakao
ko Lopa ka-a niran Mapagilailai o
antona-a i miyambutad o Kiya-
akiran ko siran a Miya-ona an
niran? Aya butad iran na madakul
a di siran, go makalalawan i bagur
go manga rarad ko Lopa: Na da
kiran makalinding so miyasokat
iran.

83. Na kagiya a Mitalingoma
kiran o manga Sogo kiran so manga
rarayag a Karina, na kiyababaya-an
niran so shisi-i kiran a Kata-o; na
Kiyatangkalan siran o Piyamaguru-
gan niran noto (a siksa).

84. Na kagiya a kasandungan
niran so siksa Ami, na Pitharo
iran: Piyaratiyaya mi so Allah; a
Isa Isa Sukaniyan-go Inongkir Ami
so Sukami na ini Pamanakoto ami
Ron.

85. Na da kiran makanggai a
goni so Paratiyaya iran ko Kiya-
sandungi ran ko siksa Ami. Okit o
Allah a Sabunar a Miyaipos ko
manga Oripun Niyan. Na Miyalogi
ro-oman so Miyamangongkir!

وَيُذَكِّرُ أَتَيْنَهُ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ
تُكْرَرُونَ ﴿٥١﴾

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا
أَكْثَرُ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَأَقَارَافُ الْأَرْضِ
فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾

فَلَمَّا جَاءَ نُهُمُ رَسُولُهُم بِآيَاتِنَا فَارْحَبُوا
عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَخَافَ بِهِمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ
يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٥٣﴾

فَلَمَّا رَأَوْا آيَاتِنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَخَدَعَهُ
وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ﴿٥٤﴾

فَلَمْ يَكُنْ لَكَ سَفْعُهُمْ إِشْهَرُ لَمَّا رَأَوْا آيَاتِنَا
سَمِعْتَ اللَّهُ الَّتِي قَدْ خَلَقَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَيْرَ
هَٰذَا لَكَ الْكَافِرُونَ ﴿٥٥﴾

سورة فصلت

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan ro-o.

2. (Giyangkai a Qur-an na) Initoron a pho-on ko Masalinggagao, a Makalimo-on;-

3. Kitab, a Pishalisai so manga Ayaton;-A Qur-an a Basa Arab, a ruk o Pagtao a manga Tata-o ron;-

4. Puphamanothol sa mapiya go uphamaka-iktiyar: Na tomialikhod so kadakulan kiran, na siran na di siran Phamakinug.

5. Na Pitharo iran: a so manga poso ami na matatago ko manga totop, pho-on ko Iputhawag Ka rukami sukaniyan, go kiyatagowan so manga Tangila mi sa kabungul, go ka-a lutan kami a go Sukasa runding: Na Nggalubuk Ka; ka Mata-an! A Sukami na Gomagalubuk (Mambo)!

6. Tharowangka (Ya Muhammad): A Sakun na matag Manosiya a lagid iyo: Iphagilaham Rakun, a aya bo a Tohan niyo na so Tohan a Isa Isa: Na Pananangoran kano si-i Rukaniyan, go Panguni kano Ron sa Ma-ap. Na sangat a siksa a ruk o manga Pananakoto,-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كُتِبَ فَصِّلْتُ، إِنَّهُ قُرْآنٌ عَرَبِيٌّ الْقَوْمِ

يَعْلَمُونَ

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا

يَسْمَعُونَ

وَقَالُوا أَأُفْلِحُونا فِي أَكْثَرِ مَعَادٍ عَوْنًا إِلَيْهِ وَفِي

ءَاذَانِنَا وَقُرْآنٍ مِّنْ بَيْنَيْنَا وَبَيْنِكَ جَهَابٌ فَأَعْمَلْ

إِنَّا عَمِلُونَ

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا

إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ

وَأَسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَوَيْلٌ لِّلْمُصْرِئِينَ

7. Siran na di iran thona-in so Zakat, go siran na so Akhirat na siran na o Ongkirun niran.

8. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a Bagiyan niran a Balas a di Puthaman.

9. Tharowangka: A ino a Mata-an! A sukano na titho a o Ongkirun niyo so (Allah a) Miyadun ko Lopa ko solud o dowa gawi-i? Go Puphangumba-al kano sa manga saginda Niyan! Giyoto man so Kadnan o manga Ka-adun.

10. Go Tiyagowan Niyan noto sa manga Palao si-i ko Kaporowan niyan, go Piyakandakulan Niyan noto sa Mapiya, go diniyangka Iyan non so manga Pagupuron si-i ko pat Gawi-i, andatadatar ko Puphamangingisha.

11. Oriyan niyan na Siyangor Iyan so Langit, a Sukaniyan na Bul: Na Pitharo Iyan non go si-i ko Lopa: A Phasiyonot kano, sa Onot o di na tugul. Ini sumbag iran: A Miphasiyonot Kami sa Puphangongonotan Kami.

12. Na ini Masad Iyan siran a pito a manga Langit si-i ko dowa gawi-i, go ini Ilaham Iyan ko omani isa Langit so Sogowan non. Na ini Pharas Ami ko Langit a marani so manga Bito-on, a go so Siyap. Giyo-

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦﴾

قُلْ أَنتُمْ كَافِرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ أَندَادًا ذَلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٧﴾

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَنَزَلَ فِيهَا وَفَدَّرَ فِيهَا أَنْهَارًا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لَيْلًا أَوْ نَهَارًا ﴿٨﴾

ثُمَّ أَسْرَوْنَاهُ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ أُنْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ ﴿٩﴾

فَقَضَيْنَاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَى فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَرَبَّنَا السَّمَاءُ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿١٠﴾

to man i Takdir o (Allah a) Maba-
gur, a Mata-o.

13. Na o talikhod siran, na
Tharowangka: A Piyakiiktiyaran
Ko rukano so Phakapolang lagid o
Miyakapolang ko Pagtao o Ad go
so Pagtao o Samood!

14. Gowani a Mitalingoma kiran
o manga Sogo, pho-on ko Hadapan
niran, go pho-on ko talikhodan nir-
an: A da-a Pushowasowata niyo a
inonta so Allah. Pitharo iran: A o
kabaya o Kadnan nami, na Mata-
an a Tomoron sa manga Malaikat:
Na Mata-an! A sukami na so ini
Sogo Rukano to na Inongkir ami.

15. Na so Pagtao o Ad na Miya-
nakabor siran ko Lopa sa diontol,
go Pitharo iran: a antawa-a i lawan
rukami sa Bagur? Ba iran ndi kata-
wi a Mata-an! A so Allah, so Miya-
dun kiran, Sukaniyan i lawan kiran
sa Bagur? Na miyabaloi siran a so
manga Ayat Ami na o Ongkirun
niran!

16. Na biyotawanan Nami kiran
so ndo a domadago-os si-i ko man-
ga Gawi-i a manga Na-as (kiran),
ka-a Nami kiran Kapakita-ami so
siksa a Phakahina si-i ko Kaoya-
goyag ko Doniya; na Mata-an a so
siksa ko Akhirat i Lubi a Phakahi-
na: Go siran na di siran Khataban-
gan.

فَإِنْ أَنْعَزُوا فَقُلْ أُنذِرْكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ
صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾

إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ
خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا
لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ
كَافِرُونَ ﴿١٤﴾

فَأَمَّا عَادُ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ
وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا
بِقَائِنَا يُجَادُونَ ﴿١٥﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ
مُعَدَّةٍ لِنُذِقَهُمُ عَذَابَ الْآخِرَةِ فِي الْخَبَرِ
الَّذِينَ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ لَا
يُنْصَرُونَ ﴿١٦﴾

17. Na so puman so Pagtao o Samood, na Tiyoro Ami siran, na Miyatomo iran so Kadadag a di so Torowan: Na Miyadansal siran o Phakapolang, a siksa a Phakahina, sabap ko Pishokat iran (a Dosa).

18. Na Siyabut Ami so Miyamaratiyaya, go miyabaloi siran a Khipananangila.

19. Na si-i ko Gawi-i a Kalimoda ko manga ridowai o Allah ko Naraka, a siran na Pakapuphuna-nayawa-an siran;

20. Taman sa amai ka makaoma siran on (ko kaphamagitonga kiran), na shaksi-an siran o kanug iran, go so manga kailai ran, go so manga kobal iran ko Pinggolaola iran.

21. Na Tharo-on niran ko manga kobal iran: Ino kami niyo Pushaksi-i? Na isumbag iran: A Piyakatharo kami o Allah;- A so Piyakatharo Iyan so langowan taman: A Sukaniyan so Miyadun rukano, ko Paganai a kiya-okitan, go rongkano Phamakandoda.

22. Na da kano Makadalong ko ka-shasaksi-i rukano o kanug iyo, a go so manga kailai niyo, a go so manga kobal iyo, na ogaid na tiyangkap iyo sa Mata-an! A so Allah na di Niyan Katawan so Madakul ko gi-i niyo nggolaola-an!

وَأَمَّا نَمُودُ فَهَدَيْنَهُمْ فَاسْتَحَبُوا الْعَمَى عَلَى الْهُدَى فَأَخَذَتْهُمْ صِعْقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾

وَنَحْنُ الَّذِينَ أَمْسُوا وَكَانُوا يَنْشُرُونَ ﴿١٨﴾

وَنَوْمَ يُخَوِّتُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءَهُمْ شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ وَقُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

وَقَالُوا لَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ بِهِ شَهِدٌ فَمَا عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقْنَا اللَّهَ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَالْيَوْمَ نَرْجِعُكُمْ ﴿٢١﴾

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَعِزُّونَ أَنْ يُشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَرُكُمْ وَلَا قُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَيْفَ أَيْمَنَّا بِمَا نَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na giyoto man so Arangan niyo a so ini Pagarangan niyo ko Kadnan niyo, a miyakabinasa rukano, na Mimbalo i kano a pud ko Miyangalologi!

24. Na apiya i Kaphantang iran, na so dun so Naraka i Darpa iran! Go apiya i Kapanguni ran sa Rila, na di siran mapud ko Piririla-an.

25. Na tinibaba-an Nami siran sa manga Salinggogopa, na Pipharasan niran kiran so kasasangoran niran, go so Katatalikhodan niran; go Miyatanto kiran so Katharo a rakhus o manga Pagtao a andang a Miya-ipos ko miya-ona an niran, a manga Jinn, go manga Manosiya; Mata-an! A siran na miyabalo i siran a manga Logi.

26. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: A di niyo Phamakinuga angkai a Qur-an, go ramowa niyo Sukaniyan ka angkano Makataban!

27. Na Mata-an a Pakata-a mun Nami dun so Miyamangongkir sa siksa a sangat, go Mata-an a i balas Ami kiran ndun so tanto a Marata a Pinggolaola iran.

28. Giyoto man i Balas ko manga ridowai o Allah,- a so Naraka: Ruk iran ro-o so Darpa a Kakal: Badal, sabap ko Kiyaongkira iran ko manga Ayat Ami.

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ
أَرَدَكُمْ فَأَصْحَبْكُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾

فَإِنْ يَصِيرُوا فَإِنَّهُ آتٍ مُّتَوًّى لَهُمْ
فَمَا هُمْ مِنَ الْمُفْعِينَ ﴿٢٤﴾

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرُونًا فَزَنُوا لَهُمْ
أَيُّدِيَهُمْ وَمَا خَلَقَهُمْ وَخَلَقَ عَلَيْهِمُ الْقَوْلَ
فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ
وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿٢٥﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا
الْقُرْآنِ وَالْعَوْفِيهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٦﴾

فَلْيَذِيقُوا الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا
وَلْيَجْزِيَنَّهُمْ أَشْرُ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾

ذَٰلِكَ جَزَاءُ الَّذِينَ أَعَدَّ اللَّهُ النَّارَ لَهُمْ فِيهَا ذُلٌّ خَالِدٌ
جَزَاءُ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

29. Na Tharo-on o siran a Miya-mangongkir: Kadnan Nami! Paki-masaingka rukami so Domiyadag rukami ko manga Jinn a go so manga Manosiya, ka tago-on nami siran ko didalum o manga Parapar-ami, ka-an siran mabaloi a pud ko Miyamakababababa.

30. Mata-an! A so siran a Pitharo iran: A aya Kadnan nami na so Allah, oriyen niyan na Miya-ginontolan siran, na Itonon kiran o manga Malaikat (ko masa a Kapha-tai ran): A di kano Phangandam! Go di kano Pumboko! go Pakapiya a niyo a ginawa niyo sabap ko Sorga, a so sukano na ididiyandi rukano!

31. Sukami i khisisiyap rukano si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go si-i ko Akhirat: Go bagiyan niyo ro-o so Pukhababaya-an o manga Gi-nawa niyo; go bagiyan niyo ro-o so Phangunin niyo!-

32. Talagad a pho-on ko (Allah a) Manapi, a Makalimo-on!

33. Na ba adun a tao a Maka-lubi a Mapiya i Katharo ko tao a ini Panolon niyan so (Kaonoti ko) Al-lah, go Mingalubuk sa Mapiya, go Pitharo iyan: A Mata-an! A Sakun na pud ko Mimbabayorantang (ko Allah)?

34. Na di makaphagishan so Mapiya a go so Marata. Runun

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرَبْنَا الَّذِينَ
أَصْلًا نَأْمِنُ بِالْجَنِّ وَالْإِنسِ جَعَلَهُمَا نَحْتًا
أَقْدَامًا يَكُونَانِ الْأَشْقِيَاءِ ﴿٢٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَلُّوا
سُورُوا عَلَيْهِمُ السَّمَكَةُ الْآتِفَةُ
وَلَا يَنْجُوا وَلَا يَنْجُوهَا وَأَنْشُرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُفِّرُوا
تَوَعَّدُوا ﴿٣٠﴾

نَحْنُ أَوْلَىٰ بِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي
الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهُ
أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ ﴿٣١﴾

زَلَّ لَا مِنْ غَفْوَةٍ رَّحِيمٍ ﴿٣٢﴾

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا لِمَنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ
صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ

Ka (ko Marata) so Mapiya: Na sa maoto na so adun a rido o Kaon na lagid o ba Mata-an! A sukaniyan na ginawai a madasug!

35. Na da-a khabugan saya a rowar ko siran a Miphapantang, go da-a khabugan saya a rowar ko Khiruk ko Ontong a Mala.

36. Na amai ka Maphakasilai Ka o pangonsi a pho-on ko Shaitan, na Lindongka ko Allah. Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

37. Na pud ko manga Tanda Iyan so Gagawi-i a go so Daondao, a go so Alongan go so Olan. Di kano Shodod ko Alongan, a go so Olan, na Sodod kano ko Allah, a so Miyadun kiran, o sukano na Sukaniyan mbo i Pushowasowatun niyo.

38. Na o ba siran Phanakabor: Na (naino ka) so siran a shisi-i ko Kadnan Ka na gi-i ran Iphoroporo Sukaniyan ko Gagawi-i a go so Daondao; a siran na di siran purotosun.

39. Go pud ko manga Tanda Iyan: A Mata-an! A Suka na Pukhailaingka so Lopa a miyagango; na igira a Piyakatoron Ami ron so ig, na pananabadun go shibokar (na mutho-on so manga Mangunguto). Mata-an! A so Miyakaoyag saya i tithe a Phangoyag ko Miyamatai.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٦﴾

وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا أَلَدُ وَحْطٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾

وَأَمَّا بِنِعْمَتِكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٨﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٩﴾

فَإِنْ أَسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ﴿٤٠﴾

وَمِنَ آيَاتِهِ أَنَّكَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْزَلَّتْ وَرَبَتْ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا الْمُخْيِي الْمُؤْتِي إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾

Mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

40. Mata-an! A siran a Puphamakasilain niran so manga Ayat Ami na di siran Rukami makapagma. Ino so tao a Phoshangun ko Naraka aya Mapiya?- Antawa-a so tao a Phakatalingoma a Somasarig, ko Alongan a Qiyamah? Nggalubuka niyo so Kabaya iyo: Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaolan na Phagilain Niyan.

41. Mata-an! A so Miyaman-gongkir ko Pananadum ko Kiyapa-kaoma niyan kiran (na shiksa-an siran). Na Mata-an! A Sukaniyan (a Qur-an) na titho a Kitab a Susula-an.

42. Da-a Phakatalingoma-on a ribat a Phakapo-on ko ona-an Niyan, go da-a Phakapo-on ko oriyan Niyan: Initoron a pho-on ko (Allah a) Maongangun, a Puphodin.

43. Da-a gi-i Ruka Tharo-on a inonta so Sabunar a Pitharo ko manga Sogo a Miya-ona an Ka: Mata-an! A so Kadnan Ka i titho a Khiruk ko Ma-ap, go khiruk ko siksa a Malipudus.

44. Na o biyaloi Ami Sukaniyan a Qur-an kuna a ba basa Arab, na Putharo-on niran ndun: A ino da pakasagogoda so manga Ayaton? Ino a kuna a ba basa Arab na (so

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخَفُونَ
عَلَيْنَا أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي
ءَامِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَخْلَعُوا مَا يَصْنَعُونَ إِنَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّهُ
لَكَيْفٌ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾

لَا يَأْتِيهِ الْبُطْلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ
تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾

مَا يَقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ
قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَدُوٌّ مَغْفِرٌ وَدُوْعِقَابٍ
أَلِيمٌ ﴿٤٣﴾

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا فَجَعَلْنَاهُ قُلُوبًا
فَصَلَتْ آيَاتُهُ أَنْعَامٌ وَعَنْزٌ قُلُوبُهُ
لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشَفَاءٌ وَالَّذِينَ لَا

Rasul na) Arab? Tharowangka: A Sukaniyan na bagiyen o siran a Miyamaratiyaya a Torowan go Bolong; na so da Pamaratiyaya, na Kiyatagowan so manga Tangila iran sa Kabungul, go Sukaniyan na in- ilamun kiran: Siran man na Putha- wagun siran pho-on ko Darpa a mawatan!

45. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab: Na Kiyas- shawala-an noto. Na o da so Katharo a miya-ona a pho-on ko Kadnan Ka, (so kaphakaoriya Ni- yan ko kapamagitong), na Miyako- kom siran ndun: Na Mata-an! A siran na matatago dun ko kasha- sangka Pho-on Rukaniyan sa Ma- payag a Kashangka.

46. Sa tao a Nggalubuk sa Ma- piya na ruk o Ginawa niyan; na sa tao a Nggalubuk sa Marata, na Phakatana-on: Na da ko Kadnan Ka i ba Salimbot ko manga Oripun (Niyen).

47. Si-i Rukaniyan Phakandoda so katawi ko Bangkit: Na da-a Pha- kaliyo a manga Onga pho-on ko manga daogiyan, go da-a Khaogat a Babai, go da-a Pumbawata a ba di si-i ko Kata-o Niyen. Na si-i ko Gawi-i a itawag Iyan kiran: A anda so manga Sakotowa Akun? Tharo- on niran: A Phakitokawan nami Ruka: A da-a pud rukami a saksi (on)!

يَوْمُئِذٍ فِيءَ إِذْ أَنهَرُوا وَقَرَّ وَهُوَ عَلَيْهِمْ
عَمًى أُولَئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَّكَانٍ
بَعِيدٍ ﴿٤٥﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ
وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَفُضِّى
بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿٤٦﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ
فَعَلَيْهَا ۚ وَمَا رَبُّكَ بِظَلِيمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٤٧﴾

﴿ إِلَهِهُ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ
ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى
وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۚ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَفَنَ
شُرَكَاءُيْ قَالُوا أَإِذَا نَكَ مَا مِنَّا مِنْ
شَيْءٍ ﴾ ﴿٤٨﴾

48. Na doratun siran o Piya-nongganoi ran gowani, go Matangkud iran a da-a Kaphagapasa niran.

49. Di Purotosun so Manosiya ko Kapanguni sa Mapiya, na amai ka Misogaton so Marata, na karupowan, a ka-a da-an sa Panginam.

50. Na Ibut o Pakata-ama Mi sukaniyan sa Limo a pho-on Rukami, ko oriyen o Morala a minisogaton, na Mata-an a Putharo-on niyan ndun: A giyai na ruk akun, go di ko tatarima-an so Bangkit o ba Makatindug; na ibut o Pakandoda ko ko Kad-nan ko, na Mata-an! A Mapum bagiyan ko si-i ko Hadapan Niyan so Lubi a Mapiya! Na Mata-an! A Panotholun Nami dun ko siran a Miyamangongkir so Pinggolaola iran, go Mata-an a Phakita-a man Nami kiran ndun so Siksa a masopi-it.

51. Na igira a ini Pangalimo Ami so Manosiya, na tomalikhod, go itangkiri iyan a kilid iyan; na igira a Minisogaton so Marata, na Makandowa-a sa malayat!

52. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka sukaniyan (a Qur-an) na pho-on ko Hadapan o Allah, oriyen niyan na Inongkir iyo Sukaniyan? Ba adun a Makalawan a ribat ko tao a sukaniyan na matatago ko kasosorang a mawatan (ko bunar)?

وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ
وَوَضُّوا مَا آلَهُمْ مِنْ مَّحْيٍ ۝٤٨

لَا يَسْمَعُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ
مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَكْشِفْهُ قُتُوطٌ ۝٤٩

وَلَيْنَ أَذْقَنَهُ رَحْمَةً مِمَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَّاءَ
مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا إِلَى وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ
قَابِئَةً وَلَيْنَ تُجِيعُ إِلَى رِزْقٍ إِنْ لِي عِنْدَهُ
لَلْحُسْنَى فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا
وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ۝٥٠

وَإِذَا أُنْعِمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَغْرَضَ وَكَفَا
بِحَبَائِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَدُودُوعَاءُ
عَرِيضٍ ۝٥١

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنَ عِنْدِ اللَّهِ شَرٌّ
كَفَرْتُمْ بِهِ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي
شِقَاقٍ بَعِيدٍ ۝٥٢

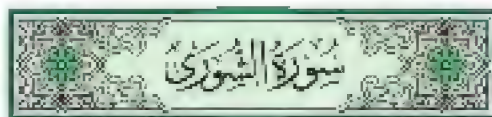
53. Phaki-ilai Ami kiran ndun so manga Tanda Ami ko mbalabala, go si-i ko manga ginawa iran, taman sa Mapayag kiran a Mata-an! A Sukaniyan so (Qur-an a) bunar. Ba da Makatarotop so Kadnan Ka a Mata-an! A Sukaniyan i Saksi ko langowan taman?

54. Ba di Mata-an! A siran na matatago ko Kashasangka ko Kimbaratumowa-an ko Kadnan niran Ba di Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman?

سَأْرِبُهُمْ أَتَيْنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي
أَنْفُسِهِمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ
أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مَرِيقَةٍ مِنَ لِقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَيْسَ
بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ﴿٥٤﴾

Surah Al-Shura-42

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim.

2. Ain. Sin. Qaf.

3. Lagid man noto a Kaphagilahami Ruka (Ya Muhammad) go so siran a Miya-ona an Ka, o Allah, a Mabagur, a Maongangun.

4. Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa: Go Sukaniyan so Maporo, a Lubi a Mala.

5. Maito bo na so manga Langit na Phangabubungkag ko Kaporowan niran: Na so manga Malaikat na Iputhasbik Iran so Podi ko Kad-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾

عَسَقٌ ﴿٢﴾

كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ ﴿٤﴾

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَمْفُظْنَ مِنْ قُرُونٍ
وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ

nan Niran, go Ipuphanguni Ran sa Ma-ap so tao a matatago ko Lopa: Ba di Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Manapi, a Makalimoon?

6. Na so Miyamangowa sa salakao Rukaniyan a manga Panarigan,- Na so Allah i Tomotonggo kiran; go kuna a ba Suka i Sasarigi kiran.

7. Na lagidaya man a Kini-ila-hamun Nami Ruka ko Qur-an a basa Arab: Ka-an Ka Mapakaik-tiyar so (tao sa Makkah a) Amoran o manga Ingud a go so makaliliyoton,- go an Ka Kapaki-iktiyari so Alongan a Kapulimod, a da-a sangka a madadalumon: So saba-ad na khatago ko Sorga, na so saba-ad na khatago ko Kadug.

8. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi Niyan siran ko okit a isa; na ogaid na Phakasoludun Niyan so tao a kabaya Iyan ko Limo Iyan; na so manga Darowaka na da-a bagiyan niran a Panarigan go da a Tabanga (iran).

9. I no siran khowa sa salakao koAllah a manga Panarigan? A so Allah,- Na Sukaniyan i Panarigan, go Sukaniyan i Magoyag ko Miyamatai: Go Sukaniyan i Gaos ko langowan taman.

10. Na so da kano Ron Pagayonayon a shai, na so Kokoman Ni-

وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ ۗ إِلَّا إِنْ أَتَى اللَّهَ
هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۗ اللَّهُ
حَفِيفٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿٦﴾

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنْذِرَ أُمَّ
الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا ۚ وَتُذَكِّرَ يَوْمَ الْجُمُعِ لَا
رَبَّ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي النَّارِ ﴿٧﴾

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلْنَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ يُدْخِلُ
مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ
وَلَا نَصِيرٍ ﴿٨﴾

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۚ قَالَ اللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ
يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٩﴾

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَىٰ

yan na si-i ko Allah: Giyoto man so Allah a Kadnan Ko: Sukanyan i Siyarigan Ko, go ron Nako Pagundod.

11. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Shinggayan kano Niyan a pho-on ko manga ginawa niyo sa manga Karoma, go pho-on ko manga Ayam sa nggaganapa: Pumbarumbadun kano Niyan sa sabap ro-o: Da dun a lagid Iyan a isa bo, go Sukaniyan so Puphakanug, a Puphakailai.

12. Ruk Iyan so manga Gonsi o manga Langit a go so Lopa: Puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan: Go Puphakasimpitun Niyan. Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman.

13. Piyayag Iyan rukano a okit so ini Sogo Iyan noto ko Nuh, go so ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad), go so ini Sogo Ami oto ko Ibrahim, go so Musa, go so Isa: A Pamayandugun Niyo so Agama, go di Niyo to Pumbulabulagi: Minindarasag o manga Pananakoto so Ipundolon Ka kiran oto. So Allah na Punggawi-in Niyan non so tao a kabaya Iyan, go Punggonanao Niyan non so tao a Puphananangoran (ko Onot Rukaniyan).

14. Na da siran mbulabulag in-onta ko oriyan o Kiyapakaoma kiran o Kata-o,- ka dungki ran. Na o

أَلَمْ يَدْعُوا اللَّهَ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ
أُنِيبُ ﴿١١﴾

فَأَطِيعُوا أَمْرَ اللَّهِ وَالْأَمْرَ جَعَلَ لَكُم مِّنْ
أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا
يَذَرُونَ فِيهَا مَوْتَئِيَةً لَّكُمْ مِّنَ الْغُلَّةِ
الَّتِي تَنْصُرُونَ السَّاعَةَ ﴿١٢﴾

لَهُمْ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَنْصُطِرُ الرَّزَقَ
لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٣﴾

﴿ سَرَّحَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّي بِهِ ؕ وَوَحَاً
وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ
إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا
الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ
مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهُ مَن يَشَاءُ
وَيَهْدِي إِلَيْهُ مَن يُنِيبُ ﴿١٤﴾

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِمَّنْ بَعْدَ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعَثْنَا
بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ إِلَىٰ

da so Katharo a Miya-ona a pho-on ko Kadnan Ka, a taman ko ta-alik a miyapunto, na Miyakokom siran ndun: Na Mata-an! A so siran a Piyakapangowaris ko Kitab a Miya-oriyan niran, na matatago dun ko kashasangka po-on Rukaniyan sa Mapayag a Kashangka.

15. Na makapantag ro-o, na Panolongka, go Ontolangka so ini Sogo Ruka, go Dingka Phangonoti so manga nunga iran; go Tharowangka: A Piyaratiyaya Ko so Initoron o Allah a Kitab; go ini Sogo Rakun a Paginontolanangko sukano. So Allah i Kadnan Nami go Kadnan niyo: Ruk Ami so manga Galubuk Ami, na ruk iyo so manga Galubuk iyo. Da-a rido ko lut Ami go lut iyo. So Allah na thimo-on Tano Niyan, go Ron so Khabolosan.

16. Na so siran a gi-i siran Makiphapawala makapantag ko Allah ko oriyan o Kiyatarima-a Rukaniyan,- Na so Daowa iran na ilang si-i ko Kadnan niran; Go Miyakaphaoto siran sa Rarangit, go adun a bagiyan niran a siksa a Sangat (ko Akhirat).

17. So Allah so Tomiyoron ko Kitab (ka-an Mapayag) so Bunar, go so Timbangan. Na anta-i kaphakitokawan niyan Ruka sa masukun a so Bangkit na marani?

أَجَلٍ مُّسَمًّى لِّقَضَىٰ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا
الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ
مُزَيَّبٍ ۝١٥

فَلَيْلَئِكَ فَاذْعُ ۖ وَأَسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا
تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْلِنَ بَيْنَكُمْ اللَّهُ رَبَّنَا
وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ أَعْمَلْنَا لَا
حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اللَّهُ يَجْمَعُ
بَيْنَنَا وَالْأَنبِيَاءُ أَصْدِقُ ۝١٦

وَالَّذِينَ يُخَاجِرُونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا
أَسْخِجِبَ لَهُمْ حُجَّتُهُمْ دَاجِئَةً عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ وَهُمْ عَذَابٌ
شَدِيدٌ ۝١٧

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ
وَمَا يَذَرُكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ۝١٨

18. Puphagalokalokan naya o siran a di ron Mapaparatiyaya: Na so Miyamaratiyaya na ika-aluk iran oto, ka katawan niran a Mata-an noto! A Bunar. Ba di Mata-an a siran a Puphamawal ko Bangkit na matatago dun ko Kadadag a mawa-tan?

19. So Allah i Masalinggagao ko manga Oripun Niyan: Puphakala-an Niyan ko Riskhi so tao a kabaya Iyan: Go Sukaniyan so Mabagur, a Domada-ag.

20. Sa tao a kabaya iyan so Balas ko Akhirat, na Pagomanan Ami ron so Balas rukaniyan; Na sa tao a kabaya iyan so Balas ko Doniya, na mbugan Ami ron, na da-a Bagiyan niyan ko Akhirat a kipantag.

21. Ba adun a manga Sandogo-wa iran, a mimba-al kiran ko okit a so di Sogowan sukaniyan o Allah? Na o da so Katharo a Kokoman (a miya-ona), na Miyakokom siran ndun. Na Mata-an! A so manga Darowaka na adun a Bagiyan niran a siksa a Malipudus.

22. Khailaingka so manga Darowaka a ika-aluk iran so Pinggalubuk iran, a giyoto na Phakatana kiran. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya na si-i ko manga Pipiya a Darpa ko manga Sorga: Khakowa iran so nganin a Kabaya iran si-i ko Kad-

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا
وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ
أَنَّهَا الْحَقُّ الْآتِيَّةُ الَّذِينَ يُتَمَارَؤْنَ فِي
السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿١٨﴾

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْغَنِيُّ ﴿١٩﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدْ خَرْبَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي
خَرْبِهِ وَمَنْ كَانَتْ تُرِيدْ خَرْبَ الدُّنْيَا نَزِدْ
مِنْهَا وَمَالَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾

أَمَّا لَهُمْ شُرَكَاءُ أَشْرَعُوا لَهُمْ مِنَ الَّذِينَ
مَا لَوْ يَأْذَنُ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ
لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا
كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ
الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ
ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

nan Niyan. Giyoto man na Sukaniyan so Kakaya-an a Mala.

23. Giyoto man so Puphanotholun o Allah ko manga Oripun Niyan, a so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya. Tharowangka: A da-a Phangunin Ko rukano sa Makapantag saya a sokai inonta so Kanggiginawai si-i ko manga Tonganai. Na sa tao nggalubuk sa Mapiya, na omanan Nami ron ro-o sa Mapiya: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Masalamatun.

24. Ino iran gi-i Tharowa: I inangkob Iyan so Allah sa Kabokhag? Na o kabaya o Allah, na khatukhus Iyan so poso o Ka. Thi-phadun o Allah so ribat, na Pakaphangotara-an Niyan so Bunar sabap ko manga Katharo Iyan. Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko shisi-i ko manga Rarub (a manga pamikiran).

25. Go Sukaniyan so Putharima ko Taobat a pho-on ko manga Oripun Niyan, go Phuma-ap ko manga Rarata: Go katawan Niyan so gi-niyo Nggolaola-an;

26. Go Putharima ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, go Phagomanan Niyan siran ko Kakaya-an Niyan: Na so Miyamangongkir na adun a Bagiyan niran a siksa a sangat.

ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَتَقَدَّرُ عَلَيْكُمْ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَعْتَرِفْ حَسَنَةً نَّرَدَّلْهُ فِيهَا حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن يَشَأِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُخَوِّدُ الْأَعْمَىٰ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾

وَيَسْجِئُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ ۚ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾

27. Na o Pakaolada o Allah so Riskhi ko manga Oripun Niyan, na Mangalandada siran ndun ko Lopa; na ogaid na Iputhoron Niyan si-i ko diyangka a kabaya Iyan. Mata-an! A Sukaniyan i Kaip ko manga Oripun Niyan, a Puphakailai.

28. Go Sukaniyan so Puphaka-toronun Niyan so Oran ko oriyen o kiyadai kiran sa Panginam, go Pumbumar ko Limo Iyan. Na Sukaniyan so Panarigan, a Puphodin.

29. Na pud ko manga Tanda Iyan so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, go so ini Parak Iyan sa dowa oto a manga Baraniyawa: Na Sukaniyan si-i ko Kalimoda kiran amai ka kabaya Iyan na Gaos Iyan.

30. Na sa dun sa misogat rukano a Tiyoba, na sabap ko Pinggalubuk o manga lima niyo (a dosa), na Phuma-ap sa madakul.

31. Na di kano dun makapalagoi ko Lopa; go da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah, a Panarigan, go da-a mamakatabang (rukano).

32. Go pud ko manga Tanda Iyan so Puphamangutas ko Kalandan, a ndalagid o manga Palao (a manga Kapal).

33. O kabaya Iyan, na Maphakalungun Niyan so ndo; na khaba-

﴿وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَكِنْ يُنْزِلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ﴾

﴿وَهُوَ الَّذِي يُنْزِلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَطَرُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ﴾

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَكَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَ فِيهِمَا مِنْ ذَاتِ نَفْسٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ﴾

﴿وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَمَا تُسَبِّحُ بِحَمْدِ اللَّهِ عَلَيْهَا وَكَثِيرٌ مِّنْ دُونِهَا عَن كَثِيرٍ﴾

﴿وَمَا آتَاكُمْ بِمُعْجِزَةٍ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ﴾

﴿إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَىٰ

loi siran a khitatangun ko liyawao o Kalodan. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a manga Tanda ko oman i Mapantang, a Masalamatun.

34. O di na khikagum Iyan siran sabap ko Pinggalubuk iran (a Dosa); na Phuma-ap sa Madakul.

35. Na katokawan o siran a Puphamawal ko manga Ayat Ami, a da-a Kaphagapasan niran.

36. Na sa dun sa Pukhibugai rukano a shai na matag sagad a Karimbaran ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na so shisi-i ko Allah (a balas) i tomo a go Kakal: A bagiyan o siran a Miyamaratiyaya go so bo so Kadnan niran i Sasarigan niran;

37. Go siran na Panananggila-an niran so manga ala a dosa go so manga Pakasisingai, go igira a kiyararangitan siran na siran na Phunapi siran;

38. Go siran na Tiyarima iran so Kadnan niran, go ini Pamayandug iran so Sambayang; go so Punggo-laola-an niran na Puphamagodasan niran; go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na Ipuphamumugai ran;

39. Go siran na igira a Miyasogat siran o Ka-anियaya, na siran na Phagato siran.

ظَهَرَ إِنِّي فِي ذَلِكَ لَكُنْتُ لِكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ﴿٣٤﴾

أَوْفَوْهُمْ بِمَا كَسَبُوا وَتَعَفَّ عَنْ كَبِيرٍ ﴿٣٥﴾

وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ
فَيْصٍ ﴿٣٦﴾

فَمَا أَوْفَيْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَمَنَّعَ الْحَيُّوةَ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ
اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٧﴾

وَالَّذِينَ يَخْتَفُونَ كَثِيرًا الْإِثْمَ وَالْفَوَاحِشَ
وَأَذَامَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفُرُونَ ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ
شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُسْقُونَ ﴿٣٩﴾

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٤٠﴾

40. Na aya Balas o Marata na Marata a lagid iyan: Na sa tao a Muma-ap go makiphasada (ko ridowai niyan), na so Balas rukaniyan na Miyatang kud ko Allah: Mata-an! a Sukaniyan na di Niyan Khabaya-an so manga Salimbot.

41. Na Mata-an a sa tao a Miyato ko oriyen o Kiya-an iyaya niyan, na siran man na da kiran i lalan (ko siksa).

42. Aya bo a adun a lalan non (o siksa) na si-i ko siran a Phaganiyaya-an niran so manga Manosiya, go Puphangalandada siran ko Lopa sa di ontol: Siran man na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

43. Na Mata-an a sa tao a Phantang go Nomapi, na Mata-an! A giyoto man na pud dun ko Mapiya ko manga Olaola.

44. Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a bagiyan niyan a Panarigan ko oriyen niyan. Na Mailaingka so manga Darowaka, ko Kasandungi ran ko siksa, a Matharo iran: A ba adun a okit a Kapakakasoi (ko Doniya)?

45. Na Khailaingka siran a Phaganagun siran ko Apoi, a Makasangkop siran, po-on ko Kahina-an, Makapuphangilailai siran sa kailai a Masolun. Na Tharo-on o siran a

وَجَزَّوْا سَيِّئَاتِهِمْ مِّثْلَ مَا قُتِلُوا وَأَصْلَحَ
فَاجْرُهُمْ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

وَلَمَّا أَتَوْا بَعْدَ ظَلْمِهِمْ فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ
سَبِيلٍ ﴿٤١﴾

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

وَلَمَّا صَبَرُوا وَغَفَرْنَا بَرًّا ذَلِكَ لِمَنْ عَزِمَ
الْأُمُورَ ﴿٤٣﴾

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ شَيْءٍ يُتَعَدَّى
وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ
لَنَا مَرَدٌّ مِنْ سَبِيلِ اللَّهِ ﴿٤٤﴾

وَتَرَى لَهُمْ يَعْزُزُونَ عَلَيْهِمْ أَحْشَاءُ النَّاسِ
الَّذِينَ يَنْظُرُونَ مِنْ ظُرُفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ
الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْأَحْشَاءَ مِنَ الَّذِينَ

Miyamaratiyaya: A Mata-an! A aya manga logi na so Liyogi ran so manga Ginawa iran, a go so manga ta-alok kiran ko alongan a Qiyamah. Tanodan, ka Mata-an! A so manga Darowaka na Khatago ko siksa a Tatap!

46. Go da-a mabaloi a bagiyan niran a manga Panarigan a Mama-katabang kiran, a salakao ko Allah. Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Mambagiyan niyan a lalan (a ontol).

47. Tarima-a niyo so Kadnan niyo, ko da pun Kapakatalingoma o Alongan a da-a Phakarunon koAllah! Da-a bagiyan niyo a Khalindongan sa Alongan noto, go da-a bagiyan niyo a Kapaka-ongkir!

48. Na o talikhod siran, na da Ami Suka Sogowa a Somisiyap kiran. Da-a Paliyogat Ruka a rowar ko Kapamakasampai. Na Mata-an! A Sukami na igira a Piyakata-am Ami so Manosiya sa pho-on Rukami a Limo, na Ishonor iyan noto; na o Masogat siran a Marata, sabap ko miniona o manga lima iran (a Dosa), na Mata-an! A so Manosiya na da-a Tadum iyan!

49. Ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Phagadunun Niyan so nganin a Kabaya Iyan. Pumbugan Niyan so tao a Kabaya Iyan sa (manga Wata a)

خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
إِلَّا إِنْ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُقِيمٍ ﴿٤٦﴾

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أُولِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ
دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَهُوَ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٧﴾

أَسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا
مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا لَكُم مِّنْ مَّلْجَأٍ
يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُم مِّنْ نَّكِيرٍ ﴿٤٨﴾

فَإِنِ اعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ
حَفِظًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا
الْإِنْسَانَ مِمَّا رَزَقْنَاهُ قَرِحًا بِهَذَا وَإِن
تُصِيبُهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ
الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ﴿٤٩﴾

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا
يَشَاءُ يَهْبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنْتِشَاءً وَيَهْبُ لِمَنْ
يَشَاءُ الذَّاكِرُونَ ﴿٥٠﴾

manga Babai, go Pumbugan Niyan
so tao a Kabaya Iyan sa (manga
Wata a) manga Mama,

50. O di na Pakashangisangi-in
Niyan siran: A manga Mama a go
manga Babai, go Pumbalowin Ni-
yan so tao a Kabaya Iyan a Baluk:
Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o, a
Gaos.

51. Na da mapatot ko Manosiya
o ba Mbitiyarain sukanian o Allah
inonta o Ilaham, o di na si-i ko
sabala a Runding, o di na Somogo
sa Sogo, na Iphagilaham Iyan sa
sabap sa idin Niyan, so Kabaya
Iyan: Mata-an! A Sukaniyan i Ma-
poro, a Maongangun.

52. Na lagid aya man a Kini-
ilahamun Nami Ruka (Ya Muham-
mad) ko Qur-an pho-on ko Sogo-
wan Nami: Da ko butad Ka i
Bangka katawi (gowani) o antona-
a so Kitab, go antona-a so Para-
tiyaya? Na ogaid na biyaloi Ami oto
a Sindao, a Puthoro-on Nami sa
sabap Rukaniyan so tao a Kabaya
Ami ko manga Oripun Nami; na
Mata-an! A Suka (Ya Muhammad)
i titho a Makapunggonanao ko okit
a Maka-o ontol,-

53. A okit o Allah, a so Khiruk
ko nganin a shisi-i ko manga Langit
a go so nganin a shisi-i ko Lopa.
Tanodan, ka si-i bo ko Allah Pha-
kandod so langowan taman a pu-
khakaolaola!

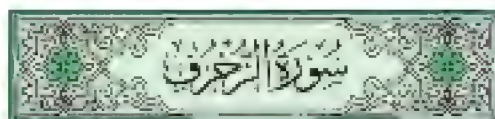
أَوْ يُزَوِّجَهُمْ دُكْرَانًا أَنْتَ وَتَجْعَلُ مَنْ
يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

وَمَا كَانَ لِلْبَشَرِ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا
أَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ
بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ ﴿٥١﴾

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ
تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ
نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ
لَهْدَىٰ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٢﴾

صِرَاطٍ اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ ۚ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ﴿٥٣﴾

Surah Al-Zukhruf-43

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Ibut ko Kitab a Miyakapayag,-

3. Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami Sukaniyan a Qur-an a basa Arab, ka-aniyo sabota.

4. Na Mata-an! A Sukaniyan na Madadalum ko asal o Kitab (a so Laokh Makhpol), si-i ko Hadapan Nami, a tithe a Maporo, a sindadan o Ongangun.

5. Ba Ami rukano Phokasa so Pananadum sa Kadapai, ka kagiya sukano na Pagtao a manga Malawani?

6. Na madakul a Siyogo Ami a Nabi ko Miyanga o ona!

7. Na da-a Puphakatalingoma kiran a Nabi a ba iran noto di Puphamagurugi.

8. Na bininasa Mi so lawan kiran sa Bagur;- go Miya-ipos so ibarat o Miyanga-o ona.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمِّ

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾

وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنا عَلِيٌّ حَكِيمٌ ﴿٣﴾

أَفَضَرَبْتُ عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا أَن كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ﴿٤﴾

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ ﴿٥﴾

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦﴾

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧﴾

9. Na Ibut o Isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Mata-an a Putharo-on niran: A Inadun siran o (Allah a) Mabagur, a Mata-o;-

10. So inisunggai Niyan rukano so Lopa a Darpa, go singgayan kano Niyan non sa manga lalan, ka angkano makaontol;

11. Go Sukaniyan so Piyakator-on Niyan a pho-on ko Kawang so ig sa didiyangka-an;- na inoyag Ami sa sabap Rukaniyan so Ingud a Matai; na lagid man noto a Kaphakagumawa rukano (ko manga Kobor);-

12. Go Sukaniyan so Miyadun ko Nggaganapa, a kalangolango-wan niyan, go sominggai rukano ko manga Kapal a go so manga Ayam a so Kapuphaguda-an niyo,

13. Ka angkano gi-i Makathakna ko manga Likod iyan, oriyaniyan na a niyo Katadumi so Limo o Kadnan niyo, igira a Miyakathakna kano ron, go a niyo Matharo: Soti so Piyakaphasiyonot Iyan rukami aya, a kuna a ba sukami i Phamakagaga-on,

14. Go Mata-an! A Sukami na si-i bo ko Kadnan nami, i titho a khandodan nami!

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ
الْعَلِيمُ ﴿١﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا
وَجَعَلَ لَكُم فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ﴿٢﴾

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يَقْدَرُ
فَأَنْشُرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْمًا كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿٣﴾

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمُ
مِّنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿٤﴾

لَيَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ
إِذَا أَسْرَوْهُمْ عَلَيْهِمْ وَتَكْفُرُوا بِحَبْلِ الَّذِي
سَخَّرْنَا هَذَا أَوْ مَا كُنَّا اللَّهُ مُقَرِّينَ ﴿٥﴾

وَأَنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿٦﴾

15. Na Singgayan niran sa Bagiyen Niyan ko manga Oripun Niyan sa saba-ad! Mata-an! A so Manosiya na titho a Miyongkir, a Mapayag!

16. A ti Kominowa ko Phagadunun Niyan sa manga Wata a Babai, na Piyakibisa Niyan rukano so manga Wata a Mama?

17. Na igira a Miyapanothol ko isa kiran so Biyaloi niyan a ruk o (Allah a) Masalinggagao a ibarat, na Mabaloi so Paras iyan a Mangirungkirum, a sukaniyan na Mapupuno a rata a ginawa!

18. Ino (iran mbaloya a ruk o Allah) so Phagoyagun makapantag ko Kaphaparahiyasan, a sukaniyan Makapantag ko Kapakiphawala na di Phakaosai?

19. Go biyaloi ran so manga Malaikat a so siran na manga Oripun o (Allah a) Masalinggagao a manga Babai. Ba iran Kiyashaksi-an so Kiya-aduna kiran? Khisorat dun so Kiyashaksi iran (sa Kabokhag), go Khi-isha kiran!

20. Na Pitharo iran: A o kabaya o Masalinggagao, na di ami siran Masimba! Da-a bagiyen niran ro-o a Kata-o! Da ko siran inonta na puphangusarun niran!

وَجَعَلُوا اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾

أَمْ لَمْ نَخْلُقْكُمْ مِمَّا نَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ ﴿١٦﴾

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا صَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ضَلَّ وَجْهَهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٧﴾

أَوْ مَنْ يُنشِئُ فِي الْجَلِيِّ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٨﴾

وَجَعَلُوا الصَّلَاتِ كَمَا الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنَّا أَشْهَدُ وَأَخْلَقُهُمْ نَسْتَكْتَبُ شَهَادَتَهُمْ وَيَسْتَلُونَ ﴿١٩﴾

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٢٠﴾

21. Ba Ami siran bigan sa Kitab ko ona-an naya, na siran na aya iran noto kukupitan?

أَمْ أَتَيْنَاهُمُ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِمْ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾

22. Kuna, ka Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na miyato-on nami so manga Lokus ami sangkai a okit, na Mata-an! A sukami na so manga rarad iran i Pukhudugun nami.

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَاهُ آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na lagid man noto a da-a Siyogo Ami a Miya-ona an Ka ko Ingud a Puphamaka-iktiyar, a ba da Tharowa o manga Gayagomaya-on: A Mata-an! A sukami na Miyato-on nami so manga Lokus ami sangkai a okit, na Mata-an! A sukami na so manga rarad iran i Pukhudugun nami.

وَكَذَٰلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَكُوهَا إِنَّا وَجَدْنَاهُ آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾

24. Pitharo Iyan: A ti apiya pun Mini-oma Ko rukano so Lubi a Torowan a di so Miyato-on niyo ron so manga Lokus iyo? Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na so ini Sogo Rukano to na Inongkir ami.

﴿ قُلْ أَوْ لَوْ جِئْتُكُمْ بِآهِدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ لَكُنْتُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴾ ﴿٢٤﴾

25. Na siniksa ami siran: na Pamimikiranangka o antona-a i Miyambutad o Kiya-akiran ko Miyamanaplis!

فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَنزَلْنَا إِلَهُكَ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥﴾

26. Na gowani na Pitharo o Ibrahim ko Ama Iyan go so Pagtao Niyan: A Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Pushimba-an niyo;

وَلَوْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾

27. Inonta so (Allah a) Miyadun Rakun, ka Mata-an! A Sukaniyan na Thoro-on Nako Niyan.

28. Na biyaloi Niyan naya a Katharo a Posaka ko Pukhababandon, ka-an siran Makambalingan (ko Paratiyaya).

29. Kuna, ka Piyakapulagod Akun so siran naya go so manga Lokus iran, taman sa Miyakaoma kiran so Bunar, go so Sogo a Miya-kaosai.

30. Na kagiya a Makatalingoma kiran so Bunar, na Pitharo iran: A giyaya na Balik Mata, go Mata-an! a sukami na Inongkir ami aya.

31. Go Pitharo iran: A ino da Toronun a ungkai a Qur-an ko Mama a pho-on ko dowa a Ingud, a Susula-an?

32. Ba siran idi-i mbagibagi ko Limo o Kadnan Ka? Sukami i Mimbagibagi kiran ko Kaoyagan niran ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na ini Poro Ami so saba-ad kiran ko Kaporowan o saba-ad sa manga Daradat, ka an Makowa o saba-ad kiran so saba-ad a Talasogowai. Na so Limo o Kadnan Ka i tomo a di so Puphanimon niran.

33. O di so oba mabaloi so manga Manosiya ko okit a isa, na Mata-an a Isungai Ami a ruk o tao

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

بَلْ مَشَّعْتُ حَمَلاً لَّوْلَاءِ وَاِذَا هُمْ ضَعُّوا عُنُقَهُمْ فَاُتُوا
بِرُّسُولٍ مُّبِينٍ ﴿٢٩﴾

وَالْمُتَجَاهِدُ هُمْ أَعْيُنُ مَا يُكْفَرُونَ ﴿٣٠﴾

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِّنَ
الْقُرَيْشِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾

أَمْ هُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ لَنَحْنُ قَسَمٌ لِّبَعْضِهِمْ
مِّمَّنْ يَسْتَنَافِرُونَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ
فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُم بَعْضًا
سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا
يَجْتَمِعُونَ ﴿٣٢﴾

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا
لِلنَّاسِ بَعْدَ ذَلِكَ مَنَافٍ لِّيُتَوَكَّفُوا عَلَى رَبِّهِمْ فَاذْكُرُوا

a Mo-ongkir ko (Allah a) Masalinggagao, a ruk o manga Walai ran so manga Atup a Pirak, go manga Towak a Pukhipanik iran non,

34. Go ruk o manga Walai ran so manga Pinto, go manga Kantir (a Pirak) a gi-i siran non Makashandandang,

35. Go manga Kabolawanan. Na da ko kalangolangowan noto inonta na matag sagad a Kapipiya Ginawa ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na so Akhirat, si-i ko Kadnan Ka, i bagiyen o Khipanananggila.

36. Na sa tao a Tomalikhod ko Tadum ko (Allah a) Masalinggagao, na Sunggayan Nami sukaniyan sa Shaitan, na giyoto i sarikita iyan.

37. Na Mata-an! A siran na Phagalangan niran siran ndun ko lalan (a Ontol), go aya Tangkapiran non na Mata-an! a siran na Maka-o ontol siran!

38. Taman sa amai ka Makaoma Rukami, na Tharo-on niyan: A hai dinganomambo o milut rakun a go suka so Kawatan o dowa Masarik! Na sayana a Miyakaratarata a Sarikita!

39. Na di rukano dun Makanggai a gona sa Alongan nai a masa a (Kiyapayag o) Kiyandarowaka iyo, Mata-an! A sukano na Murakhurakhus kano ko siksa!

فَصَّهٖ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٣﴾

وَالْيُتُوٓتُهُمُ الْوُتُوٓا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَكُونُونَ ﴿٣٤﴾

وَزُخْرُقَاوَانٍ كُلُّ ذَٰلِكَ لَمَّا مَتَّعُ
الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَالْآٰخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾

وَمَنْ يَقْسُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ يَقْبِضْ لَهُ
شَيْطٰنًا فَهُوَ لَهُ قَرِيْنٌ ﴿٣٦﴾

وَاِنَّهُمْ لَيَصُدُّوهُمْ عَنْ السَّبِيْلِ وَيُخَسِّبُوْنَ
اَنْهُمْ مُّقْتَدُونَ ﴿٣٧﴾

حَقَّ اِذَا جَآءَنَا قَالْ يَكَلِّمُ بَنِيَّ وَبَيْنَاكَ
بَعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَيَمْسَسُ الْقَرْيٰنُ ﴿٣٨﴾

وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ اَلْيَوْمَ اِذْ ظَلَمْتُمْ اَنْتُمْ فِي
الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾

40. Ino Suka Maphakanug Ka so Bungul, o di na Khatoro o Ka so Bota, go so tao a aya butad iyan na matatago ko Karibat a Mapayag?

41. Na apiya tanganun Nami Suka dun, na Mata-an! A Sukami na ndanugun Ami siran dun,

42. O di na Pakimasa-an Nami Ruka so inidiyandi Ami kiran: Na Mata-an! A Sukami na Khagaga Mi siran.

43. Na Kupitingka so ini Ilaham Ruka: Mata-an! A Suka na shisi-i ko okit a Maka-o ontol.

44. Na Mata-an! A (giya Qur-an naya na) tithe a Munang a ruk Ka a go ruk o Pagtaongka; na Ipagisha Rukano bo.

45. Na Isha-an Ka so Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka a manga Sogo Ami; o ba adun a ini Sungai Ami a salakao ko (Allah a) Masalinggagao, a manga Tohan a Puphamanimba-an?

46. Na Sabunsabunar a siyogo Ami so Musa rakhus o manga Tanda Ami, si-i ko Pir-aon go so Pagtao niyan: Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na Sogo o Kadnan o manga Ka-adun.

47. Na kagiya a Mitalingoma Niyan kiran so manga Tanda Ami, na sa maoto na siran na ba iran ndun noto gi-i khakala-an.

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾

فَأَمَّا تَدْعِيُنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿٤١﴾

أَوُتِرْنَاكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾

فَأَسْمِسْ بِالدِّىِ الَّذِىِ أَوْحَى إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾

وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ ﴿٤٤﴾

وَسَقُلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٦﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَصْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

48. Na da-a Puphakimasa-an Nami kiran a Tanda a ba di Sukaniyan i mala a di so pud Iyan (a Miya-ona); na inidanug Ami kiran so siksa, ka-an siran Makambalingan (ko ontol).

49. Na Pitharo iran: Hai mala i Kata-o! Panguningka mingka ko Kadnan Ka sabap ko ini diyandi Iyan Ruka; Mata-an! a sukami na Miyaratiyaya kami dun.

50. Nakagiya a pokasun Ami kiran so siksa, na sa maoto na siran na gi-i siran Mbarungkas.

51. Na Piyakalangkap o Pir-aon ko Pagtao niyan, a Pitharo iyan: A Hai Pagtao akun! Ba akun di ruk so Kadatu sa Misir, go giyangkai a manga Lawasaig a Puphamangondas ko kababa-angko? Ba kano di Phakailai?

52. Kuna, ka sakun i tomo a di giyangkai a (Mama a) so Sukaniyan na Pukhalaklak, go Marugun a Kapuphakaosai Niyan!

53. Na ino da Alopa Sukaniyan a manga Salunda a Bolawan, o di na da-a Miyakatalingoma a pud Iyan a manga Malaikat a khigagabai Ron?

54. Na Miyalalong iyan so Pagtao niyan, na Kiya-onotan niran sukaniyan: Mata-an! A siran na mimbaloi siran a Pagtao a manga Songklid.

وَمَا تُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ
أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾

وَقَالُوا إِنَّا تِلْكَ الْأَشْجَارُ أَذْغِ لَنَا رَبُّكَ بِمَا عَمِدْ
عِنْدَكَ إِنَّا الْمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ
يَسْكُتُونَ ﴿٥٠﴾

وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي
مُلْكٌ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾

أَمْ أَنْ أَمِيرٌ مِنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مِهِنٌ
وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾

قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ أَسْوَءُ مَا دُخِيَ أَوْجَاهُ
مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقَرَّبِينَ ﴿٥٣﴾

فَأَسْتَحَقَّ قَوْمَهُ فَاظْعَوْهُ إِنَّهُمْ
كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾

55. Na kagiya a Tiyopowan Kami ran, na diyanug Ami siran, na Inulud Ami siran langon.

فَلَمَّا أَتَوْا آتَمَّوْنَ أَنْفُسَهُمْ فَمَا عَرَفْتَهُمْ أَتَمَعِينَ ﴿٥٥﴾

56. Na Biyaloi Ami siran a Miyanga-o ona a Poringana, go ibarat ko Miyanga-o ori.

فَجَعَلْنَاهُمْ سُلَاقًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾

57. Na kagiya a Balowin so Wata o Maryam a ibarat, na sa maoto na so Pagtaongka na po-on ro-o na Pukhisagorong siran a Kakayad!

وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾

58. Go Pitharo iran: Ino so manga Katohanan nami aya tomo, antawa-a Sukaniyan (i tomo)? Da-a Kiyapayaga iran Ruka on, a rowar sa Kapamawal: Kuna, ka siran na Pagtao a manga Pawal.

وَقَالُوا أَلَيْسَ آلِهَتُنَا خَيْرًا مِّمَّا هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَ لَآبِلٌ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾

59. Da ko Sukaniyan (a Isa) inonta na Oripun: A ini Pangalimo Ami Sukaniyan, go Biyaloi Ami Sukaniyan a ladiyawan ko manga Moriyatao o Israil.

إِنَّ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿٥٩﴾

60. Na o Kabaya Ami, na Mata-an a Phaka-adun Kami sa sambi iyo a manga Malaikat ko Lopa, a makakasambi siran.

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُقُونَ ﴿٦٠﴾

61. Na Mata-an! a so Isa na titho a nana-o ko Bangkit: Na di kano ron Pukhadowadowa-i, go Onoti Yako niyo: Giyaya i okit a Maka-o ontol.

وَإِنَّهُ لَعِلْمُ السَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾

62. Na di kano Phaki-alang ko Shaitan: Mata-an! A Sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾

63. Na kagiya a Makatalingoma so Isa a rakhus o manga Rarayag a Karina, na Pitharo Iyan: Sabunar a Minitalingoma ko rukano so Ongangun, go kagiya a Pagosain Ko rukano so saba-ad ko nganin a di kano ron Phagayonayon: Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

64. Mata-an! A so Allah, na Sukaniyan i Kadnan Ko go Kadnan niyo: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Giyaya i okit a Maka-o ontol.

65. Na Mishoransorang so Pishagorompong kondolondolonan niran: Na sangat a siksa a Bagiyan o siran a Mindadarowaka, a pud ko siksa ko Gawi-i a Malipudus!

66. Ba adun a Punaya-on niran a rowar ko Bangkit, sa Kapakatalingoma niyan kiran a Mitalumba, a siran na di siran Maka-i inungka?

67. So Mbobolayoka sa Alongan noto na so saba-ad kiran na ridowai o saba-ad,-Inonta so Miyamanang-gila.

68. Hai manga Oripun Ko! Da-a Pangandam iyo sa Alongan nai, go da rukano i ba kano Makamboko,-

69. So Miyamaratiyaya ko manga Ayat Ami, go Mimbabayorantang,

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلَفُونَ فِيهِ فَأَتَقُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا ۝٦٣

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ۝٦٤

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ الْقِيَامِ ۝٦٥

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝٦٦

الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ۝٦٧

يَعْبَادِ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَخْزُونَ ۝٦٨

الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ۝٦٩

70. (Na Putharo-on kiran:) Solud kano ko Sorga, sukano a go so manga Karoma niyo, a Kokormatun kano.

71. Ipuphagilid kiran so manga Talam a Bolawan, go manga Baso: Go matatago-on so Pukhababayaan sukaniyan o manga Ginawa, go Ikhaso-at o manga Mata: Na sukanon na makakakal kano ron ndun.

72. Na giyoto man so Sorga a so Piyakipangowarisan rukano to sabap ko Pinggolaola niyo (a mapiya).

73. Adun a ruk iyo ro-o a manga Onga a madakul, a so saba-adon na Pukhakan niyo.

74. Mata-an! A so manga Baradosa na si-i ko siksa ko Naraka Jahannam, manga kakal:

75. Di kiran khababasan, go siran na ka-a da-an siran ro-o sa Panginam.

76. Na da Ami siran salimboti: Na ogaid na miyabaloi siran a siran i manga salimbot.

77. Na Mishadao iran: Hai Malik! Tinggasa kami o Kadnan Ka! Tharo-on Niyan: Mata-an! A sukanon na Makakakal kano (ron)!

78. Sabunsabunar a Minitalingoma Mi rukano so Bunar: Na ogaid na so kadakulan rukano na so Bunar na Ikagogowad iran.

أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
تَحْبِرُونَ ﴿٧٠﴾

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصَحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ
وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ
الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٧١﴾

وَبِذَلِكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُوْرِثُوهَا بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

إِنَّ الْمَجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾

لَا يَفْقَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْسَوْنَ ﴿٧٥﴾

وَمَا ظَنَنْتُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾

وَنَادَىٰ ابْنُكَ يَحْيَىٰ بِنِقَاصٍ عَلَيْكَ قَالِ إِنَّمَا
مَنْكُمُورٌ ﴿٧٧﴾

لَقَدْ جِئْتَكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ
كَاذِبُونَ ﴿٧٨﴾

79. Ba adun a Kiyambaibaitan niran a showa-an? Na Mata-an! A Sukami i Mimbaibait.

80. Ba iran Tatarima-a sa Mata-an! A Sukami na Diyami Khanug so Pagu-uma-an niran go so Khokon-sikonsi-an niran? Owai (Pukhanug Ami), go so manga Sogo Ami a (manga Malaikat a) Makamamasa kiran, na Ipuphanorat iran.

81. Tharowangka (Ya Muham-mad): A o adun a Wata o (Allah a) Masalinggagao, na Sakun i maona ko Puphanonowatanon.

82. Soti so Kadnan o manga Langit a go so Lopa, a Kadnan o Aras, a Mawatan ko iphuropa iran!

83. Na Ganatingka siran ko Kapuphamurak iran, go so Kabi-bimban niran, taman sa Mithom-langa iran so Alongan niran, a so ididiyandi kiran.

84. Na Sukaniyan so si-i sa Langit na Tohan, go si-i sa Lopa na Tohan; na Sukaniyan so Maon-gangun, a Mata-o.

85. Na Soti so (Allah a) Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowa nan: Go si-i Rukaniyan so Katawi ko Bangkit: Go rongkano Phakandoda.

86. Na da-a Kapa-ar o siran a Puphanongganowin niran a salakao

أَمْ أَدْرَأْتُمْ مَوَاقِعَ مَا تُثْبِتُونَ ﴿٧٩﴾

أَمْ يَحْسِبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ
وَرُسُلَنَا الَّذِينَ يَكْتُمُونَ ﴿٨٠﴾

قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَن أُولَ الْأَعْيُنِ ﴿٨١﴾

سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ
الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾

فَذَرْهُمْ خُوضُوا وَلْيُغْرَضُوا فِي الْيَوْمِ
الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ
إِلَهٌُ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾

وَيَا أَرْكَانَ الَّذِينَ لَهُمُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ

Rukaniyan,- Ko kapanapa-at inonta so Mishaksi ko Bunar, a siran na Katawan niran.

87. Na Ibut o Isha-an Ka kiran o antawa-a i Miyadun kiran, na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah: Na andamanaya i Katatalikhod iran?

88. Na Pitharo o Nabi: Hai Kadnan Ko! Mata-an! A siran naya na Pagtao a di siran Mapapara-tiyaya!

89. (Pitharo o Allah:) Na Napi-inka siran (Ya Muhammad), go Tharo Ka sa Kalilintad! Ka Katokawan niran mbo!

السَّافِقَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٢٨﴾

وَقِيلَ لَكَ يَا نَبِيَّ إِنَّا هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُمْنُونَ ﴿٢٩﴾

فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾

Surah Al-Dukhan-44

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Ibut ko Kitab a Miyakapayag (ko ontol a go so ribat);-

3. Mata-an! A Sukami na Initor-on Ami Sukaniyan (a Qur-an) ko Gagawi-i a Piyakandakulan sa Mapiya: Mata-an! A Sukami na Miyabalo i Kami a Puphamaka-iktiyar.

4. Ron gi-i Pakashusunggay-a so langowan o Sogowan a Miyapasad a kokoman,

سُورَةُ الدُّخَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَرَكَةٍ ﴿٣﴾ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ﴿٤﴾

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ كَبِيرٍ ﴿٥﴾

5. Sogowan a pho-on ko Hada-pan Nami. Mata-an! A Sukami na Miyabaloi Kami a Puphanonogo,

6. Limo a pho-on ko Kadnan Ka: Mata-an naya! a Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o;

7. A Kadnan o manga Langit a go so Lopa go so nganin a Pagulutan a dowa nan, o sukano na Thotomangkud kano.

8. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: A Puphangoyag go Puphangi-matai,- Kadnan iyo go Kadnan o manga Lokus iyo a Miyanga-o ona.

9. Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka a sa-sabulaon niran.

10. Na Nayawangka so Gawi-i a Kitalingoma-an o Langit ko Bul a Mapayag.

11. A Mikolob ko manga Manosiya: (na Matharo iran a:) Giyai na siksa a Malipudus.

12. (Go Matharo iran:) Kadnan nami! Pokasangka rukami so siksa, ka Mata-an! A sukami na Miyaratiyaya kami!

13. Andamanaya i Kakhaparo-liya iran ko Pananadum, a Sabunar a Miyakaoma kiran so Sogo, a Miyakapayag,-

أَقْرَأْ مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٥﴾

رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٦﴾

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ
كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٧﴾

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ
الْعَالَمِينَ ﴿٨﴾

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿٩﴾

فَأَرْسَلْنَا يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ
مُبِينٍ ﴿١٠﴾

يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١﴾

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ
مُبِينٌ ﴿١٣﴾

14. Oriyan niyan na Tiyalikhodan niran noto, go Pitharo iran: A Piyangundao a Pumbuthangun!

15. Mata-an! A Sukami na Piyo-kas Ami so siksa sa da Mathai, na Mata-an! A sukano na Mimbalingan kano (bo).

16. Si-i ko isa Alongan na Olan-gun Nami so Bagur a Mala: Mata-an! A Sukami i Pundadanug!

17. Na Sabunsabunar a Tiniyoba Ami ko Miya-ona an niran so Pagtao o Pir-aon: Go Minitalingoma kiran o (musa a) Sogo a susula-an, (a Pitharo Iyan:)

18. Palada niyo Rakun so manga Oripun o Allah: Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a Kasasana-an;

19. Go di niyo Pagombawi so Allah: Mata-an! A Sakun na Minitalingoma Ko rukano so Katantowan a Mapayag.

20. Go Mata-an! A Sakun na Lominindong Ako ko Kadnan Ko go Kadnan niyo, ka o ba a Ko niyo Radiyama.

21. Na o di Ako niyo Pharatiyaya-a na awata Ko niyo.

22. Na Miyangangarapan ko Kadnan Niyan: Mata-an! A siran naya na Pagtao a manga Baradosa.

لَمَّا تَوَارَاثَهُ وَقَالُوا مُعَلِّمٌ مِّثْنُونَ ﴿١٤﴾

إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ﴿١٥﴾

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَىٰ إِنَّا مُنتَقِمُونَ ﴿١٦﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا أَتْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾

أَنْ أَدْعُوا إِلَىٰ عِبَادَةِ اللَّهِ إِنَّ لَكُمْ رَسُولًا أَمِينًا ﴿١٨﴾

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٩﴾

فَإِنِّي عَذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجِعُونِ ﴿٢٠﴾

وَإِنْ لَّمْ تَقُومُوا لِي فَاعْبُرُوا لِي وَكُفُّوا أَيْدِيَكُمْ عَنْ عَهْدِي وَإِنَّ عُهْدِي أَتَمَّ مِنْ أَنْ يَخْشَوْا رَبِّي وَرَبَّكُمْ فَتُؤْتُوا الْعُقُوتَ أُولَئِكَ هُمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٢١﴾

فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَرْغُوبٌ ﴿٢٢﴾

23. Na (Pitharo o Allah a:) Pangulumun Ka so manga Oripun Ko ko Kagagawi-i: Mata-an! A su-kano na Thondogun kano (iran);

24. Go Ganatingka so Kalodan a Masusurai: Mata-an! A siran na Tantara a Phanguludun.

25. Madakul a Kiyaganatan niran a manga Pamomolan a go manga Bowalan.

26. Go manga Pur go Darpa a Mapiya,

27. Go Limo a Miyabaloi siran non a Khikasosonor!

28. Giyoto man (i inikidiya Mi kiran)! Go Piyakipangowarisan Ami oto ko Pagtao a Miyangao ori (a pagtao o Musa)!

29. Na da siran Kasugadi o Langit a go so Lopa: Go da siran bugi sa Ta-alik.

30. Na Sabunsabunar a Siyabut Ami so manga Moriyatao o Israil pho-on ko siksa a Phakahina,

31. A pho-on ko Pir-aon; Mata-an! A sukaniyan na Miyabaloi a Miphaporo a pud ko manga Malawani.

32. Na Sabunsabunar a Pinili Ami siran si-i ko Kata-o ko manga Ka-adun (ko Masa iran),

فَأَسْرِ بِمَا بِأَيْ لَيْلًا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ ﴿٢٣﴾

وَأَنْزَلْنَا الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّعْرِفُونَ ﴿٢٤﴾

كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾

وَنَعْمَ كَانُوا فِيهَا فَكَهِينَ ﴿٢٧﴾

كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٨﴾

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَا نَارِيَّ إِسْرَءِيلَ مِنْ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾

مِنْ قَوْمٍ إِنَّهُمْ كَانُوا عَلَيَّ مِنَ الْعُشْرِيِّينَ ﴿٣١﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ عَلَىٰ عَيْبِهِمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾

33. Go bigan Nami siran ko manga Tanda a so Katatagowan sa tupung, a Mapayag.

34. Mata-an! A siran naya na gi-i ran Tharo-on:

35. Da-a salakao a rowar ko Kapatai tano a Paganai, go kuna a ba tano Phanga-o oyag ko oriyan o Kapatai.

36. Na Pakambowata niyo so manga Lokus ami, o sukano i manga Bunar!

37. Ba siran i tomo, antawa-a so Pagtao o Tubba, go so Miya-ona an niran? Bininasa Mi siran, Mata-an! A siran na Miyabaloi siran a manga sala.

38. Da ko Kiya-aduna Mi ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowan, o ba Kami Khikabibimban:

39. Da ko Kiya-aduna Mi sa dowan inonta na si-i ko Bunar: Na ogaid na so Kadakulan kiran na di ran katawan.

40. Mata-an! a so Alongan a Kokoman na diyandi kiran langon,-

41. Alongan a da-a Khilinding o Tonganai ko Tonganai niyan a mai-to bo, go di siran Phangatatabangan,

وَأَتَيْنَهُمْ مِنَ الْأَنْبِثِ مَا فِيهِ بَلَدًا
مُتَبَيَّنًا ۝

إِنْ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ۝

إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ
بِغَائِبِينَ ۝

فَأَنذَرْتُكَ أَيُّهَا النَّاسُ أَنْ كُنْتَ صَدُوقِينَ ۝

أَهْلُ خَيْرٍ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ۝

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
لَعِبِينَ ۝

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ ۝

إِنْ يَوْمَ الْفُصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ ۝

يَوْمَ لَا يَنْفَعِي مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا وَلَا هُمْ
يُنصَرُونَ ۝

42. Inonta so ini Kalimo o Allah: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Mabagur, a Makalimo-on.

إِلَّا مَنْ رَجِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ
الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾

43. Mata-an! A so kayo a Zaq-qum,

إِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾

44. Na Pangunungkun o Baradosa,-

طَعَامَ الْأَيْمِ ﴿٤٤﴾

45. Lagid o Totonagun a Galang, a Pundidi ko manga Tiyan,

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾

46. Lagid o Kapundidi o Phulikabo a ig.

كَغَلِي الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾

47. (Tharo-on:) Kowa-a niyo sukaniyan na goyoda niyo to ko Lumbak o Naraka Jahim!

خَذُوهُ فَأَعْيُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾

48. Oriyan niyan na ododa niyo ko Poro o Olo niyan so siksa a Phulikabo.

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ
الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾

49. (Tharo-on non:) Ta-a mingka! Mata-an! A suka na suka so Mabagur, a Paga-adatan (sa Doniya)!

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾

50. Mata-an! A giyaya so sukano na Shasangka kano ron!

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

51. Mata-an! A so Khipananggila na si-i ko Darpa a sasaringan,

إِنَّ الْمُنْفِقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾

52. Si-i ko manga Pamomolan go manga Bowalan;

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾

53. Ndiditar siran sa Sotra a Manipis go Sotra a Makapal, a Khipaga-adapa dapa;

يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ
مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾

54. Giyoto dun man, go Paka-phamangaroma-an Nami siran sa manga Tataid, a manga. Pipiya i Kapumata.

55. Puphananawag siran ro-o sa Pithibarang a Onga, a Khisasarig siran;

56. Da-a khasagadan niran ro-o a Kapatai, inonta so Kapatai a Paganai (sa Doniya); go Phakalidasun Niyan siran ko siksa ko Naraka Jahim,-

57. Kakaya-an a pho-on ko Kadnan Ka! Giyoto man na Sukan-nyan so Da-ag, a Mala!

58. Na aya dun a Kiyaluboda Mi ron, si-i ko Basangka, na a niran Sabota (a Qur-an naya).

59. Na nayao Ka; Mata-an! A siran na Nomanayao siran (mam-bo).

كَذَلِكَ وَرَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَلَاحَةٍ
ءَامِينٍ ﴿٥٥﴾

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ
الْأُولَىٰ وَوَقَّعْنَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾

فَضَلَّاهُمْ مِنْ رَبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْقَوْرُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾

فَإِنَّمَا يَسْتَرْزِقُهُ يِلْسَانُكَ لَعَلَّهُمْ
يَنْذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

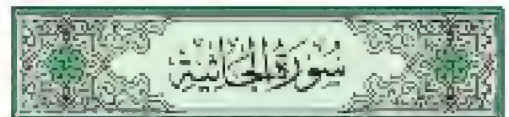
فَازْتَفِقْ إِنَّهُمْ مُّرْتَفِقُونَ ﴿٥٩﴾

Surah Al-Jasiyah-45

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Initoron so Kitab a pho-on ko Allah a Mabagur, a Maongangun.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم

نَزِيلَ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

3. Mata-an! A shisi-i ko manga Langit a go so Lopa, so Titho a manga Tanda ko Miyamaratiyaya;

4. Go shisi-i ko Kiya-aduna rukano, go so Ipuphayapat Iyan a manga Baraniyawa, so manga Tanda ko Pagtao a Khitotomangkud;

5. Go (shisi-i ko) gi-i Kapakashambi o Gagawi-i a go so Daondao, go so Kiyapakatorona o Allah pho-on ko Kawang ko (Oran a) Pagupur, na Inoyag Iyan sa sabap Rukaniyan so Lopa ko oriyen o Kiyapatai Niyan, go so Kapukhalin o manga ndo,- sa manga Tanda a ruk o Pagtao a Punggudaguda-an niran.

6. Giyoto man so manga Ayat o Allah, a Pumbatiya-an Nami Ruka oto si-i ko Bunar: Na antona-a i Tothol ko oriyen o (Katharo o) Allah go so manga Ayat Iyan i Pharatiyaya-an niran?

7. Sangat a siksa a bagiyan o oman i Bokhag, a Baradosa:

8. Puphamakinugun niyan so manga Ayat o Allah a Pumbatiya-an non, oriyen niyan na idadayon niyan ndun so Dosa, a Mananakabor, ka maniyan noto a da Manug: Na Puphanotholangka on so siksa, a Malipudus!

إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿١﴾

وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُذُّ مِنْ دَابَّةٍ ءَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢﴾

وَأَخْلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَمَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ ءَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٣﴾

تِلْكَ ءَآيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ قِبَآئِي حَدِيثٍ بَعْدَ أَلْفٍ وَءَآيَةٍ ءَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٤﴾

وَنَزَّلْنَا كُلَّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٥﴾

يَسْمَعُ ءَآيَاتُ اللَّهِ تُكَلِّمُ عَلَيْهِ ثُمَّ يَصِرُ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٦﴾

9. Na igira a adun a Miyasowa iyan ko manga Ayat Ami a maito bo, na balowin niyan noto a Kasan-dagan; Siran man na adun a bagi-yan niran a siksa a Phakahina.

10. Si-i ko kasasangoran niran so Naraka Jahannam: Go da-a Milinding kiran o Miyasokat iran a maito bo, go da-a (Milinding kiran o) nganin a Kinowa iran a salakao ko Allah a manga Panarigan: Go adun a bagiyan niran a siksa a Mala.

11. Giyaya na Torowan: Na so Miyamangongkir ko manga Ayat o Kadnan niran, na adun a bagiyan niran a siksa a pud ko Sangat a siksa a Malipudus.

12. So Allah so Piyakaphasiyo-not Iyan rukano so Kalodan, ka-an Puphamakakutas so manga Kapal ko Liyawao niyan sabap sa Sogowan Niyan, go angkano gi-i Makambabanog ko Kakawasa-an Niyan, go angkano Makapanalamat.

13. Go Piyakaphasiyonot Iyan rukano so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so nganin a shisi-i ko Lopa: Sa Kalangolangowan Niyan a pho-on Rukaniyan; Mata-an! A Matatago ro-o man so Titho a manga Tanda a ruk o Pagtao a Puphamimikiranun niran.

وَاذْكُرْ مِنْ آيَاتِنَا الَّتِي أَخَذْنَا مِنْ آلِ الْاَدَمِ اُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٩﴾

فِنْ وَرَآيِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا سَيِّئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ اُولَئِكَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾

هَٰذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا رَبَّهُمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّنْ رَّحْمَةِ اللَّهِ ﴿١١﴾

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِ رَبِّهِ وَلِيَسْتَغْنُوا مِنْ فَضْلِهِ وَتَعْلَمُوا نَسْكَوْنَ ﴿١٢﴾

وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿١٣﴾

14. Tharowangka ko siran a Miyamaratiyaya: Napi-i ran so siran a di-i ran Ikhaluk so manga Gawi-i o Allah: Ka Imbadal Iyan ko Pagtao so Pinggalubuk iran.

15. Sa tao a Nggalubuk sa Ma-piya, na ruk o Ginawa niyan; na sa tao a Nggalubuk sa Marata, na Phakatana-on. Oriyan niyan na si-i kano bo ko Kadnan niyo Phamakandoda.

16. Na Sabunsabunar a ini Bugai Ami ko manga Moriyatao o Israil so Kitab, go so Ongangun, go so Kananabi-i; go ini Pagupur Ami kiran so manga Pipiya; go ini Lubi Ami siran ko manga Ka-adun (ko Masa iran).

17. Go bigan Nami siran sa manga Rarayag a Karina a pud ko Sogowan: Na da siran Shorangsorang inonta ko oriyen o Kiyapakao-ma kiran o Kata-o, ka Dungki ran; Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah si-i ko Miyabaloi siran non a Shosorangsorang.

18. Oriyan niyan na Piyakathakna Ami Suka ko okit a pud ko Sogowan: Na Kudugangka oto, na Dingka pagonoti so manga Nunga o siran adi manga Tata-o.

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ
آيَاتِ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ
فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكَ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا نوحَ إِسْرَءِيلَ مِنَّا الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ
وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ
عَلَىٰ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

وَمَا أَتَيْنَاهُم بِبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ قَبْلَ الْخُلُوفِ
إِلَّا لَأَمِنَ بَعْدَ مَا جَاءَهُمُ الْعَذَابُ نَفْسًا يَّئِسَتْ أَنَّ
رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا
كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِّ عِصْيَةٍ مِنَ الْأَمْرِ
فَاتَّبَعْتَهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا
يَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

19. Mata-an! A siran na da dun a Milinding iran Ruka ko Allah a Maito bo: na Mata-an! A so manga Darowaka na so saba-ad kiran i manga Panarigan, o saba-ad: Na so Allah i Panarigan o Khipanangangila.

20. Giya Qur-an naya na manga osayan a ruk o manga manosiya, go Torowan go Limo ko Pagtao a Khitotomangkud.

21. Ba tatarima-a o siran a Miya-makasogok ko manga Rarata sa balowin nami siran a lagid o siran a Miyamaratiyaya, -go Pinggalubuk iran so manga Papiya, a makapulagid so Kaoyagoyag iran a go so Kapatairan? miyakaratarata so Ipu-khokom iran.

22. Na Inadun o Allah so manga Langit a go so Lopa si-iko Bunar, go an Mibalas ko oman i Ginawa so Pinggalubuk iyan, a siran na di siran Kasalimbotan.

23. Aiguda a Ka ko tao a biyaloi niyan a Katohanan niyan so Nunga iyan? Go Diyadag sukaniyan o Allah si-i ko Kata-o, go Piyarkat Iyan so Kanugiyen go so poso iyan, go Tiyagowa Niyan so Kailai niyan sa Pilus? Na antawa-a i Makanggonan-ao ron ko oriyen o Allah? Ino kano di Phananadum?

إِنَّهُمْ لَنُغْفِرُكَ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾

هَذَا بَصِيرَةٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْقَوْمِ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾

أَفَرِحَ الَّذِينَ آخَرُوا أَجْتَرَحُوا الشَّيَاطِينَ أَن يَجْعَلَهُمُ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مِّنْخَبَاتِهِمْ وَمِمَّا نُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلَئِذَا جِزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَصْلَحَ اللَّهُ عَلَى عِبَادِهِ وَخَرَجَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ عَشْرَةَ فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾

24. Na Pitharo iran: Da-a sala-
kao saya a rowar ko Kaoyagoyag
tano ko Doniya; Puphamatai tano
go Puphanga-o oyag (so manga
Wata) tano, go da-a Puphakabinasa
rukutano a rowar ko Masa. Na da-a
ruk iran ro-o a Kata-o: **Da** ko siran
inonta na Puphagarangan siran:

25. Na igira a Puphangadian kir-
an so manga Ayat Ami a manga
Rarayag, na da-a Miyabaloi a Ra-
son niran a rowar sa Kiyatharowa
iran: Sa Pakagumawa niyo so man-
ga Lokus Ami, o sukano i manga
Bunar!

26. Tharowangka: A so Allah na
Phagoyagun kano Niyan, go Phagi-
matain kano Niyan; oriyen niyan na
Thimo-on kano Niyan ko Alongan
a Qiyamah, a da-a sangka a Mada-
dalumon: na ogaid na so kadakulan
ko manga manosiya na di iran ka-
tawan.

27. Na ruk o Allah so Kapa-ar
ko manga Langit a go so Lopa, na
si-i ko Gawi-i a Kapakatindug o
Bangkit, -Na sa Alongan noto na
Malogi so Minggalalubuk sa Ribat!

28. Na Mailaingka so oman i isa
ka Tindug a Malilimod a khipaka-
titikoro: Oman i isa ka Tindug na
itawagon so Daptar iyan: Sa Alon-
gan nai na Imbalas rukano so Ping-
golaola niyo!

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا أَحْيَاءُ النَّاسِ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَجَاوَزَ
بِهِمْ كَذِبًا إِلَّا الَّذِينَ هُمْ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ
إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾

وَأَنذَرْتُ عَلَيْهِمْ عَذَابًا إِنَّنِي فَاعِلٌ بِمَا كَانَ
يُحْسِنُونَ ﴿٢٥﴾

قُلِ اللَّهُ يُجَسِّمُكُمْ ثُمَّ يَجْعَلُكُمْ فِي
يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَارِبٍ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ
يَوْمَ يَدْعُ الْأَشْقَى ﴿٢٧﴾

وَرَأَى كُلُّ أُمَّةٍ جَارِئَهُ كُلُّ أُمَّةٍ يُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ
تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

29. Giyaya so Daptar Ami a Putharo-angkano niyan: Sa Bunar: Mata-an! A Sukami i Pundaptar ko Pinggolaola niyo.

30. Na so miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na Phakasoludun siran o Kadnan niran ko Limo Iyan (ko Sorga): Giyoto man na sukaniyan so Da-ag a Mala.

31. Na so Miyamangongkir (na Tharo-on kiran:) Ba da mabaloi so manga Ayat Akun a Kapuphangadi-an rukano? Na Mimaratabat kano, go Mimbalo kano a Pagtao a manga Sala!

32. Na igira a Pitharo a Mata-an! A so Diyandi o Allah na Bunar, go so Bangkit na da-a sangka a mada-dalumon, na Tharo-on niyo: Diya-mi katawan o antona-a i Bangkit: Da-a Pikir ami (ron) a rowar sa Arangan, go kuna a ba kami Khi-pakata-tangkud.

33. Na mapayag kiran so manga Rarata ko Pinggolaola iran, go katangkalan siran o Piyamagurugan niran noto (a siksa)!

34. Na adun a Tharo: A sa Alongan nai na Pakalilipatan Ami suka-no lagid o Kiyalipati niyo ko Kimbaratumowa-an sa Alongan niyo wai! Na darpa iyo so Naraka, go da-a bagiyen niyo a Phamakatabang!

هَذَا كَيْفًا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا
نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ؕ ذَلِكَ هُوَ
الْقَوْرُ الْعَمِينُ ﴿٣٠﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ لِيَئْتِي عَلَيْكُمْ
فَأَسْتَكْبِرُوا وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾

وَيَذَاقِلِلْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ
فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَنْدُرِي مَا السَّاعَةُ ۚ إِنَّ نَسْفُ الْأَرْضِ
وَمَا لَحْنُ الْبُسْتِيقِينَ ﴿٣٢﴾

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَخَافُوا يَوْمَ
مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٣﴾

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسِفُكُمْ كَمَا نَسِفْنَا لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا
وَمَا وَكُنَّا إِلَّا نَارًا وَمَا لَكُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ ﴿٣٤﴾

35. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A sukano na biyaloi niyo so manga Ayat o Allah a Kasandagan, go Miyalimpang kano o Kaoyagoyag ko Doniya: na sa Alongan naya na di siran ro-o Pamaka-awa-an, go disiran Pakaphan-gunin sa Rila.

36. na ruk o Allah so Podi, a Kadnan o manga Langit go Kadnan o Lopa, -A kadnan o manga kadun!

37. go Ruk Iyan so Kabusaran ko manga Langit a go so Lopa: Go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun!

ذَٰلِكُمْ بِأَنكُمُ اخْتَدْتُمْ إِلَهَ اللَّهِ هُزُوا وَغَرَّتْكُمُ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا ۖ فَالْيَوْمَ لَا يَخْرُجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾

فَلِلَّهِ الْخَشَدَرَيْنِ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾

وَلَهُ الْكِبَرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

Surah Al-Ahqaf-46

Si-ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Min. So Allah i Mataoko paka-a antapan Niyan non.

2. Initoron so Kitab a pho-on ko Allah, a Mabagur, a Maongangun.

3. Da-ko Kiya-adun Nami ko manga Langit a go so Lopa go so nganin a pagulutan a dowa nan inonta na si-i ko bunar, go so talik a miyapunto; na so Miyamangongkir na so piyaki-iktiyaran kiran na tatalikhodan niran.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

مَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُّعْرِضُونَ ﴿٣﴾

4. Tharowangka (Ya Muham-mad): Aiguda iyo ko puphanongganowin niyo a salakao ko Allah? Paki-ilain niyo Rakun o antona-a i Miya-adun niran ko Lopa, ba-adun a minitompok iran ko manga Langit? Witi Ako niyo sa Kitab a miyana an naya, o di na so malalamba ko Kata-o, o sukano i manga bunar!

5. Na ba-dun a tao a makalawan a dadag ko tao a puphanongganowin niyan a salakao ko Allah, so da-a khisumbag iyan non sa taman ko Alongan a Qiyamah, go siran na so panongganoi ran na da-a mulung iran non?

6. Go amai ka limodun so manga Manosiya na mabaloi siran a manga ridowai ran, go mabaloi siran ko Kapushimba-a kiran a Ongkirun niran!

7. Na igira-a Puphangadi-an kiran so manga Ayat Ami a manga rarayag, na Tharo-on o siran a Miyamangongkir, ko bunar ko kiyapakaoma niyan kiran: A giyaya na balik mata, a mapayag!

8. Kuna, ka gi-i ran Tharo-on: A pimba-as Iyan naya. Tharowangka: A o pimba-as Akun naya na da-a mipa-ar iyo Rakun ko (siksa) o Allah a maito bo. Sukaniyan i Mata-o ko Puphamurakun niyo. Miyakatarotop Sukaniyan a saksi ko lut Akun a go sukano; go Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَتُنُونِ بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هَذَا أَوْ أَنْزَلَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١﴾

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَفِلُونَ ﴿٢﴾

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٣﴾

وَلَا تُنَالِ عَلَيْهِمْ إِلَهُاتُنَا يَتَّبِعُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٤﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَى بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

9. Tharowangka (Ya Muham-mad): A kuna a ba Ako mibibida ko manga Sogo, go di Ko katawan i ikhidiya Rakun a go sukano. Da-a Pagonotan Ko inonta so Iphagila-ham Rakun, go Sakun na matag Phamaka-ikitiyar, a Mapayag.

10. Tharowangka: Aiguda iyo amai ka aya butad iyan na pho-on ko Hadapan o Allah, a inongkir iyo Sukaniyan, go adun a mishaksi a saksi a pud ko manga Moriyatao o Israil ko lagid iyan, na Miyara-tiyaya, na mimaratabat kano. Mata-an! A so Allah na di Niyan punggongnana-on so pagtao a manga darowaka.

11. Na Pitharo o siran a Miya-mangongkir ko siran a Miyamara-tiyaya: O adun a kapiya niyan na di kami niyo ron kaona-an. na gowani a da iran paratiyaya a Sukaniyan, na Putharo-on niran: A giya i na kabokhag, a andang!

12. Na si-i ko ona-an niyan so Kitab o Musa, a ladiyawan, go Limo: Na giyaya na Kitab a to-miyanto, a basa Arab, ka a niyan mapaka-ikitiyar so Mindadarowaka, go Tothol a mapiya ko miphipiya-piya.

13. Mata-an! A so siran a Pitharo iran: A aya Kadnan nami na so Allah, oriyen niyan na miyontol siran, na da-a Pangandam iran, go

قُلْ مَا كُنتُ بِدَعَاةٍ مِنَ الرَّسُولِ وَمَا أَدْرِي مَا
يُفْعَلُ بِي وَلَا بَكُمْ إِنِ اتَّبَعْتُمْ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا
أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ
وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ
فَتَأْمَنُوا وَاسْتَغْفَرُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ
خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ
فَسَبِقُوا لَهَذَا الْفَلَكِ قَدِيمٌ ﴿١١﴾

وَمِنْ قَبْلِهِ كُتِبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحِمَةً
وَهَذَا كُتِبَ مُصَدِّقًا لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّذُرِّ
الَّذِينَ ظَلَمُوا وَنُشِرَ لِّلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَفْتَمُوا فَلَا
خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾

di siran makamboko (ko Alongan a Maori);

14. Siran man i khimangaruk ko Sorga, makakakal siran non: Balas sabap ko pinggolaola iran.

15. na piyanginsana Ami ko Manosiya so (Kaphiyapiya i ko) mbala a lokus iyan sa samporna a kaphiyapiya: Ini kaogat sukaniyan i Ina iyan sa marugun, go inimbawata iyan sa marugun. Na so kiyawidi niyan non, go so kiyapakagunuka-on somoso na tulo polo Olan. Taman sa igira-a minisampai ko kakhasad iyan go i sampai sa pat polo ragon, na Tharo-on niyan: Kadnan ko! Ilahamun Ka rakun so kapakapanalamat Akun ko Limo o Ka, a so ini Pangalimo o Ka rakun, go so mbala a lokus akun, go so Kapakapagamal Akun sa mapiya a Masowat Ka on, go Tanorangka Rakun so manga Moriyatao Akun; Mata-an! A Sakun na mithaobat Ako Ruka, go Mata-an! A Sakun na pud ko Mimbabayorantang (Ruka).

16. Siran man so Tharima-an Ami kiran so mapiya ko pinggolao-la iran, go Punapin Ami so manga karata-an niran, a pud ko khimangaruk ko Sorga; diyandi a bunar a so ini diyandi kiran.

17. Na so Mitharo ko mbala a lokus iyan: A marshik a ruk iyo! Ino

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

وَوَضِعْنَا آلَ إِمْسَنَ بِلَدَيْهِ إِحْسَنًا حَمَلَتْهُ
أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ وَفَصْلُهُ
ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّى إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ
أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ
بِعِمَّتِكَ الْيَوْمَ أَنْعَمْتَ عَلَى وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ
أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي
إِنِّي تَتَّبِعُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ تَتَّقِبَلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا
عَمِلُوا وَتَتَجَاوَرَعْنَ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ
الْجَنَّةِ وَعَدَ الصَّادِقِ الَّذِي كَانُوا
يُوعِدُونَ ﴿١٦﴾

وَالَّذِي قَالَ لِلْوَلَدَيْنِ إِنِّي لَكُمْ أَتَعِدَانِي أَنْ

niyo rakun puphangangalukun i ka khaoyag akun (sharoman) a Sabunar a miya-ipos so miyagapidapid a manga pagtao ko miya-ona angko? Giya dowa oto na makapuphanguni siran sa tabang ko Allah (di-i ran Matharo a:) dowan dowan ka! Paratiyaya ka! Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar. na Tharo-on niyan: A da ko ungkai inonta na manga kabokhag o miyanga o ona!

18. Siran man so piyamadayan siran o Katharo a (siksa) rakhus o manga pagtao a andang a miya-ipos ko miya-ona-an niran a pud ko manga Jinn a go so manga Manosiya; Mata-an! A siran na miyabaloi siran a manga logi.

19. Na adun a ruk o omani isa a manga Daradat pho-on ko pinggalubuk iran; go kagiya a ithoman Niyan kiran sa tarotop so manga galubuk iran, a siran na di siran khasalimbotan.

20. Na si-i ko Alongan a kaphaganaga ko siran a Miyamangongkir ko Apoi (na Tharo-on kiran a:) Ini pos iyo so manga pipiya niyo ko Kaoyagoyag iyo sa doniya, go siyawitan niyo to; na sa Alongan na-i na imbadal rukano so siksa a kahinaan sabap ko Kiyapanakabor iyo ko Lopa sa di ontol, go sabap ko kiyapanongklid iyo.

أُخْرِجَ وَقَدْ خَلَّتِ الْفُرُوزُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا
يَسْتَعِينَانِ اللَّهَ وَبِكَ آمَنَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ
فَقُولْ مَا هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٥٦﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ
مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنَّهُمْ كَانُوا
خَاسِرِينَ ﴿٥٧﴾

وَالْجُلُ دَرَجَاتٍ وَمَا تَعْمَلُوا أُولَئِكَ فِيهَا أَثْمَارُهُمْ
وَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَذَّهَبُ
طَبِيعَتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا
فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا
كُنتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾

21. Na Aloyang ka so (Hud a) pagari o (Moriyatao) Ad; gowani na piyaka-iktiyar iyan so pagtao niyan si-i ko mimbotoboto a ipamuthad, - na Sabunar a miyaipos so miyama-ka-iktiyar ko ona-an niyan go so oriyen niyan- (sa Pitharo Iyan a:) Da-a Pushowasowata niyo inonta so Allah. Mata-an! A Sakun na ikhaluk akun sukano ko siksa ko Alongan a lubi a mala.

22. Pitharo iran: Ba aya Kiyapaka-omangka rukami na kagiya a phakitalikhodan ka Rukami so manga Katohanan nami? Na pakadansalangka rukami so ipuphangangaluk ka Rukami o Suka na pud ko manga bunar!

23. Pitaro Iyan: A so katawi ron na si-i bo ko Allah; na ipushampai Akun rukano so ini Sogo rakun noto, Na ogaid na Sakun na pukhailai Yakun sukano a pagtao a da-a manga mulung iyo!

24. Na kagiya a mailai ran noto a gabon a mababalawag, a papantukun niyan so manga balintad iran, na Pitharo iran: A giyangkaya a gabon a mababalawag na pagoranan tano niyan! Kuna, ka sukaniyan so piyagalokalokan niyo to!-Ndo a kadadaluman sa siksa a malipudus!

25. A phowalasun niyan so langowan taman sabap sa Sogowan o kadnan Niyan! Na kiyapita-an siran

وَأَذْكُرُ أَهْلَ عَادٍ إِذْ أَنْذَرْنَاهُمْ رَسُولًا مِنْ آلِ أَحْقَافٍ
وَقَدْ خَلَّتِ السُّدُورُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٢١﴾

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَا عَنْ آلِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا
تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٢﴾

قَالَ إِنَّمَا إِلَهُكُمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِن لَّعَلَّكُمْ مَّا أُرْسِلْتُ
بِهِ وَلَكِنِّي أُرْسِلُكُمْ فَمَا تَجْهَلُونَ ﴿٢٣﴾

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا
هَذَا عَارِضٌ مُمْطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ
بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٤﴾

تَدْمِرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى
إِلَّا أَسْكَتُهُمْ كَذَلِكَ تَجْزِي الْقَوْمَ

a da-a khailai a rowar ko manga darpa iran! Lagidaya man a kambalasi Ami ko pagtao a manga baradosa!

26. Na Sabunsabunar a piyaki khapa-ar Ami kiran so da Ami rukano to Pakikhapa-arun, go singgayan Ami siran sa kanug, go manga kailai, go manga kaguda; na da kiran makanggai a gona so kanug iran, go so manga kailai ran, go so manga kaguda iran, sa maito bo, kagiya siyangka iran so manga Ayat o Allah; na kiyatangalan siran o piyamagurugan niran noto (a siksa)!

27. Na Sabunsabunar a bininasa Mi so makaliliyot rukano a manga Ingud, go phikhasokaso Ami magosai so manga Ayat, ka-an siran makambalingan (ko ontol).

28. Na ino siran da katabangi o siran a kinowa iran a salakao ko Allah a puphangampitun a manga Katohanan? Kuna, ka mini Gaib siran kiran: na giyoto man so kabokhag iran, go so ini pangangkob iran (ko Allah).

29. Na gowani na piyakasangor Ami Ruka so phipira katao ko manga Jinn, a phamakinugun niran so Qur-an: Na kagiya a makadarpa siran non, na Pitharo iran: Rurunukano! na kagiya a mapasad, na mimbalingan siran ko pagtao iran, a phphamakaiktiyar siran.

الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٦﴾

وَلَقَدْ مَكَّنَّا لَهُمْ فِيهَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ
وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَقَدَّةً فَمَا أَغْنَىٰ
عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَقْدَانُهُمْ
مَنْ شَاءَ إِذْ كَانُوا يَحْضُدُونَ بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَحَاقَ
بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٥٧﴾

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ الْفَرَىٰ
وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

قُلْ لَا تَصْرَهُمْ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ
اللَّهِ قُرْبَانًا إِلَهَةً بَلْ صَلُّوا عَلَيْهِمْ وَذَلِكَ
إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٥٩﴾

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ
يَسْمَعُونَ الْقُرْآنَ أَنْ فُلَمَا حَصَرُوهُ قَالُوا
أَنْصِتُوا فَلَمَّا فُضِيَ وَلَوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ
مُنذِرِينَ ﴿٦٠﴾

30. Pitharo iran: Hai pagtao Ami! Mata-an! A Sukami na adun a miyanug Ami a Kitab a Initoron ko oriyen o Musa, a to matanto ko miya-ona an niyan: A Phakatoro ko bunar go si-i ko okit a maka-o ontol.

31. Hai pagtao Ami! Tarima a niyo so pakapuphanolonun o Allah, go Paratiyaya-a niyo Sukaniyan: Ka Napiyan kano Niyan ko manga dosa niyo, go lupasun kano Niyan ko siksa a malipudus.

32. Na sa dun sa di tomarima ko Pakapuphanolonun o Allah, na di makapalagoi si-ko Lopa, go da-a mambagiyan niyan a salakao ko Allah a manga Panarigan. Siran man i matatago ko kadadag, a mapayag.

33. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah, a so Miyadun Ko manga Langit a go so Lopa, go da Dokawi ko Kiya-aduna Niyan kiran, na Gaos Iyan so Kapagoyaga Niyan ko miyamatai? Owai, mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

34. Na si-i ko Alongan a kaphaganaga ko siran a Miyamangongkir ko Apoi, (na Tharo-on kiran a:) Ba ini di bunar? Tharo-on niran: Owai. Ibut ko Kadnan nami (ka bunar dun). Tharo-on Niyan: na ta-ami niyo so siksa sabap ko Kiya-ongkir iyo!

قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِنْ
بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي
إِلَى الْخَلْقِ وَالْإِلَهِ طَرِيقَ مُنْتَقِمٍ ﴿٣٠﴾

يَقَوْمَنَا أَلْجِئُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمَنُوا بِهِ
يَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجْزِيَكُمْ مِنْ عَذَابِ
الْآلِئِ ﴿٣١﴾

وَمَنْ لَا يُجِيبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي
الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ
فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٢﴾

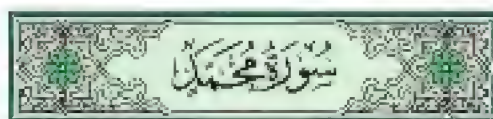
أُولَٰئِكَ يَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِ بِخَلْقِهِنَّ بِقَدِيرًا عَلَىٰ أَنْ
يُخَيِّطَ الْمَوْتَ كُلَّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَٰذَا
بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾

35. Na Phantangka (Ya Muhammad) lagid o Kiyaphantang o manga babagur i tindug ko manga Sogo, go Dingka kiran phagalokaloki (so siksa). Lagid o ba Mata-an a siran ko Alongan a kasandungi ran ko idi-diyandi kiran na da-a minitarug iran (ko doniya) a rowar ko isa ka oras ko kadaondao. (Giyaya na) kapamakasampai: na ba-adun a mbinasa-an a rowar ko pagtao a manga songklid?

فَأَصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعِزِّ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبِسُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنْ نَّهَارٍ بَلَّغَ قَهْلَ يُهْلِكَ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٥﴾

Surah Muhammad-47

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. So Miyamangongkir go miyangalang siran ko lalan ko Allah, na inilang Iyan so manga Amral iran.

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿١﴾

2. Na so Miyamarat iyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya go Piyarat iyaya iran so Initoron ko Muhammad, -a Sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan niran, - na liyalas Iyan kiran so manga dosa iran go piyaka-ontol Iyan so butad iran.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ﴿٢﴾

3. Giyoto man na sabap sa mata-an! A so Miyamangongkir na kidug iran so ribat. Na Mata-an! A so Miyamarat iyaya na kidug iran so ontol a pho-on ko Kadnan niran: Giyoto man i Kapuphayaga o Allah

ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبُطْلَ وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ ﴿٣﴾

ko manga Manosiya ko manga ibar-at kiran.

4. Na igira-a minithumo niyo so Miyamangongkir na kapotol sa manga lig; taman sa igira-a miyapaka-dakul iyo so kapuphamonowa kiran na ilota niyo so kapamatong; na (pakaliyowa niyo siran sa) kapu-di ko oriyen Niyan, o di na ka-a on sa ginawa, taman sa mibutad o kambonowai so manga punpunud iyan; giyoto man; na o Kabaya o Allah na Mata-an a Khapugus Iyan siran, na ogaid na (ini Sogo aya ka) kagiya i thiyoba Iyan ko saba-ad rukano so saba-ad. Na so Miyanga-pupurang sa lalan ko Allah, na di Niyan ndun pagilangun so manga galubuk iran.

5. Thoro-on Niyan siran ndun, go phaka-ontolun Niyan so butad iran,

6. Go phakasoludun Niyan siran ko Sorga a piyakikilala Niyan kiran sukaniyan.

7. Hai so Miyamarat iyaya! O tabangi niyo so (Agama o) Allah, na thabangangkano Niyan, go phakabagurun Niyan so manga tindug iyo.

8. Na so Miyamangongkir na kabinasa a ruk iran, go inilang Iyan so manga galubuk iran.

فَإِذَا الْيَقِينُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا أَفَصْرَبَ الرِّقَابُ حَتَّى إِذَا
اتَّخَسَمُوا فَهُمْ فُتْدُ وَأَلْوَانٌ فَاثِمًا مَّا بَعْدُ وَمَا يَدْرَأُ
حَتَّى تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ
لَا تَصْرَعُ مِنْهُمْ وَلَكِنْ لِيَبْلُو أَعْضَكُمْ يَنْغِضُ
وَالَّذِينَ قَاتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ ۝

سَبِّحْ بِحَمْدِ اللَّهِ وَالصَّلَاةِ بِأَلَمِّهِ ۝

وَيَدْخُلْنَهُمْ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا اللَّهُ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَصْرَبُوا اللَّهُ يَصْرَبْكُمْ
وَلَيَكُنَّ أَقْدَامُكُمْ ۝

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا أَلَمَهُمْ وَأَصْلَ أَعْمَالَهُمْ ۝

9. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na ini kagowad iran so ini Toron o Allah; Na inilang Iyan so manga Amal iran.

10. Ba siran da makandalakao ko Lopa, ka-a niran mailai o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-ona an niran? Piyowalas siran o Allah. na bagiyan o Miyamangongkir so manga lagid iyan.

11. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah i Panarigan o siran a Miyamarat iyaya; na Mata-an! A so Miyamangongkir na da-a Panarigan niran.

12. Mata-an! A so Allah na phakasoludun Niyan so Miyamarat iyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya ko manga Sorga, a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig. Na so Miyamangongkir a sasawitan niran (so doniya) go puphanganungkan siran sa lagid o kapuphanganungan o manga binatang; na so Naraka i darpa iran.

13. Na madakul a Ingud, a sukanian i tanto a mabagur a di so Ingud Ka (Ya Muhammad), a so piyaka-awa Ka niyan, a bininasa Mi siran, na da-a miyakatabangkiran.

14. Ino so tao a mithakna ko karina a pho-on ko Kadnan Niyan, ba lagid o tao a pipharasanon so

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنزِلَ اللَّهُ فَاتَّبَعُوا
أَهْوَاءَهُمْ ﴿٩﴾

﴿٩﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ ﴿١٠﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ
الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ ﴿١١﴾

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
يَسْتَعْمُونَ وَيَنْحَرُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ
مَوْسَى لَهُمْ ﴿١٢﴾

وَكَايْنٍ مِنْ قَوْمِهِ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَوْمِكَ الَّتِي
أَخْرَجْتَكَ أَهْلَكَهُمْ فَلَا تَأْخِذُ بِهِمْ ﴿١٣﴾

أَفَمَنْ كَانَ عَلَى يَتِيمٍ مِنْ زَيْدٍ كَفَرٍ زَيْنَ لَهُ سَوَاءٌ
عَمَلُهُ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٤﴾

marata ko galubuk iyan (na aya kiya-ilaya niyan non na mapiya), go piphapangonotan niran so manga nunga iran?

15. Aya ropa-an o Sorga a so ini diyandi ko Miyamananggila: Na katatagowan noto sa manga lawasaig a ig a di kharumbis, go manga lawasaig a gatas a di phagalin so ta-am iyan, go manga lawasaig a Arak a mapiya i ta-am ko **puphamanginomon**, go manga lawasaig a tunub a da-a saninsaning iyan; go ruk iran ro-o so pithibarang a manga Onga, go Ma-ap a pho-on ko Kadnan niran. Ba lagid o sukaniyan a kakal ko Naraka, go puphamakainomun siran sa ig a phulikabo, na phangatutuphud iyan so manga tinai ran?

16. Na pud kiran so tao a Puphamakinugun Ka niyan, taman sa igira miyakaliyo siran pho-on ko Hadapan Ka na Tharo-on niran ko siran a piyamugan ko Kata-o: Antona-ai Pitharo Iyan kagiya? Siran man so piyarkat o Allah so manga poso iran, go Piphapangonotan niran so manga kabaya iran a ribat.

17. Na so Miyangatotoro na inomanan Niyan siran sa Torowan, go inibugai Niyan kiran so Pananggila iran.

18. na ba-adun a pukhanayao iran a rowar ko Bangkit sa kapaka-

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَّاءٍ
غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ
مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى
وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ
كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ
أَمْعَاءَهُمْ ۝

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ
عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ أَنفَا
أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا
أَهْوَاءَهُمْ ۝

وَالَّذِينَ أَهْتَدُوا زَادَهُمْ هُدًى وَكَثُرَ
تَقْوَاهُمْ ۝

فَهَلْ يَضْحَكُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً

talingoma niyan kiran a mitalumba?
Na Sabunar a adun a miyakatalin-
goma a manga nana-o ron. Na an-
damanaya i kakhaparoliya iran ko
Pananadum iran amai ka da-an kir-
an a miyakatalingoma?

19. Na Tangkudangka a Mata-an
naya! A da-a Patot a Pushowasowa-
tun inonta so Allah, go Pangunika
sa Ma-ap makapantag ko Dosang-
ka, Arakhus o Miyamaratiyaya a
manga Mama go so Miyamara-
tiyaya a manga Babai. Na so Allah
na katawan Niyan so di-i niyo pa-
galinalinan nggalubuk go so darpa
iyo.

20. Na gi-i Tharo-on o siran a
Miyamaratiyaya: A o ba bo adun a
Initoron a Surah! Na igira adun a
Initoron a Surah a piyakasagogod
go miya-aloi ron so kambonowai,
na Mailaingka so kadadaluman so
manga poso iran sa gudamun a
Phagilaingka iran sa kailai o miko-
kolob rukaniyan so kapatai. Na aya
patot kiran,-

21. Na Kapangongonotan go
Katharo a mapiya. Na igira-a miya-
tukhus sounggolaola-an, na o bu-
nara iran so Allah na Mata-an a
mabaloi a mapiya a bagiyan niran.

22. Na ino masukun sukano na o
makakhapa-ar kano na phaminasa
kano ko Lopa, go phanuphudun
niyo so manga kathotonganaya iyo?

فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ
ذِكْرُهَا ۝١٨

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ
لِذُنُوبِكَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ
بِعَلْمِهِ مُتَّقِلٌ كُمْ وَمَنُونَكُمْ ۝١٩

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا
أُنزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا
أَلْفَتَالٌ رَأَيْتَ الَّذِينَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ
الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمْ ۝٢٠

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ
صَدَّقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ۝٢١

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِن تَوَلَّيْتُمْ أَن تُفْسِدُوا فِي
الْأَرْضِ وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ ۝٢٢

23. Siran man so Pimorka-an siran o Allah, na bingul Iyan siran go biyota Niyan so manga kailai ran.

24. Ino iran ndi punggudaguda-a so Qur-an, ba kiyatagowan so manga poso sa manga kandado niyan?

25. Mata-an! A so siran a mipha-to ko manga talikhodan niran ko oriyan o kiyapayag kiran o Torowan, na so Shaitan na pipharasan niyan kiran, go piyakapulagod iyan siran.

26. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran ko siran a miyangagogowad ko Initoron o Allah: A pagonotan nami sukano dun ko saba-ad ko olaola. Na so Allah na katawan Niyan so khipaguma-an niran.

27. Na antona-a i khasowa, amai ka tanganun siran o manga Malai-kat, a pamuntolun niran so manga paras iran go so manga likod iran?

28. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na kidug iran so ini Kararangit o Allah, go ini kagowad iran so Ikasosowat Iyan; na inilang Iyan so manga Amal iran.

29. Ba aya tarima-on o siran a khikadadaluman so manga poso iran sa gudamun, na di dun phakaguma-on Allah so manga si-ig iran?

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَرَهُمْ ﴿٢٣﴾

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْقَانِ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ﴿٢٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ أَرَادُوا عَلَىٰ آذِينِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا نَبَّأَتْ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ لَهُمْ ﴿٢٥﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَطَطًا مِّنْ بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ ﴿٢٦﴾

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَذْنَهُمُ ﴿٢٧﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا أَصْحَبَ اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ وَأَخْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٢٨﴾

أَمْ حَسِبْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ أَن لَّنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْعَافَهُمْ ﴿٢٩﴾

30. Na o kabaya Ami na Mata-an a mapaki-ilai Ami siran Ruka, na Khakilalangka siran ndun sabap ko tanda iran: Na Mata-an a Khakilalangka siran ndun si-i ko ilat o Katharo! Na so Allah na katawan Niyan so manga galubuk iyo.

31. Na Mata-an a puthiyoba-an Ami sukano taman sa katokawan Nami (sa mapayag) so-khipanana-gontaman rukano, a go so manga Papantang, go mapayag Ami so manga Totholan rukano.

32. Mata-an! A so Miyaman-gongkir, go miyamangalang ko lalan ko Allah, go siyoraŋ iran so Rasul ko oriyana o kiyapayag kiran o Torowan, na da dun a mibinasa iran ko Allah a maito bo, go ilangun Niyan so manga galubuk iran.

33. Hai so Miyamarat iyaya! Onoti niyo so Allah, go onoti niyo so Rasul, go di niyo mbinasa-a so manga galubuk iyo!

34. Mata-an! A so Miyaman-gongkir, go miyamangalang ko lalan ko Allah, oriyana niyan na miyatai siran, a siran na manga kapiŋ, na di siran ndun Napiyan o Allah.

35. Na di kano khalobai go di kano phanguni sa kalilintad a sukan o i makadada-ag; ka so Allah na babid iyo, go da dun a khorangun

وَلَوْ شَاءَ لَأَرْسَلْنَاكَهُمْ فَلَاعَرَفْتَهُمْ
بِسِيمَتِهِمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ أَعْمَلَكُمْ ﴿٣٠﴾

وَلَتَبْلُوَنَّهُمْ حَتَّى تَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ
وَالصَّابِرِينَ وَتَبْلُوَ أَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَشَاقُوا الرُّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّ لَهُمْ
الْهُدَىٰ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحِطُّ
أَعْمَلُهُمْ ﴿٣٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا الرُّسُولَ وَلَا تَطِغُوا
أَعْمَلَكُمْ ﴿٣٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ
مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ﴿٣٤﴾

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَسْمُوا الْأَعْتُونَ
وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَفْزِكَ أَعْمَلَكُمْ ﴿٣٥﴾

Niyan rukano ko manga galubuk iyo.

36. So Kaoyagoyag ko doniya na matag katumbangan a go karimbaran: Na o Paratiyaya kano go Mananggila kano, na ibugai Niyan rukano so manga balas rukano, go di Niyan rukano phangunin so manga tamok iyo.

37. O panguniya Niyan rukano to (langon) sa Shabunaran Niyan rukano, na muligut kano, na kha-payag iyan so manga rarangit iyo.

38. Ah! Sukano waya na puthawagun kano ka angkano makapamumugai sa lalan ko Allah, na so saba-ad rukano na tao a puphuligut. Na sa tao a muligut, na aya dun a kiyapuligutan niyan na giya ginawa niyan: Ka so Allah i kawasa, na sukano i manga miskin. Na o talikhod kano na Somambi sa pagtao a salakao rukano, oriyen niyan na di siran mabaloi a manga lagid iyo!

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌّ وَلَهُمْ وَإِنْ تَوَلَّوْا
وَتَوَلَّوْا يُؤْتِكُمْ أَجْرَكُمْ وَلَا يَسْتَأْذِنُكُمْ
أَمْوَالَكُمْ ﴿٣٦﴾

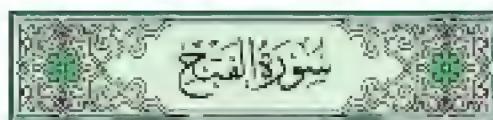
إِنْ يَسْتَأْذِنُكُمُوهَا فَتَخِفُّكُمْ مَخَفُكُمْ وَتُخْرِجُ
أَصْعَقَتَكُمْ ﴿٣٧﴾

هَٰذَا نَسْمُوهُنَّ لَاءَ نَدْعُونَ لِنُفِيقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فِيكُمْ مَنْ يَبْخُلُ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلْ
عَنْ نَفْسِهِ ۗ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ ۚ وَأَنسُمُ الْفُقَرَاءَ
وَإِنْ تَسْأَلُوهُ يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا
يَكُونُوا أَمْثَلَكُمْ ﴿٣٨﴾

Surah Al-Fat-h-48

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Phakada-agun Nami Suka (Ya Muhammad) sa da-ag a Mapayag:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ﴿١﴾

2. Ka kagiya a Punapin Ruka o Allah so miya-ona a Dosangka go so miya-ori, go tharotopun Niyan so Limo Iyan Ruka, go Thoro-ongka Niyan ko okit a maka-o ontol,

3. Go Thabangangka o Allah sa tabang a mabagur.

4. Sukaniyan so piyakatoron Niyan so kathatana ko manga poso o Miyamaratiyaya, ka-an siran makaoman sa Paratiyaya, -a rakhus o (andang a) Paratiyaya iran. Na ruk o Allah so manga tantara ko manga Langit go so Lopa. Na tatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun,-

5. (Ini Sogo Iyan so Kaphurang ka) kagiya a phakasoludun Niyan so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miamaratiyaya a manga Babai ko manga Sorga, a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran ro-o, go pulalasun Niyan kiran so manga karata-an niran; -Na miyabaloi yoto si-i ko Allah a da-ag, a mala,-

6. Go a Niyan masiksa so Puphamanangin a manga Mama, go so Puphamanangin a manga Babai, go so manga pananakoto a manga Mama, go so manga pananakoto a manga Babai, a ipaga-arangan niran so Allah sa arangan a marata; si-i kiran so pukhagolinggoling a marata: Na kiyararangitan siran o Allah

لِيَعْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ
وَيُثَرِّقَ نَعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا
مُسْتَقِيمًا ①

وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا ②

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ
لِيَزِيدَهُمْ مَعًا إِيمَانَهُمْ وَنَبِّئُهُمْ جُودُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا
حَكِيمًا ③

لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ قُرْآنًا
عَظِيمًا ④

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ
وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ
ظُلْمَ السَّوءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوءِ وَغَضِبَ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ
وَمَا تَنْ مَصِيرًا ⑤

go Pimorka-an Niyan siran, go ini
thiyagar Iyan kiran so Jahannam.
Na mikharatarata a khabolosan.

7. Na ruk o Allah so manga
tantara ko manga Langit a go so
Lopa. Na tatap a so Allah na Ma-
bagur, a Maongangun.

8. Mata-an! A Sukami na Siyogo
Ami Suka (Ya Muhammad) a saksi,
go Puphamanothol sa mapiya, go
Puphamaka-iktiyar:

9. Ka-a niyo Maparatiyaya so
Allah, go so Sogo Iyan, go a niyo
Sukaniyan katabangi, go a niyo
Mashulasula Sukaniyan, go a niyo
Miphoroporo so Allah ko kapitapi-
ta go so kagabigabi.

10. Mata-an! A so siran a gi-i
siran Ruka makiphasada, na aya
dun a gi-i iran miphasa da na so
Allah: So lima o Allah na maliliya-
wao ko manga lima iran; na sa dun
sa ndorat na aya dun a kapundor-
atan niyan na giya dun a ginawa
niyan; na sa tao a tomanun niyan so
inibugai niyan a pasad ko Allah, na
mbugan Niyan ndun sukaniyan sa
balas, a mala.

11. Putharo-on Ruka dun o
mithatalimbagak ko manga Arab:
A miyatumbang kami o manga ta-
mok ami go so manga ta-alok ruka-
mi, na pangunin Kamingka sa Ma-

وَلِلّٰهِ جُودُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَكَانَ
اَللّٰهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿٥﴾

اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيْرًا ﴿٨﴾

لِيُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَتُعَزِّرُوْهُ وَتُوَقِّرُوْهُ
وَتُسَبِّحُوْهُ بُكْرَةً وَّاَصِيْلًا ﴿٩﴾

اِنَّ الَّذِيْنَ يَّبْتَغُوْنَكَ اِنَّمَا يَّبْتَغُوْنَ
اَللّٰهَ يَدُ اَللّٰهِ فَوْقَ اَيْدِيْهِمْ فَمَنْ نَّكَثَ
فَاِنَّمَا يَنْكُثُ عَلٰى نَفْسِهٖ وَمَنْ اَوْفٰٓى بِمَا
عٰهَدَ عَلَيْهِ اَللّٰهُ فَسِيْرُوْهُ اٰجْرًا عَظِيْمًا ﴿١٠﴾

سَيَقُوْلُ لَكَ الْمُخَلَّفُوْنَ مِنَ الْاَعْرَابِ
سَعَلْنَاْ اَمْوَالَنَا وَاَهْلُوْنَا فَاَسْتَفْزِزْنَاْ
يَقُوْلُوْنَ يَا لَيْسَ هُمْ مَّا اَلَيْسَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ

ap! Di iran Pakitharo ko manga dila iran so da ko manga poso iran. Tharowangka: Na antawa-a i adun a mapukhapa-ar iyan rukano ko Allah a maito bo amai ka paka-antapan kano Niyan sa morala o di na paka-antapan kano Niyan sa Ompiya? Kuna, ka tatap a so Allah si-i ko gi-i niyo nggolaola-an na kaip Iyan.

12. Kuna, ka ini pagarangan niyo sa di dun makambalingan so Rasul a go so Miyamaratiyaya ko manga ta-alok kiran sa dayon sa dayon, go pipharasan noto ko manga poso iyo, go miyagarangan kano sa arangan a marata, go miyabaloi kano a pagtao a miyanga-bibinasa.

13. Na sa dun sa di Maratiyaya ko Allah go so Sogo Iyan na Mata-an! A Sukami na pithi yagaran Ami so Miyamangong kir sa kadug!

14. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan. Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. Putharo-on o mithatalimbagak, amai ko songowan niyo so manga taban ka phangowa-an niyo sukaniyan: A botawani kami niyo ka monot kami rukano; khabaya-an niran a kasambiyan niran so manga

قُلْ مَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٥﴾

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنًّا سَوْءًا وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٦﴾

وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٧﴾

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَعْفُرُ مَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ رَحِيمٌ ﴿١٨﴾

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَائِرٍ لَتَأْخُذُوا هَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَاقُولُونَنَا بَلْ تَحْسَدُونَنَا

Katharo o Allah. Tharo-angka: Di kano Rukami dun pagonot. Giyoto man na Pitharo o Allah gowani, na Putharo-on niran ndun: Kuna, ka shi-igun kami niyo. Kuna, ka miya-baloi siran a da-a sasabotun niran inonta so maito.

16. Tharowangka ko mithatalim-bagak ko manga Arab: A thawagun kano (a phaka-aton) ko pagtao a adun a gu-us iyan a mala, a mipumbonowai niyo siran, o di na somang-kop siran; na o onoti niyo na mbugangkano o Allah sa balas, a mapiya. Na o talikhod kano lagid o kiyatalikhod iyo a miya-ona, na shiksaan kano Niyan sa siksa a malipudus.

17. Da ko bota i dosa, go da ko lupo i dosa, go da ko pukhasakit i dosa (ko di iran kaonot sa Thumowan): Na sa dun sa monot ko Allah go so Sogo Iyan, na phakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig. Na sa tao a tomalikhod, na shiksa-an Niyan sukaniyan sa siksa a malipudus.

18. Sabunsabunar a Miyasowat so Allah ko Miyamaratiyaya gowani ko di-i siran Ruka makiphasada ko atag o kayo: Na katawan Niyan so matatago ko manga poso iran, na piyakatoron Niyan kiran so katha-tana, go ini Balas Iyan kiran so da-ag, a marani,

بَلْ كَانُوا لَا يَتَفَقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ۝

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سُدُّ عَوْنٍ إِلَى قَوْمِ أُولَىٰ بِأَيْسٍ شَدِيدٍ يُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ ۚ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤَيِّدْكُمْ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۝

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَنفُسِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يَدْخُلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ۝

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ۝

19. Go manga taban a madakul a phangakokowa iran sukaniyan. Na tatap a so Allah na Mabagur, a Maongangun.

20. Ini diyandi rukano o Allah so manga taban a madakul, a phangakokowa niyo sukaniyan, na pingga-ga-a nan Niyan rukano aya, go lininding kano Niyan ko manga barokan o manga Manosiya, ka anoto mabaloi a tanda ko Miyamaratiyaya, go angkano Niyan Matoro ko okit a maka-o ontol;

21. Go adun a manga pud a da niyo pun noto maparoli, na Sabunar a katawan noto O Allah. Na tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

22. Na o pakimbonowai rukano so Miyamangongkir na i talikhod iran ndun so manga likod (iran); oriyen niyan na da-a khato-on niran a panarigan, go tabanga.

23. Okit o Allah a so andang a miya-ipos gowani: Na da dun a khato-on Ka a kasambi i ko okit o Allah.

24. Na Sukaniyan so lomininding rukano ko manga barokan niran, go lomininding kiran ko manga barokan niyo si-i ko balintad sa Makkah, ko oriyen o kiyapakida-agun Niyan rukano kiran. Na tatap a so Allah si-i ko gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyan.

وَمَعَائِرَ كَثِيرَةٍ يَأْخُذُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا ﴿١٩﴾

وَعَدَكُمْ اللَّهُ مَعَائِرَ كَثِيرَةٍ تَأْخُذُ بِهَا
فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ
عَنكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ
صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾

وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا
وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾

وَلَوْ قَتَلْنَاكُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَرْضَ بَعْرًا
لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ وَلَن تَجِدَ
لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ
بِظُنِّ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾

25. Siran so Miyamangongkir go inalangan kano iran ko Al-Masjidil Haram, go so pamumugayan a miyarun ko kisampai niyan ko darpa iyan. Na o da so manga Mama a Miyamaratiyaya go so manga Babai a Miyamaratiyaya a di niyo siran pangatatawan a o ba niyo siran mirakhus mamono, na masogat kano sa sabap kiran a kasala-an sabap ko di niyo kiran katawi (na Phakitugul Iyan siran rukano): Kagiya a phakasoludun o Allah ko Limo Iyan so tao a kabaya Iyan, o minisibai siran na Mata-an a shiksaan Ami so Miyamangongkir kiran sa siksa a malipudus.

26. Gowani a tago-on o siran a Miyamangongkir ko manga poso iran so maratabat,- a maratabat ko kada-a mulung,-na piyakatoron o Allah so kathatana iyan ko Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya, go inililham Iyan kiran so Katharo a kapananggila, go miyabaloi siran a kiyapatotan saya go diya-itan naya. Na tatap a so Allah si-i ko lango-wan taman na katawan Niyan.

27. Sabunsabunar a tiyoman o Allah ko Sogo Iyan so taginupun Niyan si-i ko bunar. Mata-an a phamakasolud kano dun ko Al-Masjidil Al-Haram, o kabaya o Allah a somasarig kano, a Puphamangopawan niyo so manga Olo niyo, go gi-niyo nggogontingan, a da-a Pangan-

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ
يَبْلُغَ مَجْلَهُمْ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ
مُّؤْمِنَاتٌ لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَؤُوهُمْ فُحْشِيكُمْ
مِنْهُمْ مَعْرَةٌ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ يَخْتَلِي فِي
رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَرَىٰ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابَ الْإِيمَانِ ٥

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ
حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَىٰ
رُسُلِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ
كَلِمَةَ التَّقْوَىٰ وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ٥

لَقَدْ صَدَّقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الْرُّسُلَ بِالْحَقِّ
لَمَّا دَخَلَ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِذَا شَاءَ اللَّهُ
ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَهُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا
تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ
دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ٥

dam iyo. Na katawan Niyan so di niyo katawan, na adun a minibugai Niyan ko da pun noto a da-ag a marani.

28. Sukaniyan so Siyogo Iyan so Sogo Iyan rakhus o Torowan go so Agama a bunar, ka phakiombawan Niyan non so Agama sa kalangolangowan niyan: Na miyakatarotop so Allah a saksi.

29. So Muhammad na Sogo o Allah; na so manga pud Iyan na khitutugas ko manga kapid, a di-i siran khakalimowai. Pukhailaingka siran a khiroroko, a khisosojiod, a gi-i siran mbabanog sa kakawasan a pho-on ko Allah a go Kasosowat. So tanda iran, na shisi-i ko manga paras iran pho-on ko rarad o Sojiod. Giyoto man i ropa-an niran ko Taurat; na aya ropa-an niran ko Injil: Na lagid o pur a Piyakambowat iyan so sina niyan, na miyabagur iyan sukaniyan, na miyakatiwaro na minipamayandug Iyan so tomadung iyan, a sosowatun niyan so miyamola, ka-anian mapakapuphagotug sa sabap kiran so manga kapid. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamarat iyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya a pud kiran so Ma-ap, go balas, a lubi a mala.

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاءُ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَرَجٍ أُخْرِجَ سَطْرَتُهُمْ فَبَازَرَهُ فَأَسْطَفَطَ فَاسْتَوَى عَلَى سُقُوفِهِ يُعْجَبُ الزُّرَّاعُ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارُ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

Surah Al-Hujurat-49

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo pagonai so Allah go so Sogo Iyan; go kalukun niyo so Allah: Mata-an! A so Allah na Puphaka-nug, a Mata-o.

2. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo puphoro-on so manga sowara niyo sa makaombao ko sowara o Nabi, go di niyo puphamakatanogi Sukaniyan sa Katharo, lagid o kapuphamakatanogi o saba-ad rukano ko sabaad, ka o ba mailang so manga Amal iyo a sukano na di niyo mai-inungka.

3. Mata-an! A so ibababa iran so manga sowara iran ko Hadapan o Rasulollah,-na siran man so tiyolabos o Allah so manga poso iran ko kapananggila: Adun a bagiyan niran a Ma-ap a go Balas a lubi a mala.

4. Mata-an! A so siran a Putha-wagun Ka iran (Ya Muhammad) ko liyo o manga bilik, -na so kadakulan kiran na di siran phamanabot.

5. Na o Mata-an! A siran na Miphantang siran taman sa kaliyo Wingka kiran, na Mata-an a khabaloi a mapiya a bagiyan niran: Na

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ؕ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَاسِعٌ عَلِيمٌ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ ؕ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ يَعْضُونَ أَصْوَاتَهُمْ عِندَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ لَهُمْ مَعْذَرَةٌ ؕ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ۝

إِنَّ الَّذِينَ يَنَادُونَكَ مِنَ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۝

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّىٰ تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ؕ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

so Allah na Manapi, a Makalimoon.

6. Hai so Miyamaratiyaya! O adun a miyoma rukano o songklid a tothol, na a mada niyo, ka o ba niyo kapumaratai so pagtao sabap ko di kapakakakaip, na mabaloi kano ko pinggolaola niyo a khipakashusundit.

7. Na tangkuda niyo a Mata-an! A matatago rukano so Sogo o Allah: Amai ka onotangkano Niyan ko madakul ko pukhaolaola, na Mata-an a makandarasag kano; na ogaid na so Allah na piyakikababaya-an Niyan rukano so Paratiyaya, go pipharasan Niyan noto ko manga poso iyo, go piyakikagowad Iyan runkano so Kaongkir, go so kapanongklid, go so Kandarowaka: Siran man na siran so khipaka-o ontol:

8. Gagao a pho-on ko Allah, go Limo. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

9. Na o adun a dow a ka sagorompong ko Miyamaratiyaya a pumbobono siran; na tanora niyo siran. Na amai ka phanalimbota o isa sa dow a oto so pud iyan, na pakimbono kano ko phanalimbota taman sa di mundod ko Sogowan o Allah; na amai ka mundod, na tanora niyo siran ko ontol, go Paginontolan kano. Mata-an! A so Allah na pu-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ
مَقْصُودٍ أَنْ تَتَّبِعُوا أَقْوَامًا يَجْعَلُونَ مَقْصِيحُوا
عَلَى مَا فَعَلْتُمْ تَلَذَّذِينَ ﴿٥﴾

وَأَعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ
مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبِيبُ إِلَيْكُمْ
أَلَا يَعْلَمَنَّ وَرَبُّنَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمْ
الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ
الرَّاشِدُونَ ﴿٥﴾

فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥﴾

وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا
فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى
الْأُخْرَىٰ فَتَقَبَّلُوا إِلَيْهَا تَقَىٰ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ
فَإِنْ قَاتَلَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ
وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٥﴾

khbababaya-an Niyan so manga o ontol.

10. So Miyamarat iyaya na aya bo Magariyari: Na tanora niyo so manga Pagari niyo, go kalukun niyo so Allah, ka angkano Mipangalimo.

11. Hai so Miyamarat iyaya! Di phamagurugi o isa a pagtao so isa a pagtao: Ka masikun a mabaloi siran (a puphamagurugan) a tomo a di siran, go di (phamagurugi o) manga Babai so manga pud a Babai: Ka masikun a mabaloi siran a tomo a di siran: (A puphamagurug); go di niyo puphapa-awinga so (manga pud o) manga ginawa niyo, go di niyo puthatalowa-an so manga patogina a piyakagowagowad. Miyakaratarata a ngaran so kapanongklid ko oriyani o Parat iyaya. Na sa tao a di niyan thaobatun, na siran man na siran so manga darowaka.

12. Hai so Miyamarat iyaya! Pakawatani niyo so madakul a kapananganib; ka Mata-an! A so saba-ad ko kapananganib na dosa; go di kano puphanoriman, go di puphamaganta a o saba-ad rukano so saba-ad. Ba khabaya i o isa rukano a kakana niyan ko sapo o Pagari niyan a miyatai? Na ini kagowad iyo to! Na kalukun Niyo so Allah: Mata-an! a so Allah na puphanarima ko taobat, a Makalimo-on.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ
أَخَوَيْكُمْ وَأَقْبُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ
عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا يَسَاءَ مَن يَسَاءُ
عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا تَكْمُرُوا أَنفُسَكُمْ
وَلَا تَسَابَرُوا بِهَا لَعَلَّكُمْ يَهْتَفُوا بِكُمُ الْفَاسِقُونَ
بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ
الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا
يَغْتَبِ بَعْضُكُم مِّنْ بَعْضٍ أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن
يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا
اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ قَوَّامٌ بِرَحْمَتِهِ ﴿١٢﴾

13. Hai manga Manosiya! Mata-an! A Sukami na Inadun Ami sukan-o a pho-on sa Mama a go Babai, go biyaloi Ami sukano a mbaram-barang a Bangunsa, a go pithikalokusan, ka angkano makakhikilala i. Mata-an! A aya lubi a susula-an rukano si-i ko Allah na so lubi a masanggila rukano. Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Kaip.

14. Pitharo o (manga Badawi a) manga Arab: A Miyaratiyaya kami. Tharowangka (Ya Muhammad): A da kano Paratiyaya, na ogaid na aya Tharowa niyo na somiyangkop kami, ka da pun solud so Paratiyaya ko manga poso iyo. Na amai ka onotan niyo so Allah a go so Sogo Iyan, na da-a korangun Niyan rukano ko manga Amal iyo a maito bo. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. Aya bo a titho a Khipaparatiyaya na so Piyaratiyaya iran so Allah go so Sogo Iyan, oriyen niyan na da siran paganganangan, go ini Panagontaman niran so manga tamok iran go so manga ginawa iran ko lalan ko Allah: Siran man na siran so Mimamata-an.

16. Tharowangka: A ba niyo phakitokawi ko Allah so okit iyo, a so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa? Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلَكُمْ
شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ
اللَّهِ أَتْقَاهُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

﴿ قَالَتِ الْأَعْرَابُ ءَإِذَا قُلُّوا قُلُوبُهُمْ
قُلُوبًا أَلَمْ نَأْتِ الْبَدَنَ خَلْقًا لَّيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ
وَأَنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلَيْتُكُمْ مِنْ
أَعْمَلِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴾ ﴿١٤﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾

قُلْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ ﴿١٦﴾

17. Puphamagitongun niran a Limo iran Ruka (Ya Muhammad) a Kiyapagislam iran. Tharowangka: A di niyo puphamagitonga a Limo iyo Rakun a Kiyapagislam iyo. Kuna, ka so Allah na Iphananakanwan Niyan rukano a Kiyatorowa Niyan rukano ko Paratiyaya, o sukano na Mumamata-an kano.

18. Mata-an! A so Allah na kawatan Niyan so Migagaib ko manga Langit a go so Lopa: Na so Allah na phagilain Niyan so gi-i niyo nggolaola-an.

يَسْتَوُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَسْمُوا عَلَى
إِسْلَامِكُمْ بَلِ اللَّهُ يَسْمُ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَيْتُمْ
لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٥٠﴾

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ
بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥١﴾

Surah Qaf - 50

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Qaf. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Ibut ko Qur-an a Susula-an: (ka so Muhammad na Sogo o Allah).

2. Kuna, ka Miyamumusa siran sa kiyapaka-oma kiran o Miyamaka-iktiyar a pud kiran. Na Pitharo o Miyamangongkir: A giyaya na Shai a piyakamumusa!

3. Ino amai ka matai tano go mbaloi tano a botha, (khaoyag tano sharoman)? Giyoto na kapakandod a mawatan!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ﴿١﴾

بَلْ عَجَبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ
الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾

إِلَهُ دَائِمُوا وَكُنَّا أَيْدِيَكُمْ رَجْعٌ بَعِيدٌ ﴿٣﴾

4. Sabunar a katawan Ami so pukhorangun kiran o Lopa; go shisi-i Rukami so Daptar a sisiyapun.

5. Kuna, ka piyakambokhag iran so bunar ko kiyapaka-oma niyan kiran: Na siran na matatago ko butad a di thatana.

6. Ba iran da pagilailaya so Langit ko kaporowan niran? O anda-manaya i kiyambalaya Mi ron go so kiyapharasi Ami ron, a da-a manga lubo niyan?

7. Go so Lopa a kiyayat Ami sukaniyan, go piyakabukunan Nami oto sa manga Palao, go piya katho Ami ron so pishoson a pakaranon,

8. Inungka, a go Pananadum o omani Oripun a Puphangongonotan (ko Allah).

9. Na piyakatoron Ami a pho-on ko kawang so ig a madakul i gona, na piyakatho Ami sa sabap rukaniyan so manga Pamomolan go so pur a Mapuphuragon;

10. Go so manga Qormah a manga poporo, a adun a Onga niyan a miyakanggontogontor,

11. Pagupur ko manga Oripun (o Allah;) go ini oyag Ami oto ko Ingud a ma-atai: Lagid man oto so kaphakagumao (pho-on ko manga kobor).

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كَنْزٌ
خَفِيضٌ ①

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ
مَّرِيجٍ ②

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ
بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ③

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَواسِيَ وَأَجَلَّ
فِيهَا مِنْ كُلِّ ذِي رُوحٍ ④

تَبَصَّرَةٌ وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ⑤

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبَارَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ
جَبْنَوتٍ وَحَبَّ الْحَبِيدِ ⑥

وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ ⑦

رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَخْيَتُنَا بِهٖ بَلَدَةً مِّنْ بَيْنِ الْأَصْنَافِ
الْخُرُوجِ ⑧

12. Tomiyaplis ko miya-ona an niran so pagtao Nuh, go so khibabaling sa (Ingud a) Rassi, go so pagtao a Samood,

13. Go so pagtao a Ad, go so Pir-aon, go so manga Pagari o Lut,

14. Go so khibabaling sa Aikah, go so pagtao o Tobba: Oman i isa kiran na piyakambokhag iyan so manga Rasul, na miyatangkud (kiran) so siksa Akun.

15. Ba Kami minikopai ko Kiya-pangadun a paganai? Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka ko Kaphangadun a bago.

16. Na Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya, go katawan Ami so pukhigudi sukaniyan o ginawa niyan: Go Sukami i lubi a marani ron a di so ogat ko bakurung;

17. Gowani a puphanorat so dow a Malaikat, si-i sa kawatan go sa diyowang khi-o ontod;

18. Da-a Maputharo iyan a Katharo a ba da-a shisi-i rukaniyan, a tomotonggo a makadadarpa.

19. Na mitalingoma o sakratol maot so bunar. Giyoto man so Suka na puphalagoyan Ka sukaniyan!

20. Na iyopun so Sanggakala: Giyoto man so Alongan a diyandi.

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهُ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ
وَأَصْحَابُ الْأَنْبِيَاءِ قَوْمٌ مُّسَوِّمُونَ
وَأَصْحَابُ الْأَنْبِيَاءِ قَوْمٌ مُّسَوِّمُونَ

وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَآخُرُونَ لُوطٍ

وَأَصْحَابُ الْأَنْبِيَاءِ قَوْمٌ مُّسَوِّمُونَ
وَأَصْحَابُ الْأَنْبِيَاءِ قَوْمٌ مُّسَوِّمُونَ

أَفَعِيتَ بِالْحَقِّ الْأَوَّلَ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَتَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ
وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ

إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ

21. Na makaoma so oman i isa a ginawa: A adun a pud iyan a pundundugon go saksi.

22. (Tharo-on non a:) Sabunsabunar a miyatago Ka ko kalilipati sangkai, na piyokas Ami Ruka so mirurunding Ruka, na so Kailaingka sa Alongan nai na malambut!

23. Na Tharo-on o (Malaikat a) pud iyan: A giyaya so Kadadarpa-angko.

24. (Tharo-on o Allah:) Phoshanga niyo a dowa ko Naraka Jahan-nam so omani Miyongkir, a somiyangka,

25. Phagurun ko mapiya, a Mumamalawani, a pukhadowadowa-an,

26. A so miyangumba-al sa rim-bang o Allah a Katohanan a sala-kao: Na poshanga niyo sukaniyan ko siksa a sangat.

27. Tharo-on o (Shaitan a) pud iyan: Kadnan nami! Da akun dada-ga sukaniyan, na ogaid na miyatago ko kadadag a mawatan.

28. Tharo-on (o Allah): Adi kano gi-i phapawala ko Hadapan Ko: Ka Sabunar a mini-ona Ko rukano so Kapaka-iktiyar.

29. Di khasambiyan so Katharo ko Hadapan Ko, go di Akun sha-limbotan so manga Oripun (Ko).

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٥١﴾

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٥٢﴾

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَيْنِي ﴿٥٣﴾

الَّذِي فِي جَهَنَّمَ كُلٌّ كَقَدَارِ عَيْنِي ﴿٥٤﴾

مَنَاجِلَ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٌ ﴿٥٥﴾

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٥٦﴾

﴿٥٧﴾ قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْعَمْتُهُ وَلَٰكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٥٨﴾

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدُنِّي وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ ﴿٥٩﴾

مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلَ لَدُنِّي وَمَا أَنَا بِظَلِيمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٦٠﴾

30. Si-i ko Alongan a Tharo-on
Ami ko Jahannam: Baka miyapu-
no? Na Tharo-on niyan: Ba adun a
khiyoman?

31. Na i pakarani so Sorga ko
Miyamananggila, a di mawatan:

32. Giyaya so idi diyandi rukano,
a ruk o omani Puphananangoran
(ko Allah) a masiyapun,

33. A so ma-alukun ko Masaling-
gagao, a Migagaib, go miyaka-oma
rakhus o Poso a thotolabos:

34. Pamanolud kano ron sa ka-
pipiya ginawa. Giyaya so Alongan a
kakal!

35. Khakowa iran so nganin a
kabaya iran ro-o; go adun a shisi-i
Rukami a lawanon.

36. Na madakul a bininasa Ami
ko miya-ona-an niran a pagtao, a
siran i mala a di siran i gu-us, go
miyanubnub iran so manga Ingud!
Na ba adun a kiya-a pasan (niran)?

37. Mata-an! A adun a matatago
ro-o man a titho a undao ko tao a
ana sabot iyan, ma-ana tiyandang
iyan so kapamamakinug, a sukani-
yan na tomototo-o.

38. Na Sabunsabunar a Inadun
Ami so manga Langit go so Lopa

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ
مُرِيدٍ ﴿٣٠﴾

وَأَرْزَقْنَا الْجَنَّةَ الْغَنَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾

هَٰذَا مَا نَدْعُونَ لِ كُلِّ أَوَّابٍ حَفِيفٍ ﴿٣٢﴾

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنََ الْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ
مُّنِيبٍ ﴿٣٣﴾

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

وَكُلُّهُمْ فِيهَا قَبْلُ لَهُمْ مِنْ قَبْلُ هُمْ أَشَدُّ
مِنْهُمْ تَطْمَئِنُّوا فِيهَا أَلَا بِذِٰلِكَ هَلَّ مِنْ
مَّحِيطٍ ﴿٣٦﴾

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرًا لِّمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ
أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا

go so nganin a lut a dowa nan si-i
ko num a Alongan, na da Kami
raota a dokao.

39. Na Phantangingka so di iran
Tharo-on, go Puthasbikun Ka so
Podi o Kadnan Ka, ko di pun ka-
pakasubang o Alongan, go so di
niyampun kasudup,

40. Go si-i ko kagagawi-i, na
Puthasbik Ka Rukaniyan, go so
manga oriyan o Sojiod.

41. Na Pamamakinugangka so
Alongan a mananawag so phanana-
wag ko darpa a marani,-

42. Si-i ko Alongan a manug iran
so lalis a rakhus o bunar: Giyoto
man so Alongan a kapakambowat
(ko kobor).

43. Mata-an! A Sukami na Suka-
mi i Puphangoyag go Puphangima-
tai; go si-i Rukami so khabolosan,-

44. Si-i ko Alongan a manga
bubungkag kiran, so Lopa, a gi-i
siran makanggaga-an (lomiyo ko
manga kobor): Giyoto man i kapu-
limod a malbod Rukami.

45. Sukami i lubi a Mata-o ko gi-
i ran Tharo-on; na kuna a ba Ka
kiran pakaphama-asa. Na Pakita-
dumingka so Qur-an ko tao a ika-
aluk iyan so pangangaluk Akun!

فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ﴿٢٥﴾

فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٢٦﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَرَ السُّجُودِ ﴿٢٧﴾

وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادُ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٢٨﴾

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ
الْخُرُوجِ ﴿٢٩﴾

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِيهِ وَنُمِيتُهُ وَإِنَّا الْمَصِيرُ ﴿٣٠﴾

يَوْمَ نَشَقُّ الْأَرْضَ عَنْهُمْ سِرَاجًا ذَٰلِكَ حَشَرٌ
عَلَيْنَا بَاسِيرٌ ﴿٣١﴾

نَحْنُ اللَّهُ مَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ
فَذَكِّرْ بِالْقُرْءَانِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٣٢﴾

Surah Al-Zariyat-51

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko puphamanambur sa
mabandus,

2. Go so puphamangawid sa ma-
punud,

3. Go so puphulalatas sa malbod,

4. Go so di-i nggomonggomon
ko Sogowan,

5. Mata-an a so idi diyandi ruka-
no na tithe a bunar,

6. Go Mata-an! A so Kokoman
na phakatana dun.

7. Ibut ko Langit a adun a manga
lalanon,

8. Mata-an! A sukano na mata-
tago dun ko Katharo a shosorang-
sorang;

9. Puphakatalikhod non so tao a
(andanga) piyakatalikhod.

10. Pimorka-an so manga bo-
khag,

11. So siran na matatago ko kada
a mulung a khikalilipat!

12. Iphagisha iran: O anda so
Alongan a Kokoman?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْزَّارِيَاتِ ذُرُوءًا ①

فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا ②

فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ③

فَالْمُقَسَّمَاتِ أَمْرًا ④

إِنَّمَا تُعَدُّونَ لَصَادِقًا ⑤

وَلِلَّذِينَ لَوْقِعَ ⑥

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْكُرْسِيِّ ⑦

إِنَّكُمْ لَیْ قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ⑧

یُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ ⑨

فَبِئْسَ الْخُرَاصُونَ ⑩

الَّذِينَ هُمْ فِي عَمْرُقَاتِهِمْ ⑪

یَسْتَلُونَ أَیَّانَ یَوْمَ الدِّینِ ⑫

13. Si-i ko Alongan a siran na thotongun siran ko Apoi:

يَوْمَهُمْ عَلَى النَّارِ يَقْتُلُونَ ﴿٣١﴾

14. Ta Ami niyo so kathotonga rukano! Giyaya so sukano na puphagalokalokan niyo sukaniyan!

ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِء
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٣٢﴾

15. Mata-an! A so Miyamanang-gila na si-i ko manga Sorga go manga bowalan,

إِنَّ الْمَتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٣٣﴾

16. A tatarima-an niran so ini bugai kiran o Kadnan niran. Mata-an! A siran na aya butad iran ko ona-an noto na miphipiyapiya siran.

ءِ اجْزِينَ مَاءِ الشَّهْرِ يُغْمَرُ بِهِ أَكُنُوفٌ فَأَقْبَلَ ذَلِكَ
مُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾

17. Aya butad iran na maito ko kagagawi-i a ipuphakatorog iran,

كَأَنُوفًا لِّمَنَ الْأَيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

18. Go si-i ko kapukhakalibabas iyan, na siran na puphanguni siran sa Ma-ap (ko Allah),

وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٦﴾

19. Go si-i ko manga tamok iran na adun a rukon o Puphamanguni, go so di Phamanguni.

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٣٧﴾

20. Na adun a matatago ko Lopa a manga tanda ko khitotomangkud,

وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّمُوقِنِينَ ﴿٣٨﴾

21. Go shisi-i (pun) ko manga ginawa, niyo: Ba kano di phangilai-lai?

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾

22. Go shisi-i ko Langit so pagupur rukano, go so idi diyandi rukano.

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُعَدُّونَ ﴿٤٠﴾

23. Na ibut ko Kadnan o Langit a go so Lopa. ka Mata-an naya! A tithe a bunar, lagid o Matan-an! A sukano na Katharo iyo.

24. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko manga banto o Ibrahim a (manga Malaikat a) Khisusula-an?

25. Gowani a somolud siran non na Mitharo siran: Sa Salaam! Somimbag: Sa Salaam! (Miyapamikir Iyan a): Pagtao wai a di makikilala.

26. Na minanai somong ki Karoma niyan na mini-oma Niyan a sapi a piyagiyao,

27. Na ini o bai Niyan kiran, na Pitharo Iyan: Ino kano di khan?

28. Na Kiya-akinan kiran sa kaluk. Na Pitharo iran: Di Ka khaluk. Na Piyanothol iran non a Mama a Mata-o (a Ipumbawata iyan).

29. Na miyakaoma si Karoma Niyan, a mikokorot a lagam iyan, na miyatuphi iyan a Parasiyan, go Miyatharo Iyan: (Sa kun na) lokus, a baluk!

30. Pitharo iran: Manaya dun man, so Pitharo o Kandnan ka Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Maongangun, a Mata-o.

31. Pitharo Iyan: Antona-a i pagangin niyo, hai manga Sogo?

قَوْرَبِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ ﴿٢٣﴾

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٤﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٍ مُنْكَرُونَ ﴿٢٥﴾

فَرَأَى إِلَى أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ﴿٢٦﴾

فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٧﴾

فَأَوْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ وَكُشِّرُوا بِعُلْمٍ عَلَيْهِ ﴿٢٨﴾

فَأَقْبَلَ بَعْثَ أَمْرَانَهُ فِي صَرَقَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿٢٩﴾

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٣٠﴾

﴿٣١﴾ قَالُوا فَخِاطَبُوا أَنَّهُمُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٢﴾

32. Pitharo iran: A Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao a manga sala,

33. Ka-a Nami siran kapakaorani sa Ator a pho-on sa lipao,

34. Toto o san si-i ko Kadnan Ka a ruk o manga malawani.

35. Na piyakaliyo Ami so mata-tago-on ko Miyamaratiyaya;

36. Na da-a miyato-on Nami ron a salakao ko isa ka Walai a manga Muslim.

37. Na ini bagak Ami ron so tanda a ruk o siran a ika aluk iran so siksa a malipudus;

38. Go si-i (pun) ko Musa gowani a Sogo on Ami ko Pir-aon rakhus o katantowan, a mapayag.

39. Na tomiyalikhod a rakhus o gomagabai ron, go Pitharo iyan: A balik mata o di na tataraponan!

40. Na siniksa Ami sukaniyan go so manga tantara iyan, na ini bo-wang Ami siran ko Kalodan, a sukaniyan na kapuphanginsoya-an;

41. Go si-i (pun) ko pagtao a Ad gowani a botawanan Ami kiran so ndo a maminasa:

42. Da-a pulao-on niyan a maito bo a miyadansal iyan a ba niyan noto da baloya a ishan o lopapuk;

قَالُوا إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَى قَوْمِ ثَمُودَ ٥١

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ جَارَةَ مِنْ طِينٍ ٥٢

مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ٥٣

فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ٥٤

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ٥٥

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ ٥٦
الْآيَةَ ٥٧

وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَى فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ٥٨

فَقَالَ بِرُكْبَةٍ وَقَالَ سِحْرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ٥٩

فَأَخَذْنَاهُ وَجُودَهُ فَبَبَذْنَاهُ فِي أَيْمِهِ وَهُوَ مُلِيمٌ ٦٠

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ٦١

مَا تَذَكَّرُ مِنْ شَيْءٍ أَلَيْسَ عَلَيْهِمُ الْأَعْقَابُ ٦٢
كَالْزَمِيرِ ٦٣

43. Go si-i (pun) ko pagtao a Samood gowani a Tharo-on kiran; a shonor kano sa taman ko wakto (o siksa)!

44. Na pimaratabatan niran so Sogowan o Kadnan niran, na miya-dansal siran o lalis, a siran na kasa-sandungan niran.

45. Na da siran makagaga goma-nat, go da iran malinding a ginawa iran;

46. Go so pagtao o Nuh gowani: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a manga songklid.

47. Go so Langit na pimbalai Ami sukaniyan sabap ko bagur, go Mata-an! A Sukami i titho a miyaka o ladon.

48. Go so Lopa na kiyayat Ami sukaniyan, na sayana a mapiya so Miyangayaton!

49. Go so langowan taman na Inadun Ami a nggaganapa; ka an niyo Pukhatadumi.

50. Na pagagao kano ko Allah. Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktiyar rukano, a mapayag a pho-on Rukaniyan.

51. Na di kano phangumba-al sa rimbang o Allah a Katohanan a salakao. Mata-an! A Sakun na Pu-phamaka-iktiyar rukano, a ma-payag a pho-on Rukaniyan!

وَفِي شُورٍ إِذْ قِيلَ لَهُمُ تَمَعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧﴾

فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿١٨﴾

فَمَا اسْتَطَعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْصَبِينَ ﴿١٩﴾

وَقَوْمٌ نُوحٍ مِنْ قَبْلِ إِيَّاهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٢٠﴾

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٢١﴾

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمُهَيِّدُونَ ﴿٢٢﴾

وَمَنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾

فَقَرَأْ إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُرْمَةٌ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٤﴾

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُرْمَةٌ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٥﴾

52. Maoto dun man, a da-a miya-katalingoma ko siran a miya-ona an niran a Sogo a ba iran nda Tharowa: A balik mata, o di na tataraponan!

53. Ba iran naya ini thatanana? Kuna, ka siran na pagtao a manga darowaka!

54. Na Talikhodingka siran, ka kuna ba adun a pa-awing Ka on.

55. Na Panguthoma Ka, ka Mata-an! A so thoma na phakang-gai a gona ko Miyamaratiyaya.

56. Na da-a Kiya-aduna Ko ko manga Jinn go so manga Manosiya, a rowar sa ana Ko iran Mashowasowat.

57. Da-a singanin Akun kiran a pagupur, go di Akun singanin i kapakakana iran Rakun.

58. Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Puphagupur,- a Khiruk ko Bagur, a di putharotos.

59. Na Mata-an! A adun a bagiyan o siran a Mindadarowaka a kipantag (ko siksa) a lagid o kipantag o manga pud iran; na di ran Rakun maphanguni i kapagalokaloki ron!

60. Na sangat a siksa a bagiyan o siran a Miyamangongkir, si-i ko Alongan niran a so idi diyandi kiran!

كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ ﴿٣٧﴾

أَتَرْصِدُ أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مَوْطِئًا عَيْنٍ ﴿٣٨﴾

فَقَوْلَ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿٣٩﴾

وَذَكَرَ فَإِنَّ الذِّكْرَى سَنَفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٠﴾

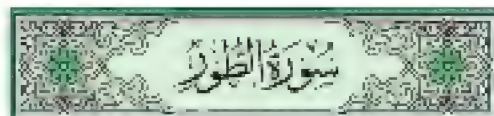
وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٤١﴾

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا ﴿٤٢﴾

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٤٣﴾

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْمِلُونَ ﴿٤٤﴾

قَوْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٥﴾

Surah Al-Tur-52

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Palao a Tour^[1].

2. Go so Kitab a misosorat (a
giyo to so Qur'an)

3. Ko karatas a makakayat,

4. Go so Baitil Ma-amor^[2].

5. Go so Atup a ipoporo (a giyo-
to so Langit a Matatampar sa du-
nya)

6. Go so kalodan a mapupuno,

7. Ka Mata-an! A so siksa o
Kadnan Ka na phakatana dun,-

8. Da-a phakarunon,-

9. Si-i ko Alongan a mabirbir so
Langit sa tithe a kabirbir,

10. Go mamangikayontong so
manga Palao a mikayambur.

11. Na sangat a siksa sa Alongan
noto a bagiyon o Miyamanaplis,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالطُّورِ ١

وَكُتَيْبٍ مَّسْطُورٍ ٢

فِي رَفِيٍّ مَّشْهُورٍ ٣

وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ ٤

وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ٥

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ٦

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ٧

مَّا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ٨

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ مَوَرًا ٩

وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ١٠

فَوَيْلٌ لِلْمُصَدِّقِينَ ١١

[1] A giyoto so pala-o a ron inimbitiyara-i o Allah so musa ko liyawaw niyan.

[2] Giyoto so walay a mbabala-in a gi-i thawapan mambo o manga Mala-ikat sa langit.

12. So siran na si-i ko ribat khi-kabibimban;

الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾

13. Si-i ko Alongan a ipanaromag siran ko Naraka Jahanam, sa mabasung a kapanaromag.

يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ نَارٍ جَهَنَّمَ دَعَا ﴿١٣﴾

14. (Tharo-on kiran:) Giya i so Apoi, a so piyakambokhag iyo sukaniyan!

هَٰذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾

15. Ino balik mata ini, antawa-a sukano idi phamakanono?

أَفَسِحْرُ هَٰذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تَبْصُرُونَ ﴿١٥﴾

16. Sombowi niyo sukaniyan: Na Phantang kano, antawa a di kano Puphantang, na mulagid rukano. Aya bo a imbalas rukano na so Pinggolaola niyo.

أَصْلَحُوا فَأَصِبرُوا وَلَا تَقْصِرُوا سَوَاءَ عَلَيْكُمْ أِنْتُمْ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

17. Mata-an! A so Miyamanang-gila na si-i ko manga Sorga, go kadarandang,-

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُُنٍ ﴿١٧﴾

18. A mabababaya siran sabap ko inibugai kiran o Kadnan niran; go piyakalidas siran o Kadnan niran ko siksa ko Naraka Jahim.

فَلِكِهِمْ مَاءٌ شَدِيدٌ رَّزْقُهُمْ وَوَقَّهَتْهُمْ رَزْقُهُمْ عَذَابِ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾

19. (Tharo-on kiran:) Kangkano, go inom kano sa kapipiya ginawa, sabap ko Pinggolaola niyo;

كُلُوا وَأَشْرَبُوا وَهَنِيئًا لِّمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

20. Gi-i siran shasandasandang ko manga kantir a khirarantarun; go Pakaphamangaroma-an Ami siran sa manga tataid, a manga pipiya i kapumata.

مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾

21. Na so Miyamaratiyaya go tiyondog siran o manga Moriyatao iran ko Paratiyaya, -na pakiraot Ami siran ko manga Moriyatao iran, go da-a korangun Ami kiran ko galubuk iran a maito bo. Oman i isa a tao na sanda ko galubuk iyan.

22. Na phagomanan Ami siran sa Onga, a go Sapo, a pukhababaya-an niran.

23. Gi-i siran ro-o ndadawaga sa inomun, a da-a ilangon, go da-a ikhadosa on;

24. Go phulibutun siran o manga ngongoda iran, lagid o ba siran Montiya a totongkopun;

25. Go puphagadapun o saba-ad kiran so saba-ad, a puphamagishai siran:

26. Tharo-on niran: A Mata-an! A sukutano na miyabaloi tano go-wani ko shisi-i tano ko manga tonganai tano a ma-aluk tano.

27. Na ini Kalimo tano o Allah, go piyakalidas tano Niyan ko siksa, a phakarobrob.

28. Mata-an! sukutano na miyabaloi tano gowani: A Puphamangu-ni tano Rukaniyan. Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Pu-phangompiya, a Makalimo-on!

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾

وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفِكَهٍمْ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾

يَسْتَرْعَوْنَ فِيهَا كَأَن لَّا لَهَا لُحُوفٌ عَلَيْهَا وَلَا تَأْسِفُ ﴿٢٣﴾

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ زُلُمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكَتُونٌ ﴿٢٤﴾

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُتَشَفِّعِينَ ﴿٢٦﴾

فَمَنْ أَلَّهَ عَلَيْهِمْ وَأَوْفَقْنَا عَذَابَ النَّاسُوتِ ﴿٢٧﴾

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾

29. Na Puphanguthoma Ka ka sabap ko Limo o Kadnan Ka, na kuna a ba Ka paririmar, go di Ka tataraponan.

30. Kuna, ka gi-i ran Tharo-on: A Pababayok! Na dara-an tano Rukaniyan so phangababago o masa!

31. Tharowangka: Dadara kano, ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a pud ko khidadara!

32. Ba kiran naya sosogo-on o manga gudaguda iran; kuna, ka siran na pagtao a manga darowaka?

33. Ino iran gi-i Tharowa: A piyangumba-alan Niyan naya a Katharo? Kuna, ka di siran Maparatiyaya!

34. Na bugai siran sa Tothol a lagid iyan, o siran i manga bunar!

35. Ba siran Miya-adun sa da-a Miyangadun, antawa-a ba siran i Miyangadun?

36. Ba iran Inadun so manga Langit a go so Lopa? Kuna, ka di ran tatangkudun.

37. Ba kiran shisi-i so manga kakawasa-an o Kadnan Ka, antawa-a ba siran i phamakaba-as?

38. Ba adun a towak iran (ko Langit) a makapuphamakinug siran non? Na talingoma-an o miyama-

فَذَكِّرْهُمْ أَأَنْتَ يَنْعَمُ رَبِّكَ يَكَاهِنُ وَلَا
مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّبَّيْنَاهُ بِهِ رَبُّهُ رَبِّ الْمُنُونِ ﴿٣٠﴾

قُلْ تَرَوْهُوَ فَلْيَأْتِ بِمَعَكُمْ مِنْ
الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَنْتُمْ بِهَذَا أَمْ لَهُمْ قَوْمٌ طَاعُونَ ﴿٣٢﴾

أَمْ يَقُولُونَ نَقُولُهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ إِنْ كَانُوا أَصْدِقِينَ ﴿٣٤﴾

أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾

أَمْ خُلِقُوا السَّمَكُونَ وَالْأَرْضُ كُلٌّ لَا
يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُصِيطِرُونَ ﴿٣٧﴾

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ تَسْمَعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ
مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

makinug kiran i katantowan, a ma-
payag!

39. Ba aya ruk iyan na so manga
Wata a Babai, na ruk iyo so manga
Wata a Mama?

40. Na ba Ka kiran puphanguni
sa sokai, na siran na po-on ko ka-
pakambayadan na kapupunudan
siran?

41. Ba kiran shisi-i so Migagaib,
na siran i puphamanoraton?

42. Kuna, ka aya antap iran na
antangan a marata, na so Miyaman-
gongkir na siran i piyangakakaidan!

43. Ba adun a Tohan niran a
salakao ko Allah? Soti so Allah
mawatan ko ipuphanakoto iran!

44. Na o makailai siran sa sagin-
tas ko Langit a pukhaolog, na
Putharo-on niran: A gabon a tho-
torogan!

45. Na Botawaningka siran, ta-
man sa mimbaratumowa iran so
Alongan niran, a so khada-an siran
non sa tanod,-

46. Alongan a di kiran makang-
gai a gona so ikmat iran sa maito
bo, go di siran pangatatabangan.

47. Na Mata-an! A adun a bagi-
yan o siran a Mindadarowaka, a
siksa a salakao ro-o, na ogaid na

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكِيدُونَ ﴿٤١﴾

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾

أَمْ لَهُمْ آلَهُ أَتَى اللَّهُ مَسْجِدَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾

وَأَنْ يَرْوَوْا كِفَايَةً مِنَ السَّمَاءِ مَا يَقُولُوا سَحَابٌ
مَرْكُومٌ ﴿٤٤﴾

فَذَرَهُمْ حَتَّى يَذُوقُوا فَلَمَّا أَصْبَحُ سَاءَ الَّذِي فِيهِ
يُصْبَعُونَ ﴿٤٥﴾

يَوْمَ لَا يَنْفَعِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ
يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾

وَأَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَئِنْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

so kadakulan kiran na di iran kata-
wan.

48. Na Phantangka ko Kokoman
o Kadnan Ka; ka Mata-an! A Suka
na si-i ko manga kailai Ami: Go
Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan
Ka, ko wakto a kangganat Ka;

49. Go si-i ko kagagawi-i na
Puthasbik Ka Rukaniyan, go so
kapamakasudup o manga bito-on!

Surah Al-Najm-53

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko bito-on igira-a mini-
gaib,-

2. Ka da makasilai so (Muham-
mad a) pud iyo, go da maribat,

3. Go di Putharo sa pho-on sa
kabaya Iyan;

4. Da ko Sukaniyan inonta na
Ilaham a Iphagilahamon:

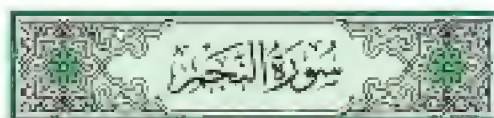
5. Inindao Rukaniyan (o Jibril a)
tanto a Mabagur,

6. A miyakabagubagur; na mim-
batang,

7. A Sukaniyan na si-i ko sinda-
dan o kailai a maporo.

وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿١٨﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ الْجُومِ ﴿١٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٢﴾

وَمَا يَنطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٣﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ﴿٥﴾

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ﴿٦﴾

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ﴿٧﴾

8. Oriyan niyan na miyakarani (so Jibril ko Muhammad), go dom-iyashug,

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى ۝

9. Na miyabaloi a lagid o dowa poro o bosogan (a pana), o di na lawanon sa kadasug,

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ۝

10. Na ini Ilaham Iyan ko Oripun o Allah so ini Ilaham Iyan.

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ۝

11. Da shangka so poso (o Muhammad) ko miya-ilai Niyan.

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ۝

12. Ino niyo puphamawala Sukan-nyan ko miya-ilai Niyan?

أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ۝

13. A Sabunsabunar a miyailai Niyan so Jibril ko miya kaisa a salakao,

وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ۝

14. Si-i ko Shidratil Montaha a giyoto so Kayo a Pumbuthowan sa Nabuk a matatago ko ika pito lapis a Langit,

عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ۝

15. Mipago o bai sukaniyan o Sorga a Jannatol Ma'wa!

عِنْدَ حَاجَةِ الْمَوْتَىٰ ۝

16. Gowani a pukhikolob ko Shidratil Montaha so pukhikolob (a Pakamumusa),

إِذْ يَغْشَىٰ السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ۝

17. Na da mapaling so kailai (o Muhammad) go da makalupas!

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ۝

18. Sabunsabunar a miyakailai, ko manga tanda o Kadnan Niyan, a lubi a Mala!

لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ زُلَّاتِ الْكَوْكَبَيْنِ ۝

19. Aiguda iyo ko (Barahala)
Llat, go so Uzza,

20. Go so Manat, a so ika tulo,
a salakao (ba-adun a khagaga iran)?

21. Ati ruk iyo so Mama, na ruk
Iyan so Babai?

22. Giyoto man na sa maoto na
kambagibagi a kashoramig!

23. Da ko sukaniyan inonta na
manga ngaran a ini pamutho niyo
sukaniyan, -sukano go so manga
lokus iyo- a da-a ini Toronon o
Allah a katantowan. Da-a phagono-
tan niran a rowar ko arangan, go so
kabaya o manga ginawa! Na Sabun-
sabunar a miyaka-oma kiran a pho-
on ko Kadnan niran so Torowan!

24. Ba khakowa o Manosiya so
nganin a ongaya iyan?

25. Na ruk o Allah so khaori, a
go so khaona.

26. Na madakul a Malaikat ko
manga Langit, na da-a khibugai a
goni o Pangongogopan niran a
maito bo inonta ko oriyen o kaidin
o Allah si-i ko tao a kabaya Iyan go
Masosowaton.

27. Mata-an! A so di ran Papa-
ratiyaya-an so Akhirat, na Sabunar a
pumbuthowan niran so manga Ma-
laikat sa ngaran, a Babai.

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۝١٩

وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةِ الْآخَرَىٰ ۝٢٠

الْكُومَ الذِّكْرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ۝٢١

بَلْكَ إِذَا قِسْمَةٌ صِغَرَىٰ ۝٢٢

إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا
أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَكْفُرُونَ إِلَّا الظَّنَّ
وَمَا يَهْدَى الْأَنفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ
الْهُدَىٰ ۝٢٣

أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّىٰ ۝٢٤

فَبَلِّغْهُ الْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ۝٢٥

وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي
سَفْعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ
يَشَاءُ وَيُرْضَىٰ ۝٢٦

إِنَّ الدِّينَ لَا يَزُولُ إِلَّا خَيْرًا يُؤْمِنُونَ
الْمَلَأَكُنَّ نَسِيَةً الْآخِرَىٰ ۝٢٧

28. A da-a ruk iran non a Kata-o; da-a phagonotan niran a rowar ko arangan; na Mata-an! A so arangan na di phakanggai a gona ko bunar sa maito bo.

29. Na Talikhodingka so tao a tiyalikhodan niyan so Pananadum Ami, go da-a kabaya iyan a rowar ko kaoyagoyag ko doniya.

30. Giyoto man i riya-ot iran a Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai pho-on ko lalan Niyan, go Sukaniyan i Mata-o ko tao a komidug ko ontol.

31. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa: Ka-a Niyan mibalas ko siran a Minggolaola sa marata, so Pinggolaola iran, go a Niyan mibalas ko siran a Miphipiyapiya so mapiya.

32. Siran na Panananggila-an niran so manga ala a dosa, go so manga pakasingai, inonta so maroni a dosa, - Mata-an! A so Kadnan Ka na maolad i Napi. Sukaniyan i Lubi a Mata-o rukano, gowani a Adun nun kano Niyan a pho-on ko Lopa, go gowani a sukano na manga bodi ko manga Tiyan o manga Ina iyo. Na di niyo pumbantogan nun i Kasosoti o manga ginawa niyo: Sukaniyan i Lubi a Mata-o ko tao a Miyananggila.

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ
الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٢٨﴾

فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٢٩﴾

ذَلِكَ مَبْلَعُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ
صَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى ﴿٣٠﴾

وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ
الَّذِينَ آمَنُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا
بِالْحَقِّ ﴿٣١﴾

الَّذِينَ يَجْتَبُونَ كِبِيرَ الْأَشْيَاءِ وَالْفَوَاحِشِ إِلَّا
اللَّعْمَ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ
إِذَا نَشَأَ كُرْهُ مِنَ الْأَرْضِ وَإِذَا نَشَأَ اجْتَنَاءٌ فِي بَطُونِ
أُمَمِهِمْ فَلَا تُرْكُوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ
اتَّقَى ﴿٣٢﴾

33. Aiguda a Ka ko sukaniyan a tomiyalikhod,

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى

34. Go migai sa maito, na tiphud iyambo?

وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْثَى

35. Ba shisi-i rukaniyan so katawi ko Migagaib, na sukaniyan na pukhailai niyan?

أَعِنْدَهُ رُحُمٌ غُيُوبٌ فَهُوَ يَرَى

36. Ba on da Mapanothol so shisi-i ko manga Kitab o Musa,

أَفَرَأَيْتَ يُنَبِّأُ بِمَا فِي صُحُفٍ مُّوسَى

37. Go so Ibrahim a so To-miyarotop:

وَأَبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى

38. A di kha-awidan o baradosa so dosa o salakao,

أَلَمْ تَرَ وَارِدًا وَرَأْسَهُ كُفْرًا

39. Go da-a khatangkud ko Manosiya inonta so miyanggalubuk iyan,

وَأَنْ لَّا تَسْأَلَنَّ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَأَلَ

40. Go Mata-an! A so galubuk iyan na khailai dun,

وَأَنْ سَعْيَهُ سَوْفَ يَرَى

41. Oriyan Niyan na khabalasanon sa balas a tarotop;

ثُمَّ يُخْرِجُهَا جُزْءَ الْأَوَّلَى

42. Na Mata-an! A si-i bo ko Kadnan Ka so khadansalan;

وَأَنْ إِلَى رَبِّكَ الْمُسْتَقَى

43. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so pushabap ko kapakakhala, go so kapakasugad,

وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَى

44. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Miyangimatai, go Miyangoyag,

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا

45. Go Mata-an! A Sukaniyan i Miyadun ko ngganapa: Mama go Babai,-

وَأَنَّهُ خَلَقَ الرُّوحَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ۝٤٥

46. Pho-on sa mani igira-a pukhi-pantos;

مِنْ نُّطْفَةٍ إِذَا تُنْفَخَتَى ۝٤٦

47. Go Mata-an! A matatangtud Rukaniyan so Kaphangadun pharoman (ko Alongan a Qiyamah);

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّفْسَ الْأَخْرَى ۝٤٧

48. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i puphamugai sa Kaka-wasa-an, go Pumbugai sa kamiskin;

وَأَنَّهُ هُوَ أَعْيَى وَأَفْنَى ۝٤٨

49. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i Kadnan o bito-on a si'rah;

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشِّعْرَى ۝٤٩

50. Go Mata-an! A Sukaniyan i mininasa ko pagtao a Ad a paganai,

وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى ۝٥٠

51. Go so pagtao a Samood, na da-a liyamba Iyan (kiran),

وَنُوحًا فَمَا أَتْبَقَى ۝٥١

52. Go so pagtao o Nuh gowani. Mata-an! A siran na miyabaloi siran a siran i lubi a darowaka, go lubi a malawani;

وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلِ إِبْرَاهِيمَ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ
وَاطْنَى ۝٥٢

53. Go giya Ingud a Moutapika a piyoshang Iyan,

وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى ۝٥٣

54. Na inikolob Iyan non so inikolob Iyan (a siksa).

فَعَسَىٰ أَمَاتُنَّ ۝٥٤

55. Na an da ko manga Limo o Kadnan Ka i shangka-an Ka?

فَيَا أَيُّهَا آلَاءُ رَبِّكَ تَسْمَارَى ۝٥٥

56. (So Muhammad) giyaya na Puphamaka-iktiyar, a pud ko Puphamaka-iktiyar a paganai!

57. Miyakarani so pakatatalingo-ma-an (a Bangkit):

58. Da-a salakao ko Allah a phakapayagon.

59. Antona-a i sabap a giyangkai a Tothol (a Qur-an) na ipuphamumusa niyo?

60. Go gi-i kano khakala a di kano phamanugad,

61. Go sukano na khikatutum-bang kano?

62. Na Sojiod kano ko Allah go Showasowata niyo!

هَذَا الَّذِي رَمَنَ الثُّدَى الْأُولَى ۝

أَرْفَتِ الْأَرْفَةَ ۝

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ۝

أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ۝

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ۝

وَأَنْتُمْ سَكِيدُونَ ۝

فَأَسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ۝

Surah Al-Qamar-54

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakarani so Bangkit, go miya-opak so Olan.

2. Na o makailai siran sa tanda, na talikhodan niran, go Tharo-on niran: A balik mata a Mabagur!

3. Go piyakambokhag iran go inonotan niran so manga kabaya iran a ribat. Na oman i butad na adun a puthakna-an niyan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَفْمَرَّتِ السَّاعَةُ وَنُشِقِ الْقَمَرُ ۝

وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُتَسَامِرٌ ۝

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَ هُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُتَسَفِّرٌ ۝

4. Na Sabunsabunar a adun a miyaka-oma kiran a manga Tothol a so kadadaluman sa tapaos,-

5. Ongangun a somusundad;- na da makanggai a gona so Miyamaka-iktiyar;

6. Na Talikhodingka siran. Si-i ko Alongan a itawag o (Israfil a) phananawag so Shai a pakalukluk.

7. Makapangangalimbaba-an so manga kailai ran, a puphamakambowat siran pho-on ko manga kobor, a lagid o ba siran manga tarapan a mipapayapat,

8. Madilaput a kapuphakasong iran ko puphananawag! Gi-i Matharo o Miyamangongkir: A giya i na Alongan a marugun.

9. Tomiyaplis ko miya-ona an niran so pagtao o Nuh, ka tiyaplis iran so Oripun Ami (a nuh), go Pitharo iran: A tataraponan, go tiyapaosan.

10. Na Miyangangarapan ko Kadnan Niyan (sa Pitharo Iyan:) Mata-an! A Sakun na kiyarompisan, na tabangi Yakongka!

11. Na lika-an Ami so manga pinto o Langit ko ig, a pukhabobos;

12. Go piyakambowatan Ami so Lopa sa manga Bowalan; na miya-kambaratumowa so ig ko Sogowan a Sabunar a miyadiyangka;

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِىهِ مُزْدَجَرٌ ①

حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ الْذُرُرُ ②

فَقُولْ عَنْهُمْ يَوْمَ يُدْعَى الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ نُّكْرٍ ③

خُشْعًا أَبْصِرْهُمْ يُخْرَجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ ④

مُتَّطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِيرٌ ⑤

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْذُونٌ وَازْدَجَرٌ ⑥

فَدَعَا رَبُّهُ أَنِّى مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ ⑦

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَا هُمْ مُتَهَمِرٌ ⑧

وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَمَى الْأَعْمَى عَلَى أَمْرٍ ⑨
فَدَقِّدِرْ ⑩

13. Go riyoran Ami Sukaniyan ko pithapi a manga papan, go manga pansar,

14. Phulatas si-i ko kailai Ami: Balas ko tao a aya butad iyan na Inongkir!

15. Na Sabunsabunar a ini bagak Ami aya a tanda; na ba adun a Phananadum?

16. Na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so Pamakaiktiyar Akun!

17. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodi ron; na ba adun a Phananadum?

18. Tomiyaplis so pagtao a Ad, na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so pamaka-iktiyar Akun!

19. Mata-an! A Sukami na biyotawanan Ami siran sa ndo, a domadago-os si-i ko gawi-i a na-as (kiran) a lomalagadai,

20. Di-i niyan nggagansingun so manga Manosiya lagid o ba siran manga itado a Qormah a miyanga-babadot.

21. Na antona-a i miyambutad o siksa Akun go so Pamaka-iktiyar Akun!

22. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodi ron: Na ba adun a Phananadum?

وَحَمَلْنَاهُ عَلَىٰ ذَاتِ الْأَوْجِ وَدُسِّرَ ﴿١٣﴾

تَجَرَّى بِأَغْنَيْنَا جِرَاءَ لُئِمْنَ كَانَ كُفْرًا ﴿١٤﴾

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آتَةً فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿١٥﴾

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿١٦﴾

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿١٧﴾

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿١٨﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ مُّسَمَّرٍ ﴿١٩﴾

تَزَيَّجَ النَّاسَ كَانَهُمْ أَتْعَمُ الرَّحُلُ مُنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ﴿٢١﴾

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ اتِّلْ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿٢٢﴾

23. Tiyaplis o pagtao a Samood so Puphamaka-iktiyar.

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾

24. Na Pitharo iran: Ba so Manosiya! A pud rukutano a sakatao i pagonotan tano Sukaniyan? Mata-an! A sukutano amai ka ba giyoto na tithe a miyatago ko karibat, go kapamuthang!

فَقَالُوا أَبَشَرًا مِثْلَنَا وَجَدْنَا لَتَّيْعُهُمْ إِنَّا إِذَا لَفِئَ صَالِلٍ وَسُعُرٍ ﴿٢٤﴾

25. Ino Sukaniyan i mbugiko Pananadum kondolondolonan tano? Kuna, ka Sukaniyan na bokhag, a takabor!

لَا لَفِئَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌّ ﴿٢٥﴾

26. Katokawan niran bo sa akir iyan, o antawa-a i bokhag, a takabor!

سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَنِ الْكَذَّابُ الْأَشِرُّ ﴿٢٦﴾

27. Mata-an! A Sukami na Shogo kami sa Babai a Onta a tiyoba kiran; na Nayawangka siran go Thi-gurka!

إِنَّا أَمَرْنَا آلَ نَافَةَ فِئْتَهُ لَهْمَ فَارَ تَقْتَهُمْ وَأَصْطَبِرَ ﴿٢٧﴾

28. Na Panotholangka kiran: A Mata-an! A so ig na pimbagi kiran: Omani shagub na si-i ko Alongan niyan phakadarpa.

وَيَنْتَهُرُ أَنَّ الْمَاءَ قَسَمَهُ بَيْنَهُمْ كُلُّ شَرْبٍ مُخْتَصِرٌ ﴿٢٨﴾

29. Na tiyawag iran (si Qadar a) pud iran, na kinowa niyan, na biyono iyan.

فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾

30. Ah na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so Pamaka-iktiyar Akun!

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٣٠﴾

31. Mata-an! A Sukami na biyotawanan Ami siran sa lalis a isa, na miyabaloi siran a lagid o miyaro-phod ko kodai.

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَبَاحَهُ وَجَدَهُ فَمَا كَانُوا كَهَشِيرِ الْمُحْتَظِرِ ﴿٣١﴾

32. Na Sabunsabunar a libod
Ami so Qur-an ko kapukhatanodi
ron: Na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿٣٢﴾

33. Tiyaplis o pagtao o Lut so
Puphamaka-iktiyar.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذُرِ ﴿٣٣﴾

34. Mata-an! A Sukami na biyo-
tawanan Ami siran sa ndo (a maka
a awid sa Ator) inonta so ta-alok ko
Lut: Ka siyabut Ami siran ko ka-
khalibabas iyan,-

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ
نَجَّيْنَاهُمْ لِسَخِرِ ﴿٣٤﴾

35. Limo a pho-on ko Hadapan
Ami: -Lagid oto man a kambalasi
Ami ko tao a Miyanalamat.

نِعْمَةٌ مِنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ تَجْزِي مَنْ شَكَرَ ﴿٣٥﴾

36. Na Sabunsabunar a Piyaki-
iktiyaran Niyan kiran so siksa Ami,
na piyamawal iran so Miyamaka-
iktiyar.

وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذُرِ ﴿٣٦﴾

37. Na Sabunsabunar a inangai
ranon so Khikaboboloson (a manga
Malaikat); na biyota Mi so manga
mata iran (na Pitharo kiran:) Na ta-
ami niyo so siksa Akun, go so Pa-
maka-iktiyar Akun.

وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ
فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٣٧﴾

38. Na Sabunsabunar a kiyaba-
laga-an siran ko kapita pita o siksa,
a tatap:

وَلَقَدْ صَبَّحَهُم بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقَرٌّ ﴿٣٨﴾

39. Na ta-ami niyo so siksa
Akun, go so Pamaka-iktiyar Akun.

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٣٩﴾

40. Na Sabunsabunar a libod
Ami so Qur-an ko kapukhatanodi
ron: Na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ ﴿٤٠﴾

41. Na Sabunsabunar a miyaka-oma ko pagtao o Pir-aon so Pupha-maka-iktiyar;

وَلَقَدْ جَاءَنَا آلُ فِرْعَوْنَ الْمُنْذَرُ ﴿٥١﴾

42. Na piyakambokhag iran so manga tanda Ami, sa kalangolango-wan niyan; na ini gandur Ami kiran so kagandur o Mabagur, a Phaka-gaga.

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخَذَ عَزِيزٌ مُّقْتَدِرٌ ﴿٥٢﴾

43. Ba so Miyamangongkir rukano i tomo a di so miya-ona an niyo, o di na ba adun a kalulupas iyo si-i ko manga Kitab?

أَكْفَارُكُمْ خَبِيرٌ مِّنْ أَوْلِيكُمْ أَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِي الْزُبُرِ ﴿٥٣﴾

44. Ino iran di-i Tharowa: A Sukami a madakul a matitimo i phakada-ag?

أَلَمْ يَقُولُوا نَحْنُ جَمِيعٌ مُّنتَصِرٌ ﴿٥٤﴾

45. Khasaroput so matitimo, go khitalikhod iran so manga likod (iran).

سَيَهْمُهُمُ الْجَمْعُ وَيَوَلُونَ إِلَّا نَارٌ ﴿٥٥﴾

46. Kuna, ka so Bangkit i diyandi kiran, ka so Bangkit i lawan a marugun, go lawan a mapait.

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذَىٰ وَآمِرٌ ﴿٥٦﴾

47. Mata-an! A so manga sala i shisi-i ko karibat, go kadadag.

إِنَّ الشَّجَرِيمِينَ فِي صَنْعِهِ لَسُعِيرٌ ﴿٥٧﴾

48. Si-i ko Alongan a panondan siran ko Naraka a mikakaras a manga paras iran, (Tharo-on kiran:) Gudami niyo so kisombo ko Naraka Sakar!

يَوْمَ نَسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ﴿٥٨﴾

49. Mata-an! A Sukami na so langowan taman na Inadun Ami sukaniyan a didiyangka-an.

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٥٩﴾

50. Na da ko Sogowan Ami in-
onta na isa a lagid o sapuruk mata.

51. Na Sabunsabunar a bininasa
Mi so manga lagid iyo sa kupit: Na
ba adun a Phananadum?

52. Na so langowan taman a
pinggolaola iran noto na shisi-i ko
manga daptar (a Pishoratan o man-
ga Malaikat):

53. Go omani maito, a go mala,
na misosorat (ko Laokah makfod).

54. Mata-an! A so Miyamanang-
gila, na khatago ko manga Sorga,
go manga lawasaig,

55. Si-i ko darpa a bunar, o bai o
(Allah a) Datu a Phakagaga.

وَمَا أَلْمُذُنَا إِلَّا وَجْدَةٌ كَلْبَجٍ بِالْبَصَرِ ﴿٥٠﴾

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاءَكُمْ فَهَلْ مِنْ
مُدْكِرٍ ﴿٥١﴾

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ﴿٥٢﴾

وَكُلٌّ صَغِيرٌ وَكَبِيرٌ مُسْتَظَرٌّ ﴿٥٣﴾

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾

فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٥٥﴾

Surah Al-Rahman-55

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

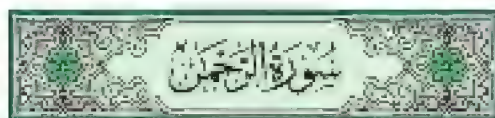
1. So (Allah a) Masalinggagao!

2. I Mindao ko Qur-an.

3. Inadun Niyan so Manosiya,

4. Na Inindao Niyan non so la-
lag.

5. So Alongan a go so Olan na si-
i ko itongan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ ﴿١﴾

عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿٣﴾

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبَانٍ ﴿٥﴾

6. Na so mangunguto a pun-donapa, go so manga kayo na Mangangalimbaba-an siran (ko Masalinggagao).

7. Na so Langit na ini poro Iyan sukaniyan, go Inadun Niyan so tim-bangan,

8. Ka angkano di khapokas ko ontol;

9. Na pakambatanga niyo so kathimbang ko kaontol, go di kano phangorang ko timbangan.

10. Na so Lopa na kiyayat Iyan sukaniyan sa baba a ruk o manga Ka-adun:

11. Katatagowan sa manga Onga, go manga Qormah, a khibo-bongkosan,

12. Go so manga Onga a maroni, a adun a manga ino-otiyen a go so mamot.

13. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

14. Inadun Niyan so Manosiya a pho-on ko botha, a gango, a lagid o kiyomba,

15. Go Inadun Niyan so Jinn a pho-on ko kadug o Apoi:

16. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾

أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾

وَأَقْبَسُوا الْوِزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنْعَامِ ﴿١٠﴾

فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿١١﴾

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾

فِي آيَةِ الْآءِ رَبِّكَ مَا تَكْذِبَانِ ﴿١٣﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِنْ نَارٍ ﴿١٥﴾

فِي آيَةِ الْآءِ رَبِّكَ مَا تَكْذِبَانِ ﴿١٦﴾

17. Kadnan o dow a Subangan,
go Kadnan o dow a Sudupan!

18. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

19. Biyotawanan Niyan so dow a
a kalodan, a gi-i makambaratumo-
wa:

20. Ka alutan a dow a oto sa
runding; a di maka Pusumbor:

21. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

22. Puphakagumao a pho-on sa
dowa nan so manga tipai, go so
manga koralis:

23. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

24. Na ruk Iyan so puphulalatas,
a miyanga a adun ko kalodan, a
lagid o manga Palao:

25. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

26. Oman i matatago ko lopa na
khada;

27. Na aya bo a khalamba na so
bontal o kadnan ka,- a Khiruk ko
kabusaran, a go so Kapangalimo:-

28. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

رَبِّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبِّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿٥٧﴾

فَيَأْتِيءُ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٨﴾

مَرْجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿٥٩﴾

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٦٠﴾

فَيَأْتِيءُ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾

يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٦٢﴾

فَيَأْتِيءُ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾

وَاللَّهُ الْجَوَارِ الْمُشَافِقُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَمِ ﴿٦٤﴾

فَيَأْتِيءُ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾

كُلٌّ مِنْ عَلَيْهَا فَأَبْنَ ﴿٦٦﴾

وَيَقْبَى وَتَجْهَ رَبُّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٦٧﴾

فَيَأْتِيءُ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٨﴾

29. Makapuphamanguni Rukani-
yan so shisi-i ko manga Langit, go
so Lopa: Oman gawi-i na Sukani-
yan na shisi-i ko butad Iyan!

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي
شَأْنٍ ﴿٢٩﴾

30. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءُ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾

31. Phamagitongun Nami sukano
dun, hai dow a kapupunudan (a
manga Manosiya a go manga Jinn)!

سَتَقْرِعُكُمْ أَيُّهُ الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾

32. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءُ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾

33. Hai Kasamasama o manga
Jinn, go manga Manosiya! O Kha-
gaga niyo a kalambasa niyo ko pi-
phisopisokan o manga Langit, go so
Lopa, na lambasa niyo! Di niyo
malambas o di misabap sa bagur!

يَمْعَسِرُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَن
تَنفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
فَأَنفُذُوا لَا تَنفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾

34. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءُ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾

35. Mbotawanan rukano so ka-
dug o Apoi, go so bul, na di niyo
dun marun:

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا
تَنفَعُ صِرَانِ ﴿٣٥﴾

36. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءُ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾

37. Na amai ka maopak so Lan-
git na mbaloi a paras a Obarobar, a
lagid o kobal a mariga:

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً
كَالْدِّهَانِ ﴿٣٧﴾

38. Na anda ko manga Limo o
Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءُ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾

39. Na sa Alongan noto na di ipagisha ko Manosiya so dosa niyan, go di ipagisha ko Jinn:

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَسْتَعْلِفُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ ﴿٣٩﴾

40. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾

41. Makikilala so manga baradosa sabap ko manga tanda iran: Na gi-i nggagandurun si-i ko manga Ombonombonan, go somanga para-para!

يَعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾

42. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾

43. Giyaya so Naraka Jahannam a so Phagongkirun sukaniyan o manga baradosa:

هَٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾

44. Makapuphagaloyan siran ko lut iyan go lut o phulikabo a ig, a sangat a mayao!

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَانِ ﴿٤٤﴾

45. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾

46. Na adun a bagiyan o tao a inikaluk iyan so kapakatindug iyan ko Hadapan o Kadnan Niyan, a dow a Sorga:

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتُ ۖ ﴿٤٦﴾

47. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾

48. A romarangiran.

ذَرَاتُ أَفْقَانِ ﴿٤٨﴾

49. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءُ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾

50. Katatagowan a dow a oto sa dow a bowalan a puphamangondas.

51. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

52. Katatagowan a dow a oto sa mbarambarang a Onga, a ndo-dowa soson.

53. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

54. Gi-i siran shasandasandang ko manga iga-an, a so manga didalum iyan na sotra a ma-Kapal: Na so Kaphuropowa ko Onga o dow a Pamomolan na marani.

55. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

56. Katatagowan noto sa (manga bai a) manga thatangka i kailai, a da-a miyakabatal kiran a Manosiya ko ona an o manga Karoma iran, antawa-a Jinn.

57. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

58. Lagid o ba siran Montiya a Ya-akot, go Marjian.

59. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

60. Ba adun a imbalas ko kaphiyapiya a rowar ko kaphiyapiya?

فِيهِمَا نَسِيمَانِ تُخْرِجَانِ ۝

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَرْكٍ زَوْجَانِ ۝

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝

مُتَّكِئِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَحَى الْجَنَّتَيْنِ دَانِ ۝

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝

فِيهِنَّ قَاصِرَاتٌ مَقْصُورَاتٌ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌ ۝

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝

كَانَ لَهُنَّ الْأَنْفُوسُ وَالْمَرْجَانُ ۝

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۝

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ ۝

61. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾

62. Na adun a salakao ro-o pun a dow a Sorga.

وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٥٢﴾

63. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾

64. Miyagado gadong a dow a oto.

مُذَهَّبَتَانِ ﴿٥٤﴾

65. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾

66. Katatagowan a dow a oto sa dow a bowalan, a mipapantos.

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَصَاحَتَانِ ﴿٥٦﴾

67. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾

68. Katatagowan a dow a oto sa manga Onga, go Qormah, go Dali-ma.

فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٥٨﴾

69. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾

70. Katatagowan noto sa (manga bai a) manga pipiya (i parangai), a manga tataid.

فِيهِنَّ حَبِيرٌ وَجِسَانٌ ﴿٦٠﴾

71. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾

72. A manga lalano, a Khigigi-bonun ko manga lamin,-

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٦٢﴾

73. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَيَأْتِيءَ الْآءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾

74. Da-a miyakabatal kiran a Manosiya, ko ona-an o manga Karoma iran, antawa-a Jinn.

75. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

76. Gi-i siran shasandasandang ko manga ontoda, a gadong, go manga paramadali, a manga tata-nos.

77. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

78. Maporo so ngaran o Kadnan Ka, a khiruk ko kabusaran, a go so Kapangalimo!

لَوْ يَظُنُّهُمْ إِنْسُ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾

مُسَكِّينَ عَلَى رُفُوفٍ خُضِرَ وَتَغْيِرِي حِسَانِ ﴿٧٦﴾

فَيَأْتِيءُ آلَاءَ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾

تَبَرَّكَ أَسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

Surah Al-Waqiah-56

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka makatana so phakatana (a so Alongan a Qiyamah),-

2. Da ko kapakatana iyan i Maka-ongkiron,-

3. Phakarondanun Niyan (so saba-ad), phaka-ombaon Niyan (so saba-ad);

4. Amai ka Linogun so Lopa sa Linog a samporna,

5. Go masharoput so manga Palao sa samporna a kasharoput,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾

لَيْسَ لَوْفَعِيهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾

خَالِصَةٌ رَّاْفَعَةٌ ﴿٣﴾

إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ﴿٤﴾

وُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا ﴿٥﴾

6. Na mbaloi a lopapuk, a mika-kayambur,

وَكَاثَ هَبَاءٍ مُّثَبَّاتٍ ۝٦

7. Go mbaloi kano a tulo ka dinis:

وَكُنُوزٍ أَرْوَاحٍ مُّثَبَّاتَةٍ ۝٧

8. Na so manga tao sa kawatan;- na antona-a i manga tao sa kawanan?-

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۝٨

9. Go so manga tao sa diyowang,- na antona-a i manga tao sa diyowang?-

وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۝٩

10. Go so miyanga o ona (ko Paratiyaya) na phanga-o ona (ko Sorga):

وَالسَّيِّفُونَ السَّيِّفُونَ ۝١٠

11. Na siran man i manga rarani (ko Allah),

أُولَئِكَ الْمَقَرُّونَ ۝١١

12. A khatago ko manga Sorga, a Pakalma:

فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ۝١٢

13. Madakul a pudon ko miyanga-o ona,

ثُمَّ مِنَ الْأُولَىٰ ۝١٣

14. Na maito a pudon ko miyanga-o ori;

وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ ۝١٤

15. Khidadarpa ko manga kantir, a piyamarabowatan,

عَلَىٰ سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ۝١٥

16. Gi-i siran ro-o shasanda-sandang, a khipaga-adapadapa.

مُسْتَكِيمِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ۝١٦

17. Ipuphagilid kiran o manga Wata a tatap a manga Kangoda an,

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ ۝١٧

18. So manga baso, go manga kundi, go so khitatagowan sa ino-mun a pho-on ko bowalan,

19. Di ron shakit a Olo iran, go di siran non khaburug,

20. Go manga Onga, a pud ko matotomo iran,

21. Go sapo a manga papanok a pud ko pukhababaya-an niran;

22. Go so (manga bai a) manga tataid, a manga pipiya i kapumata,-

23. Manga ishan o manga Mon-tiya, a totongkopun;-

24. Balas ko Pinggolaola iran (a mapiya).

25. Da-a khanug iran ro-o a ilang, go da-a kambaradosa,

26. Inonta so Katharo a Salaam, Kalilintad.

27. Na so manga tao sa kawanan;- antona-a i manga tao sa kawanan?-

28. Khatago siran ko kayo a sidur a disoroken,

29. Go manga saging, a manga titiyolig,

30. Go kasisirongan a tatap,

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا أَنزَلْنَا الْقُرْآنَ بِالْحَقِّ وَالْحَقَّ يَصْغُرُ ۝١٨

لَا يَصْدَعُونَ عَنْهَا وَلَا يَنْزِفُونَ ۝١٩

وَفِيهَا مَنَاقِبُ مَا نَحْتَرُونَ ۝٢٠

وَلَا حِمٌّ طَبَرِ مِمَّا يَنْتَهُونَ ۝٢١

وَحُورٌ عِينٌ ۝٢٢

كَأَمْثَلِ الثَّلَاثِ الْمَكُونِ ۝٢٣

جَزَاءً لِّمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝٢٤

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا فِثْمًا ۝٢٥

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ۝٢٦

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ۝٢٧

فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ۝٢٨

وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ ۝٢٩

وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ ۝٣٠

31. Go ig a mabobobos,
32. Go manga Onga a madakul,
33. Dikharintas go da-a run ni-
yan,
34. Go manga iga-an a manga
poporo.
35. Mata-an! A Sukami na Paga-
dunun Nami siran (a manga bai ko
Sorga) sa bago a Kapangadun,
36. Na mbalowin Ami siran a
manga Raga,-
37. A manga Sasalinggagao, a
murusha rusha,-
38. A bagiyan o manga tao sa
kawanan.
39. Madakul a pudon ko miyan-
ga-o ona,
40. Go madakul a pudon ko
miyanga-o ori.
41. Na so manga tao sa diyo-
wang; -antona-a i manga tao sa
diyowang?-
42. Khatago ko mayao, go phu-
likabo a ig,
43. Go along, a bul a maitum,
44. Di pakarunggai, go di ma-
piya.

وَمَاءٌ مَّسْكُوبٌ ﴿٥١﴾

وَفَكَهَةٌ كَثِيرَةٌ ﴿٥٢﴾

لَا مَقْطُوعَةٌ وَلَا مَسْنُوعَةٌ ﴿٥٣﴾

وَفُرُشٌ مَّرْفُوعَةٌ ﴿٥٤﴾

إِنَّا أَنشَأْنَاهُنَّ إِنْسَاءً ﴿٥٥﴾

فَجَعَلْنَهُنَّ أَبْكَارًا ﴿٥٦﴾

عُرْيَا ثَعْلَبًا ﴿٥٧﴾

لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٥٨﴾

ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٥٩﴾

وَثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿٦٠﴾

وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ ﴿٦١﴾

فِي سَعِيرٍ وَحَمِيمٍ ﴿٦٢﴾

وِظَلٍ مِنْ يَحْمُورٍ ﴿٦٣﴾

لَا بَارِدٌ وَلَا كَرِيمٌ ﴿٦٤﴾

45. Mata-an! A siran na aya butad iran ko ona-an noto na khika-sosonor,

46. Go aya butad iran na lalalayonun niran so dosa a mala,

47. Go aya butad iran na gi-iran Tharo-on: Ino amai ka matai kami, go mbaloi kami a botha, go manga tolan, ba Mata-an! A khaoyag kami dun (sharoman)?

48. Go so manga lokus ami a miyanga-o ona?

49. Tharowangka: Mata-an! A so miyanga-o ona, go so miyanga o ori,

50. Na Pulimodun siran ndun ko Kaputhatalabokaan ko Alongan a mapupunto;

51. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano Hai Mithataridadag!- A Miyamanaplis,-

52. Na phakakan kano dun ko kayoa Zaqqum,

53. Na mapunopuno iyo ron so manga tiyan niyo;

54. Na misondok iyo ron so phulikabo a ig.

55. Na makainom kano sa kainoma manga Onta a pukhawao!

إِنَّهُمْ كَانُوا يُقْتَلُونَ بِذَلِكَ مُتَرَفِعِينَ ﴿٥٥﴾

وَكَانُوا يُصْعِقُونَ عَلَى الْجَنَّةِ الْعَظِيمِ ﴿٥٦﴾

وَكَانُوا يَقُولُونَ أَيُّدًا مِمَّنَّا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَلَا نَأْتِيهِمْ بَعْدَ الْوَعْدِ ﴿٥٧﴾

أَوَلَمْ يَأْتِ الْوَعْدَ الْأَوَّلُونَ ﴿٥٨﴾

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٥٩﴾

لَيَجْمَعُنَّ إِلَى الصِّفِّاتِ يَوْمَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَنتُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٦١﴾

لَا تَكُونُ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زُقُومٍ ﴿٦٢﴾

فَالَّذِينَ مِنْهَا الْبَاطُونَ ﴿٦٣﴾

فَسَرُّونَ عَلَيْهِمْ مِنَ الْحَمِيمِ ﴿٦٤﴾

فَسَرُّونَ سُورَ الْهِيمِ ﴿٦٥﴾

56. Giyaya i talagad kiran ko gawi-i a kapamalas!

هَذِهِ السَّاعَةُ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٥٦﴾

57. Sukami i Miyadun rukano; na ba kano di Phangimbunar?

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا نَصِيذُنَا ﴿٥٧﴾

58. Aiguda iyo ko pukhaodod iyo (ko manga Rahim o manga Babai)?

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ ﴿٥٨﴾

59. Ba sukano i Phagadun non, antawa-a Sukami i Puphangadun?

ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ ؕ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾

60. Sukami i dominiyangka rukano ko kapatai, na di Kami niyo khapalagoyan,

نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْأَصْوَاتَ وَمَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

61. Ko kashambi Ami sa manga lagid iyo, go so Kaphagadun Nami rukano ko nganin a di niyo katawan.

عَلَىٰ أَنْ يُبْدِلَ أَهْلَكُمُ النَّسَاءَ الْأُولَىٰ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

62. Na Sabunsabunar a kiyatokawan niyo so Kiyapangadun a paganai; na ba niyo di Khatadumi?

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّسَاءَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

63. Aiguda iyo ko ipushaod iyo?

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ ﴿٦٣﴾

64. Ba sukano i Puphamakalonaon, antawa-a Sukami i Puphamakalonaon?

ءَأَنْتُمْ تَرْغُبُونَهُ ؕ أَمْ نَحْنُ الرَّغْبِيُّونَ ﴿٦٤﴾

65. O kabaya Ami na Mata-an a khabaloi Ami sukaniyan a pols, na mabaloi kano a puphamumusa kano,

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾

66. (Gi-i niyo Matharo:) Mata-an! A sukami na bakami dun miyakambayadan!

إِنَّا الْمُنْعَرِفُونَ ﴿٦٦﴾

67. Kuna, ka sukami na piyapas rukami (so riskhi).

بَلْ تَحْتُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾

68. Aiguda iyo ko ig a so Phaginomun niyo?

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾

69. Ba sukano i puphamakator-onon a pho-on ko manga Gabon, antawa-a Sukami i Puphamakator-onon?

أَمْ أُنِمْ أَتْرَلْتُمُوهُ مِنَ الْمَازِنِ أَمْ نَحْنُ الْمَازِنُونَ ﴿٦٩﴾

70. O kabaya Ami, na khabaloi Ami sukaniyan a mapulud; na ino kano di Phanalamat?

لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أَجَاجًا فَلَوْلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٧٠﴾

71. Aiguda iyo ko Apoi a so Mapuphakagumao niyo?

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾

72. Ba sukano i Miyakatho ko kayo niyan, antawa-a Sukami i Miyamakatho-on?

أَمْ أُنِمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنِشِّئُونَ ﴿٧٢﴾

73. Sukami na biyaloi Ami sukaniyan a Pananadum, go kapunggonan-an khitatanao.

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا وَنَسْعًا لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٣﴾

74. Na Phoroporo-on Ka so ngaran o Kadnan Ka, a Mala!

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

75. Na Pushapa Ako dun sa Ibut ko manga darpa o manga Bito-on,-

فَلَا أُقْسِمُ بِمَوْقِعِ النُّجُومِ ﴿٧٥﴾

76. Na Mata-an naya a tithe a Kashapa o katawi niyo a lubi a Mala,-

وَلَا إِلَهَ إِلَّا قَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾

77. Mata-an! A Sukaniyan na tithe a Qur-an, a Paga-adatan,

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾

78. Shisi-i ko daptar a pago-on-gowan (a so Laokh mahfod).

79. Da-a phakasukho-on inonta so miyanga Sosoti;

80. Initoron a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

81. Antona-a i sabap a giyangkai a Tothol na sukano na paka-i ito-on niyo,

82. Go pumbalowin niyo so pagupur rukano a Mata-an! A sukano na Phagongkirun niyo?

83. Na ino igira-a miyakasampai (so Niyawa) ko bakurung,-

84. A sukano sa masa oto na pukhailai niyo,-

85. Go Sukami i hubi a marani ron a di sukano, -na ogaid na di niyo khailai,-

86. Na o sukano na di kano khabalasan,-

87. Na ino niyo to di maphakasoi, o sukano i manga bunar?

88. Na amai ka aya butad iyan na pud ko phamakaranin (ko Sor-ga),

89. Na (ruk Iyan) so Kapakadukha, go pagupur, go Sor-ga, a Pakal-ma.

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿٧٨﴾

لَّا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُظَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾

تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُذْهِبُونَ ﴿٨١﴾

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾

فَأُولَئِكَ يَلْعَنُ الْخَلْقُومَ ﴿٨٣﴾

وَأَنْتُمْ جِيهَدُ تُنْظَرُونَ ﴿٨٤﴾

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾

فَأُولَئِكَ كُنتُمْ فِي أَعْيُنِنَا ﴿٨٦﴾

نَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٨٨﴾

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾

90. Na amai ka aya butad iyan na pud ko manga tao sa kawatanan,

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٥٠﴾

91. Na (Tharo-on non:) Salaam a bagiyan ka a pud ko manga tao sa kawatanan.

فَسَلِّمْ لَهُمْ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٥١﴾

92. Na amai ka aya butad iyan na si-i pud ko Miyamanaplis, a Mithataridadag,

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٥٢﴾

93. Na talagadon so phulikabo a ig,

فَنُزِّلْ مِنْ جَحِيمٍ ﴿٥٣﴾

94. Go phagbong ko Naraka Jahim.

وَنَصْلِفْهُ جَحِيمٍ ﴿٥٤﴾

95. Mata-an! A giyaya na titho a sukaniyan so bunar a matatangtud.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥٥﴾

96. Na Phoroporo-on Ka so ngaran o Kadnan Ka, a lubi a Mala.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٦﴾

Surah Al-Hadid-57

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa: Puphangoyag go Puphangimatai; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾

3. Sukaniyan i Pagampaganai go Mori Pori, go Mapayag go Masolun; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

4. Sukaniyan so Miyadun ko manga Langit go so Lopa si-i ko num Alongan; oriyen niyan na mithakna ko Arash^[1], Katawan niyan so puphakasolud ko lopa, go so puphakaliyo a pho-on rukaniyan, go so puphakatoron a pho-on ko langit, go so puphakapanikon; go Suka-niyan na Pud iyo apiya anda kano matatago. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyan.

5. Ruk Iyan so kapa-ar ko manga Langit go so Lopa: Na si-i bo ko Allah phakandoda so langowan taman a pukhaolaola.

6. Puphakasoludun Niyan so kagagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i. Na Sukaniyan i Mata-o ko shisi-i ko manga rarub (a manga Pamikiran).

7. Paratiyaya a niyo so Allah go so Sogo Iyan, go pamumugai kano ko biyaloi kano Niyan non a miyamakasambi; na so Miyamaratiyaya a pud rukano go miyamumugai siran, na adun a bagiyan niran a balas a lubi a mala.

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٥٧﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَزِلُّ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَرْجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٥٨﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٥٩﴾

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦٠﴾

ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٦١﴾

[1] sa samporna a kathakna ko domadaiton.

8. Na antona-a i bangun niyo sa di niyo Kapharatiyaya a ko Allah?- A so Rasul na Puthawagun kano Niyan, ka a niyo Maparatiyaya so Kadnan niyo, a Sabunar a miyatar-ima Iyan so diyandi iyo, o sukano na Khipaparatiyaya.

9. Sukaniyan so Initoron Niyan ko Oripun Niyan so manga Ayat a manga rarayag, ka angkano Niyan mapaka-awa pho-on ko manga lili-botung a makasong kano ko mal-iwanag. Na Mata-an! A so Allah na Mala rukano i Gagao, a Makalimo-on.

10. Na antona-a i bangun niyo sa di niyo kaphamumugai sa lalan ko Allah?- A ruk o Allah so Paninggalan ko manga Langit a go so Lopa. Da-a phakatimbang rukano ko tao a miyamumugai, ko da pun so kapakada-ag, go miyakimbonowai. Siran man i mala i Daradat a di so siran a miyamumugai ko oriyen niyan; go miyakimbonowai siran. Na omani isa kiran na ini diyandi on o Allah so mapiya. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

11. Antawa aya i Phagotang ko Allah sa otang a mapiya? Ka an Niyan non mathakutakup, go adun a bagiyan niyan a balas a mapiya.

12. Si-i ko Alongan a Mailaingka so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Ba-

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ
إِذْ يُؤْمِنُ أُولَٰئِكَ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَهُمْ إِنْ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٨﴾

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ آيَاتٍ يَتَّبِعُ لِيُخْرِجَكُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَعَزِيزٌ
ذِكِيرٌ ﴿٥٩﴾

وَمَا لَكُمْ لَا تُسْتَغْفِرُونَ سَبِيلَ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ
مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أَوْلِيَّتِكَ أَكْثَرَ دَرَجَةً
مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلَ الْوَلِيِّ وَلَا وَعْدَ
اللَّهِ أَحْسَنُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٦٠﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
فِيضْلِعُهُ لَهُ ۚ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿٦١﴾

يَوْمَ نَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى
نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَانُكُمْ

bai,- a somisindao so Tihaya iran ko Hadapan niran go si-i ko kawanan niran (Putharo-on kiran:) Tothol rukano a mapiya sa Alongan nai: So manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, kakal kano ron! Giyoto man na sukaniyan so da-ag a lubi a mala!

13. Alongan a Tharo-on o manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai ko siran a Miyamaratiyaya: Naya-wa kami niyo, ka angkami makakowa sa Maliwanag ko Tihaya niyo! Adun a Tharo: Kasoi kano ko tali-khodan niyo, na puloloba kano sa Tihaya! Na katagowan so lut iran sa kota a adun a pinto iyan, so solud iyan na madadalumon so Limo, na so liyo niyan na mapapantag sukanian o siksa!

14. Tawagun niran siran: Bakami niyo di manga pud? I sumbag iran: Owai; na ogaid na bininasa niyo so manga ginawa niyo, go mithidaraan kano, go mishangka kano, go miyalimpang kano o manga ongaya taman sa miyakaoma so Sogowan o Allah; go miyalimpang kano makapantag ko Allah o palilimpang (a Shaitan).

15. Na sa Alongan na-i na da-a khatarima a pho-on rukano a saliyo o ginawa, o di na pho-on ko siran a Miyamangongkir. Aya darpa iyo na

الْيَوْمَ جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٨﴾

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرُوا نَارَ النَّارِ فَتَنَسَّيْنَا مِنْ يَمِينِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَايِهِ الْعَذَابُ ﴿٥٩﴾

يُنَادُوهُمْ وَهُمْ أَلْوَنُ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَىٰ وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَتَرْتَضَوْنَ مَا نَبَتْكُمْ وَعَنْتَكُمْ أَلْمَائِي حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَعَنْتَ كُمُ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٦٠﴾

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوَىٰكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ

so Naraka: Giyoto i patot rukano.
Na miyakaratarata a khabolosan!

16. Ba da makaoma so masa ko siran a Miyamaratiyaya a Kapakambayorantang o manga poso iran ko Tadum ko Allah go so Miyakatoron a bunar, ka an siran ndi khabaloi a lagid o siran a piyamugan ko Kitab gowani, na miyakalayay kiran so masa na tomigas so manga poso iran, go madakul kiran a manga Songklid.

17. Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah i phagoyag ko Lopa ko oriyen o kapatai niyan! Sabunar a piyakarayag Ami rukano so manga Tanda, ka a niyo sabota.

18. Mata-an! A so manga Barasadka, a manga Mama, go so manga Barasadka, a manga Babai, go piyagotangan niran so Allah sa otang a mapiya, na Puthakutakupun kiran, go adun a bagiyan niran a balas a mapiya.

19. Na so Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan, na siran man na siran so Mithotomangkud; go manga saksi si-i ko Kadnan niran Na adun a bagiyan niran a balas kiran go Sindao iran. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

وَيَسِّرُ الْمَصِيرَ ﴿٥٧﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا أَن تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾ ﴿٥٨﴾

أَعْمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٥٩﴾

إِنَّ الْمَصْدَقَيْنِ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿٦٠﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالشَّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٦١﴾

20. Tangkuda niyo a so kaoyagoyag ko doniya na matag katumbangan, go karimbaran, go kapangangarig, go kambantogan ko lutlut iyo, go kapamagindiga sa kadakul i manga tamok go manga Wata. Lagid o oran, a miyasowat so taribasok o piyakato iyan, oriyen niyan na murorang na Mailaingka sukaniyan a makabinaning, oriyen niyan na mabaloi a rarag. Na shisi-i ko Akhirat so siksa a sangat, go so Ma-ap a pho-on ko Allah go Kasosowat. Na da ko kaoyagoyag ko doniya inonta na matag sagad a kapipiya a ginawa, a phakalimpang.

21. Pagoradorad kano ko Ma-ap a pho-on ko Kadnan niyo, go so Sorga a aya kablang iyan na lagid o kablang o Langit go so Lopa, a ini thiyagar ko siran a Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan: Giyoto man so Kakawasa-an o Allah, a imbugai Niyan noto ko tao a kabaya Iyan: Na so Allah i Khiruk ko Kakawasa-an a lubi a mala.

22. Da-a khisogat a tiyoba ko Lopa, o di na si-i ko manga ginawa niyo a ba di matatago ko Daptar ko da-a Mi rompun Ka-aduna: -Mata-an! A giyoto si-i ko Allah na malbod,-

23. Ka-an niyo di mipumboko so miyada rukano, go a niyo di mipushonor so inibugai Niyan rukano. Na so Allah na di Niyan khabayaan so omani takabor, a tangandag,-

أَقْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ زِينَةٌ
وَفَاحِشٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ
كَثَلٌ غَيْثٍ أَنْجَبَ الْكَفَّارَ بَنَانَهُ ثُمَّ يَهْبِجُ
فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا وَفِي الْآخِرَةِ
عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمَسْعُ الْغُورُورِ ﴿٢٠﴾

سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ
آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾

مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا
إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا
تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ
مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾

24. A siran na manga liligut, go Ipushogo iran ko manga Manosiya so kapuligut. Na sa tao a tomalikhod, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Kawasa a Puphodin.

25. Sabunsabunar a Siyogo Ami so manga Sogo Ami a rakhus o manga rarayag a karina, go Piyakatoron Ami a babid iran so Kitab go so timbangan, ka-an mapakatindug o manga Manosiya so kaontol; go Inadun Ami so potao a kadadaluman sa bagur, a mala, go manga gona a ruk o manga Manosiya, go an mapunto o Allah so tao a tha-bang Rukaniyan go so manga Sogo Iyan si-i ko kisosolun niyan. Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Domada-ag.

26. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh go so Ibrahim, go ini sunggai Ami si-i ko manga Moriyatao iran so Kananabi-i go so Kitab. Na adun a pud kiran a komukudug ko ontol; go madakul kiran a manga songklid.

27. Oriyan niyan na piyakitondog Ami so manga lakao iran ko manga Sogo Ami; go piya kitondog Ami ko Isa a Wata o Maryam, go inibugai Ami Rukaniyan so Injil, go tiyagowan Ami so manga poso o siran a Miyamangonot Rukaniyan sa ranon, go Limo, go kasibai, a pimbago iran noto, a da Ami kiran Paliyogatun, ogaid na singanin ko

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَخْلِ
وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا
مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ
النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ
بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ
يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ
عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي
ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ
مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آلِهِم بِرُسُلِنَا وَفَقَّيْنَا
عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا
فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً
وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا
عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا
حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ

Kasosowat o Allah; na da iran noto palihara a ko titho a kapalihara a on. Na inibugai Ami ko siran a Miyamaratiyaya a pud kiran so balas kiran; Na madakul kiran a manga songklid.

28. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go Paratiyaya-a niyo so Sogo Iyan; kabugangkano Niyan sa takup ko Limo Iyan, go sunggayan kano Niyan sa Sindao a milalakao niyo sukaniyan go Napiyan kano Niyan: Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on:

29. Ka-an katokawi o Tiyoronan ko Kitab a da-a kapa-ar iran a maito bo ko kakawasa-an o Allah, ka Mata-an! A so Kakawasa-an na si-i sa tangan o Allah, imbugai Niyan noto ko tao a kabaya Iyan. Na so Allah i khiruk ko Kakawasa-an a lubi a mala.

أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا
بِرُسُلِهِ بُرْتُكُمْ كَفَالَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ
لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾

لَا يَلْعَلْ يَلْعَلْ أَهْلُ الْأَكْتَابِ لَا يَقْدِرُونَ عَلَى
شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

Surah Al-Mujadalah-58

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a miyanug o Allah so Katharo o (Babai a) Puphamawalunga Niyan makapantag ko Karoma niyan, go gi-i phanon ko Allah. Na so Allah na Pukhanug Iyan so gi-i Niyo Kashinumbaga: Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فَدَسَمَعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِي نُجِّدُكَ فِي رَوْحِهَا
وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ
اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٥٨﴾

2. Siran a pud rukano a ipuphangingiring iran ko manga Likod o manga Ina iran so manga Karoma iran, na kuna a ba siran i manga Ina iran: Da-a manga Ina iran inonta so Mimbabawata kiran; na Mata-an! A siran na titho a gi-i siran Tharo sa marshik a Katharo go kabokhag. Na Mata-an! A so Allah na tanto a mala i Ma-ap, a Manapi.

3. Na so ipuphangingiring iran ko manga likod o manga Ina iran so manga Karoma iran, oriyan niyan na ipagundod iran so Miyatharo iran, na Makapumaradika sa isa a Oripun ko da irampun kapakapurorada. Giyoto man na ipuphanguthoma rukano to. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

4. Na sa tao a di makato-on (sa Mapumaradika iyan), (na Paliyogaton) so kaphowasa sa dowa Olan sa di marintas ko di irampun kapakapurorada. Na sa tao a di phakabaog, na so kapakakana ko num polo a miskin. Giyoto dun man, ka-a niyo Maparatiyaya so Allah go so Sogo Iyan. Na giyoto man i manga taman o Allah. Na adun a bagiyan o Miyamangongkir a siksa a malipudus.

5. Mata-an! A siran a Sosoran-gun niran so Allah go so Sogo Iyan, na phakadapanasun siran sa lagid o kiyapakadapanasa ko miya-ona an

الَّذِينَ يَظْهَرُونَ مِنْكُمْ مَنْ يَسَاءِ بِهِمْ مَا هُنَّ
أُمَّهَاتُهُمْ إِنَّمَا هُنَّ أَلْفَاظُ الْقَلْبِ وَلِذَلِكَ
وَالَهُمْ لَيَقُولُنَّ مِنْكُمْ مَنْ أَلْفَاظُ الْقَوْلِ وَذُرُوا
وَأَنَّ اللَّهَ يَعْفُو عَفْوًا وَسِعَ

وَالَّذِينَ يَظْهَرُونَ مِنْ يَسَاءِ بِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا
قَالُوا فَخَرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا
ذَلِكَ تَوْعَظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ

فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَتَمَاسَا فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ
مِسْكِينًا ذَلِكَ لَتُؤْمَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَلِتَلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِتُكْفِرِينَ عَذَابَ
الْأَلِيمِ

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كَيْسُوا كَمَا
كُنْتُمْ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ
بَيِّنَاتٍ وَلِتُكْفِرِينَ عَذَابَ مُهِينٍ

niran. Na Sabunar a Piyakatoron Ami so manga Ayat a manga rar-ayag. Na adun a bagiyan o Miya-mangongkir a siksa, a phakahina,-

6. Si-i ko Alongan a kaoyaga kiran o Allah langon, na Panotho-lun Niyan kiran so pinggolaola iran. Tatanodan noto o Allah, na piya-kalipatan niran noto. Na so Allah i saksi ko langowan taman.

7. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa? Da-a khabaloi a bitiyara o tulo a ba di Sukaniyan i ika pat iran, -o di na lima a ba di Sukaniyan i ika num iran,- o di na kakorangan noto, antawa-a makadukul, a ba di Sukaniyan i pud iran apiya anda siran matago, oriyen niyan na Panotholun Niyan kiran so pinggolaola iran, ko Alongan a Qiyamah. Mata-an! A so Allah i Mata-o ko langowan taman.

8. Aiguda a Ka ko siran a ini sapar kiran so kakhokoroya, oriyen niyan na gi-i ran mbalinganan so ini sapar kiran sukaniyan? Go gi-i ran khokoroya-an so dosa, go so rido, go so kasasangka a ko Rasul. Na igira-a miyakaoma siran Ruka na Ipushalam iran Ruka so da ruka oto Salamun o Allah, go gi-i ran Tharo-on si-i ko manga ginawa iran: A ino a di rukutano bo ishiksa o Allah so gi-i tano Tharo-on?

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا
أَخْصَصَهُ اللَّهُ لِنُفْسِهِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَخْلُقُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ
رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا آذَنُ
مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرُ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا
كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ
إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ
لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَجَّوْنَ بِالْآيَةِ وَالْعَذْوَةِ
وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ قَدْ أَجَاءَكَ حَيْوَتُكَ بِمَا لَمْ
يُخَيِّدْكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا
اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصَلُّونَهَا
فَيَلْسَنُ الْمَصِيرُ

Kiyatangka-an siran ko Naraka Jahannam; A phamakasolud siran non. Na miyakaratarata a khabolosan!

9. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a Pumbibitiyarai kano, na di niyo Pumbibitiyarai so dosa go so rido, go so kasangka a ko Rasul, na aya Mbibitiyarai niyo na so kaphiapiya, go so kapananggila. Na kalukun niyo so Allah, a so si-i Rukaniyan i Pulimodan rukano.

10. So kakhokoroya (a marata) na si-i bo pho-on ko Shaitan, ka a niyan mapakamboko so Miyamaratiyaya. Na da-a khibinasa niyan kiran a maito bo inonta o sabap ko idin o Allah. Na so bo so Allah is sarigi o Miyamaratiyaya.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a Pitharo rukano, a pulowalowag kano ko manga darpa, na pulowalowag kano, ka lowagangkano o Allah. Na igira-a adun a Mitharo sa oshor kano, na oshor kano; Ka iphoro o Allah so Miyamaratiyaya, a pud rukano, go (iphoro Iyan) so piyamugan ko Kata-o, sa phipira pangkat. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

12. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a Ipumbitiyarai niyo so Rasul, na ona-an niyo ko da pun so Bitiyara niyo so saduka. Giyoto man i mapiya rukano go lubi a phakasoti. Na

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَجَمَّعْتُمْ فَلَا تَكُنْ جَوْا
بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ
وَتَكُنْ جَوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَأَتَقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ
تَحْشُرُونَ ﴿٥٨﴾

إِنَّمَا التَّجْوَىٰ مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ
ءَامَنُوا وَلَيْسَ بِضَارٍ لَهُمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَقَسَّعُوا فِي
الْمَجَالِسِ فَاقْسَحُوا بِقِسْعِ اللَّهِ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ
لَكُمْ قُضُوا فَأَقْبِرُوا بِرَفْعِ اللَّهِ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ
وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٦٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَجَمَّعْتُمْ الرَّسُولَ فَقَدْ قُضُوا
بَيْنَ يَدَيْ جَمْعِكُمْ صِدْقَةً ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَظْهَرُ
فَإِنْ لَمْ تَجْعَلُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦١﴾

o da-a khato-on niyo na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

13. Ba niyo ini kaluk a kiyona an niyo ko da pun so Bitiyara niyo ko manga saduka? Na gowani a da niyo nggolaola a, go piyakataobat kano o Allah, na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go onoti niyo so Allah a go so Sogo Iyan. Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

14. Bangka da mailai so kinowa iran a manga panarigan so pagtao a kiyararangitan siran o Allah? Di siran rukano pud go di siran kiran pud, go gi-i siran Shapa sa kabokhag, a siran na katawan niran.

15. Pithiyagaran o Allah so bagiyan niran sa siksa a sangat. Mata-an! A siran na miyakaratarata so pinggolaola iran.

16. Pimba-alan niran so manga sapa iran a lindonga, ka-an siran puphaka-alang ko lalan ko Allah, na adun a bagiyan niran a siksa a phakahina.

17. Da dun a milinding kiran o manga tamok iran, go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo. Siran man i manga tao ko Naraka, siran na ron siran non ndun makakakal!

ءَاسْفَقْتُمْ أَن تُفَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيَّ يُحْشَرُكُمْ
صَدَقْتُ فَإِذَا أَنْتُمْ كَذِبُونَ ۚ وَأَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقْبَحُوا
الصَّلَاةَ وَءَاثُورَ الزَّكَاةِ وَأَطْلَعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ حَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٨﴾

۞ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قَالُوا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكُذِّبِ وَهُمْ
يَقْعَمُونَ ﴿٥٩﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾

أَتُخَذُوا لِمَنْ هُمْ كُفَرَاءُ فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٦١﴾

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٦٢﴾

18. Si-i ko Alongan a kaoyaga kiran o Allah langon, na pushapa siran Non sa lagid o di iran Rukano kashapa: Ka aya tarima iran na Mata-an! A siran na si-i ko Shai (a phakabugai sa gona). Ba di Mata-an! A siran na siran na manga bo-khag?

19. Minipa-ar siran o Shaitan, na piyakilipatan niyan kiran so Tadum ko Allah: Siran man i tampil ko Shaitan. Ba di Mata-an! A so tampil ko Shaitan na siran i manga logi?

20. Mata-an! A so khisosorang ko Allah a go so Sogo Iyan na siran man i pud ko lubi a manga bababa.

21. Ini sorat o Allah: A Mata-an a phakada-ag Ako dun Sakun a go so manga Sogo Akun. Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Domada-ag.

22. Da-a khato-on ka a pagtao a Paparatiyaya-an niran so Allah a go so Alongan a maori, a ba iran pu-khababaya i so tao a siyorang iyan so Allah a go so Sogo Iyan, apiya pun siran na manga lokus siran, o di na manga Wata iran, o di na manga pagari ran, o di na manga tonganai ran. Siran man na inisorat Iyan ko manga poso iran so Paratiyaya, go ini Bagur Iyan kiran so Limo a pho-on Rukaniyan; Go phakasoludun Niyan siran ko manga Sorga a pu-phamangondas ko kababa-an niyan

يَوْمَ يَعْتَصِمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَى شَيْءٍ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٨﴾

أَسْتَخْوَدُ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَالْتَسِمُ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾

كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَيْنَ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

so manga lawasaig, makakakal siran non. Miyasowat kiran so Allah, go Miyasowat siran Rukaniyan. Siran man i tampil ko Allah; ba di Mata-an! A so tampil ko Allah; na siran i Phamakada-ag?

Surah Al-Hashr-59

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalingagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Sukaniyan so piyaka-awa lyan so Miyamangongkir a pud ko Tiyoronan ko Kitab pho-on ko manga darpa iran, si-i ko paganai a kalimod. Da niyo tarima-a o basiran maka-awa: Na aya tarima iran na Mata-an! A siran na kharun siran o manga kota iran pho-on ko (siksa o) Allah, na miyatalingoma siran o (Sogowan o) Allah sa di iran mapipikir, go ini pansir Iyan ko manga poso iran so kaluk, na ingguguba iran ko manga Walai ran so manga lima iran, go so manga lima o Miyamaratiyaya, na kowa-a niyo a thoma, Hai a dun a manga kailai niyan!

3. Na o da kiran Kokomun o Allah so ka-awa, na Matan-an a shiksa-an Niyan siran ko doniya;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا
وَوَدَّوْا أَنْهُمْ مَا يَنْتَعِلُهُمْ خُصُوفُهُمْ مِنَ اللَّهِ
فَأَنزَلَهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَدَفَ
فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرَجُونَ يُؤَنَّبُهُمْ بِأَيْدِيهِمْ
وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ
الْأَبْصَارِ ﴿٢﴾

وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ
لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ

go bagiyon niran si-i ko Akhirat so siksa ko Naraka.

4. Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na siyong iran so Allah go so Sogo Iyan: Na sa tao a sorangun niyan so Allah, na Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

5. Sa dun sa piyata iyo a Qormah o di na giyanatan niyo to a khipa-katitindug, ko manga itado niyan, na sabap sa idin o Allah, go a Niyan mapakarondan so manga songklid.

6. Na so piyakitaban o Allah ko Sogo Iyan a pho-on kiran,- na da niyo to kapakipuronda-i sa koda, o di na Onta: Na ogaid na so Allah na Pakiphangarasiyan Niyan ko manga Sogo Iyan so tao a kabaya Iyan: Na so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

7. So piyakitaban o Allah ko Sogo Iyan a pho-on ko tao ko manga Ingud, na ruk o Allah, go ruk o Rasul, go ruk o manga dadasug o Rasul, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so miyakalang sa lalan, ka-an di khabaloi a miputhotogalin ko lut o manga kawa-sa rukano. Na sa dun sa inibugai rukano o Rasul, na kowa-a niyo sukaniyan, go sa dun sa inisapar Iyan rukano sukaniyan na gunukun niyo. Na kalukun niyo so Allah. Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

النَّارِ ٥٩

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ٥٩

مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْسَةٍ أَوْ نَرَكْتُمْ هَآ قَابِئَةً عَلَىٰ أَصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْرِجَ الْفَاسِقِينَ ٥٩

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ٥٩

مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِلَّذِينَ آمَنُوا وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كُنْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا تَنْكُمُ الرُّسُلُ فَحِذُّوهُ وَمَا يَنْهَكُ عَنْهُ فَأَتَوْهَُا وَقَاتِلُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ٥٩

8. Ruk o Pukhakamurmuran a miyamagoyag, a so piyamogao siran ko manga darpa iran, go so manga tamok iran, a puphuloloba siran sa Gagao a pho-on ko Allah, go Kasosowat, go puthabangan niran so (Agama o) Allah go so Sogo Iyan: Siran man na siran i Mimamata-an;

9. Go so khitatakna ko Ingud, go so Paratiyaya, a miyaona an niran, na pukhababaya-an niran so miyamagoyag kiran, go da-a khato-on niran ko manga rarub iran a si-ig po-on ko ini pamugai kiran, go ini lawan niran ko manga ginawa iran, apiya pun adun a shisi-i kiran a Kamiskin. Na sa tao a ipilak iyan so kaligut o ginawa niyan, na siran man na siran i phamakasulang sa maliwanag;

10. Go so miyamaka-oma ko oriyan niran, na gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Napi-i Kamingka, a go so manga pagari ami a so kiyaona an kami ran ko Paratiyaya, go Dingka thagowi so manga poso ami sa si-ig ko siran a Miyamaratiyaya. Kadnan nami! Mata-an! A Suka i Mala i Gagao, a Makalimo-on.

11. Bangka da mailai so siran a Miyamanangin? Gi-i ran Tharo-on ko manga pagari ran a so Miyaman-gongkir a pud ko Tiyoronan ko Kitab: A Ibut o paka-awa a kano na Mata-an a pud kami niyo dun a magawa, go da-a pagonotan nami a

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٥٨﴾

وَالَّذِينَ بَوَّءُوا الذَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِثُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شَخْنَ نَفْسِهِ فَقَدْ أَفْلَحَ ۖ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥٩﴾

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِآلِ الْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٦٠﴾

۞ أَلَمْ تَر إِلَى الَّذِينَ تَقُولُوا بِقَوْلِ اللَّهِ مُخَالَفَةً وَلَاحِقُونَهُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَيْسَ أَخْرَجْتُمْ لَنُخْرِجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا تَطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ

sorang rukano a isa bo sa dayon sa dayon, go o phamonowa kano na Mata-an a tabangan nami sukano dun. Na so Allah na shasaksi-an Niyan a Mata-an! A siran na tithe a manga bokhag.

12. Mata-an a o paka-awa a siran na di siran bo pud a magawa, go Mata-an a o pamonowa siran na di iran siran bo thabangan, go Mata-an a apiya tabangan niran siran na Mata-an a ithalikhod iran bo so manga likod iran, oriyen niyan na di siran katabangan.

13. Mata-an a sukano i lubi a ipukhaluk iran si-i ko manga rarub iran, a di so Allah, giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a di phamanabot.

14. Di siran rukano makipumbo-nowai, sa ba siran matata-ayon, in-onta o si-i ko manga Ingud a khikokota-an, o di na si-i ko ka-a lutan sa manga tambak. So gi-i ran kambobono ko lut-lut iran na mita-taralo. Arangan Ka kiran na mata-ta-ayon, a so manga poso iran na masasagomparak: Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na pagtao a di phamanabot.

15. Lagid o siran a miya-ona an niran sa marani, kiyata-a man niran so karata o olaola iran; go a dun a bagiyan niran a siksa a malipudus.

لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٥٩﴾

لَيْنَ أَخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَيْنَ قُتِلُوا لَا يَنْصُرُوهُمْ وَلَيْنَ نَصْرُوهُمْ لَيُوَلِّنَنَّ الْأُذُنُ ثُمَّ لَا يَنْصُرُونَ ﴿٦٠﴾

لَأَنشُرَنَّ أَشَدَّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٦١﴾

لَا يَقْتُلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّىٰ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾

كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاتُ أُولَىٰ وَأَمْرِهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾

16. Ishan o Shaitan gowani a Tharo-on niyan ko Manosiya: A Ongkir ka, na ka giya a Makaongkir na Pitharo iyan: A Mata-an! A sakun na angiyas Ako ruka; Mata-an! A sakun na i ikhaluk akun so Allah, a Kadnan o manga ka-adun!

17. Na miyabaloi so kha-akiran sa dowo oto a Mata-an! A siran na khatago ko Naraka, a makakakal siran non. Na giyoto man i balas ko manga darowaka.

18. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah; go Pamimikirana o ginawa so mini-ona niyan a ruk o gawi-i a phakasambi. Na kalukun niyo so Allah! Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

19. Na di niyo showa-a so piyakalipatan niran so Allah, na piyakalipatan Niyan kiran so manga ginawa iran! Siran man na siran so manga songklid!

20. Di magishan so manga tao ko Naraka a go so manga tao ko Sor-ga. So manga tao ko Sor-ga na siran i miyamakasulang sa maliwanag.

21. O Initoron Ami angkai a Qur-an ko Palao, na Mailaingka dun sukaniyan a Makapangalimba-an, a manga bubungkag, po-on sa kaluk ko Allah. Na giyoto man so manga ibarat a phagumba-alan

كَمْثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ
فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ
اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٩﴾

فَكَانَ عَلَيْهِمَا أَهْمًا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا
وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿٦٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ
مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦١﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَسُوْا اللَّهَ فَأَنْسَهُمْ
أَنْفُسُهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٢﴾

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ
الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ
الْقَائِمُونَ ﴿٦٣﴾

لَوْ أَرَادْنَا هَذَا الْقُرْءَانَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْنَاهُ
خَسِرًا مَّتَّصِدًا مِّنْ حَشِيَّةِ اللَّهِ وَتِلْكَ
الْأَمْثَلُ نُصْرَتِهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ

Ami sukaniyan ko manga Manosiya, ka-an siran Makapuphamimikiran.

22. Sukaniyan so Allah, so da a Tohan inonta Sukaniyan; Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag; Sukaniyan so Masalinggagao, a Makalimo-on.

23. Sukaniyan so Allah, so da a Tohan inonta Sukaniyan, a Phapar, a Soti, a Puphamugai sa Kalilintad, a Puphamugai sa Kasasarig, a Masiyap, a Domada-ag, a Mamundug, a diya-itan o Kala. Soti so Allah mawatan ko Ipuphanakoto iran!

24. Sukaniyan so Allah, a Puphangadun, a gi-i Mba-as a gi-i Mbontal; ruk Iyan so manga Ngaran a manga pipiya: Puthasbik Rukaniyan so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

يَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٩﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالشَّهَادَةُ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٦٠﴾

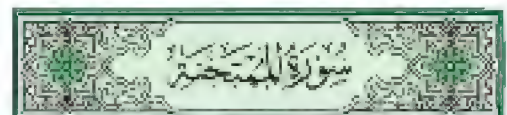
هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقَدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهِتَمُّ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦١﴾

هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾

Surah Al-Mumtahanah-60

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so ridowai Yakun, go ridowai niyo a manga Panarigan, a i sampai niyo kiran so kapakinginawai, a Sabunar a Inongkir iran

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ

so miyakaoma rukano a bunar, phaka-awa an niran so Rasul a go sukano, ka kagiya a Paparatiyayaan niyo so Allah, a Kadnan niyo; o sukano sa kiyaliyo niyo na Panagontaman ko lalan Nakun, go kapuloba ko Kasosowat Akun; Puphaguma-an niyo a gi-i niyo kir-an kingginawain, a Sakun na Katawangko so piyaguma iyo go so piyayag iyo. Na sa tao a nggolaola rukano saya, na Sabunar a miyapokas ko ontol a lalan.

2. O kadaobi kano iran, na pumbaloi siran a manga ridowai niyo, go Puphapangonotan niran rukano so manga barokan niran, go so manga dila iran ko marata, go miyandingandingan niran a o ba kano bo Pagongkir.

3. Di rukano dun phakanggai a gona so manga tonganai niyo, go so manga Wata iyo; si-i ko Alongan a Qiyamah: Na Pakapumbulabulagun kano Niyan. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyan,

4. Sabunar a adun a bagiyan niyo a ladiyawan a mapiya si-i ko Ibrahim, go so manga pud Iyan, Gowan a Tharo-on niran ko pagtao wiran: A Mata-an! A Sukami na a ngiyas Kami rukano, go so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah; Inongkir Ami sukano; go miyapayag ko lut Ami a go so lut iyo so rido go

وَيَا كَافِرٌ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ حَرَجْتُمْ
جِهَدًا فِي سَبِيلِي وَآيَتِيَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ
إِلَيْهِمْ بِالْمُؤَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا
أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ
السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾

إِنْ يَشْفَعُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءَ وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ
أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُمُ بِالْأَسْوَى وَوَدُّوا أَنْ
تَكْفُرُوا ﴿٦١﴾

لَنْ تَشْفَعُكُمْ أَزْوَاجُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٦٢﴾

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ
مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُكُمْ وَأَمْنُكُمْ وَمِمَّا
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كُفْرًا بِكُمْ وَبِدِينِكُمْ
وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا
بِاللَّهِ وَحَدُّهُ لَا يَقُولُ إِبْرَاهِيمُ لَأُغْفَرَ لِي غَيْرَ
لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا

so rarangit, sa dayon sa dayon taman sa di niyo Paratiyaya-an so Allah a isa isa Sukaniyan - inonta so Katharo o Ibrahim ki Ama Iyan: Mata-an a ipanguni Yakun suka dun sa Ma-ap, na da-a kapa-ar Akun a Mapumbagiyan ka a phon ko Allah a maito bo - Kadnan Nami! Suka bo i Siyarigan Nami, go si-i Kami Ruka bo Pumbalingan, go si-i Ruka so khabolosan.

5. Kadnan Nami! Di Kamingka mbaloya a Pangangarasiyan o siran a Miyamangongkir, go Ma-api Kamingka, Kadnan Nami! Mata-an! A suka na Suka so Mabagur, a Maongangun.

6. Sabunsabunar a miyabaloi rukano siran a ladiyawan a mapiya, a ruk o tao a aya butad iyan na ika aluk iyan so Allah, a go so Alongan a Maori. Na sa tao a tomalikhod, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i kawasa a Puphodin:

7. Matatangtud a so Allah na mbalowin Niyan ko lut iyo a go so lut o siran a mini puridowai niyo kiran, so kanggiginawai. Na so Allah na Gaos. Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

8. Da rukano saparun o Allah so siran a da siran rukano Pakimbonowai makapantag ko Agama, go da kano iran bogawa ko manga darpa iyo, ko kaphiyapiya i niyo

عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنْتَبَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿١﴾

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا
اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَن تَوَلَّىٰ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ
الْحَمِيدُ ﴿٣﴾

«عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ
مِنْهُمْ مَّوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ رَّحِيمٌ» ﴿٤﴾

لَا يَتَّبِعُكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقِيمُوا كُفْرًا فِي الدِّينِ
وَلَمْ يُخْرِجُوا كُفْرًا مِنْ دِينِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا
إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٥﴾

kiran, go so Kapaginontolani niyo kiran. Mata-an! A so Allah na pukhababaya-an Niyan so manga o ontol.

9. Aya bo a isasapar rukano o Allah na so siran a Miyakimbonowai siran rukano, makapantag ko Agama, go biyogao kano iran ko manga darpa iyo, go piyamagogo-pa-an niran a kapaka-awa iyo, o ba niyo siran panarigi. Na sa tao a manarig kiran, na siran man i manga Darowaka.

10. Hai so Miyamarat iyaya! Igira-a miyakaoma rukano so Miyamarat iyaya a manga Babai a miyamanogalin, na a madi niyo siran; so Allah na katawan Niyan so Parat iyaya iran: Na o katokawi niyo siran a (titho a) Miyamarat iyaya, na di niyo siran phakakasoya ko manga kapir. Di siran khapakai ko siran (a manga kapir), go di siran khapakai (a manga kapir) ko siran (a Miyamarat iyaya a manga Babai). Na bugan niyo kiran so miyanggas-to iran (a Mahar). Na da a dosa niyo ko Kapangaroma-a niyo kiran igira-a minibugai niyo kiran so manga Mahar iran. Na di niyo kaputi so Kakakaromai ko manga kapir a manga Babai; go sukata niyo so Minibutang iyo; go sukata iran sominibutang iran. Giyoto man i Kokoman o Allah: A Iphukhokom Iyan rukano. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

إِنَّمَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ
وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ
أَن تُولَّهُمْ وَمَن يُولَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ ﴿٦٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ
فَأَمْسِكُوهُنَّ إِنَّ اللَّهَ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِن
عَاسَمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى
الْكُفَّارِ لَأَهُنَّ جِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ
وَأَتُوهُمْ مَا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنْكِحُوهُنَّ
إِذَا عَاسَمْتُمُوهُنَّ أَجْرُهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ
الْكُفَّارِ وَسَعَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلَيْسَ لَكُم مَّا أَنْفَقُوا
ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿٦١﴾

11. Na o adun a mada rukano a isa ko manga Karoma niyo a magagao ko manga kapid, na go kano makataban, na bugan niyo ko siran a miyawa so manga Karoma iran so lagid o mini butang iran. Na kalukun niyo so Allah a so Sukaniyan i Paparatiyaya-an niyo.

12. Hai Nabi! Igira-a miyakaoma Ruka so Miyamaratiyaya a manga Babai a makipuphasada siran Ruka sa di iran ishakoto so Allah sa maito bo, go di siran phamanukhao go di siran pushina, go di iran bono-on so manga Wata iran, go di siranunggolaola sa kabokhag, a khitumpo iran noto ko lut o manga lima iran a go so manga a-i ran, go di ka iran sangka-an ko ontol, na pakiphasada Ka kiran go Pangunin Ka siran sa Ma-ap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

13. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano phanarig ko pagtao a kiyararangitan siran o Allah, a Sabunar a kiyada-an siran sa Panginam ko Akhirat, lagid o Kiyada i sa Panginam ko manga kapid a pud ko manga tao ko manga kobor.

وَإِنْ فَاتَكُمْ سُورَةٌ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ
فَعَلَيْكُمْ قَوْلُ الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَرْوَاحُهُمْ
مِثْلَ مَا أَنْفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ
مُؤْمِنُونَ ﴿٦٠﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يَبَاجِلْكَ عَلَى
أَنْ لَا يُسْرِكْنَ بِأَمْوَالِهِنَّ وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ
وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَدَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِهَتَمَيْنِ
يَقْتَرِيْنَهُ بَيْنَ أَيْدِيْهِنَّ وَأَرْجُلَيْهِنَّ وَلَا
يَعْبِيْنَكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَأَسْتَغْفِرْ
لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ قَدْ يَكْسِبُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَكْسِبُ
الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿٦٢﴾

Surah Al-Saff-61

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

shisi-i ko Lopa: go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Hai so Miyamaratiyaya! Ino niyo gi-i Tharowa so di niyo bo punggolaola-an?

3. Miyakala a rarangit a pho-on ko Allah sa gi-i niyo Katharowa ko di niyo bo punggolaola-an.

4. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so gi-i siran Makimbonowai si-i ko lalan Rukanian a shishinundai; miyaka-ibarat siran ko kambalai a piyakandudukuta.

5. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! Ino Ako niyo di-i shiyanta-a, a Sabunar a katawan niyo a Mata-an! A Sakun na Sogo Allah si-i rukano? Na kagiya a sominilai siran, na piyakasilai o Allah so manga poso iran. Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga songklid.

6. Na gowani na Pitharo o Isa a Wata o Maryam: Hai manga Moriyatao o Israil! Mata-an! A Sakun na Sogo o Allah si-i rukano, a tomatanto ko miya-ona an Ko a Taurat, go Phanothol ko Sogo a phakatalingoma ko oriyen Ko, a aya ngaran Niyan na so Ahmad. Na kagiya a Miyoma Niyan kiran so manga rarayag a karina, na Pitharo iran: Giyaya na balik mata a mapayag!

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾

كَبُرَ مَقْشًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَأَنَّهُمْ بُنِينَ مَرْصُوصَ ﴿٤﴾

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَتَقَوْمُ لِمَ تَقُولُونَ لِي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاعَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾

7. Na ba adun a tao a makalawan a darowaka ko tao a ini angkob iyan ko Allah, so kabokhag, a sukaniyan na puthawagun ko Islam? Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga Darowaka.

8. Kabaya iran a iphadung iran ko Sindao o Allah so manga ngari iran: A so Allah na tharotopun Niyan so Sindao Niyan, apiya miyagowad so manga kapisir.

9. Sukaniyan so Somiyogo ko Sogo Iyan a rakhus o Torowan a go so Agama a bunar, ka phakilangkoloban Niyan non so Agama sa Kalangolangowan niyan, apiya miyagowad so manga Pananakoto.

10. Hai so Miyamaratiyaya! Ba ko rukano thoro-on so kandagang a makasabut rukano ko siksa a malipudus?

11. So Kaparatiyaya-a niyo ko Allah go so Sogo Iyan, go so kipanagontamanun niyo sa lalan ko Allah, ko manga tamok iyo, go so manga ginawa niyo: Giyoto man i mapiya rukano, o sukano na katawan niyo!

12. Napi Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakasoludun kano Niyan ko manga Sorga, a pupha-

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَىٰ
إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

يُرِيدُونَ لِيُظْلِفُوا ثَوْرَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُنِمْ
نُورِهِمْ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَهْلَ الذِّكْرِ عَلَىٰ تَجَرُّوْا سُجُّكُمْ مِنْ
عَذَابِ الْبُورِ ﴿١٠﴾

لَوْ سِئِنَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ دَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

يَعْقِرْ لَكُمْ دُؤُنَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٌ طَيِّبَةٌ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ

mangodas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, go manga darpa a manga tatanos si-i ko manga Sorga a tatap: Giyoto man so da-ag a mala;

13. Go adun a salakao pun a pukhababaya-an niyo sukaniyan; tabang a pho-on ko Allah go da-ag a masipug. Na Puphamanotholingka sa mapiya so Miyamaratiyaya.

14. Hai so Miyamaratiyaya! Mbaloi kano a manga tabanga o Allah: Ishan o Kiyatharowa o Isa a Wata o Maryam ko manga Hawari-in: A antawa-a i manga tabanga Akun si-i ko Allah? Pitharo o manga Hawari-on: Sukami i manga tabanga o Allah. Na Miyaratiyaya so saba-ad ko manga Moriyatao o Israil, na Miyongkir so saba-ad. Na piyakabagur Ami so Miyamaratiyaya, ko kishosogata-an niran ko ridowai ran, na miyabaloi siran a miyamakada-ag.

الْعَظِيمِ ﴿١٢﴾

وَأُخْرَىٰ يُحِبُّونَهَا أَضْرُّ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَيَسِّرُ

الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنصَارُ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِحَوَارِيِّنَ مَن أَنصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ اللَّهِ فَإِذَا مَنَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ يَلْ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَىٰ عُدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾

Surah Al-Jumu'ah-62

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalingagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, a Phapa-ar, a Soti, a Maba-gur, a Maongangun.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْبَحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
الْحَيُّ الْقَيُّومُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

2. Sukaniyan so Somiyogo ko manga ummi^[1], sa Sogo a pud kiran, a Pukhabatiya Iyan kiran so manga Ayat Iyan, go Puphakasoti kiran go puphakandao kiran ko Kitab a go so Ongangun; a Mata-an a aya butad iran gowani na matatago dun ko karibat a mapayag;

3. Go so manga salakao a pud kiran a da kiran pun raot. Na Sukaniyan so Mabagur, a Maongan-gun.

4. Giyoto man so kakaya-an o Allah, imbugai Niyan ko tao a kabaya Iyan: Na so Allah i Khiruk ko kakaya-an a mala.

5. Aya ropa-an o siran a siyana-an ko Taurat, oriyen niyan na da iran nggolalanun sukaniyan, na lagid o ropa-an o Kimar a phagawid sa manga Kitab. Miyakaratarata a ropa-an o pagtao a so piyakambo-khag iran so manga Ayat o Allah: Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga darowaka.

6. Tharowangka: Hai manga Yahodi! O ba niyo ini tugo a Mata-an! A sukano i pukhabaya-an o Allah a di ron pud so manga Manosiya, na shinganin na niyo so kapatai, o sukano na Pumamata-an kano!

7. Na di ran ndun noto shingani-nun sa dayon sa dayon, sabap ko

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو
عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ
مُبِينٍ ﴿١﴾

وَالْآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو
الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٣﴾

مَثَلُ الَّذِينَ خَضَعُوا لِلتَّوْرَةِ ثُمَّ لَا يَحْمِلُوهَا
كَمَثَلِ الْجَمَارِ يَتَحْمِلُ أَسْفَارًا يَفْسَسُ مَثَلُ
الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بَيِّنَاتٍ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٤﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ رَعَيْتُمْ أَوَّلِيَّاءَ اللَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَقَمُّوا أَلْمَوتَ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٥﴾

وَلَا تَسْمُونَهُ أَهْدَاءَ مَا قَدَّمْتِ أَيْدِيَهُمْ وَاللَّهُ

[1] Siran so manga Arab a di mata-o matiya ago shorat.

mini-ona o manga lima iran (a dosa). Na so Allah na katawan Ni-yan so manga darowaka!

8. Tharowangka: A Mata-an! A so kapatai a so puphalagoyan niyo sukaniyan: Na Mata-an naya! A miputho-ona kano niyan; oriyen niyan na phakandodun kano ko (Allah a) Mata-o ko masolun, a go so mapayag: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo!

9. Hai Miyamaratiyaya! Igira-a ini pananawag so Sambayang ko Alongan a Juma-at, na nggaga-angkano somong ko Tadum ko Allah, go awa i niyo so kaphapasa i: Giyo-to man i mapiya rukano o sukano na katawi niyo!

10. Na igira-a miyapasad so Sambayang, na pharaparak kano ko Lopa, go niyo mbabanoga so Kakaya-an o Allah, go Tatadumi niyo so Allah sa madakul, ka angkano makasulang sa maliwanag.

11. Na igira-a miyakailai siran sa dagangan, o di na karimbaran, na shasakoya siran non, go Ganatang-ka iran ko katitindug Ka (Ya Muhammad). Tharowangka: A so (balas a) shisi-i ko Allah na aya tomo a di so karimbaran, a go so dagangan! Na so Allah i taralbi a mapiya ko puphamugai sa riskhi.

عَلَيْهِمُ يَا ظَالِمِينَ ﴿٧﴾

قُلْ إِنَّ أَلْسِنَتِ الْبَشَرِ تَفْرُقُونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ
مُلَقَّبُكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِندِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ
الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي
الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا
اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ
فَإِمَّا قَلِيلًا مِّمَّا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِّنَ اللَّهْوِ وَمِنَ
التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَبِيرٌ الرَّزِيقِينَ ﴿١١﴾

Surah Al-Munafiqun-63

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Igira-a miyaka-oma ruka (Ya Muhammad) so manga Monapik, na gi-i ran Tharo-on: A shasaksi-an nami a Mata-an! A Suka na tithe a Sogo o Allah. Na so Allah na katawan Niyan a Mata-an! A Suka na tithe a Sogo Iyan. Na so Allah na Shasaksi-an Niyan a Mata-an! A so manga Monapik na tithe a manga bokhag.

2. Biyaloi ran so manga sapa iran a lindonga: Ka-aniran pukha-a langi so lalan ko Allah. Mata-an! A siran na miyakaratarata so pinggolaola iran.

3. Giyoto man na sabap sa Mata-an a siran na Miyaratiyaya siran, oriyan niyan na Miyongkir siran, na Miyapatri so manga poso iran: Na siran na di siran phakasabot.

4. Na igira-a Miya-ilaingka siran na Pukhasowat Ka o manga lawas iran. Na amai ka Mitharo siran na Puphamamakinugun Ka so Katharo iran. Lagid siran o manga kayo a khisasaragun. Arangan niran ko oman i lalis na itotompa kiran. Siran so manga ridowai, na Iktiyar-ingka siran. Pimorka-an siran o Allah! Andamanaya i katatalikhod iran!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾

أَتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ حُتَّةً فَوَيْدٌ وَأَعْن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾

وَوَدَّازَّوْنَهُمْ لَعْنُكَ أَجْسَامُهُمْ قَبْلُ يَقُولُوا نَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَانَهُمْ حُشْبٌ مِّنْ سَنَدَةٍ يَّحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاتَّخَذَهُمْ قَتْلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾

5. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i, ka-angkano mipanguni sa Ma-ap o Rassullolah! Na ipangulungkulung iran so manga Olo iran, go Mailaingka siran a puphamanalikhod, a siran na khi-pananakabor.

6. Magishan o ini Panguningka siran sa Ma-ap, antawa -a Dangka siran pangunin sa Ma-ap, ka di siran ndun Puma-apan o Allah. Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga songk-lid.

7. Siran so gi-i Tharo: Sa di niyo puphamugi so tao a tampil ko Rassullollah, taman sa di iran bulagun. Na ruk o Allah so manga Kakawa-sa-an ko manga Langit a go so Lopa; na ogaid na so manga Monapik na di iran sasabotun.

8. Gi-i ran Tharo-on: A ibut o makandod tano sa Madinah, na phaka-awa-an ro-o dun o mabagur so malobai, Na ruk o Allah so Bagur go ruk o Sogo Iyan, go ruk o Miyamaratiyaya; Na ogaid na so manga Monapik na di iran kata-wan.

9. Hai so Miyamaratiyaya! O ba kano Mabimban o manga tamok iyo a go so manga Wata iyo ko Tadum ko Allah. Na sa tao a nggolaola ro-o, na siran man na siran i miyangalologi.

وَإِذَا قِيلَ لَهُم تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ
لَوَارُءُ وُسْهُمْ وَرَأَتْهُمْ يَبْصُرُونَ وَهُمْ
مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ
تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾

هُمْ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ
رَسُولِ اللَّهِ حَتَّىٰ يَنْفَضُوا وَلِلَّهِ خَزَائِنُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا
يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾

يَقُولُونَ لَيْن رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ
لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ
وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ
الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ
وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ
يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾

10. Na pamumugai kano ko in-ibugai Yami rukano ko da pun kapakatalingoma ko isa rukano, o kapatai, na Matharo iyan: Kadnan Ko! Ino Wakongka di phaka-akola sa taman ko ta-alik a marani, kana ko Makashasadka go ana ko mabaloi a pud ko manga Bilangatao?

11. Na da dun a phaka-a kolun o Allah a Baraniyawa igira-a miyakaoma so Adiyal iyan. Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaolan.

Surah Al-Taghabun-64

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa; ruk Iyan so Bantogan; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

2. Sukaniyan so Miyadun rukano; na so saba-ad rukano na kapir, na so saba-ad rukano na Mapaparatiyaya; Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyan.

3. Inadun Niyan so manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar, go Pimbontalan kano Niyan, na Piphiiyapiya-an Niyan so manga bontal iyo; go si-i Rukaniyan so khabolosan.

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥١﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْبِغُ لَكُمْ مَاءُ السَّمَوَاتِ وَمَاءُ الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢﴾

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٣﴾

4. Katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa, go katawan Niyan so i sosolun niyo go so papayagun niyo; na so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

5. Ba rukano da makatalingoma so Totholan ko siran a Miyaman-gongkir gowani? Na kiyata-aman niran so karata o olaola iran. Go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

6. Giyoto man, na sabap sa Mata-an naya a miyakatalingoma kiran so manga Sogo kiran rakhus o manga rarayag a karina, na Pitharo iran: A ba so Manosiya i punggonana-o rukutano? Na Inong-kir iran, go tomiyalikhod siran. Na kawasa so Allah. Na so Allah na kaya a Puphodin.

7. Ini tugo o siran a Miyaman-gongkir a di siran ndun khaoyag sharoman. Tharowangka (Ya Muhammad): Owai na, Ibut ko Kadnan Ko! Ka Mata-an a pagoyagun kano dun, oriyen niyan na Mata-an a Phanotholun rukano dun so ping-golaola niyo. Na giyoto man si-i ko Allah na malbod.

8. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so Sogo Iyan, go so (Quran a) Sindao a so Initoron Nami. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١﴾

الَّذِينَ آمَنُوا بِالَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢﴾

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ مِثْلُنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَأَسْتَفْتَى اللَّهُ وَاللَّهُ عَنِ جُمُودٍ ﴿٣﴾

رَعِمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ كُلٌّ عِنْدَ رَبِّكَ لِتُحْجِثَ لَوْمَةُ لَعْنَتِهِمْ يَوْمَ عَمَلِهِمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٤﴾

فَتَأْمُرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ حَبِيرٌ ﴿٥﴾

9. Si-i ko Alongan a kalimoda Niyan rukano ko Alongan a kapulimod;- giyoto man so Alongan (a kapayag) o kalogi. Na sa tao a Paratiyaya-an niyan so Allah go nggalubuk sa mapiya,- na lalasun Niyan non so manga dosa niyan, go pakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kaba-ba-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran non-sa dayon sa dayon: Giyoto man i da-ag a mala.

10. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka, a makakakal siran non: Na miyakaratarata a khabolosan.

11. Da-a minisogat a tiyoba, a ba di sabap sa Idin o Allah: Na sa tao a Maratiyaya ko Allah, na nggonananon Niyan so poso iyan: Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

12. Na onoti niyo so Allah, go onoti niyo so Rasul: Na o talikhod kano, na aya bo a paliyogat ko Sogo Ami na so Kapamakasampai a mapayag.

13. So Allah! Da-a Tohan a in-onta Sukaniyan. Na so bo so Allah i sarigi o Miyamaratiyaya.

14. Hai so Miyamaratiyaya! Mata-an! A so saba-ad ko manga Karoma niyo go so manga Wata iyo

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْحُجَّةِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَعَمِلْ صَالِحًا نُكْفِرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ
وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ
الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ
يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ
تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ﴿١٢﴾

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمِنْ
أَرْوَاحِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَنْدَ الرَّسُولِ

na ridowai niyo, na iktiyari niyo siran. Na o Puma-ap kano, go dapai niyo, go nomapi kano, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. So manga tamok iyo go so manga Wata iyo na matag rukano tupung: Na so Allah na ron so balas a mala.

16. Na kalukun niyo so Allah sa sadun sa khagaga niyo, go Puphamamakinug kano, go Puphangon-gonotan kano, go puphamumugai kano sa mapiya a ruk o manga ginawa niyo. Na sa tao a ipilak iyan so kaligut o ginawa niyan, na siran man na siran i phamakada-ag.

17. O pagotangi niyo so Allah sa otang a mapiya, na puthakutakupun Niyan noto rukano, go Napiyan kano Niyan: Na so Allah na Masalamatun, a Matigur,

18. Katawan Niyan so masolun a go so mapayag, a Mabagur, a Maongangun.

فَاخَذُوا لَهُمْ وَاَن تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا
وَتَعْفُوا وَاَن اَللهُ عَفُوٌّ رَّحِيمٌ ﴿١٦﴾

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللهُ
عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

فَاتَّقُوا اللهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا
وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِّأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ
نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾

إِنْ تَقَرَّبُوا إِلَى اللهِ قَرَّبَ إِلَيْكُمْ خَيْرَاتَهُ
لَكُمْ وَتَعْفِرْ لَكُمْ وَاللهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٧﴾

عَلَيْهِ الْعَيْبُ وَالشَّهَادَةُ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

Surah Al-Talaq-65

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Igira-a ipushowai niyo so manga Babai, na showai niyo siran si-i ko ida iran, go itonga

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ
لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللهَ رَبَّكُمُ لَا

niyo so ida: Go kalukun niyo so Allah a Kadnan niyo; di niyo siran phaka-awa-a ko manga Walai (a babalingan) niran, go di siran paga-wa inonta o makasogok siran sa pakasisingai, a mapayag. Na giyoto man i manga taman o Allah: Na sa tao a lomawan ko manga taman o Allah, na Sabunar a miyabinasa niyan a ginawa niyan: Dingka katawan: Na masukun a so Allah na adun a pumbago Niyan ko oriyen noto a khasowa.

2. Na igira-a ipuraot siran ko talik kiran, na balingi niyo siran si-i ko adat a mapiya, o di na mbulagun niyo siran si-i ko adat a mapiya, go pakishaksi-i niyo so dow a maontol a pud rukano, go pamayandugun niyo so kashaksi a ruk o Allah. Giyoto man na Ipuphanguthoma oto ko tao aya butad iyan na Paparatiyaya-an niyan so Allah, a go so Alongan a Maori. Na sa Tao a ikaluk iyan so Allah, na sunggayan Niyan sa milidas iyan ko margun:

3. Go mbugan Niyan sa pagupur a di niyan mapipikir. Na sa tao a somarig ko Allah, na Sukaniyan ndun i Ma-ako ron. Mata-an! A so Allah na Pakapuphamondasun Niyan so Sogowan Niyan. Sabunar a tiyagowan o Allah so langowan taman sa diyangka.

4. Na so mithaman kiran so Haid ko manga Babai rukano, na amai ka

عَزَّوَجَلَّ مِنْ يُؤْتِيهِمْ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ يَفْجَسَهُ مَبِينٌ وَقَالَكَ حُدُودَ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿٦٥﴾

فَإِذَا بَلَغَ لَأْجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِنْكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿٦٦﴾

وَيَرْزُقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٦٧﴾

وَالَّذِي يَكْنِ مِنَ الْمَحْجِيزِ مِنْ

kapaparampangan kano, na aya ida iran na tulo Olan, go (lagid oto so) siran a da pun Makail. Na so manga o Ogat, na aya ida iran na so kim-bawata-an niran ko ikaogat iran. Na sa tao a ikaluk iyan so Allah, na sunggayan Niyan ko okit iyan sa malbod.

5. Giyoto man i Sogowan o Allah, a Initoron Niyan noto si-i rukano: Na sa tao a ikaluk iyan so Allah, na lalasun Niyan non so manga dosa niyan, go pakala-an Niyan ko bagiyan niyan so balas.

6. Pakababalinga niyo siran ko sa dun sa babalingan niyo, si-i ko gaos iyo: Go di niyo siran phakarguni, ka Kaphakasimpitan niyo siran. Na amai ka adun a manga ikaogat iran, na nggastowi niyo siran taman sa mimbawata iran so ikaogat iran: Na amai ka pakasoson niran rukano, na bugan niyo kiran so manga tundan kiran; go puphamagodasa i niyo si-i ko butad a mapiya. Na amai ka makaphuruguna kano, na pakasoson rukaniyan o salakao (a Babai);

7. Nggasto so adun a kakawasan niyan ko kakawasa-an niyan: Na sa tao a miyakasimpiton so pagupur iyan, na nggasto ko inibugai ron o Allah. Da-a iphaliyogat o Allah ko ginawa a rowar ko inibugai Niyan non. Mbalowin bo o Allah ko oriyang o margun so malbod.

يَسْأَلُكُمْ إِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُمْ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالَّتِي لَمْ يَحْضُرُوا فَأُولَئِكَ الْأَحْمَالُ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهُ يُسْرًا ﴿٥﴾

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ﴿٦﴾

أَسْكُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكُنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تَضَارَّوهُنَّ لِنُضَيْقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَئِكَ حَمَلَ فَأَلْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآوَهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَأَنْتُمْ وَأَبْتُكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاَسَرَرْتُمْ فَمَنْ رَضِعْ لَهُ

أُخْرَى ﴿٧﴾

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٨﴾

8. Madakul a Phagingud a siyangka iyan so Sogowan o Kadnan niyan, a go so manga Sogo Iyan, na piyamagitong Ami sukaniyan sa itongan a marugun, go siniksa Ami sukaniyan sa siksa a pakasisingai.

9. Na kiyata-aman niyan so karata o olaola niyan, go miyabaloi so kiya-akiran ko olaola niyan a kalogi.

10. Pithiyagaran siran o Allah sa siksa a sangat; na kalukun niyo so Allah, hai adun a manga sabot iyan - A Miyamaratiyaya!- Sabunar a Piyakatoronan kano o Allah sa Panadum,

11. Sogo a Puphakabatiya rukano ko manga ayat o Allah, a miyamakaosai,- ka-a Niyan mapaka-awa so Miyamaratiyaya go minggalubuk sa mangapiyiya pho-on ko manga lilibotung sa mawit ko maliwanag. Na sa tao a Paratiyaya-an niyan so Allah go nggalubuk sa mapiya, na pakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran non sa dayon sa dayon: Sabunar a piphiyapiya-an o Allah so bagiyan niyan sa pagupur.

12. So Allah so Miyadun ko pito a manga Langit, go so Lopa a lagid

وَكَايْنٍ مِّن قَرْيَةٍ عَمَتْ عَنْ أَمْرِهَا وَرُسُلُهَا
فَاسْتَبْنَاهَا حَسْبًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا
لَّكْرًا ﴿٨﴾

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عِقَبُهُ أَمْرَهَا حُتْرًا ﴿٩﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاذْكُرُوا اللَّهَ يَذْكُرْ
أَلَّا تَكُونَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا فَذَكَرَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾

رُسُلًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مَبِينَاتٍ لِّيُخْرِجَ
الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُمْ رِزْقًا ﴿١١﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ

oto. Puthoron so Sogowan ko pagulutan niran. Ka-an niyo katokawi a Mata-an! A so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan, go Mata-an! A so Allah na Sabunar a Mararangkom Iyan a Kata'o so langowan taman.

مِثْلَهُمْ يَنْزِلُ الْأَمْرَ بَيْنَهُمْ لِيَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٦٦﴾

Surah Al-Tahrim-66

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalingagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Inongka kharama so piyakai Ruka o Allah, a iphuloloba-a Ka ko manga Kasosowat o manga Karomangka? Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ لَمَّا تَنبِئُ مَرْضَاتٍ أَزُوجِكَ وَاللَّهُ عَفْوٌ رَحِيمٌ ﴿١﴾

2. Sabunar a biyaloi rukano o Allah a bitikan so kakhiparat ko manga sapa iyo; na so Allah i panarigan niyo; go Sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

قَدْ قَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أُنْفُسِكُمْ وَاللَّهُ مَوْكُوفٌ بِهِ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

3. Na gowani a pakipagma o Nabi ko saba-ad ko manga Karoma Niyan so miyanggolaola; na kagiya a Pamanotholun Niyan noto go piyayagon o Allah, na tiyanto Niyan so saba-ad na tiyalikhodaniyan so saba-ad Na kagiya a Panotholun Niyan non noto na Pitharo Iyan: A antawa-a i Miyanothol Ruka si-i? Pitharo Iyan: Piyanothol Rakun (o Allah a) Mata-o, a Kaip.

وَإِذَا أَسْرَأَ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَأَ ابْنَهُ وَظَهَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ وَالْقُرْآنُ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَا قَالَ نَبَأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٣﴾

4. Amai ka thaobat kano a dowa si-i ko Allah, ka Sabunar a miyakasilai so poso iyo, (na Tharima-an Niyan); na o thabanga i niyo so sorang Rukaniyan, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i panarigan Niyan, go so Jibril, go so Maontol ko Miyamaratiyaya; go so manga Malaikat ko oriyen noto na tabanga Iyan.

5. Matatangkur a so kadnan niyan, na o undai kano (o sogo) iyan, na phakasambi i Niyan Sukaniyan sa manga Karoma a mapiya a di sukano, a Mimba-bayorantang, a Miyamaratiyaya, a Miyamangongono-tan, a manga Barataobat, a manga Barasimba, a manga Barapowasa, a manga bitowanun, go manga Raga.

6. Hai Miyamaratiyaya! Lidasun niyo so manga ginawa niyo go so manga- ta-alok rukano ko apoi a aya itagon niyan na so manga Manosiya a go so manga Ator, a pakisisiyap ko manga Malaikat a manga babasung, a manga babagur, di ran shangkanan so Allah ko Sogowan Niyan kiran, go ing-gogolalan niran so Ipushogo kiran.

7. Hai Miyamangongkir! Di kano dun puphamitowa sa Alongan nai! Ka aya bo a imbalas rukano na so pingolaola niyo.

إِنْ تَوْبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ
تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ
وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ
ظَهِيرٌ ۝١

عَسَىٰ رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُمَ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا
مِّنْكُمْ مُّسَلَّمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَلِيلَاتٍ تَعْلَمْنَ مَا فِي
يَدَيْهِمْ سَبَّحْتَ ثِيَابَكَ وَاتَّكَرًا ۝٢

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ
نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا
مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ
مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ۝٣

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا
تُحْزَنُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝٤

8. Hai so Miyamaratiyaya! Thao-bat kano ko Allah sa Kathaobat a toto-o: Matatang kud a so Kadnan niyo na lalasun Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakasoludun kano Niyan ko manga Sorga a pu-phamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, si-i ko Alongan a di phakaito-on o Allah so Nabi a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan. So Sindao iran na lomalangkap ko hadapan niran a go so manga kawanan niran: Putharo-on niran: A Kadnan nami! Samporna Angka rukami so Sindao ami, go Napi i Kamingka: Mata-an! A Suka i Gaos ko langowan taman.

9. Hai Nabi! Purangangka so manga Kafir, a go so manga Mon-apik, go Pakabasunginka siran. Na darpa iran so Naraka Jahannam; A mikharatarata a khabolosan.

10. Mimba-al so Allah sa ibarat, ko siran a Miyamangongkir: So Karoma o Nuh a go so Karoma o Lut: Giya dow a oto na darodopa o dow a Oripun a pud ko manga Oripun Ami, a manga Bilangatao na diyorat iran a dow a oto na da-a minilinding iran sa dow a oto (a Babai) ko (siksa o) Allah a maito bo go Putharo-on: (sa dow a oto a babai) a solud kano ko Naraka a pud o phamakasoludon!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً
نَصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ
وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتْمِمْ لَنَا
نُورَنَا وَاعْفِ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٦٦﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ
وَأَغْلَطْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبَشَسِ
الْمَصِيرَ ﴿٦٧﴾

صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ
وَأَمْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ
عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيا
عَنهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ
مَعَ الدَّٰخِلِينَ ﴿٦٨﴾

11. Go mimba-al so Allah sa ibarat ko siran a Miyamaratiyaya: So Karoma o Pir-aon, gowani na Pitharo iyan: Kadnan Ko! Pakimbalain na Kongka Si-i ko marani Ruka sa Walai si-i Ko Sorga, go sabuta Kongka pho-on ko Pir-aon, go so galubuk iyan, go sabuta Kongka pho-on ko pagutao a manga darowaka;

12. Go so Maryam a Wata o Imran, a so siniyap iyan a ginawa niyan^[1], na ini iyop Ami ron so pud ko Inadun Nami a Niyawa; go tiyanto niyan so manga Katharo o Kadnan niyan, go so manga Kitab Iyan, go miyapud ko Puphamangongonotan (ko Allah).

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا
أُمْرَأَتٍ قَرْعُونَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي
عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ قَرْعُونَ
وَعَمَلِيَّهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٥٥﴾

وَمَرْيَمَ ابْنَتْ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ
فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ
بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُنْتِ مِنْ
الْقَانِنِينَ ﴿٥٦﴾

Surah Al-Mulk-67

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Maporo so (Allah a) shisi-i sa tangan Niyan so Kapa-ar; go Sukan-nyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan,-

2. So Miyadun ko kapatai a go so kaoyag, ka angkano Niyan katu-pungi o antawa-a rukano i mapiya i galubuk: Na Sukaniyan so Doma-da-ag, a Manapi,-

3. So Miyadun ko pito a manga Langit a miyakaphapangkata: Da-a

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمَلَكُوتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿١﴾

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ
عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي

[1] Siniyap iyan ko kapakashina, goso pakasisinga-i a dosa goso kasawa-i ko a-orat.

Khailaingka ko Kiyapangadun o Masalinggagao a sombang. Na Pharomaningka milai: Ba adun a Khailaingka-on a manga opak?

4. Oriyan niyan na Pharomaningka milai sa makadowa: Ka Makambalingan Ruka so kailai a kalolobayan, a sukaniyan na lalamunun.

5. Na Sabunsabnar a phipharasan Nami so Langit a marani sa manga bito-on, go biyaloi Ami oto a manga lubad ko manga Shaitan; go pithiyagara Nami siran sa siksa a kadug.

6. Na bagiyan o siran a Miyamangongkir ko Kadnan niran so siksa ko Naraka Jahannam: Na miyakaratarata a Khabolosan!

7. Amai ka Pamoshangun siran non na makanug siran non sa dalug a sukaniyan na phulikabo,

8. Maito bo na makapushisibaya pho-on sa gani. Oman i Phoshangun a salompok na i sha-an siran o khisisiyapon: Ba da-a miyakatalingoma rukano a Puphamaka-iktiyar?

9. Tharo-on niran: Owai; Sabunar a miyakaoma rukami so Puphamaka-iktiyar, na piyakambokhag ami a go Pitharo ami: Da a Piyakatoron o Allah a maito bo, da ko sukano inonta na matatago ko karibat a mala!

خَالِقَ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفْوِينٍ فَأَرْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى
مِنْ فُطُورٍ ❶

فَأَرْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا
وَهُوَ حَسِيرٌ ❷

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَجَعَلْنَاهَا
رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ
السَّعِيرِ ❸

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَمْ رَبُّهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ خَيْرٌ
أَلَمْ يَكُنِ ❹

إِذَا الْقَوَا فِيهَا سَمِعُوا نَهَايَهَا سَهيقًا وَهُمْ
تَفَوُّرٌ ❺

تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أَلْقَى فِيهَا فَوْجٌ
سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ❻

قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ
مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ❼

10. Go Tharo-on niran: Opama ka Miyakapamamakinug kami, o di na Miyakapamimikiran kami, na di kami mabaloi a pud ko manga tao ko kadug!

11. Na mipagikral iran so dosa iran; na kapakawatan ko Limo a bagiyan o manga tao ko kadug!

12. Mata-an! A so ika-aluk iran so Kadnan niran sa masolun, na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go balas a mala.

13. Na punanain niyo so Katharo iyo o di na pakatanogun niyo sukanian. Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

14. Ba Niyan ndi katawi so In-adun Niyan? A Sukaniyan so lam-bas i Kata-o, a Kaip.

15. Sukaniyan so biyaloi Niyan rukano so Lopa a phapasiyonot, na lalakao kano ko mbalabala-on, go kangkano ko pagupur o Allah. Na si-i Rukaniyan so kaphangoyag sharoman.

16. Ba kano sasarig ko Sukaniyan a shisi-i ko Langit sa di kano Niyan landungun ko Lopa amai ka Sukaniyan na mabirbir?

17. Antawa-a ba kano sasarig ko Sukaniyan a shisi-i ko Langit sa di

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ ﴿١٠﴾

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ فَسَخَقَا لِأُصْحَابِ
السَّعِيرِ ﴿١١﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الْصُّدُورِ ﴿١٣﴾

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي
مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ﴿١٥﴾

أَمْ أَمِنْتُمْ مَّن فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ
فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿١٦﴾

أَمْ أَمِنْتُمْ مَّن فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ

kano Niyan botawanan sa ndo (a maka-a awid sa ator)? Na katokawan niyo bo o antona-a so Kapuphamaka-iktiyar Akun!

18. Na Sabunsabunar a piyakambokhag o siran a miya-ona an niran (so manga Rasul), na antona-a i miyambutad o kiya-alina Ko (kiran)?

19. Ba iran da mailai so manga Papanok ko kaporowan niran a khikakayat sa papak go ipukhakup iran? Da-a makakakaput kiran inonta so Masaling-gagao. Mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na phagilain Niyan.

20. Ba adun a tao a giyaya so sukaniyan na tantara iyo a phakatabang rukano a salakao ko (Allah a) Masalinggagao? Da ko Miya-mangongkir inonta na matatago ko kalilimpang.

21. Ba adun a tao a giyaya so phakabugai rukano sa riskhi, amai ka runun (o Allah) so rishkhi Niyan? Kuna, ka piyakapamutus iyo so katakabor, a go so kaphapalagoi;

22. Ino so tao a puphulalakao a igugupha niyan a Paras iyan aya maka-o ontol, antawa-a so tao a puphulalakao a mbabatang ko lalan a matitho?

حَاصِبًا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرٌ ﴿٦٧﴾

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَمَكَفٍ كَانَ نَكِيرٌ ﴿٦٨﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الظَّيْرِ فَوَقَّهُمْ صَبَّاتٍ وَنَقِصَٰنٍ
مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
بَصِيرٌ ﴿٦٩﴾

أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكَ يَصْرِفُكَ مِنْ دُونِ
الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿٧٠﴾

أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِي يَزِفُّكَ إِنِ الْفَسَادَ بَرَقَهُ كُلَّ
لَجْوٍ فِي غَوْرٍ ثَمُورٍ ﴿٧١﴾

أَفَمَنْ يَشِىْ مُكِبًا عَلَىٰ وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّنْ
يَشِىْ سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٧٢﴾

23. Tharowangka: A Sukaniyan so Miyadun rukano go sominggai rukano ko kanug, a go so manga kailai, go so manga poso. Miyakaito ito a Kapuphanalamat iyo!

24. Tharowangka: A Sukaniyan so miyarumbad rukano ko Lopa, go rongkano pulimoda.

25. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi o sukano na Mumamata-an kano?

26. Tharowangka: A so katawi ron na si-i bo ko Allah, ka Sakun na matag Puphamaka-iktiyar a mapayag.

27. Na amai ka mailai ran sukaniyan a marani, na makarimung so manga paras o siran a Miyamangongkir; na adun a Putharo: Sa giya i so sukano na puphangunin niyo sukaniyan.

28. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka binasa-an Ako o Allah a go so manga pud Akun, o di na Ikali-mo Kami Niyan, na antawa-a i makalinding ko Miyamangongkir pho-on ko siksa a malipudus?

29. Tharowangka: A Sukaniyan so Masalinggagao: Piyaratiyaya Mi Sukaniyan, go Sukaniyan mbo i Siyarigan Ami: Na katokawan niyo bo o antawa-a i sukaniyan i mata-tagao ko karibat a mapayag.

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٩﴾

قُلْ إِنَّمَا الْغَلَمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ
مُبِينٌ ﴿٤٠﴾

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِرُءُوسِهِمْ تَدْعُونَ ﴿٤١﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنِ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ أَوْ رَحِمَنَا
فَمَنْ يَجْزِي الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٤٢﴾

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ۖ آمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا
فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٤٣﴾

30. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka mabaloi so ig iyo a somun-up, na antawa-a i katalingoma-an kano niyan sa ig a puthoga?

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَّعِينٍ ﴿٣٠﴾

Surah Al-Qalam-68

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Nun. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Ibut ko Pansom a go so nganin a Ipush-orat iran,-

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾

2. Sabap ko Limo o Kadnan Ka (Ya Muhammad) na kuna a ba Ka Pumbuthanga.

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾

3. Na Mata-an! A ruk Ka so mala a balas a di Puthaman;

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾

4. Go Mata-an! A Suka na tithe a thatakna ko parangai a mala.

وَأَنَّكَ عَلَىٰ خَلْقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾

5. Na Khailaingka dun, go khailai ran,

فَسَبِّحْهُ وَابْحِرْهُ وَابْصُرْهُ ﴿٥﴾

6. O antawa-a Rukano i mariribat.

بِأَيِّكُمْ الْمَقْتُولُ ﴿٦﴾

7. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai pho-on ko lalan niyan: Go Sukaniyan i Mata-o ko Miyamangudug ko ontol.

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْذَبِينَ ﴿٧﴾

8. Na Dingka Pagonoti so Miya-manaplis.

فَلَا تُطِيعُ الْمَكُذِّبِينَ ﴿٨﴾

9. Na kabaya iran a oba Ka bo pulokha: Ka-an siran makalokha.

وَذُرُوا الْفَوَظَّ الَّذِينَ فِي ذُرِّهِمْ ﴿٩﴾

10. Na Dingka Pagonoti so oman i bali Sapa-an, a Hina,

وَلَا تُطِيعُ كُلَّ حَلَّافٍ مِّمِّينٍ ﴿١٠﴾

11. A taliyanta-an, a ilalalakao niyan so Kapamangondor,

هَمَّازٍ مَّشَامٍ يَمْحِمٍ ﴿١١﴾

12. Phagurun ko mapiya, a malawani, a baradosa,

مُنَاجٍ لِلْخَيْرِ مُغْتَذٍ إِلِيمٍ ﴿١٢﴾

13. Talibatak, oriyen noto na Wata sa shina.

عَلَىٰ بَعْدِ ذَلِكَ رَنِيمٍ ﴿١٣﴾

14. Kagiya adun a tamok iyan, a go manga Wata.

أَن كَانَ ذَا مَالٍ وَنَدِيمٍ ﴿١٤﴾

15. Igira-a Puphangadi-a non so manga Ayat Ami, na gi-i niyan Tharo-on: A manga iringa a kabokhag o miyanga o ona!

إِذَا تَنَادَىٰ عَلَيْهِ إِلَيْنَا قَالَ أُسْطَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٥﴾

16. Tiyapan Ami dun sukaniyan sa ngirong!

سَنَسِفُهُ رَعَىٰ الْحَرْثُومِ ﴿١٦﴾

17. Mata-an! A Sukami na tiniyoba Ami siran lagid o kiyatinyoba Ami ko khimangaruk ko Pamomolan, gowani a shapa siran sa Mata-an a phuragonun niran ndun sukaniyan a phangabalaga siran.

إِنَّا نَكُونُ هُمْ كَمَا بَعَثْنَا أَحْسَبَ الْجَنَّةِ إِذَا أَقْسَمُوا بِصُرْمِهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾

18. Go di siran phanabiya;

وَلَا يَسْتَشْرُونَ ﴿١٨﴾

19. Na kiyalikopan noto a tiyoba a pho-on ko Kadnan Ka, a siran na khitotorogun siran.

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١٩﴾

20. Na miyabaloi a lagid o gaga-wi-i a malibotung;

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّبِيِّ ﴿٢٠﴾

21. Na mithatawaga siran ko kiyapita i kiran:

فَنَادَىٰ أَصْبَحِينَ ﴿٢١﴾

22. Pangabalaga kano ko Pango-ma-an niyo o sukano na phuragon kano.

أَنۢ أَغْدُوَٰ عَلَىٰ حَرِّكَوٰنَ كُنُفٍ صَّارِينَ ﴿٢٢﴾

23. Na lomiyalakao siran, a siran na ipuphunani ran Tharo:

فَأَنطَلَقُوا وَهُمْ يَخِفُّونَ ﴿٢٣﴾

24. Da dun a makasolud rukano ron sa Alongan nai a miskin;

أَنۢ لَا يَدْخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ ﴿٢٤﴾

25. Na komiyabalaga siran, ka andi phakaonot so manga miskin, a khitutugo siran.

وَعَدَّوْا عَلَىٰ حَرِّ قَدِيرٍ ﴿٢٥﴾

26. Na kagiya a mailai ran noto, na Pitharo iran: A Matan-an! A sukutano na titho a Miyangadadadag!

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُونَ ﴿٢٦﴾

27. Kuna, ka sukutano na piya-pas rukutano!

بَلۢ لَّحَنۢ مُّحَرُّوۡمُونَ ﴿٢٧﴾

28. Pitharo o mapiya kiran: Ba ko rukano da Tharowa: Ino kano di Thasbik (ko Allah)?

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلۢمۡ أَلۢمۡ لَّكُمۡ وَلَا تَسۡبَحُونَ ﴿٢٨﴾

29. Pitharo iran: Soti so Kadnan tano! Mata-an! A sukutano na mim-baloi tano a manga darowaka!

قَالُوا سُبۡحٰنَ رَبِّنَا إِنَّا كَاۡتِلِبِينَ ﴿٢٩﴾

30. Na siyangoran o saba-ad kir-an so saba-ad, a gi-i siran shusundita!

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتْلُونَ ﴿٣٠﴾

31. Pitharo iran: Hai dowan dowan tano! Mata-an! A sukutano na mimbalo i tano a manga malawani!

قَالُوا تِلْكَ إِتَاكَ كِتَابُ طَٰغِيَةٍ ﴿٣١﴾

32. Masikun a so Kadnan tano na shambiyani Niyan rukutano sa mapiya a di giyoto: Mata-an! A sukutano na si-i tano dun ko Kadnan tano Pangangarapan!

عَسَىٰ رَبِّنَا أَنْ يَبْدِلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رَاغِبُونَ ﴿٣٢﴾

33. Giyoto dun man so siksa (ko doniya). Na Mata-an! a so siksa ko Akhirat i lubi a mala; o siran na katawi ran!

كَذَٰلِكَ الْعَذَابُ وَلَٰعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

34. Mata-an! A bagiyan o Miya-mananggila, si-i ko Kadnan niran so manga Sorga a Pakada randang.

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿٣٤﴾

35. Ba Ami mbaloya so Mimba-bayorantang a lagid o manga sala?

أَفَجَعَلَ الْمُتَسَابِعِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾

36. Ino kano wai? Andamanaya i Kipukhokomun niyo (ko bukhog)!

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾

37. Ba adun a Kitab iyo a Kapu-phangadi-an niyo ron,

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾

38. A Mata-an! A khakowa niyo ron so nganin a khapili iyo?

إِنْ لَّكُمْ فِيهِ لَمَّا تَخْتَبِرُونَ ﴿٣٨﴾

39. Antawa-a ba adun a manga diyandi tano a lomalagadai sa tam-an ko Alongan a Qiyamah: Sa Mata-an! A khakowa niyo so nganin a Ipukhokom iyo?

أَمَلُّوا أَنَّنِى عَلَيْنَا بَلِغَةٌ إِلَى يَوْمِ الْفَيْصَةِ إِنَّ لَكُمُ لَسَاعَتًا
تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾

40. Isha-an Ka kiran, o antawa-a kiran i mangangako ro o!

سَأَلْتُمُونَهُمْ بِذَلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾

41. Antawa-a ba adun a manga sakoto iran? Na pakadarpa-a iran imanga sakoto iran, o siran na Mumamata-an siran!

أَمَلْتُمْ شُرَكَاءَ قُلُوبِكُمْ قُلْ أَشْرَكَابِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٤١﴾

42. Alongan a kasawa-an a pamo-soan (o Allah) go itawag kiran so kasojud na diran magaga.

يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

43. Makasusunong so manga kailai ran,- a kakokoloban siran sa kahina-an. Na Sabunar a siran na iputhawag kiran (ko doniya) so Kasojiod a siran na kadadaya-an niran.

خَلِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِفُهُمْ ذَلَّةً وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَائِمُونَ ﴿٤٣﴾

44. Na botawani Akongka a go so tao a gi-i niyan pakambokhagun angkai a Tothol: Shagintonun Nami siran ndun somiksa sa di iran katawan.

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾

45. Na Pakadadamain ko siran. Mata-an! A so antangan na Kun na mailot.

وَأَمْلِي لَهُمْ إِنْ كُنْ مِنْ مَتِينٍ ﴿٤٥﴾

46. Ba Ka kiran puphanguni sa sokai, a siran na minipunud kiran a bayadan?

أَفَرَأَيْتُمُ آبَاءَهُمْ أَجْرًا قَلِيلًا ۖ مِمَّنْ مَقْتُولُونَ ﴿١٦﴾

47. Antawa-a ba shisi-i kiran so Migagaib, na siran i Puphanoraton?

أَفَرَأَيْتُمْ هَؤُلَاءِ لِمُتُّوا ۖ فَمَنْ يَكْتُمُونَ ﴿١٧﴾

48. Na Phantangka ko Kokoman o Kadnan ka, go o ba Kamabaloi a lagid o (Yunus a) Miyatago ko (tiyan o) suda; gowani a Makapan-gangarapan, a Sukaniyan na kamumunumunan.

فَأَصْبَحَ لُحْمًا ذَرْبًا ۚ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ
الْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿١٨﴾

49. O da raota Sukaniyan o Limo a pho-on ko Kadnan Niyan, na Mata-an a imbowang Ami ko taog, a pagilidan, a Sukaniyan na Kapa-pa-awingan.

لَوْلَا أَن تَذَكَّرُنَا رَحْمَةً مِن رَّبِّنَا لُدَّتْ بِالْعُرَىٰ
وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿١٩﴾

50. Na pinili Sukaniyan o Kadnan niyan, na biyaloi Niyan a pud ko manga Bilangatao.

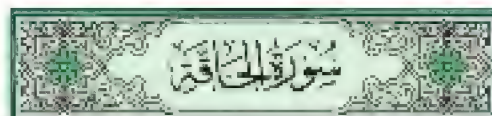
فَأَجْنَبْتُهُ رَبُّهُ ۖ فَجَعَلَهُ مِن الْمَضْحُوحِينَ ﴿٢٠﴾

51. Na Mata-an a maito bo na so Miyamangongkir na khipapus Ka iran ndun sabap ko manga kailai ran ko kiyanuga iran ko Pananadum, go gi-i ran Tharo-on: A Mata-an! A Sukaniyan na titho a Pum-buthangun!

وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ
بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ
لَمَجْنُونٌ ﴿٢١﴾

52. Na da ko Sukaniyan (a Quran) inonta na Pananadum a ruk o manga Ka-adun.

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٢﴾

Surah Al-Haqqah-69

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. So Phakatangkud!

لَهَاqَةُ ①

2. Antona-a so Phakatangkud?

مَا لَهَاqَةُ ①

3. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so Phakatangkud (a giyoto so Bangkit)?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَهَاqَةُ ①

4. Piyakambokhag o pagtao a Samood, a go so pagtao a Ad so Phakatuktuk!

كَذَّبَتْ سَمُودٌ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ ①

5. Na so pagtao a Samood, na ini binasa kiran so lalis a Minitaralo!

فَأَمَّا سَمُودُ فَأَهْلِكُوا بِالنَّارِغَةِ ①

6. Na so puman so pagtao a Ad, na inibinasa kiran so ndo a domadago-os, a Miyakabandubandus;

وَأَمَّا عَادٌ فَأَهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ①

7. Piyakapangarasi Niyan kiran sa miyakapito ka gagawi-i, go miyakawalo ka kadaondao sa da maputa, na Khailainka so pagtao ro-o a Khipakakukulit, lagid o ba siran manga itado a Qormah a miyanga o othang!

سَخَّرَ هَاجِلُهُمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَفَجَّيْنَاهُ أَيَّامَ حُسُومِهِمْ فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُفْعَالُ زَحَلٍ خَلَّوْا يَوْمَهُ ①

8. Na ba adun a Khailainka kiran a malalamba?

فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ①

9. Na siyogok o Pir-aon, a go so miya-ona an niyan, a go so tao sa Mo'tafikat so dosa;

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَةُ
بِالْحَاطَةِ ٦٩

10. Go siyangka iran so Sogo o Kadnan niran, na siniksa Iyan siran sa siksa a mailot.

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَابِيَةً ٧٠

11. Mata-an! A Sukami na ka-giya a lomapai so ig na riyoran Nami sukano ko kapal,

إِنَّا لَنَاطِقُوا الْمَاءَ حَمَلَتُكُمُ فِي الْجَارِيَةِ ٧١

12. ka-an Nami rukanoto maba-loi a Pananadum, go adun manug sukaniyan o tangila a Puphamama-kinug.

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُذُنٌ وَاعِيَةٌ ٧٢

13. Na amai ka iyopun so Sang-gakala sa kaiyop a makaisa,

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفَخَةٌ وَاحِدَةٌ ٧٣

14. Go Madiyongkat so Lopa a go so manga Palao, na maroput a dowa oto sa karoput a makaisa,

وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً ٧٤

15. Na sa Alongan noto na makatana so phakatana (a giyoto so Bangkit).

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ٧٥

16. Go manga o opak so Langit, na Sukaniyan sa Alongan noto na makalumuk,

وَأَنشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ٧٦

17. Go so manga Malaikat na si-i ko manga bagibir iyan. Na tanggon-gun so Aras o Kadnan Ka ko kaporowan niran sa Alongan noto o walo (a manga Malaikat);

وَالْمَلَائِكَةُ عَلَى أَرْجَائِهِنَّ يُعْمِلُ عَرْشُ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ
يَوْمَئِذٍ مُّسْنِنَةٌ ٧٧

18. Sa Alongan noto na pakadar-pa-an kano na da-a makapagma rukano a phagma.

19. Na so mibugai ron so Daptar iyan, si-i ko kawanan niyan, na Tharo-on niyan: A kowa a niyo, na batiya-a niyo so Daptar akun!

20. Mata-an! A sakun na Miya-tangkud akun a Mata-an! A sakun na khatumo akun so itongan rakun!

21. Na sukaniyan na matago ko kaoyagoyag, a Kasoso-at,

22. Si-i ko Sorga a maporo,

23. So manga Onga on na manga rarani.

24. (Tharo-on kiran:) Kangkano go inom kano sa kapipiya ginawa, sabap ko mini-ona niyo ko manga Alongan a miya-ipos!

25. Na so puman so mibugai ron so Daptar iyan si-i ko diyowang iyan, na Matharo iyan: Hai o ba rakumbo da mibugai so Daptar akun!

26. Go di yakun katawan o anto-na-a i itongan rakun!

27. Hai o ba bo sukaniyan na miyabaloi a kapatai dun!

28. Da-a minilinding rakun o tamok akun!

يَوْمَئِذٍ تُقْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ﴿٦٩﴾

وَأَمَّا مَنْ أُوثِقَ كِتَابُهُ رِسًّا يَوْمَئِذٍ فَيَقُولُ هَؤُلَاءِ مَقْرُونٌ
كُتِبَ لَهُ ﴿٧٠﴾

إِلَى ظَنَنْتُ إِلَى مُلْقٍ حِسَابِيَّةٍ ﴿٧١﴾

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٧٢﴾

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٧٣﴾

فُطْرُهَا دَائِمَةٌ ﴿٧٤﴾

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَمْطَلْتُمْ فِي الْأَيَّامِ
الْقَالِيَةِ ﴿٧٥﴾

وَأَمَّا مَنْ أُوثِقَ كِتَابُهُ رِسًّا يَوْمَئِذٍ فَيَقُولُ يَكْتُمْنِي أَرَأَيْتُمْ
أُوتِيَ كِتَابِيَّةً ﴿٧٦﴾

وَأَرَأَيْتُمْ مَا فِي حِسَابِيَّةٍ ﴿٧٧﴾

يَكْتُمُهَا كَانَتْ الْقَاضِيَةَ ﴿٧٨﴾

مَا أُغْنِي عَنْهَا مَالِيَّةٌ ﴿٧٩﴾

29. Miyada rakun so bagur akun!

هَكَذَا عَلَى سُلْطَانِيَّةٍ ۝

30. (Tharo-on o Allah:) Kowa a niyo na sangkali i niyo sukaniyan,

خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ۝

31. Oriyan niyan na so Naraka Jahim na sombo niyo ron;

ثُمَّ لَنَجْجِجَنَّهٗ صَلَوةً ۝

32. Oriyan niyan na so rantai a aya karawa iyan na pito polo Hasta, na shokharun niyo ron!

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا
فَأَسْلُكُوهُ ۝

33. Mata-an! A sukaniyan na aya butad iyan na di niyan Paparatiyaya-an so Allah a Lubi a Mala,

إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ۝

34. Go di niyan i phami-is so kapakakana ko Miskin!

وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ۝

35. Na da-a bagiyan niyan sa Alongan nai si-i a tonganai a phakka-ompiya-on,

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هِمٌّ حَمِيمٌ ۝

36. Go da-a Pangunungkun niyan a rowar ko sago o tao ko Naraka,

وَلَا طَعَامَ إِلَّا مِنْ غَسِيلٍ ۝

37. Da-a phakakan non inonta so manga baradosa.

لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِلُونَ ۝

38. Na kuna, ka Pushapa-a Ko ko nganin a pukhailai niyo,

فَلَا أَقْسَرُ مِنْهُمْ قِسْرُورًا ۝

39. A Go so nganin a di niyo pukhailai,

وَمَا لَا تَنْصُرُونَ ۝

40. Sa Mata-an! A sukaniyan (a Qur-an) na titho a gi-i Matharo o Sogo a Susula-an,

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۝

41. Go kuna a ba sukaniyan Katharo o pababayok, miyakaito ito a Kapaparatiyaya niyo!

42. Go kuna a ba Katharo a Paririmar, miyakaito ito a Kapuphakatadum iyo.

43. Initoron a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

44. Na opama ka ini angkob Iyan rukami so saba-ad ko manga Katharo,

45. Na Mata-an a khakowa Mi Sukaniyan sa nggolalan ko bagur,

46. Oriyan niyan na Mata-an a potolun Ami ron so ogat ko poso:

47. Na da-a pud rukano a isa bo a mamakalindingon.

48. Na mata-an a giyaya (Qur-an) na titho a pana-nadum a ruk o khipana-nang-gila.

49. Na Mata-an! A Sukami na katawan Ami dun a Mata-an! A so saba-ad rukano na piyakambokhag iran (so Qur-an).

50. Na Mata-an naya! A titho a Kashundit a phakatana ko Miya-mangongkir;

51. Go Mata-an naya! A titho a bunar a matatangtud.

52. Na Phoroporo-on Ka so Ngaran o Kadnan Ka a Lubi a Mala.

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ قَلِيلًا مَّا تَذْكُرُونَ ﴿١٢﴾

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣﴾

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ﴿١٤﴾

لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿١٥﴾

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿١٦﴾

فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِيزِينَ ﴿١٧﴾

وَإِنَّهُ لَتَذِكْرٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٨﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُواْ أَتَيْنَهُمُ الْكِبْرَءِيَّةَ أَن مِّنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٠﴾

وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٢١﴾

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٢٢﴾

Surah Al-Ma-arij-70

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Piyanguni o miyanguni a so siksa na makatana,

2. Ko Miyamangongkir, da a phakarunon,

3. Pho-on ko Allah a Khiruk ko Puphangapapanikan.

4. Puphanik so manga Malaikat go so Jibril si-i Rukaniyan, si-i ko Alongan a miyabaloi so diyangka iyan a lima polo nggibo ragon.

5. Na Phantangka sa kaphantang, a maliwanag.

6. Mata-an! A siran na aya kapukhailaya iran non na mawatan,

7. Na aya kapukhailaya Mi ron na marani:

8. Si-i ko Alongan a mbaloi so Langit a lagid o tiyonag a pirak,

9. Go mbaloi so manga Palao a lagid o bombol a marorodot,

10. Go di kaisha-an o mada shug so madashug iyan,

11. A pukhailai ran siran. Ma-pundingandingan o baradosa: A o

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ۝

لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ۝

مَنْ اللَّهُ ذِي الْمَعَارِجِ ۝

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ
مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ۝

فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ۝

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ۝

وَيَرَوْنَهُ قَرِيبًا ۝

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ ۝

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ۝

وَلَا يَسْأَلُ حِمِيمٌ حِمِيمًا ۝

يَصْرُوفُهُمْ نُودًا لِّلْمُجْرِمِ ثُمَّ يُفْتَدِي مِنْ عَذَابٍ

ba niyambo khirunding ko siksa sa
Alongan noto so manga Wata iyan,

يَوْمَئِذٍ يَنْدَبُ ۝

12. Go so Karoma niyan, go so
Pagari niyan,

وَصَحْبِهِ وَأَخِيهِ ۝

13. Go so manga Tonganai niyan
a so mithitimo iyan,

وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ۝

14. Go so matatago ko Lopa,
langon, oriyen niyan na sabutun
sukaniyan (o Allah).

وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ۝

15. Di dun noto; ka Mata-an
naya! A kadug,

كَلَّا إِنَّهَا لَأَطْنَىٰ ۝

16. A Phulodas ko kobal ko Olo!

تَرَاةَ الْعَسْوَىٰ ۝

17. Puthawagun niyan so tao a
tomiyalikhod go Mimbarapaling,

تَدْعُو مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّىٰ ۝

18. Go miyanimmo na miyamotal
(sa tamok)!

وَجَمْعًا تُوِّي ۝

19. Mata-an! A so Manosiya na
Inadun a tithiyakha-an, mala i
inam,

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفٍ ۝

20. Igira-a miyasogat sukaniyan
o marata na di-i Khaminan;

إِذَا مَسَّهُ الْفَقْرُ جَزَعًا ۝

21. Na igira-a miyasogat sukani-
yan o mapiya na Simpunun niyan
(kadi phamumugai);

وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ۝

22. Inonta so manga Barasam-
bayang,

إِلَّا الْمَصَلِينَ ۝

23. A so siran na so Sambayang
iran na tatatapun niran,

الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ۝

24. Go siran na adun a matatago ko manga tamok iran a haq a mapupunto (a so Zakat),

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْنُومٌ ﴿٢٤﴾

25. A ruk o puphamanguni, a go so di phamanguni a Karurugunan,

لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾

26. Go siran na bubunarun niran so Alongan a kapamalas,

وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ يَوْمَ الَّذِينَ ﴿٢٦﴾

27. Go siran na siran na so siksa o Kadnan niran na ika-aluk iran,-

وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابٍ رِجْهٍ مُشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾

28. Mata-an! A so Siksa o Kadnan niran na da-a somasarig sa kalupas iyanon,-

إِنَّ عَذَابَ رِجْهٍ غَيْرُ مَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٨﴾

29. Go siran na siran na so manga ginawa^[1] iran na sisiyapun niran.

وَالَّذِينَ هُمْ يُفَرِّجُونَ حَتِّفُونَ ﴿٢٩﴾

30. Inonta si-i ko manga Karoma iran, o di na so miyakhapa-ar o manga tangan niran,- ka Mata-an! A siran na da-a Pa-awing iran non,-

إِلَّا عَلَىٰ أَرْوَجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾

31. Na sa tao a mamagingar sa salakao ro-o na siran man na siran i manga malawani;

فَمَنْ أَتَعْنَىٰ وَرَأَىٰ ذَلِكَ فَالَيْكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٣١﴾

32. Go siran na siran na so manga sarig kiran, a go so diyandi kiran na sisiyapun niran,

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رِعُونَ ﴿٣٢﴾

33. Go siran na siran na so kashasaksi-an niran na i Pamamayan-dug iran,

وَالَّذِينَ هُمْ يَشْهَدُونَ أَيْمُونٌ ﴿٣٣﴾

34. Go siran na siran na so Sambayang iran na sisiyapun niran.

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾

[1] Si-siyapun niran ko kapakashina, goso pakasisinga-i a dusa goso kasawa-i ko a-orat.

35. Siran man i khatago ko man-ga Sorga, a Khisusula-an siran.

أُولَئِكَ فِي جَنَّةٍ مُّكْرَمٍ ۝٣٥

36. Na antona-a so Miyaman-gongkir a mapapantag Ka a khilalangag.

فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَبَكَدَكَ مُهْطِعِينَ ۝٣٦

37. Si-i sa kawatanan a go sa diyo-wang a khokoliling siran?

عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ۝٣٧

38. Ba mai inam o omani isa kiran a kapakasoluda-on ko Sorga a pakadarandang?

أَنظُمَ كُلُّ أَمْرٍ مِّمَّهْمٌ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ۝٣٨

39. Di dun noto! Mata-an! A Sukami na Inadun Ami siran pho-on ko nganin a katawan niran (a Notfa)!

كَلَّا إِنَّا نَحْنُ الْمَدِينُ ۝٣٩

40. Na kuna, ka Pushapa-a Ko sa Ibut ko Kadunan o manga Subangan, a go so manga Sudupan, ka Mata-an! A Sukami na titho a manga Gaos,

فَلَا أَقْسُرُ مِنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَنَقْدِرُونَ ۝٤٠

41. Sa kasambi Ami sa mapiya a di siran; go da Rukami i ba Kami ran kaonai.

عَلَى أَنْ تُبَدَّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ

بِمُسْتَوْفِينَ ۝٤١

42. Na Botawaningka siran ko kapuphamurak iran, go mabibimban siran, taman sa matumo iran so Alongan niran a so idi diyandi kiran!

فَذَرَهُمْ يَخْضِبُونَ أَوْ يَلْعَبُونَ حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ

الَّذِي يُوعَدُونَ ۝٤٢

43. Alongan a mamakambowat siran pho-on ko manga kobor sa manga gaga-an, lagid o ba siran puphamagarabaya ko apasa,

يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَانَهُمْ إِلَى

نُصْبٍ يُوقِضُونَ ۝٤٣

44. A khipakasusunong so man-ga kailai ran, a kakokoloban siran sa kahina-an. Giyoto man so Alon-gan a so siran na idi diyandi kiran!

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَ هُمْ ذَلَّةً ذَلِكَ الْيَوْمِ الَّذِي
كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١١﴾

Surah Nuh-71

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan: (sa Pitharo-on a:) Pakaiktiyarangka so Pagtaongka ko da kiran pun kata-lingomai a siksa a Malipudus.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾

2. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na pha-maka-iktiyar rukano a mapayag:

قَالَ يَقُومُ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾

3. Showasowata niyo so Allah, go kalukun niyo Sukaniyan, go Onoti Ako niyo:

أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا أَمْرَهُ ﴿٣﴾

4. Ka Napin Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakapulago-dun kano Niyan sa taman ko ta-alik a miyapunto: Mata-an! A so ta-alik o Allah na igira-a miyakatalingoma na di khisundod; o sukano na kata-wi niyo.

يَقْتَرِكُمْ لَكُمْ مِنْ دُونِكُمْ وَيُخْرِجُكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ
مُسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

5. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na diyolon Na-kun so pagtao Akun ko kagagawi-i na go so kadaondao:

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾

6. Na da-a minipagoman kiran o Panolon Nakun a rowar sa kapalagoi;

فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَاؤِي إِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾

7. Go Mata-an! A Sakun na oman Nakun siran Dolonun, ka Anuka siran Kapuma-api, na iyolun niran so manga tindoro iran ko manga tangila iran, go ishalikom-bong iran so manga nditarun niran, go idadayon niran (so Kaongkir) go Mumaratabat siran sa mala a Kapumaratabat;

وَإِلَى كُلِّمَا دَعَوْهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْدِقَهُمْ فِي عَاذَانِهِمْ وَأَسْتَغْفِرُوا شَيْئًا بِهِمْ
وَأَصْرُوا وَأَسْتَكْبَرُوا أَسْتَكْبَرُوا ﴿٧﴾

8. Oriyan niyan na Mata-an! A Sakun na tiyawag Akun siran sa matanog.

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٨﴾

9. Go Mata-an! A Sakun na piyakalangkap Akun kiran, go ini punanai Akun kiran sa tanto a kapunanai,

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾

10. Na Pitharo Akun: A Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo; Mata-an! A Sukaniyan na tatap a Manapi,

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾

11. Ka botawanan Niyan rukano so oran a marugus,

يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِقْدَارًا ﴿١١﴾

12. Go pakadakulun Niyan rukano so manga tamok a go so manga Wata, go sunggayan kano Niyan sa manga Pamomolan, go sunggayan kano Niyan sa manga lawasaig.

وَلَمَّا دُكِرَ بِأَمْوَالِ رِبِّينَ وَيَجْعَلُ لَكُمْ جَنَّاتٍ
وَيَجْعَلُ لَكُمْ أَنْهَارًا ﴿١٢﴾

13. Ino kano wai a di niyo i khaluk so Allah sa Sulasula,

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾

14. A Sabunar a Inadun kano Niyan ko pishoson a butad?

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١١﴾

15. Ba niyo da manggudaguda o andamanaya i Kiya-aduna o Allah ko pito a manga Langit a Miyaka-phapangkata,

أَلَمْ تَرَ أَنَّا خَلَقْنَا اللَّهَ سَمْعَ سَمَوَاتٍ
طِبَاقًا ﴿١٢﴾

16. Go biyaloi Niyan ro-o so Olan a Sindao, go biyaloi Niyan so Alongan a Palita-an?

وَجَعَلْنَا الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلْنَا الشَّمْسُ
سِرَاجًا ﴿١٣﴾

17. Na so Allah na Inadun kano Niyan a pho-on ko Lopa, sa (lagid o) Mangunguto,

وَاللَّهُ أَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ نَبَاةً ﴿١٤﴾

18. Oriyan niyan na Phakakaso-wingkano Niyan ro-o, go phakaguma-on kano Niyan sa samporna a kapakagumao.

ثُمَّ نُعِيدُكُمْ فِيهَا وَنُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٥﴾

19. Na so Allah na biyaloi Niyan rukano so Lopa a makakayat,

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٦﴾

20. Ka angkano puphakaokit ko manga lalanon a manga dadaya.

لِيَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا ﴿١٧﴾

21. Pitharo o Nuh: Kadnan Ko! Mata-an! A siran na siyangka Ako iran, ka aya iran inonotan so tao a da-a amini-omanon o tamok iyan, a go so Wata iyan, a rowar sa kalogi;

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَأَتَّبِعُوا مَن لَّمْ يَزِدَّهُ
مَالَهُ، وَوَلَّهُمُ الْآخِسَارَ ﴿١٨﴾

22. Go miyagikmat siran sa ikmat a mala;

وَمَكُرُوا مَكْرًا كَبِيرًا ﴿١٩﴾

23. Go Pitharo iran: A di niyo ngganati so manga Katohanan niyo: Go di niyo ngganati so (Barahala) Wadda, go so Suwaa, go so Yaghus, go so Yauqa, go so Nasra;

24. Go Sabunar a miyakadadag siran sa madakul; na da-a Pagomanun Ka ko manga darowaka a rowar ko kadadag.

25. Po-on ko manga kasala-an niran na inulud siran, go piyakasolud siran ko Apoi; na da a miyaton niran a bagiyen niran a salakao ko Allah a mamakatabang.

26. Na Pitharo o Nuh: Kadnan Ko! Da-a Pulambaangka ko Lopa ko Miyamangongkir a Makapamagingudon!

27. Mata-an! A Suka na o adun a lamba-an Ka kiran na madadag iran so manga Oripun Ka, go da-a imbawata iran a rowar sa baradosa a Miyongkir,

28. Kadnan Ko! Puma-api Yakongka, a go so mbala a lokus Akun, go so tao a somiyolud ko Walai Akun a Mapaparatiyaya, a go so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, go da-a pagomanun Ka ko manga darowaka a rowar ko kabinasa!

وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾

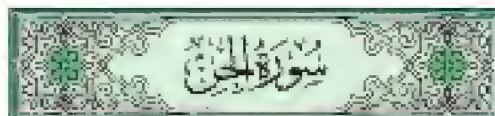
وَقَدْ أَصَلُوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾

يَسْأَلُ خَطِيئَتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأَذِلُّوْنَا نَارًا فَتَجِدُوهَا لَهُمْ فِي دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا ﴿٢٥﴾

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا ﴿٢٦﴾

إِنَّكَ إِنْ تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا أَفْجَارًا كَفَّارًا ﴿٢٧﴾

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

Surah Al-Jinn-72

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka (Ya Muham-
mad): A ini ilaham Rakun a Mata-
an naya! A adun a Miyamakinug a
salompok ko manga Jinn; na
Pitharo iran: A Mata-an! A sukami
na Miyakanug kami sa Kapangadi a
pakamumusa!

2. Puphakatoro ko ontol, na
Piyaratiyaya mi Sukaniyan: Go da
dun a Ishakoto ami ko Kadnan
nami a isa bo,

3. Go Mata-an naya! A maporo
so Kabusaran o Kadnan nami: Da
kowa sa Karoma a go Wata;

4. Na Mata-an naya! A adun a
di-i Tharo a manga mondo rukami,
makapantag ko Allah sa minitaralo
a kabokhag,

5. Na Mata-an! A sukami na aya
tangkapami ron na da dun a Ma-
katharo a Manosiya a go Jinn ma-
kapantag ko Allah sa kabokhag;

6. Na Mata-an naya! A adun a
manga Mama ko manga Manosiya
a Phulindong siran ko manga
Mama ko manga Jinn, na Kiya-
omanan niran siran sa kandarowa-
ka;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أُوْحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا
إِنَّا سَمِعْنَا مُرْسِلًا مِّنْ بَيْنِنَا ۝١

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَمْ نُشْرِكْ بِرَبِّنَا
أُحَدِّثُ ۝٢

وَأَنَّهُ رُغْلًا عَلَيَّ جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا
وَلَدًا ۝٣

وَأَنَّهُ كَانَ يَفُولُ سَفِيهًا عَلَى اللَّهِ سَطَطًا ۝٤

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَقُولَ الْإِنسَ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا ۝٥

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ
الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ۝٦

7. Na Mata-an! A siran na aya arangan niran na lagid o arangan niyo a da dun a pagoyagun o Allah ko oriyen o kapatai a isa bo;

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا ۝

8. Na Mata-an! A sukami na miyaka sampai ko langit na miyato-on nami sukaniyan a miyapuno a Puphamagipat a manga babagur a go manga kadug;

وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرًا شَدِيدًا وَضُحُبًا ۝

9. Go Mata-an! A sukami na aya butad ami na Puphakaontod kami ron ko manga Ontoda makapantag ko kapamamakinug (gowani). Na sa phamamakinug imanto na phakato-o non sa kadug a puphamagayan;

وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدًا لِّلسَّمِيعِ فَمَن يَسْمِعُ الْآنَ يَجِدْ لَهُ سِيبًا لَّا رَصَدًا ۝

10. Na Mata-an! A sukami na di ami katawan o ino marata a piyaka-antap ko tao ko Lopa, antawa-a piyaka-antapan siran o Kadnan niran sa Torowan;

وَأَنَّا لَا تَدْرِي أَسْرَأُ يَدُ مَن فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ۝

11. Go Mata-an! A sukami na adun a pud rukami a manga Bilangatao, go adun a pud rukami a soranga oto: Miyatago kami ko manga okit a mbidabida;

وَأَنَّا مِمَّا الصَّالِحِينَ وَمَن آدُونِ ذَٰلِكَ كُنَّا طَرِيقَ قَدَرًا ۝

12. Go Mata-an! A sukami na tiyangkud ami a diyami dun malipos so Allah ko Lopa, go di ami ron ndun milipos i kapalagoi,

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نَعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ هَرَبًا ۝

13. Go Mata-an! A sukami na kagiya a manug ami so Torowan, na Piyaratiyaya mi Sukaniyan: Na sa dun sa Maratiyaya ko Kadnan

وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدْيَ آمَنَّا بِهِ فَمَن يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَحْزَنُ وَلَا يَحْشَى وَلَا يَرْهَقَا ۝

Niyan na di niyan ikaluk o ba ka-korangi, go o ba Ma-a niyaya;

14. Go Mata-an! A sukami na adun a pud rukami a Mimbabayor-antang, go adun a pud rukami a Miyamanilai. Na sa dun sa Mbayer-antang na siran man i Miyakathiba-ba komudug sa ontol.

15. Na so puman so Miyamanilai na miyabalo i siran a itagon o Nar-aka Jahannam;

16. (Phitharo o Allah:) Na opa-ma ka Miyontol si ran ko lalan na Mata-an a ododan Ami siran sa ig a madakul,

17. Ka-an Nami kiran noto mitupung. Na sa tao a tomalikhod ko Tadum ko Kadnan Niyan, na pakasoludun Niyan ko siksa a Marugun.

18. Na Mata-an! A so manga Masjid na ruk o Allah na da a Phangangarapani niyo a pud o Allah a isa bo;

19. Na Mata-an naya! A kagiya tomindug so Oripun o Allah a Puhangangarapan Rukaniyan na maito siran bo na khabalo i siran non a Phuliliyawawa,

20. Tharowangka (Ya Muhammad): A aya bo a Phangangarapanan Ko na so Kadnan Ko, go da-a Ishakoto Akun non a isa bo.

وَأَنَّا مِمَّا الْفَاسِقُونَ وَمِمَّا أَفْسَدُوا فَمَنْ
أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ﴿١٤﴾

وَأَنَّا الْفَاسِقُونَ فَكَأَنَّا إِلَىٰ جَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾

وَالْوَأَسْتَقْلُمُ الرَّأْيِ الظَّرِيقَةَ لَا سَفَرَةَ لَهَا
عَذَابًا ﴿١٦﴾

لِنَقْتَنِفُ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ يَوْمٍ
يَسْأَلُكَ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾

وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾

وَأَنَّكَ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ
عَلَيْهِ لَكَا ﴿١٩﴾

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠﴾

21. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na da-a Mipapa-ar Akun rukano a kabinasa, a go Torowan.

22. Tharowangka: A Mata-an! a Sakun na da dun a makalinding Rakun ko Allah a isa bo, go da dun a khato-on Nakun a salakao Rukaniyan a Khalindongan;

23. Inonta so Kapamakasampai a pho-on ko Allah a go so manga Pakawit Iyan: Na sa tao a sangkan niyan so Allah a go so Sogo Iyan na Mata-an a bagiyan niyan so Apoi ko Naraka Jahannam: A makakakal siran non sa dayon sa dayon.

24. Taman sa amai ka kasandungan niran so idi diyandi kiran, na katokawan niran ndun o antawa-a i malumuk i tabanga go maito i bilangan.

25. Tharowangka: A di Ko katawan o ino marani so idi diyandi rukano, antawa-a balowin sukaniyan o Kadnan Ko a mathai;

26. Katawan Niyan so Migagaib, na da-a phayagan Niyan ko Igagaib Iyan a isa bo,

27. Inonta so tao a Miyasowaton a Sogo, na Mata-an naya! A tiyagowan Niyan so kasasangoran Niyan a go so katatalikhodan Niyan sa puphagipat,

قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَفْعًا ﴿٢١﴾

قُلْ إِنِّي أَنُحْيِي مِنَ اللَّهِ أَحَدًا وَلَنُجْزِيَنَّ دُونَهُ مَثَلًا ﴿٢٢﴾

إِلَّا بَلَاغًا مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَةً. وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا ﴿٢٣﴾

حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَآلِئَهُمْ فَسَوَّغُوا لَهُمْ أَضْعَفَ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾

قُلْ إِن أَتَىٰ الْقُرْبَىٰ مَآلُوعَدُونَ أَعْمَجَعْلُ لَهُمْ رِزْقًا أَبَدًا ﴿٢٥﴾

عَنِ الْعَنَيبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾

إِلَّا مَن أَرْضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٢٧﴾

28. Ka-a Niyan katokawi a Sabunar a minisampai Ran so manga Pakawit o Kadnan Niran; go katawan Niyan so shisi-i kiran, go Mai-itong Iyan so bilangan o langowan taman.

لَيَعْلَمَنَّ أَن قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَتِي رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ
بِمَعَالِدِهِمْ وَأَخْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

Surah Al-Muzzammil-73

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai (Nabi a) khakayokos!

2. Tindugun Ka (so Sambayang), ko kagagawi-i, inonta so maito,-

3. Kalo-o kan noto,- o di na Korangingka oto sa maito,

4. O di na Lawaningka sukaniyan; go Phiyapiya-ingka Matiya so Qur-an sa malanat a Kabatiya.

5. Mata-an! A Sukami na Thoronan Ami Suka sa Katharo a Mapunud.

6. Mata-an! A so Pukha-adun a Amal ko kagagawi-i na giyoto na tanto a Somasagat ko pamikiran, go marayag so Katharo.

7. Mata-an! A si-i ko kadaondao na adun a Tumbanguka a mala:

8. Na Tatadumingka so ngaran o Kadnan Ka, go Tholabos Ka si-i Rukaniyan sa toto-o a Katholabos,-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمَزْمِلُ ﴿١﴾

قُرْ أَيْلًا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢﴾

يُضَفِّهِ أَوْ أَنْصِصْ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾

أَوْزِدْ عَلَيْهِ وَرَقِلْ الْفُرَّةَ أَنْ عَرَبِيًّا ﴿٤﴾

إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ﴿٥﴾

إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا ﴿٦﴾

إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ﴿٧﴾

وَاذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَقَاتِلْ إِلَى تَبْيِيسٍ ﴿٨﴾

9. Kadnan o Subangan a go so Sudupan: -da a Tohan inonta Sukaniyan-na Kowa-angka Sukaniyan a Sasarigan.

10. Go Phantangingka so gi-i ran Tharo-on go Awaingka siran sa kawa a Maliwanag;

11. Go botawani Akongka a go so Miyamanaplis a piyamugan sa Limo, go Pakapulagodangka siran sa maito.

12. Mata-an! A adun a shisi-i Rukami a manga patong, a go ka-dug,

13. Go Pangunungkun a pakabakug, go siksa a Malipudus!

14. Si-i ko Alongan a Linogun so Lopa a go so manga Palao, go mabaloi so manga Palao a puthad a pukha-anas.

15. Mata-an! A Sukami na Siyogo-an Nami sukano sa Sogo, a saksi rukano, lagid o Kiyasogo i Ami ko Pir-aon sa Sogo.

16. Na siyangka o Pir-aon so Sogo; na siniksa Ami sukaniyan sa siksa a Mailot.

17. Na andamanaya i kapakalidas iyo amai ka Mongkir kano ko Alongan a khabaloi niyan so manga Wata a manga lokus?

رَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ
وَكِيلًا ﴿١٠﴾

وَأَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا
جَبِيلًا ﴿١١﴾

وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولَى النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ
قَلِيلًا ﴿١٢﴾

إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا ﴿١٣﴾

وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٤﴾

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَغِيًّا
مُهِيلًا ﴿١٥﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكَ كَمَا
أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا ﴿١٦﴾

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا ﴿١٧﴾

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ
الْوِلْدَانَ سِيبًا ﴿١٨﴾

18. So Langit na manga Bubung-kag sa sabap Rukaniyan. Miyabaloi so diyandi Rukaniyan a Mapunggo-laola.

19. Mata-an! A giyaya na Pananadum: Na sa tao a khabaya na mba-al sa lalan ko Kadnan Niyan.

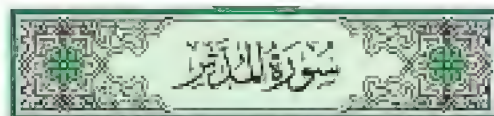
20. Mata-an! A so kadnan Kana katawan Niyan a Mata-an! a Suka na Puthindug Ka ko korang ko dowa ko tulo bagi ko kagagawi-i, go so kalo-okì ron go so ika tulo ron bagi, go so salompok ko siran a manga pud Ka. Na so Allah na tatakudirun Niyan so gagawi-i, a go so daondao. Katawan Niyan a di niyo to khaitong, na Piyakatabat kano Niyan Na Batiya a niyo so malbod (rukano) ko Qur-an, Katawan Niyan a khabaloi so saba-ad rukano a pukhakasakit, go so manga pud na Puphulalakao siran ko Lopa, a gi-i siran mbabanog ko kakawasa-an o Allah, go so manga pud na gi-i siran Makimbonowai ko lalan ko Allah. Na Batiya-a niyó so malbod don, go Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat; go pagotangi niyo so Allah sa otang a mapiya. Na sa dun sa mipakawit iyo a ruk o manga ginawa niyo a mapiya na khato-on niyo to si-i ko Allah, giyoto i lubi a mapiya go lubi a mala a balas. Na Panguni kano sa Ma-ap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

الْشَّامَةِ مُنْفَطِرٍ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ﴿١٨﴾

إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿١٩﴾

﴿٢٠﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن ثُلُثِي الثَّيْلِ وَنُصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ الثَّيْلَ وَالْهَرَارَ عَلِيمٌ أَن لَّنْ نُّحْصِيَهُ فَتَابَ عَلَيْكَ فَقَرَأْهُ وَأَمَّا تَسْمُرُ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِيمٌ أَن سَيَكُونُ مِنكُمْ مَّرْضَىٰ وَءَاخِرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ وَءَاخِرُونَ يَقْتُلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَأَقْرَأْهُ وَمَا تَسْمُرُ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ يُّجِدْهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ نَجْرًا وَأَسْتَغْفِرُوا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢١﴾

Surah Al-Muddassir-74

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai (Nabi a) khokolob!

2. Pamayandug Ka na go Ka
Pamaka-iktiyar!

3. Go so Kadnan Ka na Shula-
sula-angka!

4. Go so nditarun Ka na So-
tiyangka!

5. Go so Marshik na Pakawata-
ningka!

6. Go di Ka Phamumugai sa
pantag sa kapulaba!

7. Go makapantag ko Kadnan
Ka na Thigur Ka!

8. Na amai ka iyopun so Sangga-
kala,

9. Na giyoto man sa Alongan
noto i Alongan a marugun,

10. Si-i ko Miyamangongkir,
kuna a ba malbod.

11. Botawani Akongka, a go so
tao a Inadun Ko a Tawantawan!

12. Go singgayan Ko sa bagiyan
niyan a tamok a madakul,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ۝

قُمْ فَأَنْذِرْ ۝

وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ۝

وَشَبَّابَكَ فَسَبِّحْ ۝

وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ۝

وَلَا تَنْتُنِ السَّاعِرَ ۝

وَرَبَّكَ فَاصْبِرْ ۝

فَإِذَا نُفِرَ فِي النَّفُورِ ۝

فَذَلِكَ يَوْمٌ مَّيِّدٌ يَوْمَ عَسِيرٍ ۝

عَلَى الْكَافِرِينَ عَذَابٌ عَسِيرٍ ۝

ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ۝

وَجَعَلْتُ لَهُ مَا آمَنُودًا ۝

13. Go manga Wata a khipaka-mamasa,

وَيَنْبَغِ شُهُودًا ﴿١٣﴾

14. Go Piyakapangondaya Akun non sa samporna a kapangondaya.

وَمَهَّدْتُ لَهُ تَهَيِّدًا ﴿١٤﴾

15. Oriyan niyan na mai-inam iyan a kaomani Ko ron.

ثُمَّ تَطْمَعُ أَنْ أَرِيدَ ﴿١٥﴾

16. Di dun noto; ka Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi si-i ko manga Ayat Ami a Somasangka!

كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَمِيدًا ﴿١٦﴾

17. Ipaliyogat Akun non so Kapanakudug!

سَأَرْهُقُهُ صُعُودًا ﴿١٧﴾

18. Mata-an! A sukaniyan na miyamimikiran go mithakdir,-

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾

19. Na Pimorka-an, andamanaya i kiyathakdir iyan!

فَقُتِلَ كَيْفَ مَدَّرَ ﴿١٩﴾

20. Oriyan niyan na Pimorka-an, andamanaya i kiyathakdir iyan!-

ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ مَدَّرَ ﴿٢٠﴾

21. Oriyan niyan na Miyangilai-lai,

ثُمَّ نَظَرَ ﴿٢١﴾

22. Oriyan niyan na Miyakari-mung, go komirus;

ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾

23. Oriyan niyan na Tomiyali-khod go Miyanakabor;

ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ﴿٢٣﴾

24. Na Pitharo iyan: A da ko ungkaya inonta na balik mata, a gi-i mithatanana;

فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُؤْتَرٌ ﴿٢٤﴾

25. Da ko ungkaya inonta na Katharo o Manosiya!

إِنَّ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٢٥﴾

26. Pakasoludun Ko sukaniyan ko Naraka Sakar!-

سَاٰصِلِيْهِ مَقَرٍّ ۝

27. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Naraka Sakar?-

وَمَا اَدْرِيْكَ مَا سَقَرٌ ۝

28. A da-a Pulamba-an niyan, go da-a imbagak iyan!

لَا تَقِيْ وَلَا تَدْرُ ۝

29. Puthotong ko kobal!

لَوْ اَنَّكَ لِلْبَشْرِ ۝

30. Katatagowan sa sapolo a go siyao (a Malaikat).

عَلَيْهَا اِسْعٰةٌ عَشْرٌ ۝

31. Na da-a tindo Ami a khitonggo ko Naraka a rowar ko manga Malaikat; go da-a kiyatundo Ami ko itongan niran a rowar sa tupung ko siran a Miyamangongkir; ka-an makatangtud so piyamugan ko Kitab, go an Makapagoman so Miyamaratiyaya sa Paratiyaya, go andi Kapaparampangi so piyamugan ko Kitab a go so Miyamaratiyaya, go an Matharo o siran a kiyatagowan so manga poso iran sa Gudamun a go so Miyamangongkir: A antona-a i piyaka-antapan o Allah sangkai a ibarat? Lagid man noto a kandadaga o Allah ko tao a kabaya Iyan, go Kathoro a Niyan ko tao a kabaya Iyan: Na da-a Mata-o ko manga tantara o kadnan Ka inonta Sukaniyan. Na da-a salakao saya a rowar sa Pananadum a ruk o Manosiya.

وَمَا جَعَلْنَا اَصْحٰبَ النَّارِ اِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ اِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِيَسْتَيْقِيْنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوْا الْكِتٰبَ وَيَزَادَ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اِيْمٰنًا وَلَا يَرٰكَ الَّذِيْنَ اُوْتُوْا الْكِتٰبَ وَالْمُؤْمِنُوْنَ وَلَيَقُوْلَ الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْكَافِرُوْنَ مَاذَا اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا ۚ كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِيْ مَن يَشَآءُ وَمَا يَعْلَمُ خُودَ رَبِّكَ اِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْبَشْرِ ۝

32. Di dun: Ibut Ko Olan,

كَلَّا وَالْقَمَرِ ۝

33. Go so Gagawi-i igira-a Khai-pos,

وَالْاَنۡبِيَاۡ اِذَا دُعِرُوْا ۝

34. Go so Khapita igira-a Muli-wanag,-

وَالصُّبْحُ إِذَا أَسْفَرٌ ﴿١١﴾

35. Mata-an naya! A titho a isa a mala,

إِنَّمَا لِإِخْوَى الْكَرَى ﴿١٢﴾

36. A Ipuphamaka-iktiyar ko Manosiya,-

نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ﴿١٣﴾

37. Si-i ko tao a khabaya rukano Mangonakona, o di na Puphapa-kaori.

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ﴿١٤﴾

38. Oman i ginawa na sanda ko Pinggalubuk iyan;

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ﴿١٥﴾

39. Inonta so manga tao ko kawanan,

إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ ﴿١٦﴾

40. Ka si-i ko manga Sorga, gi-ran Pamagishai iyan,

فِي جَنَّاتٍ يَنْسَاءُ لَهَا فِيهَا الْأَنْهَارُ ﴿١٧﴾

41. So manga Baradosa:

عَنِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٨﴾

42. Ino kano phakasolud ko Naraka Sakar?

مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ﴿١٩﴾

43. Isumbag iran: Da kami mabaloi a pud ko manga Barasambayang,

قَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَتَيْنَاكَ بِخَيْرٍ فَأَنْصَبْ لَنَا مِنْهُ قَدَحًا يُصَدِّقُنَا ﴿٢٠﴾

44. Go da kami mabaloi a Puphamugai sa Pangunungkun ko Miskin,

وَلَوْ أَنَّكَ فَظٌ كَلِيمٌ ﴿٢١﴾

45. Go miyabaloi kami a Puphamurak, a pud o Puphamamurak,

وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْفَاحِشِينَ ﴿٢٢﴾

46. Go miyabaloi kami a gi-i yami pakambokhagun so Alongan a kapamalas,

وَكَا أَنْكَدُ بِيَوْمِ الَّذِينَ ﴿١٥﴾

47. Taman sa Miyakatalingoma rukami so kapakatangkud (a giyoto so Kapatai).

حَتَّى أَتَى الْيَقِينَ ﴿١٦﴾

48. Na di kiran makanggai a gona so Sapa-at o Puphamanapa-at.

فَمَا تَفَعَّلُهُمْ شَفَعَةُ السَّيِّئِينَ ﴿١٧﴾

49. Na antona-a i mapumbagiyan niran sa katatalikhod iran ko Pananadum?

فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿١٨﴾

50. Lagid o ba siran manga kimar a puphamalagoi,

كَأَنَّهُمْ حُمْرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ ﴿١٩﴾

51. A piyalagoyan niran so Ar- imao!

فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٢٠﴾

52. Kuna, ka kabaya o omani isa kiran a kabugan sa manga sorat a makakayat (a pho-on ko Allah)!

بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّثْنَرَةً ﴿٢١﴾

53. Di dun noto. Kuna, ka di iran ikhaluk so Akhirat.

كَلَّا بَلْ لَّا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢٢﴾

54. Sabunar, a Mata-an! A giya Qur-an naya! Na Pananadum:

كَلَّا إِنَّهُ تَذَكُّرٌ ﴿٢٣﴾

55. Na sa tao a khabaya na Pananadum niyan noto!

فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ ﴿٢٤﴾

56. Na da-a Phakatadum kiran inonta sa kabaya o Allah: Sukaniyan i patot a ikhaluk, go patot a Phuma-ap.

وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ السُّعُورِ وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٢٥﴾

Surah Al-Qiyamah - 75

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Pushapa Ako sa Ibut ko Alon-
gan a Qiyamah;

2. Go Pushapa Ako sa Ibut Ko
Niyawa a Puphanginsoya (ka Pa-
goyagun kano dun).

3. Ba aya tarima-on o Manosiya
na di Ami dun khatimo so manga
tolan niyan?

4. Owai, khagaga Mi a kathaong
Ami pharoman ko manga kumur
iyan!

5. Kuna, ka kabaya o Manosiya
a Kapumbaradosa niyan ko kasa-
sangoran niyan;

6. Iphagisha iyan: O anda i ka-
phakatalingoma o Alongan a Qiya-
mah?

7. Na amai ka maburug so kailai,

8. Go Nggarahana so Olan,

9. Go matimo so Alongan a go so
Olan,-

10. Matharo o Manosiya sa
Alongan noto: A'anda i khapalago-
yan?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أَقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ ۝١

وَلَا أَقْسِمُ بِالنَّفِيسِ اللَّوَامَةِ ۝٢

أَلَيْسَ الْإِنْسَانُ أَنْ جَمَعَ عَظَامَهُ ۝٣

بَلَىٰ فَرَدُّوا عَلَىٰ أَنْ سُوءَ سَأَلَهُ ۝٤

بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ۝٥

يَسْأَلُ أَكُنْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۝٦

فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ۝٧

وَحُفَّتِ الْقَمَرُ ۝٨

وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۝٩

يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ إِنَّ الْصَفَرُ ۝١٠

11. Da dun noto! Ka da-a Khalindongan!

كَلَّا لَآ وَرَرَّ ۝

12. Sobo so Kadnan Ka sa Alongan noto i kaputhakna-an.

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ۝

13. Panotholun ko Manosiya sa Alongan noto so mini-ona niyan a go so mini pakaori niyan.

يُنَبِّئُ الْإِنسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ۝

14. Kuna, ka so Manosiya i shak-si ko ginawan niyan,

بَلَىٰ الْإِنسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ۝

15. Na apiya i inibugai niyan a manga dalina iyan.

وَلَوْ أَنَّهُ لَمَعَ عَادِلُ ۝

16. Dingka pukhaoga sa sabap rukaniyan (a Qur-an) so dila a Ka makapantag sa Kaphagalokalokingka-on.

لَا تُخْرِكُهُ يَوْمَئِذٍ يَمِينُكَ لَتَعْلَمَ بِهِ ۝

17. Mata-an! A si-i Rukami so katimo iyan, a go so Kapuphangadi iron:

إِنَّا عَلَيْنَا جَمْعُهُ وَقَوَّاهُ ۝

18. Na igira-a Piyangadi-an Ami Sukaniyan, na Kudugangka so Kiyapangadi iron;

فَإِذَا قَرَأَهُ فَأَنبَغَ قَوَّاهُ ۝

19. Oriyan niyan na Mata-an! A si-i Rukami so Kapakarayagaon.

ثُمَّ إِنَّا عَلَيْنَا يَمِينَهُ ۝

20. Sabunar, a kuna, ka Pukhababaya-an niyo so (doniya a) matag sagad,

كَلَّا لَنُحِبِّيَنَّ الْعَاجِلَةَ ۝

21. Go ipumbagak iyo so Akhir-at.

وَنَذَرُونَ الْآخِرَةَ ۝

22. Adun a manga paras sa Alongan noto a Mamakataid,-

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ ﴿٢٢﴾

23. A mailai ran so Kadnan niran;

إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾

24. Go adun a manga paras sa Alongan noto a khipaka-i ibi,

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾

25. Maguguda iran a adun a Punggolaola-an kiran a marugun.

تَنْظُرُونَ أَن يُفْعَلَٰ بِهَا فَاكِرَةٌ ﴿٢٥﴾

26. Sabunar a amai ka isampai (so Niyawa) ko manga tolan ko bakurung;

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ النَّارَاقُ ﴿٢٦﴾

27. Na Matharo: A antawa-ai Pamomotar?

وَقِيلَٰ مَنْ رَاقٍ ﴿٢٧﴾

28. Na Miyatang kud iyan a Mata-an! A sukaniyan so Kapakapungganata (o Niyawa a go so Badan);

وَطَرًا أَنَّهُ الْغَرَّاقُ ﴿٢٨﴾

29. Na milapis so Marugun ko isa a Marugun:

وَالْتَقَبَ النَّاسُ بِالنَّاسِاقِ ﴿٢٩﴾

30. Si-i bo ko Kadnan Ka sa Alongan noto so khandodan!

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسَاقُ ﴿٣٠﴾

31. (Sukaniyan) na da Pangimbunar, go da Shambayang!

فَلَا صِدْقَ وَلَا صِلَىٰ ﴿٣١﴾

32. Na oga id na Tomiyaplis, go Tomiyalikhod!

وَلَكِنَّ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٣٢﴾

33. Oriyan niyan na somiyong ko pagtao niyan a Shasagola!

مُرْدَهَبٍ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَمِطُّ ﴿٣٣﴾

34. So kabinasa a ruk ka, na Miyakarani (hai Miyongkir)!

أَوَلَيْكَ فَأُولَى ۝٣٤

35. Oriyan niyan na so kabinasa a ruk ka, na Miyakarani!

شَرُّ أَوَلَى لَكَ فَأُولَى ۝٣٥

36. Ba aya tarima-on o Manosiya na imbagak sa Kandarainon?

أَلَيْسَ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُذَى ۝٣٦

37. Ba da mabaloi sukaniyan a malumuk a mani a pukhipantos?

الَّتِي تَطْفَعُ مِنْ مَتْنِي يَمْنَى ۝٣٧

38. Oriyan niyan na mimbalo a rogo a mimbathik, na Inadun o Allah go Pithaong Iyan sa tarotop;

لَوْ كَانَ عَاقِبَةُ فَخْلَقٍ فَسَوَى ۝٣٨

39. Na biyaloi Niyan sukaniyan a ngganapa: Mama, a go Babai.

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ۝٣٩

40. Ba di giyoto i phakagaga sa Kaoyaga Niyan ko Miyamatai?

أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَى أَنْ يُخْجَى
الْمَوْتِ ۝٤٠

Surah Al-Insan - Dahr-76

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Sabunar a somiyagad ko Manosiya so wakto a pud ko Masa, a da-a maito bo a kiya-aloi niyan.

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِنْ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا
مَذْكُورًا ۝١

2. Mata-an! A Sukami na Inadun Ami so Manosiya a pho-on sa Not-fa a Miyakashaoshaog, ka-an Ami katupungi sukaniyan; na biyaloi Ami sukaniyan a Puphakanug, a Puphakailai.

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ طُفْءٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ
فَعَلَّمَهُ سُبُوحًا مُبْدِيًا ۝٢

3. Mata-an! A Sukami na Pingonanao Ami sukaniyan ko lalan: Na adun a Miyanalamat, na adun a Miyongkir.

4. Mata-an! A Sukami na pithiyagaran Ami so Miyamangongkir sa manga rantai, go manga patong, go kadug.

5. Mata-an! A so Miphipiyapiya, na phamakainom siran ko inomun, a adun a saogiyan a Kafur,

6. Bowalan a pukhainom sukaniyan o manga Oripun o Allah, Puphamaka-ondasun niran noto sa sadun sa Phakaondasan niran non.

7. Iputhoman niran so Paliyogat, go ika-aluk iran so gawi-i a miyabaloi so karata-an niyan a langkap (a giyoto so Alongan a Qiyamah);

8. Go puphakakun niran sa Panungungkun si-i ko kapukhababaya i rukaniyan so miskin, go so Wata a ilo, go so Bilanggo;

9. (Pitharo iran:) Aya bo a Kapuphakakana mi rukano na makapantag ko balas o Allah: Da a singanin nami rukano a balas, o di na Panalamat;

10. Mata-an! A Sukami na ipukhaluk Ami pho-on ko Kadnan nami so gawi-i a marimung, a mitataralo.

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِنَّمَا شَرَكَرَ أَكْثَرُ مَا كَفَرُوا ﴿٦﴾

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَاقًا وَسَعِيرًا ﴿٧﴾

إِنَّا الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٨﴾

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩﴾

يَوْمَئِذٍ يَلْبَسُونَ الْحُفُوفَ يَوْمَ مَا كَانَ لَكُمْ شُرَّةٌ مُسْتَبِيرًا ﴿١٠﴾

وَيُطْعَمُونَ السَّعْمَ عَلَى حَيْثُ مَسَكِينَا وَيَتِيمَا
وَأَسِيرًا ﴿١١﴾

إِنَّمَا أَنْطَقْنَاهُ لَوْحًا أَلْفًا لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا
شُكْرًا ﴿١٢﴾

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمَ اعْبُوسَا فَظْهَرَا ﴿١٣﴾

11. Na phakalidasun siran o Allah ko karata angkoto a gawi-i, go mbugan Niyan siran sa kataid, go kapipiya ginawa;

فَوَقَّهْمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّهْمُ نَصْرَهُ
وَسُرُورًا ﴿٣١﴾

12. Go imbalas Iyan kiran sabap ko Kiyaphantang iran, so Sorga go (Nditarun a) Sotra,

وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا ﴿٣٢﴾

13. Gi- i siran ro-o Shasandasan-dang ko manga Kantir; da-a khagudam iran ro-o a (kayao) o Alongan, go da-a Matunggao;

مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَيْئًا
وَلَا زَمَهُمْ بَرًا ﴿٣٣﴾

14. Go Midadayondong kiran so manga along ro-o, go puphamangitaliyadok so manga Onga on a Pao-tonot,

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلَّتْ أَمْطُلُهَا تَذَرُّ لِيلًا ﴿٣٤﴾

15. Go iphulibut kiran so manga Pananagowai a pirak, go manga baso a ropa-an a manga Batowintan,-

وَوُطِّئَتْ عَلَيْهِمْ يَدَايَهُمْ مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابُ كَانَتْ
قَوَارِيرًا ﴿٣٥﴾

16. Manga Batowintan a pirak, a diniyangka iran noto sa samporna a diyangka,-

قَوَارِيرَ مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿٣٦﴾

17. Go puphaka-inomun siran ro-o sa inomun a aya saog iyan na Zinjabil;

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا ﴿٣٧﴾

18. Bowalan ro-o a Pumbuthowan sa Salsabila;

عَبِيدَ فِيهَا تَتَّبَعُونَ مَلَسِيًّا ﴿٣٨﴾

19. Na gi-i siran nggagayanan o manga tatap a manga Kangoda-an; na igira-a Inilaingka siran, na aya tarima-a Ka kiran na manga Montiya a Misasamborak;

وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ خِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ إِذَا رَأَوْهُمْ
حَسِبَتْهُمُ لُحُوزًا مَنُورًا ﴿٣٩﴾

20. Go igira-a Miya-ilaingka na Ro-ongka khailai so Limo go Kadatu a lubi a mala;

وَإِذَا رَأَيْتَ فَتْرًا تَنْتَهِمُ عَنْ مُلْكٍ كَبِيرٍ ﴿٢٠﴾

21. Khindiditar siran sa manga nditarun a Sotra a manipis a gadong, go Sotra a makapal; go Phangimowan siran sa manga salunda a Pirak, go phakainomun siran o Kadnan niran sa inomun a Phakasoti;

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٌ خُضْرٌ وَأَسْتَبْرَقٌ ۖ جُلُوعًا
أَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ وَسَقَنَهُمْ مِنْهُمْ شَرَابًا
طَهُورًا ﴿٢١﴾

22. (Putharo-on kiran a;) Mata-an! A giyaya na miyabaloi a balas rukano, go miyabaloi so Amal iyo a Tiyarima.

إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ
مَشْكُورًا ﴿٢٢﴾

23. Mata-an! A Sukami na Sukami na Initoron Ami Ruka so Qur-an sa Katoron (a Miyakashosokli);

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ بِلُغَةِ الْفَرَسِ ﴿٢٣﴾

24. Na thigur Ka makapantag ko Kokoman o Kadnan Ka, go Dingka Pagonoti so pud kiran, a baradosa o di na Miyongkir.

فَأَصْبَحَ لُحْمٌ ذِكْرٌ لَكَ وَلَا تَضَعُ مِنْهُمْ رِيثًا ۖ
كَفُورًا ﴿٢٤﴾

25. Go Tatadumingka so Ngaran o Kadnan Ka ko kapitapita, go so kagabigabi;

وَأَذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٥﴾

26. Go so saba-ad ko kagagawi-i na Pushojiod Ka Rukaniyan; go Phoroporo-on Ka Sukaniyan ko kagagawi-i sa malayat.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا
طَوِيلًا ﴿٢٦﴾

27. Mata-an! A siran naya na Pukhababaya-an niran so matag sagad, na ipumbagak iran so kasasan-goran niran a gawi-i a Mapunud.

إِنَّ هَؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ
يَوْمًا قَبِيلًا ﴿٢٧﴾

28. Sukami na Inadun Ami siran, go Pimbaibaitan Ami so Taong iran. Na amai ka kabaya Ami na somambi Kami sa manga lagid iran sa samporna a kasambi.

29. Mata-an! A giyaya na Pananadum: Na sa tao a khabaya na mba-al sa lalan si-i ko Kadnan Niyan.

30. Na da-a kapa-ar iyo inonta o Miyog so Allah. Mata-an! A so Allah na Tatap a Mata-o, a Maongangun.

31. Phakasoludun Niyan so tao a kabaya Iyan si-i ko Limo Iyan. Na so manga darowaka na Pithiyagar-an Niyan siran sa siksa a Malipudus.

نَحْنُ خَلَقَهُمْ وَشَدَدْنَا أَمْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا
بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿٢٨﴾

إِنْ هَدُوهُ نَذْكُرْهُ مِمَّنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ
سَبِيلًا ﴿٢٩﴾

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٠﴾

يَدْخُلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالطَّالِسِينَ
أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣١﴾

Surah Al-Mursalat-77

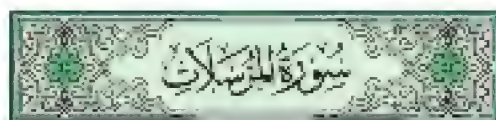
Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Puphamanogo-on, a di-i Makathondotondog,

2. Go so puphamanambur sa mabandus,

3. Go so puphamayapat (ko oran) sa samporna a kapamayapat,

4. Go so gi-i makashusung-gaya sa samporna a kasunggai,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿١﴾

فَالْعَصْفَاتِ عَصْفًا ﴿٢﴾

وَالنَّشْرَاتِ نَشْرًا ﴿٣﴾

فَالْفَرْقَتِ فَرْقًا ﴿٤﴾

5. Go so puphamamugai sa Pananadum (a manga Malaikat).-

فَالْمَلَكُوتِ ذِكْرًا ﴿٥﴾

6. Kapamokas sa Kataksilan, o di na Kapamaka-iktiyar,-

عَذْرًا أَوْ تَذْرًا ﴿٦﴾

7. Mata-an! A so diyandi rukano (a Mapunggolaola ko Alongan a Qiyamah) na phakatana dun.

إِنَّمَا تَعْدُونَ لَوَاقِعٍ ﴿٧﴾

8. Na amai ka so manga Bito-on na mapadung,

فَإِذَا الْتَجُّمٌ طُمِسَتْ ﴿٨﴾

9. Go amai ka so Langit na mabunsad,

وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿٩﴾

10. Go amai ka so manga Palao na mamangikayambur.

وَإِذَا الْجِبَالُ سُفِفَتْ ﴿١٠﴾

11. Go amai ka so manga Sogo na Limodun ko wakto a Mapupun-to.-

وَإِذَا الرُّسُلُ أُنْفِثَتْ ﴿١١﴾

12. Antona-a i Alongan a tiya-alik?

لَا يَذَرُكُمْ أَجَلُكُمْ ﴿١٢﴾

13. Si-i ko Alongan a Kokoman.

لِيَوْمِ الْقَضَىٰ ﴿١٣﴾

14. Na antona-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a Kokoman?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْقَضَىٰ ﴿١٤﴾

15. Kabinasa sa Alongan noto, a bagiyan o Piyamakambokhag iran naya!

وَيَلْ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾

16. Ba Ami da binasa-a so miyanga o ona?

أَلَمْ تَهْلِكِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦﴾

17. Oriyan niyan na iputhondog
Ami kiran so miyanga o ori

لَمَّا نَسُوا مَا آلَاخِرِينَ ﴿٧٧﴾

18. Lagid oto man a ikhidiya Mi
ko manga baradosa.

كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْجَارِمِينَ ﴿٧٨﴾

19. Kabinasa sa Alongan noto, a
bagiyan o Miyamanaplis!

وَنِلْ نَوْمِيذِلْ لِّلْكَذِبِينَ ﴿٧٩﴾

20. Ba Ami sukano da Aduna a
pho-on sa ig a malumuk?

أَلَمْ تَخْلُقْهُمْ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٨٠﴾

21. Na tiyago Ami oto ko darpa-
a Mapapalihara,

فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿٨١﴾

22. Taman ko diyangka a kata-
wan,

إِلَىٰ قَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٨٢﴾

23. Na Pindidiyangka Ami. Na
sayana Kami a mapiya a Midi-
diyangka!

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَدِرُونَ ﴿٨٣﴾

24. Kabinasa ko Alongan noto, a
bagiyan o Miyamanaplis!

وَنِلْ نَوْمِيذِلْ لِّلْكَذِبِينَ ﴿٨٤﴾

25. Ba Ami da baloya so Lopa a
maka-a angkos,

أَلَمْ تَجْعَلِ الْأَرْضَ كِهَانًا ﴿٨٥﴾

26. Ko manga Oyagoyag a go so
Miyamatai,

أَحْبَاءَ وَأُمَوًا ﴿٨٦﴾

27. Go piyakabukunan Ami oto
sa manga Palao a manga poporo, go
piyaka-inom Ami sukano sa ig a
tabang?

وَجَعَلْنَا فِيهَا رُوسِي شِمَخَاتٍ وَأَسْقَيْنَكُم مَّاءَ
فُرَاتًا ﴿٨٧﴾

28. Kabinasa sa Alongan noto, a
bagiyan o Miyamanaplis!

وَنِلْ نَوْمِيذِلْ لِّلْكَذِبِينَ ﴿٨٨﴾

29. (Putharo-on kiran:) Songkano ko piyakambokhag iyo sukaniyan!

أَنْطَلِقُوا إِلَى مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾

30. Songkano ko Along a tulo sa-i.

أَنْطَلِقُوا إِلَى ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ﴿٣٠﴾

31. Di khasirongan, go di khirun ko kadug.

لَا ظِلِيلٍ وَلَا يَغْنِي مِنَ الْهَبِ ﴿٣١﴾

32. Mata-an naya! A ipuphululu-bad iyan so manga kotokoto a Apoi a datar o manga torogan.

إِنَّمَا تَرْمِي بِشَرِّ كَالْقَاصِرِ ﴿٣٢﴾

33. Lagid o ba oto manga Onta a manga Bibinaning.

كَأَنَّهُ جُمِلَتْ صُفُرٌ ﴿٣٣﴾

34. Kabinasa sa Alongan noto, a bagiyen o Miyamanaplis!

وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ الْمَكْذِبِينَ ﴿٣٤﴾

35. Giyaya so Alongan a di siran Makaputharo,

هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطَقُونَ ﴿٣٥﴾

36. Go di kiran iphangonot, ka o ba siran Makapamitowa.

وَلَا يُؤَدُّنَ لَهُمْ فِتْنَةً يُؤَمِّنُونَ ﴿٣٦﴾

37. Sangat a siksa sa Alongan noto, a bagiyen o Miyamanaplis!

وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ الْمَكْذِبِينَ ﴿٣٧﴾

38. Giyaya so Alongan a Koko-man: Linimod Ami sukano a rakhus o miyanga-o ona!

هَذَا يَوْمُ الْقُصْلِ جَمَعْتُمْ وَالْأُولَىٰ ﴿٣٨﴾

39. Na o adun a ikmat iyo, na ikmat Ako niyo!

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا ﴿٣٩﴾

40. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ الْمَكْذِبِينَ ﴿٤٠﴾

41. Mata-an! A so Miyamanang-gila, na si-i ko khikasisirongan a go manga bowalan,

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلِّ وَعُيُونٍ ﴿٥١﴾

42. A go manga Onga, a pud ko Pukhababaya-an niran.

وَقَوْمَهُ مِمَّا اسْتَشْهَرُوا ﴿٥٢﴾

43. (Putharo-on kiran:) Kangkano, go inom kano sa kapipiya gina-wa sabap ko Pinggolaola niyo (a mapiya).

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

44. Mata-an! A Sukami na lagid oto man a kambalasi Ami ko Mi-phihiyapiya.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٤﴾

45. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

وَنِلَّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٥﴾

46. Kangkano go khariyala kano sa di mathai. Mata-an! A sukano na manga sala.

كُلُوا وَاصْبِرُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ تَجْزَوْنَ ﴿٥٦﴾

47. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

وَنِلَّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٧﴾

48. Na igira-a Pitharo kiran: a (Shambayang kano sa) Pangalimbaba-angkano! Na di siran Phangalimbaba-an.

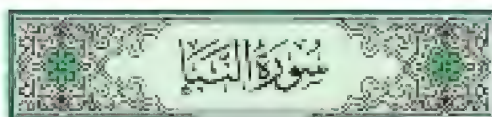
وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٥٨﴾

49. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Piyakambokhag iran naya!

وَنِلَّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٩﴾

50. Na antona-a i Tothol, ko oriyan angkai a Qur-an, i Phara-tiyaya-an niran?

فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٠﴾

Surah Al-Naba-78

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Antona-a so gi-i ran Pama-
gishai yan?

2. A Tothol a mala,

3. A so siran na di siran non
Phagayonayon?

4. Na gunuki ran, ka khatoka-
wan niran-bo!

5. Oriyan niyan, na Sabunar, a
katokawan niran-bo!

6. Ba Ami da baloya so Lopa a
Miyadumpas?

7. Go so manga Palao a manga
pasuk?

8. Go Inadun Ami sukano a
Nggaganapa,

9. Go biyaloi Ami so torog iyo a
kadukha,

10. Go biyalaoi Ami so gagawi-i
Anditarun,

11. Go biyaloi Ami so daondao a
Ipuphaningkaoyagun;

12. Go Pimbalayan Ami so ka-
porowan niyo sa pito a manga ba-
bagur (a manga Langit),

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ١

عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ ٢

الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ٣

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ٤

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ٥

أَلَمْ تَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا ٦

وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ٧

وَخَلَقْتَ كُرْسًى زُجُجًا ٨

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ٩

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ١٠

وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ١١

وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ١٢

13. Go Miyadun Kami sa Palitan a Masindao (a Alongan),

وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٣﴾

14. Go piyakatoron Ami a phon ko manga gabon so ig a mada-kul,

وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾

15. Ka-an Ami mapakagumao sa sabap rukaniyan so purpuran a go Mangunguto,

لِيُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾

16. A go manga Pamomolan a Milapilapis.

وَحَبَّ الْقَنَا ﴿١٦﴾

17. Mata-an! A so Alongan a Kokoman na miyabaloi a wakto a Kaputhatalabokan,

إِنَّ يَوْمَ الْفُصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ﴿١٧﴾

18. Si-i ko Alongan a kaiyopa ko Sanggakala, na Makatalingoma kano a Pishagorompong.

يَوْمَ يُفْعَلُ فِي الصُّورِ فَنَأْوِي الْآوَاجا ﴿١٨﴾

19. Go kaluka-an so Langit na mabaloi a manga paitao,

وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾

20. Go mikayontong so manga Palao na mabaloi a lopapuk.

وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾

21. Mata-an! A so Naraka Jahan-nam na aya butad iyan na mibubukun a ayan,

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾

22. A khandodan o Miyamangkowala,

لِلظَّالِمِينَ مَعَابَا ﴿٢٢﴾

23. Matatap siran non sa Tani-tiyasa;

لَيْسَ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾

24. Da-a khata-am iran non a Pakadunggao, go da-a Khainomon,

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾

25. A rowar ko phulikabo a ig a go dana,

إِلَّا حَيْبًا وَغَسَاقًا ﴿٢٥﴾

26. Balas a Pindait (ko galubuk iran a marata).

جَرَائِدَ وَفَاقًا ﴿٢٦﴾

27. Mata-an! A siran na aya bu-tad iran na di iran ikhaluk so iton-gan,

إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾

28. Go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami sa tanto a Kapa-kambokhag.

وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ﴿٢٨﴾

29. Na langowan taman na ini-sorat Ami sukaniyan ko daptar;

وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾

30. Na ta-ami niyo, ka da dun a ipagoman Ami rukano a rowar ko siksa.

قَدْ وُفُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

31. Mata-an! A adun a bagiyan o Miyamananggila a darpa a Kapa-kadaya,

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾

32. A manga Pamomolan, a go manga Anggor,

حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾

33. Go manga Raga a Murush-arusha,

وَكُواعِبَ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾

34. Go tagowai sa inomun a Tuthubira.

وَكَسَادٍ هَاقًا ﴿٣٤﴾

35. Da-a khanug iran non a ilang go da-a kabokhag;-

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَابًا ﴿٣٥﴾

36. Balas a pho-on ko Kadnan Ka, a Pamumugayan a tarotop,-

جَرَائِدَ مِنْ زَيْنٍ عِظَاءَ حِسَابًا ﴿٣٦﴾

37. Kadnan o manga Langit, a go so Lopa, a go so nganin a pagulutan a dowa nan, a Masalinggagao; da-a phakagaga kiran non Mbitiyarai.

38. Si-i ko Alongan a tomindug so Roh a go so manga Malaikat a shasa-a sa-ap, da-a Makaputharo kiran, a rowar sa idinan (o Allah a) Masalinggagao, a go Putharo sa ontol.

39. Giyoto man so Alongan a bunar; na sa dun sa khabaya na mba-al sa darpa a khandodan si-i ko Kadnan Niyan.

40. Mata-an! A Sukami na Piya-ki-iktiyaran Ami rukano so siksa a marani, si-i ko Alongan a kasan-dungan o tao so Miyanggalubuk o mbala a lima niyan, na Matharo o Miyongkir: Hai o ba a ko bo Mim-baloi a botha

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالصَّالِحُ صِفًا لَا يُنكَمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾

ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اخْتَدِ إِلَىٰ رَبِّهِ مِن بَابٍ ﴿٣٩﴾

إِنَّا أَنْذَرْنَاكَ عَذَابًا قَرِيبًا يُظَرُّ الْمَرْءَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ كَذَّابُنِي كُنْتُ نَبِيًّا ﴿٤٠﴾

Surah Al-Naziat-79

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko di-i Nggagandur to-mukao (a manga Malaikat),

2. Go so Puphamanonggos sa mananai,

3. Go so Puphamanoron sa maga-an,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالشَّارِعَتِ عَرَفَا ﴿١﴾

وَالشَّيْطَانِ نَسْطَا ﴿٢﴾

وَالسَّيِّئَاتِ سَبَّحَا ﴿٣﴾

4. Go so Puphamangonakona mona,

فَالسَّيِّئَاتِ سَبَقًا ﴿١﴾

5. Go so gi-i Thatandingan ko Sogowan (ka Pagoyagun kano dun);

فَالْمَذُورِ أَفْرًا ﴿٢﴾

6. Si-i ko Alongan a Thambutambug so Phakatambug,

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّجِفَةُ ﴿٣﴾

7. A matondog sukaniyan o phakatondog.

تَتَّبِعُهَا الرَّاوِدَةُ ﴿٤﴾

8. So manga poso sa Alongan noto na ma-aluk,

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٥﴾

9. So manga kailai ron na Makasusunong.

أَبْصُرُهَا خَشِيعَةً ﴿٦﴾

10. Gi-i ran Tharo-on: Ba Mataan! A sukutano na khikasoi tano dun ko asal a butad (a kaoyagoyag)?

يَقُولُونَ لَوْ أَنَّا لَمَرَدُّوْنَ فِي الْوَهْدَةِ ﴿٧﴾

11. Ati apiya pun mabaloi tano a manga tolan a miyanga rorophod?

لَوْ ذَاكَ عَظْمًا نَّخْرَةً ﴿٨﴾

12. Pitharo iran: A giyoto man na sa maoto na kapakakasoi a kalogi!

قَالُوا تِلْكَ إِذْكَرَةٌ خَاسِرَةٌ ﴿٩﴾

13. Na giyoto na Satiman bo a Lalis,

فَالنَّاسُ هِيَ رَجْرَجَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٠﴾

14. Na sa maoto na siran na matago siran ko liyawao o Lopa (a manga Oyagoyag).

فَإِذَا هُمْ بِالنَّاهِرَةِ ﴿١١﴾

15. Ino a Miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Musa?

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿١٢﴾

16. Gowani a itawag Rukaniyan
o Kadnan Niyan si-i ko balintad a
Soti a giya Towa:

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ رَبِّهِ الْوَاقِعِ الْمَقْدِسِ لَعَلِّي ۝

17. Songka ko Pir-aon, -Mata-
an! A sukaniyan na Miyangakowa-
la,-

أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ۝

18. Na Tharowangka: Ino kha-
baya ka a Masoti ka?

فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَٰهٌ إِلَّا أَن نَّرَكَّ ۝

19. Go Manggonanao Akun suka
ko Kadnan ka, na Makapananggi-
laka.

وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَحَقَّقْ ۝

20. Na Piyaki-ilai Niyan non so
tanda a mala.

فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ۝

21. Na Piyakambokhag iyan go
Somiyangka,

فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ۝

22. Oriyan niyan na Tomiyali-
khod a gi-i nggaga-an,

فَرَأَاهُ رَبُّكَ سَعَىٰ ۝

23. Na tominimo sa tao go Piya-
kalangkap iyan,

فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ۝

24. Sa Pitharo iyan: Sakun i To-
han niyo a Maporo.

فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ۝

25. Na ini danugon o Allah so
siksa ko Mori, a go so Paganai.

فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْأَخْوَثِ وَالْأُولَىٰ ۝

26. Mata-an! A adun a matatago
saya a tithe a Thoma ko tao a Ma-
alukun (ko Allah).

إِنِّي فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةٌ لِّمَن يَخْشَىٰ ۝

27. Ba sukano i marugun a adu-
nun, antawa-a so Langit? Pimbalai
Niyan Sukaniyan:

عَاشَرَ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءَ بَنَسْنَا ۝

28. Ini Poro Iyan so kaporo iyan,
go Pithaong Iyan Phiyapiya,

رَفَعَ سَمَكَهَا فَمَسَوْنَهَا ﴿٢٨﴾

29. Go Piyakalibotung Iyan so
gagawi-i ron, go Piyakaliwanag
Iyan so daondao ron;

وَأَغَطَّشَ أَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُفْعَهَا ﴿٢٩﴾

30. Go so Lopa ko oriyan noto
na Kiyayat Iyan,

وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ﴿٣٠﴾

31. Piyakambowat Iyan non so ig
rukaniyan, a go so manga Pangu-
nungkun non;

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءً هَارًا وَمَرَعَهَا ﴿٣١﴾

32. Go so manga Palao na Piya-
makabukun Niyan non,

وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا ﴿٣٢﴾

33. Pagupur rukano a go so man-
ga Ayam miyo.

مَتَاعًا لَكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ ﴿٣٣﴾

34. Na amai ka Makatalingoma
so khaolaola a mala,

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَى ﴿٣٤﴾

35. Si-i ko Alongan a Katadu-
man o Manosiya so Pinggolaola
niyan,

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى ﴿٣٥﴾

36. Go payagun so Naraka Jahim
ko phakailai ron.

وَيُخْرِجُونَ الْجَحِيمَ لِنَارٍ يَرَى ﴿٣٦﴾

37. Na so puman so tao a Miyan-
gakowala,

فَأَمَّا مَنْ طَغَى ﴿٣٧﴾

38. Go miyatomo iyan so kaoya-
goyag sa doniya,

وَهُوَ الْغَلِيظُ اللَّدُنَى ﴿٣٨﴾

39. Na Mata-an! A so Naraka
Jahim na giyoto i darpa iyan.

فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٣٩﴾

40. Na so puman so miyaluk sa ka Kha-adapa niyan ko Kadnan Niyan, go pininggun niyan a ginawa niyan ko kabaya a ribat.

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٤٠﴾

41. Na Mata-an! A so Sorga na giyoto i darpa iyan.

فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٤١﴾

42. Ipagisha iran Ruka so Bangkit, o andai kaphakadongko iyan?

يَسْتَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ﴿٤٢﴾

43. Na Bangka kiran noto Kaphakisaboti?

فِيمَا أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ﴿٤٣﴾

44. Si-i bo ko Kadnan Ka so Khadansalan niyan.

إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا ﴿٤٤﴾

45. Mata-an! A Suka na matag Ka Phamaka-iktiyar ko ma-aluk Rukaniyan.

إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مَّنْ يَحْشَاهَا ﴿٤٥﴾

46. Lagid o ba Mata-an a siran ko Alongan a kasandungi ranon na da-a minitarug iran (ko doniya) a rowar ko kagabi gabi o di na so kapita pita!

كَأَنَّهُمْ يُوقِرُونَ نَارَهَا لَوْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ صُحْحًا ﴿٤٦﴾

Surah Abasa-80

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Miyakarimung (so Nabi) go tomiyalikhod,

عَبَسَ وَتَوَلَّى ﴿٨٠﴾

2. Sa Kiyapakatalingoma-on o Bota (a si Abdullah Ibno Ommi Maktoum).

أَن جَاءَهُ الْأَعْمَى ﴿٨١﴾

3. Na antawa-a i kaphakitokawan niyan Ruka sa masukun a sukaniyan na Pushoti,

وَمَا يَذْكُرُكَ إِلَّا نَجْمٌ كَافٍ ٢

4. O di na Phakindao na makanggai ron a gona so undao?

أَوَلَمْ نَكْنِشْكَ لَمَنَظَرَ الذِّكْرِ ١

5. Na so tao a Mitharambisa,

أَمَّا نَسْتَعْتِفْ ٢

6. Na Suka na Ayangka gi-i Shasagipa-an,

فَأَن تَلَّهَ مَصَدَّى ١

7. A kuna a ba Ruka khisundit a di niyan Kapushoti.

وَمَا عَلَيْكَ إِلَّا نَجْمٌ ٢

8. Na so puman so miyakaoma Ruka a Mananamar,

وَأَمَّا نَجَاءُكَ يُشْعَى ٢

9. A sukaniyan na Ma-alukun (ko Allah),

وَهُوَ يَحْشَى ١

10. Na Suka na ikaririmorung Ka.

فَأَن تَعْنَهُ تَالَهُ ١

11. Dingka oto Pupharomani, Mata-an naya! A Pananadum,

كَلَّا إِنَّهُ يَذْكُرُ ١

12. Na sa dun sa khabaya, na Pananadumun niyan.

فَمَن شَاءَ ذَكُرْهُ ١

13. Matatago ko manga Kitab a Susula-an,

فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ١

14. A ipoporo, a Sosotin,

مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ١

15. A Minggolalan ko manga lima o manga Panonorat,

بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ١

16. A Khisusula-an a Puphamangongonotan.

يَكْرُمُهَا ١

17. Pimorka-an so Manosiya (a Miyongkir)! Sayana a da-a Tadum iyan!

قِيلَ لِلْإِنْسَانِ مَا أَكْفَرُهُ ﴿٧﴾

18. Antona-a Shai i pakapo-on niyan, sa Kiya-aduna-on o Allah.

مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿٨﴾

19. Miyakapo-on sa Notfa Inad-un Niyan go Pindidiyangka Iyan,

مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ ﴿٩﴾

20. Oriyan niyan na so lalan na libod Iyan non,

لَهُ السَّيْلُ بَاسْرُهُ ﴿١٠﴾

21. Oriyan niyan na ini sabap Iyan a kiyapatai niyan, na Piyaki-kobor Iyan;

لَهُ أَمَانَةٌ بِفَافِقِرُهُ ﴿١١﴾

22. Oriyan niyan na amai ko kabaya Iyan na Oyagun Niyan mbo.

لَهُ إِذَا شَاءَ أَنْشَرُهُ ﴿١٢﴾

23. Sabunar, a da niyan Nggola-lanun so ini Sogo-on (o Allah).

كَلَّا لَمَّا يَقِضْ مَا أَمَرُهُ ﴿١٣﴾

24. Na Pamimikirana o Manosiya so Pangunungkun niyan:

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ﴿١٤﴾

25. A Mata-an! A Sukami na inodod Ami so ig sa samporna a kaodod,

أَلَمْ نَصْبِغْهَا بِأَمْنٍ صَبَّا ﴿١٥﴾

26. Oriyan niyan na piyakamba-batukad Ami so Lopa sa maroni a kambabatukad,

فَرَشَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ﴿١٦﴾

27. Na Piyamakathowan Ami sukaniyan sa Purpuran,

فَالْيَكْبَأُ فِيهَا حَبًّا ﴿١٧﴾

28. Go Anggor, go lulutha-an,

وَعَبَا وَضَبًّا ﴿١٨﴾

29. Go Shaiton, go Qormah,

وَرَيْتُونَا وَفَخَلَا ۝٢٩

30. Go manga Pamomolan a
manga rarabong,

وَحَدَّابُوا غَلَبَا ۝٣٠

31. Go manga Onga, go manga
Paotanotan:

وَفَكَّهُمَا وَآثَا ۝٣١

32. Ka-aniyo kanggonai a go so
manga Ayam iyo.

مَتَعَا لَكُمُ وَالْأَعْيُنُ ۝٣٢

33. Na amai ko Makatalingoma
so lalis.

فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاعَةُ ۝٣٣

34. Si-i ko Alongan a palagoyan
o tao so Pagari niyan,

يَوْمَ يَقْرَأُ الْحَرَاءُ مِنْ أَخِيهِ ۝٣٤

35. Go so Ina iyan, a go so Ama
iyan,

وَأُمُّهُ وَأَبِيهِ ۝٣٥

36. Go so Karoma niyan, go so
manga Wata iyan.

وَصَلَحِيهِ وَبَنِيهِ ۝٣٦

37. Omani isa kiran sa Alongan
noto, na adun a butad a Makatu-
tumbangon.

لِكُلِّ أَمْرٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ۝٣٧

38. Adun a manga Paras sa Alon-
gan noto a khisisigai,

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ۝٣٨

39. Makakakala, a Mabababaya;

صَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ۝٣٩

40. Go adun a manga paras sa
Alongan noto - a masasalapot a
lopapuk,

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ۝٤٠

41. A kakokoloban sa malibo-
tung:

تَرَهَقَهَا اقْتَرَةٌ ۝٤١

42. Siran man na siran so Miya-
mangongkir a manga baradosa.

أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجَرَةُ ۝٤٢

Surah Al-Takwir-81

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Alongan na kowa-
an sa Sindao,

2. Go amai ka so manga Bito-on
na manga o olog,

3. Go amai ka so manga Palao na
Mamangikayontong,

4. Go amai ka so manga Onta a
maogat na indarainon,

5. Go amai ka so manga Bina-
tang na timo-on,

6. Go amai ka so manga Kalo-
dan na Pakakadugun,

7. Go amai ka so manga Niyawa
na ito-on ko manga ganap iyan.

8. Go amai ka so Bagowaraga
a ini lubung a Oyagoyag na i isha,

9. O antona-a i dosa a sabap a ini
bono-on;

10. Go amai ka so manga daptar
(a siyoratan ko manga Amal) na
kayatun,

11. Go amai ka so Langit na
pokasun ko darpa iyan,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ①

وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ②

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ③

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ④

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ⑤

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ⑥

وَإِذَا النُّفُوسُ رُوِّجَتْ ⑦

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ⑧

بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ⑨

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ⑩

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ⑪

12. Go amai ka so Naraka Jahim na Pakashokhaya-on,

وَإِذَا الْحَاجُّ سَعَرَ ١٢

13. Go amai ka so Sorga na ipakarani (ko Miyamananggila),

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُرِقَتْ ١٣

14. Na katokawan o ginawa so Pithiyagar iyan.

عَاصَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ١٤

15. Na Pushapa Ako sa Ibut ko (manga Bito-on a) somubang so-mudup,

فَلَا أَقْسِمُ بِالْخَلِّيسِ ١٥

16. A Puphamalalagoi a Puphamangigaib,

أَجْوَارِ الْكُنَّسِ ١٦

17. Go so gagawi-i igira a phakalibotung,

وَالْبَلِّ إِذَا عَمَّسَ ١٧

18. Go so khapita igira-a phakaliwanag.

وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ١٨

19. Mata-an! (a giya Qur-an naya) na titho a gi-i Matharo o Sogo a Susula-an,

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ١٩

20. Mabagur si-i ko khiruk ko Kapa-ar, a adun a Pangkatan Niyan,

ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ٢٠

21. Pukhaonotan ro-o, a Kasasana-an.

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ٢١

22. Na da ko Bolayoka iyo (a Muhammad) iba Pumbuthanga.

وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَحْجُونٍ ٢٢

23. Na Sabunsabunar a miyailai Niyan sukaniyan (a Jibril) ko sindadan o kailai sa poro a mapayag;

وَلَقَدْ رَآهُ بِآلِ الْأَيْمَنِ ٢٣

24. Go kuna a ba Niyan ini puligut so katawan Niyan ko damapayag;

وَمَا هُوَ عَلَى الْعَذِيبِ بِضَيِّقٍ ۝١١

25. Go kuna a ba aya Katharo a Shaitan a Puradiyamun:

وَمَا هُوَ يَقُولُ شَيْطَانٍ رَّجِيمٍ ۝١٢

26. Na anda kano shong?

فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ۝١٣

27. Da-a salakao saya a rowar sa Pananadum a bagiyan o manga Ka-adun,

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۝١٤

28. Si-i ko tao a kabaya Iyan rukano a kapakaontol iyan:

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَفِيدَ ۝١٥

29. Na da-a kapa-ar iyo, inonta sa kabaya o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝١٦

Surah Al-Infitar-82

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Amai ka so Langit na manga bubungkag,

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ۝١

2. Go amai ka so manga Bito-on na mikayambur,

وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انشَظَّتْ ۝٢

3. Go amai ka so manga Kaldan na Pakandadanona-an,

وَإِذَا الْيَحَارُ فُجِرَتْ ۝٣

4. Go amai ka so manga kobor na pamaklidun,

وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ۝٤

5. Na katokawan o ginawa so piyakaona niyan a go so piyakaori niyan.

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ۝٥

6. Hai Manosiya! Antona-a i Miyakalimpang ruka ko Kadnan ka, a Maginawa,

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّبَكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾

7. So Miyadun Ruka, go Mithaong Ruka phiyapiya, go mis-hokod ruka?

أَلَيْسَ خَلْقَكَ فَسَوْدَكَ فَجَدَّكَ ﴿٧﴾

8. Apiya antona-a bontal i kabaya Iyan na Piyakimbontal Iyan Ruka.

فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾

9. Sabunar, a kuna, ka o Ongkir-un niyo so Kokoman!

كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالَّذِينَ ﴿٩﴾

10. A Mata-an! A titho a adun a khisisiyap rukano (a manga Malai-kat),-

وَأَنْ عَلَيْكُمْ لِحَفِظِينَ ﴿١٠﴾

11. A Khisusula-an, -a manga Panonorat:

كِرَامًا كَتِيبِينَ ﴿١١﴾

12. A katawan niran so gi-i niyo nggolaola-an.

يَعْمَلُونَ مَا تَأْمُرُونَ ﴿١٢﴾

13. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya, na khatago dun ko Pakadar-andang.

إِنَّ الْأَبْتَرَاءَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾

14. Na Mata-an! A so manga baradosa na khatago dun ko Nar-aka Jahim;

وَأِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾

15. Phamakasolud siran non ko Alongan a kapamalas,

يَصَلُّونَهَا يَوْمَ الَّذِينَ ﴿١٥﴾

16. Na di siran non mamaka-awa.

وَمَاهِرُهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾

17. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a kapamalas?

وَمَا آذَرْنَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿٧٧﴾

18. Oriyan niyan, na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a kapamalas?

ثُمَّ مَا آذَرْنَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿٧٨﴾

19. So Alongan a da-a mapukha-pa-ar o isa a ginawa ko isa a ginawa a maito bo: Ka so Kokoman sa Alongan noto, na Ruk o Allah.

يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ
لِوَيْسِلِ اللَّهِ ﴿٧٩﴾

Surah Al-Mutaffifin-83

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Sangat a siksa a bagiyon o manga Palilimpang:

وَيَلِّ الْمُتَفَفِّينَ ﴿٨٠﴾

2. Siran na igira-a miyakipagasad siran ko manga Manosiya na Puphakitartop siran,

الَّذِينَ إِذَا أَكَلُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٨١﴾

3. Na igira-a piyagasadan niran siran o di na Pithimbangan niran siran na puphangorang siran.

وَلَا كَالْوَهَّاءِ يُوزَّوْنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٨٢﴾

4. Ba di tatangkuda o siranoto a Mata-an! A siran na pagoyagun siran,

الْأَبْطُلُ الْأُولِيَّكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٨٣﴾

5. Si-i ko Alongan a lubi a mala:

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٨٤﴾

6. A so Alongan a kapakatindug o manga Manosiya sa Hadapan o Kadnan o manga ka-adun?

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٥﴾

7. Gunuki ran, ka Mata-an! A so Kitab o manga baradosa na khata-go dun ko Sijjin,-

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفَجَّارِ لَفِي سِجِّينٍ ﴿٧﴾

8. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Sijjin?-

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ ﴿٨﴾

9. Kitab a Sosoratan.

كِتَابٌ مَرْفُومٌ ﴿٩﴾

10. Sangat a siksa sa Alongan noto a bagiyan o Miyamangongkir!

وَنَادَىٰ يَوْمَئِذٍ الْمَكَذِبِينَ ﴿١٠﴾

11. Siran na o Ongkirun niran so Alongan a kapamalas.

الَّذِينَ يَكْذِبُونَ يَوْمَ الْبَازِئِ ﴿١١﴾

12. Na da-a Phagongkiron a ro-war ko omani Malawani, a Baradosa!

وَمَا يَكْذِبُ بِهِمْ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾

13. Igira-a Puphangadi-anon so manga Ayat Ami na gi-i niyan Tharo-on: A manga iringa a manga kabokhag o miyanga o ona!

إِذَا سَأَلَ عَنْ ظُلْمِهِ إِنْسَانًا قَالَ أَسْطُورًا ۖ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

14. Sabunar, a kuna, kamitha-ab ko manga poso iran so pinggalubuk iran (a dosa)!

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

15. Sabunar, a Mata-an! A siran sa Alongan noto na kharunding siran ndun ko Kadnan niran:

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُورُونَ ﴿١٥﴾

16. Oriyan niyan na Mata-an! A siran na makasolud siran ndun ko Naraka Jahim;

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ ﴿١٦﴾

17. Oriyan niyan na Tharo-on (kiran): A giyaya so Inongkir iyo sukaniyan.

ثُمَّ يَقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ تُسْكَرُونَ ﴿١٧﴾

18. Sabunar, a Mata-an! A so Kitab o Miyamaratiyaya na khata-go dun ko iliyin,-

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ﴿١٨﴾

19. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i illiyun?-

وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾

20. Kitab a Sosoratan,

كِتَابٌ مَرْفُومٌ ﴿٢٠﴾

21. Shasaksi-an noto o manga rarani (ko Allah).

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾

22. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya na khatago dun ko Pakadar-andang;

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾

23. Si-i ko manga Kantir, a gi-i siran mbabantabantai,

عَلَى الْأَرْبَابِ يُنْظَرُونَ ﴿٢٣﴾

24. Masasarinongka ko manga Paras iran so Sigai o Kadarandang;

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾

25. Puphamaka-inomun siran ko Soti a Arak, a paparkatun;

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيٍّ حَمِيمٍ ﴿٢٥﴾

26. Aya parkat iyan na kastori na makapantag saya na Pamagarabaya so Puphamagarabaya (ko Kapan-gongonotan ko Allah) -

حِجَابُهُمْ وَنُصْرًا فِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُسْتَفْسِفُونَ ﴿٢٦﴾

27. Go sasaogan noto sa Tasnim;

وَمِنْ رَاحَةٍ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾

28. Bowalan, a phaginomun oto o manga rarani (ko Allah).

عَنِ الشَّرْبِ فِيهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾

29. Mata-an! A so manga bara-dosa na aya butad iran na gi-iran ikhakala so Miyamaratiyaya (si-i sa doniya),

إِنَّ الَّذِينَ لَجَرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾

30. Go igira-a siyagadan niran siran na gi-i siran khukurata;

31. Go igira-a miyakandod siran ko manga ta-alok kiran, na makan-dod siran a pukhababaya siran;

32. Go igira- a miya-ilai ran siran, na Tharo-on niran: Mata-an! A siran naya na titho a Miyangadada-dag,

33. Akuna a ba siran Siyogo a khisisiyap kiran.

34. Na sa Alongan naya na siran a Miyamaratiyaya na ikhakala iran so manga kapid:

35. Si-i siran ko manga Kantir a gi-i siran Mbabantabantai.

36. Ino minibalas ko manga kapid so Pinggolaola iran?

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَرُونَ ﴿٣٠﴾

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾

وَإِذَا رَأَوْهُمُ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ ﴿٣٢﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفِظِينَ ﴿٣٣﴾

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾

عَلَىٰ الْأَرَابِكِ يَقْظُونَ ﴿٣٥﴾

هَلْ يَنْظُرُونَ الْكُفَّارَ مَا كَانَ لَوْ يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

Surah Al-Inshiqaq-84

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Langit na manga bubunsad,

2. Go manganot ko Kadnan Ni-yan, ka Miyapatoton,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿١﴾

وَأَدْنَتْ لَهَا وَحُفَّتْ ﴿٢﴾

3. Go amai ka so Lopa na pa-
kaoladun,

وَلَا أَلَا أَرْضُ مَدَدَتْ ۝

4. Go iyawa iyan so nganin a
madadalumon, na kada-an sa tago,

وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ۝

5. Go mangonot ko Kadnan Ni-
yan, ka miyapatoton!

وَأَوْنَتْ لِرَبِّهَا وَخَفَّتْ ۝

6. Hai Manosiya! Mata-an! A
suka na Pananagontaman sa taman
sa kitumo ko Kadnan ka sa sam-
porna a panagontaman, ka mipum-
baratumowa-a ka Sukaniyan.

يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدًّا
فَمُتْلَقِيهِ ۝

7. Na sa dun sa mibugai ron so
Daptar iyan si-i ko kawatanan niyan,

فَأَمَّا مَنْ أُوِّيَ كُتُبُهُ بِرَيْمِينِهِ ۝

8. Na mapamagitong dun sa iton-
gan a malubod,

فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا سَعِيرًا ۝

9. Go makandod ko manga ton-
ganai niyan a mabababaya!

وَيُنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝

10. Na so puman so midawagon
so Daptar iyan si-i ko tampar ko
likod iyan.

وَأَمَّا مَنْ أُوِّيَ كُتُبُهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ۝

11. Na migoraok iyan ndun so
kabinasa,

فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ۝

12. Go makasolud ko kadug.

وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ۝

13. Mata-an! A sukaniyan na so
katatago iyan (sa doniya) ko manga
tonganai niyan na mabababaya.

إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۝

14. Mata-an naya! A aya tangkap
iyan non na di dun phakandod (ko
Kadnan Niyan).

إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّنْ نَّحُورَ ۝

15. Owai na, Mata-an! A so Kad-nan Niyan na tatap a phagilain Niyan!

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ كَأَن يَوْمَ بَصِيرًا ﴿٥٥﴾

16. Na Pushapa Ako sa Ibut ko Pamorawag a mariga,

فَلَا أَقْسَمُ بِالْشفَقِ ﴿٥٦﴾

17. A go so gagawi-i, go so nganin a miyatiganus iyan,

وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿٥٧﴾

18. Go so Olan igira-a mimbiring,

وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَوَّاهُ ﴿٥٨﴾

19. Ka puphakasakat kano dun ko sapangkat pho-on ko sapangkat.

لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَنْ صَبَاحٍ ﴿٥٩﴾

20. Na antona-a i maka-arun kiran sa di iran Kapharatiyaya,

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦٠﴾

21. Go-igira a biyatiya kiran so Qur-an na di siran Phangalimbaban?

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ﴿٦١﴾

22. Kuna, ka siran a da Pamaratiyaya na gi-i ran Pakambokhagun (so Qur'an).

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَكْذِبُونَ ﴿٦٢﴾

23. Na so Allah i lubi a Mata-o ko pagu-unusun niran.

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تُوعُونَ ﴿٦٣﴾

24. Na Pamanotholangka kiran so siksa a malipudus,

فَيَقْسِرُهُمْ يَوْمَ الْعَذَابِ أَلِيمٍ ﴿٦٤﴾

25. Ogaid na so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya: Na adun a bagiyanniran a balas a di khaompas.

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦٥﴾

Surah Al-Buruj-85

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Langit, a katatagowan sa manga darpa o manga Bito-on,

2. Go so Alongan a di diyandi-in (a so Alongan a Qiyamah),

3. Go so saksi, a go so pushaksi-an;

4. Pimorka-an so khimangaruk ko kakar,

5. A Apoi a tatagowan sa itagon,

6. Gowani a siran na Mo-ontod siran ko obai niyan,

7. A siran na mbabantayan niran so ipukhidiya iran ko Miyamaratiyaya.

8. Na da-a ini kagowad iran kir-an a rowar sa Kapaparatiyaya a iran ko Allah, a Mabagur, a diyaitan o Podi,

9. So Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Na so Allah i saksi ko langowan taman.

10. Mata-an! A siran a sominiksa ko Miyamaratiyaya, a manga Mama a go Miyamaratiyaya a manga Babai, oriyen niyan na da siran

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ١

وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ٢

وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ٣

فَبِئْسَ أَصْحَابُ الْأَعْدُدِ ٤

الَّذِينَ ذَاتَ الْوُفُودِ ٥

إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ٦

وَهُمْ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ٧

وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ

الْحَمِيدِ ٨

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ

شَيْءٍ شَهِيدٌ ٩

إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ فَمَا تَسْأَلُوا

فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلْوَنٌ ١٠

Thaobat, na bagiyan niran so siksa ko Naraka Jahannam, go bagiyan niran so siksa a Phakatotong.

11. Mata-an! A so siran a Miya-maratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Giyoto man so da-ag a mala.

12. Mata-an! A so siksa o Kadnan Ka na tithe a mailot.

13. Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i Puphanagipo-on Mangadun, go pupharoman Mangadun;

14. Go Sukaniyan so Manapi, a Mala i Gagao,

15. A Khiruk ko Aras, a Susulan,

16. A Inggogolalan Niyan so nganin a Kabaya Iyan.

17. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko manga tantara,-

18. A so Pir-aon a go so pagtao a Samood?-

19. Kuna, ka siran a da Pamaratiyaya na shisi-i ko Kao ongkir!

20. Na so Allah, na Katatangkan Niyan so mbalabala kiran!

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
جَنَّاتُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْكَبِيرُ ﴿٥١﴾

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿٥٢﴾

إِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ ﴿٥٣﴾

وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّؤُوفُ ﴿٥٤﴾

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿٥٥﴾

فَعَالٌ لَّيَالِيهِ ﴿٥٦﴾

هَلْ أَمَّاكَ حَبِيبٌ أُنَودُ ﴿٥٧﴾

فِرْعَوْنُ وَهُودٌ ﴿٥٨﴾

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿٥٩﴾

وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ﴿٦٠﴾

21. Kuna, ka Sukaniyan so Qur-an a Susula-an,

22. A madadalum ko lauh Mah-fod.

Surah Al-Tariq-86

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Langit, a go so Bito-on a Tariq,-

2. Na antawa-a i Miyakandao Ruka o antona-a so Bito-on a Tariq?-

3. So Bito-on a Masindao!-

4. Da-a Baraniyawa a ba da-a somisiyapon.

5. Na nggudaguda-a o Manosiya so kiyapakapo-on o kiya-aduna on!

6. Inadun a pho-on ko ig a mini pantos,

7. Phuliyo a puphakapo-on ko pagulutan o bukhokong (o Ama) a go so manga gosok (o Ina).

8. Mata-an! A Sukaniyan na matatangud a Gaos Iyan a kikasowin Niyon non (ko Kaoyagoyag)!

9. Si-i ko Alongan a payagun so Piyamaguma;

بَلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَّجِيدٌ ۝١

فِي نُوحٍ مَّخْفُوظٍ ۝٢

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ۝٣

وَمَا أَدْرِكَ مَا الطَّارِقُ ۝٤

النَّجْمُ الثَّاقِبُ ۝٥

إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ۝٦

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ۝٧

خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ۝٨

يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ۝٩

إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ۝١٠

يَوْمَ تُنْفَخُ السَّرَائِرُ ۝١١

10. Na da-a bagur iyan ro-o, go da-a tabanga iyan.

11. Ibut ko Kawang, a gi-i kha-sokasoyan (o Oran),

12. Go so Lopa a gi-i mbabatu-kad,

13. Ka Mata-an! (A giya Qur-an naya) na titho a Katharo a miyaka-shunggaya (ko ontol a go so ribat):

14. Go kuna a ba sukaniyan ka-sandagan.

15. Mata-an! A siran na Pupha-gantangan siran sa toto-o a Antan-gan a marata,

16. Na Puphagantangan Ako sa toto-o a antangan.

17. Na Pakapulagodangka (Ya Muhammad) so manga Kafir: Pa-kapulagodangka siran sa di mathai.

قُلْ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْوَقْرِ وَالنَّارِ ۝

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ۝

وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ۝

إِنَّهُ يَقُولُ فُضِّلَ ۝

وَمَا هُوَ إِلَّا هَزْلٌ ۝

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ۝

وَأَكِيدُ كَيْدًا ۝

فَتَهْلِكُ الْكُفَيْرِينَ أَتَمَّ لَهُمْ رُؤْيَا ۝

Surah Al-A'la-87

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Phoroporo-on Ka so Ngaran o Kadnan Ka a Maporo,

2. A so Miyangadun, go Mithaong Phiyapiya;

3. Go Sukaniyan so Mindi-diyangka na Minggonanao;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ اسْمُكَ الْأَعْلَى ۝

الَّذِي خَلَقَ مَسْوًى ۝

وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى ۝

4. Go Sukaniyan so Piyakagumao Niyan so pagupur,

وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَىٰ ①

5. Na biyaloi Niyan a rarag a maitum.

فَجَعَلَهُ رُءُوسًا أَخْوَىٰ ②

6. Phakibatiya Ami Ruka (Ya Muhammad) na Dingka khalipatan,

سَقَرْتُكَ فَلَا تَنسَىٰ ③

7. Inonta sa kabaya o Allah: Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko Mapapayag a go so Misosolun;

إِلَٰهَ مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَىٰ ④

8. Go pulubodun Ami Ruka so okit a malbod.

وَنَسِيرُكَ اللَّيْسُ رَىٰ ⑤

9. Na Pamakatadum Ka, amai ka phakanggai a gona so Pananadum.

فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَىٰ ⑥

10. Phakatadum so tao a malukun (ko Allah);

سَمِذُكَرْمَن يَخْتَلَىٰ ⑦

11. Na Phakawatanan sukaniyan o marata i okor,

وَيَجَنَّبُهَا الْأَشْقَىٰ ⑧

12. A so phakasolud ko Apoi a mala;

الَّذِي يَصِلَى النَّارَ الْكُبْرَىٰ ⑨

13. Oriyan niyan na di ro-o phatai go di khaoyag (sa kaoyag a mapiya).

ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ⑩

14. Sabunar a miyakada-ag so tao a Mishoti,

فَدَأْفَلَحَ مِنْ نَرْكَىٰ ⑪

15. Go kiyataduman niyan so Ngaran o Kadnan Niyan, go Mishambayang.

وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ ⑫

16. Kuna, ka ilulubi niyo so Kaoyagoyag ko doniya;

بَلْ يُؤْمِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ⑬

17. A so Akhirat i thomo a go kakal.

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَثَقَى ﴿٥٦﴾

18. Mata-an! A giyaya na titho a matatago ko manga Kitab a miyana,-

إِنَّ هَذَا نَبِيُّ الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿٥٧﴾

19. A manga Kitab o Ibrahim a go so Musa.

صُّحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ﴿٥٨﴾

Surah Al-Ghashiyah-88

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko khikolob?

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ﴿٥٩﴾

2. Adun a manga paras, sa Alongan noto, a Khipakatitipadung,

وَجُودٌ يُومِذُ خَشَعَةَ ﴿٦٠﴾

3. A Gomagalubuk, a khidodokawan,-

عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ ﴿٦١﴾

4. A phamakasolud ko Apoi a tanto a mayao,-

نَضَلَىٰ نَارَ أَحَامِيَةٍ ﴿٦٢﴾

5. A phuphamaka-inomun ko bowalan a pulikabo.

تُسْقَىٰ مِنْ عَيْنٍ آيَةٍ ﴿٦٣﴾

6. Da-a Pangunungkun niran a rowar ko sorokun,

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرِيحٍ ﴿٦٤﴾

7. Di ipukhaolit, go di Phakarun sa kaor.

لَا يَسْمُونَ وَلَا يُنْفَخُ مِنْ جُوعٍ ﴿٦٥﴾

8. Adun a manga paras, sa Alongan noto, a Madadarandang,

وَجُودٌ يُومِذُ نَاعِمَةٍ ﴿٦٦﴾

9. Sabap ko galubuk iran na Masosowat siran;

لَسَعِيهَا رَاضِيَةٌ ①

10. Si-i ko Sorga a Maporo,

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ②

11. Da-a khanug iran non a ilang;

لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَغِيَةً ③

12. Katatagowan sa manga Bowalan a Puphamanoga;

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ④

13. Katatagowan sa manga kantir a manga poporo,

فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ⑤

14. Go manga baso a khi-a adir-un,

وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ⑥

15. Go manga olona a khi-a anti-bun,

وَنَارُوقٌ مَصْفُوفَةٌ ⑦

16. Go manga Paramadali a khi-kakayatun.

وَرِذَايٌ مُبْتُوءَةٌ ⑧

17. Ba iran ndi Punggudaguda-a so manga Onta o andamanaya i kiya-aduna-on?

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْآيَاتِ كَيْفَ خُلِقَتْ ⑨

18. Go so Langit o andamanaya i Kiniporo-onon?

وَالِى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ⑩

19. Go so manga Palao o andamanaya i kiyapamakatinugaon?

وَالِى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ⑪

20. Go so Lopa o andamanaya i kiyakayataon?

وَالِى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ⑫

21. Na Pamaka-inungka Ka, a Suka na matag Puphamaka-inungka.

فَذَكِّرْ لَهَا أَنَّتَ مُذَكِّرٌ ⑬

22. Kuna a ba siran Ruka paki-phanugulun,

23. Ogaid na sa dun sa tomali-khod go Mongkir,

24. Na isiksa on o Allah so siksa a mala.

25. Mata-an! A si-i Rukami so khandodan niran;

26. Oriyan niyan na Mata-an! A si-i Rukami so itongan kiran.

لَسْتُ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ ﴿٢٢﴾

إِلَّا مَن تَوَلَّى وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾

فَعَذَابُ اللَّهِ أَكْبَرُ ﴿٢٤﴾

إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِمْ ﴿٢٥﴾

لُعْرَانٍ عَلِيمٍ ﴿٢٦﴾

Surah Al-Fajr-89

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Fajr,

2. Go so manga gagawi-i a sha-sapolo,

3. Go so ganap a go so gansar,

4. Go so gagawi-i igira -a khaipos (ka shiksa-an ndun so manga kapi-
pir);

5. Ba saya di matatago so Ka-shapa ko adun a sabot iyan?

6. Bangka da nggudaguda-a so ini-kidiya o Kadnan Ka ko (pagtao
a) Ad,-

7. A so Iram, a manga poporo i tindug,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾

وَلِلَّائِشْرِ ﴿٢﴾

وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى ﴿٤﴾

هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ ﴿٥﴾

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾

إِزْمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾

8. So da-a Miya-adun a lagid iran ko manga Ingud?

أَلَيْسَ لَمْ يَخْلُقْ مِنْهَا فِي الْيَلَدِ ۝٨

9. Go so (Pagtao a) Samood, a so Miyanonggirub siran ko manga dalama ko balintad?

وَتَسُودُ الَّذِينَ جَاءُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ۝٩

10. Go so Pir-aon a adun a manga lutakan niyan?

وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ۝١٠

11. A siran na Miyamangakowala ko manga Ingud;

الَّذِينَ طَعَوْا فِي الْيَلَدِ ۝١١

12. Go piyakandakul iran ro-o so kapaminasa.

فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ۝١٢

13. Na Piyakatoronan siran o Kadnan Ka sa mbarambarang a mailot a siksa:

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ۝١٣

14. Mata-an! A so Kadnan Ka na tithe a tomitilik.

إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ۝١٤

15. Na so puman so Manosiya, na amai ka tiniyoba sukaniyan o Kadnan Niyan ka bigan Niyan sa Munang, go ini Kalimo Iyan, na Tharo-on niyan: A so Kadnan ko na bigan nako Niyan sa Munang.

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَيْنَاهُ رَبَّهُ فَأَكْرَمَهُ،

وَنَعَّمَهُ، فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ۝١٥

16. Na amai ka tiniyoba Iyan, ka Piyakasimpitan Niyan ko pagupur Iyan, na Tharo-on niyan: A so Kadnan ko na Piyakarondan nako Niyan!

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَيْنَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ، فَيَقُولُ رَبِّي

أَهْلَنِي ۝١٦

17. Sabunar, a kuna, ka di niyo Phoporongan so Wata a ilo!

كَذَلِكَ لَا تَكْرُمُونَ الْيَتِيمَ ۝١٧

18. Go di niyo iphami-is so kapakakana ko Miskin!

وَلَا تَحْضُرُونَ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ ۝١٨

19. Go phagarabun niyo so Pa-
ninggalan sa ka-arab a kabosao,

20. Go mababaya kano sa tamok
sa kabaya a mitataralo.

21. Sabunar, a amai ka roputun
so Lopa, a Maropuroput,

22. Go Makatalingoma so Kad-
nan Ka, a go so manga Malaikat a
Shishinundai;

23. Go miyoma sa Alongan
noto so Naraka Jahannam, na sa
Alongan noto na Phananadum so
Manosiya, na aigona-on o Kapa-
nanadum?

24. Matharo iyan: Aida, o ba
ako bo miyakapamakot sa ruk, o
Kaoyagoyag akun!

25. Na si-i ko Alongan noto, na
da-a makapaniksa ko siksa Iyan a
isa bo!

26. Go da-a makaphamatong ko
kaphamatong Iyan a isa bo.

27. Hai Niyawa a thatana!

28. Ndod ka ko Kadnan ka, a
Masosowat, a Makasosowat!

29. Na solud ka ko manga Or-
ipun Ko!

30. Go solud ka ko Sorga Akun!

وَتَأْكُلُونَ الثَّرَاكُمَا ۝١٩

وَتُحِيطُونَ الْمَالَ حَبَآجَمًا ۝٢٠

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًا ۝٢١

وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ۝٢٢

وَجِئْنَا بِقَوْمٍ يَمْشُونَ فِي الْمَسَارِعِ
الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ۝٢٣

يَقُولُ يَنَالَتْنِي قَدَمْتُ لِلْحَيَاتِي ۝٢٤

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَعْدِبُ عَذَابُهُ أَحَدًا ۝٢٥

وَلَا يُؤْنِقُ رِقَابَهُ أَحَدًا ۝٢٦

يَتَأْتِيهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۝٢٧

أَرْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ رَاضِيَةً مُّرْضِيَةً ۝٢٨

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ۝٢٩

وَادْخُلِي جَنَّتِي ۝٣٠

Surah Al-Balad-90

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Pushapa Ako sa Ibut ko ungkai a Ingud (a Makkah),-

2. A Suka na Mababaling sangkai a Ingud,-

3. Go so Mimbawata a go so Inimbawata,

4. Ka Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya si-i ko karomasyan:

5. Ba niyan tatarima-a sa da dun a phakapa-aron a isa bo?

6. Gi-i niyan Tharo-on: A miyakailang ako sa tamok a madakul!

7. Ba niyan tatarima-a sa da-a miyakailai ron a isa bo?

8. Ba Ami da sunggai sukaniyan sa dowa mata?

9. Go dila go mbala a modol?

10. Go Pinggonanao ami sukaniyan ko dow a lalan?

11. Na ino niyan da Panagontamani so mapigul,-

12. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so mapigul?-

13. So Kapumaradika sa Oripun,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ①

وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ②

وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ③

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ④

أَيْحَسِبُ أَنْ لَنْ يَفْعِدَ رَبُّنَا ⑤

يَقُولُ أَفْلَاكُ مَا لَا بُدَّ ⑥

أَيْحَسِبُ أَنْ لَنْ يَرَوْهُ أَحَدٌ ⑦

أَلَوْ يَفْعَلُ اللَّهُ عَسَنَ ⑧

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ⑨

وَهَدْيَةً الْفَجْرَيْنِ ⑩

فَلَا أَفْتَحُمُ الْعَقْبَةَ ⑪

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقْبَةُ ⑫

فَلَا رَيْبَ ⑬

14. O di na so kapakakana si-i ko
Alongan a kaor,

15. Ko Wata a ilo a madasug,

16. O di na so Miskin a Midudu-
kut ko botha;

17. Oriyan niyan na miyabaloi a
pud ko siran a Miyamaratiyaya, a
go iniphipi-isa iran so Kaphantang,
go iniphipi-isa iran so Kapangali-
mo.

18. Na siran man i manga tao ko
kawanan.

19. Na so siran a Miyamangong-
kir ko manga Ayat Ami, na siran i
manga tao ko diyowang;

20. A kakokoloban siran sa A
poi.

أَوْ أَطْعَمُ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ١٤

يَتِيمًا إِذَا مَفَرَّتْ ١٥

أَوْ مُسْكِنًا إِذَا فَتَرَّتْ ١٦

شُرَكَاءَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَوَصَّوْا بِالصَّبْرِ
وَتَوَصَّوْا بِالْمَرْحَةِ ١٧

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ١٨

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِكَ هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ١٩

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤَصَّدَةٌ ٢٠

Surah Al-Shams-91

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Alongan a go so Sin-
dao niyan,

2. Go so Olan igira-a tiyondog
iyan,

3. Go so daondao igira-a piyayag
iyan,

4. Go so gagawi-i igira-a ipukho-
lob iyan,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ١

وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا ٢

وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰهَا ٣

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰهَا ٤

5. Go so Langit, a go so Mimbalai Ron,

وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ﴿٥﴾

6. Go so Lopa a go so Komiyaaton,

وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا ﴿٦﴾

7. Go so ginawa, a go so Mithaongon Phiyapiya:

وَتَقْسِرِ وَمَا سَوَّاهَا ﴿٧﴾

8. Na ini-ilaham Iyan non so Kapumbaradosa niyan, a go so Kaphangongonotan niyan;-

فَالْهَسَاءِ فَجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾

9. Sabunar a miyakada-ag so tao a Siyoti niyan a ginawa niyan;

فَمَا أَفْلَحَ مَنْ رَكَّبَهَا ﴿٩﴾

10. Go Sabunar a kiyawiswisan so tao a diyadag iyan a ginawa niyan!

وَفَدَّ حَابَ مَنْ دَسَّهَا ﴿١٠﴾

11. Piyakambokhag o (Pagtao a) Samood (so Sogo kiran) sabap ko Kiyapangakowala iran;

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ﴿١١﴾

12. Gowani a mbakorot so lubi a darowaka kiran,

إِذَا ابْعَثَ أَشْقَاهَا ﴿١٢﴾

13. Na Pitharo kiran o Sogo o Allah: (Botawani niyo) so Onta o Allah, go so kaphaginom iyan!

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ﴿١٣﴾

14. Na Piyakambokhag iran Sukaniyan, na biyono iran noto, na bininasa siran o Kadnan Niran sabap ko dosa iran, na Piyakapurar-ampata Iyan siran,

فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهُ فَآتَىٰهُمْ عَلَيْهِمْ رُجُومُهُمْ ﴿١٤﴾

يَذَرِيهِمْ فَيَقُولُ سَوَاءٌ إِنَّا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ آبَائِكُمْ وَلَآ إِلَـٰهَ إِلَّا هُوَ يُتَّبَعُ أُولَٰئِكَ يَفْعَلُونَ ﴿١٥﴾

15. Go di Niyan ikhaluk so kiyabolosan noto.

وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ﴿١٥﴾

Surah Al-Lail-92

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko gagawi-i igira-a pukhi-
kolob (so kalibotung iyan),

2. Go so daondao igira-a lomini-
wanag,

3. Go so Miyadun ko Mama, go
so Babai,-

4. Ka Mata-an! A so galubuk iyo
na Sabunar a mbidabida.

5. Na so puman so tao a Miya-
mumugai a go Miyananggila,

6. Go tiyanto niyan so mapiya,-

7. Na pulubodun Nami ron a
(Kaparoliya niyan ko) malbod,

8. Na so puman so tao a Miligut
go Mitharambisa,

9. Go Piyakambokhag iyan so
mapiya;

10. Na pulubodun Nami ron a
(ka-akir iyan ko) margun.

11. Go di ron phakanggai a gona
so tamok iyan amai ka maolog (ko
Naraka).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى ①

وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَافَى ②

وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ③

إِنْ سَعَى كُفْرًا شَقَى ④

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى ⑤

وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ⑥

فَسَيَرْجِيهِ رَبُّهُ لَيْسَى ⑦

وَأَمَّا مَنْ يَحْتَلْ وَأَسْفَى ⑧

وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى ⑨

فَسَيَرْجِيهِ رَبُّهُ لَيْسَى ⑩

وَمَا يَنْبَغِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى ⑪

12. Mata-an! A si-i Rukami so titho a Torowan,

13. Go Mata-an! A ruk Ami so khaori, a go so paganai.

14. Na Piyaki-iktiyaran Ko ruka-no so Apoi a pukhadug;

15. Da-a phakasoludon a rowar ko marata i okor,

16. A so Tomiyaplis go Tomiya-likhod.

17. Na phakawatan non so Miya-nanggila (sa dosa).

18. A so Puphamumugai ko tamok iyan ka-an Masoti;

19. Go kuna a ba adun a ruk o isa a tao a shisi-i rukaniyan a Limo ambalasan,

20. Ogaid na singanin ko Kasowat o Kadnan niyan a Maporo;

21. Na matatangkud a Khasowat dun.

إِنِّ عَلَيْنَا اللَّيْلُ ١٢

وَأَنَّ لَنَا الْآخِرَةَ وَالْأُولَى ١٣

فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى ١٤

لَا يَصْلِيهِنَّ إِلَّا الْآسَفَى ١٥

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى ١٦

وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى ١٧

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى ١٨

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْرَى ١٩

إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى ٢٠

وَلَسَوْفَ يَرْضَى ٢١

Surah Al-Duha-93

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Tunganaik,

2. Go so gagawi-i igira-a lomini-botung,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالصُّحَى ١

وَاللَّيْلُ إِذَا سَجَى ٢

3. Ka da Kandarainonun o Kadnan Ka (Ya Muhammad) go da Ka Niyan Kararangiti;

4. Go matatangkud a so khaori na tomo Ruka a di so paganai;

5. Go matatangkud a Mbugangka dun o Kadnan Ka na Khasowat Ka.

6. Ba Ka Niyan nda mato-on a Wata a ilo na Piyakisiyap Ka Niyan?

7. Go Miyato-ongka Niyan a madadadag na pinggonanao Ka Niyan,

8. Go Miyato-on Ka Niyan a miskin, na Bigangka Niyan sa kawasa-an.

9. Na so Wata a ilo na Dingka Phangarasi-i;

10. Go so puphamanguni na Dingka Phurarasunga;

11. Go so Limo o Kadnan Ka na Puphamanotholangka!

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ۝

وَلَا يَجِرُهُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَىٰ ۝

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰ ۝

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ ۝

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ۝

وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ ۝

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ۝

وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ۝

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ۝

Surah Al-Inshirah-94

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ba Ami da pakalowaga Ruka so rarub Ka (Ya Muhammad)?

سُورَةُ الْإِنْشِرَاحِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ۝

2. Go piyokas Ami Ruka so mapunud Ka?-

3. A so mini-punud ko likod Ka,-

4. Go iniporo Ami Ruka so Tadam Ruka?

5. Na Mata-an! A khatondog so margun, a malbod,

6. Mata-an! A khatondog so margun, a malbod.

7. Na igira-a miyakapasad Ka, na nggalubuk Ka puman,

8. Go si-i Ka bo ko Kadnan Ka Puphangangarapan.

وَوَضَعْنَا عَنكَ وَرَدَكَ ①

الَّذِي أَقْبَضَ ظَهْرَكَ ②

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ③

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ④

إِنْ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ⑤

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ⑥

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْجَبْ ⑦

Surah Al-Tin-95

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Tin a go so Zayton,

2. Go so Palao a Torsina,

3. Go giyangkai a Ingud a (Makka a) Panarigan,

4. Ka Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya si-i ko lubi a mapiya a bontal,

5. Oriyan niyan na Pakakasowin Ami sukaniyan ko lubi a mababa ko manga bababa,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْأَيْنِ وَالزَّيْتُونِ ①

وَطُورِ سِينِينَ ②

وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ③

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ④

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ⑤

6. Inonta so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya: Ka adun a bagiyan niran a balas a di Puthaman.

7. Na antawa-a i Maphaki ongkir iyan Ruka ko oriyen naya, so Kokoman?

8. Ba di so Allah i lubi a Maontol i Kokoman ko manga Kokoman?

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ
غَيْرُ مَعْنُونٍ ﴿٦﴾

فَمَا لَكُمْ كَيْدُكُمْ بَعْدَ بِالِّدِينِ ﴿٧﴾

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ ﴿٨﴾

Surah Al-Alaq-96

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Pangadi Ka: Si-i ko Ngaran o Kadnan Ka a so Miyangadun;

2. Inadun Niyan so manga Manosiya, pho-on ko manga rogo a mimbathik.

3. Pangadi Ka: Ka so Kadnan Ka na lubi a Maginawa,-

4. So Miyangundao ko (kisora-tun ko) Pansom,-

5. Inindao Niyan ko Manosiya so di niyan katawan.

6. Sabunar a Mata-an! A so Manosiya na phangakowala dun,

7. Ko kiya-ilaya niyan sa Miyakatharambisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾

اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ ﴿٦﴾

أَن رَّاهُ أَسْتَفْعَى ﴿٧﴾

8. Mata-an! A si-i bo ko Kadnan
Ka i khandodan.

إِنِّى إِلَى رَبِّكَ الرَّجْعَى ﴿٥٠﴾

9. Aiguda-a Ka ko sukaniyan a
Pushapar,

أَرَأَيْتَ الَّذِى يَتَّبِعُ ﴿٥١﴾

10. Ko Oripun (o Allah) igira a
Mishambayang?

عَبْدًا إِذَا صَلَّى ﴿٥٢﴾

11. Aiguda-a Ka amai ka Suka-
niyan na shisi-i ko Torowan,

أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَى ﴿٥٣﴾

12. O di na ini Sogo Iyan so
Kapananggila?

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَى ﴿٥٤﴾

13. Aiguda-a Ka amai ka (so
Puphanapar na) tomiyaplis go to-
miyalikhod?

أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿٥٥﴾

14. Ba niyan ndi katawi a Mata-
an! A so Allah na phagilain Niyan?

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى ﴿٥٦﴾

15. Gunuki niyan, ka Mata-an-a
o di niyan gunuki, na gandurun
Ami dun ko tandongan,-

كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ﴿٥٧﴾

16. (Khiruk ko) tandongan, a
bokhag, a baradosa;

نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ خَاطِرَةٍ ﴿٥٨﴾

17. Na tawaga niyan i salinggo-
goya iyan!

فَلْيَنْدِعْ نَادِيَهُ ﴿٥٩﴾

18. Ka tawagun Ami so khisi-
siyap ko Naraka!

سَمِعَ الرِّيَاءَةَ ﴿٦٠﴾

19. Sabunar! A Dingka Pagonoti
sukaniyan, go Sojiod Ka, go pakar-
ani Ka (ko Kadnan Ka).

كَلَّا لَا تَطْفَعُهَا وَأَسْجُدْ وَقْتَرِبْ ﴿٦١﴾

Surah Al-Qadr-97

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Initor-on Ami a Qur-an naya si-i ko Gagawi-i a Susula-an.

2. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so Gagawi-i a Susula-an?

3. So Gagawi-i a Susula-an na thomo a di so sanggibo a Olanolan.

4. Puthoron ro-o so manga Mala-ikat agoso Ruh. (so Jibril), sabap sa idin o Kadnan niran, makapantag ko oman i sogowan.

5. Kalilintad Sukaniyan taman ko kasubang o Fijar!

سُورَةُ الْقَدْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ①

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ②

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ③

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ وَالرُّوحُ فِيهَا يُوَادُّ رَبَّهُمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ④

سَلَّمَ هِيَ حَتَّى مَطَلَعِ الْفَجْرِ ⑤

Surah Al-Bayyinah-98

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Da ko butad o siran a da Pamaratiyaya a pud ko Tiyyoronan ko Kitab, a go so manga Pananakoto o ba siran miyamagukar taman sa kiyapakatalingoma kiran o marayag a karina:

سُورَةُ الْبَيِّنَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَوْ كُنَّا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالصَّالِحِينَ مُنْفِكِينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ①

2. Sogo a pho-on ko Allah, a Makapuphangadi ko manga Kitab a manga Soti:

3. Khisosoratan noto sa (Kokoman a) ontol.

4. Na da makashusungaya so siran a piyamugan ko Kitab inonta ko oriyen o Kiyapakatalingoma kiran o marayag a karina.

5. A da-a ini Sogo kiran a rowar sa Kapushowasowata iran ko Allah, a Totolabosun niran non, so okit ko Kapaginutao, a Shasalimbotawan siran, a go so Kipamayandugun niran ko Sambayang, go so katonaya iran ko Zakat: Giyoto man i okit a ontol

6. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya a pud ko Tiyoronan ko Kitab, a go so manga Pananakoto, na si-i ko Apoi ko Naraka Jahannam makakakal siran non. Siran man i miyakaratarata ko manga Ka-adun.

7. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go pinggalubuk iran so manga pipiya, na siran man na siran i miyakapiyapiya ko manga Ka-adun.

8. Adun a balas kiran si-i ko Kadnan niran a manga Sorga a tatap, a puphamangondas ko kaba-baan niyan so manga lawasaig,

رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ۝١

فِيهَا كُتِبَ قِسْمَةٌ ۝٢

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ ۝٣

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَنُؤُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِسْمَةِ ۝٤

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝٥

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۝٦

جَزَاءُ مَا عَمِلُوا رَبَّهُمْ جَنَّتْ صَدَنٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ

makakakal siran non, sa dayon sa dayon. Miyasawat kiran so Allah na Khasawat siran non (mambo). Giyoto man na bagiyan o tao a inikaluk iyan so Kadnan niyan.

Surah Al-Zilzal-99

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka ilinog ko Lopa so ipulinogon,

2. Go pakaliyon o Lopa so khi-pupunudon,

3. Go Matharo o Manosiya: A'antona ini?

4. Sa Alongan noto na Panotho-lun niyan so manga Tothol rukani-yan:

5. Sabap sa Mata-an! A so Kad-nan Ka na Ipagilaham Iyan non noto.

6. Sa Alongan noto na mamaka-liyo so manga Manosiya a mbidabi-da, ka phaki-ilai kiran so (balas o) manga galubuk iran.

7. Na sa dun sa nggolaola sa timbang bo o kolpong a mapiya, na khailai niyan noto;

8. Go sa dun sa nggolaola sa timbang bo o susurum a marata, na khailai niyan noto!

عَنهُمْ وَرَضَوْنَهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ﴿٥﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾

وَأُخْرِجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾

وَقَالَ الْإِنْسُ مَا لَهَا ﴿٣﴾

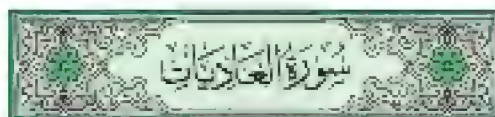
يَوْمَئِذٍ تُخْبِرُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾

يَا أَيُّهَا رَبُّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ﴿٥﴾

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾

Surah Al-A'diyat-100

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko (manga Koda a) Pu-
phulolompat a gi-i makashowara,

2. Go Puphamangapoyan sa ka-
lamaging,

3. Go Puphamanibowa ko kha-
pita.

4. Go Miyamakakayambur siran
ro-o sa bayanuk,

5. Go minilumbak iran noto ko
kao-orongan (ko ridowai);

6. Mata-an! A so Manosiya si-i
ko makapantag ko Kadnan Niyan
na titho a da-a Tadum iyan;

7. Go Mata-an! A sukaniyan sa
makapantag ro-o i titho a saksi;

8. Go Mata-an! A sukaniyan ma-
kapantag ko kabaya ko tamok na
tonganai a minitaralo.

9. Ba niyan ndi katawi, -a amai
ka pakaliyon so shisi-i ko manga
kobor,

10. Go payagun so shisi-i ko
manga rarub?-

11. Mata-an! A so Kadnan niran
sa Alongan noto i titho a Kaip
kiran.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ۝

فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ۝

فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا ۝

فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ۝

فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ۝

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكُودٌ ۝

وَاللَّهُ عَلَى ذَلِكَ شَهِيدٌ ۝

وَاللَّهُ لَخَبِيرٌ خَبِيرٌ ۝

۞ أَفَلَا يَعْلَمُونَ إِذَا بُعِثَ رَافِي الْقُبُورِ ۝

وَحُضِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ۝

إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ تَوْمٌ خَبِيرٌ ۝

Surah Al-Qariah-101

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. So Phakatukutuk!

2. Antona-a so phakatukutuk?

3. Na antawa-a i miyakandao
Ruka o antona-a so Phakatukutuk?

4. Alongan a mabaloi so manga
Manosiya a makairing sa manga
Paroparo a Masosolapak,

5. Go mabaloi so manga Palao a
makairing ko bombol a riyodot.

6. Na sa dun sa tao a makapunud
so manga timbang iyan,

7. Na sukaniyan na matago ko
Kaoyagoyag a Makasosowat.

8. Na so puman so tao a Maka-
khap so manga timbang iyan,

9. Na aya darpa iyan na so Nar-
aka Hawiya.

10. Na antawa-a i miyakandao
Ruka o antona oto?

11. Apoi a Miyakayaoyao!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ ①

مَا الْقَارِعَةُ ②

وَمَا أَذْرَكَ مَا الْقَارِعَةُ ③

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُورِ ④

وَيَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ⑤

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ⑥

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ⑦

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ⑧

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ⑨

وَمَا أَذْرَكَ مَا هِيَ ⑩

نَارُ حَامِيَةٍ ⑪

Surah Al-Takathur-102

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakatumbang rukano so
Kapamagindiga sa kadakul,

2. Taman sa makasongkano ko
manga kobor.

3. Na gunuki niyo, ka khatoka-
wan niyo dun!

4. Oriyan niyan na gunuki niyo,
ka khatokawan niyo dun!

5. Sabunar, a okatokawi niyo sa
Kata-o a matatangkul!

6. Na Mata-an a mailai niyo dun
so Naraka Jahim!

7. Oriyan niyan, na Mata-an a
mailai niyo dun noto sa kailai a
matatangkul!

8. Oriyan niyan, na Mata-an a
khi-isha rukano dun sa Alongan
noto so manga Limo (rukano)!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

التَّكَاثُرُ ١

حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ٢

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ٣

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ٤

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ٥

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ٦

لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ٧

لَتُكْسِلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ٨

Surah Al-Asr-103

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Masa,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ ١

2. Ka Mata-an! A so manga Manosiya na matatago dun ko ka-logi,

3. Inonta so Miyamaratiyaya, go pinggalubuk iran so manga pipiya, go ini pamagosiyata iran so bunar, go ini pamagosiyata iran so kaphantang.

Surah Al-Humazah-104

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Sangat a siksa, a ruk o omani Taliyanta-an, a makasodi,

2. A so Miyanimo sa tamok na miyatamanon magitong,

3. Tatarima-an niyan sa Mata-an! A so tamok iyan na miyabaloi niyan sukaniyan a kakal!

4. Gunuki niyan noto, Mata-an a Phoshangun ndun ko makaroput;

5. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so makaroput?

6. So Apoi o Allah, a pakakakadugun,

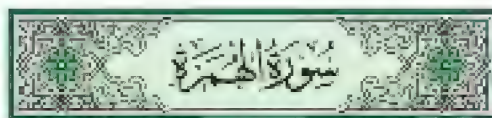
7. So pushokhayao ko manga poso:

8. Mata-an naya! A si-i kiran mikolob,

9. Si-i ko manga pasuk a manga rarawa.

إِنَّ إِلَاسَنَ لَعَلِيْ حَسِيرٍ ﴿١﴾

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَتَوَّصَّوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَّوْا بِالصَّبْرِ ﴿٢﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيَلْ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٌ ﴿١﴾

الَّذِي جَمَعَ مَا لَا وَعَدْدَ لَهُ ﴿٢﴾

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ﴿٣﴾

كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ﴿٤﴾

وَمَا أَدرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ ﴿٥﴾

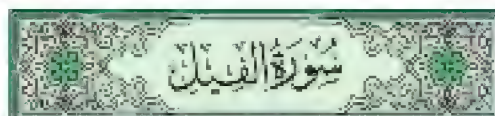
كَرَّ اللَّهُ الْمُوقَدَّةُ ﴿٦﴾

الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْآفَاقَةِ ﴿٧﴾

إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ ﴿٨﴾

فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

Surah Al-Fil-105

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Bangka da Katokawi so iniki-diya o Kadnan Ka ko khimangaruk ko Gadiya?

2. Ba Niyan nda tagowa so Antangan niran a marata si-i ko kalogi?

3. Go biyotawanan Niyan siran sa manga Papanok a khirurungkap.

4. A Puphangolog kiran sa Ator a pho-on ko lipao a kiyomba;

5. Na biyaloi Niyan siran a miyakairing ko pur a kiyan (a olud)?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

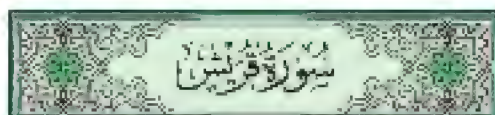
الْفِيلِ ١
الَّذِي كَفَّ فَعَلَّ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ

الْفِيلِ ٢
الَّذِي جَعَلَ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ٣

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ٤

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارٍ مِّنْ سِجِّيلٍ ٥

فَجَعَلَهُمْ كَعَصِفٍ أَمَاكُورٍ ٦

Surah Quraish-106

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Makapantag ko kiyasinanad o manga Quraish,-

2. So kiyasinanad iran ko kathotogalin ko kapanununggao niyan a go so kakhakayao niyan,-

3. Na Showasowata iran so Kadnan a ungkai a Baitollah,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِأَيِّفٍ قُرَيْشٍ ١

إِلَهُهُمْ رِحْلَةَ الشِّمَاءِ وَالصَّيْفِ ٢

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ٣

4. So migai kiran sa Pangunung-kun po-on ko kaor, go miyakasarig kiran pho-on ko kaluk.

الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَءَامَنَهُمْ
مِنْ خَوْفٍ ۝١

Surah Al-Maun-107

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ino kiyatokawan Ka so gi-i niyan pakambokhagun so balas (ko Akhirat)?

2. Na giyoto man so Puphanar-omag ko Wata a ilo,

3. Go di niyan iphamintal so kapakakana ko Miskin.

4. Na sangat a siksa a ruk o manga Barasambayang,

5. A so siran na so Sambayang iran na pakalilipatan niran,

6. So siran na maki-ilailain siran,

7. Go u-urunun niran so kakha-piya-an!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ ۝١

فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ ۝٢

وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ ۝٣

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ۝٤

الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۝٥

الَّذِينَ هُمْ بُرَاءُونَ ۝٦

وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ۝٧

Surah Al-Kausar-108

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na inibugai Ami Ruka (Ya Muhammad) so madakul (a Mapiya)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَغْنَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝١

2. Na Shambayang Ka makapan-tag ko Kadnan Ka, go Khorbang-ka.

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝

3. Mata-an! A so Pukhararangit Ruka na sukaniyan i da a tondasi-yan.

إِنْ شَاءَ رَبُّكَ هُوَ الْآخِرُ ۝

Surah Al-Kafirun-109

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Tharowangka (Ya Muham-mad): Hai manga Kapir!

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ۝

2. Kuna a ba Akun di-i Showa-sowata so gi-i niyo Showasowatun;

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ۝

3. Go da rukano i ba niyo di-i Showasowata so gi-i Yakun Showa-sowatun;

وَلَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا تَعْبُدُونَ ۝

4. Go da Rakun i ba Ko Push-owasowata so Pishowasowat iyo,

وَلَا أَنَا عَلَيْهِ مَا عَابَدْتُ ۝

5. Go da rukano i ba niyo Push-owasowata so gi-i Yakun Showa-sowatun.

وَلَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا تَعْبُدُونَ ۝

6. Ruk iyo so okit iyo ko Kapa-ginutao, na ruk Akun so okit Akun ko Kapaginutao.

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۝

Surah Al-Nasr-110

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Igira-a Miyakatalingoma so
Tabang o Allah, a go so Daag,

2. Go Mailaingka so manga
Manosiya a Puphamanolud ko Aga-
ma o Allah, a ndadakudakul,

3. Na Puthasbik Ka a rakhus o
Podi ko Kadnan Ka, go Panguni
Ka On sa Ma-ap: Mata-an! A Su-
kaniyan na Tatap a Puphanarima
ko Taobat.

سُورَةُ النَّصْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾

وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ
أُفْوَجًا ﴿٢﴾

مُسَبِّحِينَ مُحَمَّدًا رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرُونَ لَهُ
كَانَ قَوْمًا ﴿٣﴾

Surah Al-Lahab-111

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Miya-ilang so dow a tangan o
Abilahab, go miya-ilang (Sukani-
yan)!

2. Da-on makanggai a gona so
tamok iyan, a go so miyasokat iyan!

3. Phakasolud dun ko Apoi a
Pushokhayao!

4. Go so Karoma niyan a Ma-
awid sa itagon,-

5. Kiyatagowan so lig iyan sa tali
a phamukul!

سُورَةُ اللَّاهِبِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ﴿٢﴾

سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾

وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿٤﴾

فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ﴿٥﴾

Surah Al-Ikhlâs-112

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: Sukaniyan so Allah, a isa isa!

2. So Allah a Puphangangaron-ganan!

3. Da Mbawata, go da Mbawata-an,

4. Go da-a Miya-adun a saginda Niyan a isa bo.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ①

اللَّهُ الصَّمَدُ ②

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ③

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ④

Surah Al-Falaq-113

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: A Mulindong Ako ko Kadnan o khapita,

2. Po-on ko karat-an o nganin a Inadun Niyan,

3. Go so karata-an o Gagawi-i igira-a Miyakalibotung,

4. Go so karata-an o Puphaman-giyop ko manga palot,

5. Go so karata-an o makasi-ig igira-a miyani-ig.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ①

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ②

وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ③

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ④

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ⑤

Surah An-Nas-114

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: A Mulindong
Ako ko Kadnan o manga Mano-
siya,

2. A Phapa-ar ko manga Mano-
siya,

3. A Tohan o manga Manosiya,

4. Po-on ko karata-an o Puphan-
gonsi, a Puphano-o so-ok,-

5. So Puphangonsi ko manga
rarub o manga Manosiya,-

6. A pud ko manga Jinn, a go so
manga Manosiya.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ١

مَلِكِ النَّاسِ ٢

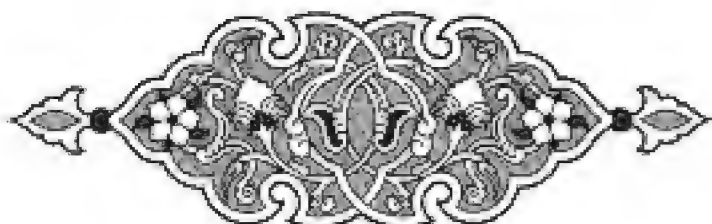
إِلَهُ النَّاسِ ٣

مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ٤

الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ

النَّاسِ ٥

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ٦

﴿ فَهَذَا بِاسْمِ السُّورِ وَبَيَانِ الْكُوفِ الْمَدَنِيِّ مِنْهَا ﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			رقمها	المصفحة	السورة
Al-Fatiha	1	1	Makki	مَكِّيَّة	١	١	الْفَاتِحَة
Al-Baqarah	2	2	Madani	مَدَنِيَّة	٢	٢	البَقَرَة
Ali-Imran	3	76	Madani	مَدَنِيَّة	٧٦	٣	آلِ عِمْرَان
Al-Nisa	4	120	Madani	مَدَنِيَّة	١٢٠	٤	النِّسَاء
Al-Maidah	5	164	Madani	مَدَنِيَّة	١٦٤	٥	المَائِدَة
Al-An'Am	6	197	Makki	مَكِّيَّة	١٩٧	٦	الْأَنْعَام
Al-A'raf	7	235	Makki	مَكِّيَّة	٢٣٥	٧	الْأَعْرَاف
Al-anfal	8	279	Madani	مَدَنِيَّة	٢٧٩	٨	الْأَنْفَال
Al-Taubah	9	295	Madani	مَدَنِيَّة	٢٩٥	٩	التَّوْبَة
Yunus	10	326	Makki	مَكِّيَّة	٣٢٦	١٠	يُونُس
Hud	11	349	Makki	مَكِّيَّة	٣٤٩	١١	هُود
Yusuf	12	373	Makki	مَكِّيَّة	٣٧٣	١٢	يُوسُف
Al-Ra'd	13	396	Madani	مَدَنِيَّة	٣٩٦	١٣	الرَّعْد
Ibrahim	14	407	Makki	مَكِّيَّة	٤٠٧	١٤	إِبْرَاهِيم
Al-Hijr	15	418	Makki	مَكِّيَّة	٤١٨	١٥	الْحِجْر
Al-Nahl	16	429	Makki	مَكِّيَّة	٤٢٩	١٦	النَّحْل
Al-Isra	17	453	Makki	مَكِّيَّة	٤٥٣	١٧	الْإِسْرَاء
Al-Kahf	18	474	Makki	مَكِّيَّة	٤٧٤	١٨	الْكَهْف
Maryam	19	495	Makki	مَكِّيَّة	٤٩٥	١٩	مَرْيَم
TaHa	20	509	Makki	مَكِّيَّة	٥٠٩	٢٠	طه
Al-Anbiya	21	528	Makki	مَكِّيَّة	٥٢٨	٢١	الْأَنْبِيَاء
Al-Hajj	22	545	Madani	مَدَنِيَّة	٥٤٥	٢٢	الحَجَّ
Al-Mu'minun	23	561	Makki	مَكِّيَّة	٥٦١	٢٣	الْمُؤْمِنُونَ
Al-Nur	24	576	Madani	مَدَنِيَّة	٥٧٦	٢٤	النُّور

﴿ فَهَذَا تِسْمَةُ السُّورِ وَبَيَانُ الْكِتَابِ وَالْمَدَارِ فِيهَا ﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			رقمها	الصفحة	السورة
Al-Furqan	25	592	Makki	مَكِّيَّة	٢٥	٥٩٢	الْفُرْقَان
Al-Shu'arra	26	605	Makki	مَكِّيَّة	٢٦	٦٠٥	الشُّعْرَاء
Al-Naml	27	628	Makki	مَكِّيَّة	٢٧	٦٢٨	النَّمْل
Al-Qasas	28	644	Makki	مَكِّيَّة	٢٨	٦٤٤	الْقَصَص
Al-Ankabut	29	662	Makki	مَكِّيَّة	٢٩	٦٦٢	العَنْكَبُوت
Al-Rum	30	675	Makki	مَكِّيَّة	٣٠	٦٧٥	الرُّوم
Lucman	31	686	Makki	مَكِّيَّة	٣١	٦٨٦	لُقْمَانَ
Al-Sajdah	32	693	Makki	مَكِّيَّة	٣٢	٦٩٣	السَّجْدَة
Al-Ahzab	33	699	Madani	مَدَنِيَّة	٣٣	٦٩٩	الْأَحْزَاب
Saba	34	715	Makki	مَكِّيَّة	٣٤	٧١٥	سَبَا
Fatir	35	726	Makki	مَكِّيَّة	٣٥	٧٢٦	فَاطِر
Yasin	36	736	Makki	مَكِّيَّة	٣٦	٧٣٦	يَس
Al-Saffat	37	747	Makki	مَكِّيَّة	٣٧	٧٤٧	الصَّافَّات
Sad	38	764	Makki	مَكِّيَّة	٣٨	٧٦٤	ص
Al-Zumar	39	775	Makki	مَكِّيَّة	٣٩	٧٧٥	الزُّمَر
Ghafir	40	790	Makki	مَكِّيَّة	٤٠	٧٩٠	غَافِر
Fussilat	41	806	Makki	مَكِّيَّة	٤١	٨٠٦	فُصِّلَت
Al-Shura	42	816	Makki	مَكِّيَّة	٤٢	٨١٦	الشُّورَى
Al-Zukhruf	43	827	Makki	مَكِّيَّة	٤٣	٨٢٧	الرُّحْرُف
Al-Dukhan	44	839	Makki	مَكِّيَّة	٤٤	٨٣٩	الدُّخَان
Al-Jasiyah	45	845	Makki	مَكِّيَّة	٤٥	٨٤٥	الْجَاثِيَة
Al-Ahqaf	46	852	Makki	مَكِّيَّة	٤٦	٨٥٢	الْأَحْقَاف
Muhammad	47	860	Madani	مَدَنِيَّة	٤٧	٨٦٠	مُحَمَّد
Al-Fat-h	48	867	Madani	مَدَنِيَّة	٤٨	٨٦٧	الْفَتْح

﴿ فَهَذَا اسْمُ السُّورِ وَبَيَانُ الْكِتَابِ الْمَذْمُومِ ﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			الصفحة	رقمها	السورة
Al-Hujurat	49	875	Madani	سُنِّيَّة	٨٧٥	٤٩	الْحُجُرَات
Qaf	50	879	Makki	مَكِّيَّة	٨٧٩	٥٠	قَاف
Al-Zariyat	51	885	Makki	مَكِّيَّة	٨٨٥	٥١	الذَّارِيَات
Al-Tur	52	891	Makki	مَكِّيَّة	٨٩١	٥٢	الطُّور
Al-Najm	53	896	Makki	مَكِّيَّة	٨٩٦	٥٣	النَّجْم
Al-Qamar	54	902	Makki	مَكِّيَّة	٩٠٢	٥٤	القَمَر
Al-Rahman	55	908	Madani	سُنِّيَّة	٩٠٨	٥٥	الرَّحْمَن
Al-Waqiah	56	915	Makki	مَكِّيَّة	٩١٥	٥٦	الوَاقِعَة
Al-Hadid	57	923	Madani	سُنِّيَّة	٩٢٣	٥٧	الحَدِيد
Al-Mujadalah	58	930	Madani	سُنِّيَّة	٩٣٠	٥٨	المُجَادَلَة
Al-Hashr	59	936	Madani	سُنِّيَّة	٩٣٦	٥٩	الْحَشْر
Al-Mumtahanah	60	941	Madani	سُنِّيَّة	٩٤١	٦٠	الْمُتَحَنَّة
Al-Saff	61	945	Madani	سُنِّيَّة	٩٤٥	٦١	الصَّف
Al-Jumu'ah	62	948	Madani	سُنِّيَّة	٩٤٨	٦٢	الْجُمُعَة
Al-Munafiqun	63	951	Madani	سُنِّيَّة	٩٥١	٦٣	الْمُنَافِقُونَ
Al-Taghabun	64	953	Madani	سُنِّيَّة	٩٥٣	٦٤	التَّغَابُن
Al-Talaq	65	956	Madani	سُنِّيَّة	٩٥٦	٦٥	الطَّلَاق
Al-Tahrim	66	960	Madani	سُنِّيَّة	٩٦٠	٦٦	التَّحْرِيم
Al-Mulk	67	963	Makki	مَكِّيَّة	٩٦٣	٦٧	الْمُلْك
Al-Qalam	68	968	Makki	مَكِّيَّة	٩٦٨	٦٨	القَلَم
Al-Haqqah	69	974	Makki	مَكِّيَّة	٩٧٤	٦٩	الْحَاقَّة
Al-Ma-arij	70	979	Makki	مَكِّيَّة	٩٧٩	٧٠	الْمَعَارِج
Nuh	71	983	Makki	مَكِّيَّة	٩٨٣	٧١	نُوح
Al-Jinn	72	987	Makki	مَكِّيَّة	٩٨٧	٧٢	الْجِن

﴿ فِهْرٌ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيِّنَاتٍ لِّلَّذِينَ آمَنُوا ﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			الصفحة	رقمها	السورة
Al-Muzzammil	73	991	Makki	مَكِّيَّة	٩٩١	٧٣	الْمُزَّمِّل
Al-Muddassir	74	994	Makki	مَكِّيَّة	٩٩٤	٧٤	الْمُدَّثِّر
Al-Qiyamah	75	999	Makki	مَكِّيَّة	٩٩٩	٧٥	الْقِيَامَةِ
Al-Insan	76	1002	Madani	مَدَنِيَّة	١٠٠٢	٧٦	الْإِنْسَان
Al-Mursalat	77	1006	Makki	مَكِّيَّة	١٠٠٦	٧٧	الْمُرْسَلَات
Al-Naba	78	1011	Makki	مَكِّيَّة	١٠١١	٧٨	النَّابَا
Al-Naziat	79	1014	Makki	مَكِّيَّة	١٠١٤	٧٩	الْنازِعَات
Abasa	80	1018	Makki	مَكِّيَّة	١٠١٨	٨٠	عَبَسَ
Al-Takwir	81	1022	Makki	مَكِّيَّة	١٠٢٢	٨١	التَّكْوِيَر
Al-Infitar	82	1024	Makki	مَكِّيَّة	١٠٢٤	٨٢	الْاِنْفِطَار
Al-Mutaffifin	83	1026	Makki	مَكِّيَّة	١٠٢٦	٨٣	الْمُطَفِّفِيْنَ
Al-Inshiqaq	84	1029	Makki	مَكِّيَّة	١٠٢٩	٨٤	الْاِنْشِقَاق
Al-Buruj	85	1032	Makki	مَكِّيَّة	١٠٣٢	٨٥	الْبُرُوج
Al-Tariq	86	1034	Makki	مَكِّيَّة	١٠٣٤	٨٦	الطَّارِق
Al-A'la	87	1035	Makki	مَكِّيَّة	١٠٣٥	٨٧	الْأَعْلَى
Al-Ghashiyah	88	1037	Makki	مَكِّيَّة	١٠٣٧	٨٨	الْغَاشِيَةِ
Al-Fajr	89	1039	Makki	مَكِّيَّة	١٠٣٩	٨٩	الْفَجْرِ
Al-Balad	90	1042	Makki	مَكِّيَّة	١٠٤٢	٩٠	الْبَلَد
Al-Shams	91	1043	Makki	مَكِّيَّة	١٠٤٣	٩١	الشَّمْس
Al-Lail	92	1045	Makki	مَكِّيَّة	١٠٤٥	٩٢	الْلَّيْلِ
Al-Duha	93	1046	Makki	مَكِّيَّة	١٠٤٦	٩٣	الضُّحَى
Al-Inshirah	94	1047	Makki	مَكِّيَّة	١٠٤٧	٩٤	الشَّرْح
Al-Tin	95	1048	Makki	مَكِّيَّة	١٠٤٨	٩٥	التِّين
Al-Alaq	96	1049	Makki	مَكِّيَّة	١٠٤٩	٩٦	الْعَلَق

﴿ فَهَرَسْنَا أَسْمَاءَ السُّورِ وَبَيَّانَ الْكِتَابِ الْمَذْنُونِ بِهَا ﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

Surah	No.	Page			الصفحة	رقمها	السورة
Al-Qadr	97	1051	Makki	مَكِّيَّة	١٠٥١	٩٧	الْقَدْر
Al-Bayyinah	98	1051	Madani	مَدَنِيَّة	١٠٥١	٩٨	الْبَيِّنَةُ
Al-Zilzal	99	1053	Madani	مَدَنِيَّة	١٠٥٣	٩٩	الزَّلْزَلَةُ
Al-A'diyat	100	1054	Makki	مَكِّيَّة	١٠٥٤	١٠٠	الْعَادِيَّات
Al-Qariah	101	1055	Makki	مَكِّيَّة	١٠٥٥	١٠١	الْقَارِعَةُ
Al-Takathur	102	1056	Makki	مَكِّيَّة	١٠٥٦	١٠٢	التَّكَاثُرُ
Al-Asr	103	1056	Makki	مَكِّيَّة	١٠٥٦	١٠٣	الْعَصْرُ
Al-Humazah	104	1057	Makki	مَكِّيَّة	١٠٥٧	١٠٤	الْهُمَزَةُ
Al-Fil	105	1058	Makki	مَكِّيَّة	١٠٥٨	١٠٥	الْفِيل
Quraish	106	1058	Makki	مَكِّيَّة	١٠٥٨	١٠٦	قُرَيْش
Al-Maun	107	1059	Makki	مَكِّيَّة	١٠٥٩	١٠٧	الْمَاعُونُ
Al-Kausar	108	1059	Makki	مَكِّيَّة	١٠٥٩	١٠٨	الْكَوْثَرُ
Al-Kafirun	109	1060	Makki	مَكِّيَّة	١٠٦٠	١٠٩	الْكَافِرُونَ
Al-Nasr	110	1061	Madani	مَدَنِيَّة	١٠٦١	١١٠	النَّصْرُ
Al-Lahab	111	1061	Makki	مَكِّيَّة	١٠٦١	١١١	الْمَسَدُ
Al-Ikhlâs	112	1062	Makki	مَكِّيَّة	١٠٦٢	١١٢	الْإِخْلَاصُ
Al-Falaq	113	1062	Makki	مَكِّيَّة	١٠٦٢	١١٣	الْفَلَقُ
An-Nas	114	1063	Makki	مَكِّيَّة	١٠٦٣	١١٤	النَّاسُ

لِنُورِ الْإِسْلَامِ وَالْإِسْلَامِيَّةِ وَالْأَوَاقِفِ وَالِدَعْوَةِ وَالْإِشَادَةِ

فِي الْمَلِكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرِفَةِ عَلَى مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهْدٍ

لِطَبَاعَةِ الْمُصَحَّفِ الشَّرِيفِ فِي الْمَدِينَةِ الْمَشْرُورَةِ

إِذْ يُسْرُّهَا أَنْ يُصَدِّرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

وَتَرْجُمَةً مَعْنَايَهُ إِلَى اللُّغَةِ الْإِيرَانِيَّةِ الْفَارْسِيَّةِ

تَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ

وَأَنْ يَجْزِيَ

خَالِصًا لِمَنْزِلَةِ الشَّرِيفَيْنِ الْمَلِكَيْنِ الْإِيرَانِيَّ وَالْعَرَبِيَّ السُّعُودِيَّ

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُهُودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي تَشْرِيفِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ

Sabenar a giya opisina a wizarat as so'on al islamiyah wal aokaf
wad daowa wal irsad sii sa Saudi Arabia a aya tomo tong'go sa
Mojamma al Malik Fahad sii sa Madinah al Monawarah na
iphaka piya ginawa niyan so kapakada ya manga a Mojamma
sangkai a salompok ko kini tomboken sii ko Qur'an al Karim
agoso kiya ira nona ko manga ma ana niyan.

Phangni niyan ko ALLAH a kang gona an o ka
dandan o manga Manosiya nagoso kabalasi niyan ki
Al Malik Abdullah Bin Abdil Aziz Al'Saud sa mapiya
a balas ko galebak iyan a mala sii ko kape phaka
daya manga ko kitabo ALLAH a sesela'an.

So ALLAH i kirek ko toro'an

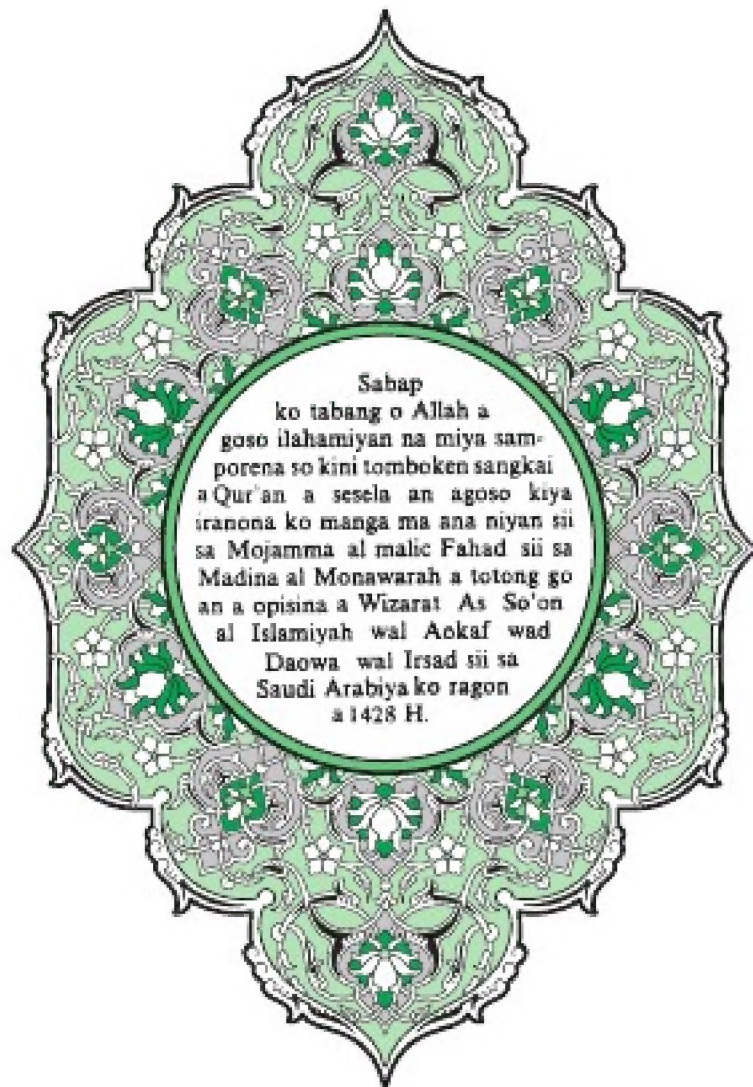

حَقْوَةُ الظَّنِّ تَحْمِلُ
الْمَجْمَعُ الْمَلِكِي فِي هَذِهِ الْمُسْتَجَوِّدِ الشَّرِيفِ

ص.ب. ٦٤٦٣ - المدينة المنورة

موقع الإنترنت : www.qurancomplex.org
البريد الإلكتروني : kfepqh@qurancomplex.org

Sabap
ko tabang o Allah a
goso ilahamiyan na miya sam-
porena so kini tomboken sangkai
a Qur'an a sesela an agoso kiya
iranona ko manga ma ana niyan sii
sa Mojamma al malic Fahad sii sa
Madina al Monawarah a totong go
an a opisina a Wizarat As So'on
al Islamiyah wal Aokaf wad
Daowa wal Irsad sii sa
Saudi Arabiya ko ragon
a 1428 H.

So manga kabenar ko kipe tomboken sangkai a -Qur'an al Karim- na
siibo sa tangan a Mojamma al Malic Fahad sa Madina al Mounawarah

P.O. BOX 6262 MADINA

Website: www.qurancomplex.org

E-mail: kfepqh@qurancomplex.org

